Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

919-ակ 8042

ՊԱՊԻ

ՎԻ ԽԻԼԱՍ ԷՏԻՃՄԻԱՋ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ

Լ՚ԱՆԻ ԱՀՏՐ.

2004

ԱՍԲԼ ԵՈՒՆԱՆՑԻՆՏԻՆ
ԱՋԼԳ ԹՒՐՔԱՀԱՅ ԹԷՐՃՒՄԻ ՕԼՈՒՆՈՒՊ
ՀՍԼԱ ԱԼԹԼՆՃԼ ՏԻՖԱ

ՍԹԱՄՊՕԼՏՄ.

ՇԱՐՔԻՅԷ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

1855

ՑԻՒՂՐԻՍԹ

ԻՆՃԻԼ	ՍԱՀԻՖԷ
ՄԱՏԹԷՈՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ	1
ՄԱՐԿՈՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ	133
ՂՈՒԿԱՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ	216
ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ	357
ՐԷՍՈՒԼԷՐԻՆ ԱՄԼԼԷՐԻ	464
ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼՆ ՄԷՔԹԻՊԼԷՐԻ	
ՐՕՄԱԿԼԱՐ	602
ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼԱՐ ՊԻՐԻՆՃԻ	657
ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼԱՐ ԻՒԻՆՃԻ	710
ԳԱՂԱՏԱԿԼԱՐ	746
ԵՓԵՍՈՍԼՈՒԼԱՐ	765
ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԼԷՐ	784
ԿՈՂՈՍԼՈՒԼԱՐ	798
ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԼԷՐԻ ՊԻՐԻՆՃԻ	811
ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԼԷՐԻ ԻՒԻՆՃԻ	823
ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ	830
ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻՒԻՆՃԻ	845
ՏԻՏՈՍԱ	856
ՓԻԼԻՄՈՆԱ	863
ԻՈՊԱՆԻԼԷՐԻ	866

ՀՈՒՐՂ ԿՂՈՒՄԻԱՆՈՑ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ
ԺՈՂՈՎՈՅ-ՄԱՏԵՆ
ՀՈՒՐՂՈՒՄԻԱՆՈՑ
ՀՈՒՄՈՆՈՅՆ ՀՈՒՐՂ

131

ՓԻՆԴՐԻՍԹ

ՍԱՀԻՑՔ

ՅԱԿՈԲՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՔԹԻՊԻ . . . 907

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՊԻ . 921
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԻՓԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՊԻ . 937

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌՔԵԱԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՔԹԻՊԻ . 947
ԻՓԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՊԻ 962
ԻՒԶԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՊԻ 964

ՅՈՒԴԱ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՔԹԻՊԻ 967

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՈՒ 972

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՏԹԷՈՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ

ՊԱՐԱՊ Ա

1 ԲՐԱՀԱՄ օղլու Դաւիթ օղ-
լու Յիսուս Քրիստոսուն սիլսիլէ-
2 նին քիթապը ալը : Աբրահամ Իսա-
հակը ծողուրտու, Իսահակ Յա-
կոբու ծողուրտու, Յակոբ Յուդա-
յը՝ Ու օնուն գարնաշըրները ծողուր-
3 տու. Ու Յուդա Թամարտան՝ Փա-
րէս իլէ Զարայը ծողուրտու, Ու
Փարէս Եսրոնու ծողուրտու, Ես-
րոն ատա Արամը ծողուրտու. Ու Ա-
րամ Ամինադաբը ծողուրտու, Ու Ա-
մինադաբ Նաասոնու ծողուրտու, Ու
Նաասոն Սալմոնու ծողուրտու. Ու
Սալմոն Բաղաղտան՝ Հոռոմ ծո-
ղուրտու, Հոռոմ ատիկ Հոռոմտան
Ովէդին ծողուրտու, Ու Ովէդ
Յեսայէն ծողուրտու. Ու Յեսա-
Դաւիթ փադիշահը ծողուրտու, Դա-
ւիթ փադիշահ ատ՝ Ուրիային կա-

«ընան Սոլոմոնու ծոլուբաու. վէ 7
Սոլոմոն Ռոբովամը ծոլուբաու, Ռո-
բովամ տախի Աբիայը ծոլուբաու,
վէ Աբիա Ասայը ծոլուբաու. վէ 8
Ասա Յովաֆաթը ծոլուբաու, վէ
Յովաֆաթա Յովրամը ծոլուբաու, վէ
Յովրամ Ոզիայը ծոլուբաու. վէ Ո- 9
զիա Յովաթամը ծոլուբաու, վէ Յո-
վաթամ Ահազը ծոլուբաու, վէ Ա-
հազ Եզեկիայը ծոլուբաու. վէ Ե- 10
զեկիա Մանասէի ծոլուբաու, վէ
Մանասէ Ամոնու ծոլուբաու, վէ Ա-
մոն Յովսիայը ծոլուբաու. վէ Յով- 11
սիա՝ Բաբելոն ափուկիւնելիւնաէ Յէ-
քոնիայը վէ ծնուն գայնաաշխարհը
ծոլուբաու. վէ Բաբելոն ափուկիւն- 12
ելիւնաէն ասնկրա՝ Յէքոնիա Սաղա-
թիէլը ծոլուբաու, վէ Սաղաթիէլ
Զօրաբաբէլը ծոլուբաու. վէ Զօ- 13
րաբաբէլ Աբիուդու ծոլուբաու, վէ
Աբիուդ Եղիակիմի ծոլուբաու, Ե-
ղիակիմ տախի Ազովրու ծոլուբաու.
վէ Ազովր Սադոկու ծոլուբաու, 14
վէ Սադոկ Ախինի ծոլուբաու, վէ
Ախին Եղիուդու ծոլուբաու. վէ 15
Եղիուդ Եղիազարը ծոլուբաու, վէ
Եղիազար Մաաթանը ծոլուբաու,
վէ Մաաթան Յակոբու ծոլուբաու.
վէ Յակոբ՝ Մարիամին գոնձաը Յոզ 16

սէվին ծոլուբաու, քի օզ Մաբիամաան՝
Քրիստոս ասնկրէն Յիսուս ծոլուծ:
17 Իման հէմ սկզաքէզէր Աբրահամաան
Դաւիթէտէք ան տէօրթ սկզոկէ վէ
Դաւիթաէն Բաբելոն սիւրկիւնելիւ-
նէտէք ան տէօրթ սկզոկէ վէ Բաբե-
լոն սիւրկիւնելիւնիւնաէն Քրիստոստէք
ան տէօրթ սկզոկէ աիր:
18 Վէ Յիսուս Քրիստոսուն ծնվու-
ծու պէոյլէ օլուծ. Օնուն անաը
Մարիամ Յովսէֆի եաոլուպլանմազը-
լա, ընդար ծուլուշմազտան էվվէլ Ա-
զիզ Բուհտան համիլէ պուլուծնուծ:
19 Վէ օնուն գօճաը Յովսէֆ սատըպ
օլմազըլա, օնու ի՛պրէթի աՙլէմ էմ-
մէք խոթէմէսինէաէն՝ օնու կիզլիճէ
20 պօշամազա նիյէթ էթտի: Ամմա օ՛
ծու շէյլէրի տուշունիւբքէն, իշթէ
Տաղըն ժէյէն բիւյատէ օնա կէօ-
րինիւպ տէտի. Նա՛ Դաւիթ օղլու
Յովսէֆ՝ գարըն Մարիամը ալմազտա
գօրքմայաաըն. զիրա օնուա ատըան՝
21 Աՙզիզ Բուհտան ատը: Վէ օ՛ օղուլ ծո-
ղուրաճաք, վէ օնուն ատընը Յիսուս
գօյաաըն. զիրա օ՛ քէնտի խալգը
նը կիւնահլարընուան գուրթարաճաք
22 ատը: Վէ հէմ ծու՝ Բաղտան փէյ-
ղամպէրին վասիթաաը նէ ակզէնէ-
լէն թէքմիլ օլմազ իշին վազի օղ

ան ծնեալսա՝ Հերովդէսա աւծնմէմէյ
լլհամ օլունմատըղըա՝ քէնտի վաղեան
ըտրընա ղայըլ եօլտան կիթաուէր։
Վէ ծնեալ կիթաուքտէն սոնկրա, 13
լըղեք Տաղալըն մէլէյի բիւյատ Յով-
ահվին հէօրիւնիւսա սէտի. Գալդըդ ջո-
ճուղուս վէ անասընը ալ, վէ Մըսըրա
գաջ. վէ թա պէն սանա սէօյլէյէ-
նէսէք՝ օրատա օլ. ղիրա Հերովդէս
ջօճուղուս արայաճընդ ըլը, քի ծնու
հէլալք էտէ։ Իմոի օ գալդըդ՝ հէճճ լըղ 14
ջօճուղուս վէ ծնուն անասընը ալըդ, վէ
Մըսըրա կիթաի. վէ թա Հերովդէսին 15
հօլիւմիւնէտէք օրատա խոի, թա քի
Տաղաթան մէյսամընդէրին վաստիթաի
խըղ սէնինէն Թէքմիլ օլա, քի սէմիշ
ատի. Օղլումու Մըսըրատան ջաղըրտըմ։

Օլ ղէման Հերովդէս՝ ա՛լիմլէրտէն 16
քէհանէլէրտէն հէօրիւնճէ, ղայդը-
ջը ղաղէպլէնտի, վէ հէօնտէրիտ՝ ռէթ-
ջէհէմտէ վէ օնուն հէմ տէնէօրտլընտա
օլան եքի եաշընտան աշաղա ձիւմլէ
ջօճուդլարը՝ ա՛լիմլէրտէն Թաահիհ էթ-
տիյի զէմանա կէօրէ՝ դըրտը։ Օլ զէ- 17
ման Երէմիա մէյղամպէրտէն սէնի-
լէն Թէքմիլ օլուռ, քի սէմիշ ատը.
Ռամաստա սէս՝ ձիղան վէ ապլայըշ
վէ չօղ ապղայըշ իշիտիլտի, Ռաքէլ
ջօճուդլարընը ապտըրըտը, վէ թէսէլլի

գաապուլ էթմէզ իտի. զիրա եօք իտի-
լէր։
19 Վէ Հերովդէս էօլիւնճէ, իշթէ 19
Տաղալըն մէլէյի Մըսըրատա Յովսէֆի-
20 բիւյատ կէօրիւնիւսա սէտի. Գալդըդ 20
ջօճուղուս ՚էմ՝ անասընը ալ, վէ Իս-
ռայէլ տիյարընա կիթ. զիրա ջօճու-
ղուն Ճանընը արայանլարը էօլմիւշլէր
21 տիր։ Իմոի օ գալդըդ՝ ջօճուղուս հէմ 21
ծնուն անասընը ալըդ, վէ Իսրայէլ
22 տիյարընա կէլտի։ Լաքին ԵՖհուսխա 22
Թահատա Ըղքէլայուսուն՝ ատասը Հե-
րովդէս էէրինէ փատիշահլըղ սիւրտիւ-
հիճնիւ իշիթմէք իչէ, օրայա վարմաղա
գօրգուս. վէ բիւյատ իշինտ օղուճա-
ղընա Գալիլէա տէմէքէրինէ կիթաի։
23 Վէ վարընը՝ Նազարէթ ատնընէն շէհր 23
ատ տաքին օրատա. շէօյլէ քի վէհ-
զամընդլէրտէն՝ Նազարէթլի չաղըրըլա-
ճաք ատիյա սէօյլէնէն Թէքմիլ օլա։

ՊԱՊ Գ.

1 Վէ օր կիւնլէրտէ վաքթիթ Հով- 1
ան Յովհաննէս կէլիւ՝ Ըհհուսխաճան
չէօլիւնտէ վա՛զ էտիւ՝ ատը խոի.
2 Թէվպէ էտինն. զիրա կէօքլէրին փա- 2
3 տիշահլըղընը էտդըշընդը ատը։ Ջիր- 3
Եաի փէյղամպէրտէն՝ Չէթալ չաղ-

ԳԼՈՒԽ Դ

( )Լ զէման Յեսուա Յուդան չէօ 1
լէ կէօմելուլուբա, քի շէյթանտան
թէմիզլուգէ օլուռնա: Վէ գլուխ կիւն 2
հեմ գլուխ կէձէ օրուձ թուռթուսա՝ ասնի-
լա ազըգտալ:

Վէ թէմիզլուգէ էտէն՝ օնա էապլա 3
շլա սէտի. Էյհը Ալլահըն Օղլա-
խըն, սէյլէ քի՝ ատա թաշլար էքմէք
օլաշար: Ամմա օ՝ ձէվապ վէրիպ սէ 4
սի. Եաղլըմըշ տլը. Ադամ հաղրլ
էքմէք իլէ հաշատաղ, հայա Ալլահըն
ադզընտան չըգան հէր սէօզ իլէ:

Օվ զէման շէյթան օնա ա՛զիզ 5
շէհրէ կէօմելուբտա, վէ օնա հէյբէ-
լին գուատկէմնատէ տուրտուբտա.
Վէ օնա սէտի. Էյհը Ալլահըն Օղ- 6
լա խըն, քէնտինի աշաղա ատ.
զիրա եաղըլմըշ տլը քի, Կէնատի մէ
էնբէրինէ սէնտէն էօմելուբի թէնատի
հատձէք, վէսինի էլէր իւզէրինէ գաշ-
տլատճաղըտ քի՝ այաղընը թաշա
զարիմայատըն: Յեսուա օնա սէտի. 7
Էննէ եաղըլմըշ տլը. Ալլահըն Բատաղը
թէձրուպէ հէմմէյհէմին:

Թէբտար շէյթան օնա պիր վիճք 8
էնքսէք տապա կէօմելուտա, վէ օնա

սիանեանըն հէվ վատէշտլըգլարընը՝
9 վէ օնլարըն ի՛ղէթինի կէօսթէրտի. Վէ
օնա սէտի. Էյհէր սիւջիւտ պանա սէձ
տէ գըլարսան, պուռնլարընն հէվիսինի
10 սանա վէրիձէյիմ: Օ զէման Յեսուա
օնա սէտի. Ս՛ըտըմա կիւճ՝ էտ՛ շէյ-
թան. զիրա էապլըմըշ տլը. Ալլահըն
Բատաղա սէձտէ գըլատըն, վէ էապլըգ
11 օնա ի՛տաաէթ էտէսին: Օ զէման շէյ-
թան օնու գէյվէրտի, վէ իչէձ մէլէք-
լէր կէլիպ՝ օնա խըզմէթ էտէրլէր լատ:
12 Վէ Յեսուա Յովհաննէսին էլէ
վէրիլսինինի իչ՛ոնձէ Գալիլէատա
13 կիտտի: Վէ Նազարէթի պըրատմալը-
լա, վարըպ՝ Զաբուլըն իլէ Նէֆիթա-
լիմ սինօկլարընտա տէնիզ էապընտա
օլան Կափառնայումտա տաքին օլտու:
14 Թա քի Նասլի վէէյտամլէրին վա-
սիհատը իլէ սէօյէնիլէն Թէքմիլ
15 զա, քի տէտի. Յարդանանըն էօթէ
եաղատընտա Թայիֆէլէրին Գալիլէա-
սը՝ տինիզ էօլուռնտա Զաբուլոն տիյարը
16 վէ Նէֆթալիմ տիյարը. Գապանլըգ-
տա օճուրան խալգ սէօյլէ՛ք ըշըգ
կէօրտի, վէ էօլիւմիւն վաթանը վէ
քէօլկէսինտէ օճուրանլարտա ըշըգ
17 ատըտը: Օվ զէմանտան Յեսուա վաճ
հէմմէյհ վէ՝ Թէվպէ էտէն, զիրա կէօք-
լէրին վատէշտլըգը էապլըմըշ տլը
սէմէյհ պաշլատը:

Վէ Յիսուս Գալիլեա աէնիղլնին եա- 18
նընտա կէզէր լքէն, լքի գարընտաշլարը՝
Պետրոս տէնիլէն Սիմոնու վէ օնուն գա-
րընտաշը Անդրէասը կէօրտիւ, քի տէնի-
զէ ալ աթարլարըլար. զիրա պալըգ ավճը-
սը իտիլէր: Վէ օնլարա տէտի. Ար- 19
տըմճա կէլին, վէ սիզի ատէմ ավճը-
սը էտէյիմ: Վէ օնլար տէր ածաղ 20
աղլարը պրաղըպ՝ օնուն արտընճա
կիթտիլէր: Վէ օրատան իլէրի վարըպ՝ 21
լքի ըսրի գարընտաշլար՝ Զէբեդէ-
ոան ողլու Յակոբոսու վէ օնուն գա-
րընտաշը Յովհաննէսի կէօրտիւ, քի
պատպալարը Զէբեդէոս իլէ գայըգտա
աղլարընը մէրէմմէթ էտէրլէր իտի.
վէ օնլարը չաղըրտը: Վէ օնլար տէր 22
ածաղ գայըգը հէմ պատպալարընը
պրաղըպ՝ օնուն արտընճա կիթտիլէր:
Վէ Յիսուս պիւթիւն Գալիլեայը տօ- 23
ղաշըպ՝ օնլարընն ճէմիյէթ էրքէրինտէ
էօյրէտիր իտի, վէ վաատիշահլըղընն
միւժտէհինի վաճ էտէր իտի, հէմ
խալգտա հէր խաստալըգը վէ հէր
ղայի՛ֆէնի ատաղլարը ճաղ: Վէ օնուն 24
խաստէրի պիւթիւն Սիւրիայա էայըլ-
տը. վէ օնա կէօնտէկէօն խաստալըգ-
լար վէ խաքէնճէլէր իլէ թուխտուրմուշլա-
րը վէ ճինընլիլէրի վէ թուխտարըգլըլարը
վէ քէօթիւմլէրի՝ հէմ ի՛լէճվ օլան-

լարը կէթիրիպլէր իտի. վէ օնլարա 25
շիֆա վէրիր իտի: Վէ Գալիլեատան
հէմ Դեկապօլիսատէն վէ Երուսաղէմ-
տէն հէմ Ըհտուատիսթանատան վէ Յոր-
դանանէն էօթէ եադաստընատ օնուն
արտընճա չօղ գալաբալըգ կիթտի:

ՊԱՊ Ե

1 Վէ գալաբալըգը կէօրտիւքտէ տա- 1
ղա չըգար. վէ ճէնապխի օղրուընճա՝
շայիրտլէրի օնուն եանընա կէլտիլէր:
2 Վէ աղզընը աչըպ՝ օնլարա էօյրէտէրէք 2
3 տէր իտի. Նէ մուպարաք ֆա- 3
գիրլէրէ, զիրա կէօքլէրին փատիշահ-
4 լըղը օնլարընն տըր: Նէ մուպարաք 4
էէքինլէրէ, զիրա օնլար թէսէլլի
5 ալուճաճագլար: Նէ մուպարաք մահ- 5
ճուպլարա, զիրա օնլար էէրի միրաս ա-
6 լաճագլար: Նէ մուպարաք սաատագաճա 6
ածըգլար ստուայանլարա, զիրա օնլար
7 ոօյադճագլար: Նէ մուպարաք մէրհա- 7
մէթլիլէրէ, զիրա օնլար մէրհամէթ
8 ալուճաճագլար: Նէ մուպարաք նիւրհէյի 8
փաքլէրէ, զիրա օնլար Ընտահը կէօ-
9 րէճէքլէր: Նէ մուպարաք պարըշըգ 9
էտէնլէրէ, զիրա օնլար Ընտահընն օղլու
10 լարը չաղըրլաճագլար: Նէ մուպարաք 10
սատաղտան իչքիւն գօվալանմըշլարա

պետս հէօքէրին փառհշահլըղը ծնլարըն
սըս : Պէնիմ իչիւն սիղէ սիմէէմ էթ- 11
մէքէրի՝ վէ գօվհլատըղլարը՝ վէ
եահան սէօյլէյէրէք՝ սիղէ գար-
շը հէր կէօնէ քէօթիւ սէօղ սէօյ-
լէմէքէրի պէհան՝ նէ մուէթտւ սիղէ :
Սէվինին, վէ մէսրուր օլուն . պի- 12
րա էձրինիզ հէօքէլերտէ չօղ սուր .
չիւն սիղտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլէրի
պէօյլէ գօվհլատըղըզ :

Սնզ էէրին թուզու սունուզ . խոտի 13
էյէր թուզ թահթըզլանըրսա, նէ՞
իլէ թուզլանա . ար֊թըզ հիչ սիր չէյ
եարատմազ, իլա քի միշարըյա ա-
թըրա, վէ սոէմէրտէն պաղըրա :
Սնզ սիւնեհանին ըզըղըսընըզ . սող 14
խահթիւնտէ գուրտուլմազ շէհր կիղ
էննէմէզ . հէմ չէրտալը եադըղ՝ 15
չինիք ալթընա գօնահլար, իլա չէմ՛-
սան իւզերինէ գէչսէ, վէ էվտէ հէփ
օլանլարա այդընըզդ վէրիր : Ընչըզ- 16
նըզ սոէմէրին էօնիւնտէ պէօյլէ այ-
ար֊նըզդ վէրսին, նա քի սիղին էյի
ամէլէրինիղի կէօրսէր, վէ հէօքէլտէ
օլան Փէտէրինիղէ շնուքր էտէլէր :

Ջանն էթմէն քի՝ նօհօսա եա վիչ- 17
զահպէրլէրի պօղմադա հէչտիմ . ծլաշ
պօղմադա հէչմէտիմ, իլա Թէքմիլ
էտէյիմ : Չէրա հինդիչ ահրիմ սիղէ, 18

հէօք իլէ եէր հէչչինձէյէտէք՝ նօհօ-
սան պիր էօղլա էա պիր նօղլա
հէչմէզ, նա քի հէփիտի Թէքմիլ օ- 19
լունճայատէք : Իսոի հէր քիմ պու
էն քիւչիւք Թէննպհէրլէրին պիրինի
պօզար սա՝ սահմէրտէ պէօյլէ էօյրէ-
տիրտէ, հէօքէլերին փառհշահլըղընա
էն քիւչիւք չօպուրլարմազդ . սոնա հէր
քիմ սիմէ էտէր վէ էօյրէտիրտէ, օ՝ 20
հէօքէլերին փառհշահլըղընա պէօյլէ
չօպուրլարմազդ սըր : Չիւրա սիղէ տէ-
րիմ քի՝ էյէր սահտըղընըզ քէս-
թիպլէրին վէ փարհսեցլէրինքինտէն
գէլսատէ օլմազսա, հէօքէլերին փառհ-
շահլըղընա սոլա հիրմէյէճէքսինիզ :
Իշինթահինիզ քի՝ գահհմլէրէ սէ- 21
նիլտէ . Գալը էնթմէյէսին . վէ քիմ
քի գալը էտէրսէ, շէրահէթէ միւ-
թահտ օլսընդտ : Սոնա պէն սիղէ սէ- 22
րիմ քի՝ հէր քիմ քի գարնտաշընա սէ-
պէպսիզ զահտապլանըրսա, շէրահէթէ
միւսթահտ օլսընդտ, վէ քիմ քի գա-
րընտաշընա՝ Տագա սէրսէ, ճէհաննէմ
միւսթահտ օլսընդտ, վէ քիմ քի Ն՛ռ-
սադ սէրսէ, ճէհհէննէմ սիթէշինէ միւս-
թահտ օլսընդտ : Խոտի էյէր հէսապէ- 23
նի մէզտահընի իւզերինէ հէյիրիւրսէն,
վէ օրտտան՝ գարնտաշընդն սահա գար-
շը պիր շէյի վար խոչունի խոսթրընա

ֆէլիքսիտան, հէռոդէնի օրառա՝ մէջ 24
պահըն էօնէուն պրած, վէ ինի էվ
վէլա պաղնատըն իլէ պարըշ, վէ օ
պէման ֆէլիքս հէռոդէնի առան: Խոս 25
վին իլէ՝ օնուն ափրահամընձէ տա-
հա եօլառա իքէն՝ Թէզ առւհ օլ.
օղմայա քի՝ խասիմ ահնի պառըյա
Թէսալիա էառ, վէ պառը ահնի միւս
պիւրէ Թէսալիա էառ, վէ զընահանա ա-
Թըլըաըն: Կէրչէք ահրիմ ահնա՝ Թա 26
ածն մանիլըը էօռէյինձէյէառք, օրա-
առան առլա չըգմայաձաղ սըն:

Իշինթանինիզ քի՝ գառիմէրէ ահնիլ- 27
ան. Չինա էնթամէյէան: Ամմա ահն 28
ահիլ ահրիմ քի՝ հէր քիմ գառըյա չէհ-
վէթ իլէ պուգարառա, ենէրէյինառէ օ-
նառն իլէ հարա չինա էնթիշ ահը: Իման 29
էյէր առղ հէօղիւն ահնի ազառըրըառա,
օնու չըգար, վէ ահնառէն աթ. զիրա
առնա՝ ազառարընըն ահրինին հէլաք
օղմառը՝ ահուԹիւն Թէնինին ձէհհէննէ-
մէ աղԹըլմառընառան խայըրը առը:
վէ էյէր ահնի առղ էլին ազառըրըառա, 30
օնու քէս, վէ ահնառէն աթ. զիրա
առնա՝ ազառարընըն ահրինին հէլաք
օղմառը՝ ահուԹիւն Թէնինին ձէհհէննէ-
մէ աղԹըլմառընառան խայըրը առը:
Էնէմ ահնիլուն քի՝ գառըրընը առշա- 31
յան՝ օնա Թառառդնառմէ վէրմին: Ամ 32

մա ահն ահրէ ահրիմ քի՝ գառըրընը
հէր քիմ զինառան զայրի ահը ահառա
իլէ առշարառա, օնա զինա էնթահրիր,
վէ առշանմըշ իլէ էվէհնէն՝ զինա հառր:
33 Եինէ իշինթանինիզ քի՝ գառիմէրէ
ահնիլուն. Եէմինի առղմայառըն, իլիա
եէմինէրինի Ղառարա հառա հառէառն:
34 Ամմա ահն ահրէ ահրիմ քի՝ առա
եէմին էնթամէյհանինիզ. նէ հէօք իլէ,
35 զիրա Ադառն Թահնէը առը. նէ հէ
եէր իլէ, զիրա օնուն այառգլարընըն
պառամանը առը. նէ Երուսաղէմ իլէ,
զիրա ահէօյուք փառաշահըն շէհրի ահը:
36 Նէ հէ պառընը իլէ եէմին հառէառն.
զիրա ահը գըլ ագ եա գարա էյլէ-
37 մէյէ գառըր առէյիլ սին: Լաքին առօ-
զինուզ՝ պէլի ահէլի, Նօզ՝ եօզ օլ-
առն, վէ օնլարառան զի յառէառի՝ եարա-
մազառան առը:
38 Իշինթանինիզ քի՝ կէօղ ագառէլինէ
հէօզ, վէ ահը ագառէլինէ առը առ-
39 նիլուն: Ամմա ահն ահրէ ահրիմ քի՝
հարառանագա գարշը առուրմայառընըզ.
լաքին առղ հանդաղընա վուրանա՝ օ-
40 ահրինի առ օնա առօնառէր: Վէ հէ-
նինէ առալ հարա առնին գաֆիթա-
նընը ահմառ. [illegible]
41 առ օնա առուզ վէ առնա ահը ահրէ
հիմնէհ անհարէա հառնըշ[illegible]

լեր դէ ևիմ : Սէնոէն ասէէյէնէ վէր, 4
վէ աէնոէն էօսէուձ ալմագ խոմէյէն-
ոէն էէզ չէսիրմէ :

Իշիմաէնէզ քի՝ ասէնէլոն . Գօնշու 4 2
նու սէվէոէն , վէ ասուշմէնէնի պուզ
էոէոէն : Ամմա պէն սիզէ ասէրիմ քի՝ 4
ասուշմէնէէրմէնիզի սէվէն , սիզէ պէտ-
ռում էոէնէէրէ խայր ռում էոէն ,
սիզի պուզ էոէնէէրէ էյէնք էոէն ,
վէ սիզի ինձխուէնէէր հէմ սիզի պօ-
վոյայանլոգ իշիճ ռում էոէն . Թա 4
քի կէօքէէրոէ օլան փէոէրմինիզին օ-
պուէլարը օշոսընըզ . զիրա օ՝ կիւնէչէնի
ֆէնոյարըն վէ հյսկէրնն խոզէրմինէ
ոօկոռում , հէմ հոգ վէ նոյոգ քիմ
սէկէրմն խոզէրմինէ էոպուռ էոպոր-
ըէր : Ձիրա էյէր սիզի սէվմնէէրի 10
սէվէռոգնիզ , նէ էձրմինիզ օլաւ , կէօմ
րուքմխուէր ռոսխ հէման պուռու էվ-
ձէկիզմի : Վէ էյէր էոպէնէզ գարըն 12
ռուշտուէնըզա սէլամ վէրմռօէնիզ , նէ
վէյոռոէ էոէր սմնիզ . կէօմիւնքձխուէր
ռոսխ էօլէ էվձէկիզնր մի : Խմոի՝ կէօք 48
լէռոէքի փէոէրմնիզ քէռամիզ օլռուգռ
կիռոի՝ քէռամիզ օլաւն :

ՊԱՂՊ Զ.

Յագընըն ռաոռոգանըզը ռոէմէ- 1

րին էօնիւնոէ՝ ծնլարոան կէօրլուն-
մէք իշիւն՝ էվձէկէոինիզ . էօրոա կէօք-
լէռոէ օլան փէոէրմինիզին ինոոնոէ
էձրինիզ օլմագ : Խմոի ռաոռգա վէր-
ոէյէոէ , էօնիւնձէ պօրու չալմայա-
սըն , միւրայլէէրին ձէմիյէվլէռոէ վէ
ռօգռգ-ռարոա՝ ռոէմէլէռոէն շոն գա-
զանմագ իշիւն էվռոխլէրի ևիմի .
կէրէէք ռէրիմ սիզէ , ծնլար խձրէ-
րէվլէ ռէրիմ սիզէ , ծնլար խձրէվ-
լէռ ռուբրուգ : Սէն խոէ՝ ռաոռգա
էվռոխինոէ , ոօլ էլին՝ ռէնին ռող էլինին
էվռոխինոէ , ռօլ էլին՝ ռէնին ռող էլինին
էվռոխինոէ , ռօլ էլին՝ ռէնին ռող էլինին
տուչոռնըզ : Թա քի ռո-
ռոգոն կիղլոռէ օլա , վէ կիղլոռէ
կէօրէն փէոէրին՝ ռոռնա ռշկէռոէոէ
էօռէկ :

Ն Վէ ռուռ՝ էվռոխինոէ , ժիւրայլ-
էր կիռի օլմայռոզը . զիրա ծնլար՝
ռոէմէլէրէ կէօրինմէք իշիւն՝ ձէմի-
յէվ էվ էէրլէրինոէ վէ ժէյռոնլոգնը
քէօչէէրինոէ ռուրուռ՝ ռուռ էվ-
մէյի ռէվէրլէր . կէրէէք ռէրիմ սիզէ
6 քի՝ ծնլար խձրէվլինի ռգրուգ : Սէն
խոէ ռուռ էվռոխինոէ , օռոնա կիր ,
վէ գոփուռնու գոփոյգռ՝ կիղլոռէ օ-
լան փէոէրինէ ռուռ էյէ , վէ կիղ
լոռէ կէօրէն փէոէրին՝ ռոռնա ռշկ-
լոռէ կէօրէն փէոէրին՝ ռոռնա ռշկ-
7 քէռարէոէ էօռէկ : Վէ ռուռ էվռոխ-
նիզոէ , ռոյինքէէր կիռի չօգ ռէց-
լէռէն . զիրա ծնլար զոնն էռէրէր

քի՝ ջոգ սէոյլհոնքէրի խչին խշխոխ-
լէմ՚էքէր : Իմոի ծնլար կիսպի օլման .
զիրա փհոռերինիզ՝ միւհթաճ օլսու-
ղունուզ չէյլէրի՝ սիզ ծնոան տիլէմիզ-
ուէն պիլիր : Իմոի սիզ պէոյէ տուա
հոին .

Եա կէօքլէրոռէ օլան փհոռերիմիզ՝
ատըն ադիզ օլսուն . փոռիշահլըղըն
կհլսին . իրոռուհթին օլսուն , նիմէ
կէօքոռ՝ եէր իւզէրինոռէ տոպհ . հէր
կիւնքի հքմհյիմիզի պիզէ պու կիւն
վէր . վէ պիզէ պօրճլարըմըզը պա-
ղըշա , պիզ ոռոպհ պօրճլուլարըմըզոռ
պոռըշնոռողըմըզ կիսպի . վէ պիզի
թէհրիւպէյհ կէթիրմէ , իլա պիզի եա-
րոռոշոռոն դուրթոռ . զիրա փհոռի
չոհլըզ վէ գունոհէթ վէ հոռմոռ հպէռ
իւլ ոռպոռ սէնին ոէր . Ամին :

Զիրա հյէր ոռոհմհէրէ սուջլարըն
ոփիվ հոռերոհնիզ , կէօքլէրոռէքի փհ-
ոռհրինիզ ոռպհ պիզէ ոփիվ հոռճէք :
Ամոն հյէր ոռոհմհէրէ սուջլարըն
ոփիվ կթոմհզոհնիզ , կէօքլէրոռէքի փհոռ-
րինիզ ոռպհ պիզին սուջլարընըզը ոփիվ
կթոմհյճէք :

Վէ օրուճ Թոռթոռուղունուզ զհ-
մոն՝ միւմոյէլէր կիսպի չէհրէսի պօ-
ղուզ օլման . զիրա ծնլար՝ ոռոհմհէրէ
օրուճ Թոռթոռուգլարընը կէօռթհէմհէ-

խչին՝ չէհրէհէրինի պօզոռլոռ . կէրճէք
ոէրիմ պիզէ քի՝ ծնլար իւճրէթինի
17 ոլըրլոռ : Ամմա ոէն օրուճ ԹուԹոր
նքէն՝ պոշընը եողլա . վէ կիւզհնունու
18 եոյգա . Չէյլէ քի ոռոհմհէրէ օրուճ
ԹուԹոռուղունու կէօռԹէրմէյէոին , իլ-
լա կիզհոհ կէօրէն փհոռերինէ . վէ
կիզհոհ օլան փհոռերին՝ ոռոն ոշնքէռ-
րէոռ եօռէյճէք :
19 Եէր իւզէրինոռէ քէնոռհլէրինիզէ խոռ-
զինէհէր եըղման , օրուռոռ քի կիւզէ
հէմ վհոռ պօզոռ , վէ օրուռոռ քի՝
խըրոռըզլոռ ոէհնքէ ոշոռրոռ վէ չոլոռ-
20 լոռ : Իլլա քէնոռնինիզէ կէօքոռ խոռզի-
նէհէրի եըղման , օրուռոռ քի՝ նէ կիւզէ
նէ ոէ վհոռ պօզոռ , վէ օրուռոռ քի՝
խըրոռըզլոռ ոէհնքէ ոշմոռզլոռ , վէ չոլ-
21 մոռզլոռ : Զիրա խոռզինէնիզ նէրէոռէ
խոէ , եիւրէյինիզ ոռոհմհ օրուռոռ օլ-
22 Ճոպ ոըր : Թէնին չիրոռը կէօզ ոիւր ,
խոռի հյէր կէօզհուն ոռոհ խոէ , ոիւ-
23 Թիուն Թէնին միւնէվվէր օլոռր : Ամ
մա հյէր կէօզհուն քէօԹիւ խոէ , ոիւ-
Թիուն Թէնին գոռոնըղըգ օլոռր . խոռի
ոէնոռէ օլոռ ըղըգ՝ գոռոնըղըգ խոէ ,
24 գոռոնըղըգ նէ՛ գոռոոռ օլոռճոգ : Հիչ
քիմոէ նքի ողոյոռ գունըղուգ էԹիյէ
գոռոիր ոէյիլ տիր . զիրա եա ոիրինի
պուղզ էոէճէք՝ վէ օոիրինի ոէվէ-

ձէք, եահօտա պէրինէ Թաւրի՛ օլմաճադ՝ վէ օպէրինի Թահդիր էտէձէք. Ա֊լ
լահա հէմ Մաննայա դուլդուդ հիմէկ պաճիր ատէլ աննիզ։

Վաննան էօթիւրիւ սիզէ տէրիմ. 23
Նէֆսիննիզ իչիւն՝ նէ եէյէսիննիզ վէ նէ իչէսիննիզ, հէմ տասխ Թէնիննիզ իչիւն՝ նէ հիյէսիննիզ դայդու չէքմէն. նէֆս Թաամմանն՝ վէ Թէն էավաշտան ղիյաաէ տէյիլ մի։ Կէօյիւն գուշլարը 26
նատագըն, քի էքմէդլէր վէ պիչմէդլէր, վէ անտարլարտա ճէմ՝ հիմէդլէր, վէ հէօբատէքի փէտէրինիզ օնլարը պէկլէր. սիզ օնլարտան չօգ Ֆարդը տէ֊
յիլ մի սինիզ։ Վէ սիզտէն՝ քիմ 27
դայդու չէքմէք իչէ պօյունա պիր ար֊
շըն զամմ հիմէկ դաճիր տիր։ Էա֊ 28
վաշ իչիւն տասխ նիճէ դայդու չէքէր սինիզ. Թարլանըն զանդադլարընա տիդդաթ էտին, նիճէ պէօյիւդլէր. ղահմէթ չէքմէդլէր, հէմ հիյիմդլէր։ Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Սող֊ 29
ման պիրէ պիւթիւն տարաճը իչէ օն֊
լարըն պիրի հիսաբ հիսինմէդ իտի։ Վէ 30
հիչ պիր հիսաբ մէվճուտ օլմադ՝ եա֊
րըն Ֆադրտանա աճըլսըն Թարլանըն օճաղընա Ալլահ պէօյլէ հիւքմիւ֊
էէ, տէյիլ մի. քի սիզի տաճտա զի֊
յադէ՝ հիչ ոգ իտմադըղըտըր։ Իտմի՝ նէ 31

հիչ էյէսիդիմ, վէ նէ իչէսիդիմ, վէ նէ հի֊
յինէսիդիմ տէյէսէք՝ պայդու չէքմէն։
Չիւնկ հէվի պուռնըտը Թայիֆէսէր ա֊ 32
րար. վէրա հէօբատէքի փէտէրինիզ պուռնըտըն հէվիսինէ միւհթաճ օլ֊
մադըղընը պիլդիրիր։ Լաքին էվվէլա 33
Ալլահըն փադիշահլըղընը վէ օնուն սաադաԹընը տիլէյին, վէ պուռնըտ֊
րըն հէվիսի սիզէ զամմ օլմադըղընը։ 34
Իմտի՝ հարընքի հիչն իչիւն զէնդի չէյլէրի իչիւն պայդու չէքէճէք տիր. հիչնիսի տէրտի զէնդիլիք էէմէդի։

ՊԱՂԻ Ւ.

1 Եհուդա էԹմէն, քի սոզէ հիւքմ
2 օլունմայա։ Չիւնկ հիւքմ էՀտիսինիզ հիւքմ իլէ սոզէ հիւքմ օլունաճադ, վէ հէօլչուսիւնիւդ էօլչէք իլէ սոզէ
3 էօլչիւլէճէք տիր։ Վէ նիճիսի պարընտաչընա տէյէմէդիգի հէօրիւդ սիւն, վէ սինինի հէօղլիսընտէ հէօրիւդ սիւն, վէ սինինի հէօղլիսընտէ
4 օլսըն մէրհէյի տուդմադ սիւն։ Նա֊
իւտա նիճէ պարընտաչընա տէյէմէդի֊
սին. Գօյլէր, հէօղլիսընտէն չէօփիւ
չըդարտըլմա, վէ իչինէ մէրհէյէ տէ֊
5 նինի հէօղլիսընտէ տիր։ Նա՛ միւթլայ
էվվէլա քէնտի հէօղլիսընտէն մէրհէյ

յի ջըգալ, վէ օ զէման գարնաուաշքնըն
հէօղնեանէն չէօվիւ ջըգարմաղա կէօրէ-
ձէք սին։

Ա՛ղնիզ չէյ քէօփէքլէրէ վէրմէն,
վէ ինձիլէրինիզլն աօնկուազլարըն էօնիւ-
նէ աթման. օլմայա քի օնլարը այագ-
լարը նլէ չէյնէյէլէր, վէ տէօնիւսլ՝ սի-
զի եըրթալար։

Տէլէյին՝ վէ սիզէ վէրիլէճէք, ա-
րայըն՝ վէ պուլաճագ սընըզ, չալըն՝
վէ սիզէ աչըլաճագ։ Ջիրա հէր տի-
լէյէն ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ
չալանա աչըլաճագ։ Եախօա սիզանէն
հաննէզ աստմ վար քի՝ օղլու օնաան
էքմէք տիլէրսէ, օնա թա՞շ մը վէ-
րէճէք։ Վէ էյէր պալըգ տիլէրսէ,
օնա էըլմա՛ն մը վէրէճէք։ Իմսի էյէր
սիզ՝ եարատմադ էքէն՝ էվլատլարընըզա
էյի պահշիշլէր վէրմէյի պիլէրսէնիզ,
կէօքլէրսէ օլան փէտէրինիզ նէ՞ գատար
զիյսաէ՝ օնսան տիլէյէնլէրէ նի՛մէթլէր
վէրէճէք։

Իմսի ատմլէր սիզէ հէր նէ իսթէր-
սէնիզ քի էսէնլէր, սիզ սէ օնլարա էօյ-
լէ էյլէյին. զիրա նօսա վէ փէյղամպէր-
լէր պու սուր։

Տար գափուսան կիրին. զիրա հէ-
լայէ կէօթիւրէն գափու էնլի՝ վէ
էօղ կէնիշ սիր, վէ օնսան կիրէնլէր
չօգ տուր։ Ջիրա հայաթէ կէօթիւրէն
գափու տար՝ վէ եօլէնսիզ տիր, վէ օնու
պուլանլար աղ տըր։

Վէ եալան փէյղամպէրլէրսէն սա-
գընըն, քի օնլար սիզէ գօյունլար լի-
սաս իլէ կէլիրլէր, ամմա իչէրսէն
գափըճը գուրսալար տըր։ Օնլարը մէյ-
վէլէրինսէն թանըյաճագ սընըզ. տի-
քէնլէրսէն լուզում՝ եա տէմիր սի-
քէնլէրինսէն ինձիր տէվշիրիլճը մի։
Պէօյլէճէ հէր էյի ագաճ էյի մէյ-
վէ վէրիր, վէ ֆէննա ագաճ ֆէննա
մէյվէ վէրիր։ Էյի ագաճ ֆէննա մէյ-
վէ վէրմէյէ՝ վէ ֆէննա ագաճ էյի մէյ-
վէ վէրմէյէ գատիր տէյիլ տիր։ Հէր
էյի մէյվէ վէրմէյէն ագաճ քէսիլիր,
վէ աթէշէ աթըլըր։ Իմսի օնլարը մէյ-
վէլէրինսէն թանըյաճագ սընըզ։

Պանա հէր՝ եա՛ Րաբպ՝ եա՛ Րաբպ
տէյէն՝ կէօքլէրին վատիշահլըղընա
հիրսէճէք տէյիլ տիր, իլլա կէօքլէր-
տէ օլան փէտէրիմին ի՛րատէթինի իճ-
րա էյլէյէն։ Օլ կիւնտէ պանա չօգ
քիմսէլէր տէյէճէքլէր. Եա՛ Րաբպ՝
եա՛ Րաբպ՝ սէնին ատըն իլէ փէյ-
ղամպէրլիք Ո՞թմէտիք մի, վէ ատըն
իլէ ճիննլէր չըգարմատըգ մը, հէմ
ատըն իլէ չօգ գուվվէթլի իշլէր իճ-
րա Ո՞թմէտիք մի։ Ամմա օլ զէման

ծնելոյս իջեալ հոգիդ իմ քի՝ Սի-
զի տալս սիրելոյիմ, սիննոյն ուզոյ
օրուն՝ կոյ սիննոյնուելուդ իշխէյինքը :

Իսոյ պուս սէօզերիմի հեր լշխոյ 2
ծնելորը լինդրա հոգին՝ ջոլ ա՛զելը ա-
ոէմ սիննիզհոգիդ իմ՝ քի՝ հվինի
գայա իւզերինոյ սինա հեծոյ. Ես 2
եոյմոյր կինիս՝ ըրմոզլոյ կհլոխիքը,
վե ըիւզկեոյլոյր հոոխիքը, վե օլ հ-
վե ջոյրմոզլոյ, լոյքին սիւշմէոյ.
զինդրա գայա իւզերինոյ թհմհզլէնմիշ
էոյ : Ես պուս սէօզերիմի հեր լշխ- 2
սոյ ծնելորը լինդրա հեմհյէն՝ հվինի
գուս՝ իւզերինոյ սինա հեմհշ ա-
մոզ ոոէմ սիննիզհոյիդ. Փի հոոլ 2
մուզ կինոյ, վե ըրմոզլոյ կհլոխիքը,
վե ըիւզկեոյլոյր հոոխիքը, վե օլ հվե
վուրոոուզլոյ, վե սիւշոյհու, վե օնուն
սիւշիւշիւ սէօյինդ էոյ :

Վե օլոոս քի՝ Յիսուս պուս սէօզ- 2
լերին թհ.քմիշ հեմհյին զհմոն, էոյլդ
օնուն թոռ'լհմինհ հէյրոյն գոլըրլոյր
էոյ : Զիրա ծնելոյս՝ հիւքիւմհեթ սոհհ 2
պի կինոյ թոռ'լհմ հոոխրիոյ, վե ոհյոյ
քհոռթհոյլհրը կինոյ :

ՊԱՊ Ը

Վե օնուն ոոպլոյն հնոյհյինոյ՝

2 ոզոյլնձա ջօգ էոյլդ կինհոյ : Վե իշ-
հհ ոիր ձիւռոոոյլը կհլիպ՝ Եա՛ Ռոոպ՝
հէյր էոյհհէրոյն, ոհնի փոոքլհմհյհ
գոոոյր սին ոհյհրհք՝ օնոյ ոհձոոհ
հոոր էոյ : Վե Յիսուս հլինի ու-
զոոոյպ՝ էոյհհէրիմ, փոոքլհն ոհյհ-
րհք՝ օնոյ ոօզուննոոու. Վե ոհր ա-
գոոպ օնուն ձիւռոոոյլը փոոքլհննոյ : Վե
Յիսուս օնոյ ոհոոյ. Պոզ՝ քիմհնհյհ
ոհօյլհմհյհոյին, լոյքին կինհ, քհննոյինի
քհոոհյինհ կհօոոհթհր, վե օնլոոս շհ-
հոոոհթ էոյհուն՝ Մոուհհոյին հմր հնհոոոյի
հհոոիյհյի թոոզոոիմ հյլհ :

Վե օնուն կոզիոոննոյոոումոոոյ կհրոոհ-
յինոոհ, օնոյ հոոլհոոոոոզ՝ հոոնրինոյ
ոիր հիւռ պոոշը կհլոոի. Վե ոհոոի.
Եա՛ Ռոոպ՝ ուշոոլլոմ հվոոհ քհօճ-
րիւմ հոոթրոոլ՝ ոոլրը էոյքհննձհ շհքհ-
յօր : Վե Յիսուս օնոյ ոհոոի. Պհն
կհհլոոպ՝ օնոյ ոոոլոլոոոյրմ : Վե հիւռ
պոոշը ձհվոոպ վհրիոյ ոհոոի. Եա՛
Ռոոպ՝ լոյրդ ոհյիլ իմ՝ քհ ոոո-
մրմրն ոոլթքնոոոյ կհրհոոհն. Փոոզոոթ
ոիր ոհօզ ոհօյլհ, վե ուշոոլլոմ շհ-
Փոոոոոզոոոզ : Զիրա պհն ոոոոհի
հիւքիւմհեթ ոոլթքնոոոո ոիր ոոոհմ
իմ, հհյմ ոոլթքմոոոո ոնոքհրիոհհր վոոր.
վե ոիրինհ՝ կիթ ոհրիմ, վե կիոոհր,
վե օոիրինհ՝ կհհ, վե կհհլր, վե իոզհ

ժէթքեարըմա՝ Ըռնու էյլէ, վէ հ-
ռեր: Վէ Յիսուս լշխտինձէ՝ Թա՛զ
ճիւպ էթան, վէ արտընձա կխտէն
էլուէ ռէտ. Կէրչէք ռէրիմ սիղէ,
Խարայէլ արտընձառա ռախն պու գա-
ռար լման պուլմատըմ: Չէմ սիղէ
ռէրիմ քի՝ կիւնռօղուսունառան վէ
կիւնպաթըրընառան չօգ քիմսէլէր կէ-
լէճէքլէր, վէ Աբրահամ վէ Խա-
հակ հէմ Յակոբ լըէ կէօքլէրին փա-
ռխտլըլընառա օթուրաճագլար: Ամ
մա փառիշտլըլըն օղուլլարը տիշարքի
պարանըլա աթըլաճագլար. ադլայըշ
վէ տիշ գըճըրտայըշըը օրառառա օլաճագ:
Ընառէն Յիսուս եիւզ պաշըյա ռէտի.
կիթ, վէ ռանա՝ ինանտըլըն կիտի օլ
ռուն. վէ օ ռաթ ուշտը շինֆա պուլ
ռու:

Վէ Յիսուս Պետրոսուն էվինէ կէ-
լիպ՝ օնուն գայնանաառընը կէօրառիւ քի՝
ըրթմատառան թուրթուլուպ եաթմըշ լի
ռի: Վէ օնուն էլինէ ռօգուռնառու, վէ
ըրթմա օնու պրատտը. վէ գալգըպ՝
օնլարա խըզմէթ էռէրիռի:

Վէ ախշամ օլուռնճա, օնա չօգ
Հինռլի քիմսէլէր կէթիրտիլէր. վէ օլ
լուհլարը հէմռն ռէօղ իլէ չըգարտը,
վէ հէփ ի՛լէթլի օլռնլարը ռաղաըլթ-
ռը. Թա քի Եսայի վհէյղառնիկր

վառիթառը իլէ ռէնիլէն թէքմիլ օ-
լա, քի ռէմիր ռիր. Ձայի՛ֆլևքլէրի-
միզի Խուէրինէ ռլտը, վէ խառթալըգլա-
րըմըզը եիւքլէնռի:

18 Վէ Յիսուս էթրաֆընառա չօգ խալը
կէօրիւնճէ, էմր էթռի քի՝ էօթէ
19 եառտյա կէչէլէր: Վէ ռիր քէա-
թիսլ եառգլաշըպ՝ օնա ռէտի. Եա՛
խօճա՝ հէր նէրկէյէ կիւռէրէն, ար-
20 տընճա կէլէճէկսիմ: Վէ Յիսուս օ-
նա ռէտի. Թիլքիլէրին ինլէրի՝ վէ
կէօյուն գուշլարընըն եուվալարը վար,
լաքին Ռահ Օղլունուն՝ պաշընը
21 տայայաճագ եէրի եօք տուր: Վէ
շայիրտլէրինառէն ռիր գայրիռի օնա տէ-
ռի. Եա՛ Րապպ՝ պռնա էզն վէր,
էվվէլա կիւռիպ՝ պռպտամը կէօռէկսիմ,
22 Ամմա Յիսուս օնա տէտի. Ընտրմճա
կէլ, վէ էօլուլէրի պրատ քի՝ քէնռի
էօլուլէրինի կէօռէլէր:

23 Վէ օ՝ գայրըպ կիւրինճէ, շա-
կիրտլէրի օնուն արտընճա վարտը-
լար: Վէ իշթէ ռէնիզռէ պէօյուք
Ֆուրթունա օլուռ, շէօյլէ քի՝ գա-
յրըպ ռայգըպարառան էօրթիւլիւր էռի,
լաքին քէնռիկի ուշուր էռի: Վէ շա-
կիրտլէրի եռնընճա կէլիպ՝ Եա՛ Րապպ՝
ռիզի գուրթար, հէլաք օլուշօրուպ
ռէյէրէք՝ օնու ուշռնառընտըլար: Վէ

օ ծնեալս աչեսկ . Եւ յայ աղ խմանելը-
լայ՝ նինջեան պօղպատելնելզ . օլ պէ-
ման գալգելայ՝ բիւզիեաելատա վէ տէ-
նելզ թաղելը էյլեսկ , վէ պէցիւք
լսմանելզէ օլաւս : Վէ օլ աաէմլեր
թաձձիւպ էսկայ՝ աէսկլէր . Պաս նաճ
սլլ քիմսէ սկը , քի հէմ բիւզիեաելատ
հէմ աէննել ծնա լթաաձ էտէլէր :

Վէ հօթէ եապայա գէրդեսկլէր
վեսայէթինէ կէլինձէ , ծնաւ մէզալ-
լատաան ջզմլը նէյ ձինննլել քիմսէ-
լեր գալշելսաալը , էն գայէթ ազլըն է-
պէնէր , շէցլէ քի՝ օ հօլտան քիմսէ
կէջմէյէ գաակը աէյել իսկ : Վէ նշ-
թէ չաղըրլսպ աէսկլէր . Եա Ալա-
հըն Օղլաւ Յիսաւս՝ ապամըզաա նէ
վար , ապաբայա՝ զէմանաան էվլէլ
ակլզն խաքինձէյէ սալմալա մը կէլ-
սին : Վէ ծնեալտան իրապ՝ օթձանըլը
սկը չօք սօնկուզ սիւրիեսիւ վար
խսէ : Ձէ ձիննլէլը ծնա հասկաղըլսպ
սէրլէրկսկ . Էյէլը սկզն ջզդալըլըսան ,
սկզէ՝ սօնկուզլսրլըն սիւրիեսիւնէ
կիթմէյէ էրն վէր : Վէ օ ծնեալտա սէ-
սէ . Կիսկին . վէ ծնեալ ջզդըպ՝ սօն-
կուզլսրլըն սիւրիեսիւնէ կիթհսկլէր .
վէ նշթէ սօնկուզլսրլըն սկիթհէն սիւ-
րիեսիւ՝ ուչգաեսէսան սէննկզէ եիւրիւ-
յիւշ էթհսկ , վէ սաւզղստա էօլսկիւ-

33 լէր : Վէ ծնեալը կիւսէնկլէր գալշել-
լալ , վէ էհնրէ վալըսպ հէկկիսկինէ՝
ձինննլկլէրկն մասաէսինէ սալսկ խա-
34 սկեր վէրսկլէր : Վէ նշթէ սկիւթիեն
էհնր Յիսաւսս գալշելսաձղսպ չըզ-
սալը . վէ ծնեալ ծնաւ կէօրկնձէ , եաչ
վալսպլալ քի՝ ծնեալրըն սկնօղլալրըն-
սան կիսէ :

ՊԱՊ Թ

1 Վէ գայըպա կիրկսպ՝ հօթէ եաքա-
յա կէչսկ , վէ քինալ էհնրինէ կէչ-
2 սէ : Վէ նշթէ ծնա՝ սէօչէքսսէ եաճ-
մլը սկը քէօթիւմ կէթիրսկլէր .
վէ Յիսաւս ծնեալրըն խմանլրը կէօ-
րինձէ , քէօթիւմէ սէսէ . Էյ օ-
ղլսլ՝ Եւրէքլէն , կիւնահլալրըն սա-
3 նա ակիվ օլսնսաս : Վէ նշթէ քեա-
թիսպէլէրսկն սալըլսրը քէնսկլէրկնսէ
4 սէսկլէր . Գաս՝ քիւֆր էսէյօր : Վէ Յի-
սաւս ծնեալրըն սէեշկնսնսիւքլէրկնկ կէօ-
մէք նլէ՝ սէսէ . Նինջեան եւրէքլէ-
րինիզսէ Ֆէնաս շէյլէր սէեշկնսիւը-
5 սկնէսլ : Ձիեն քի հաննլըը սահա
գօլայ սլը , կիւնահլալրըն ակիվ օ-
լսնսաս սէմէսկ մի , հօլսաս՝ Գալգ ,
6 վէ կէղ սէմէսկ մի : Ամմա սաէմ
Օղլսնսան նէր էսպէրկնսէ կիւնսն-

ետր աՀվ էթմէյէ հիւքիւմէթի վար
իսկյինի ավէտարնիզ սէյիւ, (օվ զէման
քէօթիւմէ սէտի,) Գալիլէպ սէօշէյէ
նի գալըր, վէ էվինէ կիթ։ Վէ օգալ
դըպ՝ էվինէ կիթմսի։ Վէ խալդ կէօ-
րիւնճէ՝ Թամամիւպ էթմիշլէր, վէ սոմ
լէրէ պէյլէ հիւքիւմէթ վէրմէն Ալլահա
Համան էյլէմիշլէր։

Վէ Յիսուս օրտանն իլէրի կէչիպ՝ 6
կէօմրիւքսիզ օթուրմուշ Մատթէոս
սէնէլէն պէր սոմ կէօրմիս, վէ
ծնա սէտի. Արտընճա կէլ. վէ օ
գալդըպ ծնուն արտընճա կիթմսի։
Վէ օրտա սէօշէյէ՝ էվոհ օթուրմուշ էքէն, 7
իշէթ չօդ կէօմրիւքճիլէր վէ կիւնահ
քէարլար կէլիպ՝ Յիսուս իլէ վէ ծնուն
շայիրտլէրի իլէ օթուրդուրլար նոտ։
Վէ Փարիսեյլէր կէօրիւնճէ՝ ծնուն
շայիրտլէրինէ սէտիլէր. խօճանըզ նի-
ջիւն կէօմրիւքճիլէր վէ կիւնահքէար-
լար իլէ եէր։ Վէ Յիսուս իշիտինճէ՝ 8
ծնըտրա սէտի. Սաղլար հէքիմէ մուհ
թաճ սէյիլէր, նէտա ի՛լէթլի օլմընըզ։
Ամմա վարըպ՝ Մէրհամէթ իտոէրիմ 9
վէ սէյիլ դուդսաղ նէ օլդուդունու
էյտինին. զիկրա սաղդընդը սէյիլ՝
նէտա կիւնահքէարլարը Թէվպէհէյէ տա
վէթ էթմէյէ կէլտիմ։

Օվ զէման Ցովհաննիսին շայիրտ 10

լէրի ծնուն Համընտա կէլիպ՝ տէտիլէր.
Նի՞չին պիզ հէմ Փարիսեցիլէր չօգ
օրուճ ԹուԹարըզ, սէնին շայիրտլէ-
րին իսկ օրուճ ԹուԹմազըսըն։ Վէ
Յիսուս ծնըտրա տէտի. Մի՞ւմքի՞ն մի-
քի տիւշիւնճիւլէր՝ կիւվէյէ Համընա
րընտա օդտուգճա՝ Հաս չէքսինլէր.
ամմա կիւնլէր կէլէճէք տիր քի՝ կիւ-
վէյէ ծնըտրատան ալընտճապ, վէ օ զէ-
ման օրուճ ԹուԹաճապըսըն։ Հէմ հիչ
քիմսէ Հէնի պիզ փարչատըրը Հաքի
Հավապա Համա գօմադ. զիկրա Համա՝
Հավապատան Հոլա գօփարըզը, վէ Հըր
Թըզը տաչա պէԹէր օլուր։ Վէ Հէ-
նի չարտապը Հաքի Թուդումըտա գօ-
մադըր. Հօխտա՝ Թուդումըտա ՀըրԹը-
լըզ, վէ չարտապ տէօքիւլիւր, վէ Թու-
դումըտ Թէկէք օլուր. ամմա Հէնի
չարտապը Հէնի Թուդումըտա գօրըտ,
վէ իքիսինէ հըչխըզ օլուր։

Օնըտա պուռնըտը սէօյլէր էքէն,
իշէթ պէր վիճդիճ կիթմէյէ՝ ծնա սէչ-
Հաճ Հտէրէք տէտի քի՝ Գէդդուր հալա Հօլ-
տա, լաքին կէլիպ՝ էլինի իւզէրինէ
գօ, վէ Հաշայատ տըր։ Խոճա Յի-
սուս գալդըպ՝ շայիրտլէրի իլէ ծնուն
պտընճա կիթմէտի։

Վէ իշէթ ծն էյի Հըր գօռը պտան
պիր գադը՝ ոտդա Թարաֆընտան Հաղ-

լաշըպ էսվապըն էթէյինէ տօդունատու: Ձ իրա քէնաի քէնաինէ՝ էյ-
յէր անձագ էսվապընա տօդունատամ, գուրթուլաճաղըմ տէր իտի: Վէ Յի-
տուս տէօնիւպ՝ ծնու կէօրիւնճէ տէտի. Նիւրէքքէն՝ եա՛ գըղըմ, իմանըն սէնի
գուրթարտը, վէ գարը օղ ատա՛թտան գուրթուլտու:

Իմաի Յիտուս օղ վիւճիւտիւն էվի-
նէ կէլինճէ, վէ նէյզանլարը հէմ
չամաճա էտէն գալապալըղը կէօրիւն-
ճէ, ծնլարա տէտի. Կիտին, զնրա
գըղ էօլմէտի, իլլա ատյուօր. վէ ծնա
ինիլէրլէր իտի: Իմաի գալապալըդ
չըգարըլտըգտա, քէնաիտի իչէրի վա-
րըպ ծնուն էլինի թուլթատու, վէ գըղ
գալգալը: Վէ պու խաալէր ալիւթիւն
օղ տիյարտա էայըլտը:

Վէ Յիտուս օրատան իչէրի կիտէր
իքէն, ծնուն արատընճա նէքի քէօրլէր
կիտիպ՝ պալըրտարագ տէրլէր իտի.
Պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ եա՛ Դաւիթ
օղլու: Վէ օ՝ էվէ կիրինճէ, քէօրլէր
ծնուն էտանընտա կէլտիլէր, վէ Յիտուս
ծնլարա տէտի. Պունու էթմէյէ գա-
տիր օրտուղտուա ինանը՞մտընըղ.
ծնլար ծնա տէտիլէր. Պէլի՝ եա՛ Տատպ:
Օղ զէմանի ծնլարընը կէօզլէրինէ տօդու-
նատու տէտի. Սիզէ՝ իմանը՞ղտա կէօրմ

30 օլտուն: Վէ ծնլարընը կէօզլէրի տէրը-
տը. վէ Յիտուս ծնլարա տըդը թէն-
պէհ էյլէյիպ՝ տէտի. Պապընը, քիմսէ
31 պիլմէյէն: Ծնլար իսէ ջըգըպ՝ պիւ-
թիւն օղ տիյարտա ծնու չատ էթ-
տիլէր:
32 Վէ ծնլար չըգար նէքէն, իչէթէ ծնա
պիր տիլսիղ ճինընի ատէմ կէթիր-
33 տիլէր: Վէ ճինն չըգարընմատ իլէ,
տիլսիղ սէօյլէտի. վէ խալգ՝ թա՛ճ-
ճիւպ էտիպ տէրլէր իտի քի՝ Իսրա-
յէլ արատընտա հիչ պիր զէմանն
34 պէօյլէ չէյ կէօրիւնմէտի: Ամմա փա-
րիսեացիլէր տէրլէր իտի. ճինընէրին
սէրվէրի վասիթասը իլէ ճինընէրի
չըգարըլտօր:
35 Իմաի Յիտուս՝ հէմ շէհրլէրի վէ
քէօյլէրի՝ ծնլարընը ճէմի՛յէթ եէրլէ-
րինտէ թա՛լիմ էտէրէք վէ փատի-
շահլըղըն միւժտէսինի վա՛զ էտէրէք
վէ խալգտա հէր խաալթալընը վէ հէր
զուր՛ֆլիյի տատալտարագ տօլաշընը է-
36 տի: Վէ գալապալընը կէօրիւնճէ՝ ծն-
լարը ագընտը. զնրա չօպանը օլմայան
պօյունլար կիտի եօղուն վէ վէրի-
37 չան խտիլէր: Օղ զէմանի շայիրտըէ-
րինէ տէտի. Կէրչի պիչինէճէք էքինի
38 չօգ՝ ամմա իշճիլէր ազ տըր: Իմաի
պիչինճին Սահիպինէ նէյազ էտին քի՝
քէնտի պէճէյինինէ իշճիլէր չըգարտա:

ՊԱԼՈ Ժ.

Իսոն օն ւքէ շայիրալէրինն ւա
նընա ջաալըրըպ՝ օնլարա նաւիաք ըուհ
լարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտի,
քի օնլարը ջըգարալար, վէ հէր խաա
թալըղը հէմ հէր զան՝ֆլէյի սալալ-
տալար։

Վէ օն ւքէ առաքեալլարըն սալարը
պուննլար տըր. Էվվէլքի Պետրոս տէ-
նիլէն Սիմոն վէ օնուն գարնտաշը
Անդրէաս՝ Զէբեդէոսուն օղլու Յակո-
բոս վէ օնուն գարնտաշը Յովհաննէս,
Փիլիպպոս վէ Բարթողիմէոս՝ Թով-
մաս վէ Կէօմրիւքչի Մաաթէոս՝ Ալֆէ-
ոս օղլու Յակոբոս վէ Լաբբէոս Թա-
դէոս օլան Ղէբէոս, Կանանլը Սիմոն՝
վէ Իսկարիովալու Յուդա՝ օլ քի օնու
էլէ տախի վէրտի։

Յէսուս պու օն ւքէյի Կէօնտէրտի,
վէ օնլարա Թէնպիհ էտիպ տէտի.
Թայիֆէլէրին էօլունա կիթմէյն, վէ
Սամարիալըլարըն շէհրինէ կիրմէյն.
Իլա հէման Իսրայէլ էվինին ղայբ
օլմուշ զոյունլարընա վարըն։ Վէ
վարտըղընըզտա վա՛զ էտիպ տէյին քի՝
Կէօքլէրին փատիշահլըղը եագլաշմըշ
տըր։ Խաստալարը սաղալտըն, ճիւ-

տամլըլարը փաքլէյին, ճինննլիլէրի չը-
գարըն. Ճապա ալտընըզ, ճապա վէ-
9 րին։ Կէմէրլէրինիզտէ ալթուն եա
0 կիւմիւշ եա պագըր՝ վէ էօլ իչիւն
տաղարճըզ վէ ւքէյի գաֆթան վէ ա-
յագ գապլարը վէ տէյնէք էտինմէն.
զնրա իչմի քէնտի թաա՛մընա լայըզ
1 տըր։ Վէ հանկը չէհրէ եա քէօյէ
կիրէրսէնիզ, օնտա քիմ լայըզ օլտու-
ղունու թէֆթիշ էտին, վէ թա չը-
2 գանատէք՝ օրատա գալըն։ Վէ էվվէ
կիրսէյինիզտէ՝ օնա սէլամ վէրին։
3 Վէ էյէր օ էվ լայըզ իսէ, սէլամընըզ
օնուն իւզէրինէ կէլսին. ամմա էյէր
լայըզ տէյիլ իսէ, սէլամընըզ սիզէ
14 տէօնսիւն։ Վէ սիզի քիմ գապուլ
էթմէզ՝ վէ սէօզլէրինիզի տինլէմէզ-
սէ, օ էվտէն եա օ շէհրտէն չըգըպ՝
այագլարընըզըն թօզունու սիլքին։
15 Կէրչէք տէրիմ սիզէ, շէրսա՛թ կիւ-
նիւնտէ Սոդոմ վէ Գոմոր տէյարընա
օ շէհրտէն զէյատէ Թէհամմիւլ օլու-
նաճագ։

16 Իշթէ պէն սիզի գոյունլար կիպի
գուրտլար արասընա կէօնտէրիրիմ.
իմտի եըլանլար կիպի ա՛գըլըպ՝ վէ կէօ-
յէրճինլէր կիպի զարարսըզ օլուն։
17 Նաքին ադամլէրտէն սագընըն. զնրա
սիզի ձէմաա՛թլարա Թէսլիմ էտէ-

ձէքլէր , վէ սիզի ձէմի՛յէթ եէրլէրին
աէ տէօյէձէքլէր : 6 Հէմ տախի պէ-
նիմ իչիւն՝ օնլարա վէ թայֆէլէրէ
չէհատէթ տէյիւ՝ վաւնլէր վէ փատի-
շահլար էօնիւնէ հէօվթիւրիւլէճէք սի- 7
նիզ : Իմոի սիզի էլէ վէրսէքլէրի
զէման՝ նիձէ եա նէ սէօյլէյէսինիզ
դայդու չէքմէն . չիւն քի նէ սէօյլէ-
յէձէյինիզ՝ սիզէ օվ սաա՛թտա վէրի- 8
լէձէք սիր : Զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ
տէյիլսինիզ , ի՛լա սիզտէ սէօյլէյէն
փէտէրի իզլէն Տուհու տուր : Իմոի
գարնտաշ գարնտաշը՝ վէ պատա էվ-
լատը էօլիւմէ թէսլիմ էտէձէք . վէ 9
էվլատլար աթալար իւզէրինէ գալգա-
ձագլար , վէ օնլարը էօլսիւրէձէքլէր :
Վէ իսմիմ իչիւն հէփիսինդէն պուղ 10
օլունաճագսընըզ . ամմա սօնտաէք 11
սապր էտէն՝ օ դուրթուլաճագ : Վէ
սիզի պու չէհրտէ գովսլատըդլարը
զէման՝ օպլերինէ գաչըն . զիրա կէր-
չէք սէրիմ սիզէ , թա Ատէմ Օղ-
լու կէլինճէյէտէք՝ Իսրայէլին չէհր-
լէրինի պիթիրմէյէճէք սինիզ : Ճա-
յիրա իսճատըննան՝ վէ գուլ ատա-
զընդան իւսթիւն ատլիլ սիր : Ճա-
յիրտէ իսճատը կիպի՝ վէ գուլա ատա- 34
զը կիպի օլմազ եէմէէր . էյէր էվ
ատհիպինէ Ո՛էվզէէ ջաղըրտըճաղ

իսէ , գանատէ գալը օնուն էվ էհա-
լիսինէ : Իմոի օնլարտան գօրգման .
զիրա հիչ պիր էօրթիւլիւ չէյ եօգ
տուր քի՝ աշլքեար օլմայա , վէ հիզ-
լի չէյ՝ քի պի՛ննմէյէ : Սիզէ գարան-
լըգտա տէտիյիմի այտընլըգտա սէօյլէ-
յին , վէ գուլագտա իչինթաչյինիզի՝
տամլարըն իւզէրինատ վա՛զ էտին :
Վ՛է թէնի էօլտիւրէնլէրտէն՝ ամմա 8
ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայան-
լարտան գօրգման . լաքին խուստու-
սա հէմ ճանը հէմ թէնի ճէհէն-
նէմմատ հէլաք էմէմէյէ գատիր օլան-
տան գօրգուն : Էքի սէրչէ պիր փուլա 9
սաթըլմա՞զ մը . վէ օնլարըն պիրիսի
փէտէրինիզտէն իզնսիզ եէրէ տիւշ-
մէզ : Սիզին իսէ պաշընըզըն հէփ գըլ- 10
լարը պիլէ սայըլմըշ տըր : Իմոի գօրգ-
ման . սիզ չօգ սէրչէլէրտէն փարգը
սընըզ : Իմոի պէնի սատմլէրին էօ- 11
նիւնատ հէր քիմ իպրար էտէրսէ ,
պէն տախի օնու կէօքլէրտէ օլան փէ-
տէրիմին էօնիւնատ իպրար էտէճէյիմ :
Վ՛է պէնի սատմլէրին էօնիւնատ քիմ 12
լինքեար էտէրսէ , պէն տախի օնու կէօք-
լէրտէ օլան փէտէրիմին էօնիւնատ լին-
քեար էտէճէյիմ : Ջանն էմմէն քի՞ 13
եէրտէ սէլամէթ գօմադա կէլտիմ . սէ-
լամէթ գօմադա կէլմէտիմ , իլլա գըլըճ :

Չէրա առէմի պապասընաան՝ վէ գըղը
անասընաան՝ վէ կէլինի գայնանասընաան
այըրմալա կէլսէմ՝ : Վէ առէմին տուշ-
մէնէրի՝ քէնաի էվինին էհալիսի օլա-
ճագ : Պառայը էա անայը պէհնաէն զի-
յասէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր.
վէ օղուլըս էա գըղը պէհնաէն զիյասէ
սէվէն՝ պանա լայըգ սէյիլ տիր : Վէ
իաչընը աչըպ արտըմճա կէլմէյէն՝ պա-
նա լայըգ տէյիլ տիր : Ճանընը պու-
լան օնու զայ էտէճէք, վէ պէհնիմ ի-
չիէն ճանընը զայ էտէն՝ օնու պուլմճագ
տըր: Սիզի գատուլ էտէն՝ պէհնի գատուլ
էտէր, վէ պէհնի գատուլ էտէն՝ պէհնի
կէօնաէրէհնի գատուլ էտէր : Փէյղամ-
պէր առը իլէ փէյղամպէր գատուլ է-
տէն՝ փէյղամպէր իւձրէթի պուճագ.
վէ սաաղդ առը իլէ սաաղդ գատուլ
էտէն՝ սաաղդ իւձրէթի պուճագ : Վէ
պու քիւչիւքլէրին պէրինէ՝ շայիրտ առը
իլէ էալընըզ պիր գատէհ ոտուդ առ
քիմ իչէրիսէ, կէրչէք տէրիմ սիզէ,
իւձրէթինի առա զայ էթմէյէճէք
տիր :

ՊԱՂՊ ԺՆ

1 Վէ օլուռ քի՝ Յէհուա օն իքի շա-
կիրտլէրինէ թէնպիհ էթմէյի պի-

թիրտխի զէման, օրատան՝ օնլարըն
չէհրլէրինաէ էօյրէթմէյէ վէ վազ վէր-
մէյէ կիթաի :
2 Վէ Յուհաննէա զընատանտա Քրիս-
տոսուն ա՛մէլէրինի իչինէնճէ, շա-
կիրտլէրինաէն իքիսինի կէօնտէրիպ՝
3 օնա տէտի. Օ կէլէճէք օլան զաթ
սէն մի սին, եօխսա պաշգասընը՞ մը
4 պէքլէյէլիմ : Վէ Յիսուս ճէվապ վէ-
րիպ՝ օնլարա տէտի. Կիտիպ՝ Յուհան-
նէաէ իչիթտիխինիզ վէ կէօրտուկլու-
5 նիւզ չէյլէրի խապէր վէրին : Քէօր-
լէր կէօրուրլէր, վէ թօփալլար եիւ-
րիւրլէր, ճիւսամլըլար փաքլէնիրլէր,
վէ սաղըրլար իչտիրլէր, հօլիւլէր զը-
յամ էտէրլէր, վէ ֆագիրլէրէ միւժտէ
6 օլունուր. Վէ նէ մուրթլու օնա քի՝
պէհնաէ սիւրչմէզ :
7 Խմնի օնլար կիտինճէ, Յիսուս Յով-
հաննէսին հապգընա խապդա տէմէյէ
պաշլատը. Ձէօլէ նէ՞ սէյր էթմէյէ
չըգտընըզ, բիւզկեադտան սալընան
8 գամը՞շ մը : Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ
չըգտընըզ, նապլընք հավատալար իլէ կի-
յինմիշ առէ՞մ մի. իչթէ նապլընք կի-
յինմիշ քիմսէլէր՝ փառիշահլարընն
9 խանէլէրինաէ օլուրլար : Լաքին նէ՞
կէօրմէյէ չըգտընըզ, փէյղամպէ՞ր
մի. պէլի՝ տէրիմ սիզէ, փէյղամ-

պէրաէն տէ տահէ զևյաուէ : Զէրա պու աուր օլ քիմսէ քի՝ օնուն նաք-
գընա էապըլմըշ ուր. Իշլէ պէն մէնէյիմ սէնին էիւզիւնիւն էօնիւն-
ուէն էօլեայաճաղըմ , քի էօնիւնձէ սէնին էօլմունու հազըրլայա : Կէրչէք
սէ՛ւիմ սիզէ , գարըլարուան ուօղան-
լարուա՝ վաֆթիկ էուխճի Յովհաննէս-
ուէն պէօյիւք քիմսէ ղուշու էթմէ-
միշ ուիր . լաքին կէօքլէրին փաուի-
շահլըլընուա էն քիւչ՛ւիւ՝ օնուան
պէօյիւք ուիւր : Վէ վաֆթիկ էուխճի
Յովհաննէսին կիւնլէրինուէն շիմաի-
յէուէք՝ կէօքլէրին փաուիչահլըլընա
կիւրէյէ զու էաէրլէր , վէ օնու զօրլու
լար դաֆար : Զէրա հէմ վիէյլամպէր-
լէր վէ նօսօ՝ Յովհաննէսուէք փէյ-
ղամպէրլիք էթուիլէր : Վէ էյէր գաղու
էթմէյէ իւթէրսէնիզ՝ կէլէճէք Եղիա
պու ուար : Իշլէմէյէ գուլագլարը օլան՝
իշլէմին : Ամմա պու նէ՞լի քիւճ՞ պէն-
զէուէյիմ . շօլ չօճուգլարա պէնզէրլէր
քի՝ փաղալարաուա օթուբուրլար , վէ
արգաուաշլարընը չալըրըգ՝ ուէրլէր .
Սիզէ ուիւուիւք չալալըդ , ամմա բագ-
էթմէուինիզ , սիզէ ֆիլան էթուիք ,
ամմա ուէօյիւնմէուինիզ : Զէրա Յով
հաննէս կէլուի , քի եէմէզ վէ իչմէզ ,
վէ՝ ճինննի վար ուէրլէր : Ահէմ Օղու

կէլուի , քի եէր հէմ իչէր , վէ՝ Իշլէկ
պիր շիշ պօղաղ վէ պէքրի ատէմ՝ կէօմ-
րիւքճիւլէրին հէմ կիւնահքեարլարընը
տօսթուա ուէրլէր . ամմա ի՛լմ քէնաի
էվլատլարընուան Թաստըգ օլտու :

Օլ զէմանն՝ շօլ իչլէրինուէ օնուն էն
չօգ հիքմէթլէրի իճրա օլան չէհրլէրէ
սիթէմ էթմէյէ պաշլատը , քի Թէվկէ
էթմէուիլէր : Վայ սանա՝ էյ փօրտալին ,
վայ սանա՝ էա՛ Բէթսայիդա . զիրա
սիզսէ իճրա օլունան հիքմէթլէր՝ Տիւ-
րոս վէ Սիդոնտա օլմուշ օլսալար իտի ,
չօգտան չուլ վէ քիւլսէ Թէվկէ էտէր-
լէր իտի : Ընճագ սիզէ ուէրիմ . Շէ-
րսա՛Թ կիւնիւնուէ Տիւրոս վէ Սիդոնա
սիզսէն տահա զևյաուէ Թէհամմիւլ
օլունաճաղ : Վէ սէն Թա կէօյէուէք եիւք-
սէքլէնէն՝ եա՛ Կափառնայում՝ ճէհէն-
նէմսուէք էնսաիրիլէճէքսին . զիրա սէնսէ
իճրա օլունան հիքմէթլէր՝ Սոդոմտա
օլմուշ օլսալար իտի , Թա պու կիւնէ-
ուէք գալըր իտի : Ամմա սիզէ ուէրիմ
քի՝ շէրսա՛Թ կիւնիւնուէ Սոդոմ սի-
յասընա սէնսէն տահա զևյաուէ Թէ-
համմիւլ օլունաճաղ :

Օլ զէմանն Յիսուս ճէվապ էտիպ
ուէտի . Էյ կէօյիւն վէ եէրին Տահիպի
Փէտէր՝ սանա շիւքր էտէրիմ , քի պու
նէսանէլէրի ա՛իմլէրտէն վէ արիֆլէրտէն

կիզէսին , վէ ծնլորը մա՛սամլարա ա-
շխքեար էթսին : Պէլի՝ եա՛ փէտէր՝ զիրա
հուզուրունսա պէյլէ խօշ կէօրիւնսիւ:
Փէտէրիմսոէն պանա հէր շէյ Թէսլիմ
օլունսու . վէ Օղուլու քիմսէ Թանը-
մազ՝ փէտէրսոէն մ՛ասա . փէտէրի տախի
քիմսէ Թանըմազ՝ իլլա Օղուլ , հէմ
օլ քիմսէ քի Օղուլ օնա պէյան էթ-
մէսինի մ՛ուրսատ էտէր : Եա՛ Ձիւմլէ
եօրուլմուշլար վէ էինքլէնմիշլէր՝ պանա
կէլլին , վէ պէն սիզէ րահաթ վէրէյիմ :
Պէյսունսուրուղուսու իւղէրինիզէ աղլըն ,
վէ պէնսոէն էյրէնին , քի մահճուսպ վէ
աչըգ կէօնիւլլիւ իմ , վէ ձանլարընըզա
րահաթ պուլսաընըզ : Զիրա պէյսուն-
տուրուղում լսթինֆ՝ վէ էինքիւմ հա-
ֆինֆ տիր :

ՊԱՊ ԺԲ

( )Լ զէման Յիսուս շաբաթ կիւ-
նինսոէ էքլինլէր ատսաընսոան կէչէր ի-
տի . վէ օնսուն շէյիտլէրի ածըգտըլար ,
վէ պաշտգըլըը գօփարըլսպ էէմէյէ պաշ-
լատըլար : Վէ փարիսեցիլէը կէօրիւն-
ձէ , օնա տէտիլէր . Իշթէ շէյիրտ-
լէրին՝ շաբաթ կիւնինսոէ էթմէյէ
ձայիզ օլմ՛այան շէյի էտէյօրլար : Ամմա
օ՝ օնլարա տէտի . Դաւիթին՝ կէրէք

քէնսոիսի կէրէք պիլէսինձէ օլանլար՝
ածըգտըը զէման նէ էթսիյինի օգո՞ւ-
4 մատընըզ մը . Նիձէ Ալլահըն էվինէ
կիրսի , վէ հուզուր էքմէքլէրինի եէսի ,
քի ծնլորը եէմէք՝ օնա վէ պիլէսինձէ
օլանլարա ձայիզ տէյիլ իտի , իլլա
5 եալընըզ քեահինլէրէ : Եախսոա նօմա-
տա՝ շաբաթ կիւնլէրինսոէ քեահինլէ-
րին հէյքէլսոէ շաբաթը պօղուպ տու-
տուզ օլսուգլարընը օգո՞մատընըզ մը :
6 Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ պուրսաոա հէյ-
7 քէլսոէն ա՛զիմ սիրի վար : Լաքին էյէր՝
Մէրհամէթ իսթէրիմ վէ տէյիլ գուր-
պան՝ նէ օլսուղունու պիլսէյիսինիզ ,
տուչսուղլարը գասապահաթը չըգարմազ
8 իտինիզ : Զիրա Ադէմ Օղլու շաբա-
թընը տախի Սահիպի տիր :
9 Վէ օրատան կէչսուպ՝ ծնլարընը ձէմի՛-
10 յէթ եէրինէ կիրսի : Ո՛չ իշթէ էլլի
գուրու սիր ատէմ վար իտի . իմանի
ծնսան շէնքեայէթ էտէլլէր տէյիւ՝ օնա
օղրուպ տէտիլէր . Շաբաթ կիւնլէրինսոէ
11 տապըլմազ ձայի՞զ մի : Վէ օ՝ ծնլարա
տէտի . Սիզսոէն հա՞նգը տուէմ վար քի՝
ծնսուն սիր գօյունու օլա , պու տա շա-
բաթ կիւնինսոէ չուգուրա տիւշէրսոէ ,
12 ծնու թուվվուպ գալդըրսամ՞ազ մը : Իմանի
տուէմ՝ գօյունսան նէ՛ գասար իւսթիւն
տիւր . պէօյլէձէ շաբաթ կիւնլէրինսոէ

խայր իշխէմէք ձայիզ տիր : Օ զէման 1
օ աստմէ տէտի . Էլինի ուզաթ , վէ ու-
զաթը , վէ օսլերի կիսպի տաղ օլտու :
Ամմա փարիսեցիլէր լսէրլէր՝ ծնու նիձէ 1
հօլտիւրէլէր տէյիս ծնուն ա՛լէյհինտէ
մէշվէրէթ էթտիլէր :

Վէ Յիսուս տուչմալըչ՝ օրատան 1
կիթտի , վէ ծնուն արտընձա չօդ խալդ
կիթտի , վէ ծնլարըն ձիւմլէսինի տաղալը-
ը . Վէ ծնլարա թէնպիհ էթտի , քի 1
.քէնտիսինի ա՛չան էթմէյէլէր . Թա քի 1
Եասյլ փէյղամպէրլին վազիթտը կիլէ
ան՛կիլէն թէքմիլ օլա , քի ա՛չմիշ տիր .
Իլթէ ա՛չտէյսի գուլուա՝ ձանըմընն չօլ 1
խոշլանտըկը ա՛վկիւլիւա . Ղուհու-
ա ծնուն իւղէրինէ գոյտաճաղըա , վէ
Թայիֆէլէրի չէրսա՛թ խապէր էտէձէք :
Ա՛նդա էթմէյէձէք , վէ պաղըրտայտաճագ , 1
վէ ծնուն ա՛չլինի մէյտանըտա քիմսէ
Իշիթմէյէձէք : Էվլիլիւ գառդը գըրմա- 2
յտաճագ , վէ Թիւթէն քէթէնի ա՛չլիւն-
ա՛իւրմէյէձէք , թա չէրսա՛թը գալէպէ-
յէ չըգարանատէք : Վէ Թայիֆէլէր օ- 2
նուն ատընա խըմըտ էտէձէքլէր :

Օլ գէման ծնա՝ քէօր հէյ ա՛իլիդ 2
օլան ա՛իր Ա՛ինէլի կէթիւրտիլէր . վէ օ-
նու ատալըթտը , չէօյլէ քի՝ քէօր վէ
ա՛իլիդ՝ հէյ ա՛էօլէտի հէյ կէօրտիւ :
Վէ հէյի խալդ շաշտրտը վէ տէրլէր ի- 2

տի . Ա՛ճապա Դաւիթին օղլու պո՞ւ մու-
24 օլա : Ամմա փարիսեցիլէր իշիտինձէ՝
տէրլէր իտի . Պու քիմսէ Ա՛ինէլէրի ջը-
գարմազ , իլլա Ա՛ինէլէրին ուլուսու Ի-
25 եղէբուզ վազիթտը իլէ : Վէ Յիսուս
ծնլարըն Փիքիրլէրինի ա՛իլմէյիլէ՝ ծնլարա
տէտի . Հէր քէնտինէ գարշը ա՛էօլիւն-
միւշ վատիշահլըգ խարտաղ օլուր , վէ
հէր քէնտինէ գարշը ա՛էօլիւնմիւշ չէհր
26 եա էվ սոգէր տուրմազ : Ա՛մմի էյէր
չէյթան չէյթանը ջըգարըրսա , քէնտի
ա՛յէյհինէ ա՛էօլիւնմիւշ տիւր . իմտի
ծնուն փատիշահլըգը նի՞ձէ սոգէր տու-
27 րաձագ : Վէ էյէր ա՛իդն Ա՛ինէլէրի Ի-
եղէբուզ իլէ ջըգարըրսամ , օղուլլարը-
նըզ քի՞մ իլէ ջըգարըրլար . ա՛իւնուն է-
չիւն չէրսա՛թձըլարընըզ ծնլար օլա-
28 ձագլար : Ա՛յդին էյէր ա՛իդն Ա՛ինէլէրի
Ա՛լլահընն Ղուհու իլէ ջըգարըր խէմ ,
էօյլէ իսէ Ա՛լլահընն վատիշահլըգը իւզէ-
29 րինիզէ եէթիշմիշ տիր : Եախօտ ա՛իր
քիմսէ գուվվէթլինին էվինէ կիրիա՝ ա-
նուն էշեասընը գա՛իմտա նի՞ձէ գա-
տիր օլա ա՛իլէր , էյէր օլ գուվվէթլի՛է
էվվէլա պաղլամազսա , վէ օլ գէման
30 ծնուն էվինի եաղմալայաճագ : Գէնիմ
իլէ օլմայան՝ ա՛իդնա գըստա տըր , վէ ա՛է-
31 նիմ իլէ տէվէյրմէյէն՝ տաղըտըր : Օ-
նուն իչիւն ա՛իդէ ա՛իդէ ա՛էրիւմ . Հէր կէնտի

վէ քիւֆր՝ առէմլէրէ ա՛ֆվ օլունամազդ,
լաքին Տուհա օլան քիւֆր՝ առէմլէրէ
ա՛ֆվ օլունմայաճազդ տըր։ Վէ առէմ
Օղլունա գարշը սէօզ սէօյլէյէնէ ա՛ֆվ
օլունաճազդ. լաքին Ա՛զիզ Տուհա գարշը
սէօյլէյէնէ՝ կէրէք պու տիւնեաոտա կէ-
րէք կէլէճէքտէ ա՛ֆվ օլունմայաճազդ
տըր։ Նա ադամըը էյի հէմ մէյվէսինի
էյի էտին, եախօտ ադամըը ֆէննա հէմ
մէյվէսինի ֆէննա էտին. զիրա ադամ՝
մէյվէտէն ալընընը։ Էյ էնկէրտէք էըսրը
էվլատլարը՝ սիզ եարատմազ լէքէն՝ նի՞ճէ
էյի ճէյլէր սէօյլէյէ պիլմըսինիզ. զիրա
ադըզ՝ եիւրէյէն արթանընատան սէօյլէր։
Էյի առէմ եիւրէյէն էյի խազինէսինի
ատէն էյի չէյլէր չըգարըը, վէ եարատմազ
առէմ՝ եարատմազ խազինէտէն եարա-
տմազ չէյլէր չըգարըը։ Ամմա սիզէ ա՛ճ-
րիմ քի՝ առէմլէր հէր սէօյլէտիքլէրի
ատօշ սէօզ իչինէ չէրաա՛թ կիւնիւնատ
ճէվապ վէրէճէքլէր։ Զիրա սէն՝ սէօզ
լէրինատէն թաատըդ օլաճազսըն, վէ
սէօվլէրինատէն սէնին խազէրինէ հիւքմ
օլունաճազդ։

Օ զէման քեոթիւլէրատէն վէ փարի-
սէօյլէրատէն ատա՛զլարը ճէվապ վէրիպ՝
առտիլէր. Նա՛ իսճա՝ սէնատէն ա՛լամէթ
կէօրմէք իսթէրիպ։ Վէ օ՛ ճէվապ վէրիպ
օնլարա առէմ. Եարատմազ վէ զինա-

քեար նէտլ ա՛լամէթ ատըր, ամմա
ծնա՝ Յոհաան փէյղամպէրին ա՛լամէթին
տէն մա՛տա՝ ա՛լամէթ վէրիլմէյէճէք
տիր։ Զիրա Յոհաաննըն իւչ կիւն վէ իւչ
կէճէ առա ատըլըըն գարընըատա օլ
ատուղտա կիւմի՝ հօյլէ տէ առէմ Օղլու
իւչ կիւն վէ իւչ կէճէ էէրին տէրտու-
նինատէ օլաճազդ տըր։ Նինատէ էհալիսի
շէրա՛աթ կէտիկտէ պու նէտլ իլէ ափրա-
սէր գալդաճազդըար, վէ օնուն իւզէրինէ
հիւքմ էտէճէքլէր, չիւն քի օնլար Յով
նանըն վա՛զը իլէ թէվպէ էմրէտիլէր. վէ
պու տատա՝ իշթէ Յոհաաննատան սէօյլէ-
յիս վար։ Գըալէ մէլէքէթի շէրա՛աթ
կէտիկտէ պու նէտլ իլէ ափրատէր գալ-
դաճազդ, վէ օնուն իւզէրինէ հիւքմ էտ-
տէճէք. զիրա օ՝ էէրին ուճալընատան
Սողոմոնուն ի՛լմինի տինլէմէյէ կէլտի.
վէ իշթէ պու տատա՝ Սողոմոնատան սէօյլէ-
յիս վար։

Վէ նախօք Տուհ առէմտէն չըգարըը
զէման՝ առտուղ էէրէրատէն կէչիպ րա-
հաթ ատըր, առմա պուլմազդ։ Օլ առէմ
տէր. Շօլ չըգարըըմ էվլատըմ տէօնէյիմ.
վէ կէլաճէյնատէ՝ օնու ատօշանմըշ՝ սիւմ-
բիւլիւշ վէ տօնանմըշ պուլուր։ Օ զէ-
ման կիտտիպ՝ պիլէտինճէ քէնտինատէն
եարատմազ էէտի Տուհ տահա ատըր, վէ
օնլար կիտիպ՝ օրատա սաքին օլուրլար,

վէ օ աուէմին ասնու՝ հվվէլքինտէն պէ-
թէր օլուր • ալու եարամազ նէյլէ տա-
խի պէօյլէ օլսմճագ սըլը :

Վէ օ՝ տահա խալգա սէօյլէր նքէն
իշլէթ ծնուն վալիտէսի՝ վէ գարնտաշլարը՝
ծնուն իլէ սէօյլէշմէք խոթէյիսի՝ տիշար-
տա տուրսունլար խոտ : Վէ ալիրի օնա
տէսի • իշլէթ վալիտէն վէ գարնտաշլա-
րըն սէնին իլէ սէօյլէշմէք խոթէյիսի՝
տիշարտա տուրսոյօրլար : Վէ օ՝ ՃէվԱպ
վէրիսի՝ քէնտինէ սէօյլէյէնէ տէսի •
Վալիտէմ քի՞մ սիր , վէ գարնտաշլա-
րըմ քիմլէ՞ր սիր : Վէ հվինի չայիրտա-
էրինէ տօղրու ուզատըսի՝ տէսի • Իշլէթ
վալիտէմ վէ գարնտաշլարըմ : Չ՚իրա
քիմ քի կէօքլէրտէ օլան ՓէտԱերիմին
իրտատէթինի էտէրսէ , գարնտաշլարմ վէ
գըզ գարնտաշլարմ վէ վալիտէմ օ տուր :

ՊԱՂՊ ԺԳ

Վ՚Է օլ կիւնտէ Յիսուս էվտէն ըզ-
գըսի՝ ատնիզ քէնարընտա օթուրսոյօր
խոտ : Վէ եանընա չօղ խալգ ալիրլէտի ,
չէյլէ քի օ՝ գայըտա կիւրէկ օթուրսոյօ ,
լաքին ալիւթիւն խալգ գըզըտա տուրսուր
խոտ :

Վէ օնլարա թէմոխլէէր իլէ չօղ չէյլէր
սէօյլէյէրէկ տէսի • Իշլէ էքինճի Ծ-

4 խոտ էքմէյէ ջըգսըր : Վէ էքէր ինքէն ,
սա՚զլսըր եօլուն եանընա տիւշտիւ , վէ
3 դուշսար կէլիսպ օնլարը եէսի : Վէ սա՚-
զլսըր Թաշլըղա տիւշտիւ , օրատա քի
չօղ Թօփրադ եօղ խոտ , վէ Թօփրադըն
տէրինլիյի օլմատըղընտան՝ չաբուճագ
6 պէԹտի • Ամմա կիւնէշ տօղունճա՝ եան-
սը , վէ քէօքիւ օլմատըղընտան՝ գուրու-
7 սու : Վէ սա՚զլսը տիքէնլէր արասը-
նա տիւշտիւ , վէ տիքէնլէր ջը-
8 գլսը օնլարը պղօսուսլար : Վէ սա՚զլ-
սը էյի եէրէ տիւշտիւ , վէ մէյվէ վէր-
սի , սա՚զլսը եիւզ վէ սա՚զլսը աղԹ-
մըշ վէ սա՚զլսը օԹուզ գամ ՀէՀԻ :
9 Իշլէթմէյէ գուլագլարը օլան՝ իշլէթսին :
10 Վէ շայիրտըլէր եանընա կէլսպ՝ օնա
սէօյլէր • Նէ՞ջիւն օնլարա Թէմոխլէէր
11 իլէ սէօյլէրսին : Վ՚Է օ՝ ՃէվԱպ վէրիպ
օնլարա սէտի • Ջիւն կէօքլէրին փաաո-
շահլըղընըն սըրրըսարընը պիլմէսի սիզէ
վէրիլմիշ տիր , ամմա օնլարա վէրիլմէ-
12 միշ սիր : Չ՚իրա քիմին վար խոտ , օնա
վէրիլէճէք , վէ արԹընըճագ • ամմա
քիմին եօղ խոտ , նէյի վար խոտ սահի՝
13 օնսան ալընսաճագ սըլը : Պունսան իչիւն
օնլարա Թէմոխլէէր իլէ սէօյլէրիմ • զի՚րա
կէօրիւր էքէն կէօրմէզլէր , վէ իշիտիր
էքէն իշիթմէզլէր , վէ անկլամազլար :
14 Վէ օնլարտա Եսայինին փէյղամպէրլիյի

թէքմիլ օլուր , քի տէր · Իշլէթմէքլէ
իշիտէձէքսինիզ , ամմա ասլա անիլամա
յահաձպսընըզ , վէ պուդարատ սագա
ձապսընըզ , ամմա ասլա կէօրմէյէձէք
սինիզ : Զիրա սու գավմըն էհլուկի
գաթըլմանըդը վէ գուլագլարը լէհ աղըր
իշլէթանլէր , վէ կէօզլէրինէ եուսմաուլար,
օլմայա քի կէօզլէր լէհ կէօրէլլէր , վէ
գուլագլար լէհ իշիտէլլէր , վէ էհլուկ
լէհ անիլայաալար , վէ տէօնէլլէր , վէ օնլա
րա շիֆա վէրէյիմ : Ամմա նէ մուԹլու
սիզին կէօզլէրինիզէ քի կէօրուր , վէ
գուլագլարընըզա քի իշիտիր : Զիրա
կէրէչէ տէրիմ սիզէ քի՝ չօգ վէյդամ
պէրլէր վէ սաաղդար սիզին կէօրտիւ
յինիւզիւ կէօրմէյէ արզու չէքտիլէր ,
վէ կէօրմէտիլէր , վէ իշիթմէյինիզի իշիթ
մէյէ՝ վէ իշիթմէտիլէր :

Իմտի սիզ՝ էքինճինին թէմիզլիկի
տինիլէյին · Փաուիշահլըդըն աէօզինէ
հէր իշլէտիպ անիլամայանըն էհլուկէյինտէ
էքիլէնի՝ էարամադ կէլիպ գաֆար · էօ
լուն էանըննա էքիլէն պու տուր : Վէ
Թաշլըդտա էքիլէն պու տուր քի՝ աէօզիւ
իշլէտիպ չաֆուճադ օնու սէվինճ լէհ
գադուր էտէր · Ամմա քէնտինտէ քէօ
քիւ օլմադըղընդան՝ աղ գէման տու
րուր , վէ աէօղ իշինէ սըգըլմա էա գօ
վալայըդ օլունճա , չաֆուճադ սիւրչէր :

22 Վէ տէքէնլէր արաաբնատա էքիլէն պու
տուր քի՝ աէօզիւ իշլէտիր , լաքին պու
տիւնեանըն գայդուսուս վէ գէննէմինիլէյին
ալտաադըդը աէօզիւ պօղար , վէ մէյվէսիդ
23 օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէն պու տուր
քի՝ աէօզիւ իշլէտիպ անիլար · իմտի օ՝
մէյվէ վէրիր , վէ պա՛զըսը եէուդ վէ
պա՛զըդը աղԹմըշ վէ պա՛զըսը օԹուդ
գաթ վէրիր :

24 Օնլարա պիր գայրի Թէքմիլ Թադ
տիմ էտիպ տէտի · Կէօքլէրին փաադի
շահլըդը՝ Թաղլաաբնատա էյի Թօխտում
25 էքէն ատէմէ պէնզէր · Փի ատէմլէր
ույուր էքէն օնուն տիւշմէնի կէլիպ
պուդպտայըն արաաբնա տէլիճէ էքտի ,
26 վէ կիԹտի : Վէ օԹ պիԹիպ՝ մէյվէ
կէԹիրտիյինտէ , տէլիճէ տտխի օ զէ
27 ման կէօրիւնտիւ : Իմտի էվ սահիպինին
խըզմէԹքեարլարը եանըննա կէլիպ՝ օնա
տէտիլէր · Էֆէնտիմ՝ Թաղլանտա էյի
Թօխտում է՞քմէտին մի , իմտի տէլիճէ
28 օնա ն՞էրէտէն օլտու : Վէ օ՝ օնլարա
տէտի · Պուննու տիւշմէն ատէմ էԹմիշ
տիր · վէ խըզմէԹքեարլար օնա տէտի
լէր · Իմտի իսԹէ՞ր մի սէն քի՝ կիտիպ
29 օնլարը տէվէիրէլիմ : Վէ օ տէտի ·
Եօք , օլմայա քի տէլիճէյի տէվէիրիր
էքէն՝ օնուն պիլէսինճէ պուդպտայը տա
30 խի գօխարտաալընըզ : Գօյ վէրին պիլի

նէտէք ինքնք պէրապէր պէօյիւսիւն, վէ պիչլին վագթընտա՝ պիչիճիլէրնէ տէ-
յիմ. Էվվէլա տէլիճէյի տէվշիրին, վէ օնու եադմադ իչիւն տէմէտ տէմէտ պաղլայըն, պուղտայը խսէ՝ անպարըմա տէվշիրին:

Օնլարա պիր ղայրի Թէմմիլ Թադ- 31
տիմ էյլէյիպ տէտի. Կէօքլէրին փա-
տիշահլըղը խարտալ տանէսինէ պէն-
զէր, քի օնու պիր ատէմ ալըպ՝ Թար-
լասընտա էքտի. Փի օ՝ հէվի Թօխուամ 32
լարտան քիւչիւք տիւր. ամմա պէօյիւ-
տիւյիւ զէման՝ հէվի սէպզէվաԹտան
պէօյիք օլուպ՝ աղտճ օլուր. Չէօյլէ քի
կէօյիւն գուշլարը կէլիպ՝ օնուն տալլա-
րընտա գօնարլար:

Օնլարա պիր ղայրի Թէմմիլ սէօյլէ- 33
տի. Կէօքլէրին փատիշահլըղը մայտա
պէնզէր, քի օնու պիր գարը ալըպ՝
իւչ շինէք ունուն իչինէ կիզլէտի, Թա
քի հէվիտի մայալանտը:

Յիսուս պունլարըն հէփիսինի խալգա 34
Թէմմիլէր իլէ սէօյլէտի. վէ օնլարա
Թէմմիլմիշ սէօյլէմէզ իտի: Թա քի 35
փէյղամպէրին վասիԹտի իլէ տէնիլէն
Թէքմիլ օլա, քի տէմիշ տիր. Ընդըմը
Թէմմիլէր իլէ աչտճադըմ, տիւնեանըն
գուրտուլմասընտան պէրու կիզլի չէյլէրի
նուԹգ էտէնէյիմ:

36 Օլ զէման խալգը սալը վէրիպ՝ Յի-
սուս էվէ կէլտի. վէ չայիրտլէրի օնուն
եանընա կէ եպ տէտիլէր. Թարլանըն տէ-
լիճէսինին Թէմմիլլինի պիզէ Թա՝պիր էյ-
37 լէ: Վէ օ՝ ճէվապ էտիպ օնլարա տէտի.
Էյի Թօխտամու էքէն ատէմ Օղլու
38 տուր. Վէ Թարլա տիւնեա սըր. էյի
Թօխտամ խսէ՝ պունլար փատիշահլըղլըն
օղուլլարը սըր. ամմա տէլիճէ՝ եարտա-
մադըն օղուլլարը սըր: Վէ օնու էքէն
39 տիւշմէն՝ չէյլէրնէ սըր, վէ պիչլին՝ տիւն-
եանըն սօնու տուր, վէ պիչլիճիլէր՝ մե-
40 լէքլէր սիր: Իմտի տէլիճէ նիճէ տէվ
չիրիլիր վէ աԹէչէ եապրըր խսէ, պու
տիւնեանըն սօնունտա էօյլէ օլաճադ:
41 Ատէմ Օղլու մէլէքլէրինի կէօնտէրէ-
ճէք, վէ փատիշահլըղընտան հէփ Թէօ-
քէզլէրի վէ պինտամուսուդ իչէյէնլէրի
42 տէվշիրէճէքլէր. Վէ օնլարը սաԹէչին
քիւլհանընա աԹաճադըլար. աղլայըշ
վէ տիշ գըճըրտայըշը օրատա օլաճադ
43 սըր: Օլ զէման տոլդուպ՝ քէնտի-
լէրին փէտէրի փատիշահլըղընտա կիւ-
նէշ կիպի փարլայաճադ տա. իչինէյէ
գուլագլարը օլան՝ իչինէտին:
44 Եինէ կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ Թար-
լատա կիզլէնմիշ խազինէյէ պէնզէր, քի
օնու պիր ատէմ պուլուպ կիզլէտի. վէ
աէվինճինտէն վարըպ՝ հէր նէսի վար խսէ

ասեալ , վէ օլեթալելայը ասեռան ալըր :
Եվինէ կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ էյի 45
ինձի արտյան պաղիրկեան ատէմէ պէն-
զէր · Ֆի օ՝ չօգ գլմէթլի պիր ինձի 46
պուլմալըլա , վարլըա՝ հէր նէյի վար
իսէ ասեալը , վէ օնու ասեռան ալըր :
Եվինէ կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ տէնի 47
զէ ասելըլա՝ հէր ճինատէն ճէմ՛ էտէն
ալա պէնզէր · Ֆի տօլդնճա՝ օնու գը- 48
յլա չըգարտըլալը , վէ օթուրուպ է-
յիլէրի գապլարա տէվշիրտիլէր , քէօ-
թիւլէրի իսէ տիշլարը ասեալալը : Տիւն- 49
էանըն սօնունտա էօյլէ օլմաճագ · Մէ-
լէքլէր չըգաճագլալը , վէ եարամազլարը
ատարգլարըն արտընտան այըրմաճագ-
լար · Վէ օնլարը ասեէլին քիւլխանըննա 50
ասեռաճագլար · ադլայըշ վէ տիշ գըճ-
ըտայըշը օրտուա օլմաճագ :
Յիսուս օնլարա տէտի · Պունլարըն 51
հէփսինին անկլատընը՞զ մը · օնա տէ-
տիլէր · Պէլի՝ եա՛ Տասպ : Վէ օնլարա 52
տէտի · Պունուն իչիւն՝ կէօքլէրին փա-
տիշահլըղը խուտուտունտա Թա՛լիմ օ-
լունմուշ հէր քեսէթիսի՝ խազինէսինի-
տէն եէնի վէ էսքի շէյլէր չըգարան էվ
ատհիսի քիմսէյի պէնզէր :
Վէ օլտու քի՝ Յիսուս պու թէմ- 53
սիլլէրի պիթիրինճէ , օրտանն կիթտի :
Վէ վիլայէթինէ կէլիսի՝ օնլարըն ճէմի՛- 54

հէթ եէրինտէ օնլարա Թա՛լիմ էտէ-
ըիտի · շէյլէ քի՝ օնլար շաշարլալը ըտը ,
վէ տէրլէր իտի · Պու ի՛լմ վէ հիքմէթ-
լէր՝ պունա նէ՞րէտէն օլդու : Պու՝ տիւլ- 55
կէրին օղլու տէյի՞լ մի , վալիտէսի Մա-
րիամ՝ վէ գարնտաշլարը Յակոբոս վէ
Յովսէս վէ Սիմոն վէ Յուդա՝ տէնմէ՞զ
մի : Վէ օնուն հէպ գըզ գարնտաշլարը 56
եանըմըզտա տէյի՞լ մի · Իմտի օնա՝
պունուն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն օլդու : Վէ 57
օնուն հադգլնա սիւրչէրլէր իտի · ամմա
Յիսուս օնլարա տէտի · Պիր փէյղամ-
պէր ի՛թիսպարըզ տէյիլ տիր , իլլա
քէնտի վաթանընտա վէ քէնտի իանէ-
քէնտի վաթանընտա վէ քէնտի իանէ- 58
սինտէ : Իմտի օրատա՝ օնլարըն իման-
սըզլըղը իչիւն՝ չօգ հիքմէթլէր իչրա
էթմէտի :

ՊԱՊ ԺԴ

1 ( )Լ զէմանտէ՝ բուպ՝ պաշը Հէրով-
2 դէս Յիսուսուն նամընը իշիթտի : Վէ
քէնտի ուշագլարընա տէտի · Պու՝ վաֆ-
թիզ էտիճի Յովհաննէս տիր · օ՝ է-
լիպէրտէն գալգար , վէ օնուն իչիւն
օնտա հիքմէթլէր իչրա օլունուր :
3 Զիւն քի Հէրովդէս՝ գարնտաշը փի-
լիպպոսուն գարըսը Հէրովդիանըն ա-
պէպէնտի՝ Յովհաննէսի Թուխտուպ՝ ո-

նու պաղլատը, վէ ղընտանա գօտու: Զի- 4
լա Յովհաննէս ծնա տէր իսի. Օնու
ալմագ՝ սանա Ջայիղ տէյիլ սէր: Վէ 8
ծնու գաթլ էթէ՛ք խաթէր իսի խաչ
ուէ, խալգոան գօրդալ ըսը. զիրա օ-
նու փէյղամպէր կիսպի Թո-Թար-ալ ի-
սի: Իմոի Հերովդէսին ուվուտու սիւ- 6
յինիւ օլուր ի՛քէն՝ Հերովդիանըն գըզը
օրթասուա բուգա էթսի, վէ Հերովդէսին
խօշունա կէլսի: Օնուն իչիւն ծնա էէ- 7
ղին իլէ իգրար էթսի՝ քի՝ նէ տիլէսէ
վէրէ: Վէ օ՝ փէշին անասընուան հօ- 8
յիւթէնմիշ օլմազլըա, ուէսի. Պանա
պուբուսա պէր Թէփսի իւզէրինուէ վաճ-
Թիղ էուիճի: Յովհաննէսին պաշընը վէր:
Իմոի փուսիշաճ գասաւէԹէնուսի. ամմա 9
էէմինէր՝ վէ ալէսինճէ ասֆրասա օ-
Թուբանլար իչիւն, վէրիլմէյէ էմր էյ-
լէսի: Վէ ապէճ կէօնուէրիսէ՝ ղընտանուա 10
Յովհաննէսին պաշընը քէսուի: Վէ օ- 11
նուն պաշը Թէփսի իւզէրինուէ կէԹի-
րինէ՝ գըզը վէրինուի, վէ գըզ անասընա
կէօԹիւրուիւ: Վէ շայիրտէրի կէնիւ՝ 12
Թէնինին գալտըրտըլար, վէ օնու կէօմ-
ուիւէր, վէ վարըպ՝ Յիսուսա խապէր
վէրտիէր:

Վէ Յիսուս իշիտինճէ, օրասուան գա- 13
յընըըա Թէնհուճէ՝ պիր եաբան մահալէ
վարըը. վէ խալգ իչինԹմէք իէն, շէհր-

էէրտէն եայան արտընճա կիԹիտիէր:
14 Վէ Յիսուս ջըգըպ՝ չօգ խալգ կէօր-
տիւ, վէ օնըարա մէրհամէԹ էԹտի, վէ
խասԹալարընը սաղալԹտը:
15 Վէ ախշամ օլտուգտա՝ շագիրտէրի
օնուն եանընա կէլիպ տէսիէր. Պու
մահալ եապան ըր, վէ հալա վագըԹ
կէչտի. խալգը սալը վէր, քի քէօյլէրէ
վարըպ՝ քէնտիլէրինէ եէյէճէք սա-
16 Թուն ալսընար: Վէ Յիսուս օնըարա
ուէսի. Ա՛իԹմէյէ իհԹիյաճընըը եօգ
ուուր. օնըարա սիղ եէմէք վէրին:
17 Վէ օնըար օնա ուէսիէր. Պուբուսա
պէշ էքմէք վէ իքի պալըգտան մա՛ուս
18 շէյիմիզ եօգ ուուր: Վէ օ ուէսի. Օն-
19 ըարը պուբույա պանա կէԹիրին: Իմոի
խալգա էմր էԹտի, քի օԹըարընը իւզէ-
րինուէ օԹուրտուրար. վէ պէշ էքմէյի
հէմ իքի պալըընը ալըպ՝ կէօյէ պագտը,
վէ պէրէքէԹլէուի. անուէն վարէլէյիպ՝
էքմէք քէսէրի շայիրտէրէ վէրտի, շայիրտ-
20 էէրտէ խալգա ճԹրինէր: Վէ հէմինի
եէուիէր, վէ տօյտուըար, վէ վարըշալա-
րընը արԹանընտան օն իքի քիւճէ տօլտ-
21 դալտըրտըըար: Վէ եէյինէէր՝ գարը-
լատան վէ չօճուգլարտան մատա՝ պէշ
պին գատար էրքէք իսի:
22 Վէ տէր ա՛գաա Յիսուս շայիրտէրէ-
նէ զօր էԹտի, քի Թա խալգը տալը

վերինեաւէք՝ ընտր գայրուա կերինպ օն-
սան էվվել էօթէ եադայա վարալար :
Վէ նաալգը սալը վերտիքսէն սօնկրա՝ 23
քէնտիսի տուա՝ էթմէյէ թէնհաձէ
տաղա ջրգոը . վէ ախշամ օլտուգտա՝
օրսաս եալընըզ նտի : Ամմա գայրդ 24
հէման տէնիզին օրթասընտա օլուպ՝
տալղալատան ջալգանըը նտի . զնբա
րիւզկեար գարչը նտի : Վէ կէձէնին 25
սէօրսիւնճիւ նէվսէթինտէ՝ Յնսուա
տէնիզին իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք օնդա-
րա կինթտի : Վէ ջայնրտաղը օնու տէնի- 26
զին իւզէրինտէ եիւրիւ նքէն կէօր-
սիւքքէրինտէ , սարսընըպ տէտինը քի՝
նէյսաղ սըը . վէ գօրգու սէպէպինտէն
պաղընրընըպ : Յնսուա նսէ տէր ս՛գաչ 27
օնդարա սէօյլէյնպ տէտի . Եիւրիքքէնին ,
պէն նմ , գօրգման : Վէ պէարա օնա 28
ձէվապ վերնպ տէտի . Եա՛ Րաբպ՝ ն-
յէր սէն նսէն , պանա էմր էյնէ քի՝
տուպարըն իւզէրինտէ ստնա կէնէյնմ :
Վէ օ տէտի . Կէղ . իտնի պէարա գա- 29
յրգտան էնիս՝ տուպարըն իւզէրինտէ
եիւրիւտիս , քի Յնսուա վարա : Ամմա 30
րիւզկեարըն չէտիս օդտուղունու կէօրմէք
նղէ՝ գօրգտու , վէ պաթմադա պաշա-
մադընա՝ չաղընրըպ տէտի . Եա՛ Րաբպ՝
պէնի գուրթար : Վէ տէր ս՛գաչ 31
Յնսուա էլինի ուղատրուգ՝ օնու թուխ-

տու , վէ օնա տէտի . Նյ իտնընը սզ՝
32 նէյէ վէսվէսէլէնտին : Վէ օնընր գա-
յրդա կերինճէ , րիւզկեար տինտի :
33 Վէ գայրգտա օլանընր կէնպ՝ կեր-
չէքտէն Ալլահընն Օղլու տուն տէյէ-
րէք՝ օնա սէճտէ էթտիրէր :
34 Վէ էօթէ եադայա կէնպ՝ գէն-
35 նեսարէթ տէյտընրնա վարտընըպ : Իմ-
տի օ մահալին տաէմընրի օնու թա-
նընըրնճա , պիւթիւն օղ էթրաֆ մա-
հալէ կէօնտէրտիրէր , վէ հէփ ի՛լէթնի
36 օլանընրը կէթիրտիրէր . Վէ օնա եալվա-
րընըպ իտի , քի եալընըզ օնուն էս-
վապընըն էթէյինէ տօգունընընր . վէ
հէփ տօգունանընր գուլ թուրտուր :

ՊԱՂՊ Ժ-Ե

1 ( )Լ զէման Ընուտաղէմտէն օլան
.քեաթիպէր վէ Փարիսեցիէր Յնսու-
2 սա կէնպ՝ տէտիր . Նի՛չին չայիրա-
լէրին՝ Իսրաիլընրըն սըփարընչնա ա՛-
սը օղուրպար . զիրա էքմէք եէտիքէ-
րի զէման՝ էլէրինի եայգատաղընր :
3 Վէ ձէվապ վերնպ օնընրա տէտի .
Նի՛չին սիզ տէ սիզին սըփարընչնըզ
իչինն Ալլահըն թէնապհինէ ա՛սը օ-
4 ղուր տունուզ : Չիրա Ալլահ թէն-
5 պիհ էտիպ տէտի . Պաբդանա վէ ա-

նանա ի՛զգէթ էլլէ, հէմ՝ պատպայա եա անայա սէօյէն՝ էլպէթթէ էօլ աիւրիւլսիւն: Ամմա սիզ տէրսինիզ. քիմ քի՝ պատպայա եա անայա՝ պէնտէն ֆայտաէլէնէճէյին չէյ հէսիյէ տիր տէրսէ, օլ տէմ պատպաըն եա անասընա տալա ի՛զգէթ էթմէսին, վէ տիզին սըվարըշընըզ սէ վէսիլի իլէ՝ Ալլահըն թէնտիհին ի վթալ էթտիւիւզ: Էյ միւսուլմանլար՝ Եսայի տիզին հագգընըզդա էյի վէյլամպէրլիք էտիպ տէմիշ տիր. պու գավմ պանա տուտագլարը իլէ ի՛զգէթ էտէր. ամմա ծնլարըն եի ըէյի՝ պէնտէն ուզագ տըր: Հէմ տատմ թէնտիհին ի՛զգէթ թա՛լիմէրինի էօյրէտիբէք՝ պանա նահֆիլէ ի պատէթ էտէրլէր:

Վէ իսալէը Լանընա չալընըպ՝ օն լարա տէտի. Իշիսին վէ անկլայըն: Աղըզա կիրէն՝ տատմի մուրտար էթմէզ. լաքին ալընզտան չըգան՝ տատմի մուրտար էտէն օ տուր:

Օ պէման չայէրտէրի Լանընա կէլինպ՝ օնա տէտիլէր. Պիլի՛րմիսին քի՝ Փարիսեցիլէր պու սէօզիւ իշիտինճէ սիւրչտիւլէր: Վէ օ՝ ձէվապ վէրիպ տէտի. Կէօքտէքի Փէտէրիմին հէր տիքմէտիյի Փիտան՝ սէօքիւլէճէք տիր: Օնլարը գօյ վէրին. օնլար քէօրլէրին քէօր գուրպուճըլարը տըր. վէ էյնր

քէօր՝ քէօրէ գուրպուճլուգ էտէրսէ, լաքին տէ չուգուրա տիւշէճէքլէր: 15 Իմանի Պետրոս ձէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի. Պու թէմսիլը պիզէ թա՛պիր 16 էյլէ: Վէ Յիսուս տէտի. Տահա 17 սի՛զ տէ մի Փէհմինիզ սինիզ. Տահա անկլամա՛զ մը սընընզ քի՝ հէպ արըզա կիրէն՝ գարընա կիտէր, վէ խալէյէ 18 ըզգարըլըր: Ամմա ալընզտան ըզգան չէյլէր՝ Եիւրէքտէն ըզգար, վէ տէ. 19 մի օնլար մուրտարլար: Զիրա Եիւրէքտէն՝ Եարամազ Փէքըլէր՝ գաթիլէր՝ պինալար՝ Փահիշլիքլէր՝ խըրտըզլար՝ Եալան շահիտլիքլէր՝ քիւֆրլէր 20 ըզգար: Ատէմի մուրտարլայան պուն. լար տըր, ամմա էայդանմամըշ էլլէր լուն էէմէք՝ ատմի մուրտար էթմէզ:

21 Վէ Յիսուս օրտանան ըզգըպ՝ Տիւրոս 22 վէ Սիդան տէմթէրինէ կիթտի: Վէ իշ. թէ օ սինօրլարտանն տիր Քանանը գա. րը ըզգըպ՝ ծնա չալըրարագ տէտի. Եա՛ Դաւիթ օղլը Տատպ՝ պանա մէրհամէթ էյլէ. գըզըմ՝ ճինտէն պէօյուք ա՛զապ 23 էէքէյօր: Ամմա օնա հիչ պիր սէօզ ձէվապ վէրմէտի. վէ շայիրտէրի Եա. նընա կէլիպ՝ օնա Եալվարարագ տէր. լէր իսի. Օնու սալը վէր. զիրա ար. 24 տըմըզնա պաղըրըյօր: Վէ օ՝ ձէվապ վէ. րիպ տէտի. Պէն պու՛քտաըմա կէ՛ծտէրիլմի.

ասիմ, լլա Իսրայէլ էվլինին ղայտ օլ-
մուշ գօյմանլարընա : Ամմա գարը կէլիպ՝ 2
ծնա սէձուէ էտէրէք սէրիտի. Եա՛
Տատպ՝ սանա խմատա էյլէ : Վէ օ՛ 2
ձէվլատ վէրիպ սէտի. Ձօձուգլարըն
էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աճմագ
էյի սէյիլ տիր : Վէ օ՛ սէտի. Գէլի՛ 2
եա՛ Տատպ՝ չինա քի քէօփէքլէր տախի՝
ադալարընին ասֆրատընատան տուշէն ու-
ֆանթըլատըտան եէրլէր : Օ զէման Յի-
սուս ձէվապ վէրիպ՝ ծնա սէտի. Եա՛
պարը՝ խանընին ապօյուք տիւր, սանա՝
խալֆէտիյին կիպի օլսուն. վէ գըզը օ
սաա՛թտան չիֆա պուլսուս :

Վէ Յիսուս օրտանն կիպիպ՝ գա- 2
լիլա սէնէկինին քէնարընա կէլտի.
վէ տարտս չըդըպ՝ օրտաս օֆուրտուս :
Վէ ծնա պէրապէրլէրինձէ Թօփալար՝ 3
քէօրէր՝ տիլանիլէր՝ սադաֆատա վէ չօղ
պաշգալարը օլսուն՝ չօղ խալգ կէլտի,
վէ ծնլարը Յիսուսուն այադլարընա
աճըպլար, վէ ծնլարը սադալըպ. Չէօյ- 3
լէ քի՝ խալգ տիլանիլէրին սէօյլէտիյինին՝
սադաֆատարըն սադալադընը՝ Թօփալա-
րըն խէպրէսիյինիւ՝ վէ քէօրլէրին
կէօրմէսիյինիւ կէօրիւնձէ շաշալարար,
վէ Իսրայէլին Ալլահընա չէսպէ կէթտի-
լէր :

Վէ Յիսուս շայէրտէրինին խանընա 3

չաղըրըպ սէտի. Խալգը աճըրըմ,
քի չիմսի իւչ կիւն պիլիմճէ տուր-
պուլար, վէ եէյիճէք չիյլէրի եօք տուր.
վէ ծնլարը աճ սալը վէրմէք խաթէմէմ,
օլմայա քի եօլտա Թապաթլարը քէսիլէ :
Վէ շայէրտէրի ծնա սէտիլէր. Չէօլ- 33
սէ՝ պու գաումը խալգ սոյմադա՝ պիզէ
պու գաումը էքմէք նէ՞րէյէն պուլսուն :
Վէ Յիսուս ծնլարա սէտի. Գա՞չ էք- 34
մէյինիզ վար. վէ ծնլար սէտիլէր. Եէ-
սու էֆէնտի վէ պիզ գաչ քիւչիւք պալըգ
վար : Իմտի խալգա եէրլին իւզէրինտէ 35
օթուրմադա էմր էթտի : Վէ եէսու էք- 36
մէյէ հէմ պալըգլարը ալըպ՝ շիմդի
էթտիյինէն սոնկրա՝ փարէլէսի, վէ
շայէրտէրինէ վէրտի, շայէրտէր սե
խալգա վէրսունլէր : Վէ հէփսի եէմ- 37
լէր, վէ սոյտուլար, վէ փարչալարընը
արթանընատան եէմի գէնալլ սօյրա գալ-
սըլտըլար : Վէ էէյնիլէր՝ գադընլարընա 38
վէ չօճուգլարընա մա՛տա՝ սէօյլէ պիզ
էրքէք խոր :

Վէ խալգը սալը վէրիպ՝ գայըգա 39
պինտի, վէ Մատպատա սինօրլարընա
կէլտի :

ՊԱՂՊ ԺԳ

Վէ փարիսէյիլէր հէմ Սադուգէյ-

լեր հանդերձ վարդով թէ ծրխնապէ հաճ-
րեք՝ օձաման թաղատ հաւերքէր խոկ քի՝
անդարա կէոքսաէն անդամէթ կէօսմէրէ ։
Վէ օ՝ Հէվատ հոկա օնդարա ատ-
տի ։ Ախշամ օրուն՝ ատրսնէրդ ։ Հաւա
կուզէլ օրճաք ։ գ՚ուա կէոք գէրէլ
ուդ ։ Վէ առաւօ՝ գ՚ուա կիւն հաւա
պօղուդ օրճաք , գիւա կէոք գէրէ-
րէմ՝ վուա օրուչօր փէրսէնկ ։ Հ՚յ
մի ուսալէրա՝ կէօյնէն էնզիանիս փարդ
Հ՚ոմէանիկ պիլդրսէնիզ , վէ վարգէթ
լարդն անդամէթէրինի ալմադըդ մի ա-
նիզ ։ Եարդամադ վէ գիմսէսար նէդ
անդամէթ ատրտ , ամմա օնա՝ Յունան
փէդրոսներէն ան ամէնինդէ մուռ
անդամէթ վէրիլմէյէճէք ուխր - անդէն
օնդարը ալդրադըգ՝ կիմսէ ։

Վէ շայէրդէն ի հօմէ էտդուա կէ-
ուխքէրինդէ , էքմէք ալմադա ունուդ-
մուշդար խոկ ։ Վէ Յիսուս օնդարա
ատտի ։ Գադըն , վէ փարիսեցիներին հէմ
Սադուկեցիներին մուգաէրնատն ատգը-
նդըն ։ Ամմա օնդար քէնտի քէնտիլէ-
րինդէ ախշընէդաք՝ ատրդը խոկ , Փ՚ի
էքմէք ալմադըդ ։ Լաքին Յիսուս անդ-
դամադդըգդա՝ օնդարա ատտի ։ Վինչին քէն-
տի քէնտինիզդէ՝ հ՚յ ազ իման ըդար՝
էքմէք ալմադըդըդդա ախշընէդ սիս
նէդ ։ Պէշ ակինին ազ էքմէկինի վէ

10 գաչ քիւֆէկ ալադըգնըդը՝ հէմ ուէգդի
ակինին եէտի էքմէյինի վէ գաչ գէն-
դի ալադըգնըդը՝ սուհա անկլամադ վէ
11 խաթըրնըդա կէթիրմէգ մի սինիզ ։ Նի-
չինն անկլամադըդըդ քի՝ սիզէ էք-
մէք իչինն ուէմէսիմ , քի փարիսեա-
ցիներին վէ Սադուկեցիներին մայա-
12 սընատն սագընադըդ ։ Օ գէման անկ-
լադըդար քի՝ ուէմէսի քի էքմէք
մայասընատն՝ իլա փարիսեցիներին վէ
Սադուկեցիներին թաղիմինատէն սագը-
նադար ։

13 Վէ Ցիսուս փիլիպոս կեսարիա-
սը ադմթէրինէ կէլինճէ , շայէրդ-
րինէ սորադ էտուդ ուէտի ։ Ադմէթէր
պէն տուէմ Օղլուս իչինն քիմ իմ
14 ուէրէկ ։ Վէ ընդար ուէտիլէր ։ Պադը-
սը վաֆիթլդ էտինճի Յովհաննէս՝ վէ
ուայիրէրի Նղիա՝ վէ պուշգադըգ Ե-
րեմիա էտուդ փէյղամադէրլէրին ուէրի
15 սին փէտրոս ։ Օնդարա ուէտի ։ Եա սիզ
16 պէնիմ իչինն քիմ իմ ուէր ինիզ ։ Վէ
Սիմոն պետրոս Ճէվապ էտուդ՝ ու-
տի ։ Սէն սուրդ Նազարէդն Օղլուս չոչ
17 Քրիստոս ուսուն ։ Վէ Յիսուս Ճէվապ
վէրուդ՝ ընա ուէտի ։ Նէ մուդլուս ուս-
նուս՝ իսի Յունան օղլուս Սիմոն՝ քի
ատնա պուռնու թէն վէ գան ագիգդուդ
էթմէտի , իլա Հ՚ոգէրդէ օղան փէ-

ասէրիմ : Խմոն պէն տասխ ասնա տէ-
րիմ քի՝ Սէն Պետրոս սուն, վէ քի-
լիսամը պու գայանըն իւզէրինէ պի-
նա էտէճէյիմ, վէ Հէհէննէմին գա-
միսըլըը օնուն իւզէրինէ պալնպ օլ-
մայաճաղլար : Վէ ասնա կէնճլէր վա-
տիշահլըղընըն անահաթալըըրը վէրէ-
ճէյիմ, վէ էէր իւզէրինատէ պաղլա-
ըըղը՝ կէնճլէրատէ պաղլամամըշ օլաճագ,
վէ էէր իւզէրինատէ չէօզահույուն՝ կէնճ-
լէրատէ չէօղնուլմիուշ օլաճագ : Օլ զա-
ման շայկըտլէրինէ էմր էնթատի քի՝ օ-
նուն Կրիստոս օղտուղունու քիմսէյէ
սէօյլէմէմէյինլէր :

Օլ զէմանատան Յիսուս՝ օնուն Երուսա-
պէմ կիթմէք՝ վէ իհթիարլըտըսան հէմ
պաշ քահինլէրատէն վէ քէաթիպլէր-
ատէն չօղ շէյլէր չէքմէք վէ հօղուս-
ուլմաք վէ իւչիւնճիս կիւնատ գլյամ
էնթմէք կէրէք խոխինի՝ շայկըտլէրինէ
հէօսէթէրմէյէ պաշլատը : Վէ Պետրոս
օնու ճանընա ալըը, վէ օնու ազար-
լամաղա պաշլայըը՝ ատէ. Հաշա՝ եա
Տատ՝ պու սանա ասլա օլմազըն :
Ամմա օ սէօնիուպ Պետրոսա սէմ. Ա-
րխալմա կիթ՝ եա շէյթան, զանա
թէօքէդ սին. զիրա Աղլահըն շէյլէրի-
նի սիւզիւնմէդ սին, իլլա ատամլէրին
շէյլէրինէ :

Օլ զէմանատան Յիսուս շայկըտլէրինէ
տէմի. Էյէր պիր քիմսէ արխամճա
կէլմէք իստէրսէ, քէնտինի ինքեար
էթսին, վէ խաչընը գալտըրսըն, վէ
արխամճա կէլսին : Զիրա քիմ քի
ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, օնու
զայ՝ կայբէդէք, վէ քիմ քի պէնիմ ի-
չիւն ճանընը զայ՝ կաէրսէ, օնու սու-
լաճագ սըը : Զիրա պիր ադամ պիւ-
թիւն տիւնեայը գազանըը տա՝ ճա-
նընը զայ՝ կաէրսէ, նէ ֆայտատ է-
տէր. եահուտ ատամ՝ ճանընա պէտէլ
նէ վէրէճէյէք : Զիրա ատամ Օղլու՝
քէնտի մէլեքլէրի իլէ փէտէրինին ճէ-
լալինատ կէլէճէյէք, վէ օ զէման հէր
քէսէ ամէլինէ կէօրէ կէօճէյէք :
Կէրչէք սէրիմ սիզէ, պուրատա սու-
րանլարատան պանըը քիմսէլէր վար, քի
թա ատամ Օղլու վատխշահլըղընա
կէլսինի կէօրինէտէք՝ ասլա էօլմէ-
թաթմայաճաղլար :

ՊԱՂՊ ԺԱ

Վէ ալըը կիւնատէն սոնկրա՝ Յի-
սուս՝ Պետրոսու վէ Յակոբոսու վէ օ-
նուն գարընտաշը Յովհաննէսի պէրա-
պէր ալըպ՝ օնլարը թէնհաճէ պիր
ի՛սրքսէք տաղա կէօթիւրատու : Վէ օն-

լարքն հօնիւնատ Թէսպոնքի առարքե
օլառս, վե եւուզիս կիւնդշ կիսպի վար-
լառը, վե օնառն հաւասպլարը նուպ
կիսպի պէյառ օլառս: Վէ իշլէդ ն-
լառա՝ Մոսէսս իլէ Եղիս կէօրիւն-
ուիւլէր, քի օնառն իւ ակոյէշիլէր
Ղուն: Վէ Աեարոս Հէվառ հաւ՝ յի-
առառա ուէսի. Նա Ռասպ՝ պիղէ պու-
ռառա օլմազ էյի ուր. էյէր Ղուղէր-
սէն, պառռառա իւշ չառլար եաֆա-
լըմ, պիր առնա՝ պիր ուէ Մոսէսէ՝
վե պիր Եղիսյա: Օ առնդա ակոյլէր
էշէն, իշլէդ պիր միւնէվվէր պու ու-
օն,պլար գառղլառը, վե իշլէդ պուղռա-
առն՝ Սէվկիւէլիս Օլմազ պու առա՝
քի օնառն հազղ էառէրիմ, օնու ոիննկ
էյին ուէյիս պիր ակս օլառս: Վէ
շայիրտէր իշլոռինճէ՝ հիւզիս գէյուն
գաֆռնառըզառ, վե զայէթէ գօրդառս-
լար: Վէ Յեռառա հաղլն կէլիպ՝ օն-
լառա ասզառնառս, վե ուէռի. Գաշ
գլն, վե գրդմնն: Վէ օնլառ կէօզ-
էրինի գաշառրընճա, հաւէրզ Յե-
առառան զառլն քիռռէյի կէ զուէռիլէր:

Վէ օնլառ առղլառան էնէր լէքէն,
Յեռառա օնլառա Թէնոպէն հառէ ուէ-
ռի. Թա առէմ Օլմազ հօլիւէլէրառն
գէյուռ հառինէճէդ՝ ռառ կէօրիւշիս քիմ-
ուէչ ուէյչէ Մէրկինինլ: Վէ շայիռա-

լէրի օնա պիւառ հէռկ ուէռիլէր. Նա
11 ռի նինշնն քեռաթիռլէր ուէրէր քի՝
հվվէլա նղիս կէլմէք կէրէք: Վէ Յի-
ռառս Ճհվառ վէրնռ՝ օնլառա ուէռի.
Կէրշի նղիս հվվէլա կէնռ՝ հէր շէյէ
12 եէրինէ կռԹիրնռ: Նմոս պիղէ ուէ-
րնմ յի՝ նղիս հառա կէլմիշ ուէր, վե
օնռ Թառնրմառըզառ, շաքին օնա՝ հէր
նէ խաԹէռինէ խուչ, էյէհլէր. ուէյ-
լէՃէ ռառէմ Օլմազ ռառխա օնլառառան
13 խակն ՃէչէՃէք: Օ զէյնառն շայիրռ-
լէր առհլառռլառ քի՝ օնլառա վռՖնԹիռլ-
էսի Յովհաննէս իշլէն ուէյնռ:
14 Վէ օնլառ խռզրն եառնրնա կէլն-
Ճէ, օնռն եառնրնա պիր առէմ վառ-
րռ՝ օնա պիղ չէօզռ, վե ուէռի.
Եա Ռասպ՝ օլառմա մէրհառնԹ էյ-
լէ, էլ ԹռնԹառրզառ ուէր, վե պէօ-
յինճէ խռզնճէ չէքէր. պէրա շօք ուէ-
Ֆա՝ աԹէչէ վե շօք ուէՖա՝ ռառյա
15 պիւշէր: Վէ օնռ ուէնին շայիրռլէ-
րինի կէԹիռռիմ, վե օնռ ռառղլԹ-
16 հառա զառռր օլմառլառռ: Վէ Յի-
ռառս Ճհվառ վէրնռ ուէռի. Էյ ռ-
մառռզ վե Թէռռ նէռչ՝ նինշէկառէք
պիղնն իչէ օլռՃառլառռ, նինշէկառէք ու-
պիղնն Թէհռառմիռռ էռիՃէկիմ. օնռ ռառ-
17 ռյա պառռ կէԹիրնն: Վէ Յիռառս
օնռ ռնզրլառռ, վե ՃնՏն օնռառն զրզ-

ալը , վէ ուշագ օշ ապաշխարան ապաշ-
ալը : Օշ գէմոն չայկուալէր թէնհաձէ
Յիսուսան էանընա կէշլիպ՝ ասէուլէր .
Նիչխան ալիլ օնու չըգարմալա գաաիր
օշմարըգ : Վէ Յիսուս օնըարա ասէ-
ալ . Խմանաըգըլըլընըգ իչխան . գնրա կէր
չէք աերիմ սիզէ՝ էյէր խաչառալ տա-
նէալ գաատալ խմանընընըգ օշուրաա , պու
տալա՝ Գուրաման օրայա կիրթ տէսէ-
նիգ , կիսաէձէք սիր , վէ սիզէ հիչ
պիր շէյ միւսիքիսսիգ օշմայաձագ : Ամ-
ման պու ձինա չըգմագ , իլլա տուա՝ վէ
օրուձ իլէ :

Վէ օնըար գաչիէաաա օրաշըր ի-
քէն , Յիսուս օնըարա ասէալ . Ամէմ
Օրնու՝ ապէուլէր էլինէ թէսլիմ օշու-
նաձագ . Վէ օնու էօրսուրձէքլէր ,
վէ իւչիւնձիս կիսնաէ գաչագաձագ
ալը . խման օնըար գայէթէչ գաա-
վէթէչէնաիլէր :

Վէ օնըար Կաչխաունայաաա կէչին-
ձէ , անրհէմ իբիլիքլէրինին ալանըար
պէտրաա կէսալէր , վէ ասէուլէր .
Հօձանըգ անրհէմ իբիլիքլէրինին էօսէ-
մէ՞գ մի : Պէչի ասէալ . վէ օ՝ էվէ կիր-
ալիքաէ , Յիսուս օնու թէգաաուխամ է-
պէալ ասէալ . Եա՛ Սիմոն՝ բէչին նէ՞
ալը . էէրին փաաիշահլըգը իսրայիլ
Հաչխաա վէրմիչի քիմիէրաձին ալ՛ըլար՝

օղուլլարաձին մը էօխաա էաապանձը-
լարաան մը : Պէալրաա օնա ասէալ .
Նաապանձըլարաան . Յիսուս օնա ասէ-
ալ . էօյլէ խաչ՝ օղուլլար մուաձի տը-
լար : Ամման օնըարա թէչքէզ օշմայա-
լըմ ասէյիս՝ ասէնիզէ կիսալալ վօլթա
ալը , վէ իւք ջըգան պալըգը գալըգը ,
վէ օնուն ապգընը աչընձա , ափր ասէօրա-
լուք պուլաձագ սին . օնու ալըպ՝ օն-
լարա ակենիմ իչխան հէմ ակնին իչխան
վէր :

ՊԱՊ ԺՐ

1 Օշ ապաշխարա՝ չայկուալէր Յիսու-
սուն էանընա կէլիպ ասէալէր . Ա-
ձապա՝ կէօքլէրին փաաիշահլըգընաա
2 պէօյուք քիմ սիր : Վէ Յիսուս պիր
չօձուգ չալըրըպ՝ օնու օնըարին օր-
3 թաալնաա ապրաաուրաա՝ ասէալ . Կէր-
չէք աերիմ սիզէ , էյէր ասէօնմէզսէ-
նիզ վէ չօձուգլար կիսալ օշմայա-
նըգ , կէօքլէրին փաաիշահլըգընա ապա-
4 կիրմիյէձէք սիննիգ : Խման հէր քիմ
քէնաինի պու չօձուգ կիսալ ալըպգ-
լաալրաա , կէօքլէրին փաաիշահլըգը-
5 նա պէօյուք օ տուր : Վէ պէնիմ ա-
լըմաա պէօյլէ պիր չօձուգ քիմ գա-
պալ էաէրսէ , պէնի գաապուգ էաէր :

վէ ապանա ինանան պու քիւչիւքլէ-
րին պիրինի քլիմ ալեքսանդրիատէ, օ-
նա Փայտարը տըր ւի պընուանա պիր
մէրքէպ ատլըմէնի Թաշը ատը ա, վէ
ատէնէյին ալտընա զարպ օլուանա:

Վայ ախանայա՝ Թէօքէզլէր սէպէ-
պինուէն. զիրա Թէօքէզլէր կէլմէք լա-
զըմ ատը, ամմա վայ օ ատէմէ քի
Թէօքէզլէր ծնուն վառնմատը լէ կէ-
լիր: վէ էյէր էլինա ատա ոյատընա ատնի
ալեքսանդրիատէ, ծնըտը քէտա, վէ
ատնատէն ամէ. ատնա՝ հայտարա Թո-
ղըտ ատա ատգաճ կիրմէսի՝ իքի էլինա
ատա իքի ոյատընա օղուտ էտէտա ամէնէ
ամըտըմատընատան էյի ոլը: Հէմ էյէր սէ-
նի կէօրմէսէ ալեքսանդրիատէ, ծնու ջը-
գար, վէ ատնատէն ամէ. ատնա՝ հայտ-
Թա պիր կէօրմէսի՝ իքի կէօ-
զինէ օղուտ ձէհէննէմինա ամէնէյինէ
ամըտըմատընատան էյի ոլը:

Պատրն՝ պու քիւչիւքլէրին պիրինի
Թաւսիյէր կէնճէյէտընիլ. զիրա պիզէ
ատէրիմ քի՝ ծնըտըրն մէհէքլէրի կէօք-
էրատէ՝ կէօքէրատէ օղան փէտէրիմին
եխտիյընիս տույնա կէօրնիւրէր: Ո-
րա տատմ Օղուս՝ զարպ օղմուշու գու-
Թարմազա կէլտի: Սոնդէ նինճէ կէօ-
րնիւնիւշ. էյէր պիր ատէմին եխտ
քօյմատա օղուր ատ՝ ծնըտրատն պիրի

եօրս շարըրըրսա, օ՝ ատգատն ատգա-
պու պրատըտ՝ վարըր ատաղարտա եօ-
ըս շարշըմըրշը ապատմաղ մը: վէ է-
յէր ծնու պուտմաճագ օլուրսա, կէրէքէ
ատրիմ պիզէ քի՝ ծնուն իւզէրինէ եօ-
ըս շարշըմատընշ ատգատն ատգուզտատն
պէյատէ ատվանը: Պէյլէճէ կէօքէր-
ատէ օլան փէտէրինիզին Տուզտուրատնատա
րիպա եօգ ատուր քի՝ պու քիւչիւքլէ-
րին պիրի պէյպ օ ա:

Վէ էյէր գատրնատաշըն ատնա խա-
Թա էտէրսէ, կիւԹ, վէ ծնու՝ ատնին
իւչ ծնուն ատէնինատ Թէնհամճէ Թա
զիր էյէ. էյէր ատնի տինկիլէտսէ,
գարնատաշընը գատմնատըն: Նէտա էյէր
տինկիլէմէպսէ, քէնտին իւչ պէյատէ-
պիր՝ եախատ իչի էլշի ատահա ատ,
Թա քի իքի էտ իւչ շահխան ազ-
զընատան հէր ատօզ ատագԹ օղուրա:
վէ էյէր ծնըտը տինկիլէմէպսէ, ձէ-
միյէԹէ ատօյլէ, վէ էյէր ձէմիյէԹի
ատախ տինկիլէմէպսէ, ծնու էձնէպտ Թա-
յինֆէատէն՝ վէ կէօմրիւքճիւ կիտի ատյ:

Կէրէքէք ատրիմ տիզէ, նէր իւզէ-
րինատ հէր նէ քի պատլատատն՝ կէօք-
ատ պատլընատը օլաճագ, վէ նէր իւ-
զէրինատ հէր նէ քի չէօզէրատնիլ՝ կէօք-
ատ չէօզիւլմիւշ օլաճագ: Ինէ ախ-
շէ ատրիմ քի՝ ոխզատն իչի քիչի նէք

իւզէրինաէ էթէթիֆաբ էտէրէք հէր նէ շէյ իչիւն տիլէրլէրսէ, ընտրա կէօք-
լէրսէ օլան փէտէրիմսէին օլաճադ սըր:
Ջիրա սէնիմ իտիմ իլէ իւլ եա իւչ
քէշի հէր նէրէտէ ձէմ՝ օլմուշտար ի-
սէ, օրտաա ընտրըն օրթաալնաա իմ:

Օ<u>Լ</u> զէման պէտրոս ընուն էանլնա
կէլիսէ տէտի. Եա՛ Տատպ՝ դարնտա-
շըմ գաջ քէրըէ պանա իսաթա էտէր-
սէ ընա ա՛փվ էտէյիմ, էէսո՛ քէր-
րէյէտէք մի: Յիտուա ընա տէտի. Ս-
նա տէմէմ էէտի քէրըէյէտէք, իլա
էէթմիշ քէրըէ էէտայէտէք: Ընուն
իչիւն կէօքէրին վտահշահլըղը՝ պիր
վտահշահա պէնզէտիլտի, քի գուդա-
րը իլէ հիտապ կէօրմէք իսթէտի: Վ<u>է</u>
օ՝ հիտապա պաշլայընձա, ընա՝ օն պին
թալանթ պօրճլու պիր քիսիսէ կէթի-
րիլտի: Վ<u>է</u> ընուն էօտէմէյէ հալի օ-
ղտաղընտան, ընուն էֆէնտիսի էմր
էթտի, քի օ՝ հէմ գարըսը վ<u>է</u> ջո-
ճուգլարը վ<u>է</u> հէր նէսի վար իսէ տա-
թըլա, վ<u>է</u> պօրճա- էօտէնէ: Յիմի օ
գուդ տիւշիւտ՝ ընա սէճոէ էտէրէք
տէտի. Եա՛ էֆէնտիմ՝ պանա տատր
էյլէ, վ<u>է</u> տանա հէսիխանին էօտէյիմ:
Վ<u>է</u> օ գուդուն էֆէնտիսի ընա մէրհա-
մէթ էթմէք իլէ, ընու տաղը վէրտի,
հէմ ընա պօրճուննու պաղըշլատը: Ամ-

մա օ գուդ ջըգըպ՝ քէնտինէ նիւզ
տինաբ պօրճլու օլան պիր գուդտաշը-
նը պուլտու, վ<u>է</u> ընու թուռթուպ՝ պօ-
ղարադ տէտի. Պանա՝ նէ քի պօրճլու
29 խանէն՝ էտա էյլէ: Իման ընուն գուդ-
տաշը՝ այաղընա տիւշիպ՝ ընա հալ-
վարարադ տէտի. Պանա տատր էյլէ,
30 վ<u>է</u> տանա հէսիխանին էօտէյիմ: Ամմա
օ խաթէմէտի. իլնա վարըպ՝ ընու թա
պօրճլու օղտուղունու էօտէյէնէտէք
31 հատտա աթտը: Վ<u>է</u> ընուն գուդտաշ-
լարը՝ օլան նէտանէլէրի հէօրիւնճէ՝ պա-
յէթլէ գատավէթլէնտիլէր, վ<u>է</u> վարըպ՝
էֆէնտիլէրինէ հէմ օլանլարը էֆատ
32 էթտիլէր: Օ<u>Լ</u> զէման էֆէնտիսի ընու
ջաղըրըպ՝ ընա տէտի. Էյ եարատտըզ
գուդ՝ պանա եարլիարտըղընն իչիւն՝ տա-
33 նա հէմ օ պօրճու պաղըշլատըմ: Ընէն
տանի գուդտաշընա՝ պէնիմ տանա մէր-
համէթ էթտիյիմ հիսպ՝ մէրհամէթ
34 էթմէք տէյիլ մի իտին: Վ<u>է</u> էֆէն-
տիսի պաղէտէ հէղլիպ՝ ընու խաբէնճէ
էտիճիլէրէ վէրտի, թա քէնտինէ հէմ
35 պօրճուննու էօտէյէնէտէք: Կէօքտան օ-
ղան փէտէրիմ տանի սիպէ էյլէ էտ-
տէճէք սիր, էյէր հէր պիրինիղ գատ-
տաշլարընըղա ընուրդ գատահաթլա-
րընը նիւզուլէրինինղտան ճիփվ էթ-
մէղ տէնիվ:

ԳԼՈՒԽ ԺԹ

Ա Եւ օրտւս էին Հիսուս ուս սէօղ
լերի Թէքմիլ եամնձէ , գալիլեատան
գաղթիյ՝ Յորդանանին էօթէ եոգա.
սընաս Նէհուսթուեան , Ինօրլարընա կէլ
ու: Ա Եւ ընուն ադարընձա չօգ խալգ վար.
ա , Վ Եւ ընլարը օրտսս ատպլէտ :

Ա Եւ փարիսեցիլէր՝ ընուս Թէձրիպէ
էթմէք իչին եանընա կէլիյ՝ ընա ու.
ուէր . Ատէմ՝ հէր սէպէպ իչին գա.
րըսընը պօշանուգ Ձայիղ մի : Ա Եւ Ձէ.
վապ վէրիպ ընլարա ուէուի . Օպրէմա.
ընլարը մի՞ քի՝ իսկիստաուէն եարատան՝
անլարը էրքէք Վ Եւ ինչի եարատ Թը . Վ Եւ
ուէուի . Գոս սէպէպսուն՝ ատէմ ա.
պասընը Վ Եւ անասընը Թէրք էտիպ
գարըսընա եամբըշաձագ , Վ Եւ էրքի
ակիր Թէն օրաձագլար : Ե Էյ էրքի՝ ար.
Թըտ էքի ուէյլէր , էյա ակիր Թէն .
խանի Ա Լահըն ջինքիէտիյինի ատէմ
այըրմասըն : Օնա ուէուլէր . Խանի
նի՞ջինն Մուհամ՝ Թալագ նամէ վէրիպ
ուն ընուս պօշանագ Թէնասին էթուի :
Ընլարա ուէուի . Մուհէտա սիպին ատրի
էքսրէքսիկինինէզ էշինս սիկէ էշն վէր.
ուի , էր գարըսընընըզը պօշայասընընըզ .
ատնա խալիֆատան ակէյէք օրմադը :

9 Վ Եւ սիկէ ատրիմ էրի [illegible] քին գադը.
սընը ջինսատան զայրի ակր ատպէտ է.
լէ պօշար ատ՝ ատնշգատը էրէ էվլէնիր.
ատ , պինա էտէր . հէմ պօշանընը գադը էրէ
10 էվէտչն՝ պինա էտէր : Շագիրտէրի ընուս
ուէուիլէր . Էյէր ատէմինն գադը խատաս
սոնատա հալի ակէյլէ խոտ , էվլէնմէք
11 խայըրըլը ուէյիլ : Վ Եւ ը՝ ընլարա ուէուի .
Գոս ատօգիս՝ հէմիսի գաբուլ էյլէմէյ
լէր , իսկա գիմսէրն քի վէրիլմիչ ուէր :
12 Ընկա խատրըմատը վար էրի՝ անա բուն
մինուչն ակէյէք տօղատուգտը , Վ Եւ խա.
տրըմատը վար քի՝ ատէմլէրատչն խատրըմ
օրատնմատըգտը . Վ Եւ խատրըմլատը վար քի՝
կէօջլէրինն վրատիշատ ընը իչիսն քէնտի
էրինին խատրըմ էթուիլէր . գաբուլ
էյլէմէյ գարսը օլան՝ գաբուլ էյլէսին :
13 Օ Լ զիսանն ընա չօճուգտը կէյէ.
րիլուի . քի ընլարընն իուշէրինէ էլէրինի
գօյա , Վ Եւ ատա՝ էտէ . Վ Եւ շագիրտէրի
14 ընլարը ազարլատըգտը : Ա Եւ Հիսուս
ուէուի . Չօճուգտարը գոլ վէրին , Վ Եւ
ընլարը ատանա կէլմէքտչն մէն՝ էյլէնին .
զինա կէօջլէրին վրատիշատը ակէյէ.
15 լէրինն ուէր : Վ Եւ էլէրինի ընլարընն իս.
զէրինէ գօսուգսուան ատնկրա , օրատատն
կիւէուի :
16 Վ Եւ իչէյէ ակրի եանընա կէլիյ՝ ս
նա ուէուի . Ե՛ա էյի խոճա՝ Ձէ՞ էյի

ՀԷՅ Հաւքիմ, քի Հպէտն Հայաթա մա-
լիք օլայըմ: Վէ օ՝ օնա աէտի. պա-
նա նի՛չիւն էյի աէրսին, ալր Ալլահ-
ման ալայրի՝ հիչ քիմսէ էյի աէյիլ
աիր. ամմա էյէր Հայաթա կիրմէք
իսթէրսէն, թէննուիՀլէրի սապլա: Օ՝
օնա աէտի. Հանկըլարը. վէ Յիսուս
աէտի. պուննարը. Գաթը էթմէյէսին,
գինա էթմէյէսին, իըրըպըլըպ էթմէ-
յէսին, եալան չէՀաատէթ էթմէյէսին.
պաղանա վէ անանա ի՛գզէթ էյլէ,
վէ՝ գօնշուննու քէնտին կիպի աէվէսին:
Օ՛ կէնճ քիմսէ օնա աէտի. պուննա-
րըն ձէմի՛սինի կէնճլիյիմտէն ալէրու
սոգլատըմ. սահ նէ՞ էքսիյիմ վար:
Յիսուս օնա աէտի. էյէր թէքմիլ
օլմազ իսթէրսէն, կիթ վարըՀթինի
սաթ, վէ փապիրըէրէ վէր, վէ կէօքտէ
իսաղինէ էտինէսին. վէ կէլ պանա թաապ՛
օլ: Իսաի օ կէնճ՝ ատս աէօղիս իշի-
սինճէ, գատավէթչիննէրիէ կիթտի.
պիրա ջօղ վարիյէթի վար իսաի:

Վէ Յիսուս շայիրտէրինէ աէտի.
կէրչէք աէրիմ սիզէ, քի զէննիին՝ կէօք-
լէրին փատիշահլըղընա կիւճլիւք իլէ
կիրէճէք: Չէմ էինէ սիզէ աէրիմ.
Տէվէնին էյնէ աէչիյինտէն կէչմէսի՝
զէննիինին Ալլահըն փատիշահլըղընա
կիրմէսինտէն սոնա գօլայ սլըր: Վէ

օնուն շայիրտէրի իշիտինճէ, պայէթ-
լէ հէյրան օլուսլ՝ աէաիլէր. Իմոի
26 քի՞մ գուրթուլա պիլիր: Վէ Յիսուս
նազար էտիպ՝ օնլարա աէտի. Պու՝
աատմէրին ինսանին միւմքինսիզ տիր,
լաքին Ալլահըն ինսանտան Հեր չէյ
միւմքին տիր:
27 Օլ զէման պէտրոս ձէվապ էտիպ՝
օնա աէտի. Իշիթ պիզ Հեր չէյի թէրք
էտիպ՝ ադուրնաճա կէլմիրիք. իմոի պիզէ
28 նէ՞ օլաճաք տըր: Վէ Յիսուս օնլարա
աէտի. Կէրչէք աէրիմ սիզէ քի՝ սիզ էի
պէնիմ ադուրմաճա կէլմինիզ թէքրար
յօղուրշուա սաաէմ Օղլու Ձէլալինին թախ-
թընա օթուրաճաղը զէման, սիզ
սաղ օն իքի թախթլար ուզէրինէ օ-
թուրուպ՝ Իսրայէլին օն իքի սըղի-
լարընըն չէրաաիթընը կէօրէճէք սինիլ:
29 Չէմ Հեր քիմ՝ պէնիմ իսմիմ էշինն
էվէրը եա գարնաուշլար եա պըղ գարն-
աուշլար եա պաբա եա անա եա գա-
րը եա էվլաղլար եա թարլալար թէրք
էթաի խաէ, էիւլ գաթընը ալմաճաղ,
Հէմ էաէտի հայաթ միրաս ալմաճաղ
30 սըր: Ամմա ջօղ էվվէլքիլէր սօնկրա-
քի՝ վէ սօնկրաքիլէր էվվէլքի օլմաճաղ
սըր:

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Բ_ՆՐԱ հետքերին վրայ հաստատեցաւ՝ ան-
ուն Դաւիթի որդւոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝
2 որդւոյ Աբրահամու. Աբրահամ ծնաւ զԻսահակ.
Իսահակ ծնաւ զՅակոբ. Յակոբ ծնաւ զՅուդա եւ
3 զեղբարս նորա. Յուդա ծնաւ զՓարէս եւ զԶարա
ի Թամարայ. Փարէս ծնաւ զԵսրոմ. Եսրոմ ծնաւ
4 զԱրամ. Արամ ծնաւ զԱմինադաբ. Ամինադաբ
ծնաւ զՆաասոն. Նաասոն ծնաւ զՍաղմոն.
5 Սաղմոն ծնաւ զԲոոզ ի Ռաքաբայ. Բոոզ ծնաւ
զՈբէդ ի Ռուդայ. Ովբէդ ծնաւ զԻեսսէ. Իեսսէ
6 ծնաւ զԴաւիթ թագաւոր. Դաւիթ թագաւոր ծնաւ
զՍողոմոն ի կնոջէն Ուրիայի. Սողոմոն ծնաւ
7 զՌոբովամ. Ռոբովամ ծնաւ զԱբիա. Աբիա ծնաւ
8 զԱսա. Ասա ծնաւ զՅովսափատ. Յովսափատ
ծնաւ զՅովրամ. Յովրամ ծնաւ զՈզիա. Ոզիա
9 ծնաւ զՅովաթամ. Յովաթամ ծնաւ զԱքազ. Աքազ
ծնաւ զԵզեկիա. Եզեկիա ծնաւ զՄանասէ. Մանասէ
10 ծնաւ զԱմովս. Ամովս ծնաւ զՅոսիա. Յոսիա ծնաւ
զՅեքոնիա եւ զեղբարս նորա՝ ի ժամանակ գաղ-
11 թականութեան Բաբելացւոց. Եւ յետ գաղթա-
կանութեան Բաբելացւոց՝ Յեքոնիա ծնաւ զՍա-
12 լաթիէլ. Սալաթիէլ ծնաւ զԶորոբաբէլ. Զորոբա-
բէլ ծնաւ զԱբիուդ. Աբիուդ ծնաւ զԵղիակիմ.
Եղիակիմ ծնաւ զԱզովր. Ազովր ծնաւ զՍադովկ.
13 Սադովկ ծնաւ զԱքիմ. Աքիմ ծնաւ զԵղիուդ.
Եղիուդ ծնաւ զԵղիազար. Եղիազար ծնաւ զՄատ-
թան. Մատթան ծնաւ զՅակոբ. Յակոբ ծնաւ զՅով-
սէփ զամուսին Մարիամայ, յորմէ ծնաւ Յիսուս
17 որ կոչի Քրիստոս: Ամենայն ազգ ի հնուանէ
մինչեւ ցԴաւիթ՝ տասնչորս ազգ. Եւ ի Դաւթէ
մինչեւ ցգաղթականութիւն Բաբելացւոց՝ տաս-
նչորս ազգ. Եւ ի գաղթականութենէն Բաբելա-
ցւոց մինչեւ ցՔրիստոս՝ տասնչորս ազգ:

18 Ծ_ՆՈՒՆԴ Յիսուսի Քրիստոսի այսպէս էր.
Մինչ նշանուեալ էր մայրն նորա Մարիամ
Յովսեփայ, նախ քան զհաւաքումն նոցա գտա-
նի յարգանդի հղի յՍուրբ Հոգւոյն:

19 Եւ Յովսէփ այր նորա՝ արդար էր, եւ ոչ կա-
մէր զնա նախատել, կամեցաւ ի գաղտ արձա-
կել զնա:

20 Եւ մինչ զայս խորհէր՝ ահա հրեշտակ Տեառն
երեւեցաւ նմա ի տեսլեան, եւ ասէ. Յովսէփ որ-
դի Դաւթի, մի երկնչիր առնուլ զՄարիամ կին
քո. զի որ յնմա ծնեալ է՝ յՍուրբ Հոգւոյն է:
21 Եւ ծնցէ որդի, եւ կոչեսցես զանուն նորա Յի-
սուս. նա է որ զժողովուրդս իւր փրկեսցէ ի մե-
22 ղաց նոցա: Եւ այս ամենայն եղեւ, զի լցցի բան
Տեառն որ ասացաւ ի մարգարէէն, որ ասէ.
23 Ահա կոյսն յղասցի եւ ծնցէ որդի, եւ կոչեսցեն
զանուն նորա Էմմանուէլ, որ է մեկնեալ՝ մեզ
24 հանդերձ Աստուած: Եւ զարթեալ Յովսէփ ի
քնոյ՝ արար որպէս հրամայեաց նմա հրեշտակ
Տեառն, եւ ընկալաւ զկին իւր:

25 Եւ ոչ ծանեաւ զնա մինչեւ ծնաւ որդի իւր
անդրանիկ, եւ կոչեաց զանուն նորա Յիսուս:

էօլիւմէ հիւքմ էտէչէքլէր. վէ օնու թայիֆէլէրէ թէսլիմ էտէճէքլէր, քի օնու զէվգլէննէլէր, վէ տէօյլէր, վէ խաչա չըգարտըլար. ամմա օ՝ իւչիւնճիւ կիւնտէ տիրիլէճէք տիր:

Օվ զէման Չէբեդէոս օղուլլարընըն անուսը՝ օղուլլարը իլէ սէճտէ էտէրէք վէ օնատան պիր չէյ տիլէյէրէք՝ էանընա կէլտի: վէ օ օնա՝ Նէ՞ խաթէրտըն տէ- տի. օնա ուէտի. Սէյլէ քի՝ պու իքի օղուլլարըմ սէնին վիսաիշահլըղընատա պիրի սաղընատա վէ պիրի սօլտընատա օ- թուրտըլար: վէ Յիսուս Ճէվապ էտիպ՝ ուէտի. Նէ տիլէտիյինիզի պիլմէզսինիզ. պէնիմ իչէճէյիմ գատէհի իչմէյէ՝ վէ պէնիմ վաֆթիզ օլաճաղըմ վաֆ- թիզ իլէ վաֆթիզ օլմատըգա գաոիր մի սինիզ. օնա ուէտիլէր. Գաոիր իզ: վէ օ՝ օնլարտա ուէտի. Կէրչէ գաոէհի- մի իչէճէէքսինիզ, վէ պէնիպ վաֆթիզ օլաուղուդա վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օ- լաճագընընըզ. լաքին սաղընատա վէ սօ- լտուդա օթուրմատընըզ վէրմէք՝ պանա մսխատա տէյիլ տիր, իլլա փէտէրիմ- էէն քիմէրէ հազըրլանմըշ տըր: վէ օն ըայէրլէրը իշիտինճէ, իքի գաղընատաշլարտա սաղըլտըլար: վէ Յի- սուս օնլարը չաղըրտըպ ուէտի. Պիլէր սինիզ քի՝ Թայիֆէլէրին հիւքմտաոլար-

օնլարընը իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւրէ- լէր, վէ սէօյիւքլէրի օնլարընը իւզէրի- 26 նէ զապկնթլիք էտէրլէր: Ամմա սիզտէ էօյլէ օլմասըն. լաքին սիզտէ քիմ պէօ- հիւք օլմապ իսթէրսէ, խըզմէթքէտա- րընըզ օլսուն:
27 Վէ սիզտէ քիմ իլք օլմապ իսթէր- 28 սէ, գուլտանուզ օլսուն: Նիճէ քի ա- տէմ Օղլու կէլմէտի քի՝ քէնտինէ խըզ- մէթ օլունա, իլլա խըզմէթ էտէ, վէ ճանընը էօգլար պէտէլինէ ֆիտայէ վէրէ:
29 Վէ օնլար Երիքովատան չըգար լէքէն, օնուն արտընճա չօղ խալգ վարտը:
30 Վէ իշթէ եօլուն էանընատա լէքէ քէօր օթուրուպ՝ Յիսուսուն կէչմէյինէ իշ- 31 մէթ էյլէ: Վէ խալգ օնլարը ա՛զար- լատը, քի սուս օլալար. ամմա օնլար ատահա զէյտատ՝ Եա՛ Դաւիթ օղլու. Տապ՝ պիզէ մէրհամէթ էյլէ տէյիւ
32 պաղըրըլար խոր: Վէ Յիսուս տու- րուպ՝ օնլարը չաղըրտը, վէ սէօզ.
33 Նէ՞ խսթէրսինիզ սիզէ էտէյիմ: Օնա տէօզլէր. Եա՛ Տապ՝ խոնէուդ քի
34 կէօզլէրիմիզ աչըլսըն: Վէ Յիսուս մէր- համէթ էտիպ՝ օնլարընը կէօզլէրինէ տօխունտու. վէ տէր ա՛գապ օնլարըն կէօզլէրի կէօրտիւլէր, վէ օնուն ար- տընճա կիթտիլէր:

ԳԼՈՒԽ Ի

Ա Յ ժամանակին երուսաղէմէ եօթնանոցը
զէյթինենէ տապանը հասնելուն համար
փոպէյ կը ղրկէ, որ գնան Յիսուսը
իրեն ընծայու կերթայ՝ ժամանակ տե-
ու։ Գարշանալատպէն քեզի վարդն, վէ
ուր աւգտակ՝ ամէն պատիը մէրթէլ՝ հէմ
պէ էսինէ ամէն սըփա պուլմազտըր-
նըզ։ Չէօզուպ պաննա կէթիրին։ Վէ
էյէր ամէն քիմսէ սիզէ ամէն ընչ այ-
նէրսէ, ասկէսինիզ քի Ծնանար Տապա
տպրմ սըզ։ Վէ ժամանակին կը կէօնտէրէր
նը կէօնտէրէնէք սուր։ Վէ պաուն
ձրեաչէի՝ վէյրտամլըկներին վասիթասը
իրէ ասկինէն թէքմիլ օլմազտ իչիւն օ-
ուս, քի ասիլ սուր։ Սիօն կըզընա
ասէյին։ Իշեկ վասիշահըն հալիւ՝ վէ
մէրքէպ հէմ մէրքէպ դուսուզուս ըս-
փայա պինմիշ ուանա կէնէյը։ Իման
շայնըտըէր վ՚ըրտա՝ Ծնօսաւան ծնըտա
թէնապի էյէսինէ կիսպի էմմիք իրէ,
մէրքէպ հէմ ուրփայը կէմիրիսա՝ ան-
տարը իպտիտայի էվտասըրընը գօսու-
տա։ Վէ ընտարըն իպտիտայի էթնուր-
ուս։ Վէ վիճք չօդ խալտ քինոսի էս-
վապտարընը եօթա ասէօչէսիէր։ Վէ գայ-
րիէրի ապտալտուսան ասպատ քէսիպ՝

9 եօթա ասէօչէրըէր խոր։ Վէ էօնտէն
վարան հէմ ասուսան կէլէն գալըպտը-
լըգ չաղրըպտ ածը խոր։ Գաւիթ օղ-
լուն Ովանննա։ Բապպըն ասըլնուս
կէլէն ժիւթէապտըէք օլուսա։ էն եիս-
ձէրսէ Ովանննա։
10 Վէ օնուն Երուսաղէմ կիրտիյինուճ,
գու քի՞մ սուր ասէյէրէք՝ պիւթիւն
11 չէնտ նտրտաքիճ կէլտի։ Վէ խալգ
աւրիստ։ գու՝ գալիլեանըն նազարէթ
չէհրինտէն օլան Իսուս փէյղամպէր
սուր։
12 Վէ Ծնուսա Ընկատըն հէր։ էքէլինէ
կիտան, վէ հէյքէլտէ հէվ աղըզըրէ
հաունէյի սըղ՝ ըզ չէվրէսինտէ
րաֆ՚ըրըն միլիաճնաճալընը՝ հէմ
կէօյտէն ասլանանլարը իսքէմէյէրինի
13 ասիվրտի, վէ ընտարա ասէտ։ Նազըլ-
մըշ սուր։ Իվիմ՝ ի՛պտասէթ էվ ուն կը-
ղատ, ասմա ամէզ ծնուս խըրտըզըսը
մաղտուսը էթտանընէզ։
14 Վէ հէյքէլտէ ծնուն հաունէյա էօր-
լէր վէ թօփտանըր կէլտիլէր, վէ ծնը-
15 րը աղրտըմտա։ Վէ ատէշ քէստինէր
հէմ քեսմիսլէր իչէրտէյի մի՛ճիպտա-
ըրը վէ չէնճուպտարըն հէյքէլտէ չա-
պրըպ՝ Գաւիթին օղլուսնա Ովանննա
ասէսինքէրինի կէօրտիւքլէրինուճ, էօր-
16 քէլէնտիլէր։ Վէ ծնա ասէտիլէր։ Պատ-

լորըն նէ սէյլէախլինի լշխատիյօրմու-
սուն . վէ Յիսուս օնլարա ասէար . պէ-
լի . հիչ պիր քէորէ օգո՞ւմատընըզ մը
քի՝ Ս՝ատուամլարըն վէ մէմ էմէնլէ-
րին ալըընսան մէտ տուզտուն :
Վէ օնլարը պրաղըա՝ չէհրին տիշա- 17
րըընա Բէթանիայա ջըգտը , վէ օրա-
տա գօնտուզ :
Վէ սապահլայըն չէհրէ տէօնէր ի- 18
քէն , աճըգտը : Վէ եօլուն իւզէրին- 19
տէ պիր ինճիր աղաճը կէօրիւպ՝ օնա
կէլսի , վէ օնատա եաղընըզ եափրագ-
տան մ՝ատա պիր նէսնէ պուլմատը .
վէ օնա ասէտ . Սէնտէն արթըգ հպէ-
տէն մէյվէ օլմասըն . վէ ինճիր աղա-
ճը անիտէ գուրուտու : Վէ չայիրտա- 20
լէր կէօրիւնճէ , թա՛ճճիւպ էտիպ՝ ին-
ճիր աղաճը նա՞սըլ ատր ագտպ գու-
րուտու ասէտլէր : Վէ Յիսուս ճէվապ 21
վէրիպ՝ օնլարա ասէտ . Կէրչէք սէրճի
սիզէ , էյէր իմանընըզ օլուր տա չիւպ-
հէ էթմէզսէնիզ , սէյիլ եաղընըզ պու
ինճիր աղաճընըն մատտէսինի էտէճէք
սինիւ . լաքին շու տաղա տասին՝ Գալի
վէ տէնիզէ ատրալըզ ասէսնիզ , օլա-
ճագ տըր : Վէ տուտ՛ատ՝ հէր նէ քի 22
իման էտէրէք սիչէրսէնիզ , աղաչագ
սընըզ :
Վէ ծնան հէյքէլէ կէլտիկնատ , 23

Թա՛լմէ մէչղուլ էքէն , եանընա պաշ
քեահինլէր վէ գավմըն իհթիարլարը
կէլիպ տէտիլէր . Գունլարը նէ՞ հիւքիւ-
մէթ իլէ էտէյօրսուն , վէ պու հիւ-
մէթ իլէ էտէյօրսուն , վէ պու հիւ-
քիւմէթի տանա քի՞մ վէրտի : Վէ Յի- 24
սուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա ասէտ .
Պէն տախի սիզէ պիր աէօզ սօրայըմ ,
էյէր օնու պանա աէօյլէրսէնիզ , պէն
տէ սիզէ՝ պունլարը նէ հիւքիւմէթ
մէթ իլէ էյլէտիյիմի աէօյլէմէմ : 25
Յովհան-
նէսին վաֆթիզլի նէ՞րէտէն իտի , կէնդ-
սէ՞ն մի՝ եօխսա ատէմլէրսէն մի .
Վէ օնլար քէնտի քէնտիլէրինէ տիւ-
նէտիլէրինէ տէ- 26
չիւնիւպ ատլէր իտի . Էյէր՝ կէօք-
տէն ատսէք , պիզէ տէյէճէք . Իմ-
տի նի՞չիւն օնա ինանմատընըզ . Վէ
էյէր՝ ատէմլէրտէն տէսէք , խալգտան
գօրգտրըզ . զիրա հէպիսի Յովհաննէսի
27 մէյղամպէր կիպի Թուրթարըլտր : Վէ
Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտիլէր .
Պիլմէյիզ . օ տախի օնլարա տէտի .
Պէն տէ սիզէ՝ պունլարը նէ հիւքիւ-
մէթ իլէ էթտիյիմի աէօյլէմէմ :
28 Վէ սիզէ նի՞ճէ կէօրիւնիւր . Պիր
ատէմին իքի էվլատը վար իտի , վէ
էվվէլքիսինին եանընա վարըպ տէտի .
Ջ՛ոյ էվլատ՝ կիթ պու կիճի պաղընտա
29 իշլէ : Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ՝ Խոթէմէմ
տէտի , աւնտա ասնկլա վիճմանի օլուպ

կէթաի։ Վէ օպիրինին ճանընա վա- 30
րըսա՝ օլ ժինվար իւղրէ սէյէտի. վէ
օ՝ ձէվապ վէրիպ՝ պէլ էֆէնտիմ տէօի,
լաֆին կիւթմէսի։ Իքիսինտէն՝ սա- 31
ատալընը իսթէսէյիր հա՞նկըսը
իզնա էյլէսի. օնա սէսիէր. էվ
վէլքիսի. Իսթաս օնըտա սէս-
կէրէք տէրիմ սիզէ քի՝ կէտմրիւքճիա-
էր վէ ֆառիսէէրը ՈւլաՀընը փառա-
շահլըլընա սիղուն իլ րի կիւտէրէր։
Զիրա Յովհաննէս սիզէ ատաստաք 32
Թարիգի իլէ կէլսի, ամմա օնա ինան-
մադընըզ. կէտմրիւքճիւլէր վէ ֆոհի-
շէէր իսէ՝ օնա ինանադընըզ. վէ սիզ
կէօրիւսաՀ՝ ասնկրա վիշման օղմադընըզ,
շէօյլէ քի օնա ինանադընըզ։

Պիր ղադըն Թէսմէղ իշիսին. պիր 33
էվ սահիպի առէմ վար իսի, ձի սաղ
տիգիսի՝ օնուն էթրաֆընա չիմէն չէվիր-
սի, վէ իչինտէ ճէնտէրէ գադընը, վէ
պուդմէ ալինա էթսի, վէ օնուս ադադ-
ճընըրա Թէսմիմ էտիսդ ղուարդէթ կիւթ-
սի։ Վէ մահտուդընըն վադԹը էտագ- 34
լաշընըգսա, իսրայիլօղլընը ադադ-
ճընըրա կէօնտէրսի, ձի մահտուդունու
ալադադ։ Վէ ադադճընըդ օնուն իսրայ- 35
իլօղլընըն Թամամը Թարիգի՝ էիմինի
ուէյտանուէր, քիմինի ուէ կօլտուդուսու-
ընը։ Վէ քիմինի Թամամընըդ, Թէքը 36

դար էվվէլքիլէրուէն զիյատէ՝ ադաշկա
իսրայիլօղլարընըն զիյատէ, վէ օն-
լարա տուս օլ ժինվար իւզրէ էյլէսիլէր։
37 Վէ էնճամ օնլարա՝ Սուլտանան ու-
Թանաճագլար սէյէրէք՝ քէնտի օղլու-
38 նու կէօնտէրսի։ Վէ պադճըլար օղ-
լունու կէտրիճընճէ, քէնտի մադէյնէ-
րինուէ սէսիլէր. Ալարնա ադու տուր,
կէլէն օնու էօլտիրէճէմ, վէ օնուն ի-
39 րադընը զադԹ էտէճիմ։ Վէ օնու
ԹուԹուսաղ՝ ադադան տիշարը էդդար-
40 տըլար, վէ էօլտիւրտիլէր։ Իման ադա-
ղըն ատիպի կէլսույի զէմանն՝ օլ ադադ-
41 ճընըդ նէ՞ էտէճէք սուր։ Օնա սէ-
սէր. Օլ քէօմիւլէրի քէօմիւ Թարդ
իլէ կէլսէք էտէճէք, վէ ադաղը մահ-
տուդլարը մէվհումնուէ օնա վէրէճէք
օլան ադաշդա ադադճընըդնա Թէսիմ է-
42 տէճէք սուր։ Իսթաս օնըտա սէսի.
Ընդա սիզ սուսէփա՝ Փիլիադէլփիատա օ-
գո՞մսատընըզմը. Էօլ էտափուճընէրին
ուէտա էլճաղէրի Թաշ քէօշէ ադաշը
օլտուս. ադու՝ Տաղդատան օլտու, վէ
43 կէօղէրսիզէ ա՛ճայրատ սըր։ Պուճունն
իշիսն սիզէ սէրիմ քի՝ Ուլահընը վա-
տիշահընըդը սիզուէն գադատրըդտա՝ մէյ-
վէսիսի կէԼԹիւէն Թայիֆէյէ վէրիլէ-
44 ճէք։ Վէ սուս Թաշըն իւզէրինէ սիս-
էնի՝ գըլըճճադ, վէ օ՝ քիմին խոզէ-

րինէ տիւշէրսէ , օնու էղէՃէք սիր :
Վէ սաշ քեահինէրը հէմ Փարիսե- 45
ցիլէր օնուն Թէմմիւզէրինի լշինմէք-
լէրինտէ , քէնարիլէր իչիւն սէօյլէմի-
չինի անկլատըլմար : Վէ օնու ԹուԹ- 46
մաղա ատարլար իտի իսէ տէ , խալգ-
տան գօրգուսուզլար . զինրա օնու փիչ-
ղամպէր կիսի ԹուԹտարլար իտի :

ԳԱՂ ԻԲ

Վ է Յիսուս Ճէվապ էտիւ՝ Թէք- 1
րար օնլարա Թէմմիւզէր իլէ սէօյլէյիւ
տէտի . կէօքլէրին փադիշահլըղը՝ սիր 2
փադիշահա պէնզէր քի՝ օղլունա տիւ-
յիւն էՃմէի : Վէ իրզմէՃքեարլարընը՝ 3
տա՛վԹիլիէրի տիւյիւնէ չաղըրմադա
կէօնտէրտի . վէ կէլմէք իսԹէմէտիլէր :
Թէքրար զայրի իրզմէՃքեարլար կէօն- 4
տէրիպ տէտի . Տա՛վԹիլիէրի տէյին .
Իչինէ կիւնտիւզ Թաա՛մըմը հաղըրլա-
դըմ , պուղաղլարըմ վէ սէմի տավար-
լարըմ պօղազլանմըշ , վէ հէր շէյ հա- 5
ղըր տըր . տիւյիւնէ կէլին : Ամմա օն-
լար իչմար էտիւ՝ քիմի քէնտի Թար-
լասընա վէ քիմի ԹիմտարէԹինէ կիԹտի :
Վէ դալանլարը օնուն իրզմէՃքեար- 6
լարընը ԹուԹուդ՝ աէօյտիւլէր , վէ էօլ-
տիւրտիւլէր : Իմանի փադիշահ իչիսին- 7

ձէ՝ ղասապէ կէլտի . վէ ա՛նգէրլէրինի
կէօնտէրիպ՝ օղ գաԹիլլէրի հէլաք էԹ-
տի , վէ օնլարընը շէհրինի եագըր : Օղ 8
զէման իրզմէՃքեարլարընա տէտի .
կէրչի տիւյիւն հադըր տըր , ամմա
Ճէվապ տիւյիւն Ճէվապ իտի : Իմտի 9
տա՛վԹիլիէր լայըԳ սէյիլ իտի : Իմտի
եօղ կէչիտլէրինէ վարընը , վէ հէմ
պուլտուգլարընըզը տիւյիւնէ տա՛վԹ
տի : Վէ օ իրզմէՃքեարլար եօլլարա 10
չըգըպ՝ հէմ պուլտուգլարընը՝ կէրչէք
եախտամադլարը կէտիրէք էյիլէրի՝ Ճէմ՛
էԹտիլէր . վէ տիւյիւն՝ սօֆրասը օ-
Թուրանլարընա տօղրու : Վէ փադի- 11
շահ սօֆրասը օԹուրանլարը կէօրմէ-
յէ կիտինճէ , օրասը՝ տիւյիւն լիսա-
տը կիյինմէյիշ սիր սաէմ կէօրտիւ :
Վէ օնա տէտի . Եա՛ տօսԹ՝ տիւյիւն 12
լիսատըն եօղ իչէն՝ պուրայա նի՞Ճէ
կիրտին . վէ՝ օնուն նուԹգուս ԹուԹուլ-
մուս : Օղ զէման վադիշահ իրզմէՃ- 13
Ճիլէրէ տէտի . Օնուն այագլարընը վէ
էլլէրինի . պաղլայըպ՝ օնու գալարընը ,
վէ տիշարըի գարանլըղա չըգարընը . ալ-
լայը վէ տիշ գլընըրտայըզը օրասը
օլաճագ : Զիրա տա՛վԹիլիէր չօգ՝ 14
ամմա սէչիլմիշլէր ալ տըր :
Օ զէման Փարիսեացիլէր վարընա՝ նի- 15
Ճէ օնու սէօզ իլէ տուզաղա աԹարլար
տէյիւ՝ մէշվէրէԹ էյլէտիլէր : Վէ ք՞ն- 16

ու շայիրալէրինի հերովդեսեանդար ի-
լէ պերատէր օնա կէօնտէրիալ՝ ոէտի-
լէր • էյ խօճա՝ ալիվրիզ քի կէրչէք
սին, վէ Ուլահըն եօլունու կէրչէքլէք
լէ հյուրէսելրին, վէ քիմսէսէն էօ-
թիւրիւ վազիֆէն օլմազ • զիրա ատէմ-
լէրին խաթըրնա պագմազըն • Իսան 17
ալիզէ սէյլէ, սանա նի՞ճէ կէօրիւնիւր,
Դայարէ խարաճ վէրմէք ճայի՞զ մի,
եօխսա սէյիլ մի : Վէ Զիսուս օնլա- 18
րըն եարսանալըլըլըը անկլամազըլա,
սէտի • պէնի նի՞ճիսն թէճրիւպէ է-
սէրսինիզ՝ էյ միւրայըլար : Պանա վէր- 19
կինին սէքքէսինի կէօսթէրին • վէ օն-
լար օնա պիր սինար կէթիրտիլէր :
Վէ օնլարա սէտի • Պու թասըվըր հէմ 20
խաթ եազըսը քիմի՞ն սիր : Օնա սէ- 21
սիլէր • Կայարըն • օ զէման օնլարա սէ-
տի • Իսան կայարէ միւթաւ՚ելիպ օլան-
Դայարէ՝ վէ Ուլահա միւթաւ՚ելիպ օլանը
Ուլահա էսա էյլէյին : Վէ չիսինճէ 22
թաւ՚ճիւղ էթտիլէր, վէ օնու թէրք
էտիպ կէթտիլէր :

Օլկիւնու օնուն եանընա՝ զէյտունի 23
էօզ սուր սէյլէն Սադուկեցիլէր կէլ
ուիլէր, վէ օնա սորուղ սէտիլէր • Ե՞ա 24
խաճա՝ Մուսէս սէտի • Էյէր պիր
քիմսէ էվլատըսըզ էօլուբէն էօլիւրսէ,
օնուն զարըսընը զարընտաշը ալսըն,

վէ զարընտաշընա զիւրրիյէթ զա-ըը-
23 սըն : Իմդի պիզիմ եէտի զարընտաշ
վար իսի • վէ իլքի էվէնտիքսուն սօնդ-
րա էօլսիւ, վէ՝ զիւրրիյէթի օլմադըդ-
իլէ, զարըսընը զարընտաշընա սըրդաբ-
26 սը : Էքինճիսի վէ իւչիւնճիսիւ տաճի
պուռնան կիւպի լոռ՝ թա եէս էյէտէք :
27 Վէ հէմիսինսէն անդրա զար-ը սա-
28 ճի էօլսիւ : Իմդի գլյամէթսէ եէտի-
սէն հաղիկըսընըն զարըսը օլմազդ-
չիճն քի օնու հէմիսի սէ թուռթսու :
29 Վէ՝ Իսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա
սէտի • Քիթապլարը վէ Ուլահըն զու-
րէթինի պիլմէսիյնիզդէն՝ սըսանըզսը-
30 ուսունուզ : Էքիսը գլյամէթսէ նէ հվ
լէնիլէր՝ նէ սէ հվհնաիրիլէր • Իչը-
Ուլահըն կէօքտէ մելէքլէրի կիպի սիր-
31 լէր : Էմմա էօլիւլէրին գլյամէթի խու-
սուսունու՝ Ուլահտան սիզէ սէյլէ-
նէնի օգո՞ւմադընըզը մը, քի սէմիշ սիր-
32 պէն Աբրահամըն Ուլահը վէ Իսահա-
կըն Ուլահը վէ Յակոբուն Ուլահը
իմ • Ուլահ էօլմիլէր Ուլահը սէյիլ
33 իսի • Էյնա հալայն սըրդն սիր : Վէ խալ-
իշիսինճէ, օնուն թաւ՚լիմինէն հէյրան
օլսուրլար իսի :

34 Վէ փարիսեցիլէր՝ օնուն Սադուկէ-
յիլէրի սուքիւթ էթտիրտիյինի իշիթ-

լար : Վէ օնլարտան պիրի՝ պիր նօմօ 35
իոճասը՝ սիւսալ էտիպ օնու թէքրիւալէ
էտէրէք տէտի . Ե՛ա իոճա՝ նօմօսուա 36
դա՞նիկը թէննալին պէօյիւք սիւր : Վէ 37
Յիսուս օնա տէտի . Ալլահըն Բաթալը
պիւթիւն էիւրէյինաէն վէ պիւթիւն
ճանլընատան վէ պիւթիւն ֆինքրինաէն
սէվէմին : Իյք վէ պէօյիւք թէննալին 38
պու տուր : Վէ պունուն միսալի նըման 39
ճի . Գօնշուսունու քէնտին կիպի սէվէմին :
Պիւթիւն նօմօ հէմ փէյղամպէրլէր 40
պու նըն թէննալիէտէն սարըլըր :

Վէ փարիսէցիլէր ճէմ՝ օլմուշ լի- 41
քէն , Յիսուս օնլարա սորուպ տէտի .
Փրիսատուն հագգընա սիզ նի՞ կէօ- 42
րիւնիւր , քիմի՞ն օղլու տուր . օնա՝
Դաւիթին սէտիլէր : Օնլարա տէտի . 43
Իմոն Դաւիթ՝ Բուհ իլէ նի՞ճէ օնու
Բաթալ ջաղըրըպ տէր . Բաթալ՝ Բաթ- 44
ալմա տէտի . Սաղըմսա օթուր , Թա
պէն աէնին աիւշմէնլէրինի՝ այաղլարը-
նա պատաճաղ գօյուն ճայսաուէք : Իմոն 45
Դաւիթ օնու Բաթալ ջաղըրըպսա , նի՞-
ճէ օնուն օղլու օլուր : Վէ ամբաւէ օ- 46
նա պիր սէօզ ճէվապ վէրմէյէ գաուդը
տէյիլ խոր . հէմ օր կիւնտէն՝ օնա
սիւսալ էթմէյէ այթըդ բիրոյ ճէսա-
րէթ էթմէյօր :

ՊԱՊ ԻԳ

1 ( )Լ զէման Յիսուս Խալդա հէմ
2 շայէրտալէրինէ սէօյլէյիպ՝ տէտի . Քե-
թիպլէր վէ Փարիսեցիլէր՝ Մովսէսին
3 սէտիրինաէ օթուրտուլար : Իմոն սիզէ
հէր նէ սէօյլէրլէրսէ քի սագլայսը-
նըզ , սագլայըն վէ իճրա էյլէյին , ամ-
մա օնլարըն ա՛մէլլէրինէ կէօրէ էթմէն .
4 զիրա սէօյլէրլէր , վէ էթմէզլէր : Չի-
րա աղըր վէ կիւճ կէօթիւրիւլիւր էինք-
լէր պաղլարըպ , վէ ատէմլէրին ու-
մուզլարը իւզէրինէ գօրլար . ամմա
օնլարը՝ փարմաղլարը իլէ տէփրէթ-
5 մէք իսթէմէզլէր : Վէ ճիւմլէ ա՛մէլ-
լէրինի՝ ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչին
էտէրլէր . հէմ համայիլէրինի կէնիշլէ-
տիրլէր , վէ էվվալարընըն էթէքլէ-
6 րինի պէօյիւտիւրլէր : Ախշամ Թաա՛մ-
լարընուա տաճի պաշ փօսթլարը՝ վէ
ճէմի՛յէթ էէրլէրինէ պաշ ատիրըլ-
րի՝ վէ փուղարըլարուա սէլամլարը՝ հէմ
7 ատէմլէրտէն՝ Բաբայի Բաբայի ջաղըրը-
8 մայը սէվէրլէր : Սիղ իսէ՝ Բաբայի
ջաղըրըմայսաընըզ . զիրա սիզին մի-
աէրիսինիզ սիր՝ Քրիսուս տուր . վէ
9 սիզ հէրիսինիզ գարնաշըյարընըզ : Վէ
էէր իւզէրինէ քէնտինիզէ փէյսիր

էնոէն չալըրմայաալընըզ. զնրա փէսե-
րինիզ ալիր՝ կէօքլէրուե՝ օլան տըր:
Հէմ տախե միւսէրրիսլէր չաղըրըմա- 10
յաալընըզ. զնրա սիզին միւսէրրիսինիզ՝
ալիր՝ Քրիսթոս տուր: Վէ սիզլէ ոէօ- 11
ժիւնիւզ՝ իսրահիլնիւզ՝ իսրահիմնիւզ օլա: Վէ 12
քիմ քի քէնտինին եիւձէլտիրուե՝ ու
չապըլանաճագ, հէմ քիմ քի քէնտինի
ալտոգլատըրսա՝ եիւձէլտիճէք տիր:

Ամմա վայ սիզէ՝ էյ միւրայը քեա- 13
թիպլէր վէ փարիսեցիլէր, քի տաէմ
լէրին էօնիւնատ կէօքլէրին փոտոիշահ-
ըզընը գաիթարսընըզ. չինն քի սիզ
կիրմեզսինինիզ, կիրէնլէրի տախե կիրմէյէ
գէյ վէրմեզսինինիզ: Վայ սիզէ՝ էյ միւ- 14
րայը քեաթիպլէր վէ փարիսեցիլէր,
քի տուզ գաըրըլարըն էվէրինի եէր-
սինինիզ, վէ սէհանէ իլէ ուզուն տուս՝
էաէրսինինիզ. պունուն իչինն տա-
չա վիյասոե ձոզտա ալամաճագ սընըզ:
Վայ սիզէ՝ էյ միւրայը քեաթիպլէր 15
վէ փարիսեցիլէր, քի պիր տաէմի տի-
նե կէթիրմէք իչինն տէնիզի վէ գո-
րայը տօլաշըր սընըզ, վէ կէթիրտիզ՝ օ-
նու քէնտինիզդէն իքի գաթ զէհաննէմ
ճէհէննէմ օղլու էտէրսինիզ: Վայ սի- 16
զէ՝ էյ միւրայը քեաթիպլէր վէ փարիսեցիլէր,
քի տիյուրսունուզ՝ եէմինի էտէն պիր շէյ
ոէյիլ, ամմա էյիլիքնի ալթընտա իլէ
եէմինի էտէն ալտըգընտա օղուր՝ ոէյնե

17 քէօր գուրլատուզլար: Էյ տիվանէ-
լէր վէ քէօրլէր. զնրա հաՆկըսը
պէօյուք տուր, ալթընա մու, եօխսա
ալթունտու ածիզ էտէն էյիքէլ մի:
18 Հէմ՝ Մէզպահ իլէ եէմինի էտէն պիր
շէյ տէյի, ամմա օնուն իւզէրինատ օ-
լան էյիլիք իլէ եէմինի էտէն ալօրճ-
19 օլուր փէրսինէզ: Էյ տիվանէլէր վէ
քէօրլէր. զնրա ՀաՆկըսը պէօյուք
տուր, էյիլիք՞ մի, եօխսա էյիլիքսիզ
20 ա՛ճիզ էտէն Մէզպահ մը: Իմոի Մէզ-
պահ իլէ եէմինի էտէն, օնուն իլէ վէ
օնուն իւզէրինատ էվէտ օլանլար իլէ
21 եէմինի էտէր: Վէ էյիքէլ իլէ եէմինի
էտէն, օնուն իլէ վէ օնուս ասքին օ-
22 լան իլէ եէմինի էտէր: Վէ պէօք իլէ
եէմինի էտէն, Ալլահըն թախթը իլէ
էյիմ օնուն իւզէրինատ օթուրան իլէ եէ-
23 մինի էտէր: Վայ սիզէ՝ էյ միւրայը
քեաթիպլէր վէ փարիսեցիլէր, քի նա-
նէնին վէ անիսօնուն վէ քիմիոնուն ի՛-
չէրիսինիզ վէրիրսինիզ, ամմա նօմճատուն
տահա աղըր չէյլէրինիզ՝ չէրատա՛թը վէ
մէրհամէթի վէ իմանը թէրքէ էթտինիզ.
պունլարըը էթմէլի՝ վէ օնլարը պըրագ-
24 մամալը իտինիզ: Էյ սիվրի սինէյէ
սիւզլիսա՝ տէվէյէ եուտուան քէօր գու-
25 լաղուզլար: Վայ սիզէ՝ էյ միւրայը
քեաթիպլէր վէ փարիսեցիլէր, քի գա-

տէհլին վէ ջանտարըն տիշ եանըը թէ-
միզլեսինիզ, ամմա օնլարըն իչի՝ գա-
փըշ վէ զուվմ իլէ տօլու տուր: Էյ 26
քէօր Փարիսեցի՝ էվվէլա գատէհլին վէ
ջանտարըն իչինի թէմիզէ, չէօյլէ քի
օնլարըն տիշ եանը տա թէմիզ օլա:
Վայ սիզէ՝ էյ միւրայը քեաթիպլէր 27
վէ Փարիսեցիլէր, քի սատանա օլմուշ
տիշտարըտան կիւզէլ կէօրինիւսյ՝ իչէ-
րիսինն էօլիւ քէմիքլէրի վէ հէր մուր-
տարլըգ իլէ տօլու օլան մէզարլարա
պէնզէրսինիզ: Սիզ տախի պէօյլէճէ՝ 28
ատէմլէրէ տիշտարտան ատարգ կէօրու-
նիւրսինիզ, ամմա իչէրիսինն միւրա-
րլըգ վէ պինատուպլուգ իլէ տօլու
ատնուգ: Վայ սիզէ՝ էյ միւրայը քեա- 29
թիպլէր վէ Փարիսեցիլէր, քի փէյղամ-
պէրլէրին մէզարլարընը պինա էտէր-
սինիզ, վէ ատարլարըն թիւրպէլէրինի
ծոնատարըսընըզ. վէ տէրսինիզ. էյէր 30
պատալարըմըզդա կիւնէլէրինտէ օլսայը-
ատգ, փէյղամպէրլէրին գանընա օնլար
իլէ էլճապ օլմազ ըտրգ: Պու վէճ 31
իլէ՝ փէյղամպէրլէրի էօլտուրէնլէրին
օղուլլարը օլատուղունուզա քէնտինիզ
ընհատէթ էտէրսինիզ: Սիզ տախի՝ պա- 32
պալարընըզդա էօլէ իւսիւնիւ տօլտու-
ըտա: Եա՛ Իըլանլար՝ էնկէրիճ էվլատ- 33
լարը, ճէհէննէմին ա՛ղասընտան նի՞ճէ

34 գաչաճագսընըզ: Օնուն իչիւն՝ իչիթէ
պէն սիզէ փէյղամպէրլէր վէ ա՛լիմ-
լէր վէ քեաթիպլէր կէօնտէրէճէյիմ, վէ
օնլարտան էօլտիւրէճէք սինիզ, վէ խա-
չա չըգարաճագ սընըզ, հէմ օնլարտան
ճէմի՛յէթ եէրլէրինիզտէ տէյէճէք սի-
նիզ, վէ չէհրտէն չէհրէ գովաճագ
35 սընըզ: Թա քի եէրլին իւզէրինէ տէօ-
քիւլէն սատըգ գանըն ճիւմլէսի՝ սա-
տըգ Աբէլին գանընտան հէյքէլ իլէ
մէզպահըն արասընտա գաթել էթտի-
յինիզ Բարաքիա օղլու Զաքարիանըն
գանընատէք՝ սիզին իւզէրինիզէ կէլէ:
36 Կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ պունլարըն
ճիւմլէսի պու նէսլին իւզէրինէ կէլէ-
ճէք տիր:
37 Էյ Երուսաղէմ՝ փէյղամպէրլէրի
էօլտիւրէն վէ սանա կէօնտէրիլմիշլէրի
Թաշլայան Երուսաղէմ՝ գա՛չ տէֆա՝
սէնին էվլատլարընը՝ թավուղուն քէն-
սի փիլճէրինի գանատլարընըն ալ-
թընա թօփլատըղը թարգ իւզրէ՝ թօփ-
լամաղա միւրատ էթտիմ, ամմա խա-
38 թէմէտինիզ: Իշթէ սիզէ՝ էվինիզ վի-
39 րան գալըր: Զէրա սիզէ տէրիմ՝
Պունտան սոնկրա արթըգ պէնի կէօր-
մէյէճէք սինիզ՝ թա սիզ Տաւպիթ-
սատընտա Իէլէն Մէսիհէպտիր օլսուն-
սէյինճէյէտէք:

ԳԱՂ ԻԴ

1 Ա՛Հ Յիսուս հէյքէլտէն ջըգըալ
ինտէր՝ ինքն, շայիրտէրի եանընա կէլ-
տիլէր քի՝ օնա հէյքէլին ալինալարընը
2 կէօսթէրտիլէր: Վէ Յիսուս օնլարա
տէտի. Պուննարընն ձիւմլէսինի կէօր-
մէ՞զ մի սինիզ. հէրճէք ատրիմ սիզէ,
պուրատա տաշ թաշ թաշ իւզէրինտէ
3 գալմայաճագ ըրը՝ քի էրտը մայա:
Վէ օ՝ զէյթինլիք տաղընըն իւզէ-
րինտէ օթուրուր ինքէն, շայիրտէր
թէնհաձէ օնուն եանընա կէլիպ տէ-
տիլէր. Պու շէյլէրին նէ զէման օլա-
ճաղընը՝ վէ աէնին կէլիշինին հէմ
տիւնեանընն սօնունուն ա՛լամէթի նէ
4 օլաճաղընը սիզէ աէօյլէ: Վէ Յիսուս
ձէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի. Պա-
5 գընն, սիզի քիմսէ ալդադմասընն. Չի-
րա՝ Քրիստոս պէն իմ տէյէրէք՝ պէ-
նիմ իսմիմ իլէ ջօգ քիմսէլէր կէլէճէք,
վէ ջօգ քիմսէլէրի ալդադաճագլար:
6 Հէմ ձէնքլէր՝ վէ ձէնք խաապէրլէրի
իշիտէճէք սինիզ. պագընն իւրքմէյէսի-
նիզ. զիրա ձիւմլէ պու նէսանէլէր օլ-
մագ կէրէկ, լաքին տահա սօն ատկ-
տը: Չիրա մէլէքէթ մէլէքէթ իւզէրինէ
7 վէ փադիշահլըգ փադիշահլըգ իւզէ-

րինէ գալագաճագ. վէ մահալ ալէ
մահալ գըթլըգլար վէ թա՛ունլար վէ
8 զէլզէլէլէր օլաճագլար: Ամմա պուն-
լարընն ձիւմլէսի աղրըլարընն պաշլան-
9 կըճը ըրը: Օ զէման սիզի սըգըլթէ
թէսլիմ էտէճէքլէր, վէ սիզի էօլտիւ-
րէճէքլէր. վէ իսմիմ իչլիւն հէպ թա-
հիփէլէրտէն իքրահ օլունաճագ սընըզ:
10 Հէմ օլ զէման չօգ քիմսէլէր սիւրչէ-
ճէքլէր, վէ պիրի պիրինի էլէ վէրէճէք-
լէր, վէ պիրի պիրինի իքրահ էտէճէքլէր:
11 Վէ չօգ եալան փէյղամպէրլէր գալ-
գըպ՝ չօգ քիմսէլէրի ալտաստաճագլար:
12 Վէ պինամուսլուլուն չօղալմասը
իչիւն՝ չօգ քիմսէլէրին մուհապպէթի
13 սօղույաճագ ըրը: Ամմա սօնտատէք
սապր էտէն՝ օ գուրթուլաճագ ըրը:
14 Վէ փադիշահլըգըն պու միւժտէսի՝ պիւ-
թիւն մէսքիւն տիւնեատա՝ հէպ թա-
հիփէլէրէ չէհատէթ իչիւն վա՛ղ օլուճ-
նաճագ. վէ օ զէման սօն հէլէճէք:
15 Իսմի Դանիէլ փէյղամպէրին աէօյ-
լէտիյի վիրան ջգ մէքրուհլուլուճ ա՛զիզ
մահալտէ տուրատուղունու հէօրսիյիւ-
նիւզ զէման, (օգուլյան անկլասըն,)
16 օ զէման Եհհուտխադանտա օլտընլար՝
17 տաղլարընա գաչընընլար. Տաճտա օլան՝
քէնտի էվինտէն պիր չէյ ալմադա էն-
18 մէսին. վէ Թորլատա օլան՝ էտվատ-

լարընը աչմաղա կէրլ տէօնմէսին : Վէ 19
օլ կիւնլէրտէ՝ վայ համլէ վէ էմղնէքլի
օլան գարըլարա : Վէ տուա՝ էսին քի՝ 20
գաչմանըղ գըշտա՝ եա շաբաթ կիւնիւն
տէ օլմայա : Ջ ևրա օ ղէման չէյլէ 21
պէյնւք սըղնէթ օլաճագ տըր քի՝ օ-
նուն կիւպլ տիւնեանըն իպլիստասըն-
տան չնմախյէտէք օլմամըշ տըր , հէմ
ասլա օլաճագ տէյնլ տիր : Վէ էյէր օլ 22
կիւնլէր գըտասլմասայըտըլար՝ հիչ պիր
թէն գուրթուլմազ իտի . ամմա սէչնլ-
միշլէր իչնւն՝ օլ կիւնլէր գըտասլաճագտըր
տըր : Օլ ղէման էյէր պիրլ սիզէ տէրտէ . 23
Իչնէ Քրիստոս շուրտա՝ եա պու-
րտա տըր , ինանմայտըղ : Ջ ևրա 24
եանան Քրիստոսըտ վէ եանան փէյ-
ղամպէրլէր գալդաճագտըր , վէ պէօ-
հիւք ա՛լամէթլէր վէ ա՛ճայըպ իշլէր
էտէճէքլէր , չէյլէ քի՝ գապիլ օլա՝
աչէլմիշլէրի տախ ալտտատըր : Իշ- 25
թէ սիզէ վէչնլն աչօյլէմիշ իմ : Իմտի 26
էյէր սիզ տէրլէրտէ . Իչնէ չէօլտէ
պիր , չըգմայտըղ . վէ՝ Իչնէ օտա-
ճատա , ինանմայտըղ : Ջ ևրա նիճէ 27
չիմչէք կիւն տօղուտուղնտան չըգըպ տա
կիւն պաթըրնատէք կէօրիւնիւրտէ ,
տահմ Օղլունուն զուհուրտա տախ էօյ-
լէ օլաճագ տըր : Ջ ևրա լէչ նէրէտէ 28
կէտ , գարթալըպ օրտայա ձէմ՝ օլա-
ճագտըր :

29 Վէ տէր ա՛գապ օլ կիւնլէրին ը-
գընթըրընտան սօնկրա՝ կիւնէչ գարա-
րաճագ , վէ այ քէնտի ըշըղընը վէր-
մէյէճէք , վէ եըլտըզլար կէօքտէն տիւ-
շէճէքլէր , վէ կէօքլէրին գուվվէթլէրի
30 սարսըլաճագտըր : Վէ օլ ղէման տահմ
Օղլունուն ա՛լամէթի կէօքտէ կէօրիւ-
նէճէք . վէ օլ տէմ եէրին հէփ գա-
պիլէրի տէօյիւնէճէքլէր , վէ տահմ
Օղլունուն՝ գուվվէթ հէմ ա՛զիմ ճէ-
լալ իլէ՝ կէօյիւն պուլութլարը իւզէ-
31 րինտէ կէլտիյինի կէօրէճէքլէր : Վէ
օ՝ մէլէքլէրինի եիւքտէք ատտալը պօ-
լու իլէ կէօնտէրէճէք , վէ քէնտի
սէչնլմիշլէրինի՝ կէօքլէրին ուճլարընտան
Թա օպիր ուճլարընտատէք՝ տէօրթ ըհուղ-
կէարտան տէվէ իրէճէքլէր :
32 Վէ Թէմմնլի ինճիր տալաճընտան
էօյրէնին . ծնուն տալը արթըգ եու-
մուշագ օլուր տա՝ եախրագլարը պի-
Թէյտէ , եաղըն եադըն օլտուղունու
33 անկլարընըղ : Փէզալէք պիղ տախ
պունլարըն Ճիւմլէսինի կէօրտիյիւ-
նիւզտէ , անկլայըն քի եադըն տըր՝
34 գափուլարտա փըր : Կէրչէք տէրիմ
սիզէ , պու պիլտիլէ մուԹլագտա կէչմէ-
յէճէք տիր , Թա պունլարըն Ճիւմ-
35 լէսի վագի՝ օլանատէք : Կէօք հէմ եէր
կէչէճէքլէր , տահմ պէնիմ տէօզլէրիմ
տալա կէչմէյէճէք տիր :

Ամմա օլ կիւնտէն վէ սաա՛թատան 36
էօթիւրիւ հիչ քիմսէ՝ կէօքլէրին մէ-
լէքլէրի պիլէ՝ պիլմէզ, իլա եալընըզ
փէտէր պիւէր։ Վէ Նոյուն կիւնլէրի 37
նիձէ օլսուս խսէ, սաէմ Օղլունուն
տախի զուհուրու պէյլէ օլաձադ։
Զիրա նիձէ քի Թուֆանատան էվվէլ 38
օլան կիւնլէրսաէ՝ Թա Նոյուն կէմիյէ
կիրտիյի կիւնէտաէք՝ եէրլէր խսի, հէմ
իչէրլէր խսի, վէ էվլէնիրլէր խսի, հէմ
էվլէնսաիրիրլէր խսի. Վէ՝ Թուֆան 39
կէլիպ հէփսինի զալտըրընձայատէք
տուչմատըլար. սաէմ Օղլունուն զու-
հուրու տախի էյլէ օլաձադ սըր։
Օվ զէման Թարըտտա օլան էքի քի- 40
չինին պիրի ալընաձադ, վէ օսիրի
պըրտաղլաձադ։ Տէյիրմէնսէ էօյիւտէն 41
էքի գադընըն պիրի ալընաձադ, վէ
օսիրի պըրտաղլաձադ։

Իսահ ուչանըդ տուրուն. զիրա Ե- 42
ֆէնտիմիզին հանկը սաա՛թատա կէլէ-
ձէյինի պիլմէզլիկիդ։ Ամմա պուտու 43
պիլդին քի՝ էյէր էվ սահիպի իստրա-
զըն հանկը նէվուհէթսէ կէլտիյինի պիլ
սէ իսի, ուչանըդ տուրուր իսի. վէ
էվինի տէլինմէյէ գոյ վէրմէդ իսի։
Պուտուն իչիւն սիդ սէ հազըր օլուն, 44
զիրա զանն էհթիէտիյինիդ սաա՛թատա
սաէմ Օղլու կէլիր։ Ա՛ձէպտո չոլ էմին 45

վէ ա՛գըլըը գու՛լ քի՛մ սիր քի՝ օնուն
Եֆէնտիսի օնու քէնսի էվ Ե֊հալիսի
իւզէրինէ նատդ կ֊Թսի, քի օնլարսա՝
46 վադիձընձա Է֊յէձէյի վէրէ։ Նէ մուԹ-
լու օ գուլա քի՝ Եֆէնտիսի կէլտիյին-
սէ, օնու պէյլէ հԹմէքտսէ պուլուր։
47 Կէրչէք սէրիմ սիդ քի՝ օնու հէփ
Ե֊չէսընըն իւզէրինէ նատդ էտձէք
48 սիր։ Ամմա Է֊յէր օ քէօմիւ գուլ էիւ-
րէյինտէ՝ Եֆէնտիմ կէձիքիր սէյիդ
49 սէ՝ քէնսի գուլտաշլարընա վուրմալա
վէ սէրսօշլար իլէ Է֊յիդ իչմէյէ պաշ-
50 լարսա, օլ գուլըն Եֆէնտիսի՝ օնուն
պէքլէմէտիյի կիւնտէ՝ վէ պիլմէտիյի
51 սաա՛թատա կէլէձէք, վէ օնու իքի
փարչա էտսի՝ օնուն հիսսէսինի վիւ-
րայըր իլէ գէյաձադ. աղլայըր վէ
սիշ գէձըրտայըրը օրատա օլաձադ։

ԳԱԳ ԻԵ

1 ( )Լ զէման կէօքլէրին փատիշահ-
լըը օն ակիքիր գըզլարա պէնզէյէձէք,
քի օնլար Ֆէնէրլէրինի ալըդ՝ կիւզե-
2 յիի գարշըլաձադա չըգըրլար։ Վէ
օնլարսան պէչի ա՛գըլը վէ պէչի ա֊
3 մադ իսի. Փի օլ ահմադլար Ֆէնէր-
լէրինի ալդ՝ պէրապէրլէրինձէ եադ
4 սալմադըլար։ Նաքին ա՛գըլըլար՝ քէն-

ու ֆէնէրլէրի ելէ՝ գապլարընտա եալ
ալարլար : Վէ կիւվէյի կէձիքմէք ելէ, 5
հէվիհինին ույգուսու կէլսի, վէ ու-
յուսուլար : Վէ կէձէ եարընընտա՝ 6
իշթէ կիւվէյի կէլիյօր, ընու գարշը-
լամալա չըգըն ուէյիւ՝ ալր չալըրըշ
օլսու : Օվ զէման օ ալիքիր գըզլարըն 7
հէվիհի գալգըպ՝ ֆէնէրլէրինի սօ-
նաթարլար : Վէ ահմապլար ա՛գըլը- 8
լարա տէսիլլեր . պիզէ եալընըզտան
վէրին . զիրա ֆէնէրլէրիմիզ սէօյիւ-
նիյօր : Ամմա ա՛գըլըլար ճէվապ 9
վէրիպ տէսիլլեր . Օվմայա քի՝ պիզէ
հէմ՝ սիզէ եէթիշմէյէ . տահա էյի քի՝
սաթանլարա վարըպ քէնտինիզ իշիւն
սաթուն ալտընըզ : Վէ օնլար սա- 10
թուն ալմալա կիտէր ութէն՝ կիւվէյի
կէլսի, վէ հազըր օլան գըզլար օնուն
իլէ սիյինէ կիրտիլլեր, վէ գափու
գափանտը : Վէ սօնկրա՝ գալան սի- 11
քիր գըզլար տահի կէլիպ՝ տէսիլլեր .
Եա՛ սահիպ՝ եա՛ սահիպ՝ պիզէ աչ :
Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ տէսի . կէրչէկ 12
տէրիմ սիզէ, սէզի պիլմէմ : Իմտի 13
ույանըդ օլուն . զիրա սաւէմ Օղլունուն
կէլէճէյի կիւնիւ վէ սաա՛թը պիլմէդ-
սինիզ :

Չիրա նիձէ պիր տաէմ զուրտպէթէ 14
կիթմէք իւզրէ ութէն , քէնտի գուլլա-

րընը չալըրըպ՝ վարիյէթինի օնլարա
15 թէսլիմ էթտի : Վէ քիմինէ պէշ քի-
մինէ տէ ութի՝ քիմինէ իսէ պիր թալանթ՝
հէր պիրինէ քէնտի գուարէթինէ կէօ-
րէ վէրտի , վէ սէր ա՛գապ ճուրնպէթէ
16 կիթտի : Վէ պէշ թալանթը ալան
վարըպ՝ օնլար իլէ իշ կէօրտիւ , վէ
17 պէշ թալանթ տահա գազանդը : Պու-
մինվալ իւզրէ ութէն ալան տահի՝ ութի
18 տահա գազանդը : Ամմա պիրի ալան՝ վա-
րըպ եէրի գազդը , վէ էֆէնտիմիզին
19 ապէչանին կիլգէտի : Իմտի չօգ զէմանտաէն
սօնկրա՝ օվ գուլլարըն էֆէնտիսի կէլ-
տի , վէ օնլար իլէ հիսապա օթուշ-
20 տու : Վէ պէշ թալանթը ալան կէլիպ՝
պէշ թալանթ տահա կէթիրտի , վէ
տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ՝ պանա պէշ
թալանթ թէսլիմ էթտին , իշթէ օն-
լարըն իւզէրինէ պէշ թալանթ տահա
21 գազանդըմ : Էֆէնտիսի օնա տէտի .
Ափէրին՝ եա՛ էյի վէ էմին գուլ,
ազտա էմին օլտուն , սէնի չօգ չէյլէր
իւզէրինէ թա՛յին էտէճէյիմ . քէնտի
22 էֆէնտինինի չուզլտըղընա կիր : Վէ իքի
թալանթը ալան տահի կէլիպ՝ տէտի .
Եա՛ էֆէնտիմ՝ պանա իքի թալանթ
վէրտին , իշթէ օնլարըն իւզէրինէ իքի
23 թալանթ տահա գազանդըմ : Էֆէն-
տիսի օնա տէտի . Ափէրին՝ եա՛ էյի

վէ էմին գուլ, ազատա էմին օլսուն,
սէնի ջօփ շէյլէր իւզէրինէ թային
հաէձէյիմ. քէնտի էֆէնտինին շաղ-
լըղնա կիր: Վէ ալիր Թալանթը ալան 24
տախի կէլիսա՝ տէտի. Եա՛ էֆէնտիմ,
սէնին՝ էքմէկլիյին էէրտէն պիչէն՝ վէ
տաչմատըղըն էէրտէն տէվէչիրէն պիր
սէրթ ատէմ օլսուղունու պիլտիմ. Վէ 25
գօրգուղուճուման՝ վարըպ սէնին Թալան-
թընը էէրտէ կիղէտիմ. իշթէ մալընը
ալտըն: Վէ էֆէնտիսի ձէվապ վէրիպ՝ օնա 26
տէտի. Էյ էարամազ վէ թէնպէլ
գուլ՝ պէնիմ էքմէկլիյիմ էէրտէն պիչ-
տիյիմի վէ տաչմատըղըմ էէրտէն ալէ
չիրակլիյիմի պիլիր իտին. Ամմա տանա 27
վաճիպ իտի քի՝ ադչէմի տարրաֆըն-
րա վէրէսին, վէ կէլտիյիտուճ՝ պէն
մալիմի ֆայիզ իլէ ալըր իտիմ: Ամմի 28
օնտան Թալանթը ալըն, վէ օն Թա-
լանթը օլանա վէրին: Զիրա հէր քի- 29
մին վար իսէ, օնա վէրիլէճէք, վէ
արթըրլաճագ. ամմա քիմին եօղ իսէ,
օնտա օլան տախի օնտան ալընաճագ
տըր: Վէ օ ֆայտասըզ գուլուա տի- 30
շարքի գարանլըղա ջըգարըն. անդայըճ
վէ տիշ գըճըրտայըճը օրատա օլաճագ
տըր:

Վէ տաէմ Օղու՝ ձէլալի իլէ հէփ 31
ա՛զիզ մէլէքլէր սիրէսինճէ օլտուգ՝

կէլտիյինտէ, օ զէման ձէլալինին Թախ-
Թը իւզէրինէ օթուրաճագ. Վէ հէփ 32
Թայիֆէլէր օնուն հուզուրունտա ձէմ՝
օլունաճագ. վէ օնլարը պիրի պիրին-
տէն՝ չօպանլըն գօյունլարը քէչիլէրտէն
այըրտըղը կիպի այըրաճագ: Վէ գօ- 33
յունլարը սաղընտա՝ քէչիլէրի իսէ
սօղ էանընտա տուրտուրաճագ:
Օ զէման փատիշահ սաղ էանընտա 34
օլանլարա տէյձէք. կէլսին՝ էյ փէ-
տէրիմին միւսապրէճլէրի՝ տիւնէանընլն
գուլուղուտուղունտան պէրու սիզին ի-
չին հազըրլանմըշ փատիշահլըղը մի-
րա սալըն: Զիրա աճըգտըմ, վէ սա- 35
նա եէմէք վէրտիւիղ. սուսատըմ,
վէ պանա իչիտտիւիղ. պարիպ իտիմ,
վէ պէնի գապուլ էթտիւիղ. Ըրպագ 36
էթէմ, վէ պէնի կիյինտիրտիւիղ. խաս-
Թալանտըմ, վէ պէնի զիյարէթ էթ-
տիւիղ. հապաս իտիմ, վէ պանա
կէլտիւիղ: Օ զէման սատըգլար օնա 37
ձէվապ վէրիպ տէյձէնճէքլէր. Եա՛
Րապպ՝ սէնի նէ՞ զէման ատ կիւօր-
տիւք, վէ պէսլէտիք. եահօտ սուսա-
մըշ՝ վէ իչիրտիք. Չէմ նէ՞ զէման 38
սէնի պարիպ կէօրտիւք, վէ գապուլ
էթտիք. եա չըփլաճ՝ վէ կիյինտիր-
տիք. Վէ նէ՞ զէման սէնի խաստը- 39
եա հապաս կէօրտիւք, վէ սանա

հէլսիք : Վէ փառիշահ ձէվապ վէ- 40
րինք՝ օնլարա սէյձէք. Կէրճէք սէ-
րիմ սիզէ, հէր նէ գաւսար ալու էն
քիւչիւք գարնաուաշլարըմըզըն սիրինէ էթ-
մէմիզ լազէ, պանա էթմէմինիզ :

Օվ զէման ուօվ էանընաա օլանլարա 41
ստախ սէյձէք. Գէնաէն կիւտէն՝ էյ
մէլո՛ընէր՝ շէյթանա վէ օնուն մէլէք-
լէրինէ հազըրլամամըշ ըօվ էալէուի աթէ-
շէ : Ըօվրա աձըգտըմ, վէ պանա էէ- 42
մէք վէրմէմինիզ. ստուսսաուըմ, վէ պա-
նա էէրմէմինիզ. Զարիպ լուխմ, վէ 43
ակնի գաւսար էթմէմինիզ. էըփլագ
էուխ, վէ ակնի կիլինաիրմէմինիզ. խաս-
թա վէ հաստաա էուխ, վէ ակնի զի-
յարէթ էթմէմինիզ : Օ զէման օնլար 44
տա օնա ձէվապ վէրիպ սէյձէէքէրը.
Եա՛ Բաագ՝ ակնի նէ՞ զէման աձ՝ եա
ստուսաուըշ՝ եա զարիպ՝ եա էըփլագ՝ եա
խաաթա՝ եա հաստաա կէօրսէք, վէ
անոա խըզմէթ էթմէսէք : Օվ տէմ 45
օնլարա ձէվապ վէրիպ սէյձէէք. Կէր-
չէք սէրիմ սիզէ, հէր նէ գաւսար
ալու էն քիւչիւքլէրինէ սիրինէ էթմէ-
մինիզ լազէ, պանա տախ էթմէմինիզ :
Վէ պուննլար էալէուի ա՛զապա՝ սաաթը- 46
լար իւէ էալէուի հայաթա կիտէձէէք-
լէր :

ՊԱՊ Ի.Զ

1 Վէ օլսուս քի՝ Ցիսուա հէփ ալու
անօվլէրի Թէքմիլ էտինճէ, շայիրտլէ-
2 րինէ տէտի. Պիլիրսինիզ քի՝ էքի կիւն-
տէն սոնկրա պասէք օլաճագ. վէ ա-
տէմ Օվլու խաչա ջըգարըլմագլա Թէս-
լիմ օլունաճագ :
3 Օվ զէման պուշ քեահինլէր վէ քեա-
Թիպլէր վէ գավմըն իհթիարլարը՝ կա-
յիպտա սէնինլէն պուշ քեահինէն ավ
4 լուսունա ձէմ՝ օլտուլար. Վէ Ցի-
սուսս ֆէնա իլէ ԹուԹմագլա վէ
5 էօլտիւրմէյէ մէշվէրէթ էթտիլէր : Ամ-
մա տէրլէր իտի. Պայրամտա օլմասըն,
շէյլէ քի խալգտա վէլվէլէ օլմայա :
6 Վէ Ցիսուա ԲէԹանիատա՝ ձիւտամ-
7 լը Սիմոնուն էվինտէ իքէն, օնուն էա-
նընա՝ սու մէրմէրի գաալընտա աղըր
պահալը էալ իլէ՝ պիր գարը կէլտի,
վէ սօֆրատաս օթուրուր իքէն՝ օնուն
պաշընա տէօքտիւ :
8 Վէ շայիրտլէրի կէօրիւնճէ, տարը-
լըպ տէտիլէր. Պու Թէլէֆ նի՞չիւն
9 օլսուն. Չիրա գաալը իտի քի՝ պու
եալ չօղա սաԹըլըպ ֆագիրլէրէ վէ-
10 րիլէ : Ամմա Ցիսուս անկլամագլա,
օնլարա տէտի. Նի՞չիւն գարըպա զահ-

ՈՒԹ ՎԷՐԻՐԱՆԻՒ, ՀԻՆ ՔԻ ԱՍԱՆԱ ԱՒՐ
ԻԱՅԼՐԼԼԵ ԻՀ ԻՀԼԷՍԻ : ՉԻՐԱ ՓԱԴԻՐԼԷՐ 11
ՍԱՅԻՄԱ ԱԻՂԻՆ ԼՂԷ ՏԻՐ , ՍՄՄԱ ԱԷՆ
ՍԱՅԻՄԱ ԱԻՂԻՆ ԼՂԷ ՍԷՅԻԼԻՄ : ՉԼՐԱ 12
ԱՐԱ ՔԱՐԼԸ՝ ԱՐԱ ԷԱՂԼԸ ԹԷՆԻՄԻՆ ԻՀՂԷ-
ՐԻՆՀ ՍԷՀՔՄՂՔ ԼՂԷ , ԱԷՆԻՄ ԿԷՕՄԻՀԼՄԷՄ
ԻՀԼԻՆ ԷՂԼԷՍԻ : ԿԷՐՀՂՔ ՍԷՐԻՄ ԱԻՂԷ , 13
ԱՐԱ ԻՆՃԻԼ՝ ԱԻԼԹԻՀՆ ՄԻՆԵԷՍՍԱ ՀԷՐ
ՆՂՐԷՏՂ ՎԱ՛Զ ՕԼՍՆՏԼՐԱՍ , ԱՐԱ ՔԱՐԼԸ-
ՆԸՆ ԷԹՄՄԻՀԻ ՍԱՄԻ՝ ՕՆՏՆ ՂԻՀՔՐԻ ԻՀԼԻՆ՝
ՍԷՕՂԷՆՂՃՂՔ ՍԻՐ :

Օ ՂԷՄԱՆ ՕՆ ԼՔԻԼԷՐԻՆ ԱԻՐԻ՝ ԻՍ- 14
ԿԱՐԻՍՏՈՂՍ ՍԻՆԻԼԷՆ Յ ՈՒՂԱ՝ ԱԱՇ
ՔԷՍԻՀԻՆԼԷՐԷ ՎԱՐԼԱԼ , ՍԷՄԻ . ՊԱՆՍ 15
ՆԷ՞ ՎԷՐՄՂՔ ԻՍԹԷՐԱՆԻՆԻՂ , ՎԷ ԱՂԷՆ Օ-
ՆՍՍ ԱԻՂԷ ԹԷՄԼԻՄ ԷՄԷՂԻՄ . ՎԷ ՕՆԼԱՐ
ՕՆԱ ՕԹՍՍՂ ՂԼՂԱ՝ ԿԻՍՄԻՍՇ ՎԱ՛Ս ԷԹ-
ՄԻԼԷՐ : ՎԷ ՕԼ ՂԷՄՈՍՍԱՆ ՕՆՍՍ ԷԼՂ 16
ՎԷՐՄՂՅԷ ՓՍՍԱՍԹ ԱՐԱՐ ԻՍԻ :

ՎԷ ԻՍՍՆՍՍԱՍՂ ԱԱՅՐԱՄԼԻՆԼԷՆ ԻԼՔ 17
ԿԻՍՆԻՍՆՍՍՂ՝ ՀԱՅԻՐԱԼԷՐ ՅԻՍՍՍՍՆ ԷԱ-
ՆՂՆԱ ԿԷԼԻԱ՝ ՕՆԱ ՍԷՄԻԼԷՐ . ՊԱՍԷՔԻ
ԷԷՄՂՅ՝ ԱԷՆԻՆ ԼՂԻՍՆ ՆԷ՞ՐԷՍՂ ԻՍԹԷՐ-
ՍԻՆ ՀԱՂԼՐԼԸՂ ԷՍԷԼԻՄ : ՎԷ Օ ՍԷՄԻ . 18
ԷՂՀՐԷ՝ ՓԻՍԼԱՆ ՔԻՍՍԷՂՅ ԿԻՍԻՆ , ՎԷ
ՕՆԱ ՍԷՂԻՆ . ԻՍՕՃԱ ՍԷՂՕՂ . ՎԱԳԹԼՍՄ
ԷՍՂՐՆ ՍԼՐ , ԱՊՍՍՔԻ ՀԱՅԻՐԱԼԷՐԻՍ
ԼՂԷ ԱԷՐՍԱՂԷՐ ՍՆՆՍՂ ԷՍՇՃԷՂԻՄ : ՎԷ 19
ՀԱՅԻՐԱԼԷՐ՝ ՅԻՍՍՍՍՆ ՕՆԼԱՐԱ ԹԷՆՍԱԻՀ

ԷԹՄԻԻՂ ԿԻՍԻ ԷՂԼԷՍԻԼԷՐ . ՎԷ ԱՊՍՍ-
ՔԻ ՀԱՂԼՐԼԱՍՐԼԱՐ :
20 ՎԷ ԱԻԻՀԱՍ ՕԼՍՆՃԱ , ՕՆ ԼՔԻԼԷՐ ԼՂԷ
21 ՍՕՓԻՍՅԱ ՕԹՍՍՂՍՍ : ԻՍՄԻ ՕՆԼԱՐ ԱԷ-
ՅՕՐԼԱՐ ԼՔԷՆ , ՍԷՄԻ . ԿԷՐՀՂՔ ՍԷՐԻՄ
ՍԻՂԷ ՔԻ՝ ՍԻՂՍՂՆ ԱԻՐԻՍ ԱԷՆԻՍ ԷՂԷ ՎԷ-
22 ՐԷՃԼՔ : ՎԷ ՕՆԼԱՐ ՂԱՅԷԹԼԷ ՊԱՍԱ-
ՎԷԹԼԷՆԻՍ՝ ՕՆԼԱՐՍՍՆ ՀԷՐ ԱԻՐԻՍ ՕՆՍՍ
ԱԷՄԷՅԷ ԱՊԱՇԼՍՍՐ . ԵՍ՛ ՐՍՍԱՂ՝ ՍՍ-
23 ՂԷՆ ԱԷՆ Օ՞ԼՄԱՅԼՄ : ՎԷ Օ ՃԷՎԱՍՂ ՎԷ-
ՐԻՍՂ ԱԷՍԻ . ԻՂԼՆԻ ՍԱԻՀԱՆԱ ԱԷՆԻՄ՝
ԼՂԷ ԱՊԹԼՍՍՆ՝ ԱԷՆԻ Օ ԷՂԷ ՎԷՐԻՃԷՔ :
24 ԿԷՐՀԻ ՍԱՏՄ ՕԼՍՆ՝ ՕՆՍՍՆ ՀԱՂՂԼՆՍ
ԷԱՂԼԼԸ Օ.ՍՍՍՂՍՍ ԿԻՍՂԻ ԿԻՍՍԷՐ . ԱՄՄՍ
ՎԱՅ ՕԼ ՍԱՏՄՔ ՔԻ՝ ՕՆՍՍՆ ԷԼԻ ԼՂԷ Ա-
ՍՏՄ ՕՂԼՍ ԷՂԷ ՎԷՐԻԼԼԸ . Օ ՍԱՏՄ ՍՕՂ-
ՄԱՍԱ ԻՍԻ , ՕՆԱ ՍԱՀՍ ԷՅԻ ԻՍԻ ,
25 ՎԷ ՕՆՍՍ ԷՂԷ ՎԷՐԻՆ ՅՍՍՂԱ ՃԷՎԱՍՂ
ԷՍԻՍՂ ԱԷՍԻ . ԵՍ՛ ԻՍՕՃԱ՝ ՍԱՂԼՆ ԱԻՆ
Օ՞ԼՄԱՅԼՄ . ՕՆԱ ԱԷՍԻ . ՎՐՆԱԻԻՆ ԱՊՕՂ-
ԼԷՍԻՆ :
26 ՎԷ ՕՆԼԱՐ ԷՂԼ ԼՔԷՆ , ՅԻՍՍՍՍ ԷՔ-
ՄԷՅԻ ԱԼՍԼ , ՎԷ ԱՊԼՐԷՔԷԼԹ ՕՔՍՂՍՍՍՂ
ՓԱՐԷԼԷՍԻ , ՎԷ ՀԱՅԻՐԱԼԷՐՐԷ ՎԷՐԻՍՂ ՍԷ-
ՍԻ . ԱԼՆՆ , ԷՂՂԻՆ , ՍՍՍ՝ ԹԷ-
27 ՆԻՄ ՍԻՐ : ՎԷ ԳԱԱՍԷԻԻ ԱԼՐԱ՝ ՀԻՍՂԼ
ԷԹՍՍԼՔԱՍՆ ԱՆՆԿՐԱ , ՕՆԼԱՐԱ ՎԷՐԻՍՂ
28 ՍԷՍԻ . ՀԷՓԻՆԻՍ ՊՍՍՆՍՍՆ ԼՂԷՆ . Ջ.Լ-
ՐԱ ՊՍՍ՝ ԳԱՆԼՍՄ ՍՐԼՐ , ՀՕԼ ԼԷՆԻ Ա՛Հ-

ուրն գան՚ը քի՝ չօգլար իչիւն կիւնահ-
լար ա՚ֆվլըգնա տէօքիւլիւր : Վէ սի- 29
զէ տէրիմ քի՝ շիմոէն ասնկրա արթըգ
ասմանըն պու մահտուլունտան իչմէ-
յէձէյիմ, թա օլ կիւնէտէք քի՝ ծնու
փէտէրիմին փատիշահլըգլընտա սիզին
իլէ եէնի իչէձէյիմ : Անտէն ծնլար 30
իլահի օգուլուպ՝ զէյթինլիք տաղընա
չըգտըլար :

Օլ զէման Յիսուս ծնլարա տէտի . 31
Սիզին ճիւմլէնիզ պու կէճէ հագգըմ-
տա սիւրչէձէք սինիզ . զնրա եաղըլմըշ
տըր . Ձօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւ-
րինինն գօյունլարը տաղըլաճագ տըր :
Ամմա պէն գլուտ էթտիքտէն ասնկրա , 32
սիզտէն իլէրի գալնլէեայա վարուճա-
ղըմ : Վէ պետրոս ճէվապ էտիպ՝ ծնա 33
տէտի . Էյէր հէպինան սէնին հագգընդ-
տա սիւրչտէլէր պիլէ , պէն հիչ պիր
քէրրէ սիւրչմէյէճէյիմ : Յիսուս ծնա 34
տէտի . Կէրչէք տէրիմ տանա քի՝ պու
կէճէ խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ պէնի
իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէք սին :
Պետրոս ծնա տէտի . Էյէր պանա սէ- 35
նին իլէ էօլմէք տահի լազըմ կէլսէ ,
սէնի ասլա ինքեար էթմէյէճէյիմ .
հէպի շայիրտլէր տահի՝ պէօյլէ տէտի-
լէր :

Օ զէման Ցիսուս ծնլար իլէ Գեթ- 36

սեմանի տէննիլէն պիր մահալէ կէլտի ,
վէ շայիրտլէրէ տէտի . Պէն վարըպ
օրատա տուա՝ էտէնէտէք՝ պուրատա
37 օթուրուն : Վէ Պետրոսու հէմ Զէ-
բեդէոսուն իքի օղուլլարընը պէրապէր
ալըպ՝ գատավէթլէննմէյէ՝ վէ փէք թա-
38 սալանմայա պաշլատը : Օլ ատմ ծնլա-
րա տէտի . Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսին-
տէ փէք գատավէթլի տիր . պուրատա
գալըն , վէ պիլէմճէ ույանըգ տուրուն :
39 Վէ պիր ազ իլէրի վարըպ եիւզնիւ
գոյուն գափանտը , վէ տուա՝ էտէրէք
տէտի . Եա՛ փէտէրիմ՝ էյէր միւմքին
իսէ , պու գատէհ պէն իչմէզսէմ , պէնտէն
կէչմէք միւմքին տէյիլ իսէ , իրատէ-
43 թին օլսուն : Վէ կէչիպ եինէ ծնլարը

ույուր պուլսու . զնրա կէօզլէրի աղըր-
լաշմըշ իտի : Վէ օնլարը այրալըպ՝ 4
Թէքրար վարտը , վէ իւշխունճիւ քէրրէ
հէման օ սէօզիւ սէօյլէյէրէք սուա՝
էյլէար : Օվ զէման շայիրալէրինէ կէլ- 45
սի , վէ օնլարա տէմի . Արթըգ ու-
յույուն վէ րահաթլանըն , իշթէ սա-
ա՛թ եապլաշըր , վէ սաէմ Օղլու կիւ-
նահքեարլարըն էլինէ թէսլիմ օլունու-
յոր : Գալդըն կիտէլիմ . իշթէ պէնի 46
էլէ վէրէն եապլաշըմ :

Վէ օ սահա սէօյլէր էքէն , իշթէ 47
օն էքիէրտէն պիրի Յուդա՝ վէ պի-
լէանինճէ պաշ քեահինլէրտէն վէ գավ-
մըն իհթիարլարընտան պէրապար վէ
օտուռլար իլէ ջօգ գալապալըգ օլարակ՝
կէլդի : Վէ օնու էլէ վէրէն՝ օնլարա 48
նիշան վէրիպ տէմիշ իտի . Գիմի քի
հօփէրտէմ՝ օ սուր , օնու թութուն :
Վէ ջափուճապ Յիսուս եապլաշըպ՝ 49
Սէլամ սանա էա՛ խոճա՝ տէմի . վէ
օնու հօփտու : Վէ Յիսուս օնա տէ- 50
մի . Եա՛ սոսը՝ նէ՞ իշին կէլմին .
օ զէման օնլար եապլաշըպ՝ էլէրինի
Յիսուսան իւզէրինէ սալտըլար , վէ
օնու թութտուլար : Վէ իշթէ Յիսուս 51
իլէ օլանլարըն պիրի էլինի ուզատըպ՝
պէբապընու վուրուպ՝ օնուն գուլաղընը

52 ուխշիւրտու : Օ զէման Յիսուս օնա
տէմի . Պըչաղընը էէրինէ տէօնտէր .
զնրա հէմ պըչաղ չէքինլէր՝ պըչաղ
53 լէէ հէլաք օլաճագլար : Ըօխսա դաուր
տէյի՞ մի իմ զանն հատրսինքի՝ շիմ-
տի փհատրիմէ եաղվարայըմ տա՝ օ պա-
նա օն իքի պապայան զինյատէ մէնքը-
54 լէր եէթիշտիրէ : Իմտի պէօյլէ օլմագ
վաճիպ տիր տէյիւ՝ Փիլիպպոսը նի՛ն
Թէքմիլ օլունաճագ :

55 Օվ սաա՛թտա Յիսուս պապապալը-
ղա տէմի . Պէնի Թութմադա՝ խալը-
սը՞զ իւզէրինէ կիտի մի պըչաղլար վէ
օտուռլար իլէ ջըգապընըզ . Հէր կիւն՝
հէյքէլտէ թա՛լիմ հատրէք եանընըզտա
օթուրուր հատիմ , վէ պէնի Թութմա-
56 պընըզ : Վէ պուռնուն ձիւմլէսի՝ փհէ-
ղամպէրլէրինն քիթապլարը Թէքմիլ օլ-
մագ իչիւն օլտու . օվ զէման շայիրա-
լէրինն հէվինտի օնու պրոպէդ գապըլ-
լար :

57 Վէ օնլար Յիսուսու Թութագ՝
պաշքեահնն Կայիափհայա հէօթիւրտու-
լէր , օրատա քի՝ քեաթիպլէր վէ իխ-
58 թիարլար ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Պետ-
րոս՝ թա պաշ քեահինին ավլուսունա-
տէք՝ ուզագտան օնուն արտընճա կի-
տէր իտի . վէ իչէրի կիրիպ՝ նէհայէ-
Թինի հէօրմէք իչիւն՝ իսկմէթքեարլար

իւէ օթուրուր իտի . վէ պաշ քեա- 61
հինէր հէմ իսթիտալար վէ պիւթիւն
ճէմաա'թ Յիսուսա գալըշը՝ օնու էօլտիւր-
մէք իչիւն եալան շէհատէթ արարլար 62
իտի , վէ պուլմաըլար . վէ չօգ եալան շա- 63
հիտլէրի հէլտիրէր իտէ ան՝ եէնէ պուլմա-
ըլար . ածըպէթ իչի եալան շահիտի հէվթող
ատէտիէր . պու քիմսէ ուէտի . Ալլահըն 64
հէյքէլինի էրգըպ՝ օնու իւչ կիւնտէ պի-
նա էթմէյէ գաոլը իմ : Վէ պաշ քեա- 65
հին գալգըպ՝ օնա ուէտի . Հիչ ճէվապ
վէրմէ՞զ մի սին , պուննլար սանա գալ-
շը նէ՞ շէհատէթ էտէյօրլար : Ամմա 66
Յիսուս սիւքիւթ էտէր իտի . վէ պաշ
քեահին ճէվապ էտիպ՝ օնա ուէտի .
Սանա տիրի Ալլահ հադգը իչիւն անտ
վերիրիմ քի՝ էյէր Ալլահըն Օղլու
Քրիստոս սէն իսէն , պիզէ սէօյլէյէ-
սին : Յիսուս օնա ուէտի . Քէնտին 67
սէօյլէտին . լաքին սիզէ ուէրիմ . Շիմ-
սէն սօնկրա սառէմ Օղլունու գալա-
րէթին սաղընտա օթուրուր՝ վէ կէօ-
յիւն պուլուԹլարը իւզէրինաէ կէլիր
կէօրէճէք սինիզ : Օվ զէման պաշ քեա- 68
հին էսկատլարընը էրգըպ ուէտի քի՝
Քիւֆր էթտի , արթըդ պիզէ շահիտ-
լէր նէ լազըմ . իչիմիզ քիւֆրիւ-
նիւ իչլէթսինիզ . Սիզէ նի՞ճէ կէօրիւ- 69
նիւր . վէ օնլար ճէվապ վէրիպ ուէ-

աիլէր . Էօլիւմէ միւսթահաք տիր :
Օվ զէման օնուն հիւզիւնէ Թիւքիւր-
տիւլէր , վէ օնա էուսրուգ իլէ վուր-
տուլար . պա'զըլարը տա սիւլէ վուրուպ՝
ուէտիէր . պիզէ փէյղամպէրլիք էյլէ՝
էյ Քրիստոս , սէնի վուրան քի՞մ տիր :
Վէ պէտրոս տիշարըտա ավուտա
օթուրուր իտի . վէ օնուն եանընա պիր
խալայըգ կէլիպ ուէտի . Սէն տախի
Գալիլէացը Յիսուս իլէ իտին : Վէ օ՝
հէվ իտինմէյն էօնիւնտէ ինքէար էտիպ
ուէտի . Նէ սէօյլէյօրսուն՝ պիլմէմ :
Վէ օ՝ ավուտ գավուստունա չըգարըղըն-
տա՝ օնու պիր զայրի գըզ կէօրտիւ ,
վէ օրատա օլանլարա ուէտի . Պու տա-
խի ՆազարէԹլի Յիսուս իլէ իտի :
Վէ օ՝ Օվ ատէմի պիլմէմ ուէյիւ՝ նէ-
մին իլէ ինքէար էթտի : Վէ պիրագ-
տան սօնկրա՝ օրատա տուրանլար եար-
լաշըպ՝ պէտրոս ուէտիէր . Կէրչէք-
տէն սէն տէ ծնլարտան սըն . չիւն քի
սէօյլէյիշին տախի սէնի պէյան էտէր :
Օ զէման օ՝ Օվ ատէմի պիլմէմ ուէյիւ՝
լա'նէթ օգուսմալա վէ եէմին էթմէյէ
պաշլատը . վէ անիտէ խօրօս էօթտիւ :
Վէ պէտրոս Յիսուսուն սէօզիւնիւ
խաթըրընա կէթիրտի , քի օնա ուէմիշ
իտի . Խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ՝ սէնի
Իւչ քէրըէ ինքէար էուէճէք սին . վէ տէ-
շարըպա ջըգըպ՝ աղը աղը աղլատը :

ԳԼՈՒԽ ԻԷ

Վ Է ասպահ օրունձա, հէմ պաշ քեահինէլէր վէ գավմըն իխթիարլարը՝ Յիսուսա գալըշը՝ օնու էօլտիւրմէք իչուն մեշվէրէմ էթմախլէր։ Վէ օնու պաղըսըլը՝ կէօթիւրտիւլէր, վէ պոնտոսլու Պիղատոս վալիյէ թէսլիմ էթտիլէր։

Օլ զէման օնու էլէ վէրմէն Յուդա՝ օնուն իւզէրինէ հիւքմ օլունմուշլուղունու կէօրմիւնճէ, փիշման օլմըշըլը՝ օթուզ գրթա՝ կիւմիւշիւ պաշ քեահինլէրէ վէ իխթիարլարա կէրի տէօնտէրիպ՝ տէտի։ Մուչուզ գան էլէ վէրտիյիմ իչուն՝ կիւնահ իչլէտիմ։ վէ օնլար տէտիլէր։ Պիզէ նէ։ սէն պաղ։ Վէ օ՝ ադըէյի հէյքէլնն իչինէ աթըպ կիւթտի։ վէ վարըպ՝ քէնտինի ատը։ Վէ պաշ քեահինլէր ադըէյի ալըպ տէտիլէր։ Օնու հէյքէլնն խազինէսինէ գօնտափ Ճայիզ տէյիլ տիր։ չուն քի գան պահասը տըր։ Վէ օնլար մեշվէրէթ էթտիքտէն սօնկրա՝ եապանճըլարա մէզարլըգ իչուն՝ օնունլա չէօլմէքճինին թարլասընը սաթուն ալարլար։ Պուննուն իչուն՝ թա պու կիւնէտէք օ թարլա՝ գան թարլասը չադրըլըր։ Օլ զէման Երուսա-

փէյլամպէրին վասիթասը իլէ տէնիլէն թէքմիլ օլսու, քի տէմիշ տիր։ Վէ Իսրայէլ օղուլլարընտան օլանլարըն պահա քէտախքէրի չօլ գըմէթի պիչըլմիշ քիմսէնին պահասը օլան օթուզ գըթա՝ կիւմիւշիւ ալարլար, վէ օնլարը չէօլմէքճինին թարլասընա վէրտիլէր, Տապալըն պանա էմր էթտիյի կիպի։

Վէ Յիսուս վալինին հուզուրունտա տուրսու, վէ վալի օնա սիվալ էտիպ տէտի։ Եէհուտիլէրին փատիշահը սէն մի սին։ վէ Յիսուս օնա տէտի։ Քէնտինն սէօյլէրսին։ Վէ պաշ քեահինլէր հէմ իխթիարլար օնուան շիքէյէթ էտէր իքէն, հիչ Ճէվապ վէրմէտի։ Օլ զէման Պիղատոս օնա տէտի։ Սէնին ա՛լէյինէ նէ՞ գաւար չէյլէր չէհատէթ էտէրլեր՝ իչինթմէ՞զ մի սին։ Վէ հիչ պիր սէօզէ պիլէ՝ օնա Ճէվապ վէրմէտի։ չէօյլէ քի՝ վալի զըյէթլէ թա՛ճՃուպ էտէր իտի։

Վէ հէր պայրամընա վալինին խալգա պիր մահպուս՝ օնլար քիմի խոթէր խոսէ՝ սալը վէրմէյէ ա՛ուէթի վար իտի։ Վէ օլ զէման օնլարըն՝ Բարաբբաս տէնիլէն պիր մեշհուր մահպուսլարը վար իտի։ Իմոն օնլար Ճէմ՝ օլմուշլար իքէն, Պիղատոս օնլարա տէտի։ Սիզէ՝ քիմի՞ խոթէրսինիզ սալը վէրէյիմ, Բարաբ-

բայը՝ մը՝ եօխաա Քրիստոս տէննիլէն
Յիսուսու մու : Ձիրա օնու հասէտ 1
իչիւն էլէ վէրտիքլէրինի պիլլիր իտի :
Վէ օ՝ չէրաա՛թ քիւրսիւսիւնտէ օ- 1
թուրուր ևքէն , գարըսը օնա ոփէմ
կէօնտէրիւպ տէտի • Օվ սաարզ քիմսէ
իլէ սէննին իչին օլմասըն • զիրա պու
կիւն րիւյաաա՝ օնուն իչիւն չօգ չէյ-
լէր չէքտիմ :

Ամմա պաշ քահինլէր վէ իխթիսար- 20
լար գալաթալըղը գընտըրտըլար քի՝
հարաբբայը տիլէյէլէր , Յիսուսու իսէ
հէլաք էտէլէր : Վէ վալի ձէվապ է- 21
տիպ՝ օնլարա տէտի • Իքիսինտէն սիզէ՝
հա՞նկըսընը իսթէրսինիզ սաալը վէրէյիմ.
վէ օնլար տէտիլէր • հարաբբայը : Պի- 22
ղաաա օնլարա տէտի • Իմոի Քրիս-
տոս տէննիլէն Յիսուսու նէ՞ էյլէյիմ.
ձիւմլէսի օնա տէտիլէր • Իսաչա չըգա-
րըլըրն : Վէ վալի տէտի • Եա օ նէ՞ 23
քէօթիւլիւք իշլէտի • ամմա օնլար տա-
հա գիյատէ ալաղըրըպ՝ Իսաչա չըգա-
րըլըրն՝ տէրլէր իտի : Իմոի Պիղատոս՝ 24
փայտաէ էթմէտիյինի՝ իլլա տահա գի-
յատէ վէլվէլէ օլտուղունու կէօրիւն-
ճէ , տու ալոը , վէ խալգըն էօնիւն-
տէ էլէէրինի եայդայըպ տէտի • Պու
սաարզըն գանընտան պէն սուչսուզ իմ.
սիզ պատրն : Վէ պիւթիւն խալգ ձէ- 25

վապ վէրիպ տէտի • Օնուն գանը իւզէ-
րիմիզտէ՝ վէ էվլատլարըմըզըն իւզէրինտէ
օլսուն : Օվ գէմանո օնլարա հարաբբա- 26
յը սալը վէրտի • Յիսուսու իսէ՝ տէօյ-
տիւքտէն սօնկրա՝ խաչա չըգարըլմալա
թէսալիմ էթտի :

Օվ տէմ վալինէն ա՛ղքէրլէրի Յի- 27
սուսու տիվանխանէյէ ալըպ՝ պիւթիւն
պէօլիւյիւ օնուն իւզէրինէ ձէմ՝ էթ-
տիլէր : Վէ օնու սօյուպ՝ օնա գըրմըզ- 28
զը խիլ՛աթ կէյտիրտիլէր : Վէ տիքէն- 29
լէրտէն թաձ էօրիւպ օնուն պաշընա՝
վէ օնուն սաղ էլինէ պիր գամըշ գօ-
սուլար • վէ էօնիւնէ տիզ չէօքիւպ՝
օնու զէվգլէնէրէք՝ Սէլամ սանա է՛յ
Եհհուտիլէրին փատիշահը՝ տէրլէր ի- 30
տի : Վէ օնա թիւքիւրտիւքտէն սօնկ-
րա՝ գամըշը ալարլար , վէ օնուն պա-
շընա վուրուրլար իտի : Վէ օնու զէվգ- 31
լէնմիքտէն սօնկրա՝ խիլ՛աթը իւզէրին-
տէն չըգարտըլար , վէ օնա քէնտի էս-
վապլարընը կէյտիրիպ՝ օնու խաչա չը-
գարմալա կէօթիւրտիւլէր :

Վէ օնլար տըշարը չըգար ևքէն, 32
սաը Սիմոն Կիւրենալը պիր սահմ
պուլտուլար • օնուն խաչընը գալարը-
մապա պուննա տնկարեա էթտիլէր :
Վէ Գողգոթա տէննիլէն՝ եաՆի գաֆա 33
էէրի անկլեան մահալէ կէլտիքլէրին-

ան, ծնա իշմէյէ էօտ իլէ գալըշմըշ 31
սիրքէ վէրտիլէր. վէ օ տաճըննա,
իշմէք իսթէմէտի: Վէ ծնլար ծնու 32
խաչա չըգարարըգտան սօնկրա, ծնուն
էավատլարընը գուրա՝ աճարադ՝ փայ-
լաշալար. Թա քի փէղղամպէրին տի-
տէյ Թէքմիլ օլա. Էավատլարըմը ա-
րալարընտա փայլաշալար, վէ գաֆ-
Թանըմ իւզէրինէ գուրա՝ աճտըլար:
Վէ օճուրուսու՝ ծնու օրատա կէօզէ- 36
տիրլէր իտի: Վէ ծնուն պաշը իւզէ- 37
րինէ՝ ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐՒՆ ՓԱ-
ՏՐԱՀԸ ՅԻՍՈՒՍ ՏՈՒՐ եաղըլմըշ՝
ծնուն ճիւրմ եաֆԹասընը գօտուլար:
Օլ ղէման ծնուն պիլէսինճէ՝ պիրի 38
ատամա վէ օպիրի սօլտա իքի խրլտըզ
խաչա չըգարըլտը:

Վէ եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը 39
սալըյարադ՝ ծնա .քիւֆր էտէրլէր ի-
տի. Վէ տէրլէր իտի. Էյ հէյքէլի 40
նըգըպ իւչ կիւնտէ եափան՝ քէնտինի
գուրԹար. էյէր Ընլահըն Օղլու իսէն,
խաչտան էն: Չէմ պունճիլէյին՝ պաշ 41
քէահինլէր տախի քէաԹիալէր վէ նիս-
Թիարլար իլէ զիվգլէնիսի տէրլէր իտի.
Պաշգալարընը գուրԹարտը, քէնտինի 42
գուրԹարմադա գատըր տէյիլ տիր.
էյէր Իսրայէլին փատիշահը իսէ, հա-
լա խաչտան էնտին, վէ ծնա ինանմալըմ:

43 Ընլահա կիւվէնմէ. հալա ծնու խէլաս
էԹմէյին, էյէր ծնտան բաշը իսէ. պիրա
44 տէմի քի՝ Ընլահըն Օղլու իմ: Պուն-
ճիլէյին՝ ծնուն իլէ խաչա չըգարըլմա
խրիստիանլար տա խի ծնա սիմէմ էտէրլէր
իտի:
45 Վէ սաա՛Թ աչԹըտան Թա սաա՛Թ
տօգուզա գատար՝ պիւԹիւն էէրին
46 իւզէրինտէ գարանլըգ օլտու: Վէ
սաա՛Թ տօգուզ մէհէլինտէ՝ Ցիսուս
պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէմի.
Էլի Էլի՝ լամա սապաքԹանի, եանի՝
Եա՛ Ընլահըմ Ընլահըմ՝ պէնի նի՛չիւն
47 Թէրք էԹտինի: Վէ օրատա տուրան-
լարընը սա՛զընը իշիՆԹիւքտէ՝ տէրլէր
48 իտի քի, Պաե՝ Եղիայը չաղըրըյո՛ր: Վէ
չափուճադ օնլարընը պիրի սէյիրտիպ՝
պիր սիւնկէր ալտը, հէմ սիրքէ իլէ
տօլտուրտուպ՝ պիր գամըշա տարտը, վէ
49 օնա իչիրիր իտի: Վէ օպիրլէրի տէր-
լէր իտի. Գէյ վէր, պագալըմ՝ Եղիա
ծնու գուԹարմադա կիէլի՛ր մի:
50 Վէ Ցիսուս Թէքրար պէօյիւք սէս
իլէ չաղըրըպ՝ րուհու Թէսլիմ էԹտի:
51 Վէ իշԹէ հէյքէլին փէրտէսի՝ եօփա-
րըտան աշտըյատէք եըրԹըլըպ իքի-
յէ պէօլինտիլ, վէ եէր տարըլտը, վէ
52 գայալար եարըլտըլար. վէ մէզարլար
աչըլտըլար, վէ ույուտուշ օլան նէչէ

ա՛զիզներին Թէնէլէրի գալգտըլըսը · վէ 58
մէզարլարտան չըգըպ՝ օնուն գըյամըն-
սան սօնկրա՝ ա՛զիզ չէհրէ կիրտիլէր ,
վէ չօգ քիմսէլէրէ կէօրիւնտիւլէր :

Վէ եիւզ պաշը՝ հէմ օնուն պիւկ- 59
սինճէ Յիսուսու կէօզէտէնլէր զէլզէ-
լէյի վէ օլան չէյլէրի կէօրտիւքլէրին-
սէ , ղայէթլէ գօրգուսպ ոէտիլէր ·
կէրչէքտիէն պու՝ Ալլահըն Օղլու իտի :

Վէ օրատա՝ ուզագտան պագան 60
չօգ գարըլար վար իտի , քի օնլար
Գալիլէացտան Յիսուսուն արտընճա՝
օնա խըզմէթ էթմէկէ կէլտիլէր · Կի 61
օնլարըն արտընդա՝ Մագդալէնալը
Մարիամ վէ Յակոբոսուն հէմ Յովսէփին
անասը Մարիամ վէ Զէբեդէոս օղուլ-
լարընըն անասը վար իտի :

Վէ ախշամ օլմընճա , Արիմաթիա- 62
սան սահը Յովսէփ ադը զէնկին ա-
տամ կէլտի , քի՝ օ քէնտիսի տահի
Յիսուսա չայիրտը օլմուշ իտի : Պու 63
քիմսէ Փիլատոսուն ենանընա կէլիպ՝
Յիսուսուն Թէնինին ալմէտի · օ զէման
Պիզատոս էմր էթտի , քի Թէն վէրիլ-
լէ : Վէ Յովսէփ Թէնին ալըպ՝ օնու 64
վիւք չարշաֆա սարտը : Վէ օնու քէն-
տինինին գայատա գազտըրմըշ իտիլէ
եէնի մէզարընա գօսթէ · վէ մէզարընն
գափըսընա պիր պէյիւք Թաշ եու-

վարլայըպ կիտտի : Վէ Մագդալէնալը 61
Մարիամ հէմ օպիր Մարիամ օրատա
օլուպ՝ մէզարըն գարշըսընա օթուրուր-
լար իտի :

Վէ էրթէսի կիւն՝ քի Ձիւմաա՝ 62
էրթէսի տիր՝ պաշ քահինլէր վէ Փա-
րիսեցիլէր Պիղատոսուն ենանընա Ձէմ՝
օլուպ , տէտիլէր · Եա՛ էֆէնտիմ՝ խաթ- 63
րըմըզա կէլտի քի՝ օ ալդատըճը տահա
սաղ իքէն տէմիշ իտի , Իւչ կիւնտէն
սօնկրա գալդաճաղըմ : Իմտի էմր էյլէ 64
քի՝ մէզար իւչիւնճիւ կիւնէտէք գավի
սագլանսա · օլմայա քի՝ օնուն շայիրտլէրի
կէճէ իլէ կէլիպ օնու չալալար · վէ
խալգա՝ Էօլիւլէրտէն ախրընտի տէյէլէր ·
վէ սօնկրաքի ալդատըչ՝ կիվիլճինտէն
պէթէր օլա : Պիղատոս օնլարա տէտի · 65
Սիզին պէքճիլէրինիզ վար տըր · կիտին ,
պէլլեյինիզ կիտի գավի սագլայընչը : Վէ 66
օնլար վարըպ՝ Թաշը պէքճիլէր իլէ
միւհրլէյիպ՝ մէզարը գավի սագլատը-
լար :

ՊԱՊ ԻՐ.

1 Վէ շապաթընը սօնտունսու՝ հաֆթա-
նընն իլք կիւնիւ սապահ օլուր իքէն ,
Մագդալէնալը Մարիամ իլէ օպիր
Մարիամ մէզարը կիւրմէյէ կիտտիլէր :

Վէ իշեթէ ակօյնէք զէլզէլէ օլսուս . վէրա
Բապպէն մէլէյի կէօքսէն էնսի , վէ
կէլնէպ գափուսան Թաշը եուվարլասը ,
վէ օնսան լուզէրինսէ օԹուրսուր իսի :
Վէ օնսան չէհրէսի չիմշէք կիպի՝ վէ
Էավասը գալ կիպի ակյաղ իսի : Վէ
ակէքլէյէնլէր օնսան գօրդուսմանսան՝
ասարլասըլար , վէ հօլնէրը կիսի օլսուս-
լար : Վէ մէլէք Ճէվապ Էտիպ՝ գարըլ-
լարա սէսի . Սիզ գօրդման , զէրա
պիլմէրիմ՛ քի՝ Խաչա չըգարըլմըշ Յի-
սուսու ասար սընըզ : Պուրասա սէյիլ
սիր . զէրա սէսիյի կիսի գալգմըշ
սըր . կէլնէն , Բապպէն եաԹմըշ իսիյի
մահալի կէօրիսէն : Վէ չաւուշ վարսա՝
օնսան շայիրալէրինէ սէօյլէյին քի ,
օ՝ հօլնէրսուէն գալգմըշ սըր . վէ իշեթ
սիզսէն իլէրի Գալիլէայա վարաճաք ,
օնու օրասա կէօրէճէք սընիզ . իշեթ
սիզէ սէօյլէսիմ : Վէ օնլար սէր ա՛գաս
գօրդու հէմ չօգ սեվինճ իլէ մեզար-
սան չըգըպ՝ օնսան շայիրալէրինէ Խա-
պեր վերմէյէ սէյիրԹաիլէր :

Վէ օնսան շայիրալէրինէ Խապեր
վերմէյէ կիսէորլէրիքէն , հէմման իշեթ
Յիսուս գարշըլարընա չըգըպ՝ սէսի .
Սէլամ սիզէ . վէ օնլար եապըն կէլնէպ՝
օնսան այագլարընը Թութսուլար , վէ
օնա սէճսէ գըլարլար : Օլ զէման Յի-

սուս օնլարա սէսի . Գօրդման . կիսին
գարնասըլարընա Խապեր վէրին , քի
Գալիլէայա կիսէրլեր , վէ պէնի օրասա
կէօրէճէքլեր :

Խմսի օնլար կիսէր իքէն , իշեթ
պէքճիլէրսէն պա՛զըլարը չէհրէ կէլնէպ՝
հէվ օլանլարը պաշ քեահինլէրէ Խա-
պեր վերսիլեր : Վէ օնլար իհԹիսարլար
իլէ Ճէմ՛ օլմադ իլէ , վէ մէշվերճէԹ էԹ-
մէյիլէ , ասքէրինէրէ վաֆիր ադչէ
վերսիլեր . Վէ սէսիլեր . Տէյին քի՝
պիզ ույսուր իքէն՝ օնսան չայիրալէրի
կէճէլէյին կէլնէպ՝ օնու չալըրլար : Վէ
էյէր վալի պուսնու իշինսէսէ , պիզ
օնու գանսըրըրըզ , վէ սիզի գայդուսուզ
Էսէրնէզ : Վէ օնլար ադչէյի ալնպ՝ էօյ-
րէսիլսինքլէրի կիսի էյլէսիլեր . վէ պու
սէօզ՝ Թա պու կիսինէսէք ՆէՀուսիլէրսէ
չալ օլսունսու :

Վէ օն պիր չայիրալէր Գալիլէայա՝
Յիսուսսուն օնլարա ԹէրԹիպ էԹսիյէ
սուղա վարսըլար : Վէ օնու կէօրսինճէ ,
օնա սէճսէ գըլըրլար . ապա՛զըր Խէ
չիսապԸ էԹսիլեր : Վէ Յիսուս եապըն
կէլսի . վէ օնլարա սէօյլէյիպ սէսի .
Կէօքսէ վէ եէրսէ Ճիւմլէ ՀիւքիւմէԹ
պանա վերիլսի : Խմսի վարնպ՝ Հէվ
Թայիֆէլէրէ Թա՛լիմ էսին , օնլարը
Փէտէրին վէ Օղուլսուն վէ Ա՛զիզ Բու-

Դուն ատլնա վաֆթիզ էտին , վէ
ընլարա՝ սիզէ հէվի թէնապիհ էթտիք-
լէրիմի կէօզէթմէյէ էյլրէտին . վէ
իչիթէ պէն տայիմա՝ տիւնեանըն ածու-
նատէք սիզին իլէ իմ : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ

ՊԱՏ Ա

1 Կ̈Ա̈Ն̈ԱՀԸՆ Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն
2 Ինճիլինին իպթիտասը սըր . Փէյղամ-
պէրլէրուե եազըլմըշ օլսուղու կիպի .
Իչիթ պէն սէնին էիւղիւնիւն էօնիւն-
սէն մէլէյիմի կէօնտէրիրիմ , քի օ՝ էօ-
3 նիւնճէ եօլունու տիւզէտե : Ճէօլտե չա-
ղրանըն սէսի . Րապպըն եօլունու հա-
ղրլայըն , ծնուն Թաղիլէրինի տօղրու
4 էյլէյին : Յովհաննէս չէօլտե վաֆթիզ
էտէր իտի , վէ կիւնահլար ա՛ֆվըղը ի-
չիւն Թէվպէ վաֆթիզի վ՛ազ էտէր ի-
5 տի : Վէ պիւթիւն Եէհուտիայան տի-
յարը հէմ հէվի Երուսաղէմլիլէր ծնա
ջղար իտի , վէ կիւնահլարընը ի՛թիրաֆ
էտէրէք՝ Յորդանան ըրմաղընտա տնուան
6 վաֆթիզ օլունուրլար իտի : Վէ Յով-
հաննէս՝ տէվէ Թիյիւ կիյինիտ՝ պէլի-
նէ գայըշ գուշանմըշ իտի , վէ չէքիր-
7 կէլէր վէ եապան պալը էէրիտի : Վէ
վ՛ազ էտիտ տէր իտի . Ըրտալտա՝ պէն-

տէն տահա գուվվէթլիսի կէլիյօր , քի էյիլիպ օնուն այագ գապլարընըն թասմասընը չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ : պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ էտէրիմ , 8
ամմա օ սիզի՝ Ա՛զիզ Րուհ իլէ վաֆթիզ էտէճէք սիր :

Վէ օլսու քի օ կիւնլէրտէ՝ Յիսուս 9
Գալիլեանընն Նազարէթ ըէհրինտէն կէլսի , վէ Յորդանանտա Յովհաննէստէն վաֆթիզ օլսունսու : Վէ տէր ա՛գապ 10
սուտան չըգար իքէն , կէօքլէրին եարըլտըլընը՝ վէ Րուհուն կէօյէրճին կիպի օնուն իւզէրինէ էնսիյինի կէօրսիւ :
Վէ կէօքլէրտէն՝ Ըօլ բազն օլտուղում 11
սէվկիւլիս Օղլում սէն սին տէյիւ՝ պիր սէս օլսու :

Վէ տէր ա՛գապ Րուհ օնու չէօլէ 12
չըգարսըը : Վէ գըրգ կիւն օրատա 13
չէօլտէ օլուպ՝ շէյթանտան թէճրիւպէ օլունուր իտի . վէ ճանավարլար իլէ իտի , վէ օնա մէլէքլէր իւզմէթ էտէր իտի :

Վէ Յովհաննէս իլէ վերիլտիքտէն 14
սոնկրա , Յիսուս Գալիլեայա կէլիպ՝ Աստուծոյ ըէհրինտէն միւժտէսինի վ՛ազ էտէր իտի . Վէ տէրիպ քի՝ Վա- 15
գըթ տօլմուշ տուր , վէ Աստուծոյ փատիշահլըղընըն եագլաշմըշ տըր . Թէվպէ էտին , վէ Ինճիլէ իման կէթիրին :

Վէ Գալիլեա տէնիզինին եանընտա 16
կէզէր իքէն , Սիմոն իլէ օնուն գարնտաշը Անդրէասը կէօրսիւ , քի տէնիզէ աղ աթայօրլար իտի . զիրա օնլար պալըգ
Վէ ավձըսը իտիլէր : Վէ Յիսուս օնլարա 17
տէտի . Ար֊բարմձա կէլին , վէ սիզի ա֊
տէմ ավձըսը էտէյիմ : Իմտի օնլար 18
չափուճագ աղլարընը թէրք էտիպ՝ օ֊
նուն արտընձա կիթտիլէր : Վէ օրա- 19
տան իլէրի վարըպ՝ Զէբեդէոս օղլու Յակոբոսու վէ օնուն գարնտաշը Յովհաննէսի կէօրսիւ քի՝ օնլար գայըգտա
Վէ աղլարընը մէրէմմէթ էտէրլէր իտի : Վէ 20
թէզ օնլարը չաղըրտը . վէ օնլար պատալարը Զէբեդէոսու՝ իւձրէթլիլէր իլէ գայըգտա սըրաղընպ՝ օնուն արտընձա կիթտիլէր :

Վէ Կափառնայումուն իչինէ վար- 21
տըլար . վէ տէր ա՛գապ շապաթ կիւնլէրինտէ ճէմի՛յէթ եէրինէ վարըպ թա՛
լիմ էտէր իտի . Վէ թա՛լիմինէ հէյ- 22
րան գալըրլար իտի . զիրա օնլարա հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ էտէր իտի , վէ տէյիլ քէռաթիպլէր կիպի :
Վէ օնլարընն ճէմի՛յէթ եէրինտէ նապիւք 23
րուհու օլան պիր ատէմ վար իտի .
Վէ օ՝ պաղըրըպ՝ տէտի . Գօյ վէր , ա֊ 24
րամըզտա նէ՞ վար՝ եա՛ Նազարէթլի Յիսուս , պիզի հալա՞ք էթմէյէ մի կէլ֊

ան. աչնին քիմ օլսուլուեանու պիլիր
իմ, սէն Աստուածն Աստիզն սին: Վէ Յի- 25
սուս ծնա Թա՛զիր էսիսլ սէսի. Նայ
օր, վէ ծնատան ջըգ: Իման օր նախաք 26
բուհ ծնու չարխաըգսան սօնկրա, պէօ-
յիւք սէս իլէ պաղըրըպ՝ ծնատան ջըգաը:
Վէ հէվիսի Թա՛ձիւզ էթմասիլը, չէյ- 27
լէ քի՝ պիրի պիրինէ սիւալ էսիսլ
սէրլէը իսի. Պու նէ՞ օլա, պու ուէնի
Թա՛լիմ նէ՞ օլա. զիրա նախաք բուհ-
լարա պիլէ հիւքիւմէթ իլէ էմր էսէր,
վէ ծնա էթասա՛թ էսէրլէր: Վէ իսա- 28
պէրի՝ չափուշաք Գալիլիանըն պիւԹիւն
էթրափ Ջիվարընա եայըլաը:
Վէ ծնաը սէր ա՛գաս Ջէմի՛յէթ 29
էէրինսէն ջըգընա, Յակոբոս հէմ Յով
հաննէս իլէ պէրապէր՝ Սիմոնուն վէ
Անդրէասըն էվինէ կէլսիլէր: Վէ Սի- 30
մոնուն գայնանասը սըթմասան Թու-
Թուլմուշ եաթայօր իսի. վէ սէր ա՛-
գաս ծնատան էօԹիւրիւ ծնա սէօյլէսի-
լէր: Վէ ծնուն եանընա վարըպ՝ էլին- 31
սէն ԹուԹմասըլըա, ծնու գալաըրսը.
վէ սէր ա՛գաս սըթմա ծնու սրսագաը,
վէ ծնըսրա խըզմէթ էսէր իսի:
Վէ ախշամ օլսաս՝ կիւնէշ պաթըն- 32
ջա, հէվ ի՛լէԹլիլէրի վէ Ջինլիլէրի
ծնա կէԹիրսիլէր: Վէ պիւԹիւն շէհր՝ 33
գաւխունուն էօնիւնա Ջէմ՛ օլմուշ իսի:

34 Վէ կէծնա կէչն խասԹալըգլարան չօգ
խըԹըլը քիմսէլէր սաղալԹաը, վէ չօգ
Ջինլէր ջըգարաը. վէ Ջինլէրի՝ սէօյ-
լէմէյէ գօյ վէրմէզ իսի. զիրա ծնու պի-
լմիյէն իսի:
35 Վէ սապահլայըն պույէԹ էրքէն
գալգաը ջըգաը, վէ պիր եապան մա-
հալէ վարաը, վէ օրասա սուա՝ էսէր
36 իսի: Վէ Սիմոն հէմ պիլէսինէ
օլանլար՝ ծնուն արտընձա կիԹիսիլէր:
37 Վէ ծնու պուլսուգլարընսա, ծնա սէ-
սիլէր քի՝ հէվիսի սէնի արայօրլար:
38 Վէ օ՝ ծնլարա սէսի. Եուգընսա օլան
գասապալարա վարալըմ, քի օրասա տա-
խի վաղ էտէյիմ. զիրա պունուն իչին
39 ջըգմըշըմ: Վէ պիւԹիւն Գալիլեասա
ծնլարըն Ջէմի՛յէթ էէրլէրինսէ վաղ
էսէր իսի, վէ Ջինլէրի ջըգարըը իսի:
40 Վէ պիր Ջիւսամլը ծնա կէլիսի՝
եալվարարագ վէ սիզ չէօգէրէք ծնա
սէսի քի՝ էյէր իսաԹէրսէն, պէնի փաք-
41 լէմէյէ գասիր սին: Վէ Յիսուս մէր-
համէթ էթմէք իլէ՝ էլինի ուզսաըրագ
ծնա սօգանընը, վէ ծնա սէսի. ԻսաԹէ-
42 րիմ, փաքլէն: Վէ օ սէօյլէյինճէ՝ սէր
հալ Ջիւսամ ի՛լէԹի ծնսան կիԹիսի,
43 վէ փաքլէնսի: Վէ ծնա սըգը ԹէնսիՀ
էսիպ՝ ա՛լէլ ա՛Ջէլէ ծնու սրշաըը կէօն-
44 սէրսի: Վէ ծնա սէսի. Պագ՝ քիմ-

սէյէ սէօյլէմէյէսին . լաքին վար՝ քէն-
տինի քեահինէ կէօսթէր , վէ փաքլէն-
մէն իչլիւն՝ Մովսէսին օնլարա չէհատէթ
իչլիւն թէնպիհ էթմէյի չէյլէրի թագ-
տիմ էյլէ : Ամմա օ՝ ջըդընձա , ջօգ նի- 45
տա էթմէյէ վէ պու նէմանէյի չավ էթ-
մէյէ պաշլատը , չէյլէ քի օ՝ արթըգ
պիր չէհրէ աշիքեարէ կիրմէյէ գատիր
տէյիլ իտի . իլլա տիշարըտա եապան
մահալլէրտէ իտի , վէ հէր թարաֆտան
օնա կէլլըլլէր իտի :

ՊԱՊ Բ

Վ Է պիր գաչ կիւնտէն սօնկրա՝ 1
թէքրար Կափառնայումա կիրտի , վէ
իչէրիլտի քի՝ պիր էվտէ իտի : Վէ 2
անիտէ՝ չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլտու ,
չէյլէ քի՝ գափուն եանընտաքի
եէրլէրտէ պիրէ սըղմաղլար իտի . վէ օն-
լարա քէլամը սէօյլէր իտի : Վէ օնա՝ 3
տէօրթ քիշի նէ գալտըրըլմըշ պիր
քէօթրիւմ կէթիրէնլէր կէլտիլէր : Վէ 4
գալատալըգտան՝ օնա եապըշմադա գա-
տիր օլմաըգլարընտան՝ օնուն օլտու-
ղու մահալլին տամընը սէօքտիւլէր , վէ
տէլտիքտէն սօնկրա՝ քէօթրիւմիւն եաթ-
մըշ իտիյի եաթադը ատրդըթտըլար :
Վէ Յիսուս օնլարըն իմանընը կէօ- 5

րիւնճէ՝ քէօթրիւմէ տէտի . Եա՛ էվլատ՝
կիւնահլարըն սանա ա՛ֆվ օլունտու :
6 Վէ քեաթիպլէրտէն պա՛ղըլարը օրատա
օլուպ՝ օթուրուրլարիտի , վէ տէրուն-
7 լէրինտէ տիւշիւնիւրլէր իտի . Նի՞չիւն
պու պէօյլէ քիւֆր սէօյլէր . պիր Ա-
լահտան ղայրի՝ կիւնահլար ա՛ֆվ էթ-
8 մէյէ քի՞մ գատիր տիր : Վէ տէր ա՛-
գապ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինտէ
պէօյլէ տիւշիւնտիւքլէրինի րուհունտա
պիլմէք իլէ , օնլարա տէտի . Նի՞չիւն
տէրուններինիզտէ պուննլարը տիւշիւնիւր-
9 սիւնիւզ : Չա՞նկրըը տահա դօլայ տըր ,
քէօթրիւմէ կիւնահլարըն սանա ա՛ֆվ
օլունտու տէմէսի մի , եօխսա՝ գալտ ,
վէ եաթադընը գալտըր , վէ կէզ տէ-
10 մէսի մի : Ամմա սաէմ Օղլունուն
եէր իւզէրինտէ կիւնահլար ա՛ֆվ էթ-
մէյէ հիւքիւմէթի օլտուղունու պիլէսի-
11 նիզ տէյիւ (քէօթրիւմէ տէտի) Սանա
տէր իմ . գալտ , վէ եաթադընը գալտըր ,
12 վէ էվինէ կիտ : Վէ տէր ա՛գապ գալտը ,
վէ եաթադընը գալտըրըպ՝ հէվիսինին
էօնիւնտէ տիշտը ջըգտը . չէյլէ քի՝
Ճիւմլէսի հէյրան գալտըլար , վէ Ալլահա
շիւքր էտիպ տէտիլէր քի՝ Հէչ պիր
վագըթ պէօյլէ պիր չէյ կէօրմէտիք :
13 Վէ եինէ տէնիզ քէնարընա ջըգտը ,
վէ Ճիւմլէ խալգ օնա կէլիր իտի , վէ

ծնլարա թա՛լիմ էաեր խոի : Վէ կէչէր 14
էքէն՝ Ալիէոս օլլու Ղևէյի կէօմրիւքճի
օթուրուր կէօրիւպ՝ ծնա ասէոի . Ընոլմ-
ճա կէլ . վէ օ՝ գալիլէա ծնուն արոլըն-
ճա կևնթոի : Վէ օլաու-քի՝ ծնուն էվինաե 15
ասֆրաաա օթուրուր էքէն , Յիսուս իլէ
հէմ շայիրոլէրի իլէ պէրապէր չօպ կէօմ-
րիւքճիլէր վէ կևնանդքեարլար ասոի
ասֆրաաա օթուրուլլար խոի . զիրա
չօգլուգ խոիլէր , վէ ծնուն արոլըննճա
վարոլլար : Վէ քեաթիպալէր հէմ փա- 16
րիսեցիլէր՝ ծնուն կէօմրիւքճիլէր վէ
կևնանդքեարլար իլէ պէրապէր եէոիյինի
կէօրոիւքլէյինաէ , շայիրոլէրինէ ասոի-
լէր . Նի՛չևն պէյլէ՝ կէօմրիւքճիլէր
վէ կևնանդքեարլար իլէ պէրապէր եէր
վէ իչէր : Վէ Յիսուս իշլոինճէ՝ ծնլարա 17
ասոի . Սալլար հէքիդէ միւհթաճ ասէ-
յիլէր , իլա ի՛լէթլիլէր . պէն սա-
լըգլարը չաղըրմաղա կէլմէոիմ , իլա
կևնանդքեարլարը :

Վէ Յովհաննէսին շայիրոլէրի հէմ 18
փարիսեցիլէր օրուչ թուեթարլար խոի .
իմոի կէլիպ՝ ծնա ասէոիլէր . Նի՛չևն
Յովհաննէսին հէմ փարիսեցիլէրին շա-
յիրոլէրի օրուչ թուեթարլար , վէ պէնիմ
շայիրոլէրիմ օրուչ թուեթմաղլար : Վէ 19
Յիսուս ծնլարա ասէոի . Մևսէքի՛ճէն մի
քի սևյլինճիլէր՝ կևուվէյի ծնլար իլէ

պէրապէր իքէն՝ օրուչ թուեթալար . նէ
գաաար զէման կևուվէյի ծնլարըն պէ-
րապէրինճէ օլուրաա , օրուչ թուեթա-
մազլար : Ամմա կևնդլէր կէլէճէքլէր 20
քի՝ կևուվէյի ծնլարաան ալընաճագ , վէ
օ զէման՝ օլ կևնդլէրաէ օրուչ թուեթա-
ճադլար : Քևմանէ եէնի պէզ վարչասընը 21
էսքի էսկասընն իւզէրինէ եամա տէք-
մէզ , եօխաա՝ ծնուն եէնի եամասը էսքի-
տէն ֆալը գօփարըր , վէ եըրթընը տահա
պէթէր օլուր : Վէ հիչ քևմանէ եէնի 22
շարապը էսքի թուլումլարա գօմաղ ,
եօխաա՝ եէնի շարապ թուլումլարը եըր-
թար , վէ շարապ տէօքիւլիւր , հէմ
թուլումլար թէլէֆ օլուր . լաքին եէնի
շարապը՝ եէնի թուլումլարա գօմագ
կէրէք տիր :

Վէ օլաու քի օ՝ շաբաթ կևնևնճանէ 23
էքինլէր արասընաան կէչէր իքէն , շա-
յիրոլէրի՝ սապաղլարը գօփարարագ՝
եօլ ալմաղա պաշլատընլար : Վէ փա- 24
րիսեցիլէր ծնա ասէոիլէր . Պաք՝ շաբաթ
կևնևնճանէ էթմէք ճայիզ օլմայան չէյի
նի՛չևն էտէյօրլար : Վէ օ՝ ծնլարա 25
ասէոի . Դաւիթին միւհթաճ օլուպ՝ կէ-
րէք քէնդիսի կէրէք պիլէմինճէ օլանլար՝
ածլըգաընը զէման նէ էթմէյինի հիչ
պիր վագըթ օգո՞ւմաոընըզ մը . Նի՞ճէ՝ 26
Ապիաթար պաշ քահինին վագթընաա՝

Աստուածն էվինէ կիրիպ հուզուր էքմէքէ-
լինի էէտի , քի օնլարը եէմէք քեաֆին-
լէրաէն պայրի քիմսէյէ ձայիզ ոէյել-
տիր , վէ պիլէտինձէ օլանլարա տաիի
վէրտի : Հէմ օնլարա աէտի . Շապաթ 27
աաէմ էչլիւն օլտու , աէյիլ աաէմ շապաթ
էչլիւն : Շէօյլէ քի՝ աաէմ Օղլու շապա- 28
թըն տաիի Սահիպի տիր :

ՊԱՊ Գ

Ա՚ն էվինէ ձէմի՚յէթ եէրինէ կիրտի . 1
վէ օրտաստա՝ էլի գուրու պիր աաէմ
վար իտի : Վէ օնտան շիքեայէթ էթ- 2
մէք էչլիւն՝ շապաթ կիւնիւնաէ օնու աա-
պաէարը՚ մը տէյիւ կէօզէտիլըէր իտի :
Նմտի էլի գուրու աաէմ աէտի . Գալ 3
գըպ օրթաստա փուր : Ընտէն օնլարա 4
աէտի . Շապաթ կիւնիւնաէ էյլի՚ք էթ-
մէք մի ձայիզ տիր , էօիաստ քէօթիւլիւք
էթմէք մի . ձան գուրթարմա՚գ մը ,
էօիաստ էօլտիւրմէք մի . վէ օնլար պիւ-
քիւթ էտէրէրը իտի : Վէ պաշտատ իլէ 5
էթրատֆա օնլարա պաշտըտ՝ օնլարըն
հիւրէյինին վիէքիլյինէ գաստավէթլէնէ-
րէք՝ օ աաէմ աէտի . Էվինի ուզաթ ,
վէ ուզաթտը . վէ օնուն էլի աաղ օ-
ստու : Վէ փարիսեյէրը ջըգըպ՝ աէր 6
ա՚գաստ օնուն ա՚էէյհինէ Հէրոտիէեան-

լար իլէ մէշվէրէթ էտէրէր իտի , քի
օնու նիձէ հէլաք էտէէր :
7 Ա՚մմա Յիսուս՝ շայիրտլէրի իլէ ոէն-
տօղտու կիթտի . վէ օնուն արտընձա՝
Գալիլեաստան վէ Եհ՚ուտէաթտանտան ,
8 վէ Երուսաղէմտէն վէ Եդովմտան վէ
Յորտանանըն էօթէ եադտասընտան՝ չօգ
խալգ կէլտի . վէ Տիւրոս իլէ Սիդոնուն
էթրաֆընտա օլան չօգ խալգ օնուն
էթտիկի շէյլէրի իչլիտինձէ , օնա կէլտի-
9 լէր : Վէ օ՝ շայիրտլէրինէ ոէտի քի՝
գալատտալըգ սէպէթինաէն՝ օնուն եան-
տա պիր քիւչիւք գայըգ պէքլէյէ , քի
10 ծնա սըգլէթ վէրմէյէլէր : Չիրա չօգ
քիմսէլէր տաղտալթտը , շէօյլէ քի՝ հէթ
սէրտլի օլանլարը օնա ծօգաճընտագ կիչլիւն՝
օնուն իւզէրինէ սիւչէրլէր իտի :
11 Վէ նաէթտք բուհլար օնու կէօրտիւք-
ոէ , օնուն էօնիւնէ սիւչիւա՝ պաղըրա-
րագ աէրլէր իտի քի՝ Սէն Աստուածն
12 Օղլու ոուն : Ա՚մմա օ՝ օնլարը պիր չօգ
ա՚զարլատ իտի , քի օնու պէյան էթմէ-
յէէէր :
13 Իտտի տաղտա չըգտտը , վէ քէնտիսի
ձիւմլէ իսթէտիյի քիմսէլէրի չտղըր-
14 տը , վէ օնուն եաճընտա կէլտիլէր : Վէ
օն իքի քիչի Թա՚յին էթտի , քի պէ-
րտպէրինձէ օլտլար , հէմ օնլարը վ՚աղ
15 էթմէյէ կէօնտէրիէ , վէ օնլարըն խաս-

Թալիթացիները սաղալթմանալա վէ ձիւննէրի
ջըպարմանալա հիւդիւմէթի օլա : Վէ Սի- 16
մոնուն ատընը Պետրոս գօսու . Վէ 17
Զէբեդէոս օղլու Յակոբոսու հէմ Յա-
կոբոսուն պարնասաջը Յովհաննէսի ,
(քի օնլարա Բանեբեդէս՝ եա'նի կիւ-
րիւլթիւ օղուլլարը՝ ատ գօսու ,) վէ 18
Անդրէասը վէ Փիլիպպոսու վէ Բար-
թուղիմէոսու , վէ Մաաթէոսու վէ Թով-
մասը վէ Ալփէոս օղլու Յակոբոսու
վէ Թադէոսու վէ Կանանը Սիմոնու ,
վէ Իսկարիովտլու Յուդասը քի՝ օնու 19
էլէ տախի վէրմի :

Իսոի պիր էվէ կէլտիլէր . վէ Թէք 20
րար խալխ ձէմ՝ օլսու , շէյլէ քի՝
օնլար էքմէք պիլէ եէմէյէ գաաիր ա-
յիլլէր իսի : Վէ օնուն ադրասասը 21
իշիտինճէ , օնու ԹուԹմալա ջըպար-
լար . զիրա տէրլէր իսի քի՝ Ա'զընը
գաջըրմըշ սըր : Վէ Երուսաղէմտէն 22
էնէն քեահիխլէր տէրլէր իսի քի՝
Բէեղզեբուղու վար , հէմ քի՝ ճինն-
լէրին ուղուսու իլէ ճիննլէրի ջըպա-
րըլըր : Վէ օնլարը եանընա ջաղըրըպ՝ 23
օնլարա Թէմսիլլէր իլէ սէօյլէտի . Շէյ-
Թան շէյԹանը նի՞ճէ ջըգարա պիլիր :
Վէ էյէր պիր փատիշահլըգ քէնտի 24
ա'լէյհինէ պէօլիւնիւրսէ , օ փատիշահ-
լըգ սոպէն տուրամազ : Վէ էյէր 25

պիր էվ քէնտի ա'լէյհինէ պէօլիւնիւրսէ ,
26 օ էվ սոպէն տուրամազ : Վէ էյէր
շէյԹան՝ քէնտի ա'լէյհինէ գալգըպ
պէօլիւնիւրսէ , սոպէն տուրմալա գա-
տըր օլամազ , իլլա սօնու կէլմիշ տիր :
27 Հիչ քիմսէ գուվվէԹլինին էլինէ կիրիպ՝
օնուն էշեասընը եաղմա էԹմէյէ գատըր
օլամազ , էյէր էվվէլա օլ գուվվէԹլիյի
պաղլամազսա . վէ օլ զէման օնուն էլինի
28 եաղմալայաճագ : Կէրչէք տէրիմ սիզէ
քի՝ սաէմ օղուլլարընա հէմ կիւնահ-
լար՝ վէ ճիւմլէ քիւֆր էԹտիքլէրի
29 քիւֆրլէր ա'ֆվ օլունաճագ . Ամմա
հէր քիմ Ա'զիզ Րուհա քիւֆր էտէր-
սէ , օնուն էպէտէն ա'ֆվը օլմազ .
իլլա էպէտի ա'զապա միւսԹահագ օ-
30 լուր : Ճիւն քի օնլար՝ Օնուն նաիպաք
րուհու վար՝ սէրլէր իսի :
31 Վէ օնուն գարնտաշլարը վէ վալի-
տէսի կէլտիլէր , վէ սիչարըպսա տու-
րուպ՝ օնու չաղըրմալա սէքէմ կէօնտէր-
32 տիլէր : Վէ օնուն էԹրաֆընտա իսալգ
օԹուրուպ իսի . վէ օնա տէտիլէր .
ԻչԹէ վալիտէն վէ գարնտաշլարըն տի-
33 չարըպսա սէնի իսԹէյօրլար : Վէ օ՝ օն-
լարա ճէվապ վէրիպ տէտի . Վալի-
տէմ՝ եախօտ գարնտաշլարըմ քի՞մ
34 տիր : Վէ էնէփ էվվէլէ՝ օնաձն էԹրա-
ֆընտա օԹուրանլարա պաղըպ՝ տէտի .

Իշեթ վալիտէմ վէ գարնուաշխարըմ :
Զիրա հէր քիմ Ալլահըն իրատէթինի 35
էտէրսէ , գարնուաշըմ վէ գըշ գարնուա-
շըմ վէ վալիտէմ օ տուր :

ՊԱՊ Դ

Վ Է եինէ աէնիզ'ն էանընտա էյ- 1
րէթմէյէ պաշխատը · վէ էանընա չօգ
խալգ պիրիքսակ , չէյլէ քի օ՝ գայըղա
կիրիա՝ աէնիզ լուզերինսէ օթուրուր
խոտ , վէ ձիւմլէ խալգ աէնիզին քէ- 2
նարընտա գարատա խոտ : Վէ թէմ-
սիսէր իլէ օնխատա չօգ չէյլէր թա՛-
լիմ էտէր խոտ , վէ թա՛լիմինսէ օն- 3
լարա աերիտի · Տինիլէյին · Իշեթ է-
քինճի ընօթոտ էքմէյէ չըգատը : Վէ օ- 4
տու քի՝ էքէր նէքէն , պա՛զըտը եօլուն
էանընա տիւշտիւ , վէ գուշխար կէլիպ՝
օնու եէտի : Վէ պա՛զըտը չօգ թօփ- 5
րատը օլմայան՝ թաշլըգ մահալէ տիւշ-
տիւ · վէ թօփրատընն աէրինլիյի օլմա-
տըղընտան՝ չափուճագ պիթտի : Ամմա 6
կիւնէշ տօղուճմա՝ էանտը , վէ քէօքիւ օլ-
մատըղընտան՝ գուրուտու : Վէ պա՛զըտը 7
տիքէնլէր արատընա տիւշտիւ , վէ տի-
քէնլէր չըգըպ՝ օնու տօղտուխար · վէ
մահտուխ վէրմէտի : Վէ պա՛զըտը էյի 8
եէրէ տիւշտիւ , վէ չըգմըշ հէմ պէօ-

յիւմիւշ մահտուխ վէրտի · վէ պիրի օ-
թուզ՝ պիրի տէ ալթմըշ՝ վէ պիրի
9 եիւզ գաթ վէրտի : Վէ օնլարա տէ-
տի · Իշեմէյէ գուլագլարը օլան՝ է-
շեթսին :
10 Վէ թէննհաճէ գալտըղընտա , էա-
նընտա օլանլար՝ օն խիքեր իլէ պէ-
11 րատէր օնա թէմսիլի տօրտուխար : Վէ
օնլարա տէտի · Ալլահըն փատիշահ-
լըղընըն սըրրընը պիլմէք սիզէ վէրիլ-
միշ տիր · ամմա օլ տիշարըտաքիլէրէ
12 հէր շէյ թէմսիլէր իլէ օլուր · Թա
քի պագար լէքէն՝ պագալար վէ կէօր-
մէյէլէր , վէ իշիտիր նէքէն՝ իշիտէլէր
վէ անկլամայալար · օլմայա քի տէօնէ-
լէր տէ՝ կիւնահլարը ա՛ֆվ օլունա :
13 Վէ օնլարա տէտի · Պու թէմսիլի
պիլմէ՞զ մի սինիզ , վէ հէփ թէմսիլ-
14 լէրի նի՞ճէ պիլէճէք սինիզ : Էքինճի՝
15 սէօզիւ էքէն տիր : Վէ եօլ էանընտա
սէօզիւն էքիլտիյի եէրտէ օլանլար՝
պուռնլար տըր քի՝ իշնեթտիքլէրինսէ չա-
փուճագ շէյթան կէլիպ՝ եիւրէքլէրին-
16 տէ էքիլմիշ սէօզիւ գալտըրըր : Վէ
քէզալիք թաշլըգտա էքիլէնլէր պուռն-
լար տըր քի՝ սէօզիւ իշնեթտիքլէրինսէ՝
չափուճագ օնու սէվինճ իլէ գապուլ
17 էտէրլէր · Ամմա քէնտիլէրինսէ քէօ-
քիւ օլմատըղընտան՝ ազ զէման տու-

լուրլար. անոնէն սէօզ իչլուն սըգլէթ
եա գօվալայըը օլունճա, չափուճագ
սևուրչէրլէը: Վէ տնքէնլէր արասընտա 18
էքլէնլէր պունլար սըը քի՝ օնլար սէօ-
զիւ իչնտիրլէր. Վէ պու տիւննէտանըն 19
գայըսըլարը վէ զէննկինլնյին ալտտատը-
ը վէ զայրի չէյլէրէ օլան արզուլար
արայա կիրիպ՝ սէօզիւ պօղարլար, վէ
մահտուլտուզ օլուր: Վէ էյի եէր իւ- 20
զերինատ էքլէնլէր պունլար սըը քի՝
սէօզիւ իչնտէ՝ գապուլ էտէրլէր, վէ
ախրի օթուզ՝ ախրի տէ ալթմըշ՝ վէ
պէրի եւուզ գաթ մահտուլ վէրիր:

Հէմ օնլարա տէտի. Ձիրագ կէ- 21
թիրիլիպ՝ չինի՞ք ալթընա՝ եախօտ
եաթագ ալթընա մը գօնուր. տէյի՞լ
մի քի չէմ տան իւզէրինէ գօնուլա:
Ձիրա կիզլի չէյ եօք սուր քի՝ աշի- 22
քեար օլմայա, վէ սադ չէյ եօք քի՝
մէյտանա կէլմէյէ: Քիմին քի իչնէթ- 23
մէյէ գուլագլարը վար իսէ՝ իչնէթսին:

Վէ օնլարա տէտի. Պագըն՝ նէ ի- 24
չիտիր սինիզ. նէ էօլչէք իլէ էօլչէր-
սինիզ, սիզէ էօլչիւլէճէք, վէ սիզ
իչնտէնլէրէ զամմ օլունաճագ սըը:
Ձիրա քիմին վար իսէ, օնա վէրի- 25
լէճէք. վէ քիմին եօղ իսէ, նէսի վար
իսէ տահի օնտան ալընաճագ սըը:

Հէմ տէտի. Անըահըն փատիշահլըզը 26

պէօյլէ տիր, եաՙնի պիր տաէմ կիպի
27 քի՝ թօխտումու եէրէ աթար, վէ կէ-
ճէ վէ կիւնտիւզ ույուր, վէ գալգար,
վէ թօխտում՝ օնուն պիրմէտիյի վէճ՝
28 իւզրէ՝ պիթէր վէ պէօյիւր: Ձիրա
եէր քէնտիլինտէն՝ էվվէլա օթ՝ ան-
տէն պաշագ՝ անտէն պաշագտա թէք-
29 միլ պուղտայ հասըլ էտէր. վէ մահ-
տուլ էէթիշմիյի զէմման, չափուճագ
թըրփանը կէօնտէրիր. զիրա պիչին
վագթը էէթիշմիշ տիր:
30 Վէ տէտի. Անըահըն փատիշահը-
ղընը նէյէ՞ պէնզէտէլիմ, եախօտ օնու
հա՞նկը թէմսիլէ էմսալ էտէյիմ:
31 Խարտալ տանէսի կիպի տիր, քի օ՝
եէրէ էքիլտիքտէ, եէր իւզէրինտէ օ-
լան հէպի թօխտումլարտան քիւչիւք տիր:
32 Ամմա էքիլինճէ՝ պիթէր, վէ ճէմի՝
սէպզէվաճթան պէօյիւք օլուր, վէ
պէօյիւք տալլար տալար, չէօյլէ քի՝
օնուն քէօլիէսի ալթընտա կէօյիւն գուշ-
լարը գօնմագլա գտտիր օլուրլար:
33 Խամի օնլարա՝ պունճիլէյին չօգ
թէմսիլլէր իլէ՝ տինկիմէհէ գտտիր
օլտուգլարընա կէօրէ սէօզիւ սէօյլէր
34 իտի: Ամմա օնլարա թէմսիլսիզ սէօյ-
լէմէզ իտի, վէ թէնհաճէ շագիրտլէ-
րինէ հէվիսանինի թէֆսիր էտէր իտի:
35 Վէ օլ կիւն ախշամ օլունճա, օն-

լարա տէտի. Էօթէ եադայա կէչէ-
լիմ: Վէ ծնլար խալխը պրաղըպ՝ օ- 36
նու գայըդտա պուլունտուրու կիպի
ալտըլար. վէ պիլէմինճէ՝ սայը քիւ-
չիւք գայըդլար տահա վար իտի: Իմ- 37
ոի պիր պէօյուք րիւզկեար գասըր-
ղասը օլտու, վէ տալղալար գայըղա
հիւճիւմ էթտիլէր, չէօյլե քի հէման
տօղայօր իտի: Վէ օ՝ գըչտա եաստըդ 38
իւզէրինտէ ույույօր իտի. իմոի ծնու
գալտըրըպ՝ օնա տէտիլէր. Եա՛ խոճա՝
հէլաք օլույօրուզ տէ հաճէթին տէ՞-
յիլ մի: Վէ օ պաղդըպ րիւզկեարը 39
ա՛ղարտատը, վէ աէնիզէ տէտի. Սուս
օլ, լալ օլ. իմոի րիւզկեար տինտի,
վէ պէօյուք լինմանըդ օլտու: Վէ ծն- 40
լարա տէտի. Նի՞չիւն պէօյլե գօրգաղ
սընըզ, նի՞չիւն իմանընըզ եօք տուր:
Իմոի ծնլար ղայէթլե գօրգտուլար, 41
վէ պիրի պիրինէ տէտիլէր. Ա՛ճապա
պու քի՞մ տիր, քի հէմ րիւզկեար
հէմ աէնիզ օնա իթաա՛թ էտէրլէր:

ՊԱՊ Ե

Վ է աէնիզին էօթէ եապասընա 1
Գաթարալըլարըն տիյարընա կէլտիկէր:
Վէ օ գայըդտան չըգընճա, օնա տէր 2
ա՛գաղ մէզարըդտան նաֆթաք րուհու

3 օլան պիր աատմ րասթ կէլտի. փէ
օնուն մէնքեանը մէզարըդտա իտի.
վէ օնու քիմսէ՝ զէնճիրլէր իլէ պիլէ
4 պաղլամաղա գասըր տէյիլ իտի: Չիւն
քի չօղ տէֆա՝ պուգաղուլար վէ զէն-
ճիրլէր իլէ պաղլանմըշ իտի, ամմա
զէնճիրլէրի գըրըպ՝ պուգաղուլարը վա-
րալար իտի. վէ քիմսէ օնու ղաղթ
5 էթմէյէ գասըր տէյիլիտի: Վէ տա-
յիմա կէչէ վէ կիւնտուզ մէզարլար
արասընտա վէ տաղլարտա պաղըրմագ-
տա վէ քէնտինի թաշլար իլէ տէօյ-
6 տա վէ քէնտինի թաշըլար իլէ տէօյ-
տա: Իմոի Յիսուսու ուզագ-
տան կէօրիւնճէ՝ սէյիրթտի, վէ օնա
7 սէճտէ էյլէտի. Վէ եիւքսէք սէս ի-
լէ պաղըրըպ տէտի. Ա՛րամըզտա նէ՞
վար, եա՛ Ա՛ստուած թաա՛լանըն Օղու
Յիսուս. տանա Ա՛ստուած իլէ անտ վէ-
8 րիրիմ, պէնի խաբէնճէյէ տալմա: Ջի-
րա օ՝ օնա տէրիտի. Եա՛ նաֆթաք
9 րուհ՝ աատմտէն չըգ: Վէ օնա սիւալ
էթտի. Ատըն նէ՞ տիր. վէ օնա տէ-
տի. Ատըմ Լէգէոն տուր, զիւրա չօղ-
10 լուղուզ: Վէ օնա չօղ եալվարըր իտի,
քի օնլարը օլ տիյարտան տիշարը կէօն-
11 տէրմէյէ: Վէ օրատա տապըն եատընը-
տա օթլանըր պիր պէօյուք տօնկուզ
12 սիւրիւսիւ վար իտի: Վէ հէփ ձինն-
լէր օնա եալվարըպ տէտիլէր. գիզի

ածնիուղլարա էօլլա, քի օնլարա կի-
րէլիմ. վէ Յիսուս օնլարա տէր ա՛գաս
իրն վէրտի: Վէ նախաք բուհլար չը- 13
գլսալ՝ ածնիուղլարա կիրտիլէր, վէ սիւ-
րիւ ուչդուամսան տէնիզէ եիւրիւյիւչ
էտիալ՝ տէնիզտէ պօղուլտուլար, վէ
էքի պին գատար իտիլէր: Վէ ածն- 14
կուզլարը կիւտէնէլէր գաչդալ՝ չէհրէ
հէմ չինֆէլիքլէրէ իտապէր վէրտիլէր.
վէ օլանը կէօրմէյէ չդգտրլար: Իմտի 15
Յիսուսա կէլտիլէր, վէ ձինանլէյի՝ օվ
Լէպէոնու օլան քիմսէյի՝ կէօրտիւլէր
քի՝ կիյինմիշ վէ ա՛գըլլանմըչ օթու-
րուչօր իտի, վէ գօրգտուլար: Վէ 16
կէօրէնլէր՝ ձինանլէյէ նէ վափի՝ օլտու-
ղունու՝ վէ ածնիուզլարըն մատտէսինի
օնլարա նագը էթտիլէր: Վէ օնա էալ- 17
վարմալա պաչլատըլար, քի օնլարըն
սինօրլարընտան կիտէ: Վէ օ՝ գայըղա 18
կիրինձէ, ձիննլի օնա էալվարըը իտի,
քի օնուն պիլէսինձէ օլա: Ամմա Յի- 19
սուս օնու պրագմատը, իլլա օնա տէ-
սի. Էվինէ՝ սէնին ադրապանըն էա-
նընա վար, վէ օնլարա՝ Բատրըն սանա
հէմ էթտիյինի վէ սանա մէրհամէթ
էյլէտիյինի իտապէր էյլէ: Վէ օ կիթ- 20
տի, վէ Յիսուսաուն օնա ձիւմլէ էթ-
տիյինի Դեկապօլիստէ նիտա էթմէյէ
պաչլատը. վէ հէվիտի թա՛ձձիւտ է-
տիրլէր իտի:

21 Վէ Յիսուս գայըղ իլէ եինէ էօթէ
էագայա կէչմէյիլէ, օնուն էանընա
չօգ իտապէ պիրիքտի. վէ տէնիզին ե-
չօգ իտապէ պիրիքտի. վէ տէնիզին ե-
22 նընա իտի: Վէ իչթէ ձէմ՛յէթ պաշ-
լարընտան Յայրոս իտմինտէ պիրի՝ օ-
նուն էանընա կէլտի, վէ օնու կէօ-
23 րիւձէ՝ այագլարընա գափանտը: Վէ
օնա չօգ էալվարարագ տէտի. քի՝ Գըզ-
ձաղագըմ ածն նէֆէսէ սիր. քէրէմ
էյլէ՝ կէլիպ օնուն իւղէրինէ էլլէյինի
գօ քի պուրթուլա, վէ էաչայաձագ:
24 Վէ օնուն իլէ կիթտի, վէ օնուն ար-
տընձա չօգ գալապալըգ վար իտի, վէ
օնու սըգարլար իտի:

25 Վէ օն էքի եըլ գան ագմագ ի՛չ-
26 լէթինտէ օլան պիր գադը քի՝ չօգ հէ-
քիմլէրտէն չօգ զահմէթ չէքմիչ՝ վէ
հէվ վարկյէթինի տարֆ էթմիչ՝ ամմա
հիչ պիր ֆայիտէ կէօրմէմիչ իտի,
27 իլլա տահա պէթէր օլմուչ իտի, Յիսու-
տան էօթիւրիւ իշիտինձէ, գալապալը-
ըն արտընտա արտտան կէլիպ՝ օնուն
28 էտվապընա տօգանտը: Չիրա տէրի-
տի քի՝ Ընձագ օնուն էտվապըրընա
տօգանտամ տիլէ՝ գուրթուլաձագըմ:
29 Վէ տէր ա՛գաս օնուն գանընըն տէ-
մատը գուրտուտու, վէ թէնինտէ տուչ-
տու քի՝ տէրտինտէն չինֆա պուլտու:
30 Վէ չափուձագ Յիսուս՝ էնտինտէն

գուվվէթ ջըգ-ըլընը տէրուն-ինտէ տուչ-
մաղըլա , խալգըն արասընտա տէօնիւպ
տէտի . Էսվոպլարըմա քի՞մ տօգան-
ը : Վէ չայ-ըտըլէրի օնա տէտիլէր . 31
Գալաթացըլըն սէնի սըգ-ըլընը կէօ-
ըչ-եօրտուն , վէ՝ Պանա քի՞մ տօգանտը
մը տէրսին : Վէ օ՝ էթրաֆա պագար 32
իտի , քի պուռնու էտէն գարըյը կէօրէ :
Վէ գարը քէնտինէ օլանը պիլմէք իլէ , 33
գօրգարագ վէ տիթր-էյէրէք կէլ-ըպ՝ օ-
նուն էօն-իւնէ տուշտու , վէ օնտա հէմ
տօղրուտունու սէօյլէտի : Վէ օ՝ օնա 34
տէտի . Ես՝ գըզ՝ իմանըն սէնի գուր-
թարտը , սէլամէթ իլէ կիթ , վէ տէր-
տինտէն սաղ օլ :

Օ՝ տահա սէօյլէր ի-քէն , Ջէմ-ի-յէթ 35
պաշընըն թարաֆ-ընտան կէլ-ըպ տէտի-
լէր քի՝ Սէնին գըզըն է-օլտու , արթըգ
իսձայա նի՞չ-ին զահմէթ վէրի-րսին :
Վէ Յիսուս սէօյլէնէն սէօզու հէման 36
իշ-ի-թտի-յի կիտի՝ Ջէմ-ի-յէթ պաշըյա
սէօյլէտի . Գօրգմա . անճագ լինան :
Վէ պետրոս իլէ Յակոբոսու հէմ 37
Յակոբոսուն պարնտաշը Յով-հաննէս-
տէն մա՛տա՝ սէրատէրի-նճէ վարմադա
քիմսէյի գօմադը : Իտի Ջէմ-ի-յէթ 38
պաշընըն էվինէ կէլ-ըպ՝ շամաթայը վէ
չօգ ապլայըպ Ֆէրեստա էտմ-ի-լէրի կէօր-
ուս : Վէ իչ-էրի կիր-ի-պ՝ օնլարա տէտի . 39

Նի՞չ-ին շամաթա էտէր սիմ-ի-զ , վէ աղ-
լար սըն-ըզ . չօճուգ էօլմէտի , իլլա ու-
40 յույօր : Վէ օնու զէվգ-ի-նի-րլէր իտի .
իտի օ՝ հէվ-ի-սի-նի տիշարը չըգարըպ՝
չօճուղուն պապասընը վէ անասընը վէ
քէնտինի իլէ պէրապէր օլանլարը ալ-
ը , վէ չօճուղուն եաթտըղը մահալէ
41 կիրտի : Վէ չօճուղուն էլ-ինի թուԹուպ՝
օնա տէտի . Տալի-թա գուտի , քի Թէր-
ճի-ւմէտէ՝ Եա՛ գըզ՝ սանա տէրիմ , գալգ
42 տէմէք սիր : Վէ գըզ տէր ա՛գաձ
գալգտը , վէ կէզեր իտի . զիրա օն Թիզ
եաշընտա իտի . վէ օնլար միւ-թէհ-յայիր
43 օլուպ շաշ-ը-լար : Վէ օնլարա սըգը
Թէնապի-ւ էյլէտի քի՝ պուռնու քիմսէ
պիլմէսին . վէ տէտի քի՝ գըզա եէմէք
վէրի-լսին :

ՊԱՊ Չ

1 Վէ օրատան չըգ-ըպ՝ քէնտի վի-լայէ-
Թինէ՝ կէլտի , վէ չայ-ըտըլէրի օնուն
2 արտընճա կէլտի-լէր : Վէ շաբաթ կիւ-
նիւ օլուռնճա՝ Ջէմ-ի-յէթ եէրինտէ վ՛ազ
կԹմէյէ պաշլատը , վէ չօգ քիմսէլէր
իշ-ի-թտի-ք-լէրինտէ՝ հէյրան գալ-ըպ տէր-
լէր իտի . Պու նէ-սանէլէր պուռնա նէ՞ր-
տէն սիր , վէ պուռնա վէրի-լմի-շ-ի՛մ նէ՞
տիր , քի օնուն էէտի իլէ պէօյլէ հի-քմէթ-

լեր տախի ինձ[ա] օլույօր : Պու Մարիամըն 3
օղլու՝ հէմ Յակոբոսան վէ Յովսէսին
վէ Յուդանըն վէ Սիմոնուն գարնտաշը
ջօլ տիւլիկեր տէյի՞լ մի . վէ օնուն դըզ
գարնտաշլարը պուրատա եանըմըզտա
տէյիլէ՞ր մի . վէ օնուն հագգընտա
սիւրջէրլէր իտի : Վէ Ցիսուս օնլարա 4
տէր իտի քի՝ Պիր վիէյղամալեր ի՛թի-
պարսըդ տէյիլ տիր , իլլա քէնտի վա-
թանընտա վէ խըսըմլարը արասընտա
վէ քէնտի խանէսինտէ : Վէ օրատա՝ 5
հիչ պիր հէքմէթ ինձրա էթմէյէ գա-
տիր տէյիլ իտի , անձագ պիր գաչ
խաաթալարըն իւզէրինէ էլէրինի գօ-
յուպ՝ սաղալթատ : Վէ օնլարըն խման- 6
արզուլընա թա՛ձձիւպ էտէր իտի . վէ
թա՛լիմ էտէրէք էթրաֆ քէոյլէրի տօ-
լաշըր իտի :

Վէ օնիքիլէրի խանընա չաղըրըպ՝ 7
նլարը էքիշէր էքիշէր կէօնտէրմէյէ
պաշլաատ , վէ օնլարա նամփաք բուշ-
լարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտի :
Վէ օնլարա Թէննախ էթտի քի՝ Եօլտա 8
պիր տէյինէքտէն մա՛տա՝ հիչ պիր շէյ
Թաշըմայալար , նէ Թօղպա նէ էքմէք
նէ քէմէրտէ մանէդը : Իլլա չարըգ կի- 9
յէյէր . վէ էքի գաֆթան կիյինմէյէ-
լեր : Վէ օնլարա տէտի . Հէր նէրէյտէ 10
պիր էվէ կիրսէյնիզ , օ էվրտէն չը-

11 գանատէք՝ օրատա գալըն : Վէ սիզի
քիմզէր քի գապուլ էթմէզլէր՝ վէ սիզի
տինկլէմէզլէր իսէ , օրատան չըգըպ՝
օնլարա շէհատէթ իչուն այագլարընը-
զըն ալթընտաքի Թօղու սիլքին . կէր-
չէք տէրիմ սիզէ , շէրատ՝Թ կիւնիւնտէ
Սոդոմա եախօտ Գոմորա՝ օլ շէհրտէն
զիյատէ էհվէն օլաճագ :
12 Վէ օնլար չըգըպ՝ վ՛ազ էտէրլէր ի-
13 տի , քի Թէվպէ էտէլէր : Հէմ չօգ
ճինլէր չըգարըրլար իտի . վէ չօգ
խաաԹալարը եալ իլէ Ճահ էտիպ՝
սաղալըրըրլար իտի :
14 Վէ Հէրովդէս փատիշահ լիչիԹտի ,
զիրա օնուն ատը աշքեար օլտու , վէ
տէր իտի քի՝ Վ՛ոֆԹիզ էտիճի Յով-
հաննէս էօլիւլէրտէն գալգտը , վէ օնուն
իչուն օնտա հիքմէԹլէր իճրա օլունուր :
15 Պաշգալարը տէրլէր իտի քի՝ Եղիա
տըր . սայիրլէրի տէ տէրլէր իտի քի՝
Պիր փէյղամպէր՝ եախօտ փէյղամպէր-
16 լէրին պիրի կիպի տէր : Ամմա Հէրով-
դէս լիչիտինճէ , տէտի քի՝ Պու տուր
պէնիմ չօլ պաշընը քէստիյիմ Յովհան-
նէս . օ՝ էօլիւլէրտէն գալգտը :
17 Չիրա պու Հէրովդէս՝ քէնտի գա-
րընտաշը Փիլիպպոսուն գարըսը Հէրով-
դիանըն աէպէպինտէն՝ քէնտիսի օնուն-
լա էվլէնտիյինտէն էօԹիւրիւ՝ ոչէմ

կէօնտէրիպ Յովհաննէսի Թուլթուս,
վէ օնու ղընտանաստ պաղլատը : Զիրա 18
Յովհաննէս Հերովդէսէ ասէր իսի քի՝
Գարնուաշընըն գարըսընը Թուլթմագ
սանա Ճայիզ տէյիլ սիր : Վէ Հերով 19
դիանըն օնա ղարաղը օլուպ՝ օնու էօլտիւր-
մէք իսթէր իսի . ամմա գատըր տէյիլ
իսի : Ճիւն քի Հերովդէս Յովհաննէս- 20
տէն գօրգար իսի . զնրա օնու սաատըգ
վէ ա՛զիզ տառմ պիլնիր իսի . վէ օնու
կէօզէտիր իսի . վէ օնու սինկլէմէ իլէ՝
ջօղ շէյլէր էտէր իսի . վէ օնու՝ հազզ
էտէրէք տինկլէր իսի : Վէ պիր միւ- 21
նասիպ կիւն օլուպճա , Հերովդէս քէն-
տի մէվլուտու Ճընճանտէ՝ ուլու պէյ-
լէրինէ վէ պին պաշընլարա վէ Գալիլ-
եանըն վիւճիւհլէրինէ ախշամ Թաա՛մը
էթտիյինտէ , վէ սօս Հերովդիանըն 22
գըզը կիրիպ՝ րագս էթմէյիլէ , վէ Հե-
րովդէս հէմ սօֆրաստա պէրապէր օ-
լանլար օնու պէյէնմէյիլէ , փատիշահ
գըզա տէտի . պէնտէն նէ իսթէրսէն՝
տիլէ , վէ սանա վէրէյիմ : Վէ օնա 23
էէմին էթտի քի՝ պէնտէն նէ քի տի-
լէրսէն , Թա փատիշահլըղըմընն եարը-
սընտէք՝ սանա վէրէճէյիմ : Իմտի օ 24
ջըգըպ անասընա՝ նէ՞ տիլէյիմ տէտի .
վէ օ տէտի . Վաֆթիզ էսխընի Յով
հաննէսին պաշընը : Վէ գըզ տէր 25

ա՛դապ ա՛ճէլէ իլէ փատիշահըն եանը-
նա կիրիպ՝ տիլէտի , վէ տէտի . Իս-
Թէրիմ քի՝ անիտէ սանա Թէփսի իւ-
զէրինտէ վաֆթիզ էսխընի Յովհաննէ-
սին պաշընը վէրէսին : Վէ փատիշահ 26
ղայէթլէ դաատվէթլէնտի իսէ տէ ,
էէմինլէրը վէ սօֆրաստա պէրապէր օ-
Թուրանլար իլէն՝ օնուն փէէյին ըէտտա
էթմէք իսթէմէտի : Վէ փատիշահ տէր 27
ա՛դապ ճէլլատ կէօնտէրիպ՝ օնուն պաշը
կէթիրիլմէյէ էմր էյլէտի : Վէ օ վարըպ՝ 28
ղընտանաստա օնուն պաշընը քէտտի , վէ
օնուն պաշընը Թէփսի իւզէրինտէ կէ-
թիրիպ՝ գըզա վէրտի , վէ գըզ օնու
անասընա վէրտի : Վէ օնուն շայիրտ- 29
լէրի իշտիրինճէ՝ կէլիպ օնուն Թէնինի
գալտըրտըլար , վէ օնու մէզարա գո-
տուլար :

Վէ Առաքեալլար Յիսուսուն եանը- 30
նա ճէմ՝ օլտուլար , վէ օնա ճիւմլէ-
սինի՝ կէրէք հէմ էթտիքլէրինի կէրէք
հէմ էօյրէթտիքլէրինի իսապէր վէրտի- 31
լէր : Վէ օնլարա տէտի . Սիզ քէնտի-
նիզ Թէնհաճէ պիր եապան մահալլէ
կէլինն , վէ պիրազ րահաթ օլուն . զնրա
կէլիպ կիտէնլէր ջօղ իսի լէր , վէ էէմէք
իշէուն պիլէ վաքըթլարը եօղ իսի :
Վէ գայըգլա՝ Թէնհաճէ պիր եապան 32
մահալէ վարտըլար : Վէ իսլդ օնլարը 33

կիսեր լքէին կէօրսիւլէր , վէ օնու չօգ-
լարը թանըմալ իլէ՝ հէմ շէհրլէրսէն
օրայա եայան սէյիրթսիլէր , վէ օն-
լարսան էվվել էէթիշնա՝ օնսուն եա-
նընա ՃէՄ՝ օլսուլար : Վէ Յիսուս 34
տիշարը ջըդըպ՝ չօգ խալխ կէօրսիւ ,
վէ օնլարա մերհամէթ էթսի . զիրա
չօպանը օլմայան գոյունլար կիսի իսի-
լէր . վէ օնլարա չօգ շէյլեր էօյրէթ-
մէյէ պաշլասը :

Վէ արթըգ չօգ վագըթ կէչմէք իլէ , 35
շայիրսէլերի եանընա կէլնա սէյսիլէր
քի՝ Պու մահալ եապան տլըր , վէ ար-
թըգ վագըթ կէճ սիր . Օնլարը սալը 36
վէր , քի էթրաֆսուդի ջինթիլէքլէրէ
վէ քէօյլէրէ վարըպ՝ քէնսիլէրինէ էք-
մէքլէր սաթսըն ալըպլար . զիրա էէյէ-
ՃէքլէրԻ էօզ սուր : Վէ ՃէվապՀ վէրիպ 37
օնլարա սէսի . Օնլարա սիզ էէյէՃէք
վէրին . վէ օնա սէսիլէր . Վարըպ էքի
էիւզ սինաարըգ էքմէք սաթսըն ալա-
ըպ՝ վէ օնլարա վէրէլի՞մ մի՝ քի էէ-
սինլէր : Վէ օնլարա սէսի . Գա՞չ էք- 38
մէյինիզ վար , կիսանին , վէ պագըն . վէ
օնլար էօյրէնիպ՝ պահշ էէմէ վէ իքի
պալըգ վար սէսիլէր : Վէ օնլարա՝ 39
հէվեսանին էէշիպ օթսըն իւզէրինէ սա-
յիրէ սայլըրէ օթսուրթմապա էմր էյ-
լեսի : Վէ օնլար էէւզդը վէ էլվիշը՝ 40

41 սէօյլէսէք սէօյլէսէք օթսուրսուլար : Վէ
պահշ էքմէյի հէմ իքի պալըգը ալըպ՝
կէօյէ սօղրու պագսը , վէ սէրէքէթի
օգուսու , անսուն էքմէքլէրի սօղրասը ,
վէ շայիրսէլերինէ վէրիր իսի , քի օն-
լարըն էօնիւնէ գոյսալար . իքի պալըգը
42 սախի հէվեսանին էօլէշթիրսի : Վէ հէ-
43 վեսանին էէյիպ սոյսուլար . Վէ օն իքի
քիւճէ սօղու գէրըլմէթը՝ պալըգէլարսան
44 սախի՝ գալդըրսըլար : Վէ էքմէքլէրի
էէյէնլէր՝ պահշ սիճն գասար էրքէք
խանլէր :
45 Վէ սէր ա՛գասպ շայիրսէլերինէ զօր
էթսի , քի Թա խալխը սալը վէրինէ-
սէք՝ օնլար գոյըղա կիրիպ՝ օնսան
էվվել գալըը եագայա ԲէԹսայիդայա
46 սօղրու վարսալար : Վէ օնլարը էօլէ-
սըդսան սօնկրա , սուա՝ էթմէյէ տալա
47 վարսը : Վէ ախշամ օլսունճա , գոյըգ
տէնէլզին օրԹասընսա՝ վէ օ եալընըգ
48 գարասա խոի . Վէ օնլարը կէօրսիւ-
քի՝ քիւրէք չէքմէք իլէ հզէյէԹսէ խ-
սիլէր . զիրա բիւզիկեար օնլարա գալըշ
խոի . վէ կէՃէնին տէօրսիւնճիւ նէվ-
սիԹի մհհէլինսէ՝ տէնիզին իւզէրինսէ
էիւրիւյէրէք օնլարա կէլսի , վէ օնլարը
49 կէչմէք խոԹէր խոի : Վէ օնլար սնու-
տէնիզին իւզէրինսէ էիւրիւր էքէն
կէօրսիւքլէրինսէ՝ խէյալ սըր զանն

էաէրւք՝ պաղլըտ՚լար : Չկըա ծնու 50
Ճիւմլէսի կէօրտիւէր , վէ սարտըլը-
լար • վէ օ՝ աէր ա՚գաջ ծնլար իլէ
սէօյլէշնա՝ ընլարա աէտի • Եհուդէքլէնին ,
այն իմ , գօրդման : Վէ գայըդա ծն- 51
լարըն էանընա չըգալ , վէ բիւղիէար
տինտի • վէ ընլար քէնտի-քէնտիլէրին-
ա էայէթ ղնյասէսիյլէ շաշտըլար՝ վէ
Թա՚ձհիւաջ էաէրլէր իտի : Չկըա էք- 52
մէքլէրին խուռուռունտան անկլամնալը-
լար • չիւն քի Եհուդէքլէրի ադաղնու-
իտի :

Վէ էօթէ էագայա կինչա՝ գէննե- 53
սարէթ ակյարընա կէլտիլէր , վէ գա-
յայա էանաշտըլար : Վէ ընլար գայըդ- 54
ատան չըգընձա՝ ծնու անկատ Թանըմա-
ղըլա , ակուԹիւն օղ էՀրաֆ մահալէ 55
ակյիրատիպ՝ ծնուն հէր նէրէտէ օլուռ-
ղունու իշկատրլէրատ իտի , ի՚լէՀլիլէրի
քրէվէԹլէր իւզէրինատ ռօլաշտըրըպ՝
կէԹիրմէյէ պաշլառըլար : Վէ հէր նէ- 56
րէյէ՝ քէօյլէրէ էա չէհրլէրէ էա չինֆԹ-
լիքլէրէ կիրէր իտի իտէ , իռաԹալարը
մէյտանլարա գօրլար իտի , վէ ծնա էալ-
վարըրլար իտի , քի պարի էավաշընըն
էՀէկյինէ ռօգանալար • վէ ծնա հէվ
ռօգանանալար գուրԹուլուրլար իտի ,

ՊԱՊ Ի

1 Վ է փարիսեցիլէր հէմ քեաԹիպ-
լէրտէն ապա՚զըլարը Երուսաղէմտէն կէ-
լէպ՝ ծնուն էանընա Չէմ՝ օլտուլար •
2 Վ է ծնուն շայիրտլէրինատէն ապա՚զըլարը-
նը նապաք՝ էա՚նի եայդանմամըշ էլլէր
իլէ էքմէք եէատիքլէրինի կէօրմէք իլէ ,
3 զէմմ էԹաիլէր : Չկըա փարիսեցիլէր
վէ հէվ Եէհուտիլէր՝ իհԹիյալարըն
սըփարըշընը ԹուԹմադըա օլուպ՝ էյէր
էլլէրինի պիր էյինճէ եայդամազլարտա ,
4 էէմռէզլէր : Վէ չարշըտան ինճի-էէրինէ՝
էյէր եայգանմազլարտա , էէմռէզլէր • վէ
ասյիր չօգ շէյլէր վար քի՝ գապուլ
էտիպ ԹուԹարլար , էա՚նի գատԿլէր
վէ ապարտագլար վէ պագրը գապլար
5 վէ էաԹագլար եայդամալարը : Ընտէն
փարիսեցիլէր վէ քեաԹիպլէր ծնա սիւալ
էԹտիլէր • 'նի՚չին շայիրտլէրին՝ իհԹի-
արլարըն սըփարըշը միւճիպինճէ էիս-
րիւմէզլէր , իլլա էքմէյի նապաք էլլէր
6 իլէ եէրլէր : Վէ ճէվապ վէրիպ ծնլարա
տէտի քի՝ Սիզ միւրայլէր հադգընա
Եատյի էյի վէյլամապէրլիք էյլէտի ,
նինճէ քի եազըմըշ տըր • Պու գավմ
պանա տուտտագլարը իլէ ի՚զզէթ էատր ,
եիւրէքլէրի իտէ պինատէն ուզագ տըր :

հէմ առէմլէր թէննաիսլէրի թ՚ալիմլէ-
րինի հօյրէթմէք իլէ, պանա նաֆիլէ
ի՚պատէթ հառըլէր։ Զիրա Ալլահըն
թէննաիսինի պրաղըպ՝ իննանըլարըն սը-
փարըշընը՝ ապրահաղլար վէ գառդհլէր
եայգամանլարընը թուէթարընըզ, վէ
պուն պէյլէ ջօգ շէյլէր հառը
սինիզ։ Վէ ծնլարա առը իսկ. Նէ՛
կիւզէլ ալդին սըփարըշընըզը ապգա-
յաարընըզ առէյուն՝ Ալլահըն թէննաիսինի
իսկնաղ հառը սինիզ։ Զիրա Մովսէս
առդի. Պապանա վէ անանա ի՚զդէթ
էյլէ. հէմ պապայա եա անայա սէօյէն՝
էլպէթթէդ հօլտուրուլսուն։ Ամմա սիզ
տէրսինիզ. Էյէր առէմ՝ պապայա եա
անայա՝ պէնառն ֆայիտէլէնդէյին շէյ
գօրպան՝ եանի հէմսիյէ տիր տէրսէ.
Պու վէհմ իլէ ծնու՝ արթըգ պապաարընա
եա անաարընա սիր շէյ հէմդիյէ գօյ
վէրմէզ սինիզ. Վէ վասիյէթ էթմսինի-
նիզ սըփարըշընըզ իլէ՝ Ալլահըն սէօ-
զինու իսկնաղ հառը սինիզ. վէ պուն-
լար կիմսի պէյլէ ջօգ շէյլէր հառը
սինիզ։ Վէ պնութիւն իսկնըը ջաղըրըպ՝
ծնլարա առդի. Հէվինիզ պէնի տինկ-
էյին, վէ անկլայըն։ Առէմին սիշա-
ըրընուան ծնուն իչէրիսինէ կիրդը սիր
շէյ եօգ տուր, քի ծնու մուրտարըշա-
մաղա գառիր օլա. լաքին ծնտան ջը-

գան շէյլէր՝ առէմի մուրտարլայան ծն-
16 լար տըր։ Գիմին քի իչինէմէյ գու-
լագըրը վար իսկ՝ իչինսին։
17 Վէ գալատացըդաան՝ հվէ կիրտի-
յինառ, շայիրտըլդի ծնա թէմանիլառէն
18 էօթիւրիս սեաղ հառըլէր իսկ։ Վէ
ծնլարա առդի. Սի՞զ տահի մի պէյլէ
ֆէհմսինիզ սինիզ. անկլամա՞զ մը սըն-
քի՝ հէր տիլարըտան առէմին իչէրի-
սինէ կիրէն՝ ծնու մուրտար էթմէյէ
19 գառիր առէյիլ տիր։ Զիրա ծնուն եիս-
րէյինէ կիրմէզ, իլա գառնընա, վէ հէվ
թառա՚մըրը թէմիզլէյիս՝ իսկէյէ ջը-
20 գար։ Վէ առիլուի քի՝ Ասէմառէն ջը-
գան՝ առէմի մուրտար էտէն օ տուր։
21 Զիրա սէրուառէն՝ էա՚նի առէմլէրին
եիւրէյինուէն քէօթիս ֆինքրլէր՝ զինալար՝
22 ֆահիշլիքլէր՝ գաթլէր, իսրըրզըգլար՝
թամա՚քեարլըդլար՝ եարամազ ըդլար՝
հիլէ՝ եահսիզլիք՝ քէօթիս կէօզ՚քիւֆր՝
23 մալրուրլուգ՝ ախմանէլիք ջըդար։ Հէվ-
պու եարամազ շէյլէր սէրուառէն ջը-
գար, վէ առէմի մուրտար էտէր։
24 Վէ օղառան գալդըգ՝ Տիւրոս վէ
Սիդոն սինօրլարընա կիմսի. վէ հվէ
վարըգ՝ քիմսէյէ սիկինմսինէն իսկէ-
25 մէզ իտի, վէ կիղէնէմտի։ Զիրա
գըգը նախիք ըուհտան թուխտուրմուգ
պիր գարը՝ ծնտան էօթիւրիս իչինէ

յԵրէ՝ կէսկիս այսպէսորինա գաւիանտը :
Վէ օ գարը Եուանանիյէ՝ միլլէթՃէ փիւ- 26
նիկ Աատրի իտի , վէ օնա եալվատրը
իտի քի՝ դըզընտան Ճինի չըդալտա :
Ամմա Յիսուս օնա ատտի . Գօյ վէր՝ 27
էվվէլա էվլատլար տօյսուն . զիրա էվ
լատլարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ
աթմադ էյի տէյիլ տիր : Վէ Ճէվապ 28
տուպ՝ օնա ատտի . Պէլի՝ եա՛ Րապպ՝
չիւն քի քէօփէքլէր տէ սօֆրանըն ալ-
Թընտա՝ էվլատլարըն դըրընԹըլտըրընտան
եէր : Վէ օնա ատտի . Պու սէօզ իչիւն՝ 29
կիտ , Ճինն աչընի դըզընտան չըդմըշ
տըր : Վէ գարը էվինէ վարընՃա , Ճինն 30
չըդմըշ՝ վէ դըզը տէօշէքառէ եաթմըշ
պուլտուս :
Վէ Թէքքուր Տիւրտա վէ Սիդոն սի- 31
նօրլարընտան չըդըպ՝ Դեկապօլիս սի-
նօրլարընըն տրտուրընտան Գալիլեա տէ-
նիզինին եանընտա կէլտի : Վէ օնա պիր 32
տատըր փէլԹէք կէՆԹիլտիլէր , վէ օնա եալ-
վարտըտըքի՝ օնուն իւզէրինէ էլինի գօյտա:
Վէ օնու խալգտան ԹէննՀայէ չէքիպ՝ 33
փարիսեպլարընը օնուն գուլատլարընա
գօտտա , վէ Թիւքիւրիւպ՝ օնուն տիլինէ
տօգուննտա . Վէ կէօյէ տօղրու պագըպ՝ 34
տհ էյլէտի , վէ օնա ատտի . ԷՖՖաԹա՝
եա՛նի՝ աչը : Վէ տէր ա՛գապ օնուն 35
գուլատլարը աչըլսըպ՝ տիլինին պագը

չէօզիւլտիւ , վէ տօղրու սէօյլէր խտի :
36 Վէ ծնլարա ԹէննպիՀ էԹտի , էն քիմ
սէյէ սէօյլէմէյէՀլէր . ամմա ծնլարա Հէր
նէ գաատար ԹէննպիՀ էԹտի խսէ տէ ,
տահա զիյատէ չավ էտէրլէր խտի :
37 Վէ ղայէԹ զիյատէսի լըչ Հէյրան
գալըպ՝ Հէր չէյի էյի էյլէտի . Հէմ
սաղըրլարը Իշլիթտիրիր , Հէմ տիլսիզ-
լէրի սէօյլէտիր՝ տէրլէր խտի :

ՊԱՊ Ը

1 ( )Լ կիւնլէրուն՝ ղայէԹ չօղ խալԹ
օլմաղըլա , վէ էէյէՃէքլէրի օլմատաղը-
լա , ջայիրալէրինի եանընա չաղըրըպ՝
2 ծնլարա տէտի . Խալգը աՃըրըմ , քի
չիման իւչ կիւն պիրլէտՃէ տուրտուլար ,
3 վէ էէյէՃէքլէրի եօգ տուր . Վէ էյէր
ծնլարը էվէրինէ աՃ տալը վէրիքտէմ ,
եօլտա ԹատաԹտան տիւշէՃէքլէր . զիրա
ծնլարըն պա՛զըսը ուզադտան կէլտիլէր :
4 Վէ ջայիրալէրի ծնա Ճէվապ վէրտիլէր .
Պունլարը՝ պուրատա չէօլտէ պիր քիմսէ
նէ՛ իւտուն էքմէք Իչէ տօյուրմադըղա գա-
5 տիր օլուր : Վէ ծնլարա տօղրտու . Գա՛չ
էքմէյինիզ վար . վէ ծնլար՝ Եէտի տէ-
6 պիրլէր : Վէ խալգա էմր էտտի քի՝
էէրլին իւզէրինտէ օԹուրսունլար . վէ եէտի
էքմէյի աչտը , վէ չիւքր էտիպ փար է-

լեան , վէ շայերոլեկելինէ վէրեր խոն ,
ֆի խաւֆըն էօնիւնէ գոյալար . վէ խալ-
ըն էօնիւնէ գօտուլար : Էմ աւր գաչ 7
քիւշիւք պալըգլարը վար խոն . վէ
ափրէգէթ օղույսաւ՝ ծնլարը աս էօն-
լերինէ գոյալար աէոն : Իսոն եէսու- 8
լէր , վէ ասյսուլար , վէ եէսու զէնափիլ
ալթան դերբինթը գալալըրալար : Վէ 9
Եէյէնլէր՝ աէօրթ ալին գաւաք խոն .
վէ ծնլարը սալը վէրոն : Վէ ատր ա՝ 10
գաւ շայերոլէրի իլէ գայըգաս կերիսա՝
Դաղիանուգա աէմէթլերինէ կէլոն :

Վէ փարիսեէնլէր չըգըսաւ՝ ծնու թէչ- 11
րիւակ էաէրէք ծնաւնլա միւսահէսէ
ւերմէյէ ատշլամալըլա՝ ծնաան թաղար
էաէրլէր խոն քի կէօքսէն ա՛լամէթ
ՀԷօսՒէրէ : Վէ օ՝ Ձանընաս ա՛ն էսիսւ՝ 12
աէոն . Գու նէսլ նի՞չին ա՛լամէթ
թաղար էաէր . կէրչէք աէրիսւ սիզէ ,
ատս նէսլէ ա՛լամէթ վէրիլմէյէճէք սիր :
Վէ ծնլարը պրաղըսւ՝ եէնէ գայըգա 13
կերմէյինլէ՝ էօթէ եադայա կէչոն :

Վէ էքմէք ալմադա ունուԹաուլար . 14
Վէ գայըսաս ակրսաակերլերինճէ պիր
էքմէքսէն պաշգա եօղ խոն : Վէ ծնլարա 15
Թէնապիր էսիսւ աէոն . Գադըն , փարի-
սեյինլերին մայսաըրնասան վէ Հերոդէ-
սին մայսաըրնասան ազրընըն : Վէ մա- 16
սէյինլերինսէ ակուչինիւսւ սէրլեր խոն .

17 Չի էքմէկինիզ եօղ աուր : Վէ Յիսուս
անկլասմադըլա , ծնլարա աէոն . Կի՞չինն
էքմէկինիզ օլմասաըզընը ակուչինէսւ-
նէուզ . ատկա անկլասմա՞զ մը սընըլ ,
վէ ՓԱՀՄ էԹմէ՞զ մի սինիզ . ատկա
18 ույսուչմուշ եուրէկինի՞զ մի վար : Կէօզ-
լերինիզ վար էքէն՝ կէօրմէ՞զ մի սինիզ ,
վէ գու-լաղլարընըզ վար էքէն՝ էշիսի-
մէ՞զ մի սինիզ , վէ խաթըրընըզա կէ-
19 Թիրմէ՞զ մի սինիզ : Պէշ սին քիշիյէ
պէշ էքմէկլի ասղրասաըզըմ զէման՝ գա՞չ
քիւֆէ ասոլու զըրընթը գալաըրասը-
րընըզ . վէ օնլար ասէոքլէր . Եէոն :
21 Վէ օնլարա ասէոն . Ույսու նի՞ճէ ՓԱՀՄ
էԹմէզսինիզ :

22 Վէ ԸեԹսայիդայա կէլոն . վէ օնա
սիր քէօր կէԹիրիպ եաղվարալըար քի՝
23 օնա ասգուննա : Վէ օ՝ քէօրիւն էլինոէն
ԹուԹուսւ՝ օնու քէօյինն սիչաըրընոա
չըգարոը . վէ օնուն կէօղլերինէ Թիւ-
քիւրիւսւ՝ էլլէրինի օնուն իւզէրինէ
4 գօսմադըզա , օնա սիւսւ էսէր խոն քի՝
24 սիր շէյ կէօրիւր մի : Վէ օ եօգարը
պագմադըզա՝ ասէոն . Սասէմլէրի՝ ասղա-
25 զար կիսի եիւրիւր կէօրիւյօրուս : Սը-
ասն էլլէրինի Թէքրար օնուն կէօղլէրի

իւզերինէ գօտու , վէ օնա պատթըրսալ .
վէ օ սաղսալը , վէ հէր չէյլ սա՛յան
աշխըատըկ կէօրսիւ : Վէ օնու էվինէ 26
կէօնտէրիա՛ սէտի . Քէօյէ կիրմէյէսին ,
վէ քէօյսէ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին :
Վէ Յիսուս շայիրտլէրի իլէ Փիլիպ- 27
պոս կեսարիասընըն քէօյլէրինէ ըզգալը ,
վէ եօլուս շայիրտլէրինէ սիւալ էտիալ՝
օնլարա սէտի . Ադամլէր՝ պէնիմ իչիւն
քի՞մ իմ տէրլեր : Վէ օնլար ճէվապ 28
վէրտիլէր . Վաֆթիզ էտիճի Յովհան-
նէա՝ վէ սայրլէրի Եղիա՝ պայղամպարը
սա վէյղամպէրլէրին պիրի սին փէյղէր :
Վէ ո՝ օնլարա սէտի . Եա սիզ՝ պէնիմ 29
իչիւն քի՞մ իմ տէր սինիզ . վէ Պետրոս
ճէվապ վէրիւր՝ օնա սէտի . Սէն Քրիս-
տոս սուն : Վէ օնլարա սըգը թայն- 30
պին էթտի , քի օնուն հագդընա քիմսէյէ
սէյղէմէյէլէր :
Վէ օնլարա էօյրէթմէյէ պաշլատը , 31
քի ադամ Օղլու չօք չէյլէր չէքմէլի՝
վէ իխթիյարլարտան հէմ պաշքահին-
լէրտէն վէ քահանալըրտէն բէյտա օլուն-
մագ՝ վէ էօլտիւրիւլմէք՝ վէ իւչ կիւն-
տէն սոնրա պէյամ էթմէք կէրէք սիր :
Վէ սէօզիւ աշխըգարչ սէօյլէր իտի . 32
վէ Պետրոս օնու եանընա ալըպ՝ օնու
սաղրլամագա պաշլատը : Ամմա ո սէօ- 33
նիւա՝ շայիրտլէրինէ պագտընըդ իլէ ,

Պետրոսու ազարլայարագ սէտի . Ը-
տըմա կիթ՝ եա՛ չէյլեան , զիրա Ա-
լահըն չէյլէրինի սիւշնիւնմէզ սին , իլա
սոէմլէրին չէյլէրինի :
Վէ իսալգը՝ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր 34
եանընա չաղըրըդ սէտի . Հէր քիմ
արտընմա կէլմէք իսթէրսէ , քէնտինի
ինքեար էթսին , վէ խաչընը գալդըրսըն ,
վէ արտընմա կէլսին : Զիրա քիմ քի 35
ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ , օնու
զայ՝ էտէճէք , վէ քիմ քի պէնիմ իչիւն
վէ Ինճիլ իչիւն ճանընը զայ՝ էտէրսէ ,
օնու գուրթարաճագ սընը : Զիրա էյէր 36
ադամ պիւթիւն տիւնեա՛յը գազանըը
տա՝ ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ ֆայտա
էտէր : Եախսա ադամ՝ ճանընա պէտէլ 37
նէ՞ վէրէճէք տիր : Զիրա հէր քիմ 38
քի սու զինահէար վէ կիւնահքեար
նէսլուե պէնտէն էօթիւրու վէ սէօզ-
լէրիմտէն էօթիւրու ուղրատընըդա ,
ադամ Օղլու տա՛սի՝ քէնտի փէտէ-
րինին ճէլալինտէ ա՛զիզ մէլէքլէր իլէ
կէլտիգտե , օնտան էօթիւրու ուղրատա-
նագ՝ վէ էօլտիւրիւլմէք՝ վէ իւչ կիւն-
տէն սոնրա տիրիլէ : Վէ օնլարա սէտի . Հէր- 39
չէք տէրիմ սիզէ քի՝ պուրատա տու-
րան քիմսէլէրտէն պա՛զըլարը վար քի՝
թա Ադահըն փատիշահլըղընըն գուվ
վէթ իլէ կէլտիյինի կէօրինէտէք՝ տալա
էօլմէմ տաթմայագտըլար սընը :

ԳԼՈՒԽ Թ

1 Ա՛ն ալեղը կիւնաւէն ասնկրա՝ Յիսուս
պեատնուս վէ Քահոթուս վէ Յովհան-
նէսի պերսակը ալըս՝ ծնլալը եալը-
նըզմա թէնհա ալը եիւքսէք տաղա
2 կէօթիւրսիւ, վէ հօնլէրինաէ թէպսիլի
3 սուրէթ օլսուս : Ա՛ն ծնսէն էավսալարը
փարլադ գալ կիսի զայէթ ակյալ
օլսուլար, շէյլէ քի՝ էէր լուզէրինաէ
ալը գաստալըզը ծնլալ կիսի ալարթ-
4 մայա գաստը ակէլ ալը : Ա՛ն ծնլարա
Մովսէս ըլէ Եղնա կէօրիւնսիւ, վէ
Յիսուսուն ալիէսինմէ աէօյլէշիրլէր
5 խսի : Ա՛ն պեատս ձէվապ էսիս՝ Յի-
սուսա ակսի . Եա՛ խոճա՝ ալիզէ պու-
զուսա օլմազ էյի ալը . իսմի լուչ ջա-
րըլը եավմալըմ, ալը սանա՝ ալը սէ
6 Մովսէս՝ վէ ալը Եղնայա : Չիւն քի
7 նէ ակյալէյէճէյինի ալիմէզ խսի . զիրա
փէք գօրքմուշլար խսի : Ա՛ն ծնլարը
8 գաֆլայան ալը պուլութ օլսուս . վէ
պուլութսուն ալը ակս կէլսի, քի տէր
խսի . Սէվկիսիզիս Օղլում պու սուզ,
ծնս ալինկէյինն : Ա՛ն անիսէ ծնլար
էթրաֆնա պուգըլսյ՝ եալընըզ Յիսուսսուն
մա՛սս սրթըզ ալիէլէրինէ քիմսէյի
կէօրմէ ալիէր : Ա՛ն ծնլար սուղսան էնէր

նքէն , ծնլարա թէնալիս էթսի , քի
կէօրտիւքլէրինի քիմսէյէ նապլ էթմէ-
յէլէր , իլլա քի ատէմ Օղլու էօլիւ-
9 լէրսէն գալդըրըլը զէման : Ա՛ն պու
սէօզիս թուէթուպ՝ էօլիւլէրսէն գալդ-
մագ նէ սիր սէյիս՝ պիրի սիրի-
10 նէ սիսալ էսէրլէր խսի : Ա՛ն ծնս
սօրուպ սէսիլէր . Նի՞չիւն քեսաթիսալէր
սէրլէր քի՝ էվվէլա Եղնա կէլմէք կէրէք
11 սիր : Ա՛ն օ՝ ձէվապ վէրիպ՝ ծնլարա
սէսի . Կէրչի Եղնա էվվէլա կէլիպ՝
հէր շէյի էէրինէ կէթիրիս . վէ նիձէ
ատէմ Օղլու հադդընա չօգ շէյլէր
չէքմէք՝ վէ խօրլանմագ եազըլմըշ ըր :
12 Ամմա սիզէ սէրիմ քի՝ Եղնա կէլմիշ
սիր պիլէ , վէ ծնս հէմ խսթէսիքլէ-
րինի էթմսիլէր , նիձէ ծնսուն հադդընա
եազըլմըշ խսի :
13 Ա՛ն շայէրսէլէրին եաճընա կէլսինյին-
սէ , ծնլարըն էթրաֆընսա չօգ խալէք՝
վէ քեսաթիսալէրին ծնլար ըլէ միձա-
14 սէլէ էթմսիքլէրինի կէօրսիս : Ա՛ն սէր
ա՛դապ պիւթիւն խալէպ ծնս կէօրիւնձէ՝
չաշսըր , վէ իլէրի սէյիրսխ՝ ծնս սէ-
15 լամ՝ վէրիլէր խսի : Ա՛ն օ՝ քեսաթիս-
լէրսէ սօրուս . Օնլար իլէ նէ՞ միձա-
16 սէլէ էտէր պինիզ : Ա՛ն խալէպսան պիր
քիմսէ ձէվապ վէրիպ սէսի . Եա՛ խոճա՝
օղլումս սաճա կէթիրսիմ , քի տիլսիզ

բուհու վար : Վէ ծնու հէր նէրէաճ 17
Թուխարաս , չարիքար . վէ քէօվիւրլուր ,
վէ տիշէրինի գըձըրտաւր , վէ պուրտուր .
վէ շայիրտէրինէ ատտիմ չի՛ ծնու չը-
գարալար , ամմա գաւիր օլմասըլար :
Վէ օ՛ ծնըտրա ձէվապ վէրիպ ասէ . 18
Ինձ իմանալդ նէսլ՝ նիչէյէ՞տէք եանը-
ղըտաս օլաձաղըմ , նիչէյէտէք սիզի
Թէհամմիւլ էտէձէյիմ . ծնու ադամ
կէթիրին : Վէ ծնու՝ ծնս կէօմիւրտիւ- 19
լէր . վէ ծնու կէօրիւնձէ՝ ատր ա՛գաս
բուհ ծնու չարխըտը . վէ եէրդէ տիւշիւսդ՝
քէօվիւրտերդէք եուվարըլանըր խոտ : Վէ 20
ադադտանըն սիւռւլ կէլտի . Պու ծնս
նէ՞ զէմանատն պէրու վադի՛ օլաս .
վէ օ ատի . Ձօձուդըտուգատան պէրու .
Վէ ծնու հէ՛չ էթմէք իչինի՛ ծնու 21
չօգ քէրդէ հէտ աղէչէ հէտ ատուլտա
աթատը . ըսկին էյէր ատր չէյ էթմէյէ
գաւիր խոն , ապդէ մէրհամէթ էտիպ՝
ապդէ եարտըմ էյլէ : Վէ Յիսուս ծնա՝ ադու 22
նու ասի . Էյէր ինանմադդա գաւիր խոն ,
իման էտնէ հէր չէյ միւմքին ատր : Վէ 23
ատր ա՛գաս չօձուդտուն պատասը ադա-
ղըրըպ՝ կէօզ եաշը իչէ ասի . Ինա-
նըրըմ՝ եա՛ Տատպ . իմանըղըղըմա
եարտըմ էյլէ : Վէ Յիսուս խալգըն 24
ադէյիտիպ չէմ՝ օլտուղունու կէօրիւն-
չէ , նատիւք բուհու ա՛զարլայդ՝ ծնս

ասէ . Նա՛ ապրիպ վէ ատղըր բուհ
պէն սանս էմր եաէրիմ . Օնատն չըդ , 25
վէ արթըգ ծնս կիրմէյէսին : Վէ օ
պատղըրպ՝ վէ ծնու չօդ չարխըղթըր-
ադդանն սօնկրա՝ չըդտը . վէ օ՛ եէղիս
կիսի օլտու , չէօյլէ քի չօդ՛ղարը տէր
խոտ էքի չօդ՛ղարը տէր : Վէ Յիսուս 26
Թուխտուպ՝ ծնու գաղարդրտը , վէ օ գաղդ-
ադ : Վէ ծնուն էվէ կիրտախինատ , շա- 27
յիրտէրի ծնս Թէնդահաձէ ատարըլար
խոտ . Նի՞չինն ապդ ծնու չըգարմադա
գաւիր օլմասդ : Օ տախի ծնըտրա 28
ասէտի . Գու Ձինա՝ հէչ պէր չէյ խնէ
չըգմազ միւմքին ասէյիտիր , իլլա ատուա՝
վէ օտուձ խնէ :
Վէ ծնըտր օրատան չըդդպ՝ Գադիլ- 29
եատան կէչէրդէր խոտ . վէ քիմանէնին
ասէյտուղունու խոթէմէդ խոտ : Ձէրա 30
չայիրտէրինէ Թա՛զիմ էտէր խոտ , վէ
ծնըտրա տէր խոտ քի՝ ատէմ Օղլու՝
ատէմդէր էլինէ Թէսլիմ օլունաճադ ,
վէ ծնու հօղտուրէձէքդէր , վէ հօղտու-
բիւլտիքտաէն սօնկրա՝ իւչիւնձիւ կիւնատէ
գըյամ էտէձ՛ք : Ամմա ծնըտր պու սէօ- 31
զիւ անկլամադդար խոտ , վէ ծնա սօր-
մադա գօրգադրտար խոտ :
Վէ կադիտանայուսա կէչտի . վէ էվէ 32
վարընձա , ծնըտրա սիւռւլ էտէր խոտ .
Ծօղտա քէնտի մադէյինինիզտէ նէ՞ սէօյ-

լէլը խանիլ: Վէ ծնլար սիւքիւթ 33
էթտիլէր. զկրա էօլտա ալտալըրնատա՝
պէօյիւք քիմսէր տէյիւ սօյլէտիլէր:
Վէ օթուրուպ ծնիքէլէրի չաղըրտը, վէ 34
ծնլարա տէտի. Քիմ քի էվվէլքի օլմազ
խաթէրտէ, հէփսինէն ահսէրի՝ վէ հէ-
փսինէնին խըզմէթքեարը օլա: Վէ պիր 35
չօճուգ ալըպ՝ ծնլարըն օրթաալընատա
տուրտուրտու, վէ ծնու դուճաղընա
ալըպ՝ ծնլարա տէտի. Քիմ քի՝ պէօյլէ 36
չօճուգլարըն պիրինի այնիմ ատըմնա
գապուլ էտէրտէ, այնի գապուլ էտէր.
վէ քիմ քի պէնի գապուլ էտէրտէ,
պէնի գապուլ էթմէզ, էլլա պէնի ղէօն-
տէրէնի:

Վէ Յովհաննէս ծնա ձէվապ վէրիպ 37
տէտի. Եա՛ խոճա՝ պիզիմ ատամըզճա
կէլմէյէն պիր քիմսէյի կէօրտիւք, քի
այնին խամին իլէ ձիննէր ըզգարըյօր
իտի. վէ ծնու մէն՝ էթտիք, չիւն քի
ատամըզճա կէլմէյօր: Վէ Յիսուս 38
տէտի. Ծնու մէն՝ էթմէն. զկրա հիչ
քիմսէ եօգ տուր քի՝ խամիմ իլէ հիք-
մէթ իշլէյէ, վէ չափուձաղ պանա
քէօթիւ սէօյլէմէյէ գաատիր օլա: Ձկրա 39
պիզէ զրատա օլմայան՝ պիզիմ Թարա-
փըմըզատան տըր: Ձկրա քիմ քի սիզէ 40
այնիմ ատըմնա՝ Փըսիատտուսն օլտու-
ղունուզ իչլիւն՝ պիր գաատհ ատ իչի-

րիրատ, կէրչէք աէրիմ սիզէ, լուձիւ-
թինի ատլա զայ՝ էթմէյէձէք տիր:
41 Վէ քիմ քի պանա ինանան քիւչիւք-
լէրին պիրինի սիւրչտիւրիւրսէ, ծնա
տահա էյի տիր քի՝ ծնուն պէյնուննա
պիր տէյիրմէն թաշը գօնուլա, վէ
42 տէնիզէ ատըլա: Վէ էյէր էլլին սէնի
սիւրչտիւրիւրսէ, ծնու քէս. տանա՝
հայաթա չօլաղ կէրմէսի՝ լէի էլլին օ-
լուպ ձէհէննէմ սէօյիւնմէզ ատէչէ
43 կէթմէսինատէն էյի տիր, օրատա քի՝
ծնլարըն գուրտու էօլմէզ, վէ ատէչէ
44 սէօյիւնմէզ: Վէ էյէր այաղըն սէնի
սիւրչտիւրիւրսէ, ծնու քէս. տանա՝
հայաթա Թօփաղ կէրմէսի՝ լէի այաղըն
օլուպ ձէհէննէմ սէօյիւնմէզ ատէչէ
45 ատըլմասընատան էյի տիր, օրատա քի՝
ծնլարըն գուրտու էօլմէզ, վէ ատէչէ
46 սէօյիւնմէզ: Վէ էյէր կէօզիւն սէնի
սիւրչտիւրիւրսէ, ծնու չըգար. տանա՝
Ընահրըն փատիշահլըղընա Թէզ կէօզ-
լիւ կէրմէսի՝ լէի կէօզիւն օլուպ ձէ-
հէննէմ ատէչինէ ատըլմասընատան էյի
47 տիր, օրատա քի՝ ծնլարըն գուրտու
48 էօլմէզ, վէ ատէչէ սէօյիւնմէզ: Ձկրա
հէր քէս ատէչէ լէն Թուզլանաձագ, վէ հէր
գուրտան Թուզ լէն Թուզլանաձագ տըր:
49 Թուզ էյի տիր. ամմա էյէր Թուզ
լէզզէթսիզ օլուրսա, ծնու նէ՞ լէն Թէր-

պիյհ էտէձէք սինիլ. քէնաէլէրինիզան
թուզուննուզ օլսուն, վէ պիրի պիրինիլ
նէ սուճ իւզէրէ օլսուն:

ԿԱՂ Ժ.

Վէ օրատան գալէրէք՝ Յորդանանըն 1
էօթէ՝ եադասընատան Եհուտիհաման
սինոլլարընա կէլտի. վէ խալգ թէք-
րար օնուն եանընա պիրիքտի, վէ
քէնաի ա՛տէթի իւզրէ՝ էյնէ օնլարա
Թա՛լիմ էտէր խոն:

Վէ փարիսեցիլէր եանընա կէլիփ՝ 2
օնու Թէճրիւպէ էտէրէք՝ օնա սօրուե-
լար. Ատէմ գարըսը պօշամագ ձայի՞զ
մի: Վէ ձէվապ վէրիփ օնլարա սէօի. 3
Մովսէս սիզէ նէ՞ Թէնալիւ էյլէմի:
Վէ օնլար սէօիլէր. Մովսէս Թալագ- 4
նամէ եազըպ պօշամագա իզին վէրմի:
Վէ Յիսուս ձէվապ վէրիփ՝ օնլարա 5
սէօի. Սիզէ սու Թէնալիւի՝ սէրթ
էյուէքլիլիյինիզ իչիւն եազըը: Եամմա 6
եարատըլըշդան իպթիտասընատան՝ Ալլահ
օնլարը էրքէք վէ սիչի եարատըը:
Պու սէպէպտէն՝ ատամ պաբասընը վէ 7
անասընը Թէրք էօիուդ՝ գարըսընա եա-
փըշաճագ. Վէ իքիսի սիր Թէն օ- 8
ձադլար, չէյլէ քի՝ սրթըդ իքի սէ-
յիլէր, իլա սիր Թէն սիրիլէր: Էմմի 9

Ալլահըն չէֆթէլէուիյինի՝ ինսան այըր- 10
մայա: Վէ էվուէ օնուն շայիրտլէրի
էյինէ հէման սու շէյտէն էօթիւրիւ
օնա սիւալ էթտիլէր: Վէ օնլարա 11
սէօի. Քիմ քի գարըսընը պօշայըպ՝
պաշգասընը իլէ էվլէնիրսէ, օնուն իւզէ-
րինէ գիւնա էտէր: Գարը տախի գօճա- 12
սընը պօշայըպ՝ պաշգասընը իլէ էվլէնիր-
սէ, գինա էտէր:

Վէ օնա չօճուգլար կէթիրտիլէր, 13
քի օնլարա սօգունա. ամմա շայիրտ-
լէր՝ կէթիրէնլէրի ա՛զարլատըլար: Վէ
Յիսուս կէօրիւնճէ, տարըլըը, վէ օն-
լարա սէօի. Ճօճուգլարը սանա կէլ-
լասըա սէօի. Ճօճուգլարը սանա կէլ-
մէյիզ գէյ վէրմի, վէ օնլարը մէն էթ-
մէյիզ գէյ վէրմի, վէ օնլարը մէն էթ-
մէն. զէրա Ալլահըն փատիշահլըղը
այէօյլէրինսիր: Կէրճէք սէրճէմ սիզէ, 15
Ալլահըն փատիշահլըղընը քիմ քէ չո-
ճուգ կիպի գապուլ էթմէզսէ, օնա
հուգ կիպի գապուլ էթմէզսէ, օնա
ասլա կիրմէյէճէք սիր: Վէ օնլարը 16
գուճագլայըպ՝ օնլարըն իւզէրինէ էլ-
լէրինի գօյմազըպ՝ օնլարըն իւզէրինէ
խայըր տուսա՝ էյլէմի:

Վէ օ՝ սիչարըսա եօլսա կիսէր ի- 17
քէն, սիրի իլէրի սէյիրտիպ՝ օնուն
էօնիւնէ սուղ չէօքսիւ, վէ օնա սօր-
սու. Նա՛ էյի խոճա՝ նէ՞ էտէյիմ,
քի էտէմի հայաթա վարիս օլայըմ:
Վէ Յիսուս օնա սէօի. Պանա նի՞չին 18

էյի տէրսին , սիը Ալլահտան զայըլ
հիչ քիմսէ էյի տէյիլ սիը : Թէնապհ- 19
լէրի սիկլերսին . Չինա հէթմէյէսին .
Գաթլ հէթմէյէսին . Խըրսըզլըդ հէթ-
մէյէսին . Եալան շահատէթ հէթմէյէ-
սին . Զուլմ հէթմէյէսին . Պաղանա
վէ անանա ի՛զզէթ հյլէ : Վէ օ՝ ձէվապ 20
վէրիպ՝ օնա տէսի . Ես՝ խօձա՝ պուն-
լարըն ձէմի՛սինի կէնձլէյիմսէն պէրու
տապլատըմ՝ : Վէ Յիսուս օնա պաղըպ՝ 21
օնու տէվսի , վէ օնա տէսի . Գիր հք-
սինի վար . կիթ , նէն վար խսէ տաթ ,
վէ Փոպրըէրդ վէր , վէ հէօքսէ խա-
զինէ համնէսին . վէ հիչ խօչը պա-
տրըպ՝ պանա Թասի՛ օչ : Վէ օ՝ պու 22
սէօզսէն մահզուզ օլուպ՝ գատավէթ-
լէնէրէք կիթսի . զինա ջօզ վարիյէթի
վար խսի : Վէ Յիսուս էթրաֆա պա- 23
գըպ՝ շակիրտլէրինէ տէսի . Ձէննէմինի
օլանլար Ալլահըն փատիշահլըղընա նէ՛
կիւճ կիրէձէքլէր : Վէ շակիրտլէր օնուն 24
սէօզլէրինէ հէյրան գալըրլար խսի .
սոնա Իսուս Թէքրար ձէվապ էտիպ՝
օնլարա տէսի . Ես՝ էվլատլար՝ զէն-
կինէյէ կիւվէնէնլէրէ Ալլահըն փատի-
շահլըղընա կիրմէսի նէ՛ կիւճ օլուր :
Տէվէնին էյնէ տէլիկինատէն կէչմէսի՝ 25
զէննէմինին Ալլահըն փատիշահլըղընա
կիրմէսինատէն սանա գօյայ սըր : Վէ 26

ծնլար զիյասէթի իլէ հէյրան գալըպ՝
մապէյնլէրինատէ սէօսիլէր . Իմոն քի՛մ
27 գուրթուլա պիլիր : Վէ Յիսուս օնլարա
պաղըպ տէսի . Պո՛ սաոմլէրին ի՛ն-
սինատէ միւմքինսիզ սիր , լաքին Ալլա-
հըն ի՛նսինատէ տէյիլ . զինա Ալլահըն
28 ի՛նսինատէ հէր շէյ միւմքին սիր : Պէտ-
րոս օնա տէմէյէ պաշլատը . Իշթէ պիզ
հէր շէյի պրոպաղըպ , վէ սէնին սր-
29 սընձա կէլտիք : Վէ Յիսուս ձէվապ
վէրիպ տէսի . Կէրչէք տէրիմ սիզէ ,
հիչ քէսմսէ եօզ տուր քի՝ պէնիմ վէ
ինճիլին սէպէպսինատէն էվ՝ եա պար-
տաշլար եա պըզ գարնտաշլար եա պաղա
եա անա եա գարը եա էվլատլար եա
30 Թարլալար Թէքը հէթմիշ տէ , զիմոն
պու զէմանտէ գօվլայըշլար իլէ տահի
եիւզ գաթ զիյասէ՝ էվլեր վէ գարն-
տաշլար վէ գըզ գարնտաշլար վէ անա-
լար վէ էվլատլար վէ Թարլալար՝ վէ
կէլէձէք ա՛հիրատ հայաթ ալ-
31 մայա : Լաքին չօզ էվվէլքիլեր սոնկրատքի՝
վէ սոնկրատքիլեր էվվէլքի օլաճաղլար :
32 Վէ օնլար Երուսաղէմ ջրպողըլա-
րընատա՝ եօլտա իքէն , Յիսուս օնլարըն
գաբնտան գալմըշլար իտի , վէ օնլար հէյ-
րան գալմըշլար իտի . հէմ արտընձա
կիտէր իքէն գօրգուրլար իտի . վէ էյնէ
օնէքլէրէն եառընա ալըպ՝ օնլարա քէնդ-

ունէ վասն՝ օրացոյց չէյլէրն սէօյլէ-
մէյէ պաշտաօը • Փն իշխէ Երուսաղէմ 33
ջըդայօրուզ, վէ աուէմ Օղլու պաշ
քեահինլէրն վէ քեաթիպլէրն Թէսլիմ
օլունաճաղ, վէ ծնու էօլիւմէ հիւքմ
էուէճէքլէր, վէ ծնու Թայիֆէլէրին է-
լինէ Թէսլիմ էուէճէքլէր, վէ ծնու 34
պէվգէ ալաճաղլար, վէ ծնու տէօյէ-
ճէքլէր, վէ ծնա Թիւքիւրէճէքլէր, վէ
ծնու էօլսիւրէճէքլէր • վէ իւչիւնճիւ
կիւնուն սիրիլէճէք սիր :

Վէ Ջէբեդէոսուն օղուլլարը Յակո- 35
բոս հէմ Յովհաննէս՝ ծնուն եանընա
վարդ տէոսիէր • Նա՛ իսճա՝ իսթէ-
րիդ քի սիզէ էապայիմիզն պիդէ էապսին :
Վէ օ՝ ծնլարա տէոսի • Նէ՞ իսթէրսի- 36
նիզ՝ քի սիդէ էապիյիմ : Վէ օնլար ծնա 37
տէոսիէր • Գիդէ վէր քի՝ սաղթանա-
Թընաա պիրիմիզ սաղընաա վէ պիրիմիզ
ողուղնաա օվթուրսուն : Վէ Յիսուս օն- 38
լարա տէոսի • Նէ պիլէսիյինիզն պիլմէդ
սինիդ • պէնիմ իչէճէյիմ գաուէհն իչ-
մէյէ՝ վէ վաֆԹիդ օլաճաղըմ վաֆԹիդ
իլէ վաֆԹիդ օլմաղա գաուն՝ մի սի-
նիդ : Վէ օնլար ծնա տէոսիէր • Գաաիր 39
լիդ • վէ Յիսուս ծնլարա տէոսի • Կէրչէ
պէնիմ իչէճէյիմ գաուէհն իչէճէք սի-
նիդ, վէ պէնիմ վաֆԹիդ օլաճաղըմ
վաֆԹիդ իլէ վաֆԹիդ օլաճադ սընըդ •

40 Ամմա սաղընմաա վէ ողուղնաա օթուր-
մաընը վէրմէք պանա մախսուս տէ-
յիլ՝ իլլա քիմլէր իչիւն քի հազըրլան-
41 մըչ իսէ : Վէ օն ըայիրէ իչիսինճէ՝
Յաքոբոսա վէ Յովհաննէսէ տաղըլմաղա
42 պաշլաալըլար : Վէ Յիսուս ծնլարը չա-
ղըրսա՝ ծնլարա տէոսի • Պիլիր սինիդ՝
Թայիֆէլէրէ պաշ զանն օլունանլար՝
ծնլարըն իւզէրինէ հիւքիւմէԹ սիւրէր-
լէր, վէ ծնլարըն պէօյիւքլէրի՝ ծն-
լարըն իւզէրինէ զաափԹըխ էապէր-
43 լէր : Ամմա սիզսէ էօյլէ օլմասըն •
իլլա քիմ քի սիզսէ պէօյիւք օլմաղ
իսթէրսէ՝ սիզին խըզմէԹքեարընըզ օ-
44 սուն • Վէ քիմ քի սիզին իլքինիզ օլմաղ
իսթէրսէ՝ ձիւմլէսինին գուլու օլսուն :
45 Չիւնա աուէմ Օղլու տաճի՝ կէլմէտի
քի քինաինէ խըզմէԹ օլունա, իլլա
խըզմէԹ էապ, վէ ճանընը չօղլար պէ-
աէլինէ Ֆիտայէ վէրէ :

46 Վէ Երիքովա կէլտիլէր • Վէ օ՝ հէմ
չայիրտըլէրի վէ վաֆԹը խալդ Երիքով
տան չըգար իքէն, Տիմէոս օղլու քէօր
Բարտիմէոս՝ եօլուն եանընաա օթլէն-
47 մէյէ օթուրսուր իսէ : Վէ՝ ՆազարէԹլի
Յիսուս աուր աէյիւ իշիտինճէ, պա-
ղըրըպ՝ Եա՛ ԴաւիԹ օղլու Յիսուս՝
պանա մէրհամէԹ էյլէ աէմէյէ պաշ-
48 լասը : Վէ չօղլարը ծնու ազարլալըլար

լսի՝ քի սուս օլա. ամմա օ սաֆա
ղիյաաւ՝ Եա՛ Դաւիթ օղլու՝ պանա
մերհամեթ էյլէ զաղըրըը խսի: Վէ 48
Յիսուս տուրուաւ՝ Օ զաղըրըըն տէսի.
վէ քէօրիւ զաղըրըա՝ օնա տէսիլէր.
ճէսարէթլէն, գալը, սէնի զաղըրըօր:
Վէ օ՝ հավատընը սաթըը, վէ գալըրա 50
Յիսուսա կէլսի: Վէ Յիսուս ճէվապ 51
էտիպ՝ օնա սէսի. Նէ՞ իսթէրսին սա-
նա էտէյիմ. վէ քէօր օնա տէսի.
Եա՛ խոճամ՝ էսնէրիմ քի կէօրէյիմ:
Վէ Յիսուս օնա սէսի. կիթ, իման 52
նըն սէնի դուրթարսըը. վէ սէր ա՛գապ
կէօրսիւ, վէ եօլսա Յիսուսուն ար-
սընճա կիսէր խսի:

ԳԱՂ ԺԱ

Վէ Երուսաղէմէ եագլաշըըլըրըն- 1
սա, Ըեթֆագէ վէ Ըեթանիասա զէյ-
թինլիք սալընըն եանընսա իւէն, շա-
կիրտլերինսէն իքիսինի կէօնտէրսի.
Վէ օնլարա սէսի. Գարշընըզտաքի 2
քէօյէ վարըն, վէ օնսա կիրսիյինիզ
կիպի՝ իւզէրինէ հիչ սիր քիմսէ օթուր-
մամըշ՝ պաղը սիր սըրսա պուլաճաղ
սընըզ. օնու չէօզիւպ կէթիրին: Վէ 3
էյէր սիզի սիզէ՝ գուռնու նի՞չին է-
սէյօրսունուզ սէրսէ, տէյին քի՝ Տաղ-

սա լազըմ սընը. վէ օնու տէր ա՛գապ
4 պուրայա կէօնտէրէճէք սիր: Վէ կիթ-
սէսի, վէ սըփայը գափուսուն եա-
նընսա սիչընըըսա եօլուն աղըընսա
սաղը պուլսուլար, վէ օնու չէօզսիւ-
5 լէր: Վէ օրսուսա տուրանլարընըն պա՛
զընը օնլարա սէսիլէր. Սըփայը չէօ-
6 զիւպ նէ՞ էօէյօրսունուզ: Վէ օնլար՝
Յիսուսուն էմր էթտիյի կիսի օնլարա
սէսիլէր, վէ օնլարը զօյ վէրսիլէր:
7 Վէ սըփայը Յիսուսա կէթիրիպ՝ օնու-
նի իւզէրինէ էավատլարընը զօսուրսար, վէ
8 օ՝ օնուն իւզէրինէ օթուրսուս: Վէ
չօգընըը էավատլարընը եօլա սէօչէսի-
լէր. վէ ղայրընէրսի աղաճլարսան սաղ-
9 լէր. վէ ղայրընէրսի աղաճլարսան սաղ-
լար քէսիպ՝ եօլա սէօչէրլէր խսի: Վէ
էօնսէն վարանլար հէմ արսանսան կէ-
լէնլէր՝ զաղըրըպ սէրլէր խսի. Ովսան-
նա՝ Բաղրըն սաըընսա կէլէն միւպէ-
10 պարէք օլսուն. Բաղրըն սաըընսա կէ-
լէն պադըամըզ Դաւիթին փադըշահ-
լըղը միւպէպարէք օլսուն. էն եիւճէ-
11 լերսէ Ովսաննա: Վէ Յիսուս Երու-
սաղէմէ վէ հէյքէլէ կիրսի. վէ էթ-
րաֆընսա հէր շէյէ ըզրադըպ՝ սաթը-
վագըթ կէչ օլմադըըլա՝ օնիքիլէր իլէ
Ըեթանիայա չըգսը:
12 Վէ էրթէսի կիւն՝ օնլար Ըեթա-
13 նիասան ճըգսըճէլերընսա՝ աչըգսը: Վէ

ուզապետան եաիրագլը պիր ինձիր ա-
ղաձը կիօրնւսլ՝ կէլսէ քի սէնքի օնտա
պիր շէյ պուլա. վէ օնուն եանընա
կէլինձէ՝ եաիրագլարտան մա՛տա պիր
շէյ պուլմատը. զիրա ինձիր վադթը
տէյիլ էտի: Վէ Յիսուս ձէվապ էտիպ՝ 14
օնա ուէտի. Ումրթըգ էպէտէն հիչքիմսէ
սէնտէն մէյվէ եէմէսին. վէ օնուն շա-
յիրտլերի իշիտիրլէր էտի:

Վէ Երուսաղէմէ կէլտիլէր. վէ Յի- 15
սուս հէյքէլէ կիրիպ՝ հէյքէլտէ ալըշ-
վէրիշ էտինլերի պըշտարը չըփարմաղա
պաշլատը, վէ սարրաֆլարըն փիչքթախ-
թաներնը՝ վէ կէօյէրճինլերի սանթանըլա-
րըն նաքէմլէէրինի տէվիրտի: Վէ գօյ վէր- 16
մէզ էտի քի՝ պիր քիմսէ հէյքէլտէն
գաղ կէչիրսէ: Վէ թա՛լիմ էտիպ՝ օն- 17
լարա տէր էտի. Նէտը՞ւմամըշ մը քի՝
էվիմ հէմ թաղիֆէլէրի՝ խաթաուէթ էվի
անկըլաճադ պըլը. ամմա սիզ օնու խըր-
պըլըր մաղարատը էվթիրինիզ: Վէ քեա- 18
թիսլէր հէմ պաշ քեահինլէր իշինթա-
լէր, վէ օնու հէյաք էվթիչէ փուր-
սաթ արադըար էտի. զիրա օնտան գօր-
գադըար էտի. չինն քի սիրվիճին էտըզ՝
օնուն թա՛լիմինտէն հէյրան օլուր էտի:
Վէ ախշամ օլունճա՝ շէհիրին տիշարը- 19
րընա չըգադար էտի:

Վէ սապահլայըն օրատան կէչէր ի- 20

քէն, ինձիր աղաձընը քէօքտէն գու-
րուրմուչ կէօրտիլլէր: Վէ Պետրոսուն 21
խաթըրընա կէլմէք իլէ՝ օնա տէտի.
Եա՛ խօճա՝ ապաչ՝ պէտ տուա՝ էթտի-
յին ինձիր աղաձը գուրուրմուչ տուր:
Վէ Յիսուս ձէվապ վէրիպ՝ օնլարա 22
տէտի. Ալլահա իմանընըզ օլսուն:
Զիրա կէրչէք սիզէ տէրիմ՝ քի՝ քիմ 23
քի պու տաղա՝ Գալըլ, վէ տէնիզէ
պրաղըլ տէյիպ տէ՝ եէուրէյինտէ շիւպ-
հէլէնմէզսէ, իլլա տէտիյի շէյլէրին
վադի՝ օլամաղընա ինանըրտա, տէտիյի
գաղ օնա օլաճադ պըլը: Օնուն իչիւն սիզէ 24
տէրիմ, Տուա՝ էտէր էքէն հէմ տի-
լէտիյինիզ շէյլէրի աղաճաղընըզտա ինա-
նըպ տուրունուզ: Վէ տուա՝ 25
էթմէյէ տուրտուղունուզտա, էյէր պիր
քիմսէյէ գարշը պիր շէյինիզ վար իսէ,
ա՛ֆվ էտին. Թա՛ քի հէօքլէրտէ օլան
փէտէրինիզ տախի սիզէ տուշլարընըզը
ա՛ֆվ էտէ: Ամմա էյէր սիզ ա՛ֆվ 26
էթմէզսէնիզ, հէօքլէրտէքի փէտէրինիզ
տախի սիզին տուշլարընըզը ա՛ֆվ էթ-
մէյէճէք պիր:

Վէ թէքրար Երուսաղէմէ կէլտիլէր. 27
վէ օ՝ հէյքէլտէ կէզէր էքէն, պաշ քեա-
հինլէր վէ քեաթխուդէր վէ իհթիար-
լար օնուն եանընա կէլտիլէր. վէ օնա 28
տէտիլէր. Պուննարը նէ՞ հիքմէթմէթ

լէ հոէյօրսաւն , վէ պուռնլարը էթմէ-
յէ պու հիւքիւմէթի սանա քի՛մ վեր-
սի : Վէ Յիսուս ձէվապ վէրիպ՝ ան- 29
լարա ոէսի . պէն տասի սիզէ պիր
սէօզ սօրայըմ, վէ պանա ձէվապ վէ-
րին , ալէն ոէ սիզէ պուռնլարը նէ հիւ-
քիւմէթ իլէ էթմիյիմի սէօյլէյիմ .
Յովհաննէսին վաֆթիզն կէօքսէ՞ն մի 30
իսի . եօխսա ասէմլէրսէն մի իսի ,
պանա ձէվապ վէրին : Վէ քէնսի քէն- 31
սիլէրինսէ տուշիւնիւպ՝ սէրլէր իսի .
Էյէր կէօքսէն սէրսէք , սէյէձէք .
Իման նի՛չիւն ծնա ինանմասընըզ . Վէ 32
էյէր՝ ասէմլէրսէն սէրսէք , խալգսան
գօրգարըզ . վէրա հէվիսի Յովհաննէսի
կէրէէքսէն փէյղամպէր սիր սիյիւ
Թուռթալար իսի : Իմոի ձէվապ վէրիպ՝ 33
Յիսուս սէսիլէր . Պիլմէյիզ . վէ Յի-
սուս ձէվապ վէրիպ՝ ծնլարա սէսի .
Պէն սասի սիզէ պուռնլարը նէ հիւ-
քիւմէթ իլէ էթմիյիմի սէօյլէմէմ :

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ ծնլարա Թէմսիլլէր իլէ սէօյ- 1
լէմէյէ պաշլադը . Պիր ասէմ պաղ
սիքսի , վէ էթրաֆընա չիթ չէվիրսի ,
վէ ձէնսէրէ գաղարը , վէ գուռւէ եախ-
սը , վէ ծնու պաղձըլարդա Թէգիլիմ է-

2 սիպ՝ ղուրպէԹէ հվէՅսի : Վէ վագԹըն-
սա պաղձըլարա պիր իսըզմէԹքէսար
հէօնսէրսի , քի պաղձըլարսան՝ պաղըն
3 մահսուղնսան սլա : Ամմա ծնլար ծնու
Թուռթուպ սէօյսիւլէր , վէ պօշ հէօն-
4 սէրսիլէր : Վէ էյինէ ծնլարա պաշ-
գա պիր իսըզմէԹքէսար հէօնսէր-
սի . ծնու սասի Թաշլայըպ՝ պաղընը
եարսըլսար , վէ ծնու ըչդիլ հէօնսէրսի-
5 լէր : Վէ Թէքրար պաշգասընը հէօն-
սէրսի , ծնու սասի էօլսիւրսիւլէր .
վէ ջօզ սայըլէրինի քի՝ պա՛ղձըլարընը
սէօյսիւլէր , վէ պա՛ղձըլարընը էօլսիւ-
6 սիլէր : Իմոի ծնուն սահա պիր աէվ-
հիւլիւ օլուպ օլմադընա , հէսիհսինուէն
սօնկրա ծնու սասի ծնլարա հէօնսէ-
րիպ սէսի քի՝ Օղլումսան ուԹանա-
7 ձաղլար : Վէ օլ պաղձըլար քէնսի
քէնսիլէրինսէ սէսիլէր . Պու՝ վարիս
սիր , հէլին ծնու էօլսիւրէլիմ , վէ մի-
8 րաս պիզիմ օլա : Վէ ծնու Թուռթուպ
էօլսիւրսիւլէր , վէ պաղսան սիշարը
9 ջրդարըլսար : Իմոի պաղըն սահիսի
նէ՞ էսիձէք սիր . հէլիձէք , վէ օ պաղ-
ձըլարը հէլաք էսէձէք , վէ պաղը ա-
10 խէրլէրինէ վէրէձէք սիր : Պո՞ւ եաղը-
յը սասի օգուսմասընըզ մը . Ըօլ՝ եա-
վուձիլէրին ըհսաս էԹիսլէրի Թաշ՝
11 քէօչէ պուղը օլսու . Պու՝ Իսպպաան

ելսու, վէ կէօզլէրիմիզահ ա՛ճայլըպ սըր։
Վէ ծնու Թուլթամալա ս՛ուարլար իսի, 12
ամմա խալգսան գօղգսուլար, զիրա
պու Թէմանիլի քէնտիլէր իչլնէն սէօյլէ-
ալիյինի անկլատըլար. վէ ծնու պրսալըպ
կիԹաՀիլէր։
Վէ օնա փարիսեցիլէրսահն հէմ Հե- 13
րովդէսեանլարսան ապա՛ղըլարընը կէօն-
տէրսիլէր, քի ծնու սէօզ իլէ ավա-
յալար։ Վէ ծնըլար կէլնիա՝ ծնա սէ- 14
ալիլէր. Եա՛ Իսօձա՝ ալիլերիզ քի կէրչէք
սին, վէ քիմսէսին էօԹիւրիս վաղինֆէն
օլմազ. զիրա սաէմլէրին խաԹրընա
պագմասղարն, իլլա Ա՛ղլահընը էօրսնու
կէրչէքլիք իլէ էօյրէտիրսին. Կայարէ
խարամ վէրմէք Ճայի՞զ մի, Եօխսա
սէյի՞զ մի. վէրէլի՞մ մի, Եօխսա վէր- 15
մէյէլիմ մի։ Վէ օ՝ ծնըլարընը միւրայը-
լըղընը պիլմէյիլէ, ծնըլարա սէսի. Պէնի
նի՞չին ԹէՃրիւպէ էսուէր սինիզ. պանա
պիր տինար կէԹիրին, քի կէօրէյիմ։
Վէ ծնըլար կէԹիրսիլէր. վէ ծնըլարա 16
սէսի. Պու Թասվիր վէ իսմԹեաղընը
քիմի՞ն սիր. վէ ծնըլար սէսիլէր.
Կայսրին։ Վէ Իսուս Ճէվապ վէրիպ՝ 17
ծնըլարա սէսի. Կայսրէ միւԹա՛ղիպ օ-
ղան էյլէրի Կայսրէ՝ վէ Ա՛ղլահա միւ-
Թա՛ղիպ օղան էյլէրի Ա՛ղլահա էսա է-
սին. վէ ծնա Թա՛ՃՃիւպ էԹսիլէր։

18 Վէ գլսամէԹ էօլ սուր սէյէն Սադու-
կէցիլէր ծնա կէլսիլէր վէ ծնա սիւալէսիպ
19 սսիլէր. Եա՛ Իսօձա՝ Մովսէս պիզէ եազ-
սը քի՝ Էյէր պիր քէնտինին գարնսաշը
էօլիւր սէ՝ զարը պրսալըրսա, սոնա
էվլատլար պրսագմազսա, գարնսաշը օ-
նուն գարըսընը պսըն, վէ գարնսա-
20 շընա զիւրրիյէԹ գալըրըսըն։ Իմսի
էէսի գարնսաշ վար իսի. վէ իլքի
էվլէնսի, վէ էօլսիւքսէ՝ զիւրրիյէԹ
21 պրսագմասը։ Օ գարըսը իլքինճիսի սա-
խի պլսը, վէ էօլսիւ, վէ օ սա զիւրրի-
յէԹ պրսագմասը. քէզալընք իչիլմէզ
22 սիւ սախի։ Վէ ծնու էէսիսի սէ պլ-
պրսա. վէ զիւրրիյէԹ պրսագմասրըսը.
սրըպ, վէ զիւրրիյէԹ պրսագմասրըսը.
Հէրնիսինսէն սոնկրա գարը սախի էօլ-
23 սիւ։ Իմսի գլսամէԹսէ՝ գալդսրգլարը
զէմսն, ծնըլարսան հա՞նկըսընըն գա-
րըսը օլաճագ. չիւն քի ծնու էէսիսի
24 սէ գարը Թուլթսու։ Վէ Իսուս Հէ-
վապ վէրիպ՝ ծնըլարա սէսի. Պուսնուն
իչիլմն՝ քիԹապլարը վէ Ա՛ղլահընը գու-
րէԹինի պիլմէյինիզսէն սէ՞յիլ մի
25 քի՝ պլսանընը սընըզ։ Զիրա էօլիւլէր-
սէն գալդսրգլարը զէմսն՝ էվլէնմէզ-
լէր, վէ էվլէնսիրիլմէզլէր. իլլա կէօք-
26 լէրսէ մէլէքլէր կիսի պիրլէր։ Սոնա
էօլիւլէրընն խուսուսունսա՝ քի գլյսամ
էսկՃէքլէր, Մովսէսին քիԹապընսա

օգո՞ւմատըն ըզ մը, քի Ալլահ օնա պէօ-
յիւրթլէնատ սէօյլէյիպ տէտի. գէն
Աբրահամին Ալլահը վէ Իսահաղըն
Ալլահը վէ Յաղուբուն Ալլահը իմ: 27
Ալլահ էօլիւլէրին տէյիլ՝ իլլա եաշա-
յանլարըն ուը. իմոն սիզ չօգ ալ-
մանըը սընըզ:

Վէ քեաֆիխալէրտէն պիրի կէլիպ՝ 28
օնլարըն միւճատէլէ էթտիկինի իչին-
մէյինչէ՝ օնուն օնլարա էյի ճէվապ վէր-
մեյինի պիլտիկինատէն՝ օնա սիւալ
էթտի. Թէննանէրին հէվիսանինատէն իլ-
քի համնիլատը ուը: Վէ Յիսուս օնա 29
ճէվապ վէրտի քի՝ Հէմ Թէննանէրին
իլքի՝ Տինվէ նա՛ Իսրայէլ Ալլահը-
մըզ Տաղա պիր Տաղա ուը. վէ 30
Ալլահըն Տաղաըը ամպէնէն եիւրէյին-
տէն վէ ամպէնէն ճանընտան վէ ամպ-
ենէն ֆէքրինատէն վէ ամպենէն գուվ-
վէթինէն իլէ ատվէսինն. իլք Թէննանի սու-
տուը: Վէ սուռնա ատէնգէր նէքինճի 31
Գօնշուռնու քէնտինն կիսի ատվէսինն.
սուռնտարատան ատէօիւք զայըն Թէննանի
էօք տուը: Վէ քեաֆիխ օնա ատէտի. 32
Խօշ էա՛ Խուճա, կէրչէք ատէօյէտինն,
քի Ալլահ պիր ուը, վէ օնատան պա՛տա
զայըն էօք տուը. Վէ օնու ամպէնէն 33
նէիւրէքատէն վէ ամպենէն ա՛գըլատան վէ
ամպենէն ճանատան վէ ամպենէն գուվ-

վէթ իլէ ատվէսին՝ հէմ գօնշուլու քէն-
տինն կիսի ատվէսին՝ հէմ պիւթիւն քան-
մալարտան վէ դուրպանլարտան իւս-
թինն ուը: Վէ Յիսուս օնուն ա՛գը- 34
լանէ ճէվապ վէրտիկինի կէօրիւնճէ,
օնա տէտի. Ալլահըն փատիշահլըլըն-
տան ուզաք տէյիլ սին. վէ օնա սիւալ
էթմէյէ արթըդ քիմսէ ճէսարէթ էտէ-
մէզ իտի:

Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Թա՛լիմ էտէրէք՝ 35
ճէվապ էտիպ տէտի. Չէաֆիխլէր
նի՞ճէ տէրլէր քի՝ Քրիստոս Դաւիթին
օղլու ուը: Չէիրա Դաւիթ քէնտիճի՝ 36
Ընղիլ Հուհ իլէ տէտի. Տապ՝ Տապ-
ըմա տէտի. Սաղ եանըմտա օթուր,
Թա պէն սէնին տիւշմէնլէրինի այագ-
լարընա պատամատ գօյունճայատէք:
Իմոն Դաւիթ քէնտիճի օնա Տապ 37
ուէր, վէ նէ՞րէտէն օնուն օղլու օլուր.
վէ խալգըն ճօղու՝ օնու խօշլանտըպ
սինկլէրլէր իտի:

Վէ ծնլարա Թա՛լիմինտէ ուէր իտի. 38
Չէյնէթլի էտվատլար իլէ կէզմէյի վէ
վահարլարտա ակլամլարը՝ վէ ճէմի՛յէթ 39
էրլէրինտէ պաշ ախտրլէրի՝ վէ սոֆ-
ճամ Թաամ՛լարտա պաշ փոտրըլը ակ-
վէն քեաֆիխլէրտէն ասագընըն: Օնլար 40
տուլ գարըլարըն էվլէրինի էրլէր, վէ
ապհանէ իլէ ուզուն տուա՛լտը կտտը-

լէր · ընդ առն զկին առնել ա՛զատ ա-
լաճապըլար :

Վէ ցիսուս խաղինէ անտրըլընն 41
պարշըլընաս օթուրուսա՝ խալգըն խա-
ղինէ անտրըլընս մանկըը աթտրըլընը
ուէյր էաէր իսի · վէ ջօգ ղէնկինըլէր
ջօգ գօսուրլար : Վէ պիր փագիր տուէ 42
դարը կէլիա՝ նէի վուէ գօսու , քի պիր
մանկըը սըր : Վէ շայերտալէրինի ջա- 43
ղըրըա՝ ընդառա տէսի · կէրչէք սէրիա
սիզէ քի՝ պու փագիր տուէ դարը խա-
ղինէ անտրըլընս աթանըլարըն հէվի-
սինտէն զկյատէ աթտը : Ջէրա հէվիսի 44
քէնտիլէրին արթանըլնաս աթտրըլար ·
ամմա պու դարը՝ քէնտի էօխսուլլու-
ղունտան հէր նէսի վար իսէ՝ պիւթիւն
մալընը աթտը :

ՊԱՊ ԺԹ

Վէ օ՝ հէյքէլտէն ջըդար իքէն , 1
շայերտալէրինտէն պիրի ծնա ուէտի · Եա՛
խոճա՝ պապ , նա՛րըլ Թաշլար՝ վէ նա՛-
րըլ պինալար սըր : Վէ ցիսուս ձէվապ 2
վէրիա՝ ծնա ուէտի · Պու պէօյուք պի-
նալարը կէօրի՞ր միւ սիւն · ասլա Թաշ
Թաշ իւզէրինէ գալմայաճագ սըր , քի
էրդըլմայա :

Վէ օ՝ զէյթինլիք տաղընտա հէյքէ- 3

լէն գարշըլընաս օթուրուր իքէն , Պետ-
րոս վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս վէ
Անդրէաս ծնա Թէնհաճէ սօրարլար ի- 4
սի · Պու չէյլէր նէ՞ զէման օլաճագ՝
վէ պունլարըն ձիւմլէսի Թէքմիլ օլա-
ճաղը զէմանըն նիշանը նէ՞ սիր՝ պիզէ 5
սէյլէ : Վէ ցիսուս ծնըլարա ձէվապ
վէրիա՝ սէմէյէ պաշլաաը · Պաքըն ,
սիզի քիմսէ սլտաթմասըն · Չէրա ջօգ 6
քիմսէլէր պէնիմ խամիմ իլէ կէլիա սէ-
յէձէքլէր քի՝ պէն Քրիսթոս ուամ , վէ
ջօգլարընը սլտատաճագլար : Վէ ձէնք- 7
լէր՝ հէմ ձէնք խապէրլէրի իշիթմէյի-
նիզտէ , խուրքմէյէսինիզ · զէրա պու նէս-
նէլէր օլմադ կէրէք , բաքըն տաճա սօն
տէյիլ սըր : Չէրա միլէթ միլէթի իւ- 8
զէրինէ՝ վէ փատիշահլըգ փատիշահլըգ
իւզէրինէ գալգաճագ , վէ մահալ պէ
մահալ զէլզէլէլէր օլաճագ , վէ գըթ-
լըգլար հէմ գարշըշգլըգլար օլաճագ ·
պունլար աղրըլարըն պաշլանկըճը սրր :
Սիզ խէ քէնտիլէրինիզի կէօզէտին · 9
զէրա սիզի ձէմաաթլարա Թէսլիմ է-
տէճէքլէր · վէ ձէմիյէթ էէրլէրինտէ
տէյիւլէձէք սինիզ , վէ պէնիմ իչիւն
վալիլէրին վէ փատիշահլարըն էօնիւնտէ՝
օնըլարա շէհատէթ իչիւն՝ տուրաճագ
սընըզ : Վէ հէմ , Թայիֆէլէրէ Խնձիլ 10
էվվէլա վ՛ազ օլունմագ կէրէք : Վէ 11

սիզն կէօլթիւրիւալ թէսլիմ էլթախքըրի
ղէման, նէ սէօյլէյէնինիզ տէյին՝ իլէր-
սէն գայըրս չէքմէն, վէ տիւշիւնմէն.
լաքին սիզէ օ սաա՛թտա նէ վէրիլիրսէ,
նուս սէօյլէյին. զիրա սէօյլէյէն սիզ
տէյիլ սինինիզ, իլլա Ա՛զիզ Րուհ տուր:
Իման գարնտաշ գարնտաշը՝ հէմ պատա 12
օղուլտս էօլիւմ թէսլիմ էտէձէք. վէ
էվլատլար աթալարը իւղէրինէ գալգա-
ճագլար, վէ օնլարը էօլտիւրտէձէքլէր:
Վէ խամիմ իչինն հէվիսանէտէն նէքրահ 13
օղուննաճագ սընըզ. ամմա սօնատէք
սապը էտէն՝ օ գուրթուլաճագ:

Վէ Դանիէլ փէյղամպէրին սէօյլէ- 14
տէյ վէրանլըգ մէքրուհլուղունան ձա-
հիլ օլմայան նէրսէ տուրտուղունտ
հէօրսէյիւնիւզ զէման, (օգուստ անկ-
լասըն,) օ զէման Եհհուտիսթանտա
օ՞անլար՝ տաճլարտա գաչընընլար. վէ 15
տամտա օլան՝ էվէ էնմէհին, վէ էվին-
տէն սիր շէյ ալմադըղ իչէրի հէրմէհին:
Վէ Թարղատա օլան՝ էսվապընը ալմադըղ 16
հէրի տէօնմէհին: Վէ օլ հիւնէրտէ՝ վայ 17
համիլէ վէ էմզիքլի օլան գադընլարտա:
Վէ տուա՛ էտին քի՝ գաչմանըղ գընշտա 18
օլմասըն: Զիրա օ հիւնէրտէ շէօյլէ սըզ- 19
լէթ օլաճագ քի՝ ծնուն հիսսի Ընդահըն
էտրաֆտընը էարտասընըշտան պէրու
շիմտիյէտէք օլմատը, վէ տադա օլաճագ

20 տէյիլ տիր: Վէ էյէր Րադդ օ հիւն-
լէրի գընտաղթմատայընտը, հիչ պիր թէն
գուրթուլմազ իտի. լաքին աէչմիյի սէ-
չիլմիշլէր իչիւն օլ հիւնլէրի գընտաղթ-
21 տը: Վէ օլ զէման էյէր պիրի սիզէ
տէրտէ, Իչթէ Ֆրիատոս պուրատա,
էախօտ՝ Իչթէ օրատա տընը, ինանմա-
22 յընըզ: Զիրա էտան քրիստոսլար
վէ էտան փէյղամպէրլէր գալգաճագ-
լար, վէ՝ էյէր միւմքին իսէ՝ սէչմէ-
միշլէրի պիւթ տաղտաթմադ իչիւն՝ ա՛ղա-
մէթլէր վէ ա՛ճայընտ չէյլէր էտէձէք-
23 լէր: Սիզ իսէ հէօզէտին. իչթէ սիզէ
հէվիսանին փէչին սէօյլէմիշ իմ:
24 Լաքին օլ հիւնլէրտէ՝ օլ սընդէթտէն
սօնկրա՝ հիւնէշ գարարաճագ, վէ այ
25 քէնտի ընընընը վէրմէյէճէք: Վէ հէօ-
յիւն էընընընլարը աիւչէձէքլէր, վէ
հէօքլէրտէ օլան գուվվէթլէր սարսը-
26 լաճագլար: Վէ օ զէման տաէմ Օղուզ
նուս ա՛զիմ գուվվէթ վէ ճէլալ իլէ՝
պուրութլարտա հէլիր հէօրէձէքլէր:
27 Վէ օլ զէման քէնտի մէլէքլէրինի հէօն-
տէրիսի՝ քէնտի սէչիլմիշլէրինի տէօրթ
բիւճիհէարտան՝ էրին ուճունտան թա-
հէյին ուճունտէք տէվշիրէճէք տիր:
28 Վէ թէմմիսի ինձիր ադաճընտան էօյ-
րէնին. ծնուն տա՛ր արթընգ էուսմէյէ
օլուր տի՝ էախրատլարը պիթէրտէ

եաղըն եապըն օլտուղուննու անկլար
սընըզ : Քէզալիք սիզ տախի՝ պուն[լա- 29
ըըն վապի՝ օլտուղուննու կէօրթուլիւնիւզ
զէման , անկլայըն քի եապըն տըր ,
գախուլարտա փըր : Կէրչէք աէրիմ սիզէ 30
քի՝ պու սիլսիլէ մուԹլագա կէչմէյէ-
ճէք , Թա պունլարըն ճիւմլէսի վապի՝
օլանատէք : Կէօք հէմ եէր կէչէճէք- 31
լէր . ամմա սէօզլէրիմ տալա կէչմէյէ-
ճէքլէր : Լաքին օ կիւնտէն վէ օ սա- 32
ա՛Թտան էօԹիւրիւ՝ հիչքիմսէ պիլմէզ ,
նէ կէօքտէ օլան մէլէքլէր՝ նէ տէ Օ-
ղուլ , անճաք փէտէր պէնիր : Պագըն , 33
ույանըգ տուրուն վէ տուա՝ էտին .
զիւրա օլ վագԹըն նէ զէման օլտուլու-
նու պիլմէզ սինիզ : ՂուրպէԹէ կիտէն 34
պիր ատամ միսիւլիս տըր քի՝ էվինի
պրաղըպ գուլլարընա հիւքիւմէԹի՝ վէ
հէր քէսէ իչինի վէրիր , վէ պաչու-
ճուլա ԹէնապիՀ էտեր քի՝ ույանըգ տուր-
սուն : Իմոի ույանըգ տուրուն . զիւրա 35
էվսահիպինէ զէման կէլէճէյինի՝ ախշամ
եա կէճէ եարըսը եա իսթօս էօԹմէսինտէ
եա սապահ մը՝ պիլմէզ սինիզ : Օլմայա 36
քի՝ անիսըզըն կէլիպ՝ սիզի ույգուսա
պուլա : Վէ սիզէ սէօյլէսիյիմ՝ չէյլէրի՝ 37
հէր քէսէ սէօյլէրիմ . Ույանըգ տու-
րուն :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ էպի կիւնտէն սօնկրա՝ պասէք
վէ խամուրտուզ իտի . վէ պաշքեահին-
լէր հէմ քեաԹիպլէր օնու ֆէնտ իլէ
ԹուԹուպ էօլտուրմէյէ եօլ արարլար
2 իտի : Վէ սէրլէր իտի . Պայրամտա օլ-
մասըն . օլմայա խալգտա վէլվէլէ օլա :
3 Վէ օ ՌեԹանիատա ճիւտամլը Սիմո-
նուն էվինտէ օլուպ՝ սօֆրատա օԹու-
րուր իքէն , սու մէրմէրի գապլընտա
տըր պահալը խալխս նարտին եապը
իլէ՝ պիր գարը կէլտի , վէ գապը գը-
րըպ՝ օնուն պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ :
4 Վէ պա՛զը քիմսէլէր քէնտի քէնտիլէ-
րինտէ տարըլըպ տէրլէր իտի . Պու եաղ
5 նի՞չիւն ԹէլէՖ օլտու : Չէրա պու
եաղ՝ իւչ էիւզ աինարտան զիյատէ
սաԹըլըպ՝ ֆագիրլէրէ վէրիլէ պիլիր
իտի . վէ օնա մըրըլտանըրըպ իտի :
6 Ամմա Յիսուս ուէտի . Օնու արագըն ,
նի՞չիւն օնա զահմէԹ վէրիր սինիզ .
7 պանա խայըրլը եէ իչլէտի : Չէրա Ֆա-
գիրլէր տայիմա սիզինն էլէ տիր , վէ
խամէտիպինիլ զէման օնլարա էյիլիք
էտէ պիլիր սինիզ . լաքին պէն տայիմա
8 սիզինն էլէ տէյիլ իմ : Պու՝ էլինտէն
կէլմիյինի էյլէտի . ԹէնիմԹի՝ կէօմմէք

լչլուն վիշլին մեհս էթմէյէ տավտանոը :
կերչէք աէրիմ սիզէ , պու Ինձիլ պիւ-
թիւն ալիւնեասաս՝ հէր նէրէհտէ վ'ազ
օլմանուրսա , պու գարընըն էթտիկի
սահի՝ օնուն զլիքրի եչլուն սէօյլէնէճէք
տիր :

Վէ օնլիքիլէրին պիրի՝ Իսկարիովալու
Յուդա պաշ քեահինլէրէ վարտը , քի
օնու օնլարա Թէսլիմ էտէ : Վէ օնլար
իշլտինճէ՝ սեվինտիլէր , վէ օնա ագչ
վերմէյէ վա'ա էթտիլէր . վէ օնու միւ-
նասիպէթ իլէ էլչ վերմէյէ Թարիգ
արար իտի :

Վէ իսամուրտուզտան իլգ կիւնլէնէնտէ՝
պասէքի պօլաղլատըգըտը զէման՝ շա-
կիրտլէրի օնա ասէտլէր . Ներէհտէ իս-
Թէրսէն քի վարըպ հազըրլըդ կէօրէլիմ՝
քի պասէքի եէյէսէն : Վէ չայիրտալէ-
րինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ՝ օնլարա
ասէտի . Ճէհտէ կիտուն , վէ սիզէ՝ պիր
տու ասէաԹիտի Ինճիլինմիշ ատէմ ըտաԹ
կէլէճէք . օնուն արտընճա վարըն . Վէ
օ՝ Ներէյէ կիրէրսէ , էվ տահիպինէ
տէյին քի՝ Խօճա տէյօր . Չայիրտալէ-
րիմ իլէ պասէքի եէյէճէյիմ օտա Ներ-
րէտէ տիր : Վէ օ սիզէ տէօշլինմիշ հա-
զըր՝ պիր պէօյիւք իւսԹ գաթ օտասը
կէօսԹէրէճէք . սիզէ օրատա հազըրլըդ
կէօրսէն : Վէ օնուն չայիրտալէրի ջըգըպ՝

ջէհտէ կէլտիլէր . վէ օնուն օնլարա տէ-
սիյէ կիսպէ պօլտուլար , վէ պասէքի
հազըրլատըլար :

17 Վէ ախշամ օլունճա , օնիքիլէր իլէ
18 կէլտի . վէ օնլար սօֆրատա օԹուրուպ
եէր էքէն , Յիսուս տէտի . կերչէք տէ-
րիմ սիզէ , քի սիզտէն պիրի պիզի իլէ
վերէճէք , քի օ պէնիմ իլէ Թատ'մ էտէ-
19 յօր : Վէ օնլար գասավԹլէնիպ՝ պի-
րէր պիրէր օնա տէմէյէ պաշլատըլար .
Սագըն պէն օ՞ղլայըմ , վէ պաշգասը՝
20 Սագըն պէն օ՞ղլայըմ : Վէ օ՝ ճէվապ
վերիպ օնլարա տէտի . Օնիքիլէրտէն
պիրի՝ էլինի պէնիմ իլէ սահանա պա-
21 տիրի՝ էլինի պէնիմ իլէ տահանա պա-
տիրի՝ էլինի պէնիմ իլէ տահանա պա-
տիրի՝ էլինի պէնիմ իլէ տահանա պա-

քի՝ արթըգ սամանըն մահտուլունուան
սալա իչմէյէճէյիմ, Թա օ կիւնէտէք
քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղընուա օնու
էնէն իչէճէյիմ: Վէ օնլար իլահի օ-
գույուսի՝ զէյթինլիգ տաղընա չըգըլ-
լար:

Վէ Յիսուս օնլարա տէմի քի՝ Պու
կէճէ հապգլըմաա հէվինիլ սիւրչէճէք
սինիլ. զիրա հազըրլըղ տըր. Ձօպանը
վուրաճաղըմ, վէ գույունլար տաղըլաճաք
տըր: Ամմա պէն գլյամ էթմահիքտահն
ածնկրա՝ սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա վա-
րաճաղըմ: Վէ Պետրոս օնա տէմի.
Էյէր հէվինուն սիւրչէտիլէր տախի, պէն
տէյիլ: Վէ Յիսուս օնա տէմի. Կէր-
չէք տէրիմ տանա քի՝ պու կիւն՝ հէման
պու կէճէ իսրօն լիքի քէրրէ էօթմէղ-
տէն, պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէ-
ճէքսին: Ամմա օ՝ տահա զիյատէ տէր
իտի. Էյէր պանա տէնին իլէ էօլմէք
լազըմ կէլսէ, սէնի տալա ինքեար էթ-
մէյէճէյիմ. վէ հէվինուն տէ պէյլէ
տէրլէր իտի:

Վէ տոր Գեթսեմանի օլան պէր
մահալէ կէլտիլէր. վէ շայիրտալէրինէ
տէմի. Պէն տուա՝ էտինէտէք՝ սիզ
պուրատա օթուրուն: Վէ Պետրոսու
հէմ Յակոբոսու վէ Յովհաննէսի պի-
լէնինճէ ալտը. վէ իւրքմէյէ հէմ վէք

34 Թահտալանմագա պաշլատը. Վէ օնլարա
տէմի. Ճանըմ՝ էօլիւմ տէրէճէնինտէ
պայէթ գահավէթլի տիր. պուրատա գա-
35 լըն, վէ ուչանըգ տուրուն: Վէ պիր
ազ իլէրի վարըպ՝ եէրէ գափանտը.
վէ տուա՝ էտէր իտի քի՝ էյէր միւմքին
36 իսէ, օնտան պու սահ՛թ կէչսին: Վէ
տէր իտի. Եա՛ Ա բբա՝ փէտէր, սէնին
ի՛նտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր. պու
գահէհի պէնտէն կէչիր. լաքին պէնիմ
իսթէտիյիմ օլմասըն, իլլա սէնին իս-
37 տիյին օլսուն: Վէ կէլուպ օնլարը ուչ-
գուսա պուլտու, վէ Պետրոսա տէմի.
Եա՛ Սիմոն՝ ույո՞ւր մուս սուն. պիր
սահ՛թ ուչանըգ տուրմագա գահըր օ՞լ-
38 մասըն մը: Ուչանըգ տուրուն, վէ տուա՝
էտին, շէյէթէ քի Թէնրիւպէյէ տիւշ-
մէյէճինիզ. հէրչի րուհ հազըր՝ ամմա
39 թէն զայի՛ֆ տիր: Վէ Թէքրար վարըպ՝
հէման օ սէօզիւ սէօյլէյէրէք՝ տուա՝
40 էյլէտի: Վէ կէրի տէօնիւպ՝ էինէ օն-
լարը ուչգուսա պուլտու. զիրա օնլա-
րըն կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի, վէ օնա
նէ ճէվապ վէրէճէքլէրինի պիլէմէտի-
41 լէր: Վէ իւչիւնճիւ քէրրէ կէլտի, վէ
օնլարա տէմի. Արթըգ ուչուսուն, վէ
րահաթլանըն. կէչտի, սահ՛թ կէլտի.
իշթէ ատէմ Օղլու՝ կիւնահքէարլարըն
42 էլլէրինէ թէսլիմ օլունուսօր: Գալգըն,

կիսէլիմ. իշեն պէնի էլէ վերէն եապ-
լաշը։
Վէ տէր ա՛գապ՝ օ տահա սէօյլեր 41
էքէն՝ ծնէքէլերին պիրի օլան Յուդա
կէլսի, վէ ծնուն պիլէսինճէ պոշ քեա-
հինլերին վէ քեամիպլերին վէ նիսպի-
արլարին Թարաֆընատան պըչաղլար վէ
օտուն̈լար իլէ չօղ գալապալըդ վար
իտի։ Վէ ծնու էլէ վերէն՝ օնլարա նի- 44
չան վերիպ տէմիշ իտի. Քիմի քի հօ-
վիեր իսէմ՝ օ տուր. ծնու ԹուԹուն,
վէ գավլընճէ կէօմիւրիւն։ Վէ օ կէլին- 45
ճէ, չարխուճապ ծնուն եանընա վարըպ՝
Եա՛ խոճա՝ խոճա տէպի, վէ ծնու հօվ-
տիւ։ Վէ օնլար ծնուն իւզէրինէ էլ- 46
լերինի սալըպլար, վէ ծնու ԹուԹտու-
լար։ Վէ օրատա տուրանլարտան պիր 47
քիմսէ՝ պըչաղը չէքիպ պոշ քեահինին
գուլմանու վուրտու, վէ ծնուն գուլա-
ղընը տիւշիւրտիւ։ Վէ Յիսուս Ճէվապ 48
վէրիպ օնլարա տէտի. պէնի ԹուԹմա-
ղա՝ խըրսը՛զ իւզէրինէ կիսէլ մի պը-
չաղլար վէ օտուն̈լար իլէ չըգտընըզ։
Հէր կիմսէ՝ հէյքէլտէ Թա՛լիմ էտէրէք՝ 49
սիզին իլէ իտիմ, վէ պէնի ԹուԹմա-
ընըզ. ամմա քիԹապլար Թէքմիլ օլ-
մագ իչիւն պէօյլէ օլմուս։ Վէ հէմ չա- 50
հէրլէրի ծնու պրուալըպ՝ գաչտըլար։ Վէ 51
չըփլագ ընէնէ իւզէրինտէ չարշաֆա պիւ-

րլունմիւշ պիր կէնճ քիմսէ օնուն ար-
տընճա կիսէր իտի. վէ ուշագլար օնու
52 ԹուԹտուլար։ Վէ օ չարշաֆը պրուալըպ՝
օնլարտան չըփլագ գաչտը։
53 Վէ Յիսուս պոշ քեահինէ կէօ-
թիւրտիւլեր. վէ հէմ պոշ քեահինլէր
վէ իհթիարլար վէ քեամիպլէր օնուն
54 եանընա ճէմ՝ օլտուլար։ Վէ պետրոս
Թա պոշ քեահինին ավլուսունուն իչէ-
րիսինէքէ՝ օնուն արտընճա ուշագտան
կիսէմի. վէ խըզ Ռէքքեարլար իլէ օԹու-
րուպ՝ աՀէչլին եանընտա ըսընըր իտի։
55 Վէ պոշ քեահինլէր հէմ պիւԹիւն ճէ-
մաա՛Թ Յիսուսա գարշը՝ օնու էօլտիւր-
մէք իչիւն՝ չէհատէԹ արտըլար իտի,
56 վէ պուլմազլար իտի։ Ճիրա օնա գարշը
չոդ քիմսէլեր եալան չէհատէԹ էտեր-
լեր իտի, ամմա չէհատէԹլեր մուԹա-
57 պըդ տէյիլլեր իտի։ Վէ պա՛զըլարը
գալգընպ՝ օնա գարշը եալան չէհատէԹ
58 էտերէք տէտիլեր քի, Պիզ օնու իչիԹ-
տիք, քի տէրիտի. Պէն պու կէլ իլէ
եափըլմըշ հէյքէլի պօղաճալըմ, վէ լուչ
կիւնտե պուշգա պիր կէլ իլէ եափըլ-
59 մամըշ պինա էտէճէյիմ։ Վէ պէօյլէ
տահի օնլարըն չէհատէԹի մուԹապըդ
60 տէյիլ իտի։ Վէ պոշ քեահին օրԹայա
գալգընպ՝ Յիսուսա սուալ ուԹտի, վէ
տէտի. Հիչ սիզի չէյ Ճէվապ վէրմէ՞զ

մի սին . պուն[լալ] սանա գալշը նէ՞
շէհատւէթ էտէյօրլար : Օ խսէ սիւքիւթ 6
էտէր խոխ , վէ հիչ պիր ձէվապ վէր-
մէզ խոխ . թէքքրար պաշ քեահէին օնա
սիւսալ էթմէխ , վէ օնա ուէմէխ . Մխրէհ-
պարէէին Օղլու Փրխատոս ա՞ն մի սին :
Վէ Յիսուս տէմէխ . Պէն խմ՛ , վէ տաէմ 6
Օղլունու Գուտարկէթին տաղընտա օթու-
րուր՝ վէ կէօյլուն պուղուվէթլարը իլէ
կէլելր կէօրէճէք սինիլ : Նոսխ պաշքեա- 6
հին պաֆթանլարընը էլրլէթլպ տէմէխ .
Ս րթլէդ պիղէ շահխտէկր նէ՞ լազըմ :
Փիւֆրիւ իշնէթտինիլ . սիղէ նի՞ճէ կէօ- 6
րնէնլը . վէ օնլարըն հէվխատ օնուն
խուղէրինէ հիւքմ էթտիկէր , քի հօլիւմ
միւսթահապ ոլրը :

Վէ պա՛զլարը օնա թիւքիւրմէյ 6
վէ եիւղնւնիւ էօրթմէյէ , վէ օնա էուտ-
րուզ վուրմազա , վէ օնա՝ փէյղամպէր-
լէք էյլէ ուէմէյէ պաշլատըլար . վէ խրզ-
մէթքեարլար օնա սիլէ վուրուրլար խոխ :

Վէ Պէտրոս աշաղտա ովուտա 66
նէքէն , պաշ քեահինին խալայըգլարըն-
տան պիրի կէլտի . Վէ Պէտրոսու ըսը- 67
նըը նէքէն կէօրտիւյիւնտէ , օնա պագ-
մազլաչ՝ ուէտի . Սէն ուէ Նազարէթլի
Ցիսուս իլէ խոխն : Նոսխ օ՝ ինքեար 68
խոխ ուէտի . Նէ՞ ուէյլէյօրսուն՝ պիլ
մէմ , վէ անկլամամ . վէ սիշարըգա ուէ-

69 լնզէ ջրգալը , վէ խօրօս էօթտու : Վէ
խալայըդ եինէ օնու կէօրմէյինէ , օրա-
տա տուրանլարա ուէմէյէ պաշլատը քի՝
70 Պու տա օնլարտան սրը : Վէ օ՝ թէքքը-
րար ինքեար էտէր խոխ . վէ պիրազ-
տան սօնկրա՝ եինէ օրատա տուրանլար
պետրոսա ուէտինէրը . կէրջէքտէն օնլար-
տան սրն . ջիւն քի Գալիլեացը սրն ,
71 վէ ուէյլէյինէն պէնզէյօր : Ամմա օ՝
Պու ուէտինէյինիզ ատէմի պիլմէմ ուէյնւ՝
լա՛նէթ օղուտմազա վէ եէմին էթմէյէ
72 պաշլատը : Վէ տէր ա՛գազ էքինճի
քէրնէ խօրօս էօթտու . վէ Պէտրոս
Ցիսուսուն օնա՝ Խօրօս իքի քէրրէ էօթ-
մէզտէն՝ պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէ-
ճէք սին ուէյու ուէտինէ ուէօղիւ խաթ-
րընա կէթիրտի . վէ տէր ա՛գազ ագ-
լամազա պաշլատը :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Վէ տէր ա՛գազ առաքհլայըն պաշ
քեահինէրը՝ իհսթարլար վէ քեաթիպէր-
իլէ պիւթիւն մէճլիս մէղվերտէթ էտիւ՝
Ցիսուսու պաղլատարլար , վէ կէօթիւ-
րիւզ Պիղատոսա թէսլիմ էթտիկէր :
2 Վէ Պիղատոս օնա սիւսալ էթտի . Ե՞-
հուտիլէրին փատիշահը ա՞ն մի սին .
վէ օ՝ Ձէվապ վէրիւ օնա ուէտի . Գէն-

ման սէօյէսան։ Վէ պաշ քեահինէլէր
ընտան ըսի հնքեայէթ էտէլէր իտի։
Վէ պիղատոս էինէ ծնա ասուպ ատի.
Հիչ պիր ձէվապ վէրմէ՞զ մի ման. պար՝
ատնա գարշը նէ գաստար չէյլէր չէհա-
ատէթ էտէյօրլար։ Ամմա Իսուս ար-
թըզ հիչ պիր ձէվապ վէրմէտի, չէյլե
քի՝ պիղատոս թա՛ճճուպ էտէր իտի։
Վէ հէր պայրամտա՝ ծնլարա ման-
ուքլերի պիր մահպուս ատը վէրիր
իտի։ Վէ Բարաբբա տէնիլէն քիման՝
ճիւմհուր ըէֆիգլէրի իլէ պաղլը իտի,
քի ծնլար ճիւմհուրտաէ գան էթմիշլէր
իտի։ Վէ գալաատլըգ պաղլըրտա՝ ծնլա-
րա տայիմա էթտիյի կիսի էլնտին փէյ-
ամբէմէյէ պաշլատը։ Վէ պիղատոս ծն-
լարա ձէվապ էտիպ ատի. Իսթէ՞ր
մի պինիզ սիզէ Եէհուտիլէրին փատի-
շահընը ատը վէրէյիմ։ Չիրա պիլիր
իտի քի պաշ քեահինլէր՝ ծնու հասէտ
ինջիւն էլէ վէրտիլէր։ Ամմա պաշ քեա-
հինլէր գալաատլըգը գընտըրտըլար քի՝
ծնլարա Բարաբբայը ատը
վէրսին։ Վէ պիղատոս ձէվապ վէրիպ՝
Թէքրարէն ծնլարա ատի. Եէհուտի-
լէրին փատիշահը ատամընիզ քիմէյի՝
նէ՞ իսթէրսինիզ քի էտիյիմ։ Վէ ծն-
լար Թէքրարէն պաղլըտըլար. Ծնու
խաչա ջըգար։ Վէ պիղատոս ծնլարա

ատի. Նա նէ՞ քէօթիւլիւք էթտի.
Վէ ծնլար ատահա ճիյատէ պաղըրըրլար
13 իտի. Օնու խաչա ջըգար։ Վէ փիղա-
տոս գալաապալըգը խոշնուտա էթմէք խա-
տտա գալաապալըգը Թէմէյիլէ՝ ծնլարա Բարաբբայը ատը
վէրտի, վէ Յիսուսու ատօյտուքտէն
ատնկրա՝ խաչա ջըգարըլմագա Թէսլիմ
էթտի։
16 Վէ ա՛սքէրլէր ծնու՝ սրայանխանէ
օլան աւլունուն իչէրիսինէ կէօթիւրիպ՝
պիւթիւն պէօլիւյիւ ճէմ՝ էթտիլէր։
17 Վէ ծնա խազէրլէթ կիյտիրտիլէր, վէ
տէքէնտէն Թատ էօրիպ՝ ծնուն իւզէ-
18 րինէ գօտուլար։ Վէ՝ Սէլամ սանա՝
հ՛յ Եէհուտիլէրին փատիշահը փէյէ-
19 ծնու սէլամլամագա պաշլատըլար։ Վէ
ծնուն պաշընա գամըշ իլէ վուրուրլար
իտի, վէ ծնա Թիւքիւրիւրլէր իտի. վէ
տիզ չէօքիպ՝ ծնա սէճտէ էտէրլէր ի-
20 տի։ Վէ ծնու զէվգլէնտէքտէն ատնկրա,
իւզէրինտէն խազէրլէթի ջըգարըպ՝ ծնա
քէնտի էտվապլարընը կիյտիրտիլէր. վէ
ծնու տրչարը ջըգարտըլար քի՝ խաչա
ջըգարալար։
21 Վէ Ալէքսանդրոս վէ Ռուփոսուն
ատապատը Սիմոն նամ պիր
քիման Թարլատան կէլիպ օրտէն կէչէր
իքէն՝ ծնա ծնուն խաչընը գալտըրմագա
22 անկարեա էթտիլէր։ Վէ ծնու Գող-

գոթա տէննէլէն մահալէ կէթէրտիլէր,
քի սու թէրճիւմէ օլսունսա՝ գաֆա
էէրի փէդէ տիր : Վէ օնա իչմէյէ միւրր 23
իլէ գարըշմըշ շարսաղ վէրտիլէր . ամմա
ալմատը : Վէ օնու խաչա ըզգարտըզ- 24
տան սօնկրա , էսվապլարընը՝ քիմ նէ
ալա ասիւ օնլարըն իւզէրինէ գուրա՝
աթարագ՝ փայլաշըզլար իսի : Իմոի 25
սաա՛թ իւչտէ իսի , վէ օնու խաչա
ըզգարտըլսըն : Վէ օնուն ձիւրմ եաֆ- 26
թասը իւզէրինէ ԵՒՓՈՒՏԻԼԷՐԻՆ
ՓԱՏՐԱՀԸ ասիւ եաղըլմըշ իսի :
Վէ պիլէսինէՁէ՝ պիրինի սաղընսա վէ 27
օպիրինի սօլունսա էքի խըրսըզ խաչա
ըզգարտըլսըն : Վէ օլ եազը թէքմիլ օլ- 28
սու , քի սէյօր . Վէ պինամուսալար իլէ
սայըլըը :

Վէ եանընսաև կէչէնլէր՝ պաշլարընը 29
սալըյըպ օնա քիւֆր խոսէրէք սէրլէր
իսի . Վայ հէյքէլի էրգան վէ իւչ
կիւնու եափան . Քէնոնինի գուրթար , 30
վէ խաչսան էն : Վէ պուննէլէյին պաշ 31
քեահինլէր սահի պէյնէլէրինոէ քեա-
Թիպլէր իլէ ղէվգլէնիա՝ սէրլէր իսի .
Պաշգալարընը գուրթարսը , քէնոնինի
գուրթարսնալա գաոիր սէյիլ սիր :
Իսրայէլին փսահչահը Քրիսոս չիմոի 32
խաչսան էնսին , քի կէօրէլիմ վէ ինա-
նալմ . օնուն իլէ խաչանմըշլար սա
օնա սիթէմ էսէրլէր իսի :

33 Վէ սաա՛թ ալթըսա կէլինէՁէ , պիւ-
Թիւն էէրինի իւզէրինոէ՝ Թա սաա՛թ
սօգուզա գասար՝ գարանլըգ օլսու :
34 Վէ սաա՛թ սօգուզսա Յիսուս պէօյիւք
սէս իլէ չաղըրըպ սէսի . Էլօի Էլօի՝
լսմա սապաքԹանի , քի Թէրճիւմէ օ-
լսունսա՝ Եա՛ Աստըմ Աստըմ՝ պէ-
նի նի՞չին Թէրք էթտին փէդէ տիր :
35 Վէ եաղընսա սուրանլարընը սա՛ղընը
իշիտինՁէ՝ սէրլէր իսի . Իլիթէ Եղիայը
36 չաղըրըը : Վէ պիրի սէյիրտիսի՝ սիրքէ
իլէ պիր սիւնկէր սօլտուրսու , վէ պիր
գամըշ գէյսուլ՝ Գէյ վէրին , պագալըմ
Եղիա օնու էնսէրմէյէ կէլը՛ը մի սէ-
յէրէք՝ օնա իչիրիր իսի :
37 Վէ Յիսուս պէօյիւք պիր սէս սաղը
38 վէրիպ՝ լուՀու Թէմլիմ էթտի : Վէ
հէյքէլին փէրտէսի եօգարսան աշաղա-
յսաէք էրըԹըլըպ՝ իքիյէ պէօլինտի :
39 Վէ օնուն գարշըսընսա եապըն սուրան
էիուզ պաշը՝ օնուն պէօյլէ չաղըրըպ լուՀ
Թէմլիմ էթտիյինի հէօրիւնՁէ , սէսի .
Կէրչէքսէն պու սաէմ Աստըն Օղլու
40 իսի : Հէմ ուզագսան սէյր էսէն գա-
ըըար սահի վար իսի , քի օնլարըն
արասընսա Մագդալենալը Մարիամ
վէ քիւչիւք Յակոբոսուն հէմ Յովսէսին
անասը Մարիամ վէ Սողոմէ սէ վար
41 իսի . Քի պուննար օ Գալիլեասա իքէն

տախի՝ ծնուն արտընձա կիտէրլէր խոի,
վէ ծնա խըզմէթ էտէրլէր խոի. վէ
պաշգա ջօզ գարըլար աա վար խոի,
քի ծնուն՚լա պէրապէր Երուսաղէմ
ջըգմըշար խոի:

Վէ արեգըդ ախշամ օլուն՚ձա, ձու- 42
մա՚ա՝ եա՚նի շաբաթաան էվվէլ օլան
կիւն օլմաղ ըլա, Արխանաթիասան օլան 43
մի՚ւթէպէր մէղլէրէթճի Յովսէփ կէլոի.
քի օ՝ քէնոխի տախ Ալլահըն փռատի
շահլըղընը պէքլէր խոի. պու քիմսէ
չէտարէթ խոիա պիղատոսա կիրոի,
վէ Յիսուսուն թէնինի տիլէոի: Վէ 44
պիղատոս հալա էօլոիու մի՚ւ տէյիւ թաա՚ճ
ճիւաղ էթոի. վէ ւիւղ պաշըյը ջալը-
ըլոի՝ ջօզոսա՚ն մը էօլոիու տէյիւ ծնա
սիւալ էթոի: Վէ եիւղ պաշըտան անկ- 45
լամնալըա, թէնին Յովսէփէ պաղըշը-
ոը: Վէ օ՝ պիր չարշաֆ սաթուն ալ- 46
ոը, վէ ծնու էնտիրիա չարշաֆա սար-
ոը. վէ ծնու պիր մէղլա գօսու, քի
գայոսա գաղըմըշ խոի. վէ մէղլըն
գափուսունա պիր թաշ եուվարլոոը:
Վէ Մագդալէնալը Մարիամ իլէ Յով 47
սէֆին անաը Մարիամ՝ նէրէյէ գօնու-
ըուր տէյիւ կէօզէտիրլէր խոի:

ՊԱՊ ԺԲ

1 Ալ չաբաթ կէչինճէ, Մագդալէ-
նալը Մարիամ վէ Յակոբոսուն անաը
Մարիամ հէմ Սողովմէ՝ պահարլար
սաթուն ալըրլար, քի կէլիպ օնա սիւ-
2 րէլէր: Վէ հաֆթանըն իլք կիւնիւ
վէքք սապահլայըն՝ կիւնէշ տօղար էքէն
3 մէղարա կէլտիլէր: Վէ պէյնլէրինտէ
տէրլէր խոի. Պիղէ մէղարըն գափու-
սունան թաշը քիմ եուվարլայաճագ:
4 Վէ պագընճա, կէօրտիւլէր քի՝ թաշ
եուվարլանմըշ խոի. զիրա զայէթ պէօ-
5 յիւք խոի: Վէ օնլար մէղարա կիրիպ՝
պէյաղ էսվապ կիյինմիշ՚ սաղ թարաֆ-
սա օթուրան պիր կէնճ քիմսէ կէօր-
6 սա. Տիւլէր, վէ վէքք գօրգոտուլար: Վէ օ՝
օնլարա տէտի. Գօրգման. խաչա չը-
գարըլմըշ Նազարէթլի Յիսուսու արար
սընըզ, օ գալգար, պուրասա տէյիլ
տիր, իշթէ օնու գօսոուգլարը էէր:
7 Լաքին կիտին, օնուն շայիրտլէրինէ վէ
Պետրոսա տէյին քի՝ օ սիզտէն էվվէլ
Գալիլէայա վարաճագ, սիզէ տէտիյի
կիպի, օնու օրասոա կէօրէճէք սինիզ:
8 Վէ օնլար տիշարը չըգըպ՝ մէղարատան
գաչարլար. վէ իւզէրլէրինէ տիթրէմէ
վէ հայրէթ տիւշտիւ, վէ հիչ քիմսէյէ

պիր չէյ սէյլէմէմիշլէր • ղիրա գօրգար-
լար իտի :

Վէ հաֆթանըն իլք կիւնիւնտէ սա- 9
պահլայըն գլյամ էթմէյքտէ , էվվէլա
Մ՚ագդաղէնալը Մ՚արիամա կէօրիւնտիւ ,
քի օնտան եէտի ձինն չըգարմըշ իտի :
Օ վարըպ՝ օնուն պիլէմինձէ օղմուշ 10
օլանլարա՝ օնլար եաս չէքիպ աղլար
լքէն՝ իսապկը վէրտի : Օնլար իսէ օ- 11
նուն տիրի օլուպ՝ օնա կէօրիւնմէյիւ-
նիւ իշլէմէյքլէրինտէ , ինանմամըշլար :
Վէ ալտընտան սօնկրա՝ օնլարըն իքի- 12
սինէ՝ օնլար կէղէրէք պիր չինֆթլիյէ
կիտէր իքէն՝ պաշդա չէքիլմէ կէօրիւն-
միւ : Վէ օնլար վարըպ՝ պագիլէրէ 13
իսապկը վէրտիլէր • օնլարա տախի ինան-
մամըշլար :

Սօնկրա օն պիրինէ՝ օնլար սօֆրա- 14
սա օթուրուր իքէն՝ կէօրիւնտիւ , վէ
օնլարա իմանըպ վէ սէրթ էյուրէքլի
օլմուգլարը իչիւն Թա՚պիր էյլէտի , քի
օնու գլյամ էթմիշ կէօրէնլէրէ ինան-
մամըշլար :

Վէ օնլարա տէտի • Պիւթիւն տիւն- 15
եայա վարըպ՝ ճիւմլէ մախլուգա Ան-
ճիլի վ՚ազ էտին : Ինանըպ վաֆթիզ 16
օլունան գաւրթուլմաճագ • վէ ինանմա-
յանըն իւզէրինէ հիւքմի ա՚զապ օլու-
նաճագ : Վէ ինանանլարտան պու ա՚- 17

լամէթլէր իչրա օլունաճագ • Պէնիմ
ատըմ իլէ ձիննէրը չըգարմագլար ,
18 եէնի տիլլէր սէյլէյէճէքլէր • Եըլան-
լար թուԹմաճագլար , վէ էօլիւմ կէ-
թիրիր չէյ իչմէյէր տախի՝ օնլարա աս-
լա քէտեր վէրմէյէճէք • խաստալարըն
իւզէրինէ էլլէր գօյմաճագլար , վէ օնլար
սաղալմաճագլար :
19 Իմտի Րապպ օնլարա սէյլէմտիքտէն
սոնկրա՝ կէօյէ եօգարը ալընտը , վէ
20 Ալլահըն սաղընտա օԹուրտու : Վէ
օնլար չըգըպ՝ հէր եէրտէ վ՚ազ էտէր-
լէր իտի , վէ Րապպ պիլէնէրինճէ ա՚-
մէլ էտէր իտի , վէ իչրա օլունան ա՚-
լամէթլէր իլէ սէօզիւ իսպաթ էտէր
իտի :

ԻՆՃԻԼ

ՂՈՒԿԱՍ ՄԻՃՈՒՈՒՆՃԻ

ՊԱՊԱ Ա

1 ՅԻՆ քի ջոդ քիմահլէր՝ սրամըզ
տա ջոլ սահին պիլլինմիշ հէյլէրին խու-
սուսունտա հիքեայէթ թէրքիպ էթմէ-
յէ էլ գօսուլար , իսպէխտատէն կէօզլէ-
րի իլէ կէօրինլէր՝ վէ սէօզիւն խըզ-
մէթճիլէրի օլանլար պիզէ թէսլիմ էթ-
տիքլէրի կիպի . Պանա տահի քի՝ հէր
հէյի իսպէխտատէն սկերու Թաոգիգան
թէֆթիշ էթմիշիմ՝ մա՛գուլ կէօրիւն-
տիւ քի սըրատը իլէ տանա եազըլըմ,
եա՛ գուստէթլու Թէոֆիլոս . հէյլէ քի
էյրէնտիյին սէօզլէրին հագիգաթընը
անկլայասըն :

Եհհուտիսթան փատիշահը հէրով
դէսին կիւնլէրինտէ՝ Աբիա նէվպէ-
թինտէն Զաքարիա իսմինտէ պիր քեա-
հին վար իտի . վէ օնուն գարըսը Ա-
հարոն գըզլարընտան՝ տատը Եղիսաբէթ
իտի : Վէ իքիսինտէ Ալլահըն հուզու-
րունտա տատըգ օլուսը՝ Րապպըն հէմ

թէննպիհլէրինտէ վէ շէրատա'թլարընտա
7 գուսուրսուզ եիւրիւրլէր իտի : Վէ օն-
լարըն էվլատը եօղ իտի , զիրա Եղի-
սաբէթ գըսըր իտի . հէմ իքիսի տէ
փիր իխթիտար իտիլէր :
8 Վէ օլտուս քի օ՝ նէվպէթինին սը-
րատընտա Ալլահըն հուզուրունտա քեա-
9 հին խըզմէթինի իճրա էտէր իքէն , քեա-
հին խըզմէթինին ա'տէթի իւզրէ՝ Րապ-
պըն հէյքէլինէ կիրիպ՝ թիւթիւն տիւթ-
սու վէրմէյէ գուրա'սը տիւշտիւ : Վէ
10 գավմըն պիւթիւն ճէմաա'թը՝ տիւթ-
սու վաղթընտա տիշարտա տուսա՝ էտէր
11 իտի : Իմտի օնա Րապպըն մէլէյի կէօ-
րինտիւ , քի տիւթսու մէղպահրընըն տաղ
12 եանընտա տուրուր իտի : Վէ Զաքա-
րիա կէօրիւնճէ՝ իւրքտիւ , վէ օնուն
13 իւզէրինէ գօրգու տիւշտիւ : Վէ մէ-
լէք օնա տէտի . Գօրգմա՝ եա՛ Զա-
քարիա , զիրա նիյազըն գապուլ օլուն-
տու , վէ գարըն Եղիսաբէթ տանա օ-
ղուլ տօղուրաճագ , վէ օնուն տատընը
14 Յովհաննէս գօյտասըն : Վէ տանա սէ-
վինճ վէ շադլըգ օլաճագ , վէ օնուն
տօղմտասը իլէ չօգ քիմսէլէր սեվինէ-
15 ճէքլէր : Զ իրա Րապպըն հուզուրուն-
տա պէօյիւք օլաճագ , վէ շարապ հէմ
սէրմօշ էտիճի չէյ տատա իչմէյէճէք .
վէ անտընըն բահմինտէն պէրու Ա-

զնզ Բուհ լէն տօլաճապ : Վէ Իսրա- 16
յէլ օղուլլարընտան չօգլարընը քէնտի-
լէրին Ալլահը Բապպա տէօնտէրէճէք :
Վէ օ՝ օնուն էօնիւնճէ Եղիսանըն բու- 17
հու վէ գուվվէթի իլէ կէլճէք , քի
պապալարըն էիւրէքլէրինի էվլատլա-
րա՝ վէ իթաա՛թընըզլարը սատըգլարըն
ի՛լլինէ տէօնտէրիպ՝ Բապպա հաղըր-
լանմըշ պիր գավմ հաղըր էտէ : Վէ 18
Զաքարիա մէլէյէ տէտի . Պուննու նէ-
տէ՞ն պիլէյիմ . զնրա պէն իխթար
իմ , գարըմ տատխ փիր իխթիար տըր :
Վէ մէլէք ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի . 19
պէն՝ Ալլահըն հուզուրունտա տուրան
Գաբրիէլ իմ , վէ պէնին իլէ պէյլէշ-
մէյէ՝ վէ պուննլարը սանա միւժտէ էթ-
մէյէ կէօնտէրիլմիմ : Վէ իշլէթ պէն՝ 20
քէնտի վազիճընտա թէքմիլ օլմազընտ
պէօզէրիմէ ինանմատըղընը պէպէպտէն՝
թա պուննլար վագի՛ օլմազընտ կիւնէտէք
սիւքիւթ օլուպ՝ պէյլէմէյէ գատըր օլ-
մայընճապ ըզն : Վէ գավմ Զաքարիա- 21
յը պէքլէր իտի . վէ հէյքէլտէ կէ-
ճիքտիյինէ թա՛ճճիւպ էտէրլէր իտի :
Վէ օ սիլտարը չըդընճա , օնլարա պէյ- 22
լէմէյէ գատըր օլմատըղընտան՝ անկ-
լատըլար քի՝ հէյքէլտէ վահի կէօր-
տիւ . վէ քէնտիտի օնլարա իշարէթ
էտէր իտի , վէ սիլսիլ գալտը : Վէ 23

օլտու քի՝ օնուն իրըզ ՌԷթինին կիւնլէ-
րի թէքմիլ օլտուղունտա , էվինէ վար- 24
տը : Վէ օլ կիւնլէրտէն սօնկրա՝ օ-
նուն գարըսը Եղիսաբէթ համիլէ օլ-
տու , վէ քէնտինի պէշ այ կիզլէյիպ 25
տէր իտի . Բապպ աատմլէրին արա-
սընտան հագարէթիմի գալտըրմագ ի-
ճին՝ պանա նազար գըլտըղը կիւնլէրտէ՝
պէօյլէ էյլէտտի :
Վէ ալթընճը այտա Գաբրիէլ մէ- 26
լէք Ալլահտան՝ Գալիլէանընն նազա-
րէթ ատընտա օլան ճէհրինէ՝ պիր պի- 27
քիր գըզա կէօնտէրիլտի , քի Դաւիթ
էվինտէն Յովսէփ իսմինտէ պիր գ-
ճայա եավուգլանմըշ իտի . վէ պէքի-
րին ատը Մարիամ իտի : Վէ մէլէք 28
օնուն եանընա կէլիպ՝ տէտի . Օհլամ
սանա՝ եա՛ լութֆ պուլմուշ գըզ ,
Բապպ աէնին իլէ տիր . սէն գարը-
լար արտընտա միւթէպարէք սին :
Վէ օ կէօրիւնճէ , օնուն աէօզիւնտէն 29
իւրքտիւ , վէ պու ատլամ նասըլ օլա
տէյիւ տիւշիւնիւր իտի : Վէ մէլէք 30
օնա տէտի . Եա՛ Մարիամ՝ գօրգմա .
զնրա Ալլահըն իլնտինտէ լութֆ պուլ
տուն : Վէ իշլէթ համիլէ օլուպ՝ օ- 31
ղուլ տօղուրտաճագ սըն , վէ օնուն ա-
տընը Յիսուա գօյսընն : Պու՝ պէօյլէք 32
օլաճագ , վէ թտա՛լընն Օղլու տէնի-

լէձէք, վէ Րապպ Ալլահ օնա՝ պա-
պասը Դաւիթին թախթընը վէրէձէք.
վէ Յակոբուն էվի իւզէրինէ էալէտէն
վատիշահլըգ սիւրէձէք. Վէ փատի- 33
շահլըղընըն նիհայէթի օլմայաճագ: Վէ 34
Մարիամ մէլէյէ տէտի. Պու նի՞ձէ
օլաճագ, չիւն քի էրքէք ալիլմէմ: Վէ 35
մէլէք ձէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի. Սէ-
նին իւզէրինէ Ա՛զիզ Րուհ կէլէձէք,
վէ Թաա՛լանըն գուտրէթինին քէօլկէ-
սի սէնի գավլայաճագ ուըր. պու-
նուն իչիւն սէնատէն ուօղաճագ ա՛զիզ
զաթ տախի՝ Ալլահըն Օղլու տէնի-
լէձէք: Հէմ իչէթ խըտըմըն Եղիսա- 36
բէթ՝ օ տախի իխթիարլըղընուա էրքէք
էվլատ իլէ համիլէ տիր. վէ օլ գըսըր
աէնիլէնին՝ պու այլընձը այը ուըր:
Զիրա Ալլահըն ի՛նսանատ հիչ պիր 37
շէյ միւմքինսիզ օլմազ: Վէ Մարիամ 38
տէտի. Իչէթ Րապպըն ճարիյէսի,
պանա սէօզիւնէ կէօրէ օլսուն. վէ
մէլէք օնտան կիթտի:

Վէ Մարիամ գալգըպ օլ կիւնլէր- 39
տէ՝ ա՛լէլ ա՛ճէլէ տաղիսթանա՝ Յու-
դանըն պիր շէհրինէ կիթտի: Վէ 40
Զաքարիանըն էվինէ կիրիպ՝ Եղիսա-
բէթէ սէլամ վէրտի: Վէ օլտուս քի՝ 41
Եղիսաբէթ Մարիամըն սէլամընը իչիթ-
տիյի կիպի՝ մանուկ օնուն րահմին տէ

սըչրատը. վէ Եղիսաբէթ Ա՛զիզ Րուհ
42 իլէ տօլուս. Վէ էյնըքաէք սէս իլէ
չաղըրըպ տէտի. Սէն գարըլարըն ա-
րասընատա մուպէթապարէք սին, վէ սէնին
րահմինին մէյվէսի մուպէթապարէք սիր:
43 Վէ պու պանա նէ՞րէտէն օլսու-քի՝
Րապպըմըն վալիսէսի պանա կէլէ:
44 Զիրա իչիթ սէլամընըն սէսի՝ գուլա-
ղըմա սէյսի կիպի՝ մա՛նուկ րահ-
45 միմէ չաղըրգատան ուըչրատը: Վէ նէ՛
մուպէրուս իսմանի կէթիրտինէ. զիրա Րապպ-
տան օնա սէօյլէնէնլէրին թէմամը վա-
46 պի՛ օլաճագ ուըր: Վէ Մարիամ տէ-
տի. Ճանըմ Րապպա թա՛զիմ էտէր.
47 Վէ րուհում՝ գուրթարըճըմ Ալլահ
48 իլէ մէսրուր օլտու: Զիրա պու ճա-
րիյէսինին էտնա հալինէ նազար գըլ-
ուը. չիւն քի իչիթ չիմանէն կէրու հէպ
սէլսիլէլէր պանա նէ մուպէրուս տէյէ-
49 ճէքլէր: Զիրա Գատիր՝ պանա պէօ-
յիւք չէյլէր էյլէտի, վէ օնուն իսմի
50 ա՛զիզ տիր: Վէ օնուն մէրհամէթի՝
օնտան գօրքանըլարըն իւզէրինատ տիր՝
51 սէլսիլէ պէ սէլսիլէ: Փաղուտու՝ գուտ-
րէթլի իչէր իճրա էյլէտի. էիւրէք-
լէրինին էփքէարընատա մանըրուր օլան-
52 լարը տաղըթտը: Սուլթանլարը թախթ-
լարտան սիւշիւրտիւ, վէ ալչագլարը
53 իւճէլթտի: Ագլարը նի՛ղմէթլէր իլէ տօ-

յուրաքանչիւր, վէ զէնդիլիներուն պօշ կէօնդերսէ։ Գունուզ Իսրայէլէ՝ մերհամէթի 54
խաթըննա կէթիրմէք իչէ՝ իմոատա էյլէսէի. Պաղալարըմըզա՝ Աբրահամա 55
վէ օնուն զուրըի յէթինէ էպէտի յէտէք՝ աթօյլէսի՛յի կիւոլի։

Վէ Մարիամ օնուն իչէ իւչ այ գա- 56
ւսը գալըդման սօնկրա՝ քէնտի էվինէ տէօնիւրը։

Վէ Եղիսաբէթին տօղուրաճակ վափ- 57
թը թէքմիլ օլաուգտա՝ օղուլ տօղուրաւ։
Վէ գօնշուլարը հէմ խըսըմլարը իչինի- 58
լէր քի՝ Րաբպ օնա ա՛զիմ մերհա-
մէթ գլըլը, վէ օնունլա սէվրաճէր ա-
վինէրէր իսկ։

Վէ օլաւ քի՝ սէքիզինճի կիւնուն՝ 59
չօճուղու սիւննէթ էթմէյէ կէլտիլէր.
վէ օնու՝ պապասընըն ատընուան Զա-
քարիա թէսմիյէ էթտիլէր։ Վէ օնուն 60
անուսը Ջէվատ էտիպ ատի. Եօք,
իչա Յովհաննէս թէսմիյէ օլունսուն։ Վէ 61
օնա ատսըզէր քի՝ Խըսըմլարընուա՝ պու
ատ իչէ թէսմիյէ օլունուր հիչ քիմսէ
եօք ատը։ Վէ օնուն պապասընա ի- 62
շարէթ էտէրէր իսկ, քի քէնտիսի օ-
նուն նէ՞ թէսմիյէ օլունտուրուլունու իս-
թեր։ Վէ օ՝ պիր թախթա իսթէյէրէ՝ 63
Անը Յովհաննէս ատը ատ յիւ էազըր.
վէ Ճիւմլէսի թա՛ճճիւպ էտիլէր իսկ։

64 Վէ ասը ա՛գզը օնուն աղզը հէմ ասիլի
աչըլըը, վէ սէյլէյիպ՝ Աստուա համտ
65 ու սէնտա էտեր իսկ։ Վէ օնըարըն հէպ
գօնշուլարը իւզէրինէ գօրգու տիւշտիւ.
վէ հէպ պու նէսանէլէր Եհուտասընըն
սիւթիւն տաղլըսընտա նագլ օլու-
66 նուր իսկ։ Վէ Ճիւմլէ իշիտէնլէր եիւ-
րէքլէրինէ գոյուպ՝ տէրլէր իսկ. Ա-
Ճապա պու չօՃուգ նէ՞ օլաճագ. վէ
Րաբպըն էլլի օնուն իլէ իսկ։
67 Վէ օնուն պապասը Զաքարիա Ա-
գիլ Րուհտան տօղարագ՝ փէյղամպէր-
68 լիք էտիպ տէտի. Իսրայէլին Աստուը
Րաբպ միւթէպարէք օլա, քի քէնտի
գաւմընը զիյարէթ էյլէյիպ՝ Փիտա զըլ-
69 մը։ Վէ պիզէ գուրտ Դաւիթին էվինտէ
70 իչէրա պույնուղու գալըըրտը. (Էզէլ-
տէն պէրու օլան քէնտի ա՛զիմ փէյ-
ղամպէրլէրինին աղզը իլէ սէյլէտիպ
71 կիւոլի.) Տիւշմէնլէրիմիզտէն՝ վէ պիզէ
հէպ իչբարտ էտէնլէրին էլինտէն գուր-
72 թուլուշ. Գաղալարըմըզա մերհամէթ
էտիպ՝ քէնտի ա՛զիմ ա՛հտընը իսթաթը-
73 նա կէթիրմէյիլէ, պապամըզ Աբրա-
համա էթտիյի եէմինէ նէօրէ պիզէ վեր-
74 մէն քի՝ տիւշմէնլէրիմիզտէն էլինտէն
գուրթուլմագընըզա, ծնա գօրգուսուզ
ի՛պատէթ էտէլիմ, էօմրիւմիւզտէն հէպ
կիւնլէրինտէ՝ օնուն հուզուրունտա ա՛-

ցնդելնէք վէ սատագաթ լիլէ : Վէ սկն 77
էա՛ չօճուգ՝ Թաա՛լանըն փէյղամպէրի
Թէամիյէ օլունաճագ սըն . զնրա Բաղ-
ատըն էնուզնս էօնլնունաէն վարաճագ սըն ,
օնուն էօլլարընը հաղըրլամագ նչնւն , 78
օնուն խաղբնա կնւնաէլարընն ա՛ֆվ-
լըզը նլէ՝ խէլասը պնլսնրմէք նչնւն ,
Ալլահրմըզըն սէրօւնն մէրհամէթինուէն՝ 79
քի օնուն վասնթասը նլէ պնղի էնւք-
սէքուէն շաֆագ զնյարէթ էյլէսի , քի
գարանլըգտա վէ հօլնւմ քէօլնէմնունէ
օթուրանլարըն նւզէրնունէ վարլագա , վէ
այագլարըմըզը սէլամէթ էօլուննա տօղ-
րագա :

Վէ չօճուգ պէօյնւր խաի , վէ բուհ- 80
աա գուվվէթլէննր խաի . վէ Թա նա-
յայնէ քէնաանն նհօսնթէրսնյ կնւննէ-
աո՛ք չէօլնէրսագ խաի :

ՊԱՂՊ Բ

Վ՚Ի օղսա քի՝ օղնհննլէրսագ Օգսա- 1
աա կայսը Թաղսաֆընսան պնւնթնւն
սնւննէա Թահրնր օղսննմագա ֆնէրման
աագը օղսա : Պա նլք Թահրնր՝ կնւ- 2
բննա Սնւրնա վաղնմ նքէն օղսա :
Վէ Զնւսէֆ՝ Թահրնր օղսննմագ նչնւն՝ 3
հէք քէս քէնաի չէհրնննէ կնւսէլէր ն-
աի : Նմաի Յագնհի աախի Գաղնղնա- 4

աան՝ Նագարէթ չէհրննսէն՝ ն՚էհնս
սնսԹանա Բնեթլէհնմ սէննէլէն Գա-
էնթ չէհրննէ չըգսը , (զնրա օ՝ Գա-
էնթ էննէլն հվննսէն վէ գաղնլէնանն-
էն խսի ,) քի համնլէ օղան քննսննէ ե-
վագլանմըշ գարըսը Ս՚արնամ նլէ՝
Թահրնր օղսննա : Վէ օղսաս քի՝ օնլար 6
օրաաա նքէն , օնուն աօղսւրաճագ կնւն-
լէրի Թէամամ օղսաս : Վէ նլք աօղ- 7
մաշ օղսննաս աօղսւրսաս , վէ օնու-
գունաագլայըգ՝ էէմլնքսէ էաննըսը .
զնրա գօնագ էէրննսէ օնլար նչնւն
մահալ էաղ խսի :

Վէ օ մահալէ չօպանլար վար ն- 8
սի , քի օվաաա գալըգ՝ սնւրնւվէրի
նւզէրննէ կնչմէ նլէ նեվսէթ սէքլէր
Ցնզէրննէ կնչմէ նլէ օնլարըն 9
զեր խսի : Վ՚է նչնէ օնլարըն նւզէրննէ
Տաագարն մէէչյ կնէսի , վէ օնլարըն
էնթրաֆընսա Տաագարն ՃէլասԷ նչնւագ
էնթսի . վէ զայէնէլ գօրդաաուլար :
Վ՚է մնլնք օնլարա աէսի . Գօրգման , 10
զնրա նչնէ սնզէ՝ պնւննթնւն գավմա
օլաՃագ պնր պէօյնւք չագըրդ մնւժսէ
էաուէրնմ . Զնրա սնզէ պաւ կնւն Գա- 11
էնթ չէհրննսէ պնր խէլաա էսնՃէ
աօղսաս , քի օ՝ Տաագ Կ-րնսաաա տաւր :
Վ՚է սնզէ Ննչման պաւ օղա . Գաւնաագ- 12
լանմըշ վէ էէմլնքսէ էաննաւր պնր ժա՝
Վ՚է ասկանսըղ : 13

մէջէք իւր պէրատէր կէօք ա՛աքէրինին
ալը ձեռա՛թը օլսուս, քի Ալլահա
թէսալիս էօլսուպ աէրլէր խոտ. Էն եւս
ձէլէրսէ Ալլահա համա՝ վէ եէր իւ-
ղէրինտէ աէլամէթ՝ ասէմէրտէ խոշ
նուտուղ օլսուն:

Վէ օլսուս քի՝ մէլէքլէր օնլարսան 24
կէօյէ կիտինձէ, օլ ջօպանլար պիրի
պիրինէ տէսիլէր. Հալա Բեթլէհէմէ-
ա՛էք վարըպ, պու՝ Բապպէն պիզէ
պէլաէթսիյէ վուգուա՛թը կէօրէլիմ:
Վէ ա՛էլ ա՛ձէլէ կէլիպ՝ Ա՛արիսա մէ 1
Յովսէփին հէմ եէմլիքտէ էաճան մա՛-
սումս պուլսուլար: Վէ կէօրսուքտէ, 1
պու ջօճուղուն հադդընա օնլարա
աէյլէնիլէն չէյի նադլ էթսիլէր: Վէ 1
հէմ իշսուէնլէր՝ օնլարա ջօպանլարսան
աէյլէնիլէն չէյլէր խուսուսանտա
Թա՛ձձիւպ էթսիլէր: Վէ Ա՛արիսա 1
հէմ պու աէօղլէրի՝ եէրուսէլիմա Թէ-
ֆէքքիւր էտէրէք տադլար խոտ: Վէ 20
ջօպանլար կէրի տէօնիպ՝ օնլարա աէյ-
լէնսէյի իւզէրէ հէմ իշլէթսիէլէրի վէ
կէօրսուքլէրի չէյլէրսէն էօթէյրու Ա-
ալա համա ու սէնա էթսիլէր:

Վէ ջօճուղուս սիւննէթի էթմէյէ՝ սէ- 21
քիզ կիւն Թէքմիլ օլսունձա, իսմի Յի-
սուս գօնսու՝ քի օ տահա անա րահ-
մէնէ տիւշմէզլուգէն էվվէլ մէլէքսէն ան-
կլադդը խոտ:

Վէ վախքէննէսի կիւնէլէրի Թէքմիլ 22
օլունձա, Մովսէսին նօմօսու միւհլ-
պինէէ՝ օնու Երուսաղէմ չըգարտըլար. 23
լչիւն Երուսաղէմ չըգարտըլար. Բապ-
պէն նօմօսունուս էաղլըը օլսուղու կիպի
քի՝ էր ան՛ա րահմի աչան էրքէք՝
Բապպա ա՛ղիզ չաղըրլաճաղ, վէ Բապ- 24
պէն նօմօսունուս աէօյլէնսէյի կիպի՝ պիր
չիֆթ գուամրու էա էքի կէօյէրճին
էավրուսու գուրպան սունալար: Վէ 25
իշթէ Երուսաղէմտէ պիր ատէմ վար
խոտ, քի օնուն ատը Սիմէօն խոտ. վէ
օ ատէմ ադալը վէ իւթիպաթը խոտ,
վէ Իսրայէլին թէսէլլիսինի պէքլէր է-
տի. վէ օնուն իւզէրինտէ Ա՛զիզ Րուհ
վար խոտ: Վէ Ա՛զիզ Րուհտան օնա 26
իլհամ օլունմուշ խոտ քի՝ թա Բապպէն
Քրիստոսունու կէօրմէյինճէյէ՝ էօլմէյէ
կէօրմէյէճէք: Վէ Րուհ իլէ հէյքէլէ 27
կէլսի. վէ մա՛սում Յիսուսու՝ աէթա-
լարը օնուն հադդընա նօմօս միւճիպլի-
ճէ օլան ա՛ատէթի իճրա էթմէք իչիւն՝
իչէրի կէթիրտիքլէրինտէ, օնու քէնտի 28
դուճաղընա ալսը, վէ Ալլահա համա
ու սէնա էտիպ տուսի. Շիմտի էա՛ 29
Ընֆէնտիմ՝ աէօղլունէ կէօրէ պու գու-
լունու սէլամէթ իլէ աղսա էտէրսին.
Չիրա կէօզլէրիմ սէնին խէլասընը կէօր- 30
տիւլէր. Օնու քի՝ հէմի գաւիմլէրին էիս- 31

ղեւ էօնիւնաւէ հաղըրլասըն. Թայիֆէ-
լերին ըշըգլանմասը իչիւն նուր՝ վէ
գավմըն Իսրայէլ լչիւն շան :

Վէ Յովսէփ՝ հէմ օնուն վալետէսի 3
ունուն հադգընա սէօյլէնիլէն չէյլերուէն
էօթիւրիւ Թա՛ճ՛ճիւալ էտէրլէր իսի : Վէ 3
Սիմէօն օնլարա խայր ուուա՛ էտիալ՝
ունուն վալետէսի Մարիամա տէտի. Իշ-
Թէ պու՝ Իսրայէլուէ չօգլարըն սիւշմէսի
վէ գալգմասը իչիւն՝ վէ միւճասէլէ
նիչանը իչիւն գօնուլսուս, (հէմ աէնին 3
քէնաւ ճանընա տախի գըլըճ կէչէ-
ճէք,) Թա քի չօգ եւրէքլէրուէն փի-
քըլէր աչիքեար օլալար :

Վէ Ասեր սըպԹընաւն փանուէլ 3
դըզը վէյլամմէկ Աննա վար իսի.
պու՝ վիր նիմԹիար իսի, քի պէքիւ-
լէյինուէն՝ եէտի եըլ գօճա իչէ եաշամըշ
իսի : Վէ օ սէքսէն ուէօրԹ եաշընուա 3
գաուար ուուլ գալըր իսի, քի կէճէ վէ
կիւնուէուզ օրուճլար վէ նիյաղլար իչէ
ի՛պաուէԹ էտիալ՝ հէյքէլուէն ույրըլմազ
իսի : Օ տախի օլ սաա՛Թուա եէԹիշիալ՝ 38
Ղապպա հաճո էտէր իսի, վէ Երու-
սաղէմուէ հէմ իսէլուա սէքսէյհնէրի՝
օնուան էօթիւրիւ սէօյլէր իսի :

Վէ Ղաբր սըպԹընուան փանուէլ 39
դըզը վէյլամմէկէն Աննա վար իսի.
պու՝ վիր նիմԹիար իսի, քի պէքիւ-
լէյինուէն՝ եէտի եըլ գօճա իչէ եաշամըշ
իսի : Վէ օ սէքսէն ուէօրԹ եաշընուա 37
գաուար ուուլ գալըր իսի, քի կէճէ վէ
կիւնուէուզ օրուճլար վէ նիյաղլար իչէ
ի՛պաուէԹ էտիալ՝ հէյքէլուէն ույրըլմազ
իսի : Օ տախի օլ սաա՛Թուա եէԹիշիալ՝ 38
Ղապպա հաճո էտէր իսի, վէ Երու-
սաղէմուէ հէմ իսէլուա սէքսէյհնէրի՝
օնուան էօթիւրիւ սէօյլէր իսի :

Վէ Ղաբր սըպԹընուան փանուէլ 39
դըզը վէյլամմէկէն Աննա վար իսի.
պու՝ վիր նիմԹիար իսի, քի պէքիւ-
լէյինուէն՝ եէտի եըլ գօճա իչէ եաշամըշ
իսի : Վէ օ սէքսէն ուէօրԹ եաշընուա 37
գաուար ուուլ գալըր իսի, քի կէճէ վէ
կիւնուէուզ օրուճլար վէ նիյաղլար իչէ
ի՛պաուէԹ էտիալ՝ հէյքէլուէն ույրըլմազ
իսի : Օ տախի օլ սաա՛Թուա եէԹիշիալ՝ 38
Ղապպա հաճո էտէր իսի, վէ Երու-
սաղէմուէ հէմ իսէլուա սէքսէյհնէրի՝
օնուան էօթիւրիւ սէօյլէր իսի :

Վէ Ղաբր սըպԹընուան փանուէլ 39
դըզը վէյլամմէկէն Աննա վար իսի.
պու՝ վիր նիմԹիար իսի, քի պէքիւ-
լէյինուէն՝ եէտի եըլ գօճա իչէ եաշամըշ
իսի : Վէ օ սէքսէն ուէօրԹ եաշընուա 37
գաուար ուուլ գալըր իսի, քի կէճէ վէ
կիւնուէուզ օրուճլար վէ նիյաղլար իչէ
ի՛պաուէԹ էտիալ՝ հէյքէլուէն ույրըլմազ
իսի : Օ տախի օլ սաա՛Թուա եէԹիշիալ՝ 38
Ղապպա հաճո էտէր իսի, վէ Երու-
սաղէմուէ հէմ իսէլուա սէքսէյհնէրի՝
օնուան էօթիւրիւ սէօյլէր իսի :

քէնաւ չէհրլէրի ՆաղարէԹէ տէօնտու-
լէր : Վէ չօճուգ սէօյուրուտ, վէ ըուս- 40
տա գուվվէԹլէնիալ՝ ի՛լմ իլէ աօլար
խան, վէ իւզէրինաէ Ըլլահըն լութֆու
վար իսի :

Վէ պասաէք պայրամընաա օնուն ա- 41
Թալարը հէր եըլ Երուսաղէմէ վարըր-
լար իսի : Վէ օն իքի եաշընաա օլաուս- 42
պու զէման, օնլար պայրամըն ա՛տէԹի
նէր իքէն, Յիսուս չօճուգ Երուսա-
ղէմաէ գալար, վէ Յովսէփ հէմ օնուն
մէմաէ գալար : Վէ օնուն 43
վալետէսի տուդմասըլար : Վէ օնուս՝ եօլ-
տա պէրապէրլէրինճէ սիր զանն էտիալ՝
սիր հիճանլուք եօլ կէտիլէր. վէ օնուս
խըսըմլարըն վէ պիլտէքլէրինէ ատտարըն-
տա արար իսի : Վէ օնուս պուլմա- 45
մալըլա, օնուս արայարաք՝ Երուսաղէմ
աէօնտէրէր : Վէ օլտուս քի՝ իւչ հիճան- 46
տէն սօնկրա օնուս հէյքէլուէ պուլտուս-
լար, քի խոճալարըն օրԹասընուա օԹու-
լար իսի, վէ օնլարը տինիվէյհէ՝ օն-
լարա սիւալլար էտէր իսի : Վէ օնուս 47
հէմ իշիտէնլէր՝ օնուն ա՛զլընա վէ օնուն
ճէվապլարընա Թա՛ճ՛ճիւպ էտէրլէր իսի : 48
Վէ օնլար օնուս կէօրիւնճէ՝ շաշար-
լար, վէ վալետէսի օնա տէտի. Էյ օղուլ
պիզէ նի՞չիւն պէօյլէ էԹտին. իշԹէ պա-

պան հէմ պէն՝ Թասալանարագ սէնի արայօր խոնք : Վէ օնլարա տէտի . 4
Պէնի նի՞չուն արար խոնինիզ . պիլմի՞զ մի խոնինիզ քի՝ պանա Փէտէրիմին էվին- փէ օլմագ կէրէկ տիր : Վէ օնլար՝ օնլարա 50
աէօյլէտիյի սէօզիւ անկլամատըլար : Վէ օնլար իլէ էնիպ՝ նազարէթէ կէլտի . 51
վէ օնլարա Թեսա՛ղ էտէր խոտ . վէ վալիտէսի Ճիւմլէ պուս սէօզլէրի եիւ- րէյինաէ սագլար խոտ :

Վէ Յիսուս՝ ի՛լմահ վէ պօյտա վէ 52
լուԹֆտա՝ Ալլահըն հէմ ատէմլէրին ինտինաէ իլէրի կիտէր խոտ :

ՊԱՊ Գ

Վ Է Տիբերիոս կայսրըն վտասիշահ- 1
լըղընըն օն պէշինճի եըլընտա՝ Պոնտու- լու Պիղատոս Եհհուտիսդան վալիսի ինքէն , վէ Հերովդէս Գալիլեանըն րուս՝ պաշըսը ինքէն , վէ օնուն ղարնաշը Փիլիպպոս Իտուրիա վէ Տրաքոնիա տի- յարընըն րուս՝ պաշըսը ինքէն , վէ Լիս- սանիա Աբիլինանըն րուս՝ պաշըսը 2
ինքէն , Աննա վէ Կայիափա պաշ քնա- հինլէր ինքէն՝ չէօլտէ Զաքարիանըն օղ- լու Յովհաննէսա Ալլահըն սէօզիւ օլտու : Վէ Յորդանանըն հէվր էթրաֆ մահալլէ- 3
րինէ կէլտի , վէ կիւնահլար ա՛ֆվէդը

իչիւն Թէվպէ վաֆԹիղինի վ՛աղ էտէր
4 խոտ . Նիճէ քի Եսայի փէյղամպէր սէօզլէրինին քի Թապընտա եաղըլմըշ տըր , քի տէյօր . Ձէօլտէ չաղըրանըն սէսի՝ Րապտըն եօլտունու հազըրլայըն ,
5 օնուն Թարիղլէրինի տօղրուլտուն : Հէր աէրէ ատլաճագ , հէմ հէր տաղ վէ Թէփէ ալչագլանաճագ . վէ էյրիլէր տօղրու՝
6 վէ տարփ եօլլար սիւզ օլմաճագ . Վէ հէր Թէն Ալլահըն խէլասընը կէօրէ- ճէք :
7 Իմդի օնտան վաֆԹիղ օլունմադղա չըգան խալղա տէր խոտ . Էյ էնիկէրէք էըլանը էվլատլարը՝ կէլէճէք ղազապտան գաչմաըընը սիզէ քի՞մ կէօսԹէրտի :
8 Իմդի Թէվպէյէ լայըղ մեյվէլէր հասըլ էտին , վէ քէնտի քէնտինիզտէ՝ Փէտէ- րիմիղ Ապրահամ տըր աէմիյէ պաշլա- ման . պէրա սիզէ աէրիմ չէ՝ Ալլահ Ապրահամա շու Թաշլարտան փոխէ էվ- լատլար գալդըրմադղա գաստը տիր :
9 Հէմ տախի շիմտի պալԹա աղաճլարընը քէօքիւնտէ եաԹայօր , իմդի հէր էյի մեյվէ վէրմէյէն տղաճ քէսիլիպ՝ աԹէ- 10 շէ աԹըլըր : Վէ խալխ օնա սիւալ է- միպ տէրլէր խոտ . Իմդի նէ՞ էյլէյէ- 11 լիմ : Վէ ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէ- տի . Իչի դաֆԹանը օլան՝ օլմայանա հիտաէ վէրսին , Թաա՛մը օլան տախի

պէտքէ էլլէսին : Վէ վաֆթիզ օլմազա
կէօմլինէքճիլէր աե հէլտիլէր , վէ օնա
աեսիլէր • Եա՛ լսօճա՝ նէ՞ էլլէյէլիմ :
Վէ ընլարա աէսի • Սիմէ Թէնալիհ օ-
լանաան զիյաաե ակիր շէյ էթմէն : Վէ
օնա ա՛նքէրիլէր սսախ ա՛րտաւ աեսի-
էէր • Վէ ակիզ նէ՞ էլլէյէլիմ • վէ օն-
լարա աէսի • Փիլիէյի ևնձիթմէն , վէ
էֆթիլրա էթմէն , վէ ևւէևւֆէննիզ իէ
ցանաա՛թ էլլէյէն :

Վէ գաալմ ակէքլէմէսի էքէն , վէ Յով-
հաննէսին հաղդընա ձիւամլէսի՝ Ա՛ճապա
Փրիաաա ալո՞ւ մու աէյիւ՝ ևւևւրէք-
էէրինաե սուշիանուր էքէն , Յովհաննէս
ձիւամլէսինէ ձէվապ վէրիպ աեսի •
Նէրգի ակն ակզի սու իէ վաֆթիզէ-
սէրիմ , ամմա ակնաէն սուհա գուվ-
վէթլիսի կէլիյօր , քի ակն օնուն այագ
օգաալալընըն թաասսալընը չէօզմէյ
ցայըդ ա՛դյէլ իմ • օ ակզի Ա՛զիզ Ղաւ
վէ ամէն իէ վաֆթիզ եսուձէք • Փի
ծնուն եսախաալը էլինաե օ՛ուսդ՝ չքէնաի
ձիաալանընընը թէմիզլէյէձէք , վէ ալուզ-
սայը անգալրընա ձէմ՛ եսուձէք , ամ-
մա սաանը սէյինմէդ ամէէշիէ եա-
գաձագ : Իմալ սուհա պաշգա չօգ շէյ-
էը իէ գավմա նասիհաթ եսիպ՝ ժուժ-
սուե վէրիր իսի :

Վէ ըսուդ՝ պաշը Հերովդես գալրն-

սաշը Փիլիպպոսան գալրընը Հերովդիա
էշխան՝ վէ Հերովդես հէվ էթսէյի
քէօթիլիքլէր էշխան՝ օնսան Թա՛զիր
20 օլունմազ իէն , հէվիսինէն իւզէրինէ
պուևուե սսախ ի՛լալէ էթսէ , վէ Յով-
հաննէսի զինսանա գաւիսսալը :
21 Վէ օլսսւ քի գաալմէն ձիւամլէսի
վաֆթիզ օլունձա , Յհսսւս սսախ վա֊
թիզ օլսսւ՝ սսւա՛ էսէր էքէն՝ հէվօք
22 աշըլսալը • Վէ Ա՛զիզ Ղսւհ օնուն իւզէ-
րինէ՝ ձէհէսի շէքիլսւե՝ հէվայէրձին հևսի
րինէ՝ ձէհէսի շէքիլսւե՝ Սէվհիւլհիւ Օղլսւմ
էնսի , վէ հէվօքսէն՝ Սէվհիւլհիւ Օղլսւմ
սէն սին , սէնսէն ըսաշի օլսսւմ սէյհիւ
սիր սէս օլսսւ :
23 Վէ Յհսսւս քէնսիսի՝ Թսպրիսքն
օթսուշ եաշընա հիրմէյէ պաշլսալը • վէ
զանն օլունսուր իսի քի՝ Յովհէփին օղ-
24 լու իսի • քի օ՝ Հէլքինէն օղլո՛ , էէ Մա-
ասէթըն՝ Ղևինին՝ Մելքինին՝ Յաննէ-
25 նին՝ Յովհէփին օղլո՛ , էէ Մասսաթհսս-
նըն՝ Ամոհսսւ՝ Ղսւհսւմսւ՝ Եսլինին՝
26 Նանդէնին օղլո՛ , էէ Մասաթըն՝ Մա-
ասէթհանըն՝ Սէմէինին՝ Յովհէփին՝ Յսւ-
27 դանըն օղլո՛ , էէ Յովհաննաանըն՝ Ր եսա-
նըն՝ Զօրսաբաբէլին՝ Սաղաթիէլին՝ Ն է-
28 րինին օղլո՛ , էէ Մելքինին՝ Ադդինին՝
Կովսամըն՝ Ելմսդադըն՝ Էրին օղլո՛ ,
29 էէ Յովհսէին՝ Ելիսզարըն՝ Յովրիմին՝
30 Մասաթըն՝ Ղևինին օղլո՛ , էէ Սիմէօ-

նուն՝ Յուդանըն՝ Ցովսէփին՝ Ցոյնա-
նըն՝ Եղիակիմին օղտ- , ֆէ Մելեանըն՝ 31
Մայնանըն՝ Մատաթանըն՝ Նաթանըն՝
Դաւիթին օղտ- , ֆէ Յեսայինն՝ Ովբէդ- 32
ղին՝ Բոոսուն՝ Սալմոնուն՝ Նասսո-
նուն օղտ- , ֆէ Ամինադաբըն՝ Արամըն՝ 33
Եսրոնուն՝ Փարէսին՝ Յուդանըն օղտ- ,
ֆէ Յակոբուն՝ Իսահակըն՝ Աբրահամըն՝ 34
Թարանըն՝ Նաքովրուն օղտ- , ֆէ Սե- 35
րուգուն՝ Ռագաւըն՝ Փաղեկին՝ Եբերին՝
Սաղանըն օղտ- , ֆէ Կայնանըն՝ Ար- 36
փագսադըն՝ Սէմին՝ Նոյուն՝ Ղամէքին
օղտ- , ֆէ Մաթուսաղանըն՝ Ենովքուն՝ 37
Յարէդին՝ Մաղաղիէլին՝ Կայնանըն օղ-
տ- , ֆէ Ենոսիսուն՝ Սէթին՝ Ադամըն 38
օղտ- , ֆէ Աստուածն իսկ :

ՊԱՏՊ Դ

ԱՅ Յիսուս Ա՛ղիզ Րուհ իզէ տօղու՝ 1
Յորդանանան տէօնախու . վէ Րուհատան
չէօզէ կէօթիւրիւզուխու . վէ չէյթանտան 2
դըրդ կիւն թէձրիւպէ օղուռնտու . վէ
օղ կիւռնէզուտէ հիչ պիր շէյ եէմէտի ,
վէ օղ կի՛ռնէր թէքմիղ օղուռնճա՝ ա՛դը-
պէթ ահղըգտը :

Վէ չէյթան օնա տէմի . էյէր Ա- 3
ստուածն Օղլու իսէն , շու թաշա տէ քի՝
էքմէք օղսուն : Վէ Յիսուս օնա ճէվապ 4

վէրիպ տէմի . Եաղըմըշ սըր քի՝ Ա-
տէմ եաղընըղ էքմէք իզէ եաշամազ,
իլլա Ալլահըն հէր աէօղիւ իզէ :

Վէ չէյթան օնու պիր եիւսէք տա- 5
ղա չըգարըպ՝ պիր անտէ սիւնեանըն
հէփ փատիշահլըգլարընը օնա կէօս-
թէրտի : Վէ չէյթան օնա տէմի . Հէփ 6
պու հիւքիւմէթի՝ վէ օնլարըն ի՛ղղէ-
թինի սանա վէրէյիմ . զի՛րա պանա
թէսլիմ օլմուշ սուր , վէ օնու քիմ
իսթէրսէմ վէրիրիմ : Իմտի էյէր սէն 7
էօնիւմէ սէճսէ գըլարսան , հէփիսի
սէնին օլաճագ : Վէ Յիսուս օնա ճէ- 8
վապ վէրիպ տէմի . Արտըմա կիթ՝ եա՛
չէյթան . պէրա եաղըմըշ սըր . Ա՛լլա-
հըն Րաստա սէճսէ գըլասըն , վէ
եաղընըղ օնա ի՛պատէթ էտէսին :

Վէ օնու Երուսաղէմ կէթիրտի , 9
վէ հէյքէլին գուպպէսինտէ տուրտու-
րուպ՝ օնա տէմի . էյէր Ալլահըն Օղ-
լու իսէն , քէնտինի պուրատան աշաղա
աթ . Չիրա եաղըմըշ սըր քի՝ Սէն- 10
տէն էօթիւրիւ՝ մէլէքլէրինէ սէնի հըփղ
էթմէք իչիւն թէնապի էտէճէք . Վէ 11
սէնի էլլէր իւզէրինտէ գալտըրաճագլար ,
օլմայա քի այաղընը թաշա չարփսասըն :
Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա տէմի 12
քի՝ Սէօյլէնմիշ սէր . Ա՛ստահըն Րաս-
պը թէձրիւպէ էթմէյէսին : Վէ չէյ- 13

թան հէր թէձրիւսէյի թէքմիլէտին.
ձէ , ասիր զէման օնսան այրըլսըր :
Վէ Յեսուս Բուհուն դուվվէթի իլէ 14
Գալիլեայա տէօնսիւ , վէ օնուն հադ-
դընա հէսի էթրաֆ մահալէրէ խաստեր
եայըլսըր : Վէ քէնտիսի օնլարըն ձէ- 15
միյէթ եէրլէրինտէ էօյրէտէրէք՝ հէ-
փիսինտէն ի՛զլէթլէնիր խոր :
Վէ Նազարէթէ կէլսէ , քի օրատա 16
ապէլէնմիշ խոր . վէ ա՛տէթի իւզրէ՝
շաբաթ կիւնիւնտէ ձէմիյէթ եէրինէ
կիրիյա օդուամազա դալդըր : Վէ օնա 17
Եսայի փէյղամպէրին քիթապըը վէրիլ-
մի . վէ քիթապը աչընձա , շօլ մահալը
պուլսու էի՝ օրատա եազըլմըշ խոր .
Բատպէրն Բուհու իւզէրինտէ ոլը . օ- 18
նուն իչինէ ապէնի Ֆադիրլէրէ միւժաէ
վէրմէյէ մեհ էթմէյէ , ապէնի էիւ-
րէյի գըրըդ օլանլարա շիֆա վեր-
մէյէ՝ էսիրլէրէ ազատլըգ՝ վէ քէօր- 19
լէրէ կէօզլէրին աչըլմասընը վ՛ազ էթ-
մէյէ՝ զուլմ ալթընատա էզիլէնլէրի ա-
զատ սալը վէրմէյէ , Բատպէրն մագ-
պուլ ադէնէսինի վ՛ազ էթմէյէ կէօնտէր-
տի : Վէ քիթապը ախըդտու , վէ խըզ- 20
մէթչիյէ կէրի վէրիլ՝ օթուրդու . վէ
ձէմիյէթ եէրինտէ հէփիսինին կէօզ-
լէրի օնուն իւզէրինէ ակըթըլմիշ խոր :
Ամէն օ՝ օնլարդա ադմէյէ պաշլադըգ քի՝ 21

Գու եազըլան պու կիւն գուլադլարը-
նըզ իչիտիր ի՛քէն թէքմիլ օլմուշ տուր :
22 Վէ հէփիսի օնա չէհադէթ էտէրլէր-
լուխ , վէ օնուն ապզընատան չըգան լէ-
թաֆէթլի ա՛էօզլէրիւ թա՛ձձիւպ էտիպ՝
տէրլէր խոր . պու՝ Յովսէփին օղլու
23 տէյի՞լ մի : Վէ օնլարա տէտի . Էլ-
պէթթէ սիզ ատնա պու թէմսիլլի տէ
յէձէք սինիզ . Եա՛ հէքիմ՝ քէնտինի
ազատլէ . հէր նէ քի իչիթտիք խոր՝
քի Կափառնայումա օլսու , պուրա-
սա՝ քէնտի վիլայէթինտէ տախի էյլէ :
24 Վէ ա՛տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝
Հիչ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթա-
25 նընտա մագպուլ տէյիլ տիր : Հէմ
սիզէ հագգան տէրիմ քի՝ Եղիանըն
կիւնլէրինտէ՝ կէօք իւչ էըլ վէ ալթը
այ գափանըպ՝ պիւթիւն եէրտէ պէօ-
յիւք գըթլըդ օլսուդու զէման՝ Իսրա-
յէլտէ չօղ տուլ գարըլմար վար խոր .
26 Վէ Եղիս օնլարըն հիչ պիրինէ կէօն-
դէրիլմէտի , ղըլա Սիդոնուն Սարեփթա
27 ղէհվինտէ պիր տուլ գարըյա : Վէ Ե-
զիսէ փէյղամպէրին զէմանընտա՝ Իս-
րայէլտէ չօղ ձիւտամըլար վար խոր .
Վէ օնլարտան հիչ պիրի փադըլմադի ,
28 ղըլա Ասորի Նէեման : Վէ ձէմիյէթ
եէրինտէ հէփիսի՝ պուննըլարը լըչխընը-
29 ձէ՝ էօրքէ իլէ տօլտուրար : Վէ օնլար

պալտըպ՝ օնու չէհրին տիշարըսընա չը-
պարտըլար, վէ օնու՝ իւղէրինաէ քէն-
տիլէրին չէհրի եավըլմըշ օլան տաղըն
թա ուչտուամունատաէք կէօմիւրտիւլէր,
քի օնու աշտղա էլմի վէրէլէր: Ամ 30
մա օ՝ օնլարըն ատատընատան կէչիսլ
կիմէտի:

Վէ Գալիլեանըն չէհրի՝ Կափառ- 31
նայումա էնատի, վէ շաբաթ կիւնլէ-
րինաէ օնլարա էօյրէտիր լատի: Վէ օ- 32
նուն թա՛լիմինաէն հէյրան գալըրլար
լատի. զնրա օնուն սէօզլը՝ հիւքիւմէթ
լէր լատի: Վէ ձէմի՛յէթ եէրինաէ՝ նա- 33
վաք ձինն րուհու օլան պիր տաէմ
վար լատի. վէ պու՝ եիւքսէք սէս լէր
պաղարլը՝ տէատի. Գօյ վէր, ատամըզ 34
տա նէ՞ վար՝ եա՛ Նազարէթլի Յիսուս,
պիզի հէլա՞ք էթմէյէ մի կէլտին. ա-
նի պիլիրիմ քիմ սին, Ալլահըն Ա՛զիզի
սին: Վէ Յիսուս օնու ա՛ղարըյըպ՝ 35
տէատի. Նա՛յ օղ, վէ օնտան ըրգ. վէ
ձինն օնու օրթայա չարփըպ՝ օնա հիչ
պիր զատար վէրմէքսիզին՝ օնտան ըրգ-
ըր: Վէ հէփիսի միւթէհայիր օլուպ՝ 36
պէյնէլէրինաէ սէօյլէյիպ տէրլէր լատի.
Պու նէ՞ սէօզ պիր քի՝ նափաք րուհ-
լարա հիւքիւմէթ վէ գուատրէթ իլէ
էմր էտէր, վէ ըրգատըլար: Վէ էթրաֆ 37
մահալլէրին հէր եէրինէ՝ օնուն հազ-
րնա խաալէր եայըլըր լատի:

38 Վէ ձէմի՛յէթ եէրինաէն պլատրպ՝
39 Սիմոնուն էվինէ կիրտի. վէ Սիմոնուն
գայնանատը չէտիտ սրթմատան թու-
թուպմուշ լատի. վէ օնտան էօմիւրիւ
40 ծնա եավըտարըլար: Վէ օնուն իւղէ-
րինէ տուրուպ՝ սրթմայը ա՛զարլատը,
վէ օնու ապրատը. վէ տէր ա՛գապ
պալտըպ՝ օնլարա իչըմիէթ էտէր լատի:
41 Վէ կիւնէշ պաթմըրը զէման, տիւր-
լիւ տիւրլիւ ի՛լէթլէրաէն հէկի խաս-
թալարը օլանլար՝ օնլարը օնա կէթիր-
սիլէր. վէ օնլարըն հէր պիրինէն իւ-
զրինէ էլէրինի գօյուպ՝ սաղալթատը:
42 Չէմ չօգ քիմսէլէրաէն ճինլէր տախի
ըրգըպ՝ պաղըրարագ տէրլէր լատի. քի՝
Սէն Ալլահըն Օղլու Փրիստոս սուն.
վէ օնլարը ա՛զարլայարագ աէօյլէմէյէ
գօյ վէրմէզ լատի, զնրա օնուն Փրիս-
տոս օլտուղունու պիլիրլէր լատի:
43 Վէ կիւնտուզ օլուննճա, ըրգըպ պիր
չէօղ մահալլէ վարտը, վէ խալգ օնու
արար լատի, վէ օնուն եանընատաէք կէ-
լիպ՝ օնու սլը գօրլար լատի, քի եան-
44 լարընատան կիթմէյէ: Ամմա օնլարա
տէատի քի՝ Պանա Ալլահըն փատիշահ-
լըղընը սայըր չէհրլէրաէ տախի միւժ-
սէ էթմէք կէրէք պիր. զնրա պունուն
45 իչինն կէօնտէրիլտիմ: Վէ Գալիլեանըն
ձէմի՛յէթ եէրլէրինաէ վ՛ազ էտէր լատի:

ԳԱՂ Ե

1 Վ Է օլոու քի՝ գալատացլըդ Ըլա-
ձլն անօգիանիս ալինկլեմէյէ ծնուն իս-
պէրինէ իւշիանձէ, քէնաիսի գեննեսա-
րէթ կէօլիանիան եանընտա տուրուր ի-
տի. 2 վէ ինքի գայըդ կէօրտիս, քի կէօ-
լիան եանընտա տուրուրլար իտի. վէ
պալըդճըլար ծնլարտան ջըդըպ՝ աղլարը
եայգայօրլար իտի: 3 վէ գայըգլարըն
ալըրինէ կէրտի, քի Սիմոնուն իտի,
վէ ծնա եալվարտը, քի գարա-
ման պիր ազ աջըլա. վէ օթուրուպ՝
գայըգտան գալատացլըդա էօյրէտիր իտի:
4 Վէ ածէլէմէյի ֆէրացլաթ էտինձէ,
Սիմոնա ածտի. էնկինէ աջըլ, վէ աղ-
լարընըզը ավ իչիան սարդըտարըն: 5 Վէ
Սիմոն Ճէվապ էտիպ՝ ծնա ածտի. Ե՛ա՛
խոճա՝ պիւթիւն կէճէ չալըշտընդ, ամ-
մա հիչ պիր շէյ թութթամատընդ, լա-
քին աէնին ածօղիան իլէ աղը սարդը-
սայըմ: 6 Վէ ծնլար պուննու էթտուքտան՝
ղայէթ չօղ պալըդ էվիրտիլէր, վէ
ծնլարըն աղը եըրթըլըր իտի: 7 Վէ օտիր
դայըգտա օլան օրթագլարընա իշարէթ
էտէրլէր իտի, քի կէլիպ քէնտիլէրէ
եարդըմ էտէլէր. վէ կէլտիլէր, վէ
դայըգլարըն էքիսինի ատ տօղտուրտու-

լար, չէյլէ քի՝ ծնլար պաթայօր իտի:
8 Վէ Սիմոն Պեարա կէօրիւնճէ, Յի-
սուսուն տիզլէրինէ տիւշիւպ տէտի.
Պէնտէն չէքիլ, ճիրա կիւնահքեար ա-
ատմ իմ՝ Եա՛ Բապպ: 9 Ճիրա հէյի օ-
նուն իլէ պէրապէր օլանլար Թուր-
տուգլարը պալըգլարըն ավընտան էօ-
10 Թիւրիւ միւթէհայիր օլտուլար. հէմ
քէզապէք Սիմոնուն օրթագլարը օլան
Զէբեդէոսուն օղուլլարը Յակորոս հէմ
Յովհաննէս տախի. վէ Յիսուս Սի-
մոնա ածտի. Գօրգմա, չիմտէն
անկրա ատամ ավճըլար օլաճագ սըն:
11 Վէ գայըգլարը գարայա չէքտիլէր,
վէ հեր շէյի պրաղըպ՝ օնուն տրտընճա
վարտըլար:
12 Վէ օլտու քի օ՝ շէհրլէրին պիրինտէ
իքէն, իշիթ ճիւտամ իլէ տօլու պիր
ատամ՝ քի Յիսուսուս հէօրիւնճէ, ևիւ-
պիւ դէյուն գատխանընը, վէ ծնա եալ-
վարըպ ածտի. Ե՛ա՛ Բապպ՝ հէյը խա-
Թէրտէն, պէնի փուքլէմէյէ գատըր սըն:
13 Վէ էլինի ուղատըպ՝ օնա տօղտանընը,
վէ ածտի. Խոթէրիմ, փուքլէն. վէ տէր
14 ա՛դաս ճիւտամ օնտան կիթտի, վէ
օնա հմր էտիպ տէտի. Փիմահէյ աէց-
լէմ լայքին վարըպ՝ քէնտինի քուահինէ
հէթտիէր, վէ օնլարա շէհատէթ տէյիւ՝
փուքլէնմէն իչիւն Մովսէսին Թէնպիհ

էթախինէ կէօրէ սուն : Վէ օնուն 15
հագըննա՝ սէօղ զի յատէսի իլէ էայը-
լըր իտի . վէ ջօղ խալը օնու սինկլէ-
մէք իչիւն վէ օնուն էլի իլէ խատթա-
լագլարընատն սաղալմագ իչիւն ակիւ-
քիրլէր իտի : Ամմա օ՝ չէօլ մահալլէրէ 16
չէքիլնա՝ ատա՝ էտէր իտի :

Վէ օլսու քի՝ կիւնլէրին ակիւնատէ 17
էյրէսիր իտի . վէ Գալիլէանըն հէմ
Եհուտախաթանըն վէ Երուսաղէմին հէր
քէօյիւնատէն կէլմիշ փարիսեցիլէր վէնօմօս
խօճալարը օթուրուրլար իտի . վէ օն-
լարա չինփա վէրմէյէ Յատպըն գուվ-
վէթի վար իտի : Վէ իչէթէ պա՛ղըքիմ 18
սէլէր ատէօղէյին իւզէրինատէ քէօթրիւմ
ակիր ատէմ կէթիրտիլէր , վէ օնու իչէրի
կէօթիւրիւպ՝ էօնիւնէ գօմատա արար-
լար իտի : Վէ գալաղալըգտան օնու 19
իչէրի կէօթիւրմէյէ էօլ ալուլմամալ-
ըլա , ատամ ջըգըպ՝ քէրէմիտլէրին ա-
րատընատան օնու ատէօղէք իլէ պէրապէր
օրթայա Յիսուսուն էօնիւնէ ատրդըտ-
ըլլար : Վէ օնլարըն իմանընըն կէօրիւպ՝ 20
օնա ատէտի . Եա՛ ատէմ՝ կիւնահլարըն
սանա ա՛ֆվ օլսունսու : Վէ քէտիթիպ- 21
լէր հէմ փարիսեցիլէր ատիւչիւնմէյէ
պաշլայըպ ատէտիլէր . Պու քի՞մ տիր
քի՝ քիւֆրլէր սէօյլէր . եալընըզ Ալա՛հ-
ատան մա՛ատա կիւնահլար ա՛ֆվ էթմէյէ

22 քի՞մ գատիր սիր : Վէ Յիսուս օնլա-
րըն տիւշիւնատիյիւնիւ անկլատաղլա ,
ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա ատէտի . Եիւ-
րէքլէրինիզատէ նէ՞ տիւշիւնիյօրսունուզ .
23 Հա՞նկիսը տահա գօլայ տիր . Կիւնահ-
լարըն սանա ա՛ֆվ օլունատու տէմէյի
մի , եօխսա՝ գալէք վէ կէղ տէմէյի
24 մի : Ամմա տատէմ Օղլունուն եէր իւ-
զէրինատէ կիւնահլար ա՛ֆվ էթմէյէ
հիքմէթի վար խօճայինի ակլէտինիղ
տէյիւ , քէօթրիւմէ տէտի . Սանա տէ-
րիմ . Գալըպ տէօշէյինի գալարը , վէ
25 էվինէ կիւրէ : Վէ օ տէր ա՛գապ օն-
լարըն էօնիւնատէ գալգըտ՝ շօղ իւզէ-
րինատէ եաթարըգը շէյի գալարըտը , վէ
Ալահա շիւքր էտէրէք՝ էվինէ կիւրէտի :
26 Վէ Ջիւմլէյի միւթէհհայիր օլսունար ,
վէ Ալահա շիւքր էտիրլէր իտի . վէ
գօրգու իլէ տօղուպ տէրլէր իտի քի՝
Պու կիւն ա՛ձայրտ շէյլէր կէօրտիւք :
27 Վէ պուննատն սոնկրա տրշարը ջըգ-
սը , վէ կէօմրիւքատէ օթուրմուշ Ղէմ
ատրնտա սիր կէօմրիւքձիւ կէօրտիւ ,
28 վէ օնա տէտի . Ատրմաձա կէլ : Վէ
հէր շէյի թէրք էտիպ գալդտը , վէ
29 օնուն ատրնձա կիւրէտի : Վէ Ղէմ
օնա քէնատի էվինատէ պիր պէօյիւք
զիյաֆէթ էյլէտի . վէ կէօմրիւքձիւ-
լէրտէն հէմ սայիրլէրտէն չօք գալա-

պալըգ օլուսյ՝ ծնլար իլէ պէրապէր
ոօֆրասա օթուրուրլար իսի։ Վէ ծն- 30
լարըն քեահինալէրի հէմ փարիսեցիլէր
ծոսն շայիրտլէրինէ մըրըլտանըպ ուէր-
լէր իսի. Նի՛չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնահքեարլար իլէ պէրապէր եէյինպ
իչէրսինիլ։ Վէ Յիսուս ձէվապ վէրիպ՝ 31
ծնլարա սէօյի. Սաղլար հէքիմէ միհ-
թաձ սէյիլմէր, իլլա ի՛լէթլիլէր։ Կէլ- 32
մեմիշ քի՝ սաղըգլարը չաղըրայըմ,
իլլա կիւնահքեարլարը թէվպէյէ։

Վէ ծնլար ծնա սէօյլէր. Նի՛չիւն 33
Յովհաննէսին շայիրտլէրի՝ քէղալիք փա-
րիսեցիլէրին տաճի՝ սըդ սըդ օրուձ
թուխարլար, վէ տուա՛լար հօերլէր,
այնինքլէր իսկ եէյինպ իչէրլէր։ Վէ 34
ծնլարա սէօյի. Տէյիւնձիւլէրէ՝ կիւ-
վէյի պէրապէրլէրինէ օլսուգճա՝ օրուձ
թուխսուրմալա գաօի՛ր մի սինիզ։ Լա- 35
քին կիւնլէր կէլէճէքլէր քի՝ կիւվէյի ծն-
լարսան ալընաճագ, վէ օղ գէման՝ օղ
կիւնլէրսէ օրուձ թուխաճադլար։
Հէմ ծնլարա թէմիլ տաճի սէօյլէմի 36
քի՝ Հիչ գիմսէ եէնի հավատըն կա-
մասընը հքի հավտպա գօմագ. եօխսա՝
հէմ եէնիսինի էրրթար, հէմ հքիյէ
եէնիսէն գօնուպան եաոա կապըշմագ։
Վէ հիչ քիմսէ հքի թուխսմարա 37
եէնի շարսապը գօմագ. եօխսա՝ եէնի

շարսապ թուխսմարը էրրթար, վէ ո-
տէօքիւչիւր, հէմ թուխսմար թէչէֆ
38 օլսուր։ Լաքին եէնի շարսապը՝ եէնի
թուխսմարա գօմագ կէրէք տիր, վէ
39 նքիսի հրֆզ օլսունուր։ Վէ հիչ քիմսէ
հքի ղարպ իչտիքսէն սօնկրա, չաղը-
ճագ եէնի իսթէմէզ. զիրա տէր. Հք-
քիսի տահա խօչ տուր։

ՊԱՊ Զ

1 Վէ օլտու քի՝ հքինճի նէք չաքսէթ
կիւնինէնտէ օ՝ էքինէրը արսաընտան կէ-
չէյօր իսի, վէ չայիրտլէրի պաշագլարը
գօփարըպ՝ հլէրի նէ օվուչթուրուր-
2 լար իսի, վէ հէրէչը իսի։ Վէ փա-
րիսեցիլէրսէն սա՛զըլարը ծնլարա սէ-
սիլէր. Նի՛չիւն չաքսէթ կիւնինէնտէ
հէմգէյ ճայիզ օլմայան չէյի հօեր
3 սինիզ։ Վէ Յիսուս ծնլարա ձէվապ
վէրիպ՝ սէօյի. Դաւիթին տաճի՝ կէ-
րէք քէնտիսի վէ կէրէք ալընէսինճէ
օլանլար աճըգտըղը գէման՝ չու հէթ-
4 տիյինի օգո՞ւմասընըղ մը. Նիճէ Ա-
լահըն էվինէ կիրսի, վէ հուզուր էք-
մէքլէրինի ալըպ եէօի, վէ ալընէսինճէ
օլանլարա տա վէրսի, քի ծնլարը եէ-
մէք՝ քեահինլէրսէն մա՛տա քիմսէյի
5 ճայիզ տէյիլ տիր։ Վէ ծնլարա սէօյի.

Ատէմ Օզու՝ շաբաթըն տախի Սահիպի տիր։

Վէ օտոս քի՝ պիր այիր շաբաթ 6
կիւնիւնաէ տախի Ճէմի՛յէթ եէրինէ կիրիպ՝ էօյրէտիր խոի. վէ օրատա պիր ատէմ վար խոի, քի ծնուն տաղ էլի գուրու խոի։ Վէ քեաթխուդըր 7
հէմ փարիսեցիներ շաբաթ կիւնիւնաէ տաղըտըր մը ուէյու կէօղէտիրլեր խոի, Թա քի ծնտա շիքեայէթ սէպէպի պուլտաղ։ Ամմա օ՝ ծնտարըն 8
փիւքրլէրինի պիլմէյինէ, էլի գուրու ատէմ ուէտի. Գալփ, վէ օրթատա տուր. վէ օ՝ գալքըպ տուրտու։ Իսու Ցիտուս 9
ծնտարա ուէտի. Սիզէ պիր շէյ սորաճըմ. Շաբաթ կիւնիւնաէ նէ՞ ճայիզ տիր, էյլի՞ք մի էթմէք՝ էօխտա՞ քէմլիք մի էթմէք, Ճան՞ն գուրթարմադ մը՝ էօխտա էօլտիւրմէք մի։ Վէ էթրաֆ 10
ինա ծնտարըն հէփսինէ պաքըպ՝ օնա ուէտի. Իլինի ուզաթ, վէ օ՝ էօյլէ էյլէտի, վէ էլի օտիրի կիտի տաղ օտու։ Վէ ծնտար տիվանէլիք իլէ սօղ 11
տուպար, վէ Ցիտուս նէ էյլէյէր ուէյու մատէյինէրինաէ աէօյլէշիրլեր խոի։

Վէ օտոս քի օղ կիւնէրաէ տուա՝ 12
էթմէյէ տաղա ջըգար. վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահըն ի՛ապաաէթինաէ կէչիր-

13 տի։ Վէ կիւնտիւզ օլունճա, քէնտի շայիրտլէրինի չաղըրըպ ծնտարտան ծն նէքի քիմսէ սէչտի, քի հէմ ծնտարը Ա-
14 ռաքեալար թէսմի՛յէ էթտի. Սիմոնու՝ քի ծնուն ատըն պէտրոս գօտու, վէ ծնուն գարնտաշը Անդրէասը՝ Յակո-
բոսու վէ Յովհաննէսի՝ Փիլիպպոսու
15 վէ Բարթուղիմէոսու, Մաաթէոսու վէ Թովմասը՝ Ալփէոս օղլու Յակոբո-
սու վէ Զէլոթէս ատընըլէն Սիմոնու,
16 Յակոբոսուն գարնտաշը Յուդայը վէ Իսկարիովտլու Յուդայը քի՝ էլէ վէրի-
17 Ճի տախի օղտու։ Վէ ծնտար իլէ էնիա՝ պիր տիւզ մահալտէ տուրտու, վէ շայիրտլէրինին գալապալըղը՝ հէմ պիւթիւն Եհուտիսթանտան վէ Ե-
րուսաղէմտէն հէմ Տիւրոս վէ Սիդո-
նուն տէնիզ քէնարընտան ղայէթ չօգ խալք վար խոի, քի օնու լիլիթմէյէ վէ խաստալըղլարընտան սաղալմադա
18 կէլտիլեր. Հէմ նապաք բուհլարտան էղիյէթ չէքէնլեր ՚էվռ սաղալըրլար
19 խոի։ Վէ պիւթիւն խալք՝ օնա տօ-
գանմադ իսթէրլեր խոի. ղիւրա օնտան գուվվէթ ջըգըպ՝ հէփսինէ շիֆա վէ-
րիր խոի։

20 Իմտի կէօղլէրինի շայիրտլէրինէ գալ-
տըրըպ տէտի. Նէ մութլու սիզէ՝ էա՛ Փագիրլեր, ղիւրա Ալլահըն փատիշահ-

լողը սիզին տուր։ Նէ մուԹլուս սիզէ՝ եա՛ 21
չիմոի աՀլոգանլար, զնրա տօյա-
ճագ սընըզ. նէ մուԹլուս սիզէ՝ եա՛
չիմոի աղլոյանլար, զնրա կիւլէՀէք
սինիզ։ Ատէմ Օղլուս իչիւն՝ աստմլէր 22
սիզատէն նէքրահ էԹտիզլէրի վէ սիզի րէստ
էտիպ սիԹէմ էԹտիքլէրի վէ ատընը-
զը ֆէննայա չըգարտըզլարը զէման՝
նէ մուԹլուս սիզէ։ Օզ կիւնտէ սէվի- 23
նին՝ վէ սըչըյըն. չիւն քի իշԹէ կէօք-
տէ էՀրինիզ չօղ օլաՀագ. զնրա ան-
լարըն ատատլարը վիէյղամպէրլէրէ
փախ պէօյլէ էտէրլէր իտի։ Լաքին՝ 24
վա՛յ սիզ զէննկինլէրէ, զնրա ԹէսԹէ-
կինիզի ալըյօրսունուզ։ Վա՛յ սիզէ՝ եա՛ 25
տօյմուշլար, զնրա աճըգտաճագ սընըզ.
վա՛յ սիզէ՝ եա՛ չիմոի կիւլէնլէր, զն-
րա եաս չէքիտ աղլոյաճագ սընըզ։
Հէմ աստմլէր սիզին իչիւն էյի սէյ- 26
լէտիքլէրի զէման՝ վա՛յ սիզէ. զնրա
անլարըն ատատլարը եալան վիէյղամ-
պէրլէրէ փախ պէօյլէ էտէրլէր իտի։

Ամմա սիզէ՝ քի տինիլէյօրսունուզ՝ 27
աէրիմ. Տիւշմինլէրինիզի սէվին, սիզէ
էքրահ էտէնլէրէ էյիլիք էտին. Սիզէ 28
պէտ տուա՛ էտէնլէրէ խայր տուա՛
էյլէյին, վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն
տուա՛ էտին։ Սէնին պիր եանաղընա 29
վուրանա՝ օպէրինի տէ տուն. վէ ֆէ-

ղատէնի ալանտան՝ զաֆԹանըզը տա
տապընմա։ Վէ սէնտէն հէր տիլէյէնէ 30
վէր. վէ սէնին մալընը ալանտան՝ ծնա-
կէրի խաԹէմէ. վէ նիճէ խաԹէրսէնիզ 31
քի՝ աստմլէր սիզէ էտէլէր, սիզ տէ
ծնլարա էօյլէ էյլէյին։ Վէ էյէր սիզի 32
սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ, նէ՞ սէվապը-
նըզ օլուր. զնրա կիւնահքէարլար տա-
խի ծնլարը սէվէնլէրի սէվէրլէր։ Վէ 33
էյէր սիզէ էյլիք էտէնլէրէ էյլիք է-
տէրսէնիզ, նէ՞ սէվապընըզ օլուր. զն-
րա կիւնահքէարլար տախի հէման ատու
էէյի էտէրլէր։ Վէ էյէր կէրի տըմա- 34
զա խաչիտ էԹտիյինիզ քիմսէլէրէ էօ-
տիւճ վէրսէնիզ, նէ՞ սէվապընըզ
օլուր. զնրա կիւնահքէարլար տախի
կիւնահքէարլարա էօտիւճ վէրիրլէր,
քի պէտէլինի կէրի ալալար։ Ամմա 35
տիւշմինլէրինիզի սէվին, վէ էյիլիք է-
տին, հէմ հէջ պիր պէտէլ իչիւն էԹ-
մէյէրէք էօտիւճ վէրին. վէ էՀրինիզ
չօղ օլաՀագ, վէ Թաա՛լանըն օղուլլա-
րը օլաՀագ սընըզ. զնրա օ՝նամքէօղ-
լէրէ վէ եաթաճաղլարա էյիլիք քեանի 36
տիր։ Իմտի փէտէրինիզ մէրհամէԹլի
օլտուղուս կիւնի՝ մէրհամէԹլի օլուն։
Վէ հիւքմ էԹմէն, վէ տավա սիզէ 37
հիւքմ օլունմայա. հիւքմի ա՛զապ էԹ-
մէն, վէ սիզէ տավա հիւքմ ա՛-

զաս օլուննայա . ա՛ֆվ էյլէյին , վէ
սիզէ ա՛ֆվ օլուննա : վէրիւն , վէ սիզէ 38
վէրիլէճէք . գուճաղընըզա՝ պաղըլմըշ
հէմ սիւնթիմիզ վէ թաշըրըն էյի էօ-
չիւ վէրէճէքլէր . զիւրա սիզէ՝ հէման
օլ էօլճուսիւնիւզ էօլճէք իլէ էօլճիւլէ-
ճէք տիր :

Վէ օնլարա պիր թէմիզլիք աէօյլէսի . 39
Քէօր քէօրէ գուրտուզլուք էտէպի-
լի՞ր մի . նթխսի տէ ջուդուրա տի՞ւշ-
մէյէճէքլէր մի : Ըայխրա խօճասընը- 40
ման իւսթիւն տէյիլ . լաքին հէր թէք-
միլ օլմուշ քիմսէ՝ խօճասը կիւոլ օ-
ղլուպ :

Վէ նի՞չիւն պաղնատաշընըն կէօզիւն- 41
տէ օլան չէօփիւ կէօրիւրսիւն , վէ
քէնտի կէօզիւնտէ մերթէյի տույ-
մադընը : Եախօտ՝ սէն քէնտի կէօզիւն- 42
տէքի օլան մերթէյի կէօրմէզ լիքէն ,
պաղնատաշընա նի՞չէ տէյէ պիլիրսին .
Էյի պաղնատաշ՝ գէյ վէր կէօզիւնտէքի
չէօփիւ ջըգարտայըմ : Եա՛ միւրայը՝ էվ
վէյա քէնտի կէօզիւնտէն մերթէյի ջը-
գար , վէ օլ զէման պաղնատաշընըն կէօ-
զիւնտէքի չէօփիւ ջըգարմադընա կէօրէ-
ճէք սին : Զիւրա էյի ադաճ էօգ 43
տուր քի՝ ֆէնա մէյվէ վէրէ , վէ ֆէ-
նա ադաճ էօգ տուր քի՝ էյի մէյվէ
վէրմէ : Զիւրա հէր պիր ադաճ քէնտի 44

մէյվէսինտէն պիլինիր . զիւրա տէքէն-
լէրտէն ինճիր տէվշիրմէզլէր , վէ պէօ-
յիւրտլէնտէն իւզիւմ գօփարմազլար :
45 Էյի տատէմ՝ եիւրէյինին էյի խաղի-
նէսինտէն էյի չէյ ջըգարըր . վէ եա-
րամազ տատէմ՝ եիւրէյինին եարամազ
խաղինէսինտէն եարամազ չէյ ջըգա-
րըր . զիւրա օնուն ադըզ՝ եիւրէյին ար-
թանընտան աէօյլէր :
46 Վէ նի՞չիւն պանա՝ եա՛ Ըապա՝
եա՛ Ըապա ջաղըրըր սընըզ , վէ սէօյ-
47 լէմէյէճէքսինիզ էթմէզ սինիզ : Հէր պա-
նա կէլէն՝ վէ սէօզլէրիմի տինլէյէն՝
վէ օնլարը իճրա էտէն՝ քիմէ պէնզէ-
48 տիյինի՝ սիզէ կէօսթէրէյիմ . Էվ պինա
էտէն տատէմէ պէնզէր , քի օ՝ գաղըր ,
վէ տէրինլէթտի , վէ թէմէլի դայա
իւզէրինէ գօստու . վէ տուբար ձէօջ-
տիւքտէ , ըրմադ օ էվէ չարփըր , տա-
մա օնու տարըթմազա գատըր օլմա-
ը . զիւրա դայա իւզէրինտէ թէմէլ-
49 լէնմիշ իտի : Ամմա տինլէյէճէքսինիզ իճրա
էթմէյէն՝ թօխրադ իւզէրինտէ թէմէլ-
սիզ էվ պինա էտէն տուրմէ պէնզէր ,
քի օնա ըրմադ ջարփընճա , տէր ա՛-
դապ տիւշտիւ , վէ օ էվին եըգըլըշը
պէօյիւք օլտու :

ՊԱՏ Է

Ա Է հւմ սէօզլէրինէ՝ խալզ տինկ- 1
լէր ինքն ենէքմիլ էնեոխքաւէն ասնկրա,
կափատնայուամա կիրսի : Վէ պիր եհուզ 2
պաշընըն գուլուս ի՛լէնէլի օլուպ, էօ-
լիւմ տէրէՃէհինաէ խոի . վէ պու՝ օ- 3
նուն գլխմէնէլիսի խոի : Վէ Ցհասուսուն
հադգընա իշնսինՃէ, Եէհուսալէրին
իսնենխարըներընը օնա կէօնտէրսի, վէ
օնա եաղվարըը խոի քի՝ կէլիպ գու-
լունու խէլաս էտէ : Իմանէ օնըար Յի- 4
սուսա կէլիպ՝ օնա Ճան ու տիլսէն
եաղվարարագ տէսիլէր . Լայըգ տըր,
քի օնա պու շէյի էտէսին : Զիրա 5
մէլէհէխմէդի սէվէր, վէ Ճէմի՛յէթ եէ-
խիմէն պիզէ օ պինա էնեմիշ տիր :
Վէ Ցհասուս օնըար իչէ կիրսէր խոի . 6
վէ արթըգ էլսէն ուղագ տէյիլ ի-
քէն, եհուզ պաշը օնա պա՛զը տօսնե-
ըար եօլայընպ տէտի . Եա՛ Րապպի՝
զահմէթ էնեմէ . զիրա լայըգ տէյի-
լիմ, քի տամըմէն ալէնպա կիրէսին :
Պու սէպէպտէն՝ քէնտիմի տասի սա- 7
նա կէլմէյէ լայըգ սայմատըմ . լագին
պիր սէօզ սէօյլէ, վէ ուշաղըմ շինֆա
պուլուր : Զիրա պէն տասի հիւքիւ- 8
մէթ ալէնպա գօնմուշ պիր ատէմիմ,

վէ քէնտի ալէնըմաա ա՛նքէրիլէր վար,
վէ պիրինէ՝ կիլէ տէրիմ, վէ կիտէր .
վէ պաշգասընա՝ կէլ, վէ կէլիր . վէ
խըզմէնէքեասրըմա՝ Շուննու էթ, վէ է- 9
տէր : Վէ Ցհասուս պունըարը իշնտին-
Ճէ, օնա Թա՛ճՃիլար էնեոտի, վէ տէօ-
նէնէ՝ օնուն սրըրընՃա վարան խալ-
գա տէտի . Սիղէ տէրիմ, Իսրայէլտէ
պիլէ պու գատար իման ոլուրմատըմ :
Վէ կէօնտէրիլէնլէր էվէ տէօնէնէ՝ 10
խասէա օլան գուլուս սաղալմըշ պու-
լուրար :
Վէ օլտու քի էրէնէսի կիւն՝ Նային 11
տէնիլէն չէհրէ կիտէր խոի, վէ շա-
հիսէրինտէն վաֆիր քիմսէ՝ վէ չօգ
խալգ պիլէսինՃէ կիտէր խոի : Վէ 12
չէհրին գափուսունա եաղլաշընՃա,
իշթէ պիր էօլմուշ քիմսէ կէօնէնէրու-
լույօր խոի, քի աննարընըն պիրիՃիք
օղլու խոի, վէ պու գարը տուլ խոի,
վէ օնուն պէրապէրինՃէ չէհրտէն վա-
ֆիր խալգ վար խոի : Վէ Րապպ օ- 13
նու կէօրսէնէՃէ՝ օնա մէրհամէթ
էտիպ՝ Ի՛լլամա տէտի : Վէ եապըն 14
կէլիպ՝ ԹաղուԹա տօգանարը, վէ գալ-
մըրանլար տուրտուլար, վէ օ տէտի .
Եա՛ կէնՃ՝ սանա տէրիմ, Գալգ : Վէ 15
էօլիւ գալգըպ օՆուրտում, վէ տէյլէ-
մէյէ պաշլադը, վէ օնու անարքնա

վերան : Իմոի Ճիւմլէսի իւղէրինէ գօր- 16
գու տիւշուիւ , վէ Ալլահա շիւքր է-
տիպ տէրլէր իտի քի՝ Արամըզտա
պէօյուք փէյղամպէր գալգաը , հէմ քի՝
Ալլահ գաւմընը զէյարէթ էյլէտի :
Վէ օնուն հապգընա պուա աէօզ պիւ- 17
թիւն ԵԷհուտուհաթանտա հէմ պիւթիւն
էթրաֆ մահալտէ էույըլըը :
Վէ հէմ պուա էյլէրտէն էօթիւրիւ՝ 18
Յովհաննէսին շայէրտլէրի օնա իտապէր
վերտիլէր : Վէ Յովհաննէս շայէրտլէ- 19
րինտէն իքի քիմսէ ջաղըրտը , վէ Յի-
սուսուն իքի քիմսէ ջաղըրտը , վէ Յի-
սուսա էօնտէրիպ տէտի . Օ էէլէմիք
օլան զաման ասը՞ն մի սէն , էօխտա պաշ-
գասընը մը պէքլէյէճիմ : Վէ օ տէմ- 20
լէր օնա վարըպ տէտիլէր . Վաֆիթիզ
էահիմի Յովհաննէս պիզի տան ուա էօն-
տէրիպ տէյօր . Օ էէլէճէք օլան զաման
ասը՞ն մի սէն , էօխտա՝ պաշգասընը մը
պէքլէյէճիմ : Վէ օ զաման օ՝ ջօզ- 21
լարընը խաաթալըզլարտան վէ տէրտ-
էրտէն վէ եարամազ րուհլարտան տա-
զալթտը , վէ ջօզ քէօրլէրի էէօրմէք
պաղըշտը : Վէ Յիսուս ձէվապ վէ- 22
րիպ՝ օնլարա տէտի . Կիտիպ Յովհան-
նէսի էէօրտիյինիւզ վէ իշիթտիյի-
նիզ շէյլէրի խապէր վէրին , քի քէօր-
լէր կէօրմէզլէր , թօխմազլար եիւրիւ-
լէր , ձիւաամըզլար փոգըլնըրլէր , տա-

զըզար իշիտէնլէր , էօլիւլէր գէյտ է-
տէրլէր , փապիրլէրէ միւժտէ օ՛տունուր .
23 Վէ նէ միւթլու օնա քի՝ պէնտէ պիւրջ-
մէզ :
24 Իմոի Յովհաննէսին խապէրձիլէրի
կիտինճէ , Յովհաննէսին հապգընա խալ-
պա տէմէյէ պաշլատը . Ձէօլէ նէ՞
աէյր էթմէյէ ջըգտընըզ , բիւզիէար-
տան ատլանան գաւը՞շ մը : Լ՛աքին
նէ՞ կէօրմէյէ ջըգտընըզ , նապիք փէյղա-
մպէր իլէ կիտինտիւ տէ՞մ մի . իշիթ
միւզէյէն փէյղամպէր իլէ վէ ոէֆտա՛թ
իշինտէ օլանլար՝ փռաոիշահ աէրտայըլ-
26 ընտա օլուրլար : Լ՛աքին նէ՞ կէօրմէ-
յէ ջըգտընըզ , փէյղամպէ՞ր մի . պէ-
լի՝ աէրիմ սիզէ , փէյղամպէրտէն աէ
27 տահա զիյատէ : Պուա օլ քիմսէ տիր
քի՝ օնուն հապգընա եազըլմըշ տըր .
Իշիթ պէն մէլէյիմի աէնդին եիւզիւ-
նիւն էօնիւնճէ եօլտայաճաղըմ , քի էօ-
28 նիւնտէն եօլտունու հազըրլայա : Ձիրա
սիզէ աէրիմ , գարըլարտան ատղանլար-
տա Վաֆիթիզ էահիմի Յովհաննէստէն
պէօյուք փէյղամպէր հիչ եօք տուր .
տէմա Ալլահըն փռաոիշահլըղընտա էն
քիւճլիյիւ՝ օնտան պէօյուք տիւր :
29 Վէ պիւթիւն խալգ հէմ կէօրմիւք-
ճիւլէր իշիտինճէ՝ Յովհաննէսին վաֆ-
թիզի իլէ վաֆթիզ օլմադ իլէ՝ Ա-

լահը թաղալը հնձողները։ Ամեն փա- 30
րիսեցին եւ օրէնսգէտ մը իր մտքին
մէջ ըսելով՝ Եթէ այս մարդը մար-
գարէ ըլլար՝ կը գիտնար թէ ո՛վ եւ
ինչպիսի կին է որ իրեն կը դպչի,
որովհետեւ մեղաւոր է։ Յիսուս 31
պատասխանելով անոր ըսաւ. Սի-
մո՛ն, քեզի բան մը ունիմ ըսելիք։
Ան ալ ըսաւ. Վարդապե՛տ, ըսէ։ 32
Երկու պարտապան կային մէկ
պարտատիրոջ. մէկը հինգ հարիւր
դահեկան պարտական էր, միւսը՝
հիսուն։ Երբ անոնք վճարելու ոչ- 33
ինչ ունէին, երկուքին ալ պարտքը
ներեց։ Ուրեմն ասոնցմէ ո՞րը աւե-
լի պիտի սիրէ զայն։ Սիմոն պա-
տասխանելով ըսաւ. Կարծեմ թէ
անիկա որուն աւելի շատ ներեց։
Ան ալ ըսաւ անոր. Ուղիղ դատե- 34
ցիր։ Եւ կինին դառնալով՝ Սիմո-
նին ըսաւ. Այս կինը կը տեսնա՞ս։
Ես քու տունդ եկայ, ոտքերուս ջուր
չտուիր, բայց այս կինը արտասուք-
ներով ոտքերս թրջեց եւ իր գլխուն
մազերով սրբեց։ Դուն ինծի համբոյր 35
չտուիր, բայց այս կինը ես ներս
մտնելէս ի վեր ոտքերուս համբուր-
ելէ դադար չըրաւ։ Դուն իմ գլուխս 36
իւղով չօծեցիր, բայց այս կինը իր
մազերուն հետ իմ ոտքերուս իւղ
քսեց։ Ուստի կը հաստատեմ քեզի 37
որ անոր շատ մեղքերը ներուած
են, որովհետեւ շատ սիրեց։ Բայց
որուն քիչ ներուի՝ քիչ կը սիրէ։
Ան ալ կնոջը ըսաւ. Քու մեղքերդ 38
ներուած են։ Անոնք որ իրենց մէջ
կ՚ըսէին. Ո՞վ է այս մարդը որ նոյ-
նիսկ մեղքեր կը ներէ։ Յիսուս 39
կնոջը ըսաւ. Քու հաւատքդ քեզ
փրկեց, խաղաղութեա՛մբ գնա։

Յետոյ եղաւ որ ինք քաղաք 40
մը քաղաք, գիւղ մը գիւղ կ՚երթա-
յր եւ կը քարոզէր ու Աստուծոյ
արքայութեան աւետարանը կը
յայտնէր։ Տասներկու աշակերտ- 41
ներն ալ անոր հետ էին, ինչպէս
նաեւ կանայք որոնք չար ոգինե-
րէ եւ հիւանդութիւններէ բժշկուած
էին, Մարիամ որ Մագդաղենացի
կ՚ըսուէր, որմէ եօթը դեւեր ելած
էին, Յովհաննու մայրը՝ Քուզա 42
որ Հերովդէսի տնտեսին կինն էր,
Սուսաննա եւ ուրիշ շատ կիներ
որոնք իրենց ունեցուածքներէն
կը սպասարկէին անոնց։

Երբ մեծ բազմութիւն մը հա- 43
ւաքուեցաւ եւ քաղաքէ քաղաք
եկողներ Յիսուսի մօտ կ՚երթային,
առակով խօսեցաւ։ Սերմնացանը 44
իր սերմը ցանելու ելաւ։ Երբ ցա-
նեց, մէկ մասը ճամբուն եզերքը
ինկաւ եւ կոխկրտուեցաւ, եւ երկ-
նքի թռչունները զայն կերան։ Ու- 45
րիշ մասը քարի վրայ ինկաւ եւ
երբ բուսաւ՝ չորցաւ, որովհետեւ
խոնաւութիւն չունէր։ Ուրիշ մա- 46
սը փշերուն մէջ ինկաւ, եւ փշերը
անոր հետ միասին բուսնելով՝ խե-
ղդեցին զայն։ Ուրիշ մասն ալ բա- 47
րի հողի վրայ ինկաւ եւ երբ բու-
սաւ՝ հարիւրապատիկ պտուղ տը-
ւաւ։ Այս բաները ըսելէն ետքը
բարձրաձայն կանչեց. Ականջ ու-
նեցող՝ թող լսէ։ Աշակերտները 48
հարցուցին անոր թէ ի՞նչ նշանա-
կէ այս առակը։ Ան ալ ըսաւ. Ձեզի 49
տրուած է Աստուծոյ արքայութեան
խորհուրդները գիտնալ, բայց ու-
րիշներուն առակներով կը խօսիմ,
որպէսզի տեսնելով՝ չտեսնեն եւ
լսելով՝ չհասկնան։ Առակին նշա- 50
նակութիւնը այս է. Սերմը Աստու-
ծոյ խօսքն է։ Ճամբուն եզերքը 51
ինկածները անոնք են որ լսեցին,
յետոյ եկաւ սատանան եւ խօսքը
անոնց սրտերէն առաւ, որպէսզի
չհաւատան եւ չփրկուին։ Քարի 52
վրայ ինկածները անոնք են որ
երբ լսեն՝ խօսքը ուրախութեամբ
կ՚ընդունին, բայց արմատ չունին,
անոնք մինչեւ ատեն մը կը հաւա-
տան, բայց փորձութեան ատեն
կը նահանջեն։ Փշերուն մէջ ինկա- 53
ծը անոնք են որ լսեցին, բայց
կեանքի հոգերուն, հարստութեան
եւ հաճոյքներուն մէջ խեղդուելով՝
չհասունցուցին իրենց պտուղը։
Բարի հողի վրայ ինկածը անոնք 54
են որ խղճմտութեամբ լսելով՝ բա-
րի եւ ազնիւ սրտով կը պահեն
խօսքը եւ համբերութեամբ պտուղ
կու տան։ Ոչ ոք լոյս վառելով՝ 55
կը ծածկէ զայն անօթով մը կամ
մահճակալի տակ կը դնէ, հապա
լամպարի վրայ կը դնէ, որպէսզի
ներս մտնողները լոյսը տեսնեն։
Որովհետեւ ամէն ծածուկ բան 56
պիտի յայտնուի, ամէն գաղտնի
բան պիտի հանրածանօթ ըլլայ եւ
բոլորին գիտնալի։ Ուրեմն զգու- 57
շացէ՛ք թէ ինչպէս կը լսէք։ Որով-
հետեւ ո՛վ որ ունի՝ անոր պիտի
տրուի, եւ ո՛վ որ չունի՝ անկէ պի-
տի առնուի նոյնիսկ այն որ կար-
ծես թէ ունի։

Յետոյ մայրը եւ եղբայրները 58
եկան անոր մօտ, բայց չկրցան
հանդիպիլ անոր ամբոխին պատ-
ճառով։ Ան ալ ըսին. Քու մայրդ 59
եւ եղբայրներդ դուրսը կայնած
կ՚ուզեն քեզ տեսնել։ Ան ալ պա- 60
տասխանելով ըսաւ անոնց. Իմ
մայրս եւ եղբայրներս անոնք են
որ Աստուծոյ խօսքը կը լսեն եւ
կը կատարեն։

Օրերէն մէկ օր ինք եւ աշա- 61
կերտները նաւակ մտան եւ ըսաւ
անոնց. Եկէ՛ք անդին երթանք
լիճին։ Անոնք ալ ելան։ Երբ նա- 62
ւարկելու ատեն՝ ինք քնացաւ։ Եւ
մրրիկ մը իջաւ լիճին վրայ, նաւը
ջուրով լեցուեցաւ եւ վտանգի մէջ
էին։ Մօտեցան անոր եւ զայն 63
արթնցուցին՝ ըսելով. Վարդապե՛տ,
վարդապե՛տ, կորսուելու վրայ ենք։
Ան ալ արթնցաւ եւ սաստեց հո- 64
վին եւ ալեկոծ ջուրերուն, եւ դա-
դարեցան եւ հանդարտութիւն ե-
ղաւ։ Ան ալ ըսաւ անոնց. Ուր է
ձեր հաւատքը։ Անոնք վախցան եւ 65
զարմացան՝ իրարու ըսելով. Ո՞վ
է արդեօք այս մարդը, որ հրամայէ
նոյնիսկ հովերուն եւ ջուրերուն,
եւ անոնք կը հնազանդին իրեն։

Անդին գացին Գադարացիներու 66
երկրին մէջ, որ Գալիլիոյ դիմաց
է։ Երբ ցամաք ելաւ՝ քաղաքէն 67
մարդ մը դիմաւորեց զայն, որ
դեւերէ կը տառապէր եւ երկար
ատեն հագուստ չէր հագած եւ
տուն չէր բնակած, հապա գերեզ-
մաններուն մէջ կը բնակէր։ Երբ 68
Յիսուսը տեսաւ՝ աղաղակեց եւ
անոր առջեւ ինկաւ եւ բարձր ձայ-
նով ըսաւ. Ի՞նչ գործ ունիս ինծի
հետ, Յիսո՛ւս, Բարձրեալ Աստու-
ծոյ Որդի։ Քեզի կը խնդրեմ, մի՛ 69
տանջեր զիս։ Որովհետեւ պատ-
ուիրած էր անմաքուր ոգիին որ
մարդուն միջէն ելլէ։ Վասն զի
շատ անգամներ զայն բռնած էր,
եւ շղթաներով ու կապանքներով
կապած էին զայն եւ պահակի տակ
կը դնէին, բայց ինք կապանքնե-
րը կը կտրտէր եւ դեւին կը քշուէր
անապատները։ Յիսուս հարցուց 70
անոր ըսելով. Ի՞նչ է քու անունդ։
Ան ալ ըսաւ. Լեգէոն, որովհետեւ
շատ դեւեր մտած էին անոր մէջ։
Եւ կը խնդրէին անոր որ անդունդ 71
չհրամայէ զիրենք երթալու։ Հոն
մեծ հօտ մը խոզեր կային լերան
վրայ արածելու։ Եւ կը խնդրէին
անոր որ թոյլ տայ անոնց անոնց
մտնել։ Ան ալ թոյլ տուաւ անոնց։ 72
Դեւերը դուրս ելան մարդէն եւ
խոզերուն մէջ մտան, եւ հօտը
զառիվայրէն վազեց դէպի լիճը եւ
խեղդուեցաւ։ Երբ հովիւները տե- 73
սան եղածը՝ փախան եւ քաղաքին
ու գիւղերուն մէջ պատմեցին։ Ան-
ոնք ալ դուրս ելան տեսնելու թէ
ինչ եղած է։ Եկան Յիսուսի մօտ
եւ գտան մարդը որմէ դեւերը ելած
էին, նստած Յիսուսի ոտքերուն
առջեւ, հագուած եւ խելքը գլուխը
եկած, եւ վախցան։ Տեսնողները 74
պատմեցին անոնց թէ ինչպէս դեւա-
հար մարդը ազատեցաւ։ Գադարա- 75
ցիներու երկրին բոլոր բնակիչնե-
րը խնդրեցին Յիսուսէն որ անոնց
քովէն երթայ, որովհետեւ մեծ
վախով պատած էր զանոնք։ Ինք
ալ նաւակ մտաւ եւ դարձաւ։ Այն 76
մարդը որմէ դեւերը ելած էին՝
խնդրեց անկէ որ իրեն հետ ըլլայ։
Յիսուս ալ զայն արձակեց՝ ըսե- 77
լով. Դարձի՛ր քու տունդ եւ պատ-
մէ՛ թէ Աստուած քեզի ինչ մեծ
բաներ ըրաւ։ Ան ալ գնաց եւ
ամբողջ քաղաքին մէջ պատմեց
թէ Յիսուս իրեն ինչ մեծ բաներ
ըրաւ։

Երբ Յիսուս դարձաւ՝ ամբոխը 78
ընդունեց զայն, որովհետեւ բոլո-
րը կը սպասէին անոր։ Եւ ահա
Յայրոս անունով մարդ մը եկաւ,
որ ժողովարանին իշխանն էր։ Ան
ալ ինկաւ Յիսուսի ոտքերուն առ-
ջեւ եւ կը խնդրէր անոր որ իր
տունը գայ, որովհետեւ միակ դուս-
տր մը ունէր, տասներկու տարե-
կան, որ մեռնելու վրայ էր։ Երբ
ինք կ՚երթար՝ ամբոխը կը սեղմէր
զայն։ Եւ կին մը որ տասներկու 79
տարի արիւնահոսութիւն ունէր,
որ իր ամբողջ ունեցուածքը բժիշկ-
ներուն ծախսած էր եւ ոչ ոքմէ
բժշկութիւն կրնար գտնել, ետեւէն
մօտեցաւ եւ անոր հագուստին
ծայրին դպաւ, եւ անմիջապէս
արիւնահոսութիւնը դադրեցաւ։
Յիսուս ըսաւ. Ո՞վ դպաւ ինծի։ 80
Երբ բոլորը կը մերժէին, Պետրոս
եւ անոր հետ եղողները ըսին. Վար-
դապե՛տ, ամբոխները կը սեղմեն
քեզ եւ կը նեղեն, եւ դուն կ՚ըսես
թէ ո՞վ դպաւ ինծի։ Յիսուս ալ 81
ըսաւ. Մէկը դպաւ ինծի, որովհե-
տեւ զօրութիւն մը ինձմէ ելած
գիտցայ։ Կինը երբ տեսաւ թէ չի 82
կրնար պահուիլ՝ դողդողալով եկաւ
եւ անոր առջեւ ինկաւ, եւ ամբողջ
ժողովուրդին առջեւ պատմեց թէ
ինչու համար դպած էր անոր եւ
թէ ինչպէս անմիջապէս բժշկուե-
ցաւ։ Ան ալ ըսաւ անոր. Դուստր, 83
քու հաւատքդ քեզ փրկեց, խաղա-
ղութեա՛մբ գնա։

Դեռ խօսքը չվերջացուցած՝ 84
ժողովարանին իշխանին տունէն
մէկը եկաւ եւ ըսաւ. Քու դուստրդ
մեռաւ, վարդապետին մի՛ նեղեր։
Յիսուս երբ լսեց՝ ըսաւ Յայրոսի. 85
Մի՛ վախնար, միայն հաւատա՛ եւ
կ՚ապրի։ Երբ տունը հասաւ՝ Պետ- 86
րոսը, Յակոբոսը, Յովհաննէսը եւ
աղջկան հայրն ու մայրը իրենց
հետ տունը մտնել չթողուց։ Բո- 87
լորը կու լային եւ կը սգային զայն։
Ան ալ ըսաւ. Մի՛ լար, որովհետեւ
չէ մեռած, հապա կը քնանայ։ Ան- 88
ոնք ծաղրեցին զայն, որովհետեւ
գիտէին թէ մեռած է։ Ինք ալ 89
բռնեց անոր ձեռքը եւ աղաղակե-
լով ըսաւ. Աղջիկ, ելի՛ր։ Անոր 90
հոգին դարձաւ եւ անմիջապէս
ոտքի ելաւ։ Ինք ալ հրամայեց որ
անոր ուտելիք տան։ Անոր ծնող- 91
քը զարմացան։ Ան ալ պատուի-
րեց անոնց որ ոչ ոքի ըսեն եղած-
ները։

Սիմոնա տէտի. Որ գարըդը կէօրի՛ր
մի սին. պէն սէնին էվինէ կիրտիմ,
այագըարըմա սու վէրմէտին. ամմա
պու՝ այագըարըմը կէօզ եաշըարը իլէ
ըսլանթըը, վէ պաշընըն սաչըարը իլէ
սիլըի: Սէն պանա էօփիւշ վէրմէտին, 45
պու իսէ պէն կիրէլտէյն պէրու՝ ա-
յագըարըմը էօփմէքտէն ֆէրահլաթ
կէլմէտի: Սէն պաշըմը զէյթ եաղը 46
իլէ մեսհ էթմէտին. ամմա պու՝ ա-
յագըարըմը իսօշ գօդուրու եաղ իլէ
մեսհ էթմէտի: Օ սէյվպաշն սանա 47
տէրիմ, օնու՛ն չօդ օլան կիւնահլարը
ա՛ֆիվ օլսունտու, չիւնքի չօդ սեվտի.
ամմա քիմսէ քի ազ ա՛ֆիվ օլսունուրսա,
աղ սեվէր: Վէ գարըյա տէտի. կիւ- 48
նահլարըն ա՛ֆիվ օլսունտու: Վէ սէ- 49
րապէր ասֆրատտա օթուրանլար՝ քէն-
տիլէրինտէ սէմէյէ պաշլատըլար. Պու
քի՛մ տիր քի՝ կիւնահլար տախի ա՛ֆիվ
էտէր: Վէ օ՝ գարըյա տէտի. Սէնի 50
իմանըն գուրթարտը, սէլամէթ իլէ
կիւթ:

ԳԱՂ Ը

Վէ օլտու քի՝ պուննտան ասնիկրա 1
օ՝ շէհրտէն շէհրէ վէ քէօյտէն քէօյէ
կէճէ՝ Ազարէն փռատիշահըդընը վ'ասզ

վէ միւժտէ էտէր իտի, վէ օն էքիլէր
2 սիլէհընճէ իտի. Էէմ պա՛զը գարը-
ըար քի՝ եարամազ րուհլարտան վէ
խաուֆալըդըարտան տոդալմըշըար իտի.
Եա՛նի Մադդալէնացը տէնիլէն Մարիամ
քի՝ օնատան եէտի ճինն ըրդմըշ իտի,
3 վէ Հերովդէսին քեխխիւտասը օլան
Գուզանըն գարըսը Յովհաննա՝ վէ
Շուշան վէ չօդ սայիր գարըլար քի՝
օնա քէնտի մալըարընատան իհթիմէթ է-
տէրլէր իտի:
4 Վէ չօդ գալապալըդ պիրէքմէք իլէ,
վէ հէր շէհրտէն իսալդ օնա կէլմէյի-
5 լէ, թէմսիլ իլէ տէտի. Էքինճի քէն-
տի էքինինի էքմէյէ չըդտը. վէ էքէր
իքէն, պա՛զըսը եօլուն եանըննա տիւ-
շիւպ չիյնէնտի, վէ հէյվանն գուշըարը
6 օնու եէտի: Վէ պա՛զըսը գայա իւ-
զէրինէ տիւշտիւ, վէ նէմլիյի օլմա-
7 սընընան՝ պիճինճէ գուրուտու: Վէ
պա՛զըսը տիքէնլէր արասընա տիւշ
տիւ, վէ տիքէնլէր պէրտաղը պիճիւ՝
8 օնու ազալտուլար: Վէ պա՛զըսը էյի
եէր իւզէրինէ տիւշտիւ, վէ պիճիւպ
եիւզ գաթ մահսուլ վէրտի. պուն՝
պուննարը սէօյլէր իքէն՝ Իշհիթմէյէ
գուլադըարը օլան իշհիթաին՝ չաղըրըր
իտի:
9 Վէ չայիրտաղըդ օնա ազարա տէր-

լէր խոր. Ա՛ձառպա պու թէմամիլ նէ՝
օլա։ Վէ օ ասէտի. Անլահըն վրատի-
շահլըղընըն պըրրլարընը պիլմէսի սիզէ
վէրիլմիշ տիր, ամմա գալանլարա թէմ-
սիլլեր իլէ սէօյլէնիր. Թա քի օնլար
պագար ինքէն կէօրմէյէլէր, վէ նշա-
տիր ինքէն անկլամայալար։

Իսոի թէմամիլ պու տուր. Թօխսուզ՝
Անլահըն սէօզլու տիւր։ Վէ էօլ եա-
նընտաքիլէր օնլար տըր քի՝ իշիտիրլէր,
անտէն շէյթան կէլիպ՝ եիւրէքլէրինը-
տէն սէօզլու գալարընը, քի ինանըլա
գուրթուլմայալար։ Վէ գայա իւզէ-
րինաէքիլէր օնլար տըր քի՝ իշիթմէք-
լէրի զէման՝ սէօզլու շաղլըդ իլէ գա-
պուլ էտիրլէր, ամմա օնլարըն քէօքիւ
օլմայընըլընսան՝ օնլար պիր վագըթ ի-
նանըրլար, վէ թէձրիւպէ վագըթնսա
կէրի չէքիլիրլէր։ Վէ տիքէնլէր արա-
պընա տիւշէն օնլար տըր քի՝ իշիտիր-
լէր, ամմա գայընուլարընսան վէ զէն-
կինլիքտէն վէ է՛օմրիւն սէֆսա՛թլա-
րընսան վարըպ պօլուլուրլար, վէ մահ-
սուլ վէրմէզլէր։ Վէ էյի եէմուէքի
օնլար տըր քի՝ օնլար էյի վէ խոշ
եիւրէք իլէ պինկլէյիպ՝ սէօզլու զաալթ
էտիրլէր, վէ սապր իլէ մահսուլ վէ-
րիրլէր։

Վէ, ինչ պիր քիմսէ չտուզը եագըպ՝

ծնու գապ լըչ էօրթմէզ, եախօտ եա-
թագ ալթընա գօսմազ. իլլա չէմ՛տան
իւզէրինէ գօր, քի իչէրի կէզլէնլէր ը-
շըլը կէօրէլէր։ Չլրա կիշլի չէյ եօգ
տուր քի՝ աշիքեար օլմայա, վէ սագը
չէյ քի՝ պիլլինմէյէ, վէ մէյտանա կէլ-
մէյ։ Իսոի պապըն՝ նիձէ պինկլէր
պինիլ. զ՛ըրա քիմին վար իսէ, օնա
վէրիլէձէք տիր. վէ քիմին եօղ իսէ,
օլ օլան զանն էթմէյի տսոի քէնտին-
պէն պընաձսոլ։

Վէ օնուն վասիյէսի վէ գարնտաշ-
լարը օնա կէլսինլէր, վէ գալապալըգ-
տան օնա գաւուշմսոլա գատիր օլմա-
տըլար։ Վէ օնա խասպէր վէրիլիպ տէ-
նիլսի. Վ՛ասիյէն վէ գարնտաշլարըն
պինի կէօրմէք իսոիթէյիսի՝ տիշարտա
տուրսուլօրլար։ Վէ օ ձէվապ վէրիպ՝
օնլարա տէսի. Վ՛ալիտէմ վէ գարըն-
տաշլարըմ պուննըղ տըր քի՝ Անլահըն
սէօզլիյինիւ պինկլէրըլէր վէ նձրա էտէր-
լեր։

Վէ օլսուս քի՝ կիւնէէլին պիրինտէ
քէնտիսի շայիրալէրի իլէ գայըղա պին-
տի, վէ օնլարա տէսի. Կէօզլիւն էօ-
թէ եագասընա կէչէլիմ. վէ սչըղար-
լար։ Վէ գայը իլէ օնլար կիտէր ի-
քէն, օ ուչուսուս. վէ կէօչէ պիր ըիւզ-
կիւտա գասըղտասը էյնտի. վէ գայը

տօնայոր էին, վէ թէհլիքէտէ էին։
վէ եանընա վարըպ՝ օնու ուչանըը- 21
տըլար, վէ տէտիլէր. Եա՛ իսճա՝ եա՛
իսճա՝ հէլաք օլուեօրուզ. վէ օ գալ-
գըպ՝ րիւզկեարը վէ սուլուն տալըա-
լարընը ապարըատը. վէ տինտիլէր, վէ
լիմանըէ օլտու։ վէ օնլարա տէտի. 25
Իմանընըզ նէ՞ ըէտէ տիր. օնլար իսէ
գօրդուպ՝ Թա՛ճճիւպ էտէրէք՝ մա-
ակ էնլէրինտէ տէտիլէր. Ա՛ճապա պու
քի՞մ տիր, քի րիւզկեարլըարա հէմ
ուլայ տահի էմր էտէր, վէ օնա ի-
Թաա՛Թ էտէրլէր։

Վէ գայըդ իլէ Գադարալըլարըն տի- 26
յարընա վարտըլար, քի օ՝ Գալիլեա-
նըն գարըզը եադասընատա տըր։ Վէ օ՝ 27
գարայա ջըգընճա, օնա էհրառէն պիր
ատէմ բասԹ կէլտի, քի վաֆիր սէ-
նէլէրտէն պէրու օնուն ճիննլէրի վար
էտի, վէ էավաշ կիյմէդ էտի, վէ էվ
սէ գալմադ էտի, իլլա մէղարլարտա։
Վէ Յիսուսու կէօրտիւյինտէ, պաղը- 28
ըըպ էօնիննէ տիւշտու, վէ եիւքսէք
սէս իլէ տէտի. Ալամըզտա նէ՞ վար՝
եա՛ Ալլահ Թաա՛լանըն Օղլու Յիսուս.
սանա եաղվարըըմ, պէնի խաբէնճէյէ 29
տալմա։ Ճիրա նաֆիաք բուհա էմր
էԹտի, քի ատէմսէն ջըգա. ճիւն քի
օնու ջօգ սինէլէրտէն պէրու զաաֆ

եԹմիշ էտի, վէ օ՝ զէնճիրլէր վէ
պուդաղըուլար իլէ պաղլանըպ զասԹ
օլուննուր էտի. ամմա պաղլարը գըրըպ՝
30 ճիննտէն չէօլէրէ սաբընըը էտի։ Վէ
Յիսուս օնա պիւյուլ խոպ տէտի.
Սէնիմն սաբն նէ՞ տիր. վէ օ տէտի.
Լէգէոն. զիրա օնա չօգ ճիննլէր կիր-
31 միշ էտի։ Վէ օնա եալվարըը էտի,
քի օնլարա կիրտասպա վարմադա էմր
32 եԹմէյէ։ Վէ օրատա՝ տուղտա օԹլա-
նըը պիր վաֆիր տանկուզ պիւրիւսիւ
վար էտի. վէ օնա եալվարըըլար էտի,
քի օնլարըն իչինէ կիրմէյէ՝ օնլարա
իզն վէրմ. վէ օնլարա իզն վէրտի։
33 Վէ ճիննլէր օ տաէմսէն չըգըպ՝ տօն-
կուզլարա կիրտիլէր, վէ պիւրիւ ուչ-
րուպմատն աշադա կէօչէ եէուրիյուշ
34 էտիպ՝ պօղուլտու։ Վէ օնլարը կիւ-
տինլէր՝ օլան Եէսանէյէ կէօրիւնճէ՝
գաչարլար, վէ չէհրատէ վէ չիՓԹլիք-
35 լէրտէ խաապէր վէրտիլէր։ Վէ վագ՝
օլանը կէօրմէյէ չըգարըլար, վէ Յիսու-
սա կէլտիլէր. վէ օլ ճիննլէրի չըգմըշ
ատէմի՝ Յիսուսուն այագլարը եանըն-
տա կիյինմիշ վէ ա՛գըլամըշը օԹու-
36 րուր պուլմալըըա՝ գօրգտուրլար։ Չէմ
կէօրէնլէր տահի ճիննլինին նիճէ գուր-
Թուլտուղունու օնլարա խաապէր վէր-
37 տիլէր։ Վէ Գադարալըլարըն էԹրաճ

ամահալէլեյնին հէմ խալըը օնա էալ
վարըլար քի՝ ծնլարուան կնեմնին.
զնրա ակզնւք գօրգույա ուշտնւլէր.
լսնէ օ՝ գայըլա կնելնւ կէրի ատօն-
տու։ Վէ օլ ձիննլէրի չըգմըշ առէմ՝ 38
օնա էալվարըը խոտ, քի պնլէտնննճէ
օլա. ամմա Յնսուս օնու սալը վէրնւ
ատոլ. էվինէ ատօն, վէ Ննլսահըն սա- 39
նա հէմ էթոնյի շէյլէրի նագլ էյլէ.
վէ կնսնւ՝ ապնւթնւն շէհրտէ Յնսու-
ան օնա ձիւմլէ էթոնյի շէյլէրի
վազ էտէր խոտ։

Վէ օլուս քի՝ Յնսուս կէրի տէօն- 40
տնւքտէ, խալը օնու գաստուլ էթոտ.
զնրա ձիւմլէնի օնու ապգլէյօրլար ի-
տի։ Վէ նչնթէ խոմի Յայրոս օլան 41
պնր առէմ կէլուլ, վէ օ՝ ձէմի՛յէթ
էէրնննի վնռճնւհնւ խոտ. վէ օ՝ Յն-
սուսուն այագլարընա գասխանըպ՝ օնա
էալվարըը խոտ, քի էվինէ կնրէ։ Զի- 42
զրա օնուն օն նչքի էաշընուա գաստը՝
ապնրնճնւք էնւսատը օլատագ՝ պնր գէզը
ձնէլ խոտ, վէ օ էօնիւյօր խոտ. խոմի
օ կնատը նչքէն, գալատալէդ օնու սը-
գէշտըրըլյօր խոտ։

Վէ օն նչքի էըլ գան ագմագ ի՛զ- 43
էթնի չէքէն պնր գարը քի՝ պնւթնւն
օնալընը հէքնմէէրէ ատրի էթմնշ խոտ
ինէ տէ, հնչ քնմսէուէն ատղալմագա

44 գաստը օլմամընշ խոտ, ատգա Թատա-
տան էագլաշըպ՝ էսվապընն էթէկնն
ատգանատը. վէ տէր ա՛գատ օնուն գա-
տգանատը. 45 նընն ագմատը տուբատու։ Վէ Յնսուս
տէտի. Գանա ատգանան քի՞մ տիր.
վէ հէվնխի ինքէտար էթմէկնճ, Գէտ-
բոս հէմ պնլէսնննճէ օլանլար տէտի-
լէր. 46 Եա՛ խոճա՝ գալատալէդ սէնի
սընգայօր վէ սընգշատընյօր, վէ՝ Գանա
քի՞մ ատգանատը մը տէրսնն։ Վէ Յն-
սուս տէտի. Գանա պէր քնմսէ տգ-
գանատը. զնրա պէն տուչյուս քի՝ 47 պէնտէն գուվվէթ չընգատը։ Խոմի գարը
հնգզէնէմէէնէյնին հէտօրնւննճէ, տնթրէ-
յէրնէք կէլուի, վէ օնուն էօնիւննէ գա-
վանընպ՝ պնւթնւն խալընն էօնիւնատէ
օնա նէ սէպէպտէն ատգանատընընը՝ վէ
տէր ա՛գատ նիճէ շնֆա պուլատուպտու-
48 նու օնա նագլ էթոտ։ Վէ օ՝ օնա
տէտի. Ճէատրէթլէն՝ էյ գընզ, խոմա-
նըն սէնի գուրթարատը, սէլամէթ էլէ
կնթ։

49 Օ տահա սէօյլէր էքէն, ճէմի՛յէթ
պաշընըն Թատաֆընուտան պնրի կէլնպ՝
օնա տէտի քի՝ Գընզըն էօլտու, խոճա-
50 յա զահմէթ վէրմէ։ Վէ Յնսուս ի-
շնտնննճէ՝ օնա ճէվապ վէրնպ տէտի.
Գօրգմա, էէմանն իննան, վէ գուրթու-
51 լատագ տըր։ Վէ էվէ կնրատէքտէ,

պետրա վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս-
տէն՝ վէ գլուխն պատպանման վէ
անուանման մա՛տա՝ քիմէյի կիրմէյէ
գօմաալը : Վէ Հիւմէնի գլուխ իչլուն 51
աղլայըպ աէօյիանիւրլէր նտի. վէ օ
տէտի. Ընդառաջ, էօլմէտի, լաքին ու-
յույօր : Վէ օնլար օնուն էօլմիւշ օ- 53
ուպզունու պիլմէք նէ, օնու գէվրէ-
նիրլէր նտի : Ամմա օ՛ հէվնանին տի- 54
ղորդա ջրգարըպ՝ գլուխն էլնէ եա-
վրըալը, վէ էօղրըպ պէտի. Եա՛ գլուխ
գալը : Վէ օնուն լուսունու կէրի տէօն- 55
ուլու, վէ տէր ա՛գաձ գալդալը. վէ
էմր էվտի, քի օնա եէմէք վէրիլէ :
Վէ օնուն աթալարը շաշարլար. վէ 56
օնլարա թէնապիւ էվտի, քի օլան նէս-
նէյի էյմանէյէ պէօղէմէյէրէր :

ՊԱՂՊ Թ

Վէ օն նէի շայերտլէրինի պիրլիք- 1
տէ ջողրըպ՝ օնլարա հէմի Ճինններին
իւզէրինէ՝ վէ խոսթալըդլարը սողալը-
մալա գուվվէթ վէ հիւքիւմդէթ վեր- 2
տի : Վէ օնլարը Ալլահըն վհասիհաս-
լըղընը վաղ էվտէյէ՝ վէ խոսթալարա 3
Ճինֆա վէրմէյէ կէօնտէրտի : Վէ օն-
լարա տէտի. Եօլտա հիչ պիր շէյ
թաշըմայըն, նէ տէյինէք՝ նէ թօղսա՝

նէ տէ էքմէք՝ նէ ադչէ՝ նէ տահի
4 էքի՛շէր գաֆիթանըն՝ զ օլտուն : Վէ
հէր հանկը էվէ կիրէրսէնիզ, օրատա
5 գալըն, վէ օրատան ջրգըն : Վէ սիզի
քիմլէր քի գաապուլ էթմէզլիր նտի, օլ
շէհրտէն ջրգարըլընըզտա՝ ծնլարըն իւզէ-
րինէ շէհատէթ օլմադ իչլուն այագլարը-
6 նըզտան թօզու տահի սիլքին : Վէ օնլար
ջրգըպ հէր եէրտէ ինձիլի վաղ է-
տէրէք վէ խոսրո՛ւ տէրէք՝ աղլատարադ՝
քէօյ պէ քէօյ կէզէրլէր նտի :
7 Վէ լուսա՝ պաշը չէրովդէս օնտան
իչգրա օլունան շէյլէրին Հիւմէնինի
նշխարէտէ՝ թա՛ճճուպ էտէր նտի.
զնրա պա՛զը քիմանէլէր Յովհաննէս
8 էօլուլէրտէն սէրիլտի, վէ պա՛զլարը
Եղնա զուհուպ էթտի. պա՛զլարը
տահի՝ գադիմ վէյղամպէրլէրտէն պի-
9 րի գալդընը սըր սէրլէր նտի : Վէ
Հէրովդէս տէտի. Զէն Յովհաննէսին
պաշընը քէստիմ. Հմմի պու քի՛մ
տիր քի՝ պէն օնուն հագգընա պէօյլէ
շէյլէր նշխտիյօրում. վէ օնու կէօրմէ-
յէ արար նտի :
10 Վէ Ընդառաջլար կէրի տէօնուպ՝
օնա հէմի էթտիքլէրի շէյլէրի նադլ
էթտիլէր. վէ օնլարը ալըպ՝ թէնհաճէ
Բեթսայիդա պէնդինէն շէհրինն պիր
11 եառդան մնահալինէ չէքտի : Վէ խալգ

աստմաղբեա՝ օնուն արտընձա վարաբ-
լար · վէ օնբարը գտապուբ էտիսյ՝ օն-
բարա Ա֊ստուծն վտատիշահբարը հատ-
գընատ ափցբէյերէք՝ սատաբմատա միւն-
թաձ օբանբատա շինֆա վէրիր ետի ։

Վէ ևիւն էնմէյէ պաշբատրգտատ օն- 12
նքներր եանընձա կէբսյ՝ օնա ոէտուբբր ·
Խաբդը սատը վեր քին՝ էթրատֆ քէց-
բերէ վէ շինֆթևնքբերէ վարբտ գօնա-
բար , հէմ եէյէձէք պուբատատ · զիրա
պուբատատ եատան մահատուէ իզ ։ Վէ 13
օնբարա ոէտի · Օնբարա սիզ եէյէձէք
վերին · վէ օնբար ոէտուբբր · Պիզիմ
պէշ էքմէքտէն վէ նքի պաբբրգտատն
զնյատուէ շէյիմիզ եօզ տուր · մէյէր քի
վարբտյ՝ հէմ պու ձէմատա՛թա եէյէ-
ձէք ատիզ սատթուն սատ֊բմ · զիրա պէշ
պին գատատր սատէմ էտի ։ Իմաի շա- 14
յերատբերինէ ոէտի · Օնբարը էբնիշեր
էբնիշեր՝ պէօբնուք պէօբնուք օթտուբատուն ։
Վէ էօյբէ էթտիբեր , վէ հէպիսանին օ- 15
թտաբթատուբար ։ Վէ պէշ էքմէյի հէմ 16
նքի պաբբրգտը սատը , վէ կէօյէ տօզբու
պատբատ՝ օնբարբրն իսզէբինէ պէրէքէթ
օգտուատու , վէ փատրէէյիսա շայերատբերինէ
վերին էտի , քի նատգբրն էօնիւնէ գօ-
յատատ ։ Վէ եէտիբեր , վէ հէպիսի 17
տօյտուբատ · վէ օնբարբրն փատշատատբը-
նըն արթանընտատն օն նքի քիւֆէ
գատատրբատ ։

18 Վէ օբտու քի օ՝ եատրնըզ տուա՝
էտեր նքէն , շայերատբերի ոէ պէրատէ-
բինձէ էտիբէր , վէ օնբարա ատօրուպ
ոէտի · Էտատ պէնիմ էչիւն՝ քի՞մ էտ
19 ոէտբէր ։ Վէ օնբար ձէվապ վէրիպ
ոէտսբէր · Վաֆթիզ էտիձի Յովհան-
նէս սին , վէ ատյրիբերի Եզնիա սրն ,
վէ ատյրիբերի՝ գատիմ վէէյտատիպէրբէր-
20 տէն պերի գատէմրզ տրբ փէրնէր ։ Վէ
օնբարա ոէտի · Եա սիզ պէնիմ էչիւն
քի՞մ էտ ոէբտնինիզ · Վէ Պետրոս ձէվապ
վերիպ ոէտի · Ա֊ստուծն Քրիստոսու
21 տուն · Վէ օ օնբարա տրգբ թէննպիհ
էտիպ՝ էմր էյբէտի , քի պուննու քիմ-
22 սէյէ սէօյբէմէյէբէր ։ Վէ ոէտի · ատէմ
Օղբու ջօզ շէյբէր չէքմէք՝ վէ էհթիատբրբ-
տան հէմգպաշ քեահինբերտէնվէ քեաթիպ-
բերտէն ըէտտա օբուննատ՝ վէ էօբտուբիւ-
մէք՝ վէ իսչիանձիս ևիւնոէ գբյատ
23 էթմէք կէրէք տիր ։ Վէ հէպիսինէ
ոէր էտի · Էյէր պիր քիմսէ պէնիմ
արատմձա կէբմէք էտիքրտ , քէնտինի
նքքեատր էթտին , վէ էտատբրն էնէր ևիւն
գատատրատրն , վէ արատմձա կէբտին ։
24 Զիրա քիմ քի ձանընը գուրթարմատ
էտիքրտ , օնու զա՛յ էտէձէք · վէ
քիմ քի ձանընը պէնիմ էչիւն զա՛յ
էտէրտ , օ՝ օնու գուրթարատձատ ։
25 Զիւն քի պիր ատէմ պիւթիւն տիւն-

հայը գաղանըպ՝ քէնտինի զայ՝ էտէր
եա եվեթլրլրսէ, նէ՞ փայտսէ էտէր։
Զլրա քիմ քի այնտէն էօթիւրիւ վէ 26
պէնիմ սէօզլէրիմտէն էօթիւրիւ ու-
թանըրսա, տէմ Օղլու սախի՝ քէն-
տինին վէ փէտէրինին վէ ա՛զիզ
մէլէքլէրին ճէլալինատ կէլտիյի զէման՝
օնտան էօթիւրիւ ուզատանճագ սըր։
Վէ սիզէ հապգան տէրիմ, պուրատա 27
տուրանլարտան պա՛զը քիմսէլէր վար
քի՝ Ալլահըն փատիշահլըզընը կէօ-
րինճէյէտէք՝ ասլա էօվլում տաճմա-
յաճագլար։

Վէ օլտու քի պու սէօզլէրտէն սէ- 28
քիզ կիւն գատար ասմըղա, պետրոսու
վէ Յովհաննէսի վէ Յակոբոսու պէ-
թապէր ալըպ՝ տաղա տուա՝ էթմէյէ
ջըգտը։ Վէ օլտու քի՝ տուա՝ էտէր 29
էքէն, էիսրայիլուն շէքլի տէյիշիլմի՝
վէ էվվալը պէյտազ՝ փարլադ օլտու։
Վէ իշթէ էքի տաէմ օնուն իլէ սէօյ- 30
լէշիր էտի, քի Մովսէս վէ Եղիա ի-
տիլէր։ Քի օնլար ճէլալ իլէ կէօրիւ- 31
նիւպ՝ օնուն երուսաղէմտէ էճրան է-
տէճէյի վէֆաթընը սէօյլէյօրլար էտի։
Վէ պետրոս հէմ պիրէյինճէ օլանլար 32
ույգուտան ալըրլաշմըշլար էտի։ վէ
օնլար ույանընճա, օնուն ճէլալինի՝ վէ
պիրէյինճէ տուրան էքի տաէմի կէօր-

33 տիւէր։ Վէ օլտու քի՝ ծնլար օնտան
այրըլմագ իւզրէ էքէն, պետրոս ՚ի-
սուսա տէտի։ Եա՛ էօճա՝ պիզէ պու-
րատա օլմագ էյի տիր։ էմտի պիր
տանա՝ պիր տէ Մովսէսէ վէ պիր
Եղիայա՝ իւչ չատըր եափալըմ։ զիրա
34 սէօյլէտիյինի պիլմէզ էտի։ Վէ օ
պուլարըր սէօյլէր էքէն, պիր պուլուճ
կէլիպ՝ օնլարըր գափլատը։ Վէ օնլար
պուլուճա կիրտիքլէրինատ գօրգտու-
35 լար։ Վէ պուլուճտան՝ Սէվկիւլիւ
Օղլում պու տուր, օնու տինկլէյին
36 տէյիւ պիր սէս օլտու։ Վէ պու սէս
օլտուղտա կիտտի՝ Յիսուս եալընըզ պու-
լունտու։ Վէ օնլար սիւքիւթ էթտի-
լէր, վէ օ կիւնլէրտէ կէօրտիւքլէրի
շէյլէրտէն քիմսէյէ հիչ պիր չէյ խա-
պէր վէրմէտիլէր։
37 Վէ օլտու քի՝ էրթէսի կիւնտէ՝ օն-
լար տաղտտան էնտիքլէրինատ, օնու
38 չօգ գալապալըգ գարշըլատը։ Վէ իշթէ
պիր տաէմ գալապալըգտտան պաղըրըպ
տէտի։ Եա՛ էօճա՝ ստնա եալվարը-
րըմ օլտումա նաղար գըլ, զիրա պի-
39 րիճիք կվւտտըմ տըր։ Վէ իշթէ օնու
պիր բուհ թուԹար, վէ ափանընըզ
պաղըրըր, վէ օնու քէօփիւրտէրէք
չարփար, վէ օնու էզէրէք՝ օնտան
40 կիւճ իլէ պրրըր։ Վէ սէնին չայկրտ-

Լերինէ Գալվարտըմ, քի օնու չըգտարա-
լար, ամմա գասիր օլամատըլար: Վէ 41
Յիսուս ձէվապ վէրիպ ասէ. Էմ
իմանալըզ վէ Թէրս նէալ՝ նիչէյճ՞ոէք
անըլն Գանընըլտա օլուալ՝ անզէ Թէ-
համմիւլ Գոէձէյիմ. օղլունու պուրայա
կէԹիր: Վէ օ տահա կէլիր էքէն, 42
ձինն օնու չարփըտը, վէ ԳըրԹըտը.
Ամմա Յիսուս նատիք ըռուհու ա՛զար- 43
լայըպ՝ չօձուղա չինֆա վէրտի, վէ օնու
պաղպանընա վէրտի: Իմանի հէվիկի 44
Ալլահըն ա՛զամէԹինէ հէյրան գա-
լըլար իտի:

Վէ ձիւամլէսի Յիսուսուն հէվ էԹ- 45
տիյի չէյլէրէ Թա՛ձՀիւալ Գոէր էքէն,
շայիրալէրինէ տէտի. Սիզ՝ պու սէօզ-
լէրի գուլագլարընըզա գոյուն. պնրա
ատէմ Օղլու՝ ատէմլէր էլինէ Թէս-
լիմ օլունաձագ: Ամմա օնլար պու 46
սէօզլու անկլամատըլար, վէ օնլարտան
գօրԹիւլիս իտի, քի օնու տույմայա-
լար. վէ պու սէօզունէն գօրԹիւրիս օնա
սիւալ էԹմէյէ գօրգարլար իտի:

Վէ օնլարըն արտընընտա պիր միւ- 46
ղաքէրէ օլտու, քի ա՛ձատա օնլարտա
պէյիւք քի՞մ օլա: Վէ Յիսուս օն- 47
լարըն էիւրէքլէրինինէն միւնահազատընը
կէօրմէք իչէ, պիր չօձուգ ալըպ՝ օնու
քէնտի Գանընտա տուրտուրտու, վէ 48

օնլարա ատէտի. Գիմ՝ քի պու չօձու-
ղու պէնիմ ատըմտա գաստուլ էտէրսէ՝
պէնի գաստուլ էտէր, վէ քիմ քի պէ-
նի գաստուլ էտէրսէ՝ պէնի կէօնտէ-
րէնի գաստուլ էտէր. զնրա ձիւամլէնի-
զին արտընտա էն քիւչիւք քիմսէ,
պէօյիւք օ տուր:

49 Վէ Յովհաննէս ձէվապ վէրիպ ատ-
տի. Ե՛ս Գոձա՝ պիրինի կէօրտիւք քի՝
պէնին ատըն իլէ ձինընլէր էԶգարըը
լտի, վէ օնու մէն՝ էԳմտիք. զնրա
պիզիմ իլէ պէրապէր ատնա Թատի՛
տէյիլ տուր: Վէ Յիսուս օնա տէտի. 50
Մէն՝ էԳմէն. զնրա պիզ գարշը
օլմայան՝ պիզինն Թարտաֆընընզտան տըը:

51 Վէ օլտու քի՝ կէօյէ ալընմատընըն
կիւնէրէի Թէքմիլ օլմատ իւզրէ էքէն,
օ՝ Երուսաղէմ կիԳմէյէ եէուղիւնիս 52
տօղրուԳտու: Վէ եիւզիս էօնիւնտէն
խատէրձիլէր կէօնտէրտի. վէ օնլար
վարըպ՝ Սամարխալըլարընն պիր քէօյիւ-
նէ կիրտիլէր, քի օնուն իչինն Գազըր-
լըԳ կէօրկլէր: Վէ օնու գաստուլ էԳ- 53
մէտիլէր. զնրա օնուն եիւզիս Երու-
սաղէմ կիԳմէյէ տէօնմիշ իտի: Վէ 54
տաղէմ կիԳմէյէ տէօնմիշ իտի: Վէ
օնուն շայիրտլէրի՝ Յակոբոս վէ Յով-
հաննէս կէօրիւնձէ՝ տէտիլէր. Ե՛ս
Գատպ՝ խաԳէ՞ր մի սէն քի՝ Եղիանընն
տախի էԳտիյի կիպի՝ սէօյլէյէլիմ քի՝

կէօքտէն աթէշ էնսին, վէ ծնլարը
թէլէֆ էթսին: Վէ տէօնիւմ՝ ծնլարը 55
ա՛զարլասը, վէ տէտի. Սիզ նա՞սըլ
բուդ սահիպի ըլտուղունուզդու պիլմէզ
սինիզ. Զիրա ատէմ Օղլու ատէմլէր 56
ճանլարը հէլաք էթմէյէ կէլմէտի,
ելա խէլաս էթմէյէ. Վէ պաշդա քէօ-
յէ կիթապընէր:

Վէ օլսուբ՝ ծնլար եօլտա կիտէր 57
նէքէն, պիրի ծնա տէտի. Եա՛ Րապ՝
հէր նէրէյէ կիտէրսէն, արտընճա
կէլէճէյիմ: Վէ Յիսուս ծնա տէտի. 58
Թէլաքնէլէրին ինճէրի՝ վէ կէօյիւն գուշ
լարընըն եուվալարը վար. լաքին ա-
տէմ Օղլունուն՝ պաշընը տույդուճադ
եէրի եօգ տուր:

Վէ պիր ղայրնանէ տէտի. Արտըմ 59
ճա կէլ. վէ օ տէտի. Եա՛ Րապ՝
պանա իզն վէր, էվվէլա կիտիպ պա-
պամը կէօմէյիմ: Վէ Յիսուս ծնա 60
տէտի. Էօլիւլէրի պրագ՝ քէնտի էօ-
լիւլէրինի կէօմէլէր, սէն իսէ վարըպ
Ալլահընն փատիշահլըղընը վ՛աղ էյլէ:

Վէ պիր պաշգասը տա տէտի. Եա՛ 61
Րապ՝ սէնին արտընճա կէլէճէյիմ.
լաքին էվվէլա պանա իզն վէր, ք՛
էվինին էհալիսի իլէ վիտալաշայըմ:
Ամմա Յիսուս ծնա տէտի. Էլինի 62
ատպան իւզէրինէ գօմուշ էքճի կէրի-

յէ պապան հիչ պիր քիմսէ՝ Ալլահընն
փատիշահլըղընա միւնասիպ տէյիլ
տիր:

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ պուն լարտան սօնռա՝ Րապ
պաշդա եէթմիշ քիմսէլէր տագա թա-
յինն էթտի, վէ ծնլարը քէնտի եին-
դիւ էօնիւնճէ՝ վարաճաղը հէր շէհ-
րէ վէ մահալլէ իքիշէր իքիշէր կէօնտէր-
2 մի: Լաքին ծնլարա տէր խոսի. Կէրճի
պիչինէճէք էքին չօդ՝ ամմա իշճիլէր
ազ տըր. խոսի պիչինին Սահիպինէ
նիյաղ էտին՝ քի՝ քէնտի պիչինինէ
3 իշճիլէր չըղարտըն: Կիտին, իչէրէ պէն
սիզի՝ գուզդուղար կիպի գուրտլար ա-
4 րասընա կէօնտէրիրիմ: Չէսէ՝ նա
տաղարճըղ՝ եախսո այադ գապըլարը
Թաշընան. վէ եօլտա հիչ քիմսէյէ
5 սէլամ վէրմէն: Վէ հէր հանկը էվէ
կիրէր սէնիղ, էվվէլա տէյին. Սէլամ՝
6 պու էվէ: Վէ էյէր օրատա սէլամճ
միւսթահաղ քիմսէ վար խոէ, սէլա-
մընըզ օնուն իւզէրինէ գօնաճադ. եօղ
խոէ՝ սիզին իւզէրինիզէ տէօնէճէք
7 տիր: Վէ օ էվտէ գալըպ՝ օնլարտա
պուլունան չէյլէրտէն եէյիպ իչէն.
զիրա իշճի քէնտի իւճրէթինէ լայըդ

ալը. Եվ ահա էվէ կէօչմէն: Վէ հէր 8
հանկը շէնրէ կիրէրսէնիզ, վէ օնլար
ալտի գապուլ էտէրլէր իսէ, էօնիւնիւզէ
գօնուլան շէյլէրի եէյին, վէ օնուն 9
իչինէ օլան խասէթալարը սաղալարն,
վէ օնլարա ուէյին. Ալլահըն վասի-
շահլըղը սիզէ եապըշմըշ ալը: Վէ 10
հէր հանկը շէնրէ կիրէրսէնիզ, վէ
սիզէ գապուլ էթմէզլէր իսէ, օնուն
մէյսանլարընա չըդըպ ուէյին. Սիզին 11
շէնրինիզսէն պիզէ եավըշան թօզու
սահի սիզէ սիլքէրիզ. ըսքին պուննու
պիլին քի՝ Ալլահըն վասիշահլըղը սի-
զէ եապըշմըշ ալը: Սիզէ ուէրիմ քի՝ 12
օվ կիւնուէ Սօդոմա՝ օվ շէնրսէն զի-
յատէ էհվէն օլաճագ: Վայ սանա՝ 13
էյ Խորազին, վայ սանա՝ էյ Բեթ-
սայիդա. զիրա էյէր սիզոէ լէգրա
օլունան գուվվէթլէր Տիւրոս վէ Սի-
դոնա օլմուշ օլսալար իսի, չօգսան
պէրու ջուվ վէ քիւլսէ օթուրուպ
թէվպէ էտէրլէր իսի: Լաքին շէ- 14
բուա՝թաս Տիւրոս վէ Սիդոնա սիզ-
սէն տահա զիյատէ էհվէն օլաճագ: Վէ 15
սէն Թա կէօյէտէք եիւքսէքլէչէնէն՝ եա՛
Հաիւանայում՝ ձէհհէննէմմէտէք էնոխրի-
լէճէք սին: Սիզի սիննիլէյէն՝ պէնի 16
սիննիլէր, վէ սիզի րէտտ էտէն՝ պէնի
րէտտ էտէր. վէ պէնի րէտտ էտէն՝
պէնի կէօնտէրմիշ րէտտ էտէր:

17 Վէ եէթմիշլէր շաղլըդ իլէ տէօ-
նիւպ տէտիլէր. Եա՛ Տասպ՝ ճինլէր
տասխ սէնին ատըն իլէ պիզէ իթաաթ
18 էտէր: Վէ օնլարա տէտի. Ըէյթա-
նըն կէօքտէն շիմշէք կիպի տիւշտիւ-
19 յիւնիւ կէօրիւր իսիմ: Իչէթ սիզէ՝
եըլանլար վէ ա՛գրէպլէր իւզէրինէ
պատմադա՝ վէ տիւշմէնին ճէմի՛ գուվ-
վէթի իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրիրիմ.
վէ սիզէ հիչ պիր շէյ ատըա զարար
20 վէրմէյէճէք տիր: Ամմա պուննա սէ-
վինմէն, քի րուհլար սիզէ իթաաթ
էտէյօրլար. լաքին սէվինին քի՝ ատ-
լարընըղ կէօքլէրտէ եաղըլմըշ ալը:
21 Օվ աա՛թաա Յիսուս րուհունատա
մէարուր օլուպ՝ տէտի. Էյ կէօյկէն
վէ եէրին ահիպի փէտեր՝ սանա
շիւքր էտէրիմ քի՝ պու նէսանէլէրի ա՛-
լեմլէրտէն վէ ա՛րիֆլէրտէն կիզլէտին,
վէ օնլարը մա՛սումլարա աչիքեար էթ-
տին. պէլի՝ եա՛ փէտեր՝ զիրա հու-
զուրունատա պէյլէ խօշ կէօրինմէ:
22 Փէտերիմտէն հէր շէյ ատնա թէալիմ
օլունատու. վէ քիմսէ Օղուլսուն քիմ
օլտուղունու թանըմազ, իլլա փէտեր.
վէ փէտերին քիմ օլտուղունու փէնտէ
նանըմազ, իլլա Օղուլ, հէմ օվ քիմսէ
քի՝ Օղուլ օնա պէյան էթմէսինի
միւրատա էտէր:

Վէ չայերտէրէ տէօնիւպ՝ թէհնհա- 22
ձէ տէտի. Նէ մուԹլու սիզին կէօղ-
լէրինիզէ քի՝ կէօրտիյիւնիւզ շէյլէրի
կէօրիյօրլար: Ջիրա սիզէ տէրիմ քի՝ 24
ջոգ վէյլամաէրլէր վէ փատիշահլար
խաԹէտիլէր քի՝ կէօրտիյիւնիւզ շէյլէրի
կէօրէլէր, վէ կէօրմէտիլէր, վէ իշիթ-
տիյինիզ շէյլէրի իչիտէլէր, վէ իշիթ-
մէտիլէր:

Վէ իշիթ սիր նօմա խօճասը գալ- 25
գըսը՝ օնու Թէքմիւտէ էտէրէք տէ-
տի. Եա՛ խօճա՝ նէ՞ էյլէյիմ, քի
էտէտի հայաԹա վարմա օլայըմ: Վէ 26
օնա տէտի. Նօմաստա նէ՞ եազըլմըշ
տըր. Նա՛մըլ օխուրսուն: Օլ տախի 27
ձէվապ վէրմէտի տէտի. Ալլահըն լա-
ալը սիւԹիւն էֆէնտիյինուն վէ սիւԹիւն
ձանընուան վէ սիւԹիւն գուվվէԹինուն
վէ սիւԹիւն ա՛գլընուան սէվգիսին, գօն- 28
շուսունու տախի քէնտինին կիմսէ սէվէ-
օնա տէտի. Տօղրու ձէվապ վէրտին. պու-
նու իչմըա էյլէ, վէ եաշայաձագ սըն:
Ամմա օ՛ քէնտինի տատըգ չըգարմազ 29
խաԹէմիյիլէ, Յիսուա տէտի. Եա գօն-
շում քի՛մ սիր: Վէ Յիսուա ձէվապ վէ- 30
րիպ տէտի. Պիր ատէմ Երուսաղէմ-
աէն Երիքոնա էնէր խոն, վէ խըր-
սըզլար էլինէ տիւշտիւ, քի օնըմը օնու
հէմ ըպլտուրար հէմ խարապտընըր,

վէ օնու եարը էօլմիւչ պրաղըպ կիթ-
31 տիլէր: Իմոն բասթ կէլէ՛ օ էօլտան
սիր քեահին էնէէօր խոն. վէ օնու
32 կէօրիւնճէ, էօԹէ եանա կէչտի: Փէ-
զալիք օլ մահալէ սիր Ղևիթլի տախի
վարմաղըպտա, կէլիպ կէօրտիւ, վէ էօԹէ
33 եանա կէչտի: Լէվիթն սիր Սամարիա-
լը եօլա կիտէր էյքէն՝ օնուն օլտուղը
եէրէ կէլտի, վէ օնու կէօրիւնճէ՝ ա-
34 ճըտը: Վէ եաղըն վարըպ՝ եարա-
րընա եալ վէ շարապ տէօքէրէք՝ ծէ-
ղըրը պաղլատը. վէ օնու քէնտի հայ-
վանը իւզէրինէ պինտիրիպ՝ սիր խանա
կէօԹիւրտի, վէ օնա մուգայէտ օլտու:
35 Վէ էրթէսի կիւն կիտէր էյքէն, էյքի
տինար չըգարըպ՝ խանճըա վէրտի,
վէ օնա տէտի. Պունա մուգայէտ
օլ, վէ նէ քի զիյատէ խարճ էտէր-
սէն, պէն Թէքրար կէլտիյիմտէ՝ սա-
36 նա էօտէյէճէյիմ: Իմոն սանա՝ պու
ւչլարէն հա՞նկիսը խըրսըզլարըն էնինէ
տիւշտինին գօնշուսու օլտու՝ կէօրիւ-
37 նիւր: Վէ օ տէտի. Օնա ռէհմէթ
էտէն. Յիսուս տախի օնա տէտի.
Վար սէն տե՝ պէօյլէ էյլէ:
38 Վէ օլտու քի՝ օնլար կիտէր էյքէն,
պիր քէօյէ կիրտի. վէ Մարթա ա-
մընուա սիր գարը՝ օնու էվինէ գա-
39 պու էԹտի: Վէ օնուն՝ Մարիամ

խամինաէ պէր գըղ գարնաաշը վար
լսէ քի՝ Յիսուսան այագըլարը էա-
նընա օթուրուպ՝ ծնուն սէօզիւնիւ
տինկլէր լսէ : Մարթա իսէ՝ ջօգ խըզ 40
մէթէ տայիր ղանըչէ չէքէր լսէ . վէ
եապըն կէլիպ տուր . Եա՛ Տաղ՝
գըղ գարնաաշըմ պէնի եալընըզ խըզ-
մէթ էթմէյէ պրագալըղը վաղիֆէն
տէյի՞ղ մի . իմոի ծնա տէ քի՝ պանա
եարտըմ էտէ : Վէ Յիսուս ձէվապ 41
վէրիպ՝ ծնա տէտի . Եա՛ Մարթա՝
Մարթա՝ ջօգ չէյլէր իչինն գայղու
չէքիպ պիհուզուր օլուրսուն . Լաքին 42
լազըմ օլան չէյ պէր պէր . վէ Մա-
րիամ՝ օղ էյի հիսապէյի ապէմիշ պէր ,
քի օ՝ ծնուան ալընմայաճագ տըր :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ օլուր քի օ՝ պէր մահալտէ 1
օլուպ տուա՝ էտէր էքէն , Ֆէրաղաթ
էթտիկինտէ՝ շայիրտէրինտէն պէրի
ծնա տէտի . Եա՛ Տաղ՝ պիզէ տուա՝
էթմէյէ էյուրէթ , նիձէ քի Յովհաննէս
տաճի քէնտի շայիրտէրինէ էյուրէթտի :
Վէ ծնըտա տէտի . Տուա՝ էթտիկի- 2
նիզ զէման՝ տէյին . Եա՛ կէօքլէրտէ
օլան Փէտէրիմիզ՝ տուրն ա՛զիզ օլսուն .
փատիշահլըղըն կէլսին . իրատէթին

օլսուն , նիձէ կէօքտէ՝ եէր իւզէրին-
3 տէ տաճի . Չէր կիւնքի էքմէյիմիզի՝
4 կիւն պէ կիւն պիզէ վէր . Վէ կիւ-
նահլարըմըզը պիզէ ա՛ֆիվ էյլէ , զիրա
պիզ տաճի պիզէ հէր այօրձլու օլանա
ա՛ֆիվ էտէրիզ . Վէ պիզի թէձրիւպէյէ
կէթիրմէ , իլլա պիզի եարատանլըտան
գուրթար :
5 Վէ ծնըտա տէտի . Սիզտէն քիմի՞ն
պէր տօսթու օլուր տա՝ ծնա կէձէ
եարըսը վարըպ՝ ծնա տէրսէ . Եա՛
տօսթ՝ պանա իւչ էքմէք էօտիւնձ
6 վէր . Զիրա պանա եօլտան պէր տօս-
թում կէլտի , վէ ծնուն էօնիւնէ գո-
7 յաճագ չէյիմ եօք տուր : Ո տաճի
իչէրիտէն ձէվապ վէրիպ տէյէ . Պա-
նա զահմէթ վէրմէ . արթըգ գափու
գափանմըշ տըր , վէ չոճուգլարըմ պէ-
նիմ իլէ եաթագտա տըրըպտըր . գալգըպ՝
սանա էտէ վէրմէյէ գատըր տէյիլ
8 իմ : Սիզէ տէրիմ , էյէր քէնտի տօս-
թու օլսուղու իչինն գալգըպ ծնա
վէրմէզսէ տէ՝ լաքին ծնուն ա՛րսըզ-
լուղը իչինն՝ գալգըպ ծնա լազըմ օ-
9 տուղու գատար վէրէճէք տիր : Պէն
տաճի սիզէ տէրիմ . Տիլէյին՝ վէ ա-
զէ վէրիլէճէք , արայըն՝ վէ պուլաճագ
սընըզ , չալըն՝ վէ սիզէ աչըլաճագ
10 գը : Զիրա հէր տիլէյէն տըր , վէ

արայան պուլուր, վէ չալանա աչըլա-
ճադ: Վէ սիզաէն հաՀնիկը պապա- 11
ան օղլու էքմէք սիլէրսէ, օնա Թաշ
մը վէրիմէք, եախօա պալըգ տախի
օնա պալըգ եէրինէ էլլաՀն մը վէրի-
մէք. Վէ եախօա եուամուրԹա սիլէր- 12
սէ, օնա ա՛գրի՞պ մի վէրիմէք: Իսմոէ 13
էյէր սիզ՝ եարամադ լիքէն՝ էվլատլա-
րընըզդա էյի պախշիշներ վէրմէյի պէ-
լիտէնիլ, կէօքսէ օլան փէտէրինիզ
նէ դաատար զիյաաէ՝ օնսան սիլէյէն-
լէրէ Ա՛զիզ Իսա վէրիմէք:

Վէ սիր ձինն չըդարըր Իսէ, քի օ 14
սիլսիզ Իսէ. վէ օլսու քի՝ ձինն չը-
դընճա, սիլսիզ քիմսէ սէյլէսէ, վէ
Իսէդ Թա՛մամ էԹսիլէր: Սմմա 15
օնլարսան պա՛զլարը սէսիլէր. ձինն-
լէրին ուլուսու Իսէեղէբուզ իլէ ձինն-
լէրի չըդարսօր: Վէ ախէրլէրի Թէմ- 16
բիւզ էտէրէք՝ կէօքսէն օնսան ա՛լամէթ
սիլէրլէր Իսէ: Վէ օ՝ օնլարըն փիքր- 17
լէրինի ալմէք իլէ, օնլարա սէսէյ-
Ջէնսէ ա՛լէյհինէ պէօլիւնմիւշ հէր
փասիլսահլըզ՝ Իսարսա օլուր, վէ քէն-
սէ ա՛լէյհինէ պէօլիւնմիւշ էվ տիւ-
շէր: Վէ էյէր չէյԹան սա քէնսէ 18
ա՛լէյհինէ պէօլիւնմիւշ օլուրսա, օնսան
փասիլսահլըզը նի՞մէ սապի սուչսուզ
տըր. չիւն սէրսինիզ քի՝ պէն ձինն-

լէրի Իէէեղէբուզ իլէ չըդարըյօրում:
19 Վէ էյէր պէն ձիննլէրի Իէէեղէբուզ
իլէ չըդարըրսամ, սիզին օղուլլարընըզ
քի՞մ իլէ չըդարըրըսար. պունսուն իչինն՝
սիզին չէրսամ՝ Թէքլարընըզ օնլար օլաճագ-
20 լար: Լաքին էյէր պէն ձիննլէրի Ա՛լլահըն
փարմադը իլէ չըդարըրսամ, էյլէ իսէ՝
Ա՛լլահըն փասիլսահլըզը սիզէ եէՀԹիշ-
21 միշ տիր: ԳուվվէԹլի քիմսէ սիլսի-
լանմըշ՝ քէնսի ավլուսունու ալէքլէտի-
յի զէման, օնսուն էշեասը սէլամէԹ-
22 տէ տիր: Ամմա օնսան գուվվէԹլիսի
իուզէրինէ կէլիպ օնու եէնէրսէ, օնսուն՝
օլկիւվէնսիյի հէվ սիլսահլարընը ալըր,
23 վէ օնսուն Թալանընը պէօլէր: Պէնիմ
իլէ օլմայան՝ սանա զըտտ տըր. վէ
պէնիմ իլէ սէվէնմէյէն՝ տաղլըզը:
24 Նայրաք Իսա սաէմանէն չըդարըզը
զէման՝ սուսուզ եէրլէրսէն կէչիպ՝
ԻսահաԹ ատար, վէ պուրմայըզ պէ տէր.
25 Ըօլ չըդարըզդա էվինի սէօնէյիմ: Վէ
կէլինճէ՝ օնու սիւքրիւզդիւշ վէ սօ-
26 նանըշ պուլուր: Օ զէման կիսիպ՝
սէրապէրինճէ քէնանինսէն եարամադ
եէսի Իսա տահա ալըր, վէ կիրիպ
օրասսա սաքին օղուրլար. վէ օ սահ-
մին սօնու՝ էվվէլքինսէն պէԹէր օլուր:
27 Վէ օլսու քի՝ օ պունլարը սէօյլէր
Իքէն, գալասալըգսուզ տիր դաըզ սէս

գալարըլա՝ օնա տէտի. Նէ՛ մուԹլու
սէնի Թաշըլան բահմէ՝ վէ էմռէյին
մէմէլէրէ: Վէ օ տէտի. Ա՛ըլ խու- 28
ուա՝ նէ՛ մուԹլու Ա՛լահըն սէօզիւ-
նիւ տինիզէյիսի հըզմըզ էաէնլէրէ:

Վէ խալդ ալընէքիր նէքէն, տէմիյէ 29
պաշլաալը. Պու նէէլ եաբամադ սըր.
ա՛լամէԹ Թալապ էաէր, ամմա օնա՝
Յունան վէյղամպէրին ա՛լամէԹինաէն
մա՛ա՝ ա՛լամէԹ վէրիլմէյէճէք սիր:
Զիրա Յունան Նինուէլիլէրէ ա՛լա- 30
մէԹ օլսուդու կիսի՛ աաէմ Օղլու
սախի պու նէալէ էյլէ օլաճագ սըր:
Գըսալէ մէլէքէսի չէրաա՛Թ Հիւնիւնաէ 31
պու նէալին աաէմլէրի իլէ պէրապէր
գալդաճագ, վէ օնլարըն իւզէրինէ
հիւքմ էաէճէք. չինն քի օ՝ եէրին
ուճ ալընաան Սողոմոնաէն ի՛լմինի տինի-
լէմէյէ կէլսի. վէ իլԹէ պուրապա
Սողոմոնաան պէօյիւյիւ վար: Նինուէ 32
Հհալիսի չէրաա՛Թ Հիւնիւնաէ պու նէալ
իլէ պէրապէր գալդաճագլար, վէ օ-
նուն իւզէրինէ հիւքմ էաէճէքլէր.
չինն քի օնլար Յունանըն վաղը իլէ
ԹէվԹիք էԹաիլէր. վէ պուրապա իլԹէ
Յունանաան պէօյիւյիւ վար:

Վէ հիչ քիմսէ չէրաա՛Թ եապմայ՝ կիչ- 33
լէյէ եախսա չինիք ալԹընա գօմագ,
իլա չէմ՛ան իւզէրինէ. քի իչէրի

34 Հիսէնլէր ըշըղը կէօրէլէր: Թէնին չէրաղը
կէօղ սիւր. իման էյէր կէօզիւն սաՖ
իսէ, ալիւԹիւն ԹէնինՀ տախի միւնէվ
վէր օլուր. սամա քէօԹիւ իսէ, Թէ-
35 նին տախի գարանլըգ օլուր: Իմի
պագ քի՝ սէնաէ օլան ըշըգ գարան-
36 լըգ օլմայա: Իմի էյէր ալիւԹիւն
ԹէնինՀ միւնէվվէր օլուսա՝ հիչ պիր
գարանլըգ եէրի էօղ իսէ, չէրաղըն
քէնաի շաՖԳը իլէ սէնի ըշըգլանսուլը-
սըղը կիսի՝ ալիւԹիւնիւ միւնէվվէր
օլուր:

37 Վէ օ սէյլէր նէքէն, պիր ՓարիսէՀ
սեցի օնա եալվարսըր քի՝ օնուն եա-
նընտա էյլէն Թաա՛մը եէյէ. իման
38 վարըպ՝ ուօՖրայա օԹուրսուս: Վէ
ՓարիսէՀցի կէօրիւնճէ՝ Թաա՛ճճիւպ էԹ-
սի, քի էյլէն Թաա՛մընաան էվվէլ
39 եայգանմասը: Վէ Տապպ օնա տէտի.
Չալա սիզ ՓարիսէՀլէր՝ գաաէհին վէ
չանաղըն սիշ եանընը փսաէլէր սինիզ.
վէ իչ եանընըզ գաՓրը վէ եարամազ-
40 լըգ իլէ ուօլու սուր: Էյ ա՛գըլսըզ-
լար՝ սիշ եանընը եաՖան իչ եանընը
41 սախի քէնախի եա՞Փմասը մը: Ղա-
քին վարիյէԹինիզի սաաագա վէրին,
վէ իչէրէ սիզէ հէր չէյ փաք օլաճագ:
42 Այմա վայ սիզ ՓարիսէՀլէրէ. զիրա
նա՛նէ՛նին վէ սէաէՖ օԹուսաան վէ

հեր սեպհեվաթըն ի՛ւշիւրիւնիս վերը
սինիզ, ամմա չերաա՛թը վե Ալլահըն
մուհասպպեթինի կէչէրսինիզ. պուն-
լարը էթմէլի՝ ծնլարը տախ պրագ-
մամաը խոինիզ: Վա՛յ սիզ Փարիսե- 43
ցիլերկ քի՝ ձէմի՛չէթ եէրլէրինտէ պաշ
սէաիրի վե վհազարլարտա սէլամլարը
սէվէրսինիզ: Վա՛յ սիզէ՝ ֆյ միւրայը 44
քեաթիպլեր վե Փարիսեցիլեր քի՝ սէք-
լի օլմայան մեղարլար կիպի սինիզ,
քի լուաթիւնտէ կէզէն ատէմլեր պէլ-
մեզլեր:

Վե նօմօն խոճալարընըն պիրի ձե- 45
վապ վէրիպ՝ ծնա ոէտի. Եա՛ խոճա՝
պուն լարը սէօյլէմէք լէկ, պիզէ տախ
սիթէմ էտէյօրսուն: Վե օ ոէտի. 46
Սիզ նօմօն խոճալարընա տախ վա՛յ.
զինրա ատէմլերէ՝ կէօթիւրիւլմէսի կիւճ
էիւքլեր էիւքլէտիր սինիզ. վե քէնա-
նիզ՝ փարիսացիլարընըզըն պիրի լէկ օ
էիւքլերկ տօպանմագ սընըզ: Վա՛յ 47
սիզէ քի՝ վէյլամպերլերին Թիւրպէ-
լերինի պինա էտէրսինիզ, ծնլարը խէ՝
պատալարընըզ էօլտիւրտիւլեր: Պուն- 48
տան պէօյլէ՝ պատալարընըզըն ա՛մել-
լերինկ շէհատէթ էտիպ՝ զիզա վե-
լէրսինիզ. զինրա ծնլար՝ ծնլարը էօլ
տիւրտիւլեր, վե սիզ Թիւրպէլերինի
պինա էտէրսինիզ: Պունտան նէքէն 49

Ալլահըն ի՛լմի տախ տէտի. Օնլարա
փէյղամպէրլեր վե րէսուլլեր կէօնտէ-
րէձէյիմ՝, վե ծնլարտան էօլտիւրէձէք-
50 լեր, վե գօվալայաճագլար. Թա քի
տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու
տէօքիւլմէքտէ օլան ձիւմլէ վէյղամ-
պէրլերին գանը՝ պու նէսլտէն Թալապ
51 օլունա, Աբէլին գանընտան՝ Թա մէզ-
պահ իլէ Հէյքէլին արասընտա էօլ-
տիւրիւլէն Զաքարիանըն գանընատէք.
պէլի, տէրիմ սիզէ՝ պու նէսլտէն Թա-
52 լապ օլունաճագ սըր: Վա՛յ սիզ նօ-
մօն խոճալարընա քի՝ ի՛լմին անահ-
Թարընը գալտըրտընըզ. քէնանինիզ կիր.
ճէսինիզ, կիրիէնլերի տախ մէն՝ էթ-
տինիզ:
53 Վէ օնլարա պու նէսանէլերի սէօյլեր
լէքէն, քեաթիպլեր վե Փարիսեցիլեր
պայէթլէ կիւճէնմէյէ՝ վե տահա էօք
շէյլեր խոուսուսունտա օնուն աղըզընը
54 արամագա պաշլատըլար. Վէ օնա տու-
պագ գուրուպ՝ օնուն աղըզընտան պիր
շէյ ավլամագա արադըր իտի, Թա
քի օնտան շիքեյէթ էտէլեր:

ՊԱՏ ԺԲ

1 Պու էսնատէ գալաբալըզ օն պին-
լէրճէ պիրլէքտիկտէ՝ շէօյլէ քի պիրի

ակրինի պատարկար իսի, շայիտակերի-
նէ ատմէյէ պաշտատը. Էվվելա քէն-
տինիզի փարիսեցիկերին մայտալնատան
սագընըն, քի օ՝ միւռայըլըպ տըր:
Վէ հիչ պիր հօրթիւլիւ չէյ եօգ 2
սուր՝ քի աշիքնար օլմայա, վէ կիզ
լի չէյ՝ քի պիլինմէյէ: Օնուն իչիւն 3
գարանըլըգտա հէրնէ ատրսէնիզ՝ այա-
ատա իշնատըչէմէք, վէ օտաչարտա գու-
լատա սէօյլէսէյինիզ՝ ատամըարտա
վազ օլմանաճագ: Վէ սիզ ատօսթ- 4
ըարըմա ատրիմ. թէնի հօրտիւ-
րիւսի՝ օնատան ատնկրա տահա զիյատ
պիր հատէմէք չէյլէրի օլմայանըարտատան
գօրդման: Նոքին սիզէ կէօսթէրէյիմ 5
քիմանէն գօրդատընըզ. Հօրտիւրտիւք-
տէն ատնկրա ճէհէննէմի ատմատա
հիւքիւմէթի օլմատան գօրդման. ակ-
լի, տիրիմ սիզէ՝ օնատան գօրդման:
Պէշ սէրչէ նոքի փուլա տանըլմա՞զը, 6
ծնըատատան պիրի պիչէ Ալատըն հու-
զուրունատա ունատատըմուշ տէյիլ տիր:
Նոքին սիզին պաշընըզըն հէմ գըլ- 7
ըարը տահի ատյըլմըշ տըր. իսմէ գօրդ-
ման, սիզ ջօգ սէրչէլէրատէն փարզը
ընըզ: Վէ սիզէ տէրիմ. հէր քիմ 8
քի պէնի ատէմլէրին հօնիւնատ նոք-
րատ էտէրատ, ատէմ Օզուս տահի
ծնուս Ալատըն մէլէքլէրի հօնիւնատ

9 իգրատ էտէճէք: Վէ պէնի ատէմլէ-
րին հօնիւնատ ինքնատ էտէն՝ Ալա-
հըն մէլէքլէրի հօնիւնատ ինքնատ օլու-
10 նաճագ տըր: Վէ հէր քիմ՝ ատէմ
Օզուսնա գարըը սէօզ սէօյլէրատ, ծնա
ա՛վք օլուսնաճագ. ատմա Ա՛զիզ Ղու-
հա քիւչիւ էտէնէ՝ ա՛վք օլուսմայա-
11 ճագ: Վ է սիզի ճէմի՛յէթ էէրլէրինէ
վէ զապիթլէրէ հէմ հիւքմատարլարա
կէօսթիւրտիւքլէրինատէ, նիճէ՝ էա նէ
ճէվապ վէրէսինիզ՝ էա նէ սէօյլէյէ-
12 սինիզ՝ գօյուս չէքմէն: Ջիւրա Ա՛զիզ
Ղուհ սիզէ օ ատա՛թատա սէօյլէմէյէ
լազըմ օլանըարը էօյրէտէճէք տիր:
13 Վէ գաշատարըզտատան պիրի ծնա տէ-
տի. Էա՛ խոճա՝ գարնատաչըմա սէօյլէ
քի՝ պէնիմ իլէ միրատը Թագսիմ էտէ:
14 Վէ օ՝ ծնա տէտի. Էա՛ ատէմ՝ պէնի
սիզին իւզէրինիզէ գատը էա Թագ-
15 սիմ էտիճի քի՞մ Թա՛յին էմէտի: Վէ
ծնըատա տէտի. Պադըն, վէ Թատա՛-
քեատըըգտատան ատգընըն. զիւրա պիր
քիմսէնին է՛օմրիւ՝ վարի՛յէթինէն արթ-
16 մատընատան տէյիլ տիր: Վէ ծնըատա
պիր Թէմսիլ սէօյլէյիպ տէտի. Պիր
ղէնկին ատէմին էնֆէնսի՛յէ ջօգ մատ-
17 տատ էտէրատ: Վէ օ՝ քէնատինատ տիւ-
շինիպ տէտի. Դե՛ էյլէյիմ. զիւրա
մահտատըարըմը տէվլէրիճէճէք էէրիմ էօգ

տուր : Վէ աէտի . Պունաւ էսէյիմ . 18
անպարկարելիմը եըգըտ՝ տատա պէօյուքլէ-
րինի եսիյըմ . վէ հէփ հասըլաթը-
մը վէ նի՛յմէթլէրիմի օրատա տէվշի-
րէյիմ . Վէ ճանըմա աէյիմ . Եա՛ 19
Ճան՝ չօգ եըլլար լչնան եըղըլմըշ չօգ
նի՛յմէթլէրին վար , րահաթ օ՛ն էչ՛ ին
աէֆա սիւր : Ամմա Ալլահ օնա տէտի . 20
Էյ ա՛գըլըզ՝ ատա կէճէ սէնատէն Ճա-
նընը Թալտա էսէճէքլէր , վէ հայըր-
լասըլըն չէյլէր քիմի՛ն օլսճագ : Գէն 21
տեսի լչնան խատընէ եըղըպ՝ Ալլահ
լչնան ղէնկին օլմույան քիմսէ պէօյլէ
սիր :

Վէ չայէրտէկիներինէ տէտի . Գոս ակ- 22
պէպատէն սիղէ տէրիմ , նէֆսինիզ լչնան՝
նէ եէյէսինիզ , վէ Թէնինիզ լչնան՝ նէ
կիյէսինիզ , դայրտ չէքմէն . Նէֆս 23
Թատ՛մատան՝ վէ Թէն էսէտտատան իտ-
Թինն տիւր : Գոռզտունըտրա պատրն , 24
քի էքմէկլէր , վէ պիչմէկլէր , քի օն-
լարըն քիլէրի վէ անպարը եօք տուր ,
վէ Ալլահ օնլարը պէսլէր . սիզ գոռչ-
լարտան նէ՛ գատար չօգ Ֆարտէը ալ-
նըզ : Վէ սիզատէն՝ քի՛մ դայրտ չէք- 25
մէք իլէ , պէյտունա պիր պուշն զամ
էնմէյէ գատիր տիր : Իտուի էյէր էն 26
քիւչիւք չէյէ պիլէ կիւճլինիւզ էնմէ-
մէզ նսի , գոռտուր չէյլէրտէն էօնմիւ-

րիւ նի՛չնէն գայրտ չէքէր սէնիզ : 27
Ջանպազլարա պատրն՝ նէճէ պէօյուր-
լէր , զահմէթ չէքմէզլէր ; հէմ էյիր-
մէզլէր . ամմա սիզէ տէրիմ , Սողտան
պիլէ պիւթիւն տարտաթը իլէ՝ ծնլարըն 28
պիրի կիշի կիյինմէզ իտի : Վէ էյէր
պու կիւն մէվճուտ օլուպ՝ էսրըն փու-
րտունա սէթըլսճ Թարլանըն օմունու
Ալլահ պէօյլէ կիյինտիրիրսէ , նէ գա-
տար տատա զիյատէ սիզի՝ էա՛ ազ 29
լմանըլար : Իմտի սիզ՝ նէ եէյէճէյի-
նիզի՝ էախտա նէ լչէճէյինիզի ատա-
ման , վէ վէսվէսէտէ օլման : Ջիրա 30
հէփ պունըտրը տիւնէանըն Թայիֆէ-
լէրի ատար . վէ սիզին փէտէրինիզ՝
պունըտրա միւհթաճ օլտուղունուղու
պիլիր : Լաքին Ալլահըն փատիշահը- 31
ղընը տիլէյին , վէ պունըտրըն ճիւմ-
լէսի սիզէ զամմ օլունմաճագ տըր :
Էյ քիւչիւք սիւրիւ՝ գօրքմա . զիրա 32
փէտէրինիզէ՝ սիզէ փատիշահըտրը վէր-
մէք խոշ կէօրիւնմիւ : Վարի յէթինիզի 33
սանըն , վէ սատագա վէրին . քէնտի-
լէրինիզէ հազըմէզ քէսէլէր՝ կէօջլէրտէ
տուքէնմէզ խատընէ էտինին . օրատա
քի խըրտըզ եատըշմազ , վէ կիւվէ
գօրմազ : Ջիրա խատընէնինիզ նէրէտէ 34
իսէ , եիւրէյինիզ տէ օրատա օլաճագ :
Պէլլէրինիզ դուշմանըմըշ՝ վէ գաֆատըլէ- 35

րինիլ Եանսար օլսուն . Սիպ տախի՝ ջօլ 36
ատէմլէր կիսալ օլուն քի՝ քէնտիլէրին
էֆէնտիսինի . տիւյիւնտէն նէ զէման
կէլէնէք տէյիւ պէքլէրլէր , քի օ կէ-
լիսպ ջաքընձա՝ տէր ա՛դապ օնա աչա-
լար : Նէ մուԹլու օ գուլլարա քի՝ է- 37
ֆէնտի կէլտիքտէ օնլարը ույանըգ
պուլուր . կէրէկ տէրիմ սիպէ քի՝ օ
գուշանտաձապ , վէ օնլարը ասֆրայա
օԹուրտաձապ , վէ կէջիսպ օնլարա խըզ-
մէԹ էտէձէք տիր : Վէ էյէր էքինճի 38
նէվլէԹտէ կէլլուսէ , իւչիւնճիս նէվ
պէԹտէ պիլէ կէլլուսէ , վէ պէյլէ պու-
լուրսա , նէ մուԹլու օ գուլլարա :
Ամմա պուռնու պիլմէն քի՝ էյէր էվ սա- 39
հիպի իլըմլըզըն հանկը սահ՛Թտա կէ-
լէճէյինի պիլսէյիտի , ույանըգ տու-
րուր իտի , վէ էվինի տէլինմէյէ գէյ
վէրմէզ իտի : Իմտի սիզ տախի հաղըր 40
օլուն . զէրա զամն էԹմէյինիլ տա-
հ՛Թտա՝ տէէմ Օղլու կէլլէր :

Վէ Պէարա օնա տէտի . Եա՛ Բապ՝ 41
պու ԹէմմուզԹի պիզէ՞ մի աէյլէրսին ,
էօխսա հէպիսինէ տախի մի : Վէ Բապ 42
աէտի . Ա՛Ճապա ջօղ էմին վէ ա՛գըլ-
ըը քէտխուտա քի՞մ տիր , քի օնու է-
ֆէնտի իլըմԹէքէարլարընըն իւզէրինէ
նատ էտէր , քի վազԹընտա Թա՛յինի
վէրէ . Նէ մուԹլու օղ գուլա քի՝ է- 43

ֆէնտիսի կէլինճէ , օնու պէյլէ էԹ-
մէՔտէ պուլուր : Հադգան սիզէ տէ- 44
րիմ քի՝ օնու ճէմի՛ վարըյէԹինին իւ-
զէրինէ նատ էտէճէք : Ամմա էյէր 45
օ գուլ քէնտի էիւրէյինտէ՝ էֆէնտիմ
կէլմէյէ կէճիքիյօր տէյիսպ տէ՝ իլըզ-
մէԹքէարլարը հէմ պէալէմէների տէյ-
մէյէ՝ վէ քէնտիսի էէյիսպ իչմէյէ վէ
աերիսօշ օլմադա պաշլարսա , օղ գուլուն 46
էֆէնտիսի՝ օնուն պէքլէմէտիյի կիւն-
տէ՝ վէ պիլմէտիյի սահ՛Թտա կէլէ-
ճէք , վէ օնու իչի վարջա էտիսպ՝ օ-
նուն հիսաէսինի իմանըզլար իլէ գօ-
յամադ : Վէ էֆէնտիսինին իսԹէ յինի 47
պիլսպ տէ՝ Թէսարիք կէօրմէյէն վէ
օնուն իսԹէյինէ կէօրէ էԹմէյէն գուլ՝
ջօղ սէյիւլէճէք : Ամմա պիլմէյէրէք 48
տէյիւլմէյէ ըայըդ էշ էտէն՝ ապ սէօ-
յիւլէճէք . վէ հէր քիմ ջօղ վէրիլսէ
իսէ , օնուան ջօղ Թալսպ օլունաձադ .
վէ քիմ ջօղ ըսմարլանսը իսէ , օնուան
տահա զիյատէ Թալսպ էտէճէքլէր :
Եէրէ աԹէշ սալմադա կէլտիմ , վէ 49
նէ իսԹէրիմ քի՝ հալա ԹուԹուշմուշ
օլսայըսալ : ՎաֆԹիզ օլաճադ պիր 50
վաֆԹիզիմ վար . վէ Թա օ Թէքմիլ
օլանսատէք՝ նիճէ սըզըլըրըմ : Եէրէ 51
սէլամ՞Թ մի վէրմէյէ կէլտիմ զաման
էտէրսինիզ . էօզ , սէրիմ սիզէ՝ ըլսա-

Փըրգա : Ձիրա չիմուէն սօնկրա՝ ալը 52
էվոէ պէշ քիշի օլուպ՝ իւչիւ ղքիտէն՝
վէ ղքիսի իւչիւէն այրըլաճագ : Պապա 53
օղուլտան վէ օղուլ պապատան՝ անա
գըղտան վէ գըղ անատան՝ գայնանա
քէնտի կէլինինատէն վէ կէլին քէնտի
գայնանատընատան՝ այրըլաճագ տըր :
Հէմ իտղա տահի տէր իտի . Պու- 54
լութ կիւնպաթը Թարաֆընատան տօղ-
տուղունու կէօրտիւյիւնիւղ ղէման ,
տէր ա՛գատ՝ Եաղմուր կէլիյօր տէր-
սինիղ , վէ պէօյէ օլուր : Վէ նոատա 55
էտուլինի կէօրթէ-յէ-նէ-պէ՝ Ձօգ սրճագ
օյաճագ տէրսինիղ , վէ օլուր : Եա՛ միւ- 56
րայըլար՝ էէրին վէ կէօյիւն եիւզիւնիւ Թա-
նըմատընը պիլտիրսինիղ , վէ պու վագթը
ֆէ՞ճէ Թանըմագ սընըղ : Վէ նի՞չիւն 57
հադըը քէնտիլիյինիզտէն տահի փարդ
էթմէղինիղ : Ձիրա իտտինն իչէ զա- 58
պիթէ վարտըղըն ղէման , եօղտա օն-
տան գուրթուլմագա չալըշ . օլմայա
քի՝ սէնի գատըյա սիւրիւյէչէյէ , վէ
գատը սէնի ա՛տատա Թէսլիմ էտէ ,
էվ ա՛տատ սէնի զընտանա գէյա : Ա- 59
նա տէրիմ , Թա սօն փուրտու վէրէնէ-
տէք օրտուտան ատըտ չըգմայաճագ սըն :

ՊԱՊ Ժ.Գ

1 Վէ օր ղէմանտէ պա՛ղը քիմսէչէր
կէլիպ՝ օնա չօր Գալիլեատըտատան էօ-
Թիւրիւ խատէր վէրիրէր իտի , քի
օնըտրըն գանընը Պիղատոս օնըտրըն
2 գուրպանըտրը իչէ գարըշթըրատը : Վէ
Յիսուս Ձէվապ էտիպ՝ օնըտրա տէտի .
Պու Գալիլեատըտար՝ պէօյէ չէյրէր էէք-
սիքլերի իչինն՝ հէմի Գալիլեատըտատան
զիյատէ կիւնահքէա՞ր մը իտիրէր զանն
3 էտէրսինիղ : Եօք՝ տէրիմ սիզէ . ամմա
էյէր Թէվպէ էթմէզսէնիղ , ձիւմլէ-
նիղ պուննմիրէյին հէլաք օլաճագ սը-
4 նըղ : Եահոտ օր օն սէքիզ քիմսէ քի՝
օնըտրըն իւզէրինէ Սէլոսամտա պուրճ
սիւղիւտ՝ օնըտրը էօլտիւրտիւ , Երու-
սաղէմտէ ատքին օրան հէմի ատամ-
տէն զիյատէ գատահաթը՞մը իտիրէր
5 զանն էտէրսինիղ : Եօք՝ տէրիմ սիզէ .
ամմա էյէր Թէվպէ էթմէզսէնիղ ,
ձիւմլէնիղ էօյլէ հէլաք օլաճագ սը-
նըղ :
6 Վէ պու Թէմսիլի սէօյլէտի . Պիր
քիսիսէնին՝ պաղընտա սիքքիլմիշ ալը
իննձիր աղաճը վար իտի . Վէ օնտա
մէյվէ արամագա կէլտի , ամմա պուլ-
7 մատը : Վէ պաղճըյա տէտի . Իչիղէ

պու ինձիր ալաձընաա մէյվէ արա-
մագ իւլըէ՝ իւչ էլլ կէլիյօրում. ամ-
մա պուլմայօրում. օնու քէս աթ.
նի՞չիւն էէրի ոէ պաթթալ էոէ:
վէ օ՝ ձէվաոլ վէրիվ օնա ոէոան. 8
Եա՛ էֆէնտիմ՝ օնու պու էլլ տաիի
գօյ վէր, թա քի էթրաֆընը գաղըոլ՝
կիւոարէ գօյայըմ: վէ էյէր մէյվէ 9
վէրիրոէ, խօշ. եօղ իսէ՝ ընտան ատնկ-
րա օնու քէոնիվ աթտաըն:

վէ ձէմի՛յէթ էէրըէրինէն պիրինտէ 10
շաբաթ կիւնիւ վ՛աղ էտէր իսի: վէ 11
իշթէ օն սէքիզ էըըտան պէրու իսաա-
թա՛ըվ րուհու օյան պիր գարը վար
իսի. վէ օ՝ պիւքիւըմիւշ օյուոա՝ ատա
ատղուըմաղա գաոըր ոէյիլ իսի: վէ 12
Յիսուս օնու կէօրիւնճէ, էանընա չա-
ղըըոա՝ օնա ոէոի. Եա՛ գարը՝ իսաա-
թա՛ըըընտան ագաա օյմուշ տուն: վէ 13
էլէրինի օնուն իւղէրինէ գօոու, վէ
տէր ա՛գաա ատղուըոա՝ Ալլահա
շիւքր էտէր իսի: վէ Յիսուսուն շա- 14
բաթ կիւնիւնտէ ատղալթատղը իշինն՝
ձէմի՛յէթ պաշը էօղքէլէնէրէք՝ ձէվաոլ
էտիվ իսաղա ոէոի. Իշէմէյէ ձայիղ
օյան աղթը կիւն վար. իտտի օղ կիւն-
էէրտէ կէլիվ ատղալըն, վէ ոէյիլշա-
բաթ կիւնիւնտէ: Իտտի Րաթպ օնա 15
ձէվաոլ վէրտի, վէ ոէնտի. Եա՛ միւ-

րայը՝ սիզին հէր պիրինիզ շաբաթ
կիւնիւնտէ էէմրիքտէն էօքիւզիւնիւ եա
էշէյինի չէօզէր ոէ՝ կէօթիւրիւպ ոու-
վարմա՞զ մը: Պու իսէ՝ Ապրահամ գը-
զը իքէն՝ քի օնու իշթէ շէյթան օն
սէքիզ էըըտան պէրու պաղըամըշխի,
շաբաթ կիւնիւնտէ պու պաղտան չէօ-
զիւմէյէ ձայիղ ոէյի՞ մի իսի: վէ
օ պունըարը սէօյէր իքէն, օնա հէմ
գարըը տուրանըար՝ րէզիլ օլուրըար ի-
սի. վէ ձիւմլէ իսաըդ՝ օնտան իձրա
օլունան հէմ ձէըիլ ա՛մէըէր իրէ ոէ-
վինիրըէր իսի:

18 վէ ոէրիսի. Ալլահըն փհաոիշահ-
լըզը նէյէ՞ պէնզէր, վէ օնու նէյէ՞
19 պէնզէոէյիմ: Խարոաղ ոանէսինէ պէն-
զէր, քի օնու պիր ոաոէմ ալըդ՝ քէն-
ոի պաղէսինէ աթտը. վէ պէօյիւիւդ՝
պէօյիւք ալաձ օյուու, վէ կէօյնէն
գուշտարը օնուն տալըարընա գօնուուըար:
20 Եինէ ոէոի. Ալլահըն փհաոիշահ-
21 լըզընը նէյէ՞ պէնզէոէյիմ: Մ՛այայա
պէնզէր քի օնու պիր գարը ալդ՝
իւչ շինիք ունուն իշինէ կիզէոի, թա
քի հէվիոի մայալանտը:
22 Վէ շէհրուէն շէհրէ հէմ քէօյէն
քէօյէ Թա՛ղիմ էտէրէք կէշէր՝ վէ Ե-
23 րուսաղէմ կիտէր իսի: Վէ պիրի օնա
ոէոի. Եա՛ Րաթպ՝ ա՛ձուպա խէլաա

պուլաճապ քիմահէլէր ա՞ղ մը · վէ օ՝
ծնըտրա տէտի · Ջալըշըն քի՝ տար գա- 24
փուտան կիրէսինիլ · զկրա սիզէ տէ-
րիմ , ջօգ քիմահէլէր կիրմէյէ արտյա-
ճապլար , ամմա գատիր օլսմայաճապ-
լար : Էվ սահիպի գալգըպ՝ գափուչու 25
գափատըղտան ածնկրա , սիղ ախշարը-
տա տուրուպ՝ վէ գափուչու չալմապա
պաշկայրպ տէյէճէք սինիլ · Եա՛ Րատպ՝
եա՛ Րատպ՝ պիզէ աչ · վէ օ ճէվապ
վէրիպ սիզէ տէյէճէք · Սիզին նէրէ-
տէն օլսուզտուզտու պիլմէմ : Օ զէ- 26
ման տէմէյէ պաշկայաճապ սրնըզ ·
Պիզ սէնին Տուզտուրունտա եէյիպ կը-
տէք , վէ մէյսանըարըմըզտա էօյրէթ-
տին : Վէ օ տէյէճէք · Սիզէ տէրիմ , 27
սիզին նէրէտէն օլսուզտուզտու պիլ-
մէմ · պէնտէն ուզագ օլուն՝ էյ ձիւմ-
լէ նահադըպ կըէյէնլէր : Ազկայըզ վէ 28
տիր գըձըրտայըզը օլսուտա օղաճապ ,
Ապրահամը վէ Իսահագը վէ Յակո-
պտա վէ էօվ փէյղամպէրլէրի Ա՛ղա-
հըն վկատնշահլըղընտա՝ վէ քէնտիլէրի-
նիզին տիշարը ջրգարըլտըղընը կէօր-
տիւնիւզ գէման : Վէ կիւնտօղտու- 29
ւունտան էէմ կիւնպաթըրընտան վէ
շէմալտան էէմ գըպըլէ Թարաֆընտան
կէլէձէքլէր , վէ Ա՛ղահըն փատիշահ-
ղընտա օթուրաճապլար : Վէ իշթէ 30

ածնկրաքիլէր վար քի՝ ծնըտր էվվէլքի
օղաճապլար , վէ էվվլըքիլէր վար քի՝
ածնկրաքի օղաճապլար :
31 Օլ կիւնտէ պա՛ղը Փարիսեցիլէր էա-
նընա կէլիպ՝ ծնա տէտիլէր · Ճըգ ,
վէ պուրատան կիլի · զկրա չէրովդէս
32 սէնի էօլտուրմէք իսթէր : Վէ ծնըտրա
տէտի · Վարըպ՝ օղ տիլքիյէ տէյին ·
Իշթէ ճինլէր ջրգարըյօրում , վէ շի-
փալար իճրա էտէյօրում՝ պուգ կիւն
վէ եարըն , վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ
33 թէքմիլ օղուրում : Լաքին պանա՝ պուգ
կիւն վէ եարըն վէ երթէսի կիւն կէզ-
մէք կէրէք պէր · զկրա Ա՛րտաապէմ-
տէն տիշարը փէյղամպէր հէլաք օլմագ
34 գապէլ տէյիլ պէր : Էյ Երուսաղէմ՝
փէյղամպէրլէրի էօլտուրէն վէ սանա
կէօնտէրիլմիշլէրի Թաշլայան Երուսա-
ղէմ՝ գա՛չ տէֆա՝ սինին էվլատլարը-
նը՝ Թավուղուն քէնտի փիլիճլէրինի
գանատլարընըն ալթընա Թոփլամագը կի-
այի Թօփլամադա միւրատ էթտիմ , ամ-
35 մա իսթէմէտինիզ : Իշթէ սիզէ՝ էվ-
նիզ վիրան գալըր · վէ սիզէ տէրիմ ,
քի տալա պէնի կէօրմէյէճէք սինիզ՝
Թա սիզ Րատպըն սաղնտա կէլէն մի-
Թէպարէք օլսուն տէյինձէյէճէք :

ԿԱՊ ԺԴ

1 Ա՛Ն օրսու քի՝ փարիսեցիներին պաշ-
լարընաան պիրինին էվինէ շաբաթ կիւ-
նիւնտէ էքմէք եէմէյէ կէլտի , վէ ծն-
2 լար ծնու կէօղէտիրլէր լտի : Վէ իշ-
թէ ծնուն էօնիւնտէ խսթխագա պիր
3 ատէմ վար լտի : Վէ Յիսուս ճէվապ
էտիպ՝ նօմօս իօճաալարընա վէ փարի-
սեցիլէրէ սէօյլէյէրէք տէտի . Շաբաթ
4 կիւնիւնտէ սաղալթմագ ճայի՞զ մի տիր :
Վէ ծնլար սիւքիւթ էթտիլէր . վէ ծնու
5 թուրթուպ սաղալթտը , վէ սալը վեր-
տի : Վէ ծնլարա ճէվապ էտիպ տէ-
տի . Սիզմէն քիմի՞ն էշէյի եա էօքիւ-
զիւ գույույա տիւշէրսէ , շաբաթ կիւ-
նիւնտէ ծնու չաիրուճագ չըգարմազ :
6 Վէ ծնա՝ պու չէյլէր խուսուսունա
ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլամատըլար :
7 Վէ տա՛վէթլիլէրէ՝ պաշ սէտիրլէրի
սէչմէքլէրինին կէօրմէք իլէ՝ պիր թէմ-
8 սիլ սէօյլէյիպ ծնլարա տէտի . Պիր
քիմսէսէն սիւյիւնէ տա՛վէթ օլուն-
տուղուն զէման , պաշ սէտիրտէ օթուր-
մա , օլմայա քի ծնուն սէնտէն մի՛ւ-
9 թէպէր տա՛վէթլիսի օլմուշ օլա , վէ
սէնի հէմ ծնու տա՛վէթ էտէն կէլիպ՝
սանա տէյէ . Պունա հէր վէր , վէ օ

զէման սաթանարագ սօն էէրի թուրթ-
10 մալա պաշլայսաըն : Ամմա տա՛վէթ
օլունտուղուն զէման , վարըպ էն սօն
մահալտէ օթուր . քի սէնի տա՛վէթ
էտէն քիմսէ կէլմինճէ՝ սանա տէյէ .
Եա՛ տօսթում՝ տահա եօգարը ճըդ .
օ զէման սօֆրատա սէնին պէրապէ-
11 րինճէ օթուրանլարըն էօնիւնտէ սանա
չան օլաճագ տըր : Ճիրա հէր քէն-
սինին էիւճէլտէն՝ ալչագլանաճագ , վէ
քէնտինի ալչագլատան էիւճէլէճէք
տիր :
12 Հէմ ծնու տա՛վէթ էտէնէ տարխ
տէտի . Իօյլէն եա ախշամ թաա՛մը
էթտիյինտէ , տօսթլարընը եա գարըն-
տաշլարընը եախօտ խըսըմլարընը եա
ղէնիկին գօնչուլարը տա՛վէթ էթմէ ,
օլմայա քի՝ ծնլար տարխ սէնի տա՛-
վէթ էտէլէր , վէ սանա պիր միւքա-
13 փաթ օլա : Լաքին զիյաֆէթ էթտի-
յին զէման , ֆագիրլէր՝ սաղալթլար՝
թօխտալար՝ քէօրլէր տա՛վէթ էյլէ :
14 Վէ նէ մուրթուս սանա , զիրա ծնլա-
րըն սանա վէրճէք միւքաֆաթը եօգ
տուր . չիւն քի սանա սաաըգլարընն
գըյամէթինտէ միւքաֆաթ օլտունա-
ճագ տըր :
15 Վէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան-
լարըն պիրի պուռնըտըր իշիտինճէ ,

ծնա ուխտ. Ոչ մուրհակ օր քիմնէյէ
քի՝ Աստուծոյ փառհաղորդութեանն էք-
մէք եղյէնջէք: Վէ օ՝ ծնա ուխտ. 11
Պիր աստէ՝ պիր պէյնուք ախշամ
Թաա՛մը էախսի՝ ջօզ քիմսէյէր սա՛-
վէթ էյլէսի: Վէ ախշամ Թաա՛մը 17
վապթընտա գուլտունու կէօնտէրսի,
քի սա՛վէթվէյէրէ ուէյէ. Կէլին, պի-
լա հալա հէր շէյ հազըր սըր: Վէ 18
հէվիսի պէրտէն՝ ջօզը սիւնէմէյէ պաշ
լատըար. էվվէլքիսի ծնա ուխտ. Պիր
Թաղա սաԹուն ալտըմ, վէ լուԹիա
սըր քի՝ վարըպ ծնու կէօրէյիմ. սա-
նա եալվարըըըմ, պէնի մա՛զուր Թուէ:
Վէ պաշգասը ուխտ. Պէշ ճինճ էօ- 19
ջուզ սաԹուն ալտըմ, վէ ծնըարը սը-
նամադա կիւոէյօրում. սանա եալվա-
րըըըմ, պէնի մա՛զուր Թուէ: Վէ 20
պաշգասը ուխտ. Գարը ալտըմ, վէ
պու սէպէպտէն՝ կէլմէյէ գատըր սէ-
յիլ իմ: Վէ օ գուլ կէլսի՝ էֆէնտի- 21
սինէ պուննարը խապէր վէրսի. օ գէ-
մուն օլ էվ սահիպի զաղէպէ կէլսի՝
գուլսունա ուխտ. Թէզ ճէհդլին մէյ-
սանլարընա վէ օտաղլարընա ջըդ,
վէ Ֆադիլէրի հէմ սադաԹլարը վէ
Թօփալլարը վէ քէօրէյի պուդայա ի-
ջէրի կէնԹիր: Վէ գուլ ուխտ. Եա՛ 22
էֆէնտիմ՝ էմր էԹմէյին կիսի օ-

23 մուշ տուր, վէ տահա եէր վար: Վէ
էֆէնտի գուլտ ուխտ. Ծօղլարա վէ
ջինԹլէրի ջըդ, վէ իչէրի կէլմէյէ զօր
24 էյլէ, Թա քի էվիմ տօլա: Ճէրա սէ-
զէ ուէրիմ քի՝ օլ տա՛վէթ օլտունմուշ
սահիպլէրտէն հիչ քիմսէ Թաա՛մըմսոյ
սաԹմայաճագ սըր.
25 Վէ ախչէսինճէ ջօզ խալդ կիւոէր
խոսէ. վէ ուէօնիւոլ ծնըարա ուխտ.
26 Էյէր պիր քիմսէ պանա կէլիր ոէ՝
քէնտի պաղասընա վէ անասընա վէ
գարըսընա վէ էվլատլարընա վէ գա-
րընտաշլարընա՝ վէ գըզ գարնտաշլա-
րընա հէմ սահի՛ քէնտի ճանընտան էք-
սէ հէմ ջայէրտէմ օլսանդ:
27 Վէ քիմ քի խաչընը գարըսընըսդ՝ ար-
ըմճա կէլմէզսէ, պէնիմ շայէրտիմ
28 օլսանդ: Ճէրա սիզտէն քի՞մ գուլէ
պինա էԹմէք խոԹէր էքէն, Թէքմիլ
էԹմէյէ խալըմ օլան շէյլէրի վար մը
ուէյիւ՝ էվվէլա օվԹուրուպ մասրաֆը
29 հիսապ էԹմէզ. Թա օլմայա քի օ՝ Թէ-
մէլ գօսուպսան ասնկրա՝ Թէքմիլ էԹ-
մէյէ գատըր օլմայընճա, հէպ կէօ-
րէնլէր ծնու ղէվգէնմէյէ պաշլայըպ
30 ուէյէլէր քի՝ գու ասըմ պինա էԹ-
մէյէ պաշլատը, վէ Թէքմիլ էԹմէյէ
31 գատըր օլսմատը: Եախօտ հա՞նգը
վապտըշահ՝ պայրի փատըշահ իլէ ձէնգ

էթմէյէ կիթախչինաէ , էվվէլա օթուբուսու մէշվէրէթ էթմէզ քի՝ ա՛ձատա օնուն իւղէրինէ էյերմի պին իլէ կէլէնէ պարշը օն պին իլէ ջըգմազա պատիր մի : Եօղ իսէ՝ օ տահա ուզագտա էքէն , հէյի կէօնտէրիսի՝ պարըշըդ խուսուսունտա եալվարըը : Իմ ալ պէօյլէձէ սիզտէն հէր քիմ ձիւմլէ վարիյէթինէն վ՛ադ կէջմէզսէ , շայիրսիմ օլմազտա պատիր տէյիլ ալը : Թուզ էյի ալը , ամմա թուզ էյէր տաթլըլըանըրսա , նէ՞ իլէ թէրպիյէ օլաձապ : Օ՝ նէ թօփրազտա նէ տէ կիւպրիէյէ եարար . օնու տիշտարը աթարլար . իշնթմէյէ գուլագլարը օլան՝ իշնթսին :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վ է հէվ կէօմրիւքճիլէր վէ հէվ
կիւնահքեարլար օնու սինկլէմէք իչիւն՝
2 օնա եապըշըրլար իտի : Վէ փարի-
սեցիլէր հէմ քեահիպլէր՝ մըրըլտա-
նըպ սէրլեր իտի քի՝ Պու քիմսէ կիւ-
նահքեարլարը գաթլուլ էտէր , վէ օն-
լար իլէ էէր :
3 Վէ օ՝ օնլարա պու թէմսիլի աճօյ-
4 լէյիպ ուէտի . Սիզտէն հաՆկը աստէ-
մին էյուզ գօյունու վար իքէն՝ օնլար-

տան պէրիմի պէյպ էտէրսէ , տօգսան տօգուզու չէօլտէ պրաղըպ՝ պէյպ օլմուշուն սրտընձա վարմազ՝ թա օնու
5 պուլունձայտըէք : Վէ պուլտուղունտա , սէվինէրէք ումուզլարը իւզէրինէ
6 գօր . Վէ հվէ կէլսէր , վէ տօսթլարը հէմ գօնշուլարը եանընա ջաղըրըպ՝ օնլարա տէր . Պէնիմ իլէ սէվինին , քի պէյպ օլմուշ գօյունումու պուլտում :
7 Սիզէ տէրիմ քի կէօքտէ՝ պիր թէվրէ էտէն կիւնահքեար իչիւն՝ թէվրէյէ միւհթաձ օլմայան տօգսան տօգուզ սաղըգտան զիյատէ՝ պէյպէ սէվինձ
8 օլաձապ : Եախօտ հա՞նկը գարընըն օն տիրհէմի վար իքէն՝ պիր տիրհէմ պէյպ էտէրսէ , գանատլ եապըպ՝ թա պուլունձայտաէք էվլի սիւփիւրէրէք տիգ-
9 գաթ իլէ արտամազ : Վէ պուլտուղունտա , տօսթ վէ գօնշու գարընըրը եանընա ջաղըրըպ տէր . Պէնիմ իլէ սէվինին . զիրա պէյպ էթմէյիմ տիրհէ-
10 մի պուլտում : Սիզէ տէրիմ , Ալլահընըն մէլէքլէրի էօնիւնտէ՝ թէվրէ էտէն պիր կիւնահքեար իչիւն՝ պէյպէ սէվինձ օլուր :
11 Վէ տէտի . Պիր ադամին իքի օղլու
12 վար իտի : Վէ ընլարընն քիւչիյիւ պա-
պասընա տէտի . Ն՞ա՛ պապա՝ մալընէն պանա տիւշէն հիսսէյի վէր . վէ օն-

լաթա վարկյեթինի փայլաշալըրտը : Վէ 13
ջոփ կիւնէ վարմատը , քիւչիւք օղուլ
հէր շէյի տեվէլրինա՝ պիր ուզադ վի-
լայէթէ կիթտի . վէ օրատա խարաֆ
իլէ կէչինիա՝ մալինի թէլէֆ էթտի :
Վէ օ՝ հէր շէյի սարֆ էթտիքտանէն 14
սօնկրա , օ վիլայէթտաէ շէտիտ գըլըգ
օլտու , վէ օ՝ եօխտուլտուդ չէքմէյէ պաշ
լատը : Վէ վարըպ՝ օ վիլայէթինն եէչ- 15
վէրինին պիրինէ եանտաշտը , վէ օ օնու՝
սօնկուզլար կիւթմէյէ՝ քէնտի չինֆիլի-
լինէ կէօնտէրտի : Վէ սօնկուզլարըն 16
եէտիքլէրի խարնուպլարտան գարնընը
ոյուտուրմատա արզու չէքէր խտի . վէ
օնա քիմնէ վէրմէզ խտի : Վէ քէնտինէ 17
կէլիպ՝ ատտի . Պաղտային գաչ եանտաշ-
մալարընըն էքմէյի արթտար , պէն խտ
պուբատա ամըլգտան հէլաք օլույօ-
րում : Գալգըպ՝ պաղտատա վարտըմ , 18
վէ օնա տէյիմ . Եա՛ պատա՝ կէօյէ
հէմ աէնին հուզուրունտա կիւնահ իշ-
լէտիմ . Վէ արթըգ աէնին օղլուն ան- 19
կըլմատա լայըգ տէյիլ իմ . պէնի՝ աէ-
նին եանտաշմալարընըն պիրի կիւպի էյ-
լէ : Վէ գալգըպ՝ քէնտի պաղտատընա 20
կէչտի . վէ օ տահա ուզադ իչէն ,
պուզուպը օնու կէօրտիւ , վէ ամըպը ,
վէ սէյիրտէպ՝ օնուն պօյնունա տիւշ-
տիւ , վէ օնու հօփտիւ : Վէ օղլու օնա 21

տէտի . Եա՛ պատա՝ կէօյէ հէմ աէնին
հուզուրունտա կիւնահ իշլէտիմ , վէ ար-
թըգ աէնին օղլուն անկըլմատա լայըգ
22 տէյիլ իմ : Վէ պատա՝ գուզլարընա
տէտի . Պաշ հավալը չըգարըն , վէ օնա
կէյէրին , վէ օնուն էլինէ եիւզիւք՝
վէ այագլարընա այագ գապլարը վէ-
23 րին . Վէ պէնէլ պուզլաղըյը կէթիրիպ
պօղազլայըն , վէ եէյիպ շադ օլմըղմ :
24 Ձէրա պու օղլում էօլմիւշ խտի՝ վէ
պիրկէտի , ղայպ օլմուշ խտի՝ վէ պու-
լունտու . վէ շադ օլմատա պաշլա-
25 տըպտար : Վէ օնուն պէօյիւք օղլու
չինֆիլիքտաէ խտի . խտի կէլիր իքէն՝
էվէ եապըշտըղը կիւպի , նատմէէր վէ
26 բատպատտ իշիթտի : Վէ պուշադլարըն
պիրինի չաղըրըպ՝ պուռնըտ նէ՞ օլա
27 տէյիւ սիւալ էթտի : Ո տախի օնա
տէտի քի՝ Գարնուպըն կէլմիշ պիր .
վէ պատան՝ օնու սադ էլէ կէթիրտի-
յի իչէն՝ պէնէլ պուզլաղըյը պօղազ-
28 լատը : Վէ օ տադըպըպ՝ իչէրի կիթ-
մէք խսթէմէզ խտի . իտտի պատատը
տիշտը չըգըպ՝ օնա էալվարըը խտի :
29 Վէ օ՝ Ջէվապ վէրիպ՝ պատպայա տէ-
տի . Իշթէ պուռնձա եըլտան պէրու՝
սանա խըզմէթ էտէյօրում , վէ հիչ
պիր վադըթ աէնէն պիր թէնպիհինի
կէչմէտիմ , վէ հիչ պիր քէրըթ պանա

պէր օղլատ վէրմէսին , քի տօսթլարըմ
իլէ սէֆա էաէյիմ : Ամմա սէնին մա- 30
ղընի ֆահիշէլէր իլէ եէյլէն պու օղ-
լուն կէլմէյի զէմանի , օնա պէտլի պու-
զալըյը պօղազլասաըն : Վէ օ օնա տէ- 31
ու . Էյ էվլատ՝ սէն տայիմա պէնիմ
իլէ սին , վէ հէպ պէնիմ շէյլէրիմ
սէնին տիր . Ամմա շազ վէ մէսրուր
օլմազ կէրէք էտի . զիրա պու գարըն-
տաշըն էօլմուշ էտի վէ տիրիլմի , հէմ
զայա օլմուշ էտի վէ պուլմնատու :

ՊԱՂՊ ԺՕ

Վ Է շայէրտլէրինէ տախի տէտի . 1
Պիր զէնկին ատէմ վար էտի , քի օնուն
պիր քէտխուատսը վար էտի . վէ պու
օնուն վարլըհէթինին իարաՓ էտէր տէ- 2
յիւ զամմազլանսըը : Վէ օնու չալը-
րըպ՝ տէտի . Սէնին հապդընա պու
լըշնաթալըյիմ նէ՞ տիր . քէտխուատալըզ-
նըն հիսապընը վէր . զիրա արթըզ 3
քէտխուատալըզ էտէմէյէճէքսին : Վ Է
քէտխուատա քէնտի քէնտինէ տէտի .
նէ՞ էյլէյիմ , չիւն քի էՓէնտիմ պէն-
տէն քէտխուատալըզը ալըյօր . գազմա-
զա գարիր տէյիլ իմ , տիլէնմէյէ ու-
թանըրըմ : Նէ էտէճէյիմի պիլմէրիմ , 4
քի քէտխուատալըգտան ա՛զ օլուռնատու-

զուամ զէմանի , պէնի էվէրինէ գապուզ
8 էտէէր : Վէ էՓէնտիսէնին պօրՃլու-
լարընըն հէր պիրինի չաղըրըպ՝ էվ-
վէլքինէ տէտի . էՓէնտիմէ նէ՞ գա-
վէլքինէ տէտի . էՓէնտիմ նէ՞ գա-
6 տար պօրՃուն վար : Վէ օ տէտի .
Եիւզ պաթ զէյթուն եաղը . վէ օնա
տէտի . թահվիլինի ալ , վէ օթուրուպ՝
7 չափուճապ էլլի եաղ : Օնտան սօնկրա
զայրիսինէ տէտի . Սէնին տէ նէ՞ գատար
պօրՃուն վար . վէ օ տէտի . Եիւզգօր պու-
տայ . վէ օնա տէտի . թահվիլինի ալ ,
8 վէ սէքսէն եաղ : Վէ էՓէնտի նա-
հապ քէտխուատայը՝ ա՛գըլըը հարաքէթ
էթտի տէյիւ մէտհ էթտի . զիրա պու
տիւնեանընը օղուլլարը քէնտիլէրին Ճին-
սինտէ ըշըղընը օղուլլարընատան տահա
9 ա՛գըլըը տըրըար : Պէնտէ սիզէ տէրիմ .
Փէնտիլէրինիզէ՝ նահապ մամոնատան
տօսթլար էտինին . Թա քի միւհթաճ
գալտըղընըզ զէմանի՝ սիզի էպէտի մէս-
10 քեանլարա գապուլ էտէէր : Ազաճըգ-
տա էվին օլան՝ չօգտա տախի էվին
տիր . վէ ազաճըգտա նահապ օլան՝
11 չօգտա տախի նահապ տըր : Իմտի
էյէր սիզ՝ նահապ մամոնայա էվին օլ
մատընըզ իսէ , հապ օլանը սիզէ քի՞մ
12 իննանաճապ տըր : Վէ էյէր էլլին չէ-
յինտէ էվին օլմատընըզ իսէ , քէնտի-
13 նիզինքինի սիզէ քի՞մ վէրիր : Հիչ պիր

գուլ էքի աղայա գուլլուգ էթմէյէ գատըր տէյիլ տիր. զնրա եա պիրինտէն էքրահ էտէձէք՝ վէ օպիրինի սէվձէք, եախօտ պիրինէ Թաապ՝ օլաձագ՝ վէ օպիրինի Թահգիր էտէձէք. Ընլահա հէմ մամինայա գուլլուգ էթմէյէ գատըր տէյիլ սինիզ:

Վէ պունլարըն հէփիսինի՝ Թաամ՝ 14
քեար օլան փարիսեցիլէր իշխտիրլէր
իտի, վէ օնու զէվձէննիրլէր իտի: Վէ 15
օնլարա սէօտի. Սիզ՝ սաէմլէրին էօ-
նիւնտէ քէնտիլէրինէ սաապտ չըգարան
քիմսէլէր սինիզ. ամմա Ընլահ եիւ-
րէքլէրինիզի պիլիր. զնրա սաէմլէրին
ի՛նտինտէ ա՛լա օլան չէյ՝ Ընլահըն 16
հուզուրունտա մէքրուհ տուր: Նօսօ
վէ վէյլամէրլէր՝ Յովհաննէսէ գա-
տար իտի. օնտան պէրու Ընլահըն
փատիշահլըղը միժտէ օլունուր, վէ
հէր քէս օնա կիրմէյէ զօր էտէր: Վէ 17
կէօք վէ եէր կէչմէք՝ նօսօտան պիր
նօգթա տուշմէքտաէն գօլայ տըր: Հէր՝ 18
գարըսընը պօշայըպ ղայրիսի իլէ էվ
լէնէյէն զինա էտէր. վէ գօճատան պօ-
շանմըշ իլէ հէր էվլէնէյէն զինա էտէր:
Վէ պիր զէննկին ստէմ վար իտի, 19
քի օ՝ իսքէրլէթ վէ նադիք տիւզալէնէթ
իտի կէյինիպ՝ հէր կիշի տարաթ իլէ
սէֆթա սիւրմէյէ իտի: Վէ Ղազարոս 20

սարընտա պիր ֆագիր վար իտի, քի
եարալանմըշ՝ օնուն գափուսունտա
պրատըլմըշ իտի. Վէ զէննկինին սօֆ- 21
րասընտան սիւզէյն էքմէք պըրըն-
լարընտան տօյմադա արզու չէքէր իտի.
հէմ քէօփէքլէր տախի կէլիպ՝ օնուն
եարալարընը եալարըլար իտի: Վէ օլտու 22
քի՝ օլ ֆագիր էօլտու, վէ մէլէքլէր-
տէն Աբրահամըն գուճաղընա կէօթիւ-
րիւլտու. հէմ զէննկին տախի էօլտու,
վէ կէօմիւլտու: Վէ ձէհէննէմտէ՝ ի- 23
քէնձէտէ իքէն՝ կէօզլէրինի գալդըրըպ
ուզագտան Աբրահամը՝ վէ օնուն գու-
չադընտա Ղազարոս կէօրտիւ: Վէ 24
Ձաղընտա Ղազարոս կէօրտիւ: Վէ
չադըրըպ տէտի. Եա՛ Աբրահամ փէ-
տէր՝ պանա մէրհամէթ էյլէ, վէ Ղա-
զարոս կէօնտէր քի՝ փարմաղընըն
ուճունու սույա պաթըրսըն, վէ տի-
լիմի սէրինլէթսին. զնրա պու ա՛լէվ
տէ ա՛զապ չէքէյօրում: Վէ Աբրա- 25
համ տէտի. Եա՛ էվլատ՝ իսթիրընա
կէթիր քի՝ սէն էօմրիւնտէ էյի չէյ-
լէրինի ալտըն, քէզապլըք Ղազարոս տա-
խի քէօթիւ չէյլէրի. վէ չիմտի օ՝ միւ-
թէսէլլի օլուր, վէ սէն ա՛զապ չէքէր-
սին: Հէմ հէմ պունլարտաեն մա՛տա՝ 26
սէզնին իլէ պիզիմ արատըղտա պիր
պէօյուք հէնտէք գայիմ օլդընուճուշ, քի
պուրատաեն սիզէ կէչմէք իսթէյէնլէր

գաոիր օլմայալար , հէմ օրատան պի-
զէ կէչմէյէլէր : Վէ օ տէտի . Իմոի սա- 27
նա եալվարըրըմ եա՛ փէտէր՝ քի օ-
նու պապամըն էվինէ եօլայասըն . զի- 28
րա ամէշ գարնտաշըմ վար . քի օնլարա
շէհատէթ էտէ , շէյլէ քի օնլար տա-
խի իսքէնճէնին ատու մահալինէ կէլ-
մէյէլէր : Աբրահամ օնա տէտի . Օն- 29
լարըն Մովսէս վէ փէյղամպէրլէրի
վար . օնլարը տինկլէսինլէր : Օ տա 30
տէտի . Եօգ՝ եա՛ Աբրահամ փէտէր ,
ըսքին էյէր օնլարա էօլիւլէրտէն պի-
րի կիտէրսէ , թէվպէ էտէճէքլէր :
Վէ օնա տէտի . Էյէր Մովսէսի վէ 31
փէյղամպէրլէրի տինկլէմէզլէրսէ , է օ-
լիւլէրտէն պիրի գալդա տախի՝ ինան-
մայաճագլար :

ԿԱՊ ԺԶ

Վէ շայէրտլէրինէ տէտի . Ս՛իւմ- 1
քինտիզ տիր քի՝ թէօքէզլէր կէլմէյէ-
լէր , ամմա վա՛յ օ քիմսէյէ քի՝ օնու
վասիթասը ըլէ կէլըրլէր . Պու քիւ- 2
չիւքլէրին պիրինի սիւրչտիւրմէքտէն՝
օնուն պօյնուննա պիր էշէք տէյիրմէնի
թաշը պաըլըպ տէնտիզէ աթըլմասը՝ օ-
նա տահա ֆայտասըզ տիր : Կէնտի- 3
նիզի տագընըն . վէ էյէր գարնտաշըն

տանա գապահաթ իշլէրտէ , օնու թա՛-
զիր էյլէ , վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ ,
4 օնա ա՛ֆվ էյլէ : Վէ էյէր տանա
կիւնտէ եէտի քէրրէ գապահաթ իշ-
լէրսէ , վէ կիւնտէ եէտի քէրրէ տէօ-
նիւպ՝ թէվպէ էտէրիմ տէրսէ , օնա
ա՛ֆվ էտէսին :
5 Վէ Առաքեալլար Գատպա տէտիլէր .
6 Իմանըմըզը արթըր : Վէ Գատպ տէտի .
Էյէր խարտալ տանէսի գատար իմա-
նընըզ օլսայըտը , պու տուրթ աղաճը-
նա՝ Սէօքիւլ վէ աէնիղտէ տիքիլ տէ-
րիմինիզ , վէ սիզէ իճատա՛թ էտէր
իտի :
7 Վէ սիզտէն քի՛մ վար քի՝ էնֆէթ
սիրէն եա սիւրիւ կիւտէն դուզու
օլսուպ՝ էնֆէթլիքտէն կէլտիյինտէ օնա
տէր ա՛դապ տէյէ . Կէչիպ ոօֆրայա
8 օթուր : Լաքին օնա տէմի՛զ մի . Ախ-
շամ թատա՛մըմը հազըրլա , թա պէն
եէյիպ իչինճէյէտէ՛ գուշանըպ պա-
նա խըզմէթ էյլէ , վէ օնտան սոնկրա
9 սէն տէ եէյիպ իչէրսին : Հիչ օ գու-
լա՝ օնա էմր օլունան չէյլէրի էճատէյ
իչինտէ մէնտուննէյէթ կէօսթէրմի՛ր մի .
10 զանն էթմէմ : Գէզալէք սիզ տախի՝
սիզէ ճիւմլէ էմր օլունանլարը էթտա-
յինիպ զէման , տէյին քի՝ Ֆայիտէսիզ
գուլլար ըզ . զիրա էթմէյէ պօրճլու
օլտուղունուզտա էթմիչիպ :

Վէ վագի՛ օլսու քի օ՛ Երուսա- 11
ղէմէ կիտէր իքէն, Սամարիանըն վէ
Գալիլեանըն օրթասընտան կէչէր իտի։
Վէ օ՛ պիր քէնտ կիրէր իքէն, օնուն 12
դարշըսընա օն ճիւաամլը քիմսէլէր չը-
գըսա՛ ուզագտան տուրտուլար։ Վէ 13
օնլար սէս գալըրըրսպ տէտիլէր. Եա՛
Յիսուս Իսօճա՛ պիզէ մէրհամէթ էյլէ։
Վէ պագըսա՛ օնլարա տէտի. Վարըսպ 14
քէնտինիզի քահինլէրէ կէօսթէրին.
վէ օլսու քի օնլար կիտէր իքէն,
փաքլէնտիլէր։ Վէ օնլարըն պիրի շի- 15
ֆա պուլտուղունու կէօրիւնճէ, էվուք-
սէք սէս իլէ Ալլահա շիւքր էտէրէք՝
ատճնտիւ, վէ ծնուն այագլարը էօնիւ- 16
նէ էիւզիւ դէյուն տիւշիւտ՝ ծնա թէ-
շէքքիւր էտէր իտի. վէ պու Սա-
մարիացը իտի։ Վէ Յիսուս ճէվապ 17
էտիսպ ատտի. Օն քիմսէ փաքլէ՞նմէ-
մի մի, իտոլ տօգուղու հա՞նի։ Պու 18
էճնէպիատն պէյրի՝ ատճնիւպ Ալլահա
շիւքր էտէճէքլէր պուլունմատըլար։
Վէ ծնա տէտի. Գալդ կիտ, իմանըն 19
սէնի պուրթարտը։

Վէ Փարիսեցիլէրտէն՝ Ալլահըն փա- 20
տիշահլըղը նէ՞ զէման կէլիր տէյիւ
սիւալ օլունմատըղընա, ծնլարա ճէվապ
վէրիպ տէտի. Ալլահըն փատիշահլըղը՝
կէօզիլմէմէք իլէ կէլմէղ. Հէմ իշթէ 21

պուրատա՝ եա իշթէ օրատա տէմէյէ-
ճէքլէր. զիրա իշթէ Ալլահըն փատի-
շահլըղը սիզին իչէրիզտէ տիր։
22 Վէ շայիրտլէրէ տէտի. Կիւնլէր կէ-
լէճէքլէր քի՝ օ զէման ատէմ Օղլու-
նուն կիւնլէրինին պիրինի կէօրմէյէ
արզուլայաճաղ սընըղ, վէ կէօրմէյէ-
23 ճէք սինիզ։ Վէ սիզէ՝ իշթէ պուրա-
տա՝ եա իշթէ օրատա սընը տէյէ-
ճէքլէր. կիւթմէյսինիզ, վէ ատսընճա
24 վարմայասընըղ։ Զիրա նիճէ քի շիմ-
շէք կէօյիւն ալթընտա պիր թարաֆ-
տան փարլայըպ՝ կէօյիւն ալթընտա
օպիր թարաֆա զիյա վէրիքսէ, ա-
տէմ Օղլու տաճի քէնտի կիւնիւնտէ
25 պէօյլէ օլաճաղ։ Ամմա ծնա՝ էվվէլա
չօք շէյլէր չէքմէք՝ վէ պու պիլսիլէ-
տէն ըէտտո օլունմադ կէրէք տիր։
26 Վէ Նոյուն կիւնլէրինտէ նիճէ օլսու
իսէ, ատէմ Օղլունուն կիւնլէրինտէ
27 տաճի էօյլէ օլաճաղ սընը։ Թա Նոյ
կէմիյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէրլէր
իտի՝ իչէրլէր իտի՝ էվլէնիրլէր վէ էվ
լէնտիրիլիրլէր իտի. վէ Թուֆան կէլիպ
28 հէփիսինի հէլաք էթտի։ Փէզալիք
Ղոլտուն կիւնլէրինտէ տաճի օլսու-
ղու կիտի, եէրլէր իտի՝ իչէրլէր իտի՝
սաթուն ալըրլար իտի՝ սաթարլար
իտի՝ տիքէրլէր իտի՝ սէնա էտէրլէր

խոր. Ամէն Ղոմ Սողոմոնի ջրդող- 29
ղը կ'երթան՝ կ'օթեւան ամէն վէ քիսլեմ
եաղլը, վէ հէվիսներն հէլալ էղան։
Առէմ Օղլու աշկերար օլաճաղը կ'երթան- 30
ան՝ պէյլէ օլաճադ։ Օվ կ'երթանէ քիմ 31
քի տաման օղուր տա՝ էշեսը էվեր
օղուրա, ծնելարը գալըրմադա էնամ-
սին. վէ թարըսա օրան՝ քէզալըք կ'ե-
րէյէ ահօմէսին։ Ղոմսուն գարըսընը 32
խաթրընըզա կէթերին։ Վրիմ քի ձա- 33
նընը գուրթարմադ խաթէրան, ծնու
զայ՝ էտէձէք, վէ ծնու քիմ քի զայ՝
էտէրան, ծնու եաշատաճադ ողը։ Սի- 34
զէ ահրիմ. Օ կ'էձէտ պիր եաթադ-
տա խոր քիշի օլաճադ. պիրի ալընըտ՝
օտիրի պրագըլաճադ։ Էրի գարը պիր 35
էրտակ իշիւտուր օլաճադլար. պիրի
ալընըտ՝ օտիրի պրագըլաճադ ողը.
Թարըտա էրի քիշի օլաճադ. պիրի
ալընըտ՝ օտիրի պրագըլաճադ։ Վէ ձէ- 36
ման վէրիտ ծնա ահօտիրը. Ան՝ Բատպ՝
նէ՞րէտէ։ Վէ ծնէտա տէտի. Կ'էշ 37
նէրէտէ խոր, գարթաշըտ օրտյա ձէմ՝
օլաճադլար։

ՊԱՂՊ Ժ.Ը

Վ է տայիմա ի՛պատէթ էթմէք՝ վէ 1
իշէնմէմէք կէրէք օղուղու Հապդընատա՝

ծնէտա պիր էթմէխ տոխ ակ'յէ-
յիտ՝ տէտի. Պիր շէհրատէ՝ Ալահատան 2
գօրգմադ վէ տաէմտէն ուխանմադ
պիր հաքիմ վար խոր։ Վէ օ շէհրատէ՝ 3
պիր տուշ գարը վար խոր, վէ օնա
կէլիպ տէրիտի. Խատմինէն պէնիմ
Հապդընը պանա ողը վէր։ Վէ օ՝ պիր 4
ղէման խաթէմէղ խոր. ամէն պուն-
լարատան սօնկրա՝ քէնտի քէնտինատ
տէտի. Էյէր Ալահատան գօրգմադ՝
վէ տաէմտէն ուխանմադ խէմ տէ,
պարի շու տուշ գարը պանա զահ- 5
մէթ վէրտիյի էշին՝ օնուն Հապդընը
Հապդ էտէյիմ, քի տայիմա կէլիպ՝
պէնի թա՛ձիղ կ'էմէյէ։ Վէ Բատպ 6
տէտի. Նահատ Հաքիմին նէ տէտ-
յինի իշլատին։ Ինոմ Ալահ՝ կ'իւնտուզ 7
վէ կ'էձէ քէնտինէ Փէրեատ էտէն
քէնտի տէչիլմիշէրինին Հապդընը Հապդ
է՛թմէյէձէք մի՝ ծնէտ իշին տայը
էտէր խոտ տէ։ Սիզէ տէրիմ քի՝ էթէղ 8
ծնէտընը Հապդընը Հապդ էտէձէք տիր.
լսէին տաէմ Օղլու կէլինձէ՝ ա՛ծատա
էէր իւզէրինատ խոտ պուլամա՛գ մը։
Վէ տատըգ խղ տէյիս քէնտիշէրինէ 9
կ'իւվէնէյ՝ զայրիշէրն Թահդիր էտէն
պա՛զը քիմսէչէրէ տոխ՝ պու էթմ-
պիր տէչիլտի. Էրի տաէմ՝ ի՛պատէթ 10
էթմէյէ Հէյրէտէ ջրդողատ. պիրի

Փարիսեցի վէ՜ ոպերի կէօմլեքձիս է-
ոե ։ Փարիսեցի ասուաս՝ քէնոե քէն- 11
ոինոե պունլարը ասա՛ էուէր էոե ։
Եա՛ Ալլահ՝ ոանա չէնքը կոէրմէ՛քի՝
պոլ ոաէմլէը կէոոլ՝ գոմբէձը՝ նա-
հոպ՝ զինոպէսոր՝ էոհսոս չու կէօմ-
բէձիս կէոոլ ոասէ ոէյէկ իսէ ։
Հաֆթասաս կբի քէրէկ օրուձ Թու- 12
Թարլար, հէր նէ գաղանըրսաս՝ ծնաս-
ըղընը վէրէրիմ ։ Կէօմլեքձիս իսէ 13
ուզաղաոն ասուաս՝ կէօղէրինի պիրէ
կէօյէ գալարոաղ իսոէձէղ էոե ։ Էէ
ա կէոբսիանիս վասուաս՝ ոէրիսե ։
Եա՛ Ալլահ՝ պէն կիւոահքիարսըձող
Ֆէրհէ զէլ ։ Սէղէ ոէրիմ քի ոաս՝ 14
էվինէ սաոըղըանընը էնոե, ոէյէ օ ։
պէրա հէր քէնոեոին կիւձլուէն ալ
ջաղըսաոձաղ, վէ քէնոեոին ալըգըա-
ոան կիւձլէձէք ոիր ։

Հէմ ծնա՝ ձա՛ասէղըղը ոաէսե կէՅիր- 15
ոիրէր, քի օնըղաս ոօգոանա ։ վէ ջա-
Յիրոէրը կէօրինձէ, ծնըղըը ա՛գաղ-
ղաոըղար ։ Ամին Յեսուս ծնըղըը էա- 16
նընա ջաղըրըգ ոէսե ։ Ջօձուգըոըը
պոնա կէլմէյէ պէոոդըն, վէ ծնըղըը
ձն՛ էՅէձէն ։ պէրա Ալլահըն գոոե-
ջոնէղըոե՝ ոէՅըղէրէրին ոիր ։ Կէրճէք 17
ոէրիմ՛ոիզէ, Ալլահըն գոոեջոնէղը-
քիմ քի չօձուգ կէսէ գոոոուղ էէ

ձէգաէ, ծնա ոուղա կէրոէյէձէք ոիր ։
18 Վէ ծնա ոէր վէռձէհ ոօղուաց ոէ-
ոե ։ Նա՛ էյի իոձա՝ նէ՞ հաէյիմէ էի
19 էաէսե հայուԹա վէրէս օ՛ողէմ ։ Վէ
Յեսուս ծնա ոէսե ։ Գանա նի՞ֆէն
էյի ոէրսին ։ պիր Ալլահաոն գողրի՝
20 հէչ քիմսէ էյի ոէյէ ոիր ։ Թէնոեհէ-
լէրի պէնէ սին ։ Ջինա էՅոձէյէոին,
Գաոել էՅոձէյէոին, Խըրսըզըգ էՅո-
ձէյէոին, Եուաո չէհաուէՅ էՅոձէյէ-
սին, Գաոգանա վէ ոնաոս ի՛զէՅո
21 էյէ ։ Վէ օ ոէսե ։ Գուռնըրըն ձէ-
ձի՛սինի կէնձէկիսոոէն պէրա հըքը
22 էՅոոե ։ Վէ Յեսուս գուռա իշէոոէ-
ձէ, ծնա ոէսե ։ Տահա պիր էքսիսին
վար ։ հէր նէն վար իսէ՝ սաՅ, վէ
Ֆարիսէլէրէ սաղՅ, վէ էքզաէ իսա-
զին էոոինէսին ։ վէ կէ՛ գաոնա Յոա-
23 ոի՛ օ ։ Վէ օ գուռնա իշէոոէձէ,
գաոաՅէՅըս օ՛ղաս ։ պէրա գաղէՅ
24 զէնկին իսէ ։ Վէ Յեսուս ծնոն գա-
ոաՅէՅըս օ՛ղասընա էքզոոէյինոէ,
ոէսե ։ ՋէնկինէՅի օ՛ոոէսի՝ Ալլահըն
գոոեջոնէղընա նէ կիւճ կէրէձէքսիզ ։
25 Ջէյս ոէՅինին էյնէ ոէՅէյինոէն
կէրոէսե՝ զէնկինին Ալլահըն գոոե-
ջոնէղընա կէրոէյինոէն ոաՅա գէՅէ-
26 ոիր ։ Վէ իշէոոէձէր ոէսիզէ ։ Խոոե
27 էի՞ գուրԹաս ոիզոի ։ Վէ օ ոէսե ։

Աստվածին ի՛նամնաւ միւսքին օրմոյան
չէյէր՝ Աստուն ի՛նամնաւ միւսքին
ախր։ Վէ պէտրոս ասէ. Իշխէ ալիլ 2
հեր չէյն պրոպհէտիզ, վէ աչնին ար-
ամնձա կէլմիք։ Վէ օ՝ ծնլարա ասէ. 2
Կերչէք ասրիմ ախչէ քի՝ հիչ քիմսէ
եօք տուր քի՝ Աստուն փառհշանլըղը
իչինն էվ էա ամեալար էա գարնաշ-
լար էա գարը էա էվլատլար ետէրք
էթմիշ օրա ած՝ որա պէտնաւէ չօղ 8
գաթլընը՝ վէ կէլէճէք ա՛սիրաւէ էսկ-
ան հայաթ ալմայա։

Վէ ծնլիքին էանընա ալեալ՝ ծնլարա 3
ասէ. Իշխէ Երուսաղէմ չըղայօրաղ,
վէ վէյրամպէրնը վասիթասը նէ ա
ասէմ Օղուններն հագղընա էասլըմըշ
օրան չէյէրնին ձիւռէսի ետէքմիլ օրա-
ձագ ալը։ Չնրա թայնֆէլէրէ ետ- 3
լամ օրունուա պէվպէնիլէճէք, հէմ ախ-
յիրնա ետնըրնըլէճէք, վէ ծնա ասէյ- 3
ասրքանն ածնիրա էօլմնւրմէճէքլէր. վէ
իչինճնա կիմնաւ պէյամ էաճէք ախր։
Վէ ծնլար՝ պուննարըն հիչ ախրինի 3
անկլամադըլար. վէ պու ասէօղ ծնլարան
կիղէնամիշ իսկ, վէ ասյլէնիլէճէն չէյ-
լէրն ախլմէղէր իսկ։

Վէ վագի օրնա քի օ՝ Երինբուղա 3
էապըն էքէն, էօրան էանընա ախ-
լէնէն ախր քէօր օճաուրուր իսկ։ Վէ 3

դալատալըդ կէչմիչինն իչինճէ չէյէ.
37 Պու նէ օրա ասէյնա ահաալէմախ։ Վէ
օնա իսապէր վէրմէկեր քի՝ նազարէթլի
38 լի Յիսուս կէչէյօր։ Վէ օ պաղըրըպ
ասէմ. Նա՛ Դաւիթին օղլու Յիսուս՝
39 պանա մէրհամէթ էյլէ։ Վէ իլէրի
վարանըլար՝ ծնա ա՛զարլարըլար իսկ
ասա օրա. օ իսկ ասդա չօղ զիյատ՝
Նա՛ Դաւիթին օղլու՝ պանա մէրհամէթ
40 էյլէ չաղըրըր իսկ։ Իսկ Յիսուս ասը-
բաւ՝ էմը էթախ քի օ՝ քէնտի էա-
նընա կէթիրիլէ. վէ օ էապըչնձա՝
41 ծնա ասրաւ ասէմ. Նէ՞ իսթէրսին
ասնա էաէյիմ. վէ օ ասէմ. Նա՛
42 Բաւալ՝ էոնդէյ քի կէօրէյիմ։ Վէ Յի-
սուս ծնա ասէմ. Կէօր, իմանըն ա-
43 նի պարմաղը։ Վէ ասը ա՛զարա կէօր-
սէս, վէ Աստուա չիդը էաէրք օ-
նան ասրսնձա կիթախ. վէ Յիսուս իսկ
կէօրսէքսէ, Աստուա հասը էթախ-
լէր։

ՊԱՂ Ժ-Թ

1 Վէ կիսախ՝ Երինբուղան կէչէր ի-
2 ան։ Վէ իշխէ Զաքէոս իսկ նէ ա-
կլասն ախր ասէմ վար իսկ, քի ասը
կէօրմէսէքճէ ասդը իսկ, հէմ գէնկին
3 ախր քիսի իսկ։ Վէ Յիսուսան քիմ

օլաուլունու կէօրմէյէ արար իսի, ամ-
ման գալաթալըգտան գաարիր սէյիլ ի-
տի. զիրա ալօյու գըսաա իսի: Վէ ի-
լերիյէ սէյիրտիպ՝ օնու կէօրմէք իչիւն
պիր ձիւամէզ աղաճընա չըգար. զիրա
օրտան կէչէճէյիտի: Վէ Յիսուս օ
մահալէ կէլինճէ, էօգարըը պագըպ՝ օ-
նու կէօրուիւ, վէ օնա ասէտի. Եա՛
Զաքէոս՝ թէզ աշտգա էն. զիրա պու
կիւն պանա սէնին էվինտէ գալմալ
կէրէք սիր: Վէ թէզ աշտգա էնիպ՝
շազ օլարագ օնու գապուլ էթտի: Վէ
ձիւամէտի կէօրիւնճէ, մըրմրատնրպ սէր-
լեր իսի քի՝ կիւնահքեար տաէմ եա-
նընա գօնմատգա կիրտի: Վէ Զաքէոս
տուրուպ՝ Տատգա ասէտի. Իշէմ վա-
րիյէթիմին եարըսընը՝ եա՛ Տուպ՝ ֆա-
գիրլէրէ վէրիրիմ. վէ քիմ քի գաար
էթտիմ իսէ, տէօրթ գաթընը էօտէ-
րիմ: Վէ Յիսուս օնա ասէտի քի՝ Պու
կիւն պու էվէ խէլաս կէլտի. չիւն քի
պու տախի Աբրահամ օղլու տուր:
Զիրա տաէմ Օղլու՝ զայ՝ օլմուշու ա-
րամագա վէ գուրթարմագա կէլտի:

Վէ օնլար պու չէյլէրի իշիտիր ի-
քէն, օնուն Երուսաղէմէ եագընը օ-
տուղու՝ վէ օնլարըն Ա՛ստահըն վտատ-
չահլըգը թէզ կէօրիւնէճէք գանն էթ-
տիքլէրի իչիւն՝ թէքգար պիր լէմսիլ

12 սէօյլէտի: Իտահ տէտի. Պիր ասըլ
զատէ տաէմ՝ քէնտինէ վտատչահլըգ
ալըպ տէօնմէք իչիւն՝ պիր ուզագ տի-
13 յարա վտարըգ: Վէ քէնտինին օն գու-
լունու չաղըրըպ՝ վէ օնլարա օն մինա
վէրիպ տէտի. Պէն կէլինճէյէտէք՝ թի-
14 ճարէթ էյլէյին: Ամմա օնուն շէհիր-
լիլէրի՝ օնտան էլչի կէօնտէրիպ տի-
սիլէր. Իւզէրիմիզէ փատչահլըգ սիւրմէ-
15 յէ պուունու իսթէմէյինչ: Վէ օլտու քի օ՝
փատչահլըգը ալըպ տէօնտիւյիւնտէ,
տէտի քի՝ ագչէյի վէրտիյի օլ գուլլար
օնա չաղըրըպընլար, շէյլէ քի՝ քիմնէ
16 թիճարէթ էթտի՝ պիլէ: Վէ իլքի վա-
րըպ տէտի. Եա՛ էֆէնտիմ, սէնին
մինան՝ օն մինա տահա գազանտը:
17 Վէ օնա տէտի. Ապէրին՝ էյի գուլ.
շիւն քի ազագըգ շէյտէ էմին օլտուն,
օն շէհրին իւզէրինէ հիւքիւմէթին օլ-
18 տուն: Վէ իքինճիսի կէլիպ տէտի. Եա՛
էֆէնտիմ՝ սէնին մինան պէշ մինա
19 կէթիրտի: Վէ պունա տախի տէտի.
Սէն տախի պէշ շէհրին իւզէրինտէ օլ:
20 Վէ պայրնի կէլիպ տէտի. Եա՛ էֆէն-
տիմ՝ իշթէ սէնին մինան քի՝ օնու պիր
21 մանդըմատա սարմըշ իտիմ: Զիրա
սէնտէն գօրգար իտիմ. չիւն քի սէրթ
պիր ատէմ սին. գօմատըգըն չէյլ գալ-

ալըլըլըն , վէ էքմէօնյինի ալէքըսին :
վէ օ՝ ծնա ոէսի . Սէնի՝ ապրնտան 29
հուքմ էտէճէյսի՝ էյ եարտընաղ դու-
ան ալինիմ՝ գօնտարըլմայէյ գալը-
բան վէ էքմէօնյինի ալէշն ուրմ ալը
ատէմ օղուռլուսնա ալընը խոին . Իմ 23
ան նի՞չին ալինիմ ապչէմի ատրտաֆնա-
բա վէրմէօնին , վէ ոէն կէլնա՝ ծնա
փայըղ նէ թահսընէտէյսին : Վէ օ. 24
բատա ատըրտընըգտա տէսի . Օնտան մը-
նայը ապրն , վէ ծնա օն մընատը օղա-
նա վէրին : (Վէ ծնա ատէսինը . Եա՛ 25
էֆէնտիմ՝ ծնտէն օն մընատը վար :)
Ջնրա ոնղէ ոէրսիմ քի՝ հէր քիմին վար 26
խէ , ծնա վէրսինճէք . վէ քիմին եօղ
խէ , ծնտա օղան տախի՝ ծնտան ապը-
նամադ ապը : Ամմա՝ նըղէրըգընէ վտ- 27
ոէշահըդգ սէնըմէմի նամէմէյէն ս
ոէնշանինէրսինի՝ ատըտայտ կէլմէրսին , վէ
էօնխատ գամլ էտին :

Վէ ատա չէյլէրի ոէօյլէսինքտէն ծօնի 28
նա , Ըրահատէմ ջըգարտադ՝ նէսլերի կի-
ոէր խոի : Վէ օղտա քի՝ գէյլմինճէք 29
ատը ատնընէյէն տապըն նամընտա Ռէմ-
գիտադ վէ Ռէմհատխայտա նատըրատտա
տա , շայէրտէրինտէն նէխտինի կէօն-
ոէրնոտ՝ ոէտի . Գարշըտաբի քէօյէ կի- 30
ատին , քի տնզ ծնա կիսրէր նէքէն՝ նա-
բընէ հէչ տիր գէտան ատէտ ապնտէմիշ

ակր սրնա ատրտաշտադ սրնըգ . ծնտ
31 էօղնտադ կէմիներին : Վէ էյէր տիրի՝
Նի՞չին էօղէր սինիգ ոէյնտ ոէյնէ տօ-
ղատա , ծնա ապէյէ ոէյէսինիգ քի՝
32 Ղատտա ղաղըմ սրը : Վէ կէօծտէրի-
լէնէնէր վարըտ՝ ծնըտա ոէտի կինտէ
33 ատրտաղտը : Վէ ծնըտ սրնայը էօղէր
նէքէն , ծնտէն տահինէրի ծնըտա ոէ-
ատնէր . Սրնայը Նի՞չին էօղէյրտտա-
34 Նտադ : Վէ ծնըտ ոէտնէր . Ղատտա
35 ղաղըմ սրը : Վէ ծնտ Յնտտա կէմիներ-
ատնէր . վէ քէնտի էտտամլարընը սը-
վտանըն նտգէրինէ աճըտ՝ Յնտտա
36 սինատրատնէր : Վէ օ կինտէ նէքէն , ծն-
ղատ էտամլարընը եօղտա ոէրկնէր ի-
37 ատ : Վէ օ սրճըտ գէյլմինճէք տաղը-
նըն էնինշինէ էտագաշընձա , շայէրտէ-
րին հէվտ ձնտմինրնտ՝ ձնտմէ կէօղ-
ատնէրի հնքմէճէր նչնէն շագնատա-
ղտտ՝ նինքտճէք ոէտ նէքէ Ալտհա ճէտ-
38 սին էճմէյէ պաշտաղտտ . Վէ տէր-
էր խոի . Ղատտրն տարնտա կէնէն
վտատիշտհ մինճէպտրնքտ օղտան . կէօղ-
տէ ոէնտմէճ վէ էն նինքտճէքնտտ ի՞գ
39 գէճ օղտան : Վէ գաղատտրդտան պա-
գը Վարխոեցիներ օնա ոէտնէր . Եա՛
40 Իսձա՝ շայէրտէրինն ա՛գարտա : Վէ ձէ-
վտտ վէրնտ ծնղատա ոէտի . Սինգ ոէ-
սին՝ քի՝ էյէր պաէնղատ սէրքինճ ն-

տէրէրսէ , Թաշլար պաղերաձապլար :
Վէ օ եապլաշընձա , շէհրի կէօրմէք 4
լէ՝ օնուն իւզէրինէ տղլատը . վէ ան- 4
ատ . Քեա՛շքի սէն տախի պարի պու
սէնին կիւնիւնատ սէլամէթինէ տայը
օլան շէյլէրի պիլէյիտին . ամմա շիմ-
ատ սէնին կէօզլէրինատէն կիզլէնատ :
Չ իրա սէնին իւզէրինէ կիւնլէր կէլէ- 43
ճէքլէր քի՝ տուշմէնլէրին սանա մէթէ-
րիա չէվիրիա՝ սէնի գուշատաճապլար ,
վէ սէնի հէր Թարաֆատան սլդաճապ- 4
լար : Վէ սէնի՝ հէմ սէնին իչինատ էվ 4
լատալարընը եէրէ եըգաճապլար , վէ սէն-
ատ Թաշ Թաշ իւզէրինէ գօմայաճապ-
լար . չիւն քի՝ զիյարէթինին վազըը-
նը պիլմէտին :
Վէ հէյքէլէ կիրիա՝ օնուն իչինատ 4
ալըշվէրիշ էտէնլէրի տիշարը չըգարմա-
ղա պաշլատը . վէ օնլարա տէտի . Ե- 44
զըլմըշ սըր . Էվիմ՝ ի՛պատէթ էվի
սիր . սիզ իսէ օնու՝ խըրսըզլար ժա-
ղարատը էթտինիզ :
Վէ հէր կիւն հէյքէլատէ Թա՛լիմ 4
էտէր իտի . ամմա պաշ քեահինլէր վէ
քեաԹխուդէր՝ վէ գաւմըն պաշլարը՝ օ-
նու հէլաք էթմէյէ արարլար իտի : Վէ 4
էտէճէք սիր շէյ պուլմազլար իտի . զի-
րա պիւթիւն խալգ՝ օնու տինիկլէմէյէ ա-
լտգա էթմիշ իտի :

ՊԱՊ Ի

1 Վէ վագի՝ օլսու քի օղ կիւնլէրին
պիրինատ օ՝ հէյքէլատէ իսալգա Թա՛լիմ
էտիպ միւժտէ էտէր իչէն , պաշ քեա-
հինլէր վէ քեաԹխուդէր՝ իւԹիւարլար ի-
2 լէ պէրապէր իւզէրինէ կէլտիլէր . վէ
օնա սէօյլէյիպ տէտիլէր . Պուն լարը
նէ՞ հիւքիւմէթ իլէ էտէյօրսուն , եա-
խօտ պու հիւքիւմէթի սանա վէրէն
3 քի՞մ սիր , պիզէ սէօյլէ : Վէ ճէվապ
վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Պէն տախի
սիզէ պիր սէօզ սօրայըմ , վէ պուն-
4 սէյլէյին . Յովհաննէսիւն վաֆԹիզլի
կէօքտէ՞ն մի իտի , եօխսա ատմըլը-
5 սէն մի իտի : Վէ օնլար քէնտի քէն-
տիլէրինատ տիւշիւնիւպ տէրլէր իտի՞ քի՞
էյէր կէօքտէն տէտէք , տէյճէք .
6 Իմտի նի՞չիւն օնա ինանմատընըզ : Վէ
էյէր ատմըշըտէն տէտէք , պիւԹիւն
խալգ պիզի Թաշլայաճապ . զիրա Յով-
հաննէսին փէյղամպէրը օլսուդունա ի-
7 նանըրլար : Վէ ճէվապ վէրտիլէր քի
8 նէրէտէն օլսուդունու պիլմէզլէր : Վէ
Յիսուս օնլարա տէտի . Պէն տախի սի-
զէ՝ պուն լարը նէ հիւքիւմէթ իլէ էթ-
9 տիյիմի տէյլէմէմ : Վէ խալգա՝ պու
Թէմսիլի տէօյլէմէյէ պաշլատը . Պիր

ատէմ պաղ ալիքիսկ՝ օնու պաղձըլարա
Թէսալիա էլծան, վէ վաֆիր էրլըսար
զուրպէթէ կիլծան: Վէ վադըլնաա 0
պաղձըլարա ալիր խըզմէթքեար կէօն-
ատրան, քի օնա պաղըն մահտուլուն-
տան վէրէրէր. ամմա պաղձըլար օնու
ակօյիւա՝ պօշ կէօնատրանըլէր: Վէ Թէք- 1
ըար ալիր պաշտա խըզմէթքեար կէօն-
ատրան. ամմա օնըսար օնու տախի տէօ-
յիւա՝ ըէդիլ էլծանիքատէն ածնկրա՝ պօշ
կէօնատրանըլէր: Վէ Թէքբար ալիր իւ- 2
չունճիւ կէօնատրան. վէ օնըսար օնու
տախի եարտըյըլա՝ ախշարը ջըդարըլ-
ըար: Իմոն պաղըն սահիպի ատի. 3
Նէ՞ էտէյիմ. սէվինուըլու օլմուճու կէօն-
ատրէյիմ, պէյքի օնու կէօրտիւքլէ-
ընատէ ուԹանալար: Ամմա պաղձըլար 4
օնու կէօրտիւքլէրինատէ, մադէնինէրին-
ատէ սէօյէնիա ատմըլէր. Վարիա պու
տուր. կէլին օնու հօշտուրէյիմ քի՝ մի-
ըաս պիրլիմ օլա: Վէ օնու պաղոսան 5
ախշարը ջըդարըլա հօշտուրտուլէր. իմ-
ոն պաղըն սահիպի օնըսրա նէ՞ էտէ-
ճէք ալիր: Կէլէճէք, վէ պու պաղ 6
ձըլարը հէլաք էտիպ՝ պաղը զայըխէ-
րինէ վէրէճէք. վէ օնըսար իշխանինճէ,
տէտիլէր. Հաշա: Վէ օ՝ օնըսրա պա- 7
գըպ ատմը. Իմոն պու եաղըմըշնէ՞
ատը. Նատուճիլէրին ըչտատ էԹմէք-

լէրի Թաշ՝ հէման օ՝ քէօշէ պաղը օ-
18 տու: Օ Թաշըն իւզէրինէ հէր տու-
չէն՝ գըրըձատպ, վէ օ՝ քիմին իւզէ-
րինէ ատուշէրսէ, օնու էզէճէք ալը:
19 Վէ պաշ քեհանինլէր հէմ քեաԹխուդէր՝
օլ սահ՛Թատա օնուն իւզէրինէ էլ սալ-
մադա էտ՛ատարըլար, ամմա գումմանա
գօրգատուլար. չէտն քի Թէմմուզի օնլար
իչիւն սէյլէսուիյինի անկլատըլար:
20 Վէ կէօզէտիսի՝ սաղըգ տուշէԹինա
սէ միւրտը ձատատըլար կէօնատէրտի-
լէր, քի օնու վալինին զատը ու հիւ-
քիմիւնէ Թէսալիա էԹմէք իչիւն՝ օնու
21 ալիր սէօզ ելէ ԹուԹտըլար: Վէ օնա
սէուալ էտիպ տէտիլէր. Էյ իսՃի՝ ալ-
լահըդ քի կէրչէք սէօյլէր՝ վէ էօյրէ-
տիրսին, վէ իսահըրա պաղմաշըն,
իլա Ալլահըն եօլունու կէրչէքլիք իլէ
22 էյրէտիրսին: Փիլէ կայարէ իսարաճ
վէրմէք ձայի՞ղ մի, եօխսա տէյիլ մի.
23 Վէ օնըսրըն հիչքապազըլըղը անկլա-
մադըղա, օնըսրա տէտի. Պէնի նի՞չիւն
24 Թէձրիւպէ էտէր սինիդ: Պանա ալիր
սինատ կէօսԹէրին. օնատա օլան Թատ-
վիր վէ իւսԹեաղըսը քիմի՞ն սիր.
վէ ձէվապ վէրիպ տէտիլէր. Կայսրին:
25 Վէ օ՝ օնըսրա տէտի. Իմոն կայսրէ
միւԹա՛ղիդ օլան չէյլէրի կայսրի՝ վէ
Ալլահա միւԹա՛ղիդ օլան չէյլէրի Ալ-

ըահա էտա էան։ Վէ ծնըար՝ գով- 26
մըն էօնիւնտէ ծնու սէօղ իւէ Թուե-
մատա գատիր օյամատըյար. վէ օնուն
Հէվատընտան Թա՛Ձ Ձիւտ էախտ՝ սիւ-
քիւԹ էԹտիւէր։

Վէ գըյամէԹ էօգ տուր տէյիւ 27
ղըտա սէօյէէյէն Ստուվէեյիէրտէն
ատ՛ղը քիմսէէր եանընա կէէիտ՝ օնա
ատուտուղար. Վէ տէտիէր. Եա՛ խո- 28
Ձա՝ Մովսէս պիղէ եաղտը քի՝ էյէր
ատիր քիմսէնին գարնտաշը՝ գարըտը վար
նէքէն էօղիւրտա՛, վէ էվատատըղ էօղիւր-
ա՛, օնուն գարըտընը գարնտաշը ալա,
վէ գարնտաշընա գիւրիւյէԹ գալը-
րա։ Իմոի էէտի գարնտաշ վար իտի, 29
վէ իւէքի էվէննիտ էվատատըղ էօղտիւ։
Վէ գարըյը նէքինձիտի ալտը, վէ պու 30
փախի էվատատըղ էօղտիւ։ Վէ օնու իւ- 31
ջիւնձիւտիւ ալտը. վէ պէյղէ էէտի-
սի տէ, վէ էվատտար արտամայտատ
էօղտիւէր։ Վէ հէփիտինտէն ատնկրա 32
գարը տատի էօղտիւ։ Իմոի գըյա- 33
մէԹտէ՝ օնըատտան հաՀնէկըտընըն գարը-
ատը օղաճատ. գիրա օնու էէտիտի տէ
գարը ԹուեԹտու։ Վէ Յիտուա Ձէվատ 34
վէրիտ՝ օնըատա տէտի. Պու տիւնէա-
նըն օղուէտարը էվէննիրէր, վէ էվէն-
տիրիտիրէր։ Ամոա օ տիւնէայա՝ վէ 35
էօղիւէրտէն գըյամ՛էԹտէյէ նայիէ օղ-

մատա էայըդ օղանըար՝ էվէննտէղէր վէ
էվէննտիրիտիրէր. Զիրա արԹըդ էօղ- 36
տէյէ տախի գատիր աէյիէէր. էիւն
քի մէէքէէրէ միւսաւի տիրէէր. վէ
գըյամէԹին օղուէտարը օղտատիր իէ՝ Ա- 37
էահըն օղուէտարը արըար։ Ամոա Մով
սէս տախի՝ պէյիւրԹէէնտէ Իտապա
Աբրահամ Ականը վէ Իսահակ Ակա-
հը վէ Յակոբ Ականը սէմտախ իէ՝
էօղիւէրին տիրիստոյինի իտապէր վէր- 38
միշտիր։ Ականդ իտէ էօղիւէրին տէյիէ՝
իէրա էաշայանըարըն տըր. գիրա հէ-
փիտի օնա էաշտըյար։ Վէ քէաՀԹիտ- 39
էէրին ատ՛ղըտը Ձէվատ վէրիտ տէտի-
էէր. Եա՛ խոՁա՝ կիւզէէ սէյէէտին։
Վէ արԹըդ օնա հիչ պիր շէյ օտր- 40
մատա ՁէտարէԹ էԹտէղէր իտի։
Վէ օնըատա տէտի. Փրիտաոս էչիւն 41
նի՛Ձէ ԴաւիԹին օղուտ տուր տէրէէր.
Վէ ԴաւիԹ քէնտիտի Սաղմոս քիԹա- 42
պընտա տէր. Իտապ՝ Իտապըմա տէ-
տի. Սոդ էանընտատա օԹուր, Թա 43
պէն սէնին տուշմէնէրինի՝ այագըարը-
նա պատատոպ գօյունՁայատէք։ Իմոի 44
ԴաւիԹ օնու Իտապ ջաղըրըր, վէ նի՛-
Ձէ օնուն օղուտ տուր։
Վէ պիւԹիւն խալգ իչիտիր էքէէն, 45
էայրտըէրինէ տէտի. ԶէնէԹըն էս- 46
վատատ իէ կէղմէք իտիէյէն՝ վէ փա-

զարհուրանս սէլամլարը հէմ ձէմիյէթ եէրլէրինան պաշ սէռիլէրի վէ ախշամ թառա՛մլարուս պաշ փոստլարը սէվին քեամէխալէրանին սապրնին. Ընդար 4
ուս գարըշալըն էվէրինին եէրլեր, վէ պէհանէ իլէ ուզուն ուս՛ալար էռէրլեր. ընդար ասհա զիյառէ ա՛զուպ ալա-
ձապլար:

ԳԱՊ ԻՆ

Ա՚ե պապըս՝ խաղինէ սանտըղնա հէսաբ յէլէրինի աթան զէնկինէրի կէօրուս: Վէ ովր Փապիր ուս գարը առախ կէօրուս, քի օրայա իչի փուլ աթաը: Վէ ասաի. Չապման սիզէ սէրիմ քի՝ ուս Փապիր ուս գարը հէվիսինանէն զիյառէ աթաը: Զիրա պառնալարը ձիամէռ Ա՚ստանը հէսաբ յէլէրինէ՝ քէնանիէրին արէմանընաս գօռուբար. ամմա ուս՝ քէնան էօխուսլուզունաս հէվ օլանձաամընը աթաը:

Վէ պա՛զալարը՝ հէյքէլին Հապգընա՝ կիուզել Թաշլար վէ վարըֆլար իլէ ռոնանմըշ ուրը ասէռիքէրինաե, օ ասէռ. Գուս կէօրանիյինուզ շէյլեր՝ կիանըեր կէլէձէքլեր քի Թաշ Թաշ իւզէրինաե գալմայաճապ ուրը՝ քի էրգըլմայա: Խոռի օնա ուզուպ ասէռիլեր.

Եա՛ խոճա՝ եա ապս շէյլեր նէ՞ զէ-
ման օլաճապ, վէ ապս շէյլերին օլա-
8 Հաղը զէմանըն նիշանը նէ՞ ասիր: Օ
ասախ ասէռ. Գապըն ալտանմայաըն-
նըզ. զիրա չօք քիմսէլեր խամիմ իլէ
կէլսէ՝ Ֆէրէաուս պէն իմ, վէ՝ Զէման
եառլաշմըշ ուրը ասկյէճէքլեր. իմոռ օն-
9 լարըն ապտընձա վարմայաըրըզ: Վէ
Ճէնքլեր հէմ գարըշըգլալար իշինթախ-
լինիլ զէման, իւրքմէյէսինիլ. զիրա
պաուլար՝ էվիէլա օլմապ կէրէք ասիր.
10 ամմա ասնկ՝ ասէր ա՛պաս կէլմէզ: Օ
զէման օնլարա ասէռ. Ա՛նլէթ ժիլէթ
իւզէրինէ՝ վէ փռատիշալըգ փռատիշա-
11 լըգ ապ լինէ՝ զէ՛ման. Հէմ
մահալ ապ մահալ պէյինք զէլզէլէ-
լեր վէ գըլընճլար վէ Թա՛ուռլար օ-
լմապ, հէմ կէօքսէն հիյառէթլու
Ճէյլեր՝ վէ պէօյուք ա՛լամէթլեր օլա-
12 ճապ: Ամմա պուռնլարըն հէվէսինանէն
կիվէ՚ իւզէրինէզէ էլէրինի ապլամապ-
լար, վէ էնէն գօնալայըպ՝ ձէմիյէթ
էվլէրինէ վէ հապըլարա Թէսլիմ է-
ասձէքլեր, վէ պէնիմ ասըմ իչիճն փա-
ռիշահլար վէ վալիլեր հուզուրունա
13 կէօթիւրիւլէճէք ապինիզ: Վէ ապս՝ սիզէ
14 շէնհասէթ իչիճն օլաճապ: Խոռի իւրքէ-
լերինիզէ գյոռն քի՝ ձէվապ վէրմէսինիզ
15 իլէթսէն սիւշինմէյէսինիզ: Զիրա պէն

սիզէ աղըզ վէ ի՛լմ վէրէձէյիմ, քի օ-
նա՝ հէփ սիզէ ըլստ տուրանլար՝ գար-
շը աէօյլէմէյէ եախօտ գարշը տուր-
մաղա գաոիր օլամայաճաղլար : Հէմ 16
տախի աճաալարտան հէմ գարնտաշլար-
տան վէ խըսըմլարտան վէ ասլթլար-
տան էլէ վէրիլէձէք սինիզ, վէ սիզ-
աէն էօլտուրէձէքլէր . Վէ խամիմ 17
էլնէն հէփիսինտէն էքքահ օլունաճաղ
սընըզ : Վէ պաշընըզտան ապր գըլ աա- 18
լա զայ՝ օլմայաճաղ : Ճանլարընըզը 19
աապրընըզ նէ գաղանաճաղ սընըզ :

Վէ Երուսաղէմի օրտուսլարտան գու- 20
շանմըշ հէօրտիւինէսէզաէ՝ օ զէման ապ-
լին քի օնուն վէրան օլմասը էապլաշ
մըշ տըր : Օ զէման Եէհուսափատան 21
տա օլանլար՝ տաղլարտա գաշընլար,
վէ օնուն օրթասընտա օլանլար՝ տիշա-
րը ջըգընլար, վէ ջինթիվէքլէրտէ օ-
լանլար՝ օնուն իչինէ կիրմէյինլէր : Չի. 22
րա հէփ էապլըմըշ օլանլար թէքմիլ
օլմազ իչիւն՝ պունլար ինթիգամ կիւն-
լէրի տիր : Վէ օլ կիւնլէրտէ՝ վայ 23
համիլէ վէ էմզիքլի օլան գարընլարա .
զիրա եէրին իւզէրինտէ սիէօյուք սը-
զընթը՝ վէ պու գաւմա զաղապ օլա-
ճաք : Վէ գըլըճ աղըզ իլէ տիւշէ- 24
ձէքլէր, վէ հէփ թայիֆէլէրէ էսիր
սիւրիւլէձէքլէր . վէ Երուսաղէմ՝ թա-

յիֆէլէրտէն չինէնմէքտէ օլաճաք,
թա թայիֆէլէրին վազըթլարը թէքմիլ
25 օլանատէք : Վէ կիւնէչտէ հէմ այտա
վէ ելըտըզլարտա ա՛լամէթլէր օլաճաք .
վէ էէրին իւզէրինտէ շաշգընլըգ իլէ
թայիֆէլէր սըզըլթի օլաճաք, տէնիզ
26 վէ տալգա սէտա վէրէձէք, գօրգուտան
վէ տիւնեանըն իւզէրինէ օղրայան պէ-
լտար պէքլէմէսինտէն առէմլէր պայը-
լաճաղլար . զիրա կիւօքլէրին գուվվէթ-
27 լէրի հարաքէթէ կիւլէձէքլէր : Վէ օ
զէման առէմ Օղլուանուն՝ գուվվէթ վէ
ա՛զիմ ձէլալ իլէ պուլութ իւզէրինտէ
28 կիւլտիյինի կէօրէձէքլէր : Վէ պու չէյ-
լէր օլմադա պաշլայընճա, պաշլարընը-
զը գալարընըզ եօգարըյա պաղըն . զի-
րա խէլասընըզ եապլաշըյօր :
29 Վէ օնլարա պիր թէքմիլ սէօյլէտի .
Ինձիր աղաճընա վէ հէփ աղաճլարա
30 պաղըն . Ուրթըգ փիլիսէնտիքլէրի զէ-
ման, պաղրայ՝ հէման եապըն եապըն
օլտուղունու քէնտիլիյինիզտէն անկլար-
31 սընըզ : Քէզալէք սիզ տախի պունլա-
րըն վադի՝ օլտուղունու կէօրտիւյիւ-
նիւզ զէման՝ անկլայըն քի՝ Ալլահըն
32 փատիշահլըգը եապըն տըր : Կէրչէք
տէրիմ սիզէ քի՝ թա ձիւմլէսի վադի՝
օլանատէք՝ պու սէլսէլէ մուխթլաֆա կէչ-
33 մէյէձէք : Կէօք հէմ եէր կէչէձէքլէր .

ամենա սէօղէրիմ ասլա կէչմէյէ-
ճէքսիր : Վէ քէնանէլէրինիզի սապը- 34
նըն չի՝ եիւրէքլէրինիզ պէքլիլիք վէ
սէրհօշլուղ վէ ահնեւաալի գայղուլար-
ուա աղըրլանմասըն , վէ օ կիւն՝ իս-
պէրինիզ ահանըղ օղրամասըն . Ո՞ի- 35
րա օ՝ ալևեթիւն էէրին եիւղիւնաե հէմ
օթուրանլարըն իւղէրինէ տուզապ կի-
սի կէչմէճէք սիր : Իսան սիղ հէմ պուս 36
օլաճապ չէյլէրուէն գուրթուլմապա վէ
աահէմ Օղլուէնուն հուզուրունաա տուր-
մապա ըայըղ օլասընըղ սէյիւ՝ հէր վա-
գըթուա տուա՝ էտէրէք ույանըղ օլսուն :

Վէ կիւնաեիւզլէրի հէյքէլաե թա՝ 37
լամ էթմէքաե իսի , վէ կէճէէրի չը-
գըպ՝ պէյղինլիք տապը տէնիլէն տաղ-
տա գալըր իսի : Վէ պիւթիւն իսալը՝ 38
պնա տինկլէմէք էչիւն՝ տատահլայըն էր-
քէն ծնա հէյքէլէ կէլիրլէր իսի :

ԳԱՂ ԻԲ

Վ Է պատէք տէնիլէն իսամուրատ 1
պայրատը ետգլաշը յօր իսի : Վէ պահ 2
քեահինլէր հէմ քեաթիպլէր՝ ծնա նիմէ
էօլմիւրէէր սէյիւ՝ էօլ արտըրար իսի .
պնրա իսալգատան գօրդարըար իսի :

Վէ չէյթան՝ ծնիքլէրէրին տայրաբնատան 3
օլան Նահարիուսլուա տէնիլէն Յուգա-

4 նըն իչինէ կիրտի : Վէ օ կիտուպ՝ ծնու
ծնլարա նէ եօլատա էլէ վէրճէյինի
պահ քեահինլէր վէ սէրտարլար իլէ
5 սէօյլէշտի : Վէ ծնլար սէվինիպ՝ ծնա
ապչէ վէրմէյէ թէա՛հիւտ էթտիլէր :
6 Վէ օ՝ սէօղ վէրտի . վէ ծնու ծնլարա՝
գալատապէղ էօղ նիքէն էլէ վէրմէյէ
Ֆուրսաթ արար իսի :
7 Վէ խատըրատուղ կիւնիւ կէլտի , քի
ծնուա պատէք պօղատընմապ կէրէք ի-
8 սի : Վէ պէտրու իլէ Յովհաննէսի
կէօնտէրիպ ատի . Վ՛արըպ՝ սիղէ պա-
9 տէքի հապըրլապ՝ քի եէյէլիմ : Վէ
ծնլար ծնա տէտիլէր . Ո՞ւրտաե իսթէր-
10 սին հապըրլայալըմ : Օ տախի ծնլարա
տէտի . Իչէթ սիղ չէհրէ կիրինճէ՝ սի-
վէ պիր ատա տէտպէխի հէնքլէնմիշ ա-
տէմ բատթ կէլէճէք . ծնուն կիրէճէ-
11 յի էվինի իչինէ արտընճա վարըն : Վէ
էվինի էվ ահիպինէ տէյին . Խօճա տա-
նա տէյօր . Ըայիրատլէրիմ իլէ պատէ-
քի եէյէճէյիմ օտա նէրէտէ տիր :
12 Վէ օ սիղէ՝ ահօշինմիշ պիր պէօյուք
իւսթգատի օտասը կէօսթէրէճէք . օրա-
13 տա հապըրլայըն : Վէ ծնլար վարըպ՝
ծնլարա տէտիյի կիպի պուլատուպ . վէ
պատէքի հապըրլատըլար :
14 Վէ տատ՛թ կէլտիյինտէ , ոօֆրայա
օթուրտա , վէ ծնուն իլէ պէգատէր

ան ինքն Առաքեալքար տախն : Վէ ան- 15
լարա տէտն . պէն էղիյէթ չէքմէդ-
տէն էվվէլ՝ պու պատէքի սիզին իլէ
էէմէյէ ղայէթլէ արզուլէտիմ : Չիրա 16
սիզ տէրիմ քի՝ հիչ արթըգ ծնտան
էէմէյէձէյիմ, Թա օ՝ Ալլահըն փատա-
շահլըղընտա Թէքմիլ օլունճայատէք :
Վէ գատէհի ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն 17
ասնկրա՝ տէտի . պունու ալըն , վէ պէյ-
ղամպէրտէ Թագտիմ էտին . Չիրա սի- 18
զէ տէրիմ քի՝ Թա Ալլահըն փատա-
շահլըղը կէլէնէտէք՝ տամանըն մահտու-
լունտան տալա լիմէյէձէյիմ :

Վէ էքմէք ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն 19
ասնկա՝ փարէլէտի , վէ օնլարա վէրիպ
տէտի . պու՝ սիզին իչինէն վէրիլէն՝ պէ-
նիմ Թէնիմ տիր . պունու պէնիմ զինք-
րիմ իչինէն էյլէյին : Փէզալիք ախշամ 20
Թատա՝մը էթտիքտէն ասնկրա՝ գատէհի
տախտ ալը՝ տէտի . Պու գատէհ՝ սի-
զին իչինէն տէօքիւլէն գանըմտա էէնի
ա՛հտ տըր :

Լաքին իչէթ պէնի էլէ վէրմէյին է- 21
լի՝ պէնիմ իլէ պէրապէր ասֆրանըն
իւզէրինէ տիր : Վէ կէրչէ տառէմ Օղ- 22
լու Թագտիր օլտուղու իւզրէ կիտէր .
Լաքին վա՛յ օ տառէմէ քի՝ օնուն վա-
սիեթտը իլէ էլէ վէրիլիր : Վէ օնլար՝ 23
ա՛ճապա քէնտիլէրտէն պունու էտէ-

ճէք քի՛մ օլա տէյիւ՝ պէյնլէրինտէ ասո-
րուշմաղա պաշլատըլար :
24 Էէմ արալարընտա՝ ա՛ճապա օնլար-
տան հանկըսը տահա պէյիւք օլա տէ-
յիւ միւճատէլէ տախտ օլմուշ էտի :
25 Վէ օ՝ օնլարա տէտի . Թայինֆէլէրին
փատիշահլարը՝ օնլարը զաալթ էտէրլէր ,
վէ օնլարա հիւքիւմէթ սիւրէնլէր՝ վէ-
26 լինի նի՛մէթ տէնիլիրլէր : Լաքին սիզ՝
պէյլէ էթմէյէսինիզ , ինչա սիզտէ
պէյիւք օլան՝ քիւչիւք կիպի օլտուն ,
վէ պաշ օլան՝ խըզմէթ էտէն կիպի օ-
27 տուն : Չիրա պէյիւք քի՛մ տիր , ասֆ-
րատտա օթուրա՞ն մը՝ եօխսա խըզմէթ
էտէն մի . ասֆրատտա օթուրան տէյի՛լ
մի . պէն էտ սիզին օրթանըզտա խըզ-
28 մի . Էէմ էտէն կիպի էտ : Վէ սիզ՝ Թէճ-
րիւպէլէրիմտէ պէնիմ իլէ պէրապէր
29 գալան քիմսէլէր սինիզ . Փէտէրիմ պա-
նա վատիշահլըղ վա՛տ էթտիյ կիպի՝
30 նա վատիշահլըղ վա՛տ էթտիյ կիպի՝
պէն տէ սիզէ վա՛տ էտէրիմ . Թա քի
վատիշահլըղընտա՝ ասֆրատտա էէյլիպ
իչէսինիզ . Վէ Թահթալար իւզէրինէ
օթուրուպ՝ Իսրայէլին օն ինքն սլավթլա-
րընա շէրատա՛Թ քէտէսինիզ :
31 Վէ Լապպ տէտի . Եա՛ Սիմոն՝ Սի-
մոն՝ իչէթ շէյթան սիզի պուղտայ կի-
32 պի էլէմէք իստէտի . Վէ պէն սէնին
իչինն տուա՝ էթտիմ , քի իմանըն զա-

յիւ օլմայա . վէ սէն տէօնմիւշիւն վա-
պըթաա , գարնաաշըարընը սապիթ էյ-
լէ : վէ օ օնա տէտի . Եա՛ Րաթպ՝ 33
սէնին իլէ՝ հապաա սաա էօլիւճ տէ
կինթմէյէ հազըրըմ : վէ օ տէտի . Սա- 34
նա սէրիմ՝ եա՛ պէաթաա՝ պու կիւն
խօրօա էօթմէզտէն էվվէլ սէնի սիւ-
տիյինի իւչ քէրըչ ինչքեար էտէճէք
սին :

Վէ օնըլարա տէտի . Սիզի քէսէսիդ 35
վէ Թօրպաատըդ վէ այադ գաապըդ կէօն-
տէրտիյիմաճ՝ սաղա պիր շէյին էքսիք-
ինիյինի չէքմէնիզ մի . վէ օնըլար տէ-
տիլէր . Հիչ պիր շէյին : Իմառի օնըլա- 36
րա տէտի . Նաքին չիմոճ՝ քիմին քէ-
տէտի վար էտէ , իւչէրինէ սըրըն , քէ-
չընիք Թօրպաըդը սաճէ . վէ քիմին քի
պըճաղը էօղլէտէ , էտվաթընը սաթըպ՝
սաճաճան սըրըն : Չինրա սիզէ տէրիմ 37
քի՝ պու էաղըմըդը օլան՝ սաղա սէն-
նի՝ վէ Թէճքիմ օլմադ կէրէք սիր , էա՛-
նի՝ վէ պէնաամուազաար ինէ սայըճաը .
զինրա պէնիմ հաթըրըմա օլան չէյլէրին
ասնու կէլտի : վէ օնըլար տէտիլէր . 38
Եա՛ Րաթպ՝ ինճէ պուրաաա նէքի պը-
ճաղ վար . վէ օ՝ օնըլարա տէտի . Եէ-
Թէր :

Վէ ջըգըպ՝ ա՛տէԹի իւզրէ զէյԹին- 39
ճէք աաղընա վարար . վէ շայէրաէլի

40 աախի օնուն ապրընճա վարարըլար : Վէ
օլ մահալէ ԷէԹիշմէյինաէ՝ օնըլարա
տէտի . Քէնդիւտէյէ կիրմէյէսինիզ
41 տէյիւ սուա՛ էտին : Վէ օ՝ օնըլարաան
պիր Թաշ աճըմը գաապար չէքիլսի ,
42 պիր Թաշ աճըմը գաապար չէքիլսի .
տէտի . Եա՛ փէաէր՝ էյէր խաԹէրաէն՝
պու գաապէն պէնաէն կէչիր . լաքին
պէնիմ իրաաէԹիմ տէյիլ՝ իլլա սէնին-
43 քի օլսուն : Վէ օնա կէօքսէն պիր
մէլէք կէօրիւնիւա՝ օնու գաւվէԹլէն-
44 տիրիր խոի : Վէ օնուն իւզէրինէ սըք-
լէԹ գաապըպ՝ սաղա զիյաաէ հէրա-
ըէԹ իլէ սուա՛ էտէրիտի . Վէ ԹէՀրի
եէրին իւզէրինէ էնէն իրի գան տամ-
45 լարը կիպի օլսու : Վէ սուա՛սան
գաէպընճա , շայիրտէրինէ կէլիպ՝ օն-
լարը գաապէԹտէն ույգուսա պու-
46 սու : Վէ օնըլարա տէտի . Նի՞չինճա
յուխսուզսուզ . գաէպէպ սուա՛ էտին ,
քի Թէճրիւպէյէ կիրմէյէսինէզ :
47 Վէ օ սաղա սէօյէր խքէն , իլԹէ
գաէստաէըդ՝ վէ օնէքիէրինի պիրի Յու-
դա տէնիէէն օնըլարըն էօնիւնտէն կէչէր
խոի . վէ Յիսուսա էտպէշտը քի՝ օ-
48 նու էօվմէ : Վէ Յիսուս օնա տէտի .
Եա՛ Յուդա՝ սաէմ Օղլունու էօվմի՞ճ
49 իլէ մի էչէ վէրիրսին : Վէ օնուն էԹ-
րաֆընտա օլանըլար՝ օլաճաղ չէյի կէօ-

լինէին, ծնա տէտիլէր. Եա՛ Րապպի՝ պըջաղ իլէ վուրալը՞մ մը: Վէ ծնըլա- 50
տան պիր քիմսէ պաշ քեահինին գու-
լուսնու վուրուպ՝ ծնուն սաղ գուլաղընը
տիւշիւրտիւ: Վէ Յիսուս ձէվապ է- 51
տիպ տէտի. Պուրայա գառար գոյ վէ-
րին. վէ ծնուն գուլաղընա տօգանըպ՝
ծնա չինֆա վէրուի: Վէ Յիսուս ծնուն 52
իւզէրինէ կէլէն պաշ քեահինլէրէ վէ
հէյքէլին սէրտարըլարընա վէ իսթե-
արըտա տէտի. Խըրսը՞զ իւզէրինէ
կիսի մի պըջաղլար վէ օտունլար իլէ
ըզգաընըզ: Պէն հէր կիւն սինգին իլէ 53
հէյքէլտէ իչէն՝ պէնիմ իւզէրիմէ էլ
ուզաթմատընըզ. ամմա պու՝ սինգին
սաա՛թընըզ՝ վէ գարանլըղըն հիւքիւմ-
թի տիր:

Վէ ծնու թուԹուպ կէօթիւրտիւ- 54
լէր. վէ ծնու պաշ քեահինին էվինէ
կէթիրտիլէր. վէ Պեարոս իրագաան՝
արգաան կիտէր իտի: Իման ավու- 55
նուն օրԹատընտա աԹէշ եադըպ՝ պիր-
լիքտէ օԹուրտուլար, Պեարոս տախի
ծնլարըն օրԹատընտա օԹուրուր իտի:
Վէ պիր իսալայըդ ծնու աԹէշին եա- 56
նընտա օԹուրուր կէօրտիւյիւնտէ, ծնա
կէօղ սիգիտ տէտի. Պու տախի ծնուն
պիլէտինճէ իտի: Ամմա օ՛ ծնու լինքեար 57
էտիպ տէտի. Եա՛ գարը՝ ծնու պիլ-

58 մէմ: Վէ պիրազտան սոնկրա՝ ծնու
ղայրիտի կէօրիւպ տէտի. Սէն տախի
ծնլարտան սըն. Վէ Պեարոս տէտի.
59 Եա՛ աաէմ՝ տէյիլ իմ: Վէ պիր սա-
ա՛թ գառար կէչինճէ, պիր ղայրիտի
գուվվէթլինճէ սէօյլէր իտի քի՝ կէրչէք-
տէն պու տախի ծնուն իլէ իտի. չիւն-
տէն պու տախի ծնուն իլէ իտի. չիւն-
60 քի Գալիլեալը տըր: Ամմա Պեարոս
տէտի. Եա՛ աաէմ՝ նէ տէտիյինի պիլ-
մէմ. վէ տէր ա՛գապ՝ օ տահա սէօյ-
61 լէր իչքէն՝ լսօրօս էօԹտիւ: Վէ Րապպ
տէօնիւպ Պեարոսա պադտը, վէ Պեա-
րոս Րապպըն սէօղիւնիւ իսԹըրընա
կէԹիրտի, քի ծնա տէմիշ իտի քի՝ Լսո-
րօս էօԹմէզտէն էվվէլ պէնի իւչ քէր-
62 րէ իննքեար էտէճէք սէն: Վէ Պեարոս
տիշարըյա չըգըպ՝ ածը ածը աղլաաը:
63 Վէ Յիսուսու ԹուԹան աաէմլէր՝
64 ծնու զէվզէնէրէք սէօյլըլէր իտի: Վէ
կէօղիւնիւ պաղլայըպ՝ ծնուն եիւզիւնէ
վուրուրլար իտի, վէ ծնա սիւաշ է-
տիպ տէրլէր իտի. Փէյղամպէրլիք էյ-
65 լէ՝ սէնի վուրան քի՞մ տիր: Վէ քիւֆր
էտէրէք՝ ծնա տահա չօգ շէյլէր տէրլէր
իտի:
66 Վէ կիւնտիւզ օլուճճա, գավմըն նխ-
Թիարլարը՝ հէմ պաշ քեահինլէր վէ
քեաԹիպլէր ճէմ՝ օլուպ՝ ծնու քէն-
տիլէրին ճէմաա՛Թընա կէօԹիւրտիւլէր.

Վէ տէսիլէր • Էյէր փրիսաոս սէն
խանէն, սիղէ սէօյլէ • վէ օնլարա սէ-
ա՛ • Էյէր սիղէ սէօյլէրսէմ՛, հիչ ի-
նանմայաճագ սընըզ: Վէ էյէր սևւաղ
էտէրսէմ տախի՛ պանա հիչ ճէվապ
վէրմէյէճէք սինիզ, եա տալը վէրմէ-
յէճէք սինիզ: Ըխմառէն կէլուռ՝ տէմ
Օղլու Ալլահըն պուտրէթինին տաղ
էանընաա օթուրաճագ տըր: Վէ հե-
վիսի տէսիլէր • Իմառ սէն Ալլահըն
Օղլո՞ւմու տուն • վէ օ՛ օնլարա տէտի •
Գէնռաինիզ տէբսինիզ քի սէն իմ: Իմ-
ա՛ օնլար տէսիլէր • Արթըզ չէհա-
տէ՛ն սինիզ նէ՞ լյութֆազալը վար • զի-
րա քէնռոսմուզ օնուն աղըընատան իշի-
տիք:

ՊԱՏ ԻԳ

1 Վէ ընլարըն հէմ ճիւամիսրիս գալ-
դըա՛ օնու Պիղատոս կէթիբտիլէր:
2 Վէ օնսան ճիքէտյէն էթմէ յէ պուդա-
յըա տէտիլէր • Պուռնու միղէթի ազ-
ըրմուդաս՝ վէ պէն Փրիսաոս վա-
տիշահ ըմ տէյիս Կայսրէ խարաճ վէր-
մէյի մէն՝ էթմէքտէ պուդսուդ: Վէ
Պիղատոս օնա սիւալ հարիպ տէտի •
Եէհուտիլէրին վատիշահը սէ՞ն մի սին •
Վէ օ՛ օնա ճէվապ վէրիպ տէտի • Փէն-

4 տին սէօյլէյօրսուն: Վէ Պիղատոս ատա
քեահինլէրէ վէ խալըգա տէտի • Պու
ատէմտէ հիչ պիր գապահաթ պուլմա-
5 յօրում: Ամմա օնլար զօր էտիրէք
տէրլէր խատ քի՝ Գալիլեատան պաշլա-
յըպ թա պուրայատէք պիւթիւն Եհ-
հուտիսթանտա էյրէհտէրէք՝ գաւմը վէ-
6 վէրիյօր: Վէ Պիղատոս Գա-
լիլեայը լըշխատնձէ՝ Օ ատէմ Գալիլեա-
7 լը՞ մը տէյիս ատրսա: Վէ օնուն՝ Հե-
րոդէսին հիւքիւմէթի ալթընատա օ-
տուղտունու էյրէնինձէ, օնու Հէրով-
դէսէ կէօնտէրտի • չիւն քի օ ատ՝ օլ
կիւնլէրտէ Երուսաղէմտէ իտի:
8 Վէ Հէրովդէս Յիսուսու կէօրսիւ-
կիւնտէ, պայհթլէ սեվինտի • զիրա
օնու վաֆիր վաղըթտան սէրսու կէօր-
մէք իսթէր իտի • չիւն քի օնուն հագ-
դընա չօգ շէյլէր լըշխատը իտի, վէ ու-
մար իտի քի՝ օնուն պիր ա՛լամէթ
9 լէտրա օլունսուղտունու կէօրէ: Վէ օ-
նա վաֆիր սէօզլէր լէյ սիւալ էտէր
իտի • ամմա օ՛ օնա հիչ պիր ճէվապ
10 վէրմէտի: Վէ պաշ քեահինլէր հէմ
քեաթիպլէրը աւսրմուշտը իտի, վէ օն-
ատան շիտտէթ լէյ շիքէյէթ էտէրլէր
11 իտի: Վէ Հէրովդէս ա՛սքէրլէրի լէյ օնու
խորլայըպ՝ մասխարա էթմէքտէն սոնռ-
րա, օնա պիր փարլաք էտպուդ կիւ-

ասիրիա՝ ծնու թէքթար պիղատոսա կէօն-
ութէրան : Վէ օլ կիւնուէ պիղատոս իլէ 12
Հերովդէս տախի՝ սիրի սիրի իլէ տօսթ
օլսուլար • զիրա սուռնան ագուէմ օն-
լարըն սէյինինտէ սիւշմէնլիք վար իսի :
Իմոի պիղատոս պաշ քեահինլէրի 13
վէ սէրվէրլէրի վէ գավմը սիր էէրկ
ջաղըրըպ՝ օնլարա տէտի • Պու ատէմի՝ 14
իսալգը ազտըրըյօր տէյիւ՝ պանա կէ-
թիրտինիզ • վէ իշթէ պէն սիզին էօ-
նիւնիւզտէ թէֆթիշ էտիպ՝ պու ատէմ-
ու ծնտան էօթիւրիւ շիքէայէթ էթ-
տիյինիզ էյլէրտէն հիչ սիր գապա-
հաթ պուլամադըմ • Հէմ Հերովդէս 15
տախի պո՞ղմադը • զիրա սիզի օնա
կէօնտէրտիմ • վէ իշթէ օ՝ ապտա
էօլիւմէ միւսթահաք սիր ջէյ էթմէ-
միշ տիր : Իմոի օնու թէսթիպ էտէ- 16
յիմ տէ սաղը վէրէյիմ : Վէ հէր պայ- 17
րամնա օնլարա սիրինի սաղը վէրմէյէ
մէճպուր իսի : Վէ պիւթիւն գալա- 18
պալըգ պիրտէն պաղըրըպ տէտիլէր •
Պունու գալըրը, վէ սիզէ Խարտէա-
յը սաղը վէր • Գի օ՝ ջէհրտէ գուհուր 19
էթմիշ նիսպէթլալ վէ գաթղիչիւն հապ-
սա գօնմուշիսի : Իմոի պիղատոս Յի- 20
սուսու սաղը վէրմէյէ իսդէմէք իլէ՝
թէքրար աէյղէտտի : Ամմա օնլար պա- 21
ղըրըպ տիրլէր իսի • Խաչա ջըգար,

22 օնու խաչա ջըգար : Վէ օ՝ իւչիւնճիւ
տէգիա՝ օնլարա ուէտի • Եա պու նէ՞
քէօթիւլիւք իշլէտի, օնտա էօլիւմէ
միւսթահաք հիչ սիր գապահաթ պուլ-
մատըմ • իմոի օնու թէսթիպ էտէ յիմ
23 տէ սաղը վէրէյիմ : Ամմա օնլար էիւք-
սէք սէօղէր իլէ՝ օնուն խաչա ջըգարըլ-
մասընը տիլէյէրէք՝ զոր էտէրլէր իսի •
վէ օնլարըն հէմ պաշ քեահինլէրին սէօ-
24 ղէրինէ գօսուլար իսի : Վէ պի-
ղատոս օնլարըն տիլէյի իճրա օլմաղա
25 հիւքմ էթտի : Իմոի տիլէտիքլէրի՝ իս-
թիշարվէ գաթղիչիւն հապսա գօնմուշ
օլան քիմսէյի օնլարա սաղը վէրտի, վէ
Յիսուսու օնլարըն միւրատընա թէսլիմ
էթտի :

26 Վէ օնլար օնու կէօթիւրիւր իքէն,
թարլատան կէլէն Սիւրենէլի Սիմոն
նամ քիմսէյի թուպուպ՝ խաչը օնուն
իւզէրինէ գօսուլար, քի Յիսուսուն ար-
27 տընճա կէօթիւրէ : Վէ խալգոան պիր
ջոգ գալապալըգ՝ հէմ օնուն իչիւն ազ-
լայըպ տէօյիւնէն գարըլար տախի՝ օնուն
28 արտընճա կիտէր իսի : Վէ Յիսուս օ
գարըլարա տէօնիւպ տէտի • Եա՛ Երու-
սաղէմ գըզլարը՝ պէնիմ իչիւն ազլա-
ման, իլա քէնտինիզ իչիւն վէ էվլատլա-
29 րընըզ իչիւն ազլայըն : Զիրա իշթէ
կիւնլէր կէլիր քի՝ օնլարտա տէյէճէք-

լէր · Նէ՛ մուխլու գլուխը գարկլար՝
վէ տօղուրմամբը բահմլէրէ՝ վէ էմզիր-
ժէմիշ մէմէլէրէ : Օ գէման տաղլար՝ 30
Իւղէրիմիզէ տիւշիւն , վէ պայգըրլար՝
պիզի էօրթիւն տէմէյէ պաշլայաճաղ-
լար : Ջիրա էյէր էաշ օտուն պու 31
շէյլէրի էաէրլէրէտ , գուրտուլա նէ՛ օլա-
ճաղ տըր :

Վէ ծնուն տիրէմինճէ՝ պաշգա էլի 32
Ֆէնաքեար գլխահէրը աէ էօլտիւրիւլ-
մէյէ կէօթիւրիւլիւրլէր էաի : Վէ գը- 33
լանիոն տէնիլէն մահալէ վարտըգլա-
րընտա , օրտտա ծնու էաչա ջրդար-
տըլար , հէմ օլ Ֆէնաքեարլարը պոխի՝
պէրինի տալ էանըտտա վէ օպէրինի
աօլ էանըտտա : Վէ Յիսուս ասէտի . 34
Եա՛ փէտէր՝ ծնըտտա ա՛Ֆիվէյէ , վի-
րտա նէ էթտուքէրէրինի պիլմէյիր : Վէ
գուրտ՝ աԹտարտը ծնուն էտվտալարը-
նը գայըշտըրըր : Վէ էաչը տուրտուտ 35
ասէյր էտէր էաի . վէ ծնըտտ իլէ պէ-
րտաէր վիւճիւհլէր տաէի զէվգէնիա
ասէրլէր էաի . Պաշքալարընը գուրթար-
ը . էյէր Քրիստոս Ա՛ստահըն ասէջի-
յի զաԹ պու էաէ , քէնտինի գուր-
Թարընը : Վէ ա՛սքէրլէր տաէի էտգ- 36
լաշըտ՝ ծնտ պիրքէ տուճտարտ՝ ծնու
գէվգէնիրլէր էաի . վէ տէրլէր էաի . 37
Էյէր Եհուտալըէրէն գարտաշտը ասէն

38 էաէն , քէնտինի գուրթար : Վէ ծնուն
իւղէրինտէ՝ ԵԷՀՈՒՏՒԼԷՐՒՆ ՓԱՏՒ-
ՇԱՆԸ ՊՈՒ ՏՈՒՐ տէյիւ՝ Եուհաննի
վէ Յաթինճէ վէ Ի՛սրաէլի հարֆլէր ի-
լէ էտգըլմըշ պիր էաֆթա տաէի վար
էաի :
39 Վէ տտըլմըշ Ֆէնաքեարլարըն պիրի՝
ծնտ քիւֆր էտիպ տէրէաի . Էյէր
Գրիստոս ասէն էաէն , քէնտինի հէմ
40 պիզի գուրթար : Ամմա օպէրի ճէվապ
վէրիպ՝ ծնու ազարլայարտագ տէտի . Սէն
հէման օ ա՛զտպտա նէքէն՝ Ա՛ստահտան
41 գօրգմա՞զմըրըն : Վէ պիզ հագգ իւղէ-
ՏԷԻՕՐՈՒԼ . գիրա իշտէյիյիմիզ էյլէրէ
միւսԹահտագ օլտնը չէքէրիզ . տմմա
պու՝ հիչ պիր միւնտսիպէԹիզ իչ էթ-
42 մէտի : Վէ Յիսուս տէտի . Եա՛ Րտպպի՝
միտտիշահլըգընա Ֆէյտիյինտէ , պէնի
43 իտտըրընա կէԹիր : Վէ Յիսուս ծնա
տէտի . Կէրչէք տէրիմ տաննա , պու
կիճն պէնիմ իլէ ճէննէթտէ օլտճագտրն :
44 Վէ տտա՛Թ ա՛Թը տուլտրընտա էաի ,
վէ պիւԹիւն էէրինի իւղիրինտէ Թա
տտա՛Թ տօգուզտտէ՛ դտրտնըգդ օ՛պու ,
45 վէ կիճնէչ գարտարտը , վէ հէյչէէլին փէր-
46 տէտի օրԹատտան էգրիԹգըտտ : Վէ Յի-
սուս պէօյիւք սէս իլէ ջաղըրըպ տէտի .
Եա՛ փէտէր՝ ըուհուպտու պէնին էլչէրի-
նէ Թէսալիմէտէրիմ . վէ պուճաղտրը պէօյ-
լէյիպ՝ Ճան Թէսալիմ էյԹտի ,

Վէ եւուղ պաշը՝ վագի՝ օլանը կէօ- 47
րիւնճէ, Ուլահա շիւքը խոխպ տէսի.
Հագգան պու սաէմ սաղգ խոի: Վէ 48
պու սէյրճ պիրիքէն հէմ գալապալըգ՝
օլան նէսանէլէրի կէօրիւնճէ, քէնոի
կէօյիւալէրինէ վուրարագ կէրի սէօներ-
լէր խոի: Վէ օնուն հէմ պիլտիքլէրի՝ 49
վէ Գալիլէասան օնուն արտընճա կէ-
լէն գարըլար պու շէյլերի կէօրէրէք՝
ուզագսան սուրուրլար խոի:
Վէ իշթէ Յովսէփի խամինոհ պիր ա- 50
սէմ քին՝ ժէշվիրէթճին վէ հյլի հէմ սա-
ղգ պիր սաէմ խոի, (պու օնլարըն 51
մէշվիրէթինէ վէ ա՛մէլինէ րնգա վեր-
ժէմիշ խոի,) վէ Եհուսուէլերին Արի-
մաթիա շէհրինոհն խոի, քի քէնոհ-
ի տախ Ալլահըն փադիշահլըղընը
պէքլեր խոի. Պու՝ Պիղաստոսուն էա- 52
նընա կէլիպ՝ Յիսուսուն Թէնինի սի-
լէսոի: Վէ օնու էնսարիպ՝ պիր չար- 53
շաֆա սարսը, վէ օնու գայսաա օ-
յուլմուշ պիր մէզարա գօսու, քի օ-
րտաա հիչ պիր վագըթ քիմսէ գօնուղ
մամըշ խոի: Վէ օղ կիւն Ճիւմաա՛ ի- 54
տի, վէ շաբաթ եապղաշըյօր խոի:
Վէ Գալիլէասան օնուն պէրտպէ- 55
րինճէ կէլմիշ գարըլար արտընճա վա-
րըպ՝ մէզարը վէ օնուն Թէնին նոհճէ գօ-
նուլտուգտանը կէօրտիլէր: Վէ տէօ- 56

նիպ՝ պահարլար վէ իւօչ գօգուլու
եապղար հազըրլադըլար. վէ շաբաթ կիւ-
նինոհ Թէնապիհէ կէօրէ րահաթ էթտի-
լէր:

ԳԼՒ ԻԴ

1 Վէ հաֆթանըն իլք կիւնինոհ չին
սապահ մէզարա կէլիպ՝ հազըրլադըգ-
ղարը պահարլարը կէթիրտիլէր, վէ
պէրապէրլէրինճէ պա՛զը գարըլար վար
2 խոի: Վէ Թաշը մէզարոհն եուվար-
3 լանմըշ պուլտուղար. վէ իչէրի կիր-
պիկլէրինոհ, Րապպ Յիսուսուն Թէ-
4 նինի պուլմադըղար: Վէ օլսու քի՝ ոն-
ղար պուռնահ էօթիւրու Թա՛ճճիպ
էտէր էնքէն, իշթէ օնլարըն էանընա
փարլագ էսկապլար իլէ էքի ադամ տուր-
5 տուղ. Վէ օղ գարըլար գօրգու իլէ
ոօղուպ եէրգէրինէ էյմէտէ էքէն,
օնլարա տէմիլէր. Նի՞չիւն հայաթտա
օլանը՝ էօլիլէր արտընտա արարը-
6 նըզ: Պուրադա ադ՝իլմիր, իլճա գալդ-
ըը. տահա օ Գալիլէասոհ էքէն, սի-
զէ նիճէ սէօյլէտիյինի խաթըրընըզա
7 կէթիրին. Քի տէտի. սաղգ Օղլու-
նա՝ կիւնահքէար ադամլէր էլինէ Թէս-
լիմ օլունմադ՝ վէ խաչա չըգարըլմադ՝
վէ իւչիւնճիւ կիւնոհ, գըյամ էդ

կերէք տիր : Վէ ծնուն սէօղէրինի
խաթըլըլարընա կէթիրտիլէր : Վէ մէ-
զարտան սէօնիւճ՝ պուն լարընի ձրւմէ-
սինի ծնսկիլէրէ վէ հէմ պադիլէրէ
խատէր վէրտիլէր : Վէ պու շէյլէրի
Ընազէնալարտա սէօյլէյինլէր պուն լար
խոլէր · Մադդաղէնալը Մարիամ վէ
Յակոբոսուն Յովհաննա վէ Յակոբոսուն մոսը Մա-
րիամ վէ ծնլար ելէ պէրտպէր պադի-
լէրի : Վէ սէօղլէրի՝ ծնլարընը էօնիւն-
ուէ պօշ սէօղ կիսի կէօրիւնսիւ , վէ
ծնլարա ինանմազլար խոի : Ամմա պէտ-
րոս պաղդըսը՝ մէզարա սէյրտիան · վէ
հյիվնսպ կէօրսիւ քի՝ եաղընըղ պէզեր
տուրսուր խոի · վէ քէնտի քէնտինուէ՝
օլսան շէյէ թա՛ճճիւպ էտէրէք կիմտի :

Վէ իչէրէ ծնլարսան էքիսի՝ օղ կիսի-
ուէ Երուսաղէմտէն ալչմըշ պաղվէ ու-
ղոպ էմմուսուս ատընսոս պիր քէօյէ
կիտէրլէր խոի : Վէ ծնլար սէյինլէրինի-
ուէ հէմ պու վաղի՝ օլսան շէյլէր խոս-
տուսունսոս սէօյլէտիլտիլէր խոի : Վէ օղ
ուս՝ քի՝ ծնլար սէօյլէշինպ ատուշսուր իքէն ,
Յիսուս քէնտինի տահի էտպէն կէլիպ՝
սէրտապէրլէրինձէ կիտէր խոի : Վէ օ-
նու թանընմազտպ իչիւն ծնլարըն կէօղ-
լէրի թուխտուրմուշ խոի : Վէ ծնլարա
ուէսի . Սիղ էիսրիսր իքէն՝ սէյինլէրի-
նիղտէ՝ շու սէօյլէշտի յինիղ սէօզլէր նի-

18 տիր , քի մահզուն ստունուղ : Վէ պի-
րի՝ տաը կղէուկսաս օլսան՝ ձէվապ է-
տիպ ծնա սէտի . Երուսաղէմտէ միւ-
սաֆիր եաշընըղ սէն մի սէն , քի պու
կիւնլէրտէ ծնտա վաղի՝ օլսանլարը տուչ-
19 մատըն : Վէ ծնլարա սէտի . Հանընկը
շէյլէրի . վէ ծնլար ծնա սէտիլէր .
Նազարէթլի Յիսուսուն խուսուսուն-
տա օլսան շէյլէրի , քի օ՝ Ալլահընը վէ
պիւթիւն գավմընը հուզուրունտա ա՛-
մէլտէ վէ սէօզտէ գուվվէթլի պիր վիչ-
20 զամպէր օլտու . Վէ նիձէ պաշ քհա-
հինլէր վէ պիզիմ վիւճիւհլէրիմիզ ծնու
էօլիւմէ հիւքմ օլունմատը թէսլիմ էթ-
տիլէր , վէ ծնու խաչա չըդարտըլտը :
21 Պիզ խոչ ումտուլտուդ քի՝ Իսրայէլի
գուրթարտճագ օտուր . վէ լաքին պուն-
լարընը ձիւմլէսինտէն մա՛տա՝ պու շէյ-
լէր օլտուսան պէրու պու կիւնտէ իս-
22 չիւնճիւ կիւնտու : Հէմ տահի պիզ-
տէն պա՛զը գադընլար՝ պիզի հէյրան
էթտիլէր , չիւն քի էրքէն սապահլա-
23 յընը մէզարա վարտըլտը . Վէ ծնուն
թէնինի պուլմայընտ կէլտիլէր , վէ՝ Մէ-
լէքլէր կէօրիւշիւ տահի կէօրտիւք տէ-
տիլէր , քի ծնլար՝ օ տիրի տիր տէյօր-
24 լար : Վէ պիզիմ իչէ օլանլարտան պա՛-
զը քիմսէլէր մէզարա վարտըլտը , վէ
հէմսի պէօյլէձէ՝ գադընլարընը տէտիք-

լերի կիպն պուլտուլար. առնա ծնու
կէօրմէտիլեր: Վէ օ՝ ծնլարա ասէտի. 25
Էյ ա՛պըստըզլար՝ վէ փէյղամպէրլէրին
հէմ սէօյլէտիքլէրինէ ինանմազտա ալըր
եիւրէքլիլեր. Քրիստոս պուննարը 26
չէքմէք՝ վէ քէնտի ճէլալինէ կիրմէք
կէրէք ասէլի՞ մի նտի: Վէ Մովսէս 27
ատն հէմ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրտէն
պաշլայըպ՝ հէմ քիթապլարտա քէնտին
ատն էօթիւրիւ էապըլմըշ օլանլարը՝ ծն
լարա թէֆսիր էտէր նտի: Վէ օլ վար 28
ըպըլարը քէօյէ էապըշտըրըպ. օ նտի՝
ատա ուղպ կիտէճէք կիտի կէօս
թէրտի: Վէ ծնլար ծնա զօր էտիպ 29
տէտիլեր. Պիզիմ ինէ դալ, զիրտա ախ
շամ իւաթիւ տիւր, վէ կիւն էնմէտ
տիր. վէ օ ծնլար ինէ դալմադա կիրտի:
Վէ օլտու քի՝ օ ծնլար ինէ ասֆրատտա 30
օթուրտուդատա, էքմէյի ալտ պէրէքէթ
օդուտու. վէ փարիսէյիսկ ծնլարա վէ
րիր նտի: Օլ տէմ ծնլարըն կէօզլէրի 31
աչըլըպ, վէ ծնու թանըտըպլար. օ նտի
ծնլարտան նապէտիտ օլտու: Վէ պիրի 32
պիրինէ տէտիլեր. Եօլտա պիզէ սէօյլէր
վէ քիթապլարը պիզէ թէֆսիր էտէր
նքէն՝ եիւրէյիմիզ ինջիզտէ էանտա՞զ
մը նտի:

Վէ ծնլար հէման օ սաա՛թ գալդըպ՝ 33
ԷրուսաղէՄ տէօնտիւլեր, վէ ծնպիր-

լերի հէմ ծնլարըն պիւէսինճէ օլանլարը
34 ճէմ օլմուշ պուլտուլար, քի տէրլէր
նտի քի՝ Լապպ կէրէչէքտէն տիրիլտի,
35 վէ Սիմոնա կէօրինտիւ: Պունլար տա
խի եօլտա օլանլարը՝ վէ քէնտիլէրէ
էքմէյի վատրէչէսինտէ պիւլինտիյինի
նապդ էթտիլեր:
36 Վէ ծնլար պու չէյլերի տէօյլեր նքէն,
Յիսուս քէնտիսի ծնլարըն օրթասընտա
տուրտուպ ծնլարա տէտի. Սէլամ սի-
37 զէ: Վէ ծնլար նւրքիւպ գօրգուտան
տօլմայըչլա, ըտա կէօրիւյօրլար զանն
38 էթտիլեր: Վէ ծնլարա տէտի. Նի՞չին
նւզթիրատտէ սինիզ, վէ նի՞չին եիւ-
րէքլէրինիզտէ էֆքեարլեր զտա էտէ-
39 յօր: Էլլերիմէ վէ այաղլարըմա պա-
պըն, քի պէն քէնտիմ իմ. պանա տո-
պանըն, վէ պագըն. զիրտա ըտա թէն
թէնի վէ քէմիքլերի եօգ տուր, նիճէ
40 կէօրիւյօրտունտուղ քի պէնտէ վար: Վէ
պունտա տէօյլէյիպ՝ ծնլարա էլլերինի վէ
41 այաղլարընը կէօսթէրտի: Վէ ծնլար շաղ-
լըգտան տահա ինանմայըպ՝ թա՛ճճիւպ
էտէր նքէն, ծնլարա տէտի. Պուրտատա
42 պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը: Վէ ծն-
լար ծնա պիր փիչմիչ պալըդ փարչա-
43 սը վէ հէօմէճ պալը վէրտիլեր: Վէ
44 ալըպ ծնլարըն էօնիւնտէ եէպի: Ան-
տէն ծնլարա տէտի. Տահա ա՛ք քէ

էքէն , սիզէ սէօյլէսեխյիմ սէօզլէր պուն-
լար սըր քի՝ պէնիմ հադդըմա Մովսէ-
սին Թէվրաթընաա վէ փէյղամպէրլէր-
սէ վէ Սաղմոսլարտաա հէգի էաղըլմըշ
օլան շէյլէր Թէքմիլ օլմադ կէրէկ : Օլ 45
զէմանդ՝ քիհնաղլարը անկլամադ իչլուն
ընլարընն զինդիի աչըը : Վէ ընլարա 46
սէպի քի՝ պէօյլէ էաղըլմըշ սըր , վէ
Քրիստոսաա պէօյլէ կէրէքէխսի քի հզիյէթ
չէքսին , վէ իւչիւնճիւ կիւնոսէ էօլիւ-
լէրտէն պաղդարսն , զէ Երուսաղէմտէն 47
պաշլայըղսպ հէգի Թայիֆէլէրէ ընուն ա-
տընսաա՝ Թէվպէ վէ կիւնահլար ա՛ֆ-
լըղը վ՛ադ օլաւնսաւն : Վէ սիզ պուն- 48
լարընն շահիտլէրի սինիզ : Վէ իշլէ պէն 49
իւղէրինիզէ Փէտէրիմին վա՛սինի կէօն-
տէրիրիմ . սիզ խոհ՝ Թա էօգաղըտաան
գուվվէթ կիյինինճէյէսիէ՛ Երուսա-
ղէմ շէհրինտէ օթուրուն :

Վէ ընլարը՝ Թա Իւհաննիայաոէ 50
սիշարը էղգարսը . վէ հլէրինէ գալ-
սըղսպ՝ ընլարա խայը տուա՛ հյէսի :
Վէ օլաւ քի՝ օ ընլարա խայը տուա՛ 51
հաէր լիքէն , ընլարսան այրըլսըը , վէ
կէօյէ էօգաղը կէօթիւրիւլիւր խոհ :
Վէ ընլար ընա սէձոէ գըլըսպ՝ պէօյլիւք 52
սէվինճ իլէ Երուսաղէմ սէօնտիւլէր .
Վէ տայիսա հէյքէլոէ՝ Աստուա շիւքր 53
էթմէքտէ վէ սէրէքէթ օգուսմադսա
խոլէր : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԻՃՈՊՈՆՃԷ

ԳԱՊԱ Ա

1 Ի ՊԹԻՏԱՏԷ խոհ կէլսոհ , վէ
կէլսոհ Աստուծն գըԹընսաա խոհ , վէ
2 կէլսոհ Աստուծ խոհ : Պուա՝ խոլԹնսաա-
3 սէ Աստուծն գըԹընսաա խոհ : Հէր
շէյ ընսաւն իլէ օլսոա . վէ հիչ սիզը
4 օլմուշ շէյ՝ ընսաւզ օլմսաըը : Ընսաա
հայաԹ վար խոհ . վէ հայաԹ սաէմ-
5 էրին ըշըգը խոհ : Վէ ըշըգ գարան-
լըգսաա գիյա վէրիը խոհ . վէ գարան-
լըգ ընաւ անկլամսաըը :
6 Աստուծան կէօնտէրիլմիշ սիզ սաէմ
օլսոա , քի ընսաւն սաըը Յովհաննէս ի-
7 սի : Պուա՝ շէհատէԹէ կէլսի , քի ը-
շըգսան էօԹիւրիւ շէհատէԹ էսէ .
Թա քի ընսաւն վասիԹասի իլէ հէգիսսի ի-
8 նանսաըը : Օլ ըշըգ՝ քէնտիսի սէյիլ
խոհ , լաքին ըշըգսան էօԹիւրիւ շէհա-
տէԹ էԹմէք իչիւն կէլսի :
9 Կէրչէք ըշըգ օ խոհ քի՝ սիսն-

եայա կէէն հէր առէմի ըշըպանալը-
ըը: Տիւնեատա խոր, վէ սիւնեա 10
ծնուն վասիթասը նէ օլսու. ամմա
սիւնեա ծնու պիլմէսի: Գէնաւինինքն 11
էրկ կէլսի, վէ գէնաւինինքնէրը ծնու
դադուլ էթմէտինէր: Ամմա քիմսէր քի 12
ծնու դադուլ էթտինէր խոէ, ծնչարա՝
ծնուն ատընա ինանանչարա՝ գուարդէթ
վէրսի, քի Ալլահըն էվլատլարը օլա-
չար. Ծնչար քի՝ գանատան առէյիլ՝ վէ 13
թէյն իրատէթինատէն առէյիլ՝ հէմ առէմ
իրատէթինատէն առէյիլ՝ նէտա Ալլահտան
մօդտուչատ: Վէ Գէհամէթէն օլսու, 14
վէ լութֆ հէմ կէդիչէքնիք նէնէ մօդու
օլարագ՝ պիդտէ ադքին օլսու, վէ օ-
նուն ձէհաննէմ գէտաէրտէն մօդմուշ պի-
լինճնէք Օղուլ ձէհաննէմ կիպի կէօրունիք:

Յովհաննէս ծնուն հադրընատա շէհա- 15
ատէթ էթմիշ՝ վէ չաղըրտարագ առէմիշ
տիր. Օլ արտըմատան կէչէն՝ պէնատէն
իչէրի օլմուշ տուր առէտիյիմ պու տուր.
գիրա պէնատէն էվվէլ խոէ: Վէ ծնուն 16
մօդուդուղունատան պիդ ձիւմլէմիդ ի՛նա-
յէթ պէտէլինէ ի՛նայէթ ատխի ալարագ:
Չունգ նօմօս Մովսէսին վասիթասի 17
նէնէ վէրիլսէ. ամմա լութֆ վէ կէդիչէք-
նէք՝ Յիսուս Քրիստոստան վասիթասի
նէնէ օլսու: Ալլահը հիչ քիմսէ ատա 18
կէօրմէմիշ տիր, էնճա Փէտէրին գուձա-

ղընատա օլան սիրիճնէք Օղուլ՝ ո Թա՛-
րիֆ էյլէմէ:
19 Վէ Եէհուանէնէր՝ Երուսաղէմտէն
Յովհաննէտ Սէն քի՞մսին տէյիւ սօր-
մատա քեհանինէր վէ Ղևիլիէր կէօն-
տէրտիքլէրի ղէման՝ ծնուն շէհատէթի
20 պու տուր: Վէ իդրար հախդ ինքար
էթմէտի. վէ իդրար էթտի քի՝ պէն
21 Քրիստոս տէյիլ իմ: Վէ ծնա սօր-
տուլար. Իմտի նէ՞, սէն Ի՞ղիա՞ մը սըն-
վէ տէտի. Տէյիլ իմ. Սէն ջօլ փէյ-
ղամպէ՞ր մի սին. վէ ճէվապ վէրտի.
22 Եօք: Իմտի օնա տէտիլէր. Քի՞մ սին.
քի պիզի կէօնտէրտիքլէրիմիզէ ճէվապ վէ-
րէլիմ. քէնտին հաքտա նէ՞ տէրսին:
23 Տէտի. Պէն՝ Եսայի փէյղամպէրին տէ-
տիյի կիպի՝ Իսկըրն եօլտաձու սօղ-
րուլտան տէյիւ չէօլտէ չաղըրտանըն տէ-
24 սի իմ: Վէ օլ կէօնտէրիլմիշ քիմսէլէր՝
25 Փարիսեյլէրտան իտիլէր: Վէ օնա սօ-
րուպ տէտիլէր. Իմտի էյէր սէն Քը-
րիստոս եախսո Ի՛ղիա եա օլ փէյղամ-
պէր տէյիլ իսէն, նի՞չին վաթֆիզ ե-
26 տէրսին: Յովհաննէս օնլարա ճէվապ
վէրիպ տէտի. Պէն սու իլէ վաֆթիզ
էտէրիմ. ամմա սիզին օրթանըզտա սի-
րի սուրտուղ՝ քի սիզ ծնու պիլմէզ
27 սինիզ: Պու տուր օլ պէնիմ արտըմ-
ատան կէլէն քի՝ պէնատէն իչէրի օլմուշ

տուր, քի պէն ծնուն այագ գապրնըն
թաամաըը չէօղմէյէ լայըգ տէյիլիմ։
Պու չէյլէր՝ Բեթաբարատա Յորդա- 28
նանըն էօթէ եադասընուա Յովհաննէ-
սին վաֆթիզ էթաւէյ եէրտէ վագի՝ օլ
տու։

Ընրթէսի կիւն՝ Յովհաննէս Յիսու- 29
սուն ծնա կէլսէյինի կէօրսիւ, վէ
տէտի. Իլթէ տիւնեանըն կիւնասրնը
գալարըան Ալլահըն Գուզուսու։ Պու 30
օ տուր քի՝ պէն ծնուն հադգընա տէ-
տիմ. Ադրամտան պիր ատէմ կէլիր,
քի օ պէնտէն լըչըն օլմուշ տուր.
վէրա պէնտէն էվվէլ իտի։ Վէ պէն 31
ծնու պիլմէզ իտիմ. ամմա օ՝ Իսրայէ-
լէ աչիքեար օլա տէյիւ՝ օլ ասպաստէն
սու իչէ վաֆթիզ էթմէյէ կէլտիմ։ Վէ 32
Յովհաննէս չէհատէթ էտիպ տէտի քի՝
Ղուզուն կէօքտէն կէօյէրճին կիւպի էն-
տիյինի կէօրտիւմ, վէ ծնուն իւզէրինէ
գօնուու։ Վէ պէն ծնու պիլմէզ իտիմ. 33
Լաքին պէնի սու իչէ վաֆթիզ էթ-
մէյէ կէծնտէրըն՝ օ պանա տէտի. Ղու-
զուն քիմին իւզէրինէ էնտիյինի՝ վէ
իւզէրինէ գօնուտուղունու կէօրիւրսէն,
Ա՛զիզ Ղուզ իչէ վաֆթիզ էտէն օ տուր։
Վէ պէն կէօրմիւշիւմ, վէ չէհատէթ էթ- 34
միշիմ, քի Ալլահըն Օղլու պու տուր։

Էրթէսի կիւն էինէ Յովհաննէս՝ վէ 35

շայիրտէրինտէն իքի քիշի տուրուր ի-
36 տի։ Վէ օ՝ Յիսուս կէզէր իքէն ծնա
պագըպ՝ իչթէ Ալլահըն Գուզուսու
37 տէտի։ Վէ ծնուն սէօյլէտիյինի օլէքի
շայիրա իչնթմէյիլէ՝ Յիսուսուն ար-
38 տընճա կիւնթասիլէր։ Վէ Յիսուս տէօ-
նիւպ ծնուն արտընճա կիւնթտիքլէրինի
կէօրտիւքտէ, ծնլարա տէտի. Նէ՞ ի-
թէրսինիզ. վէ ծնա տէտիլէր. Ղար-
քի՝ (քի պու թէրճիւմէ օլունսա իս-
ճա տէմէք տիր՝) նէ՞րէտէ գալըյօր-
39 սուն։ Օնլարա տէտի. Կէլին, վէ կէօ-
րիւն. կէլտիլէր, վէ նէրէտէ գալըր-
ըընը կէօրիւսէ՝ օլ կիւն ծնուն եանըն-
սուս գալտըլար. վէ ատա՛թ ծն սուլա-
40 ըընսա իտի։ Վէ Յովհաննէսատէն ի-
շիտիպ՝ ծնուն արտընճա վարան իքի
քիշիտէն պիրի՝ Սիմոն Պետրոսուն գա-
41 ըընսաըը Անդրէաս իտի։ Պու՝ էվվէլա
քէնտի գարնաշը Սիմոնու պուլուպ,
ծնա տէտի. Մեսիայը (քի պու՝ Քը-
րիստոս թէրճիւմէ օլունուր) պուլ-
42 տուք։ Վէ ծնու Յիսուսա կէթիրտի.
Յիսուս ծնա պագըպ տէտի. Սէն Յով-
հաննէն օղլու Սիմոն սուն. Սէն կէ-
փսա՝ եա՛նի Պետրոս չաղըրլաճագ սըն։
43 Էրթէսի կիւն՝ Յիսուս Գալիլեայա
չըդմագ իսթէտի, վէ Փիլիպպոսու
պուլուպ՝ ծնա տէտի. Ադրամճա կէլ։

Վէ փիլիպպոս՝ Ընդրէաս էլէ Պետրոս 41
սան էէհրի Բեթսայիդատան էտի։
Փիլիպպոս Նաթանայէլի պուլուպ՝ ծնա 43
ուէտի. Մովսէսին նոմոսոս հէմ միէյ-
զամպէրլէրին եազըրըլընը՝ էօնի Նա-
զարէթտէն օլան Յուսէֆի օղլու Յի-
սուսու պուլտուպ։ Վէ Նաթանայէլ 46
ծնա ուէտի. Նազարէթտէն այր էյի
էէյ օլմազ միւմքինն մի. Փիլիպպոս օ-
նա ուէտի. Կէլ ուէ՝ պաք։ Յիսուս 47
Նաթանայէլին ծնա իէլտուկինին իէօրուպ՝
ծնուն հազըրնոսա ուէտի. Իչինէ իէր-
էէքտէն Իսրայէլլի քի՝ ծնոսա հիլէ եօք
տուր։ Նաթանայէլ ծնա ուէտի. Պէ- 48
նի նէրէտէն պիլտուկին. Յիսուս ճէ-
վապ վէրիպ ծնա ուէտի. Փիլիպպոս
ուէնի էտլըրմազտան՝ ուէն լինճիր ատա-
ճընըն ալթընոսա իչէէն՝ ուէնի իէօրտում։
Նաթանայէլ ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէ- 49
ուի. Րապբի՝ ուէն Ալլահըն Օղլու սան,
ուէն Իսրայէլին փատիշահը սըն։ Յի- 50
սուս ճէվապ վէրիպ ծնա ուէտի. Սա-
նա՝ լինճիր ագաճընըն ալթընոսա իչէէն
ուէնի իէօրտում տէուիյիմ իչինէ մի ի-
նոսըը սըն. պուննլարոսան սոհա պէօ-
յիւք էէյլեր իէօրէճէք սին։ Վէ ծնա 51
ուէտի. Կէրչէք՝ իէրչէք սէրիմ սիզէ,
չիսոէն իէրու իէօյիւն աչըլտըղընը՝ վէ Ա-
տէմ օղլու ինղէրինէ Ալլահըն մէլէքլէրի-
նին չըգըպ էնոսինքէրինի իէօրէճէք սինիզ։

ՊԱՊ Բ

1 Վէ իւչինճիւ կիւնոէ Գալիլէա-
նըն Կանա էէհրինոէ սիւյիւն օլոու,
վէ Յիսուսուն վալիտէսի օրոսոս էտի։
2 Իսոն Յիսուս հէմ շայիրտալէրի տոսոի
3 սիւյիւնէ տա՛վէթ օլունոու։ Վէ շա-
րոսոպ էքսիլմէյինչէ, Յիսուսուն վալի-
տէսի ծնա ուէտի. Շարոսապտըը եօք
4 տուր։ Յիսուս ծնա ուէտի. Նա՛ գա-
րը՝ սրոսմըզոսա նէ՞ վար. սոհա սոտա՛-
5 թըմ հէլմէտի։ Օնուն վալիտէսի խըզ-
մէթճիլէրէ ուէտի. Սիզէ հէր նէ տէր-
6 սէ, էյլէյին։ Վէ օրոսոս՝ հէր պիրի
նէի եա իւչ մէտրէ պալըր՝ թաշոսոն
պալթը քիւփ վար իսի, քի Եէհուոտի-
լէրին փոյքէնմէ ա՛տէթինճէ տուրուր
7 իսի։ Յիսուս ծնըտոա տէուի. Փիւփ-
լէրի սու իլէ տօլտուրուն. վէ ծնըտըը
թա ալըգընա պէրտոկը տօլտուրուոու-
8 լար. Վէ ծնըտոա տէուի. Շիմոի չը-
գարըտ սօֆրոսոը պոշը յա հէօթիւրիւն.
9 վէ հէօթիւրտիւլէր։ Վէ սօֆրոսոը պո-
շը շարոսոպ օլմուշ սույու թաղընճա,
(օ իսէ՝ նէրէտէն օլոուդունու պիլմէդ
իսի, սամմա սույու չէքմիշ օլան խըզ-
մէթճիլէր պիլիրլէր իսի,) սօֆրոսոը
պոշը հիւվէյի չաղըրըպ ծնա ուէտի.

հէր քէս՝ էվվէլա էյի շարապը դօր, 10
վէ սէրխօշլանտըգլարը վագըթ՝ օ զէ-
ման աշաղասընը ՝ԷՐՒԷԻ. ասէն՝ էյի
շարապը չիմախ յէտէք սագլասըն: Յի- 11
սուս մի՛ՀԻԶԱԹԼԱՐԸՆ պու խալթխտա-
սընը գալիլեանըն կանա ՀԷՀրինտէ
էյլէյիա՝ քէնտի ի՛զզէթինի պէյան
էյլէտի. վէ շայիրտլէրի օնա ինան-
տըլար:

Պուննտան սօնկրա Կափառնայումա 12
էնտի՝ կէրէք քէնտիսի՝ կէրէք վալխտէսի
վէ գարնտաշլարը վէ շայիրտլէրի, վէ
օրատա պիր չօք կիւն գալտըլար:

Վէ Եէհուտիլէրին պասէքի եադը 13
օլմադ իլէ՝ Յիսուս Երուսաղէմ չըգ-
մը: Վէ հէյքէլտէ սըղըրլար վէ գո- 14
յունլար վէ կէօյէրճինլէր սաթանլարը՝
վէ սարրաֆլարը օթուրուր պուլմուս:
Վէ իփլէրտէն պիր գամչը եափըպ հէ- 15
փիսինի՝ հէմ գոյունլարը վէ սըղըրլա-
րը հէյքէլտէն չըգարտը, վէ սարրաֆ-
լարըն ապչէսինի տէօքտիւ, վէ օնլա-
րըն փուղաախանաթալարընը տէվիրտի: Վէ 16
կէօյէրճին սաթանլարա տէտի. Պուն-
լարը պուրատան գալարընը. փէտէ-
րիմին էվինի թիճարէթ խանէ էթմէն:
Վէ շայիրտլէրի խաթըրլարընա կէթիր- 17
տիլէր քի՝ եազըլմըշ ուր. Սէնին էվի-
նին ղայրէթի պէնի եէտի:

18 Իմոի Եէհուտիլէր ՃԷվապ էտիպ՝
օնա տէտիլէր. Պիզէ նէ՞ ա՛յաՄէթ
կէօսթէրիր սին քի՝ պունլարը էտէր-
19 սին: Յիսուս ՃԷվապ էտիպ օնլարա
տէտի. Պու հէյքէլի եըդըն, վէ օնու
20 իւչ կիւնտէ գալտըրայըմ: Իմոի Եէ-
հուտիլէր տէտիլէր. Պու հէյքէլ գըրկ
ալթը եըլտա եափըլըր, վէ սէն օնու
21 իւչ կիւնտէ՞ մի գալտըրաՃագ սըն: Ո
խսէ՝ քէնտի ԹԷնինին հէյքէլի իչիւն սէյ-
22 լէյօր խոի: Իմոի Էօլիւլէրտէն գըյամ
էթմոիչի զէման՝ օնուն շայիրտլէրի խա-
թըրլարընա կէթիրտիլէր, քի պունու
սէյլէմիշ խոի. վէ քիթապա՝ հէմ Յի-
սուսուն սէյլէտիչի սէօզէ ինանտըլար:
23 Վէ պասէք պայրամընտա՝ Երուսա-
ղէմտէ իքէն, չօք քիմսէլէր՝ օնուն էթ-
տիչի մի՛ՀԻԶԱԹԼԱՐընը կէօրմէլէրի իլէ՝
24 օնուն ատընա իման էթտիլէր: Ամմա
Յիսուս քէնտիսի՝ քէնտինի օնլարա ի-
նանմազ խոի, չիւն քի հէփիսինին ա-
25 իր խոի. վէ չիւն քի՝ սոէմ իչինն
պիր քիսիէնին չէհտաւէթ էթմէսինէ
ԺիւհթաՃ տէյիլ խոի. զիրա քէնտիսի
սաէմին տէրունինտէ նէ օլտուղունու
պիլիր խոի:

ՊԱՊ Գ

Ա Ի Ֆ փարիսեցիներուն՝ եկհուանիկ- 1
րին անոր վերաձիւհիւ՝ Նիկոդեմոս ան-
անոնք ատեմ վար իսէ : Պու՝ կէ- 2
ձէ իլէ Յիսուսան եանրնա կէլնալ օնա
ուէսէ . Բաբըն՝ ալնըրնըզ քի՝ Աստ-
ուան խօձա կէլմիշ սին . զնուա պու
անոնն էթսէյին մի՛ձիզանէլարը հիչ
քիմսէ իշէյէմէզ, էյսը Աստ ալ-
էսինձէ օլմազսա : Յիսուս ձէվապ վէ- 3
րնալ օնա ուէսէ . Կերչէք՝ կերչէք ու-
րնամ սանա , էյսը ալը քիմսէ Թէքրար
ծողմազսա , Աստծն փատիշահլըղընը
կէօրէմէզ : Նիկոդեմոս օնա ուէսէ . 4
Պիր ատեմ նեսէիսար ևքէն՝ նի՞ձէ ծողա
պինը . Թէքրար անասընըն գարնընա
կիրնալ ծողմազա գատի՞ր մի ալը : Յի- 5
սուս ձէվապ վէրսէ . Կերչէք՝ կերչէք
տէրնամ սանա , էյսը ալը քիմսէ ու-
սան վէ Հոգհան ծողմազսա , Աստ-
ծն փատիշահլըղընա կիրէմէզ : Թէն- 6
սէն ծողան՝ Թէն ալը . վէ Հոգհան
ծողան՝ Հոգ ծուր : Սանա՝ Սիզէ Թէք- 7
րար ծողմագ կերչէք ալը ուէսինէմ
Թա՛ձձիւաղ էթմէ : Իւզկեար՝ նսեթէ- 8
սինյ էէրչ էսէր . վէ օնուն ասինի
էշխտիրսին . լաքին նէրէյէն կէլտիյինի

վէ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին .
Հոգհան ծողմուշ հէր քիմսէ՝ պէօյլէ
9 ալը : Նիկոդեմոս ձէվապ վէրիպ օնա
ուէսէ . Պու ձէյլէր նի՞ձէ օլա պիլիր :
10 Յիսուս ձէվապ վէրիպ օնա ուէսէ .
Սէն իսրայէլին ճոձասը էքէն՝ պու
11 ձէյլէրն պիլմի՞ղ մի սին : Կերչէք՝ կեր-
չէք ուրնամ սանա քի՝ պիլտիյիմիզն
ուէօյլէրիպ, վէ կէօրտիւյիւմիւզնու չէ-
հատէթ էսէրիպ . վէ չէհատէթիմիզն
12 գապուլ էթմէղ սինինղ : Էյսէր սիզէ
եէրտէքի ձէյլէրի ուէօյլէսէմ՝ ան-
նանմազսանըզ, սիզէ կէօքտէքի ձէյլէ-
րի ուէօյլէսէմ՝ նի՞ձէ ինանասընըզ սը-
13 րի ուէօյլէսէմ՝ նի՞ձէ ինանասընըզ սը-
նըզ . վէ կէօյէ հիչ քիմսէ ջըգմամըշ,
իլնա կէօքտէն ինէն ատեմ Օղլու քի՝
14 կէօքտէ ալը : վէ Մովսէս չէօլտէ եը-
լանը եիւքսէլթտիյի կիպի՝ ատեմ Օղ-
լունա պէօյլէ եիւքսէլմէք կէրէք ալը .
15 զի հէր օնա ինանի էսէն՝ զայ՝ օլմա-
յա , իլնա էպէտի հայաթա մալիք օ-
16 լա : Չիրա Աստ ալնեայը պու
գատար սէվտի քի՝ քէնտի պիրթէնիք
Օղլունու վէրտի , նա քի հէր օնա
ինանան՝ զայ՝ օլմայա , իլնա էպէտի
17 հայաթա մալիք օլա : Չիրա Աստ
քէնտի Օղլունու ալնեայա կէօնտէր-
մէտի քի՝ ալնեայը հիւքմ էտէ , իլնա
ալնեա օնուն իլէ խէլաս պուլա :

Օնա ինանան՝ հիւքմ օլունմազ, ամմա 18
ինանմայան՝ հալա հիւքմօլունմուշ տուր.
վերա Ալլահըն պիրինջիք Օղլունուն ա-
տընա իման էթմէմիշ տիր: Վէ հիւքմ 19
պու տուր քի՝ ըշըգ սիւնեայա կէլսէ,
վէ ատէմլէր գարանլըղը ըշըգտան տա-
հա ղիյատէ սէվսիլէր. վերա օնլարըն
ա՛մէլլէրի եարամազ իտի: Զիրա հէր 20
քէօթիւ իշ իլէյէն՝ ըշըգտան էբրահ
էտէր, վէ ըշըղա կէլմէզ, քի ա՛մէլլէրի
աշիքեար օլունմայա: Ամմա հադիդէ- 21
թի իլէյէն՝ ըշըղա կէլիր, թա քի ա՛մէլ-
լէրի աշիքեար օլալար, քի Ալլահտա
էլլէնմիշլէր տիր:

Գունլարտան սոնկրա՝ Յիսուս շա- 22
յիրտլէրի իլէ Եէհուտիէթան տիյարըլ-
նա կէլսէ, վէ օնլար իլէ օրատա էյ-
լէնիպ վաֆթիզ էտէր իտի: Վէ Յով- 23
հաննէս տախի Սաղէմին եանընտա Ա-
յենոնտա վաֆթիզ էտէր իտի. վերա
օրատա չօք սուլար վար իտի. վէ կէ-
լիպ վաֆթիզ օլուրլար իտի: Զիրա 24
Յովհաննէս տահա զընտանա գօնուլմա-
մըշ իտի:

Իմտի Յովհաննէսին շայիրտլէրի իլէ 25
Եէհուտիլէրին պէյնինտէ՝ վուքլէնմէ
խուսուսունտա միւպահիսէ օլտու: Վէ 26
Յովհաննէս կէլիպ օնա ոէտիլէր. Եա՛
խոճա՝ Յորդանանըն էօթէ եաղասընդ-

տա սէնին իլէ օլան՝ սէնին շու շէհա-
ոէթ էթտիյին քիմսէ՝ իշթէ օ վաֆ-
թիզ էտէյօր, վէ հէպիսի օնա կէլ-
27 յօրլար: Յովհաննէս ճէվապ վէրիպ
ոէտի. Ադամ հիչ պիր շէյ ալմազտա
գաատիր տէյիլ տիր, էյէր օնա կէօք-
28 ոէն վէրիլմիշ ոէյիլ իսէ: Սիզ քէնտի-
նիզ պէնիմ իշիւն շէհատէթ էտէրսի-
նիզ, քի ոէտիմ. պէն Քրիստոս ոէ-
յիլ իմ, իլլա քի՝ օնուն էօնիւնճէ կէօն-
29 ոէրիլմիշ իմ: Կէլին քիմսէ իսէ, կիւ-
վէյի օ տուր. ամմա կիւվէյինին տօս-
թու քի՝ տուրուպ օնու իշիտիր՝ կիւ-
վէյինին սէսինտէն զիյատէի իլէ սէ-
վինճիմ վինիր. իմտի պէնիմ պու սէվինճիմ
30 թէքմիլ օլմուշ տուր: Օնա պէօյիւմէք՝
ամմա պանա քիւչիւլմէք կէրէք տիր:
31 Եօգարըտան կէլէն՝ հէպիսինտէն իւս-
թիւն տուր. եէրտէն օլան՝ եէրտէն
տիր, վէ եէրտէն սէօյլէր. կէօքտէն
կէլէն՝ հէպիսինտէն իւսթիւն տուր:
32 Վէ նէ քի կէօրտիւ՝ վէ իշիթտի իսէ,
օնու շէհատէթ էտէր, վէ օնուն շէ-
հատէթինի հիչ քիմսէ գապուլ էթմէզ:
33 Օնուն շէհատէթինի գապուլ էտէն՝
Ալլահըն կէրչէք օլտուղունու միւհր-
34 լէտի: Զիրա Ալլահըն կէօնտէրտիյի
քիմսէ՝ Ալլահըն սէօզլէրինի սէօյլէր.
չիւն քի Ալլահ օնա Րուհու էօլչիւ իլէ

վերմէջ : Փէտէր Օղուզուս սկվէր , վէ 35
հէր էյլի օնուն էլլինէ վերմիշ տիր :
Օղուզա իման էտէնին էպէտի հայաթը 36
վար . ամմա Օղուզա իթաաթ էթմէ-
յէն՝ հայաթ վէօրմէյէնէք , իլլա օնուն
իւզէրինատ Ալլահըն ղազապը գալըր :

ՊԱՊ Դ

Իման Բաթպ՝ Փարիսեցիներին Յի- 1
սուս Յովհաննէսատէն տահա զիյատ
շայիրտըր էտինպ վաֆթիզ էտէր տէյիս
իշիթանիքներինի տույուննա , (Յիսուս 2
իսէ քէնտիսի վաֆթիզ էթմէզ իսի ,
իլլա օնուն շայիրտըրի ,) Էհհուտիս- 3
թանը պրաղըպ՝ Թէբերար Գալիլէայա
կիթտի : Վէ օնա Սամարիտատան կէչ- 4
մէք լազըմ իսի : Իման Սամարիանըն 5
Սուքար տէնիլէն պիր շէհրինէ՝ Յա-
կոբուն քէնտի օղլու Յովսէփիէ վէրտի-
յի էնֆթելիյին էանընա կէչտի : Ա՛ն 6
օրատա Յակոբուն պիր գույուսու վար
իսի . իման Յիսուս էօլտան էօրղուն
օղմալ իլէ՝ պէյլէճէ գույունուն էա-
նընտա օթուրուր իսի . Վէ տա՛թ
ալթը սուլարընտա իսի :

Սամարիատատան տու չէքմէյէ պիր գա- 7
րը կէլտի . Յիսուս օնա տէտի . Գանա
իչմէյէ տա՛ վեր : Չիւն քի օնուն շա- 8

յիրտլէրի եէյէճէք սաթուն ալմապ ի-
նըտլէրի եէյէճէք սաթմուն ալմապ ի- 9
չիւն չէհուտ կիւթմիշլէր իսի : Իման օղ
Սամարիատը գարը օնա տէտի . Սէն
պիր Եհհուտի օղուսու՝ պէն փոխի Սա-
մարիատը գարը իքէն , նի՞ճէ պէնատէն
իչմէյէ սու տիլէրսին . զիրա Եհհու-
տիլէր՝ Սամարիատըտար իլէ գօնուշմազ-
լար : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէ- 10
տի . Էյէր Ալլահըն պախշիշինի վէ
սանա՝ պանա իչմէյէ սու վէր տէյէն
քիմ օլտուղունու պիլսէյիտին , սէն օն-
ման տիլէր իտին , վէ օ սանա սպու-
սան տիլէր իտին , վէ օ սանա սպու- 11
պին էօփ տուր , վէ գույու տէրինի տիր .
իման պէնին նէ՞րէտէն սպուհայաթըն
վար : Ընդն փէտէրիմիզ Յակոբատան պէօ- 12
յի՞ք մի սին , քի օ պիզէ պու գույու-
յու վէրտի , վէ օնատան քէնտիսի վէ
օղուլլարը հէմ սապարլարը իչտի : Յի- 13
սուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի . Պու
սուսան հէր իչէն՝ եինէ սուսայաճապ
տըր . ամմա քիմ քի՝ պէնիմ օնա վէ-
րէճէյիմ սուսան իչէրսէ , հայաթն սա- 14
ղընտա սուսամայաճապ տըր . Իլլա օնա վէ-
րէճէյիմ սու՝ օնատա հայաթա
գայնար սու փունկարը օլաճապ տըր :
Գարը օնա տէտի . Եա՛ Բաթպ՝ պու 15
սույու պանա վէր քի՝ սուսամայըմ ,

վէ պուրայա աու չէքմէյէ կէլմէյիմ։
Յիսուս օնա ասէու. Կին՝ դօճանը 16
չաղըր, վէ պուրայա կէլ։ Գարը ան- 17
վասդ վէրիպ տէան. Գօճամ եօդ տուր.
Յիսուս օնա ասէու. Գօճամ եօդ տուր
ասէյիր՝ էյի սէօյլէան։ Չիրա պէշ 18
դօճա ալուրն, վէ շիմտի սէնին իլէ օլան
քիմսէ՝ դօճան տէյիլ սուր. պուդու
կէրչէք սէօյլէմիշ սին։ Գարը օնա ան- 19
սու. Եա՛ Տառդ՝ կէօրիյօրում քի՝ սէն
պուր վէյդամպէր սին։ Փէտէրլէրիմիզ 20
պու տաղդա սէճտէ կըլըպըլար. վէ
սուդ տէրսինիզ քի՝ սէճտէ կըլմադ կէ-
րէք օլան մահալ՝ Երուսաղէմտէ սուր։
Յիսուս օնա ասէու. Եա՛ գարը՝ պա- 21
նա իննան. սաու՛դ կէլիր քի՝ Փէտէրկ
նէ պու տաղդա նէ ան Երուսաղէմտէ
սէճտէ կըլադադ սընըզ։ Սիզ՝ պիլմէ- 22
տիյինիզդէ սէճտէ կըլար սընըզ, պիզ՝
պիլտիյիմիզդէ սէճտէ կըլարըզ. զիրա
խէլաս՝ Ըհտուտիլէրտանն սուր։ Լաքին 23
սաու՛դ կէլիր, վէ հալա հաղըր սըր,
քի կէրչէք սէճտէ կըլանլար՝ Փէտէրկ
ըուհ իլէ վէ կէրչէքլիք իլէ սէճտէ
կըլադադլար. զիրա Փէտէր սասխի՝ օնա
սէճտէ կըլանլարը պէօյլէ խաթէր։ Ան 24
լա Ըուհ տուր, վէ կէրէք սուր քի՝
օնա սէճտէ կըլանլար ըուհ իլէ վէ
կէրչէքլիք իլէ սէճտէ կըլըպլար։ Գա- 25

րը օնա ասէու. Գիլլիսիմ քի Փրիսդոս
Թէսամիյէ օլուննան Մեսսիա կէլիյօր.
օ կէլդիյի զէման՝ պիզէ հէր շէյի խա-
պէր վէրէճէք սուր։ Յիսուս օնա ասէ- 26
սի. Պէն՝ սանա սէօյլէյէն՝ օ իմ։ Վէ 27
պունուն իւզէրինէ օնուն շայիրտլէրի
կէլիպ՝ գարը իլէ սէօյլէշտիյինէ թա՛ճ-
ճիւպ էթտիլէր. սոմմա հիչ քիմսէ՝ Նէ՞
խաթէրսին, եախուտ՝ Օնուն իլէ նէ՞ սէօյ-
լէշտիյին սորմադ։
Իմաի գարը սէսսիսինէ պըրաղըպ 28
շէհրէ վարդը, վէ սադմլէրէ սէան.
Կէլին՝ պիր սատմ կէօրսուն, քի պանա 29
ճիւմլէ էթտիյիմ շէյլէրի սէօյլէան.
Սադըն պու Փրիսդոս օ՞լմասըն։ Ա- 30
տի շէհրտէն ջըղըպ օնա կէլիրլէր խաի։
Վէ պու արադըդ շայիրտլէր օնա էալ- 31
վարըպ սէրլէր խաի. Եա՛ խօճա՝ թա-
ա՛մ էյի։ Վէ օնլարա սէան. Պէնիմ 32
եէյիճէք թաա՛մըմ վար քի՝ սիզ օնու
պիլմէզ սիննիզ։ Իմաի շայիրտլէր պի- 33
րիսինէ սէրլէր խաի. Ա՛ճաբա օնա
կէօդուրմիյէ սէրլէր խաի. Ա՛ճաբա օնա
պիր քիմսէ եէյիճէք կէդիրմա՞ մի։ Յի- 34
սուս օնլարա սէան. Պէնիմ թաա՛մըմ՝
պէնի կէօնտէրէնին իրատէթինի էթ-
մէք՝ վէ օնուն իշինի թէքմիլ էթմէք սուր։
Սիզ սէմ՞զ մի սիննիզ քի՝ սահա սէօրթ 35
այ վար, վէ պիչինի վագթը կէլիր. Ի-
թէ սէրիմ սիզէ, կէօզլէրինիզի պա-

տըրըպ՝ Թարըսըարա պագըն , քի հալա
պիչին իչնուն ալարմըշ տըրըլար : Վէ պի- 36
չէն՝ իւճրիկեթ ալըր , վէ Եպէտի հայա-
թա մահսուլ ատվհնրկու • չէօյլե քի հէմ
էքէն հէմ պիչէն՝ պէրապէր սէվինէ-
լէր : Չ՚իրա պուննա կէրչէք տիր օ 37
սէօզ քի՝ Ի՚քէն պաշդա վէ պիչէն պաշ-
դա ալըր : Պէն սինի՝ սինին էմէք չէք- 38
մէտի՚ինինի պիչմէյէ կէօնտէրտիմ .
պաշդալարը էմէք չէքտի , վէ սինի օն-
լարըն էմէյինէ կէրտինիլ :

Վէ օլ չէհրտէն չօդ Սամարիալըլար՝ 39
ճինանէ էթտի՚իմ չէյլէրի պաննա սէօյ-
լէտի ատ՚իւ չէհատէթ էտէն գարընըն
սէօղնիւնտէն՝ օնա ի՚նանալար : Իմտի 40
Սամարիալըլար օնուն եանընա կէլտիքլէ-
րինտէ , օնա եալվարըրլար նտի քի՝ օն-
լարըն եանընտա գալա , վէ օրատա էքի
կիւն գալար : Վէ օնուն սէօզիւ իչնուն 41
տահա չօդ գի՚յատէ քիմսէլէր ի՚նանալ-
լար : Վէ գարըյա սէօտիլէր քի՝ Ընթըտ 42
սէնինն սէօզիւն իչնուն ի՚նանմայօրում .
գինա քէնտիսինի՚լ նչնթամնք , վէ պիլիրիզ
քի՝ կէրչէքտէն տիւնեանընն Խէլաս էտո-
ճինի Քրիստոս պու տուր :

Վէ էքի կիւնտէն սոնկրա՝ օրատան 43
չընէրտ՝ Գալիլեայա կինթտի : Չ՚իրա Յի- 44
սուս քէնտինի չէհատէթ էթտի , քի
պիր փէյղամպէրնին քէնտի վաթանընտա

45 ի՚թիպարը եօդ տուր : Իմտի Գալիլեայա
կէլտի՚իննտէ , Գալիլեացըլար՝ պայրամ-
տա Երուսաղէմտէ օնուն հէպի էթտիք-
լէրինն կէօրմէք իչի՚ն օնու գապուլ էթ-
տիլէր . զիրա քէնտիլէրի տախի պայ-
րամա կէլմիշէր նտի :
46 Իմտի Յիսուս Թէքրար Գալիլեանըն
կանա չէհրինէ կէլտի , օրատա քի՚ տու-
յու շարապ էյլէտի . վէ փատիշահա
միւթա՚լիզ պիր ատէմ վար իտի , քի
օնուն օղլու կափառնայումտա իստթա
47 իտի : Պու՝ Յիսուսուն Եէհուտիսթան-
տան Գալիլեայա կէլտի՚իննի իչիտինճէ ,
օնա վարըպ եալվարըր նտի , քի էնիպ՝
օնուն օղլունա շիֆա վէրէ . զիրա էօ-
48 ղլուն նտի : Իմտի Յիսուս օնա սէօյ-
տի . Էյէր ա՚լամէթլէր վէ ա՚ճայիպ չէյլէր
կէօրմէզսէնիզ , հիչ ի՚նանմայաճագ սը-
49 նըզ : Օլ փատիշահա միւթա՚լիզ ա-
տէմ օնա սէօյտի . Եա՚ Բապպ՝ չօճու-
50 ղում էօլմէզտէն էն : Յիսուս օնա սէ-
օյտի . Վար , սէնին օղլուն եաշայօր . վէ
օ ատէմ՝ Յիսուսուն օնա սէօյտի՚յի սէօ-
51 զէ իման էթտի , վէ կիւսէյօր նտի : Վէ
տահա էննէր նքէն , օնուն գուլլարը օնու
գարշըլայըպ , վէ օնա խապէր վէրիպ
52 սէօյտիլէր քի՝ Չօճուղուն եաշայօր : Իմ-
տի օնլարա՝ Էյտիյէ սէօնտիւյիւ սաա՚-
թը սորտու , վէ օնա սէօյտիլէր քի՝ Ցըթ-

մա ուրն սաս՛Թ հէտիտէ օնու պրոպ-
սը : Իմոի պապասը անկլատը քի՝ Յի- 53
սուսն օնա հէման՝ Օղլուն հաշայօր
ոէտիյի սաս՛Թատա սոպսը • վէ իման
էԹոի , կէրէք քէնտիսի՝ կէրէք պիւԹիւն
էվի : Յիսուս ԵՀՀուսուխԹանտան գա- 54
ըէէայա կէլսինէտէ , Թէքրար պու ի-
քինճի մի՛ճիզաԹը էյլէսի :

ՊԱՂՊ Ե

Պու շէյլէրտէն սոնկրա՝ ԵՀՀուսի- 1
ղէրին պայրամը օղուպ՝ Յիսուս Երու-
սաղէմ ջոպսը : Վէ Երուսաղէմոէ՝ 2
Գոյունլար գոֆուսունտա Խ՛պրանիճէ
ՐւեԹհեզդա տէնիղէն պիր հավուզ վար
սը , քի օնուն ալԹը գուպպէսի վար :
Օնլարտա պիր չօգ խաստա գալապա- 3
ղը հաՅԹար իսի , քէօրղէր՝ Թօփալլար՝
գուրումուշլար՝ քի սույուն տէփրէնմէ-
սինի պէքլէրլէր իսի : Զ իրա վադրէԹ 4
պէ վադրէԹ հավուզա պիր մէղէք հննիպ՝
սույու Թահրիք էուէր իսի • իմոի սու-
յուն հարաքէԹինտէն սոնկրա իղք է-
նէն՝ հէր նէ խաստաղը օղույլար՝ սաղ
օղուր իսի : Վէ օրատա պիր ատէմ վար 5
իսի , քի օՀուզ սէքիղ էրղուան պէ-
րու խաստա իսի : Յիսուս պուննուն 6
խաստա հաՅԹմըղ օղուուղունու կէօրիւն-

ձէ՝ չօգ զէմանտէն պէրու օղաուղու-
նու պիղմէյիղէ , օնա տէուի • Սաղա-
մաղ իսԹէ՛ր մի սին : Խսաստա օնա 7
ճէվապ վէրուի • Եա՛ Րապպ՝ ատէմիմ
եօք տուր քի՝ սու Թահրիք օղունտու-
ղունա պէնի հավուզա գոյա • ամմա
պէն կէղիր իքէն , պէնտէն էվվէլ պաշ-
գասը էնէր : Յիսուս օնա ատէուի • 8
Գալդ , հաՅԹաղընը գալդըր , վէ էիւ-
րիւ : Վէ տէր ա՛գասլօ ատէմ սաղ 9
օղաու , հէմ հաՅԹաղընը գալդըրդա՝
էիւրիւր իսի • վէ օղ կիւն շաբաԹ իւ-
սի : Իմոի ԵՀՀուսիղէր շիֆա պուղ- 10
մուշ քիմսէյէ սէուիղէր • ՇաբաԹ տըր,
սանա՝ հաՅԹաղը գալդըրմադ ձայիզ
սէյիղ տիր : Օնլարա ճէվապ վէրուի • 11
Պէնի սաղլասան քիմսէ՝ օ պանա սէ-
սի քի՝ ՀաՅԹաղընը գալդըր վէ էիւ-
րիւ : Իմոի օնա պիւսաղ էՀԹէուիղէր • 12
Սա-
նա՝ ՀաՅԹաղընը գալդըր վէ էիւրիւ
տէյէն ատէմ քի՛մ տիր : Ամմա շիֆա 13
պուղան քիմսէ՝ օնուն քիմ օղաուղունու
պիղմէզ իսի • զիրա Յիսուս՝ օղ մա-
հալոէ գալապաղդա վէր իքէն՝ սավուշ-
մուշ իսի : Պու շէյլէրտէն սոնկրա՝ 14
Յիսուս օնու հէյքէղսէ պուղուպ՝ օնա
սէուի • Պաղ՝ սաղ օղսուն , պրԹըգ
կիւնահ իշլէմէ , քի սահա պէԹէր շէյէ
օղրամայասըն : Իմոի օղ ատէմ վարըպ՝ 15

Եհովաեիլերէ խապէր վէրտի, քի օնու
սալաթման Յիսուս իտի։
Վէ պու սէպէպտէն Եհովաեիլեր 16
Յիսուսու գօնախլարլար իտի, վէ օնու
էօլտուրմէյէ արարլար իտի. չիւն քի
պու չէյլէրի շաբաթ կիւնիւնտէ էտեր
իտի։ Ամմա Յիսուս օնլարա ճէվապ 17
վէրտի. Փէտէրիմ շիմտիյէտէք իշլէյօր,
պէն տախի իշլէրիմ։ Իմտի պունուն 18
իչիւն Եհովաեիլեր օնու էօլտուրմէյէ
տահա զիյատէ արարլար իտի. զիրա
տէյիլ եալընըզ շաբաթը պօզար իտի,
նէտէն քի Ալլահ քէնտի փէտէրի տիր
տէմէյիլէ՝ քէնտինի Ալլահա միւսաւի
էտեր իտի։ Իմտի Յիսուս ճէվապ վէ- 19
րիպ՝ օնլարա տէտի. Կէրճէք՝ կէրճէք
տէրիմ սիզէ, Օղուլ քէնտիլիյինտէն
հիչ պիր չէյ էտէմէզ, էյէր փէտէրին
պիր չէյ էթտիյինի կէօրմէզսէ. զիրա
օ հէր նէ էտէրսէ՝ Օղուլ տէ քէզալընք
օնլարը էտեր։ Չիւնա փէտէր Օղուլու 20
սէվէր, վէ քէնտինին ճէմի՝ էթտիյի
չէյլէրի օնա կէօսթէրիր. հէմ օնա
պունլարտան տահա պէյիւք ա՛մէլլեր
կէօսթէրէճէք, թա՛ք քի սիզ թա՛ճ-
ճիւպ էտէսինիզ։ Չիւնա փէտէր էօ- 21
լիւէրի գալտըրտըղը վէ եաշաթտըղը
կիւպի՝ Օղուլ տախի պէօյլէճէ՝ խաթէ-
տիյի քիմսէլէրի եաշատըր։ Չիւնա փէ- 22

տէր տախի հիչ քիմսէյի հիւքմ էթ-
մէզ, իւլա պիւթիւն հիւքմիւ Օղուլա
23 վէրմիշ տիր. Թա քի ճիւմլէսի փէտէ-
րէ լ՛ազըմ էթտիքլէրի կիպի՝ Օղուլա
պահի լ՛ազըմ էտիլտեր. Օղուլա լ՛ազըմ
էթմէյէն՝ օնու կէօնտէրէն փէտէրէ
24 լ՛ազըմ էթմէզ։ Կէրճէք՝ կէրճէք տէ-
րիմ սիզէ քի՝ պէնիմ սէօզիւմիւ տինի-
լէյէնին՝ վէ պէնի կէօնտէրէնէ իման
էտէնին էտիէտի հայաթը վար, վէ հիւք-
մէ կէչմէզ. իւլա էօլիւմիւնէն հայաթա
25 կէչմիշ տիր։ Կէրճէք՝ կէրճէք տէրիմ
սիզէ քի՝ սաա՛թ կէլիր, վէ հալա հա-
զըր տըր քի՝ էօլիւլէր Ալլահըն Օղու-
նուն սէսինի իշիտէճէքլէր, վէ իշիտէն-
26 լէր տիրիլճէճէքլէր։ Զիրա փէտէրին՝
քէնտինտէ հայաթը օլտուղու կիպի՝
Օղուլա տախի պէօյլէ՝ քէնտինտէ հա-
27 յաթը օլմազ վէրմիշ տիր։ Վէ օնա
հիւքիւմէթ տախի վէրմիշ տիր քի՝
հիւքմ էտէ, չիւն քի օ՝ սա՛էմ Օղուլ
28 տուր։ Պունա թա՛ճճիւպ էթմէյէ. զի-
րա սաա՛թ կէլիր քի՝ մէզարլարտա
հէփ օլանլար օնուն սէսինի իշիտէ-
29 ճէքլէր. վէ էյի իշլէր իշլէյէնլէր
հայաթ դիրյամէթինէ՝ քէօթիւ իշ-
լէր իշլէյէնլէր իսէ ա՛զապ դիրյամէ-
30 թինէ չըգաճագլար։ Պէն քէնտիլիյիմ-
տէն հիչ պիր շէյ էթմէյէ գաատիր տէ-

յիւր իմ. իշխեմ առնել զայս զոր ես առնեմ, 30
եւ ապագայսն առնիցէ քան զայս, զի
գնամ առ Հայր իմ. եւ զամենայն զոր
խնդրիցէք յանուանէ իմում, զայն
արասցեմ, զի փառաւորեսցի Հայր 31
ի Որդւոջ. եթէ զինչ խնդրիցէք յանուանէ
իմում, զայն արասցեմ: Եթէ սիրէք
զիս, զպատուիրանս իմ պահեցէք: 32
Եւ ես խնդրեցից զՀայր, եւ զայլ
Մեծարանս տացէ ձեզ, զի լիցի ընդ
ձեզ յաւիտեան: ԶՀոգին ճշմարտու- 33
թեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ առնել,
զի ոչ տեսանէ զնա եւ ոչ ճանաչէ
զնա. դուք ճանաչէք զնա, զի ընդ
ձեզ բնակեալ է, եւ ի ձեզ լինիցի:
Ոչ թողից զձեզ որբս, եկից առ ձեզ: 34
Եւ ոչ ևս աշխարհս տեսանէ զիս,
այլ դուք տեսանէք զիս, զի ես կեայց
եւ դուք կեայցէք: Յայնմ աւուր 35
գիտասջիք դուք, զի ես եմ յՀօրէ
իմում, եւ դուք յիս, եւ ես ի ձեզ:
Որ ունի զպատուիրանս իմ եւ պահէ
զնոսա, նա է որ սիրէ զիս. եւ որ
սիրէ զիս, սիրեսցի յՀօրէ իմմէ, եւ 36
ես սիրեցից զնա, եւ յայտնեցից նմա
զիս ինքնին: Ասէ ցնա Յուդա ոչ
Իսկարիովտացի, Տէր, զի՞նչ եղեւ
զի յայտնելոց ես զանձն քո մեզ, եւ
ոչ աշխարհի: Պատասխանի Յիսուս 37
եւ ասէ ցնա, Եթէ ոք սիրէ զիս,
զբանս իմ պահեսցէ, եւ Հայր իմ
սիրեսցէ զնա, եւ առ նա եկեսցուք,
եւ բնակութիւն առնեսցուք ընդ նմա:
Որ ոչ սիրէ զիս, զբանս իմ ոչ պահէ: 38
Եւ զբանն զոր լուայք, ոչ է իմ, այլ
Հաւր իմոյ որ առաքեաց զիս: Զայս
ասացի ձեզ ընդ ձեր բնակել: Եւ 39
զբանն զոր ասացի ձեզ, Մխիթարն
Հոգին Սուրբ զոր առաքեսցէ Հայր
յանուանէ իմում, նա ուսուսցէ ձեզ
զամենայն, եւ յիշեցուսցէ ձեզ զամե-
նայն զոր ասացի ձեզ: Խաղաղու- 40
թիւն թողից ձեզ, խաղաղութիւն իմ
տամ ձեզ. ոչ որպէս աշխարհս տայ,
ես տամ ձեզ: Մի՛ խռովեսցին սիրտք
ձեր, եւ մի՛ երկնչիցին: Լուարուք 41
զոր ասացի ձեզ, եթէ երթամ եւ գամ
առ ձեզ: Եթէ սիրէիք զիս, ուրա-
խասջիք, զի ասացի, թէ երթամ առ
Հայր, զի Հայր իմ մեծ է քան զիս:
Եւ արդ ասացի ձեզ յառաջ քան զի 42
լիցի, զի երբ եղիցի, հաւատասջիք:
Ոչ բազում ինչ խօսեցայց ընդ ձեզ, 43
զի գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ,
եւ ինձ ոչ ինչ է: Այլ զի գիտասցէ 44
աշխարհս, զի սիրեմ զՀայր, եւ որ-
պէս պատուիրեաց ինձ Հայր, ա-
յնպէս առնեմ: Յարուցէք, երթա-
նիցուք յայսմանէ:

Ես եմ որթատունկ ճշմարիտ, եւ 45
Հայր իմ է արարիչ: Զամենայն ոստ
ի յիս որ ոչ բերէ պտուղ, կտրէ զնա,
եւ զամենայն որ պտուղ բերէ, մաքրէ
զնա, զի պտուղ բազում բերիցէ:
Դուք մաքուր էք վասն բանին զոր 46
խօսեցայ ընդ ձեզ: Բնակեցարուք
ի յիս, եւ ես ի ձեզ: Որպէս ոստն
ոչ կարէ պտուղ բերել յինքենէ, եթէ
ոչ մնայցէ ի որթատունկն, նոյնպէս
եւ դուք, եթէ ի յիս ոչ մնայցէք:
Ես եմ որթատունկ, դուք ոստունք: 47
Որ բնակեալ է ի յիս եւ ես ի նմա,
նա պտուղ բազում բերէ, զի առանց
ինձ ոչ կարէք առնել ինչ: Որ ոչ 48
մնայցէ ի յիս, արտաքս հանի իբրեւ
զոստն, եւ չորասցի, եւ ժողովեսցեն
զնա եւ ի հուր արկցեն, եւ այրեսցի:
Եթէ մնայցէք ի յիս, եւ բանք իմ 49
մնայցեն ի ձեզ, զոր կամիցիք խնդրե-
սջիք, եւ եղիցի ձեզ: Յայսմ փառա- 50
ւորեցաւ Հայր իմ, զի պտուղ բազում
բերիցէք, եւ լինիցիք ինձ աշակերտք:
Որպէս սիրեաց զիս Հայր, եւ ես 51
սիրեցի զձեզ: Մնայցէք ի սիրոյ
իմում: Եթէ զպատուիրանս իմ պա- 52
հեսջիք, մնայցէք ի սիրոյ իմում,
որպէս եւ ես զպատուիրանս Հաւր
իմոյ պահեցի, եւ մնամ ի սիրոյ նո-
րա: Զայս ասացի ձեզ, զի զուար- 53
թութիւն իմ ի ձեզ մնասցէ, եւ զու-
արթութիւն ձեր լցցի: Զայս է պա- 54
տուիրան իմ, զի սիրեսջիք միմեանս,
որպէս սիրեցի զձեզ: Ոչ ոք ունի 55
սէր մեծ քան զայս, զի զանձն իւր
դիցէ վասն բարեկամաց իւրոց: Դուք 56
բարեկամք իմ էք, եթէ առնիցէք զոր
ինչ պատուիրեմ ձեզ: Ոչ ևս կոչեմ
զձեզ ծառայս, զի ծառայ ոչ գիտէ
զինչ առնէ տէր իւր: Այլ կոչեցի
զձեզ բարեկամս, զի զամենայն զոր
լուայ յՀաւրէ իմմէ, ծանուցի ձեզ:
Ոչ դուք զիս ընտրեցէք, այլ ես 57
ընտրեցի զձեզ, եւ կացուցի զձեզ,
զի երթիցէք եւ պտուղ բերիցէք, եւ
պտուղ ձեր մնասցէ, զի զինչ խնդրի-
ցէք յՀաւրէ յանուանէ իմում, տացէ
ձեզ: Զայս պատուիրեմ ձեզ, զի 58
սիրեսջիք միմեանս: Եթէ զաշխարհ 59
ատիցէ, գիտասջիք, զի զիս քան զձեզ
առաջին ատեաց: Եթէ էիք յաշխար- 60
հէ, զաշխարհ իւրոյ սիրէր, այլ զի
ոչ էք յաշխարհէ, այլ ես ընտրեցի
զձեզ յաշխարհէ, վասն այսորիկ ատէ
զձեզ աշխարհ: Յիշեցէք զբանին 61
զոր ասացի ձեզ, թէ ոչ է ծառայ մե-
ծ քան զտէր իւր: Եթէ զիս հալա-
ծեցին, եւ զձեզ հալածեսցեն: Եթէ
զբանս իմ պահեցին, եւ զձեր պահե-
սցեն: Այլ զայս ամենայն առնիցեն
ձեզ վասն անուան իմոյ, զի ոչ գի-
տեն զՀայր որ առաքեաց զիս: Եթէ 62
ոչ եկի եւ խօսեցայ ընդ նոսա, մեղս
ոչ ունէին. այժմ ոչ ունին պատ-
ճառ մեղացն իւրեանց: Որ զիս ա- 63
տէ, եւ զՀայր իմ ատէ: Եթէ գոր-
ծս ոչ արարի ի նոսա զոր ոչ ոք այլ
արար, մեղս ոչ ունէին. այժմ եւ
տեսին եւ ատեցին զիս եւ զՀայր իմ:
Այլ զի լցցի բանն որ գրեալ է ի 64
Օրէնսդրութեան նոցա, թէ ատեցին
զիս անպատճառ: Եւ յորժամ եկեսցէ 65
Մխիթարն զոր ես առաքեցից ձեզ
յՀաւրէ, Հոգին ճշմարտութեան որ
յՀաւրէ ելանէ, նա վկայեսցէ վասն
իմ: Եւ դուք վկայեսջիք, զի յա- 66
ռաջինէ ընդ իս էք:

ԿԱՊ Զ

Պու էհյլերտէն սօնկա՝ Յիսուս գա-
լիլեացին Տիբերիա տէնիզլինին էօթէ
եադասընա վարտը. Վէ օնուն ար-
տընճա չօգ դալաթալըդ կիւտէր իտի.
զնրա իսաեթալարըն իւզէրինէ իճրա
էթտիյ ա՛լամէթլերի կէօրիւրլէր ի-
տի: Վէ Յիսուս տաղա չըգըպ շա-
յիրտլերի իլէ օրատա օթուրույօր իտի:
Վէ Եհհուտիլերին պայրամը պաաեք
եադըն իտի:

Իմտի Յիսուս կէօզլէրինի գալտըրըպ՝
օնա չօգ խալդ կէլտիյինի կէօրիւնճէ,
Փիլիպպոս տէտի. Նէ՞րէտէն էքմէք-
լէր սաթուն ալալըմ, քի պունլար էհ-
յէլեր: Վէ պուն՝ օնու սընամագ
իչինն սէօյլէտի. զնրա քէնտիսի նէ ե-
տէճէյինի ալնըր իտի: Փիլիպպոս օնա
ճէվապ վէրտի. Ի՛քի էիւզ տինարլըդ
էքմէք պունլարա էհթմէղ, քի օնլար-
ատն հէր պիրի պիր ազ շէյ ալա: Շա-
յիրտլերինտէն պիրի Սիմոն Պետրոսուն
գարնաշը Անդրէաս օնա տէտի. Պու-
րատա պիր քիւչիւք չօճուգ վար, քի
օնուն պէշ արփա էքմէյի վէ էքի պա-
լըղը վար. Լաքին օնլար՝ պու գատար
քէչի՞ն նէ՞ օլաճագ: Ամմա Յիսուս

տէտի. Ադամլէրի օթուրտուն. վէ օ
մահալտէ չօգ օթ վար իտի. իմտի օլ
ադամլէր՝ պէշ պին քիշի գատար օլա-
րագ՝ օթուրտուլար: Վէ Յիսուս էք-
մէքլերի ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սօնկ-
րա՝ շայիրտլէրէ վէրտի, շայիրտլէր տէ
օթուրանլարտա. քէնտիլիք իսթէտիքլէրի
գատար՝ պալըգլարտան տաիխ: Վէ օն-
լար տօյունճա, շայիրտլէրինէ տէտի.
Արթան վարճալարը թօփլայըն, քի
պիր շէյ զայ՝ օլմայա: Իմտի թօփլա-
տըլտը, վէ պէշ արփա էքմէյինտէն
օլան գըրընթը իչէ օն էքի քիւֆէ տօլ-
տուրտուլար քի՝ եէյինլէրտէն արթմըշ
իտի:

Վէ օ ադամլէր՝ Յիսուսուն էթտիյ
ա՛լամէթի կէօրտուքլէրինտէ, տէտիլէր
քի՝ Ըօշ տիւնեայա կէլէճէք փէյղամ-
պէր կէլըշէքտէն պու տուր: Իմտի Յի-
սուս օնլարըն՝ օնու փատիշահ էթմէք
իչինն կէլնիպ օնու գաչհաճագլարընը
տույօունճա, եէնէ՝ քէնտիսի եալընըզճա
տաղա չէքիլտի: Վէ ախշամ օլտուղու
զէման՝ օնուն շայիրտլէրի տէնիզէ ին-
լէր: Վէ օնլար գայըգա կինիպ՝ տէ-
նիզնն էօթէ եադասընա՝ Կափառնա-
յումա կէտիրլէր իտի. վէ արթըգ գա-
րանլըգ օլտու, վէ Յիսուս օնլարա կէտ-
մէմիշ իտի. Տէնիզ տաղի՝ չօգ բիւզգիեար

համէմատ գաղարելոյր իսկ : Եմոկ ծն- 19
լոր քուրէք չէքերէք էյերմի պէշ եա-
խոտ օթուղ ղէլմէ գաւսալ կիտինմէ ,
Յիսուսու կէօրտուլէր քի՝ ասէնիզին ու-
զերինաէ եուրխերէք գայըլըն եանը-
նա կէլէյօր իսկ , վէ գօրդուուլար :
վէ օ օնլարա ասէտի . պէն իմ , գօրդ- 20
ման : Եմոկ իսթէտիլէր քի օնու գայը- 21
զա ալալար . վէ ասէր ա՛դաղ գայըզ՝
օնլարըն կիտէճէքլէրի եէրէ կէլսի :

Էրթէսի կիւն՝ ասէնիզին էօթէ եա- 22
գաըննուա ասուրան իսալըզ՝ օրուուա օ-
նուն չայկրտլէրինին պիւնուկի օլ պէր
գայըզտան մա՛ուա էօղ իտուկինի , վէ
Յիսուսուն՝ չայկրտլէրի իլէ պէրաբեր
գայըզա կիրմէտիկինի՝ նլզա չայկրտլէրի
եալընըղ կիթմիշ օլտուգլարընը կէօր-
ուուքտէ . (Ամմա Տիբերիաստան՝ Ղատզ 23
շուդը վէրուղ էքմէք եէտուքլէրի եէրէ
եագըն պաշդա գայըգլար կէլտի .)
Եմոկ իսաղ Յիսուսուն հէմ շայկրտ- 24
էրինին օրուուա օլմատընընը կէօրուն-
ճէ , օնլար տաիսի գայըգլարա պինուի՝
Յիսուսու արայարագ Կափառնայումա
կէլտիլէր : Վէ օնու ասէնիզին էօթէ 25
եագաըննուա պուլմատընընա , օնուա ա՛ֆ-
լէր . Եա՛ իսօճա՝ պուրայա նէ՞ զէման
կէլտին : Յիսուս օնլարա ճէվապ վէ- 26
րուի՝ ասէտի . Կէրչէք՝ կէրչէք ասիրի

ասիզէ , պէնի ապրայօրտաուտուզ՝ Ա՛ստ-
զաթլար կէօրտուկլուննուզ իչիւն ասէյիլ ,
իլլա էքմէքլէրտէն եէտինինուզ՝ վէ տօյտու-
27 զունուզ իչիւն : Թէլէփ օլան եէմյէճէք
իչիւն ասէյիլ՝ իլլա էպէտի հայաթա գալան
եէմյէճէք իչիւն իշէյին , օնու քի սիզէ
ատէմ Օղլու վէրէճէք . զինզա փէտաէր
28 Ալլահ՝ օնու միւհրլէտի : Եմոկ օնա
ասէտիլէր . Ալլահըն ա՛մէլլէրինի իչէ-
29 յէլիմ ասէյիւնէ՞ էտէլիմ : Յիսուս ճէ-
վապ վէրուի՝ օնլարա ասէտի . Ալլահըն
ա՛մէլի պու տուր քի՝ օնուն կէօնտէր-
30 տիյի քիմսէյէ իման էտէմինիզ : Եմոկ
օնա ասէտիլէր . Եա սէն նէ՞ Ա՛ստ-
էտուքին , քի կէօրիւպ տանա իման է-
31 տէլիմ . նէ՞ իչէյին : Պաապալարընըզ
չէօլտէ մանանայը եէտիլէր , նիճէ քի
եազընըշ տուր . Օնլարա եէմէյէ՝ կէօք-
32 տէն էքմէք վէրտի : Եմոկ Յիսուս օն-
լարա ասէտի . Կէրչէք՝ կէրչէք ասիրի
սիզէ , կէօքտէն օլան էքմէյի սիզէ Մով
սէս վէրմէմիշ տիր . լաքին կէօքտէն օ-
լան կէրչէք էքմէյի Փէտէրիմ սիզէ վէ-
33 րիր : Չիւնա Ալլահըն էքմէյի՝ կէօքտէն
էնիւպ աե տիւնեայա հայաթ վէրէն
34 տիր : Եմոկ օնա ասէտիլէր . Եա՛ Բաապ՝
35 պիզէ պու էքմէյի տայիմա վէր : Վէ
Յիսուս օնլարա ասէտի . Հայաթ էքմէ-
յի պէն իմ . ադանա կէլէն՝ ասլա աճըգ-

մայաձագ, վէ պանա իման էտէն՝ հիշ
ասլա սուսամայաձագ տըր: Լսքին սէ- 36
ղէ տէրիմ քի՝ պէնի հէմ կէօրահունիզ,
հէմ իման էթմէզ սինիզ: Փէտէրին 37
ձիւմլէ պանա վէրտի՝ պանա կէլէձէք
տիր. վէ պանա կէլէնի՝ ասլա տիշարը
ըզբարմայաձաղըմ: Ձ իրա կէօքսէն էն- 38
տիմ քի՝ տէյիլ քէնտի իրատէթիմի՝ իլա
պէնի կէօնտէրէնին իրատէթինի էտէ-
յիմ: Վէ պէնի կէօնտէրէն փէտէրին 39
իրատէթի պու տուր քի՝ ձիւմլէ պա-
նա վէրտիյինտէն հիշ ալրինի եթմը-
մէյիմ, իլա օնու սօն կիւնահ տիրիլ-
տէյիմ: Վէ պէնի կէօնտէրէնին 40
տէթի պու տուր քի՝ Օղուլու հէր կէօ-
րէն վէ օնա իման էտէն՝ էպէտի հայա-
թա մալիք օլա. վէ օնու սօն կիւնահ
տիրիլտէյիմ:

Իման Եէհուտիլէր՝ կէօքսէն էնէն 41
էքմէք պէն իմ տէտիյի իչիւն՝ օնտան
էօթիւրու մըրըլտանըտ՝ տէրլէր իտի.
Պու Յուսէֆին օղլու Յիսուս տէյի՞ 42
մի՝ քի պիզ օնուն փէտէրինի վէ վալի-
տէսինի պիլիրիզ. իման պու նի՞ձէ տէր
քի՝ կէօքսէն էնմիշիմ: Իման Յիսուս 43
ձէվապ վէրիտ՝ օնլարա տէտի. Պիրի
պիրինիզ իլէ մըրըլտանմանըն: Պանա հիշ 44
քիմսէ կէլէմէզ, էյէր պէնի կէօնտէ-
րէն փէտէր օնու չէքմէզսէ, վէ պէն

45 օնու սօն կիւնահ տիրիլտէյիմ: Փէ-
ղամպէրլէրտէ եազըլմըշ տըր. վէ ձիւմ-
լէսի Ալլահտան էյրէտիլմիշ օլաձաղ-
լար. իմտի Փէտէրտէն հէր իչիտէն վէ
46 էօյրէնէն՝ պանա կէլիր: Տէյիլ քի Փէ-
տէրի քիմսէ կէօրմիւշ տիւր, իլլա օղ
քիմսէ՝ քի Ալլահտան տըր. Փէտէրի
47 օ կէօրմիւշ տիւր: Կէրչէք՝ կէրչէք տէ-
րիմ սիզէ, պանա ինանան՝ էպէտի հա-
48 յաթա մալիք օլուր: Պէն հայաթ էք-
49 մէյի իմ: Պաղալարընըզ չէօլտէ մա-
50 նանայը եէտիլէր, վէ հօլտուլէր: Կէօք-
տէն էնէն էքմէք պու տուր, քի օն-
51 տան ալիր քիմսէ եէյիսի՝ էօլմէյէ: Պէն
հայաթ էքմէյի իմ քի՝ կէօքսէն էն-
52 տիմ: Էյէր պիր քիմսէ պու էքմէք-
տէն եէրսէ, էպէտէն եաշայաձաղ տըր.
հէմ տահի պէնիմ վէրէձէյիմ էքմէք՝
թէնիմ տիր, քի օնու պէն՝ տիւնեանընըն
հայաթը իչիւն վէրէձէյիմ:
53 Իման Եէհուտիլէր՝ մապէյնլէրինտէ
նէզա էտիպ տէրլէր իտի. Պու՝ նի՞ձէ
սիզէ թէնինի եէմէք իչիւն վէրմէյէ
54 գաալըր տիր: Իման Յիսուս օնլարա տէ-
տի. Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ, է-
յէր տահի Օղլունուն թէնինի եէմէզ-
սէնիզ, վէ օնուն գանընը իչմէզսէնիզ,
քէնտիլէրինիզտէ հայաթընըզ օլմազ:
55 Պէնիմ թէնիմի եէյէն վէ գանըմը իչէն՝

Եալէոի հայաթա մալնք տիր, վէ ալն
ծնու ան կիւնտէ ախիլտէձէյիմ: Ձի- 56
րա Թէնիմ կէլշէքտէն Թառա՛մ տըր.
վէ գանըմ՝ կէլշէքտէն իչքի տիր: Ան- 57
նէմի եէրէն վէ գանըմը իչէն՝ ալնտէ
պալըր, ալն տախի ծնաս: Չիլի օլան 58
փէտէր ալնի նիձէ կէօնտէրտի խէ՝
վէ ալն փէտէրին վախթտան իչէ եա-
շալըմ, ալնի եէրէն տախի էօլէ ալ-
նիմ վախթտամ իչէ եաշայամազ: 59
տէն էնէն էքմէք պու տուր. պտպա-
լարընըզ մանանայը եէրինու հօլտուքլէրի
հիւսի տէրինը. պու էքմէքի եէրէն՝ հպ-
տէն եաշայամազ:

Պու չէլէբի՝ կափտանայուտմատը՝ 60
լար հպտէր նէքէն՝ ձէմ'իյէթ եէրլինտէ սէօյ-
լէսի:

Իսու շայիրտէրինտէն չօգ քիմսէլէր 61
իչլէթտիքլէրինտէ՝ տէսիլէր. պու սէօզ
սէրթ տիր, պունու քի՞մ անլըյէ
սիլէր: Վէ Յիսուս՝ շայիրտէրինին պու 62
շէյ իչլէն մըրըլտանըպ-լարընը տէրու-
նինտէ սիլմէյինչէ, ծնլատա տէտի.
Սիզի պո՞ւ մի սէրչտիւրիւյոր. եա էյէր 63
տատմ Օղլտանուն մուգատտէմա օլսու-
ղու եէրէ չըգարըլընը կէօրիւրսէնիզ:
Հայաթ վէրէն՝ բուհ տուր, Թէն՝ հիչ 64
սիր ֆայտահ էթմէզ. ալնիմ սիզէ
սէօյլէտիյիմ սէօզլէր՝ բուհ տուր, վէ

65 Հայաթ տըր: Ղոչէն սիզտէն պա՛զը
քիմսէլէր վար քի՝ ինանմազլար. զէրա
Յիսուս՝ ինանմայանլար քիմսէր օլտու-
ղունու՝ վէ ծնու էլէ վէրմէձէք օլան քիմ
66 օլտուղունու էվվէլտէն պէլլը իտի: Վէ
տէրիահէ. Պունուն իչինտէ սիզէ տէրիահ
քի՝ հիչ քիմսէ պանա էէլէմէզ, էյէր
ծնա փէտէրիմտէն վէրիլմիշ տէյիլ
իսէ:
67 Պունտան պէօյլէ՝ ծնուն շայիրտլէ-
րինտէն չօգ քիմսէլէր կէրիյէ կիթտի-
լէր, վէ արթընը ծնուն իլէ կէզմէզլէր
68 իտի: Իմտի Յիսուս ծնէքլէրէ տէտի.
Սի՞զ տախի մի կիթմիք իստէր սինիզ:
69 Սիմոն Պէտրոս ծնա ձէվապ վէրտի.
Եա՛ Րապպի՝ քիմի՞ վարտընը. տէնտէ
70 էալէոի հայաթ սէօզլէրի վար. վէ պիզ
իման էթմիշիզ, վէ անկլամըզը, քի սէն
71 Ալլահըն Օղլու Փրիստոս սուն: Ցի-
սուս ծնլատա ձէվապ վէրտի. Պէն՝ սիզ
օն Լէքի քիմսէյի սէ՞չմէտիմ մի, սոնրա
72 սիզտէն սիրի շէյթան տըր: Վէ պո-
նու Սիմոն օղլու Իսխարիովտու Ցուդա
լէյնուն սէօյլէր իտի. զէրա օ՝ ծնէքլէ-
րին սիրի էքէն՝ ծնու էլէ վէրմէձէք
էտի:

ՊԱՊ Ւ

Վէ Ցիսուս՝ պու շէյլէրուէն սօնկ-
րա Գալիլէատա կէդէր իսի · զիրա Եհ-
հուտիացանուտա կէզմէք իսթէմէղ իսի ,
չիւն քի Եհհուտիլէր օնու էօլտիւրմէյէ
արարլար իսի :

Վէ Եհհուտիլէրին չատըր պայրամը
եագըն իսի : Իմոն գարնուտաշլարը օնա
ատիլէր · Պուլատան կէօչիւպ՝ Եհ-
հուտիացանա կիթ , քի շայիրտլէրին
տախի իշլէտիյին ա՛մէլլէրինի կէօրէլէր :
Զիրա հիչ քիմսէ եօք քի՝ պիր չէյի
կիզլիճէ իշլէյիպ տէ՝ քէնտիսի աշխէար
օլմասընը իսթէյէ · էյէր պուռնլարը
կիզլէրսէն , քէնտինի տիւնեայա պէյան
էյլէ : Զիրա գարնուտաշլարը պիլէ օնա
կիսան էթմէզլէր իսի : Իմոի Ցիսուս
օնլարա ատու · Պէնիմ վագթըմ տահա
եէթիշմէտի · լաքին սիզին վագթընըզ
տայիմա հազըր տըր : Տիւնեա սիզատէն
կիզրահ էտէմէզ , ամմա պէնատէն կիզրահ
էտէր · զիրա պէն օնատան էօթիւրիւ չէ-
հատէթ էտէրիմ քի՝ օնուն ա՛մէլլէրի
եարատմազ տըր : Սիզ պու պայրամա
չըգըն · պէն պու պայրամա տահա չըգ-
մատմ , զիրա պէնիմ վագթըմ տահա թէգ-
միլ օլմամըշ տըր : Օնլարա պու շէյլէրի

10 ատէյլէյիպ՝ գալիլէատա գալըր : Վէ
օնուն գարնուտաշլարը չըգընճա , օլ զէ-
ման քէնտիսի տախի պայրամա չըգըր ,
աշխէարէ տէյիլ , իչրա կիզլիճէ կիպի :
11 Իմոի Եհհուտիլէր՝ օնու պայրամատա
արայըպ տէրլէր իսի · Օ նէրէտէ տիր :
12 Վէ օնուն հագգընա խալգըն արատըն-
տա չօգ փըսըլթը վար իսի · պա՛զը-
լարը՝ էյի տիր՝ տէրլէր իսի · պաշգա-
լարը տէրլէր իսի · Եօգ , իչրա խալգը
13 ազարըրյոր : Ամմա Եհհուտիլէրին գօր-
գուսուսէ ատպէտինատէն՝ հիչքիմսէ օնատան
էօթիւրիւ աշխէարէ տէյլէմէզ իսի :
14 Իմոի արթըգ պայրամ եարը օլուն-
ճա՝ Ցիսուս հէյքէլէ չըգարը , վէ թա՛-
15 լիմ էտէր իսի : Վէ Եհհուտիլէր թա՛ճ-
ճիւպ էտիպ տէրլէր իսի · պու՝ էյ-
րէննմէմիշլիքէն՝ նի՞ճէ է՛թաալարը պի-
16 լիր : Իմոի Ցիսուս օնլարա ճէվապ վէ-
րիպ՝ տէտի · Պէնիմ թա՛լիմիմ՝ քէն-
տիմին տէյիլ տիր , իչրա պէնի կէօն-
17 տէրէնին տիր : Էյէր պիր քիմսէ օ-
նուն իրատէթինի էթմէք իսթէրսէ ,
պու թա՛լիմատէն էօթիւրիւ անկիայա-
ճագ քի՝ Ալլահտան մը՝ եօխսա պէն
18 քէնտիլիյիմատէն մի սէյլէրիմ : Քէնտի-
լիյինատէն սէյլէյէն՝ քէնտի ի՛զզէթինի
արար · ամմա օնու կիօնատէրէնին ի՛զ-
զէթինի արտյան՝ հագ օ տուր , վէ օն-

տա նահապետիդ Եօթ տուր: Մովսէս 19
սիզէ նամօսու վէրմէտի մի, վէ սիզ-
ատն հիչ քիմսէ նամօսու իձրա էթ-
մէզ: Նի՞չիւն պէնի էօլսիւրմէյէ արար- 20
սընըզ. իսալգ Ճէվապ վէրիպ ատէտ.
Ճիննէրն վար, սէնի քի՞մ էօլսիւրմէյէ
արայօր: Յիսուս Ճէվապ վէրիպ՝ օնըս- 21
րա ատէտ. Գիր ա՛մէլ իշլէտիմ, վէ
ղուռանտան իչիւն հէվինիզ Թա՛Ճ Ճիւսպ
էտէրսինիզ: Մովսէս սիզէ սիւննէթի 22
վէրտի, ատյիւլ քի օ՝ Մովսէստան
տիր, իլա ղուռալարտան, վէ շա-
գատ կիւնիւնտէ ատէմ սիւննէթ
էտէր սինիզ: Էյէր ատէմ շա- 23
գատ կիւնիւնտէ սիւննէթ օլսունու-
ա, չէյլէ քի Մովսէսին նամօսու ող-
ղուլմայա, շագատ կիւնիւնտէ պիր
ատամ սագ էթտիյիմ իչիւն՝
պանա տարըլը՞ր մը սընըզ: Կէօրիւնիւշէ 24
կէօրէ չէրսա՛թ կէօրմէն, իլա հագ չէ-
րսա՛թ կէօրիւն:

Իսոն Եղուսաղէմլիէրտէն պա՛զըլա- 25
ըը տէրլէր իսոն. Էօլսիւրմէյէ արա-
ղըդըրը պու ատյի՞լմի. Հէմ իչիզ 26
օ՝ ալիջէնալէ ատյլէր, վէ օնա հիչ
պիր չէյ սէօյլէմէդիլէր. ա՛Ճաբա վիւ-
Ճուդէր պուտնուն Գրիստոս օղուլղու-
նու կէրչէքտիգն անկլատըլը՞ր մը: Լա- 27
քին պուտուն նէրդէտն օղուլղունու պի-

լիրիզ. Գրիստոս իսէ կէլէճէյ ջէ-
ման՝ նէրէտէն օլտուղունու քիմսէ պիլ-
մէզ:

28 Իսոն Յիսուս հէյքէլտէ Թա՛լիմ է-
տէրէք՝ չաղըրըպ ատէտ. Պէնի տէ պի-
լէրսինիզ, նէրէտէն օլտուղումու տէ
պիլիր սինիզ. վէ քէնտիլէյիմտէն կէլ-
մէմիշ-իմ. ամմա պէնի կէօնտէրդիգն՝
կէրչէք տիր, քի օնու սիզ պիլմէզ սի-
29 նիզ: Պէն օնու պիլիրիմ. ղէրա օն-
տան իմ, հէմ պէնի օ կէօնտէրտի:
30 Իսոն օնու Թուլումաղա ատտըլար ի-
տի. ամմա օնուն իչէրինէ հիչ քիմ-
սէ էլ սալմատը. ղէրա օնուն սաա-
31 թը տահա կէլմէմիշ իսոն: Վէ իսոդ-
տան չօղ քիմսէլէր օնա ինանտըլար, վէ
տէրլէր իսոն քի՝ Գրիստոս կէլէճէյ
ջէման պուտնուն՝ պուտուն էթտի-
յինտէն գէյրատ մո՞ւճիզաթլը՞ր մը է-
տէճէք:

32 Փարիսեցիլէր՝ խալգըն օնուտան էօ-
Թիւրիւ պուտնճիլէյին ՖըսըլԹը էթ-
տիյինի իշիթտիլէր, վէ Փարիսեցիլէր
հէմ պաշ քեհանիլէր օնու Թուլումագ
իչիւն խըզմէթքեարլար կէնտէրտիլէր:
33 Իսոն Յիսուս տէտի. Գիր աղ վա-
ղըԹ տահա սէզիւն իլէ պէրապէր իմ,
անտէն պէնի կէօնտէրտիգնէ կիտէրիմ:
34 Պէնի արայուճագ սընըզ, վէ պուլմա-

յաճախ սընըզ. վէ պէնիմ օլտուղում
էէրէ՝ սիզ կէլէմէզ սինիզ: Իման եէ- 35
հուսիլէր՝ մապէյնէէրինաէ սէսիլէր.
Պու նէ՞րէյէ վարաճաղ՝ քի սիզ օնու
պուլմայաճալըզ, ա՛ճապա Եուհանի-
լէր արաբնպա տալըլմըշ օլանլարա՞ մը
վարըպ՝ Եուհանիլէրէ թա՛լիմ էսէ-
ճէք: Պու՝ պէնի արայաճաղ սընըզ, 36
վէ պուլմայաճաղ սընըզ, վէ պէնիմ
օլտուղում էէրէ սիզ կէլէմէզ սինիզ՝ տէ-
տիյի սէօզ նէ՞ տիր:

Վէ պայրամըն էն պէօյիւք կիւնիւ օ- 37
լան ոօն կիւնաէ՝ Յիսուս տուքտու,
վէ չալըրըպ տէսի. Էյէր պիր քիմ-
սէ սուսամըշ իսէ, պանա կէլսին, վէ
իչսին: Պանա քիմ քի իման էտէրսէ, 38
քիթապըն տէսիյի կիպի՝ օնուն գար-
նընտան ապուհայաթ ըրմաղլարը ա-
պաճաղլար: Վէ պունու՝ օնա իման 39
էտինլէրին ալաճաղլարը Րուհտան էօ-
թիւրիւ սէօյլէմիշ իսի. պիրա տահա
Ա՛զիզ Րուհ վէրիլմէը տէյիլսի, չիւն
քի Յիսուս տահա ի՛զզէթլէնմէմիշ ի-
սի: Իմոի խալգտան ջօղ քիմսէլէր 40
պու սէօզիւ իշիտինճէ՝ տէրլէր իսի.
Օվ վէյղամպէր կէրչէքտուն պու տուր:
Պաշգալարը տէրլէր իսի. Գրիստոս 41
պու տուր. ամմա ղայրիլէրի տէրլէր
իսի. Եա Գրիստոս Գալիլեատա՞ն մը

42 կէլիր. Գիթապ տէ՞մէտի մի քի՝ Գրիս-
տոս Դաւիթին զիւրրիյէթինտէն վէ
Դաւիթին օլտուղու քէօյտէն Բեթլէ-
43 հէմտէն կէլիր: Իմոի օնուն իչինճ
44 խալգտա Ֆըրգա օլտու: Վէ օնլար-
տան պա՛զըլարը օնու ԹուԹմագ իս-
Թէրլէր իսի. ըաքին օնուն իւզէրինէ
հիչ քիմսէ էլ սալմադը:
45 Իմոի խըզմէթքէարլար պաշ քեա-
հինլէրէ վէ Փարիսեցիլէրէ կէլտիլէր,
վէ պունլար՝ օնլարա տէտիլէր. Օնու
46 նի՞չինճ կէթիրմէտինիզ: Խըզմէթքեար-
լար ձէվապ վէրտիլէր. Ասլա պիր
քիմսէ պու ատամ կիպի սէօյլէմէմիշ
47 տիր: Իմոի Փարիսեցիլէր՝ օնլարա ձէ-
վապ վէրտիլէր. Սի՞զ տէ մի ալտան-
48 ընըզ: Վ իւձիւհլէրտէն հոխօտ Փա-
րիսեցիլէրտէն օնա հիչ պիր քիմսէ ի-
49 նանըը՞ մը. Իլլա պու խալգ քի՝ նօ-
մօսու պիլմէզ, պէտոուա՛լը տըրըլար:
50 Օնա կէձէ իլէ կէլէն՝ հէյ օնլարտան
պիրի օլան Նիկոդեմոս օնլարա տէտի.
51 Եա պիզիմ նոմօսումուզ պիր ատէմի
էվվէլա իշիտիպ՝ նէ էթտիյինի անկլա-
52 մայընճա՝ օնա հիւքմ էտէ՞ր մի: Ճէ-
վապ վէրիպ օնա տէտիլէր. Սէ՞ն տէ մի
Գալիլեատան սըն. Թէֆթիշ էյլէ, վէ
պագ քի՝ Գալիլեատան վէյղամպէր
51 գալգմազ: Վէ հէր պիրի էվինէ գիթտի:

ԳԱՂ Ը.

Ա Յ Ցիսուս զէյմինվէք տաղընա 1
վարած : Վէ տապահլայըն թէքրար հէյ- 2
քէլէ կիլեան , վէ ալիւթիւն գալմ օ-
նա կէլիլէր խոր . վէ օթուրուպ ան- 3
լարա էյրդոիր խոր : Իմոն քեաթիպ-
լէր վէ Փարիսեցիլէր օնա՝ զինաստա թու-
թուլմուշ պիր գադը կէթիրտիլէր . վէ
օնու օրթասա տուրտուրուպ , օնա
ասէտիլէր . Եա՛ խոճա՝ պու գադը զի- 4
նա էտէր էքէն՝ ա՛մէլ իւզէրինտէ թու-
թուլտու : Վէ Մովսէս նոմոստա ալ- 5
դը թէնապհ էթտի քի՝ այօյլէյէր թաշ-
լանալար . իմոն սէն նէ՞ սէրսին : Վէ 6
օնու թէքմիւտի հաէրէք պուլնու ա-
սիլէր , թա քի ծնատն շինքեայէթ էթ-
մէյ սէպէպլէրի օլա . ամմա Ցիսուս
աշաղայա էյիլիպ՝ փարմաղը իլէ եէրէ ե-
զար խոր : Վէ ծնա սիւաշէսիպ տուրմա- 7
ստա օրմալէրի իլէ , տօղրուդուպ օնլարա
ասէտի . Սիզտէն կիւնահսըզ քիմ խոչ՝
էվվէլտա օ ծնու ն իւզէրինէ թաշը ա-
տըն : Վէ էյնէ աշաղայա էյիլիպ՝ էէ- 8
րէ եազտը խոր : Վէ օնլարտ իշիթտիք- 9
լէրինտէ , զամիրտէն ա՛զարլանըպ՝ ի-
թիարլարտան պաշլայարագ էն ասնկ-
րտաքլէրէ վարմանատէք՝ պիրեր պիրեր

ասիլարը ջըգարըպ խոր . վէ Ցիսուս
օրթաստա տուրան գադը նէ եազընըզ
10 գալտը : Իմոն Ցիսուս ասդտուդտա՝
գարըսան մա՛տա հիչ քիմսէյի կէօր-
մէյինճէ՝ օնա ասէտի . Եա՛ գադը օչ
սէյինճէ՝ պունա նէքեայէթ էտէնլէր հա՞նի .
պիրի ասլա սէնին իւզէրինէ հիւքմ
11 էթմէտի մի : Վէ օ ասէտի . հիչ պի-
րի՝ եա՛ Տ աղա . իմոն Ցիսուս օնա
ասէտի . պէն տախի սէնին իւզէրինէ
հիւքմ էթմէմ Տ . վար , վէ սրթընտ կիւ-
նահ իշլէմէ :
12 Իմոն Ցիսուս՝ էյինէ օնլարա սէյլէ-
յիսպ ասէտի . պէն սէնէանըն ըշըղը
իսպ . սէնիմ արթընճա կէչէն՝ ասլա
գարանլըգտա կէղմէյէճէք , իլլա հա-
13 յաթ ըշըղընա մալիք օլաճագ : Իմոն
Փարիսեցիլէր օնա ասէտիլէր . Սէն՝ քէն-
սէյն իչիւն շէհատէթ էտէրսին , շէ-
14 հատէթին հագ ասէյիլ սէյ : Ցիսուս
ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա ասէտի . Էյէր-
չի սէն քէնտիմ իչիւն շէհատէթ ե-
տէրսէմ ան՝ շէհատէթիմ հագ սըղ .
զինտա նէրէտէն կէ ալիյիմի վէ նէրէյէ
կիթտիյիմի պիլմիրսիմ . ամմ խոչ՝ նէրէ-
սէն կէլտիյիմի եա նէրէյէ կիթտիյի-
15 մի պիլմէզսինիզ : Սիզ թէնճէ հիւքմ
էտէր սինիզ . պէն հիչ քիմսէյի հիւքմ
16 էթմէմ : Վէ էյէրչի պէն հիւքմ էթ-

սէմ տէ՝ պէնիմ հիւքմիւմ կէրչէք տիր. զիրա եալընըզ տէյիլ իմ, իլլա պէն՝ վէ պէնի կէօնտէրէն փէտէր: Վէ սի- 17
զին նօմօսունուզտա տախի եազըլմըշ տըր քի՝ Իքի ատէմին չէհաատէթի հագ տըր: Պէն իմ քի՝ քէնտիմ իչիւն չէհա- 18
տէթ էտէրիմ, հէմ պէնիմ իչիւն՝ պէ- նի կէօնտէրէն փէտէր չէհաատէթ էտէր: Իմոի օնա աէտիլէր. փէտէրին նէ՞րէ- 19
տէ տիր. Յիսուս ձէվապ վէրտի. Նէ պէնի՝ նէ տէ փէտէրիմի պիլտիր սինիզ. էյէր պէնի պիլմէյիսինիզ, փէտէրիմի տախի պիլտիր իսինիզ:

Պու սէօզլէրի Յիսուս հէյքէլտէ Թա- 20
լիմ էտէրէք՝ իսպինէ օտասընտա սէօյ- լէտի. վէ օնու հիչ քիմսէ Թուլթմատը, զիրա տահա օնուն սաու՛Թը կէլմէմիշ իսի:

Իմոի Յիսուս Թէքրար օնլարա տէ- 21
սի. Պէն կիւտէրիմ, վէ պէնի արայա- ձաղ սընըզ, վէ կիւնահընըզտա էօլէ- ձէք սինիզ. պէնիմ կիւԹտիյիմ էէրէ սիզ կէլէմէզ սինիզ: Իմոի Եէհուտի- 22
լէր տէրլէր իսի. Սաղըն քէնտինի էօլ- տի՞ուրմէսինի քի՝ պէնիմ կիւԹտիյիմ էէ- րէ սիզ կէլէմէզսինիզ տէյօր: Վէ օն- 23
լարա տէտի. Սիզ աշաղատան սընըզ, պէն էօզարըտան իմ. սիզ պու տիւն- էատան սընըզ, պէն պու տիւնէատան

24 տէյիլ իմ: Իմոի սիզէ տէտիմ քի՝ կիւ- նահլարընըզտա էօլէձէք սինիզ. զիրա՝ էյէր իման էԹմէզսինիզ քի պէն իմ, 25
կիւնահլարընըզտա էօլէձէք սինիզ: Իմ- տի օնա տէտիլէր. Սէն քի՞մ սին, վէ Յիսուս ընլարա տէտի. ԻպԹիտատէն 26
հէման սիզէ սէօյլէտիյիմ կիւէ: Սի- զին հագդընըզտա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ էԹմէյէ չօգ չէյլէրիմ վար. լաքին պէնի կէօնտէրէն՝ կէրչէք տիր. վէ պէն տիւնէատա՝ օնտան իչիԹտիյիմ չէյլէրի 27
սէօյլէրիմ: Օնլարա փէտէր իչիւն սէօյ- լէտիյինի անկլամատըլար:

Իմոի Յիսուս օնլարա տէտի. ա- 28
սէմ Օղլունու եիւձէլԹտիյինիզտէ՝ օղ զէման անկլայամազսընըզ՝ քի պէն իմ. վէ քէնտիյիմտէն հիչ պիր չէյ էԹ- մէմ, լաքին փէտէրիմ պանա նիձէ էյ- րէԹտի իսէ, օ չէյլէրի սէօյլէրիմ: Վէ պէնի կէօնտէրէն՝ պէնիմ իլէ տիր. 29
փէտէր պէնի եալընըզ պրագմատը. զիրա պէն՝ տայիմա օնուն պէյղամ- նէտանէլէրի էտէրիմ:

Պու չէյլէրի սէօյլէր ևքէն, օնա չօգ 30
քիմսէլէր ինանմատըլար: Իմոի Յիսուս՝ 31
օնա իման էտէն Եէհուտիլէրէ տէր լիտի. Էյէր սիզ՝ պէնիմ սէօզիւմտէ գալըրսանըզ, կէրչէքտէն շայիրտլէրիմ
32 սինիզ: Վէ կէրչէքլիյի պիլէձէք սի-

նէզ, վէ հէրչէքլէք սիզլե աղօտ էակ-
ճէք տէր: Օնա Հէվատ վէրսիէր. 33
Պիզ Ապրահամ զլուրլույէմի իզ, վէ
հիչ տէր վապզլթ քիմսէյէ գուշ օզմա-
մըշըզ. սէն նի՞ճ Ադօտ օլաճաք սը-
նըզ սէրսին: Ցիսուս օնըտա Հէվատ 34
վէրսի. Հէրչէք հէրչէք սէրսիմ սիզէ
քի՝ կիւնահը հէր իշլէյէն՝ կիւնահըն
գուշու տուր: Վէ գուշ՝ էակէտէն էվ 35
ատ գալմազ. օղուլ՝ էակէտէն գալը:
Իսկի էյէր Օղուլ սիզլե ա՛ղօտ էտէր- 36
սէ, Փիլ վազի՝ աղօտ օլաճաք սընըզ:
Ապրահամ զլուրլույէմի օլսուղունու- 37
զու պիլիրիմ. ամմա պէնի էօլսիւրմէ-
յէ ադօտ սընըզ, զլրա սէօզլիմ սիզ-
սէ էէր էմէմէզ: Պէն Փէտէրսինին էա- 38
ընտա էէօրսիյէճիլիք սէօյէրիմ, իմ-
սի սիզ տահի պապանըզըն էանընտա
էէօրսիյէճանէզլիք էտէրսինիզ: Ճէվսի 39
վէրսիա օնա տէսիլէր. Գիզիմ պապա-
մըզ Ապրահամ սըր. Ցիսուս օնըտա
սէտի. Էյէր Ապրահամըն էվլատլա-
րը օլսայըտսընըզ, Ապրահամըն ա՛մէլ-
էրինի իշլէր լսինիզ: Ճիմտի իսկ պէ- 40
նի էօլսիւրմէյէ ադօտ սընըզ, սիր
ատէմի քի՝ սիզլե Ադամսոն իշլիմէմիշլիմ
Էէրչէքլիյի սէօյլէմիշլիմ: Ապրահամ պու-
նու էէմէտի: Սիզ՝ պապանըզըն ա՛մէլլէ- 41
րինի իշլէրսինիզ. իմտի օնա տէտիլէր.

Գիզ՝ զինսոսըն տօղմամըշըզ. սիր Փէ-
42 տէրի Իզվար՝ Ադամ: Իմտի Ցիսուս օն-
զատա տէտի. Էյէր Ադամ Փէտէրսինիզ
օլսայըտսը, սէնի սէվէր իսկինիզ. չիւն
քի պէն Ադամտոն ըզգատըմ, վէ հէլ-
քի պէն Ադամտոն ըզգատըմ, վէ հէլ-
տիմ. զլրա տէյիլ քի քէնտի իչիմտէն
43 հէլտիմ, ըտքին պէնի օ հէօ՞տէրսի:
Նի՞չիւն պէնիմ սէօյլէտիյիմի տանկը-
մազ սընըզ. չիւն քի պէնիմ սէօղլե-
մազ սընըզ.
44 միւ տինկլէյէմէզ սինիզ: Սիզ սատա-
նըզ չէյթանտոն սընըզ, վէ սատա-
նըզըն արզուլէրինի իճրա էթմէք ի-
թէր սինիզ. օ՝ իլքիթտոնտուն տուէմ
էօլտուրճիւճիւ իտի, վէ հէրչէքլիքտէ
տուրմատը. զլրա ծնտա հէրչէքլիք էօզ-
տուր. էտլանը սէօյլէտիյի վազըթ՝
քէնտինինքիլիտէն սէօյլէր. զլրա էա-
լան սէօյլէյիճի՝ վէ ծնտէն պատլատը
45 սըր: Ամմա պէն հէրչէքլիյի սէօյլէ-
տիյիմ իչիւն՝ պանա ինանմազ սընըզ:
46 Իսկտէն՝ քի՞մ պէնտէ հինահ իտլաթ
էտէ պիլիր. վէ էյէր հէրչէքլիք սէօյ-
լէր իսէմ, սիզ նի՞չիւն պանա ինման-
47 մազ սընըզ: Ադամտոն օլսո՝ Ադա-
հըն սէօզլէրինի տինկլէր. սիզ տուս սէ-
պէպտէն տինկլէմէզ սինիզ, չիւն քի
48 Ադամտոն տէյիլ սինիզ: Իմտի Էէ-
հուտիլէր Հէվատ վէրսիա՝ օնա տէտի-
լէր. Էյի տո՞մէյօրմուսուզ քի Սատա-

ելոյը սըն, վէ ձիննին վար: Յիսուս 49
ձէվապ վէրաի. պէնիմ ձիննիմ եօգ
տուր, լաքին փէտէրիմի ի՛զղէթլէրիմ,
վէ սիզ պէնի թահդիր էտէյօրսու-
նուզ: Ամմա պէն քէնաի ի՛զղէթիմի 50
արամամ. ծնո- ապայան վէ շէրաա՛թ
կէօրէն վար: կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ 51
սիզէ, էյէր պիր քիմսէ պէնիմ սէօ-
զիւմիւ կէօզէտիրսէ, էպէտէն ասլա է օ-
ւլում կէօրմէյէձէք տիր: Իմոի Եհհու- 52
այիլէր օնա տէտիլէր. Ե՛իմոի պիլտիք
քի՝ ձիննին վար. Աբրահամ հէմ
փէյղամպէրլէր էօլտիւ, վէ սէն տէր-
սին. Էյէր պիր քիմսէ սէօզիւմիւ
կէօզէտիրսէ, էպէտէն ասլա էօլում
Թամամյաձաք: Սէն պապամըզ Աբ- 53
րահամտան պէյի՞ք մի սին, քի
օ էօլտիւ. փէյղամպէրլէր տախի
էօլտիւլէր. սէն քէնտինի քի՞մ էտէր-
սին: Յիսուս ձէվապ վէրտի. Էյէր 54
պէն քէնտիմի ի՛զղէթլէյօրսամ, ի՛զղէ-
թիմ հիչ պիր չէյ տէյիլ տիր. պէնի
ի՛զղէթլէյէն՝ փէտէրիմ տիր, քի սիզ
ծնուն իչիւն Ալլահըմըզ տըր տէր սի-
նիզ. վէ ծնու պիլմէտինիզ, ամմա պէն 55
ծնու պիլիրիմ. վէ էյէր ծնու պիլմէմ
տէրսէյիմ, սիզէ պէնզէր եալանճը օլա-
ճաղըմ. լաքին ծնու պիլիրիմ, վէ ծնուն
սէօզիւնիւ կէօզէտիրիմ: Պապանըզ Աբ- 56

րահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէք ի-
չիւն էլէ մէսրուր օլտու. վէ կէօրտիւ, 57
հէմ սեվինտի: Իմոի Եհհուտիլէր օնա
տէտիլէր. Տահա էլլի եաշընտա տէ-
յիլ սին, Աբրահամը՞ տախի մի կէօր-
տիւ: Յիսուս ծնլարա տէտի. կէր- 58
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ, Աբրահամ
օլմազտան էվվէլ՝ պէն վար իմ: Իմոի 59
Թաշլար գալտըրտըլար, քի ծնուն իւ-
զէրինէ աթալար. Յիսուս իսէ կիզ-
լէնտի, վէ ծնլարըն օրթասընտան կէ-
չիպ՝ հէյքէլտէն տիշարըչըգտը, վէ տէյ-
լէ կէչտի:

ՊԱՊ Թ

1 Վէ կէչէր իքէն, անատան տօղմա
2 պիր քէօր տատմ կէօրտիւ: Վէ շա-
կիրտլէրի ծնա սիւալ էտիպ տէտիլէր.
Ռապ՛ խօճա՝ քի՞մ կիւնահ իշլէտի, պո՞ե
մը՝ եօխսա աթալարը մը՝ քի պու քէօր
3 տօղա: Յիսուս ձէվապ վէրտի. Նէ օ
կիւնահ իշլէտի, նէ տէ ծնուն աթալա-
րը. լաքին ծնատա Ա՛լլահըն ա՛մէլլէրի
4 աշկյեար օլա տէյիւ օչտու: Կիւնտիւզ
իքէն պանա կէրէք տիր քի՝ պէնի կէօն-
տէրէնին ա՛մէլլէրինի իշլէյիմ. կէճէ
կէլիր, քի օ զէման քիմսէ իշլէյէմէզ:
5 Պէն տիւնեատա իքէն, տիւնեանըն ը-

ջուղը իմ: Ու ջէյլէրի ակյլէյինձէ, 6
եէրէ թիւքիւրիւա՝ թիւքիւքտէն նալ-
ջըգ եավուլը, վէ պալըըլը՝ քէօլիւն
կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրսիւ: Վէ օնա 7
ասէտի. Կիմ՝ Սէլոմամ հավուզընտա
(քի Թէրձիւմէ օլունսա՝ Կէօնտէրիլ-
միշ ասիմէք սիր) եայգան. իմտի օ
կիտիպ եայգանտը, վէ ինէօէ կէօրիւը 8
կէլտի: Իմտի գօնդուրտը՝ վէ օնուն էվ
վէլտէն տիլինձէի օլտուղունու կէօրէն-
լէր տէրլէր իտի. Օվ օթուրտուպ տի-
լինէն ատու տէյի՞մի: Պա՛գըլտըը 9
լէր իտի քի՝ ատու տուր. պա՛գըլտըը
սա քի՝ Ընա պիր պիրնէ՛յէն սիր.
քէնտիտի տէր իտի քի՝ գէն իմ: Իմ 10
տի օնա տէրլէր իտի. Սէնէն կէօզլէ-
րին նի՞ճէ աչըլտը: Օ՝ ձևվապ վէրիպ 11
տէտի. Յիսուս ասէնիլէն պիր ատամ
պալըգ եավլաչ՝ կէօզլէրիմին իւզէրի-
նէ սիւրտիւ, վէ պաձա՝ Սէլոմամ
հավուզընտա կիմ, վէ եայգան տէտի.
վէ պէն վարըպ եայդանընձա, կէօր-
տում: Իմտի օնա տէտիլէր. Օ՝ նէ՞ 12
րէտէ սիր. տէտի. Պիլմէմ:

Օվ էվլիլէն քէօր օլանը Փարիսեցի 13
լէրէ կէօմիւրտիւլէր: Վէ Յիսուս պաշ 14
ջուղը եավլաչ՝ օնուն կէօզլէրինի աչտը-
ղը ղէման՝ շաքտաթ իտի: Իմտի փա- 15
րիսեցիլէր՝ նիձէ կէօրտիւ ասիլիս Թէք-

բար օնա ժօրտուլար. վէ օ օնլարա ա-
ւի. Կէօզլէրիմին իւզէրինէ պալըըէ
գօտու, վէ եայգանտըմ, վէ կէօրիւօ-
րում: Իմտի փարիսեցիլէրտէն պա՛գը- 16
լարը աէրլէր իտի. Ու ատամ Ընտա-
տան տէյիլ սիր, չիւն քի շապաթը
կէօղէթմէղ. պաշգալարը աէրլէր իտի.
Կիւնահքեար ատամ պէօյլէ մի՛ճիզաթ-
լար նի՞ճէ էտէ պիլիր. վէ արալարընը- 17
սա Փըրգա վար իտի: Թէքրար քէօրէ
աէտիլէր. Սէն օնուն իչիւն նէ՞ ատը-
սին, քի ատէնին կէօզլէրինի աչտը. վէ
ա՛ն օ տէտի քի՝ Փէյղամպէր սիր: Իմտի 18
Ենհուտալիլէր՝ օնուն հագդընտա կինան-
մատըլար քի՝ քէօր իտի վէ կէօզլէրի
աչըլտը, Թա քի օվ կէօզլէրի աչըլա-
տը: Նըրն աթալարընը չաղըրտըլար, վէ ան- 19
լարա ժօրուպ տէտիլէր. Սիզինի օվ քէօր
ատօղատա տէտիյինիզ օղլունուղ ա՞ս մը-
նու՝ վէ օնուն քէօր ատօղատընա ա-
նու՝ վէ օնուն քէօր ատօղատընա ա-
նու՝ վէ օնուն քէօր ատօղատընա ա

տուգլարը իչիւն պու չէյլէրի սէօյլէ-
տիլէր · զկրա եէհուատիլէր՝ հալա սէօզ
պիր էթտիլէր քի՝ էյէր պիր քիմսէ օ-
նու՝ Փրիստոս իգրար էտէրսէ,
ձէմի՛յէթտէն իխրաճ օլունա : Պու սէ- 23
պէպտէն օնուն աթալարը տէտիլէր քի՝
Փէնտիսի սիննէ պալիլտիր , օնա ասրուն :
Իմտի Թէքրար քէօր օլան աատէմի չա- 24
զըտըլար , վէ օնա տէտիլէր · Ա՛լ-
հա չիւքր վէր · պիզ պիլիրիզ քի՝ օ
աատէմ կիւնահքեար տըր : Իմտի օ՝ ձէ- 25
վապ վէրիպ տէտի · Կիւնահքեար մը
տըր՝ պիլմէմ · պիր չէյ պիլիրիմ քի՝
պէն քէօր իքէն , չիմտի կէօրիւյօրում :
Վէ եիննէ օնա տէտիլէր · Սանա նէ՞ 26
էթտի · ակնին կէօզլէրինի նի՞չէ աչ-
տը : Օնլարա ձէվապ վէրտի · Սիզէ 27
չիմտի սէօյլէտիմ , վէ իշիթմէտինիզ ,
նի՞չիւն Թէքրար իշիթմէք իսթէրսինիզ ,
սի՞զ տէ օնուն շայիրտլէրի մի օլմագ իս-
թէրսինիզ : Օնլար օնա սիննէմ էտիպ 28
տէտիլէր · Սէն սին օնուն շայիրտի ,
պիզ իսէ՝ Մովսէսին շայիրտլէրի իզ : Պիզ 29
պիլիրիզ քի՝ Ա՛լահ Մովսէա իլէ սէօյ-
լէշտիզ տիր · ամմա պունուն նէրէտէն
օլտուղունու պիլմէյիզ : Օլ աատէմ ձէ- 30
վապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի · Հիքմէթ
պունտա տըր քի սիզ օնուն նէրէտէն օլ-
տուղունու պիլմէզ սինիզ , հէմ օ պէ-

31 նիմ կէօզլէրիմի աչմըշ տըր : Ամմա պի-
լիրիզ քի՝ Ա՛լահ կիւնահքեարլարը իշիթ-
մէզ , իլա էյէր պիր քիմսէ Ա՛լահ՚ա-
իպատէթ էտէն իսէ , վէ օնուն իբատէ-
32 թինի իձրա էտէրսէ , օնու իշիտիր : Է-
զէլէն պէրու իշիտիլմէտի , քի պիր
քիմսէ անատան տօղմա քէօրիւն կէօզ-
33 լէրինի աչմըշ տըր : Էյէր պու քիմսէ
Ա՛լահտան օլմասայըտը , հէչ պիր շէյ
34 էտէմէզ իտի : Ճէվապ վէրիպ օնա տէ-
տիլէր · Սէն պիւտա պիւթիւն կիւնահ-
լարտա տօղտուն , վէ սէ՞ն մի պիզէ թա՛-
լիմ էտէրսին · վէ օնու տիշարը ջըգար-
տըյար :
35 Յիսուս օնու տիշարը ջըգարտըդլա-
րընը իշիթտի , վէ օնու պուլուպ՝ օնա
տէտի · Սէն Ա՛լահըն Օղլունա իման
36 էտո՞ր մի սին : Օ՝ ձէվապ վէրիպ տէ-
տի · Քի՞մ տիր՝ եա՛ Ռապպ , քի օնա
37 իման էտէյիմ : Վէ Յիսուս օնա տէ-
տի · Օնու հէմ կէօրտիւն , հէմ սէ-
38 նինլէ սէօյլէշէն օ տուր : Վէ օ՝ Իման
էտէրիմ եա՛ Ռապպ՝ տէյիպ՝ օնա սէճ-
39 տէ էյլէտի : Վէ Յիսուս տէտի · Պէն
պու տիւնեայա հիւքմ իշիւն կէլտիմ
քի՝ կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր , վէ կէօ-
րէնլէր քէօր օլալար :
40 Վէ Փարիսեցիլէրտէն՝ օնուն պիլէ-
սինճէ օլանլար պու չէյլէրի իշիթտի-

լէր, վէ օնա ատխիլէր. Պի՞չ տախի
մի քէօր իչ։ Յիսուս օնլարա ատխի. 41
Էյէր քէօր օլսայլարընըչ, կիւնահը-
նըչ օլմազ իսի. ամմա չիմսի՝ կէօ-
րնիյօրսուչ ատրախընիչ, օնսուն էչիսն կիւ-
նահընըչ սուրսուր։

ՊԱՊ Ժ

Ամէնէք՝ կէրչէք ատրիմ սիչէ, գօ- 1
յունլարըն սալըընա գափուսան կիր-
մէյէն՝ լաքին պաշգա եէրտէն ջըգան՝
օ խըրսըչ վէ հարամի ատր։ Ընմա 2
գափուսան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպա-
նը ատր։ Գափուշու օնա աչար, վէ 3
գօյունլար օնսուն ախընի տինկիլէր, վէ
քէնտի գօյունլարընը սալը սարընմա
չալըրըր, վէ օնլարը ջըգարըր։ Վէ 4
քէնտի գօյունլարընը ջըգարըգը պէ-
ման, օնլարըն էօնիւնճէ վարըր. վէ
գօյունլար օնսուն արարընմա կիտէր.
պիրա օնսուն ախընի Թանըրլար։ Ը՛մ 5
մա եապանճընըն արարընմա սալա կիթ-
մէպէնը, իլլա օնսուն գաչարլար. պիրա
եապանճըլարըն ախընի Թանրմազլար։
Յիսուս օնլարա պու Թէմսիլն ախ- 6
լէտի. ամմա օնլար՝ քէնտիլէրէ ախ-
լէտիչի չէյլէրին նէ օլսուդունու սանկ-
լամայարլար։ Ի՛մտի Յիսուս Թէքրար 7

օնլարա ատխի. Կէրչէք՝ կէրչէք ատ-
րիմ սիչէ քի՝ գօյունլարըն գափուսաս
չիմ սիչէ քի՝ գօյունլարըն գափուսաս 8
պէն իմ։ Պէնատէն էվվէլ հէփ կէլէն-
լէր՝ խըրսըչ վէ հարամի ատրլէր. ամ-
մա գօյունլար օնլարը սինկլէմէտիլէր։
Գափու պէն իմ. էյէր ատր քիմսէ 9
պէնատէն կիրէրսէ, խէլաս օլա, վէ
պէնատէն կիրէրսէ, խէլաս օլա, վէ
կիրիպ ջըգա, վէ օթլագ պուլա։ Խըր- 10
սըչ կէլմէչ, իլլա ջալմագ՝ վէ պօ-
ըրըչ կէլմէչ, իլլա ջալմագ՝ վէ պօ-
դալըմագ՝ վէ թէքլէփ էթմէգէ իչէն.
պէն կէլիմ քի՝ հայաթա մալիք օլա-
լար, վէ զիյատէի իչէ մալիք օլա-
լար։ Էյի չօպան պէն իմ. էյի չօ- 11
պան՝ ճանընը գօյունլարըն ուղրուդա-
պան՝ ճանընը գօյունլարըն ուղրուդա-
պան օլմայան քիմսէ՝ քի գօյունլար քէն-
պան օլմայան քիմսէ՝ քի գօյունլար քէն-
սինին տէյիլ, գուրտաուն կէլմէյինի
սինին տէյիլ, գուրտաուն կէլմէյինի
կէօրիւր, վէ գօյունլարը պրաղըպ գա-
կէօրիւր, վէ գօյունլարը պրաղըպ գա-
չար. վէ գուրտ օնլարը գափար, վէ
չար. վէ գուրտ օնլարը գափար, վէ
գօյունլար սալըրըր։ Վէ խըճրէթլի 13
գօյունլար սալըրըր։ Վէ խըճրէթլի
գաչար, չիւն քի խըճրէթլի սիր, վէ
գաչար, չիւն քի խըճրէթլի սիր, վէ
գէյունլարընան էօթիւրիւ վաղինէսէն
գէյունլարընան էօթիւրիւ վաղինէսէն
օլմազ։ Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէ- 14
օլմազ։ Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէ-
նիմքիլէրի պիլիրիմ, պէնիմքիլէր սանէ
նիմքիլէրի պիլիրիմ, պէնիմքիլէր սանէ
պէն պիլիրիմ, 15 պէնի պիլիրլէր, փէտէր պէնի պիլմէյէ
պէն պիլիրիմ, 15 պէնի պիլիրլէր, փէտէր պէնի պիլմէյէ
վէ պէն փէտէրի պիլմէյիմ կիպի. վէ
վէ պէն փէտէրի պիլմէյիմ կիպի. վէ
գօյունլարըն ուղրունա ճանըմը վէ-
գօյունլարըն ուղրունա ճանըմը վէ-
րիրիմ։ Ղայրի գօյունլարըմ սանա վար 16
րիրիմ։ Ղայրի գօյունլարըմ սանա վար
քի՝ օնլար պու աղըլսան տէյիլ սիր.

ծնելարը տասի կէթիրմէլի իմ. վէ սէ-
սիմի իշխատճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ՝ պիր
ջոպան օլաճապ: Փէտէր պէնի պու- 17
նուն իչիւն սէվէր քի՝ պէն ճանըմը վէ-
րիրիմ, քի ծնու էինէ ալսյըմ: Ծնու 18
պէնատէն քիմսէ ալմազ. լաքին ծնու պէն
քէնտիլէյսիմատէն վէրիրիմ. ծնու վեր-
մէյէ հիւքիւմլէթիմ վար, վէ թէքրար
ծնու ալմալա հիւքիւմլէթիմ վար. փէ-
տէրիմատէն պու թէննալիհի ալսյըմ:

Իսմի պու սէօզլէր իչիւն՝ էինէ Եէ- 19
հուտիլէրին մապէյնինատէ Ֆըրդա օլ-
սու: Վէ ծնլարսան ջոգ քիմսէլէր սեր- 20
լէր իսի. Ծնուն ճինի վար, վէ սի-
վանէլէնիյօր, ծնու նի՞չիւն սինկլէր
սինիլ: Պաշգալարը իսէ սէրլէր իսի. 21
Պունլար՝ ճինլի քիմսէնին սէօզլէրի սէ-
յիլ սիր. ճինն՝ քէօրլէրին կէօզլէրինի
աչա սիլի՞ր մի:

Վէ Երուսաղէմատէ հէյէթլին թէպրիք 22
պայրամը օլսու, վէ գըշ իսի: Վէ 23
Յիսուս հէյքէլատէ Սողոմոնուն գուշ-
պէսինատէ կէզէր իսի:

Իսմի Եէհուտիլէր ծնուն էթրաֆընը 24
ալըպ՝ ծնա տէսիլէր. ճանըմըզը նիչէյճատէ
շիւպհէսատէ Թուրթարսըն, էյէր Ֆրիսաոս
սէն իսէն, սիզէ աշիքսարէ սէօյլէ:
Յիսուս ծնլարա ճէվապ վէրսի. Սիզէ 25
սէօյլէսէմ, վէ հինանմազ սընըզ. փէ-

տէրիմին ատընատա պէնիմ իճրա էյլէ-
սէյիմ ա՛մէլլէր՝ պէնիմ իչիւն ծնլար
սէյիմ ա՛մէլլէր՝ պէնիմ իչիւն ծնլար 26
չէհատէթ էտէրլէր: Լաքին սիզ իման
էթմէզ սինիզ. զիրա սիզէ տէսէյիմ
կիսի՝ պէնիմ գոյունլարըմատան տէյիլ 27
սինիզ: Պէնիմ գոյունլարըմ՝ սէսիմի ի-
շիտիրլէր, վէ պէն ծնլարը թանըրըմ,
վէ պէնիմ արտըմճա կէլիրլէր: Վէ 28
պէն ծնլարա էպէտի հայաթ վէրիրիմ,
վէ էպէտէն ասլա զայ՝ օլմայաճապլար,
վէ ծնլարը պէնիմ էլիմատէն քիմսէ գափ-
մայաճապ սըր: Պանա վէրէն փէտէ- 29
րիմ հէփսինատէն պէյիւք սիւր, վէ
փէտէրիմին էլինատէն քիմսէ գափմազա
սէն իսէն, սիզէ աշիքսարէ սէօյլէ: 30
Յիսուս ծնլարա ճէվապ վէրսի. Սիզէ
սէօյլէսէմ, վէ հինանմազ սընըզ. փէ-
տէրիմին ատընատա պէնիմ իճրա էյլէ-
սէյիմ ա՛մէլլէր՝ պէնիմ իչիւն ծնլար
սէյիմ ա՛մէլլէր՝ պէնիմ իչիւն ծնլար 26
չէհատէթ էտէրլէր: Լաքին սիզ իման
էթմէզ սինիզ. զիրա սիզէ տէսէյիմ
կիսի՝ պէնիմ գոյունլարըմատան տէյիլ 27
սինիզ: Պէնիմ գոյունլարըմ՝ սէսիմի ի-
շիտիրլէր, վէ պէն ծնլարը թանըրըմ,
վէ պէնիմ արտըմճա կէլիրլէր: Վէ 28
պէն ծնլարա էպէտի հայաթ վէրիրիմ,
վէ էպէտէն ասլա զայ՝ օլմայաճապլար,
վէ ծնլարը պէնիմ էլիմատէն քիմսէ գափ- 29
մայաճապ սըր: Պանա վէրէն փէտէ-
րիմ հէփսինատէն պէյիւք սիւր, վէ
փէտէրիմին էլինատէն քիմսէ գափմազա
30 գաաիր տէյիլսիր: Պէն վէ փէտէր պիր
էզ:
31 Իսմի Եէհուտիլէր էինէ թաշլար ալ-
32 սըլար, քի ծնու թաշլայալար: Յիսուս
ծնլարա ճէվապ վէրսի. Սիզէ փէտէ-
րիմատէն չօգ էյի իշլէր կէօսթէրսիմ,
ծնլարսան հա՞նկը իշ իչիւն պէնի թաշ
33 լայօրսունուզ: Եէհուտիլէր ծնա ճէվապ
վէրիպ տէսիլէր. Սէնի էյի իշ իչիւն
թաշլամազըզ, իլա քիւֆր իչիւն,
հէմ սէն ատէմ իքէն՝ քէնտինի Անատ
34 էթմէյին իչիւն: Յիսուս ծնլարա ճէ-
վապ վէրսի. Սիզին նոմօսունուզսա՝
պէն ալահլար սընըզ տէսիմ փէյղ-
35 եաազըմըշ տէյի՞լ մի: Էյէր օլ քիմսէլէ-

ըէ ալտիլար ասոն խոչ՝ քի ծնլարա
Ալտահըն սէօզնւ կէլմիշ խոն, վէ եաղը
պօղուլմազ գաալ տէյլ սէր, փէ- 36
սէրին ա՛զնզէյիպ սիւնեաց կէօնտէր-
տէյլ քիմսէյէ սիզ՝ Քի՞ֆր եաէյօր-
սան մը սէրսինիզ, քիւն քի Ալտահըն
Օղլու իմ ասիմ: Էյէր Փէտէրիմին 37
իշէրինէ իշէմէզսէմ, պանա ինանման:
Ամմա էյէր իշէրսէմ, պանա ինան- 38
մազսանըզ տահի, օ իշէրէ ինանըն.
Թա քի անկլայսընըզ վէ իման ետէսի-
նիզքի՝ Փէտէր ալէնտէ՝ ալէն տահի ծն-
սա իմ:

Իսու Թէքրար ծնու Թուէթմալա ա- 39
ղաալար իտի, վէ ծնլարըն էլինտէն չըք-
ար: Վէ էինէ Յորդանանըն էօթէ 40
Եապատընտա՝ Յովհաննէսին մուգաա-
ռէմա վաՓԹիզ էթտիյի մահալէ կի-
ահու՝ օրտա գալար: Վէ չօղ քիմսէ- 41
լէր ծնա կէլտիլէր, վէ առըլէր իտի քի՝
Կէրչի Յովհաննէս՝ հիչ սիր մի՛ամիզա Թ
էյլէմէտի. Ամմա Յովհաննէսին սու- 42
նուն հագդընտա ձիւմլէ սէօյլէտիքլէ-
րի կէրչէք իտի. վէ օրտա՝ չօղ քիմսէ-
լէր ծնա ինանտըլար:

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վէ Մարիամըն հէմ ծնուն գըզ գա-

րընտաշը ՄարԹանըն քէօյու ԲեԹա-
նիատան՝ Ղազարոս իսմինտէ իտտա
2 եաԹմըշ սիր էիմսէ վար իտի: Վէ
սու օղ Մարիամ իտի քի՝ Տատը իւշ
դօղուլու եաղ իլէ մէսհ էտիպ՝ այագ-
լարընը սաչլարը իլէ սիլտի. էի օնուն
դարնտաշը Ղազարոս իտտա իտի:
3 Իմտի գըզ գարնտաշլարը օնա կէօնտէ-
րիպ ասԹիլէր. Նա՛ Տատ՝ իշԹէ սէվ-
4 տիյին քիմսէ իտտա սըր: Վէ Յի-
սուս իշիտինճէ ասէտ. Գու իտտա-
սու իշիտինմէ՝ էօլիւմ իչիւն սէյիլ իլա Ա-
ղըն՝ Ա՛ղէթի իչիւն սու. Թա քի՝
Ալտահըն Օղլու պուհուն վատիԹատի իլէ
5 Ա՛ղէթլէնէ: Վէ Յիսուս՝ ՄարԹայը
վէ օնուն գըզ գարնտաշընը վէ Ղազա-
6 րոս սէվէր իտի: Իմտի օնուն իտտա
Թա օլտուղունու իշիԹտիյինտէ, օ զէ-
ման հէման օլտուղու մահալտէ էօի
7 կիւն գալար: Իմտի պուհուտան սօնկրա՝
շայիրալէրէ սէտի. Ենէք Ներհուտիա-
8 Թանա վարալըմ: Շայիրալէր օնա սէ-
տիլէր. Նա՛ խօճա՝ չիմտի Ներհուտի-
լէր սէնի Թաշլամտըգա արտըտը իտի,
9 վէ էինէ օրտայա՞ մը կիտաէրսին: Յի-
սուս ձէվապ վէրտի. Կիւնտիւզ օն ի-
քի սաաԹ սէյիլմի, էյէր պիր քիմ-
սէ կիւնտիւզիւն կէզէրսէ, Թէօքէզէ
օղրամազ. զիրա պու տիւնեաճընը ըշ-

ղընը կէօրիւր : Ամմա էյէր սիր քէմանէ 10
կէձէ իլէ կէզէրսէ , թէօքէզէ օղլար .
զիրա օվ քիմսէսէ ըղըպ էօգ տուր : Պու 11
ընյէլէրի սէօյլէսի , վէ պունտան սօնկրա
ծնլարա տէսի . Տօսթումուզ Ղազարոս
ույումուշ տուր . լաքին ծնու ույանըլը-
մալա կիտէյօրում : Իմոի շայիրալէրի 12
տէտիլէր . Եա՛ Րապպի՝ էյէր ույու-
մուշ իսէ , գուրթուլաճագ սըլը : Յի- 13
սուս իսէ՝ ծնուն էօլումիւ իչիւն սէօյ-
լէմիշ իսի . ամմա ծնլար զանն էթսէ-
լէր քի՝ ույդու ույումսալը իչիւն սէօյ-
լէյօր : Իմոի Յիսուս օվ զէման ծնլա- 14
րա աչիքեարէ տէսի . Ղազարոս էօվ
սու . վէ սիզին իչիւն սէվինիրիմ քի՝ 15
օրասա տէյիլ իսիմ , Թա քի ինանասը-
նըզ . լաքին ծնա կիտէլիմ : Իմոի Է- 16
քիզ տէնիլէն Թոմմաս՝ շայիրտաշլա-
րընա տէսի . Պիզ տէ վարալըմ , քի օ-
նուն պիլէսինճէ էօլէլիմ :

Իմոի Յիսուս կէլիսպ պուլտու քի՝ 17
մէզարոս օլալը հալա տէօրթ կիւն օվ-
մուշ իսի : Վէ Բեթանիա Երուսա- 18
ղէմէ օն պէշ ղէլվէ գաոար եադըն
իսի : Վէ Եհհուտիլէրտէն չօգ քիմսէ- 19
լէր Մարթայա վէ Մարիամա կէլմիշ-
լէր իսի , քի ծնլարը՝ գարնտաշլարընը-
տան էօթիւրիւ Թէսէլվի էտէլէր : Իմ- 20
սի Մարթա՝ Յիսուս կէլիյօր տէյիւ

իշիտինճէ , ծնուն խոթիդպալինէ վար-
տը . ամմա Մարիամ՝ էվէտէ օթու-
տը . Իմոի Մարթա Յիսուսա 21
րույօր իսի : Իմոի Մարթա Յիսուսա
տէտի . Եա՛ Րապպի՝ էյէր պուրատա
օլսայըտըն , գարնտաշըմ էօլմէզ իսի .
Լաքին շիմոի տահի պիլիրիմ քի՝ Ա- 22
լահտան հէր նէ տիլէրսէն , Ալլահ
սանա վէրէճէք տիր : Յիսուս օնա տէ- 23
տի . Գարնտաշըն գալըճաճագ տըր :
Մարթա օնա տէտի . պիլիր իմ քի՝ սոն 24
կիւնտէ գըյամէթտէ գալըճաճագ տըր :
Յիսուս օնա տէտի . Գըյամէթ վէ հա- 25
յաթ պէն իմ . պանա իման էտէն՝
եաշայըպ պանա իման էտէն՝ էպէ- 26
տէն հիչ պիր վէճտ իլէ էօլմէյէճէք տիր .
պունա ինանըր մը սըն : Օնա տէտի . 27
Պէլի եա՛ Րապպի՝ պէն ինանմըշ իմ քի՝
սէն մսունեայա կէլէճէք օլան Քրիստոս՝
Ալլահըն Օղլու սուն : Վէ պու չէյլէրի 28
սէօյլէմիքտէն սոնկրա՝ կիթտի , վէ գըզ-
գարնտաշը Մարիամը կիզլիճէ չաղը-
րըպ տէտի . Խոճա կէլտի . վէ սէնի
չաղիրըյօր : Օ իշիթտիյի կիպի՝ չա- 29
փուճագ գալգըպ օնուն եանընա կէլ-
տի : Յիսուս իսէ՝ տահա քէօյէ կէլմէ- 30
միշ իսի , լաքին Մարթանըն՝ ծնուն
խոթիդպալինէ վարտըղը մահալտէ իսի :
Իմոի էվտէ օնուն պիլէսինճէ օլուպ օ- 31

նու Թէհէլի էտէն Եէհուտիէր՝ Մա-
րիամէն չափուճաք գալէրսէ ուիշտը
ըզիտըլընը կէօրուիքլէրինաէ, օնու
ապրնձա վարըսէ ուէտիէր քի՝ Մէղ-
րա կիուէյօր, քի օրատա ապրասըն:
Իմաի Մարիամ Յիսուսուն օլտուղու 32
մահալէ կէլինճէ, օնու կէօրուիքճաէ՝
այագլարընա ուիշնուտ օնա ուէտի.
Եա՛ Տառո՛ էյէր պուրատա օլսայը-
ըն, պէնիմ գարնաշըմ էօլմէզ իուի:
Իմաի Յիսուս օնուն ապրասրընը՝ վէ 33
օնուն իլէ ուէրատէր կէլէն Եէհու-
ուիէրին ապրասրընը կէօրինճէ, րու-
հունա ա՛ հոկա խոթա լոզիքրատաէ ուիշ
ուիս. վէ ուէտի. Օնու նէ՛րէյէ գո- 34
մուշ սունուզ. օնա ուէտիէր. Եա՛
Տառո՛ կէլ, վէ պարտ: Յիսուսա կէօզ 35
եաշը կէլտի: Իմաի Եէհուտիէր ուէր- 36
էէր իուի. Գառ՝ օնու նիճէ սէվէր իուի:
Օնըարատան ապա՛ըլարը իսէ ուէտիէր. 37
Պու՝ քէօրինճ կէօզլէրինի աչան գիմաէ՝
էտէ՛մէզ մի իուի քի պու ատամ ոաիսի էօլ-
մէյէ: Իմաի Յիսուս՝ Թէքրար ուէրու- 38
նինաէ ա՛ էտէրէք մէղարա կէլտի. վէ
պու պիր մաղարա օլուպ՝ օնուն իս-
պէրինէ պիր Թաշ գոնմուշ իուի: Յի- 39
սուս ուէտի. Թաշը գալտըրըն. Հօլէն
քիմսէնինն գըզ գարնաշը Մարթա օ-
նա ուէտի. Եա՛ Տառո՛ օ արդէզ

գօգայօր. զիրա տէօրթ կիւնլիէք ուիւր:
40 Յիսուս օնա ուէտի. Սանա տէ՛մէտիմ մի
քի՝ էյէր իննանըրսան, Աղլահըն ձէ-
41 ղինի կէօրճէք սէն: Իմաի Թաշը
գալտըրտըլար, վէ Յիսուս կէօղլէրինի
եօգարը չ գալտըրըպ ուէտի. Եա՛
Փէտէր՝ սանա շիուքր էտէրիմ, քի պէնի
42 այինկլէտտին: Վէ պէն պիլիրիմ քի՝ պէնի
տայիմա այինկլէրտին. լաքին պուրատա
տուրան խալգընճըն աէօյլէտիմ քի՝ պէնի
43 ուէն կէօնտէրտիյինի իննանտըր: Վէ
սու շէյլէրի աէօյլէնիքտէն սոնկրա,
պէօյիւք սէս իլէ ջաղըրտը. Եա՛ Ղա-
44 զարոս՝ պիշարը կել: Վէ օ էօլմիւշ
քիմսէ՝ այագլարը վէ էլլէրի սարըլմըշ
իլէ պաղլը օլարաք՝ ջըգտը, վէ էիւ-
զիս մադրամա իլէ սարըլմըշ իուի.
Յիսուս օնըտրա ուէտի. Օնու չէօ-
զընճէն, վէ գոյ վէրսին կիթսին:
45 Իմաի Մարիամա կէլիպ՝ Յիսուսուն
էթտիյի շէյլէրի կէօրմիւշ օլսան Եէ-
հուտիէրտէն չօգ քիմսէլէր օնա իննան-
46 տըլար: Ամմա օնլարտան ապա՛ըլարը
Փարիսէցիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսուն էթ-
տիյի շէյլէրի օնլարտա աէօյլէտիլէր:
47 Իմաի պաշ քեհանիլէր վէ Փարիսէ-
ցիլէր մէճլիսի ճէմ՝ էտիպ՝ ուէտիէր.
Նէ՛ էտէճիմ. զիրա պու ատամ՝ չօգ
48 ա՛լամէթլէր իճրա էտէ՛յօր: Էյէր օ-

նու պէօյէ պրաղըրտաք , հէվիսի օնա
ինանաճագլար , վէ Իսմայըլլար կէլիպ
պիզիմ հէմ էէրիմիզի հէմ միլլէթի-
միզի գալարըրաճագլար : Վէ օնլարտան 49
պիրի Կայիափա՝ օղ եըլըն պաշ քեա-
հինի օղմաղըլա , օնլարա տէտի . Սիզ
հիչ պիր շէյ պիլմէդ սինիզ . հէմ 50
տախի տուշունմէդ սինիզ քի՝ գաիմ
իչիւն պիր ատէմին էօլմէսի վէ պիւ-
թիւն միլլէթին հէլաք օղմասընտաը պիզէ
ֆայտասընտա պիր : Վէ պու շէյի քէնտի- 51
լէյինտէն սէօյլէմէտի . լաքին՝ օ իըլըն
պաշ քեահինի օղմադ իչէ , միլլէթին
ուղուրունա Յիսուստան էօլէճէկլինէ
վէ յազմապէրլիք էյլէտի . վէ եաղըզ 52
օ միլլէթին ուղուրունա տէկիլ , նէտա
քի Ալլահըն տաղըմընշ հվատալարընը
տախի պիրլիյէ ճէմ՝ էտէ :

Իսմի օղ կիւնտէն պէրու՝ օնու էօղ 53
տիւրմէկէ մէղվէրսէթ էթմասընէր : Իսմի 54
Յիսուս եէհուտիլէրին արտընընտա ար-
թըզ աշնքեարէ կէզմէդ իսի . լաքին
օրտանըն՝ չէօլնէն եաղընտա օղան
ատմըճէ՝ Եփրայիմ տէնիլէն շէհրէ վար-
տը , վէ շակիրտլէրի իլէ օրտա էյլէնիր
իսի :

Վէ Եէհուտիլէրին պասխէի եաղընն 55
իսի . վէ օ ատմըտանէն չօք էվմահէրէ՝
քէնտիլիքլինի փաքլէմէք իչիւն՝ պա-

սխէն էվվէլ Երուսաղէմէ չըգտըլար :
56 Իսմի Յիսուս արտընար իսի , վէ
հէյքէլտէ տուրուպ՝ պիրի պիրինէ տէր-
լէր իսի . Սիզէ նի՞ճէ կէօրինիւր ,
ա՛ճապա պայրամա տէլա կէ՞լմէյէճէք
մի : Վէ հէմ պաշ քեահինլէր հէմ փա-
րիսեցիլէր պիր՝ թէնապհ վէրմիշլէր ի-
տա քի՝ էյէր [պիր քիմսէ օնուն նէ-
րէտէ օլտուղունու տույարսա , խա-
պէր վէրսէ , թա քի օնու թութալար :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Իսմի Յիսուս պասխէյէն ալթը կիւն
էվվէլ Բեթանիայա կէլտի , օրտաս
քի շօլ էօլիւլէրտէն գալարըրտըլը էօ-
2 ժիւշ Ղազարոս վար իսի : Իսմի օրտա-
տա օնա պիր ախշամ թաամ՛ըլ հազըր-
լատըլար , վէ Մարթա իըզմէթ էտէր
իսի . Ղազարոս իսէ՝ օնուն պէրապէ-
րինճէ ասֆրատտա օթուրանլարընը պիրի
3 իսի : Իսմի Մարիամ պիր լիթրա
միէք աղըր պահալը խալիս նարտին
եաղը աչըպ՝ Յիսուսուն այագլարընա
սիւրտիւ , վէ սաչլարը իլէ օնուն այագ-
լարընը սիլտի . վէ էվ եաղընն րահ-
4 հասընտան տօլմուս : Իսմի շակիրտլէ-
րինտէն պիրի՝ Սիմոն օղլու Իսգարի-
ոթլու Ջուդա՝ քի օնու էլէ վէրէ-

ձէք խոն, տէտի. Նի՞չնուն պու եալ
5 նաչ եւուչ տինարա սաթըլըպ՝ փագիր-
լերէ վերնլմէտի: Վէ պուննու տէտի,
6 տէյնլ չի Փագիրլէրտէն էօթերու
օնուն վազնֆէսի խոն, նլլա չի նըր-
պըչ խոն, վէ քէսէ օնտա օլուպ՝ ի-
7 չինէ պօնուլանը Թաշըր խոն: Իմոն
Յէսուս տէտի. Օնու գոյ վէր. օնու
կէօմնուլճէյնէմ կնուն նչնուն սապ-
պատը: Ձ նրա Փագիրլէր տայնմա սի-
8 զին նլէ տէր, ամմա ալն տայնմա սկզին
նլէ տէյնլմ:

Իման Եէհուանլէրտէն չօգ խաչտ
9 օնուն օրատա օլտուղունու տույտու-
լար. վէ կէլտիլէր, տէյնլ եալ-
նըչ Յէսուս նչնուն՝ նլլա օնուն էօ-
նլնլէրտէն գալտըրտըղը Ղաղարոս
տախ կէօրմէք նչնուն: Վէ պաշ
10 քահինլէր մշվէրկնթ էնթտիլէր քի՝
Ղաղարոս տախ էօլտուրկլէր. Ձ նի-
11 րա օնուն սէպէպինտէն՝ Եէհուան-
լէրտէն չօգ քնմանլէր կնտէրլէր խոն,
վէ Յէսուս նինանըրըպ խոն:

Ինթէսի կնուն՝ պայրամա կէլէն չօգ
12 խաչտ՝ Յէսուսուն Երուսաղէմ կէլնյօր
13 խոյինի նչնմէլէրի նլէ, խոբրա
տալարընը ալու օնուն խոթնտպալն-
նէ չըգտըրտար, վէ Ավանոս՝ Բաթա-
նաընա կէլէն՝ խոյէլնն գուտնշահը

մնւթէպարնէք օլտուն պաղըրըրտար ն-
14 տի: Վէ Յէսուս պէր գնուչնւք Ձը-
քէպ պուլուպ՝ օնուն նւզէրնտէ օ-
Թուրտու, նլձէ չի եաղըմըչ տըր.
15 Եա՛ Սիօն գըզը՝ գօրգմա, նչնէ գա-
տիշահըն՝ Ձէրքէպ սրգիաըրնըն նւզէ-
րնտէ օնթուրմուչ կէնլյօր: Վէ օնուն
16 բնտէ օնթուրմուչ կէնլյօր: Վէ օնուն
շայերտլէրն պուննլարը էվնէլա անկա-
մատըլար. ամմա Յէսուս ն՛զգէնլէն-
տիքտէն սօնկրա, օ զէման խաթրըլա-
րընա կէլտի չի՝ պու շէյլէր օնուն
հադգընա եաղըմըչ խոն, վէ օնա պու
17 շէյլէրի էյլէտինլէր: Իմոն օնուն պի-
լէնճէ օլան խալգ շէհատէթ էտէր
խոն չի օ՝ Ղազարոս Ձէզտրտան
չաղըրըպ օնու էօլնւլէրտէն գաւտըրտը.
18 Վէ պուննուն նչնուն խալգ օնուն խա-
թնգպալնուն չըգտը, չնուն չի նչնթտի-
լէր չի՝ օ պու Ի՛ըռնգնզաթը էյլէմիշ
19 խոն: Իմոն փարնսեյնլէր պիրի պի-
րինէ ատնլէր. Կէօրի՛յօրմուսու-
նուզ չի՝ հէչ Փայնտէ էթմէ յօրտու-
նուզ. նչնէ պնւնէա օնուն արտընձա
կնթոն:

20 Վէ պայրամտա պէճնէ գըլմազա չը-
գանլարտան՝ պա՛զը Ներնանլէր վար
21 խոն: Իմոն օնլար՝ Գալնլեանըն Բէթ-
սայնտա Ձէհրնտէն օլան Փնլնպպո-
սուն եանընա կէլնյ՝ վէ օնա եալ-

վարըպ տէրըէր իտի. Եա՛ էֆէնտի՛ Յիսուսու էօրմէք իսթէրիզ։ Փիլիպ- 22
պոս կէլիպ՝ Անդրէասա աէօյլէտի, վէ Անդրէաս իլէ Փիլիպպոս տաիի Յիսուսա աէօյլէտիլէր։ Վէ Յիսուս 23
օնլարա ճէվապ վէրիպ տէտի. Սաա՛թ կէլմիշ տիր քի՝ ատէմ Օղլու ի՛զ-
ղէթլէնէ։ Կերչէք՝ կերչէք տէրիմ 24
սիզէ, ալուրտայըն տանէտի էյէր եէրէ տիւշիւպ էօլմէզսէ, օ՝ եալընըզ գա-
ըըր. ամմա էյէր էօլիւրսէ, չօք մէյվէ վէրիր։ Գէնտի ճանընը սէվէն՝ 25
օնու զայ՝ էտէճէք, վէ պօտ տիւն-
եաոա քէնտի ճանընտան ելքըտահ էտէն՝
ծնու էպէտի Հայաթա ատգըյաճագ
ատը։ Էյէր պիր քիմսէ պանա խըզ- 26
մէթ էտէրսէ, պէնիմ արտըմճա կէլ-
սին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ, պէնիմ
խըզմէթքեարըմ տաիի օրատա օլա-
ճագ. էյէր պիր քիմսէ պանա խըզ-
մէթ էտէրսէ, Փէտէր օնու ի՛զզէթ-
էյէճէք տիր։ Ճիմտի ճանըմ իզ- 27
ենիրատէ տիւշտիւշ տիր, վէ նէ՞
ատէյիմ. Եա՛ Փէտէր՝ պէնի պու սա-
ա՛թտան գուրթա՞ր մը. ըաքին պու
սաա՛թա պաւնուն իչիւն կէլտիմ։ Եա՛ 28
Փէտէր՝ քէնտի ատըընը ի՛զզէթլէ. իմ-
տի կէօքտէն՝ չէմ ի՛զզէթլէտիմ, հէմ
ենէ ի՛զզէթլէյէճէյիմ ատէյու պիր

29 սէս կէլտի։ Իմտի տուրուպ իչիտէն
խալը տէտի. Կէոք կիւրլէտի. պաշ
դալարը տէրլէր իտի. Օնա մէլէք
30 սէօյլէտի։ Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէ-
տի. Զու սէս՝ պէնիմ իչիւն օլմադըը
31 ատը, իլլա սիզին իչիւն։ Շիմտի պու
տիւնեանըն չէրաա՛թը օլտյօր. շիմտի
պու տիւնեանըն հիւքմատարը տիշարըյա
32 չըգարըլաճագ ատը։ Վէ պէն եէրտէն
եիւճէլտիլիյիմ զէման, ճիւմլէսինի քէն-
33 տիմէ չէքէճէյիմ։ Չէմ պուտու՝ նէ
էօլիւմ իլէ էօլէճէյինի պէյան էտէ-
34 րէք սէօյլէտի։ Խալը օնա ճէվապ
վէրտի. Պիզ նոմտատան իչիթտիք
քի՝ Քրիատոս էապէտէն գալընը, վէ սէն
նի՞ճէ սէրսին քի՝ Ատէմ Օղլուն եիւ-
ճէլմէք կէրէք տիր. պու ատէմ Օղլու
35 քի՞մ տիր։ Իտտի Յիսուս օնլարա տէ-
տի. գիր ազ վագըթ տահա ըշըգ սի-
զին իլէ տիր. ըշըգ սիզին իլէ օլ-
տուգճա՝ եէուրիւյիւն, Թա քի իւզէ-
րինիզէ գարանըգ պատմայա. վէ գա-
րանըգտա կէզէն՝ նէրէյէ կիթտիյինի
36 պիլմէզ։ Ըշըգ սիզին իլէ օլտուգճա՝
ըշըգա իննանըն, Թա քի ըշըգըն օղու-
լարը օլսանըզ։ Յիսուս պու շէյ-
լէրի սէօյլէտի, վէ վարըպ՝ օնլարտան
կիզլէնտի։
37 Վէ՛ օնլարըն հօնիւնտէ պու գատար

մի՛ ճնշեսցես զայր իսկ իսկ ոչ՝ ոչ
ծնա ինանմազար իսկ. Թա՛ և ե- 38
սայն վհկայամպերին օշ ոչոխի ոչօշ
Թէքմիշ օշա. Եա՛ Տապ՝ խապերի-
միզ քի՛ր ինանող, վէ Տապըն գօ-
շա քիմ՛ աշէքեար օշող: Պուհուն 39
իշէն ինանմազա գասիր ոչկիշէր ի-
ող. շէն քի եէնէ Եասյն ոչող.
Օնշարըն կէօզէրինի քէօրէղոխ՝ օն- 40
շարըն եէուդէյինի գաթըշաթող, օշմայա
քի կէօզէր նըշ կէօրնուա՝ եէուրէք նըշ
ան կայալար, վէ ոչօնէշէր, վէ օն-
շարա շինքա վէրկյիմ: Եասյն պող 41
շէկյէրի՝ օնող ի՛զէԹինի կէօրնուա՝
օնող Տազգընող ոչօղէոխի զէ-
ման՝ ոչող: Նա՛քին պող պէօղէ նքէն՝ 42
վնաճիհէրաէն ոսխի ջօգ քիմոէշէր
օնա ինանողշար, նա՛քին Փարիսեցիշէ-
րին ոչպէպինաէն նըգրար էԹմէզէր ի-
ող. Թա քի ճէմի՛յէԹաէն իմարաճ օ- 43
շանոյալար: Ջնրա ողէմշէրին ի՛զ
զէԹինի՝ Ն՛շահըն ի՛զէԹինաէն զնյա-
ող ոչվոնշէր:

Ամմա Յնողա ջաղըրըպ ոչող. Պա- 44
նա ինանան՝ պանա ինանմազ, նշա
պէնի կէօնաէրէնէ: Վէ պէնի կէօ- 45
րէն՝ պէնի կէօնաէրէնի կէօրնուր: Պէն 46
տիւնեայա ջըզգ կէշմիշ իմ, քի պանա
հէր ինանան՝ զարանըզգող զաշմաըն:

47 Վէ էյէր պիր քիմսէ ոչօղէրիմի ի-
շիոխ ող՝ ինանմազա, պէն օնու
հնուքմ էԹմէմ. զնրա տիւնեայը հնուքմ
էԹմէյէ կէշմէոխիմ, նշա տիւնեայը խէ-
48 շա էԹմէյէ: Ջնմ քի պէնի ընէող
էող վէ ոչօղէրիմի գապող էԹմէզ-
ող, օնու հնուքմ էաէն վար. պէնիմ
ոչօյէոխիմ քէշմ՝ օնու ող կիւն-
49 ող հնուքմ էաէՃէք օ ողու: Ջնրա
պէն՝ քէնոխնէ յիմաէն ոչօյէմէոխիմ. նա-
քին պէնի կէօնաէրէն փէողէր՝ նէ ող-
յէՃէյիմի վէ նէ ոչօյէյէՃէյիմի պա-
50 նա քէնոխի Թէնպիհ վէրող: Վէ
պիրնրիմ քի՝ օնուն Թէնպիհնէ էպէող
հայաԹ ողը. խոխ պէն ոչօյէոխիմ
շէյէրի՝ փէողէր պաոա ողող կիպի
ոչօյէրիմ:

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ պասէք պայրամընող էվվէլ՝
Յնողա պու տիւնեասող փէողէրէ կէշ-
մէյէ սող՛Թը կէնոյինի պիլմէյէնէ,
տիւնեասող օնող քէնոխինինքնէրի ոչվ
միշ օնուպ՝ օնըարը ոխէրէոէք ոչվոխ:
2 Վէ ոխշամ Թող՛մը օնմող ընը,
(շէյԹան հնրա Սիմոն օղնու Իսկա-
րիովնրու Յուդանըն եէուրէյինէ օնու
3 էնէ վէրմէսինի գօսուընրուընող,) Յէ-

աուա՝ փէտէրին հէր շէյի ծնուն էլլէ-
ըինէ Թէսալիմ էվեսինին՝ վէ Ալլահ-
ատն ջըգմըշ օլուպ Ալլահա կիմիէք
իւզրէ օլտուղունու պիլտիյինտէն, ա-
շամ Թաա՛մինատն գալգըը, վէ էս-
վապլարընը ջըգարտը, վէ պիր վէճ-
Թիմալ ալըպ գուշանտը: Անտէն լէ-
յկինէ աուպ գիւրաւ՝ շայկըտալէրին այա-
լարընը եայգամադա՝ վէ գուշանմըշ օ-
տուրու վէճվէճիմալ իլէ սիլմէյէ պաշլա-
ը: Իսան Սիմոն Պետրոսա կէլտի,
վէ օ՝ ծնա աէտի. Նա՛ Իատպ՝ այագ-
լարըմը աէ՞ն մի եայգայաճագ սըն: Յի-
աուա ձէվապ վէրիպ ծնա աէտի. Պէ-
նիմ էվեսինի՝ աէն չիմոի պիլմէզսին,
ամմա պուննատն սօնկրա անկլայաճագ
սըն: Պետրոս ծնա աէտի. Ն՛այագլա-
ըրմը էպէտէն ատլա եայգամայաճագ
սըն. Յիսուս ծնա ձէվապ վէրտի. Է-
յէր սէնի եայգամազսամ, պէնիմ իլէ
հիսաէն էօգ տուը: Սիմոն Պետրոս ծնա
աէտի. Նա՛ Իատպ՝ աէյիլ եալընըգ
այագլարըմը, իլլա էլլէրիմի վէ պա-
շըմը տաիի էայգա: Յիսուս ծնա աէ-
տի. Եայգանմըշ քիմսէ՝ այագլարընատն
ղայրի եայգանմադա միւհթաճ տէյիլ
ամը, իլլա պիւթիւն վուաք տըը. սիղ
տաիի վուաք սընըգ, լաքին հէփինիղ
աէյիլ, Ձիրա ծնու էլէ վէրտիձիէք քիմ-

աէյի պիլըը իտի. ծնուն իչիւն՝ հէփի-
12 նիզ վուաք աէյիլ սինիզ տէտի: Իմտի
ծնլարըն այագլարընը էայգատըգտան
սօնկրա՝ էտվապլարընը ալտը, վէ էինէ
սօֆրայա օԹուրուպ՝ ծնլատա տէտի.
Սիզէ նէ էվեսինի անկլա՛ըմը սը-
13 նըզ: Սիզ պանա՝ խօճա վէ Ռապպ ջա-
ըլարըը սընըզ, վէ էյի տէրսինիզ. զինա
14 էօյլէ իմ: Իմտի էյէր պէն՝ Ռապպ վէ
Խօճա էքէն՝ սիզին այագլարընըզը եայ-
գատըմ իտէ, սիզէ տաիի պիրի պի-
րինիզին այագլարընը եայգամագ Ֆարզ
15 սըը: Զիրա սիզէ պիր էօրնէք վէր-
տիմ, քի սիզ տաիի՝ պէնիմ սիզէ էյ-
16 տիմ, քի սիզ տաիի՝ պէնիմ սիզէ էյ-
լէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ: Կէրչէք՝
կէրչէք տէրիմ սիզէ, գուլ աղատընատն
պէօյիւք՝ վէ կէօնտէրիլմիշ քիմսէ օնու
կէօնտէրէնատէ պէօյիւք տէյիլ տիր:
17 Էյէր պուռնըլարը պիլդրսէնիզ, նէ մուԹ-
լու սիզէ՝ էյէր ծնլարը իճրա էտէր-
18 սինիզ: Հէփինիզ իչիւն տէմէյօրում.
պէն սէջատէլէրիմի պիլդրիմ, իլլա քի
պու եազը Թէքմիլ օլա. Պիլէմմէ
էքմէք եէյէն՝ էօքչէսինի իւզէրիմէ դալ-
19 սըրտը: Շիմտիտէն՝ օլմազտան էվվէլ
սիզէ սէօյլէրիմ, քի օլտուղու զէման
20 իման էտէսինիզ քի՝ պէն իմ: Կէր-
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ. պէնիմ
կէօնտէրէձէյիմ քիմսէյէ գատուլ ե-

ան՝ պէնի գասլուլ էաէր. վէ պէ-
նի գասլուլ էաէն՝ պէնի կէօնաէրէնի գա-
սլուլ էաէր:

Յիսուս պունլարը սէյլէյինճէ՝ րուհ- 21
ա իլթիրասլէ սիւրաէս, վէ շէհա-
ադէթ էաիս սաէ. կէրճէք՝ կէրճէք
սէրիմ սիզէ ճի՝ սիզան պիրի պէնի
էլէ վէրմէճէք: Իման շայիրալէր՝ քի- 22
մին իչլուն սէյլէյօր սէյիս շիւպհէ
էաէրէք՝ պիրի պիրինէ պագարլար ի-
ա: Վէ օնուն շայիրալէրինաէն պիրի 23
Յիսուսուն սէվինիւլիւսիւ՝ ասֆրաաա
Յիսուսուն էանընաա օթուրմուշ իաի:
Իման Սիմոն Պէարոս օնա իշարէթ էթ- 24
ա՝ քի՝ քիմանէն էօթէրիւրիւ սէյլէսիյինի
սիւալ էաէ: Օլ սաիի Յիսուսուն 25
կէօքսիւնէ տիւշիւա՝ օնա սէաի. Եա՝
Րաապպի՝ քի՞մ սիր: Յիսուս ճէվապ վէր- 26
ա. պէն էքմէյի պաճըրըպ քիմէ վէ-
րիրսէմ՝ օ սուր. վէ էքմէյի պաճը-
րըպ՝ Սիմոն օղլու Իսկարիովողու Յու-
դայա վէրաի: Վէ էքմէքսէն սոնկա՝ օ 27
զէման շէյթան օնուն իչինէ կիրաի.
իման Յիսուս օնա սէաի. Իաէճէյի-
նի՝ թէզ էյլէ: Վէ պունու օնա նէ 28
իչիւն սէյլէսիյինի՝ ասֆրաաա օթու-
րանլարըն հիչ պիրի անկլամաադը: Չի- 29
րա պաղըլարը զանն էաէրլէր իաի քի՝
քէսէ Յուդաաա օղլուղու իչիւն՝ Յի-

սուս օնա սէաի. Պայրամաա միւհթաճ
օղլուղումուզ շէյլէրի սաթըն ալ.
էաիսաա՝ Փասիրլէրէ պիր շէյ վէրէ:
30 Իման օ՝ էքմէյի ալընճա, սէր ա՛գաալ
սիշաըը ըդըալ. վէ կէնճ իաի:
31 Վէ օ ըդըարդաա, Յիսուս սէաի.
Շիմոն սաէմ Օղլու ի՛զլէթլէնաի.
32 վէ Ընսան օնաա ի՛զլէթլէնաի: Էյէր
Ընսան օնաա ի՛զլէթլէնաի իաէ, Ընսան
սաա օնու քէնաինաէ ի՛զլէթլէյէճէք,
վէ օնու չափուգ ի՛զլէթլէյէճէք սիր:
33 Էյ չօճուգլար՝ սահա ազ վաղըթ սի-
զինլէ օլուրում. պէնի արայաճագ
սընըզ. վէ Եհհուաիլէրէ սէաիյիմ կի-
սի քի՝ պէնիմ կիթաիյիմ էէրէ սիզ
կէլէմէզ սինիզ, շիմոն սիզէ սաիի
34 սէօյլէրիմ: Սիզէ էէնի թէնաիհ վէրի-
րիմ քի՝ պիրի պիրինիզլէ սէվէսինիզ.
հէմ քի սէն սիզի սէվաիյիմ կիսի՝
սիզ սէ պիրի պիրինիզլէ սէվէսինիզ:
35 պէնիմ շայիրալէրիմ օլուուղումաուզուղու՝
հէվիհի պունաան անկլայաճագլար, է-
յէր պիրի պիրինիզլէ մուհապպէթինիզ
36 օլուրսաա: Սիմոն Պէարոս օնա սէ-
սի. Եա՛ Րաապպի՝ նէ՞րէյէ կիսէյօր-
սուն. Յիսուս օնա ճէվապ վէրաի.
պէնիմ կիթաիյիմ էէրէ՝ սէն շիմոն
արսըմճա կէլէմէզսին. սոնրա սաննա
37 արսըմճա կէլէճէք սին: Պէարոս օնա

աէտի. Եա՛ Րապպ՝ նի՞չնւն չնմանի սէ-
նին տրտընձա կէնէմէմ. սէնին ուղու-
րուն ձանըմը վէրնրնմ: Յետոս օնա 38
ձէվաս վէրտի. պէնիմ ուղուրումա
ձանընը՞ մը վէրնրսին. կէրչէք՝ կէր-
չէք տէրիմ սանա, Թա պէնի սէն նւչ
քէրրէ ննքեսը էտինձէյէտէք՝ խօրօս
հնչ էօթմէյէձէք տիր:

ՊԱՊ ԺԴ

Նէսրէննիզ նզԹիրապէ տիւշմէսին. 1
Ասլահա ննանըն, վէ պանա ննանըն:
Փէտէրնմին էվնտէ չօդ գօնաղլը վար, 2
էօխսա՝ սիզէ տէրնամ. սիզէ եէր
հաղըրնամադա կնտէրնմ: Վէ պէն կն- 3
տէր՝ վէ սիզէ եէր հաղըրնայընձա, էն-
նէ կէնէրնմ, վէ սիզի քէննտի էանը-
մա ասլըրմ. Թա քի սիզ տախի պէ-
նիմ օղտուղումա եէրտէ օղասընըզ: Վէ 4
նէրէյէ կնԹտէյնմի սիզ պնրը սննիզ,
հէմ էօղու պնրը սննիզ:

Ցօհննաս օնա տէտի. Եա՛ Րապպ՝ 5
սէնին նէրէյէ կնԹտէյնի պնրմէյնզ,
վէ էօղու պնրմէյէ նի՞ձէ գատիր նզ:
Ցետոս օնա տէտի. Եօշ վէ կէրչէք- 6
նւք վէ հայատ պէն նմ. Փէտէրէ քիմսէ
կէնմէզ՝ նրնա պէնիմ վասնԹամ նրնէ:
Էյէք պէնէ պնրնէ տիրնտէյԹօննիզ, Փէտէրնմի 7

տաախ պնրմիշ օղուր նտէնիզ. վէ չնմ
տէն ասննկրա օնու պնրնը սննիզ, վէ օնու
կէօրտիւննիւզ:
8 Փնլիպպոս օնա տէտի. Եա՛ Րապպ՝
պնզէ Փէտէրի կէօսԹէր, վէ պնզէ եէ-
9 Թէր: Ցետոս օնա տէտի. Պու գա-
տար զէմանն սիզնն նրնէ նմ, վէ պէնի
պնլմէտնն մի՝ եա՛ Փնլիպպոս. պէնի
կէօրէն՝ Փէտէրի կէօրմիշ տիր, վէ
սէն նի՞ձէ՝ պնզէ Փէտէրի կէօսԹէր՝
10 տէրսին: Ինանմա՞զ մը սրն քի՝ պէն
Փէտէրտէ նմ, վէ Փէտէր պէնտէ տիր.
պէն սիզէ սեյրէտնյնմ սէօզնէրի քէն-
տնննէն սէօյրէմ. ամմա պէնտէ
մնննյնմանէն սէօյրէմ. ամմա պէնտէ
գաչան Փէտէր՝ ա՛մէննէրի նրնէյէն քէն-
11 տէտէ տիր: Զանս ննանըն քի պէն Փէ-
տէրտէ նմ, վէ Փէտէր պէնտէ տիր.
էօխսա՝ պու ա՛մէննէր նրնմն պանա ն-
12 նանըն: Ճէրչէք՝ կէրչէք տէրնմ սիզէ,
պանա ննանան՝ պէնիմ էԹտնյնմ ա՛-
մէննէրի օ տաախ էտէձէք, վէ օնննր-
սան պէօյնւք էտէձէք. չնմն քի պէն
13 Փէտէրնմէ կնտէրնմ: Վէ ասրմ նրէ նճ
քի սնննրսէննիզ, օնու էտէձէյնմ. Թա
14 քի Փէտէր՝ Օղուննա ննզէԹննէ: Ա-
սրմ նրէ էյէր պնր չէյ սնննրսէննիզ,
15 օնա պէն էտէձէյնմ: Էյէր պէնի սէ-
վէրսէննիզ, պէնիմ Թէննախնէրնմի կէօ-
16 զէտին. Վէ պէն Փէտէրէ էօվէզուա-

ձաղըմ, վէ սիզէ պիր ղայրն Թէսէլո-
նի վերէձէք, Թա քի օ՝ էպէտէն սի-
զին լէ գալա. կէրչէքլիք Րուհունու 17
քի՝ տիւնեա օնու գապուլ էտէմէզ.
ղնրա օնու կէօրմէզ, վէ օնու պիլմէզ.
ամմա սիզ օնու պիլիր սինիզ. ղնրա
սիզին լէ գալըր, վէ սիզոտ օլաճապ
ըր: Սիզի էօքսիւզ պրոգմոյաճաղըմ. 18
սիզէ կէլիր իմ: Ընզ զէմանտէն սօնկ- 19
րա՝ տիւնեա պէնի արԹըպ կէօրմէզ.
ամմա սիզ պէնի կէօրիւր սինիզ. չիւն
քի պէն հայըրըմ, սիզ տախի հայա-
յաճապ սընըզ: Օվ կիւնտէ սիզ անկ- 20
ըայաճապ սընըզ քի՝ պէն Փէտրիմտէ
իմ, վէ սիզ պէնտէ՝ պէն տախի սիզ-
տէ իմ: Թէննախէլէյիմի ԹուԹուպ 21
հըՃղ էտէն՝ պէնի սէվէն օ տուր.
վէ պէնի սէվէն՝ Փէտրիմտէն սէվիլէ-
ձէք տիր. պէն տախի օնու սէվէ-
ձէյիմ, վէ քէնտիմի օնա պէյան էտէ-
ձէյիմ:

Յուդա (ասմա Իսկարիովէլու տէյիլ) 22
օնա տէտի. Եա՛ Րաբպի՝ նա՞սըլ օլուր
քի՝ քէնտինի սիզէ պէյան էտէձէք
սին, վէ տիւնեայա տէյիլ: Իսուս 23
ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի. Էյհըր պիր
քիմսէ պէնի սէվէրսէ, սէօզիւմիւ տոգ-
ըայաճապ, վէ Փէտրիմ օնու սէվէձէք,
վէ օնա կէլէձէյիզ, վէ օնտա գօնագ

24 էտէձէյիզ: Պէնի սէվմէյէն՝ սէօզլէրիմի
տոգըայաճապ. վէ Իշիթտիյինիզ տէօզ՝
պէնիմ տէյիլ տիր, ելսա պէնի կէօն-
25 տէրէն Փէտէրին տիր: Սիզին էանը-
նըզտա տուրուր էյէն՝ պուընըրը սիզէ
26 սէօյլէտիմ: Ույքին Թէսէլոնիձի՝ Փէ-
տէրին պէնիմ տաըմտա կէօնտէրձէյի
Ույնիզ Րուհ՝ սիզէ հէվէսինի օ էօյրէ-
տէձէք, վէ սիզէ ձիւմլէ սէօյլէտի-
յիմ ճէյլէրի՝ խաԹըրընըզտա կէԹիրէ-
27 ձէք: Սիզէ սէլամէԹ պրաղըրըմ. սի-
զէ պէնիմ սէլամէԹիմի վէրիրիմ. պէն
սիզէ տիւնեանընն վէրտիյի կիւսի վեր-
մէմ. եհուդիյինիզ իզԹիրապէ տիւշմի-
28 սին, վէ գօրդմասընն: Իշիթտինիզ քի՝
պէն սիզէ սէօյլէտիմ. կիտէրիմ, վէ
սիզէ կէլիրիմ. էյէր պէնի սէվտիյի-
սինիզ, Փէտրէ կիԹտիյիմ իչիւն՝
ժէպրուր օլուր խոնինիզ. զնրա Փէտէ-
29 րիմ պէնտէն պէօյիւք տիր: Վէ չիմ-
սի՝ օլմազտան էվվէլ սիզէ սէօյլէտիմ,
Թա քի օլտուղտա զէման՝ ինանտընըզ:
30 ԱրԹըպ սիզին իլէ չօգ սէօյլէմէմ.
զնրա պու տիւնեանընն հիւքիւմտարը
կէլիր, ամմա պէնտէ օնուն հիչ
31 պիր չէյի եօգ տուր: Ույքին տիւնեա
անկլայա քի՝ Փէտրի սէվէրիմ, վէ
Փէտր պանա նիձէ Թէննախ էԹտի
իսէ՝ էօյլէ էտէրիմ. գալգըն՝ պուրա-
տան կիտէլիմ:

ԳԼՈՒԽ ԺԵ

Պէտք կերջէք ասմա իմ, վէ փէտէ- 1
րիմ պաղպան տըր։ Պէնաէ մէյվէ վեր- 2
մէյէն հէր ջըպուղու գալըրըր, վէ
հէր մէյվէ վէրէնի վնաքէր քի՝ տահա
պէյտաէ մէյվէ վէրէ։ Սիզ հիմալի՝ սի- 3
զէ սէօյլէմէյիմ սէօզ իլէ վնաք սրնըզ։
Պէնաէ գալըն, պէն տախի սիզտէ. 4
նինճէ ջըպուդ էյէր ատմատա գալմազ-
սա, քէնտիլիյինտէն մէյվէ վէրմէզ,
քէզալըք սիզ տախի՝ էյէր պէնտէ
գալմազանըզ։ Պէն ասմա իմ, սիզ 5
ջըպուդըար սրնըզ. քիմ քի պէնտէ գա-
լըր սա՝ պէն օնտա գալըրամ, օ՝ էօզ
մէյվէ վէրէր. պիրտա պէնտէզ հիչ պիր
շէյ էտէմէզ սինիզ։ Էյէր պիր քիմսէ 6
պէնտէ գալմազսա, ջըպուդ կիսի տի-
շարը աթըլըր, վէ գուրտուր. վէ ծնըլ-
րը տէվշիրիպ՝ աթէշէ աթարլար, վէ
էտանար։ Էյէր պէնտէ գալըրսանըզ, 8
վէ սէօզլէրիմ սիզտէ գալըրսա, նա-
թէտիյինիզի տիլէյէճէք սինիզ, վէ սի-
զէ օլունաճաք տըր։ Փէտէրիմ պու- 8
նուն իլէ ի՛զլէթլէնինր քի՝ սիզ էօզ
մէյվէ վէրիպ տէ՝ պանա շայխրտըէր օ-
լսընըզ։
Պինճէ քի Փէտէր պէնի տէվտի էտէ, 9

պէն տախի սիզի տէվտիմ. պէնիմ մու-
10 հապպէթիմտէ գալըն։ Էյէր թէն-
պիհլէրիմի տագլարսանըզ, մուհապպէ-
թիմտէ գալաճագ սրնըզ, նինճէ քի
պէն Փէտէրիմին թէնպիհլէրինի տագ-
լատըմ, վէ օնուն մուհապպէթինտէ
11 գալըրըմ։ Պու շէյլէրի սիզէ տէօյլէ-
միմ, թա քի պէնիմ շաղըրըմըմ սիզտէ
գալա, վէ սիզին շաղըրընըզ թէքմիլ
12 օլա։ Պէնիմ թէնպիհիմ պու տուր քի՝
պիրի պիրինինիզի՝ պէն սիզի տէվտիյիմ
13 կիպի տէվէնինիզ։ Պունտան շէյտտէ
մուհապպէթ հիչ քիմսէտտէ եօք տուր,
քի պիր ատըմ տօսթլարընըն ուղրա-
14 նա ճանընըզ վէրէ։ Սիզ՝ էյէր սիզէ
ճիւմլէ թէնպիհ էթտիյիմ շէյլէրի ետեր-
15 սինիզ, տօսթլարըմ սրնըզ։ Անրթըտ սի-
զէ գուլլար ատըմ. զիրա գուլ՝ ադա-
սրնըն նէ էթտիյինի սիլմէզ. ամմա
սիզէ տօսթլար ատիմ իմ. զիրա Փէ-
տէրտտէն հէր իշիթտիյիմ շէյլէրի
16 սիզէ պիլտիրտիմ։ Սիզ պէնի տէջմէ-
տինիզ, լաքին պէն սիզի տէջտիմ, վէ
սիզի թա՛յին էթտիմ, քի կիտտիք՝ մէյ-
վէ կէթիրէսինիզ, վէ մէյվէնիզ գալա.
թա քի ատրմ իլէ Փէտէրտտէն նէ քի
17 տիլէրսէնիզ, սիզէ վէրէ։ Պու շէյ-
լէրի սիզէ թէնպիհ էտէրիմ, քի պի-
18 բի պիրինիզի տէվտինիզ, էյէր տիքն-

եա սիզտէն ևքրահ էտէրսե , սիրևն
քի՝ սիզտէն էվվէլ պէնտէն ևքրահ էթ-
ժիշ սիր : Էյէր տիւնեատան օլսայը- 19
տընըզ , տիւնեա՝ քէնտինին օլան շէյի
ակվէր իտի . ևսքին սիզ տիւնեատան
օլմատըղընըզ՝ իլա պէն սիզի տիւն-
եատան ակջակիմ իշնէն , պու սէպէպ-
տէն տիւնեա սիզտէն ևքրահ էտէր : Սիզէ՝ 20
գուլ ատատընատան պէօյուք տէյիլ սիր՝
տէտիյիմ սէօզիս իտանըընըզտա Թու-
Թուն . Էյէր պէնի գօվատատըղտար ի-
սէ , սիզի տախի գօվատայատճադղտար .
Էյէր սէօզիսիս տատղտատըղտար իսէ , սի-
զինքինի տէ տատղայատճադղտար : ԵՒսքին 21
պու շէյղէրին հէկիտինի սիզէ տատըմ
իշնէն էտէճէքէրէր , զնըրա պէնի կէօն-
տէրինի պիլմէզղէր : Էյէր կէղնպ օնըտ- 22
րա սէօյղէմէտիշ օլսայըտըմ , կիւնահ-
ղարը օղմազ իտի . ամմա շիմտի կիւնահ-
ղարը իշնէն պէհանէղէրի եօք տուր : Պէն- 23
տէն ևքրահ էտէն՝ փէտէրիմտէն տախի
ևքրահ էտէր : Էյէր օնըտարըն ատատըն- 24
տա պուշդա հիչ սիր քիմսէնինի էթմէտի-
յի իշղէրի ինճրա էթմէսէյիտիմ, կիւնահ-
ղարը օղմազ իտի . ամմա շիմտի հէմկէօղ-
տիւղէր , հէմ՝ կէրէք պէնտէն կէրէք փէ-
տէրիմտէն ևքրահ էթտիղէր : Ամմա օն- 25
ղարըն նօմօսունտա՝ պէնտէն սէպէպսիզ
ևքրահ էթտիղէր տէյիւ՝ եաղըմըշ օլան

սէօզ Թէքմիլ օլմազ իշնէն պէօյէ օլտու :
26 ԵՒսքին պէնիմ՝ փէտէրին Թարաֆըն-
տան կէօնտէրդճէկիմ Թէսէլլէճի՝ փէ-
տէրսէն խուրուճ էտէն կէրշէքլիք Ղու-
հու՝ կէլսիյի զէմման , պէնիմ իշնէն օ շէ-
27 հատէթ էտէճէք : Վէ սիզ տախի շէհա-
տէթ էտէր սինիզ . զնըրա խալթատատէն
պէրու պէնիմ իլէ սինիզ :

ԳԱՂԳ ԺՋ

1 Ղիու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ քի՝
2 սիւրջէյէսինիզ : Սիզն ձէմի՛յէԹատէն
բէտտա էտէճէքլէր . ևսքին տատ՛Թ կէլնր
քի՝ հէր քիմ սիզն Տօլտուրտուբ , զանն
էտէճէք քի՝ Ալլահա ի՛պատէթ տուն-
3 յօր : Վէ պուն ևսքիրը՝ փէտէրի հէմ պէ-
4 նի ավրմէտիքէրի իշնէն էտէճէքլէր : ԵՒս-
քին պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ քի՝
տատ՛Թ կէլտիյի զէման՝ պէնիմ օնըրը
սիզէ սէօյլէտիյիմի խաղթընըզտա կէԹի-
րէսինիզ . տամմա պուն ևսքիրը սիզէ էվվէլ-
տէն սէօյլէմէտիմ , չինն քի սիզին իլէ Ու-
տիմ :
5 Շիմտի խատ՝ պէնի կէօնտէրէնէ կիտէ-
յօրում , վէ սիզտէն հիչ պիրի պատնա՝
Ներէյէ կիտէյօրտուն տէյիւ տօղմազ :
6 ԵՒսքին պուն ևսքիրը սիզէ սէօյլէտիյիմ Ու-
չինն՝ գատատվէթ եվուրէյինիզի տօլտուր-

մուշտուր : Ամմա պէն սիզէ հագգը
սէյլէյօրում. սիզէ Ֆայխտէլն տիր քի՝
պէն կիտէյիմ. զիրա էյէր կիթմէզսէմ,
թէսէլլիձի սիզէ կէլմէյէձէք տիր. ամ-
մա էյէր կիտէրսէմ, ծնուս սիզէ կէօնտէ-
րէձէյիմ: Վէ • կէլսիյինտէ, տիւնեա-
եայը կիւնահ իչիւն վէ սաատագաթ իչիւն
վէ չերաղա՛թ իչիւն իլգամ էտէձէք տիր.
կիւնահ իչիւն՝ չիւն քի պանա ինանմազ-
լար. Վէ սաատագաթ իչիւն՝ չիւն քի փէ-
տէյմէ կիտէրիմ՝ վէ պէնի արթըդ կէօր-
մէզ սինիզ. Վէ չերաղա՛թ իչիւն՝ չիւն քի
պուս տիւնեանըն հիւքիւմատարըննըն չէ-
ղաղա՛թը քէսինկիշ տիր: Սիզէ սէյլէյէ-
ձէք սաաղա չօգ չէյլէրիմ վար, լաքին չիմ-
սի թէհամմիւլ էտէմէզսինիզ: Ամմա օղ
կէրչէքլիք Ղուդու հէլասիյի ջէմաան, սիզի
ճիւմլէ կէրչէքլիյէ գլաղուզլայաճադ.
զիրա քէնտիլիյինտէն սէյլէմէյէձէք,
իլա հէմի իշիտմէսիյէ չէյլէրի սէյլէյէ-
ձէք, վէ օլաճադ նէսանհէլէրի սիզէ խա-
տիր վէրմէձէք տիր: Օ՝ պէնի Ի՛զզէթլէ-
յէձէք. զիրա պէնիմքինտէն ալլահ՝ սի-
զէ խաղեր վէրմէձէք: Փէղամբէրնէ հէր նէ-
սի վար խոե, պէնիմ տիր. պուս սէպէպ-
տէն սէսիմ՝ պէնիմքինտէն ալլահ՝ սի-
զէ խաղեր վէրմէձէք: Պիր աղ վաղըթ-
տան՝ պէնի կէօրմէզ սինիզ. վէ եինէ պիր
աղ վաղըթտան՝ պէնի կէօրէձէք սինիզ.

զիրա պէն փէղամբէր կիտէյօրում:
17 Իմոի չայիրտէրինտէն պո՛ղըը մա-
պէյնէրինտէ սէպիէրը. Պու պիզէ՝ պիր
աղ վաղըթտան պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ
եինէ պիր աղ վաղըթտան պէնի կէօրէ-
ձէք սինիզ, վէ՝ Զիրա պէն փէղամբէր
18 կիտէյօրում սէպիէյի նէ՞ տիր: Իմոի
սէրըէր իտի. Պու սէպիէյի պիր աղ վա-
ղըթ՝ նէ՞ օլա. ծնուն նէ սէյլէսիյինի
19 պիլմէյիղ: Իմոի Յիխտա՝ ծնըարըն քէն-
տինէ սօրմագ իտթիհատըէրի ու տուդուսդ՝
ծնըարա սէտի. Պունո՞ւն իչիւն մի՝ եա՛-
նի պիր աղ վաղըթտան պէնի կէօրմէզսի-
նիզ պիր աղ վաղըթտան պէնի կէօրէ-
նիղ, վէ եինէ պիր աղ վաղըթտան պէ-
նի կէօրէձէք սինիղ սէպիէյի՞մ իչիւն մի
նի կէօրէձէք սինիղ սէպիէյի՞մ իչիւն մի
20 պիրի պիլդիրիղէ սօրսաղ սընըղ: Կէրչէք
կէրչէք սէրիմ սիզէ քի՝ սիզ սալլայըսդ Ֆի-
ղան էտէձէք սինիզ, ամմա տիւնեա սէ-
վինէձէք տիր. Վէ սիզ գաասավէթ չէքէ-
ձէք սինիզ, ամմա գաասավէթինիզ սէ-
21 վինձէ ԹէղՓուրլ օլաճադ տըր: Գարը սօ-
ղուրտուղդու զէման՝ գաասավէթ չէքէր,
քի օնուն սաա՛թը կէլսի. ամմա չօմուե-
ղու սօղուրտուճձա, տիւնեեայա սաէմ
սօղուսդ տէյիւ՝ չահղըդտան արթըդ սը-
22 դընթըըընը խաթըրընա կէթիրմէղ: Իմ-
սի՝ կէրչէ սիզին սաախ չիմսի գաասավէ-
թինիզ վար, ամմա սիզի Թէքրար կէօ-
քէձէյիմ, վէ եինէ պիր աղ վաղըթտան՝ պէ-

վէ շաղուըղընըզը սիզոէն քիմահ գալըը-
ըամազ : Վէ օլ կիւնահ սանա հիչ սիր 23
չէյ սօմայաճագընըզ . կէրչէք՝ կեր-
չէք աէրիմ սիզէ քի՝ պէնիմ իամիմ իլէ փէ-
աէրոէն հէր նէ քի ախլէրսէնիզ, սիզէ վէ-
րէճէք սիր . Շ իմահյէաէք պէնիմ իամիմ 24
իլէ հիչ սիր չէյ սախլէմէաինիզ . սիլէյին,
վէ ալաալընըզ , քի շաղուըղընըզ թէքմիլ
օլա : Պու չէյլէրի սիզէ թէմահլէր իլէ 25
աէօյլէմիշ իմ . լաքին սաա՛թ կէլսիր քի՝ օ
ղէման սիզէ արթըգ թէմահլէր իլէ աէօյ-
լէմէյէճէյիմ , սիզէ փէաէրոէն էօթիւ-
րիւ աշխէաարէ իսապէը վէրէճէյիմ : Օլ 26
կիւնահ սաըմ իլէ սախլէյէճէք սինիզ .
վէ սիզէ սէմէմ քի՝ փէաէրէ սիզնին իչիւն
էահվարայըմ . Զ իրա փէաէր քէնահսի 27
սիզնին աէվէը . չիւն քի սիզ պէնի սէվմիշ
սինիզ , վէ ինանմըը սընըզ քի՝ պէն Ա-
լահոան չըգարըմ : Փէաէրոէն չըգարըմ , 28
վէ սիւնէաայա կէլմիշ իմ . էինէ սիւնէա-
յը պրաալըրըմ , վէ փէաէրէ վարըրըմ :

Ղայիրսըէրի օնա սէսիէը . Իչիէ 29
շիմահ սշխէաարէ աէօյլէյօրսուն , վէ հիչ
թէքմիլ աէօյլէմէյօրսուն : Շիմահ պիլ- 30
սիք քի՝ հէր շէյի պիլսիր սին , վէ միւհ-
թաճ սէյիլ սին քի՝ պիր քիմահ սանա
սիւալէսէ . պուննուն իլէ ինանըրըզ քի՝
Ալլահոան չըգարըն : Ցիսուս օնըարա 31
ճէվապ վէրսէ . Շ իմահ մի ինանըյօր-

32 սունուզ : Իչիէ սաա՛թ կէլսիր , վէ շիմ-
սէ կէլմիշսէր , քի հէր պիրինիզ քէնահ
մահալինէ սապըըրաք՝ պէնի եալընըզ գօ-
յսաընըզ . ամմա եալընըզ սէյիլ իմ ,
33 զնրա փէաէր պէնիմ իլէ սիր : Պու չէյ-
լէրի սիզէ սէօյլէսիմ քի՝ պէնահ սէլսմէ-
թինիզ օլա . սիւնէաաա սըգընթընըզ
օլաճապ . լաքին հիւրէքլէնին , պէն
սիւնէայը էէնմիշ իմ :

ՊԱՊ ԺԷ

1 Ցիսուս պու չէյլէրի սէօյլէսի , վէ
կէօզլէրինի կէյէ գալըրըրաք սէսի .
Ե՛ փէաէր՝ սաա՛թ կէլմիշ սիր . Օղ-
լունու ի՛զդէթէ , քի Օղլուն սահի սէ-
լունու ի՛զդէթէ , 2 նի ի՛զդէթէյէ . Նիճէ քի օնա հէր թէ-
նին իւզէրինէ հիւքիւմդէթ վէրսին , թա
քի հէվ օնա վէրսէյին քիմահլէրէ՝ հ-
3 պէսի հայաթ վէրէ : Վէ էպէսի հայաթ
պու սուր քի՝ սէն եալընըզ հապդ Ա-
լահը՝ վէ կէօնահրսէյին Ցիսուս Քրիս-
4 տոսու Թանըյալար : Պէն սէնի էէր
իւզէրինահ ի՛զդէթէյէսիմ . պանա էթ-
ժէյէ վէրսէյին իշի թէքմահ էյլէսիմ .
5 Վէ շիմահ էա՛ փէաէր՝ սէն պէնի քէն-
սի ի՛նանինահ ի՛զդէթէ , չօ ի՛զդէթ
իլէ քի՝ սիւնէա օլմազսահն էվվէլ սէ-
6 նին ի՛նսանինահ մալիք իսիմ : Սէնին ա-

տլընը՝ տիւնեատան պանա վերտիյին ա-
տէմլերէ պէյան էյլէտիմ. աէնին լ-
տիլեր, վէ ընլարը պանա վերտին, վէ
աէնին սէօղիւնիւ հրֆզ էյլէտիլեր:
Շիմտի պիլտիլեր քի՝ պանա ճիւմլէ 7
վերտիյին չէյլեր՝ սէնտէն տիր. Զ իրա 8
աէնին պանա վերտիյին սէօզլերի ան-
լարա վերտիմ, վէ ընլար գապուլ էթ-
տիլեր, վէ հերչէքտէն անկլատըլար
քի՝ սէնտէն չըգարըմ, վէ ինանտըլար
քի՝ պէնի սէն կէօնտէրտին: Պէն ան- 9
լար իչիւն եալվարըրըմ. տիւնեա իչիւն
եալվարմամ, իլա պանա վերտիյին
քիմսէլեր իչիւն. զիրա ընլար աէնին
տիր: Վէ հէմ պէնիմքիլեր աէնին՝ վէ 10
աէնինքիլեր պէնիմ տիր. վէ ընլարըն
արատընատա ի՛զզէթլէնտիմ: Վէ տրթըզ 11
տիւնեատա տէյիլ իմ, վէ պուննլար
տիւնեատա տըր, պէն իսէ՝ տանա կէ-
լերիմ. եա՛ ա՛զիզ փէտէր՝ աէնին պա-
նա վերտիյին քիմսէլերի՝ աէնին տաըն-
տա հըֆզ էյլէ. Թա քի պիզիմ կիւպի
պիր օլտլար: Տիւնեատա պէն ընլարըն 12
պիլէմինճէ իքէն, ընլարը աէնին տաըն-
տա տոպլար իսիմ. պանա վերտիյին
քիմսէլերի տոպլատըմ, վէ ընլարտան՝
հէլաքըտ օլմատընան մատա՝՝ հինչ պիրի
հէլաք օլմատը. Թա քի քիթապ Թէք-
կիլ օլա: Ամմա չիմտի տանա կէլմիրիմ. 13

վէ պու չէյլերի տիւնեատա սէօյլէ-
րիմ քի՝ պէնիմ չազըրըմ քէնտիլերին-
14 տէ Թէքմիլէն մէվճուտ օլա: Պէն ան-
լարա աէնին քէլամընը վերտիմ, վէ
տիւնեա ընլարտան իքրահ էթտի. չիւն
քի ընլար տիւնեատան տէյիլլեր, նի-
ճէ քի պէն տիւնեատան տէյիլ իմ:
ՃԷ քի պէն տիւնեատան տէյիլ իմ:
15 Ընլարը տիւնեատան գալըրըասըն տէ-
յիւ եալվարմայօրում, իլա ընլարը
յիւ եալվարմայօրում, իլա ընլարը
16 եարատընատան սագլայասըն տէյիւ: Ան-
լար տիւնեատան տէյիլլեր, նիճէ քի
լար տիւնեատան տէյիլլեր. նիճէ քի
17 պէն տիւնեատան տէյիլ իմ: Ընլարը
հերչէքլիյին իլէ ա՛զիզէ. աէնին քէ-
18 լամընը կերչէքլիք տիր: Սէն պէնի նի-
ճէ տիւնեայա կէօնտէրտին իսէ, պէն
տախի ընլարը տիւնեայա կէօնտէր-
19 տիմ: Վէ պէս քէնտիմի ընլար իչիւն
ա՛զիզլերիմ, Թա քի ընլար տախի կեր-
չէքլիք վատիթատի իլէ ա՛զիզլէնմիշ օլա-
20 լար: Վէ եալընըզ ընլար իչիւն եալ-
վարմայօրում. լաքին ընլարըն աէօզիւ
իլէ ճիւմլէ պանա ինանանըլար իչիւն
21 տախի, Թա քի հէփիտի պիր օլտլար.
նիճէ քի աէն պէնտէ վէ պէն աէնտէ եա՛
փէտէր՝ ընլար տախի պիզտէ պիր օլա-
լար. չէյլէ քի տիւնեա ինանա քի՝ պէ-
22 նի սէն կէօնտէրտին: Վէ պէն՝ աէնին
պանա վերտիյին ի՛զզէթի ընլարտա
վերմիշ իմ. Թա քի՝ պիզիմ պիր

օլտուլտումուզ կինալ՝ ծնլար պա պէր օլա-
լար • պէն ծնլատա վէ սէն պէնատէ, 23
Թա քի պէրլիքատ Թէքմիլ օլալար, վէ
Թա քի տիւնեա անկլայա քի՝ պէնի սէն
կէօնտէրտիմ, վէ ծնլարը՝ պէնի սէվ-
տիյին կինալ սէվտին: Եա՛ փէտէր՝ 24
պանա վէրտիյին քիմսէլէր՝ իսԹէրիմ
քի ծնլար տախի պէնիմ օլտուլտում եէր-
սէ պէրապէրիմձէ օլալար • Թա քի
պանա վէրտիյին պէնիմ ձէլալիմի սէյր
էտէլէր • ինտա պէնի՝ տիւնեանըն գու-
րուլմասընատան էվվէլ սէվտին: Եա՛ սա- 25
տըդ փէտէր՝ տիւնեա սէնի պիլմէտի,
ամմա պէն սէնի պիլտիմ, վէ պուռնլար
պիլտիլէր քի՝ պէնի սէն կէօնտէրտին:
Վէ սէնին ատընը ծնլարա պիլտիրտիմ, 26
հէմ պիլտիրէձէյիմ • Թա քի պէնի սէվ-
տիյին մուհտաջԹէ ծնլատատա օլա, պէն
տախի ծնլատատա օլայըմ:

ՊԱՊ ԺԸ

Յիսուս պու չէյլէրի սէյլէտիքտէն 1
սոնկրա, շայիրտլէրի իլէ պէրապէր կէդ-
րան տէրէսինին էօԹէ եապատընա ջըդտը,
քի օրատա պիր պաղչէ վար իտի, վէ շա- 2
յիրտլէրի իլէ ծնուն իչինէ կիրտի: Վէ
ծնու էլէ վէրէն Յուդա տախի օ մահալի
պիլիր իտի • պնրա Յիսուս՝ շայիրտլէրի

լէն պէրապէր օրատա ջօդ տէֆա՝ ձէմ՝ 3
լէ օլմուշ իտի: Իմտի Յուդա՝ պէօլիւյիւ
հէմ պաշքեահինլէրտէն վէ Փարիսեցի-
լէրտէն խըզմէԹքեարլար ալըպ՝ ֆէնէր-
լէր վէ մաշալէլէր վէ սիլահլար իլէ օրայա
կէլտի: Իմտի Յիսուս՝ քէնտի իւզէրինէ 4
կէլէձէք ձիւմլէ շէյլէրի պիլմէյիլէ, ջը-
պըլ ծնլարա տէտի • Փիմի՛ արայօրտու-
նըզ: Օնա ձէվապ վէրտիլէր • Նազա- 5
րէԹլի Յիսուսու: Յիսուս ծնլարա տէ-
տի • պէն իմ • վէ ծնու էլէ վէրէն Յու-
դա տախի ծնլար իլէ պէրապէր տուրուր
դա տախի ծնլար իլէ պէրապէր տուրուր
6 իտի: Իմտի ծնլարա՝ պէն իմ տէյիւ սէօյ-
լէյինձէ, կէրիյէ վարըպ եէրէ տիւշ-
7 տիլէր: Իմտի ծնլարա՝ փիմի՛ արայօր-
տունուզ տէյիւ Թէքրար սօրտու • վէ ծն-
լար՝ ՆազարէԹլի Յիսուսու տէտիլէր:
8 Յիսուս ձէվապ վէրտի • Սիզէ տէտիմ քի՝
պէն իմ • իմտի էյէր պէնի արայօրտա-
նըզ, պուռնլարը սայը վէրին կէԹտինլէր:
9 Թա քի՝ պանա վէրտիյին քիմսէլէրտէն
հիչ պէրինի զայը կէԹմէտիմ տէյիւ սէօյ-
10 լէտիյի սէօզ Թէքմիլ օլա: Իմտի Սիմոն
Պետրոսուն պիր պըչաղը օլմայընըլա՝ ծնու
չէքիտ պուշ քեահինին գուլուծնու վուր-
տու, վէ ծնուն սաղ գուլաղընը քէսիտ
այըրտը • վէ օ գուլուն սաը Մաղքոս
11 իտի: Իմտի Յիսուս Պետրոսա տէտի•
Գըչաղընը գընա գօ • Փէտէրին պանա

վերուկյն գաստհի հիշ ի՞չմհյիմ մի :
Իմոի պհօլնւք՝ հէմ պին պաշը վե եհ- 12
հուտիլերին խըզմհթքեարլարը Յհսուսու
թուղթուպ օնու պաղլատըլար • վհ օնու 13
խպհթհա Աննայա կհօմհխրտիւլեր , զի-
րա օլ երլեն պաշ քեահինի օլան կայիա-
փանըն գայնաթաղը խոի : վհ կայիա- 14
փա՝ գավմ իշնեն պիր տաեմ հէլաք օլմազ
Փայխահլի տիր տեյիւ՝ եհհուտիլերհնա-
ահհաթ էաէն քնոնհ խոի : վհ Սիմոն 15
Պեարուս հէմ պաշդա պիր շայիրտ Յհ-
սուսուն ապտընձա կիտերլեր խոի • վե օ
շայիրտ՝ պաշ քեահինհ պիլտիք օլսուպ
Յհսուս իլհ պհրաապեր պաշ քեահինին
ավետաստնա կիրտի : Ամմա Պեարուս գա- 16
փհուտն էանընաս տիշտրըտաս տուրսուր
խոի • իմոի պաշ քեահինհ պիլտիք օլան
օպիր շայիրտ չըդըպ՝ գափուձու գարըյա
պհջուպ, վհ Պեարուս իչհրի ալտը :
Իմոի գափուձու խալայըդ Պեարուս տհ- 17
տի • Սապըն սհ՞ն տախի պու տոհմին
շայիրտալհրինտհն օլմայտըն • օ՝ Տհյիլ
իմ տհտոի : Իմոի տոուդ օլմաղըդա դու- 18
լար վհ խըզմհթքեարլար՝ քհօզ էախմըշ
լար խոի , վհ տուրսուպ ընընըրլար խոի •
Պեարուս տախի օնդար իլհ պհրաապեր տու-
րսուպ ընընըր խոի : Իմոի պաշ քեահին 19
Յհսուսա՝ շայիրտալհրի խուսուստնտա վհ
օնուն Թաղիպ խուսուստնտա պհջուղ

20 հէտի : Յհսուս օնա Ճհվապ վհրտի •
Պհն տիւնեայա աշխքեարհ պհջհհտիմ •
պհն տայիմա՝ Ճհմի՛յհթ հհրինտհ վհ
հհյքհլտհ՝ հհպ եհհուտիլերին Ճհմ՛ օլ-
տուգլարը մահալտհ Թա՛լիմ հէտիմ, վհ
21 կիշլհտհ հիշ պիր շհյ պհջհհմհտիմ: Պանա
նի՞չհն պիւաղ հտեր սին • իշհտհնլհրհ
պիւաղ հյլհ քի՝ օնլարա նհ պհջհհտիմ •
իշհթ պհնիմ պհջհհտիյիմ շհյլհրի օնլար
22 պիրլհրհհ : վհ պու շհյլհրի պհջհհյին-
Ճհ , օրատա տուրան խըզմհթքեարլարըն
պիրի՝ Յհսուսա պիր պիրհ վուրուպ տհ-
տի • Պաշ քեահինհ պհջհհ՞ մի Ճհվապ
23 վհրիրսին : Յհսուս օնա Ճհվապ վհրտի •
հյհր քհօթհ պհջհհտիմ խհ , օլ քհօ-
թհր իշհն շհհատհթ հյլհ • ամմա հյհր
հյի պհջհհտիմ խհ , պհնի նի՞չհն պհջ-
24 հյրսին : Աննա օնու պաղլը օլարատ
կայիափա պաշ քեահինհ կհօնտհրմիշհ-
25 տի : վհ Սիմոն Պեարուս տուրսուպ ըսը-
նըյոր խոի • իմոի օնա տհտիլհր • Տա-
դըն սհ՞ն տհ օնուն շայիրտալհրինտհն օլ-
մայտըն • օ՝ ինքեար էթտի , վհ՝ Տհ-
26 յիլիմ տհտի : Պաշ քեահինին գուլա-
րընտան պիրի՝ հա՞նհ Պեարուս օլ գուլա-
պընը քհտտիյի քիմհհնին խըտըմը՝ տհտի •
Պհն սհնի պաղլհտհ օնուն իլհ պհրաապեր
27 հհօ՞րմհտիմ մի : Իմոի Պեարուս հհինհ ին-
քեար էթտի , վհ տհք ա՛պատ խօրօս
խօթտի :

Յիսուս Յիսուսու՝ կայխափաւան տի- 28
վանխանէյհ կէօթիւրտիւլէր, վէ սա-
պահ իսի. վէ ծնլար՝ նախաքլանմայա-
լար՝ իլլա պաւէքի էհյէլէր տէյիւ՝ տի-
վանխանէյհ կիրմէտիլէր: Յիսուս պիղա- 29
տոս ծնլարա ջըգալը, վէ ատի. Պու ա-
աէմին ա՛լէյհինէ նէ՞ շնքեայէթ կէթի-
րիր սինիզ: Ճէվապ վէրիւ՝ ծնա տէ- 30
սիլէր. Էյհը պու քիմսէ Ֆէնաքեար
օլմասայլըդը, ծնու սանա Թէսալիա էթ-
մէզ իտիք: Յուսի պիղատոս ծնլարա տէ- 31
տի. Ծնու սիզ ալըն, վէ քէնտի նոմո-
սունուզա կէօրէ՝ ծնուն չէրսա՛Թլինը կէօ-
րիւն. Յուսի Եհհուտիլէր ծնա տէտիլէր.
Պիղատ՝ քիմսէյի էօլտիւրմէյէ ըուխսա-
Թլմըզ էօգ սուր: Թա քի Յիսուսուն՝ 32
նէ էօլիւմ իլէ էօլէճէք օլսուղունու պէ-
յան էթմէք իչիւն՝ աէյլէտիյի սէօզիւ
Թէքմիլ օլա: Յուսի պիղատոս Թէքրար 33
սուսանխանէյհ կիրտի, վէ Յիսուսու
ջաղըրըպ ծնա տէտի. Ընհհուտիլէրին փա-
տիշահը սէն մի սին: Յիսուս ծնա ճէ- 34
վապ վէրտի. Պուննու սէն քէնտինիյինն
տէն մի տէյլէրսին, Էօխսա պէնիմ
հաղդընա սանա ղայրիլէրի մի տէյլէ-
տի: Պիղատոս ճէվապ վէրտի. Պէն 35
Ընհհուտի՞ մի իմ. սէնի քէնտի միլէ-
Թին վէ պաշ քեահինլէր պանա Թէս-
լիմ էթմտիլէր. նէ՞ էյլէտին: Յիսուս 36

ճէվապ վէրտի. Պէնիմ փատիշահլըղըմ
պու տիւնեատան տէյիլ տիր. Էյհը
պէնիմ փատիշահլըղըմ պու տիւնեա-
տան օլսայըտը, պէնիմ իղդիթճիլէ-
րիմ ճէնգ էտէրլէր իտի քի Ընհհու-
տիլէրէ Թէսլիմ օլմայըմ. ամմա շիմտի
պէնիմ փատիշահլըղըմ պուրատան տէ-
յիլ տիր: Իսուի Պիղատոս օնա տէտի. 37
Էօյլէ իսէ՝ սէն փատիշահ սըն: Յի-
սուս ճէվապ վէրտի. Քէնտին սէյլէ-
սուս ճէվապ վէրտի. Քէնտին սէյլէ-
ժօրսուն՝ քի պէն փատիշահ իմ. պէն
պունուն իչիւն տողմուշում, վէ պու-
նուն իչիւն տիւնեայա կէլմիշ իմ քի՝ կէր-
չէքլիյէ շէհատէթ էտէյիմ. հէր կէր-
չէքլիյէ շէհատէթ էտէն պունուն սէսիմի
էշիթքատէն օլան քիմսէ՝ պէնիմ սէսիմի
սինկլէր: Պիղատոս օնա տէտի. Կէր- 38
չէքլիք նէ՞ տիր. վէ պունու տէյլէ յին-
ճէ՝ ելինէ Ընհհուտիլէրէ ջըգալ օնլարա
տէտի. Պէն պունուա հիչ պիր ճինայէթ
պուլմայօրում: Ամմա ա՛տէթինիզ տիր 39
քի՝ պասխքատէ սիղէ պիր քիմսէ սալը վէ-
րէյիմ. իսուի իսթէ՞ր մի պինիզ սիղէ
Ընհհուտիլէրին փատիշահընը սալը վէրէ-
յիմ: Իսուի ելինէ հէյխիսխ պուղուճըղա 40
տէտիլէր. Պունու տէյիլ՝ ելա Բա-
րաբպայը. Բարաբպա իսէ խուլսաղ իտի:

ԳԱՂ ԺԹ

Իմոն ու զէման պիղատոս Յիսուսու
ալաը, վէ ուէօյուիւ։ Վէ ա՛սքէրլէր
ուիքէնլէրուէն ալը թաճ էօրիւսի՝ օնուն
պաշընա զօսուլար, վէ օնա խաքէրլէթ
էավապ կիւյունիւսի՝ տէրլէր խոր. Սէ-
լամ սանա՝ էա՛ ԷէՀուսաիլէրին փատիշա-
հը. վէ օնա սիլէլէր վուրուլար ի-
սու։ Պիղատոս էինէ ուիշարը ջըգըպ օն-
լարա ուէսի. Իշթէ օնու ակիզ ուիշա-
րը կէթիրիրիմ՛քի՝ օնատա հիչ պիր ճիւրմ
պուլմատըղըմը պիլէսինիզ. Իմոն Յի-
սուս՝ ուիքէնուէն թաճը վէ խաքէրլէթ էա-
վապը կիւյունմիշ ուիշարը ջըգըը. վէ օ
օնլարա ուէսի. Իշթէ օ ադամ։ Իմոն
պաշ քեահինլէրը վէ խըզմէթքեարլար օ-
նու կէօրիւնճէ, պաղըրըշըպ ուէսիլէր.
Խաչա ջըգար, օնու խաչըա. Պիղատոս
օնլարա ուէսի. Օնու սիզ ալըպ խաչ-
լայըն. զիրա պէն օնատա ճիւրմ պուլ-
մայօրում։ ԵէՀուսաիլէր օնա ճէվապ
վէրսիլէր. Պիզիմ նոմոսումուզ վար,
վէ նոմոսումուզա կէօրէ էօլիւմէ միւս-
թահաղ ադը. զիրա քէնտինի Ալլա-
հըն Օղլու էյլէուի։ Իմոն պիղատոս
պու ուէօզիւ խշիտինճէ, ադա զիյատ
գօրգուու։ Վէ թէքրար ուիվանխանէ
յէ կիրիպ Յիսուսա ուէսի. Սէն նէ՞-
րէտէն սին. ամմա Յիսուս օնա ճէ-
վապ վէրմէսի։ Իմոն պիղատոս օնա
ուէսի. Պանա սէօյլէմէ՞զ մի սին. պիլ-
մէ՞զ մի սին քի՝ սէնի խաչա ջըգարմա-
ղա հիւքիւմէթիմ վար, հէմ սէնի սա-
լը վէրմէյէ հիւքիւմէթիմ վար։ Յիսուս
ճէվապ վէրդի. Պէնիմ խուզէրիմդէ հիչ
սանա եօգարըդան վէրիլմէսէյիդի.
պունդուն իչիւն պէնի սանա թէսլիմ է-
տէնին կիւնահը տահա պէօյիւք տիւր։
Պունդան պէօյլէ պիղատոս օնու սալը
վէրմէք խոստըր խոր, ամմա ԵէՀուսա-
լէր պաղըրըպ ուէրդիլէր խոր. Էյէր պու-
նու սալը վէրիրսէն, Կայսրըն տօսթու
սէյիլ սին. հէր քէնտինի փատիշահ
էտէն՝ Կայսրէ զըտտ սէօյլէր։ Իմոն
պիղատոս պու սէօզիւ իշիտինճէ՝ Յի-
սուսու տիշարը չըգարդը, վէ թաշ սէօ-
շէմէ՝ քի Ի՛ատանիմէ Կաբպաթա սէ-
նիլէն մահալատէ շէրսա՛թ քիւրսիւսիւն-
ուէ օշթուրդու։ Վէ պասեքին հազը-
լըդ կիւնիւ օլուպ՝ սաա՛թ ալթը տուլա-
րընտա խոր, վէ ԵէՀուսալէրէ ուէսի.
Իշթէ փատիշահընըզ։ Անմա օնլար պա-
ղըրտըլար. Գալդըր՝ գալդըր, օնու
խաչըա. պիղատոս օնլարա ուէսի. Փա-
տիշահընըզը՞ մը խաչըայըմ. պաշ քեա

հինէրը ձէվաղ վէրտինէրը • կայարտէն
ղայրի փաաթիշահըմդղ եօգ տուր : Իմոի 16
օ զէման օնու օնլարա թէսլիմ էղիաի , քի
խաչլանա :

Վէ Յիսուսուս աչըդ կէօթիւրտիւլէր • 17
վէ օ՝ խաչընը գաչարտրատ գաֆա էէ-
րի ատնիէրէն մանչալէ ջըգար , քի Ի՛պրա-
նիէ գաղգոթա ատնիներ • Քի օնու օ- 18
րատա խաչլատըլար , վէ օնուն իչէ պէ-
րաչէը ապաշա իչի քիմսէ պէր եանատան
վէ օպէր եանատան՝ վէ օրթասա Յիսու-
սու : Էչէմ փիլատոս պէր եաֆթա տա- 19
խի եազդը՝ խաչըն իւղէրինէ գօսու • վէ՝
ՆԷՀՈՒՏՈՒԷՐԻՆ ՓՈՏՐԸՆՀԸ ՆԱ-
ԶԱՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՍ ատչը եազըլ-
մըշ էի : Իմոի պու եաֆթայը՝ ՆԷՀՈ- 20
ատրէրուէն ջօգ քիմսէլէր օգուուշար ,
զի՞ոա Յիսուսուն խաչլանդըղը մահալ՝
շէհիր եադըն էի • վէ Ի՛պրանիճէ՝ Եու-
նանճէ՝ վէ Լաթինճէ եազըլմըշ էի :
Իմոի ՆԷՀՈՒՏՈՒԷՐԻՆ պաշ քէհանի- 21
Պիղատոսա ատրէր էի • ՆԷՀՈՒՏՈՒ-
ԷՐԻՆ փաաթիշահը եազմա , լաքին եազդը օ՝
ՆԷՀՈՒՏՈՒԷՐԻՆ փաաթիշահը իմ ատի :
Պիղատոս ձէվաղ վէրտի • ՝նէ քի եազ- 22
մըշ էսէմ , եազմըշ իմ :

Իմոի ա՛սքէրլէրը Յիսուսուս խաչլա- 23
յընճա , օնուն էտնասալարընը ալտը
ափօրթի փայ էթմոիլէր՝ հէր պիր ա՛սքէրի-

յէ պիր փայ , վէ գաֆթանը փա ատըլար•
վէ գաֆթան ավքիշսիզ՝ պաշտան պաշտ
24 ալուտավութիւն տօգուտմա իտի : Իմոի պէ-
րի պիրինէ տէմիլէր • Օնու եըրթմայա-
լըմ , ըլսա օ քիմին օլա տէյիւ՝ օնուն ի-
չինն գուրա՝ աթալըմ • Թա քի՝ Նտավատ-
լարընը քէնտիլէրինէ փայլաշտըլար՝ վէ
գաֆթանըմըն իւղէրինէ գուրա՝ աթալը-
լար տէյէն եազը թէքմիլ օլա • Իմոի
ա՛սքէրլէրը պու շէյլէրի էթտիլէր :
25 Վէ Յիսուսուն խաչը եանընտա՝ օնուն
վալիտէսի՝ վէ վալիտէսինին գըզ քարն-
տաշը Կլէոպասըն գուրը Մարիամ՝ վէ
Մագդալէնալը Մարիամ տուրուր իտի :
26 Իմոի Յիսուս վալիտէսինի կէօրիւնճէ՝
հէմ ատվտիյի շայիրտի՝ քի եանընտա
տուրուր իտի , քէնտի վալիտէսինէ տէ-
27 տի • Եա՛ գարը՝ իշթէ օղլուն : Ընտէն
շայիրտէ տէտի • Իշթէ վալիտէն • Վէ օ
սահաթտան սէրու՝ օ շայիրա օնու քինտի
էվինէ ալըը :
28 Պունտան սոնկրա Յիսուս արթըք հէր
շէյին թէմամ օլտուղունու տէյտիյինէ ,
եազը թէքմիլ օլմագ իչինն՝ տէտի • Սու-
29 սայօրում : Իմոի օրտա սիրքէ իչէ տօղու
պիր գաապ տուրուր իտի • Վէ օնլար պիր
սիւնկիէրի սիրքէ իչէ տօղուրտուգ՝ պիր
գամըշա սարտըլար , վէ օնուն ալդընա
30 եագլաշթըրտըլար : Իմոի Յիսուս պիր-

քէյի աշտէղնուա տէտի • Թէմամ օձ-
մուշ տուր • վէ պաշընը էյիսի՝ ձան Թէս-
լեմ էթմէտի :

Իմոի Եէհուտիէր՝ հաղըրլըգ կիւնիւ 31
օլմաղըլա՝ ձէսէտլէր շաբաթ կիւնիւնուտ
խաչ իւզէրինուտ գալմայալար տէյիւ՝
(չիւն օ շաբաթ պէյիւք կիւն իտի,)
Պիղատոսա հալնաթարըլար քի՝ օնլարըն
ինճիքլէրի գըրըլսըն, վէ գալդըրըլսըն-
լար : Իմոի ա՛սքէրիէր կէլիպ՝ օնուն իլէ 32
պէրապէր խաչչանանդարըն պէրինին վէ
օպէրինին ինճիքլէրինին գըրդարըլար : Ընճ 33
մա Իսուսա կէլտիքլէրինուտ, օնու մր-
ըդ էօլմիւշ կէօրմէլէրի իլէ՝ օնուն ին-
ճիքլէրինին գըրմադարըլար : Լաքին ասքէ- 34
րնէրտէն պէրի՝ օնուն պէյրինիւ մըզ-
ըտ իլէ ատըտի • վէ տէր ա՛դաղ գան վէ
ասու չըգար : Վէ պունու կէօրէն՝ շէհատէթ 35
էթտի, վէ օնուն շէհատէթի կէրչէք
տիր • վէ օ պիլիր քի՝ կէրչէք սէյլէր,
Թա քի սիզ տախի իման էտէսինիզ : Չի- 36
րա պու շէյլէր վաղի՝ օլսուն քի՝ պու
եաղը Թէքմիլ օլա • Օնուան պիր քէմիք
դըրըլմայաճաղ : Վէ եինէ պաշդա պիր 37
եաղը տէր • Տէլտիքլէրի քիմսէյէ սա-
գադարլար :

Վէ պու շէյլէրտէն սոնդրա Արիմա- 38
Թիասան օլան Յուսէֆ՝ քի Յիսուսուն
շայլըտի՝ ամմա Եէհուտիլէրտէն գօրգու-

տանան կիզլի իտի՝ Պիղատոսա եաղ
վարտը քի՝ Յիսուսուն Թէնինի գալդը-
րա, վէ Պիղատոս իզին վէրտի • նմոի
կիլիպ Յիսուսուն Թէնինի գալդըրտը :
39 Հէմ մուգադատէմա Յիսուսա կէճմ իլէ
կէլէն Նիկոդէմոս տախի կէլտի, վէ
էնուշլիթրա գաստար միւրրիս տաֆի իլէ
40 ա՛սա աղաճը Թէրքիսի կէԹիրտի : Իմոի
Յիսուսուն Թէնինի ալտըլար, վէ Եէ-
հուտիլէրին տէֆն էթմէկտէ ա՛տէթի օձ-
մուշտա կիպի օնուս պահարլար իլէ չար-
41 շաֆլարա սարտըլար : Վէ օնուն խաչա
էդգարըլտըղը մահալտէ պիր պաղչէ՝ վէ
պաղչէտէ տահա էնինէ հիչ պիր քիմսէ
գօնմամըշ պիր էվէն մէզար վար իտի :
42 Իմոի Եէհուտիլէրին հաղըրլըգ կիւնիւ
օլսուդու էչուն՝ մէզար եաղը օլսու-
ղունան Յիսուս օրայա գօսուրտար :

ՊԱՂ Ի

1 Վէ հաֆԹանըն իլէ կիւնէշտէ՝
տահ՛ դարանըգ իքէն, տապահլայըն
Մագդալենացը Մարիամ մէզարա կէ-
լիպ՝ Թաշը մէզարտան գալդըրըլմըշը
2 կէօրտիւ : Իմոի սէյէրտախ Սիմոն Պէտ-
րոս՝ վէ Յիսուսուն սէվտիյի օնիր
շայիրտէ կէլտի, վէ օնլարա տէտի •
Տապահը մէզարտան գալդըրմըշլար, վէ

ծնու նէրէյէ գօտուգլաւրնը պիլմէյիզ։
Իմոն պեարտա վը օպիր շայերտա էրգ-
ալըար, վը մեզարա կէլէրէր իտի։ Վը
Իեհուի պէրատէր սէյիրտիրլէր իտի, վը
օպիր շայերտա պեարտոտան իլէրի տահա
էափուդ սէյիրտիլ՝ մեզարա էվվէլ կէլ-
ու։ Վը Տիւնիա կէօրուիւ քի՝ էարշաֆ-
լար տուրուր իտի. լոքին Իէրէի կէրմէ-
ու։ Իմոն ծնուն արարընճա Սիմոն պեա-
րտա կէլսի, վը մեզարա կիրտի, վը
կէօրուիւ քի՝ էարշաֆլար տուրուր ի-
տի. Վը ծնուն պաշընտա օլան մաղ-
րտանա էարշաֆլար իլէ պէրապէր տուր-
մազ իտի, իլա այրընճա պիր մահալ-
ատ տիւրիւլմիւշ իտի։ Իմոն օ զէ-
ման՝ էվվէլ մեզարա կէլէն օպիր շայեր
տանի կիրիպ կէօրուիւ, վը իննանտը։
Զիրա տահա եազըլը պիլմէզլէր իտի,
քի օնա՝ Տօմինէրտանէն գէլմէմիշ կէրէք
տիր։ Իմոն շայիրտլէր՝ Թէքրար մահալ-
էրինէ կիթտիլէր։

Ամմա Մարիամ մեզարըն եանընտա
ուշարըտա տուրուպ աղլար իտի. իմոն
օ աղլար իքէն, մեզարըն իչինէ պուգտը,
վը Իեհուանն Թէնին եաթտըղը մահալ-
ատ՝ պիրի պաշ Թարաֆընտա վը պիրի
այագլար Թարաֆընտա՝ պէյտլար ի-
չինդէ իքի մէյէք տուրուր կէօրուիւ։ Վը
ծնըղը օնա ատամլէր. Եա՛ գադը՝ նէ՞

աղլարընը. ծնըղարա ատի. Զիւն քի
Իապգըմը մեղարտան գալտըրտըղլար,
վը ծնու նէրէյէ գօտուլար պիլմէմ։
14 Գունըարը սէյլէյինճէ, կէրէյէ ատօն-
ուիւ. վը Իեհուանն կէօրուիւ քի՝ տու-
րույօր իտի, վը Իհուան օլտուղընու
15 պիլմէզ իտի։ Իհուան օնա ատի. Եա՛
գադը՝ նէ՞ աղտյօրսուն, քիմի՞ արայօր-
սուն. օ՝ պաղչէվան տը՛ր զանն էթմէյի-
լէ, օնա ատի. Եա՛ էֆէնտիմ՝ էյէր
ծնու սէն գալտըրտըն իսէ, ծնու նէ՞-
րէյէ գօտուն՝ ուանա սէօյլէ, վը սէն
16 ծնու գալտըրտըյըմ։ Իհուան օնա ատ-
ի. Եա՛ Մալիամ. օ ատօնիւպ՝ օնա
ատի. Ռաբբունի, քի խոճա ատմէք
17 տիր։ Իհուան օնա ատի. Պանա ատօ-
պանմա. զիրա տահա փէտէրիմէ էրգ-
մամըշըմ, լաքին գարնտաշլարըմա վա-
րըպ օնըարա ատ. Պէնիմ փէտէրիմ վը
սիզին փէտէրինիզէ՝ վը պէնիմ Ռլահըմ
18 վը սիզին Ռլահընըզա էրգտարըմ։ Մադ-
դաղէնալը Մարիամ կէլիպ՝ շայիրտլէրէ
խապէր վէրտի, քի Տապգը կէօրտիւ,
վը օ օնա պու չէյլէրի սէօյլէտի։
19 Իմոն հէման օլ կիւնտէ՝ հափթանընը
իլք կիւնիւնտէ ախշամընը, շայիրտլէ-
րին Ճէմ՝ օլտուղու մահալին գափու-
լարը տախի Ուհտուտլէրին գօրգուտան-
տան գափալը իքէն, Իհուան կէլիպ օր-

Թաւաա տուբաու, վէ օնլարա տէտի. Սէլամ սիզէ։ Վէ պաունու սէօյլէտի- 20
ինաէ, օնլարա քէնտի էլչիլինի վէ պէօյրիւնիւ հէօսէթէրտի. իսոի շա-
հիրտէր Բաղդը հէօրմէք իչի՝ շաղ օ-
ատուար։ Իսոի Յիսուս էինէ օնլարա 21
տէտի. Սէլամ սիզէ. Փէտեր ալէնի
նիզէ հէօնտէրտի իսէ, ալէն տախի ա-
զի հէօնտէրիրիմ։ Վէ պաունու ասէյլէ- 22
ինէ՝ իւֆլէտի, վէ օնլարա տէտի.
Ա՛զիզ Բոհ ալըն։ Փիմլէրին հիւճահ- 23
լարընը ա՛ֆվ էտէրսէնիզ, օնլարա ա՛ֆվ
օլունմուշ. վէ քիմլէրինէքինի ալը գօրսա-
նըզ, ալը գօնուտմուշ տուր։

Վէ օնիքիլէրտէն պիրի էքիզ տէնի- 24
լէն Թովմաս՝ Յիսուսսուն հէմտէմինաէ
օնլար իլէ պէրապէր տէյիլիտի։ Իսոի 25
օպիր շայիրտլէր օնա՝ Բաղդը հէօր-
միւք ատըմլէր. ամմա օ՝ օնլարա ա-
տի. Էյէր օնուն էլլէրինաէ մըխլարընը
նիշանընը հէօրիւտ՝ վէ պարմաղըմը մըխլա-
րըն նիշանընա գօմմազսամ, վէ էլինի օ-
նուն պէօյրիւնէ գօմմազսամ, ասլա հինան-
մայաճաղըմ։

Վէ ալթը հիւնտէն սօնկրա՝ էինէ 26
շայիրտլէր իչէրիտէ իսոիլէր, վէ Թով
մաս պէրապէրլէրինճէ իսի. գափու-
լար գափալը իքէն՝ Յիսուս հէլիպ օր-
Թաաա տուբաու, վէ ատի. Սէլամ

27 սիզէ։ Ընտէն Թովմաաա տէտի. Փար-
մաղընը պուրայա հէթիր, վէ էլլէրիմէ
պապ, վէ էլինի հէթիր, վէ պէօյրիւմէ
գօ, վէ իմանըղ օլմա, լաքին իմանը
28 օ։ Թովմաա ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէ-
տի. Պէնիմ Բաղդըմ վէ պէնիմ Ա՛ղա-
29 մըմ. Պէնի հէօրտիւքտէ իման էտտիզ։
Իսոի օնա տէտի. Պէնի հէօր-
տիւքիւմ իչիւն իման էտտիզ. նէ մուճը
հէօրմէյիպ իման էտէնլարա։
30 Իսոի՝ շայիրտլէրինէն հօնուշուն-
տէ պաշգա էօթ միւճիզլէթլար տա-
հա էյլէտի, քի օնլար պու քիթապ-
31 տա եազըլմըղ տէյիլլէր միր։ Ամմա
պունլար եազըլդը, ի՛ման քի Իսոիսուն
Ա՛ղտըր Օղլու Փրիաաա օլտուղունա
իման էտտիքճէ, վէ իման էթմէնիքճէ՝
օնուն ատընտա հայաթա մալիք օլատընըզ։

ԳԼՈՒԽ ԻԸ

1 Պու էֆէրտէն սօնրա՝ Իսոիս Թէբ-
րատ քէնաինէ շայիրտլէրինէ Տիբէրիա
տէնիզինին եանընտա հէօսէթէրտի. վէ
2 պէօյլէ հէօսէթէրտի։ Սիմոն Փէտրոս վէ
էքիզ տէնիլէն Թովմաս վէ Գալիլէա-
նըն Կանա շէհրինտէն օլան Նաթանա-
էլ վէ Զէբեդէոսուն օղուլլարը՝ վէ
օնուն շայիրտլէրինտէն ատաշգա էքի
3 քիշի տիրլիքտէ իտիլէր։ Սիմոն Փետ-

ըոս ծնլոյա սէտ. Պալըզ ալիամալա
կիտէրիմ. ծնա տէտիլէր. Պիղ տախ
պէրապէրինճէ կէլիրիղ. ծնլար ջըզլա
տէր ա՛գաչ գայըղա պինտիլէր, վէ օղ
կէճէտէ հիչ պիր չէյ թուռնամալը-
լար. Վէ արթըզ սապան օլուռնճա, 4
Յիսուս տէնիղ գըյըմընտա տուրուռ.
ամմա շայէրտէր՝ Յիսուս օղռուղուռնու
պիլմէղլէր խոսէ: Իման Յիսուս ծնլոյա 5
տէտի. Էյ չօճուգլար՝ հիչ պիր եէյճ-
ճէյինիղ վա՞ր մը. ծնա ճէվապ վէր-
տիլէր. Եօք: Վէ օ՝ ծնլոյա տէտի. 6
Ալը գայըղըն սաղ եանընտա աթըն, վէ
պուլաճագ սընըզ. իման աղթալըար, վէ
ծնու՝ պալըզլարըն չօղըռուղնոսան ար-
թըզ չէքմէյէ գաբան օլմադըլար: Իման 7
Յիսուսուն սէվտիյէ շայէրտա Պէտրոսա՝
Տապտ սըր տէտի. իման Սիմոն Պէտ-
րոս Տապտ օլոռուղնու իշնանընճէ, չըմ-
լագ օլմադըլա՝ գաղթանըղը գուչանըղագ՝
քէնոանինի սէնինէղ աղթար: Օպիր շա- 8
յէրտէր խոսէ՝ գարտոսան ուզագ օլմա-
յըճ՝ եքի եուզ ալշըն գոսար ա՛չգա
ընէքլէյէրէք՝ գայըղ իչէ կէլտիլէր:
Իման ծնլար գարտոյա չըգընճա, հա- 9
ղըր պիր քէօղ՝ վէ իսթիւնոսէ տու-
ըար պիր պալըգ՝ վէ հըմըք կէօրտիլ-
լէր: Յիսուս ծնլոյա տէտի. Ը իման 10

թուռնտուղնուղ պալըգլարոսան կէթի-
11 ըին: Սիմոն Պէտրոս չըգըր, վէ եուղ
հըւի իչէ իրի պալըգ իչէ տօղու ալը
գարայա չէքտի, վէ ծնլար պու գոսար
12 չօգ իլքէն՝ ալ եըրթըլմադը: Յիսուս
ծնլոյա տէտի. Կէլինճ՝ թահա՛մ եէյին.
վէ շայէրտէրին հիչ պիրի՝ Սէն քիմ
սին տէյիբ ծնու թէֆթիչ էթմէյէ ճէ-
սարէթ էտէմէզ իտի. զիրա Տապտ օղ-
13 տուղնու պիլըրէր իտի: Իման Յի-
սուս կէլտի, վէ էքմէյի ալըդ ծնլոյա
14 վէրտի, քէնտիլիք պալըգը տահի: Պու՝
հալա իւչիւնճիւ տէֆա՝ տըր քի՝ Յի-
սուս էօլիւլէրտէն գըյամ էթմոյէնէն
սոնկրա շայէրտէրինէ կէօրինտու:
15 Իման ծնլար թահա՛մ էթմոյէն սոնկ-
րա՝ Յիսուս Սիմոն Պէտրոսա տէտի.
Եա՛ Յունան օղլու Սիման՝ սէնի պուն-
լարտան զիյատէ սէվի՞րմիսին. ծնա
տէտի. Պէլի եա՛ Տապտ՝ սէն պիլիրսին
քի՝ սէնի սէվէրիմ. ծնա տէտի. Գու-
16 զուլարըմը կիւթ: Եինէ ծնա իքինճի
քէրըղ տէտի. Եա՛ Յունան օղլու Սի-
մոն՝ սէնի սէվի՞րմիսին. ծնա տէտի.
Պէլի եա՛ Տապտ՝ սէն պիլիրսին քի՝ սէ-
նի սէվէրիմ. ծնա տէտի. Գօյունլա-
17 ըըմը կիւթ: Օնա իւչիւնճիւ քէրըղ
տէտի. Եա՛ Յունան օղլու Սիման՝ սէ-
նի սէվի՞րմիսին. Պետրոս՝ ծնա իւչիւն-

ձիւ քէրւր՝ պէնի սէվԷրմիսին ամէն
ինչուն դառավէթԷննիս ծնա ամէն. Եա՛
Տառպ՝ սէն հէվինիննի ալԷրսին, սէն
ալԷրսին քի՝ սէննի սէվԷրիմ. Յիսուս
ծնա ասէն. Գոյմանլարըմը կիւԹ : Կէր- 18
ԷՔ՝ կէրԷՔ ամրիմ սանա, սէն կէնձ
ԷքԷն՝ քէնտի քէնտինէ գուշադ ատա-
լար ինին, վէ ինԹէտի յին էէրտէ կէ-
շԷր ինին. սանա ինիԹիալանատըղըն
շէմանի՝ էլչէրինի ուզատաձադըն, վէ
սանա ատաշդատը գուշադ ատալյաձադ,
վէ ինԹէմէտի յին եէրէ կէօնԹիւրէձԷՔ :
Վէ պուռնու՝ Ա՛լահը նէ էօլիւմ իլէ ի՛ր- 19
շէԹիէյէձէյինի ապցան էԹմէՔ իչինն
ապօյէտի. վէ պուռնու ապոիքսին սօնկ-
րա՝ ծնա ասէտի. Ա՛րտըմձա կիտ : Վէ 20
պէտրոս ապօնիւդ՝ Յիսուսուն սէվտի-
յի՝ օ ախշամ Թառ՛մինաս ծնուն կէօք-
պուռնէ ատուշին՝ վէ Եա՛ Տառպ սէնի
էլչ վէրԷձԷՔ քի՛մ ատը ատյին շայիր-
ատին արգասան կէլտիյինի կէօրտիւ :
Պէտրոս պուռնու կէօրիւնձէ՝ Յիսուսա 21
ասէտի. Եա՛ Տառպ՝ էա պուռ նէ՞ : Յի- 22
սուս ծնա ասէտի. Էյէր ինԹէրսէյմ
ՔԷ ո՝ Թա ատին կէլէնէատէՔ գալա, սանա
նէ՞. սէն ադուդմձա կիտ : Իմտի պուռ 23
ասէօղ գարնաուշուդա սատԼըդը ՔԷ՝ ո
շայիրա էօլմէդ. վէ Յիսուս ծնա ասէմ-
ատի ՔԷ՝ էօլմէդ, իլլա՝ Էյէր ինԹէրսէյմ ՔԷ՝

Թա ատին կէլէնէատէՔ օ գալա, սանա նէ՞
ասէտ :
24 Պու ԷՀյԼէր իչինն ԷՀսատէԹ էտէն՝ վէ
պու ԷՀյԼէրի եաղան պու շայիրա ատը,
վէ ալԷրտիդ քի՝ ծնուն ԷՀսատէԹի կէր-
25 ԷՔ ատը : Վէ Յիսուսուն էյԼէտիյի գայ-
րի ջօգ ԷՀյԼէր սահա վար, քի էյէր
ծնլար ատըն ալրդը եաղըլաձադը-
օղուրսա, զանն էտէրիմ քի՝ եաղը-
լան քէլԹասլար՝ ախունեայա ատին սըղմադ-
Ամին :

ԳՈՐԾՔ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ

ԵՒ

ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ ԱՄԻՆԱՅԻՆ ԱՂՔԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Ա՛Ն Թէոփիլոս՝ զմեզ զառաքելոցն նախընտրեալ
զամենայն ինչ սկսեալ առնել եւ ուսուցանել
2 մինչեւ ցաւուրն յորում ընկալաւ զպատուէր
առ հասարակաց Հոգւոյն սրբոյ զոր ընտրեաց
3 առաքեալսն զոր եւ ցուցեալ էր զանձն իւր
կենդանի յետ չարչարանացն իւրոց ի բազում
հաստատութեամբ՝ երեւելով նոցա աւուրս քա-
ռասն եւ խօսելով զարքայութենէն Աստուծոյ.
4 եւ ժողովեալ ընդ նոսա՝ պատուիրեաց նոցա
ի Երուսաղէմէ մի՛ երթալ՝ այլ սպասել զխոս-
տումն Հաւրն՝ զոր լուարուք ասացեալ ի բե-
5 րանէ իմմէ. զի Յովհաննէս ոչ ինչ մկրտեաց
ջրով՝ այլ դուք մկրտեսջիք Հոգւով սրբով ոչ
յետ բազում աւուրց այսոցիկ։ Իսկ նոքա ժո-
ղովեալ՝ հարցանէին զնա՝ եթէ Տէր՝ յայսմ
ժամու վերստին հաստատեսցես զարքայու-
6 թիւն Իսրայէլի։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Ոչ է ձե-
րոյ գիտել զժամս կամ զաւուրս զորս Հայր
7 եդ յիշխանութեան իւրում. Այլ առնուցուք
զզօրութիւն Հոգւոյն սրբոյ՝ որ գայ ի վերայ
ձեր, եւ եղիցիք ինձ վկայք ի Երուսաղէմ եւ
յամենայն Հրէաստան եւ մինչեւ ի Սամարիա
8 եւ մինչեւ ի ծագս երկրի։ Եւ զայս ասացեալ՝
ընդ երկինս ամպեցաւ առ աչս նոցա եւ ա-
ռեալ զնա ամպն ի նոցանէ։ Եւ մինչ նոքա
ակնդրուկ հայէին յերկինս ընդ երթալն նորա՝
9 ահա երկու արք կային առ նոսա հագեալ սպի-
տակազգեստիւք, որք եւ ասացին. Արք Գա-
լիլեացիք, զի՞ կայք հայեցեալ յերկինս. Այս
Յիսուս որ համբարձաւ ի ձէնջ յերկինս՝ այսպէս
եկեսցէ որպէս տեսէք զնա երթեալ յերկինս։
10 Եւ նոքա դարձան յԵրուսաղէմ յլեռնէն որ կո-
չի Ձիթենեաց, որ է մերձ յԵրուսաղէմ ի հե-
11 ռաւորութեան աւուր շաբաթու։ Եւ մտեալ
յարկս ուր էին հանգուցեալ՝ Պետրոս եւ Յա-
կոբոս եւ Յովհաննէս եւ Անդրէաս, Փիլիպպոս
եւ Թովմաս, Բարթողիմէոս եւ Մատթէոս, Յա-
կոբոս Ալփեայ եւ Սիմոն Նախանձաւոր եւ Յու-
դա Յակոբայ։ Սոքա էին միաբանեալ ամենեքին
կամաւ ընդ կանանց եւ ընդ Մարիամ մաւրն
Յիսուսի եւ ընդ եղբարսն նորա։ Եւ յաւուրսն
յայսոսիկ յարեաւ Պետրոս ի մէջ աշակերտացն
եւ ասէ (էին ամբոխ անուանց ի միասին մօտ
հարիւր եւ քսան)։ Արք եղբարք, պարտ էր
կատարել զգրոցն զայն զոր ասաց Հոգին սուրբ
առաջի Դաւթի զՅուդայի վասն որոյ եղեւ
առաջնորդ ընդ որս կալան զՅիսուս։ Զի ընդ
մեզ համարեալ էր եւ ընկալաւ զբաժին պաշ-
տաման սորա։ Եւ նա ստացաւ ագարակ ի
վարձու անիրաւութեան իւրոյ եւ անկեալ ի
վայր՝ պատառեցաւ ընդ միջոց եւ հեղին ամե-
նայն ընդերք նորա։ Եւ եղեւ գիտելի ամենե-
ցուն որ բնակեալ էին յԵրուսաղէմ, մինչեւ

նէ տիւշիւագ՝ օրթասընատան ջամլատը,
վէ հէվի պաղըրատըլարը տէօքիւլտիւ։
19 վէ պու՝ Երուսաղէմտէ հէվի սաքին
օլանլարա մա՛լիւմ օլսուն, շէօյլէ քի՝ օլ
թարլա ծնլարըն տիլինճէ Աքէլատամա՝
20 եա՛նի գան թարլասը տէնիլտի։ Զ՚նրա
Սաղմոս քիթապընատա եազըլմըշ ա՛ըր.
Օնուն մէքեանը վիրան օլսուն, վէ ծնատա
սաքին օլան օլմասըն. հէմ՝ Օնուն նա-
21 զարէթինի ղայրխախ ա՛ըրն։ Ինտի կէ-
րէք տուր քի՝ Տասղ Յիսուսուն արամը-
զա կիրիսղ ջըդտըղը պիւթիւն զէմանատէ
ալիշըմ իլէ ապրատըր Ճէմ՝ օլան ատէմ-
22 լէրտէն, Յովհաննէսին վաֆթիզլնատէն
պաշլայըղ պիզէն եօգարը ալընատըղը
կիւնէատէք՝ պուներարըն պիրի պիրէմիզճէ
օնուն գըյամ էթմէսինին շահիտի օլա։
23 վէ նէի քիշի՝ Բարսաբաս տէնիլէն Յուս-
տոս լագըտլանմըշ Յովսէփի վէ Մաստ-
24 թիայը տուրտուրտուբար։ Վէ ատա՝
Էտիղ տէտիլէր. Սէն՝ եա՛ հէվիսանինին
եուրէյինի պիլէն Տապ՝ պու նէի քիմ-
25 սէնին պիրինի սէչտիյին քիմ իսէ կէօս-
տէրտիղ, Ճա քի պու խըզմէթին վէ ա-
ռաքեալըղըն նասիպինի ալա, քի ծն-
տան Յուդա խուրուճ էթտի, քի քէնտի
26 պի մահալինէ վարա։ Վէ ծնլարըն գու-
րա՛լարընը վէրտիլէր, վէ գուրա՝ Մա-
տաթիայա տիւշիւտ՝ ծնպիր առաքեալա-
րըն սայընընա հէջտի։

հէօրտինէուզլնատ՝ պէօյլէ հէլէՃէք տիր։
Օ զէման ծնլար՝ զէյթինլիք տէնի- 12
լէն տաղտան Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր,
քի օ՝ շաբաթ եօլու միգտարի Երուսա-
ղէմէ եագըն տըր։ Վէ ծնլար ղէհդէ 13
կիրինճէ, օղ իւսթ օտայա ջըդտըլար,
քի օրատա սաքին օլսույօղլար իսի Պետ-
րոս վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս վէ
Անդրէաս՝ Փիլիպպոս վէ Թովմաս՝ Բար-
թուղիմէոս վէ Մատթէոս՝ Ալփէոս օղ-
լու Յակոբոս վէ Զէլոթէս Սիմոն վէ
Յակոբոսուն Գարնպաշը Յուդա։ Պուն- 14
լարըն Հիւմլէսի՝ գալըշար իլէ վէ Յի-
սուսուն վալիտէսի Մարիամ իլէ վէ օ-
նուն դարնաշլարըղ իլէ հէօնիւղ տիր օ-
լարագ՝ տուա՛յա վէ նիյազա տէվամ է-
տէրլէր իսի։

Վէ պու հիւնլէրտէ Պետրոս շայէրտ- 15
լէրին օրթասընատա՝ եիւզ եիրմի քիշի
գատար Էմ՝ օղնուշ իքէն՝ գալդըղ տէ-
տի. Ե՛ա գարնաշ ատէմլէր՝ Յիսու- 16
ս ԹուԹանըլարա գլատուշ օլան Յու-
դանըն հագդընա Դաւիթին աղզը իլէ
Ա՛զիզ Րուհուն վէրտին սէօյլէտիյի պու
եազը Թէքմիլ օղնագ հէրէՃէք իսի. Զի- 17
րա օ՝ պիզիմ սայընընատան իսի, վէ պու
խըզմէթին նասիպինի ալմըշ ըտը։ Իմ- 18
տի օ՝ նահագլընըն իւՃրէԹինատէն պիր
Թարլա էտինտի, վէ յէհուդան իւղէրի-

ՊԱՏ Բ

Վ Ե պենտեկոստե կիւնիւ կէլտիք- 1
տէ, հէպիսին կէօնիւլ պիր օլարագ պիր-
լիքտէ իտիլէր: Վէ ափանըդզ կէօքտէն 2
շիտատլը էսէն ըիւզիւնար սէսի կիւպի
պիր սէատ զուհր էտիդ՝ ընլարըն օթուր-
ուտուղտա պիւթիւն էվի ատլտուրտու: հէմ 3
ընլարտա աթէշ փէուէրինէ պէնզէր Թատ-
սիմ օլաուսուր սիլիր կէօրիւնտիւ, վէ
ընլարըն հէր պիրինին իւզէրինէ օթուր-
ուտու: Վէ հէպիսին Ա՛զիզ Ղուհ իլէ ատ- 4
ղտաղ՝ գայրի սիլէր իլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լատըլտը, ընձէ քի Ղուհ ընլարտա Թէ-
քէլլիմ էթմէյէ գոպուէն վէրմը էտի:
Վէ Երուսաղէմտա սաքին օրմուշ կէօք 5
պէթընտա օլան հէր Թայիֆէտէն կէլմէ
ի՛Թիգաֆը Եհուտաիէր վար էտի: Վէ 6
պու սէատա օլուռնձա՝ խալխ պիրլիքտէ
հէյրան օլուրլար էտի. զիրա հէր պի-
րի ընլարըն քէնտի սիլէնտէ սէօյլէտի-
կինի իշիտիր էտի: Իման հէպիսին շա- 7
շըպ Թա՛ձ ձիւմլէսի Գալիլէացըլար սէյ՛ի՞մի.
տէրլէր էտի. ԻշԹէ պու սէօյլէյէնլէ-
րին ձիւմլէսի Գալիլէացըլար սէյի՞մի.
Իման սիզ նի՛ձ հէր պիրիմիզ՝ տօղտու- 8
ղումուզ քէնտի սիլիմիզ իլէ սէօյլէտի-
կիմիզ իշիտիյօրտուզ. Վիզ ՓարԹէէրը 9

վէ Մարըար վէ Եղամըըըար՝ Մէսոպոտա-
մէ հէմ Եհհուտիաթմանտա վէ Կապա-
դովքիատա՝ Պոնտուսա վէ Ասիատա՝ 10
հէմ Փռիւգիատա վէ Պամֆիլիըատա՝ Մը-
սըատա վէ Կիւրինէ Թարաֆընտա օ-
լան Իթալյանըն ահմաթլընտան սաքին
օլանլար՝ վէ մէհատֆիր Ղօմանըըար՝ հէմ
պու Եհհուտիէր հէմ տէօնմիշլէր, Կռ- 11
րիտլիէր վէ Ա՛րապլար՝ Ա՛զամըն ա՛զիմ
իշլէրինէն քէնտի տիլլէրիմիզլէ նէ օնլա-
րըն քէնտի տէլլէրինէ էշիտիյօրուզ: Իմ- 12
մէ սէօյլէտիկլէրինէ էշիտիյօրտուզ: Իմ-
տի ձիւմլէսի շաշընըպ Թա՛ձ ձիւռմէսի
տէ ձիւմլէսի շաշընըպ Թա՛ձ ձիւռմէսի
ըէք՝ պիրլի պէրլիմիզ տէլլէր Իսի. Ա՛ձա-
պա պու՞ նէ՞ օլմաղը տըր: Պաշ- 13
ատա պիվզէննէտ տէլլէր Իսի քի՝ Ելիա
իլէ տօղմաուշտար տըր:
Ա՛մմա Պետրոս ծօղելէր իլէ տիւրա- 14
պէր տուրտուղ՝ տէմինէ գալտըըար, վէ
ընլարա սէօյլէտի. Եա՛ Եհհուտի տաղմ-
լէր՝ վէ Երուսաղէմտա ձիւմլէ տաքին օ-
լանլար՝ պու նիզ մա՛լիւմ օլսուն, վէ
լաղըմ սէօզլէրիմէ գուլաղ վէրսուն: Ջ Իրա- 15
պուն՝ պունլար՝ սիզին զանն էթմէյինիզ կի-
մի՝ ա՛ղրնօշ տէյիլլէր. չիւն քի հէնէոզ
սա՛ղ ա՛ղրնօշ տէյիլլէր. չիւն քի հէնէոզ
Ղուհ՝ Յովել փէյղամպէրտէն տէնիլէն
պու՝ Յովել փէյղամպէրտէն տէնիլէն 16
պու՝ Յովել փէյղամպէրտէն տէնիլէն
Ղուհ՝ հէր Թէնին իւզէրինէ 17
տէյօր Ա՛լլահ՝ հէր Թէնին իւզէրինէ
Ղուհումտան սէօզէձէ՛յիմ, վէ օղուլլա-

րընըզ հեմ զրպարտըընըզ վերյղամպերընե
հատձեզբեր, վե կենձերինիզ վահրեր
կեօրհձեզբեր, վե իրենթեսրերընիզ տիւ-
րեր կեօրհձեզբեր: Վե օ, կիւնեբերատ 18
գուռերըմեն խուշերինե՝ վե խաղերը-
ռերըմեն իւզերինե տասի Ըուհտաման
աեօքձեզյիմ, վե վերյղամպերընե հատ-
ձեզբեր: Վե կեդրատ եօգտերըտա հինք- 19
ակերը՝ վե եերատե աշատզատտա ա'ղամեթ-
ներ՝ գան վե ասեզ վե թիւթիւն տիւ-
մանը վերձեզյիմ. Ըատպերն ապօյինք 20
վե մեշհուր կիւնիւ կեղբեզատեն եվվել
կիւնեզ գատանըզտա վե այ գոնտա թեզպ-
տիւ օրաձատ: Վե օղա քի՝ հեր քիմ 21
Ըատպերն ատընտա նիտա եատերսե, խե-
ղտա տուրաձատ տըր: Եա՛ Իսրայել 22
ներ տասէմներ՝ ատու աեօգձերրի տինկվեյին.
Նաղարեթի Յիսուսու՝ Ղղահատան գուվ
վեթող իշխէր վե հինքմեթներ վե ա'ղամեթ-
ներ իղե սիզե խոպաթ օրաձմուշ տասէմի՝
(քի պատնարը քեֆտինիզեն ապետու-
նիզ իւզրե Ղղահ օրթաձրզատա խձրտա
եղեատ՝) Ղղահրեն թագաւոր օրաձմուշ 23
թեզտպերի վե էվվելտեն ապետմեսի իղե
պատնա եղե վերնեմիշ օղարատ աղտը-
նըզ, վե ամենամուսալարեն եղերի իղե
մրեղտյարատ եօղտուտիւնիւզ: Վե Ղղ- 24
ղահ եօղնա տաղրերընը ջեօղմեյիղե՝ օ-
նու տերնեթատ. ջիւն, քի օնատան տեր-

25 գօնմատզա միւռքեն տեյիղ իտի: Ձերտ
Դաւիթ օձատն հատդընատա տէր. Ղատ-
պը էմեխատտե՝ տայընմա եվվել կեօրհուր
խոխմ, զերտա ատղ նանըմատա տըր, քի
26 կըմըտտանմայըմ: Գատէտան իշխեն եերսե-
կիմ միւտրատք օղատզ՝ տեղիմ շատզանտը,
պատնատան մատտա՝ թեզնիմ տաքին իւմիտ
27 իւզրե ատքեն օղատձատ տըր: Ձերտ ձա-
նըմը ձեհհենհեմատե թերք եթմեկհձեք-
սեն, վե ա'զնեզնե չիւրիւքքիւք կեօրմե-
28 կե գեյ վերմեկհձեքքեն: Պատնա հայտ-
թըն եօղտերընը ապետրատեն. Եհուդեն-
տեն պենի շատզըտ նըն տօղտուրատձատ-
29 սըն: Եա՛ գարնատզ ատեմներ՝ տեզե Դա-
վիթ նահատետեն հատդընա ձեհտուրմե նըն
սեօյլենե պերնր քի՝ հեմ վեֆատե եթտե
հեմ կեօմիւտիւ, վե օնուն մեղտրը՝ թա
30 ատու կիւնեհտեք արատմըզտա տըր: Իմտե օ՝
վեհյատմներ օղատուզունատն պետե քի՝ Ա-
տտա օնուն պեզնենեն մեյվեսինատեն թահե-
թըրնատա օթուրմատ իշխեն թեզն հատեպեն-
ձե փրնատտատ գատըրատձատըզ իշխեն օնա
31 էեմեն նըն վա՛տ եթմիշ իտի. պատնա
էվվելտեն ապետու իշխեն Փրնատտատեն
տիրմեմետե հատդընատա սեօյլետե, քի օ-
նուն ձանը ձեհհենհեմատե թերք օղատն-
մատը, վե օնուն թեզնե չիւրիւքքիւքկեօր-
32 մատը, վե օնուն թեզնե չիւրիւքքիւքկեօր-
տե: Ատու Յիսուսու Ղղահ տերնեթ-
տի՝ քի օնուն հատդընա տեղ հեմիմեզ

վէ օլ կիւն ծնլար իւլ ալին ձան գատար
42 զամմ օլտու : վէ աւտքեալլարըն թա՛-
լըմընէ վէ իլհագլըղա վէ էքմէք փարկլե-
մէսինէ վէ տուա՛լարա տէվամ էթմէկտէ
խախլէր :
43 վէ հէր ձանա գօրգու կէլտի . հէմ
աւտքեալլարըն վասնթասի իլէ չօգ հէք-
44 մէթլէր վէ ա՛լամէթլէր իձրա օլտու : վէ
նման էտէնլէրին ձիւմլէսի պէր պէրատէ
խախլէր , վէ հէմ ընկլերի ագրալարըն-
45 տու միւշթէրիէք խոն : վէ միւքեէրինէ
հէմ վասիյէթլէրինէ տաճըտ՝ ծնլարը
հէմ վասիյէթլէրինէ տաճըտ՝ ծնլարը
46 տի : հէմ հէր կիւն կէծնիւլ պէր օլտուգ
հէ քէնէ տէվամ էտէրէր խոն , վէ էվ
լէրտէ էքմէք փարկէյէրէք՝ շազլըգ իլէ
վէ եիւրէք սատէյի իլէ պէրլէքտէ թա-
47 ա՛մ էտիպ , Ալլահ շիւքր էտէրլէր ի-
տի , վէ ձիւմլէ գաւմընի ինանմատ լուճ-
պուղալար ըտը . վէ Բ տապ հէր կիւն
գուրթուլան քիմսէլէրի՝ քենէտայէ զամմ
էտէր խոն :

ՊԱՂ Գ

1 Ալ է գեատու իլէ Ցուհաննէս պէր-
լէքտէ՝ տուա՛նըն ձագիր օլան՝ ազուզտուն-
ձու սատա՛թտա հէյքէլէ ջզգալտը խոն :

Վէ անաստը բահմինաէն Թօփալ օլուա՝ պաշգոլլըգպան կէօթիւրիւլիւր պիր ա-
տէմ վար իսի, քի օնու հէր կիւն՝ հէյ-
քէլէ կիրէնլէրաէն սատագա տիլէմէք
լէնիւն՝ հէյքէլին կիւզէլ աէնիլէն գա-
ֆուսու էանըննա գօրլար իսի: Պու՝ Պետ- 3
րոսան վէ Յովհաննէսին հէյքէլէ կիրէ-
ճէք օլտուգլարընը կէօրիւնճէ, սատա-
գա ալմադ լէնիւն եաըլարըը իսի: Իմոի
Պետրոս Յովհաննէս ըլէ օնա նայլար կ-
ատիւ՝ գիզէ պագ ատէսի: Վէ օ՝ օնլար- 4
սան պիր շէյ ալմադ իւմիտի իլէ՝ օն-
լարա ատիգաթ էթսի: Վէ Պետրոս 5
ատէսի. գէնատէ կիւմիւշ վէ ալթունն եօք
սուը, լաքին նէմ վար իսէ՝ սանա օնու
վէրիրիմ. Նայլարէթլի Յիսուս Քրիս- 6
տոսուն ատը իլէ գալգ, վէ եիւրիւ: Վէ 7
օնու սաղ էլինաէն թուԹուպ գալարը-
ը. վէ աէր ա՛գաա օնուն Թաապան-
լարը վէ Թօփուգլարը գուվվէթ պու-
սուսար: Վէ սըչրայըպ տուրսու, վէ 8
կէզաի. վէ եիւրիւյէրէք հէմ սըչրայա-
րադ՝ վէ Ալլահա աէնա էտէրէք՝ օնլար
իլէ պէրաապէր հէյքէլէ կիրսի: Վէ ալիւ- 9
թիւն գաւմ կէօրսիւ քի՝ օ եիւրիւյիւսի
Ալլահա համտ էտէր իսի. Վէ հէյքէ- 10
լին կիւզէլ գաֆուսունսա սատագա ի-
չինն օԹուրան պու սուր ատյիւ՝ օնու
Թաանըլըպ իսի. վէ օնա վագի՝ օլան

չէյսէն էօթիւրու շաշըպ հայրէթ իլէ
տօլսուալար:
11 Վէ օ՝ Պետրոսա վէ Յովհաննէսէ եա-
կընըշլըգէն՝ պիւթիւն գաւմ Թա՛ճճիւսա
էտէրէք՝ Սողոմոնաէն գուապակի անկը-
լան Տահալէ օնլարըն եաննըննա պիրլիքտէ:
12 Վէ Պետրոս կէօրիւնճէ, գաւմա ճէ-
վապ էյլէսի. Եա՛ Իսրայէլ ադամ-
լէր՝ պունա նէ՞ Թա՛ճճիւզ էտէրսի-
նիզ, եախսա պունու քէնտի գուվվէ-
թիմիզ եա ադինատլըղըմըզ իլէ եիւրիւԹ-
միշիզ կիպի նէ՞չիւն կէօզ ադիքեր
միշիզ: 13 Ալլահ՝ Ըբրահամ վէ Իսահագ վէ Յա-
կուբուն Ալլահը՝ ատալարընըզընըն Ա-
լլահը՝ Օղլու Յիսուսաա լ՛ուզէԹլիսի, օ-
նու սիզ էլէ վէրմինիզ, վէ Փիղա-
տոսուն հուզուրունսա՝ օ օնու սալը վէր-
մէյէ քէյ վէրմիշ լէքէն՝ օնու ինքիար էթ-
մէյէ քէյ վէրմիշ լէքէն՝ օնու ինքիար էթ-
14 մինիզ: Վէ սիզ Ա՛զիզ վէ Սաալը
ինքեար էտիսի՝ սիզէ պիր գաԹիլ ադամ
15 պաղըշլանմասընը տիլէմինիզ. Ամմա
հայաԹըն ադրվէրինի էօլտուրտուճունուզ,
քի Ալլահ օնու էօլտուէրտուն գալարը-
16 ը, վէ պիզ օնուն շահիտլէրի իզ: Վէ
օնուն ատընա օլան իման իլէ՝ օնուն ա-
ը պու կէօրտույիւնիւզ վէ պիլտիյինիզ
քիմսէյի գաւիլէտի. վէ օնուն վասի-
Թասի իլէ օլան իման՝ հէվլինիզին էօնիւն-
ուէ օնա պու Թէքմիլ սաղլըղը վէրտի:

նու Աբրահամա պառնու տէյէրէք · վէ էէ-
26 բին ձիւռէ գասիլէէրի սէնին զիւրրի-
բին ձիւռէ գասիլէէրի սէնին զիւրրի-
յէթինաէ սէրէքէթլէնէճէքլէր : Աստ
քէնաի Օղլունու սիրիլտիա՝ էվվէլա սի-
զին լէյնա ծնու կէօնաէրտի քի՝ սիզին
հէր սիրինիզի եարատաղլըգլարընըզտան
սէօնաէրմէյինէ սիզէ միւսապարէքլէյ է :

ԳԱՂ Դ

1 Վէ ծնլար խալգա սէօյլէր նէքէն,
քեահինլէր վէ հէյքէլին սէրտարը հէմ
Սադուկէցինլէր ծնլարըն նւզէրինէ կէլսի-
2 լեր · Զինն քի ծնլարըն խալգա թա՛լիմ
էթտիքլէրի վէ Յնսուս նէն էօխուէրտէն
սիրինլէյի խապէր վէրտիքլէրի նյնւն
3 կիւճէնտիլէր : Վէ ծնլարը նւզէրինէ
էլ սալըպ՝ էրթէսի կիւնէհատք հապտա
գօտուլար · զինրա սրթըզ տախտամ խոի :
4 Վէ քէլամը նյնւնէնէրտէն չօգ քիմսէ-
լեր նման էթտիլեր , վէ տաէմէրին սա-
յըսը սէշ սին գատար օլտու :
5 Վէ օլտու քի էրթէսի կիւնտէ՝ ծն-
լարըն հիւքիւմտարլարը վէ նիհթիարլարը
6 վէ քեահինլէրի՝ հէմ սաչ քեահին
Ընոս վէ Կայիափա վէ Յովհաննէս վէ
Ալէքսանդրոս վէ հէմ սաչ քեահին
նէսլինտէն օլանլար՝ Երուսաղէմտէ ձէմ՝

վէ չիմտի՝ եա՛ գարնտաշլար՝ պիլիրսիմ 17
քի հիւքիւմտարլարընըզ կիպի՝ սիզ տա-
լսի պիլմէզլիք էլէ էյլէսինիզ : Ամմա 18
Ալլահ ձիւռէ փէյղամպէրլէրին աղզը
էլէ Քրիստոսուն էլեմ չէքմէսի խու-
սուսունտա էվվէլտէն խապէր վէրտիյի
չէյլէրի՝ պէօյլէ Թէքմիլ էթտի : Իմտի 19
Թէվպէ էսին , վէ տէօնթիւն , քի կիւ-
նահլարընըզ սիլինսէլէր · Թա քի Րապպին
հուզուրունտան բահաթլըգ զէմանլարը
կէլէլէր , վէ սիզէ էվվէլտէն միւժտէ օ- 20
ղունտաչ Ցիսուս Քրիստոսու կէօնտէ-
րէ · Քի ծնու՝ կէօջ գապուլ էթմէլի 21
սիք , Թա Ալլահըն էղէլտէն պէրու
ա՛զիզ փէյղամպէրլէրինին աղզը էլէ
սէօյլէսինիյի հէմ չէյլէրին իճրա օլուն-
մասը վապթընտաէք : Կէրչի Մովսէս՝ 22
պառապատրա տէտի քի՝ Ալլահընըզ Րապպ
գարնտաշլարընըզտան սիզէ պէնիմ կիպի
պիր փէյղամպէր գալտըրաճագ տըր ,
օնու՝ սիզէ հէմ տէտիյի չէյլէրտէ տինիմ-
լէյէսինիզ : Վէ օլա քի՝ հէր օր փէյ-
ղամպէրի տինսիզէմէյէն ձան՝ գովմընը
արատընտան հէլաք օլունմաճագ տըր :
Վէ հէմ փէյղամպէրլէր տախի՝ Սա- 23
մուէլտէն հէմ սոնկրատքիէրտէն ճիւմլէ
տէօյլէ յինլէր՝ պու կիւնլէրի տախի խա-
պէր վէրտիլեր : Սիզ փէյղամպէրլէրին 24
վէ օղ ա՛հտընը օղուլլարը սընըզ , քի օ-

օլտուլար : Վէ օնլարը օրթատա տուր-
տուրուպ ոօրարլար իտի . Սիզ պունու
նէ՞ գուվվեթ իլէ վէ հա՞նկը սատ իլէ
էթմանիկիզ : Օ զէման Պետրոս Ա'զիզ
Բուհ իլէ ծօլտուպ՝ օնլարա տէտի . Էյ
գավմըն հիւքիւմտարլարը վէ Իսրայէլին
իխթիյարլարը , էյտէր ակիլ պու կիւն պիր
խատթա ատէմ օլան էյլիք էյլիւն՝ նէ՞
իլէ գուրթուլտուս սէյիւ թէֆթիշ օ-
լունույօր իտէք , էթմինիզէ վէ պիւթիւն
Իսրայէլ գավմընա մա'լիւմ օլսուն քի՝
սիզին խատյլատըղընըզ՝ վէ Ա'լլահըն ծօ-
ղըէտուէն գալտըրտըղըզ՝ Յիսուս Փրխատտան ատը իլէ՝ պու-քիմ-
սէ էօնիւնիւզտէ օնուն վասիթատի իլէ
ատղ տուրմուշտուր : Պու՝ սիզ եափտա- 11
ձիլէրտէն Թահգիր օլունան Թաշ տըղը ,
քի օ-քէօշէ պաշը օլսու : Վէ պաշդա 12
հիչ պիր քիմսէնին վասիթատի իլէ խէլատ
եօք տուր . զիրա կէօք ալթընտա ատէմ-
լէր արատընտա վէրիլմիշ պիր զայրի ատ
եօք տուր քի՝ պիզ օնուն վասիթատի իլէ
խէլատ պուլատ կէրէք օլա : Վէ օն- 13
լար Պետրոսուն հէմ Յովհաննէսին ձէ-
ատէթինին կէօրիւնճէ , օնլարըն օգու-
մատըղ վէ ձահիլ օլտուգլարընը անկլա-
մատըղտան Թա'ձիւպ էտէրլէր իտի , հէմ
օնլարըն Յիսուսուն պիլէսինճէ օլտուգ-
լարընը Թանըրլար իտի : Ամմա շէֆա 14

պուլմուշ ատէմին օնլար իլէ պէրապէր
տուրտուղունու կէօրմէլէրի իլէ , գարշը
սէօյլէմէյէ հիչ պիր շէյլէրի եօղ իտի :
15 Վէ օնլարը ճէմաա Թատան տիշարը ջը-
մաղա էմր էտիպ՝ արատընտա ձիվվէ-
16 րէթ էթմէրէք . Վէ սէտիլէր . Պու
ատէմլէրէ նէ՞ էյլէյէլիմ . զիրա օնլա-
րըն վասիթատի իլէ պիր պէնզի մի'ւճի-
զանը օլտուղու՝ Երուսաղէմտէ հէպ սա-
քին օլմանլարա մա'լիւմ օլտու , վէ ինչ-
17 էար էտէմէզլիզ . Լաքին խալգա տաճա զի-
յատէ եայըլմամատ իչիւն՝ պու ատ իլէ
արթըգ հիչ պիր ատէմէ սէօյլէմէմէյէ
օնլարա շիտատլի Թէհտիտ իլէ գօրդու
18 վէրէլիմ : Վէ օնլարը չաղըրըպ՝ օնլարա
Թէնպիհ էթմէրէք քի՝ Յիսուսուն ատը
իլէ ասլա սէօյլէմէյէլէր , վէ էյրէթ-
19 լէ տէյէլիմ : Ամմա Պետրոս իլէ Յովհան-
նէս՝ օնլարա ճէվապ վէրիպ սէտիլէր .
էյտէր սիզի Ա'լլահտան տաճա զիյատէ
ալնկլէմէք՝ Ա'լլահըն հուզուրունտա
20 հագ խէ , սիզ հիւքմէտին : Ձիւն քի
պիզ՝ կէօրմիւյիւմիւզ վէ իչիթմիյիմիզ
չէյլէրի սէօյլէմէմէյէ գատիր սէյիլ
21 իլ : Ամմա օնլար՝ խալգըն սէպէպին-
ատն օնլարա ա'զապ վէրմէյէ վէսիլէ
պուլմատըգլարընտան՝ էնինէ օնլարա գօր-
դու վէրիպ օնլարը սալը վէրտիլէր .
չիւն քի հէվէսի՝ վագի՝ օլան չէյ իչիւն

Ալլահա չինչը հաւրլէր իտի : Զիրա 22
օլ ատէմ քի՝ օնուն իւզէրինտէ ատու չի-
ֆանըն մի'անիզանըը օլմուշ իտի՝ պըրտ
հաչընտան զի յատէ իտի :

Վէ օնլար սայը վէրիլմիչքանէն սօնկ- 23
րա՝ քէնտի արտասաչլարընա հէյլոլէր ,
վէ պաշ քահինլէրինէն վէ իհթիսարլա-
րըն օնլարտա ձիւմլէ սէօյլէտիքլէրինի
իտապէր վէրտիլէր : Վէ օնլար իչէրին- 24
ձէ , հէօնիւլ պիր օլարտապ սէօյլէրինի .
Ալլահա պաղըրըպ տիւտիլէր . Եա՛
էֆէնտիմ՝ կէօյու վէ հէրի վէ տէնի-
զի վէ օնլարտա հէպ օլանլարը հապա-
տան Ալլահ՝ սէն սին . Սէն քի գու- 25
լուն Դաւիթին աղզը իլէ տէսին . Նի՞-
չին Թաւրիֆլէր գուտուրտուլար , վէ
գավմլէր պօշ չէյլէր տիւշինտիլէր .
Էրլին փատիշահլարը հաղը 26
տուլար , վէ հիւքիւմտարլար պիրլիքտէ
ձէմ՝ օլտուլար , Տաղտա գարշը վէ օ-
նուն Մէսիհինէ գարշը : Զիրա հադ- 27
գան՝ պու չէհրատէ մէնա էֆէնտիմ ի'-
սի Օղլուն Յիսուսա գարշը՝ կէրէկ
հէրվէդա կէրէկը Պոնտոսլու Պիղատոս՝
Թաւրիֆլէր վէ Խարայէլ գավմլէրի իլէ
ձէմ՝ օլտուլար , քի սէնին հէլինին վէ 28
Թէատիրինին իչրա օլմուշտա հէպ Թագ-
տիր հէյէտի չէյլէրի հաղլէր : Վէ 29
չիրմէք եա՛ Բաղդ՝ օնլարտէն գօրգուչ-

մալարընա պագ , վէ պու գուլլարընա
իհսան էյլէ քի՝ սէնին քէլամընը Թէք- 30
միլ Ճէսարէթ իլէ սէօյլէյէլէր , հէմ սէն
շիֆա վէրմէք իչուն էլինի ուզաթ , վէ
Ա'զիզ Օղլուն Յիսուսուն իսմի իլէ ա'-
լամէթլէր վէ հիքմէթլէր իճրա օլուն- 31
սունլար : Վէ օնլար տուա՝ հօինճէ ,
ձէմ՝ օլմուշ իտիքլէրի էէր սարսըլսըը ,
վէ հէփիսի Ա'զիզ Րուհ իլէ տօլսուս ,
վէ Ալլահընը սէօղլէնիս Ճէսարէթ իլէ
սէօյլէրլէր իտի :

Վէ իսան կէթիրէնլէրին Ճէմաա'թը 32
պիր եուրէք վէ պիր Ճան իտի , վէ
հիչ պիրի՝ քէնտի էշեասընտան պիր շէ-
յի չիչուն քէնտինին տէմէզ իտի . լաքին
հէփ շէյլէրի արտալարընտա միւշթէրէք
իտի : Վէ առաքեալլար պէօյուք գու- 33
վէթ իլէ Րապպ Յիսուսուն տիրիլմէսի-
նին շէհատէթինի վէրիրլէր իտի . վէ
օնլարընը հէփիսինին իւզէրինտէ պէօյուք
լութֆ վար իտի : Զիրա արտալարընը- 34
սա պիր միւհթաճ քիմսէ տապի էօղ
իտի . չիւն քի հէփ Թարըլարտա եա
էվլէրէ մալիք օլանլար սաԹարլար իտի ,
վէ սաԹըլան շէյլէրին պահասընը կէ-
Թիլսէ՝ առաքեալլարընը այագլարը էօ-
նիւնէ գօրլար իտի . վէ հէր պիրինէ՝
քիշինին իհթիաճընա կէօրէ էօղէլտի-
լիրլէր իտի : Վէ առաքեալլարտան Բաղ- 35

նաբաս՝ եա՛նէ Թէսէլևի օղլու լապըշ-
լանան ալեր Ղևիլե՝ Հինահ Գըպրըսը
Յուվեփին ալեր Թարլասը օլմադըլա, սա-
Թըթ՝ ապէյի կէԹիրսե, վէ առաքեալ-
լարըն այադլարընա գօսու։

ԳԱՂ Ե

1 Վ Է Ընանիա առընտա պիր ատէմ՝
Սափիրա էլէ պիր միւլք սաԹ-
2 ը։ Վէ գարըսընըն տախի խաբէրի
օլադադ պահասընտան ջաղը։ Վէ պիր
3 փայընը կէԹիրիպ՝ առաքեալլարըն ա-
յադլարընա գօսու։ Վէ Պեարոս ոէ-
տի։ Եա՛ Ընանիա՝ նի՞չին չէյԹան
սէնին գալպինի ասլատըդտու, քի Ս-
պիզ Տուհա եալան սէօյլէյէսին, վէ
4 Թարլանըն պահասընտան ջաղասընը։ Տէ-
յի՞լ մի՞ քի՝ գալը էիքէն սէնտէ գալը յօր
էիտի, սաԹըլըդտա ոէ՝ սէնին հիւք-
միւնտէ էիտի։ եա նի՞չին պու չէյի
էիւրէյինէ գօսուն։ առէմէրէ ոէյիլ,
5 էլաա Ալլահա եալան սէօյլէտին։ Վէ
Ընանիա պու սէօզլէրի իշիտիքճէն, էէրէ
ոիւշիւպ ձանը ջըգարը։ Վէ պուռնալարը հէմ
իշիտէնլէրին իւզէրինէ ա՛զիմ գօրդու
6 հէլտի։ Վէ հէնձէլէր գալդըպ՝ ձուա քէ-
ֆէնլէտիլէր, վէ տիշարը ջըգարըպ հէօմ-
7 ոիւլտե։ Վէ իւչ սաա՛Թ մէդտադի հէ-

ջինճէ, օնուն գարըսը վադի՛ օլանը պիլ-
8 մէյէրէք՝ իչէրի կէլտի։ Վէ Պեարոս օ-
նա ձէվապ վէրտի։ Պանա սէօյլէ, Թար-
լայը պո՞ւ գասապա մը վէրտինիզ։ Վէ օ՛
9 Պէլի, պուգասապա սէտի։ Վէ Պեա-
րոս օնա սէտի։ Ն՛իչին սիզ Տոպալըն
Րուհունու Թէձրիպպէ էԹմէյէ նէԹԹի-
ֆադ էԹտինիզ։ ԻլԹէ սէնին գօձանը
կէօմձնէլէրին այադլարը գափունուն էա-
նընտա ատըր, սէնի ոե ջըգարաճադ-
10 լար։ Վէ օ՛ ոէր ա՛գապ օնուն այադ-
լարընըն եանընա ոիւջիւոե, վէ ձանը
ջըգադը։ Վէ կէնձէլէր իչէրի կէլիպ՝ օնու
էօմիւջ պուլտուլար, վէ տիշարը ջըգա-
րընա՝ գօձասընըն եանընա կէօմիւլէբ։
11 Վէ պիւԹիւն քէնիսանըն իւզէրինէ՝ հէմ
պուռնալարը հէմ իշիտէնլէրին իւզէրինէ
պէյիւք գօրդու կէլտի։
12 Վէ առաքեալլարըն էլչէրի նէ գավմ-
ատա ջօգ մի՛ձիզադլար վէ հէքմէԹլէր
օլսու։ Վէ Ձիւմլէսի կէօնիւլտէրէ Տո-
13 զմունուն գուապէսինտէ խոնչէր։ Վէ
ադիրլէրատէն հիչ քիմսէ օնլար նէ պիր-
լէշմէյէ ՁէսարէԹ էԹմէզ խոի, ամմա
14 գավմ օնլարա Թա՛զիմ էոէր խոի։ Վէ
իման կէԹիրէն ջօգ էրքէքլէր վէ գա-
րըլար՝ տահա զիյադէսի նէ Տոպալա
15 գամմ օլուրլար խոի։ Ճէյլէ քի՝ խաս-
Թալարը մէյտանլարա ջըգարըրլար ի-

23 իսապէր վէրտիլէր, վէ տէտիլէր քի՝ կէր-
էլ ըզնատը Թէքմիլ էմնիյէթ նլէ գա-
վալը՝ վէ պէքճիլէրի գաիւուլարըն էօ-
նէնատ տուրուր պուլտուգ. ամմա ա-
ջընձա, նչէրիտէ հինչ քիմսէյի պուլմա-
ջընձա, 24 ատը: Իմտի կէրիք պէօյ-
կէրէք հէյչէնլին սէրտարը վէ պաշ քեա-
հինի ղընմըր պու սէօզլէրի իշիթմէյէրին-
տէ, օնլարտան էօթիւրիւ՝ պու նէ օլա-
ճագ, 25 տէ յինէ՝ Թա՛ճ Ճիւպ էտէրլէր իսի: Վէ
պիր քիմսէ վարըպ՝ օնլարա խապէր
վէրսէ, վէ տէտի քի՝ Իշիթ օղ հապ-
տա գօտուրտուճունուզ ադամլէր հէյչէնլէ-
րը, վէ տուրուպ խալդա Թա՛ճ լիմ
տիրլէր, 26 ատը: Օղ ղէման սէրտար խըզ-
մէթքեարլար իչ՛ վարըպ՝ օնլարը կէ-
թիրսէ, ամմա զօր նլէ տէյիլ. վիրա՛
Թաշլանմայալար տէյիւ խալգտան գօր-
գարլար իսի: 27 Վէ օնլարը կէթիրիպ՝
Ճէմաա'թտա տուրտուրտուլար. վէ պաշ
քեահին օնլարա սօրուպ տէտի. Սիզ 28
պու տա նլէ Թա՛ճիմ էթմէմէյէ սըղը
Թէնապհ էՙթմէտիք մի. վէ իշիթ Ե-
րուսաղէմի Թա՛ճիմինիզտէն տօղտուր-
տունուզ, վէ պու տաէվին գանընը նա-
զըլմիշճէ կէթիրմէք իսթէր սինիզ:
29 Ամմա Պետրոս վէ տուսքեարլար Ճէ-
վապ վէրիպ տէտիլէր. Ադամլէրտէն
տահա զիյատէ Ալլահա Թաա'թ էթ-

ան, վէ Եաճադըլար հէմ տէօղէքլէրը նա-
զէրինէ գօրըլար իսի, քի Պետրոս կէ-
լընճէյնի՝ պարի օնուն քէօլկէսի օնլարըն
այնըն նէղինէ տիւշէ: Հէմ էթրաֆ- 16
տա օլան շէհրլէրտէն չօղ խալգ տահի՝
իսապահար վէ նահիյէ րուհլարտան ա՛-
զապ չէքընլէր կէթիրէրէք՝ Երուսաղէ-
մէ ճէմ՛ օղուրլար իսի, վէ օնլարըն հէ-
վինի տաղալըրլար իսի:
Վէ պաշ քեահին հէմ օնուն պիրլէ- 17
այնճէ Ճիւմլէ օլանլար՝ մէվճիւտ օլան
Սատուկեացիլէրին ֆըրգասը գալգընպ՝ հա-
պսէտա խլէ տօղտուրտը. Վէ էլչէրինի ա- 18
զապէտարընը նէղինէ տալտընլար, վէ
օնլարը պէյլիճէ հապսընտա գօտուրտար:
Ամմա Տապալըն մէլէյի կէճէ նլէ զըն- 19
տանըն գաիւուտունուս աչըը, վէ օնլա-
րը ճընգալընպ տէտի. Վարըն, վէ տու- 20
րուպ հէյչէնտէ խալգա՝ պու հայաթընն
հէրի սէօզլէրինի տէօյլէյին: Վէ օնլար 21
նշիտինճէ՝ տապահարընը հէյչէնէ կիրտի-
լէր, վէ էօյրէտիրլէր իսի. վէ պաշ
քեահին հէմ օնուն ակրապէր օլան-
լար կէլիպ՝ Ճէմաա'թը վէ Իսրայէլ օ-
ղուլարընըն հէվի իհթիյարլարընը Ճէմ՛
էթտիլէր, վէ օնլարը կէթիրմէք իչ՛ուն
զընտանա ատըմ կէօնտէրտիլէր: Ամմա 22
խըզմէթքեարլար վարըպ՝ օնլարը զըն-
տանէտա տուրմայընճա. վէ տէօնիւպ՝

մէք կէրէք սիր : Պաղպաղըմըզըն Ա-
լահը սիզին ադաձա աըլսա էօ֊ըւրահ. 30
Յիւնիւզ Յիսուսու գալըրըրսը : Ալահ 31
օնու՝ քէնտի սաղ էլի իլէ եիւձէլթահ,
քի Սէրվիր վէ Գուրթարըճը օլուպ Իս-
լայէլէ թէվպահ վէ կիւնահլար ա՛վֆ-
լադը վէրիւ : Վէ սիզ պու փէրէյիդ 32
նէանէլէրէ օնուն շահիտլէրի իլ, Էէմ
Ալահըն օնա իլթաա՛թ էտէնլէրէ վէր-
ակի Ա՛զիզ Ղուհ սահիպ փէր :
Վէ օնլար իչլիթահլէրինուէ՝ գուսու- 33
բուրլար իսէ, վէ օնլարը էօլմիւրմէյէ
մէշվէրիլմէ էտէրլէր իսէ :
Ամմա Չիսուէ գավմտա մէ՛թէպէր 34
օլան՝ նօտա իսօձտը Գամաղիէլ ատըն-
ա պիր փարիսէյի քիմսէ Ձէմաա՛թտա
գալըբալ՝ էմր էյլէմէ քի՝ առաքեալա-
րը ադաձըդ սիշարը ջզապարալար : Վէ 35
օնլարա սէմ. Ա՛յ՝ Իսրայէլ սաէմլէ-
րի պու քիմսէլէրէ նէ էտէճէյինիզ
խուսուսունտա՝ քէնտիլիզլի սաղլընըզ :
Չ֊իրա պու ևէունլէրտէն ապահմ թ֊ևիտա 36
գալըբալ՝ քէնտիսի իչլիսն պիր պէօյ֊
քիմսէ պիր սէր իսէ, քի օնուն իլէ սա-
ՀԱՅտա սէօրմի էվոզ գառար սահմ պիր-
Ա՛իշի. սանմա օ՝ էօլմիւրիւլմիւս, Վէ օ-
նա հէվ իլթաա՛թ էտէնլէր տաղրըլըպ
հիչ օլմուշտ : Պաունտան ոօնկրա Թահ. 37
ըլմահ Ա՛ևունլէրինուէ Գալիլիտա Ցու-

դա գալդաը, վէ արտընա վաֆիր իսալէ
ձէլսլ էմեան. օ տախի հէլաք օլսու,
վէ օնա հէվ իլթաա՛թ էտէնլէր տա-
ղըլըբալ : Վէ շիմոն սիզ աէրիմ, 38
պու սահմէբտէն իրադ սուրսուն, վէ
օնլարը պրագըն. զիրա էյէր պու Թէտ-
պիր եախսա պու ա՛մէլ սահմէրտէն
խէ, ոլօզուլուր. Ամմա էյէր Ալահ- 39
ան իսէ, օնու ադօղլադա գաուիր օլադաձ-
սընըզ. օլմայա Ալահա ձէնկ էտէր տախի
պուլունաբիլ : Վէ օնա գայիլ օլսու- 40
լար, վէ առաքեալլարը չաղըրըպ ած֊
սէնլէր, վէ Յիսուսուն ադը իլէ սէց-
սէնլէր, վէ Յիսուսուն սաղ իլէ սէց-
սէնլէրէ, վէ Յիսուսուն ադը իլէ սէց-
սէնլէրէ

լէր իսի : Վէ ծնիքիլէր չայիրալէրին
ձէմաա՛թընը չալըրըպ տէսիլէր · Ալ-
լահըն քէլամընը թէրք էսիպ՝ ասֆրա-
լարա խըզմէթ էթմէմիշ խոշ տէյիլ սիր:
Իմամ եա՛ գարնաուշլար՝ արանըզտան
էյի չէհաուէթ օլունմուշ՝ Ա՛զիզ Րուհ
իլէ վէ ի՛լմ իլէ ասլու եէտի ատէմլէր
սէչլին, քի ծնլարը պու մասլահաթըն
իւզերինէ նասըպ էտէլիմ: Պիզ իսէ ասու՝
յա վէ սէօզլուն խըզմէթինէ տէվամ է-
տէլիմ : Վէ պու սէօզ՝ պիւթիւն ձէ-
մաա՛թըն հուզուրունտա խոշ կէօրինի-
տու · վէ իմամ իլէ հէմ Ա՛զիզ Րուհ
իլէ ասլու օլան Սաէֆտանոս նամ քիմ-
սէյի՝ վէ Փիլիպպոս վէ Գրոքորոս
վէ Նիկանորս վէ Տիմոնիս վէ Պար-
մենայը վէ Ընթաքեալը սէօնմէ Նիկո-
պոյոս սէչտիլէր : Վէ ծնլարը առաջ
եալվարըն հուզուրունտա ասլըտուրտու-
լար, վէ ասա՛ էտիպ՝ էլլէրինի ծնլա-
րըն իւզերինէ գօսուլար : Վէ Ան-
հըն սէօզիս արթըր իտի, վէ շայիրտ-
լէրին սայըսը Երուսաղէմտէ պայէթլէ
ջօղալըր իտի · քեահինլէրտէն ասխի չօգ
դալտաղալըգ իմանտա իթաա՛թ էտէրլէր
իտի :

Վէ Սաէֆտանոս լուքֆ վէ գուվ
վէթ իլէ ասլու՝ խալգտա պէօյուք հիք-
մէթլէր վէ ա՛լամէթլէր իչտրա էտէր ի-

տի : Վէ Լիսէրթինլէրէ հէմ գիւրե-
նէլիլէրէ վէ Ալէքսանդրիալըլարա մախ-
սուս օլան ճէմաա՛թ եէրինտէն պաշըլ-
լարը, հէմ Կիլիկիատան վէ Ասիատան
օլանլարըն պա՛շըսը գալգըպ՝ Ստեփան-
նոս իլէ մուճաատէլէ էտէրլէր իտի :
Վէ ծնուն սէօյլէյիշինտէ օլան ի՛լմէ
վէ րուհա գարշը տուրմայա գատըր տէ-
Լ Յիսլէր իտի : Ո զէման էլ ալթընտան
ատլմըշը գօտուլար, քի ծնլար՝ պիզ
պուն ան Մովսէսէ վէ Ա՛լլահա քուֆր
սէօյլէտտինիզ իչինթուն տէ-
տիլէր : Վէ իսրայէլ հէմ իհթէարլարը
վէ քեահինլէրին Թահրնէ էթտիլէր,
վէ իւզերինէ Եհուտիյէ էտիպ՝ ծնուս
գափտըլար, վէ ինճիլսէ կէթիրտիլէր :
Հէմ եալան շահիտլէրին տէքտիլէր, քի
ծնլար սէրբեր իտի · Պու ատէմ պու
ա՛զիզ մահալլէ վէ նօմոս գարշը քուֆր
սէօզլէրի սէօյլէմէքտէն ֆարիղ օլմազ :
Զիրա իչինթուն քի՝ Նազարէթլի Յէ-
սուս՝ քէնտիսի պու էրի պօզուպ
Մովսէսին պիզէ թէսլիմ էթտիյի ա-
Յընլարը սէյիշտիրէմէդիք տէտի : Վէ
ժէմլիստէ օթուրանլարըն ճիւմլէսի օ-
նա կէօզ տիքիպ՝ ծնուն եիւզիւնիւ մէ-
լէք եիւզիւ կիսպի կէօրտիւքտէ :

ՊԱՊ Ւ

Վ Է պաշ քեահին ոէսի. Հապ- 1
գան պու ՀԷյլէր պէօյլէ՞ մի տէր: Վէ 2
օ ոէտի. Ես՝ առէմէր՝ գարնաուշլար
վէ պապալար՝ տինկլէյին. Պաղամըզ
Աբրահամ խոռանտա ապքին օլմազ-
ատան էվվէլ՝ ատհա Մելքիզեդեկ լաքէն,
ՃԷվիլ Ուլահ օնա կէօրիւնիւպ ոէտի. 3
Վէյտէթինաէն վէ խըսըմլարընըն եա-
նընտան ջըգ, վէ սանա կէօսթէրէճէ-
յիմ տէյարա կէլ: Օ զէման օ՝ զիլ- 4
ատնլէր տէյարընատան ջըգըպ՝ խոռան-
ատա ապքին օլտու. օլատան ատխի՝
պապատը հօլախուքատէն ատնկրա՝ օնու
ատա չիմտի տիզին սապքին օլտուլտունուպ-
տէյարա կէօջիւրտու: Վէ օնատա օնա 5
պիր այոպ պոռաՃագ էէր պիճէ մի-
րա՛ս վէրմէտի. վէ օնուն հվատը հօղ
լաքէն՝ օնա վէ օնատան ատնկրա զիւրրիւ-
յէթինէ միւլք օլմազ իշխեն օնու վէր-
մէյէ օնա վա՛տ էյլէտի: Վէ Ուլահ 6
պէօյլէ ոէյլէտի քի՝ Օնուն զիւրրիյէ-
թի էոռ ոէյարատա միռոռֆիր օլմազագ,
վէ ուհօրի էիւզ էլլ օնա գուլտագ
էթռոփրէՃէքլէր, վէ էզիյէթ էոէՃէքլէ-
էր: Վէ շօլ գուլտագ էոէՃէքլէրի 7
Թռոփէյի ոէն հիւքմ էոէՃէյիմ ոէ-

տի Ուլահ. վէ օնատան ատնկրա ջըգըպ՝
պու մահալատէ պաղա իՃատէթ էոէ-
8 Ճէքլէր: Վէ օնա ատնտնէթ ա՛տտը վէր-
տի. վէ պէօյլէՃէ օնա խռատակ ատղ-
ատա, վէ ոէքիզնՃի կիւնոռէ օնու ատն-
դէթ էյլէտի. խռատակա ատախի Յա-
կոբ՝ վէ Յակոբա օն էէլ նռհռապեռ-
9 լէր փօպռռ: Վէ նռհռապեռլէր Յովսէ-
փի գըզըպռնըպ՝ Մըսըրա ՀՀօդ-ու-ղռ-մէ-
էէն ատթռըլըպ. վէ Ուլահ օնուն
10 լէճ էտի. Վէ օնու Ճիւմլէ սըգընը-
թըլըպընատան գուրթարտը, վէ օնա
Մ՛ըսըր գռատէչռռնը փարաուռնուն հու-
ղուրտնատա լուԹփ վէ ի՛լմ վէրտի.
օ տա օնու Մ՛ըսըրըն վէ Ճիւմլէ քէն-
տի էվինէն իւզերինէ ատիվէր նատ
11 էԹտի: Վէ ատիւԹիւն Մ՛ըսըր հէմ
Ջռնան ոէյարը իւզերինէ գըԹըպ վէ
պէյնուք սըգըԹ էԹըպ, վէ պապա-
լարըմըզ զահիրէ պուզմազլար էտի:
12 Վէ Յակոբ Մ՛ըսըրատա պուզսուց վար
էտէյինի իշիտինՃէ, իսԹիֆատա պապա-
13 լարըմըզը կէօնտէրտի: Վէ էքինՃի ոէ-
Ֆա՛ռռ՝ Յովսէփ քէնտինի գարնտաշ-
լարընա ակլոռրտի. վէ Յովսէփին ռօ-
14 լարընա ակլոռրտի. յու Փարաուռնա մա՛լիռմ օլտու: Վէ
Յովսէփ կէօնտէրիպ՝ քէնտի ապապատը
Յակոբռռ վէ հէմ էղրարլարընը էէԹ-
միշ սէշ Ճան օլարագ՝ ռա՛վէԹ էյ-

նահապետէդ էբթխինի կէօրմէքէն ծա
թէասհիւպ էթմէի · վէ Մըսըրլըյը էօլ
տիւրիւպ՝ զուրմ էբքէնին հապգրնը հապ
25 էյլէմի : վէ զանն էտէր իսի , քի
գարնտաշլարը՝ Ալլահ ծնլարա ծնուն
էլի իլէ գուԹուլուշ վէրտիկինի անկ
լայաճագլար · ծնլար իսէ անկլամատը
26 լար : վէ էրԹէսի կիւն՝ ծնլար նիզա՝
էտէրքէն ծնլարա կէօրիւնտիւ , վէ օն
լարը սուլհա իպրահիմ էտիպ տէտի ·
Եա՝ ատէմլէր՝ սիզ գարնտաշլարընըզ ,
նի՞չիւն պէրի պէրլինիզէ նահապետզ է
27 տէրսինիզ : Ամմա ծօնշուտունա նահապ
լըզ էտէն՝ ծնու ըչտա էտիպ տէտի ·
Սէնի պէզիմ իւզէրիմիզէ հիւքիւմտար
28 վէ գաալը քի՞մ Թա՛յին էթտի · Սէն
պէնի՝ տիւն Մըսըրլըյը էօլտիւրտիւ
յիւն վէձհ իւզրէ՝ էօլտիւրմէ՛ք մի իս
29 Թէրսին : վէ Մովսէս պու սէօզտէն
էօԹիւրիւ գաչըպ՝ Մադիամ սէյյարըն
տա զարիպ օլտու , վէ օրատա ծնտ
30 իքի օղուլ տօղտու : վէ գըրպ էլլ
Թէմամ օլտունճա , Սինա տաղընըն
չէօլիւնտէ պէօյիւրԹլէն աԹէչի ա՛լէ
վինտէ ծնա Ըատպըն մէլէյի կէօրիւն
31 տիւ : վէ Մովսէս կէօրտիւյիւնտէ ,
սէյրտնա Թա՛ճճիւպ էթտի · վէ պապ
մագ իչինն էաքըն վարլըքէն՝ ծնտ
32 Ըատպըն սէսի օլտու · Պէն սէնին

լէտի : վէ ճահլը Մըսըրտա էդտի , վէ 18
քէնտիսի հէմ պոպալարընմըզ էօլտիւ
լէր · վէ Սէնբէմէ կէօԹիւրիւլտիլէր , 16
վէ Աբրահամըն՝ Սինբէմին պապսը Ե
մովսուն օղուլլարընտան ապէչ գլամ
Թի իլէ տաԹուն ալմըշ իսանի մէշտ
րա գօնտարտուլար : վէ Ալլահըն Ա 17
րահամա էէմին իլէ էԹտիկի վա՛տըն
զէմանը էապլաշըպճա՝ Մըսըրտա
գավմ ատԹտը , վէ չօղալտը օղ վապ
Թատէք քի՝ Յուսէֆին պիլմէյին պէր 18
զայըն վուտուիշահ գալգտը : Գոտ պի 19
զիմ միլլէԹիմիզէ հիլէ գէտրուպ՝ պա
պալարընմըզտա էզլէյէԹ էյլէտի , չէօլէ
քի օնլարըն մա՛ասումլարը սաղ գալմա
յօլար աէյիւ՝ տիշտրը աՁԹա ըչտը :
վէ օղ զէմանտա Մովսէս աօղտտա . 20
վէ Ալլահըն հուզուրտունտա կիւնէլէ ի
տի , վէ իւչ այ պապատընըն էզլինտէ
պէռլէնտի : վէ • տիշտրը աՁԹըլմադը 21
լա օնու փարաաոնուն գըզը ալըպ՝
քէնտինէ օղուլ տէյիւ պէռլէտի : վէ 22
Մովսէս Մըսըրլըլարըն հէր իլիմինտէ
Թէրպիյէ օլունտու . վէ աէօզլէրինտէ
հէմ ա՛մէլլէրինտէ գուվվէԹլի իսի :
վէ սիննինին գըրգընճը եըլը Թէմամ 23
օլտուգտա , օնուն գալգինէ կէլտի քի
գարնտաշլարընը՝ Իսրայէլ օղուլլարընը
զիյարէԹ էտէ : վէ պիր քիմսէնին 24

ապաքալարընըն Ալլահը՝ Աբրահամըն
Ալլահը վե Իսահակըն Ալլահը վե
Յակոբուն Ալլահը իմ. վե Մովսէս
ղայէթէ գօրգմալ ըլա պագմալա ձէ-
սարէթ էտէմէտի : Վէ Իսպալ օնա 33
ատի. Ա յապլարընտան այագ գասը-
նը էօղ. վերա տուրտուղուն մահալ
ա'զիզ եէր տիր : Պէն՝ Մըսըրտա օ- 34
ղան գավմըմըն էղկէթինի հէր վէճն-
լէ կէօրէսպ՝ վե օնլարըն ահընը իշե-
ատիպ օնլարը գուրթարմալա էնատիմ.
վե շիմտի կէլ՝ պէնի Մըսըրա կէօնտե-
րէյիմ : Օնլարըն՝ պէնի հիւքիւմտար 35
վե գասը քի՞մ թա՛յին էթտի տէյ-
րէք ինքեար էթտիքլէրի Մովսէսի՝ հէ-
ման օնու Ալլահ պէյնուրթլէնտե օ-
նա կէօրիւնէն մէկէյին եէտի նէ՝ հիւ-
քիւմտար վե գուրթարըճը կէօնտէր-
տի : Օնլարը՝ Մըսըր տէյնտան վե 36
գերել տէնիլտե վե չէօլտե գերդ եել
հիւքմէթլէր վե ա'լամէթլէր էյլէյէրէք՝
պու ըղըպարը : Պու օղ Մովսէս տիր 37
ըքի՝ Իսրայէլ օղուլլարընա տէտի. Սի-
զէ Ալլահընըղ Իսպալ գապընտաշը-
րընըզտան պէնիմ կիպի պիր փէյղամ-
պէր գապարըպճատ, օնու տինիվէյէտի-
նիղ : Պու տուր օղ քիմսէ քի՝ օնա 38
Սինա տաղընտա պէյվէյէն մէկէք նէ՝
վե պապալարըմըզ նէ պէրապէր չէօղ-

տէ քինէսատե իտի, քի օ պիզի վէր-
մէք իչին հայաթ պէօզէրի պէրը.
39 Քի օնա պապալարըմըզ մէհթի'ե օղ-
մագ իսթէմէտիէրը, նէրա բէտտա էթ-
մագ իսթէմէտիէրը, վե էհուրէքլէրի նէ Մըսը-
րա կէրի տէօնտիւէրը. չիւն Ահարո-
ղա պէրի տէօնտիւէրը. պիզե ալլահլար եատի,
40 նա տէտիէրը. Պիզե ալլահլար եատի,
քի օնլար էօնիւմիւզճէ կիտէրէր. զի-
քա շու պիզի Մըսըր տիյարընտան չը-
ղարան Մովսէս՝ օնա նէ օլտու պէնէ-
41 մէյիղ : Վէ օղ կիւնէրտե պու էզ-
եափտըլար, վե փուռթա գուրպան տու-
նուպ՝ քէնտի էլէրինէն ա'մէլլէրի նէ
42 պէֆտա պիւրէրէր իտի : Վէ Ալլահ
օնլարտան պէօնիւպ՝ օնլարը կէօյիւն ա-
քէրինէ ի'պատէթ էթմէյէ թէսլիմ
էյլէտի, նիճէ քի փէյղամպէրլէրին
քինթապընտա եազըլմըղ տըր. Ե՛
Իսրայէլ էվլի՝ էօլտէ գըրդ եել պա-
նա հէչ պօղազլանմըղ տավարլար վէ
43 գուրպանլար տունտուռո՞ղ մու : Վէ
Մողքուն չաադըրընը վե ալլահընըղ
Հուեմիանըն էըլտըզընը՝ չոլ ահճտէ
գըլմագա եափտըղընըղ տուրէթլէրի
պէրի՝ Հէպտէրէ. պէն տախի պիզի՝
Բաբիլօնտան էօթէյէ ինէթիպալ էտե-
44 ճէյիմ : Էհատէթ չաադըրը էօլտէ
պապալարըմըզըղա իտի, նիճէ քի
Մովսէս պէյղէյէն՝ օնու կէօրմէյիւ

էօրնէյէ կէօրէ եաւիմաղա Թէննաիհ
հյլէմիշ խոի. Փի օնու պաղպալարը- 45
մըզ ալլա՝ Յեսու ըլէ պէրաքէր՝ պա-
պալարըմըզըն էօնիւնաւէն Ալլահըն սիւր-
տիւյիւ Թայիֆէլէրին միւլքիւ իչինէ
կէմիլրտիլէր, Թա Դաւիթին կիւնլէ-
րինէտէք. Փի օ՝ Ալլահըն հուզուր- 46
բունտա լութֆ պուլուա՝ Յակոբուն
Ալլահընա պիր մէքեան պուլմադ տի-
լէտի: Ամմա Սողոմոն օնա պիր կվ 47
եաւիտը: Լաքին Թաա՛լա կվ ըլէ եա- 48
վրըլըզ հէյքէլէրդաէ սաքին օլմազ,
նիշէ քի վէյլամպէր տէր. կէօք 49
Թախթըմ ալը, վէ եէր այադպարըմըն
պատամադը ալը. պանա նա՞սըլ կվ
պիննա էտէձէքսինիզ՝ տէյօր Դապպ,
եահոա բահաԹըլուլմըն մահալլի հան-
կըսը ալը. Պունլարըն ձիւմլէսինի է- 50
լիմ եա՞փմաալը մը: Եա՛ սէրԹ պու- 51
յունլուլար վէ էնբէյէ հէմ պու-
լադըրը պիւննէԹախիլէր՝ պիլ տայիմա
Ա՛զիզ Րուհա պադրը տուրտուրսու-
նուզ, պիլ տէ պաղպալարընըզ կիպի:
Պադպալարընըզ վէյլամպէրլէրին հա՞ն 52
կըսընը պօվալամաալըդար. վէ օնլար՝
Սաալըն կէլմէսի խուսուսունտա կվ
վէլտէն սէյվէյհնլէրի էօլտիւրտիւլէր,
քի շիմտի պիլ օնաւն էլէ վէրիձիլէ-
պէ վէ պաՊիլէրի օլմուշտունուզ.

53 Սիզ քի նօմսուս մէլէքլէրին խտարէ-
սի վասիԹասի իլէ ալտընըզ, վէ տապ-
լամատընըզ:
54 Վէ օնլար պու չէյլէրի իշխտիր ի-
քէն, եիւրէքլէրինտէ գուտուրուպ՝
տիշլէրինի օնուն իւզէրինէ գըձըրտա-
55 տըլըր խտի: Ամմա օ՝ Ա'զիզ Րուհ
իլէ տօլու օլմադըըա, հէօքլէրինի կէօ-
յէ տէքիպ՝ Ալլահըն ձէլալինի՝ վէ Յէ-
տուտու Ալլահըն տադ եանընտա տու-
րուր կէօրտիւ, վէ տիւտ. ԻշԹէ
կէօքլէրի աչըգ՝ վէ Ադէմ Օղլունու
Ալլահըն տադ եանընտա տուրտուր
56 կէօրիւյօրում: Վէ օնլար եիւքտէք տէս
իլէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը Թըդա-
տըլըր, վէ ձիւմլէսի ատրուէն օնուն
57 իւզէրինէ հիւձիւմ էԹտիլէր. Վէ
չէհրաէն տիշտրը չըգարըպ՝ Թաշլար-
լար խտի. վէ չահիտլէր քէնտի էս-
վասլարընը՝ Սօղոս տէնիլէն պիր կէնձ
տադմին այադլարը եանընտա գօտուրտար.
58 Վէ Սաեփաննուս Թաշլադըտար ըտը,
քի նիտա էսիպ տէր խտի. Եա՛ Րապպ
59 Յիսուս՝ րուհումու գապուլ էյլէ: Վէ
պիղ չէօքիպ՝ պէյնիք տէս իլէ չա-
ղըրտը. Եա՛ Րապպ՝ պունու օնլարա
կիւնահ սայմա. վէ պունու աէյվէյհի
ույուտտու. վէ Սօղոս օնուն գաՊիլե-
նէ բիզա վէրմէշ էտի:

ՊԱՊ Ը

Վ֊Է օր կիւնաէ Երուսաղէմաէ օլան
քէլիձատէ պէօյուք գօվալայըշ օլսուս,
վէ առաքեալլարուան մատա՝ Ճիւմլէսի
Եհհուատխեթանըն վէ Սամարիանըն հէր
սէմթինէ տաղըլըշըլար : Վ֊Է Ստեփան
նուսու պա'զը մինատար ատէմլէր հէօմ
մէյէ կէօթիւրտիւլէր, վէ օնուն իւզէ
րինէ պէօյուք ֆէրեատ էթտիլէր : Վ֊Է
Սօղոս էվատէն էվէ կիրիպ կէրէք էրքէք
լէրի կէրէք գարըշարը սիւրիւքլէյէրէք
հապատ թէսլիմ էթմէքլէ՝ քէլիսայը խա
րապ էտէր խոմ :

Իմոի տաղըլան քիմսէլէր՝ աէօղիս
միւժտէ էտէրէք ասօլաշըրլար : Վ֊Է փի
լիպպոս Սամարիանըն պիր շէհրինէ կ֊
նիւ՝ օնլարա Քրիստոսու վ'ազ էտէր
խոմ : Վ֊Է խալխ փիլիպպոսուն էյլէ
սէյլ մի'ճիզլաթլարը իշիթմէկլէրի վէ
կէօրմէկլէրի իլէ՝ կէօնիւլ պիր օլարագ
օնուն սէօյլէտիքլէրինէ սիւդգաթ էտէր
լէր խոմ : Զիրա նաճաք րուհլար՝
զաալի էթտիքլէրի ջօգ քիմսէլէրտէն՝
պէօյուք սէս իլէ պաղըրըպ ջըգարըլար
խոմ . հէմ ջօգ քէօթրիւմ վէ թօփալ
քիմսէլէր ասաղաըրլար : Վ֊Է օր շէհրէ
պէօյնաք ջաղըդ օլսուս : Վ֊Է օր շէհր

ուէ՝ էվվէլտէն պէրու Սիմոն ատընատա
պիր ատամ վար խոմ, քի օ սիհիր֊
պիր ատամ վար խոմ, քի օ սիհիր֊
պաղըդ էտէրէք Սամարիանըն թա՝
յիֆէսինի հէյրան էթմէքլէյ՝ քէնտիսի
նէյնի պիր պէօյուք քիմսէ տիր տէր ի֊
նէյնի պիր պէօյուք քիմսէ տիր տէր ի֊
վիսի օնա՝ Ալլահըն պէօյուք գուվվէ֊
թի պու տուր տէյէրէք՝ տիգգաթ է֊
տէրլէր խոմ : Վ֊Է օնա տիգգաթ էտէր֊
լէր խոմ . չիւն քի օնլարը՝ սիհիրլէր
նէյէ վաֆիր զէման հէյրան էթմիշ ի֊
նէյէ վաֆիր զէման հէյրան էթմիշ ի֊
վէ Յհաուս Քրիստոսուն ասը խատու֊
ատընատա միւժտէ էտէն փիլիպպոսա ի֊
նանըպըլարընատա՝ էրքէք էրքէքլէր կէ֊
րքէք գարըլար վաֆթիպ օլուրլար խոմ :
Վ֊Է Սիմոն՝ քէնտիսի տախ ինանտը,
վէ վաֆթիպ օլուպ՝ տայիմա փիլիպ֊
պոսուն էանընատա տուրուր խոմ . վէ
նիշրա օլունան ա'լամէթլէրի հէմ պէօ֊
յուք գուվվէթլի իշլէրի կէօրիւպ՝ հէյ֊
րան օլուր խոմ : Վ֊Է Երուսաղէմտէ
օլան առաքեալլար՝ Սամարիանըն Ա֊
լահըն սէօզիւնիւ գապուլ էթտիյինի
լահըն սէօզիւնիւ գապուլ էթտիյինի
իշիթտիքլէրինատէ, օնլարա Քեատուս
Վ֊Է Յովհաննէսի կէօնտէրտիլէր . Քի
օնլար էնիպ՝ օնլարտան էօթիւրիւ տուս՝
էթտիլէր քի՝ օնլար Ա'զիզ Րուհ ալա֊
լար : Զիրա տահա օնլարդն հիչ տի֊

րինին Իսղելինէ Բոահ տիւշմեմիշխոի.
լալին Եալէնըշ Բապա Յիսուսան ա-
տրնա վաֆթելոզ օլնուշ խոիլէր : Օ զէ- 17
ման ծնլալըն Իսղելինէ էլիսինի գօր-
լար խոի, վէ ծնլար Ա՛զիզ Բուհ ա-
լուշալ նոռի : Վէ Սիմոն՝ առաքեալ 18
լալըն էլիզ գօմալէրի նէ Ա՛զիզ Բուհ
վէսիլանէյինէ կէօրիւնմէ, ծնլարա ապէ
առնուշ՝ տէուի. Պու հիւքիւմէթի պա- 19
նա տալոի վէրին, Թա քի էլիսրիմի
քնմին Իսղելինէ գօրսառ՝ Ա՛զիզ Բուհ
ալալըն : Վէ Պետրոս օնա տէուի. Ա- 20
զէն սէնին նէ հէլաք օլսուն. զնրա
զանն էթուէն քի՝ Ալլահըն պախշնշի
ապէ նէ գաղանլըլար : Պու շէյատ սէ- 21
նին հիսսէն եա նասիպին եօք տուր.
զնրա էիւրէյին Ալլահըն հուզուրունա
տա տօղրու տէյիլ տիր : Իմտի պու 22
քէօթիւլիւյիւնատէն Թէվպէ էտիպ՝ Ա-
լահա նիյազ էյլէ, պէլքի էիւրէյի-
նին միւհազաատ տանա ա՛վֆ օլունա :
Զիրա սէնի կէօրիւյօրում քի՝ էօտա- 23
ճըլըննա վէ նահադէտնըն պէնտինտէ
սին : Վէ Սիմոն ճէվապ վէրիպ տէ- 24
տի. Պէնիմ իչինն սէզ Բապա նի-
յազ էյլէյին, Թա քի սէօյլէտիյինիզ
շէյլէրին հիչ պիրի իւզէրիմէ կէլմէ-
սին : Իմտի ծնլար՝ Բապալըն սէօզիւննիւ 25
շէհատէթ էտիպ սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝

Երուսաղէմէ ուէօնտէրէլէր. հէմ Յամա-
րիացիլէրին չօգ քէօյլէրինէ մուժտէ էթ-
տիէր :
26 Վէ Բապալըն մէէյի փիլիպպոսա
ա՛ծլէպիպ տէտի. Գալգ, վէ գ՚ունպէյէ
ատուռ. Երուսաղէմտէն Գազայա էնէն
չոլունա. 27 Եազա էտտ, փէ պու՝ պիր էթիոպ տիւր : Վէ
գարդըպ կէլէտի. վէ իչէրէ հոսպէյնի
պիր խուճէքի հասսէյնէրին մէլիքէսի
Կանդաակէնէ՝ պիւթյուն խազինէսի իւ-
զէրինէ օլան պիր պէյի իտի. պու էնմ-
սէ Երուսաղէմէ ուէճհէ գէլմպղա կէթ- 28
միշտի. Վէ հէնի տէճհէլ նէքէն գօ-
չուսունտա օթուրուպ՝ Եսայի փէյ-
գամպէրի 29 զաքհէրիյի օգուր իտի : Վէ Բուհ փի-
լիպպոսա տէտի. Եագլաշ, վէ պու գո-
շու էտտ : 30 Փիլիպպոս տա եագըննա
սէյիւտիպ՝ օնուն Եսայի փէյգամպէրի
օգուտտուրունու իչիթտի, վէ տէտի. Ա-
ճաբա օգուտտուղուն շէյլէրի անլա՞ր
31 մը սըն : Օ տախի տէտի. Եա պիր քիմ-
սէ պանա գլաղուզ օլմազդա՝ նի՞ճէ գա-
տիր օլայըմ. հէմ փիլիպպոսա եալվար-
տը քի՝ չըգըպ օնուն պիլէսինճէ օթու-
32 րա : Վէ օգուտտուղու քիթապըն էէրի
պու իտի. Գոյուն կիպի պօղազլանմա-
ղա կէօթիւրիւլտիւ, վէ գուզու՝ քէնտի-
նի գըրդանըն էօնիւնտէ սէսսիզ օլտու-
ղու կիպի, օ՝ պէօյլէճէ աղզընը աչմազ.

Օնուն աչքապլուկը միւսոյն ինքն էր. 33
բան՝ թէ գալոյիքը, վէ օնուն ան-
կինն քի՞մ նպատ էսէիր. զկրա է՝ օմ.
կիւ եէրսէն գալոյիքը: Իմն խա- 34
սում էի ցերեկ էսէում՝ փիլիպպոս ան-
սի. Ցանա ըէնա էսէում, վիէյլամ-
պէր պունա քիմի՞ն էչնան սէօյլէյօր.
քէնսիսի՞ էչնան մի, հօխսա պիր պայրն
քիմնէ էչնան մի: վէ փիլիպպոս քէն- 35
սի աղջնը աչքա՝ պու եաղըտան պաշ-
ըայարագ՝ օնա Յիսուս միւժսէլէսի:
վէ հօդտա կիսեր էչէն, պիր սույա 36
կէտըիլէր. վէ խաղալմ սէսի. Իշլէ
սու, պէնի վաֆթիզ օլմազտան նէ՞ մէն՝
էսէր: վէ փիլիպպոս սէսի. Էյհր 37
պիրլէնէն եէրլէքսէն իման էսէբսէն,
ձայիզ պիր. վէ ո ձէվապ վէրիպ սէսի.
Իման էսէրիմ քի՝ Յիսուս Քրիստոս
Ընտրն Օղլու սուր: վէ էմր էվ- 38
սի քի գօչու սուրա. վէ էչէնի սե՝ կէ-
րէք փիլիպպոս կէրէք խաղալմ սույա
էնսիլէր, վէ օնու վաֆթիզ էյլէսի:
վէ օնըար սուսան չըգալըրընսա՝ 39
փիլիպպոսու Բապըլն Րուհու գափսը,
վէ խաղալմ օնու հիչ արթըգ կէօրմէսի.
վէ սէվինէրէք քէնսի էօղուն կիսեր կ-
սի: վէ փիլիպպոս Ազամսաս պու- 40
ղուն, վէ ասլըշըսյ՝ Թա կէսարիայա
կէլէնէսէ՝ ձիւմլի չէհրէսէն միւժսէ
էսէր էսի:

ՊԱՊ Թ

1 Վ է Ց օղս Բապըլն չայէրսէլէրի ի-
պէրինէ սահա Թէհսիս վէ գաթ-
սէմ վուրուպ՝ պաշ քահինին եանընա
2 կիւթսի. վէ օնուան Դամասկոսաս ձէ-
մասէ՝ Թղաթլարս մէքթիւպլէր սիլէսի, չէօյ-
լէ քի՝ էյէր պու մէզհէպսէն պա՛զը
քիմսէլէր պուլաճագ օղուրսա, կէրէք
էրքէք կէրէք գարը՝ ծնլարը պաղլը օ-
3 ղարագ Երուսաղէմ կէնթէրսէ: վէ կի-
սեր էչէն, վագի՝ օղտա քի Դամասկո-
սա եապըլընճա, հէյան ասփանըզ օ-
նուն էթրափընա կէօքսէն պիր նուր
4 վարըսսը: վէ եէրէ գափանըզ՝ պիր
սէս իշիթսի, քի օնա տէր խոի. Ես՝
Սաւուղ՝ Սաւուղ՝ պէնի նի՞չին գօվա-
5 լայօրսուն: վէ տէսի. Ես՝ Բապ՝
սէն քի՞մ սին. վէ Բապ տէսի. Պէն՝
սէնին գօվալասըղըն Յիսուս իմ. էօ-
յիւնախուրէկէրէ գարշը Թէփմէք սանա
6 կիւճ օլուր: վէ սիթրէյիպ շաշա-
պատ սէսի. Ես՝ Բապ՝ նէ՞ իսթէր-
սին քի էսէյիմ. վէ Բապ օնա պէսի.
Գալդ, վէ շէհրէ կիր, վէ սանանէ էթ-
7 մէք կէրէք խաչ սէօյլէնէճէք սիր: վէ օ-
նուն իլէ պէրապէր ճօլա կիտէն սառէմլէր՝
սէսի իշիտիպ քիմսէյի կէօրմէյիպլէրին-

տէն՝ միւթէհայիր օլուրլար իսի։ Վէ 8
Սօլտա էէրատէն գաչէրմա կէօրմէի ա-
ջըդ էյէն տամըն՝ քէնտէյի կէօրմէդ իսի.
վէ օնու էլինտէն Թա-Թաւրազ՝ Դամաս-
կոսուն էյլէնէ կէօթիւրտիւլէր։ Վէ նուշ 9
կիւն կէօրմէդ օլսուն.

Վէ Դամասկոսուտա Անանիա իսմինտէ 19
այր շայնօա վար իսի. վէ Բաւլոս իս-
յատտա օնա ատըլդը. Եա՛ Անանիա. վէ
օ՝ իշիթ այն՝ եա՛ Բաւլոս տէյտի. Վէ 11
Բաւլոս օնա փէփ. Գալգըդ՝ Տօղրու
տէնիլէն ոշաղտա վար, վէ Յուդանըն
էվինտէ Թարսուսլու Սօղոս ատըլ քիմ-
սէյի այտա. զի ըշիթ ատաւ էտէյօր.
Վէ իւյատտա Անանիա աւշնտա այր 12
տէմ կէօրմիշ, քի իշէրէ կէլիպ՝ օնուն
իւզէրինէ էլլէրի գօտուս, քի օ կէօրսէ։
Վէ Անանիա ճէվապ վէրտի. Եա՛ Բաւլ՝ 13
պու տատմանէն էօթիւրիւ Երուսաղէմ
տէ օլան ա'զիզլէրինէ նէ գատար քէօ-
թիւլիւքլէր էթտիյինի ջօղ քիմսէլէրտէն
իշիթմիշիմ։ Վէ պաշ քեհանիլէրտէն 14
պու իտա հիւքիւմէթի վար էլ՝ ադընըն
ատընա ճիւմլէ նիտա էտէնլէրի պաղը-
յա։ Վէ Բաւլոս օնա ատտի. Կիճ, 15
զիրա օ՝ Թայինֆէլէրին վէ փատիշահ-
լըրըն հէմ Իսրայէլ օղուլլարընըն հու-
զուրտանտա ատըմը Թաշըմաղա սէչէլ-

16 միշ ատը գաթալըմ տըր։ Զիրա պէն օ-
նա կէօսթէրէճէկիմ քի՝ ատըմ իչլուն
նէ գատար էլի-էճէթլէր չէքմէյի տիր։
17 Իմտի Ընանիա կիտտի, վէ էվէ կիր-
տի, վէ ծնուն իւզէրինէ էլլէրինի գօ-
յուպ տէտի. Եա՛ Սաւուղ գարտաշ՝
կէլմիշէն էօլմուշ տանա կէօրտիւն՝ Յի-
սուս Բաթպ ատըն պէնա կէօնտէրտի քի՝
սուս Բաթպ ատըն կէօրտիւն քի՝ կէօղ-
լէրինի կէօրտիւն, վէ Ընշիպ Բուհտան
18 տօլտուն։ Վէ ատը ա'պտա օնուն կէօղ-
լէրինտէն վուրտուղ կիպի ընէյնէ տի-
տու, հէմ տանիտե կէօրտիւ. վէ գալ-
19 գըդ՝ վաֆթինէ օլտու. վէ Թաա'մ էէ-
կիպ գատընլէթէնտի, վէ Դամասկոսուտա
օլան շայնտըլար իլէ պիր գաչ կիւն գալ-
մը։
20 Վէ տէր ա'պտա Ճէմինէթ էէրլէ-
րինտէ Յիսուսու վ'ազ էտտը իսի, քի
21 պու Ընանիան Օղլու ատար։ Վէ Ճիւմլէ
տինգլէյինլէր հէյրան գալըպ ատըլլէր ի-
տի. Պու իտը նիտա էտէնլէրի էրտու-
պէմ պուրայա պուննուն իչէրի հէմ-
տի մի քի՝ օնլարը պաղլը օլարագ պաշ
22 քեհանիլէրէ կէօթիւրէ։ Ամմա Սօղոս
տահա պիյատե գուվվէթլէնիր իսի, վէ
Դամասկոսուտա սաքին օլան եէհուտիլէ-
րի՝ Քրիստոս պու տուր տէյիւ իսպաթ
23 լի՝ Քրիստոս պու տուր տէյիւ իսպաթ
տէ։ Վէ վաֆիր

կիւնէը կէչինձէ, Եէհուաիէը օնու
էօլտիւրմէյէ մէչվէրկԹ էԹաիէը. վէ 24
օնլարըն ֆիլիճնէսի Սօղուսա մա՛լիւմ օ-
լունուս. վէ օնու էօլտիւրմէք իչին՝
գափուլարը կիւնտիւզ վէ կէձէ սաիի
կէօղէտիրլէը իսի: Ամմա չայիրտաչէը օնու 25
կէձէ լէչ ալըպ՝ ղէնալիլ լէչ սարգը-
սարագ՝ հիսարտան աշաղա էնտիրտի-
էը:

Վէ Սօղուս Երուսաղէմէ կէլիպ՝ չա- 26
յիրտաչէը լէչ պիւլէշմէյէ չալըշըը իսի.
վէ հէփիսի՝ օնուն չայիրտա օլտուղունա
Ինանմամտաղըպ՝ օնտան գօրդարըլ իս-
սի: Ամմա Բառնաբաս օնու ալըպ՝ 27
սուաֆէալտարա կէԹիրսի. վէ օնուն
էօլտա դիձէ Տաղը կէօրսիւյիւնիւ,
հէմ Տաղ օնուն լէչ սէօյլէշտիյինի՝
վէ Դամասկոստա Յիսուսուն սաը լէչ
դիձէ սէրտէսԹ սէօյլէտիյինի օնլարա
նագը էԹսի: Վէ Երուսաղէմտէ օն- 28
լար լէչ պէրապէր կիրիպ չըգար իսի,
վէ Տաղը Յիսուսուն սաընտա սէր-
պէսԹձէ սէօյլէր իսի: Վէ Ելունանի- 29
ձէ սէօյլէյինլէր լէչ սէօյլէշիպ՝ միւ-
ձատէլ էտէր իսի. ամմա օնլար օնու
էօլտիւրմէյէ չալըշըըլար իսի: Վէ գա- 30
րընտաշլար տույմաղըլա՝ օնու կէտա-
րիայա էնտիրտիլէր, վէ օնու Թարսու-
սա կէօնտէրտիլէր:

31 Իմտի պիւԹիւն Եէհուտիսէթանտա
վէ Գալիլէատա վէ Սամարիատա՝ քի-
լիսալէր սէլամէթ իւզրէ օլուպ՝ մա՛-
մուր օլարագ վէ Բապալըն գօրդուսու
իլէ հէմ Ա՛զիզ Բուհուն Թէսէլլիսի
32 իլէ եիւրիւյէրէք՝ չօղալըրլար իսի: Վէ
վագի՝ օլտու քի Պեարոս հէր Թարաֆ-
տան կէչէրքէն, Լիւդդեատէ սաքին
33 օլան ա՛զիզլէրէ սաղի էնտի: Վէ օ-
րատա Ենէա սաղնտա պիր սէձէմ
պուլտու, քի սէքիզ էլլտան պէրու
եաթագտա քէօԹրիւմ եաթմըշ իսի:
34 Վէ Պեարոս օնա տէսի. Եա՛ Ենէա՝
Յիսուս Բրիստոս սանա շիֆա վէրի-
յօր. գալգ, վէ քէնտի քէնտինէ տէօ-
35 շէ. վէ սէր ա՛գաս գալգտը: Վէ
Լիւդդեատա հէմ Սարօնտա հէփ սա-
քին օլանլար օնու կէօրսիւլէր, վէ ո-
լար Բաղա սէօնտիւլէր:
36 Վէ Եաֆատա՝ ՏաբիԹա ստընտա
պիր գադը չայիրտա վար իսի, քի
Թէրճիւմէ օլունուպտա Ճէյրան սէ-
մէք սիր. պու՝ էլլէսիյի էյի ա՛մել-
լէր վէ սաուսագլար իլէ տօլու պիր
37 գադը իսի: Վէ վագի՝ օլտու քի օլ
կիւնլէրտէ՝ օ իսաԹա օլուպ էօլտու.
վէ օնու եայգայըպ՝ էյիանա գօսու-
38 լար: Վէ Լիւդդեա Եաֆայա եագըն
օլմաղըլա՝ չայիրտըլէր Պեարոսուն օնտա

լէն պէօլուքտէն Կառնէլիոս ատրնոտա-
2 պէր եւ ուզ պատը վար նոտ քի՝ ալինտար
վէ ալուխլեն էլի իլէ Ալեհտանդ գօր-
գար վէ խալըգա ջօդ սաոտալա վերէն
վէ սայիմա Ալեհտա սուտ՝ նանն պէր
3 սաեմ նոտ: Գու քիմսէ կիմանդ
սաա՛թ սօգուզ սուլտանլըտա ընդսատ
աշքեարէ Ալեհտրն պէր մէլիկին կէօր-
սու, քի իչէրի եսանընա կէլիպ՝ ծնա
4 սէտ. Եա՛ Կառնէլիա: Վէ օ ծնա
կէօզ գալտըրըպ՝ գօրդուսան տօլմալը-
լա, սէտ. Նէ՞ սին՛ եա՛ էքէնանիմ.
վէ օնա սէտ. Սէնին սուռա՛լտրըն
վէ սատտագալտրըն գիբի իչէն Ալեհ-
5 հըն Հուդտուրնա ջէդտըլտը: Վէ գիմ-
սի Եաֆոյա սաեմէր կէօնտէր, վէ
Պետրոս սէնիլէն Սիմոնու սա՛վէթ էյ-
6 լէ: Գու՝ տատպատ Սիմոն նամ պէր
քիմսէնին եանընտա միւսաֆիր սոր,
քէ օնուն էլի սէնիլին եանընտա սըր:
7 Վէ ծնա սէօյլէյէն մէնէք կիսինճէ,
էթապա՛տընան էքի քիմսէ՝ վէ սայի-
մա եանընտա օլանլարտան պէր սին-
8 սար ա՛տքէրի չալըտրտը. Վէ ծնտրա
հէվիսանին նատլ էսիսլ՝ ծնտրը Եա-
ֆոյա կէօնտէրտի:
9 Վէ էրթէսի կիւնիւ՝ ծնտրա եօլտա
կիմսէքտան օլուսլ չէհրէ եապտըշտըքէն,
Պետրոս սաա՛թ ալթը սուլտրընտա

օլտուղունտա կէլմէնճէ, ծնա էքի ա-
տըմ կէտտաէրտընտըր քի՝ ծնտրա տօղրը
կէտմէյէ կէզմէսինճէ կէլէն հաղվարա-
լար: Վէ Պետրոս պաղըրտը՝ ծնտրա
39 կէ կէչտի, վէ կէտտիյին սա ծնտա էյ-
վանա էղտըրտընտըր. վէ հէմ տուլ
պատրըգտը ծնտա հօշ կէլտիգ տէ-
րէճէյէ քատար. վէ հէմ տուլ պատ-
րըգտը ծնտա էօնէլէրինէ սէնի իհղտը էյ-
40 լէտի: Վէ պինթիւն Եաֆոտա մա՛-
լըմ օլտու. վէ չօգ քիմսէլէր Յատպա
41 խանտ կէթիրտիլէր: Վէ վուդի՝ օլտու
քի օ՛ Եաֆոտա տատպատ Սիմոն նամ
պէր քիմսէնին եանընտա վաֆիր կիւն-
լէր տուրտու:

ԳԼՈՒԽ Ժ

1 Վ Է կէսարիոտա՝ Խտալիական ան-

տուա՛ էթմէք իչին տաճա ջըգըը։
վէ ղայէթլէ աձ օլմաղըա, թաա՛մ 10
էթմէք խաթէր խաի, վէ ծնըար հաղըը-
լար ևքէն՝ օնուն իւղէրինէ հայրէթ
ահւշահւ։ վէ կէօրահւ քի կէօք ա- 11
ջըլըա՝ պէյնէք չարչաֆ կիսի տէօրթ
ուճունան պաղը էէրէ սարդըմըշ
պիր գապ էնէյօր. վէ իչինտէ էէ- 12
րին հէսի տէօրթ այադը հայվանըարը
վէ ճանավարըար վէ ահւրթիւննէնէր վէ
կէոյիւն գուշըարը վար խաի։ վէ օնա 13
պիր սէս օլտու. Եա՛ Պետրո՝ գալգ,
պօղազըա վէ եէ։ Ամմա Պետրոս տէ- 14
ու Հաշա՝ եա՛ Րապպ. զիրա հիչ սա-
լա նաիփէք եա մուրտար չէյ եէմ-
ամի։ վէ թէքրար էքինճի տէֆա՝ 15
օնա սէս օլտու. Ալահըն վաքըէտի-
յի չէյլէրի սէն նաիփէք սայմա։ վէ 16
պու իւչ քէրըէ օլտու, վէ օ գաղ
էինէ կէօչ եօգարը ալընաը։ Իմամ 17
Պետրոս օղ կէօրահւյիւ բիսյա նէ՞ օղա
սէյիւ քէնտի քէնտիսինտէ միւթէհայիր
օլուր իքէն, իչինէ Կոռնելիոսուն թա-
րաֆընտան կէօնտէրիլէն սահմէր Սիմո-
նուն էվինի սորմաղըա՝ գափունուն եա-
նընա եէթիշահըէր։ վէ ջաղըրըա՝ 18
Պետրոս սէնիլէն Սիմոն ազ՞արտսամը
միւսաֆիր պիր տէյիւ սորարըար խաի։
վէ Պետրոս բիսյա իչինտէ միւլահազա 19

էտէրքէն՝ Րուհ օնա տէտի. Իչինէ
20 սէնի իւչ սահմ արսյօր։ Իմտի գալ-
դըա աշաղա էն, վէ հիչ սիր չիւշ-
հէ էթմէյէրէք՝ օնըար իլէ կիտ. զի-
21 րա օնըարը պէն կէօնտէրմիշիմ։ վէ
Պետրոս օղ սահմէրէ էնիպ տէտի.
Իչինէ արսաղըընըղ քիմտէ պէն իմ.
22 կէլմէնիղին սէպէպի նէ՞ սիր։ վէ օն-
ար սահիպէր. Եիւզ պաշը Կոռնելի-
ոս սաղըգ վէ Ալահտան գօրգան
հէմ պիւթիւն Եհհուտի միլէթինտէն
էյի էհհաղէթ օլունմուշ սահմ՝ սիր
ա՛զիզ մելէք եէտի իլէ վահի կէօրահւ,
քի սէնի էվինէ սա՛ղէր էտէ, վէ
սէնտէն սէօզլէր տինլէյէ։
23 Իմտի օնըարը իչէրի ջաղըրըպ՝ գօ-
նուգլատը. վէ էրթէսի կիւն օնըար
իլէ պէրապէր ջըգըը, վէ Եափատան
օղան սա՛ղը գարնաշընար օնուն պիլէ-
24 սինճէ վարմըըար։ վէ էրթէսի կիւն
Կեսարիայա կիրտիլէր. վէ Կոռնելիոս
իրգալմըարընը վէ խաս տոսթլարընը
ճէմ՛ էտիպ՝ օնըարա պէքլէր խաի։
25 վէ Պետրոս իչէրի կիրինճէ, Կոռնե-
լիոս օնու գարշըլայըպ՝ օնուն այագ-
լարընա սիւջէրէք սէճտէ էյլէտի։
26 Ամմա Պետրոս օնու գալդըրըպ տէտի.
Գալգ, պէն քէնտիմ սահի սահմ իմ։
27 վէ օնուն իլէ սէօյլէշէրէք իչէրի վար-

ած, վե՛ ձէմ՝ օլմուշ էօգ քիմսէլէր
պուլսուս։ Վէ օնլարա ասէմ. Սիզ 28
պիլմիյորսունուզ քի՝ պէր Եհովանուն ասէմ
ղայրլը մ՚ալէթսիզ օլանա ա՛լադա էթ-
մէ՛ք՝ հախսըզ հադիսէմագ շէրի՛ տէյիլ
մի՛ր. ամմա Աղլահ պանա կէօսթէր-
տի՛ քի՝ հիչ պիր ասէմ նամահաք էա 29
մուբարաք ասէմի՛ք կէրէք տիր։ Պու-
նուն ի՛չինէ ասա՛վէթ օլմունուզսուզա
ասլանի՝ մուհթաչի՛քէթ էթմէ յէրէք կէլ-
տիմ. իմանի պէնա էօէրիմ քի՝ պէնի 30
նէ՛ս ասի՛ապունէն չալըշսըրսընըզ։ Վէ կոռ
նէ՛ղլուս ասէպ. Տէօրթ կիշի՛ հէվէլ՝
հէ՛պինէն թա ապս սաս՛թընաստէք օլուշ
թուԹայօր իսոխմ, վէ սաս՛թ սօզուզ-
սա հէվիսոխ ասուս՝ հաս յօր իսոխմ. վէ
իչէթ մի՛ալսըզ հավասպ իչէ էօնիւսոխ
պէր սասի՛ սուրսուս. Վէ ասէպ. 31
Եա՛ Կուննելիս՝ սուս՛նի իշիտիլսէ,
վէ սասագա՛ըրնի Աղլահնըն հուզու-
րունսուս զինըզ օլուսնասուշլար։ Իմոխ Եա- 32
ֆայա կէօնա՛էր, վէ Պէտրոս ասինիչէն
Սիմոնուս սա՛վէթ էյիչ. պուս՝ ասին-
զին էանընսուս սասպագ Սիմոնուն է-
վինոխ միսսաֆիր սէր. քի օ կէչսի-
յինոխ՝ սանա սէօյչէյէճէք։ Իմոխ օ 33
սա՛թ սանա կէօնասէրսոխ, սէն սէ
կէչսիյինէ էյի էյչէսին. իմոխ հալա
հեքիմիզ Աղլահնըն հուզուրունսուս հա-

զըր իչ, քի Ա՛ղլահոան սանա հէվ-
էմի օլուննուշչէյլէրի տինկէյէլի՛մ։
34 Վէ Պէտրոս սուղնըը աչըպ՝ սէսի.
կերչէքսէն անկլայօրսուս քի՝ Աղլահ
35 խաթրա պադմադ։ Լաքին հէր թայի-
ֆէսէ օնսան գօրգուսուղ սասադաթ
իշլէյէն քիմսէ՝ օնա մադսուղ սուր։
36 Իսրայէլ օղուլլարընա՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն վասիթասի իլէ (քի ձիւմլէ-
նին Բադսըը պու սուր) սէլամէթ միւժ-
37 սէյէրէք կէօնսէրսի՛ք Յով-
հաննէսին վա՛զ հէթսի՛ վաֆիթիզսէն
սոնկրա՝ Գալիլէասան պաշլայսրադ
սիհթիսէն Եհովասընսան օլան քէ-
38 լամը սէզ պիլի՛ր սինի՛զ. Նազարէթ-
սէն օլան Յիսուսու՝ նիճէ Աղլահ Ն-
զիզ Բուհ իլէ վէ գուվվէթ իլէ օնու
մէսհ էթսի, քի օ՝ էյլիք էսէրէք վէ
էչլէթանսան ձիւմլէ հզի յէթ չէքէնլէրի
չինֆա վէրէրէք տօլաշսըր. չիւն քի Ա-
39 ղահ օնուն պիլէսինճէ իսի։ Վէ տինչ
Եհովասիլէրին սինագոգնըսա վէ Երու-
սաղէմսէ հէզի էթսի՛ չէյլէրին շա-
հիտլէրի իչ. քի օնու ասլաճ իսդէրինէ
40 պիլէ սուրսպ էօլտիւրսի՛լէր։ Պունու
Ա՛ղլահ իչչինճի՛ կիւնոխ գալըրըսպ՝
օնա աշիքսար կէօրինճէք վէրսի՛,
41 պիւթիւն գավմա սէյինի՝ նըսա Ա՛ղլահ-
սան էվվէլսէն նատպ օլրունմուշ շա-

հիսլէրէ՝ է՛ն՚է պիզէ քի՝ օ էօլիւլէր-
ուէն տիրիլմիքտէն սօնկրա ծնուն իլէ
պէրապէր եէմիք , վէ իչմիք : Վէ 42
պիզէ Թէննպիհ էթմի քի՝ գավմա վ՚ազ
էտիպ չէհաուէթ էտէլիմ , քի էօլիւ-
լէրին վէ տիրիլէրին Ալլահտան Թա՛յին
օլմնմուշ հայքիմի օ տուր : Ճիւմլէ 43
փէ յղամպէրլէր պունա չէհաուէթ էտէր-
լէր քի՝ օնա հէր ինանան օնուն ա-
տընըն վասիթասը իլէ կիւնահլար ա՛փ-
վընը ալըր :

Գէտրոս պու աէօղլէրի տահա սէց- 44
լէրքէն , աէօղիւ հէվ իչիսէնլէրին իւ-
զէրինէ Ա՛զիզ Րուհ ածուշտու : Վէ Գէտ- 45
րոսուն պիլէօնճէ կէլէն՝ սիւննէթտէն
օլան հէվ միւմինլէր հէյրան օլտուլար ,
քի Ա՛զիզ Րուհուն պահշիշի Թայիֆէ-
լէրին իւզէրինէ տահի տէօքիլտիւ :
Ձիւրա իշիսէրլէր իտի քի՝ օնլար ախէր 46
տիլլէր սէօյլէյէրէք Ալլահա Թա՛զիմ
էտէրլէր իտի . օ զէման Գէտրոս Ձէվապ
էթտի . Պու պիզիմ կիւպի Ա՛զիզ Րու- 47
հու ալան քիմսէլէր վաֆթիզ օլմայա-
լար տէյիւ՝ պիր քիմսէ տույուս մէն՝
էտէ պիլի՞ր մի : Վէ էմր էթտի քի՝ 48
Տապպէն ատընա վաֆթիզ օ՚լալար . օ
զէման օնա եալվարտըլար քի՝ պիր գաչ
կիւն եանլարընտա գալա :

ԳԱՂԳ ԺԱՂ

1 Վէ եէհուտիսթանտա օլան ա-
ռաքեալլար հէմ գարնտաշլար՝ Թայիֆէ-
լէրին տէ Ալլահըն սէօզիւնիւ գապուլ
2 էթտիքլէրինի իշիթտիլէր : Վէ Գետրոս
Երուսաղէմէ չըգտըղը զէման՝ սիւն-
նէթտէն օլանլար օնուն իլէ չէքիշիրլէր
3 իտի . Վէ տէրլէր իտի քի՝ Սէն սիւն-
նէթսիզ օլան ատամլէր էվինէ կիրտին ,
4 վէ օնլար իլէ եէտին : Վէ Գետրոս
պաշլայըպ՝ օնլարա սըրասը իլէ նագլ
5 էտէրէք տէտի . Պէն Եաֆա չէհրինտէ
տուա՝ էտէյօրտում . վէ հայրէթտէ
պիր րիւյա՝ է՛ն՚է պէօյիւք չարչաֆ կիպի
տէօրթ ուճունտան սարգըլմըշ կէօք-
տէն էնէն պիր գապ կէօրտիւմ , վէ
6 պանատէք կէլտի . փի օնա կէօզ գալ-
սրըպ՝ միւլահազա էտէր իտիմ , վէ եէ-
րին տէօրթ այագը հայվանլարընը վէ
ճանավարլարը վէ սիւրթիւնէնլէրի վէ
7 կէօյիւն գուշլարընը կէօրտիւմ : Վէ
պիր տա սէս իշիթտիմ քի պաննա տէտի .
Է՛ա՛ Գետրոս՝ գալգըպ պօղազլա վէ
8 եէ : Ամմա պէն տէտիմ . Հաշա՝ է՛ա՛
Տապպ . զիրա հիչ պիր նաճիսթ է՛ա
մուտտաղ չէյ՝ տալա աղզըմա կիրմէտի :
9 Վէ էքինճի տէֆա՝ կէօքտէն պիր սէս-

պանա ՃԷվասպ վէրսէ. Ալլահըն փաք-
լէսէյի շէյլէրի՝ սէն նամուք սայմա:
Պու իւչ տէֆա՝ օլսուս, վէ եինէ հէ. 10
վիսալ կէօյէ չէքիլսէ: Վէ իշլէթ օ 11
սսա՛թ պէնիմ օլսուսդսում էվէ՝ կե-
սարիասան պանա կէօնտէրիլմիշ իւչ
սուէմ եէմիշսէ: Վէ Բուհ պանա 12
սէսէյ քի՝ հիչ պիր շէյ շիսապէ էթ-
մէյէրէք՝ ծնլարըն պէրապէրինճէ կի-
սէյիմ. վէ պէնիմլէ պէրապէր պու
ալէմը գարնասաշ սասխ կէլսէ, վէ օ
սսէմին էվինէ կիրսէնիք: Վէ պիղէ 13
մէլէյի նէճէ կէօսսահիյէնլիք նապլ
էթսէյ, քի էվինսէ սուրուպ օնա սէ-
սէյ. Եաֆէսյա սասէմլէր կէօնտէր, վէ
Պետրոս սէնիլէն Սիմոնուս սա՛վէթ էյլէ.
Փի օ՝ սաննա սէօզլէր սէօյլէյէճէք, քի 14
ծնլար իլէ ադն հէմ հէսի էվին խէլասս
օլաճապ սրնըզ: Պէն սասխ սէօյլէ- 15
մէյէ պասլասարլըմուս, Ա՛զիզ Բուհ
ծնլարըն իւզէրինէ սիւչուս, նէճէ քի
էվէլճէսէն պիզիմ իւզէրիմիզէ սասխ:
Վէ Բուսպան՝ կէրչէ Յովհաննէս սու 16
իլէ վաֆթիզ էթսէյ, սիզ իսէ Ա՛զիզ
Բուհ իլէ վաֆթիզ օլաճագսընըզ՝ սէօյլէ-
սի սէօզիւնիւ իսաթըրմա կէթիրսէյիմ:
Իմսի էյէր Ալլահ ծնլարսա սասխ՝ պիզ 17
Բուսպ Յիսուս Քրիսասսուս իմսան է-
սէնլէրէ վէրսէյի պասխշէզ վէրսէ ի-

սէ, պէն քի՞մ իսիմ, քի Ալլահը մէն
18 էթմէյէ գասըր օլայըմ: Իմսի ծնլսւ
պու շէյլէրի իշլսուճէն՝ սիւքիւթ էթ-
սէյլէր, վէ Ալլահա շիւքր էսէյ սէ-
սէյլէր. Էօյլէ իսէ Ալլահ հայասի
իշինճէ Թէվսէկէյի Թայֆէլէրէ սասխ
վէրսէյ:
19 Իմսի Սսեփաննոսսան իւսուսսան-
սա օլան սրգլէթսէն սսաղըլսան՝ քէ-
լամը եալնըզ Իհհուսսիլէրսէն մասա՝
հիչ քիմսէյէ սէօյլէմէյէրէք՝ Թա գիւ-
նէկէյէ վէ Գըպրըսա վէ Անթաքէա-
20 յասէք կէչսիլէր: Վէ ծնլարսան
սա՛զլարը Գըպրըսսը վէ կիւրննէլի սա-
սէմլէր իսի, քի օնլար Անթաքէայա
կէլիպ՝ Բարպ Յիսուսու միւժսէյէրէք՝
21 Եունանիլէրէ վ՛ազ էսէրլէր իսի: Վէ
Բարպըն էլի օնլար իլէ իսի. վէ ջօգ
իսալդ իման էսիպ՝ Բարպա սէօնսիւ:
22 Վէ սու իսապէր օնլարսան էօթիւրիւ՝
Երուսաղէմսէ օլան քիլիսանըն գու-
լագլարընա էհթիչսի. վէ Բառնաբասը
կէօնտէրսիլէր քի՝ սա Անթաքէայա-
23 սէք վարա. Փի օ կէլիպ՝ Ալլահըն
լութֆունու կէօրիւնճէ, շազ օլսուս.
վէ հէփիսինէ դասիհաթ էթսի քի՝
եիւրէք դավիլյի իլէ Բարպա սաստզ
24 դալալար. Զիրա Ա՛զիզ Բուհ հէմ
իման իլէ սօլսուսըր էյի սասխ իսի.

վէ Բաղպա վաֆիր խալդ զամ՛օլուանտու :
վէ Բառնաբաս Թարսուսա ջըգտը . 25
.քի Սողոսու ադայա . վէ ծնու պու-
լուպ՝ Անթաքեայա կէմիրտի : վէ օլ 26
տու.քի՝ օնլար Թէմամ պիր Էլ քիլի-
ատէ ձէմ՛ օլուրլար խոի , վէ վաֆիր
խալդա էօյրէթմիլէր . հէմ շայիրտ-
լէր՝ էվվէլա Անթաքեատա Քրիսթի-
ան անիլըլըլար :

վէ օլ կիւնլէրտէ Երուսաղէմտէն 27
Անթաքեայա փէյղամպէրլէր գնոխլէր :
վէ Ագաբոս ատընատա օնլարդն պիրի 28
գալգըպ՝ Րոհոան վահիթատը իլէ պէ-
յան էթտի քի՝ պիւթիւն ամիւնէատա
ալը պէօյիւք գլթըդ օլաճագ , քի
ատ՝ Կլօդիոսոան կիւնլէրինտէ վագի՛
օլատու : վէ շայիրտլէրին հէր պիրի 29
գուարէթինէ կէօրէ հէր քէս Եհ-
հուտիաթանտա ապքին օլան գալըն-
մաշլարա Եարտըմ կէօնտէրմէյէ գա-
րար գըլըրլար . Քի պուննու իճրա 30
ատի էտիպ՝ իսթիարլարա Բառ-
նապաս վէ Սօղոսոան էէտի իլէ կէօն-
աէրտիլէր :

ՊԱՂՊ ԺԲ

Վ՚է օլ ջէմանտէ Հէրովդէս վիատի- 1
շահ՝ քիլիսատէն օլանլարդն պա՛զը-

2 ալնա էզիյէթ էթմէյէ էլ սալը : Վէ
Յովհաննէսին գարնտաշը Յակոբոսու
3 գըլըճլէ էօլտիւրտիւ : Վէ Եէհուտի-
լէրին խօշունա կէլտիյինի կէօրիւնճէ՝
պունտան մատա՝ Պէտրոսու տափխ
ԹուԹատու , վէ խամուրտուզ կիւնլէրի
4 իսի . Քի օնու ԹուԹուպ հապսա գօտու ,
վէ օնու պէքլէմէք իչիւն՝ Հէր պիրի
ասէօրտէր նէֆէրտէն լ՛ապարէթ տէօրթ
Թագըմ ասքէրլէրէ Թէսլիմ էյլէտի ,
զիրա իսթէր իսի քի՝ օնու պասէք-
5 տէն սօնկրա խալդա ջըգարա : Խամի
Պէտրոս հապստա պէքլէնիր իսի .
ամմա օնուն իչիւն քիլիսատէն Ա-
լահա տէվամիւզրէ տուա՝ օլուանուր իսի :
6 Վէ Հէրովդէս օնու ջըգարմագ իւզրէ
իքէն , օ կէճէ զնտա իքի զինճիր
լիէ պաղլը օլարագ՝ իքի ա՛սքէրինին
արասընտա ույուր իսի , վէ գափու-
նուն էօնիւնտէ պէքջիլէր հապսը կէօ-
7 զէտիր իսի : Վէ իչէրէ Բաղպէն մէլէ-
կի կէլտի , վէ օլ մահալտէ պիր ըշըգ
փարլատը . վէ Գէտրոսուն պէօղրիւնէ
վուրուպ՝ օնու գալդըրտը , վէ ատ-
տի . Չափուճագ գալգ . վէ օնուն էլ-
8 լէրինտէն զինճիրլէր տիւշտիլէր : Հէմ
մէլէք օնա ատտի . Գուշան , վէ այագ
գաալըրընը պաղլա . վէ պէօյլէ էյլէ-
տի . վէ օնա ատտի . Էտալագրնը կիր ,

վէ արտըմճա կէլ : վէ օ ջըգըպ՝ օնուն 9
արտընճա կլնթաւ , վէ մէլէյին վաս-
թաալը լըէ վադի՝ օլան շէյ կէրչէք օ-
տուզունու պիլմէզ խոի , լաքին զանն
էաէր խոի քի՝ բնչա կէօրնիյօր : վէ 10
պիրինճի հէմ՝ լքինճի գարաուլու կէ-
չնպ՝ շէհրէ կէօթիւրէն տէմիր գափու-
յա կէլտիլէր , քի օնլարա քէնտիլիյին-
ուէն աչըլտը . վէ օնլար չըգըպ՝ սօգա-
ղըն պիրինի կէչտիլէր , վէ տէր ա'գաս 11
մէլէք օնուան այրըլտը : վէ Պեարուս
քէնտինէ կէլնպ ատի . Շիմոն կէր-
չէքան պիրիմ քի՝ Ռոպպ քէնտի
մէլէյինի կէօնտէրնպ ալնի Չերով-
պէամն էլինուէն վէ Եէհուատի գամմը-
նըն հէր պէքլէտիքլէրի շէյուէն գուր-
թաարտը : վէ միւլահազա էտիպ՝ Մար- 12
կոս լագըպլանան Յովհաննէսին անա-
ը Մարիամըն էլինէ կէլտի , քի օրա-
տա վոֆիր քիմսէլէր ձէմ՝ օլուպ՝ տուա՝
էաէրլէր խոի : վէ ավլունուն գա- 13
փուտունու չալըշընտա՝ Յուդէ ա-
րընտա պիր խոալայըդ գուլագ վուր-
մաղա կէլտի : վէ Պեարուսուն սէսինի 14
տուդնաղըլա՝ սէվինճինուէն գափուդու
աչմատը , ինչա իչէրի սէկիրտիպ՝ Պեա-
րուսուն գափունուն էօնիւնուէ տուր-
տուզունու խոապէր վէրտի : վէ օնլար 15
օնա տէտիլէր . Տէվլէնի յորտուն . օ խոէ

պէօյլէ տիր տէյիւ սէօզլիւնուէ տու-
րուր խոի . իմոն օնլար տէտիլէր . Օ-
16 նուն մէլէյի տիր : Պեարուս խոէ՝ չա-
լըպ տուրուրուտու . վէ օնլար աչըլըպ-
17 տա՝ օնու կէօրիւպ՝ շաշընլար : Վէ
էլի ինչ օնլարա սիւքիւթ էմմէյէ ի-
շարկէթ էտիպ՝ Ռապպըն օնու հոդա-
տան նիճէ չըգարտըլընը օնլարա նադ-
էմթի . հէմ տէտի . Պու շէյլէրի
Յակոբոսա վէ գարնոտաչլարա խոապէր
էտին . վէ չըգըպ՝ պիր պաշգա մոհալէ
18 կլնթաի : Վէ կիւնոհուզ օլունճա , Պէա-
րուս ա'ճապա նէ օլուս տէյիւ՝ ա'ս-
քէրիլէրին պէյնինուէ պիր չօդ վէլվէ-
19 լէ օլուս : Վէ Չերովդէս օնու ար-
յընպ պուլմամաղընա , պէքճիլէրի թէֆ-
թիշ էտիպ՝ գաթլ օլունմազա էմր էյ-
լէտի . վէ Եէհուտիսթանատն էնիպ
Կեսարիատա էյլէնիր խոի :
20 Վէ Չերովդէս Ցիւրուսլուլէրէ վէ
Սիդոնլուլէրէ քին ատչամագտա խոի .
վէ օնլար կէօնիւլ պիրլէ օնուն հոդ-
դուրունա կէլտիլէր , վէ փառիչահընն
խոաս օտասը իւզէրինէ օլան Բլաս-
տուս գանտըրըպ՝ սուչ պիլէրլէր ի-
տի . չինն քի օնլարըն վիլայէթի՝ փա-
ռիչահընն Չէյաէնինուէն պէսլէնիր խոի :
21 Վէ պիր մուայէն կիւնուէ Չերովդէս
փառիչահանի էտվատպ կիյինիպ՝ քիւր-

սիւսէ օթուրարութ ծնլարա խիթապ
էտէր իսի : Վէ իսալ՝ Ալլահ սէսի 22
տիր վէ տէյիլ առէմ սէսի՝ պաղըրըր
իսի : Վէ անիսէ ծնու Րապպին մէլէյի 23
վուրսաս , չիւն քի ի'զզէթի Ալլահա
վէրմէսի . վէ գուրթլարա էէմ օլուսա՝
Ճանը չըգսը : Վէ Ալլահըն սէօզիւ 24
արթար՝ վէ չօղալըր իսի :

Վէ Իսառնաբաս իլէ Սօղոս խըզմէթի 25
թէքմիլ էտիլ՝ Մարկոս լապըգիը Յով-
հաննէսի սէ պէրապէրլէրինճէ ալմա-
ղըչա՝ Երուսաղէմճէն սէօնտիւլէր :

ՊԱՊ ԺԳ

Վէ Անթաքէասա օլան քիլիսասէ 1
պա'զը փէյղամպէրլէր վէ խոճալար
վար իսի , եա'նի Իսառնաբաս վէ Նի-
քէր անկըլան Շմաւոն վէ Կիւրենէլի
Ղուկիոս՝ հէմ րուսա՝ պաշը Հերոմ
դէս իլէ պէրապէր ալէնմիշ Մանա-
յէն վէ Սօղոս : Վէ ծնլար Րապպա 2
խըզմէթ էտիլ՝ օրուճ թուԹարլար
իքէն , Անղիզ Րուհ տէմի . Հալա Իսառ-
նաբասը վէ Սօղոսու պանա այըրըն՝
ծնլարը սա'վէթ էԹմէյիմ իշ իչիւն :
Օ զէմանն ծնլար օրուճ թուԹուպ՝ սոնա՝ 3
էԹմէյիքտէն սօնկրա , էլլէրինի ծնլարըն
իւզէրինէ գօսուպլար , վէ սալա վէր-
միլէր :

Իմմէ պուն լար Անղիզ Րուհտան 4
կէօնտէրիլիպ՝ Սէլեվկիայա էնմիլէր ,
վէ օրատան Գըպրըսա կէչմիլէր : Վէ 5
Սալամինատէ իքէն՝ Եհհուտիլէրքէն
Ճէմի'յէԹ էէրլէրինատէ Ալլահըն սէօ-
զիւնիւ վա'զ էտէրլէր իսի . վէ Յով-
հաննէս տահի պիր խըզմէթճիլէրի վար
իսի : Վէ պիւԹիւն ատայը՝ Պափո- 6
սատէք սօլաշըպ՝ պիւյիւճիւ վէ եալան
փէյղամպէր Բարիյեսու իսմինատէ պիր
Եհհուտի պուլսուլար . Քի օ՝ ա'րիՃ 7
պիր քիմսէ օլան գայիմմագամ Սէրգի-
ոս Պօղոս իլէ պէրապէր իսի . պու
քիմսէ Իսառնաբաս իլէ Սօղոսու չա-
ղըրըպ՝ Ալլահըն սէօզիւնիւ տինլէյ-
մէք իսԹէտի : Ամմա պիւյիւճիւ էլի- 8
ման՝ (չիւն օնուն ատը պէօյլէ Թէր-
ճիւմէ օլունուր՝) գայիմմագամը իման-
տան սէօնտիւրմէյէ չալըշմագըլա , օնլա- 9
րա գարշը տուրուր իսի : Վէ Սօղոս
եա'նի Պօղոս Անղիզ Րուհտան տօլուպ՝
օնա կէօզ տիքտի . Վէ տէմի . Էյ 10
հէր հիլէ իլէ վէ հէր չիրկԹ իլէ տօ-
լու՝ շէյԹան օղլու՝ հէր սատագաԹըն
տիւշմէնի՝ Րաստըն տօղրու էօլչուրընը
էյրի էԹմէքտէն Փէրագաթ էԹմէ՞զ
մի սին : Վէ չիմտի իշԹէ սէնին լա- 11
ղէրինէ Րապպըն էլի օլաճագ , վէ պիր
զէմանէտէք կիւնէչի կէօրմէզ քէօր օ-

լաճագսըն . վէ անիտէ օնուն իւզէրի-
նէ առւման վէ գարանլըգ տիւշտիւ , վէ
տօլաշըսը՝ էլլինէ եափըշաճագ առէմ ա-
րար իտի : Օ զէման գայիմմագամ՝ օ- 12
լան շէյի կէօրիւնճէ , Իսպգըն թա՛-
լիմինտէն հէյրան օլսուդ՝ իման կէթիրտի:
Վէ Պօղոսն պէրապէրինճէ օլան- 13
լար Պափոստան գալգըդ՝ Պամփիւլիա-
նըն Պերգէ ջնհրինէ կէլտիլլեր . ամմա
Յովհաննէս օնլարտան այրըլըդ՝ Երու-
սաղէմ տէօնտիւ : Վէ օնլար Պերգէ- 14
տէն կէջիդ՝ Պիսիդիանըն ջնհրի Անթա-
քեայա կէլտիլլեր . վէ շաբաթ կիւնիւն-
տէ ճէմի՛յէթ եէրինէ կիրիդ՝ օթուր-
տուլար : Վէ նօմօս հէմ փէյղամպեր- 15
լէր օղունտուգտան սօնկրա , ճէմի՛յէթ
պաշըլար օնլարա կէօնտէրիդ տէտիլլեր .
Էյ՛ գարնտաշ առէմլէր՝ հէյր սիզտէ
գավմա պիր նասիհաթ սէօզիւնիւզ
վար իսէ , սէօյլէյին : Վէ Պօղոս գալգ- 16
ար , վէ էլի իլէ իշարէթ էյլէյիդ տէ-
տի . Եա՛ Իսրայէլ առէմլէրի վէ Ա-
լահտան գօրգանլար , սինկլէյին : Պու 17
գավմին Ալահը՝ պապալարըմըզը սեչ-
մի , վէ գավմը Մըսըր սիյարընտա
ղուրպէթտէ իքէն եիւճէլթտի , վէ օն-
լարը օնտան եիւճէ գօլ իլէ ջըգարտը :
Վէ գըրգ եըլ գատար զէման օնլա- 18
րը չէօլտէ պէսլէտի : Վէ Քանան տի- 19

յարընտա եէտի Թայիֆէ պօզուդ՝ օն-
լարըն վէլայէթինի գուրա՝ իլէ օնլարա
20 փայլաշարըլթը : Վէ պուընտան սօնկ-
րա սէօրթ եիւզ էլլի եըլ միգտարի
գատըլար վէրտի՝ Թա Սամուէլ փէյ-
21 ղամպէրտէք : Վէ օ զէմանտէն սօնկ-
րա փատիշահ տիլէտիլլեր , վէ Ալահ
օնլարա գըրգ եըլ կիս օղլու Սաուլ
զու վէրտի քի՝ Բենիամին սըպդընտան
22 պիր առէմ իտի : Վէ օնու ա՛զլ էտիդ՝
օնլարա փատիշահ եէյիւ Դաւիթի գալ-
սըրտը , քի օնուն հագգընա շէհատէթ
տախի էտիդ պէտի , Յեսսէ օղլու Դա-
ւիթի՝ քէնտի եիւրէյիմէ մուաֆըգ
պիր առէմ պուլտում , քի օ՝ հէյէ
23 իսթէտիքլէրիմի իճրա էտէճէք : Ալահ
պուընուն զիւրրիյէթինտէն՝ վա՛տա կէօ-
րէ Իսրայէլէ Իսէնա էտիճի Յեսուսու
24 գալտըրտը . Օնուն կէլմէսինտէն էվ-
վէլ Յովհաննէս պիւթիւն Իսրայէլ
գավմընա փէշինճէ թէվպէ վաֆիթիդի
25 վա՛զ էթտի : Վէ Յովհաննէս՝ եօլու-
նու թէմամ էտէր իքէն տէր իտի .
պէն քիմ իմ զանն էտէրսինիզ , պէն
տէյիլիմ . լաքին իշթէ պէնտէն սօնկրա
կէլիյօր օլ զաթ քի՝ պէն օնուն այագ
գապլընը չէօզմէյէ լայըդ տէյիլ իմ :
26 Եա՛ գարնտաշ առէմլէր՝ Ա՛բրահամ
զիննսինին օղուլլարը՝ վէ սիզտէ Ալահ-

տան գօրգանլար՝ պու խէլասըն սէօ-
ղիւ սիզէ կէօնտէրիլսի : Զիրա Երու- 27
սաղէմտէ սաքին օլանլար վէ օնլարըն
հիւքիւմտարլարը՝ կէրէք օնու կէրէք
հէր շաբաթտա օգուննան փէյղամպէր-
լէրին սէալէրինի պիլմէտիլէր , էլա ի-
ղէրինէ հիւքմ կէթմէյիլէ ծաշըը եէրի-
նէ կէթիրտիլէր : Վէ էօլիւմէ հինչ պիր 28
սէպէպ պուլմամըշլար ինքէն՝ Պիղատոս-
տան տիլէտիլէր քի՝ օ գաթիլ օլուննա :
Վէ օնուն հագգընա եաղըլմըշ օլան- 29
լարըն ձիւմլէսինի ԹԷքմիլ էտինձէ ,
ողաձտան էննատրիպ՝ ձէզարա գօտու-
լար : Ամմա Ալլահ օնու էօլիւլէրտէն 30
գալարտըտը : Վէ օ՝ քէնտիսի իլէ պէ- 31
րապեր Դաւիլէատան Երուսաղէմէ չը-
գանլարա չօգ կիւնլէր կէօրիւնտիւ ,
քի շիմտի օնլար գավմա օնուն շահիտ-
լէրի տիր : Վէ պիզ պապալարա օլան 32
վա'տը սիզէ միւժտէ էտէրիզ , քի Ալ-
լահ օնու՝ Ցիսուսու սիրիլԹմէք իլէ
պիզ օնլարըն էվլատլարընա իձրա էԹ-
միշ տիր , նիձէ քի ինձինձի Սաղմոս-
տա տահի եաղըլմըշ տըր : Սէն Օղ-
լում տուն , սէննի պու կիւն Թէվլիտ
էյլէմիմ : Վէ օնու էօլիւլէրտէն տի- 34
րիլտիպ՝ արԹըգ չիւրիւքլիյէ տէօնմէյէ-
ձէք օլտուղու խուսուսունտա պէօյլէ
տէմիշ տիր . Քի սիզ ԴաւիլԹէ վա'պ

օլտահան էմին իհսանլարը վէրէձէյիմ :
35 Օնուն իչլիւն պայրի Սաղոմտա տահի
տէր . Ա'զիզինի չիւրիւքլիւք կէօրմէյէ
36 դօյ վէրմէյէձէքսին : Ձիւն քի ԴաւիԹ
քէնտի ա'տրինտէ Ալլահըն իրատէԹի-
նէ խըզմէԹ էԹմիքտէն սօնկրա՝ ու-
յուտու , վէ պապալարընա զամմ օ-
լունտու , վէ չիւրիւքլիւք կէօրտիւ :
37 Ամմա Ալլահըն չօլ տիրիլԹտիյի քիմ-
38 սէ՝ չիւրիւքլիւք կէօրմէտի : Իմտի տի-
զէ մա'լիւմ օլսուն եա՛ գարնտաշ ա-
տէմլէր քի՝ տիզէ կիւնահլար ա'ֆվը-
ղը պուննուն վաստիԹտաը իլէ վ'ազ օ-
39 լունույօր . Վէ հէր քիմ իման էտէր-
սէ , Մովսէյին նօմսուս վաստիԹտաը
իլէ սաատըգլըգ պուլմալա գատիր օլ-
մատըղընըզ ձիւմլէ չէյլէրտէն՝ պուննուն
վաստիԹտաը իլէ սաատըգլըգ պուլուր :
40 Իմտի սագընըն քի՝ վէյղամպէրլէրտէ
սէօյլէնիլէն չէյ իւզէրինիզէ կէլմէսին .
41 Գաթըն է՛յ իսօրլայըձըլէր՝ վէ շաշըն ,
վէ հէլաք օլուն . զիրա սիզին կիւն-
լէրինիզտէ պիր իշ իշլէրիմ , պէօյլէ
պիր իշ քի՝ էյէր սիզէ պիրի նաթլ
էտէրսէ , ասլա ինանմայասընըզ :
42 Վէ չըգտըգլարընատա , օնլարա եալ-
վարըրլար ըտը քի՝ պու սէօզլէր օն-
լարա էրԹէսի շաբաթտա սէօյլէնէլէր :
43 Վէ ձէմաա'Թ տաղըլընձա , Եէհուտի-

էլուսէն վէ սինէ կէլմիշէրսէն իթի-
գաոլու ջոդ քիմսէլէր՝ Պօղոսան վէ
Բառնաբասըն արսընձա հիթախէր,
քի օնլարա սէօյլէմէյինէ՝ օնլարը Ա-
լահըն լութֆունա սապիթ ատըմա-
ղա գանատլըլըղլար իսի: Վէ էրթէսի 44
շաբաթ կիւնիւնդաէ թագրիպէն պիւ-
թիւն շէհիր՝ Ալլահըն սէօզիւնիւ սին-
լէմէյէ ճէմ՚ օլմուշլար: Վէ եէհու- 45
սիլէր գալապալըղը կէօրիւնճէ՝ հասէտ
իլէ մօլմուշլար, վէ Պօղոսան սէօյլէ-
սիյի շէյլէրի՝ զըտ սէօյլէյիպ քիւֆր
էտիրէք՝ գարշը սէօյլէրլէր իսի: Ամ 46
մա Պօղոս իլէ Բառնաբաս ճէսարէթ
իլէ սէօյլէյիպ տէսիլէր. Ալլահըն սէօ-
զիւ՝ էվվէլա սիզէ սէօյլէնմէք վաճիպ
իսի. ամմա չիւն սիզ օնու բէտտու է-
սիյի՝ քէնդինիզի էպէտի հայաթա լա-
յըղ կէօրմէզսինիզ, իշթէ թայիֆէլէ-
րէ սէօնէրիւզ: Չիրա Րատպ սիզէ 47
սէօյլէ թէնպիհ էթմիշ սիր. Էնի
թայիֆէլէրէ ըշըդ գօստում, քի թա
էրին ուճունատէք խէլասս իշիւն օլա-
սըն: Վէ թայիֆէլէր իշիտիպ սէվի- 48
նիրլէր իսի, վէ Րատպըն քէլամընա
ի՚ման վէրմիրլէր իսի. վէ հէփ էտէ-
սի հայաթա թա՚յին օլունմուշլար ի-
նանմըլար: Վէ Րատպըն սէօզիւ պիւ- 49
թիւն սիյատտա տաղըլըր ըտը: Ամ 50

մա եէհուտիլէր՝ ի՚թիգատը վէ միւ-
թէվէր գորըլմըը վէ շէհրին ա՚յան-
լարընը գանատլըտըլար, վէ Պօղոսան
հէմ Բառնաբասըն իւզէրինէ գօվալա-
յըղ գալըրըտըլար, վէ օնլարը քէն-
տի սինօգլարընատան չըգարտըլար: Վէ 51
ոի սինօգլարընատան չըգարտըլար: Վէ
օնլար այագլարընըն թօզունու օնլարա
գարշը սիլքիւ՝ գօնէույա կէլտիլէր:
Վէ չայիրտըլէր շազըգ իլէ Ա՚զիզ 52
Րուհ իլէ մօլմուշլար իսի:

ՊԱՊ ԺԴ

Վէ վագի՚ օլուս քի օնլար գօ- 1
նէուսա՝ պիրլիքտէ եէհուտիլէրին ճէ-
միյէթ էէրինէ կիրիպ՝ չէյլէ սէօյլէ-
սիլէր քի՝ կէրէք եէհուտիլէրտէն կէ-
րէք եօճանլըէրտէն պիր չօգ խալգ
իննանտը: Ամմա իմանս կէլմէյէն եէ- 2
հուտիլէր՝ թայիֆէլէրին Բուհլարընը
գարնաուշլարա գարշը թահրիք էտիպ՝
Փէսատէ վէրտիլէր: Իման օնլար՝ քէն- 3
տի լութֆունա սէօզիւնէ չէհատէթ
էտէն՝ վէ օնլարըն էլլէրի վասիթասը
իլէ ա՚լամէթլէր վէ հիքմէթլէր օլմա-
ղա գօռվէնը վէրէն Րատպ իշիւն սէր-
սէթա սէօյլէյէրէք՝ վաֆիր զէման է-
լէնտիլէր: Վէ շէհրին գալապալըղը 4
Փըրգա օլուս. վէ պա՚զըլարը եէհուտի-

ԷՐ ԹԱՐԱՖԸՆԱՆ՝ ՊԱ'ՂԸԼԱՐԸ ԽԱՀ ԱՌԱՔԵԱԼԼԱՐ ԹԱՐԱՖԸՆԱՆ ՕԼՏՈՒԼԱՐ։
ՎՀ ԹԱՅԻՖԷԼԷՐԻՆ ՀԷՄ ԱՀ ՆԷՀՈՒԱՏԻ-
ԼԷՐԻՆ՝ ՀԻՒՔԻՄԱՈՐԼԱՐԸ ԻԼՀ ՊԷՐԱՊԷՐ
ՕՆԼԱՐԸ ԱԷՑՄԷՑՀ ՎՀ ԹԱՇԼԱՄԱՂԱ ՊԻՐ
ՀԻՒՃԻՒՄԻՒ ՕԼՄԱՂԸԼԱ, ՕՆԼԱՐ ՍՈՒՑՈՒԱՂ՝
ՆԻԿԱՅՈՆԻԱՆԸՆ ՀԷՀՐԼԷՐԻ ՆԻՒԱՍՐԱ Ի-
ԼԷ ԴԷՐԲԷՑՀ՝ ՎՀ ԷԹՐԱՃ ԱԷՄԹԼԷՐԷ
ԳԱՀՏԸԼԱՐ. ՎՀ ՕՐԱՍԱ ՄԻՒԺՈՒ ԷՈՒԷՐ-
ԼԷՐ ԻՈՒ։

ՎՀ ՆԻՒԱՍՐԱՍԱ՝ ՀԻՀ ՍԱԼԱ ԵԻՒՐԻՒ-
ՄԷՄԻՀ՝ ԱՆԱՍԸՆԸՆ ԸԱՀՄԻՆՈՒԷՆ ԹՕՓԱԼ
ՕԼԱՆ՝ ԱՑԱԳԼԱՐԸ ԶԱ'ՑԻՖ ՊԻՐ ԱՍԷՄ
ՕԹՈՒԸՈՒԸ ԻՈՒ։ ՊՈՒ ՔԻՄԱՀ ՊՕՂՈՍՈՒ՝
ԱԷՕՂԼԷՐՔԷՆ ՄԻՆՀԼԷՐ ԻՈՒ. ՎՀ ՕՆԱ ՀԷՕՂ
ՄԻՔԻԱ՝ ՕՆՈՒՆ ՊՈՒՐԹՈՒՂՄԱՂԱ ԼՄԱՆԸ
ՕԼՈՒՈՂՈՒՆՈՒ ՀԷՕՐՄԷՑԻԼԷ, ՊԷՕՑԻՒՔ ԱՀՍ
ԼԷ ՈՒԷՈՒ. Ա'ՑԱԳԼԱՐԸՆ ԼԻՂԷՐԻՆՀ
ՄՕՂՈՒ ՊԱԼՀ. Օ ՄԱԼԻ ԱԸՀՐՈՒԱՐ, ՎՀ
ԵԻՒՐԻՒՐ ԻՈՒ։ ՎՀ ՊԱԼՈՒՊԱԼՐՊ ՊՕՂՈ-
ՍՈՒՆ ԷՑԼԷՈՒՑԻ ՀԷՑԻ ՀԷՕՐԻՒՆՃԷ, ՈԷՍ-
ԼԷՐԻՆԷ ՊԱԼՈՒՐՐԸՊ Ա'ՆԻԿԱՅՈՆԻՃԷ ՈՒԷՈՒ-
ԼԷՐ. Ա'ԼԼԱՀԼԱՂ ՍՈՒԷՄԼԷՐ ՀԷՔԼԻՆՀ ՀԻ-
ՐԻԻՊ՝ ՊԻՂԷ ԷՆԱՒԼԷՐ։ ՎՀ ԲԱՌՆԱԲԱՍԱ
ԴԻՈՍ՝ ՊՕՂՈՍԱ ՍԻ՝ ԱԷՕՂ ՊԱՀՂԸ Օ ՕԼ-
ՍՈՒՂՈՒՆՍՈՒՆ՝ ՀԷՐՄԷՍ ՀԱՂԸՐՐՐԼԱՐ Ի-
ԱՒ։ ՎՀ ՀԷՀՐԻՆ ԷՕՆԻԵՆՍՈՒԷ ՕԼՈՒՆ ԴԻ-
ՈՍ ՓՈՒԼԹՈՒՆՈՒՆ ՔԵԱՀԻՆԻ ԳԱՒԻՈՒԼԱ-
ՐԸՆ ԷՕՆԻԵՆՍՈՒԷ ՊՈՒՂԱԼԱՐ ՎՀ ԹԱՄՃԼԱՐ

ԿԷԹԼՐԻՒ՝ ԽԱԼԴ ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ ԳՈՒՐ-
18 ՊԱՆ ԷԹՄԷՔ ԻՍԹԷՐ ԻՈՒ։ Ա'ՄՄԱ ԲԱՌ-
ՆԱԲԱՍ ԻԼԷ ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԼԱՐ ԻՀԼԻ-
ՄԻՆՃԷ, ԷԱՎԱՍԼԱՐԸՆԸ ԵՐՐԹԱՐԼԱՐ,
ՎՀ ԳԱԼԱՏԱԼԸՂԸՆ ԻՀԼԻՆԷ ՍԸՀՐԱՅԸՊ ՀԱ-
14 ՂԸՐԸՐԼԱՐ ԻՈՒ. ՎՀ ՍԷՐԼԷՐ ԻՈՒ. ԵԱ'
ԱՍԷՄԼԷՐ՝ ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐԻ ՆԻ'ՀՃԷՆ ԷՍԷ-
ՅՕՐՍՈՒՆՈՒՂ. ԱԻՂ ՍԱԻՈՒ ՍԻՂԻՆ ԿԻՊԻ
ԷԼԷՄ ՀԷՔՄԷՑՀ ՄԻՒԱՂԹԷԼԱ ԱԱԷՄԼԷՐ ԻՂ,
ՔԷ ՍԻՂԷ՝ ՊՈՒ ՊԱԹԸԼ ՀԷՅԼԷՐՍԷՆ ԿԷՕ-
ՅԻՒ ՎՀ ԵԷՐԻ ՎՀ ՍԷՆԻՂԼԻ ՎՀ ՕՆԼԱՐ-
ՍԱ ՀԷՎ ՕԼԱՆԸ ԵԱՐԱՍՍԱՆ ՍԻՐԻ ԱԼ
15 ԼԱՀԱ ՍԷՕՆՄԷՑՀ ՄԻՒԺՈՒ ԷՍԷՐԻՂ. ՓԻ
Օ՝ ԿԷՀՄԻՂ ՍԷՎԼԷՐՍԷ ՀԷՎ ԹԱՅԻՖԷԼԷ-
ՐԻ ՔԷՆԱՒԼԷՐԻՆ ԷՕԼԱՐԸՆՍԱ ԵԻՒՐԻՒ-
16 ՄԷՑՀ ԷՑԷՐՀԼԻ ԳՕՑ ՎԷՐՍԻ ԻՍԷ ՍԷ, ԷՑ-
ԼԻՔ ԷՍԷՐԷՔ՝ ԿԷՕՔԼԷՐՍԷՆ ՍԻՂԷ ԵԱՂ-
ՄՈՒԼԱՐ ՎՀ ՄԱՀՍՈՒԼՍԱՐ ՄԷՎԻՄԼԷՐ
ՎԷՐԻԱ՝ ԵԻՒՐԷՔԼԷՐԻՆԻՂԼԻ ԹԱԱ'ՄԱՆ ՎՀ
ՀԱՂԼԸԳՍԱՆ ՄՕԼՍՈՒՐՄԱՂԸԼԱ՝ ՔԷՆԱՒԻՆԻ
17 ՀԷՀԱՍԷԹԱՒԻՂ ԳՕՄԱՍԸԼ։ ՎՀ ՊՈՒՆԼԱ-
ՐԸ ՍԷՑԷՀՄԷՔԼԷ՝ ԿԻՒՃ Ի'Է ԳԱԼԱՏԱԼԸ-
ՐԸ ՕՆԼԱՐԱ ԳՈՒՐՍԱՆ ԷԹՄԷՔՍԷՆ ՓԷ-
ՐԱՂԱԹ ԷԹՄԻՐՍԻԼԷՐ։
18 Ա՛ՄՄԱ ՆՆԹԱՒՔԷԱՍՍԱՆ ՎՀ ԳՕՆԵԱ-
ՍԱՆ ՆԷՀՈՒԱՏԻԼԷՐ ԿԷԼՍԻԼԷՐ, ՎՀ ԳԱ-
ԼԱՏԱԼԸՂԸ ԳԱՆՍԸՐՄԱՂԸԼԱ՝ ՊՕՂՈՍՈՒ
ԹԱՇԼԱՍԸԼԱՐ, ՎՀ ՕՆՈՒ ԷՕԼՄԻՒՇ ՂԱՆՆ
ԷԹՄԷՔԼԷ՝ ՀԷՀՐԻՆ ՍԻՇԱՐԸՍԸՆՆԱ ՍԻՐԻՒՔ-

լէսիլէը : Լաքին շայիրտլէը օնուն էթ-
րաֆընը ալմաղըլա՝ գալդըպ չէնդին 19
իչինէ կիրտի վէ էրթէսի կիւն բաշ-
նաբաս իլէ Դէրբէյէ ջըգալը :

Վէ օնլար օղ չէնդրտէ միւժամ էտիպ՝ 20
վաֆիր գիմաէլէրի շայիրտ էթանիքտաէն
սօնկրա , Լիւսարտայա վէ Գօնեայա
վէ Անթաքէյայա տէօնտիւլէը . Վէ ի- 21
մանտա տէվամ էթմէյէ նասիհաթ վէ-
րէրէք՝ վէ ամէզ Ալլահըն փադիշահ-
լաղընա չօգ ազգընթըլէը իլէ կիրմէք կէ-
րէք ակը փէյղէմբէր՝ շայիրտլէրին Ճանըլա-
րընը գուվվէթլէնտիրմէլէը իտի : Վէ 22
օնլար իչինէ հէր գիլիսայա իսրաիլ-
լար նասա էտիպ՝ օրուճլար իլէ տուա՝
էթահիքաէն սօնկրա՝ օնլարը իման կէ-
թիրտիքլէրի Բաղդա իհալէ էթտիլէր :
Վէ պիսիթիասան կէչիպ՝ Պամֆիլիա- 23
այա կէլտիլէր : Վէ Պէրգէտէ գէլա- 24
մը աէօլէյիպ՝ Ասալէայա էնտիլէր :
Վէ օրատան՝ տէնիզաէն Անթաքէյայա 25
վարտըլար , օրատան գի Թէմամ էթ-
տիքլէրի իշ իչինէ՝ Ալլահըն լութֆու-
նա Թէսլիմ օլունմուշլար իտի : Վէ 26
կէլտիքլէրինտէ , գիլիսայը ճէմ՛ էտիպ
Ալլահըն՝ օնլարըն վասիթասը իլէ հէմ
էթտիյէ ճէյլէրի՝ վէ Թայիֆէլէրէ ի-
ման գափուսու աչմըշլընը խասթէր վէր-
տիլէր : Վէ օրատա շայիրտլէր իլէ վա- 27
ղիր ղէման գալմըշլար :

ԳԱԳ ԺԵ

1 Վէ Եէհուտիսէթանատան պա՛զը գիմ-
սէլէր՝ էնիպ՝ գարնտաշլարա Թա՛լիմ
էտէրլէր իտի գի՝ էյէր Մովսէսին
այնի իւզրէ սիւննէթ օղմազընըղ,
2 գուրթուլմազընըղ : Իմտի գօղուս հէմ
Բառնաբասըն օնլար իլէ չօգ նիզա՛
վէ միւսահէսէլէրի օղմաղընա , գարար
գըլմըշլար գի՝ պու մէսէլէ իչինէն գո-
ղուս իլէ Բառնաբաս վէ արտալարըն-
տան պա՛զը սայըր գիմսէլէր Երուսա-
ղէմէ տուսքեաղլարա վէ իհթիյարլարա
3 չըգալար : Իմտի օնլար գիլիսատէն
կէօնտէրիլինճէ , Թայիֆէլէրին տէօն-
մէսինի նագլ էտէրէք՝ փիւնիկէտէն
վէ Սամարիատան կէչէրլէր իտի , վէ
հէմ գարնտաշլարա պէյիւք չազըգ
4 վէրիրլէր իտի : Վէ Երուսաղէմ կէ-
լիշտիքլէրինտէ՝ գիլիսատէն վէ առա-
քեաղլարտան վէ իհթիյարլարտան գա-
պուղ օլունտուղլար , վէ Ալլահըն օն-
լարըն վասիթասը իլէ էթտիյի չէյլէ-
5 րին հէգիգաթին նագլ էյլէտիլէր : Վէ
Փարիսեցիլէրին մէզհէպինտէն իման
կէթիրէն պա՛զը գիմսէլէր գալգըպ տէ-
տիլէր գի՝ Օնլարը սիւննէթ էթմէկ՝
վէ Մովսէսին նոմոսունու տապղամաղա
Թէնապիհ էթմէկ կէրէք տիր :

Իմոխ առաքեալլար վէ իխթիալար՝ 6
պու սէօզ հադգընտա միւլահաղա էթ-
ժէյէ ձէմ՝ օլտուլար : Վէ չօդ միւպա- 7
հէսէ օլտուգտան սօնկրա՝ Պեարոս գալ-
գըպ օնլարա սէմի՝ Եա՛ գարնտաշ
առէմլէր՝ սիզ էյի պիլիրսինիզ քի՝
իչիմիզտէ Ալլահ գառիմ կիւնլէրտէ
սէչմի՝ քի՝ առնատաքանըն սէօզիւնիւ Թա
յիֆէլէր ագնէմ տզգըմտան իչիտիպ լ-
ման կէթիրսէլէր : Վէ Եբրահիմի պի- 8
լէն Ալլահ՝ Ա'զիզ Րուհու պիզէ վէրմիյի
կիւպի օնլարա տա վէրմէյիլէ՝ օնլարա
չէհատէթ էյլէմի : Վէ պիզիմ իլէ 9
օնլարըն արասընտա հիչ պիր ֆարգ
էթմէմի , չիւն քի օնլարըն կիւրէք-
լէրինի իման իլէ փաքլէմի : Իմոխ հա- 10
ա նի՞չիւն Ալլահը իմթիհան էտէր-
սինիլ , քի շայիրտլէրին պօյնունա՝
կէրէք պատալարըմըզըն կէրէք քէն-
տիմիզին կէօթիւրմէյէ գառիր օլմատը-
ղըմըզ պիր պօյունտուրուգ դէյատընըզ :
Լաքին ինանըրըզ քի՝ Րատպ Յիսու- 11
տուն լութֆու իլէ գուրթուլաճաղըզ ,
նիձէ քի օնլար տատի :

Վէ պիւթիւն ձէմաա'թ սիւքիւթ 12
էտիպ՝ Բառնապատս իլէ Պօղոսու տինկ-
լէրլէր իտի , քի օնլար՝ Ալլահըն օն-
լարըն վասիթտատ իլէ Թայիֆէլէրտէ
էթտիյի հէմ ա'լամթլէրի վէ հիքմէթ-

13 լէրի նագլ էտէրլէր իտի , վէ օնլար
սիւքիւթ էթտիքտէն սօնկրա , Յակոբոս
ձէվապ էտիպ սէմի . Եա՛ գարնտաշ
14 առէմլէր՝ պէնի տինկլէյին . Սիմէօն
Ալլահըն Թայիֆէլէրտէն քէնտի ա-
զընա գավմ ալմագա էվվէլա նիձէ զի-
15 յարէթ էթտիյինի նագլ էթտի : Վէ
պունա վէ յղամպէրլէրին սէօզլէրի մու-
Թապըգ տըր , նիձէ քի եազըմըշ տըր .
16 Պունտան սօնկրա սէօնէձէյիմ , վէ
Դաւիթին տիւշմիւշ չատըրընը Թէքրար
պինա էտէձէյիմ , վէ օնուն երգըլմըշ
եէրլէրինի Թէքրար պինա էտէձէյիմ ,
17 վէ օնու Թէքրար գուրաձաղըմ . Թա
քի առէմլէրին պագիյէրի՝ վէ պէնիմ
ատըմ չօղ իւղէրինտէ չաղրըլան հէմ
Թայիֆէլէր Րապպը արայաճակ՝ տէ-
յօր պունլարը իձրա էտէն Րապպ :
18 Ալլահա էզէլտէն պէրու հէմ քէնտի
19 ա'մէլլէրի մա'լիւմ տիր : Օնուն իչիւն
պէն միւնասիպ կէօրիւրիւմ քի՝ Թա
յիֆէլէրտէն Ալլահա տէօնէնլէրէ սըգ-
20 լէթ վէրմէմէք կէրէք տիր . Լաքին օն-
լարա՝ միւԹլարըն մուստաբլըգլարըն-
տան վէ զինատան վէ պօղուլմուշտան
վէ գանտան կէրի տուրմագա մէքտիւպ
21 եազմագ կէրէք տիր : Զիրա Մ'ովսէ-
սին՝ էսքի տէվրլէրտէն պէրու՝ հէր
շէհրտէ վ'ազ էտէնլէրի վար . չիւն հէր

ջաբաթ կիւնիւնտէ ձէմի՛յէթ եէրլէրին-
ուէ օպուննուբ :

Օ ղէման առաքեալլարա վէ իխթի- 21
արլարա՝ պիւթիւն քիլիսա իլէ պէրա-
պէր՝ միւնասիպ կէօրիւնտիւ, քի քէնտի-
լէրինտէն առէմլէր սէչիպ՝ գարնտաշլար
արասընտա իլէրտէ օլան քիմսէլէրի Է՛-
նէ Բարնաբա լոգբպլանան Յուդայը
վէ Շիղայը՝ պօղոս վէ Բառնաբաս իլէ
պէրապէր Անթաքէացա կէօնտէրէլէր :
Վէ օնլարըն էէտի իլէ պու ձէյլէրի 23
եազըլըար. Առաքեալլարտան վէ իխ-
թիարլարտան վէ գարնտաշլարտան՝ Ան-
թաքէացա վէ Սիւրիացա վէ Կիլիկիա-
ցա թայիֆէլէրտէն օլան գարնտաշլա-
րա սէլամ օլսունուբ : Ձիւն քի իշիթ- 24
միք, քի պիզտէն պա՛զը քիմսէլէր
ձըգըպ՝ սիւննէթ օլմաղա վէ նոմօսու
ատպտամաղա ըԳԸՄ ԲԸՐ ատ՛յէրէք՝ ձան-
լարընըզը պօղուպ՝ սիզի սէօզլէր իլէ
պուլանտըրըյօրլար, քի պիզ օնլարա
ըտմարլամամըզըզ. պիզ կէօնիւլ պիրլէ 25
ձէմ՛ օլուպ՝ պիզէ միւնասիպ կէօրիւն-
տիւ քի ատէմլէր սէչիպ՝ Բարպարմըզ 26
Յիսուս Քրիստոսուն իսմի ուղուրունա
ձանլարընը գօյան ատէմլէր իլէ՝ Էա՛նի
սէվկիւլիւէէրիմիզ Բառնաբաս վէ Պօղոս
իլէ պէրապէր սիզէ կէօնտէրէլիմ : Իմ- 27
ատ Յուդայը վէ Շիղայը կէօնտէրտիք,

քի օնլար տախի սէօղ իլէ հէման պու
28 ձէյլէրի իտպէր էտէլէր : Զիրա Անղիղ
Րուհա հէմ պիզէ միւնասիպ կէօրիւն-
տիւ քի՝ սիզին իւզէրինիզէ պու իդ-
թիղալը ձէյլէրտէն մա՛ատա պայրի նիւք
29 դօնմայա. Էա՛նի փութլարա գուր-
պան օլունմուշ ձէյլէրտէն վէ գանատան
վէ պօղուլմուշտան վէ ղընատան կէրի
ատուրապընըզ. քի քէնտիլէրինիզի պու
ձէյլէրտէն կէօղէթմէյիլէ, էյի էտէ-
ձէքսինիզ. սաղ օլսուն :
30 Իսմի օնլար տաղը վէրիլինճէ՝ Անթաք-
եացա կէլմիլէր, վէ ձէմաա՛թը թօփ-
31 լայըպ՝ մէքթիւպիւ վէրմիլէր : Վէ օգու-
տուպլարընտա՝ թէսէլլիտէն էօթիւրիւ
32 շազ օլտուլար : Հէմ Յուդա իլէ Շիղա
քէնտիլէրի տախի փէյղամպէրլէր օլ-
մաղընա՝ էօդ սէօզ իլէ գարնտաշլարա
թէսէլլի վէրմիլէր, վէ գավիլէտիլէր :
33 Վէ ալը զէման հէյլէնտիքտէն սօնկրա,
գարնտաշլարտան սէլամէթ իլէ տաղը-
34 եաղլարա տաղը վէրիլմիլէր : Ամմա Շի-
ղայա միւնասիպ կէօրիւնտիւ քի՝ օրատա
35 գալա : Վէ պօղոս իլէ Բառնաբաս
Անթաքէատէ հէյլէնիլէր խոր, վէ
Բարպարն սէօզիւնիւ էօդ ղայրի քիմ-
սէլէր իլէ պէրապէր Թա՛լիմ հէտէրէք
միւժտէ վէրիրլէր խոր :
36 Վէ ալը գաչ կիւնտէն սօնկրա Պօ-

ղա Բառնաբասա տէտի . Հալա տէօ-
նիւալ՝ Բապպըն աէօզիւնիւ ջօլ վազ
էթտիյիմիզ հէր պիր շէհրտէ գարն-
տաշլարըն նիձէ օլտուգլարընը ղնյա-
րէթ էաէլիմ : Վէ Բառնաբասա Մար- 37
կոս անկըլտան Յովհաննէսի պէրապէր
ալմագ իսթէը իտի : Պօղոս իսէ՝ Պամ- 38
փիւլիաստան օնլարտան այրըլըպ պիլէ-
լէրինձէ իշէ կէլմէյէն քիմսէյի պէ-
րապէր ալմադա ըայըդ սայմասընը : Իմ- 39
տի նիզա՝ օլտուս , շէյլէ քի պիրի պի-
րինտէն այրըլըրլըր , վէ Բառնաբասա
Մ՝արկոսու ալըպ՝ աէնիզտէն Գըպրըսա
վարտը : Պօղոս տախի Շիլայը սէչիպ՝ 40
գարնտաշլարտան Ալլահըն ինայէթինէ
իհալէ օլունտուգտան սօնկրա ջրգտը :
Վէ Սիւրիայը հէմ Կիլիկիայը տօլաշըպ՝ 41
քիլիսալէրի տապից էտէր իտի :

ԳԱՂ Ժ.Զ

Վէ Դերբէյէ հէմ Լիւստրայա 1
եէթիշէի . վէ իշէթ օրտատա Տիմոթէոս
իսմինտէ պիր շայիրտա վար իտի , քի
իսմանէ կէլմիշ պիր Եհհուտի գարընըն
օղլու օլուպ՝ պատտատը Եունանի իտի .
Պու՝ Լիւստրատատա վէ Գոնիատատա օլան 2
գարնտաշլարտան էյի շէհատէթ օլու-
նուր իտի : Պօղոս իսթէտի քի՝ պու 3

պէրապէրինձէ չըգա . վէ օ մահալլէր-
տէ օլան Լհհուտիլէրին սէպէպինտէն
օնու ալըպ սիւննէթլէտի . զիրա հէփի-
սի օնուն պատապտընը պիլիրլէր իտի ,
4 քի Եունանի իտի : Վէ շէհրլէրտէն
կէչէրլէրքէն , օնլարա Երուսաղէմտէ
օլան առաքեալլարտան վէ իհթիարլար-
տան միւնասիպ կէօրիւլէն գանունլա-
5 րը տագլամադա ըսմարլար իտի : Իմտի
քիլիսալէր իմանտա սապիթ օլարագ՝
հէր կիւն սայիստա արթարլար իտի :
6 Վէ Փռիւգիասան հէմ Գալատիա
տիյարընտան կէչիպ՝ օնլար Ասիասա
աէօզիւ աէօյլէմէյէ Ա՝զիզ Րուհտան
7 մէն՝ օլունմադընա , Միւսիայա կէլիպ՝
Բիւթանիայա տօղրու կիթմէյէ չալը-
շըրլար իտի . վէ Յիսուսուն Րուհու
8 օնլարը գօյվէրմէտի : Վէ Միւսիայը
9 կէչիպ՝ Տրովադայա էնտիլէր : Վէ Պօ-
ղոսա կէճէ իլէ պիր բիւյա կէօրիւն-
միւ . Մակեդոնլու պիր ատէմ տու-
րուպ՝ օնա եալվարըր իտի , վէ տէր
իտի . Մակեդոնիայա կէչիպ՝ պիզէ
10 եարտըմ էյլէ : Վէ բիւյայը կէօրիւն-
ճէ , թէզ Մակեդոնիայա չըգմագ իս-
թէտիք . չիւն քի՝ անկլատըգ քի Րապպ
պիզի՝ օնլարա վազ էթմէյէ չալըշ-
մըշ տըր :
11 Իմտի պիզ Տրովադատան աչըլըպ՝

Սամօթրակէյէ տօլրուլտուգ , վէ էր-
թէսի կիւն Նէտապօլսէ , օրատան տա-
լի Մակեդոնիա ազմինին պաշ շէհ-
րի՝ նագլի իպէտան օլուռմուշ մահալ
օլան Փիլիպպէյէ ճուրբգ · վէ պու շէհր-
տէ պիր գաչ կիւն էյլէնտիք : վէ
շաբաթ կիւնիւնտէ շէհրտէն սիչարը
ըրմաղըն եանընա ջըգարըպ , օրատա գի՛
ա՛տէթա տուռա՛ էէրի խոր · վէ օթու-
րուգ՝ ճէմ՛ օլուռմուշ գաթըլարա սէց-
լէր խոխք : վէ ծխուտսիր շէհրինտէն
իպգերլէթ սաթման՝ տալ Լիդիա՝ Ալա-
հա ի՛թիգտտ էտէն պիր գարը տինկ-
լէր խոր , գի Րատգ պուռնտան եիրէ-
յինի աչարը , գի Պօղոտտան սէցլէնի-
լէն շէյլէրէ տիդգաթ էտէ : վէ գէն-
տինի հէմ էվի վաֆթիզ օլմաղըլա ,
եալվարըպ տէտի · Էյէր պէնի Րատ-
ատա էմին սայաղ՛ըդ իսէ , էվիմէ կի-
րիպ գալըն · վէ պիզէ զօր էթտի :

Վէ վագի՛ օլտուռ գի՝ պիզ տուռա՛յա
կիտէրգէն , պիզէ ֆալճըլըգ րուհու օլան
պիր գըզ րատաթ կէլտի , գի օ՛ ֆալճը-
լըգ էթմէյիլէ ատաղարընտա չօգ գէտար
կէթիրիր խոխ : Պու գըզ Պօղոտտան վէ
պիզիմ արտընմըղճա տիւշիւպ չատըրա-
րագ տէր խոխ · Պու ատէմլէր՝ Ալահ
Թատա՛ղանըն գուվլտըլը տըր , գի օնլար
պիզէ իսէլտա եօլու վ՛ազ էտէրլէր : վէ

պունու չօգ կիւնլէրճէ էտէր խոխ · վէ
Պօղոս Թա՛ճիզ օլուպ՝ աէօնտու , վէ
րուհա տէտի · Սանա՝ Յիտաս Ջրիս-
տոսն ատը իլէ էմր էտէրիմ , գի
օնտան չըգատըն · վէ օ ատ՛ամի չըգտը :
19 վ էֆ օնուն աղտատրը՝ քէտարլարընըն իւ-
միտի քէսիլտիյինի կէօրիւնճէ , Պօղոտտ
վէ Շիղտյը ԹուռԹուպ՝ միտղարա հիւ-
20 քիւմտարլարա սիւրիւքլէտիլէր : վէ օն-
լարը աէրտարլարընը եանընա կէթիրիպ
տէտիլէր · Պու ատէմլէր՝ ԷՀՀուտսիլէր
նքէն՝ շէհրիմիզլն ալթ իւտի էտէյօրլար ·
21 վէ պիզ Րօմալըլար նքէն , պիզէ գա-
պուպ վէ ա՛մէլ էթմէյէ Ճայիզ օլմայան
22 այինլէր վ՛ազ էտէրլէր : վէ գալաբա-
լըգ օնլարընն իւզէրինէ հիւճիւմ էյ-
լէտի , վէ աէրտարլար օնլարընն էտվատ-
լարընը էրրԹըպ՝ աէօյիւնմէյէ էմր է-
23 աէրլէր խոխ : վէ օնլարա չօգ ատ՛էյնէք
չալարգտան սօնկրա՝ զընտանա աԹըպ՝
զընտան ալէքճիսինէ ԹէՀնգիհ էԹտիլէր
24 գի՝ օնլարը գաճմճէ տագլայա · Փի օ՝
պէօյլէ պիր ԹէՀնգիհ ալմաղըլա , օնլա-
րը իչ զընտանա գէյուպ՝ այագլարընը
Թօմրուղա վուրտու :
25 Ա՛մմա հէճճէ եարըտընտա Պօղոս
հէմ Շիղա տուռա՝ էտիպ՝ Ալահա Թէա-
պիհ էտէրլէր խոխ · վէ մահապուտլար
26 օնլարը աինկիլէր խոխ : վէ սպիտնտրգ

պէր պէօյիւք զէլզէլէ օլտու , չէյլէ քի՝ զընատանըն թէմէլլերի սարսըլըը , հէմ տէր ա'գապ հէպի գաֆուլար աչըլըը . վէ հէպիսինին պաղլարը չէօզիւլտիւ : Վէ զընատան պէքճիսի ույանմադըլա՝ զընատանըն գաֆուլարընը աչըդ կէօրիւնճէ , մահպուսլար գաչըը զանն էթմասինաէն՝ պէր պըչաղ չէքիպ քէնդիսինին էօլաիւրէնճէք օլտու : Ամմա Պօղոս էյուքսէք սէս իլէ չաղըրըպ տէօտի . Քէնտինէ հիչ պէր քէօթիւ շէյ էթմէ , զիրա հէպիմիզ պուրատա իկ : Վէ ըշըգ տիլէյիպ իչէրի սըչըատը , վէ գօրդու իլէ տօլտուպ՝ Պօղոս վէ Շիզանըն էօնիւնէ տիւշտիւ : Վէ օնլարը տիշարըյա կէթիրիպ տէտի . Եա՛ էֆէնտիլէր՝ պանա նէ՞ էթմէք կէրէք տիր քի՝ խէլաս պուլայըմ : Վէ օնլար տէտիլէր . Րապպ Յիսուս Քրիստոսա իման կէթիր , վէ քէնտին հէմ էվինի խէլաս պուլասընըզ : Վէ օնա հէմ օնուն էվինէ հէպի օլանլարա Րապըն սէօզիւնիւ սէօյլէտիլէր : Վէ օնլարը կէճինին հէման օ սա'աթընտա ալըպ՝ եարալարընը եույդատը , վէ տէր ա'գապ քէնտիսի վէ հէպի օնա միւթա'լիք օլանլար վաֆթիզ օլտուլար : Վէ օնլարը էվինէ ջըգարըպ՝ սօֆրա գուրտու , վէ Ալլահա իման կէթիրիպ ալուէիւն էվի

35 իլէ մէարուր օլտու : Վէ կիւնտիւզ օ-
լունճա , աէրտաարլար չաուշլարը կէօն-
աէրիպ տէտիլէր . Օ ատէմլէրի սա՛ը
36 վէր : Վէ զընատան պէքճիսի պու սէօզ-
լէրի Պօղոսա իտապէր վէրտի , քի Սէր-
սարլար սա՛ը վէրինէսինիզ տէյիւ
կէօնտէրտիլէր , իմդի հալա չըգըպ՝ սէ-
37 լամէթ իլէ կիտին : Ամմա Պօղոս օնլարա
տէտի . Քիզ Րօմալը ատէմլէր իքէն՝
պիզի պիլա միւհաքէմէ աշիքեարէ տէօ-
յիւպ զընատանա գօտուրար , վէ շիմդի
պիզի կիզլի՞ մի չըգարըյօրլար . էօյլէ
օլմազ , իլլա կէլիպ պիզի քէնտիլէրի
38 չըգարընըար : Վէ չաուշլար պու սէօզ-
լէրի սէրտաարլարա իտապէր վէրտիլէր .
վէ Րօմալը օլտուգլարընըիշիտինճէ՝ գօրդ-
տուլար , վէ կէլիպ օնլարա Թէսէլի
39 վէրտիլէր . Վէ տիշարըյա չըգարըպ՝
եալվարըըլար իտի , քի չէհրտէն չըգա-
40 լար : Վէ զընատանտան չըգըպ՝ Լ՛ըդի-
անըն էվինէ կիրտիլէր , վէ գարնտաշ-
լարը կէօրիւպ՝ օնլարա Թէսէլի վէր-
տիքտէն սոնկրա չըգարըլար :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Վէ Ամֆիպօլիս հէմ Ապուլանիա-
տան կէչիպ Սէլանիյէ կէլտիլէր , քի
օրատա Եէհուտիլէրին ճէմ՛յէթ եէրի

վար իսի : Վէ Պօղոս ա՛տէմի լուզէ
ծնլատա կիրտի , վը իւչ շաբաթ կիւնիւ
ծնլար իլէ քիթապլարտան ակօյլէշիր
իսի · Վէ թէֆիսիր էտեր իսի հէմ պէյան
էտեր իսի քի՝ Բրիստոս էլէմ չէքմէք
վը էօլուլէրտէն գըյամ էթմէք լազըմ
իսի , հէմ քի՝ պէնիմ սիզէ խապէր
վէ ուիյիմ Յիսուս՝ Բրիստոս պու ատր :
Վէ ծնլատան պա՛զըլարը գանտըլար ,
վը Պօղոս հէմ Շիլայա գաթըլտըլար ,
հէմ Լ՛ԹԻՊատու Եունանիլէրտէն չօգ
քիմսէլէր՝ վը իլէրիսէ օլան գարըլար-
ատան նէչէլէրի ատմէլ : Ամմա իման
կէթիրմէյէն եէհուտիլէր հատէտ էթ-
մէյիլէ՝ այագ թապըլմը պա՛զը էսպա-
մայ քիմսէլէրի պէրտպէր ալտը , Յիսմ
հիւր էթմէքչի՝ շէհրի վէսվէսէյէ վէրիր-
լէր իսի , վը Յաստնուն էվինէ հիւՅիւմ
էտիւ՝ ծնլարը Յիւմհիւրէ կէթիրմէյէ
ատարլար իսի : Վէ ծնլարը ատըլմա-
մալըլա , Յաստու վը պա՛զը գարըն-
տաշլարը շէհրին զափԹլէրինէ սիւրինք-
լէյէսի պաղըրըլար իսի քի՝ Տիւնեայը
պու ալԼահատի էտէն քիմսէլէր պուլա-
յա տախի կէլտիլէր · Վը ծնլարը Յա-
ստն գաղու էթտի · Վէ պուռնապին հե-
վինի կայսէրին Փէրմանլարընա գարը
ա՛մէլ էտէրլէր , շիւն քի պիր գայրի
քիմսէ՝ եա՛նի Ջիւտեա փեղամբար ատը

8 տէյօրլար : Վէ ծնլար՝ պու շէյլէրի իչի-
տէն գալտպաղըղը վը շէհրին զափԹ-
9 լէրինի Թահրիք էԹտիլէր : Վէ ծնլար
Յաստնտան հէմ գալանլարտան քէֆա-
10 լէԹ ալը պ՝ ծնլարը ատը վէրտիլէր : Վէ
գարնտաշլար տէր ա՛գապ կէճէ իլէ՝
կէրէք Պօղոս կէրէք Շիլայը Բէրի-
այա կէօնտէրտիլէր · վը ծնլար օրայա
վարընճա , Եէհուտիլէրին ՃէմիյէԹ
11 էէրինէ կիԹտիլէր : Վէ պուռնլար՝ Սէ-
լանիքտէ օլանլարտան տահա ատըզա-
տէ օլմազլէրի իլէ , ասօզիւ Ճանի կէօ-
նիւլտէն գոտուլ էտիպ՝ պու շէյլէր
պէօյլէ՞ մի տիր տէյիւ՝ հէր կիւն Փի-
Թապլարը ԹէֆԹիշ էտէրլէր իսի :
12 Իման ծնլատան չօգ քիմսէլէր՝ հէմ
Եունանիյէ միւԹէպէրէ գարըլտըտան
հէմ էրքէքլէրտէն նէչէլէրի իննանըլ-
13 լար : Վէ Սէլանիկտէն օլան Եէհու-
տիլէր՝ Ալլահըն սէօզիւնիւն Պօղոստան
Բէրիատա վ՛աղ օլուռնտուղունու տուպ-
տուգլարընտա , իալդը Թաճրիք էտէ-
14 րէք՝ օրայա տախի կէլտիլէր : Վէ օ
զէման անիտէ գարնտաշլար Պօղոսու
տէնիզէտէք կիտմէք իչիւն կէօնտէրտի-
լէր · ամմա կէրէք Շիլա կէրէք Տի-
15 մոԹէոս օրատա գալտըլար : Վէ Պօ-
ղոսա եօլտաշ օլանլար՝ օնու ՍԹինա-
յատէք կէԹիրտիլէր · վէ Շիլա իլէ

Տիմոթէոսան հագցընտա ալիրան էվ
վել օնա կէլսինլէր տէյիւ Թէնպիհ
ալտըգտան սօնկրա տէօնսիւլէր :
Վէ Պօղոս Ամֆինատա օնլարը պէք 16
լէր լիքէն , շէհրի վուռթլարտան տօլըռ
օտուռտունռ կէօրսիյիւնտէն՝ բուհռ
տէրռունինտէ հէբարէթլէնիր իտի : Իմ 17
ու Ջէմի՛յէթ էէրինտէ Եհոռսիէր
իլէ վէ ի՛թիգատը քիմսէլէր իլէ՝ վէ
չորշուտտա հէր կիւն բասթ կէլէնլէր
իլէ սէօյլէշիր իտի : Վէ Եպիկուրի 18
հէմ Ստոյիկի Փէյլէսոփլարտան պա՛
ղըսը օնռուն իլէ միւճատէլէ էտէրլէր
իտի . վէ պա՛ղըսըրը՝ Պռ սէօզ տառը-
տըմը նէ՞ տէմէք իսթէյօր , պա՛զըտ-
րը իսէ՝ Եաս ալլահլար վ՛ազ էտիճիսի
օլմալը տըր տէրլէր իտի . զիրա օնլա-
րա Ցիսառռռ վէ գըյամէթի միւժտէ
էտէր իտի : Վէ օնռռ Թռռթռռպ՝ Ա- 19
րիսթատ Ֆէհէմէնինէ կէօթիւրտիւլէր ,
վէ տէտիլէր . Պռ սէնատէն սէօյլէնէն
էէնի Թա՛լիմին նէ օտուռտունռ անկ-
լամալա գատիր օլ՞ադմայռզ . Ջիրա 20
սէն գռռլապլարըմըզա պա՛զը եաս շէյ-
լէր կէթիրիյօրսուն . իմտի օնլարըն նէ՞
օտուռտունռ անկլամագ իսթէրսիզ :
Հէմ Ս Թ ի ն ա լ լ ա լ իսէ՝ վէ միւսաֆիր 21
Ֆատանճլար՝ ակր էէնի շէյ սէօյլէ-
մէքտէն վէ սինհլէմէքտէն զըպրի շէյ

22 տիգգաթ էթմէզլէր իտի : Իմտի Պօղոս
Արիսպագը՛ն օրԹասընտա տուռռռպ
տէտի . Եա՛ Ա Թինալը տտէմլէր՝ սիզլի
հէր վէճհ իլէ զայէթ էհլի մէզհէպ
23 կէօրիյօրում : Ջիրա տօլաշըպ սիզին
ի՛պատէթ էէրլէրինիզլի սէյր էտէր ի-
քէն , ակր մէզպահ տահի պուլտում ,
քի օնռռն իւզէրինտէ՝ Ն ամա՛լիւմ օլան
Ալլահա հաղըմըշ տըր . իմտի սիզէ
մա՛լիւմ օլմայըպ ի՛պատէթ էԹահի յ-
նիզլի՝ սիզէ հէման օնռռ խապէր է-
24 տէրիմ : Տիւնեայը վէ օնտա հէպ օլանը
հարատան Ալլահ՝ կէօյիւն վէ եէրին
Տապոը օլմաղըլա , էլ իլէ եափըլմըշ
25 հէյքէլլէրտէ տաքին օլմազ . Հէմ օնա՝
ակր շէյէ միւհԹաճ կիւպի՝ ատէմլէր
էլլէրի իլէ խըզմէթ օլռնմազ . Չինռ
քի հէմիսինէ է՛օմրիս վէ նէֆէսի վէ
26 հէր շէյի վէրէն օ տուր . Վէ եէրին
պիւԹիւն եիւզիռ իւզէրինէ տաքին օլ-
մագա՝ ակր գանռտան ատէմլէրին հէր
միլլէթինի եաշագըը , վէ մռռա՛յին
վագըԹլարտա հէմ օնլարըն մէքեանլա-
րընըն սինօրլարընա հռռտռռտ գօտռռ ,
27 Թա Ալլահը արտայալար, քի պէ՛քի օնռռ
էլլէր իլէ էօգլայըպ պուլալար , էյէր-
չէ օ՝ ակիզիմ հէր ակրիմիզտէն ուզագ
28 տէյիլ իսէ տէ : Ջիրա օնռռն իլէ եա-
շարըզ , վէ Թէվրէնիրիզ , վէ վար ըզ ,

նիձէ քի սիզին չա'իրլէրինիզաէն տա-
խի պա'զըլարը տէտիլէր քի՝ Զիրա
հէմ օնուն Ճինսի իզ : Իմոի սիզ Ա- 29
լահըն Ճինսի օլտուղումուզ Թագուիր-
տէ՝ Ալլահըզը ալԹուընա էա կիւմիւ-
շէ էա Թաշա՝ ատէմ սանսա'Թընըն
վէ հիւնէրինին օյմասընա ալէնկզէր
զանն էԹմէք կէրէք տէյիլ իզ : Իմոի 30
Ալլահ Ճահիլիյին վագըԹլարընը կէօր-
մէզլիյէ վուրտուզ՝ չիմոի ատէմլէրին
հէփիսինէ հէր եէրտէ Թէնպիհ էտէր,
քի Թէվպէ էտէլէր . Զիրա պիր կիւն 31
Թագուիր էԹոի , քի օնաա տիւնեայը
ա'տալէթ իւզէրէ հիւքմ էտէ , պիր Թա'-
յին էԹուիյի ատէմին վահիԹաալը իլէ
քի՝ օնաա էօլիւլէրտէն դալտըրմազ իլէ՝
հէփիսինէ ի'Թիմաա վէրտի :

Վէ օնլար էօլիւլէրտէն գալդմայը 32
իշիտինճէ՝ պա'զըլարը զէվզէնիրլէր
իոի , վէ պա'զըլարը տէտիլէր . Պու
խուսուստա սէնի էինէ տինիլէյիմ :
Վէ պօղոս պուռնճիլէյին՝ օնլարըն օր- 33
Թաըլնտան չըգտը : Ամմա պա'զը ա- 34
տէմլէր օնաա միւհտագ օլուպ ինանտը-
լար , քի օնըլարըն արտընտա Ա'րիս-
պաղը Դիոնէտիոս հէմ Դամարիս
նամ պիր գադը՝ վէ պուռնլար իլէ պէ-
րապէր զըյարէ քէմինէլէր տախի վար
իոի :

ԳԱԳ ԺԸ

1 Վէ պուռնլարտան սոնկրա՝ Պօղոս
ԱԹինատան այրըլըպ ԿորնԹոսա կէլտի :
2 Վէ Ճինսի Պոնտոսլու Ակիւղաս նամ
պիր Եէհուտիյի վէ օնուն գարըսը
Պրիսկիլլայը պուլտու քի՝ Կլօդիոս
Կայսէրին հէպ Եէհուտիլէրը Րօմտան
այրըլմազա էմր էԹտիյինտէն՝ Իտալի-
ատան էէնի կէլմիշլէր իոի , վէ օնլա-
րըն եանընա վարտը : 3 Վէ պիր սա
նատ՝ Թտան օլմալըլը՝ օնլարըն եան ընտտ
գաըլտը , վէ իշլէր իոի . զիրա սանա-
տէլտը : 4 Վէ հէր
շաբաթ կիւնիւնտէ ՃէմաՃէԹ էէրին
տէ սէյլէր իոի , վէ Եէհուտիլէրի
տէ սէյլէր իոի : 5 Վէ
Ճիլա իլէ ՏիմոԹէոս Մ'ակէդոնիա-
տան էնտիքլէրինտէ՝ Պօղոս Րուհտա
պըգըլարագ՝ Եէհուտիլէրէ՝ Յիսուսուն
Քրիստոս օլտուղունու չէհատէթ է-
տէր իոի : 6 Վէ օնլար գարշը տուրուպ
քիւֆր էԹմէլէր իլէ , էտվապլարընը
սիլքիպ օնլարա տէտի . Քէնտի գանը-
նըզ պաշընըզըն իւզէրինէ օլսուն .
պէն վահ իմ . չիմտէն սոնկրա Թա-
յիֆէլէրէ վարաճաղըմ : 7 Վէ օրատան
կէօչուպ՝ Աստան գօրգան Յուստոս

խուճապուտնա պիր մհսէլէ իսէ, քէնտի-
նիզ կէօրիւն. զիրա պէն պու չէյ-
16 լէրին հաքիմի օլմազ իսթէմէմ: Վէ
17 ծնլարը մէհքէմէտէն գօվլաու: Վէ հէմ
Եուհանիլէը ճէմի՛յէթ պաշը Սոսթէ-
նէսի թուրթուզ՝ սիվանըն էօնիւնտէ
սէօյէրլէը իսէ. գաղնտնուն իսէ պու
չէյլէրտէն հիչ վաղնֆէսի սէյիլ իսի:
18 Վէ պօղոս վաֆիր կիւնլէր տահա
էյլէնիպ՝ գարնտաշլար լէ վէտալաշ-
մըգտան սօնկրա՝ տէնիզտէն Իւրիա-
յա կէլճտի. վէ օնուն սիլէսինճէ պը-
րիսկիլա վէ Ակիւլաս էյնըթ, վէ կէնչ-
րեատա սաչընը գըրգտը, զիրա տաճ-
19 պը վար իսի: Վէ Եփեստա էնթիշ-
տի, վէ օնլարը օրատտա պրագտը. տա-
մա քէնտիսի՝ ճէմի՛յէթ եէրինէ կիրիպ՝
20 Եհհուտիլէր իլէ սէօյլէշտի: Վէ օն-
լար եանլարընտա տահա չօգ զէման
տուրմապա օնա եարվարընըլար իսի, տա-
21 մա գայիլ օլմատը. Իլլա օնլար իլէ
վէտալաշըպ տէտի. Պանա՝ կէլէճէք
պայրամը հէր վէճհլէ Իրուսաղէմտէ
էթմէք կէրէք տիր. տամա Ալլահըն
իրատէթի իլէ եինէ սիզէ տէօնէճէ-
յիմ. վէ Եփեսէտտան կէմի իլէ եօլա
22 չընգտը: Վէ կեսարիայա էնիպ՝ Եր-
ուսաղէմ չընգտը, վէ քիլիսայը սէլամ
23 լատը, անտէն Անթիոքեայա էնտի: Վէ

տաղնտա պիր մաքտէնին էվինէ կէլտի,
քի օնուն էվլի ճէմի՛յէթ եէրինէ պի-
թիշնիք իսի: Վէ ճէմի՛յէթ պաշը կը- 8
րիսպոս պիւթիւն էվլի իլէ Բապպա Ի-
նանտը. վէ կորնթոսլուլարտան չօգ
քիմսէլէը իշնիտիպ ինանըրլար իսի, վէ
վաֆթիզ օլուրլար իսի: Վէ Բապպ 9
րիւյատա կէճէ իլէ պօղոսա տէտի.
Գօրգմա, լաքին սէօյլէ վէ սիւքիւթ
էթմէ. Չիրա պէն սէնին իլէ իմ, 10
վէ հիչ քիմսէ սէնի ինճիթմէք իշնիւն՝
տանա հիւճհիւմ էթմէյէճէք. զիրա
պու չէհրետ չօգ խալգըմ վար: Վէ 11
օնլարըն արատընտա Ալլահըն սէօզիւ-
նիւ թա՛լիմ էտէրէք՝ պիր եըլ վէ ալ-
թը այ օթուրմուշ:

Վէ գաղնտն Անթիոքեայընըն գայիմմա- 12
գամը իքէն, Եհհուտիլէր եէքտիլ պօ-
ղոսուն իշէրինէ գալգըպ՝ օնու տի-
վանա կէթիրտիլէր. Վէ տէտիլէր քի՝ 13
պու քիմսէ տաճմըլարն գանտըրըր, քի
Ալլահա՝ նօմտա մուխայիր ի՛պատէթ
էտէրէր: Վէ պօղոս աղզընը աչտընտգ 14
օլտուգտա, գաղնտն Եհհուտիլէրէ տէ-
տի. Էյհէր պիր նահատլըգ եախուտ
պիր եարատմագ ճէնտ օլսա իսի՝ եա՛
Եհհուտիլէր՝ սիզի հագ իշնէ թէ-
համմիւլ էտէրիտիմ: Ամմա էյհէր սէօզ 15
եա տըլար եա քէնտի նօմտուսունուզ

տաղնտա պիր քիմսէնին էվինէ կէլտի,
քի օնուն էվլի ճէմի՛յէթ եէրինէ պի-
թիշնիք իսի: Վէ ճէմի՛յէթ պաշը կը- 8
րիսպոս պիւթիւն էվլի իլէ Բապպա Ի-
նանտը. վէ կորնթոսլուլարտան չօգ
քիմսէլէը իշնիտիպ ինանըրլար իսի, վէ
վաֆթիզ օլուրլար իսի: Վէ Բապպ 9
րիւյատա կէճէ իլէ պօղոսա տէտի.
Գօրգմա, լաքին սէօյլէ վէ սիւքիւթ
էթմէ. Չիրա պէն սէնին իլէ իմ, 10
վէ հիչ քիմսէ սէնի ինճիթմէք իշնիւն՝
տանա հիւճհիւմ էթմէյէճէք. զիրա
պու չէհրետ չօգ խալգըմ վար: Վէ 11
օնլարըն արատընտա Ալլահըն սէօզիւ-
նիւ թա՛լիմ էտէրէք՝ պիր եըլ վէ ալ-
թը այ օթուրմուշ:

Վէ գաղնտն Անթիոքեայընըն գայիմմա- 12
գամը իքէն, Եհհուտիլէր եէքտիլ պօ-
ղոսուն իշէրինէ գալգըպ՝ օնու տի-
վանա կէթիրտիլէր. Վէ տէտիլէր քի՝ 13
պու քիմսէ տաճմըլարն գանտըրըր, քի
Ալլահա՝ նօմտա մուխայիր ի՛պատէթ
էտէրէր: Վէ պօղոս աղզընը աչտընտգ 14
օլտուգտա, գաղնտն Եհհուտիլէրէ տէ-
տի. Էյհէր պիր նահատլըգ եախուտ
պիր եարատմագ ճէնտ օլսա իսի՝ եա՛
Եհհուտիլէր՝ սիզի հագ իշնէ թէ-
համմիւլ էտէրիտիմ: Ամմա էյհէր սէօզ 15
եա տըլար եա քէնտի նօմտուսունուզ

ԳԱԳ ԺԹ

1 Ա՚Ն վաղի՝ օլաու քի՝ Ապօղոս կոչն-
թուանա էքէն , Պօղոս եօգաւքի սէմԹ-
լէրի ոօլաշարագ Եփեսոսա կէլսի ·
վէ պա՚զը շայէրտլէրի պուլուսի՝ օնլա-
2 րա ոէսի · Ինանտըգընըզ ա Ա՚զիզ
Րուհ ալտը՚ը՚զ մը · վէ օնլար օնա
ոէսիլէր քի՝ Ազիզ Րուհ վար օլաու-
3 զուննու պիլէ իշԹմէոիք : Վ՚Ն օնլարա
ոէսի · Իմոի նէյ՚ե՚ վաֆԹը՚զ օլաու-
նուզ · վէ օնլար՝ Յովհաննէսին վաֆ-
4 Թիզինէ ոէսիլէր : Վ՚Ն Պօղոս ոէսի ·
կէրչի Յովհաննէս խալգա՝ օնոան ոօնկ-
րա կէլէնէ՝ էա՚նի Փրիսոս Յիսու-
սա ինանալար այ՚էրէք՝ Թէվպէ վաֆ-
5 Թիզ վաֆԹը՚զ էյլէոի : Վ՚Ն օնլար
իշլոինձէ , Տապտ Յիսուսուն ադընա
6 վաֆԹը՚զ օլաուլար : Վ՚Ն Պօղոս օն-
լարը՚ն իւզէրինէ էլլէրինի գօյմաղըլա՝
Ազիզ Րուհ օնլարը՚ն իւզէրինէ կէլսի ,
վէ զաւԹ տիլլէր իլէ սէօյլէյիոք՝ փէյղամ-
7 պէրլիք էտէրլէր իոի : Վ՚Ն հէփիսի օն
8 իքի սաէմ գատար իոի : Վ՚Ն Ձէմի-
յէԹ էէրինէ կիրիպ՝ իւչ այ Ա՚ստուն
վատիշահլըղը իտաուսունա սէօյլէ-
յիպ գանտըրարագ՝ սէրպէսԹ սէօյլէր
9 իոի : Վ՚Ն պա՚զը քիմսէլէր Ձէմաա՚-

պէր էյտի էյլէնիպ՝ գաղատիա էյա-
լէԹինի վէ փռիւգիայը սըրասը իլէ
սօլաշարագ՝ հէփ շայէրտլէրի գավլէ-
պէր իոի :

Վ՚Ն Ապօղոս ադընոա Ձինոի Ազէք- 24
սանդրիալը էնտի քէլսի Եփեսոսի պէր
սաէմ՝ Ա՚փեսոսա էէԹիշտի , քի պու՚
Ք՚իԹաալլարոա մահիր իոի : Պու քիմ- 25
սէ Րասպէրն էօլուննու էյրէնմիշ իոի ·
վէ րուհ հէրարէԹի իլէ Րապէրն խու-
սուսնոա տիգգաթ իլէ սէօյլէյիոք
Թա՚լիմ էտէր իոի · ամմա էալընըզ
Յովհաննէսին վաֆԹիզինի պիլիր ի-
սի : Վ՚Ն պու քիմսէ Ձէմի՚յէԹ էէ- 26
քինաէ ՁէսարէԹ իլէ սէօյլէմէյէ պաշլա-
ը՚ը · վէ Ա՚ղիւղաս իլէ Պրիսգիլլա օնու
իշլոիպ՝ օնու էանլարընա ալընըլար ,
վէ Ա՚լահըն էօլուննու օնա ադընա Թէք-
միլձէ անկլաԹընըլար : Վ՚Ն պու՚ 27
Ախայա կէչմէք իսԹէմէքլէ , գարնաաշ-
լար շայէրտլէրէ նասիհաթ էտէրէք
էաղընըլար քի՝ օնու գապուլ էտէլէր ·
քի օ՚ էէԹիշլինձէ ինանայէԹին վասիԹա-
ը՚ը իլէ իման կէԹիրէնլէրէ չօգ էար-
ը՚լը էյլէոի : Չիրա Փ՚իԹապլար- 28
սան Յիսուսուն Փրիսոս օլաուլու-
նու կէօսԹէրէրէք՝ Եփեսոսի՚ղի շիա-
սէԹ իլէ աշիքարէ իլղամ էտէր իոի :

թըն էօնիւնտէ պու մէղհէպէ քէօթիւ
սէյլէ յէրէք գաթըլանըպ՝ իթաա՛թ էթ-
մէտիքլէրի թագսիրտէ, ճանլարընտան
էքքիլիպ՝ չայիրտլէրի այըրտը, վէ հէր
կիւն Տիւրան նամ ալիր քիմսէյնին մէ-
րէսէյինտէ սէյլէր իտի։ Վէ պու ի-
քի էլլ սիւրտիւ. չէյլէ քի՝ Ասիա
տա հէփ ասքին օլանլար՝ կէրէք Եհ-
հուտիլէր կէրէք Եուհանիլէր Րապպ
Յիսուսուն սէօզլիւնիւ իշիթտիլէր։ Վէ
Ընտահ Պօղոսուն էլլէրի իլէ ճամայրպ
մի՛ճիզաթլար գըլար իտի։ Ընէյլէ քի՝
ծնուն ճէհէննէմէն խոսթալարընը իւ-
զէրինէ պիլէ մահրամալար եախօտ փիշ-
թիմալար կէօթիւրիւրլէր իտի, վէ խոս-
թալըգլարընտան ասլաըրլար իտի,
հէմ եարամազ րուհլար ջըգար իտի։

Վէ ասլանան էֆսունճու Եհհուտի
էլրատէն ապ՛ղըլարը՝ եարամազ րուհ-
լարը օլան քիմսէլէրին իւզէրինէ Րապպ
Յիսուսուն ատընը զիքր էթմէյէ էլ
գէյուպ տէրլէր իտի. Պօղոսուն վ՛ազ
էթմէյի ինանա իլէ սիզէ անտ վէրի-
րիպ։ Վէ պունու էտինլէր՝ Սկևա նամ
պիր Եհհուտի պաշ քեհանինին էէտի
օղուլլարը իտի։ Վէ եարամազ րուհ
ճէվապ վէրիպ տէմի. Յիսուսու թա-
նընըրըմ, Պօղոսու տէ պիլիրիմ. լաքին
սիզ քիմլէ՞ր սինիզ։ Վէ օլ եարամազ

րուհու օլան քիմսէ ծնլարընն իւզէրի-
նէ սըչըյարպ՝ ծնլարը զապթ էթմէյի-
լէ, իւզէրլէրինէ պալիպ կէլտի. չէյ-
լէ քի ծնլար օ էվտէն ըփլաչ վէ եա-
րալանմըչ գաչըրըլար։ Վէ պու՝ Ե-
փեսոստա հէփ ասքին օլան կէրէք
Եհհուտիլէրէ կէրէք Եուհանիլէրէ
մա՛լում օլսու. վէ հէփիսինին իւ-
զէրինէ գօրգու տիւշտիւ, վէ Րապպ
Յիսուսուն ատընա թա՛զիմ օլու-
նուր իտի։ Վէ իման կէթիրէնլէր-
ուէն չօգ քիմսէլէր կէլիպ՝ ա՛մէլէրի-
նի ի՛թիրաֆ էտէրէք խապէր էտէրլէր
իտի։ Վէ պիւյիւճիւլիւք իշլէյէնլէր-
ուէն վաֆիր քիմսէլէր քիթապլարընը
ճէմ՛ էտիպ՝ հէփիսինին էօնիւնտէ
եագարլար իտի. վէ ծնլարըն գըյմէ-
թինի հիսապ էտիպ պուլտուլար քի՝
էլլի պին գըլթա՛ կիւմիւշ իտի։ Պէօյ-
լէճէ՝ Րապպըն սէօզլիւ գուվվէթ իլէ
արթըպ գուվվէթլէնիր իտի։

Վէ պու չէյլէր թէքմիլ օլունճա,
Պօղոս միւրատ էթտի քի՝ Մակեդո-
նիատան վէ Ախայիատան կէչիպ՝ Ե-
րուսաղէմ վարա. վէ ատտի քի՝ Օ-
րայա վարտըղընտան սոնկրա՝ Րօմայը
տախի կէօրմէմ կէրէք պիր։ Վէ օ-
նա խըզմէթ էտինլէրտէն իքի քիշի՝
Տիմոթէոսու վէ Երաստոսու Մակե-

գոնիայա կէօնտէրիպ՝ քէնտիսի պիր
զէման Ասիատա էյլէնտի։
Վէ օլ զէմանտա՝ պու մէզհէպ ի- 23
չինն ջօգ վէլվէլէ օլտու։ Զիրա Դե- 24
մետրիոս ատընատա պիր գումմաճու՝
ևիւմիւշանէն Արտեմիս փուլթուննուն ֆի-
էնոֆ նէյքէլլէլինի եամմաղըլա, սէննա-
աթ ատհիպլէրինէ վաֆիր գազանճէթի-
լէր խոտ։ Իմոն օնլարը վէ պու միսիլնու 25
շէյլէրի իշլէյէն քիմսէլէրի ճէմ՝ էտիպ տէ-
տի. Եա՛ ատէմլէր՝ պիլմրսինիզ քի՝ պիզիմ
կէչինմէմիզ պու իշտէն տիր։ Վէ կէօ- 26
րիւյօրտունուզ հէմ իշիտիյօրտունուզ
քի պու Պօղոս՝ էլլէր իչէ եամբըլան-
լար ալլահլար տէյիլ տիր տէյէրէք՝
տէյիլ եալընըզ Եփեսոսուն՝ իլլա հէ-
ման պիւթիւն Ասիանըն վաֆիր խալ-
գընը գանտըրըպ սափըթտը։ Վէ տէ- 27
յիլ եալընըզ պու սէննաա՛թըմըզ խօր-
լուզա ալուշմէք թէհլիքէսինտէ տիր,
իլլա պէօյուք Արտեմիս ալլահըն հէյ-
քէլի տախի հիչէ սայըլաճաք, հէմ
օնուն՝ պիւթիւն Ասիանըն վէ տիւնեա-
նըն տախի ի՛պատէթ էթտիյի ա՛զա-
մէթի իպթալ օլաճագ։ Վէ օնլար ի- 28
չինինճէ, էօվքէսէն տօլմաղըլա՝ պա-
ղըրըպ տէտիլէր. Եփեսոսլուլարըն Ար-
տեմիսի պէօյուք տիր։ Վէ պիւթիւն 29
շէհր գարըշըգըպ իչէ տօլտու. վէ Պօղո-

սուն Եօլտաշլարը՝ Մակեդոնիա գա-
յիտս իլէ Արիստարքոսու գափըպ՝ պէ-
րօղուրտան մէյտան եէրինէ եիւրիւ-
30 յիւշ էթտիլէր։ Վէ Պօղոս ճիւմլէ-
րէ կիրմէք իսթէյինճէ՝ շայիրտըլէր օ-
31 նու գօյվէրմէզլիէր խոտ։ Հէմ Ասիա
հիւքիւմտարլարընտան պաճի պա՛զը քիմ-
սէլէր օնուն ատամլըլա, օնա
կէօնտէրիպ եալվարըրըլտը խոտ, քի քէն-
32 տիսինէ մէյտան եէրինէ վէրմէյէ։ Վէ
քիմի պիր շէյ քիմի տախ պաշպա
շէյ պաղըրըր խոտ. զիրա ճիւմլէյը
ալթիւսաթ խոտ, վէ չօղու՝ նէ իչլիյն
ճէմ՝ օլտուգլարընը պիլմէզլէր խոտ։
33 Վէ Ալէքսանդրոսու խալգըն իչէրի
սիւրտիւլէր, չիւն քի Եհուտիլէր օ-
նու թապտիմ էթմիշլէր խոտ. վէ Ա-
լէքսանդրոս էլինի սալտըպ՝ ճիւմլիւ-
34 րէ ճէվապ վէրմէք իսթէր խոտ։ Վէ
Եհուտի օլտուղունու անկլատըգլարընը-
տա, հէփիսինէն պիր սէս օղուպ ի-
քի սաա՛թ միգտարի՝ Եփեսոսլուլա-
րընն Արտեմիսի պէօյուք տիր տէյիւ
35 պաղըրըրլար խոտ։ Ամմա քեաթիպ
գալատալըգը տինկտիրիպ տէտի. Եա՛
Եփեսոսու ատամլէր՝ հա՛նկը ատամ
վար քի Եփեսոսլուլար չէհրինին՝ պէօ-
յուք Արտեմիսին վէ Գիւոյան տիւ-
չէն փուլթուն ի՛պատէթ էտիճիսի օղ-

ոուղուածոս պիլմէյէ : Իմոի պոս շէյ- 36
լէրէ գարշը սէօյլէնմէզ լիքէն , սիզէ
կէրէկ տիր քի՝ րահաթ ոուրաալընըզ ,
վէ հիչ պիր նասա՛գուլ հարաքէթ
էթմէյէսինիզ : Ջ իրա պոս աոէմլէրի 37
կէթիրտինիզ քի՝ հէյքէլ սոյուձուլար
եահոօո ալլահընըզա քիւֆր եաիձիլէր
ոէյիլէր : Իմոի էյէր Դեմեարիոոուն 38
վէ օնուն պիլէսինձէ սէնաա՛թ նահիպ-
լէրինին պիր քիմսէ իլէ ոո՛վալարը
վար իսէ , ոիվան կիւնլէրի կէլիր , վէ
գայիմմագամլար վար , մուրաֆա՛ օլուն-
լար : Ամմա էյէր պիրի շէյլէրոոէն 39
պիր նէսնէ Թալաա եոէրսէնիզ , գա-
նուն իւզէրէ գուրուլմուշ մէձլիսոոէ ֆայդ
օլունամազ : Ջ իրա պոս կիւնքի իին- 40
Թիլալոոէն էօնԹիւրիւ շիւքեայէթ օլուն-
մագ Թէհլիքէսինոոէյիզ , հիչ պիր սէ-
պեպ եօղ իքէն՝ քի պոս գարգաչար-
լոգ իչիւն ձէվապ վէրմէյէ գաոիր օ-
յալըմ . վէ պոս շէյլէրի սէօյլէյինձէ ,
ձիւմլիւրիւ ոոաղլԹոը :

ՊԱՂՊ Ի

Ա՛Յ վէլվէլէ սինոոիքոոէն ոսնկրա՝ 1
պօղոս շայիրոէրի չաղլըրըպ վիոոալա-
շընձա , Ս՛ակէդոնիայա կիւմէյէ չըգ-
ալը : Վ՛Յ օ՛ձ ալոաֆիլարձ ոօլաշըպ՝ օն- 2

լարա չօգ սէօղ իլէ Թէսէլիի վէրոիք-
ոէն սօնկրա , ԵուսանիսԹանա կէլոի :
3 Վ՛Յ իւչ այ է յլէնիպ՝ Սիւրիայա կէչէ-
ճէք իքէն , Եէհուտիլէր օնա պիր հի-
լէ գուլմաղըլա , Մ՛ակէդոնիասոան
դա գուլմաղըլա , Վ՛Յ Թա
4 ոէօնմէյէ գարար գըլընալը : Վ՛Յ Թա
Ասիայասոէք օնուն իլէ՝ Բէրիալը Սո-
պատրոս վէ Սէլանիքլիլէրոոէն Ա՛րիս-
ոարքոս իլէ Սէկունդոս՝ վէ Գէրբէլի
Գայիոս վէ ՏիմոԹէոս՝ վէ Ասիալըլար-
տան Տիւքիկոս վէ Տրոփիմոս եօլդաշ
5 օլոուլար : Պոունլար իլէրի վարըպ՝ պի-
6 զի Տրովագասա պէկլէրլէյ իոի : Պիզ
իսէ իաոմուրսուզ կիւնլէրինոոէն սօնկրա՝
փիլիպէոոէն այնիզ իւզոէ չըգարըզ ,
վէ պէշ կիւնոէ եանլարընա Տրով-
գայա կէլոիք . վէ օրադա եէոի կիւն
էյլէնոիք :
7 Վ՛Յ հաֆԹանըն իլք կիւնիւնոէ՝ պիզ
էքմէք սոուրսաղա ձէմ՝ օլմուշ իքէն ,
պօղոս էրթէսի կիւնոէ չըգաձագ օլ-
մաղըպ՝ ծնլարա սէօյլէր իոի . վէ սէօ-
զիւ կէձէ եարըսընադք ուզաԹը :
8 Վ՛Յ օլ ձէմ՝ օլմուշ իոիյիմիզ իւսԹ
օդադա՝ վաֆիր մաշա՛լէլէր վար իոի :
9 Վ՛Յ Եւտիքոս սադընդա պիր կէնձ՝
փէնձէրէեէ օԹուրուր իքէն , սէբին
ույգույա սադընպ՝ պօղոս զիյադոէի
իլէ սէօյլեըքէն , ույգուսան եէնիլիպ՝

իւջ Թաստագատան աշաղա տիւշտիւ ,
վէ էօլմիւշ գալտըըըլալը : Վէ Պօղոս 10
էնիւպ՝ օնուն իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ
գուճագլայըպ տէմի . Թէլաշ էթմէն ,
վէրա օնուն ձանը օնտա տըը : Վէ 11
եօգաըը վարըպ՝ էքմէք տօղրատը , վէ
եէսիքտէն սօնկրա՝ հէմ Թու շափափ
սէօքէնէտէք վաֆիր սէօյլէսիքտէն սօնկ-
րա , եօյլէ ջըգալը : Վէ օլ կէնձի սաղ 12
կէթիրտիլէր , վէ պայէթլէ մուԹէահէլ-
լի օլտուլար : Պիղ իսէ իլէրի կէմիյէ 13
վարտըգ , վէ Ադոնա աջըլտըգ , քի Պօ-
ղոսու օրտանն ալաճալըտըգ . զիրա
քէնտիսի էայան կիտէճէք օլմալըլա ,
պէօյլէ ըսմադըլամըշ իսի : Վէ Ադոն- 14
ա պիղէ գավուշտունճա , օնու եօգաըը
ալըպ՝ Միսիայէ կէլտիք : Վէ օրա- 15
սան աջըլըպ՝ կրԹէսի կիւն Սագըզըն
գալըշտալընա էէԹիշտիք , վէ օ պիր կիւն
Սուսնա էադնաշտըգ . վէ Տրոգիլիան-
ա գալըպ՝ էրԹէսի կիւն Մէլիտոսա
կէլտիք : Զիրա Պօղոս՝ Ասիասա վա- 16
գըԹ կէչիրմէմէք իչիւն՝ կէմի իլէ Ե-
փէսոսան կէչիպ՝ կիԹմէյէ միւնասիպ
կէօրմիւ . զիրա ա'Ջէլէ էտէր իսի
քի՝ էյէր օնա միւմքին իսէ՝ պէնտէ-
կոսԹէ կիւնիւնտէ Երուսաղէմտէ օլա :
Վէ Մէլիտոսան Եփեսոսա կէօն- 17
տէրիպ՝ քիլիսանըն իխԹիարլարընը չա-

18 ղըրտը : Վէ օնլար օնա կէլտիքլէրին-
տէ , օնլարա տէմտի . Ասիայա կէլտի-
միմ իլք կիւնտէն պէրու՝ պիԹիւն վու-
դըԹտա սիզլէն իլէ նիձէ օլտուղումու
19 սիզ պիլիր սինիզ . փի Տատպա՝ ԹէՔ-
միլ աչըպ կէօնիւլիւք իլէ վէ չօգ կէօղ
եաշլարը իլէ՝ վէ Ըհտուտլէրին փէնտ-
լէրի սէպէպլինտէն պանա վագի՝ օլան
Թէձրիւպէլէր իլէ խըզմէԹ էԹտիմ .
20 Նիձէ փայտատալը օլան շէյլէրտէն հիչ
պիրինի սիզէ խապէր վէրմէքտէն՝
վէ սիզէ աշիքեարէ հէմ էվտէն էվէ
21 Թա'լիմ էԹմէքտէն չէքինմէտիմ . Իլա
Ուլաֆա Թէվպէյի վէ Տատպըմըզ
Ցիտուս Քրիստոսա խանը՝ կէրէք
Ըհտուտլէրէ կէրէք Ըունանլէրէ
22 շէհատէԹ էյլէտիմ : Վէ շիմտի իշ-
Թէ պէն բուհտա պաղլը՝ Երուսա-
ղէմէ կիտէյօրում , վէ պանա օրա-
տա վագի՝ օլաճագ շէյլէրի պիլմէմ .
23 Ընճագ պունա քի՝ Ա'զիզ Րուհ շէհր-
տէն շէհրէ պանա շէհատէԹ էտիպ
տէր քի՝ պէնի պաղլար վէ սըգլէԹլէր
24 պէքլէյօրլար : Լաքին հիչ պիրինի սայ-
մամ , վէ ձանըմը քէնտիմէ գըյմէԹլի
ԹուԹմամ . Թա քի եօլումու՝ հէմ Ա-
լահըն լութֆունուն աւետարանընը
շէհատէԹ էԹմէք իչիւն Րասպ Ցի-
սուստան ալմըշըմ խըզմէԹի չաղլըգ

լէ թէսամ էտէյիմ : Վէ շիմոի իշ- 25
թէ պէն պիլմերիմ , քի սիզ հէվինիզ
քի ապանըզտա Ալլահըն փատիշահը-
ղընը վազ էթմէյէ տօլաշարա՝ էնուզու-
միւ արթըգ կէօրմէյէճէք սինիզ : Օ- 26
նուն իչինն սիզէ պու կիւնքի կիւնտէ
շէհատէթ էտէրիմ , քի պէն հէվեսա-
նին գանընտան փաք իմ . Ջէրա սիզէ 27
Ալլահըն հէվի միւրատընը խապէր էթ-
մէքտէն ապգընմատըմ : Իմոի քէնտի- 28
նիզէ՝ վէ Ա՛զիզ Րուհունն սիզի ջոզ
իւզէրինէ նազըրլար գօտուզու պիւթիւն
սիւրիւյէ ապգընըն , քի Ալլահըն՝ քէն-
տի գանը իլէ գաղանըրըզը քիլիսասընը
կիւտէսինիզ : Ջէրա պէն պունու պի- 29
լէրիմ քի՝ պէնիմ կիւթմէմանէն ասքըրա՝
արանըզա սիւրիւյիւ էսիրկէմէզ ազըսըն
գուրտարար կիւրէճէք : Վէ սիզնի քէն- 30
տի արանըզտան տաշը՝ չայիրտըրի
քէնտի արտարընճա չէքմէք իչինն՝
թէրս չէյիրը սէօյլէյէն ատէմլէր գալ-
գաճապըլար : Պունուն իչինն ոլայընըգ 31
տուրսուն , վէ խաթըրընըզտա թուրթուն
քի՝ իւչ եըլ կէճէ վէ կիւնտիւզ հէր
պիրինիզէ կէօզ էաշլտար իլէ նասիհաթ
վէրմէքտէն Փէրտաղաթ էթմէտիմ : Վէ 32
շիմոի սիզի՝ էա՛ գարնտաշլար՝ մա՛մուր
էթմէյէ վէ սիզէ հէվ ա՛զիզլէնմիշլէ-
րինն արատընտա միրաս՝ վէրմէյէ գա-

տիր օլան Ալլահա վէ օնուն լութֆու- 33
նուն սէօզիւնէ ըտմարըլարըմ : Հիչ պի-
րինին կիւմիւշիւնէ էտ ալթունունա
էա էվվասըլարընա թամա՝ էթմէտիմ :
Գէնտինիզ պիլերսինիզ քի՝ քէնտիմ 34
միւհթաճ օլտուղում շէյլէրէ վէ պէ-
րապէրիմճէ օլանըլարընքինէ պու էլլէր
խըզմէթ էթտիլէր : Սիզէ հէվ շէյ- 35
լէրի կէօսթէր՛իմ քի՝ պէօյլէ չալըշըպ
զայի՛ֆլէրէ իհտաա էթմէք՝ հէմ Րապպ
Հիսուսուն սէօզլէրինի խաթրտա
Թուրթմադ կէրէք տիր , քի քէնտիսի
տէսի . Վէ էրմէք՝ ալմագտան տահա զի-
տէսի . Վէ էրմէք՝ ալմագտան տահա զի-
տիր օլան Ալլահա վէ օնուն լութֆու-
նուն սէօզիւնէ ըտմարըլարըմ : Հիչ պի-
րինին կիւմիւշիւնէ էտ ալթունունա
էա էվվասըլարընա թամա՝ էթմէտիմ :
Գէնտինիզ պիլերսինիզ քի՝ քէնտիմ 34
միւհթաճ օլտուղում շէյլէրէ վէ պէ-
րապէրիմճէ օլանըլարընքինէ պու էլլէր
խըզմէթ էթտիլէր : Սիզէ հէվ շէյ- 35
լէրի կէօսթէր՛իմ քի՝ պէօյլէ չալըշըպ
զայի՛ֆլէրէ իհտաա էթմէք՝ հէմ Րապպ
Հիսուսուն սէօզլէրինի խաթրտա
Թուրթմադ կէրէք տիր , քի քէնտիսի
տէսի . Վէ էրմէք՝ ալմագտան տահա զի-
լէրի սէօյլէյինճէ , սիզ չէօքիւպ օն- 36
լարըն ձիւմլէսի իլէ տուա՝ էյլէտի :
Վէ հէվիսինտէն պիր վաֆիր ալա- 37
յըշ օլտու . վէ Պօղտսուն պօյնու իւ-
զէրինէ տիւշիւպ՝ օնու էօվկէրլէր խոի :
Պախտուսուս սէօյլէտույի սէօզտէն էօ- 38
թիւրիւ գատավէթ չէքէրլէր խոի քի՝
արթըգ օնուն էիւզիւնիւ կէօրմէյէ-
ճէքլէր . վէ օնա կէմիյէտէք կէօնտէ-
րի կիւթտիլէր :

ՊԱԳ ԻԱ

1 Վ Է վագի՝ օլտու քի պիզ աչըլըպ
օնըլարտան այրըլըգտան սօնկրա՝ տօղ-

ըուլուպ Սթանքէօյէ կէլմիք , վէ էր-
թէսի կիւն Բօռօսա՝ վէ օրատան Պա-
տարայա վըռԹԸԳ : Վէ փիւնիկէյէ կէ-
ջէն պէր կէմի պուլմազըլա , պինիպ
աչըլըԸԳ : Վէ Գըպրըսը կէօրիւպ օնու
ազլան պրագմազըլա՝ Սիւրիայա կի-
տէ յօր խոխք , վէ Տիւրոսա էէթիշխք .
չիւն քի կէմի էխէքիւնիւ օրատա պօ-
շատաձազըտը : Վէ չայիրտըէրի պու-
լուպ՝ օրատա էէտի կիւն գալտըգ , քի
օնլար Պօղոսա Բուհուն վասիթատի ի-
լէ տէրըէր խոխ քի՝ Երուսաղէմ չըգ-
մայա : Վէ պիզ օր կիւնլէրի Թէք-
ժիլ էթատիքատէն սօնկրա՝ չըգըպ կիտէ-
յօրտուգ . վէ հէվիսի՝ գարըլար հէմ
չօճուգլար պէրապէր օլարագ՝ չէհրին
տիշարըտընատէք պիզէ կէօնտէրի կէլ
սիլէր . վէ տէնիզ գըյըտընատա տիզ
չէօքիւպ՝ տուա՝ էյլէտիք : Վէ պիրի
պիրիմիզ իլէ վիտազաշըպ կէմի յէ պին-
տիք , օնլար տա քէնտի մահալլէրինէ
տէօնտիւլէր : Վէ պիզ տէնիզ էօչմու-
լուդունու Թէքմիլ էթատիքատէն սօնկրա՝
Տիւրոսատան Պտողէմայիտէ էէթիշխք .
վէ գարնտաշլարը ատլամայըպ՝ պիր
կիւն օնլարըն էանընտա գալտըգ : Վէ
էրթէսի կիւն չըգըպ՝ կէսարիայա կէլ-
տիք . վէ էէտիլէրատէն օլան Փիլիպպոս
աւէտարանիչին էվինէ կիրիպ՝ օնու

9 էանընտա գալտըգ : Վէ պուննուն տէօրթ
պինքիչ գըզլարը վար իտի , քի փէյ-
գամպէրլիք էտէրլէր իտի : Վէ պիզ օ-
10 զամպէրլիք էտէրլէր իտի : Վէ պիզ օ-
րատա տահա չօգ կիւնլէր գալըր իքէն ,
Էէհուտիսթանատան Ագաբոս ատընտա
11 պիր փէյղամպէր էնտի . Վէ էանըմը-
զա կէլիպ՝ Պօղոսուն գուշաղընը ալըր ,
վէ քէնտի էլլէրինի վէ այագլարընը
պաղլայըպ տէտի . Ա'զիզ Րուհ պէյլէ
տէր . Պու գուշաղըն սահիպի օլան
ատէմի Երուսաղէմտէ Էէհուտիլէր
պէյլէ պաղլայաճագլար , վէ Թայիֆէ-
12 լէր էլլէրինէ Թէսլիմ էտէճէքլէր : Վէ
պիզ պու չէյլէրի իշիտինճէ , կէրիք
պիզ կէրէք Էէրլիլէր օնա եալվարըր
13 խոխք քի՝ Երուսաղէմ չըգմայա : Ա'մ
մա Պօղոս ճէվապ վէրտի . Ա՞ղլամագ
իլէ վէ եիւրէյիմի էզմէք իլէ նէ՞ էտէ-
յօրտունուզ . զիրա պէն տէյիլ եալը-
նըզ պաղլանմաղա՝ իլլա Երուսաղէմտէ
Տատպ Յիսուսուն ատը իչիւն էօլմէյէ
14 սախի հազըրըմ : Վէ օ գանմայընճա ,
պիզ Տատպըն միւրատը օլսուն տէյէ-
15 րէք սիւքիւԹ էթտիք : Վէ պու կիւն-
լէրտէն սօնկրա՝ Թէսարիք կէօրիւպ
16 Երուսաղէմ չըդօյօրտուգ . Վէ կէսա-
րիատան պէրապէրիմիզճէ չայիրտլէր-
տէն պ՛ուլուրը չ՛ոլ էանընտա գօնագ
էտէճէյիմիզ էսքի չայիրտա օլան Գըպ-

ըըալը Մ'նասոնու կէթիրիա՝ պէրսապէր
կէլտիլէր :
Վէ պիզ Երուսաղէմէ կէլտիյիմիզ- 17
տէ , գարնսոաշլար պիզի սէվինճ իլէ
գապուշ էթտիլէր : Վէ էրթէսի կիւն՝ 18
պօղոս ալէզիմ իլէ պէրսապէր Յակոբո-
սա կիթտի , վէ հէմի իհթիարլար կէլ-
տիլէր : Վէ օնլարը սէլամլասըգտան 19
սօնկրա՝ Ա'լահըն օնուն իշղմէթի վա-
սիթասի իլէ Թայիֆէլէրտէ էթտիյի շէյ-
լէրի պիրէր պիրէր նագլ էտէր իսի :
Վէ օնլար իշլտինճէ՝ Ա'լահա շիւքր 20
էտէրլէր իսի . վէ օնա տէտիլէր .
Կէօրիւյօրսուն՝ էա՛ գարնսոաշ՝ իման կէ-
թիրմիշ Եէհուտիլէրսէն նէ գատար
ջօգ ալին քիմսէլէր վար , վէ հէմի՝ 21
նօմսուն պայրէթքէշիսիլէր : Վէ սէն-
սէն էօթիւրիւ էօյրէնտիլէր քի՝ սէն
Թայիֆէլէրին արասընտա օլան հէմի
Եէհուտիլէրէ՝ հվաստլարընը սիւննէթ
էթմէմէյէ վէ այնլար իւզէ էիւրիւ-
մէմէյէ՝ Մ'ովսէսսէն ա'սըլըգ թա'լիմ
էտէրսին : Իմտի նէ՞ օլա . հէր վէճ 22
լէ ջօգ խալգ պիրլիքսէ կէրէք , զիւրա
սէնին հէյսիյինի իշիտէճէքլէր : Իմտի 23
պու պիզիմ՝ սանա սէօյլէսիյիմիզի հյ-
լէ . Պիզսէ սէօրթ ստէմ վար , քի 24
օնլարըն ստողը վար . պուռնլարը ալըպ՝
օնլար իլէ պէրսապէր քէնտիլինի փաք-

լէ , վէ օնլարըն իւզէրինէ մաարաֆ
էյլէ , քի պայղարըընը թրաշ էտէլէր .
վէ հէփիսի անհլայալար քի՝ սէնսէն
հապդընա էօյրէնտիքլէրի շէյլէրին հիչ
պիրինին ատը եօգ տուր , իլա քէն-
տին տախի նօմսուս սադլայարապ հա-
տին տախի նօմսուս սադլայարապ հա-
րաքէթ էտէրսին : Ամմա իման կէթիր- 25
միշ Թայիֆէլէր խուսուսունտա՝ պիզ
միշ Թայիֆէլէր խուսուսունտա՝ պիզ
միւնասիպ կէօրիւպ՝ մէքթիւպ կէօնտէր-
տիք քի , հիչ պէօյլէ պիր շէյ սադ-
լամայալար , իլա սադլի փուԹլարա
պօղոսաղլանմըշտան վէ գանսան վէ պօ-
ղուլմուշտան վէ զինսանան սադընալար :
Օ զէման Պօղոս օ ստէմլէրի սըրսպ՝ 26
էրթէսի կիւն օնլար իլէ փոքլէնտիք-
տէն սօնկրա՝ հէյքէլէ կիւրիպ՝ փաք-
լէնմէ կիւնլէրինին Թէքմիլ օլմասընը
խապէր էտէր իսի , Թա քի օնլարըն
հէր պիրի իշիւն հէտիյէ սունուլա :
Վէ եէտի կիւն Թէմամ օլմազապ՝ 27
քէն , Ասիասան օլան Եէհուտիլէր օ-
նու հէյքէլսէ կէօրմէք իլէ՝ պիւԹիւն
գալապալըգը գարգաշալըգա վէրսի-
լէր , վէ էլէրինի օնուն իւզէրինէ սալ-
լէր , 28
սըլար . Վէ պաղըրըպսաղ իսի . Ե՛ա՛
Իսրայէլլի ստէմլէր՝ էտրտըմ էսին ,
գավմա վէ նօմսուս վէ պու մահալլէ
գարշը հէփիսինէ հէր էէրսէ Թա՛լիմ
էտէն սահմ պու սուր , վէ հէմ սա-

խի հէյքէլին իչինէ Եուռանիլէր կէթի-
րիպ՝ պու ա'զիզ մահալի նափաքլէտի :
Ձիւն քի՝ պուռնատան էվվէլ օնուն պի- 29
լէսինճէ չէհրատէ Եփեսոսլու Տրոփիմո-
սու կէօրմիւշլէր իսի , քի օնու պօլոս
հէյքէլին իչինէ կէթիրսի զանն էտէր-
լէր իսի : Վէ պիւթիւն չէհր հարաքէ- 30
թէ կէլսի , վէ գալատացլըգ էրքիւյիւշ
էթսի . վէ պօղոսու թուԹուպ՝ օնու
հէյքէլտէն տիշարը չէքէրլէր իսի . վէ
տէր ա'գապ գափուլար գափանսը : Վէ 31
օնլար օնու էօլտիւրմէյէ արար իլքէն ,
պէօհլիւյիւն պին պաշըսընա իսապէր էէ-
թիշտի քի՝ պիւթիւն Երուսաղէմ աղթ-
իւսը իսի : Վէ անիտէ ա'աքէրլէր վէ 32
եիւղ պաշըլար աղըպ՝ ծնլարըն իւզէրինէ
սէյիրթտի . վէ օնլար պին պաշըյը վէ
ա'աքէրլէրի կէօրիւնճէ , պօղոսու վուր-
մագտան ֆէրաղատ էթտիլէր : Օվ զէ- 33
ման պին պաշը էապըն կէլսիպ՝ օնու
ԹուԹտու , վէ էյի ղէնճլէր իլէ պաղ
լանմադա էմր էթտի . վէ քիմ օլտուղու-
նու հէմ նէ էթմիշ իսիյինի սօրար իսի :
Վէ գալատացլըգտա քիմի պիր շէյ , վէքիմի 34
պաշգա շէյ պաղըրըրլար իսի . վէ կիւ-
րինթիւտէն սահիհինի անկլամադա պա-
տիր օղմամադըղտա , էմր էթտի քի օ՝ օր-
տույա կէօքիւրիւլէ : Վէ նէրտիպա- 35
նէ էէթիշտիյինտէ , վագի՝ օլտու քի՝

գալատացլըղըն զօրունտան՝ ա'աքէրիլէր-
36 տէն գալըրըլըբ իսի : Ձէրա խալգըն
ձիւմհիւրիւ արտտան կէլիպ՝ Օնու գալ-
37 տըր՝ պաղըրըբ իսի : Վէ պօղոս օրտու-
նուն իչինէ կէօԹիւրիւլէճէք էյէն ,
պին պաշըյա տէտի . Սանա պիր չէյ
սէօյլէմէյէ պանա իչն վար մը . վէ օ
38 տէտի Եուռանիճէ պիլի՞ր մի սին . Ա-
ճապա պու կիւնլէրտէն ագտէմ պաշ
գալըրըպ՝ չէօլէ տէօրԹ պին էօլ քէ-
սիճի քիմսէլէրի չըգարան չօլ Մըսըր-
39 լը սէն տէյի՞ր մի սին : Վէ պօղոս տէ-
տի . Պէն՝ Կիլիկիանըն մէշհուր չէհրի-
նին չէհրիսի՝ Թարսուսլու Եէհուտի ա-
տէմ իմ . վէ սանա էօղլարըդըմ , պա-
նա մուսաա'տէ էյլէ գավմա սէօյլէյիմ :
40 Վէ օ՝ օնա մուսաա'տէ էտինճէ , պօղոս
նէրտիպանտէ տուրարագ՝ գավմա էլ իլէ
իշարէթ էթտի . վէ ա'զիմ սիւքիւթ օլ-
մաղըլա , Ի'պրանի լիսանընտա սէօյլէ-
յիպ տէտի քի՝

ՊԱՂՊ ԻԲ

1 Այ՛ ատէմլէր՝ գարնտաշլար վէ պա-
պալար՝ հալա քէնտի հագդըմա սիզէ
2 օլան ձէվապըմը սինկլէյին : Վէ օնուն
օնլարա Ի'պրանի լիսանընտա սէօյլէտի-
յինի իշէտինճէ , տահա ճի յատէ սիւ-

քիւթ էտէրլէը իտի . վէ օ տէտի . 3
պէն կէրլէի Եհոուատի սաէմ իմ քի՝
Կիլիկիանըն Թարսուս ջէհրինտէ տօղ-
տում . ամմա պու ջէհրտէ Թէրպիյէ
օլմունուպ՝ Գամալիէլին այագլարընտա
պաուլոս նօմտունտա տիգգաթլըձա
Թէահիպ օլմունտուշ՝ պու կիւն սիզին հէ.
պինիզին օլտուղու կիպի՝ Ալլահըն պայ-
րէնտիգի իտիմ . Ֆի էրքէքլերի վէ գա- 4
ըղլարը պաղլայըպ հապաշարա Թէալիմ
էտէրէք՝ պու մէզհէպի էօլիւմ տէրէ-
ձէսինէ գօվաշտաղըմ : Նիձէ . քի պաշ 5
քեահին տախի հէմ պիւթիւն իսրայի-
ղլարընն ձէմ'իյէթի հադգըմա ջէհա-
ուէթ էտէրլէր . քի օնլարտան գարըն-
տաշտարա մէքթուպլէր տախի ալըպ՝
Տըմըշգա կիտէյօրտում , քի օրտաա օ-
ղլանլարը տախի Երուսաղէմ պաղը
կէթիրէյիմ , քի Թէահիպ օլմունալար :
Վէ պանա՝ կիտէր վէ Տըմըշգա հադ- 6
ըղաշըրքէն՝ վադի՛ օլտու քի , էօյլէն մէ-
հէլինտէ ափտանըղ կէօքտէն էթրաֆը-
մա ա՛զիմ նուր փարըլտը : Վէ եէրէ 7
գափանըպ՝ պիր սէս իշիթտիմ , քի
պանա սէր իտի . Եա՛ Սուուղ՝ Սա-
ուղ՝ պէնի նի՞շին գօվաղտյօրտուն :
Վէ պէն ձէվապ վէրտիմ . Եա՛ Բապ՝ 8
ահն քիմ սին . վէ պանա՝ պէն ահնին
գօվաղտըրըպ Յիսուս իմ

9 տէտի : Վէ պիղէմձէ օղանլար՝ կէրլէ
նուրտա կէօրտիւղէր , վէ գօրգու իլէ
տօղտուղար , ամմա պանա սէօյղէյէնին
10 սէսինի իշիթմէտիլէր : Վէ տէտիմ .
Եա՛ Բապ՝ նէ՞ էյղէյիմ . վէ Բապ
պանա տէտի . Գալգըպ Տըմըշգա վար ,
վէ օրտաա՝ սէնին իշլիւն Թա՛յին օղու-
նան ձիւմլէ նէանէլէրին հադգընտա՝
11 սանա սէօյղէնէձէք տիր : Վէ օ նու-
րտան ձէլալինտէն կէօրմէղ օղտուղում-
տան՝ պէրապէրիմձէ օղանլար էլինէ
12 եաթըշարագ՝ Տըմըշգա կէլտիմ : Վէ
օրտա հէմ տաքին օլան Եհոուտիլէր-
տէն էյի ջէհտաէթ օլմունուր նօմա
միւճիպինձէ տինտար Ընանիա նամ
13 պիր տտէմ՝ պանա կէլիպ էանըմտա
տուրտու , վէ պանա տէտի . Եա՛ Տա-
ուղ գարնտաշ՝ Թէքրար պագ : Վէ
14 պէն օ տաա՛Թտա օնա պագտըմ . վէ օ
տէտի . Պատպալարըմըզըն Ալլահը սէնի՝
օնուն իրատէթինի պիլմէյէ վէ Տաուղ-
ղը կէօրմէյէ հէմ օնուն տաղընտան
15 սէս իշէթմէյէ Թա՛յին էյղէտի : Զի-
րա կէօրտիյիձն վէ իշիթտիյին ջէյ-
լէրտէ՝ հէմ տտէմլէրէ օնուն շահիտի
16 օլտաճագ սըն : Վէ շիմտի նէ կէձիբիր
սին . գալգ , վաֆԹիկ օղ , վէ օնուն
տաղնա նիտա էտիպ՝ կիւնահլարընը-
17 տան եայգան : Վէ վադի՛ օղտու քի

պէն Երուսաղէմէ ուէօնիւա՝ հէյքէլէ
տուա՝ էտէրքէն հայրէվէ տիւշտիւմ,
վէ օնու կէօրտիւմ, քի պանա տէյօր
իտի. Ա'ճէվէ էտիւ՝ թէզ Երուսաղէմ 18
տէն ջըք. զիրա պէնիմ իչիւն շէհա-
տէթինի գաղտուղ էթմէյէճէքլէր: պէն 19
տահի տէտիմ. Եա՛ Տոպդ՝ օնչար էյի
պիլմէյէր քի՝ պէն սանա ինանմանլարը
ճէմի՛յէթ եէրլէրինտէ տէօյէր իտիմ,
վէ հապտա վէրիր իտիմ. վ է շահիտին 20
Ստեփաննոսուն գանը ուէօքիւլիւր է-
քէն՝ պէն տահի օրտուսա հաղըր իտիմ,
վէ օնուն գաթիլինէ քիզգա վէրիւ՝ օնու
էօլտիւրէնլէրին էավապլարընը պէքլէր
իտիմ: վ է պանա ուէտի. կի՛լ, զիրա 21
պէն սէնի ուզուտա՝ թա՛յիֆէլէրէ կէօն-
տէրէճէյիմ:

Վ է պու սէօզէ գատար օնու ալինկ 22
լէրլէր իտի, անունէն ակալէրինի գալ-
մըըըպ ուէտիլէր. Պաունճիլէյին քիմսէ-
յի էէրուէն գալտըը, զիրա օնա էա-
շամագ լայըգ տէյիլ ուիր: Իմտի օն 23
լար պաղըրտըգ էավապլարընը տավու-
րուա՝ բիւզկէատա թօղ աթմագ իլէ,
պէն պաշը էմր էթտի քի օ՝ օրտույա 24
կէօթիւրիւլէ, վէ գամըը իլէ թէֆթիշ
օլունա տէտի. Թա քի օնուն իւզէրի-
նէ նէ սէպէպտէն պէօյլէ պաղըրըշըր
իտիքլէրինի պիլէ: Վ է օնու գայըշտըր 25

իլէ կէրիպ՝ պաղըրըլար իքէն, Պօղոս
օրատա տուրան եիւզպաշըյա տէտի.
Սիղէ՝ Րօմալը վէ չէրաա՛թը կէօրիւ-
մէ 26 մէմիշ ատէմի տէօյմէք ճայի՛զ մի: վ է
եիւզ պաշը իչիտինճէ՝ վարտը, վէ պէն
պաշըյա իտապէր վէրիպ տէտի. Նէ՞
էտէճէք նէն. զիրա պու տաէմ Րօ-
մալը սըր: վ է պէն պաշը էանըննա 27
կէլիպ՝ օնա տէտի. Պաննա սէօյլէ, սէն
Րօ՛մալըմը սը՛ն. վէ օ՛ տէտի. Պէլի:
վ է պէն պաշը ճէվապ վէրտի. Պէն պու 28
հիմմայէթլի չօգ նագտ իլէ էտինտիմ.
վէ Պօղոս տէտի. Պէն իտէ հէման էօյլէ
29 տօղմուշտում: Իմտի օնու թէֆթիշ է-
տճէք օլան քիմսէլէր՝ տէր ա՛գապ օ-
նուն էանըննատան չէքիլտիլէր. հէմ պէն
պաշը տտխի օնուն Րօմալը օլտուղունու
տույտուգունատա՝ օնու պաղըմընը իտի-
յի իչիւն գօրգտում:

30 Վ է էրթէ ի կիւն՝ Եէհուտիլէրտէն
նէ իչիւն շիքէայէթ օլտունտուգունուն
տահիտինի պիլդիք իտթէմէյիլէ, օնու
պաղըրտատան չէօզտիւ, վէ էմր էթտի քի՝
պու քետահինլէր հէմ օնլարընն հէվ ճէ-
տտաա թը պիրիքէք, վէ Պօղոսու էնտիրիպ՝
էօնլէրինէ իհզար հյլէտի:

ՊԱՂ ԻԳ

1 Վ Է Պօղոս ձէմաա՛թա կէօզ դալ-
մըըլա՛ աէտի . Եա՛ գարնտաշ ատէմլէր՝
պէն պու կիւնէտէկին՝ Ալլահըն ի՛նանը-
ա՛ էն թէքմիլ էյի զամիր իլէ կէչինտիմ :
2 Վէ պաշ քեահին Անանիա՝ եանընտա
ատուրանլարա էմր էթտի քի՝ օնուն ալ-
3 զընա վուրալար : Օլ զէման Պօղոս օ-
նա տէտի . Սէնի Ալլահ վուրաճագ
մըը՝ եա պատանալը տիվար . սէն նօ-
մօս միւճիւմինճէ պէնիմ չէրաա՛թըմը
կէօրմէյէ օթուրուր ևքէն ա՛ն՝ նօմօս
ալօզուա՝ պանա վուրուլմալա՛ մը էմր
4 էտէր սին : Վէ օրտատա ատուրանլար տէ-
տիլէր . Ալլահըն պաշ քեահինինի՛ մի
5 սէօյէր սին : Պօղոս ատախ տէտի . Եա՛
գարնտաշլար՝ օնուն պաշ քեահին օլ-
ատուղունու պիլմէզ իտիմ . զիրա եա-
զըլմըշ տըր . գաւմընըն հիւքիւմտա-
6 րընա քէօթիւ սէօյլէմէյէսին : Վէ Պօ-
ղոս՝ պիր թարաֆ Սադուկեցիլէր վէ
օ պիր թարաֆ Փարիսեցիլէր օլտու-
ղունու տույմալըլա , Ձէմաա՛թտա պա-
ղըրըը . Եա՛ գարնտաշ ատէմլէր՝ պէն
Փարիսեցի օղլու Փարիսեցի իմ . պէն
էօլիւլէրին իւմիւտի վէ զըյամէթի իչինն
7 մուհաքքէմ օլունույօրում : Վէ օ պուննու

սէօյլէյինճէ , Փարիսեցիլէր իլէ Սադու-
կէցիլէրին արասընտա նիզա՛ գօփտու ,
կէցիլէրին ալտաըընտա նիզա՛ գօփտու .
8 վէ գալապալըգ պէօլունտու : Զիրա
Սադուկեցիլէր ատրըլըր քի՝ զըյամէթ
եօք՝ վէ մէլէք եօք՝ վէ րուհ եօք տուր .
ամմա Փարիսեցիլէր իքրահինի տէ իգրար
9 էտէրլէր : Վէ պէօյիւք շամաթա օլ
տու . վէ Փարիսեցիլէր թարաֆընըն
քեաթիպլէրի գալգըպ՝ չէքիշէրէք ատր-
լէր իտի . Պու ատէմտէ հիչ պիր քէօ-
թիւ չէյ պուլմատըգ , Փաքաթ օնա
10 պիր րուհ եա մէլէք սէօյլէտի : Վէ չօգ
նիզա՛ օլմալըլա , պիրն պաշը՝ օլմայա
Պօղոս ընարտան վարտըրանա ատչիւ
գօրգուա՝ ասքէրէ էմր էթտի քի էնիա՝
օնու օնլարըն օրթասընտան գափա , վէ
օրտույա կէթիրէ :
11 Վէ էրթէսի կէճէ Րապպ օնուն եա-
նընա կէլիպ ատի . Եա՛ Պօղոս՝ ձէ-
սարէթլէն , զիրա Երուսաղէմտէ պէ-
նիմ հագգընտա չէհատէթ էթտիյին կի-
պի՝ Րօմտատա տախի էօյլէ չէհատէթ
12 էթմէք կէրէք սին : Վէ կիւնտուզ օ-
լունճա , Եէհուտիլէրտէն պա՛զընլարը
խընթիֆատ էտէրէք քէնտիլէրինէ լա՛-
նէթ իլէ պաղլայընտա ատիլէր քի՝ թա
Պօղոսու էօլտիւրմէյինէտէք՝ եէմէյէլէր ,
13 վէ իչմէյէլէր : Վէ պու ատա անտ իլէ խնթ-
թիֆատ էտընլէր՝ գընտէ քիշիտէն զիյա-

աէ խոխ : Վէ ծնըսր պաշ քեաւինկէ- 14
րին վէ իսնթիսարըսրըն եաննըա կէլիպ
ասէսիկէր . Փէնտիմիզն՝ ա՛զիմ լա՛նէթ
կէ պաղըտորըզ , քի Թա Պօղոսու էօլ-
սիւրէնէսուէք՝ հիչ սիրը շէյ ԹաւԹամայա-
ըսմ : Իսմոխ հալա սիզ Ճէմաա՛Թ կըէ պէ- 15
րապէր սին պաշըյա սուչուրուն քի՝
ծնու եաղըն սիզէ էնսիրէ , կէօյա քի
օնուն հագդընա տահա տիգաԹըըճա
Թէֆֆիխ էսէճէք սինիզ . պիզ իսէ՝ օ
տահա եէԹիշմէզսէն՝ ծնու էօլսիւրմէ- 16
յէ հաղըրըզ : Վէ Պօղոսուն գըզ գա-
ըընտաշընըն օղլու սու Ֆէնոխ իշինԹմէ-
յինէ , վարըզ օրտույա կիւսոխ , վէ Պօ-
ղոս խոպէր վէրսխ : Վէ Պօղոս եիւզ 17
պաշըսարըն սիրինկի եաննըա չոգըրըզ
սէսխ . Պու ուչաղը սին պաշըյա կէօ-
Թիւը , զիրա օնա պիր խոպէր էսէճէք
չէյի վար : Օ տախխ օնու աչըզ սին 18
պաշըյա կէօԹիւրսխիւ , վէ սէսխ . Մահ-
պուս Պօղոս սէնի չոգըրըզ եաղվարաը
քի՝ պու ուչաղը սանա կէԹիրէյիմ ,
քի սանա սէօյէյէճէյի վար : Վէ սին 19
պաշը օնուն էլինի ԹուԹուզ՝ պիր
Թէնհա մահալէ վարաը , վէ սօրսուս .
Պանա խոպէր էսէճէյին նէ՞ սիր : Վէ 20
ս սէսխ . Ենէհուսխըը գավի գարար
էԹսիըը քի՝ սանա եաղվարաըար քի՝
եարըն Պօղոսու Ճէմաա՛Թա էնսիրէսին ,

կէօյա քի՝ օնուն հագդընա տահա սիգ-
21 գաԹըըճա Թէֆֆիխ էսէճէքըը : Իսմոխ
սէն ծնըսրը սինիկէմէյէսին . զիրա օն-
ըսրուսան գըըգսուսն զի՛յասէ սուէմ օնու
փուսուսա սէէքըէյօրըսր , քի օնըսր՝ Թա
օնու էօլսիւրէնէսուէք եէմէմէյէ վէ ինչ
մէմէյէ քէնսիկըրինի ըսնէթ իըէ պաղ-
ըսաըըսր . վէ շիմոխ օնըսր հաղըրը օ-
ղուս՝ սէնսուէն օղաճագ խոպէրի պէք-
22 ըէրըէր : Իսմոխ սին պաշը ուչաղս՝ պուն-
ըսրը սրանա պէյան էԹսիյինի քիմոխ-
յէ սէօյըէմէ սէյիս՝ Թէնսիհ էսիսպ սա-
ըը վէրսխ :
23 Վէ եիւզ պաշըըսրսուսն իչի քիմոխ չա-
գըրըզ սէսխ . կէձէ սաա՛Թ իչզսէ՝ իչի
եիւզ սաքէրիըէր վէ էէԹմիշ սաԹը վէ
իչի եիւզ մըզգադը հաղըրըյըն , քի
24 կեսաբիայաաւէք վարաըար . Հայվանըսր
սախ կէԹիրիըըն , քի Պօղոսու պին-
սիրինպ՝ սաղ սէըիմ Ֆեըէքա վաիյէ կէօ-
25 ԹիւրԹէըէր : Վէ սու մէՖիհում իւղրէ
26 պիր մէքԹիւպ եաղըը . Կղօղիսու Ըինո-
սիսս՝ դուսուրէԹըու Ֆեըիքա վաիյէ սէ-
27 սամ էաէր , Պու սաէմի Ենէհուսխըը-
սէն ԹուԹուըուպ օնըսրսան՝ էօըսխիւ-
րիւըէճէք օչմաըըա , օնուն Ըօսմաը օղ-
սուղունու էշյրէնսիյիմսէ՝ սաքէր իըէ
28 էէԹիշիպ օնուն գուրԹարսրմ : Վէ օն-
ըսրըն օնսսան չինքէույէԹ էԹսիխըէրինինն

սէպէլինի էօյրէնմէք իսթէմէյիլէ , օ-
նու օնլարըն Ջէմաա՛թընա էնտիրտիմ ,
վէ պուլտում քի՝ օնլարըն նօմօսունուն 29
մէսէլէլէրի խուսուսունտա օնտան շի-
քէսյէթ օլունուր իտի , ամմա էօլիւ-
մէ եա ալէնտըրէ միւսթահապ Ջիւր-
միւ եօգ տուր : Վէ պու ատէմէ եէ- 30
հուտիլէրին փուսու դուրտաՃապըլարը պա-
նա իտապէր վէրիլմէյիլէ , անիտէ սա-
նա կէօնտէրտիմ , հէմ տա՛վաՃըլարա
տախի օնունլա տա՛վարըրընը աէնին հու-
պուրունտա սիւրմէյէ էմր էթտիմ :
Սաղ օլ :

Իմտի ա՛ւաքէրիլէր՝ օնլարա էմր օլու- 31
նանա կէօրէ Պօղոսու ալըպ՝ կէՃէ իլէ
Ընտիպատրոսա կէթիրտիլէր : Վէ եր- 32
թէսի կիւն օնուն իլէ վարմադա աթ-
ըլարը պրաղրպ՝ օրտույա աէօնտիւլէր .
Վէ պուռնըլար կեսարիայա կիրիպ՝ մէք- 33
թիւպիւ վաւիյէ վէրտիլէր , հէմ Պօղո-
սու տախի օնուն հուպուրունա ջրգար-
տըլար : Վէ վաւի օգույուպ՝ հանկը է- 34
յալէթտէն օլտուղունու սիւպհ էթտիք-
տէն՝ վէ կիլիկիատան օլտուղունու էօյ-
րէնտիքտէն աօնկրա , տէսէ . Տա՛վաՃը-
լարըն տախի կէլտիքտէ՝ աէնի տինկլէյէ-
Ճէյիմ . վէ էմր էթտի քի՝ Հէրովտէսին 35
տիվանխանէսինտէ հըֆզ օլունա :

ԳԼՈՒԽ ԻԹ

1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա պաշ-
քեահին Ընանիա՝ իհթիսարլար վէ Տէր-
տիւղոս նամ պիր հհվի քէլամ իլէ էն-
տի , վէ օնլար Պօղոսա գարշը վաւինի-
2 հուզուրունա ջրգտրըլար : Վէ օ ջաղ-
րըլմադըլա , Տէրտիւղոս շիքեայէթ էթ-
3 մէյէ պաշլայըպ տէտի . Եա՛ գուտ-
րէթտու Փէլիքս՝ պիզ աէնին վասիթան
իլէ ջօգ սէլամէթէ նայիլ օլուպ՝ պու
մէլէթէ աէնին Թէտապէրին իլէ պէօյիւք
իշլէր իճրա օլմադըլա , տայիմա վէ հէր
էրտե Թէքմիլ Թէշէքքիւր իլէ պունլարը
4 գապուլ էտէրիզ : Լաքին աէնի պուն-
տան պէյատէ Թա՛ձիզ էթմէյիմ տէյիւ՝
րէՃա էտէրիմ , քի պիզի միւրիւվվէթին-
5 լէ մուխթասարՃէ տինկլէյէսին : Չի-
րա պիզ պու ատէմի Ֆէտատ էտիձի՝
վէ տիւնեատատա օլան հէպ Եհհուտիլէ-
րի իհթիլալէ գալարըրձը հէմ Նաս-
րանիլէր Ֆըրգասընըն էրպաչըսը օլտու-
6 ղունու պուլտուգ , քի հէյքէլի պիլէ
մուրտարլամադա ջալըշը . վէ օնու
ԹուԹուպ՝ քէնտի նօմոսումուզ միւՃի-
պինՃէ օնուն շէրա՛թընը կէօրմէք իս-
7 Թէտիք : Ամմա պին պաշը Լիւսիաս
կէլիպ՝ ա՛զիմ Ձէպը իլէ էլէրմիզտէն

ալոը : Վէ օնուն տա'վաձլըլարընա՝ ա- 8
նա կէլմէյէ էմր էթաի , քի սէն օնու
թէֆթիշ էթաիլինաէ՝ պիզիմ օնաան
ընքնայէթ էթաիլինիզ հէվ պու ընյ-
լէրին խուսուսունաա անկլամադա գա-
ատր օլաարն : Վէ ենհուսանլէր ատի՝ 9
պու ընյլէր պէյլէ ատր ատյիւ՝ թաստըգ
էթաուլէր :

Վէ պօղա՝ վալինին օնա սէյլէմէ- 10
յէ իշարէթ էթմէսինյլէ՝ ձէվապ վեր-
ա՛ն . Ձօղ սէնէաէն պէրու՝ սէնին պու
մըլէթին հաքիմի օլաուդունու պիլմի-
յինանէն՝ քէնաինին խուսուսունաա ա-
հա պիյատէ խօշնուդլուգ իլէ ձէվապ
վէրիրիմ : Ձիւն քի սէն անկլամադա գա- 11
ատր սէն քի՝ Ներուսալէմաէ սէձաէ գըլ-
մադա ջըգարըլըմասան պէրու՝ օն նքի
կիւնաէն պիյատ ատյել ատր : Վէ պէ- 12
նի հէյքէլաէ պիր ֆիման իլէ միւպա-
հէսէ էաէրքէն՝ եահսօա ձէմի՛յէթ եէր-
լէրինաէ իա ընհուսէ գալաատըլըգը ատյա-
գա գալարըրըգքէն պուդմատըըար : Հէմ 13
ատյխ ընհուսէ պէնաէն ընքնայէթ էթ-
ատնքէրի ընյլէրի խատաթ էթմէյէ գա-
ատր ատյլէր : Ամմա սաձա պուձու 14
իգրար էաէրիմ քի պաձնարըն ֆըրգա
ատէտնքէրի մէղհէգ միաձիպինձէ՝ նօմա-
սա հէմ միէյղամպէրլէրաէ հէվ եագըը
օլան ընյլէրե իման կէթիրմէքք՝ պագա-

ըարըմ Ա՛ղահընա պէյլէ ի՛պադաէթ է-
15 տէրիմ . Վէ Ա՛ղահա՝ քէնաինէրին սա-
խի պէքըէտնքըէրինէ կէօրէ իւմիտիմ
վար , քի էօնիւըէրին՝ կէրէք սադաըգ-
րըն կէրէք նահադըարըն՝ գըյամէթի
16 օլաձագ : Վէ քէնաիմ պուձա սավա-
ձըարըմ չի՝ հէր ատմ Ա՛ղահըն վէ ա-
տէմէրին գըթընսա սիւնմէգ զամիւ իմ
17 օղա : Վէ չօդ եըղադսան սօնգրա՝ միը-
ըէթիմէ սադադըար վէ հէտիյէըէր
18 էթմէյէ կէըսիմ : Պու ընյլէրին սրա-
սընսա՝ Ա՛ինսա պա՛զը Ենհուսանըէր
պէնէ հէյքէտաէ փադքընմիշ պուըսու-
կէնէպ՝ էյէր սանա գարշը պիր ընյլէ-
19 րի վար իսէ ընքեայէթ էտէըէր : Նա-
խօա պուձար քէնաինէրի սախի՝ ձէ-
մաա՛թըն հուզուրունսա տուրտուղում-
սա պէնաէ նէ գադահաթ պուըսուար ,
21 աէօյէսինըէր . Իըսա եաըընգ պու պիր
աէս իչինն քի՝ արաըարընսա տուրուդ
ջաըգարում . պէն պու կիւն սիզաէն՝ է օ-
ըիւէրին գըյամէթի իչինն մուհաքէմ
22 օլաունօյօրում : Վէ փեըինքա պու մէղ-
հէգին խուսուսունսա տաձա սահիհձէ
պիլմէյինըէ՝ օնըարա պիր ղայրի վադքթ
Թա՛յինն էտիդ տէսի . Փին պաչը Ի.Ե-

ախաս էնոխյն զէմանն՝ ոխզէ տայիր օլա-
նը թէֆթիշ էտէձէյիմ: Վէ եխզ 23
պաշըյա թէննուխ էթտի քի Պօղոս հըֆզ
օլունա, հէմ ծնուն բահաթըլը օլա,
վէ քէնոխ աստմլէրինտէն ծնա խըղմէթ
էթմէյէ եախսօ եանընա վարմաղա քիմ-
սէյէ մանի՛ օլմայա:

Վէ պիր գաչ կիւնտէն սոնկրա Փե- 24
լիքս ԵՀՀուտի օլան քէնոխ գարըսը Դը-
բուսիլա իլէ կէլիպ՝ Պօղոսու չաղըրտը,
վէ ծնու Քրիստոսա օլան իման խուսու-
սունտա իշլէթտի: Վէ օ՝ սատտգաթ վէ 25
նէֆխոխ ղստգի էթմէյէ վէ կէլէճէք հիւքմ
խուսուսունտա ակօյէրքէն, Փելիքս գօր-
գու իլէ ասըպ ձէվապ էթտի. Ըխմ-
տիխտա կիթ, վէ վագթըմ օլուրսա՝ սէ-
նի էյինէ չաղըրաձաղըմ: Հէմ տախի՝ 26
Պօղոստան քէնտինէ ագչէ վէրիլէճէք
տէյիւ իւմիտ էթմէքլէ, ծնու տահա
սըգճա չաղըրըպ՝ ծնունըա ակօյէրէր ի-
տի: Վէ իքի էըլ թէմամ օլունճա, 27
Փելիքսին էէրինէ Պորկիոս Փեստոս կէչ-
տի. վէ Փելիքս ԵՀՀուտիլէրին իսաթ-
րընը իսչ էթմէք իսթէմէյիրէ, Պօղո-
սու մահպուս պրոպտը:

ՊԱՂՊ ԻԸ

Իման Փեստոս էյալէթէ եէթիշին. 1

ճէ, իւչ կիւնտէն սոնկրա Կեսարիա-
2 տան Երուսաղէմ չըդտը: Վէ պաշ
քահանին հէմ ԵՀՀուտիլէրին պէօյուք-
լէրի Պօղոսա գարշը հուզուրունա չը-
3 դըպ՝ ծնա եալվարըրըյար իտի. վէ օ-
նուն ա՛լէյհինէ պիր ի՛նայէթ տիլէր-
լէր իտի, քի ծնու Երուսաղէմ կէտն-
տէրէ. վէ ծնու եօլտա էօլտիւրմէք լի-
4 չիւն վուսու գուրարլար իտի: Իմտի
Փեստոս ձէվապ վէրտի քի՝ Պօղոս կէ-
սարիատա հըֆզ օլունա, քէնտիսի տա-
5 խի թէզ օրայա կիտէճէք իտի: Իմտի
տէտի. Սիզտէն գուտրէթ սահիպլէրիդ
օլանլար՝ պէնիմ իլէ էնտինլէր, վէ պու
ադամտէ գարշը նէ վար իսէ, ծնտան չէ-
6 քեյէթ էթտինլէր: Վէ օնլարըն եա-
նընա սէքիզ եա օն կիւնտէն զիյատէ
էյլէնմէյինչ՝ կեսարիայա էնտի, վէ էր-
թէսի կիւն՝ չէրսա՛թ քիւրսիսինտէ
օթուրուպ՝ Պօղոս կէթիրիլէ տէյիւ էմր
7 էյլէտի: Վէ օ կէլինճէ, Երուսաղէմ-
տէն էնէն ԵՀՀուտիլէր հուզուրունա
չըգրպ՝ Պօղոսա գարշը չօգ վէ աղըր չի-
քեյէթլէր կէթիրտիլէր, քի օնլարը
իսպաթ էթմէյէ յէ գատիր տէյիլէր էտի.
8 Չիւն քի օ՝ ձէվապ վէրիր իտի չի ԵՀՀու-
տիլէրին նօմօսունա եա հէյքէլէ եախօտ
Կայսէրէ գարշը պիր ձիւրմ իշլէմէտիմ:
9 Ըմմա Փեստոս ԵՀՀուտիլէրին խաթրը-

նը խոշ էթմէք խանէմէյիլէ, պօղոս
ձէվապ վէրիպ ուէու. Երուսաղէմէ ըդ-
գըպ՝ պու շէյլէրին խուռուսունաս պէ-
նիմ հուզուրումաս օրաս մուհաքէմէ
օլմապ խանէ՞ր մի ոլն: Ամմա պօղոս 10
ուէու. պէն կայսերին շէրաս'թ քիւր-
սիւնիւն էօնիւնաէ տուրույօրում,
նէրէուէ քի պանա մուհաքէմէ օլմապ
կէրէք տիր. Եէհուսուլէրէ՝ սէնլին սա-
խի փէք էյի պիլսիյին կիպի՝ հիչ պիր
նահապլըդ էթմէուիմ: Ձ իրա էյէր նա- 11
պահըդ էտէր ուէ՝ էօլիւմէ միւսլաճահապ
պիր շէյ իշլէմիչ խուէմ, էօլմէքսիզին պա-
ջընամամ. ամմա էյէր պուռնլարըն պէն-
ուէն շիքայէէթ էթմուիքլէրի հիչ պիր շէ-
յին ասլը եօխ իսէ, պէնի օնլարա հիչ
քիմսէ պաղըշլայամամաղ: Կայսէրէ խա- 12
չիտա՝ էտէրիմ: Օ զէման Փեստոս շու-
րա իլէ սէօյլէշիպ՝ ձէվապ վէրդի. Կայ-
սէրէ խանիտա՝ էթմէյին, կայսէրէ վա-
րաձաղըն:

Վէ պիր գաչ կիւն կէչմիշտէն սոնկրա՝ 13
Ագրիպպաս փադիշահ վէ Բէրնիկէ՝
Փեստուս սէլամլամամաղա կէլմիշլէր
էէթիշմիշլէր: Վէ օրաս չօղ կիւնլէր 14
էյլէնմիշլէրի իլէ, Փեստաս Պօղոսուն
խուռուսունու փադիշահա զիքր էյլէ-
յիպ ուէդի. Փէլիքսէն գալմըշ մահ-
պուս պիր ադամ վար. Ջիւ մնաման էօ- 15

թէրիւ պէն Երուսաղէմէ վարըդըմ-
տա՝ Եէհուսուլէրին պաշ քէհանիններէ
վէ իհթիարլարը հուզուրա կէլիպ՝ օ-
16 նուն իհզէրինէ հիւքմ սիլէտիլէր: Վէ
օնլարա ձէվապ վէրտիմ, քի Րօմալը-
լարըն ադէթ սէյիլ պիր էի՝ պիր ա-
ձէմի հէլաքէ պաղըշ էտէլէր, չիքեա-
յէթ օլունան քիմսէ չիքեայէթճիլէրի
իլէ եիւզ պէ եիւզ կէլիպ՝ ճիւրմիւ ի-
չինն ձէվապ վէրմէյէ բուխսաթ ալ-
17 մադըտըն հվվէլ: Իմամի օնլար պուրա-
տա ձէմ՝ օլտուղլար ընտա, հիչ կէճիք-
մէզտէն՝ հէթէսի կիւն շէրաս'թ քիւր-
սիւնիւն էօնիւնաէ օթուրուպ՝ օլ ատէմ կէթի-
18 րիլէսիյէ համը էթտիմ: Վէ օնուն չիքեա-
յէթճիլէրի հազըր օլտուգտա, օնուն
հագգընտա պէնիմ զանն էթտիյիմ շէյլէր-
19 տէն հիչ պիր ճիւրմ իէթիրմէտիլէր: Ամմա
քէնտիլէրինն սէնիի խուռուսունաս՝ վէ
պօղոսուն տիրի տիր ատամյի էօլմիւչ յի-
տուս նամ պիր քիմսէնին խուռուսուն-
ուս՝ օնտ գարշը սա'զը մէսէլէլէրի վար
20 իտի: Վէ պէն պու սա'վանըն փաալը
խուռուսունաս շիւպհէտէ օլմամըլա՝
տէտիմ. Էյէր էրուսաղէմէ
վարա, վէ պու շէյլէր իշլուն օրաս
21 մուհաքէմէ օլունա: Ամմա պօղոս՝ Ա-
վկուստոսուն հիւքմիւնէ հըձզ օլունմապա
իտիրաս՝ էթմէքլէ, էմր էթտիմ քի՝ թա

պէն ծնու կայսերէ եօլլայանաւէք հըֆզ
օլունա : Վէ Ագրիպպաս փեաստոս 22
աէտի . Պէն քէնտիմ տախի պու ատէ-
մի տինկլէմէք իսթէր իտիմ . վէ օ՛ Ե-
ըրն ծնու իշխտիրմին աէտի :

Իմաի էրթէսի կիւն Ագրիպպաս իլէ 23
Բեբինիկէ ջոգ տարաթ իլէ կէլիպ՝ պին
պաշըլար վէ շէհրին կէն էթպար քիմսէ-
լէրի իլէ տիվանխանէյա կիրտիլէր . վէ
փեաստոս էմր էթմէյիլէ , պօղոս կէթի-
րիլսի : Վէ փեաստոս աէտի . Ե՛ֆէնտի- 24
միշտ Ագրիպպաս վե հէմ պիւթմիզ-
ճէ օլան ատամլէր՝ պունու կէօրիւն ,
քի հէմ Երուսաղէմտէ հեմ պուրա-
ատա Եէհուտիլէրին հէփ ճիւմհիւրիւ՝
Օնա արթըգ եաշամապ կէրէք աէյիլ
տիր տէյիւ պաղըրտըգ՝ պունա կէլ-
տիլէր : Ամմա պէն՝ ծնուն էօլիւմէ միւս- 25
թահապ պիր շէյ էթմէտիյինի անկա-
մադըլա , հէմ քէնտիսի տախի Աղըշ-
նա իսթիտա՝ էթմէյիճէ , ծնու կէօն-
աէրմէյէ մա՛դուլ կէօրտիւմ : Ամմա օ- 26
նուն հագդընա էֆէնտիմիզէ եազաճագ
պիր տահիհ շէյիմ եօք տուր . ծնուան
էօթիւրիւ ծնու ուիղին էօնիւնիւզէ կէ-
թիրտիմ , վէ պախուտուս սէնին հու-
զուրունա՝ եա՛ փեաստոս Ագրիպպաս՝
թա քի թէֆթիշ օլունմադըգա պիր 27
եազաճագ շէյիմ օլա : Զիրա պիր

մահպուս կէօնտէրիպ՝ ծնուն Ջիւրմէ-
րինի տախի պէյան էթմէմէք՝ պանա
միւնասիպէթսիզ կէօրիւնիւր :

ՊԱՊ ԻԶ

1 Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա տէտի .
Քէնտին իշխուն աէօյլէմէյէ րուխսաթըն
վար . օ զէման Պօղոս էլինի ուզատըպ՝
2 քէնտիսի իշխուն ձէվապ վէրտի . Ե-
փեաստոս՝ Ագրիպպաս՝ Եէհուտիլէր-
տէն հէփ շիքեայէթ օլունտուղում շէյ-
լէր իշխուն՝ պու կիւն սէնին հուզու-
րունա ձէվապ վէրէձէք օլտուղում
3 քէնտիմի մուէթլու տայարըմ . Պախ-
տա քի Եէհուտիլէրին հէփ այինլէրի-
նէ վէ մէսէլէլէրինէ ակէահ օլըն . պու
սէպէպտէն տանա եալվարըրըմ քի՝ թէ-
4 համմիւլ իլէ պէնի տինկլէյէսին : Իմ-
տի իսթիհատսուէն պէրու միլլէթիմին ա-
րասընտա՝ Երուսաղէմտէ կէնճլիյիմ-
սէն պէրու սիւրտիյիւմ է՛օրիւ՝ Եէ-
5 հուտիլէրին հէփիսի պիլիր : Ջիւն էվ-
վէլտէն պէրու պէնի պիլիրլէր , շէհա-
տէթ էթմէք իսթէրլէրսէ , քի տինի-
միզին էն տիգգաթլը փըրգասընճա՝
6 Փարիսեյի եաշամտըմ : Վէ շիմտի՝ պա-
պաշըրըմըզա Աղըհտան օլան վա՛ատին
իւմիտի իշխուն մուհաքէմէ օլմադա տու-

րուեօրում. Փի օն էքէ սըալեթսան օլան Տէլ 7
ԼԷՌԻՄԻՉ կէՃՀ վէ կիւնսիւզ ոէվամ իւզ-
րէ Ի'պատէթ Հտէրէք՝ օնա եէթիշմէյէ
իւմիտ Հաէր, քի օլ իւմիտ իչլիւն Եհ-
հուահլէրտէն շնքեայէթ օլուեուրում՝ 8
եա՛ փատիշահ Ա'գրիպպաս. Նէ՞, Ս Լ
լահըն Հօլնէէրի ոէվնըթսիյ՝ Ի՞նսան-
նիշան Լինանըըմազ պիր շէ՞յ մի գըյաս 9
օլուեուր: Կէրչի պէն քէնտիմսէ՝ Նա-
զարէթլի Յիսուսսան ասը իչլիւն չօգ
ըըա շէյլէր պանա եապմադ կէրէք պիր
զանն էթտիմ. Օնու ՀԻ՛ Ներուսաղէմ 10
ոէ իճրա ասխի էթտիմ. վէ պաշՀա-
հինլէրտէն հիւքիւմէթ ալմադըըա, ա՛-
զիզլէրտէն չօգ քիմսէլէրի Հապսէթսա
գափաթտըմ. վէ ծնըսը Հօչսուրմահ-
քէն՝ ընդա վէրտիմ: Վէ հէփ Յհմի՛ 11
յէթ էէրլէրինոէ չօգ ոէՀա՛ ծնըսա
ա՛զսադ Հտխի՝ էլիՓը էթմէյէ ճօրնար
էտիմ. վէ իւզէրլէրինէ պիյադեօթ իլէ
գուտուրուռ՝ ԹԱ ոէչմարըքի Շէհրլէր-
ոէ ասխի գօվսըար ըտըմ: Պու վէՃՀ 12
իլէ պաշ քեՀանինլէրին հիւքիւմէթի վէ
վէքեալէթի իլէ Տըմըշդա ասխի կէտէր-
քէն, Հօլսա կիւնիւն օրթասընսա՝ Նա՛ 13
փատիշահ՝ կէօքտէն էթրաՓըմա վէ ա-
լէմՃէ վարսանլարըն էթրաՓընա կիւնէ-
շին փարլադըըընսան պիյասէ փարլա-
յան պիր նուր կէօրտիւմ: Վէ պի- 14

պիմ հէփիմիզ Եէրէ գափանըպ՝ պանա
ակօյլէյէն՝ վէ Ի'պրանի լիսանընսա՝
Նա՛ Սաուլ Սաուլ՝ պէնի նի՞չիւն
գօվալսյօրսուն, սանա էօյիւնսիւրէլէ-
րէ ատմադըն կիւճ օլուը ատյէն պիր
15 սէս իչլիթտիմ: Վէ պէն ատտիմ. Սէն
քի՞մ սին՝ Եա՛ Տապպ. վէ օ տէտի.
պէն սէնին գօվալսաըըըն Յիսուս իմ:
16 Կալքին գալԴ, վէ այագլարընսա սուր.
զիրա սանա պունուն իչիւն կէօրիւն-
սիւմ, քի սէնի՝ կէրէք կէօրսէյիւն
կէրէք սանա կէօսթէրէճէյիմ ճէյլէ-
րին խըզմէթճիսի վէ շահիտի Թօյին
17 էտէյիմ. Վէ սէնի՝ օլ գավմանէն վէ
Թայիֆէլէրտէն գուրԹարաճաըըմ, քի
18 օնըսա սէնի կէօնտէրիրիմ, քի օնը-
րըն կէօզլէրինի աչսադըն, ճէյլէ քի
րանըգսան ըշըըա՝ վէ շէյԹանընն հիւ-
քիւմէթինտէն Ա'լսա սէօնէլէր, քի
օնըսը՝ պանա օլան իմանընն վասխԹասը
իլէ՝ կիւնահլար ա'վՓըըը վէ ա'զիզլէն-
միշլէրին արասընսա միրաս՝ ալադար:
19 Պունուն իչիւն՝ Նա՛ փատիշահ Ագրիպ-
պաս՝ պիյասէյէ խԹասա՛Թսըզ օլմադըմ.
20 Լըսա էվվէլա Տըմըշդասա վէ Ներուսա-
ղէմտէ օնըսա հէմ ախԹիւն Եէ-
հուահանան ախյարընա վէ Թայիֆէլէ-
րէ՝ ԹԷվպէյէ ըայըգ ա'մէլէր իչէյէ-
րէք՝ ԹԷվպէ էԹմէյէ վէ Ա'լսա սէօն-

մէյէ խապէր էթամիմ։ Պու շէյլէրտէն 21
էօթիւրու Եէհուատիլէր պէնի հէյքէլ-
տէ թուԹուպ՝ էօլտիւրմէյէ չալըշըլ-
լար։ Իմոի Ա'լլահտան օլան եարար- 22
մա նայիլ օլուպ՝ պու կիւնէտէք տու-
րույօրում, վէ քիւչիւյէ հէմ պէօյիւյէ
շէհատէթ էտէրէք՝ փէյղամպէրլէրին
հէմ տախի Մ'ովսէսին օլաճապ տէտիք-
լէրի շէյլէրտէն մա'տա՝ եա'նի Փրիս- 23
տոսա'ն էլէմ չէքէճէյի՝ վէ օնուն էօ-
լիւլէրին գըյամէԹինտէն իլէ օլուպ՝
գավմա վէ Թայիֆէլէրէ ըշըգ խապէր
էտէճէյի խուսուսա'նէտան մա'տա՝ հիչ
պիր շէյ սէպէլէմէյօրում։

Վէ օ քէնտի հադրէնա պու շէյլէրի 24
ՁէվապՀ վէրիլքէն, փէստոս պէօյիւք
սէս իլէ տէտի. Տէլիրիյօրսուն՝ եա'
գօղա, չօգ օդուամապ սէնի տէլիլիյէ
չէվիրիյօր։ Վէ օ՝ Տէլիրմէյօրում՝ եա' 25
գուարէթէլու փէստոս, իլէա կէրչէքլիք
վէ Թամա'գըլ սէօզլէրի սէպէլէյօրում
տէտի։ Ջիրա պուռնլարընդա 26
փհաթիշահ տախի սակեահ սըրը, քի հու-
զուրունտա ՁէսարէթԹ իլէ սէպէլէյօրում.
զիրա ինանմամ քի՝ պու շէյլէրին պի-
րի օնա մա'լիւմ օլմայա. չիւն քի պու
շէյ՝ պիր քէօչէտէ օլմամըշ սըրը։ Փէյ- 27
ղամպէրլէրէ ինանը՞ր մը սըն՝ եա' փհա-
թիշահ Ա'գրիպպաս. պիլիրիմ քի՝ ինա-

28 նըը սըն։ Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա
տէտի. Ա՛զ գալըյօր՝ պէնի Քրիսթի-
29 ան օլմազըա գանատըրսըն։ Վէ Պօղոս
տէտի. Քհաշքի Ա'լլահ վէրէյիտի՝
կէրէք ազտան կէրէք չօգտան՝ տէյիլ
եալընըզ սէն՝ իլլա պու կիւն պէնի տինկ-
լէյէնլէրին հէփիսի տախի պէօյլէճէ
հէման պէնիմ օլտուղում կիպի օլալար՝
պու պաղլարտան մա'տա։
30 Իմոի փհաթիշահ հէմ վալի վէ Բէրի-
նիկէ վէ ընլար իլէ պէրապէր օթու-
31 րանլար գալգընըլար։ Վէ կիւտէրլէր-
քէն՝ արապարընտա սէպէլէշիպ տէրլէր
իտի քի՝ պու ատամ՝ էօլիւմէ եա պաղ-
լարա միւսթահաղ հիչ պիր շէյ իշլէ-
32 մէյօր։ Վէ Ագրիպպաս Փեստոսա
տէտի. պու ադամ՝ էյէր Կայսերէ
խաթխուա՝ էթմէսէ իտի, սալը վէրիլէ
պիլիր իտի։

ԳԼԽ ԻԸ

1 Վ՚է տէնիզտէն Իտալիայա վարմա-
մըզ գարար գըլընտըգտա, կէրէք Պօ-
ղոսու կէրէք ա՛ղը սայիր մահպուս-
լարը՝ Ի՛լիշան պէօլիւկիւնէն Յուլիոս
ատընուսա պիր էիւզ պաշըպնա Թէս-
2 լիմ էթտիլէր։ Վէ Ադիա գըյըլարը-
նա վարաճագ պիր Իտրէմիտ կէմիսինէ

պինիպ՝ Սէլանիքացէն օշան Մակեդոնլու
Արիստարքոս ափրատէլմի ղձէ օլարագ՝
աչըլըպ : Վէ էլթէսի կիւն Սկիւնա 3
էէթիշմիք · վէ Յունիս՝ պօղոսա միւ-
րիւվէթանէ հարտաքէթ էթմէքլէ՝ րուխ-
սաթ վէրսի , քի տօսթլարընա վարըպ
բահաթլըգ պուլա : Վէ օրատան ա-չը- 4
լըպ՝ րիւզկէարլար գարշը օլմաղըլա՝
Գըպրըսըն ալթընատան կէչմիք : Վէ 5
Կէլիկիա հէմ Պամֆիւլիանըն Թարա-
ջընատա օշան էնկինին օրթատընատան
կէչիպ՝ Լիկիանըն Միրա ընէրնէ կէլ-
միք : Վէ եիւզ պաշը օրատա Իտալիա- 6
յա վարան պիր Ադրէնատրիյէ կէմիսի
պուլմաղըլա , անդը օնա պինդիրատ :
Վէ վաֆիր կէունէր կէմի իչէ տալը 7
կիթաիյիմիզտէն՝ կէուճիւէ կնիդոս
էէթիշմիք · ամմա րիւզկէար պիզի ի-
չէրիյէ սիւրմէսինդէն՝ Սալմընատէն
էանա Կիրիտին ալթընատան կէչմիք :
Վէ կիւճ իչէ օնուն գըյըրընատան կէ- 8
չիպ՝ Կիւզէլ Լիմանըգատ աչընիչէն պիր
մահալէ կէլմիք , քի օնա Թապըն Ղա-
եա նամ պիր շէհր վարխան :
Վէ չօք զէման կէչիպ՝ ալթըգ ա- 9
նիղ էօչմէսուդա մուխալիֆատաչը օլմա-
ղըլա , չիւն գի օրուճ վախթը տախի
ալթըդ կէչմիշ խոտ , Պօղոս նասիհաթ
էտիպ՝ օնդատա ասէր խոտ · Եա՛ աթէմ- 10

չէր՝ կէօրիւյօրում քի՝ պու սէֆինիդ եօչ-
մէսուդա՝ սէյիլ էաբընըդ էիւքե վէ
կէմիյէ՝ իչա քէնոի ճանլարըմըզդա տա-
խի զահմէթլի վէ չօք զարարընը օչա-
ճադ : Ամմա էիւզ պաշը Պօղոսուն 11
սէօզլէրինատէն զիյատէ՝ տիւմէնճիյէ վէ
րէիսէ իւնանընը խոտ : Վէ օչ լիման 12
գըշըտմալա ույդունսուզ օլմաղըլա , չօգ-
լարը Թէատիր էթմիչէր քի՝ օրատան
տախի աչըլըպ՝ պէլքի գըպրէյէ վէ
գարա էէլէ պաղան Կիրիտին փիւնիկէ
լիմանընընա՝ գըշըտմագ իչիւն էէթիշմէյէ
գարա օլարագ : Վէ պիր եավաշ չօտու 13
էտիպ՝ մագտուալարընա էրտիչէր զանն
էթմիչէրի իչէ , գալըպ գըյարարա վի-
րէսի կէչէրչէր խոտ : Վէ չօք կէչմէզ- 14
տէն՝ օնա գարշը Եւրակիկլոն աէնիչէն
պիր սաղանագը բիւզկէար գալգը :
Վէ կէմի պիրատէն գափըլըպ՝ բիւզկէա- 15
րա գարշը սայանամամաղըլա , օնա
սաղը վէրիպ՝ կէօմէխիւիւլիյօրտուգ :
Վէ Կղոդա տէնիչէն պիր քիւչիւք ա- 16
տանըն ալթընա էիւրիւտուք , վէ կիւ-
ճիւէ տանատալը զապթ էթմէյէ գա-
տիր օլտուգ · Փի օնու գալտըրըպ՝ եար- 17
տըմըալ գուլանտարագ՝ կէմիյի ալթըն-
ատան գուշատըրըլար խոտ · Վէ սըղա
տիւշմէյէլէր տէյիւ գօրգտուդլարըն-
ատան՝ եէվլէդէնի էնտիրիպ՝ էյլէ կէօմէխ-

ռիւմիւրլէր իտի ։ Վէ պիզ շիտահէթլի 18
Ֆուրթունատա օլմադըլա, էրթէսի կիւն
էշեայը տէնիզէ աթմադըլար իտի ։ Վէ 19
իւչիւնճիւ կիւնատ քէնատ էլէրիմիզ իլէ
կէմինին թադըմընը աթմադ ։ Վէ չօգ 20
կիւնլէրճէ կիւնէշ եահօտ էըլտըզլար
կէօրիւնմէյինչ՝ չօգ Ֆուրթունա պատ-
մադըլա, ալթըդ գուրթուլմամըզա հիչ
իւմիտ գալմայօր իտի ։ Վէ չօգտան 21
թաա՛մըզ գալմըշար իքէն՝ Պօղոս օն-
լարըն օրթասընատա տուրուպ տէտի.
Եա՛ ատէմլէր՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմէ
գանըդ կիրիտտէն աչըլմամագ՝ վէ պու
զահմէթէ հէմ զարարա կիրիֆթար
օլմամագ կէրէք իտինիզ ։ Ամմա շիմտի 22
սիզէ հօյուդ վէրիրիմ քի՝ շէն օլատը-
նըզ. զիրա կէմիտէն մա՛տա սիզտէն
հիչ պիր ճանա զիյան օլմայաճագ ։
Չիրա պու կէճէ պէնիմ՝ Ջօղ օլտու 23
ղում վէ Ի՛պատէթ էթտիյիմ Ընղահըն
մէնէյի եանըմա կէղնտ՝ տէտի. Գօրգ- 24
մա՝ եա՛ Պօղոս, սանա Կայսէրին հու-
զուրունատա տուրմագ կէրէք սիր, վէ
իշթէ Ընղահ սէնին իլէ պէրապէր կէ-
միտէ հէմ օլանըլարը սանա պաղըշլամըշ
տըր ։ Պունուն իչիւն՝ եա ատէմլէր՝ 25
շէն օլուն. զիրա Ընղահա իննանըրըմ
քի՝ հէման պանա սէօյլէնդէն վէճհ
իւղրէ օլաճագ ։ Ամմա պիզ՝ պիր սատա- 26
յա միւշտէք կէրէք ։

27 Վէ պիզիմ Ընդիա էնիէնէ ջալ-
դանըդլըմըզըն օն տէօրտիւնճիւ կէ-
ճէսի օլունճա, կէմիճիլէր կէճէ-
նին եարըսընատա գըյատ էթտիլէր քի՝
28 գարայա եապալաշըյօրլար ։ Վէ իքէն-
տիլի սարգըտըպ իյիրմի գուլաճ պուլ-
տուլար. վէ պիրագ իլէրի վարըպ՝ եի-
նէ իքէնտիլի սարգըտընճա, օն պէշ
29 գուլաճ պուլտուլար ։ Վէ սարպ եէր-
լէրէ միւշկիյէլէր տէյիւ գօրգուպ՝
գըչատ տէօրթ տէմիր աթմադըլար, վէ
կիւնտիւզ օլմադա հասրէթ չէքէրլէր
30 իտի ։ Վէ կէմիճիլէր կէմիտէն գաչմա-
դա արայըպ՝ պաշտան տէմիրլէր ա-
ճագ պէհանէսի իլէ՝ սանտալը տէնի-
31 զէ էնտիրտիքլէրինատ, Պօղոս եիւզ
պաշըյա վէ ա՛սքէրլէրէ տէտի. Էյէր
պունլար կէմիատ գալմազլարատա, սիզ
32 գուրթուլամագ սընըզ ։ Ո զէման ա՛ս-
քէրլէր սանտալըն իվէրինի քէտատլէր,
վէ օնու աշադա միւշկիյէ սալը վէր-
33 տիլէր ։ Վէ կիւնտիւզ օլմադա պաշ-
լայընճա, Պօղոս հէպիսինէ եալվարըր
իտի քի՝ Թաա՛մ էտէլէր, վէ տէր ի-
տի. Պու կիւն օն տէօրտիւնճիւ կիւն
տիւր քի՝ սէքիյէյիպ հիչ պիր շէյ ալ-
34 մայարագ Թաա՛մըզ գալտընըզ ։ Պու
էճլատէն սիզէ եալվարըրըմ քի՝ Թաա՛մ
էտէսինիզ. զիրա պու՝ սիզին խէլա-

աընըզա եաւրար. չիան սկզին հիչ պա-
րինիզին պաշընաան պիր գըլ ախըշմէ-
յէձէք տիր: Վէ պու շէյէրի սէյ 35
լէյինճէ, էքմէք ալըպ՝ հէվխանին էօ-
նիւնաէ Ալլահա շիւքր էթտի, վէ ասը-
բայըպ եէմէյէ պաշլաալը: Վէ հէվխի- 36
սի չէն օլուպ՝ օնլար ասախ թաա՛մ
էթալըէր: Վէ կէմինին իչինաէ հէվխի- 37
միզ ինչ եիւզ եէթմիշ ալթը ձան իտիք:
Վէ թաա՛մաան ասյուընճա, պու զաասը 38
աէնիզէ ալթարապ՝ կէմիյի հաֆիֆլէ-
պիրլէր իտի:

Վէ կիւնաիւզ օլտուգտա, օ էէրի 39
Թանըմապզար իտի. ամմա գըյըլը օ-
լան պիր քէօրֆէզ սէզէրլէր իտի, քի
օնա՝ էյէր գաապը օլաըլար իսէ՝ կէ-
պի յի սալարըմապա միւրաա էթտիլէր:
Վէ էթրաֆտան ասմիրլէրի գալարըպ՝ 40
հէմ ախըմէնին ախըյիմլէրինի չէօզտիւք-
սէն ասնկրա՝ սէնիզէ սալը վէրտիլէր.
Վէ մայիսէթսիզ բիւզիկաարա գալարըպ՝
գըյըյա չէգիլմիշլէր իտի: Ամմա նէի 41
Թաարաֆը սէնիզ օլան պիր մահալէ
ախըշիաա՝ կէմիյի օթաուրթտուլար. վէ
պաշը սաիլանմապզար գըմընտան սո-
գալը, գըշը իսէ սալդաըլարըն զօրուն-
տան սաապըյօր իտի: Վէ ա՛նգէրլէր 42
մէվլէրինի էթտիլէր քի՝ մահպուսլարը
էօլտիւրէլէր, օլմայա քի պիրի եիւ-

43 զիւպ գաչտա: Ամմա եիւզ պաշը գօ-
ղտաւ գուրթարմագ իսթէմէյիլէ, օն-
լարը Նէյէթլէրինտէն մէն՝ էթտի.
հէմ էմր էթտի քի եիւզմէյէ գաարը
օլանլար էվվէլա տէնիզէ աթըպապ գա-
44 պայա չըգաապար. Գալանլարը իսէ՝ պա-
զըպարը Թախթալար իլէրինտէ՝ պա-
զըպարտա կէմինին չէյլէրինին պիրի
իլէրինտէ չգաապար. Վէ պէօյլէ օլտուս
քի՝ հէվխի գարայա սապ չգաապարը:

ԳԱԳ ԻԸ

1 Վէ օնլար գուրթուլտուգլարը զէ-
ման ա՛նկլատըպլար քի՝ ատանըն իտմի
2 Մէսիհ իմիշ: Վէ քարթարոսլար պի-
զէ պիր չօգ ինսանէյէթ կէօսթէրտի-
լէր. զիրա ատէշ եապըպ՝ եապըճը էտ-
մուրուն վէ ատոպզոմա սէպէպինտէն
պիզիմ հէվխիմիզին գաապուլ էթտիլէր:
3 Վէ Փօլոս չօգ գուրու չալը սէվզիրիպ՝
ատէշտէն իլէրինէ գօմմապզա, ըսրճապ-
տան պիր էնիկէրէք ելըանը չըգըպ՝ օ-
4 նուն էլինէ եապըշտը: Վէ քարթա-
րոսլար ձանավարըն օնուն էլինտէն
ատրգըլտըղընը կէօրիւնճէ, արատար-
տա տէրլէր իտի. Պու ատէմ էլպէթ-
թէ գաթիլ պիր, քի օ՝ սէնիզտէն
գուրթուլսուս իսէ տէ՝ հիւգմիս իլահի

օնու եաշամազա պրագմատը : Իմոի 5
օ՝ ձանավարը աթէչէ սիլեխ՝ հիչ պիր
քէտէր կէօրմէտի : Օնլար լսէ օնուն 6
չիչէճէկլինի՝ եախօտ ափսոնըզ էօլմիւշ
էէրէ սիւչէճէկլինի կէօզէտիրլէր իսի .
վէ օնլար չօգ զէման պէքլէկլիկ՝ օնա
հիչ պիր քէտէր օլմասըղընը կէօր-
տիւքլէրինտէ , փէյղէմպէր ակլիչտի-
րիպ՝ օնա ալահ ուլու սեվգիլէր իսի : 7
Վէ Պաուլոս սաղընտա սաղընան սէր-
սաորը օլանըն՝ օրադարտա չիֆթլիքլէ-
րի վար իսի , վէ պիզի գառպուլէտիպ՝ 8
իւչ կիւն իչէրտէ իլէ գօնուգդուրը : Վէ
վազի՝ օլուռ քի՝ Պաուլոսունըն պապասը
ըսթրէմասան վէ իսհալտան թութմուշ
մուշ եաթըյօր իսի . վէ Պօղոս ընա
վարըպ՝ տուա՝ էթմէկլէ , ելլէրինի
օնուն իւզէրինէ գօյուպ՝ օնա քիչա 9
վէրտի : Իմոի պու օլուճաճա , սաղա
խասթալըղընըր օլան պապիլէրի սաղի
կէլիպ սաղըլըյըպ իսի : Վէ օնլար 10
պիզէ չօգ իքրամլար իլէ իքրամ էթ-
տիլէր , վէ այրըլաճաղըմըզտա՝ պէզէ իհ-
թիյաճ օլան շէյլէրի վէրտիլէր :

Վէ իւչ այտան սոնկրա՝ օլ ատաստա 11
գէմիլաճըչ Ալէքսանդրիա նիշանը իլէ օլան
Տիոսկուրոս նիշանը իլէ օլան
Իսքէնտէրիյէլի պիր կէմի իլէ աչըլըպտը :
Վէ Սիրակուսայա էէթիչիպ՝ իւչ 12
կիւն գալըպտը : Օրադանն տօլաչըպ՝ ՚ՀՂ- 13

աէգիոնա եէթիչտիք . վէ պիր կիւնտէն
սոնկրա ղօտոս էսմէյիլէ՝ իքինճի կիւն-
տէ Պաուխոլոսա կէլտիք . Ղի օրադա 14
պուդ գարնաչըլար պուլմաղընա ,
պիզէ եաղվաթըլար քի՝ օնլարըն եանընտա
եէտի կիւն գալըպտը . վէ պէօյլէճէ Ր օ-
մայա կէլտիք : Վէ օրադանն գարըն- 15
տաչըլար տիպուսէն էօթիւրու իշլիթ էէյիլէ ,
թա Ի՛փիոս փօղտարընա վէ Իւչ խան-
լարտաէք՝ պիզի գառըքլամաղա ջըդը-
լար . քի Պօղոս օնլարը կէօրիւնճէ ,
Անտոհ շիւքը եօպուպ՝ ճէսարէթ քէսպ
էթտի :

Վէ Ր օմայա կէլտիքտէ , էիւզ 16
պաչը մահպուսլարը զաբտու ուքրաչը-
նա թէսլիմ էթտի . Պօղոսա խէ՝ օնու
պէքլէյէն ա՛սքէրի իլէ՝ ապրըճա տուր-
մալա բուխաաթ վէրիլտի : Վէ վազի՝ 17
օլուռ քի իւչ կիւնտէն սոնկրա՝ ընէհու-
տիլէրին վուճուհլէրի օլան քիմսէլէրի
ջաղըրտը , վէ օնլար ճէմ՝ օլուռնա՝
օնլարա տէտի . Եա՛ գարնաչ ատէմ-
լէր՝ պէն գավմա եախօտ պապալարը-
մըզըն այինլէրինէ գարշը հիչ պիր չէյ
էթմէմիշ իքէն , Երուսաղէմտէն Ր օ-
մայըլարըն էլլէրինէ մահպուս թէսլիմ
օլունտում : Վէ օնլար պէնի թէֆթիչ 18
էտիպ՝ սաղը վէրմէք իսթէտիլէր , չիւն
քի՝ պէնտէ էօլիւմէ միւսթահագ հիչ

ակը գտանգամ հօր իսկ: Ամմա եկ- 19
հատուկները պոռնա զըտ սեօյէտիքըն-
ընտան՝ կայսերէ խոթիւտա՝ էթմէյէ
մէճպուր օլտուտ, ըսփին միլլէթիսանն
շէքեայէթ էտէձէք ակը շէյիտ վար
կիսալ տէյիլ: Իման պուռ սէպէպտան 20
ասըլ եառընտա՝ կէօրմէք վէ սեօյլէշմէք
իչիւն չաղըրտըմ. զիրա ակն պուռ զէն-
ձիրի՝ Խրայէլին խուժիտ իչիւն թաշը
յօրուտ: Վէ ծնլատ ծնա սէտիլէր. 21
Պիզ սէնին իչիւն նէ եէհուտախլըգ-
ատան մէթնէտալէր ալտըգ, նէ տէ գա-
ըընտաշլարըդն ակրէք կէլնայ՝ սէնին հագ-
դընա ակը քէօթիւ նէյտանէ խատէր վէր-
ատ, եա սեօյլէտիք: Լաքին նէ Փիլը- 22
տէ օլտուգընու՝ սէնտէն ասընկլէմէք
խոթէրիզ. զիրա պուռ Փըրդանըն խու-
տուտունատ՝ ասիզ մա՛լիտ ատուր քի՝
հէր եէրտէ զըտ սեօյլէնիյօր: Վէ ծնա 23
ակը կիւն թա՛յին եօտիպ՝ օնուն եանը-
նա գօնատա չօգլար կէլտիլէր, քի օն-
լարա Ալլահըն փատիշահլըգընը չէհա-
ուէթ եառէրէք՝ վէ կէրէք Մովսէսին
նամուսունատան կէրէք վէյէլտամէթլէր-
ուէն Յիսուսուն խուտուտունատա գան-
ատըրատըգ՝ ատպահատան ախշամտատէք
ակյան եառէր խոթ: Վէ ատա՛զլարը 24
սեօյլէնէն չէյլէրէ կնատըլտար խոթ,
ատա՛զլարը խոթ կնատմազտար խոթ: Վէ 25

ակրէն պէրինէ կէթթիֆապէլէրն օլմայա-
րագ՝ ատըզտըրտար խոթ, Պօզուս ակը
սէօզ սեօյլէտիյէ քի՝ Ա՛զիզ Բուհ ե-
ատյն վէյէլտամէթլէրին վատիթատ իլէ
պատպէտարըմըզա էյի սեօյլէյիպ՝ սէ-
ատ. Պու պատմա վար, վէ տէ. Իչին- 26
մէք իլէ իչիւտէձէք սինիզ, ատմա ատ-
լա անկլատմայատըդըզ, վէ պատպարագ
պագաձագ սընըզ, ատմա ատլա կէօր-
մէք սինիզ: Ճիյէ պուռ գատմըն եէհու- 27
էյի գաթթըլըշտը, վէ գուլապէտարը
իչէ ազըր իչինթատիլէր, վէ կէօզլէրինի
եումտուտուլար, օլմայա քի՝ կէօզլէրի իլէ
կէօրէլէր վէ գուլապէտարը իլէ իչիւտէլէր
վէ եիւրէք իլէ անկլայատար վէ ատօ-
նէլէր, վէ ծնլարա շիֆա վէրէյիմ:
Իմոն սիզէ մա՛լիտ օլտուն քի՝ Ն՛լա- 28
հընն խէլատը Թայիֆէլէրէ կէօնտէրիյէ-
ակ, վէ ծնլար տինկլէյիճէքլէր: Վէ 29
օ պուռ չէյլէրի սէրլէյինճէ, Ն՛էհու-
տիլէր՝ արատարընատա չօգ միեճատէլէ-
էրի օլարագ կիթթիլէր:
Վէ պօզուս՝ քէնտինին քիրա իլէ Թուէթ- 30
ատուգա էվտէ Թէմամ՛լէն կըլ գալտը,
վէ հէմ ծնա կէլէնլէրի գատուլ էտէր 31
իսկ. Վէ քիմսէ մընի՝ օլմայագագ 32
Թէքմիլ սէրպէսթլիք իլէ Ա՛լահընն փա-
տիշահլըգընը վազ էտէր իսկ, վէ Բատպ
Յիսուս Ք՛րիստոսուն խուտուտունատա
Թա՛լիմ էտէր իսկ:

ՊՕՂՈՍ

ԲՈՒԱՌԱՆԱԼՐՆ

ՐՕՄԱԿԱՐԱՑԱՐԱ ՄԷՓԹԻՈՊԻ

ՊԱՊԱ Ա

ՊՕՂՈՍ Յիսուս Քրիստոսեան գու- 1
լա՝ տա՛վէթ օլուռնմուշ առաքեալ Ա-
ստահն աւետարանընա սյրըլմըշ, օնու 2
քի՝ ա՛զիզ Քրիթափլարտա քէնտի փէյ-
ղամպէրլէրի վասիթասի իլէ փէշլին վա՛տ
էյլէսի • քէնտի Օղլու խոսուսունտա 3
քի՝ թէն հասէպինճէ Դաւիթին զրր-
րիյէթինտէն օլսա՝ ա՛զիզլիյին Րուհու
հասէպինճէ Խօլնէրէր գըյամէթինտէն
գուարհէթ իլէ Ս. Աստահն Օղլու Թա՛յին
օլունսու, էօնէ Յիսուս Քրիստոս Տա-
պրմըշ խոսուսունտա • Քի օնուն վա- 5
սիթասի իլէ՝ հէմ Թայիֆէլէրտէ օ-
նուն սաղ իչլին իմանտա իման ա՛թ օ-
լունա ահյիւ լութֆ վէ րէհմէթ ա-
րըպ, քի օնլարըն արատընտա սիզ 6
տախի Յիսուս Քրիստոսուն տա՛վէթ
օլունմուշլարը սընըզ • Րօմատա օ՛ան 7

Ա՛լահըն հէփ սէվկիսէլիսէրի՝ տա՛վէթ
օլունմուշ ա՛զիզլէրէ • սիզ՝ Փէտէրիմիզ
Ա՛լահտան վէ Տատպ Յիսուս Քրիս-
տոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
8 Ու՛վէլա՝ Ա՛լահըմա Յիսուս Քրիս-
տոսուն վասիթասի իլէ հէվինիզ իչինճն
շիքքր հատերիմ քի՝ իմանըզըզ պիւթիւն
9 սիւնեաատա նսպգլ օլունսույօր : Զիրա
քէնտի Օղլունուն աւետարանընտատրու-
հում իլէ իլգիզմէթ էթտիյիմ Ա՛լահ պէ-
նիմ շահիտիմ տիր քի՝ սիզ էքսիքսիզ
10 զիքր հատերիմ, վէ տայիմա տուա՛լա-
րըմտա նէյսայզ հատերիմ քի՝ հալա պիր զէ-
ման օլա քի Ա՛լահըն իրտատէթի իլէ սի-
11 զէ հէլմէյէ Խօլսամ տուսուն օլա : Զիրա
սիզի հէօրմէյէ պուղու չէքէրիմ, Թա քի
գավիլենէ՛ինիզ սէյիւ սիզի քուհանի
12 պիր պահիշէ իչհատ էտէյիմ. Եա՛նի
հէրհէք սիզին հէրհէք պէնիմ պէյինիզտէ
օլան իման իլէ՝ սիզին իլէ պէրապէր Թէ
13 սէւսի պուլայըմ : Վէ խոթէմէմ՝ եա՛
գարնտաշլար՝ քի պիլմէյէսինիզ, քի
չօգ քէրրէ սիզէ հէլմէյէ նիյէթ էթ-
տիմ (վէ շիմտիյէտէք մէքա՛ օլունսուսմ),
Թա քի սիզին արանըզտա տախի պարչա
Թայիֆէլէրին արատընտա հիւքի՝ պիր
14 մէյվէմ օլա : Հէրհէք Ե՛ունանիլէրէ հէ-
րհէք բարբարոսլարա՝ հէմ ա՛ղիլլէրէ հէմ
15 ճահիլլէրէ՝ պէն պօրճլույսում : Պունճի-

լէյին պէնճէ՝ սիզ Րօմաստա օլանլարա տաղի աւետարանը վաղ էթմէյէ հաւէսլիր ։

Ջիրա Քրիստոսուն աւետարանընատան էօթիւրիւ աւթանմամ. զիրա հէր իման կէթիրէնի՝ կվվէլա եէհուտայէ հէմ ատ եունանի՛կ թախլաս իշլիւն Ալլահըն գուվ վէթթ տիր ։ Ջիրա օնուն վասիթասի իլէ՝ Ալլահ՛ն իմանատան օլան սատագաթը իմանա սճքճաք օլուռնուր, նիճէ քի եաշլըլըղ ալը. Սատըգ իսկ՝ իման իլէ եաշայաճագ ։

Ջիրա կէրէքլիկի նահագլըգ իլէ ատգլայան ատամէրինն հէր ֆըսգը վէնահագլըլը իւզէրինէ՝ կէօքտէն Ալլահըն պազատը աշիքճար օլուռնուր ։ Ջիրա Ալլահըն հագդընատա մա՛լում օլաճագ շէյ՝ օնլարըն արատընատա պէյան տըր, զիրա Ալլահ օնլարա պէյան էյլէմի ։ Ջիրա օնուն կէօրիւնմէզ շէյլէրի՝ ատ՛նի օնուն էպէտի գուվվէթի վէ Ալլահ՛լալը՝ ատէնէանըն եարատըլմասընատան պէրու՝ եարատըլմըշ շէյլէրին վասիթասի իլէ անկլաշըլմակ կէօրիւնիւր. շէյլէ քի՝ օնլար է՛օզիւրսիւզ գալալար ։ Ջիրա օնլար Ալլահը պիլմիշլէր էքէն, Ալլահ կիմսէ օնա ի՛ղղէթ վէրմէտիլէր, վէ շիւքր էթմէտիլէր. նլա քէնտի էֆքէարլէրինատ պաթըլօլուսուլար, վէ օնլարըն

22 ֆէհմիղ եիւրէյի գարարտը ։ Ալլահ՛լէր իղ տէրլէրքէն՝ ատլանէ օլտուլար.
23 վէ պօզուլմատան պէրի օլան Ալլահ՛ըն ի՛ղղէթինի՝ չիւրիւր օլան ատէմ վէ գուշլար վէ աէօրթ այագլըլար վէ սիւրթիւնէն հայվանլար սիւրէթի միս-
24 լինէ թէպաիլ էթտիլէր ։ Պուռնուն իչիւն ատան Ալլահ օնլարը՝ թէնլէրինի արատընատա ըէզիլ էթմէք իշիւն՝ եիւրէքլէրինին շէհվէթլէրինատ մուրտար-
25 լըղա թէսլիմ էյլէտի. Փի օնլար Ալլահ՛ըն կէրչէքլինի եալանա թէպտիլ էթտիլէր, վէ եարատընմըշ շէյ՝ ե-ատան պէնճատ ղէյատ թազպէթ վէ ի՛պա-
26 տէթ էթտիլէր, քի օ՝ էպէտէն միւ-թէպարէք տիր. ատին ։ Պուռ ատէպէպ-ատէն Ալլահ օնլարը՝ ըէզըլէթ հավէս-լէրինէ թէսլիմ էյլէտի. զիրա օնլա-րըն սիշ հէվէսլէրի ատան թատի՛ատի իսթի՛ղնալի՝ թատի՛ատման տիշտարը օլա-
27 նա թէպտիլ էթտիլէր ։ Հէմ՝ քէզալընք էրքէքլէր ատան սիշ հէվէսինին թատի՛ա-թի իսթի՛ղնալինին թէրք էտիպ՝ քէնտի իշթահվալարընատա սիրի սիրի իլէ դըզըշ-ատըլար, վէ չիւքէֆի էլքէքլէր էրքէք-լէր իլէ իչէյէրէք՝ քէնտիլէրին ազըն-լագլարընըն միւսլմանճադ օլան էձրինի
28 իւզէրլէրինէ ատըլտար ։ Վէ Ալլահը պիլմէյի ըէտատ էթտիքլէրի միսլատ՝

Ալլահ տասի օնլարը նամա՛գուշ ա՛գըլա թէսլիմ էթտի, քի լայըգ օլմայան
էյլէրի իշէյէնլէր։ Ձիւն հէր նահագ- 29
լըգտան՝ գինաքեարլըգտան՝ եարտամագ-
լըգտան՝ թամա՛քեարլըգտան՝ քէօթիւ-
լիւքտէն տօլմուշլար, վէ հասէտ՝ գաթը-
նիզա հիլէ՝ քէմլիք իլէ տօլու տուր- 30
լար. Ղամմազլար՝ գինյպէթ էտիճիլէր՝
Ալլահ ափուշճէնլէրի՝ սէյիւճիւլէր՝ մաղ-
րուրլար՝ փօտուլլար՝ քէօթիւլիւքլէր
պուլուձուլար՝ ալթալարա իթտա՛թարգ-
լար՝ փէհմիզլէր՝ ա՛հա պօզուձուլար՝ 31
միւվէտտէթսիզլէր՝ պարըշմազլար՝ մէր-
համէթսիզլէր տիր. Փի օնլար Ալլա- 32
հըն չէրտա՛թընը պիլմէյէն իքէն՝ քի
պուռնարը իշէյէնլէր էօլիւմէ միւսլթա-
հագ տըրլար՝ տէյիլ ևալընըգ պու շէյ-
լէրի իշէյէնլէր, ելլա իշէյէնլէրէ տա-
խի բիզա վէրիլէր։

ՊՆԳ Բ

Պուռնուն իշէն ևամ՝ տուէմ՝ հէր 1
քիմ իսէն քի հիւքմ էտէրսին՝ էօ-
զիւրսիւզսիւն. զինա զայըի քիմսէյի
հիւքմ էթտիյին շէյտէ՝ քէնտի իւզէ-
րինէ հիւքմ էտէրսին. զինա սէն հիւքմ
էտէն՝ հէմտան օ շէյլէրի իշէյէնէ։
Ամմա պիլիրիզ քի՝ Ալլահըն հիւքմիւ 2

կէրչէքլիք իւզէրէ պէյլէ շէյլէրի իշէ-
յէնլէրին իւզէրինտէ տիր։ Լաքին սէն 3
ևամ՝ տուէմ քի՝ պէյլէ շէյլէրի իշէ-
յէնլէրի հիւքմ էտէր սէ՝ օնլարը քէն-
տին իշէէրսին, զանն էտէ՛րմիսին քի
Ալլահըն հիւքմիւնտէն գուրթուլաճագ- 4
սըն։ Եօխսա Ալլահըն էյլիյի սէնի
թէվհիէյէ կէթիրտիյինի պիլմէյէյիլէ՝
օնուն էյլիյինին սապըրընըն վէ թէ-
համմիւլիւնիւն զանիմէթինի թահգի՛ր 5
մի էտէր սէն։ Ամմա սէնին սէրթլի-
յինէ վէ թէվհիէյէ կէլմէզ եիւրէյէ-
նէ կէօրէ քէնտինէ զազապըն՝ վէ Ալ-
լահըն հագ շէրտա՛թը աչիքեար օլմա-
սընըն կիւնիւ իշիւն զազապ եըզար- 6
սըն, քի օ՝ հէր քէնտի՝ օնուն ամէլէ-
րինէ կէօրէ էօտէյէճէք. Էյի ա՛մէլ 7
տէվամը իւզրէ ի՛զզէթ վէ իքրամ վէ
էօլիւմսիւզլիւք արտյանլարա՝ էպէ-
սի հայաթ, ամմա զավզաճըլարա՝ վէ 8
կէրչէքլիյէ իթտա՛թ էթմէյիճի՝ նա-
հագլըգա միւթթիւ՝ օլանլարա՝ խըշմ ու
զազապ օլաճագ։ Փէօթիւլիյիւճի իշէ- 9
յէն հէր ատէմին՝ էվվէլա ենէհուտի-
նին հէմ ատ ևուռանինին ճանընտա՝
սըզլէթ վէ սըզընթը օլաճագ։ Ամմա 10
հէր խայրի իշէյէն քիմսէյէ՝ էվվէլա
ենէհուտիյէ հէմ ատ ևուռանիյէ ի՛զ
զէթ վէ իքրամ վէ սէլամէթ օլաճագ։

Ձիեն քի Ալլահըն ինտինաե խաթրա 11
ապադմագ եօգ տուր : Ձիրա հէմ նո- 12
մատուզ կիւնահ իշլէյէնլէր՝ նոմատուզ
տախի հէլաք օլաճադլար , վէ հէմ նո-
մատա կիւնահ իշլէյէնլէր՝ նոմա իլէ
հիւքմ օլունաճադլար . (Ձիրա Ալլա- 13
հըն ինտինաե՝ նոմատու իշլետէնլէր տա-
ղըգ տէյիլլէր , իլլա նոմատու իճրա
էտէնլէր տատըգ ջըդաճաքլար : Ձիրա 14
նոմատու օլմայան թայիֆէլէր թապի-
ա՛թատան նոմա միւճիպինճէ ա՛մէլ էթ-
տիքլէրի թագտիրտէ՝ օնլարըն նոմատու
եօղ խէտէ՝ քէնտիլէրի քէնտիլէրինէ
նոմա տուրլար . Փի օնլար նոմատան 15
ա՛մէլինի քէնտի էիւրէքլէրինտե եաղը
ը կէօտէրիրլէր . Ջիան էի օնլարըն
զամիրի պէրապէր ջէհաաէթ էտէր ,
վէ պիրի պիրի արտըրըրա Ֆիքրլէր
թա՛զիր էտէրլէր , եախօտ էօ՛զլ տախ
տիլէրլէր .) Օվ կիւնտե քի Ալլահ 16
պէնիմ աէտտարանըմ միւճիպինճէ Յի-
տաա Փրխտոտան վաահթաան իլէ ա-
տէմէրին պըրըտարընը հիւքմ էտէճէք :
Իլթէ սէն Եհհատան տէնիլիրսին , 17
վէ նոմատա տայանըրսըն , վէ Ալլահտա
էօյիանըրսին , վէ իրտատէթինի պիլիրսին,
վէ նոմատան էօյրէնմէյինէ տ՛ըտա ջէյ-
լէրի պըրտա էտէրսին : Վէ քէնտինէ 19
կիւվէնիրսին քի՝ քէօրլէրին պուրտաղուզտա՝

20 գարանլըգտա օլանլարըն ըշըղը՝ ճահիլ
էրին թէտիալ էտիճէքսի՝ մա՛տումլարըն
խօճասըրըն , վէ նոմատ իլէ՝ պէրկինին
վէ կէրջէքլիյին տուրէթինէ մալիք սին :
21 Ամմա սէն քի պըյրիյէ թա՛լիմ էտէր-
սին՝ քէնտինէ թա՛լիմ էթմէզ մի սին ,
սէն քի խըտմըշլըգ էթմէգիք վաղ է-
տէրսին , խըտմըշլըգ էտէ՛ր մի սին .
22 սէն քի զինա էթմէմէք տէրսին , զի-
նա էտէ՛ր մի սին . սէն քի փուճ-
լատտան էթքրահ էտէրսին , հէյքէլի տօ-
23 չար մը սին . Սէն քի նոմատտա էօ-
հիանիւրսին , նոմատու պօզմաղըտա Ա-
24 լահը թահգիր էտէ՛ր մի սին : Ձիրա
սիզին իչին՝ թայիֆէլէրին արտընտա
Ալլահը տուրնա քիւֆր օլունուր , նի-
ձէ քի եաղըմըշ տըր :
25 Ձիրա սիւննէթ՝ էյէր նոմատու
հըփղ էտէրսէն , Փայիտէ էտէր . ամ-
մա էյէր նոմատու պօզարտան , սիւննէ-
26 թին՝ սիւննէթսիզլիք օլմուշտուր : Ամմ
էյէր սիւննէթսիզլիք՝ նոմատան հու-
պուփլէրինի տտգլարտա , օնուն սիւն-
նէթսիզլիյի՝ սիւննէթ տայը՛ղմայաճադ
27 մը . Վէ նոմատու իճրա էտէն՝ թապի-
ա՛թատան օլան սիւննէթսիզլիք՝ սէն
եաղընըն վէ սիւննէթին մալիքի իքէն
նոմատու պօզանը հիւքմ է՛թմէյէճէք
28 մի : Ձիրա աշիքտարէտէ օլան՝ Եհհատի

տէյել տէր. վէ աշխարհատէ թէյնէ՛ 22
օլան՝ սիւննէթի տէյել տէր. Իլա կիզ
լիտէ օլան՝ Եհոռատի տէր, վէ սիւն-
նէթի՝ էխլաքէտէն օլան տըր, րուհ լէ՛
տէյել եաղը իլէ, քի օնուն մէտհի ա-
տէմլէրատէն տէյել՝ իլա Ալլահատան տըր:

ՊԱՀ Գ

Իմամ Եհոռատինէն ֆաղլէթի նէ՛ 1
տէր. եահօտա սիւննէթին ֆայխատի
նէ՛ տէր: Հէր վէճհ իլէ ջոգ տուր. 2
Հիւն եվվէլա պոտ փուր քի՝ Ալլահըն
աէօղլէրի օնլարա էմանէթ օլունտուս:
Ջիւրա նէ՛ օլա, էյէր պա՛զլարը ի- 3
նանմատըլար իսէ, հիչ օնլարըն իման
պըզըլը Ալլահըն էմինլիյինի խալթալ
էտէձէ՛ք մի: Հա՛շա. լաքին Ալլահ 4
կէրէ՛ք՝ վէ հէր ատէմ եաղանձը օղ
ատն, նիձէ քի եաղը մըզ ուր. Թա
քի աէօղլէրինատ Թատըր օլատըն, վէ
մուհաքէմէ օլունտուզունատ էէնէհին:
Ամմա էյէր պիզիմ նուհատպըղըմըզ 5
Ալլահըն ա՛տալէթինի իչհար էտէրսէ,
նէ՛ տէյէլիմ. զաղատը կէթիրէն Ալ-
լահ նահա՛տ մը, ատէժձէ տէյէլիմ.
հա՛շա. չիւն քի Ալլահ սիւննէտըզը նա՛- 6
տըր հիւքմ էտէձէ՛ք: Ջիւրա էյէր Ալ- 7
լահըն կէրչէքլիյի պէնիմ եաղանդըմ իլէ

նուն ի՛զէթի իչիւն արթատը իսէ,
պէն արթըզ նի՛չիւն կիւնահքեատ կի- 8
պի հիւքմ օլունայօրում. վէ տէյել
զէմի՛ օլունտուզումունուզ կիւպի վէ պա՛-
զըլարըն հադգըմըզա տէօնէքլէրի կիպի
քի՝ Ա՛էօթիւլիյու իչէ՛յէլիմ, Թա քի
էյլիք կէլէ տէրնէզ. քի օնլարըն ա՛զա- 9
տը հատ ատը:
Իմամ նէ՛, ընտրած էյի՛մի իզ. հիչ
ատա. զիրա կէրէ՛ք Ալհատիւլիլլահ կէ-
լէ՛ք Ըտանանլէրի փէչին կէօսթէրմէք
քի՝ հէմիսի կիւնահ արթընատ ատը. 10
Ալմէ եաղըմըզ ատը քի՝ հիչ պիր ատա- 11
տա եօք՝ պիր պիւյէ եօք տուր. Ֆէհմ
էտէն եօք՝ Ալլահը արտյան եօք տուր.
Ձիւմլէսի տաֆսիլատ. պիրտէն քէօ- 12
թիւ օլտուղտր. էյլիք իշլէյէն եօք
տուր, պիրէ վարանատէք եօք տուր:
Օնլարըն պօղազը աչըլմըչ մէզար ատը, 13
պիլէ՛մի իլէ հիչ իշէ՛տիլէր, օնլարըն
տուտուգլարը արթընատ ատըր իլլան
Ալլահ գօրդուտու եօք 14
Վէհիբի վար: Օնլարըն ատրը պէտուա
Վէ ա՛ճլըզ իլէ ատա տուր: Օնլա- 15
րըն այադլարը՝ գան տէօքմէյէ նէյին
տիր: Օնլարըն եօլտաշլարընատ գըրպըն 16
Վէ ա՛էֆկիլիք վար: Վէ ա՛էլամէթ եօ- 17
ւնու պիլմէտիլէր: Օնլարըն կէօզլէրի- 18
նին էօնիւնատէ Ալլահ գօրդուտու եօք
տուր: Լա՛քին պիլմիրսիզ քի՝ ատա հէր ա՛ջ- 19

էակիններուն նմանութեա օրհնելու թա
քի հետ աղով թլդանա, վե ձիւմէ ա՛լեմ
Աբրահամն ի նախնաէ առջու օրա : Ձի- 20
րա ծնուն հուզուրուննաս հիչ ալը թէն
նոմա ա՛մէլէրի իչէ առալդ ըզգայա-
ճապ . չիան քի կիւնահը ալիլմէք՝ նո-
մա վախթասի իչէ օլուր :
Ճիման իսէ նոմանաան վե փէչալ 21
պէրլէրաէն չէհաուէթ օլունարագ՝ Ա-
լահըն ա՛առալէթի՝ նոմանուզ պէչան
օլաննուշ առուր . Եա՛ի Աբրահըն՝ ցի- 22
առա փրիաուաս օրան իմանըն վախ-
թասի իչէ օրան ա՛առալէթի քի՝ ինա-
նանլարըն հէփիսինէ վե հէփիսինին
իւզէրինէ օլուր . չիան քի փարդ եօզ
առուր : Ձիրա հէփիսի կիւնահ իչէ 23
ալիէր , վե Աբրահըն ի՛չէթինաէն
հառ օլուրլար . Վէ ծնուն լուդ փու 24
իչէ՝ փրիաուս Յիսուաս օրան փի-
սանըն վախթասի իչէ՝ ճապա առալդ
ըզգայլար . փի Աբրահ օնու քէֆարէթ 25
թապալը էչլէսի քի՝ ծնուն գանըննա
օրան իմանըն վախթասի իչէ քէնար
ա՛առալէթինի կէօսթէրէ , Աբրահըն թէ-
համմիւլիւ իչէ էվվէլառէն օրմուշ կիւ-
նահլարըն ա՛փալդը իչիւն՝ շիմտիքի 26
ղէմանուս քէնար ա՛առալէթինի կէօս-
թէրէ , չէօլէ քի՝ քէնուհի առալդ
օլա , վե Յիսուաս իման կէթիրէնի

27 առալդ ըզգայա : Իման էօյիւնմէք նէ՞
րէտ տիր . իպթալ օլուննուս . հա՞ն-
կը նոմա իչէ , ա՛մէլէրի՞ն մի . տէ-
28 յիւ , իլա իմանըն նոմանս իչէ : Իմ-
տի գարար գէլմէրդ քի՝ առէմ նոմա
ա՛մէլէրինի իչէմէքսիզին իման իչէ առ-
29 տըգլանըդ : Էօխտա Աբրահ էալըն-
էէհուաէլէրի՞ն մի , վե թայիֆէլէրին
տախի տէյի՞ մի . պէլի՝ թայիֆէլէ-
30 րին տախի տիր . Չիան քի սիւննէթի
իման իչէ՝ վե սիւննէթսիզլիյի իման-
նըն վախթասի իչէ առալդ ըզգարաճապ
31 Աբրահ պէր տիր : Իմտի իման իչէ
նոմանս իպթա՞լ մը էտէրիզ . հալա
իլա նոմանս ա՛առիթ էտէրիզ :

ՊԱՂՊ Դ

1 Իմտի պատամդ Աբրահամ՝ թէն-
տէն էանա նէ՞ պուլտու տէյէլիմ :
2 Ձիրա էյէր Աբրահամ ա՛մէլէրաէն
առալդ ըզգաս իտի , էօյիւնմէ աէկէօք
օլուր իտի . լաքին Աբրահըն ի՛նանն-
3 տէ տէյիլ : Ձիրա Փիթապնէ՞ տէր .
Վէ Աբրահամ Աբրահա ինանդը , վէ
4 ծնա առտագաթ իչիւն սայըլդը : Ամ-
մա իշլէյէնէ՝ իւճրէթ ի՛նայէթաէն սայըլ-
5 մազ , իլա պօրճաան : Ամմա իշլէմէյէնէ՝
իլա Փաալդը առտըգ ըզգարան զաթա է-

նանանա՝ ծնուն իմանը սատագաթ իչնուն
սայըլըը։ Նիձէ քի Դաւիթ ասիի՝ Ալլա 6
հըն ամէնիզ սատագաթ սայըլըը առէմին
մուխլուսլուղունու սէյլէր։ Նէ մուխլու 7
օլ քիմսէլէրէ չի՝ օնլարըն պինամուա-
լուգլարը ա՛ֆվ օլսունու, վէ օնլարըն
կիւնահլարը էօրթիւլսին։ Նէ մուխլու 8
օլ ատէմէ քի՝ Լապտ օնա ասլա կիւ-
նահ սայմայաճագ։ Ամի պու մուխ- 9
լուգ սիւննէթի՞ մի՝ էօխսա սիւն-
նէթսիզլիյէ ասիի մի ուլը. զիրա
աէրիզ քի Ըբրահամա իման սատա-
գաթ իչնուն սայըլըը։ Ամի նի՞ձէ սա- 10
յըլըը, օ՝ սիւննէթսա՞ մի էօխսա
սիւննէթսիզլիքսա՞ մի իքէն. սիւննէթ-
սէ իքէն սէյլէ, իլլա սիւննէթսիզ-
լիքսա՞ իքէն. վէ սիւննէթսիզլիքսա 11
օլան իմանըն սատագաթը միւհիւրիւ
իչնուն՝ սիւննէթ նիշանը ալսը, Թա
քի սիւննէթսիզլիքսա հէմ ինանան-
լարըն պապասը օլա, քի օնլարա սա-
խի սատագաթ սայըլա. Հէմ սիւն- 12
նէթնուն պապասը օլա, սէյլէ Ըբ-
նըզ սիւննէթսէն օլանլարըն՝ իլլա
պապամըզ Ըբրահամըն սիւննէթսիզ-
լիքսա օլան իմանըննըն իզլէրինսա հիւ-
լիյէնլէրին սախի։ Զիրա Ըբրա- 13
համ՝ էախօա օնուն զիւրիյէթինէ՝
սիւննանըն վարխա օլմասընա օլան

վա՛տ՝ նամա իլէ օլմասը, իլլա իմա-
11 նըն սատագաթը իլէ օլսու։ Զիրա
էյէր նամսասան օլանլար՝ վարխալէր ի-
սէ, իմանն նաֆիլէ՝ վէ վա՛տ իպլիս
15 օլսու։ Զիրա նամա զազապ կէթի-
րիր. չիւն քի նամա օլմասընը էէր-
16 սէ՝ սընըզ սախի էօգ սուր։ Պու-
նուն իչնուն սոփոգ իմանսան սըր,
Թա քի ինսայէթսէն օլա, չէյլէ յի
վա՛տ՝ պիւթիւն զիւրիյէթէ սահիհ
օլա, սէյլ էառընուզ նամսասան օլա-
նա՝ իլա հէվիմիզնին պապասը օլան
Ըբրահամընն իման ընսան օլանսա սա-
17 խի, նիձէ քի էառընմըզ սըր. Ալնի
էօգ Թայիֆէլէր պապասը էյլէսիմ,
ծնուն իման կէթիրսիյի Ալլահըն նու-
զուրունսա քի՝ էօլիւլէրի սիրինլարը,
վէ մէվձուսա օլմայան չէյլէրի մէվ-
18 ձուսլէր կիպի չապըրըր։ Փի օ՝ Սէնին
զիւրիյէթին պէօյլէ օլսճագ սէյլս
սէօյլէնէն սէօղէ կէօրէ՝ իսմիսաէն սի-
շապըր իպլիս իլէ էօգ Թայիֆէլէրին
19 պապասը օլսճագընա ինանսը։ Վէ
իմանսա զա՛յիֆլէնմէյսի՝ նիսպէ նա-
չընսա մըզսարի իքէն քէնսի Թէնէնին
արԹըգ էօլմիշ խոյնին վէ Սաւսանըն
բահմինին էօլմիշ օլսուղունու ա՛գլը-
20 նա գօսմասը. Հէմ Ալլահըն վա՛տընա
իմանսըզլըգ իլէ շիւպհէլէնմէսի. իլլա

Ընտահա շնքը էտէրէք՝ իման իլէ գուվ
վէթլէնսէ։ Վէ սահին պիլսէ քի՝ վա՛ս 21
էթսէյինի իձրա էթմէյէ սասխ գա-
սէր սիր։ Գուռնուն իչիւն սասխ օնա 22
սատագաթ իչիւն սայըլըր։

Վէ էաըլնըզ օնուն իչիւն եաղըլ- 23
մասը քի օնա սայըլըր՝ իլսա պիղիմ 24
իչիւն տասխ սայըլսաճագ սըր քի՝ Ղատ-
ալըմըզ Յիսուս էօլուէրճակն սիրի
սէնէ ինանըրըզ։ Քի օ՝ սուչլարը- 25
մըզ իչիւն էլչի վէրիլսէ, վ պիղի
սասրէտ չըգարմագ իչիւն սիրիլսէ։

ԳԱՂ Ե

Իման պիզ իսանուան սասրէտ չըգ- 1
մալըա, Ղատալըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն վասիթասի իլէ Ասլահըն գը-
թըննսա սէլամէթմիզ վար։ Քի նուն 2
վասիթասի իլէ՝ իման իլէ պուս օնսա
սուրսուլուսմուզ ի՛նայէթ իշգալ օ-
մագըըա մալիք օլսուգ, վէ Ասլահըն
ի՛ղէթինին իւմիսի իլէ էօյինինիրիզ։
Վէ սէյիլ եաըլնըզ պո՛ իլսա մէչսա- 3
գաթլարսա սասխ էօյինինիրիզ։
չինն պիլիրիզ քի՝ մէչսագաթ՝ սասր
կէթիրիր։ սասր սասխ թէձրիւպէ՝ 4
թէձրիւպէ սէ իւմիս կէնիչ։ Իւ- 5
միս իսէ ուղմանըրըմազ։ զիրա պի-

զէ վէրիլէն Ա՛զիզ Րուհուն վասիթա-
սի իլէ Ասլահըն մուհասապէթի հիս-
րէքլէրիմիզէ սէօքիւշիւշ սիր։ Ձիւն 6
քի պիզ սասա զայիֆլէր էքէն, Քը-
րիսոս վապթը իլէ Ֆասըգլարըն ու-
ղուրսունա էօլսիս։ Ձիրա պիր քիմ- 7
սէ սէ սասրըն ուղուրսունա կիւճիւլէ էօ-
լիւր։ Չիւն քի էյի չիմսէնին ուղու-
րսունա պէչքի պիր քիմսէ էօլմէյէ ձէ- 8
սարէթ էտէ։ Ա՛մմա Ասլահ պիզէ
օլան քէնսի մուհասապէթինի իզհար
էտէր։ չիւն քի պիզ սասա կիւնահ-
քէարըլար իքէն, Ք.րիսոս պիղիմ ի-
չիւն էօլսիս։ Ճիւն քի պիզ սասա զա- 9
նը իլէ սասրէտ չըգարըլմըզ Թագսիր-
սէ՝ օնուն վասիթասի իլէ զազապսէն
սասա զիյասէ խէլսա պուլաճագըզ։
Ձիրա էյէր սիւրճէնլէր իքէն՝ Օղլու- 10
նուն էօլիւմիւ վասիթասի իլէ Ասլահ
իլէ սուչ օլսաուգ խսէ, սուչ օլսուգ-
սան սօնկրա օնուն էօ՛մրիւ իլէ սասա
զիյասէ խէլսա պուլաճագըզ։ Վէ էա- 11
ըլնըզ պո՛ սէ յիլ, իլսա սասխ Ղատ-
ալըմըզ Յիսուս Քրիսոսս իլէ՝ քի օնուն
վասիթասի իլէ հալս սուչնու քէսսէ
էթսիք՝ Ասլահսա էօյինինիրիզ։ Օ- 12
նուն իչիւն նիձէ պիր սաէմին վասի-
թասի իլէ սիւնէհայա կիւնահ՝ վէ կիւ-
նահըն սէպէպինսէն էօլիւմ կիրսի

խե , պու վէձ՝ն իլէ տախ էօլեմ
հէվի տաէմլէրե կէջտի , չիւն քի հէ-
վինի կիւնահ իշլէտիլէր : Ձիրա նո- 13
մատէք ախիրետտա կիւնահ վար ի-
ւի . տամա նոմո եօղնքէն կիւնահ
տայըլմազ . Ադամտան Թա Մով- 14
սէսէ՝ օղ կէլէձէք զաթըն նուսու-
նէսի օլան Ադամըն ա՛սըլըլնա պէնկ-
զէր կիւնահ իշլէմէյէնլէրին իւզէրինէ
տախ էօլեմ փատիշահլըգ սիւրտիւ :
Նոյքին ատչ նատըլ խե , պախշիշտա- 15
խի էյլէ տէյիլ տիր . գ՛րա էյէր
ադրինին ատչտու իլէ ջոգլար էօլտիւլէր
խե , տահա գ՛նյատե Ըլլահըն ի՛նայէ-
Թի վէ տիր տաէմ օտան Յիսուս Քրիս-
տոսուն ի՛նայէնի իլէ պախշիշ ջոգլատա
ուրԹատը : Վէ պախշիշ տիր կիւնահ 16
էտէնլին հէ-փէ-ֆէ կիտի տէյիլ . գ՛րա
հիւքմ տիր ատչտան ուըր՝ հիւքմիւ ա՛-
զատ օլառնմատ իչլիւն , տամա պախշիշ
ջոգ ատչտատան ուըր՝ տատըգլանմատ
իչլիւն : Ձիրա էյէր ադրինին ատչտու 17
իլէ էօլեմ տիր լինլին վատԹատի իլէ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ խե , տահա գ՛նյա-
տէ ի՛նայէնին՝ վէ տատադաԹըն պախ-
չիլինլին զանիմէնիի աչանլար՝ տիր լինլին
էա՛նէ Յիսուս Քրիստոսուն վատԹատի
իլէ հայաԹատա փատիշահլըգ սիւրէճէք-
լէր : Իմտի պու Թատիրատէ նիձէ քի 18

ադրինին ատչտու վատԹատի իլէ հէվ
տաէմլէրէ հիւքմիւ ա՛զատ օլառնմագ ի-
չիւն հէ-փ օլտու խե , պէօյլէճէ տիր-
նին տատադաԹը իլէ տախի հէվ տաէմ-
լէրէ հայատ ՀՀէրէ տատադաԹ իչլիւն
պո-ՀՀէ-օլմազտտուր : Ձիրա նիձէ քի 19
տիր տաէմին ի՛նա՛նմըշլըգտը վատ-
Թատի իլէ ջոգլարը կիւնահ՝քէտար օլտու-
լար խե , պունձիլէյին տիրինին ի՛նատը
իլէ տախի ջոգլարը տատըգ օլմազտըլար :
Վէ նոմո արտյա կիտտի՝ քի՝ տու ջողա- 20
լա . վէ կիւնահըն ջոգլատըտը Էէրտէ՝
ի՛նայէթ հատատէն գ՛նյատե տրԹմիշտիր.
Թա՝ քի կիւնահ նիձէ էօլեմ իլէ վատա- 21
չահլըգ սիւրտիւ խե , պէօյլէճէ ի՛նա-
յէթ տախի՝ Յիսուս Քրիստոս Տատը-
մըզըն վատԹատի իլէ՝ տատադաթ ի՛չ է-
պէտի հայատա փատիշահլըգ սիւրէ :

ԳԼՈՒԽ Զ

1 Ի՛մտի նէ՞ տէյիլիմ . ի՛նայէթ ջողա-
լա տէյիւ կիւնահտտա տէվատ էտէ՞մ մի:
2 Հաչա . սիզ քի կիւնահտա էօլտիւք , տր-
3 Թըգ օնտա նի՞ձէ էաչտյատըմ : Ե՛օխտա
սիզմէ՞զ մխնի՞զ քի՝ սիզ Քրիստոս Յի-
սուստա հէվ վաՓՓիզ օլմադըտր՝ օնտն
4 էօլեմիձնէ վաՓՓիզ օլտուգ : Ի՛մտի է՛օ-
լեմմէ վաՓՓիզին վատԹատի իլէ օնտն-

լա կէօմիւլտիւք , թա քի Քրիստոս՝ փէ-
տէրին ՃէլալԼի իլէ նիՃէ էօլիւլէրտէն
տիրիլտի իսէ , պիզ տահի պէօյլէՃէ է՛օ-
միւր եէնիլի յինտէ եիւրիյէլիմ : Ձ իրա 5
էյէր օնտան իլէ պէրապէր էօլիւմիւնիւն
էմտալինէ տիքիլմիշ Ֆիտան օլտուգ իսէ,
էլպէթթէ գէյտիթիւնին տահի օլա-
Ճաղըզ . Ձիւն պուննու պիլիրիզ քի՝ պի- 6
զիմ էաքի տուէմիմիզ պէրապէր Լուչա
ջէզադըլըտը , թա քի կիւնահլէ՜ն Թէն ի
իտլթալ օլունա , էի ութըզ կիւնահա
գուդլուգ էթմէյէլիմ : Ձ իրա էօլէն՝ 7
կիւնահատան ազատ օլմուշ տուր : Վէ է- 8
յէր Քրիստոս իլէ պէրապէր էօ՜տիւք
իսէ , ինանըըըզ քի՝ օնտան պիլէսինՃէ
տահի եաշայաՃաղըզ : Ձիւն պիլիրիզ 9
քի՝ Քրիստոս էօլիւլէրտէն տիրիլտիք-
տէն սոնկրա՝ ութըզ էօչմէզ . էօլիւմ
օնա ութըզ հիւքիւմ էթմէզ : Ձ իրա 10
պու էօլտիւրիւ՝պիր քէրըէ կիւնահ իչի-
էօլտիւ . վէ պու եաշատըզը՝ Ալլահ ի-
չիւն եաշար : ՊէօյլէՃէ սիզ տահի՝ քէն- 11
տիլէրինիզի կիւնահա էօլմիւչլէր՝ առմա
Քրիստոս Յիսուս Բտպպըմըզտա Ա-
լահա եաշայանլար ույլն : Իմտի սիզլի՜ն 12
էօլիւմլիւ Թէնինիզտէ կիւնահ ատլթա-
նաթ սիւրմէսին , քի օնտան շէնվիլէ-
լէրինէ էթաա՛թ էաէսինիզ : Հէմ ա՛զա- 13
լարընըզը՝ կիւնահա նահաղըգ ալէթլէ-

լի ատնման . իլա քէնտիլէրինիզի Ա-
լահ՝ էօլիւլէրտէն սիրիլէնլէր կիպի՝ վէ
ա՛զալարընըզը Ալլահա ատտագաթ ա-
14 լէթլէրի սունուն : Ձ իրա կիւնահ սիզէ
հիւքիւմ էթմէյէՃէք . չիւն քի նօմո
ալթընտա տէյիլսինիզ , իլա ինայէթ
ալթընտա սընըզ :
15 Իմտի նէ՞ , նօմո ալթընտա օլմա-
յըզ՝ ինայէթ ալթընտա օլտուգտումուզ
16 իչիւն կիւնահ իչլէյիմ՞ մի . Հաշա : Գիլ-
մէ՞զ մի սինիզ քի՝ քէնտիլէրինիզի էթա-
ա՛թ իչիւն քիմէ գուվ տէյիւ ատ՜ա տու-
նըզ , էթտա՛թ էթտիյինիզ քիմսէյէ
գուվ տունուզ՝ եա էօլիւմ իչիւն կիւնա-
հա եախտ տատագաթ իչիւն էթտա՛-
17 թա : Ամմա Ալլահա չիւքը օլտուն քի՝
կիւնահըն գուվլարը խոխնիզ իսէտ , տի-
զէ թէգիլիմ օլունան թալիմին բէտամինէ
18 եիւբէքտուն էթտա՛թ էթտինիզ : Վէ
կիւնահատան ա՛զատ օլունմագ իլէ՝ տա-
19 տագաթա գուվ օլտուունուզ : Թէն ինիզլէն
զըյի՛ Ֆիլիյ իչիւն ինտանՃա տէյիլէյիմ .
զիրա ա՛զալարընըզը նահսաքլըզա վէ պի-
նտուալըզ իչիւն պինտամուալըզա գուվ
տունմուշ խոխյինիզ վէՃհ իւզրէ՝ չիմտի
տահի պէօյլէ՝ ա՛զալարընըզը տատագա-
20 թա ա՛զիզլիք իչիւն գուվ տունուն : Ձ ի-
րա կիւնահըն գուվլարը օլտուզտունուզ
զէմտանտէ՝ տատագաթտան ա՛զատ խոխ-

հէմ թէնալիս ա՛զնզ վէ հապդ վէ էյի
տիր :
Իմոխ պու էյի շէյ մի պանա էօլիւմ 13
իչինն օլտու . հաշա , իլլա կիւնահ . թա
քի կիւնահ՝ էյի շէյին վասիթասի իլէ
պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիրմէյիլէ ,
պէյան օլունա . թա քի կիւնահ՝ թէն-
պիհին վասիթասի իլէ զայէթ կիւնահ-
քեար օլա : Ձիրա պիլիրիզ քի՝ նօմօ 14
րուհանի տիր , պէն խե կիւնահ ալ
թընտա սաղըլմըշ ձիւանանի իմ : Ձիրա 15
իչէրիսինի թանըմամ . չիւն քի խաթէ-
սինի էթմէյօրում , իլլա իքրահ էթ-
սիյիմ նէսանէյի իչէյօրում : Իմոխ էյէր 16
խաթէմէսինի իչէյօրում , նօմօսուն
էյի օլտուղունա պիզա վէրմիշ օլմույօրում :
Ը Իմոխ խե՝ արթըպ օնու իչէյէն պէն 17
սէյիլիմ , իլլա սէրսունիմոխ սաքին օլան
կիւնահ : Ձիրա պիլիրիմ՝ քի սէրսունիմ 18
սէ՝ եա՛նի թէնիմոխ էյի շէյ սաքին
սէյիլ տիր . զիրա պէնոխ՝ խաթէմէք
հաղըր տըր , ամմա էյի շէյի իձրա էթ-
մէյի պուրմույօրում : Ձիրա խաթէսի- 19
հիմ էյի շէյի իչէմէյօրում , իլլա խաթէ-
մէսինիմ քէօթիւ շէյի եապմույօրում :
Վէ էյէր պէն խաթէմէսինիմ շէյի իչէ- 20
յօրում , արթըպ օնու եապան պէն
սէյիլիմ , իլլա սէրսունիմոխ սաքին օ-
լան կիւնահ : Իմոխ պէն էյի շէյի էթ- 21

մէյինի խաթէր իքէն , պու նօմօսու պու-
լույօրում՝ քէօթիւ շէյ պէնոխ հաղըր
տըր : Ձիրա իչէրիքի սուէմ կէօրէ՝ Ա- 22
լահըն նօմօսունուսու հաղը էսեյօրում :
Ամմա ա՛զալարըմուս՝ ա՛դըմըն նօմօսու 23
իլէ ձէնքլէշիր պիր ղայրի նօմօ կէօ-
րույօրում , քի պէնի ա՛զալարըմուս օ-
լան կիւնահըն նօմօսունա էսիր էսեյօր :
Պէն նէ՛ պիչաքէ սուէմ իմ . պէնի պու 24
էօլիւմիւն թէնինուսէն քի՛մ խէյրա էսե-
ջէք . Յիսուս Քրիստոս Ղապալըմըզըն 25
վասիթասի իլէ Ալլահա համտ էսէր իմ :
Իմոխ էօյլէ խե , պէն քէնուիմ ա՛գլ իլէ
Ալլահըն նօմօսունա՝ ամմա թէն իլէ կիւ-
նահըն նօմօսունա գուլլուգ էսէյիմ :

ԿԼՈՒԽ Ը

1 Լ՚օյլէ խե՝ չիմոխ Քրիստոս Յիսուս-
սա՛ օլուպ՝ թէնձէ սէյիլ իլլա Ղուհձա
էիւրիսէնլէրիկ հէչ պիր հիւքմի ա՛զապ
2 եօք տուր : Ձիրա Քրիստոս Յիսուսսա
օլան հայաթըն Ղուհունուն նօմօսու՝ պէ-
նի կիւնահըն վէ էօլիւմիւն նօմօսունուն
3 ա՛զատ էյլէսի : Ձիրա թէնին զայի՛փ-
լիյի սէպէպինուսէն նօմօսուն իձրա էթ-
մէյէ գաճըր օլմուսըղընը՝ Ալլահ քէնոխ
Օղլունու կիւնահ թէնիմին չէքլինուսէ
հէմ կիւնահ էէֆարէնի իչիւն կէօնտէրմէ-

յիւէ ինձ ետէիւ՝ թէնաէ կիւնահըն իւ-
զերինէ հիւքմ էյլէտի : Թա քի նօմնաուն 4
ատատագաթը պիզատէ՝ թէնձէ ուէյիլ ետ
Ըուհձա էնուրիյէնլէրատէ թէքմիլ օլա :
Ձիրա թէնձէ օլանլար թէննէ միւթա՝ 5
լիգ չէյլէրի՝ վէ Ըուհձա օլանլար Ըուհա
միւթա՝լիգ չէյլէրի փինքր հատրլէր :
Ձիրա թէննին փինքրի՝ հօլիամ ութր . 6
ամմա Ըուհտան փինքրի՝ հայաթ վէ ա-
լամէթ ութր : Ձիրա թէննին փինքրի Ա- 7
լահա ութուշմէնլիք ութր . չիւն քի Ա-
լահն նօմնաուն ետաա՝թ էթմէդ, զիրա
էթմէյէ տահի գատիր ուէյիլ ութր : Իմ- 8
ութ թէննատէ օլանլար՝ Ալլահա մագտուլ
օլմադա գատիր ուէյիլէր : Սիզ խահ 9
թէնատէ ուէյիլ սինիզ, իլա էյէր
պիզատէ Ալլահըն Ըուհտա ատքին խահ՝
Ըուհտա սընըզ . վէ էյէր պիր քիմսէ-
ատէ Ջրխատատաւն Ըուհտա էտդ խահ , օ՝
ծնուն ուէյիլ ութր : Վէ էյէր Ջրխատա 10
պիզատէ խահ , կէրչի թէն կիւնահ իչինն
հօլիա ութր , Ըուհ խահ ատատագաթ իչինն
հայաթ ութր : Վէ էյէր Յիսուսատ էօ- 11
լիւէրատէն տիրիլտիկնին Ըուհտա պիզատէ
ատքին խահ , Ջրխատատա էօլիւէրատէն
պիրիլտէն՝ պիզատէ ատքին օլան ծնուն
Ըուհտա վատիթատի իլէ՝ պիզին էօլիւմլիւ
թէնլէրինիզէ տահի հայաթ վէրիձէք
ութր :

12 Իմտի պու տուրէթատէ նա՛ գարըն-
տաշլար՝ թէնձէ հաշատաղա թէննէ
13 պօրձլու տէյիլիզ : Ձիրա էյէր թէն-
ձէ հաշարտանըզ, հօլէձէքսինիզ . ամ-
մա էյէր Ըուհ իլէ թէնին ա՛մէլէ-
րինի հօլտիւրիւրտէնիզ, հաշտայաճագ-
14 սընըզ : Ձիրա հէմ Ալլահըն Ըուհտա
իլէ գուլատուզտանանլար՝ ծնլար Ալլա-
15 հըն օղուլլարը սըրտար : Ձիրա սիզ
էինէ գօրդու իչինն գուզտուգ Ըուհտա
աչմատընըզ, իլա օղուլտուգ Ըուհտա
ատընըզ, քի օնուն իլէ Ա՛բբա՝ փէտէր
16 չաղըրըրըզ : Օ Ըուհ քէնտիսի պիզիմ
Ըուհտամուզ իլէ պէրատէր չէհատէթ
էտէր քի՝ պիզ Ալլահըն էվլատլարը իզ :
17 Վէ էյէր էվլատլար իսէք , միրասձիլէր
տահի իզ . Ալլահըն միրասձիլէրի՝ վէ
Ջրխատատաւն միրասատաշլարը իզ , թա քի
էյէր պէրատէր էլէմ չէքէրսէք , պէր-
պէր տահի ձէզալէ նայիլ օլաչամ :
18 Ձիրա պէօյլէ սայարդամ քի չիմանէքլի
զէմանըն էլէմձիլի՝ պիզէ աչիքսար օ-
լաճագ ձէզալ իլէ Ըուտար օլմադըս
19 լայըգ տէյիլէր ութր : Զիւն քի մախ-
լուգատն արզու իլէ պէքլէյիլի՝ Ալլա-
հըն օղուլլարընըն աչիքսար օլմադընը
20 պէքլէր : Ձիրա մախլուգ պաթըլը-
զա իրատէթի իլէ Թահա՝ օլմադը ,
իլա Թահա՝ հէթտիրէնին պէպէյին-

տէն, որ իւմիտ էշ քի՝ մախլուգ 21
քէնտիսի տախ ֆէտտրն գուլլու-
ղունտան գուրթուլուսի՝ Ալլահըն էվ
լատլարըն ձէլալինին ազատլըղնա
էէձէէ: Ձկրա պիլդիրիզ քի՝ պիւթիւն 22
մախլուգ՝ շիմալյէտէկնին՝ պէրապէր
ատ վէ ուղրը չէքէր: Վէ նաղընըզ 23
պու տէյին՝ իլա պիզ Րուհուն իլք
մէյվէսինէ մալիք օլանլար տախի՝ օ-
ղուլ օլմադըղը էօնէ թէնիմիզնին խէ-
լատըն պէքէհյէրէք՝ պիզ քէնտիմիզ
տախի քէնտիմիզտէ ատ չէքէրիզ: Ձկ- 24
րա իւմիտ էշէ խէլատ պուլտուգ, տա-
մա կէօրիւնէն իւմիտ՝ իւմիտ տէյիլ
պիզ. զիրա պիզ քիմսէ կէօրմէյիւ
շէյէ նէ՞ էշնէն իւմիտ տախի էտէ:
Ամմա էյէր կէօլմէսէյիմիզ շէյէ իւ- 25
միտ էտէրէք, տուզ էշ պէքէյիզ:
Վէ պուռնձիէյինն Րուհ տախի զա- 26
յիֆլէքլէսիմիզէ եալըրամ էուէր. զիրա
վաճիպ օլմուղունա կէօրէ նէ տուտ՝
հուէձէյիմիզնի պիլմէզլիզ. տամա Րուհ
քէնտիսի թա՛պէր օղուռնտագ աչէր
էշէ պիզիմ իշնէն շէֆաա՛թ էտէր:
Վէ էհլէքէիրի թէֆթիշ էտէն՝ Րու- 27
հուն մուրտատ նէ խոխյինի պիլիր.
զիրա Ալլահըն իլտուէթինէ կէօրէ՝
ա՛զիղէր իշնէն շէֆաա՛թ էտէր:
Վէ պիլդիրդի էշ Ալլահը աէվէնէ- 28

րէ՝ մուգատտէր իւզրէ տա՛վէթ օ-
մուշարա՝ հէր շէյ էյլէյէ էարթըմ
էտէր: Ձկրա փէշին պէյտէյի քիմսէ- 29
լէրի՝ քէնտի Օղլունուն սուրէթինէ
պէնկզէր օլմադա թագիր էյլէտի,
շէյլէ քի՝ չօդ գուրտարաշար արտընը-
տա օ իլէ մօրաշ օլա: Վէ թագիր 30
էթտիյի քիմսէլէրի՝ հէմտան ծնլարը
ատ՛վէթ էյլէտի. վէ տա՛վէթ էթտի-
յի քիմսէլէրի՝ հէմտան ծնլարը տատը-
լատը. վէ տատըգլատըղը քիմսէլէրի՝
հէմտան ծնլարը ի՛զզէթլէտի: Ամմա պու 31
շէյլէր իշնէն նէ՞ տէյիլմ. էյէր Ա-
լահ պէզատն թարաֆա իսէ, պիզէ
հէր պէզատն թարաֆա իսէ, պիզէ 32
գարշը քի՞մ օ՞ա պիլիր. Օ քի քէնտի
Օղլունուս էարթիէմտի, իլա ընու պի-
զիմ հէվէսիմիզ իշնէն թէսլիմ էյլէտի,
նի՞ճէ ընուն իլէ պէրապէր տախի հէր
շէյի պիզէ պաղըշլամայաճադ ուղը:
Ալլահըն ահլիմիշէ իւզէրինէ քի՞մ 33
ատ՛վա գալըրըսաճադ. տատըգ չըգա-
րան՝ Ալլահ ուղը: Հէրգմ էտէն քի՞մ 34
սիր. էօլէն՝ պաղուտուս հէմ ատըլըլէն
պիէ՝ Քրիստոս տուր, քի օ՝ Ալլա-
հըն տալ էտընըտա տուր, հէմ տախի
պիզիմ իշնէն շէֆաա՛թ էտէր: Պիզի 35
Քրիստոսուն մուհաթապէթինատէն քի՞մ
այըրսաճադ. սըզէ՛թ մի՝ էա սըզըն-
թը՞ մը՝ էա գօղայըչ՞ մը՝ էա աճ-

ա՛գ մը՝ եա չըփլագըՙգ մը՝ եա մու-
խաթարա՞ մը՝ եա պըչա՞գ մը. ՆիմՀ 36
եաղըլմըշ ըլը քի՝ Սէնին ուղուրունա
պիւթիւն կիւն էօլսիւրիւլիւյօրուզ,
պօղազլանաճաղ գօյունլար հիւսապըն-
ապըշը: Ամմա պուն̈լարըն Ճիւմլէսին 37
ոէ՝ պիզի սէվէնլէն վասթաթա իլէ
պիւ քիւլիյէ էէնէրիզ: Զիւրա սահիՀ 38
պիւլմըմ քի՝ նէ էօլեամ նէ է օմիւր՝ նէ
մէլէքլէր նէ հիւքիւմէթլէր՝ նէ հալըը
չէյլիր նէ կէլէճէք չէյլէր՝ նէ գուվ
վէթլէր՝ նէ էիւքսէքլիք նէ տէրինլիք՝ 39
նէ պիր ղայրի մախլուգ՝ Րապպըմըզ
Ք՛րիստոս Ցիսուսուն օլան Ա՛ստուծը
մուհապպէթինուէն պիզի այըրմադը
գաաթը օլաճագ ատը:

ՊԱՏ Գ

1 Ք՛րիստոսուս կէրչէք սէցյէրիմ, եա
լան սէցյէմէմ, պաննա զամ իւմաախի
2 Ա՛զիզ Րուհուս շէհատէթ էաէր, յի
պէցինիք գաասվէթիմ՝ վէ եիւրէյիմ-
3 ոէ տայիմ տէրտիմ վար: Զիւրա քեաշ-
քի գարնուաշլարըմըն՝ թէնէէ խըտըմ-
լարըմըն ուղուրունա՝ պէն քէնտիմ
4 Ք՛րիստոսուսան լա՛նէթ օլա խոիմ, ան-
լար քի Իսրայէլիէլլէր ատը, քի օղուլ
օլմագլըգ վէ ի՛զգէթ վէ ա՛հտլէր վէ

նօմօս վէրիլէսի վէ ի՛պատէթ վէ վա՛տ-
5 լէր ծնլարըն տըը. քի պատալար ծնլա-
րըն, հէմ քի Ք՛րիստոս թէնճէ ծնլար-
տան տըը, ս քի Ճիւմլէնին իւզէրինէ
էպէտէն միւթէպարէք Ա՛ստո տըը. ա-
6 մին: Ամմա գապիլ տէյիլ տիր քի՝
Ա՛ստոն աէօվլու տիւշմիւշ օլա. զիրա
հէվի Իսրայէլսէն օլանլար՝ Իսրայէլլի
7 տէյիլլէր: Հէմ Ի՛բրահամ զիւրրիյէթ-
լի օլտուգլարը էլլուն՝ հէփիսի էվլատ
տէյէլլէր. իլա՝ Սանա զիւրրիյէթ
8 Իսահակտա անիլըճագ փէնէսէ: Ան-
նի՝ թէնէնին էվլատլարը օլանլար՝ Ա՛ստո-
նըն տախի էվլատլարը տէյիլլէր. իլ-
լա զիւրրիյէթ՝ վաատըն էվլատլարը
9 սայըլըր: Զիրա վաատըն սէօզիւ տիւ-
խտ. Պու վաղըթտա կէլէճէ յիմ, վէ
10 Սառանըն օղլու օլագճագ: Վէ եալ-
նըզ պու տէյիլ, իլլա Ռէբեկա տախի
պիր քիմսէսէնն՝ է՛նէ պատալըզ Իսա-
11 հակտան համիլէ օլտունճա, տահա տող-
մադըշտար իքէն, վէ պիր էյի եա
քէօթիւ շէյ՝ էթմէմիշլէր իքէն, Ա՛ստո-
նըն սէչմէ իւզրէ օլան թադտիրի՝ ա՛-
մէլլէրսէն տէյիլ իլլա տա՛վէթ էտէն-
12 սէն խոսէ տոգրուլ օլմագ իչիւն, օ-
նա տէնիլտի քի՝ Պէցյուիւ քիւչիւյիւ-
13 նէ գուլլուգ էտէճէք: Ինճէ քի եա-
գըլմըշ տըը. Ցակոբոս սէվտիմ, Է-
սաւսան խոչ էքտրաՀ էթտիմ:

Իմաւ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահըն ին- 11
տինատ նահապը՞գ մը վար. հաշա:
Ձիւն քի Մովսէսէ տէր. Մէրհամէթ 13
էթաւյիմէ մէրհամէթ էտէձէյիմ, վէ
ամըտըղըմա ամըչտամալըմ: Իմաւ էօյ- 16
լէ իսէ, իսթէյէնին եախօտ սէյիր-
տէնին էլինատ տէյիլ, իլլա մէրհա-
մէթ էտէն Ալլահըն էլինատ տիր: Ձի- 17
րա Քրիսթոս փարաւանա տէր քի՝ Սէ-
նի հէման ատունուն իչինն գալատըտըմ,
Թա քի տէնատ գուվվէթիմի կէօսթէ-
րէյիմ, վէ Թա քի տարմ պիւթիւն
էրատէ նատլ օլունա: Իմաւ էօյլէ իսէ, 18
իսթէտիյինէ մէրհամէթ էտէր, վէ
իսթէտիյինի տէրթէվէտիր: Իմաւ պա- 19
նա տէյէձէքսին. Էօյլէ իսէ, նի՞չին
արթըդ գապահաթ պուլուր. զիրա
ծնուն իրատէթինէ քի՞մ գարշը տուր-
տու: Ամին եա՛ տատմ՝ սէն քի՞մ 20
սին քի Ալահա գարշը ձէվապ վէրիր-
սին. եափըլմըշ չէյ եափանա՝ պէնի
նի՞չին պէօյլէ էյլէտին տէյէ պիլի՞ր
մի: Եօխսա չէօլմէքձինին՝ պաչըլըգն 21
հէման սիր իսանուրունատն պիր գապ
ի՛զէթ իչինն վէ պիր գապ հագարէթ
իչինն եափմըշտա հիւքիւմէթի էօ՛գ
մու: Վէ՝ էյէր Ալլահ պաչլապը կէօ- 22
թէրմէք վէ գուսուրէթինի պէնսիրմէք
իսթէտիյէ թագաւիրսէ՝ չօգ սապը իլէ

հէլաքէ հաղըրլանմըշ պաչլապ գապը-
23 րընա թէհամմիւլ հուքրսէ, վէ քէնտի
ճէնապինին պանիմէթինի՛ ի՛զէթէ էվ
վէյսէն հաղըրլատըգը մէրհամէթ գապ-
լարընա պէլ իրմէք իւնէյուե էֆ՞ գա-
24 րըշը պէնէ, պիզի քի եաղընըզ ին-
հուսիէրատէն տէյի՛ իլլա թայիֆէ-
25 լէրատէն տախի տա՛վէթ էյլէտի: Նի-
ճէ քի Ովհէտէ տախի տէր. իսա-
պըմ օլմայանա իսաղըմ՝ վէ սէվնիմ-
26 օլմայանա սէվնիմիւ չաղըրատաճաղըմ: Վէ
օլա քի ծնըտրա՝ Սիզ իսաղըմ տէյիլ-
սինիզ տէնիզ տէնիլտիյ եէրատէ՝ օրատա տէ-
նինիզ տէնիլտիյ եէրատէ՝ օրատա տէ-
րի Ալլահըն օլտուլարը չաղըրլատաճատ-
27 լար: Հէմ եամայ Իսրայէլէն հապղըն-
տա չաղըրըը. էյէր Իսրայէլ օլտուղ-
լարընըն սայըսը տէնիզին գումու գա-
տար օլսա, ճնճագ պիր պագիյէ գուր-
28 թուլաճապ: Ձիրա սատտագաթ իլէ
գարար գըլտըղը սէօզլու պիլմիրէճէք.
չինն քի Տապպ էյլէնի իւզէրինատ
մուգարրէր սէօզլու իճրա էտէճէք:
29 Հէմ եամայ փէչէնի տէպիյէ կիսի.
էյէր ա՛սպէրէմէնի Տապպը պիզէ զիւր-
բիյէթ արտգմատայըտը, Սոդոմ կի-
սի օլտուրտուդ, վէ Գոմորա պէնգ-
զէմիշ օլտուրտուդ:
30 Իմաւ նէ՞ տէյէլիմ. քի սատտագա-
թընն արտընճա սէյիրթմէյէն Թայի-

Ֆէլէր՝ սատագաթա եան՝նի իմանատան
օլան սատագաթա էրիշմիլէր. Ամմա
Իսրայէլ սատագաթ նօմանսու արտըն-
ձա սէյիրտիր էքէն, սատագաթ նօ-
մանսունա էրիշմեան։ Նէ՞ իչիւն, չիւն քի
լանան իլէ ուէյիլ՝ էլա նօմանա ա՛մէլէրի իլէ
կիսպի ացաբը. զիրա Թէօքէզին Թաշընա
Թէօքէզ խոիլէր. Ի լճէ քի եաղըմըշըտը
Իշթէ Սիոնաա ալիր Թէօքէզ Թաշը՝ վէ
պիր սիւրջմէք գայսաը գօրուամ. վէ օնա
հէր ինանան՝ ուԹանմայաճագ ուր։

ՊԱՂՊ Ժ.

Եա՛ գարնատաշտար՝ ալէնիմ էհրէ-
յիմին արզուսու՝ վէ Ալահա նիյա-
զըմ օնըտրըն հագդընա խէլաս իչիւն
ուիր։ Զիրա օնըտր իչիւն չէհատէթ
էտէրիմ քի՝ Ալահա պայրէԹլէրի վար,
ամմա ալիկի իւզէրէ ատչիլ։ Զիւն քի
օնըտր Ալահըն սատագաթընը պիլ
մէյիտ՝ քէնաիլէրին սատագաթընը ա-
պիթ էԹմէյէ արատըգլարընատան՝ Ա-
լահըն սատագաթընա Թապի՝ օչմա-
ուըտր։ Զիրա հէր ինանանս սատա-
գաթ իչիւն նօմանսուն նիհայէթի՝
Վրհատս ատր։

Զիւն քի Մուհէա նօմանսան օլան
սատագաթ իչիւն եաղար քի՝ պուն-

ըր լճըրա էտէն ատէմ՝ պուն՝նար իլէ
6 եաշայաճագ։ Ամմա իմանատան օլան
սատագաթ պէօյլէ ատր. Տէմէյէսին
քէնատի եհրէէյինատէ քի՝ կէօյէ քի՛մ
ըզդաճագ, եա՛նի քի Վրհատսու էն-
7 տիրէ. Եաիսու՝ էնկինէ քի՛մ էնէճէք,
եա՛նի քի Վրհատսու էօլհրէէրատէն ը-
8 գարա։ Իլա օ նէ՞ ատր. Սէօզ՝ եա՛-
նի վազ էԹատիյիմիզ իմանըն սէօզու
սանա եագըն ուր, աղըրնատա վէ եհ-
9 րէյինատէ ատիր։ Զիրա էյէր աղըրն
իլէ Ռապպ Ցհատսու իգրար էտէր-
սէն, վէ եհրէյին իլէ իննանըրատան
քի՝ Ալահ Նու էօլհրէէրատէն ատրիլԹ-
10 ան, խէլաս պուլաճագըր։ Զիրա
սատագաթ իչիւն եհրէքէ իլէ իման
կէԹիրիլիր, վէ խէլաս իչիւն աղըզ
11 իլէ իգրար օլաճուր։ Զիրա Փիլատ
ատր. Օնա հէր ինանան՝ ուԹանմա-
12 յաճագ ուր։ Զիւն քի Նունանի իլէ
Եհհուատինին Փարգը եօգ սուր. զիրա
հէփիսինին Ռապպը՝ հէման օ սուր, քի
օնա ձիւմլէ նիատա էտէնլէրէ զանի տիր։
13 Զիրա՝ Ռապպըն ատրնա հէր նիատա է-
տէն՝ խէլաս պուլաճագ ուր։
14 Իմանի ինանմատըգլարը զաԹա նի՛-
ձէ նիատա էտէլէր. վէ իչիւԹմէյինձէ՝
նի՛ձէ ինանալար, վէ վազ էտէն օլ-
15 մայընձա՝ նի՛ձէ իչիւտէլէր. վէ կէօն-

տէրիլմէսինէ՝ նի՞ճէ վաղ էտէլէր. նիճէ քի եաղըլմըշ սըր. Սէլամէթ մուժտէ էտէնլէրին՝ խայըրլը շէյլէրի մուժտէ էտէնլէրին այադլարը նէ՛ կիւղէլ տիր: Լաքին մուժտէյէ հէվթիսի լիթաա՛թ էթմէտիլէր. զիրա Եասայ տէր. Ւա՛ Րապպ՝ պիզիմ խատէրի. միզէ քի՞մ ինանըր: Ամոի խման ի. շինթէքտէն՝ վէ իշինթէք Ալլահըն ատօղիւ վաութիաի իլէ օլուր: Լաքին տէրիմ. Իշի՞թմէտիլէր մի. պէլի, Օնլարըն ատուսը պիւթիւն եէրի՝ վէ անլարըն ատօղլէրի ոուխանէանըն ուձլըրընատէք չըգմըշ սըր: Լաքին տէրիմ. Խարայէլ պի՞լմէօն մի. էվվէլա Մովսէս պէյ տէր. Պէն սիզի թայինէ օլմայան խաւֆ իլէ գըզդանըլըյաճաղըմ, սիզի ֆէհմինիզ թայինէ իլէ տարըձ տաճաղըմ: Եասայ խէ ճէսարէթ տէր. Պէնի արամայանլարտան պուլունուոում. պէնիմ իչիւն ասրմայանլարա աշկէրա օլուոում: Ամմա Խարայէլ իչիւն տէր. Պիւթիւն կիւն էլ էրիմի՝ լիթաա՛թ էթմէյէն վէ ղըտ ատօյլէյէն գաւմա ուզաթըրմ:

ՊԱՂՊ ԺՈՂ

1 Ւ՛մոի տէրիմ. Ալլահ քէնտի խալ
2 գընը րէ՛ատ մի էթտի. հալա. պի-
րա ատէն տախի Խարայէլի իմ՝ Ա-
բրահամ պիւրիյէթինատէն՝ Իսհաամին
3 սըպթընատան: Ալլահ փէշին ապէտի-
մի քէնտի խալդընը րէատ էթմէտի.
ճօխաա Ալլատա ՛Ռիւթապըն նէ տէ-
տիյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ, նիճէ Ա-
լլահա Խարայէլին ա՛էյհինէ շէքվա է-
4 տիպ տէր. Նա՛ Րապպ՝ սէնին փէյ-
ղամպէրլէրինի ճօլտուրտուղըն, վէ մէզ
պահլարընը էբգարլար. վէ ատն էա-
լընըզ գալարմ, վէ ձանըմը արայօր-
5 լար: Լաքին իչտամի իլահն օնա նէ՞
տէր. Ֆէնոիմէ Րահաղա տիզ չէօք-
ժէմիշ էէտի պին աամ պագի գօ-
6 տամ: Ւմոի շիմոիքի վագըթտա տա-
խի պէօյ՞ Ի՛նայէթ սէչմէսինէ կէօրէ՞
7 պիր պագիյէ օլտու: Վէ էյէր Ի՛նա-
յէթսէն խէ, արթըգ ա՛մէլէրտէն
տէյիլ տիր. ճօխտա Ի՛նայէթ արթըգ
Ի՛նայէթ օլմազ. վէ էյէր ա՛մէլէր-
սէն օլուրսա, արթըգ Ի՛նայէթ տէ-
յիլ տիր. ճօխտա ա՛մէլ արթըգ ա՛-
8 մէլ օլմազ: Ւմոի նէ՞ օլտու. Խարա-
յէլ արատընըզը շէյէ էրմէտի. ամմա
սէչկիլմիշլէր էտինլէր, պագիլէրի խէ
դաթըլանըըլար. նիճէ քի եաղըլմըշ
սըր. Ալլահ օնլարա թա պու կիւ-
նէտէք պիր սէրթիմլիք տուտու՝ կէօր-

ԱԽԱՀՅԻ ԿԷՕՂԼԵՐ ՎԷ ԻՇԽԱՆԱԽՀՅԻ ՊՈՒ-
ԼԱՊԼԱՐ ՎԷՐԱՅԻ : Վ.ԱԻԻԹ ՍԱԼԽԻ ՍԷՐ . 9
Օ՚ՆԼԱՐԸՆ ԱՕՓՐԱՍԸ ՔՆՆԱԽԼԷՐԻՆՔ ՍՈՒ-
ՂԱՓ ԻՂԼԱՆ ՎԷ ՀԱՔԵԱՐ ԻՂԼԱՆ ՎԷ ԹԷՕ-
ՔԱՂ ԻՂԼԱՆ ՎԷ ՃԷՂԱ ԻՂԼԱՆ ՕԼԱ . Օ՚Ն- 10
ԼԱՐԸՆ ԿԷՕՂԼԵՐԻ՝ ԿԷՕՐԱՀԱՔ ԻՂԼԱՆ ՊԱ-
ՐԱՐՆԼԱՐ , ՎԷ Օ՚ՆԼԱՐԸՆ ԱՐՔԹԸՆԸ՝
ՍԱՅԻՆԱ ՊԱՆԱՊԱՐԼԱԹ :

ԼՍԱԼԻ ԱՇԽԻՀ . Օ՚ՆԼԱՐ ՍԱՒՂԷՆ՚Ը ՍԷ- 11
ՀԻՒ ՄԻ ԲԱՆԼԼԱՐԼԱՐ . ՀԱՇԱ , ԻԼԼԱ
Օ՚ՆԼԱՐԸՆ ՍԱՒՂԱԽԱԼ ԻՂԼ ԹԱՅԻՓԷՂԷՐԷ
ԽԷՂԱՑԱ ՀԷՂԷ , ԹԱ ՀՒ Օ՚ՆԼԱՐԸ ԳԼՂԱՆՃ-
ՍԱՐ ԹԱՀՂԻՔ ԷՍԷ : Վ.Է ԷՀՏՐ Օ՚ՆԼԱ- 12
ԼԱՂԱ ԹԱՀՂԻՔ ԷՍԷ : Վ.Է ԷՀՏՐ Օ՚ՆԼԱ-
ՐԸՆ ՍԱՒՂԱԽԱԼ ՍԱՒՆԵԱՆԸՆ ՂԱՆԻՄՀԵԼԻ՝
ՎԷ Օ՚ՆԼԱՐԸՆ ԷՔԱԲԼՄՀԱԼ ԹԱՅԻՓԷՂԷՐԻՆ
ՂԱՆԻՄՀԵԼԻ ՕԼՍԱՐ ԽԷ , Օ՚ՆԼԱՐԸՆ ՍՕ-
ՂՂՈՂՍԱՐ ՆԷ ԳԱՍԱՐ ՁԼԻՏԱՀ ՂՆՆՀԷԼ
Օ՚ԼՄՃԱՔ : Վ.Է ՍԻՁ ԹԱՅԻՓԷՂԷՐԷ ԱԷ- 13
ՐԻՄ . ՊԷՆ ԹԱՅԻՓԷՂԷՐԻՆ ԱՐԱՔԵԱԼԸ
Օ՚ԼՍԱՐԳԱՆ՝ ԻՍՂՄՀԵԹԻՄԻ Ի՚ՂՂԼԹԷՐԻՄ .
ՎԷ ՔԼ ԹԷՆԻՄԱՀՆ Օ՚ԼՍՆԼԱՐԸ ԳԼՂԳԱՆՃ- 14
ՂԱԼԱ ԹԱՀՂԻՔ ԷՍԱՀՏ՝ Օ՚ՆԼԱՐԱՍԱՆ ՊԱ-
ՂՂԱՐԸՆԸ ԳՍՐԹԱՐԱՅՂՄ : Ձ.ԻՐԱ Է- 15
ՀԷՐ Օ՚ՆԼԱՐԸՆ ԻՀԱՍ Օ՚ԼՍՆՄԱՍՐ ՍԻՍՆ-
ԵԱՆԸՆ ՍՍՂՀՍ ԽԷ , ԳԱՍՂՍՂ Օ՚ԼՍՆՄԱ-
ՍՐ՝ ԷՕ՚ԼԻՂԷՐԱՀՆ ԷՕ՚ՄԻՍՐ Օ՚ԼՄԱԳԱՍԱՆ
ՂԱՅՐԻ ՆԷ՞ Օ՚ԼԱ : Վ.Է ԷՀՏՐ ԹՍՐՓԱՆ- 16
ԱԱ Ա՚ՁԻՂ ԽԷ , ԽԱՄՍՐԱԱ . ՎԷ Է-
ՀՏՐ ՔՀՕՔ Ա՚ՁԻՂ ԽԷ , ՍԱՂԼԱՐ ԱԱԽԻ

17 ԷՕՂԷ ՍԻՐ : Վ.Է ԷՀՏՐ ԱԱՂԼԱՐՐՆ ԱԳԱ՚-
ՁԱՐԱԱ ԳՕՓԱՐՐԼԱՐ ԱԱ՚ ԱԷՆ ԵԱՍՂԱՆԻ
ՁԷՀՏԱՍՆ ԱՂԱՃՐ ԷՔԷՆ Օ՚ՆԼԱՐ ԻՂԷ ԱՇ
ԼԱՆԱՐՆ՝ ՎԷ ՁԷՀՏԱՍՆ ԱՂԱՃՐՆՐՆ ՔԷՕ-
ՔԻՍՆԻՀՆ ՎԷ ԱԷՄԻՁԻՀԻՆԻՆ ՀԻՍԱՀԷԱԱ-
18 ՐՐ Օ՚ԼԱՍՆ ԻԱՀ , ԱԱՂԼԱՐՐՆ ԻՍՁԷՐԻՆՔ
ԷՕՀԻՍՆՄՀ . ԱՄՄԱ ԷՀՏՐ ԷՀՀԻՍՆԻՍՐ Է-
ԱԷՆ , ԱԷՆ ՔԷՕՔԻՍ ԳԱԼՐՐԱՄՀՕՐԱԱՍՆ ,
19 ԻԼԼԱ ՔԷՕՔ ԱԷՆՐ : Ա՚ՄԻ ԱՔՀՀՔՁԷՔԻՆ .
Տ.ԱԼԱՐ ԳՕՓԱՐՐԼԱՐԼԱՐ ՔՆ՚ ՊԷՆ ԱՇ
20 ԼԱՆԱՀՐՄ : ՓԷՔ ԷՀՀ . Օ՚ՆԼԱՐ ԻՄՆՆԱՐՁ-
ԼԸԳ ԻՂԼԱՍՆ ԳՕՓԱՐՐԼԱՐԼԱՐ , ՎԷ ԱԷՆ Է-
ՄԱՆ ԻՂԷ ԱԱՍՐՍՀՕՐԱԱՍՆ . ՄԱԳԱՐԱՐ-
21 ԼԱՆՄԱ , ԻԼԼԱ ԳՕՐԳ : Ձ.ԻՐԱ ԷՀՀՐ Ն.Ա
ԼԱՀ ԹԱԱՔԻԱ՚ԹԱՍՆ Օ՚ԱՆ ԱԱՂԼԱՐՐ Է-
ՍԻՐԻՀԷՄԷԱԱ ԻԱՀ , ԱԱԳՐՆ ԱԷՆԻ ԱԱԽԻ
22 ԷԱԻՐՔՀԷՄՀՀԷ . Ի՚ՄԱԻ Ն՚ԼԱՀՐՆ ԷՀՀԼԻՀ-
ՆԷ ՎԷ ՀԼԱԱԱՍԻՆԻՆԷ ԱՂԱԳ . ԱԻՍՀՆՂԷՐՔ
ՀԼԱԱԱՍԻ , ԱԱՆՆԱ ԻԱՀ ԷՀՀԼԻՔ՝ ԷՀՀՐ Է-
ՀՀԼԻՔԱՍ ԳԱՂՐՐԱՆ , ԵՕԻԱԱ ԱԷՆ ԱԱԽԻ
23 ՔԷԱԻՂՀՁԷՔՆԻՆ : Ջ.ԷՄ Օ՚ՆԼԱՐ ԱԱԽԻ՝ Է-
ՀՀՐ ԻՄՆՆԱՐՂՂՐԳԱԱ ԳԱՂՄՆԳՂԱՐԱԱ ,
ԱՂՂՆՆԱՁԱԳՂԱՐ . ՂԻՐԱ Ն՚ԼԱՀ Օ՚ՆԼԱՐՐ
24 ԼԻՆՀ ԱՂՂԱՍԱԱՂԱ ԳԱԱԻՐ ԱՍՐ : Ջ.ՀՐԱ
ԱԷՆ ԷՀՀՐ ԹԱԱՔԻԱ՚ԹԱՍՆ Օ՚ԱՆ ԵԱՍՂԱ-
ՆԻ ՁԷՀՏԱՍՆ ԱՂԱՃՐՆԱԱՍՆ ՔԷԱԻՔԻԱ՚
ԹԱԱՔԻԱ՚ԹԱՍՆ ԱԻՀՂՐՐ ԻԱՀ-ԱԱ ՁԷՀՏԱՍՆ
ԱՂԱՃՐՆԱ ԱՂՂԱՍԱԱՐՆ ԻԱՀ , ՆԷ ԳԱԱԱՐ
ՂԻՀԱԱՀ՝ ԱՂԱԲ ԹԱՂՔԻԱ՚ԹԱՍՆ Օ՚ԱՆՐՂՐ

քէնսիլէրին զէյթուն ագաճընա աշ-
լանաճագչար : Զիրա եա՛ գարնուաշ- 25
լար՝ իսթիմէմ քի՝ սիզ պու սըրը
պիլմէյէսինիզ, Թա քի քէնսինիլին
ի՛նսանընաե ա՛զը ըլար օլմայասընըզ, քի
Իսրայէլին պիր գըսմընա գաթըլըգ վա-
գի՛ օլսու, Թա Թայիֆէլէրին ասլու-
լուզու կիրէնէտէք : Վէ պէջըլէմէ պիւ- 26
Թիւն Իսրայէլ գուրԹուլաճագ սըր,
նիմէ քի եաղըմըշ սըր . Սիօնսան
գուրԹարընճը կելէմէէք, վէ Յակոբ-
սան Ֆասըլըգլարը ասօնսէրէմէէք :
Վէ ձնլարըն կիւնահլարընը կիսէրսի- 27
յիմ զէման՝ Թարա Ֆըռմսան ծնլարա օ-
լան ա՛հա պու սուր : Կէրչի սաեսա- 28
րանա կէօրէ՝ սիզին սէպէպինիզսէն
ծնլար սիւչմէն սիր . սմմա սէչմիյէ
կէօրէ՝ պաբալարըն սէպէպինսէն սէվ
կիւլիւլէր սիզ : Զիրա Ընղահըն պախ 29
չիչէրի վէ տա՛լէԹի՝նէտսմէԹսիզ սիր :
Զիրա սիզ սիր զէման Ընղահա ի- 30
Թաա՛Թարզ օլուպ՝ չիմսի ծնլարըն ի-
Թաա՛Թարզըղը սէպէպինսէն մէրհամէ-
Թէ նայիլ օլսուզունուզ կիսի, ծնլար 31
սախ պէջլէ չիմսի իԹաա՛Թ հԹմէ-
սիլէր, Թա քի սիզին մէրհամէԹի-
նիզ իլէ ծնլար սախ մէրհամէԹ
պուլաբար : Զիրա Ընղան հէվիխինի 32
իԹաաՀԹարզըղը ալԹընա գաչխար,
Թա քի հէվիխինէ մէրհամէԹ կոչ :

33 Եւ՝ Ընղահըն գանհմէԹինին վէ իլմի-
նին վէ սինկիսինին սէրինլիյի . ծնուն
հիքմէԹլէրի նէ՛ հօգլանըլմազ վէ հօլ-
լարը նէ՛ ԹէՖԹիշ օլունմազ սըր :
34 Զիրա Իսպաղն ա՛զընը քի՛մ պիլսի .
հախսա ծնուն սանըշմէնաե քի՛մ օլսու :
35 Եահսա ծնա քիմ էվվէլ չէ վէրսի .
36 քի ծնա պէտէլի վէրիլէ : Զիրա Ձիւմ-
լէսի ծնսան՝ վէ ծնուն վասիԹասի իլէ՝
վէ ծնուն իչինէն սիւր . ծնա էպէտէն
համսո օլսուն . ամին :

ԿԱՂ ԺՐ

1 Իմսի եա՛ գարնուաշլար՝ սիզէ
Ընղահըն մէրհամէԹլէրի իչինէն եաղ-
վարըրըմ, քի ԹէնԹէրինիզի Ընղահա
մադսուբ՝ սիրի՝ ա՛զիզ գուրպան սու-
նասընըզ, քի պու՝ ի՛պսաէԹի ա՛գըն-
յէնիզ սիր : Վէ պու տիւնեանըն շէք-
լինէ կիրմէն . իլսա ա՛գըրընըզըն եէնի-
լէնմէսի իլէ ԼԹպոխ օլսուն, շէյլէ
քի՝ Ընղահըն էյի վէ մադսուբ վէ ԹէՀ-
միլ օլան իսրաէԹի նէ՛ օլսուզունուզ
3 ԹէՀրիեաղ էԹմէքսուէ օլասընըզ : Զի-
րա պանա վէրիլէն ի՛նայէԹին վասի-
ԹասԹ իլէ սրանըզդա օլան հէր քէսէ
սէրիմ քի՝ քէնսիսի իչին Ֆիքր էԹ-
մէյէ կէրէէք օլմնսան զէյասէ պիր

ՀԷՅ ՓԻՔՐ ՀԹՄՔԱԻՆ , ԻԼԱ ԱՂԱՏԸՆ
ՀԵՐ ՔԵԱՀ ՎԷՐԱՒՅԻ ԻՄԱՆԸՆ ՀԻԱՍԿԱՀ
ՄԻՔԱՏԱՐԸՆԱ ԿԷՕՐԿ ԹԱՄ Ա'ՊԸԼ ԼՔԷ
ՓԻՔՐ ՀԹԱԼԻՆ : ԶԻՐԱ ՆԻՃԿ ՔԻ ԱԻՐ ԹԷՆ- 4
ՏԿ ՀՕՔ Ա'ՂԱԼԱՐԸՄԸՂՎԱՐ , ՎՔ Ա'ՂԱՂԱՐԸՆ
ՀԷՓԻՀԱԻՆԻՆ ԻՀԼ ՀՔՄԱՆ ԱԻՐ ՏԷՅԻԼ ԱԻՐ .
ՊԱՆՃԻԼԷՅԻՆ ԱԻԿ ՀՕՔ ՕԼԱՆԼԱՐ՝ ՓՐԻՀ- 5
ՏՈԱՏԱ ԱԻՐ ԹԷՆ՝ ՎՔ ՀԷՐ ԱԻՐԻ՝ ԱԻՐԻ
ԱԻՐԻՄԻՂԻՆ Ա'ՂԱՂԱՐԸ ԻՂ : ԸՄՄԱ ԱԻ- 6
ՂՔ ՎԷՐԻԼԻՆ Ի'ՆԱՅԷՒԹՔ ԿԷՕՐԿ՝ ԿՔՕՆԱ
ԿՔՆ ԱՊԱԻՇԻՂԷԼԻՄԻՂ ՕԼՄԱՂԸԼԱ , ԿԷՐԹՔ
ՎԷՀՅՂԱՄԱՔԸՐԻՔ՝ ԻՄԱՆԸՆ ՄԻՔԱՏԱՂԸՆՃԱ
ՕԼԱՏԻՆ • ԿԷՐԹՔ ԻՂԸՂՔԹ՝ ԻՂԸՂՔԹԱՔ 7
ՕԼԱՏԻՆ , ԿԷՐԹՔ ԹԱԼԻՄ ՀԱՏՔՆ՝ ԹԱ'ԼԻՄ-
ԱՔ ՕԼԱՏԻՆ • ԿԷՐԹՔ ՆԱԱԻՀԱԼԹ ՎՔՐՔՆ՝ 8
ՆԱԱԻՀԱԼԹԱՔ ՕԼԱՏԻՆ • ՀՕՂՔՀԱԻՐՔՆ՝ ԱԱ-
ԱՔ ԱԻՂ ԻՂԸ ՔԹԱԻՔՆ , ԱՊԱՀԱՏ ՕԼԱՆ՝
ՃՔՀԱ ԻՂԸ ՕԼԱՏԻՆ , ՄՂՒՀԱՄՂԹ ՀԱՔՆ՝
ՀՔՆ ԷԻԱՐԹՔ ԻՂԸ ՔԹԱԻՔՆ : Մ ՈՒՀԱՊԱՊՔԹ՝ 9
ՄԻԱԲԱՅՂՂԳԱՐՂԳ ՕԼԱՏԻՆ • ՔԷՄՂԻՔԱՔՔՆ
ԼԹԻԼԹԱԻՆԻԱ՝ ՀՅՂԻՒՔ ԷԱՓԻՂՂՔՆ : ԳԱՐՂՆ- 10
ՏԱՀ ՄՈՒՀԱՊԱՊՔԹԻՆԱՔ՝ ԱԻՐԻՒ ԱԻՐԻՆԻՂԱՔ՝
ՄԻԱՒՔՏԱՔԹՂՏԱ ՕՂՆ • ԻՔՐԱՄ ՀԹՄՔՔ-
ԱՔ՝ ԱԻՐԻ ԱԻՐԻՆԻՂԱՔՔՆ ԻՂՔՐԻ ՕՂՏԻՆ :
ՃՔՀԱՏԱՔ ԹՔՆԱՊԿԼ ՕԼՄԱՆ • ԲՏՕՀԱՏԱ ՀՔ- 11
ՐԱՐՔԹՂՏԱ ՕԼՏԻՆ • ՀԱՏԱՐԱ ԻՂԸՂՔԹ
ՔԱՆԻՆ : ԻՔՄԻՏԱՔ ԱՔՎԻՆԻՆ • ԱՂԸՆԻԹԸ- 12
ՏԱՏ ՏԱՏԱՂԸՂԸ ՕԼՏԻՆ • ՏՏԱՒ'ՏՔ ԱՔՎԱՏ
ՔԱՆԻՆ : ՀՀՂՔՂՔՂՐԻՆ ՄԻՏՀԹԱՃՂԸԳՂԱՐԸ- 13

ՆԱ ԻՂՀԱԳ ՕՂՏԻՆ • ՄԻՏԱԱՓԻՐ ԳԱԱԱՏՒԼ
11 ՔԹՄՔՔՒ՝ ՔՂՏՔՆ ԱՐԱԳՄԱՆ : ՍԻՂԼ ԳՕ-
ՎԱՀԱՅԱՆԼԱՐԱ ԽԱՅՐ ՏՏՒԱ՝ ՔՏԻՆ • ԽԱՅՐ
ՏՏՒԱ՝ ՔՏԻՆ , ՎՔ ԱԿՏՏՏՒԱ՝ ՔԹՄՔՆ :
15 ՇԱՂ ՕՂԱՆԼԱՐ ԻՂՔ ՇԱՂ ՕԼՏԻՆ , ՎՔ ԱՂ-
16 ԼԱՅԱՆԼԱՐ ԻՂՔ ՏՂԼՏԱՂՔՆ : ՊԻՐԻ ԱԻՐԻՆԻՂ
ԻՂՔ ԱԻՐ ՓԻՔՐԱՔ ՕԼՏԻՆ • ԷՒՒՔԱՔՔ ՀՔՅ-
ԼՔՐԻ ՓԻՔՐ ՔԹՄՔՆ , ԻՂԼԱ ԱՂՔԱՓ ԿՔՕ-
ՆԻՒԼԻՒԼՔՐՔ ՈՒՅՏԻՆ • ՔՔՆԱՒԻՆԻՂԼՆ Ի'Ն-
17 ՏԻՆԱՔ Ա'ԳԲՂԼԲԼԱՐ ՕԼՄԱՆ : ՀԻՔ ՔԻՄԱՔ-
ՅՔ ՔԿՄԼԻՔ ԱԿՏՔՂԼԻՆՔ ՔԿՄԼԻՔ ՎԷՐՄՔՆ •
ՀԷՓ ՏՏՔՔՄՔՐԻՆ ՔՕՆԻՒՏՏՔ ՔՅԻ ՕԼԱՆ
18 ՀՔՅՔՐՔ ՄՏՒԳԱՅՔՏ ՕԼՏԻՆ : ԷՅՔՐ ՄԻՏՄ-
ՔՔԻՆ ԻՏԱՔ , ՔԼԻՆԻՂՏՏՔՆ ԿՔԼՏԻՅԻ ԳԱՏՏԱՐ
19 ՀԷՓ ՏՏՔՔՄՔՐ ԻՂՔ ԱԱՐԲՂՂԳ ՕԼՏԻՆ : Ե՛Ա՛
ՔՔՎԻՒԻՒԼՒՐՔՐ՝ ՔՔՆՏԻՆԻՂ ԻՂՂԻՏՆ ԻՆԹԻԳԱՏ
ԱԼՄԱՆ , ԻՂԼԱ ՂԱԳՔԱԿ ԵՔՐ ՎԷՐԻՆ • ՂԻՏՆ
ՔԻ ԵՏԱԼԲՄԲՂ ՏՐՐ • ԻՆԹԻԳԱՏ ԱԿՆԻՄ
ՏԻՐ , ՃՔԳՂՂՐ ԱԿՆ ՎԷՐԻՒԻՄ՝ ՏՔՅՕՐ
20 ՐԱԱԱՊ : ԻՄՏԻ ՔՅՔՐ ՏԻՒՂՂՔՆԻՆ ՏՃ ԽՏՔ,
ՕՆԱ ԵՔՏԻՐ • ՔՅՔՐ ՏՏՒՏՏՄԲՂ ԽՏՔ , ՕՆԱ
ԻՂԻՐ • ԳԻՐԱ ՏԱՒՆՕՒ ԷԹՏԻՒՅԻՆՏՔ՝ ՕՆՏՆ
ԱԱՂՂՆԱ ԱԹԵՔՂ ՔԿՕԳԼԻՐԻ ԵՐՂԱՃԱԳ ՏՐՆ :
21 ԸՔՐՏՏՔՆ ԵՔՆԻՂՄՔ , ԻՂԼԱ ԽՏՂՐ ԼՂՔ՝ ՀՔՐՐ
ԵՔՆ :

ՊԱՂ Ժ.Գ

1 ՔՔՐ ՃՏՆ՝ ԱՂԱՂՏԱ ՕԼՆ ՀԻՒՔՔԻՏՏՏԱՐ-
ԼԱՐԱ ԻԹԱԱ'Թ ԽՏՔ • ԳԻՐԱ ՀԻՒՔՔԻՏՄԹ

էօք տուր քի՝ Ալլահտան օլմայա . վէ
օլան հիւքիւմէթլէր՝ Ալլահտան թա՛յին
օլունմուշլար տըր : Ճէյլէ քի՝ հիւքիւ- 2
մէթէ գալըշը տուրան՝ Ալլահըն թէր-
թիպինէ գալըշը տուրար . վէ գալըշը
տուրանլար՝ քէնտիլէրինէ հիւքմի ա՛զապ
ալաճաղլար : Զիրա հիւքիւմտարլար՝ 3
էյի ա՛մէլլէրէ դօրդու տէյիլլէր , իւ-
լա քէօթիւ ա՛մէլլէրէ . վէ հիւքիւմէթ-
տէն գօրդմամագ իւմիէ՛ր մի սէն , էյի
օլանը էյլէ , վէ ծնտան մէտհ օլունա- 4
ճագ սէն : Ճիւն քի տանա էյլիք իչիւն
Ալլահըն խըզմէթճիսի տիր . ամմա էյէր
քէօթիւ օլան չէյի իչլէրտէն , գօրդ .
զիրա գըլըճը պօշունա թաշըմայը . զի-
րա քէօթիւ օլան չէյի իչլէյէնէ՝ զազագ
իլէ ինթիգամ ալմազա Ալլահըն խըզ-
մէթճիսի տիր : Պու էճիլտէն տէյիլ 5
եաղընըզ զազագ իչիւն՝ իլա զամիր իչիւն
տախի ինթահա՛թ էթմէք ֆարզ տըր :
Ճիւն քի պու տէպէպտէն խարաճ տախի 6
վէրիլմէնիզ . զիրա ծնզտար Ալլահըն՝ հէ-
ման պու շէյէ տէվամ էտէն խըզմէթ-
ճիլէրի տիր : Ամտի ճիւմլէյէ պօր- 7
ճունուզդա՝ խարաճ ցաղըմ կէլմէնէ խա-
րաճը՝ կէօմլիւք ցաղըմ կէլմէնէ կէօմլիւ-
յիւ՝ գօրդու ցաղըմ կէլմէնէ գօրդույօ՝
ի՛ղէթ ցաղըմ կէլմէնէ ի՛ղէթի էտա
էյլէյին : Պիրի պիրինիզի տէվմէքտէն 8

մա՛տա՝ հիչ քիմսէյէ հիչ պիր շէյ
պօրճլու օլման . զիրա ղայրի տէվէն՝
9 նօմսուս թէքմիլ էթտի : Զիրա շու՝
Զինա էլթմէյէսին՝ գաթլ էթմէյէսին՝
Խըրսըզլըգ էթմէյէսին՝ Ալլահա
տէթ էթմէյէսին՝ Արզու չէքմէյէսին՝
վէ ղայրի նէ թէնապիհ վարըսա պու տէօզ
տէ եա՛նի գօնշուննու քէնտին կիպի
տէվէսին ընէպհսէ մէվճիտա տիր :
10 Մուհամմէթ՝ գօնշույա քէմալիք իչլէ-
մէզ . իմանի մուհամմէթ՝ նօմսուն թէք-
միլի տիր :
11 Վէ պախուսուս քի վագթը պիլի-
րիզ , քի շիմտի պիզիմ ույգուսան ու-
յանմամըզդըն վագթը տըր . զիրա պիզիմ
խէլասըմըզ պիզէ շիմտի՝ ինանտըզդըմըզ
զէմանտա օլտուղունտան՝ եագըն տըր :
12 Կէճէ կէչտի , վէ կիւնտուզ եապըշ-
տը . իմտի գարանըզդըն ա՛մէլլէրինի պէջ
Թարաֆ էտէլիմ , վէ ըզըզդըն սիլահլարը
13 նը կիյինէլիմ : Կիւնտուզդըն կիպի հի-
նիս հարաքէթլէ եի՛րիյէլիմ , զէվգ ո-
սէֆհարտա վէ սէրհօշլուգտա տէյիլ-
ֆաճէը եաթագլարտա վէ էտէպսիզլիք-
տէ տէյիլ , զավզա վէ հասէտտէ տէյիլ-
14 Իլա Ռապպ իհտա Ֆըրհատոս կիյի-
նին , վէ շէհվէթլէրտէն էօթիւրիւ Թէն-
իչլէն Թէտարիք էօմրմէն :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Ա՝ Է իմանաս զայնի օրանը գասլուլ
էաին՝ շիւսահէլն միւսպահէսէլէր իշխան
2 սէյիլ: Պէրի ինանըը քի՝ հէր շէյի
էէյէ պիլըը. զայնի օրան իսէ, սէպ-
3 զէվաթ էէր: Եէյէն՝ էէմէյէնի թահ-
գիր էթմէսին. վէ էէմէյէն՝ էէյէնին
նւզէրինէ հիւքմ էթմէսին. զիրա Ալ-
4 լահ օնու գասլուլ էթմիշ ուիր: Սէն
քի՞մ սին քի՝ էլին խըզմէթքէարընըն
նւզէրինէ հիւքմ էտէրսին. օ՝ քէնահ
էֆէնտիմիզնէ ատըլը, հա տիւշեր.
ամմա ատըրաճաղ ըլը. զիրա Ալլահ
5 օնու ատըտուրմաղա գասիր ուիր: Քի-
մի՝ պիր կիւնիւ պիր կիւնտէն Ֆարգը
ասլար, քիմի իսէ՝ հէր կիւնիւ պիր
ասլար. հէր քէս քէնահ ա՛զընաս
6 թէքմիլ գանընը: Կիւնիւ կէօզէտէն՝
Բապա իշխան կէօզէտիր, վէ կիւնիւ
կէօզէթմէյէն՝ Բապա իշխան կէօզէթմէզ.
վէ եէյէն՝ Բապա իշխան էէր, զիրա
Ալլահա շիւքր էտէր. վէ եէմէյէն՝
Բապա իշխան եէմէզ, վէ Ալլահա շիւքր
7 էտէր: Զիրա պիզտէն հիչ քիմսէ քէն-
տիսի իշխան եաշամազ, վէ հիչ քիմսէ
8 քէնտիսի իշխան էօլմէզ: Զիրա՝ կէրէք
եաշարսաղ՝ Բապա իշխան եաշարըզ,

վէ կէրէք էօլիւրսէք՝ Բապա իշխան էօ-
լիւրիւզ. զիրա կէրէք եաշարսաղ՝ կէ-
9 րէք էօլիւրսէք՝ Բապալըն իզ: Զիրա
Քրիստոս պուննան իշխան հէմ էօլսիւ,
հէմ սիրիլսին, Թա քի հէմ էօլմիւշէ-
րէ հէմ եաշայսընլարա հիւքիւմէթ սիւ-
10 րէ: Ամմա ախն նի՞չիւն գարնաշընըն
իւզէրինէ հիւքմ էտէրսին, եախսա ախն
սախի նի՞չիւն գարնաշընը Թահգիր
էտէրսին. զիրա հէփիմիզ Քրիստոսուն
սիվանը Խուզուրունա ատըրաճաղըզ:
11 Զիրա եազըլմըշ ուիր. պէն սաղըմ
սէյօր Բապա քի՝ հէր սիզ պանա
չէօքճէք, վէ հէր սիզ Ալլահա իք-
12 րար էտէճէք. իմոի էօյլէ իսէ, սիզ
էէրսէն հէր պիրի՝ քէնահի իշխան Ալ-
13 լահա հիւսուպ վէրէճէք: Իմոի արթըք
պիրի պէրիմիզէ հիւքմ էթմէյէլիմ.
լաքին ահա զիյատէ պունու հիւքմ
էտին քի՝ գարնաշընա Թէօքէզ եա սիւրչ-
14 մէքլիք գօմայսընըզ: Պիլէրիմ, վէ
Բապա Քրիստոսուն գանընըզըմ քի՝ հիչ
պիր շէյ քէնահ զաԹընաս մուրատըր
սէյիլ սիր. իլլա քի պիր շէյի մուր-
ատըր ըլը սէյիւ սայան քիմսէյէ՝ օնա
15 մուրատըր ըլը. Ամմա էյէր գարնաս-
շըն նէմէք իշխան գասաւվէթ չէքէրսէ,
արթըզ մուհասապէթ իւզէ եիւ իւմէ-
յ՚ըսուն. Թասա՛մըն իչ օլ քիմսէյէ

հէլաք հէթմէ՝ քի Փրիսաոս ծնուն իչիւն
էօլսիւ։ Իմոի սիզին խայրընըզ զէմմ 16
օլուննասըն։ Ձիրա Ալլահըն վհասի- 17
շանէլըզը Թաո՛մ վէ իչքի սէյիլ սիր։
իլլա Աղնիզ Րուհաա սատագաթ վէ
սէլամէթ վէ շազըզդ տըր։ Ձիրա պուն- 18
լար իլէ Փրիսաոսա խըզմէթ էտէն՝ Ա-
լահա մադպուլ վէ ատէմէրին ինանին-
սէ սէյհինիլմիշ տիր։ Իմոի էյլէ խոչ 19
սէլամէթին վէ պիրի պիրիսիզի մա՛մուր
էթմէյէ միւթա՛լիգ օլան շէյլէրին ար-
գասընա սէյիրտէլիմ։ Թաո՛մ իչիւն՝ 20
Ալլահըն ա՛մէլինի պօզմա։ Կէրչի հէր
շէյ փաք տըր, ամմա Թէօքէզ օլա-
րագ էէյէն ատէմ՝ քէօմիւ տիր։
Էթ եէմէմէսի վէ շարապ իչմէմէսի՝ եա 21
գարնոսաշընըն Թէօքէզիսէյ եախոա
սիւրչիւիւ եախոա զա՛յիֆ օլսուզուս
շէյ էթմէմէսի՝ էյի տիր։ Սէնին իչիւ- 22
նըն վա՞ր մը։ ծնուս քէնտինոսէ՝ Ալ-
ահըն հուզուրունոա սագլա։ Նէ մու-
սու օլ քիմսէյէ քի՝ մա՛պուլ կէօրսիւ-
յիւ շէյոսէ քէնտի քէնտինէ հիւքմ էթ-
մէզ։ Ամմա շիւպհէ եոէն՝ էյէր եէր- 23
սէ՝ հիւքմ օլուննմուշ սուր, զիրա ի
մանոսան եէմէյօր։ Վէ հէր իմանոսան
օլմայան շէյ կիւնոսէ տըր։

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վէ սիզ գուվվէթլիլէր պօրձլու-
յուզ՝ քի՝ գուվվէթսիզլէրին զա՛յիֆլիք-
լէրինի գալդըրմալըմ, վէ տէյիլքի քէն-
2 տիլէրիմիզի խօշնաընդըրմալըմ։ Ձիրա
հէր պիրիմիզ՝ մա՛մուր էթմէք իչիւն՝
էյի շէյոէ գօնշուսունու խօշնուսա էթ-
3 սին։ Ձիւն քի Փրիսաոս տախ քէն-
տինի խօշնաընդըրմասը, իլլա եաղըլ-
մըշ օլսուսուս կիրպի քի՝ Սանա սիթէմ
էտէնլէրին սիթէմլէրի իւզէրիմէ տիւշ
4 տիս։ Ձիրա էվվէլսէն հէփ եաղըլան
շէյլէր՝ պիզիմ Թա՛լիմիմիզ իչիւն եա-
ղըլընըլսըն։ Շէյլէ քի տապր իլէ վէ
Փիլիպոսըրըն Թէսէլոնիկէ վասիթասի
5 իլէ իւմիտէ մալիք օլմըշ։ Վէ տապրըն
հէմ Թէսէլոնիկէլիլէրին Ալլահը սիզէ՝ Փրի-
ստոս Իսուսա կէօրէ՝ պիրի պիրինիզ
իլէ պիր Փիքրի օլմադ ինանընըզ վէրէ։
6 Թա քի կէօնիւլ պիրլէ՝ պիր աղըզսան
Ալլահա՝ եա՛նի Րապպըմըզ Իսուս
Փրիստոսուն Փէտէրինէ համտ էտէսի-
7 նիզ։ Օնուն իչիւն պիրի պիրինիզի
դասդուլ էտէն, նիձէ քի Փրիսաոս ա-
խի սիզի Ալլահըն ի՛զզէթի իչիւն գա-
պուլ էյլէտի։
8 Վէ սէրիմ քի Իսուս Փրիսաոս՝

Ալահըն կերչէքլեյի իչիւն սիւննէթին
իլըշքեթխի օլսուս , քի պապալարա
օլան վա՛տլարը սապթ էյլէյէ · վէ 9
Թայիֆէլէր Ալահա՝ մերհամէթինաէն
հօմիւրիւս չիւքը էտէլէր · նիհայէ քի եա-
զըլմըշ սըր · Պունուն իչիւն սանա
Թայիֆէլէրտե համա էտէճէյիմ, վէ
այնին սաղնա իլահի օգույսաճալըմ :
Վէ եինէ սէր · Եա՛ Թայիֆէլէր՝ օ- 10
նուն գավմը իլէ պէրապէր շաղ օլուն :
Վէ եինէ · Րապպա համա էալին՝ եա՛ 11
հէվ Թայիֆէլէր , վէ ծնուս մհամ է-
տին՝ հէվ գավմէր : Վէ եինէ Ըսայի 12
սէր · Յհսահէտն ոխր քհօք՝ վէ Թա-
յիֆէլէրե հիւջիւմէթ սիւրմէյէ գալ-
գաճագ քիմսէ օլաճագ , քի Թայիֆէ-
լէր ծնա իւմիտ էտէճէքլէր : Վէ իս- 13
միան Ալահը սիզի՝ իննանմագտա հէր
շոպլըգ վէ սէլամէթ իլէ տօլսուրա ,
Թա քի սիզ Աղիզ Րուհուն գուվվէ-
թի իլէ իւմիտսէ ալթմագտա օլասը-
նըզ :
Վէ այն քէնտիմ տաճի սիզդէն էօ- 14
Թիւրիւ գանմըշըմ՝ եա՛ գարնաաշ-
լարըմ քի՝ սիզ տաճի էյլիք իլէ տօղու
օլուս հէր ի՛լմ իլէ տօղմուշտուռուզ ,
վէ պիրի պիրինիզէ տաճի նասիհաթ
էթմէյէ գաապէր սիննիզ : Ամմա սիզէ 15
եա՛ գարնաաշլար՝ պիր Թաղրաֆտան

տահա ճէսարէթլի եաշըրմ, իսաԹրը-
նըզա կէԹիւէր կիսի չի՝ Ալահտան
պաննա վէրիլէն ինայէԹին սէպէպին-
տէն՝ Թայիֆէլէրէ Յհսուս Քրիստոսուն 16
իլըշքեճխի օլարագ՝ Ալահըն աե-
տարանընըն իլըշքեսինի էտէյիմ, Թա
քի Աղիզ Րուհուն վասիԹասի իլէ
Թայիֆէլէրին հէտիյէ օլսաը ա՛զիզէ-
նիպ մագպուլ օլա : Իմանի Ալահա 17
միաԹա՛լնէ չէյլէր հագգընտա՝ Քրիս-
տոս Յհսուստա իֆԹիխարըմ վար : Զի- 18
րա ճէսարէթ էԹմէյէճէյիմքի՝ պէ-
նիմ վասիԹամ իլէ Թայիֆէլէրին ի-
Թաա՛Թը իչիւն Քրիստոսուն իշլէմէ-
սինի չէտէրտէն ոխր չէյ սէօյլէյիմ՝
19 սէօզ իլէ վէ ա՛մէլ իլէ՝ ա՛լամէթլէր
վէ հիքմէԹլէր գուվվէԹի վասիԹամ
իլէ՝ Աղիզ Րուհուն գուվվէԹի վասի-
Թամ իլէ · չէօյլէ քի Երուսաղէմտէն
վէ էԹրաֆտան Թա Իլլիւիկոյտուէք
օլասըը Քրիստոսուն աւետարանընտան
20 տօլսուրսուզ : Վէ աւետարանը վաղ
էթմէյէ պէօյլէ գայրէԹ էԹմէ՝
Քրիստոսուն խոսի անկըլտըգը մահագտէ
տէյիլ , Թա քի էտաըլարըն ԹէմԹէլ իս-
պէրինէ պինա գուրմույըմ · իլա էաշըլ-
21 մըշ օլտուգտա կիսի՝ Օնտան էօՐԹիւրիւ
խապէր վէրիլմէսինի՝ քիմսէլէր կէօրէ-
ճէքլէր , վէ իչինիզ օլմայանլարը անկ-

լայնաձագլար : Օնուն իչխեն տախի սի- 22
ղէ կէլմէքտէն էքսէրի մէքս օլուռնտուռ :
Ամմա շիմտի արթըգ պու իդլիմլէրտէ 23
մահալիմ օլմատըղընտան՝ վէ չօդ եըլ-
լարտան պէրու սիզէ կէլմէյէ արզուռ
օլտուղու էձիլտէն , Սպանիայա վարըը- 24
քէն՝ ուամարըմ քի՝ կէչէրքէն սիզի կէօ-
րէյիմ , վէ էվվէլա պիր թարաֆտան
սիզտէն տօյուպ՝ իչէրիյէ սիզտէն կէօն-
տէրիլէյիմ : Շիմտի իսէ՝ ա՛զիզլէրիչ 25
իլգիմէթ էթմէյէ՝ Երուսաղէմէ վարը-
յօրում: Ջիրա Մակեդոնիա վէ Ախայա 26
գարնաշըրընա՝ Երուսաղէմտէ օլան ա՛-
զիզլէրին ֆուգարալարընա պիր իհթիյաճ
էթմէյէ խօշ կէօրիւնտիւ : Զիւն քի օնլա- 27
րա խօշ կէօրիւնտիւ . հէմ օնլարա պօրճլու
տուրըլար. զիրա թայիֆէլէր էյէր օնլարընն
բուհանի չէյլէրինէ իչխատ օլտուղլար իսէ,
թէնէ տայիր չէյլէրտէ տախի օնլարա
իլգիմէթ էթմէյէ պօրճլու տուրըլար :
Խմտի պունու թէքմիլ էտիպ՝ օնլարա 28
պու մէյվէյի միւհիւրէտիքտէն սօնկ-
րա , սիզտէն ՚ի՛էէկ Սպանիայա կիտէ-
ճէյիմ : Վէ պիլէրիմ քի՝ սիզէ կէլտի- 29
յիմտէ՝ Քրիստոսուն աւետարանընընն
պէրէքէթինին տօլուղուղու իլէ կէլէ-
ճէյիմ :
Վէ սիզէ եա՛ գարնտաշլար՝ Յապ- 30
պըզ Յիսուս Քրիստոս իլէ վէ Յու-

հուն մուհապպէթի իլէ Եալվարըրըմ, 31
քի պէնտէն էօթիւրու Ալլահա տուա-
լէրտէ պէնիմ իլէ պէրապէր ճէհտ է-
տէսինիզ . Թա քի Եէհուտիսթանտա
իթաա Թարզլարտան խէլաս պուլայըմ,
վէ Թա քի Երուսաղէմ իչխեն օլան իըզ-
մէթիմ ա՛զիզլէրէ մագպուլ օլա : Շէօյ- 32
լէ քի Ալլահըն իրատէթի իլէ սիզէ
շալըըպ իլէ կէլէյիմ, վէ պէրապէր-
լէրինիզճէ բահաթլանայըմ : Վէ սէլա- 33
մէթին Ալլահը ճիւմլէնիզ իլէ օլա .
ամին :

ՊԱՂՊ Ժ.Զ

1 Վէ կէնքրա քիլիսաալընըն իըզմէթ-
ճիսի՝ օլան գըզգարընտաշըմըզ Փիբէյի
2 սիզէ սըփարըզ էտէրիմ : Թա քի օնու
Տապպտա գաալուլ էտէսինիզ՝ ա՛զիզ-
լէրէ լայըգ օլտուղու կիպի , վէ սիզէ
հէր նէ շէյտէ միւհթաճ օլուբտա ,
օնա եարտըմ էտէսինիզ . զիրա քէն-
տիսի տախի չօգլարա՝ պիզզաթ պանա
3 տախի եարտըմճը օլտու : Քրիստոս
Յիսուստա պիլէմ ճէ իչէրիսիչ օլան Գրիս-
4 կիղա վէ Ակիւզաստէ սէլամ էտին . Քր
օնլար ճանըմընն ուղուրունա քէնտի պօ-
յունլարընը գօտուրար , քի օնլարտան
եալընըզ պէն տէյիլ՝ իլլա Թայիֆէլէ-

բին հէփ քիլիսալէրի Ջ.ինուն տուլար ։
Օնլարըն էվինաէ օլան քիլիսայէ տա- 5
խի սէլամ էդին ։ Մուհապէթլիմ օլան
Եպենէտոսա սէլամ էտին , քի օ՝ Ա՛խա-
նըն Քրիստոսա Թուրֆանտասը սըր ։
Պիզիմ իչլուն ջօք զահմէթ չէքմիշ օլան 6
Մարիամա սէլամ էտին ։ Խըսըմլարըմ 7
վէ մահպուստաչլարըմ օլան Անդրոնի-
կոս վէ Ցունիայէ սէլամ էտին , քի
օնլար առաքեալլարըն արասընտա մէշ-
հուրլէր սիր , քի օնլար՝ պէնտէն տա-
խի իլէրի Քրիստոսա կէլմիլէր ։
Րատպատա մուհապէթլիմ օլան Ամպ- 8
լիասա սէլամ էտին ։ Քրիստոստա 9
սիւյէմիշճէ իչէյէն Ուրբանոսա՝ վէ
մուհապէթլիմ Ստաքիսէ սէլամ էտին ։
Քրիստոստա թէճրիպէ օլունմուշ Ա- 10
պէլլէսէ սէլամ էտին . Արիստաբու-
լոսուն էվինտէն օլանլարա սէլամ է-
տին ։ Խըսըմըմ Հէրոդիոնա սէլամ է- 11
տին . Նարկիսսին էվինտէն օլանլարա սէ-
լամ էտին , քի օնլար Րատպատա սըր ։
Րատպատա զահմէթ չէքէն Տըրիփոնէյէ 12
վէ Տրիփոսէյէ սէլամ էտին . Րատպատա
չօք զահմէթ չէքէն սէվկիլուլու Պէրսի-
դէյէ սէլամ էտին ։ Րատպատա սէչկին 13
օլան Ռուֆոսա՝ վէ օնուն հէմ ալէնիմ
օլան՝ անասընա սէլամ էտին ։ Ասինկ- 14
րիտոսա վէ Փլէգոնա՝ Երմասէ՝ Պատ-

րոբայէ՝ Երմիսէ՝ վէ օնլարըն պիլէտին-
ճէ օլան գարնտաշլարա սէլամ էտին ։
15 Փիլողոգոսէ վէ Ցուլիայէ՝ Նէրէոսէ՝
վէ օնուն գըզ գարնտաշընա՝ վէ Ոլիմ-
պասէ՝ վէ օնլարըն պիլէսինճէ օլան
16 հէփ ա՛զիզլէրէ սէլամ էտին ։ Պիրի
պիրինիզլէ ա՛զ՛ըզ էօփուշ իլէ սէլամլա-
շըն . Քրիստոսուն հէփ քիլիսալէրի
սիզէ սէլամ էտէրլէր ։
17 Վէ սիզէ րիճա էտէրիմ՝ եա՛ գա-
րընտաշլար ջի՝ էօրէնտիյինիզ Թա՛լիմի
գարշը նիզա՛լարը վէ Թէօքէզլէրի է-
տինլէրի կէօզէտէսինիզ , վէ օնլարտան
18 կէրի տուրասընըզ ։ Զ.իրա պէօյլէ քիմ-
սէլէր Րատպատըզ Քրիստոսա խըզ-
մէթ էթմէզլէր , իլլա քէնտիլէրին դար-
նընա . վէ կիւզէլ սէօզլէր հէմ խօշ
քէլամլար իլէ քէօնիւլլուք սիւճիւնմէ-
յէն քիմսէլէրին էվրէքլէրինի ալտա-
19 տըրլար ։ Զ.իրա սիզին իթաա՛թընըզ
հէրկէսինճէ էրիշտի . իմտի սիզտէն է-
Թիրիս սէվինիրիմ . ամմա խաթէրիմ
քի սիզ՝ էյլիքատ ա՛լիմլէր՝ վէ քէմլիք-
20 տէ զարարսըզ օլասընըզ ։ Վէ սէլամէ-
Թին Անլահը Թէզիյէ՝ չէյթանը ա-
յաղլարընըզըն այընա էզէ ։ Րատ-
պատա Քրիստոսուն Ի՛նայէթի
պիլէնիզճէ օլսուն . ամին ։
21 Պիլէմա՛ջ իչէրիշ օլան Տիմոթէոս՝

վէ խըսըմլարըմ Ղուվիտս վէ Յաստն վէ
Սոսխատարտս սիղէ սէլամէտէրլէր : Պէն 22
ժէքթիւպիւ եաղան Տէրտիտս սիղէ
Բապատս սէլամ էտէրիմ : Պէնիմ վէ 23
պիւթիւն քիլիսանըն միւսաֆիր գաղուլ
էսիձիսի Գայիտս՝ սիղէ սէլամ էտէր .
սիղէ չէհրին քէսխիւտասը Երատտս՝
վէ գարնտաշ Կուարտս սէլամ էտէր-
լէր : Բապալմըկ Յիսուս Քրիստոսուն 24
Ի՞նայէթի ձրամէնիզ իլէ օլսուն . ամին :
Իման օնս՝ քի գատիր տնր սիղի սա- 25
պէթ էթմէյէ՝ աւետարանըմա վէ Յի-
սուս Քրիստոսուն վ՚աղընա կէօրէ ,
օվ ՚ըրրըն քէշֆի միւձիսինձէ քի՝ Է-
պէտի աէհրլէրտէն պէրու սիւքիւթ օ-
լունմուշ՝ վէ շիմտի վէյղամտէր քի- 26
թտուլարընըն վաստիթատ իլէ աշխքեար
օլունմուշ՝ էպէտի Ալլահըն էմրի իւղ-
րէ ձիւմլէ թայիֆէլէրէ իման իսթատ՝
թը լիչիւն պէլատիրիլմիշ տիր , Է՛ա՛նդ Էա- 27
լընըզ ա՛լիմ Ալլահա Յիսուս Քրիս-
տոսուն վաստիթատ իլէ էպէտէն համտ
օլսուն . ամին :

Բօմաւըլտա օլան Էֆէսիւս կօրնիտոսըն՝
կէնէտա փիլիտոսընըն խըզմէրձիսի օլան փի-
լիմոն վաստիթատ իլէ էտուլմըշ տըր :

ՊՕՂՈՍ
ԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ
ԿՕՐՆԹՈՍԱՑՈՒՆԵԱՑ Ա
ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՏՔԹԻՊԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Պօղոս՝ Ալլահըն իրատէթի իլէ
Յիսուս Քրիստոսուն տավէթ օլունմուշ
առաքեալը՝ հէմ Սոսթենէս գարնտաշ,
2 Ալլահըն կօրնթոստա օլան քիլիսատը-
նա՝ Քրիստոս Յիսուստա ա՛զիզլէնմիշլէ-
րէ՝ տա՛վէթ օլմուշ ա՛զիզլէրէ՝ հէրէսք
քէնտիլէրին հէրէսք ալիզիմ օլան Տ՚ապալը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն տուրնա հէր
եէրտէ հէմ նիտտա էտէնլէր իլէ պէրա-
3 պէր . Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահտան վէ
Տ՚ապալ Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ
վէ սէլամէթ օլսուն :
4 Սիզին իչիւն՝ Քրիստոս Յիսուստա
սիզէ վէրիլէն Ալլահըն ի՛նայէթի իչիւն
5 տայիմա Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ , քի
օնուն իլէ հէր խուսուստա՝ հէր սէօզէ
6 վէ հէր պիլիմէտէ զէնկինլէնտիրիլ . Ն-

ՀԷ քի Քրիստոսան շէհատէթի ալըպ
սապին օլսու • Շէյլէ քի Տապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսան աշխքեար օլմասը-
նը պէքլէյէրէք՝ հիչ պիր պահշիշահ էք-
սիք սէյլէմինիզ • Քի օ ալըն սապին 8
հաՀՀէք ֆ՝ սօնուննատէք Տապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսան կիւնահնատէ սու-
սուզ պուլոնասընըզ: Անլատ էմին ատր, 9
քի օնուն վսահիթատի ինչ՝ քէնատի Օղլու
Յիսուս Քրիստոս Տապպըմըզըն իչհա-
լըլընա տա՛վէթ օլսունտունուզ:

Վէ սիզէ Տապպըմըզ Յիսուս Քրիս- 10
տոսան համի իչէ եավլարըլըմ եա՛ դա-
րընտաշլար քի՝ հէվինիզին ակօղիւ պիր
օլսուն, վէ արանըզտա ֆըրդալար օ-
մասըն, լաքին պիր ֆիզբատ վէ պիր
կէօնիւլատէ քեամիլ օլսաընըզ: Չ՚իրա 11
պանա՝ Քլուխնին էվինատէն օլան լատոան
սիզուէն էօթիւրիւ՝ եա՛ գարնտաշլարըմ՝
ակյան օլունսու քի՝ արանըզտա նիզա-
լար վար: Վէ շունու ատրիմ ֆ՝ սիզատէն 12
հէր պիրի՝ պէն պօլսուն իմ, վէ պէն
Ադոզսուն իմ, պէնատ կեփսալըն իմ,
վէ պէն Քրիստոսան իմ ատր: Քրիս- 13
տոս Թագսի՞մ մի օլսու, սիզին իչիւն
պօղո՞ս մու խաչա ջըգսըլ, եօխսա պօ-
ղոսո՞ւն ատընա մը վաֆթիզ օլունսու-
նուզ: Անլատա չոքը հատրիմ քի սիզ 14
ատն՝ Կրիսպոս իլէ Գայիոսոան մա՛սա

15 քիմսէյի վաֆթիզ հէթմէսիմ: Թա քիմ-
սէ ասմէյէ քի՝ պէնիմ քէնատի ատընա
16 վաֆթիզ հէթսիմ: Հէմ Ստեփաննէսին
էվինէ սահի վաֆթիզ հէթսիմ • ադրէթը-
պիր դայրի քիմսէ վաֆթիզ հէթսիմ մի
պիլմէմ:
17 Չ՚իրա Քրիստոս պէնի վաֆթիզ հէ-
թմէյէ կէօնտէրմէսի՝ իլլա աւետարանը
վ՚ազ հէթմէյէ, ի՛լմ սէօզլէրի իլէ տէ-
լիլ՝ թա քի Քրիստոսան խաչը նաֆի-
18 լէյէ օլմայա: Չ՚իրա խաչըն քէլամը
հէլաք օլմուշ քիմսէլէրէ տիվանէլիք տիր-
սամա պիզ խէլաս պուլմուշլարա՝ Ան-
19 հըն գուվվէթի տիր: Չ՚իրա եազըլմըշ
սըր • Ա՛լիմլէրին ի՛լմինի թէլէֆ եա-
ճէյիմ, վէ փէհիմլէրին փէհմինի եօք
20 էաէճէյիմ: Հա՞նի ա՛լիմ, հա՞նի եա-
զըճը, հա՞նի պու ա՛սիրին միւսապահէսէ
էտիճիսի • Անլատ պու սիէնեանըն ի՛լ-
մինի տիվանէլիյէ ակօնտէ՞մէտի մի:
21 Չ՚իրա Անլատըն ի՛լմինտէ՝ տիւնեա՝ ի՛լ-
մին վսահիթատի իլէ Անլատը պիլմէտիյէ
սէպէպտէն՝ Անլատա խոշ կէօրիւնմէյի
քի՝ վ՚ազըն տիվանէլիյի վսահիթատի իլէ
22 իննանանլարը խէլաս ետէ: Ճիւն քի Ե-
հուտիէր ա՛լամէթլէր թալապ էտէրլէր,
23 վէ Եունանիլէր ի՛լմ արարլար: Պիզ խէ
խաչա ջգարըլմըշ Քրիստոս վ՚ազ է-
ատրիզ, ֆ՝ Եհուտիէրէ թէօքէզ վէ

Եումանիլէրէ տիվանէլիք տիր , ամմա 24
շօլ տա՛վէթ օլումճուշ կէրէք Եհհուատի-
լէրէ կէրէք Եումանիլէրէ՝ Ալլահըն
գուվվէթի վէ Ալլահըն ի՛լմի Քրիստոս
ուսը : Չ իրա Ալլահըն տիվանէլիյի ա- 25
տէմլէրատէն ա՛լիմ տիր . վէ Ալլահըն
զայի՛ֆլիյի ատէմլէրատէն գուվվէթլի
տիր : Չ իրա եա՛ գարնտաշլար՝ տա՛վէ- 26
թինիզի կէօրիւբտիւնիւզ քի՝ թէնճէ չո-
ղումնուզ ա՛լիմլէր ատէյիլ՝ չողումնուզ գուվ-
վէթլէր ատէյիլ՝ չողումնուզ տաբլզատէ-
լէր ատէյիլ : Իման Ալլահ տիւնեանըն 27
տիվանէ չէյլէրինի ատէտի , քի ա՛լիմէ-
րի ուլթանտըրա . վէ Ալլահ տիւնեա-
նըն զայի՛ֆ չէյլէրինի ատէտի , քի գուվ-
վէթլի չէյլէրի ուլթանտըրա . վէ Ալ- 28
լահ տիւնեանըն ալչագզատէ վէ խօր կէօ-
րիւմիւչ վէ օլմայան չէյլէրինի ատէտի ,
քի օլան չէյլէրի իպթալ էտէ : Թա քի Ալ- 29
լահըն հուզուրունտա հիչ մէր թէն էօ-
յիւնմէյէ : Վէ սիզ՝ օնուան Քրիստոս 30
Յիսուստա սրնըզ , քի օ սիզէ Ալլահ-
ման ի՛լմ՝ վէ ատուագլի՝ վէ ա՛զիզլիք՝
վէ Փիւտա օլտու : Թա քի եազըլմըշ օլ- 31
տուղու կիպի , էօյիւնէն՝ Տ ատպտա էօ-
յիւնսիւն :

ՊԱՊ Բ

1 Վ է պէն՝ եա՛ գարնտաշլար՝ Ալլա-
հըն չէհատէթինի սիզէ խաբէր վէրմէյէ
սիզէ կէլտիյիմճէ , աէօզ եա ի՛լմ ա՛զա-
2 մէթի իլէ կէլմէտիմ : Չ իրա ատանըզ-
ատա հիչ պիր չէյլէ միւնասիպ կէօր-
մէտիմ , իլլա Յիսուս Քրիստոսու՝ օնու
3 տախի խաչա չըգարըլմըշը : Վէ պէն եա-
նընըզատա զայի՛ֆլիք իլէ վէ գօրգու իլէ
4 հէմ չօք տիթրէմէք իլէ օլտում : Վէ
աէօզլեմի՛մ վ ազըմատըմ ի՛լմինէն գան-
մըզըմը աէօզլէրի իլէ տէյիլ՝ իլլա Քու
5 վէ գուվվէթ խաչաթը իլէ իտի : Թա քի
իմանընըզ ատէմլէր ի՛լմի իլէ տէյիլ իլ-
6 լա Ալլահըն գուվվէթի իլէ օլա : Ա՛մմա
քեամիլլէրինն արատընտա ի՛լմ աէօյլէրիզ՝
լաքին պու ա՛սիրին՝ եախօտ պու ա՛սի-
րին իպթալ օլունուր հիւքիւմտարլարը-
7 նըն ի՛լմինի տէյիլ . Իլլա սըրըտա կիզ-
լէնմիշ օլան Ալլահըն ի՛լմինի աէօյլէրիզ ,
քի Ալլահ օնու ի՛զլէթիմիզ իչինն էզէլ-
8 աէն թաագուիր էյլէտի . Քի օնու՝ պու
ա՛սիրին հիւքիւմտարլարընըն հիչ պիրի
պիլմէտի . զիրա էյէր պիլսէլէր իտի ,
Ճէլալին Քա պըլընը խաչա չըգարմազլար
9 իտի : Լաքին եազըլմըշ օլտուղու կիպի՝
Ալլահըն քէնտինի սէվէնլէրէ հազըրլա-

տըլը էյլէր՝ կէօզ կէօրմէմիշ վէ գուլաք
իշիթմէմէ շ վէ ատէմին ֆիքրինէ կէլմէ-
միշ էյլէր տիր : Ամմա Ալլահ օնլարը 10
պիզէ Րուհու վասիթասի իլէ աշիքեար
էյլէտի . զիրա Րուհ հէր շէյի՝ Ալլա-
հըն ատրինլիքլէրինի տախի Թէֆթիշ է-
տէր : Չ՚իրա ատէմլէրատէն՝ ատէմին 11
էյլէրինի հա՞նկըսը ալիւր՝ ծնատա սա-
քին օլան ատէմ Րուհունատան մա՛տա .
պուն ձիլէյին Ալլահըն էյլէրինի տախի
հիչ ֆիյնէ պիլմէզ՝ Ալլահըն Րուհուն-
ատան մա՛տա : Պիզ իսէ ատիւնէատանըն 12
Րուհունու աշմաատըզ , իլլա Ալլահատան
օլան Րուհու , Թա քի՝ Ալլահատան պի-
զէ պուղուշմատըզ էյլէրի պիլէ իմ . զի 13
ծնըատը հէմ ատէյլէրիզ՝ ատէյլ ատէմ՚ի-
մինին էյրէնմատի սէօզլէր իլէ՝ իլլա
Ա՚զիզ Րուհուն էյրէնմատի ֆէօզլէր ի-
լէ , վէ Րուհատի էյլէրի՝ Րուհատիլէր
իլէ Րուպատ էտէրիզ : Նպալին նէֆսատանի 14
ատէմ՝ Ալլահըն Րուհունուն էյլէր նի
գապուլ էնմէզ . զիրա օնա տիվանէլիք
կէօրիւնիւր , վէ անկլամատը գապիր
ատէյլատիր . չիւն քի Րուհատիմ՚ն Թէֆ-
թիշ օլար : Ամմա Րուհատի քիմսէ՝ հէր 15
շէյի Թէֆթիշ էտէր , վէ քէնտիսի հիչ
պիրինատէն Թէֆթիշ օլունմազ : Չ՚իրա 16
Րատպըն ֆիքրինի քի՞մ պիլիւր , քի օնա
էյրէտէ . ամմա պիզտէ Քրիստոսուն
Ֆիքրի վար :

ՊԱՊ Գ.

1 Ա՚յ պէն ես՝ գարնատաշլար՝ պիզ-
դուհանիլէր կիսի պէօյլէմէյէ գատիր
օլմատըմ , իլլա ձիհանիլէր կիսի՝ Փ-
2 րիստոստա մա՛տումլար կիսի : Սիզէ
պիւտ իչլիտիմ , վէ պէյիլ Թատա՛մ . զի-
րա տատա գատիր պէյիլիտինիզ , հէմ
չիմսի պիլէ տատա գատիր պէյիլ սինիզ :
3 Ճիւն քի տատա ձիհանիլէր պինիզ . զի-
րա արտընըզտա հատէտ վէ զավզա վէ նի-
զա՛ գլտուգձա՝ ձիհանի պէյի՞մի պի-
նիզ , վէ տատի Թարզ իւզրէ եիւրիւ-
4 մի՞զ մի պինիզ : Չ՚իրա պիրի՝ պէն պօ-
զտուն իմ , վէ զ՚այրիսի՝ պէն Ապոզ-
տուն իմ տէտիյի Թագտիրատ՝ ձիհամա-
5 նիլէր պէյի՞մի պինիզ : Իսկի պօզտա
քի՞մ՝ վէ Ապոզտա քի՞մ տիր , իլլա խըզ-
մէթքեարլար՝ քի օնլարըն վատիթատի
իլէ ինանտընըզ , հէման Րատպըն հէր
6 քէսէ վէրմէյինէ կէօրէ : պէն տիքտիմ ,
Ապոզտա տուվարտը , լաքին Ալլահ պէօ-
7 յիւթտիւ : Ճէօյլէ քի տիքէն պիր շէյ
տէյիլ տիր , վէ տուվարան պիր շէյ տէ-
յիլ տիր , իլլա պէօյիւտէն Ալլահ :
8 Ամմա տիքէն վէ տուվարան պիր տիր-
լէր , լաքին հէք պիրի՝ քէնտի զահմէ-
թինէ կէօրէ քէնտի իւզրէմինի ալտըպ

ոլը : Զ իրա պիղ Աստուած իւր պերճասիրը 9
իշխէ յինքեանէր եւ · ոչ ինչ Աստուածն էքինե-
լիայ Աստուածն պինասը սրնըղ : Աստ 10
ծոյն ապանա վէրինէն ինայէճինէ կէօրէ
ա՛լիմ մի՛մար կիսպի թէմէլ գօսաւմ , ամ-
մա իւղէրինէ զայրեսի պինա գուրար ·
վէ հէր քէս պագպան քի՝ նի՞չէ պինա
գուրար : Զ իրա գօնմուշ օլանատան մա՛ 11
սա քի օ ֆրխատոս սուր՝ հիչ քիմսէ
զայրի թէմէլ գօյամազ : Վէ հայր պիր 12
քիմսէ պու թէմէլին իւղէրինէ ալճաման՝
կիւմիւշ՝ ձեվահիր թաշլարը՝ ալաճ օճ-
լու՛ղ՝ գամըշ պինա գուրարսա , հէր քէ- 13
սին ա՛մէլի աշխէատար օլսունաճա՛գ · զինա
կինան ծոա պէհյան էատճէք սիր · չինն քի
աթէշլիէ քէնճ օլսունուր , վէ հէր պի-
րինին ա՛մէլի նէ սիրելիս օլսուղսունու
աթէշ սընոյաճագ սըր : Հայր պիր 14
քիմսէնին պինա գուրսուղու ա՛մէլի գա-
լըրսա , իւճրէթ ալաճագ սըր : Հայր 15
պիր քիմսէնին ա՛մէլի եանարսա , զարար
չէքճէք սիր· ամմա քէնտիսի աթէշտէն
կիսի գուրթուղաճագ : Պիլմէ՞զմի սինիլ 16
քի՝ սիզ Աստուածն հէյքէլի սինիզ , վէ
սիզատ Աստուածն Րուհու սաքին օլսուր :
Հայր պիր քիմսէ Աստուածն հէյքէլինի 17
պօզար իսէ , Աստուած օնու հէլաք էատ-
ճէք · զինա Աստուածն հէյքէլի ա՛զիզ
սիր , քի օ՝ սիզ սինիզ :

18 Հիչ քիմսէ քէնտինի ալատաճմասըն ·
հայր արանըզատ պիր քիմսէ պու ա՛սիր-
ատ քէ տինի ա՛լիմ զանն էտէրսէ , տի-
19 վանէ օլսուն , Թա քի ա՛լիմ օլա : Զ իրա
պու տիւնէատանըն ի՛չինի Աստուածն ի՛ն-
տինատ տիվանէզինք սիր · զինա էապըլ-
մըշ սըր · Ա՛լիմներն քէնտիլէրին ֆէր-
20 զանըզընատա Թուրքան օ սուր : Վէ
հինէ էապըճըգ փըր · Րատպ ա՛լիմներին
ֆիքրլէրինի պիլիր քի՝ պաճըլար սըր :
21 Շէօյլէ քի՝ հիչ քիմսէ սատմըէր իլէ էօ-
22 յնանմազին · Զ իրա հէր չէյ սիզին սիր ,
կէրէք զօլսա՝ կէրէք Ապդուլա՝ կէրէք Ա-
զիզ՝ կէրէք տիւնէա՝ կէրէք էօմիւր՝ կէ-
րէք էօլիւմ՝ կէրէք շինախլի չէյլէր՝ կէրէք
օլաճագ չէյլէր՝ հէփիսի սիզին սիր ,
23 սիղ տէ ֆրխատոսն սունուզ , վէ ֆր-
խատոս Աստուածն սըր :

ՊԱՂՊ Դ

1 Պիզի սիր սատմ պէօյլէ՝ էա՛նի ֆր-
խատոսն իւրզմէճքէատրսարը վէ Աստ-
ուածն սըրըսարըն վէքիլսատրճարը կիսի
2 սայըն : Իմսի գալսը քի՝ վէքիլ-
իւարճագսան մաճըսուզ օլսունան պո-
սու՛ր՝ պիր քիմսէ էմին սուլսունա :
3 Ամմա պանա՝ սիզատն էաֆսա սատմ
հիզքմիւնատէն հիզմ օլսունմասը փէք քիս-

էնէք շէյ տիր · քէնաիմ պիլէ քէնաիմի
հիւքմ էթմէմ : Զիրա քէնաիմանէ պիր
լթապխրաթ պիլմէմ իսէ տէ , պուննուն
իլէ քէնաիմի սաաթը չըգարմամ · ամ-
մա պէնի հիւքմ էտէն՝ Բապպ տըր :
Ամոի վաղըթտան էվվէլ հիչ պիր շէյ
հիւքմ էթմէն , թա Բապպ կէչէնէտէք ,
քի օ՝ հէմ գարանլըղըն կիզլի շէյլէրի-
նի ըշըղա չըգարաճագ , հէմ եէրքէ-
լէրին թէասիրլէրինի աշիքեար է-
ատճէք · վէ օ գէմանն հէր քէսին մէտ-
հի Ալլահտան օլաճագ :

Վէ պուննլարըն ոլղին իչինն՝ եա՛ գա-
րընտաշլար՝ քէնաիմէ վէ Ապոլոսա թէմ-
ոլ էթմէյի · Թա քի էմնալիմիզտէն՝
եաղըմլըղ օլանտան զիյատ ֆիքր էթ-
մէմէյի էյլէնէմէյինիզ , քի պիրինիզ
պիրինի իչինն ղայրի քիմսէյէ գարշը
քոպարլէնմէյէ : Զիրա սէնի ֆարզըմ
էտէն՝ քիմ տիր · վէ անտան նէ՞ վար
քի՝ օնու աչմաղըզ օլսաըն · վէ էյէր
ալըրն իսէ , նի՞չինն աչմաղըզ կիպի է-
յէնիլմէսինն :

Ա՛րթըգ տոյմուշ սունուզ , արթըգ
զէննկինլէմէինիզ , պիզիզ վաատիշան օ-
սունուզ · վէ քեաշքի վաատիշան օլայ-
ալընըզ , քի պիզ տահի սիզին իլէ պէ-
րապէր վաատիշաղըզ սիւրէլիմ : Զիրա
զանն էտէրիմ քի՝ Ալլահ պիզ տուաք-

եալարը էտնա քիմսէյէր՝ էօլիւմէ
հիւքմ օլմուշտուր կիպի կէօսթէրտի · չիւն
քի տիւնեայա՝ հէմ մէլէքլէրէ հէմ ա-
տէմլէրէ՝ սէյրան օլտուգ : Պիզ Փրիս-
տոս իչիւն սիւլանէ իզ , տմմա սիզ՝
Փրիստոստա ա՛գըլը պընըզ սիզ զա՛յիֆ
իզ , լաքին սիզ գաւլվէթլի սինիզ · սիզ
ի՛զզէթլի սինիզ , լաքին սիզ բաղպէթ-
սիզ իզ : Շիմտիքի սաա՛թտէք հէմ
աճլըգ հէմ սուսուզլուգ չէքէրիզ , հէմ
չրփլագ գալըրըզ , հէմ սէօյիւլիւբիւզ ,
հէմ սուրտպընըզ օլուրուզ · Հէմ քէնտի
էլլէրիմիզ իլէ իշլէյէրէք զահմէթ չէ-
քէրիզ · սէօյիւլտիյիմիզտէ՝ խայր
սուա՝ էտէրիզ · գօվտանտըղըմըզտա՝
թէհամմիւլ էտէրիզ · Չէմմ օլսունաւ-
ղումուզտա՝ եալվարըրըզ · չիմտիյէտէք
սիւնեանըն սիւփրիւնթիւսիւ՝ Ճիւմլէ-
նին գաղընթըրը կիպի օլսուգ : Պուն-
լարը՝ սիզլի ուղթանտըրմագ իչիւն եազ-
մայօրում , իլլա աէվկիւլիւ էվսատլա-
րըմ կիպի նատիհաթ էտէրիմ : Զիրա
էյէր Փրիստոստա օն պին խօճանըզ օլ-
սա տէ՝ չօգ փէտէրլէրինիզ եօգ սուր ·
զիրա սիզի՝ Փրիստոս Յիսուստա աւե-
տարանըն վասիթասի իլէ պէն տօղուր-
տում : Իմտի սիզէ եալվարըրըմ , պա-
նա պէնիգզէր օլուն : Սիզէ աէվկիւլիւ
վէ Բապպտա էմին էվսատըմ օլան Տէ-

մոթէոսու պուննուն իչնուն կէօնտէրմիմ, քի օ սիզէ, Քրիստոստա օլան եօլլարըմըզ խաթըրընըզա կէթիրէճէք, նիճէ քի հէր եէրտե հէր քիլնասատ
18 Թա՛լիմ էտէրիմ։ Վէ սիզէ կէլմէյէճէ-
յիմ կիսի՝ պա՛զը քիմսէլէր քիպիրլէնմիլէր։
19 Ամմա էյէր Րասպըն միւրաթ-
ը օլուրսա, Թէզ սիզէ կէլէճէյիմ, վէ քիպիրլէրին՝ ասէյիլ սէօզլիւնիւ՝ իլ-
20 լա գուվվէթինի անլայաճալըմ։ Զի-
րա Ալլահըն փոտիշահլըղը սէօզ իլէ
21 տէյիլ՝ իլսա գուվվէթ իլէ ոիր։ Նէ՞
խաթէր սինիզ, սիզէ տէյնէ՞ք իլէ մի
կէթիյիմ, էօխսա մուհտաջէթ իլէ վէ եավաշլըղ բուհու իլէ։

ՊԱՂՊ Ե

Վաչեասէվի՝ արանըզտա զինա իչ-
1 միլէր, վէ սէյլէ զինա քի՝ Թայֆէ-
լէրտե պիլէ եօք սուր, եա՛նի սիր
քիմսէ պաղասընըն գարըսընը Թու-
2 Թայօր։ Վէ սիզ քիտիրլէնմիշսինիզ,
վէ պախտուսու եաս չէքմէսինիզ, Թա
քի պու ա՛մէլի էտէն՝ սիզինն արանըզ-
3 ատան կիտէրիլէ։ Զիրա սէն Թէնիմ
իլէ սիզտէն ուզաղ խէմ տէ՝ բուհտան
իլէ եանընըզտա կիսի օլտուղումատան,
հալա եանընըզտա կիսի՝ ճայիղ կէօր-

միւմ քի՝ պու շէյի սէօյլէ իլէ կէն
4 քիմսէյի, Րասպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն ատը իլէ սիզ հէմ պէնիմ բու-
5 հում ճէմ՝ օլուպ՝ Րասպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն գուվվէթի իլէ սէօյլէ
քիմսէյի Թէնին հէլաքի էյլիւն՝ շէյ Թա-
նա Թէսլիմ էտէսինիզ, քի Րասպ Յի-
սուսուն կիւնիւնտէ բուհ խէլասա պու-
6 լա։ Սիզին էօյիւնմէնիզ էյի տէյիլ սիր-
պիլմէզլիխինիզ քի՝ ազ մայա պէհԹիւն
7 խամուրու մայա ար։ Էսկի մայալը կի-
տէրին, քի եէնի խամուր օլասըղըզ,
նիճէ քի խամուրտուզ տուռնուզ։ չիւն
քի պահէքիմիզ Քրիստոս՝ պիզիմ իչիւն
8 գուրպան օլունմուշ։ Իմտի պայրամ
էտէլիմ, տէյիլ էսկի մայա իլէ վէ տէ-
յիլ քէօԹիլիքլէ վէ եարամազլըղ մա-
յասը իլէ՝ իլսա խուլուսի փոյք վէ հէր-
9 չէքլիք խամուրսուզուս իլէ։ Սիզէ մէք-
Թիւպտէ եազըլմըշ քի՝ զինաքեարլար
10 իլէ գարըշմայասընըզ։ Վէ էլպէթԹէ՝
պու սիւնեաննըն զինաքեարլարը իլէ
եա Թամահքեարլար իլէ եա գափըշը-
լար իլէ եա փուԹիփէրէսլէր իլէ տէ-
յիլ։ չիւն քի էօյլէ օլսա, սիզէ պու
11 սիւնեաատան չըղմազ լազըմ կէլիր։ Ամ-
մա հալա սիզէ եազըլմ քի՝ գարըշմա-
յասընըզ, էյէր գարնտաշ անկըլան
պիր քիմսէ զինաքեար եա Թամահքեար

եա փուռթփէրէսի եա սէօյիւճիւ եա
սէքրի եա գափըճը օլուրսա , պէօյլէ
քիմսէ իլէ պէրապէր թասա՛մ սիլէ
էէմէյէսինիզ : Ջիւրա պանա նէ՞քի՝ սի- 12
շարըքի քիմսէլէրի սահի հիւքմ էտէ-
յիմ . իչէրիքի քիմսէլէրի սիզ հիւքմէ՞թ-
մէյօրմուսունուզ : Ամմա սէշարըքի քիմ- 13
սէլէրի Ալլահ հիւքմ էտէր . իմտի եարա-
մազը քէնտի արանըզտան կիտէրէսինիզ :

ՊԱՊ Ջ

Սլոզսէն պիր քիմսէնին զայրիսի իլէ 1
պիր մասլահաթը օլուրսա , ա՛զիզլէրին
էօնիւնտէ սէյիլ իլա նահապլարըն էօ-
նիւնտէ մուհապէմէ օլմազտա ճէհաբէթ
էտի՞ր մի : Փիլմի՞զմի սինիզ քի սիւն- 2
հանըն չէրաա՛թըը ա՛զիզլէր կէօրէ-
ճէք . վէ էյէր սիւնհանըն չէրաա՛թը
սիզսէն կէօրիւլմէսէ , էն քիւչիւք մաս-
լահաթլարըն չէրաա՛թընը կէօրմէյէ
զայըդ սէյի՞լ մի սինիզ : Փիլմի՞զմի սի- 3
նիզ քի ժէնքէլէրին չէրաա՛թընը կէօ-
րէճէյիզ . գա՞նաէ գալը պու է՛օմ-
րիւն չէյլէրինին : Իմտի էյէր պու է՛օմ- 4
րէ սայլը մուհապէմէլէրինիզ վար իսէ ,
քիլնասաէ խօր կէօրիւլմիւշ քիմսէլէրի՞
մի օղուրտուր սունուզ : Ուղհանասը- 5
նըզ սէյլէրիմ . պո՞ւնճլէյէյին

մի սրանըզտա հիչ պիր ա՛լիմ քիմսէ
եօք սուր քի՝ գարնտաշլարընըն սրա-
սընտա չէրաա՛թ կէօրմէյէ գասըր օլա :
6 Ի՛սքին գարնտաշ գարնտաշլէ մուհա-
քէմէ օլուր , պու տահի իմանըզլարըն
7 հուզուրունտա : Իմտի հալա սիւնհիւն
սիւնհիւնէ սիզէ գասաճաթ սըզը քի՝
պիրի սիրինիզ իլէ տա՛վալարընըզ վար .
նի՞չիւն ֆիլ վագի՛ նահապլարա գաթ-
մազ սընըզ . նի՞չիւն ֆիլ վագի՛ էքսիք-
8 լիք չէքմէյէ գայիլ օլմազ սընըզ : Իլա
քէնտինիզ նահապլըգ էտէր սինիզ , վէ
էքսիքլիք կէնիրլէր սինիզ , պունու տա-
9 հի գարնտաշլարա էէտէր սինիզ : Նօհտա
սիզմի՞զմի սինիզ քի՝ նահապ քիմսէլէր՝
Ալլահըն փհահիշահ ըզընտա վարի՛ս օլմա-
յահճաղլար . ալտանմահ , կէրէք ֆա-
հիշէլէր կէրէք փուռթփէրէսիլէր կէրէք
զինահքեարլար կէրէք մուխէննէսլէր կէ-
10 րէք լութիլէր կէրէք խըրսըզլար կէ-
րէք թահա՛քեարլար կէրէք պէյրիլէր
կէրէք սէօյիճիլէր կէրէք գափըճըլար՝
Ալլահըն փհահիշահըզընտա վարի՛ս օլմա-
11 յահճաղլար : Վէ սա՛զըլարընըզ պէօյ-
լէ խահինիզ . ըսքին Րապպ Յիսուսան
սար իլէ վէ Ալլահըմըզըն Րուհու իլէ
եապդանըլըզ , ըսքին ա՛զիզլէնահինիզ
ըսքին սատըգլահահընըզ :
12 Վահա հէր ճէյ ճայիզ սէր , ամմա

հա՛ր չէյ Փայխուէլն ոէյիլ · պանա հէր
չէյ Ճայիզ տիր , առնա ոէն հիչ պիր չէ-
յէ թաոպի՛ օլուռնայաճաղըմ : Թաո՛մ 13
լար գարըն իչինն՝ վէ գարըն թաո՛մլար
իչինն տիր · առնա Ալլահ՝ հէմ օնու
հէմ օնլարը խալխա էտէճէք տիր · լա-
քին թէն Փահիշլիք իչինն ոէյիլ՝ իլա
Ւատպ իչինն տիր , վէ Ւատպ թէն ի-
չինն տիր : Վէ Ալլահ՝ հէմ Ւատպը 14
տիրիլմէտի , հէմ պիզլ քէնտի գուվվէ-
թի իլէ տիրիլտէճէք տիր : Պիլմե՞զմի սի- 15
նիզ քի՝ Թէնէրինիզ Փրիատտուն ա՛-
զալարը տըր · իման Փրիատտուն ա՛զա-
լարընը ալտ՝ Փահիշէ՛ ա՛զալարը մը է-
տէյիմ · հաշա : Ըօխսա պիլմե՞զմի սի- 16
նիզ քի՝ Փահիշէյէ եամըշան՝ պիր թէն
տիր · չինն քի տէր · Էքինի պիր թէն
օլաճաղըտր : Ամմա Ւատպա եամըշան՝ 17
պիր բուհ տուր : Փահիշլիքտէն գաչըն · 18
առէմ հէր նէ կիւնահ էտէրսէ , փէնփէ
թէննինտէն ալըտրը տըր · առնա գլնա
էտէն՝ քէնտի թէննինէ կիւնահ էտէր :
Ըօխսա պիլմե՞զմի սինիզ քի թէննինիզ՝ 19
Ալլահտան մահէք օլտուղտունուզ սիզտէ
օլան՝ գլնզ Ւուհտուն հէյբէթլի տիր , վէ
քէնտինէրինիզին առէյէ սինիզ : Ձինն 20
քի պահա լէ՛ տաթտուն ալընտընըզ ·
իման թէննինիզ լէ՛ վէ Ւուհտունուզ լէ՛
Ալլահը ի՛գզիթէյէյին , քի ծնըտր Ալլա-
հըն տըր :

ԳԱԳ Ի

1 Վէ պանա եազտըգլարընըզ խուս-
տուտունտա՝ առէմ հէյի տիր քի գարը-
2 յա ոօգանմայա : Ամմա գինաչար ա-
պպինտէն՝ հէր քէսին քէնտի գարը-
սը օլտուն , վէ հէր գարընդըն գօճասը
3 օլտուն : Գօճա՝ գարըսընտա պրճլտ
օլտուղտու չէ՛յի էտտա հէթսին , հէմ քէ-
զալըք գարը տախի քէնտի գօճասընտա :
4 Գարը քէնտի թէննինէ հիւքիւմէթ էթ-
մէզ՝ իլտա գօճասը · հէմ քէզալըք գօ-
ճա տախի քէնտի թէննինէ հիւքիւմէթ
5 էթմէզ՝ իլտա գարըսը : Պիրի պիրինիզի
մահրում գօսան , մէյէր քի ի՛պրահէ-
թէ վահիթընըզ օլմազ իչինն՝ պիր գէ-
մանէտէք սէօզ պիրլիյէ իլէ օ՛ա · վէ
էինէ պիր էէրտէ օլուն , թաո՛ քի քէն-
տինիզի զարէթ էթմէմէնիզ իչինն՝ չէ՛յ-
6 թան սիզէ իտլա վէրմէյէ : Վէ պու-
նու՝ իճնտէզի էտտըգ սէօյլէրիմ , վէ
7 տէյիլ թէննալտ էտտըգ : Ձէքա իտթէ-
րիմ քի՝ հէմ առէմէր պէն քէնտիմ
հինալ օլտըգ · իտթին քէմինին չէ՛յէ՛
քէմինին պէ՛յէ՛ հէր պիրինին Ալլահ-
ման պիր մահտուս պահչէյի վար :
8 Ամմա էվէնն՝ մէմլէքէթ վէ տուլ գարըտա-
րա տիրիմ քի օնտատա՝ էյէր պէնիմ

օլտուղում կինպի գալըրլարսա՝ էյի ոխը :
Ամմա էյէր քէնտիլէրինի զապթ էտէ- 9
մէղէրսէ , էվլէնմանընէր · զնրա էվլէն-
մէք՝ ամէէլէնմէքտաէն էյի ոխը : Լա- 10
քին էվլի քիմսէլէրէ թէնպիհ էտէ-
րիմ , ուէյիլ պէն՝ ելա Ղասպ , քի
գարը՝ գօճասընտան այրըլմայա , (վէ 11
էյէր այրըլըրսա տախի էվլէնմէմիշ
գալսըն , եախօտ գօճասը իլէ պարըշ-
սըն ,) էրքէք տախի գարըյը պրագ-
մայա : Ամմա պագի գալան քիմսէլէ- 12
րէ պէն աէրիմ՝՝ տէյիլ Ղասպ · է-
յէր ոխը գարնտաշըն իմանընըզ գարը-
սը վար տէ՝ օ օնուն իլէ պէրապէր սա-
քին օլմազա բազի իսէ , օնու պրագ-
մասըն : Պիր գարընըն տախի իմանընըզ 13
գօճասը օլուր տա՝ օ օնուն իլէ պէրա-
պէր սաքին օլմազա բազի իսէ , օնու
պրագմասըն : Զէրա իմանընըզ օլան գօ- 14
ճա՝գարընըն վասիէթասի իլէ ա՛զիզլէնիր,
վէ իմանընըզ օլան գարը գօճանընն վասի-
էթասի իլէ ազիզլէնիր · զնրա էօյլէ օլմասա՝
չօճուգլարընըզ մաբուսար օլուրլար իսի ,
ամմա չիմսի ա՛զիզ ոխրլէր : Ամմա էյէր 15
իմանընըզ օլան այրըլըրսա , այրըլսըն ·
գարնտաշ եախօտ գընզգարնտաշ պէօյլէ
չէյլէրտէ գուզլուգա պաղլանմամըշ ոխր-
լաքին Ալլահ պիզի սէվսէյէ տա՛վէթ
էյլէմի : Զէրա նէ՞ պիլիրսին էտ՛ գա- 16

րը՝ պէլքի գօճանը գուրթարտընճագ սըն-
եախօտ նէ՞ պիլիրսին էտ՛ գօճա՝ պէլքի
17 գարընը խէլաս էտէճէք սին : Ֆագաթ
Ղասպ հէր քէս նիճէ գըսմէթ էթսի
խա՝ հէր քէսի Ալլահ նիճէ տա՛վէթ
էթսի խա , էօյլէ էնըրիւսին · վէ պուն-
ճինէյին հէվ քինսալէրտէ թէնպիհ է-
տէրիմ :
18 Պիր քիմսէ սիւննէթլի՞ մի տա՛վէթ
օլուննուս , սիւննէթսիզլէնմէսին · պիր
քիմսէ սիւննէթսիզլիքտէ՞ մի տա՛վէթ
19 օլուննուս , սիւննէթլէնմէսին : Սիւն-
նէթ հէչ պիր շէյ տէյիլ տիր , վէ սիւն-
նէթսիզլիք հէչ պիր շէյ տէյիլ տիր ,
ելա Ալլահըն թէնպիհլէրինին սոզլան-
20 մասը : Հէր քէս՝ տա՛վէթ օլուննուզտա
21 տա՛վէթտէ գալսըն : Գո՞ւլ մու տա՛վէթ
օլուննուն , Համճէթին օլմասըն · լսքին
էյէր ա՛զատ օլունմասա գատիր իսէն ,
22 տահա էյի պուննս էլէ կէթիր : Զէրա
Ղասպտա տա՛վէթ օլունան գուլ՝ Ղասպ-
պըն ազատլըսը տըր · քէզալիք տա՛վէթ
օլունան ա՛զատը՝ Քրիստոսուն գուլու
23 սուր : Պահա իլէ սաթուն ալընմընըզ ,
24 ինսան գուլլարը օլման : Հէր քէս՝ եա՛
գարնտաշլար՝ նէտէ տա՛վէթ օլուննուս
խէ , Ալլահըն ի՛նանմընէ՝ օնուս գալսըն:
25 Վէ պէքրէլէր խուսուսունտա՝ Ղասպ-
սան թէնպիհիմ եօք սուր . ամմա պէն

Բաղպատան էմին օլմազա մէրհամէթ
պուրմուշ մէգամընաա՝ ըէյ վէրիրիմ։
Եմախ զանն էտէրիմ քի՝ հազըր օլան զէ- 26
բուբէթին սէալէպինաէն պու էյի տիր
քի՝ աստմէ պէօյլէ գալմազ խայըրըը
սըը։ Գ.ալըըա պազը՞մը սըն, էօ- 27
զինէզէք պրաամա · գալըըան էօզինէզ
մի՞ էշմիւսիէն, գալը պրաամա։ Ամմա 28
էվէննաէն ատ՝ կիւնահ էթմէզէն, վէ
պէքրէ էվէննաէ՝ կիւնահ էթմէզ · լաքին
պէօյլէ քիմսէէրին թէնաէ սըզընթըըա-
ը օլաձագ, պէն խաբ սիզի էսիրկէրիմ։
Վէ պուընու սէօյլէրիմ՝ էա՛ գարնաաշխը 29
քի՝ վազըթ տաբաըը · գալը քի գալըըա-
ը օլանըար տախի՝ գաբըը օլմայանըար կի-
պի օլաուն · Վէ ազըայանըար ազաամա- 30
յանըար կիւսի՝ վէ սէվինէննէրը սէվինմէ-
յէննէրը կիւսի՝ վէ տաթաուն ալանըար մա-
ւնք օլմայանըար կիւսի օլաուռնըար · Հէմ 31
պու ախունեայը գուշանանըար՝ օնու քէօ-
թիւյէ գուշանմայանըար կիւսի օլաուն-
ըար · զիրա պու ախունեանըն չէքըլ կէ-
չէը։ Գէն խաբ խաթէրիմ քի՝ սիզ գայ 32
գուսուզ օլասընըզ · էվէի օլմայան քիմ-
սէ Բաղպա խոշ կէօրիւննէք իչինն՝ Բաղ-
պըն չէյէրի հազըրնա գայըու չէքէը ·
Ամմա էվէննէյէ օլան՝ գաբըը յա խոշ կէօ- 33
րիւննէք իչինն՝ ախունեանըն չէյէրի
հազըրնա գայըու չէքէը։ Գաբը իչէ 34

Բաղպատան էմին օլմազա մէրհամէթ
պուրմուշ մէգամընաա՝ ըէյ վէրիրիմ։
Եմախ զանն էտէրիմ քի՝ հազըր օլան զէ- 26
բուբէթին սէալէպինաէն պու էյի տիր
քի՝ աստմէ պէօյլէ գալմազ խայըրըը
սըը։ Գ.ալըըա պազը՞մը սըն, էօ- 27
զինէզէք պրաամա · գալըըան էօզինէզ
մի՞ էշմիւսիէն, գալը պրաամա։ Ամմա 28
էվէննաէն ատ՝ կիւնահ էթմէզէն, վէ
պէքրէ էվէննաէ՝ կիւնահ էթմէզ · լաքին
պէօյլէ քիմսէէրին թէնաէ սըզընթըըա-
ը օլաձագ, պէն խաբ սիզի էսիրկէրիմ։
Վէ պուընու սէօյլէրիմ՝ էա՛ գարնաաշխը 29
քի՝ վազըթ տաբաըը · գալը քի գալըըա-
ը օլանըար տախի՝ գաբըը օլմայանըար կի-
պի օլաուն · Վէ ազըայանըար ազաամա- 30
յանըար կիւսի՝ վէ սէվինէննէրը սէվինմէ-
յէննէրը կիւսի՝ վէ տաթաուն ալանըար մա-
ւնք օլմայանըար կիւսի օլաուռնըար · Հէմ 31
պու ախունեայը գուշանանըար՝ օնու քէօ-
թիւյէ գուշանմայանըար կիւսի օլաուն-
ըար · զիրա պու ախունեանըն չէքըլ կէ-
չէը։ Գէն խաբ խաթէրիմ քի՝ սիզ գայ 32
գուսուզ օլասընըզ · էվէի օլմայան քիմ-
սէ Բաղպա խոշ կէօրիւննէք իչինն՝ Բաղ-
պըն չէյէրի հազըրնա գայըու չէքէը ·
Ամմա էվէննէյէ օլան՝ գաբըը յա խոշ կէօ- 33
րիւննէք իչինն՝ ախունեանըն չէյէրի
հազըրնա գայըու չէքէը։ Գաբը իչէ 34

պէքրէնին փէրգի վար · էվէննէյէ օլան՝
թէննէզ վէ բուհճա ա՛զըզ օլա տէյիւ՝
Բաղպըն չէյէրի հազըրնա գայըու չէ-
քէը · ամմա էվէննէյէ օլան՝ գօճայա խոշ
կէօրիւննէք իչինն՝ ախունեանըն չէյէրի
35 հազըրնա գայըու չէքէը։ Վէ պուընու՝
սիզին քէնաի փայխաէնիզ իչինն աէօյլէ-
րիմ · տէյիւ քի իւզէրինիզէ քէմիէնա ա-
թայըմ, իլա Բաղպա հիւանի սուրէթ
իլէ պայրէսիզ միւլազիմէթ էտէմինիզ։
36 Ամմա էյէը պիր քիմսէ քէնաի պէքրէնին
իչինն՝ եաշաա կէչկին օլմասը ա՛յրըպ օլուր
զանն էտէրսէ, վէ պէօյլէ օլմազ լազըմ
իսէ, նէ խաթէրսէ էթմէին, կիւնահ էթ-
37 մէզ · էվէննէյինլէր։ Ամմա քիմ քի ևիւ-
րէքաէ գավի սուրսուրսա, մէճպուր
սէյիւլէքէն, վէ քէնաի իրաաէթի էչին-
սէ լէքէն, վէ ևիւրէյինաէ պուընու միւ-
նասիպ կէօրսէ քի՝ քէնաի պէքրէնին
38 սագլայա, էյի էտէր։ Շէօյլէ քի էվ-
լէննէրէն սէ էյի էտէր, էվլէնմէյէն
սէ սահա էյի էտէր։
39 Գաբը գօճասը իլէ սաղ օլսուգճա՝ նօ-
մօս իլէ սաղը սըը · ամմա էյէր գօ-
ճասը վէֆաթ էտէրսէ, հանկը գօճա-
յա վարմազ խաթէրսէ՝ ա՛զատ սըը,
40 Ֆաւգաթ Բաղպա իլէ օլսուն։ Ամմա սա-
հա զիյատէ նէ մուժըսու օնա քի՝ էյէր
պէնիմ ըէյիմ իւզէ էօյլէ գալըըսա · վէ

ակմ , լաքին սիզէ էլակէթ ատափէալ իմ·
զ'իրա առաքեալըլըմըն միւհիւրիւ
Բապատա սիզ սինիզ : պէնի թէֆթիշ 3
էտէնլէրէ ձէվապըմ պու տուր · ԵԷմէ-
յէ վէ իշմէյէ հիւքիւմէթիմիզ եօ՞ք մու : 4
պագի առաքեալլար՝ վէ Բապալըն գա-
ըընտաշըալը՝ վէ կեփաս կիսկի տանի՝ 5
գըզ գարնատաշ գարը ակրատակր կէզտիր-
մէյէ հիւքիւմէթիմիզ եօ՞ք մու : Ըօխատա 6
եալընըզ պանա վէ Իոաոանոաբատաս՝ մը
լուխատաթ եօք՝ քի իշլէմէյէլիմ : Փէնտէ 7
մատրաֆը նէ՞ հիչ ձէննէյէ կիտէն օլա՞ր
մու · քի՞մ պատ տէքէր տէ՝ տնուն մահ-
տուզնատան եէմէզ · եօխատա քի՞մ տիւ-
րիւ կիւաէր տէ՝ տիբրիւնիւն տիւտիւն-
ուէն եէմէզ · Պուննարը տատ՞մճճ մի 8
պէօյէրիմ · եօխատա նօսնա տապի պուն-
ըարը տէմե՞զմի : Զիրա Մովսէսին նօ- 9
մնուննատա եաղըըմըզ տըր · Խարման տէօ-
յէն էօքիւզիւն ատղընը պատըատայատըն-
էօքիւզըէր իչիւն Ալատըն հատէթի՞ մի :
Ըօխատա հէր վէճճ նէ՞ պիզի՞մ իչիւն մի 10
պէօյէրը · չնուն քի պիզիմ իչիւն եաղը-
ատը քի՞ չինֆի տիւրէն նէմատ նէ՞ տիւրմէ-
յէ կէրէք տիր · վէ խարման տէօյէն՝
նէմատ նէ՞ էփէ էֆ՝ նէմինիւնատէն հիւատ-
ատար օլա : Ընյէր պիզ պիզէ րուհանի 11
չէյէրի էքատէք իսէ , տիզատէն Հիսանանի
չէ յէրի պիչէրատէք՝ պէօյնէք չէ՞յ մի : Ը- 12

յէր նէզէրինիզէ պու հիւքիւմէթատէն
ատյրնէրի հիսաէտատրատար իսէ , պիզ տա-
հա զիյատէ օլմատը տէյի՞ մի նէզ · լա-
քին պու հիւքիւմէթի գուզլանմատըզ ,
նէտա հէր չէյէ թէհհամմիւլ էտէրիզ ,
Թա քի Ֆրիատոսան ատեատարանընա
13 պիր վէճճ նէ՞ մանի՞ օլմայատըմ : Պէնմէ՞զ-
մի սինիզ քի՝ հէյքէլին նէզէրինատէ իշ-
լէյէնլէր հէյքէտատէն եէրլէր , չէ մէզ-
պահը պէքլէյէնլէր՝ մէզպահան հիսաէ
14 պէրատար : Բապա տապի պէօյէչճէ՝ Ատե-
ատարանը վ'ապ էտէնլէր ատեատարանտան
15 կէչինէնլէր տէյիւ Թանզիմէյէչէտ : Ատ-
մա պէն պէօյէչ չէյէրին հիչ պիրինի
գուզլանմատըմ · վէ պու չէյէրի՝ պէն-
տէ պէօյէչ օլսուն տէյիւ եաղմատըմ ·
զիրա պանա՝ պիր քիմսէ նէֆթիխատրըմը
պօշա չըգարմագտան իսէ՝ հօլմէսի տա-
16 հա էյի տիր : Զիրա էյէր ատեատարանը
վ'ապ էտէրսէմ , պանա նէֆթիխատ տէ-
յիւ տիր , չնուն քի իւզէրիմէ Ֆարզ տըր ,
վէ էյէր ատեատարանը վ'ապ էթմէզսէմ ,
17 վայ պանա : Զիրա էյէր պուննու իրա-
տէթիմճէ էտէրսէմ , իւճրէթիմ օլուր ·
էյէր իրատէթսիզ տէ էտէրսէմ , պանա
պու չէյին նատարէսի ըսմարլանմըշ տըր :
18 Իմտի իւճրէթիմնէ՞ օլուր · ատեատարա-
նը վ'ապ էթտիյիմտէ՝ Ֆրիատոսան ա-
ատեատարանըը մատրաֆըզ էտէյիմ , Թա

տըլար : Հէմ զինա էթմէյէլիմ, նիձէ 8
քի ծնլարտան պա՛զըլարը զինա էթտի-
լէր , վէ պիր կիւնտէ կէլիրմի իւչ պին
քիմսէ տիւշմիւ : Հէմ փրնատուԹէձ 9
րիւպէ էթմէյէլիմ , նիձէ քի ծնլարտան
պա՛զըլարը տախի Թէձրիւպէ էթտիլէր,
վէ եըլանլարտան հէլաք օլունտուլար :
Հէմ մըրըլտանման , նիձէ ծնլարտան 10
պա՛զըլարը տախի մըրըլտանտըլար , վէ
Թէլէֆ խոճայընըն հէլաք օլունտուլար :
Իման պունլարըն Ձիւմլէսի ծնլարա իսկ- 11
րէԹ էյլիւն վադի՛ օլուրլար իտի . վէ
պիզ տէվլէրին ասնունա էէթիչէնլէրին
նասիհաԹը իյլիւն եադըլար : Շէյլէ քի՝ 12
քէնտինի տուրտուր զանն էտէն՝ սապըն-
սըն քի տիւշմէսին : Սիզէ ինանի ՐէՁ- 13
րէ՞պէտէն մա՛տա պիր ԹէՁրիւպէ վադի՛
օլմատը . ամմա Ալլահ էմին տիր քի՝ օ
սիզի գատիր օլտուղունուզտան ղիյատէ
ԹէՁրիւպէ օլունմատա գօմայաՁադ , իլ-
լա սիզ Թէհամմիլ էթմէյէ գատիր օլ-
մադ իյլիւն՝ ԹէՁրիւպէ իլէ խէլտը տա-
խի վէրէՁէք :

Պունտան իյլիւն՝ եա՛ սէվկիւլիւլէրիմ՝ 14
վուԹմէկէրէսԹիկտաէն գաչըն : Ադըլը- 15
լարա կիւպի սէօյլէրիմ . սէօյլէտիյիմի
քէնտինիզ փէրզ էտին : Միւսարէքէէ- 16
սիյիմիզ պէրէքէԹին գատէհ՝ Փրնա-
տուսն գանընըն իէհապլըղը տէյի՞լ մի .

փարէէտիյիմիզ էքմէք՝ Փրնատուսն
17 ԹէնէՀին իէհապլըղը տէյի՞լ մի : Ձիւն
քի պիզ ջօգ էքէն , պիր էքմէք՝ պիր Թէն
իզ . զիրա հէվկիմիզ օլ պիր էքմէքտէն
18 հիսէտսըզ օլուրուզ : Թէնձէ Իսրայէէլ
պապըն . գուրպանլարը եէյհնէլէր՝ մէզ-
պահըն հիսէտսըզլարը տէյիւէ՞ր մի :
19 Իման նէ՞ տէրիմ . փուԹ պիր շէ՞յ մի ,
եախօտ փուԹ գուրպանը պիր շէ՞յ մի .
20 խայըր , իւլա Թայիֆէլէրին գուրպան
էթտիյի շէյլէրի՝ շէյԹանլարա գուր-
պան էտէրլէր՝ վէ տէյիլ Ալլահա . վէ
խաԹէմէմ քի՝ պիզ շէյԹանլարըն իւհապ-
լարը օլասընըզ . Բապըն գատէհինի վէ
շէյԹանլարըն գատէհինի իչմէյէ գատիր
21 օլմազսընըզ . Բապըն սօֆրատսընատան
հէմ շէյԹանլարըն սօֆրատսընատան հիս-
սէտսըզ օլմազա գատիր օլտուղ սընըզ :
22 Նօխտա Բապըզ՞ մը գըզդանձ՞ըղա Թահ-
րինք էտէրիզ . ծնատան գուվվէԹլի՞ մի իզ :
23 Վանա հէր շէյ ձայիզ տիր , լաքին
հէր շէյ Փայիտէլի տէյիլ . պանա հէր
շէյ ձայիզ տիր , ամմա հէր շէյ մա՛-
24 մուր էթմէզ : Հիչ քիմսէ քէնտի ՆԸ-
Փաա՛ԼԸՆԸ արտմասըն , իւլա հէր քէս
25 պայրինինքինի : Գատատա սիւքեանըն-
սա հէր տաԹըլտնատան՝ պաշիր իյլիւն
հիչ պիր շէյ ԹէՓԹիչ էթմէյէրէք՝ ե՞ն-
26 յին . Ո՞ իւլա եէր վէ ծնատն տօխուրուղուզ

Բաղալեն տըր : Իմոխ էյէր իմանըզլար- 27
տան սկըսկ սիզև տա՛վէթ էատր տէ՝ սիզ
կիւթմէք իաթէրսէնիզ , էօնիւնիւզէ հէր
գօնուլան շէյի՝ զամիր իչիւն հիչ պիր
շէյ թէֆթիշ էթմէյէրէք՝ եէյին : Ամ- 28
ոա էյէր պիրի սիզէ՝ պու փուռթ գուր-
պանը տըր տէրսէ , օվ սիզէ իաապէր վէ-
րէնին՝ վէ զամիրին սէպէպինաւն եէ-
մէն : Վէ զամիր տէրիմ , սէնին քէնտի 29
զամիրին իչիւն տէյիվ , իլլա օպրինին .
զիրա պէնիմ ա՛զաատըզըմ՝ նի՛չիւն զայ-
րի զամիրտէն հիւքմ օլունա : Վէ էյէր 30
պէն ի՛նայէթ իլէ հիսաէատար օլուրսամ ,
նի՛չիւն շիւքր էթտիյիմ շէյտէն էօթիւ-
րիւ քիւֆր օլունայըմ : Իմոխ կէրէք 31
նէրսէնիզ , վէ կէրէք իչէրսէնիզ , վէ
կէրէք պիր շէյ էատրսէնիզ , հէր շէյի
Աստըն ի՛զզէթի իչիւն էյէյին : Կէ- 32
րէք Եէհուտիէրէ կէրէք Եունանիէրէ՝
կէրէք Աստըն քիւնաատրնա թէօքէզ օվ-
ման : Նիմէ քի պէն տաիոխ հէր շէյտէ 33
հէփիսինէ պէյէնիւիրիմ , վէ քէնտի
մէնֆաա՛թըմը արամատ՝ իլլա չօղա-
րընքինի , թա քի խէյտա պուլտար :

ՊԱՂՊ ԺՈՒ

Պանա պէնիզէր օլուն , նիմէ քի 1
պէն տաիոխ Քրիատոսա օվպտամ : Վէ եա՛ 2

պարնատաշտար՝ սիզի մէտհ էտէրիմ քի՝
պէնի հէր շէյտէ խաթըրընըզա կէթի-
րիր սինիզ , վէ սիզէ ըտմարտաըզըմ
կիոպի թէնապհէրի հրֆզ էտէր սինիզ :
3 Չէմ խաթէրիմ պիրէսինիզ քի՝ հէր էր-
քէյին պաշը Քրիատոս ատըր , վէ գա-
րընըն պաշը գօճաըր տըր , վէ Քրիս-
4 տոսուն պաշը Աստհ տըր : Չէր էր-
քէք քի՝ պաշը էօրթիւրիւ ի՛պաատէթ
եա փէյղամպէրլիք էտէր , քէնտի պա-
5 շընը ուէթանտըրըր : Վէ պաշը էօր-
թիւսիւզ հէր ի՛պաատէթ եա փէյ-
ղամպէրլիք էտէն գարը՝ քէնտի պա-
շընը ուէթանտըրըր . զիրա հէման թը-
6 րաշ օլմուշ կիպի տիր : Զիրա էյէր
գարը էօրթիւնմէզսէ , սաչընը տախ
քէսսին . ամմա էյէր գարըյա սաչը-
նը քէսմէք եա թրաշ օլմադ ա՛յրըտ
7 իսկ , էօրթիւնսիւն : Զիրա էրքէք՝ Աս-
տհն թաատիրի վէ ի՛զզէթի օլմադըտ՝
պաշընը էօրթմէյէ պօրճլու տէյիվ տիր .
ամմա գարը՝ էրքէյին ի՛զզէթի տիր :
8 Զիրա էրքէք գարըտան տէյիվ՝ իլլա
9 գարը էրքէքտէն տիր : Ձիւն քի էր-
քէք գարը իչիւն եարատըլմատը , իլ-
10 լա գարը էրքէք իչիւն : Պու սէպէպ-
տէն գարը պօրճլու տուր քի՝ մէլէք-
լէր իչիւն պաշընտա հիւքիւմէթ նէ՛ըտը
11 օլա : Անճագ Բաղատա՝ նէ գարը էր-

քէքսիլ՝ նէ ասէ երբէք գարբսըղ օլուր.
Չէրա նիհէ գարը երբէքբսէն խսէ, 12
ասուձխլէյին երբէք սասխ գարբնըն
վասխիասսխ լէ սիր. լսքին հէփիսխ
Ալահսան սըզ: Սիղ քէննսխ արանըղ 13
սա հինքմ էսին, գարբյա հօրթիւ-
սիւղ Ալահա ի՛սասւէթ հէնմէք էս-
գըձը՛ր մը: Եօխսա թասլիա՛թ քէն- 14
սիսխ սասխ սիղէ հջրէնմէ՞ղմի քի՛
հյէր երբէյին ուզսւն սաչը օլուրսա,
օնա ա՛յրսլ սըր: Ամմա էյէր գարը- 15
նըն ուզսւն սաչը օլուրսա, օնսւն շա-
նը սըր. գիրա սաչ օնա նէգսւթ սէ-
սէլինէ վէրիլմիշ սիր: Ամմա էյէր 16
սիր քիմսէ ժիւճսասւէլէմի օլմսւթ իս-
թէրսէ, սիղիմ պէնյէ սասէթիմէղ էօթ
սուր, նէ սէ Ալահըն քիւնսասլարը-
նըն:

Վէ պու ըսմարլայսճաղըմ շէյսէ՝ 17
գիչ մէհ էնմէմ. զիրա սահա էյի
շէյ իչինն սէյիլ՝ իլլա սահա քէօթիւ
իչինն ձէմ՝ օլսյօրսւնուզ: Չէրա 18
էվվէլա՝ սիղ քիւնսասէ ձէմ՝ օլսու-
պունուզսա, իչինիմիզ՝ արանըզսա
փըսդսղսը վար. վէ սիր թարսփսան
ինանըղըմ: Չէրա արանըզսա փըս- 19
դսղսա սասխ օղսա կէրէք սիր, թա
քի արանըզսա՝ մագսւսւլ օլսնըսր պէ-
յսն օղսղսր: Իմոն սիր էրբէ ձէմ՝ 20

օղսւսւպունուզսա, Ղսապըն Ախշամ
թսա՛մընը էէմէք իչինն սէյիլ սիր.
21 Չէրա հէր պէրինիղ էէմէքսէ՝ քէննսխ
ախշամ թսա՛մընը փէչինն սըր, վէ
քիմի սձ գսղըր, քիմի իսէ սէրիսօչ օ-
22 ղսր: Եէմէք վէ իչմէք իչինն էվվէրի-
նիղ էօ՛գ մսւ. էօխսա Ալահըն քիւն-
սասընը՛ մը թահգիր էսէր սինիղ, վէ
պիր չէյի օլմայսնըղըը ուղթանսրըը-
սընըղ. սիղէ նէ՞ սէյիմ, սիղի մէհ
էսէյի՛մ մը. պու չէյսէ մէհ էղ-
23 մէմ: Չէրա պէն Ղսապսսան՝ սիղէ
սասխ թէսղիմ էնմսխյիմի պըսրը, քի
Ղսապ Յիսուս՝ էղէ վէրիլսխյի կէձէ
24 սէ էքմէք սըր, վէ շիւքը էսիպ փա-
րէչսխ, վէ սէսխ. Ընըն, եէյին,
պու՝ սիղին իչինն պէ՛նիմ փարէչէնէն
թէնիմ սիր. պունու զիքրիմ իչինն
25 էյլէյին: Զէզաղնէք ախշամ թսա՛մը
էնմսխքսէն սօնկրա՝ գսաէհի սասխ
ա՛ղը սէսխ. Պու գսաէհ՝ պէնիմ գա-
նըմսա եէնի ա՛հսւ սըր. հէր իչսխյի-
նիղսէ պունու պէնիմ զիքրիմ իչինն
26 էյլէյին: Չէրա հէր պու էքմէյի եէ-
սիհինիղսէ՝ վէ պու գսաէհի իչսխյի-
նիղսէ, Ղսապըն էօղիւմիւնիւ ի՛չսն
27 էսէր սինիղ՝ թա կէլէնէսէք: Եէօյլէ
քի՝ հէր քիմ քի չայըբսըղ թարղ իչէ
պու էքմէյի եէրսէ, եա Ղսապըն գա-

ահմինի լէքտահ , Բապպըն Թէնինէ վէ
պանըննա սուջուս օլուր : Իմոի սահմ՝ 28
քէնոհինի սընսաըն , վէ պու վէճմ լըկ
հքմէքսաէն եհսին , վէ գասէհսաէն իշ
սին : Ջիրա լայըգսըդ Թարդ լըկ եհ- 29
յէն վէ իչէն՝ Բապպըն Թէնինի Ֆարգ
հԹմէսիյինսաէն՝ քէնոհինէ հիւքմիս ա՛-
զապ ընէն եհր վէ իչէր : Պու սհպհսհ- 30
սէն արանըզսա չօգ պա՛յիֆլէր վէ
խասԹալար վար , վէ վաֆիր քիմահլէր
վէֆաթ էսէրլէր : Ջիրա էյէր քէն- 31
սիլէրիմիզլն ԹէֆԹիշ հԹսէյիսիք ,
հիւքմ օլսընմազդսըդ : Ամմա հիւքմ 32
օլսընսուդուսմուզսա , Բապպսան Թհ-
սիսդ օլսընուրուզ . Թա քի սիւնհա
լըկ պէրապէր հիւքմի ա՛զապհ սիշ
մէյհլիմ : Իմոի եա՛ գարնսաշլարըմ՝ 33
եէմէյհ ՃէմՀ՝ օլսընսուդուսընուզսա ,
պիրի պիրինիզի պէքլէյին : Ամմա է- 34
յէր պիր քիմսհ աՃ խսէ , հվոէ եէսին ,
Թա քի հիւքմի ա՛զապ իչհն ՃէմՀ՝ օլ-
մայսաըընըզ : Վէ պագի շէյլէրի՝ կհլ- 35
սիյիմ ղէման նիղամա գօրում :

ՊԱՂՊ ԺԲ

Վէ Բուհանի պաՀշիշէրը խուսու- 1
սունա՝ եա՛ գարնսաշլար՝ խաԹէրիմ
քի պիրմէղ օլմայսաընըզ : Պիրիսինիզ 2

քի Թայիֆէլէր իքէն՝ սէսսիզ փուԹ-
լարա՝ կէօԹիւրիւլմիյինիւզ կիպի սիւ-
րուքլէնիր էսինիզ : Օնուն իշհն սիզէ 3
պիլսիրիրիմ քի՝ հիչ քիմսէ Ալլահըն
Բուհու իլէ սէյլէրքէն՝ Յիսուսա լա՛-
նէԹ սէմէզ . վէ հիչ քիմսէ Յիսուսա
Բապպ սէյէմէզ , իլսա քի՝ Ա՛ղիզ Բուհ
իլէ օլա : Հէմ պահշիշէրը Թապհմէ- 4
րի վար իսէ սէ՝ Բուհ հէման օ սուր :
Վէ խըզմէԹլէր Թապհմէրի վար , ամ- 5
մա Բապպ հէման օ սուր : Հէմ ա՛մէլ- 6
լէր Թապհմէրի վար , ամմա հէփի-
սինսէ հէր չէյի ա՛մէլ էսէն Ալլահ՝
7 հէման օ սուր : Վէ հէր քէսէ՝ Բու-
հուն աշիքեար օլմայը Ֆայիսէ իշհն
8 վէրիլիր : Ջիրա քիմինէ՝ Բուհուն վա-
սիԹասի իլէ ի՛լմ սէօզիս վէրիլիր , պա՛յ-
րիյէ իսէ՝ հէման օ Բուհա կէօրէ պիլ-
9 կի սէօզիս վէրիլիր . Պաշգասընա սա-
խի հէման օ Բուհ իլէ իսան՝ վէ պա՛յ-
րիսինէ հէման օ Բուհ իլէ շիֆալար
10 պահշիշի վէրիլիր . Վէ պա՛յրիսինէ գուվ
վէԹիլ իշհր իՃրասը՝ վէ պաշգասընա
վէյահմպէրլիք՝ պա՛յրիսինէ սահի Բուհ-
լար Ֆարգ հԹմէսի՝ վէ պա՛յրիսինէ
սիւրիս լիսանլէր՝ վէ պա՛յրիսինէ լի-
11 սանլէր ԹէրՃիւմէսի վէրիլիր : Վէ
պուն լարըն հէփիսինի հէման օ պիր
Բուհ՝ խաԹէսիյինէ կէօրէ հէր քէսէ

պաշգաճա Թագսիմ էտէրէք՝ ա՛մէլ էտէր :

Ջիրա նիձէ քի Թէն պիր ևքէն՝ 12
ջօզ ա՛զասը վար , վէ պիր Թէնին հէվ
ա՛զասը ջօզ ևքէն՝ ևինէ պիր Թէն տիր ,
պունձիլէյին Քրիստոս տախ : Ճիւն 13
քի պիզ հէվիմիզ պիր Րուհուն վասի-
Թաան իլէ պիր Թէն իչիւն վաՖԹիզ օ-
ատուգ , ԵՀՀուատիլէր ատ՝ Եուանանիլէր
ատ՝ գուլլար ատ՝ ադաատլըլար ատ , հէ-
վիմիզ ատ պիր Րուհա ատվարըլմըզ :
Ճիւն քի Թէն տախի պիր ա՛զա տէյիլ՝ 14
իլա ջօզ ա՛լալար տըր : Էյէր այագ՝ 15
պէն էլ օլմաալըմ իչիւն Թէնտէն
ատ չիկիմ ատրտա , ծնուն իչիւն Թէնտէն
ատ չի՛լմի տիր : Վէ էյէր գուլտ՝ պէն 16
հէօղ օլմաալըմ իչիւն Թէնտէն ատ չի-
լմի տրտա , պունտա իչիւն Թէնտէն
ատ չի՛լ մի : Էյէր պիւԹիւն Թէն հէօղ 17
օլսայլար , իչիւմիզէ նէ՛րէտէ օլուրու-
սուս . վէ էյէր հէվիտի գուլտ օլսա-
յլարը , գօգուս ալմագ նէ՛րէտէ օլու-
րսուս : Ճիմտի իսէ Ալլահ՝ ա՛զա- 18
լարըն հէր պիրինի Թէնտէ իսԹէտի չի
հինի գօսուս : Վէ էյէր օնլարըն հէ- 19
վիտի պիր ա՛զա օլսայլար , Թէն նէ՛-
րէտէ օլուրսուս : Ամմա ճիմտի ա՛զա- 20
լար ջօզ իսէ տէ , Թէն պիր տիր :
Կէօղ էլէ՝ Սէնտէն իՀԹիատըմ էօգ 21

տուր , եախօտ էինէ պաշ այագլարա՝
Սիզատէն իՀԹիատըմ էօգ տուր տէյէ-
22 մէզ : Իլա Թէնին զայի՛Ֆ օլմագ կէօ-
րիւնէն ա՛զալարը՝ տահա ջօգ իգԹիզա-
23 լը տըրըլար : Վէ Թէնին՝ ի՛Թիպարը
ազ տըր զանն էԹահիյիմիզ ա՛զալարը-
նա՝ տահա զիյատէ ի՛Թիպար վէրի-
րիզ . վէ չիրքին ա՛զալարըմըզըն տա-
հա զիյատէ հիւսիւնլէրի վար :
24 Ամմա հիւանիւ օլան ա՛զալարըմըզըն
իՀԹիատը էօգ տուր . լաքին Ալլահ
Թէնի պէօյլէ իմԹիզադ՝ էԹահ քի՝ էք-
սիքլիյի օլան ա՛զայա տահա զիյա-
25 տէ ի՛Թիպար վէրտի : Թա քի Թէնտէ
Ֆըրգա օլմայա , իլա ա՛զալար իԹԹի-
Ֆագ իւզրէ պիրի պիրինի գայըրալար .
26 Վէ հէրհէք պիր ա՛զա աղըր չէքէրսէ՝
հէվ ա՛զալար պէրապէր աղըր չէքէր ,
հէրհէք պիր ա՛զա ի՛զզէԹլէնիրսէ՝ հէվ
27 ա՛զալար պէրապէր շազօլուր : Նոյ-
սիզ Քրիստոսուն Թէնի՝ վէ պաշգա
28 պաշգա ա՛զալարը սըն ըզ : Վէ Ալլահ
քիլիսատա պա՛ղըլարընը Թա՛յին էյ-
լէտի . էվվէլա առաքեալլար՝ իքինճիսի
վէՀյոամպէրլէր՝ իչիւնճիւսիւ խոճա-
լար՝ անուն գուվվէԹլէր՝ անուն չի-
Ֆալար պախշիլէրի՝ եարտըմլար՝ ժի-
29 ոիրլէր՝ ախուրլիւ լիսանլէր : Հէվիտի
առաքեալնը՞ մը , հէվիտի վէՀյոամ-

պէրլէ՞ր մի , հէվիսի խօշալա՞ր մը , հէվիսի գուվվէթլէ՞ր մի , հէվիսինաէ շինֆալաթ պախշիշլէրի վա՞ր մը , հէվիս մի լսանլէր իլէ աէօյլէրլէ՞ր մի , հէվիսի թէրճիւմէ էտէրլէ՞ր մի : Իմաի էն էյի պախշիշլէր իչիւն պլայրէթ էտին . վէ սիզէ տահա ա՛լա եօլ կէօսթէրիրիմ :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Էյէր ատէմլէրին վէ մէլէքլէրին լսանլէրի իլէ աէօյլէրտէմ , վէ մուհտապէթիմ օլմազսա , էօթէն պուդլր՝ եահօտ շամաթա էտէն զիլ օլմուշում :
2 Վէ էյէր վէսվէսայէրլիյիմ օլսա , վէ հէվ սըրըլարա վէ հէվ պիլմէյէ վուդուֆ օլուրսամ , վէ էյէր պիւթիւն իմանա մալիք օլուրսամ , շէյլէ քի տաղլարը եէրինտէն գալտըրսայըմ , սամ մա մուհտապէթիմ օլմասա , հիչ պիր շէյ տէյիլիմ :
3 Վէ էյէր հէվ վարի յէթիմի ֆոգէրլէէէ եէտիրսամ , վէ էյէր թէնիմի եանմադա թէպլիմ էտէրսէմ , սոնա մուհտապէթիմ օլմազսա , հիչ պիր ֆայիտէմ օլմազ :
4 Ս՛ուհտապէթ՝ թէհտամմիւլ էտէր , լութֆ իլէ հարաքէթ էտէր . մուհտապէթ՝ հասէտ էթմէզ . մուհտապէթ ֆօտուլ

5 լանմազ , քիպլէրլէնմէզ , ա՛րըզլըդ էթմէզ , քէնտի ֆայիտէսինի արամազ , իզթըրարանմազ , քէօթիւլիյիւ տիւշիւնմէզ ,
6 նահագլըդտա շազ օլմազ , լաքին
7 վէրչէքլիքտէ շազ օլուր . հէր շէյէ պաթլանըր , հէր շէյէ ինանըր , հէր շէյէ իւմիտ էտէր , հէր շէյէ սապր
8 էտէր : Մուհտապէթ աալա ղէվալ պուլմազ . սոնա վէրէք վէյղամպէրլիքլէր՝ պաթթալ օլաճագլար , վէրէք տիլլէր՝ ֆէրաղաթ օլաճագլար , վէրէք
9 պիլմի պաթթալ օլաճագ : Ջիրա պիր միգտար պիլմիրիզ , վէյնպիր միգտար վէյ-
10 ղամպէրլիք էտէրիզ : Ընմա քէմալ վէզտիյի զէմանի , օլ տէմ պուս պիր միգտար՝
11 պաթթալ օլաճագ : Պէն մա՛սում իքէն՝ մա՛սում կիպի աէօյլէր իտիմ , մա՛սում կիպի ֆիքը էտէր իտիմ , մա՛սում կիպի տիւշիւնիւրիւտիմ . սոնա քեամիլ ա-տէմ օլուռնճա , մա՛սումուն շէյլէրինի
12 պէր թարաֆ էթմէտիմ : Ջիրա շիմալի այինէտէն կէլի բէմզ իլէ կէօրիւրիւզ , սոնա օ զէմանի եիւզ եիւզէ կէօրէճէյիզ . շիմալի պիր միգտար պիլիրիմ , սոնա օ զէմանի՝ թէքմիլ պիլինմէյիմ կիպի՝ թէք-
13 միլ պիլէճէյիմ : Վէ շիմալի պուս իւչ շէյլէր՝ իման՝ իւմիտ՝ մուհտապէթ գալը . սոնա պունլարըն ա՛զիմի՝ մուհտապէթ տիր :

ՊԱՊ ԺԴ

Ո՛ուհատպէթին արտընձա վարըն · 1
հէմ բուհանի պոխէշէլէրէ՝ վէ պախու-
սուս փէյղամպէրլիք էթմէյէ պայրէթ
էտին : Զիրա եաս լիսան իլէ սէյլէ- 2
յէն՝ սաէմլէրէ սէյլէմէզ , իւլա Ալլա-
հա · զիրա Ղուհուա սըրրըսար սէյլէր ի-
սէ տէ , քիմսէ անկլամազ : Ամմա փէյ- 3
ղամպէրլիք էսէն՝ սաէմլէրէ մա՛մուր
օլմազ վէ նասխաթ վէ Թէսէլլի վէրմէք
էլէն սէյլէր : Եսաս լիսան իլէ սէյլէ- 4
յէն՝ քէնտինի մա՛մուր էտէր · ամմա
փէյղամպէրլիք էսէն՝ քիլիսայը մա՛մուր
էտէր : Վէ խաթէրիմ քի՝ սիզ հէփինիզ 5
եաս լիսանլէր սէյլէյէսինիզ , ամմա
պախուսուս փէյղամպէրլիք էտէսինիզ·
զիրա փէյղամպէրլիք էսէն՝ եաս լիսան-
լէր իլէ սէյլէյէնտէն իւսթիւն տիւր ,
մէյէր քի՝ Թէրճիւմէ էտէ , Թա քի քի-
լիսա մա՛մուր օլա :

Վէ չիմսէ եա՛ գարնտաշլար՝ էյէր 6
սիզէ կէլիսա եաս լիսանլէր իլէ սէյլէ-
սէմ , էյէր սիզէ՝ եա աչըզ քէլամ իլէ
եախսա ալիկի իլէ եա փէյղամպէրլիք
իլէ եա Թա՛լիմ իլէ սէյլէմէզսէմ , սիզէ
նէ՞ ֆայիտէ էտէրիմ : Հէմ սէս վէրէն 7
Ճանըզ չէյէր ալիլ՝ տիւտիւք օլսուն

Թանապուր օլսուն՝ էյէր սէսսալարը իլէ
ֆարզ կէօսթէրմէղէրսէ , տիւտիւք իլէ
եա Թանապուր իլէ չալընան նէ օլսուզու
8 նի՞Ճէ անկլաշըլաճագ : Զիրա պօրու
սախ էյէր պէլլիսիզ սէս վէրիրսէ ,
9 Ճէնկէ քի՞մ հազըրլանաճագ : Պունճի-
լէյին սիզ սախ՝ տիլ իլէ էյէր անկլա-
շըլըր սէօզ սէօյլէմէզսէնիզ , սէօյլէնի-
լէն նի՞Ճէ անկլաշըլաճագ · զիրա հավա-
10 յա սէօյլէմիշ օլուբսուննուզ : Մ՛էսէլա՝
սիւննեաուա պու գաուար տիւրլիւ սէսլէր
վար , վէ ծնլարըն հիչ պիրի մա՛նասըզ
11 տէյիլ տիր : Իմսի էյէր սէսին գուվվէ-
թինի պիլմէզսէմ , պէն սէօյլէյէնէ բար-
բարոս օլուբսում , սէօյլէյէն տախ պա-
12 նա բարբարոս օլուր : ՊէօյլէՃէ սիզ տա-
խ՝ չիւն քի բուհանի պոխէշէլէրին պայ-
րէթքէշլէրի սինիզ , քիլիսանըն մա՛-
մուր օլմասը իչիւն արԹմալա ՃէհԹա է-
13 սին : Պու սէպէպտէն եաս լիսան իլէ
սէօյլէյէն՝ տուա՛ էԹսին քի՝ սէօյլէփէյնի
14 Թէրճիւմէ էտէ : Զիրա էյէր եաս լի-
սան իլէ տուա էտէրսէմ , բուհուա
տուա՛ էտէր , ամմա ա՛զըլմ մէյվէսիզ
15 սիր : Իմսի նէ՞ սիր · բուհ իլէ տուա՛
էտէյիմ , ամմա ա՛զըլ իլէ սախ տուա՛
էտէյիմ · բուհ իլէ իլահի օղուլլարմ ,
ամմա ա՛զըլ իլէ սախ իլահի օղուլ-
16 լարմ : Զիսն քի էյէր բուհ իլէ պէրէ-

քեզ օգուրան , ձահիլին մեգամընաա
օլան քիմսե սենին շնաքրիւնէ՝ Ամին նո՛
ձե սէյլեմելսը · չիւն քի սենին նե սէ-
սէյնի պիլմէզ : Զ իրա կէրչէ սէն՝ է- 17
յի շնաքր էսէ յօրսաւն , լաքին գայրիսի
մա՛մուր օլմազ : Ա լահա շնաքր էսէրիմ 18
քի՝ սիզին հէփինիզսէն զի յասէ լիսան-
լար իլէ սէօյլէրիմ : Լ աքին քինիսսէ 19
նաթէրիմ քի՝ ա՛գըմ իլէ պէշ սէօզ սէօյ-
լէյիմ , Թա քի գայրիլէրե տաիի էօյրե-
սէյիմ , վէ սէյիլ էաա լիսան իլէ օն
պէշ սէօզ սէօյլէյիմ :

Է՛ գարնաաշլար՝ ա՛գըլսաա չօձուգ 20
օլմաս , իլլա քէօթիլիլիքսէ մա՛սում օ-
լաս , ամմա ա՛գըլսաա քեամիլլեր օլուն :
Ա օմօսաա էաղըլմըշ սըր քի՝ Պու խալ- 21
գա էաա լիսանլեր իլէ վէ էաա սուսսաղ-
լար իլէ սէօյլէյէձէյիմ , վէ պէօյլէ սա-
խի պէնի սիւննէլէմէյէձէք՝ սէյօր Տ ապգ :
Ի մոն լիսանլեր նիշան իչիւն սիւր , սէ- 22
յիլ ինսանլարա՝ իլլա ինսանմայանլա-
րա , ամմա վէյոմոպերլիք ինսանմայան-
լար իչիւն սէյիլ՝ իլլա ինսանլար իչիւն
սիւր : Ի մոն էյէր պիւթիւն քիլիսա 23
պիր եէրե ձէմ՝ օլուր սա՝ հէփիսի էաա
լիսանլար իլէ սէօյլէրլէրսէ , վէ իչէրի-
յէ ձահիլլեր էաղօա իմանաղլար կէ-
լերլէրսէ , սէ՞մէյէձէքլեր մի քի՝ սէնի
օլսուն մէզ : Ա մոն էյէր հէփիսի վէյ- 24

գամպէրլիք էաէրլէր սէ՝ իչէրի պիր ի-
մանաղլ էաղօա ձահիլ կէլսէյսէ , հէփի-
սինսէն Թա՛զէ օլուսուր , հէփիսինսէն
25 իլգամ օլուսուր , ծնսն եէրէյինին կիզ-
լի չէ յէրի պէյան օլուսուր , վէ պուն-
ձիլէյին՝ Ա լահըն հադիգաթ սրսանըզ-
սա օլսուզուսուս իգրար էաէրէք՝ եէուզու
գօյսն սիւշիւպ Ա լահա սէձսէ գըսա-
ձադ սըր :

26 Ի մոն նէ՞ սիր՝ եա՛ գարնաաշլար ,
ձէմ՝ օլսուզուսուզ զէման՝ հէր պիրի-
նիզին սաղմսուս վար՝ Թա՛զիմի վար՝ էաա
լիսանը վար՝ իլգամը վար՝ Թէրձիւմէսի
վար · Ձիւմլէսի մա՛մուր էԹմէք իչիւն
27 օլսուն : Վ է էյէր պիր քիմսե էաա լի-
սան իլէ սէօյլէրսէ , իքիչէր էաղօա չօ-
ղու իւչէր քիշի՝ վէ նէվալէԹ իլէ օլսուն ,
28 պիրի սախի Թէրձիւմէ էԹմէյին : Ա մոն
էյէր Թէրձիւմէ էաէն էօղ իսէ , քիլի-
սասէ սիւքիւԹ էԹմէյին , վէ քէնսիսինէ
29 հէմ Ա լահա սէօյլէմէյին : Վ է փէյղամ-
պէրլէր՝ իքի էա իւչ քիշի սէօյլէմէյին , վէ
30 գայրիլէրի Թէֆթիշ էԹմէյինլէր : Վ է օ
ժէձլիսսէ պիր գայրիյէ իլգամ կէլսէրսէ ,
31 էվվէլքիսի սիւքիւԹ էԹմէյին : Չ իրա
հէփինիզ պիրէր պիրէր փէյղամպէրլիք
էսէ պիլիր սինիզ · Թա քի հէփիսի էօյ-
րէնէ , վէ հէփիսի Թէսէլլի պուլ-
32 լա : Հ էմ փէյղամպէրլէրին բուհլա-

րը՝ վէրյղամպէրլէրէ իթաա՛թ էտէր ։
Զէրա Ալլահ՝ նէզամըզլըղըն տէյիլ 33
տիր, իլլա ա՛զիզլէրին հէփ քէլէնաղէ-
րինտէ կիսպի՝ սէլամէթին տիր ։
Գարըլարընըզ՝ քէլէնաղէրտէ սիւ- 34
քութ էթմէյինէր · զէրա ծնլարա՝ սէց-
լէմէյէ բուխաաթ էօգ տուր, իլլա
միւթի՛ւ օլաղար՝ նօմօտունն տախի տէտի-
յի կիսպի ։ Ամմա էյէր պիր շէյ էց- 35
բէնտիք խաթէրլէրտէ, էվտէ քէնտի գօ-
ճաղարընա սիւաալ էթմէյինէր · զէրա քէ-
լէնաղա սէցլէմէք գարըլարա ա՛յըպ
մըր ։ Եօխսա Ալլահըն սէօզիւ սիզտէ՞ն 36
մի ջըղտը, էա էաղընըզ սիզ՞ մի էէ-
թէշտի ։ Էյէր պիր քիմսէ քէնտինի 37
վէրյղամպէր էա բուհանի տիր զանն
էտէրսէ, սիզ էաղաըլըմ շէյլէրի
անկլասընը՝ քի՝ Ղատընը թէնպիհլէ-
րի տիր ։ Ամմա էյէր պիր քիմսէ պիլ- 38
մէզսէ, պիլմէյէն ։ Իմտի էա՛ գարըն- 39
տաշտար՝ վէրյղամպէրլիք էթմէյէ պայ-
րէթ չէքին, վէ էաղա լեաանլէր իլէ
սէցլէմէյի մէն՝ էթմէն ։ Վէ հէր շէյ՝ 40
հէսաապու հաղրաքէթ վէ նիզամ իլէ օ-
ղաան ։

ՊԱՂՊ ԺԶ

Ա է էա՛ գարնաղաշտար՝ սիզէ վաղ 1

էթմէյիմ աւէտարանը սիզէ պէշարի-
րիմ, օնու քի գապուլ էթմինիզ, հէմ 2
օնաա քի աուրուր սուննուզ, քի օնուն
վաահթաան իլէ խէլաա տախի պուլուր
սուննուզ, էյէր սիզէ վ՛աղ էթմէյիմ
կիսպի թուէթարտանըզ, մէյէր քի՝ նա-
ֆիղէյէ ինանմըշ օլարընըզ ։ Զէրա 3
սիզէ էվվէլա՝ պէնիմ տախի գապուլ
էթմէյիմի թէսլիմ էյլէմիմ, քի Ջը-
րնատա կիւնահլարըմըզ էչիւն՝ Ջ-
ղաաա կէօրէ էօղաիս · Հէմ քի 4
ղարա կէօրէ էօղաիս · Հէմ քի կէօմիւ-
սիս, հէմ իւչիւնճիս կիւնտէ տիրիլ-
տի՝ Ջղաթապղարա կէօրէ · Հէմ քի 5
փաաա՝ անտէն օն իքի ղաէրՋէրէ կէօ-
րիւնտիս · Օնտան ասնկրա հէմնան պիր 6
տէֆա՝ պէշ եիւզտէն զիյատէ գարըն-
տաշղարա կէօրիւնտիս, քի օնղարըն
ջօղօս շիմտիյէ գատար գալըրղար,
ամմա պուղզարընը տախի ույուտուրլար ։
Ընտէն ասնկրա Յաէօբտաա՝ անտէն 7
Հէփ առաքէաղարա կէօրիւնտիս · Վէ 8
հէրիսինտէն ասնկրա պիր տիւշիւնէ
կիսպի՝ պանա տախի կէօրիւնտիս ։ Զի-
րա պէն առաքէաղարըն էն էտնատը
իմ, վէ առաքէաղ տէնիլմէյէ ղայըթ
տէյիմիմ · զէրա Ալլահըն քէլէնաընը
գօղաղտարըմ ։ Ամմա հէր նէ իսէմ, Ալ- 10
լահըն ինայէթի իլէ իմ · վէ օնուն
պանա օլան ինայէթի՝ պօշտունա օղ-

մասը, իլա օնլարըն հէվիսինաէն զի-
յատե ջալըշալմ. լաքին պէն տէյիլ՝
իլա պէնիմլէ օլան Ալլահըն ի՛նայէթի:
Իմոի կէրէք պէն կէրէք օնլար՝ պէօյլէ 11
վ՛ազ էտէրիզ, վէ պէօյլէ ինանըր-
նըզ:
Վէ էյէր Քրիստոս էօլիւլէրտէն 12
սիրիլոի տէյիւ վ՛ազ օլունուր իսէ,
արանըզտա ապ՛զը քիմսէլէր նի՛ճէ էօ-
լիւլէր գըյամէթի եօզ տուր տէրլէր:
Վէ էյէր էօլիւլէր գըյամէթի եօղու- 13
սա, Քրիստոս տաիսի սիրիլմէմիշ տիր:
Վէ էյէր Քրիստոս սիրիլմէմիշ իսէ, 14
օլմուշ օլսա քի՝ վ՛ազըմըզ պօշ՝ հէմ
սիզին իմանըմըզ տաիսի պօշ տուր:
Հէմ պիզ Ալլահըն եալան շահիտլէրի 15
տաիսի պուլունմուշ օլուրուզ. զիրա
Ալլահըն հագդընա շէհատէթ էթտիք
քի՝ Քրիստոսու սիրիլթի, օնու քի՝
էօլիւլէր սիրիլմէզլէր իսէ՝ սիրիլթի-
միշ տիր: Զիրա էյէր էօլիւլէր սի- 16
րիլմէզլէրսէ, Քրիստոս տաիսի սիրիլ-
մէմիշ տիր: Վէ էյէր Քրիստոս սի- 17
րիլմէմիշ իսէ, սիզին իմանըմըզ պա-
թըլ տըր. տահա կիւնահլարըմըզտա
սընըզ: Օլմուշ օլսա քի՝ Քրիստոստա 18
ույույանլար տաիսի հէլաք օլտուլար:
Էյէր Քրիստոստա եալընըզ պու էօ- 19
միւրտէ իւմիտ էթմիշ իսէք, տահիմէ-
րին հէվիսինաէն սէֆիլ լիզ:

20 Ամմա հալա Քրիստոս էօլիւլէր-
ութն տիրիլիպ՝ ույուամուշլարըն իլք
21 մէյվէսի օլտու: Զիրա էնսն քի էօ-
լիւմ ատէմ վասէթտսի իլէ կէլտի,
էօլիւլէրին գըյամէթի տաիսի ատէմ
22 վասէթտսի իլէ կէլէճէ: Զիրա նիճէ
քի Ադամտա հէվիսի էօլտուլէր իսէ,
պէօյլէճէ Քրիստոստա տաիսի հէվիսի
23 եաշայաճագլար: Լաքին հէր քէս քէն-
տի սըրասընտա՝ իլք մէյվէ Քրիստոս՝
անութն Քրիստոսունքիլէր՝ օնուն կէլ-
24 ճինտէ. Ընտութն՝ վ՛ատիշահլըղը Ալլահ
վէ Փէտէրճ թէալիմ էթտիքտութն՝ վէ
հէր տալթանաթը հէմ հէր հիւքիւմ-
թի վէ հէր գուվվէթի պաթթալ էթ-
25 տիքտութն սոնկրա՝ սոնկ օլաճագ: Զի-
րա թա հէմ տիւշմէնլէրինի այագլա-
րը ալթընա գօյանտուէք՝ փատիշահ-
26 սիւրսէ կէրէք տիր: Պաթթալ օլա-
27 ճագ սոնկ տիւշմէն՝ էօլիւմ տիւր: Զի-
րա հէր շէյի օնուն այագլարը ալթը-
նա թտալի՝ էյլէտի. վէ հէր շէյ թտա-
պի՝ օլմուշ տուր տէտիյինտէ, պէլկի
տիր քի՝ հէր շէյի օնա թտալի՝ էտէն-
28 տէն մա՛տա տըր: Վէ հէր շէյ օնա
թտապի՝ օլունճա, օ զէման Օղուլքէն-
տիսի տաիսի՝ օնա հէր շէյի թտալի՝
էտէնէ թտալի՝ օլտաճագ. թտա քի Ա-
29 լահ հէր շէյտէ հէր շէյ օլտուն: Էօ-

ան ինձ. եւ ես տեսի զերկինս բացեալս, եւ
40 ահա ձի սպիտակ, եւ որ նստէր ի նմա կո-
չեցեալ հաւատարիմ եւ ճշմարիտ, եւ ար-
դարութեամբ դատէ եւ պատերազմի. եւ
41 աչք նորա իբրեւ զբոց հրոյ, եւ ի գլխոյ նո-
րա պսակք բազումք, եւ անուն գրեալ ունէր
զոր ոչ ոք գիտէր բայց ինքն միայն. եւ հա-
42 գեցեալ էր արիւնաթաթաւ, եւ կոչեցեալ է
անուն նորա Բան Աստուծոյ. եւ զօրքն որ
յերկինս էին հետեւէին նմա ձիովք սպի-
տակաւք, հագեալք կտաւս սպիտակս եւ
43 մաքուրս. եւ ի բերանոյ նորա ելանէր սուր
սրաձայն, զի նովաւ հարցէ զազգսն, եւ
նա հովուեսցէ զնոսա գաւազանաւ երկա-
թեայ, եւ նա կոխէ զհնձան գինւոյ բարկու-
44 թեան զայրագին Աստուծոյ Ամենակալին.
եւ ունի ի հագուստի իւրում եւ ի ազդրի
իւրում անուն գրեալ, Թագաւոր թագաւո-
րաց եւ Տէր տերանց. եւ տեսի զհրեշտակ
մի կանգնեալ ի մէջ արեգական, եւ աղա-
ղակեաց ձայնիւ մեծաւ առ ամենայն թռչունս
որ թռչէին ի միջօկս երկնից, եկայք ժո-
ղովեցարուք առ ընթրիս մեծ Աստուծոյ,
18 զի կերիջիք զմարմինս թագաւորաց եւ զմար-
մինս հազարապետաց եւ զմարմինս հզօ-
րաց եւ զմարմինս ձիոց եւ հեծելազօրաց
նոցա, եւ զմարմինս ամենայն ազատաց եւ
ծառայից, եւ փոքունց եւ մեծաց. եւ տե-
սի զգազանն եւ զթագաւորս երկրի եւ զզօ-
րս նոցա ժողովեալս առնել պատերազմ
ընդ հեծելազօրին եւ ընդ զօրին նորա. եւ
20 բռնեցաւ գազանն եւ ընդ նմա սուտ մար-
գարէն որ արար զհրաշս առաջի նորա,
որով մոլորեցոյց զամենեսեան որ առին
զկնիք գազանին եւ որ երկրպագեցին պատ-
կերի նորա. կենդանի ձգեցան երկոքին
յայրն հրոյ որ այրէր ծծումբով. եւ զայլսն
սրով հեծելազօրին որ ելանէր ի բերանոյ
նորա սպանին, եւ ամենայն թռչունք յա-
ղեցան ի մարմնոց նոցա:

ԺԹ. Եւ տեսի զհրեշտակ մի իջանէ ի
երկնից, ունի զբանալի անդնդոցն եւ շղթայ
2 մեծ ի ձեռին իւրում. եւ բռնեաց զվիշապն
զօձն հին որ է սատանայ եւ Սատանայ,
եւ կապեաց զնա հազար ամ. եւ ձգեաց
զնա յանդունդն, եւ գոցեաց եւ կնքեաց
զդուռն նորա վերայ նորա, զի մի եւս մո-
լորեցուսցէ զազգսն մինչեւ կատարեսցին
հազար ամքն. եւ յետ այսորիկ արձակեալ
4 է նա սակաւ ժամանակ. եւ տեսի զաթոռս,
եւ նստեալ էին ի նոսա, եւ դատաստան
տրեալ էր նոցա. եւ զհոգիս նոցա որ սպան-
եալ էին վասն վկայութեան Յիսուսի եւ
վասն բանին Աստուծոյ, եւ որ ոչ երկրպա-
գեցին գազանին եւ ոչ պատկերի նորա, եւ
ոչ առին զկնիք նորա ի ճակատս իւրեանց
եւ ի ձեռս իւրեանց, եւ կեցին եւ թագա-
ւորեցին ընդ Քրիստոսի հազար ամ. եւ
5 մեռեալքն ոչ կեցին մինչեւ կատարեսցին
հազար ամքն. եւ յարութիւն առաջին այս
է. երանի եւ սուրբ է որ ունի զբաժին ի յա-
րութեան առաջնում. զայսոսիկ երկրորդ
մահ ոչ իշխէ, այլ եղիցին քահանայք Աս-
տուծոյ եւ Քրիստոսի, եւ թագաւորեսցեն
ընդ նմա հազար ամ:

7 Եւ յորժամ կատարեսցին հազար ամքն,
արձակեսցի սատանայ ի բանտէ իւրմէ, եւ
ելցէ մոլորեցուցանել զազգսն որ ի չորս
անկանս երկրի, զԳոգ եւ զՄագոգ, ժողո-
վել զնոսա ի պատերազմ, զորոց թիւ իբրեւ
9 զաւազ ծովու. եւ ելին ի լայնութիւն երկ-
րի, եւ պատեցին զբանակ սրբոցն եւ զքա-
ղաքն սիրելի. եւ իջին հուր յերկնից ի
10 Աստուծոյ եւ կերաց զնոսա. եւ սատանայ
մոլորեցուցիչ նոցա արկցի ի լիճն հրոյ եւ
ծծմբոյ, ուր եւ գազանն եւ սուտ մարգա-
րէն, եւ տանջեսցին ցերիցս ի գիշերի եւ
ցցերեկի յաւիտեանս յաւիտենից:

11 Եւ տեսի զաթոռ մեծ սպիտակ եւ զնս-
տեալն ի նմա, յորմէ փախեաւ երկիր եւ
երկինք, եւ տեղի չգտաւ նոցա. եւ տեսի
զմեռեալսն մեծս եւ փոքունս կայեալս առ
աթոռովն, եւ գրքեր բացան. եւ գիրք այլ
բացան որ է կենդանութեան, եւ դատե-
ցան մեռեալքն ի գրեալսն ի գրքերն ըստ
գործոց իւրեանց. եւ ետ ծովն զմեռեալսն
որ ի նմա էին, եւ մահ եւ դժոխք ետուն
զմեռեալսն որ ի նոսա էին, եւ դատեցան
ամենեքեան ըստ գործոց իւրեանց. եւ մահ
եւ դժոխք արկցին ի լիճն հրոյ. սա է մահ
երկրորդ, լիճն հրոյ. եւ որ ոչ գտաւ գրեալ
ի գրքին կենդանութեան, արկցի ի լիճն
հրոյ:

ԻԱ. Եւ տեսի զերկինս նոր եւ զերկիր
նոր. զի առաջին երկինքն եւ առաջին եր-
կիրն անցին, եւ ծովն ոչ է այլ եւս. եւ զքա-
ղաքն սուրբ զԵրուսաղէմ նոր տեսի իջա-
նէ ի երկնից ի կողմանէ Աստուծոյ, պատ-
րաստեալ իբրեւ զհարս զարդարեալ առ
3 արս իւր. եւ լուայ ձայն մեծ ի յերկնից
ասելոյ, ահա խորան Աստուծոյ ընդ մարդ-
կամբ, եւ բնակեսցէ ընդ նոսա, եւ նոքա
ժողովուրդ նորա եղիցին, եւ ինքն Աստ-
ուած նոցա եղիցի ընդ նոսա. եւ սրբեսցէ
4 Աստուած զամենայն արտասուս ի նոցանէ
աչաց, եւ մահ ոչ եղիցի այլ եւս, եւ ոչ սուգ
եւ ոչ աղաղակ եւ ոչ ցաւ եղիցի այլ եւս,
զի առաջինքն անցին. եւ ասէ որ նստէր
ի վերայ աթոռոյն, ահա նորոգեմ զամե-
նայն. եւ ասէ ինձ, գրեա զի ճշմարիտ եւ
6 հաւատարիմ են բանքս. եւ ասէ ինձ, կա-
տարեցան. ես եմ Ա եւ Ո, սկիզբն եւ վախ-
ճան. ես ծարաւեցելոյն տացեմ աղբերա-
ցէ ջրոյ կենդանւոյ ընդ պարգեւ. որ յաղ-
7 թէ ժառանգեսցէ զամենայն, եւ եղէց նմա
8 Աստուած, եւ նա եղիցի ինձ որդի. բայց
երկչոտացելոց եւ անհաւատից եւ պղծե-
լոց եւ մարդասպանաց եւ պոռնկաց եւ
կախարդաց եւ կռապաշտաց եւ ամենայն
սուտ երկրպագողաց բաժին նոցա լիցի
ի լիճն որ բորբոքի հրով եւ ծծմբով, որ է
մահ երկրորդ:

9 Եւ եկն առ իս մի ի եօթն հրեշտակացն
որ ունէին զեօթն բաժակս լի եօթն պատ-
ուհասաց վերջնոց, եւ խօսեցաւ ընդ իս
եւ ասէ, եկ ցուցից քեզ զհարսն զկին Գա-
10 ռնոյն. եւ տարաւ զիս ի հոգի ի լեառն մե-
ծ եւ բարձր, եւ ցուցին ինձ զքաղաքն
զսուրբ զԵրուսաղէմ նոր իջանէ ի երկնից
11 ի կողմանէ Աստուծոյ, ունի զփառս Աս-
տուծոյ. եւ լոյս նորա նման քարանց ա-
12 մենագնահատից, իբրեւ զքար յասպեայ
բիւրեղանման. եւ ունի պարիսպ մեծ եւ
բարձր, ունի դրունս տասներկուս, եւ ի
դրունսն տասներկուս հրեշտակք, եւ ան-
ուանք գրեալք որ են անուանք տասներ-
կու ազգացն որդւոց Իսրայէլի. ի կողմա-
նէ արեւելից դրունք երեք, եւ ի կողմանէ
հիւսիսոյ դրունք երեք, եւ ի կողմանէ
հարաւոյ դրունք երեք, եւ ի կողմանէ
13 արեւմտից դրունք երեք. եւ պարիսպ քա-
ղաքին ունի հիմունս տասներկուս, եւ ի
նոսա անուանք տասներկու առաքելոցն
14 Գառնոյ. եւ որ խօսէր ընդ իս ունէր չա-
փուկ եղէգն ոսկի, զի չափեսցէ զքաղաքն
եւ զդրունսն նորա եւ զպարիսպն նորա.
եւ քաղաքն քառակուսի դրեալ է, եւ եր-
կայնութիւն նորա իբրեւ զլայնութենէ.
եւ չափեաց զքաղաքն եղէգամբն ի տասն
հազարս ասպարիզաց. երկայնութիւն եւ
լայնութիւն եւ բարձրութիւն նորա հա-
15 ւասարք են. եւ չափեաց զպարիսպ նորա
հարիւր քառասուն եւ չորս կանգունս,
չափ մարդոյ զոր ունէր հրեշտակն. եւ
շինուած պարսպին նորա ի յասպեայ քա-
րանց, եւ քաղաքն ոսկի մաքուր նման
19 ապակւոյ մաքրոյ. եւ հիմունք պարսպին
քաղաքին զարդարեալ են ամենայն քա-
րանց պատուականաց. հիմն առաջին յաս-
պեայ, երկրորդ սափիր, երրորդ քաղկե-
դոն, չորրորդ զմրուխտ, հինգերորդ սար-
դոնիքս, վեցերորդ սարդիոն, եօթներորդ
քրիսողիթ, ութերորդ բերիղղոս, իններոր-
դ տոպազ, տասներորդ քրիսոպրասոս,
տասնմեկերորդ յակինթոս, տասներկե-
րորդ ամեթիստոս. եւ տասներկու դրունքն
տասներկու մարգարիտք են, եւ իւրաքան-
չիւր դրանցն ի մի մարգարտէ էր. եւ հրա-
պարակ քաղաքին ոսկի մաքուր իբրեւ
22 զապակի թափանցիկ. եւ տաճար ոչ տե-
սի ի նմա, զի Տէր Աստուած Ամենակալ
նա է տաճարն նորա, եւ Գառն. եւ քա-
ղաքն ոչ պիտի ունի զարեգակն եւ զլու-
սին, զի փառք Աստուծոյ լուսաւորեցին
զնա, եւ լոյս նորա Գառն է. եւ ազգք որ
կեցուցանիցեն զնոսա գնասցեն ի լոյս նո-
ցա, եւ թագաւորք երկրի բերցեն զփառս
25 իւրեանց ի նա. եւ դրունք նորա ոչ գոցա-
նիցին ցցերեկի, զի գիշեր ոչ եղիցի անդ.
26 եւ բերցեն զփառս եւ զպատիւ ազգացն ի
27 նա. եւ ոչ մտցէ ի նա ամենայն պղծութիւն
եւ որ առնէ զանարգութիւն եւ զսուտ, այլ
միայն որ գրեալ են ի գրքին կենդանու-
թեան Գառնոյ:

ԻԲ. Եւ ցոյց ինձ զգետն ջրոյ կենդա-
նւոյ պայծառ իբրեւ զբիւրեղ, որ բղխէր
2 յաթոռոյ Աստուծոյ եւ Գառնոյ. ի մէջ հրա-
պարակին նորա, եւ յայսկոյս եւ յայնկոյս
գետոյն ծառ կենաց որ արդիւնս տայ տա-
սներկուս, ամ ըստ ամսոյ մի արդիւն իւր
տայ, եւ տերեւք ծառոյն ի բժշկութիւն
3 ազգաց. եւ ամենայն նզովք ոչ եղիցին
այլ եւս, եւ աթոռ Աստուծոյ եւ Գառնոյ
ի նմա եղիցի, եւ ծառայք նորա պաշտե-
4 սցեն զնա. եւ տեսցեն զերեսս նորա, եւ
անուն նորա ի ճակատս նոցա. եւ գիշեր
ոչ եղիցի անդ, եւ ոչ պիտոյ լուսոյ լու-
սնի եւ ոչ պիտոյ լուսոյ արեգական, զի
Տէր Աստուած լուսաւորէ զնոսա, եւ թա-
6 գաւորեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից. եւ
ասէ ինձ, ճշմարիտ են բանքս եւ հաւա-
տարիմ. եւ Տէր Աստուած սրբոց մարգա-
րէից առաքեաց զհրեշտակ իւր ցուցանել
ծառայից իւրոց զորս պարտ է լինել ի
7 վաղվաղակի. եւ ահա գամ վաղվաղակի.
երանի է որ պահէ զբանս մարգարէու-
թեան գրքիս այսորիկ:

8 Եւ ես Յովհաննէս որ լսէի եւ տեսանէի
զայս. եւ յորժամ լսէի եւ տեսանէի, անկա-
ցի երկրպագել առաջի ոտից հրեշտակին
որ ցուցանէր ինձ զայս. եւ ասէ ինձ, տես
մի արասցես, զի ծառայ քո եմ ես եւ եղ-
բարց քոց մարգարէից, եւ որ պահեն զբանս
գրքիս այսորիկ. զԱստուած երկրպագեա:
10 Եւ ասէ ինձ, մի կնքեր զբանս մարգարէու-
թեան գրքիս այսորիկ, զի ժամանակ մեր-
ձ է. որ անիրաւ է՝ անիրաւեսցի եւ պղծեալ
է՝ պղծեսցի եւ արդար է՝ արդարասցի եւ
սուրբ է՝ սրբասցի. եւ ահա գամ վաղվա-
ղակի, եւ վարձք իմ ընդ իս են, հատուցա-
նել իւրաքանչիւր ումեք որպէս գործ իւր
13 իցէ. ես եմ Ա եւ Ո, առաջին եւ յետին,
սկիզբն եւ վախճան. երանի որ լուանան
զպատմուճանս իւրեանց, զի իշխանու-
թիւն լիցի նոցա ի ծառն կենաց, եւ մտցեն
15 ի քաղաքն ի դրունսն. զի արտաքոյ են
շունք եւ կախարդք եւ պոռնիկք եւ մարդա-
սպանք եւ կռապաշտք եւ ամենայն որ սի-
րէ եւ առնէ զսուտ:

16 Ես Յիսուս առաքեցի զհրեշտակ իմ վկա-
յել ձեզ զայս ի վերայ եկեղեցեաց. ես եմ
արմատ եւ ազգ Դաւթի, աստղ պայծառ
17 առաւօտեան. եւ Հոգին եւ հարսն ասեն,
եկ. եւ որ լսէ ասասցէ, եկ. եւ որ ծարա-
ւի եկեսցէ, եւ որ կամի առցէ զջուր կեն-
դանի ընդ պարգեւ:

18 Վկայեմ ես ամենայն լսողի բանից մար-
գարէութեան գրքիս այսորիկ, եթէ ոք յա-
ւելցէ ի սոսա, յաւելցէ Աստուած ի նա
զհարուածս գրեալս ի գրքիս այսորիկ.
19 եւ եթէ ոք հատցէ ի բանից գրքոյս մար-
գարէութեանս այսորիկ, հատցէ Աստուած
զբաժին նորա ի գրքոյ կենդանութեան եւ
ի քաղաքէ սրբոյ եւ ի բաց ի գրեալսն ի
գրքիս այսորիկ:

20 Ասէ որ վկայէ զայս, այո եկայց վաղ-
վաղակի. ամէն. եկ Տէր Յիսուս:

21 Շնորհք Տեր. Յիսուսի Քրիստոսի ընդ
ամենեսեան. ամէն:

թագաւոր օրանըն Յուդայինն ձեռնէ կնոյ-
նիսկ եւս , կնօրսէն օրանըն Յուդայինն
սահմ կնկէձէյիլ : Ա է պուռնա սէրիմ 50
նա՛ գարիւոշլուգ քի՝ Յէն վէ գան Նէ-
լահըն փոսխոհլըլըգնա վարս օլմագա
գաղիր սէյիլէր . նէ չեարխըլնըգ սա-
խի՝ չեարխգսիզլըյէ վարս օլար :

Իշեէ սնդէ պէր պէրր սէօյլէրիմ . 51
Պէրչն հէմխոիզ ոյուռնայաձաղը . սա-
նա հէմխոիզ Յէգագիլ օլաձաղըդ , պէր 52
ունադ՝ կնօզ պէրկէնէսա՝ ոօնկ պօրու-
սա . չեան պօրս չալընաձագ , վէ հօ-
լնէնէր չեարխգնըգ պուդնուդ պէյսա՛ կ-
սաձէգնէր , հէմ պէդ Յէգագիլ օլաձա-
ղըդ : Չէրա սա չեարխ Ըն չեարխգ 53
սէղնըգ կնյակէ՝ վէ սա էօղնէմնէ՝
էօղնէմնէղնըգ կնյակէ չաղըմ սդը :
Ա է սա չեարխ Ըն չեարխգսէղնըգ 54
կնյակսադն ոօնկա , հէմ սա էօղնէմնէ՝
էօղնէմնէղնըգ կնյակսադն ոօնկա , օ
գէնան եաղնէ օրան սէօդ Յէգագիլ օլա-
ձադ . Էօղնէմ գալկադէյ եաուդնա :
Սա՛ էօղնէմ՝ սէնէն սդնէն հա՞նի . 55
նա՛ մէդը՝ սէնէն գալկադն հա՞նի :
Սնդէն էօղնէմէն սդնէն կնեանդ սդը , 56
Ա կնեանդն գուվվէդի ոօնօ սդը :
Էաքոն Տադնէղնըգ Յնուա Բրնուսադն 57
վասնդաստ նէ սդնէ գալկադյէ վնէն
Աղաձա չեդը օրան : Իսնէ նա՛ սդնէ 58

կնէնէ գարնաշլադըդ՝ մէօհլէդ օրան ,
Յէնէրնէմէղնէր օրան , ասխնա Բադ-
սան ամէնոսէ արդմադսա օրան , վէ
սան ամէնոսէ գաղիր սէյիլմէյէճէք նա-
խնէյէ սէյլէսէ :

ՊԱՊ Ժ.Զ

1 Ա է ա՛նդնէր Էչէն օրան ասէնէ սէվ-
չիլմէն Էուռուսաուդնա՝ Գադբաստանդն
էնէնաձէրնէն Յաուգիմ Էմադչէդ կնէ-
2 սան՝ սնդ սահ Էօղնէ Էչէչէն : Հաչխ-
Յանդն նչք կնեանդսէ սէղնն հէր սէրն-
նէղ Էչնուսէն կնէսադչնէ՝ Էսխ՝
Էանդնսա սդը գօսա՛ն . Յա գն պէնէմ
3 կնէսադչնէմ , սէվչիլմէձէր օ գէնան
օրնասդն : Ա է կնէսադչդ գէնան՝ գխդ-
Էէրն գն Յրնասա կնօրնսադնէղ ,
ծնէսդը Յէգագիլմէր Էչն Էհանդնըգդը
Էրուսաղէմ կնօղնէսադչ կնօճաէրն-
4 Ձէչդ : Ա է էչէր պաճա սահ կնՅ-
Յէգ Յրնասա Էսխ , պէնէմ Էչն վարա-
5 Ձադ : Ա է սէղ՝ Մահնգոնէսդը կնգ-
սադն ոօնկա կնէղՁէչդ . չեան Մա-
6 կնգոնէսդը կնգՁէչդ : Ա է գաղէ
սէր գն Էանդնըգաս գաղդրդ , սնգդն-
ադ՝ գրդը կնգնդէչդ . Յա գն վարագ-
գադ եէրն պէնէ սէղ կնօճաէրսէղնէղ :
7 Չէրա ԷուՅնգէչդ գն սէղ՝ չեան Էօղնա

կինալ կէօրէյիմ, ամէնա ուամարըմ քի՝ ե-
յէր Բաղդ իլլին վէրիւսէ՝ եանընըզտա
պիր զէման գալըյըմ : Նաքին պէնաէ- 8
կոտէյէտէք Եվեռտատա գալաճաղըմ :
Զիրա պանա պիր պէյիւք վէ իշլէք 9
գափու աչըլըը , վէ գարշը տուրանլար
չօգ տուր :

Վէ էյէր Տիմոթէոս կէլիրսէ , պա- 10
գըն քի՝ եանընըզտա գօրգուսուզլուզլու-
լա օլա . զիրա՝ պէնիմ կիտի՝ օ տախի
Բաղդըն ա՛մէլինի իշլէյօր : Իմոն օնու 11
քիմնէ Թահգիր էթմէսին . իլլա օնու՝
պանա կէլմէյէ սէլամդէթ իլէ կէօնտէ-
րին . զիրա օնու գարշտաշլար իլէ պէ-
րաքըր պէքլէյօրում : Ապողոս գարըն- 12
տաշըն խուսուսունտա իսէ՝ օնա չօգ
էավվարտըմ քի՝ գարշտաշլար իլէ պէրա-
քըր սիզէ կէլէ , ըտքին շիմոն կէլմէյէ՝
ատա միւրատը էօղրուսու . ամէնա Փուր-
սամի պուդուրսա , կէլէճէք սիր :

Ասյանըզ օլսուն . իսմոնտա տուրսուն . 13
Չէսուր օլսուն . գուվվէթլէնսին : Սիզին 14
հէր շէյինիզ մուհաֆազէթ իլէ օլսուն :

Վէ սիզէ էավվարըրըմ՝ էա՛ գարըն- 15
տաշլար՝ Սաուլոսնէսին էվինէ պիլիր-
սինիզ քի՝ Ադրիանըն իլէ մէյվէսի
սիր , վէ քէնտիլէրինի ա՛զիզլէրին խըզ-
մէթինէ թա՛յին էթսինլէր , քի սիզ տա- 16
խի էօյլէլէրէ՝ վէ հէր պէրաբէր իշլէյէ-

նէ վէ զահմէթ չէքէնէ միւթիւ՝ օլսուը-
17 նըզ : Վէ Սաուլոսնէսին հէմ Փորտու-
նատուսն վէ Աքայիկոսուն կէլմէլէրի-
նէ շազ օլտում . զիրա սիզին էքսիքլի-
18 յինիզի ծնլար տօլտուրտուլար : Ձիւն քի
պէնիմ րուհումու՝ հէմ սիզինքինի րա-
հաթլանտըրտըլար . իմոն պէօյլէլէրի
Թանըյըն :

19 Ադսանըն քէնտիլէրի սիզէ ակլամ
էտէրլէր . Ակիւլաս հէմ Պրիսկիլլա՝ էվ-
լէրինտէ օլան քիլիսա իլէ՝ Բաղտտա սիզէ
20 չօգ ակլամ էտէրլէր : Հէմ գարնտաշլար
սիզէ ակլամ էտէրլէր . պիրի պիրինինէ
ա՛զիզ էօփուշ իլէ ակլամ էտին :

21 Վա՛ ակլամ՝ պէն Գօլտուսն էլի իլէ
22 էապըյը : Էյէր պիր քիմսէ Բաղդ Յի-
սուս Քրիստոսու սէվմէզսէ , անաթէմա
23 օլսուն , մարան աթա : Բաղդ Յիսուս
Քրիստոսուն ի՛նայէթի պիլէնիզմէ օլ-
24 սուն : Մ՛ուհաթպէթիմ Քրիստոս Յի-
սուստա հէփինիզլէ իլէ օլսուն . ամին :

Կ՛ընթուսը՝ պէրճնէ մէ՛ր՛ի՝ փէ-
լիպէքէն Սթէֆաննէս վէ Փորտունատոս
վէ Ափոյիկոսուն էլի իլէ էապըյը :

ՊՕՂՈՍ
ՄԱՐԳԱՐԻՏԱՅԻՆ
ԿՈՐՆԹՈՍԱՑԻԱՐԱ
ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՓԹԻՊԻ

ԳԱՂԱ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Աստուածն իրաւէթի իւէ
Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը՝վէ Տի-
մոթէոս գարնուաշ՝ Աստուծն Կորնթոս-
տա օլան քլիսասընա պիւթիւն Աքա-
յիատա օլան ձիւմլէ ա՛զիզլէր իւէ.
2 Փէտէրիմիզ Աստուծ Թաղա՛Ֆընատան վէ
Տառպ Յիսուս Քրիստոսան սիզէ ի՛-
նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:
3 Մ՛երհաւէթլէրին փէտէրն վէ ձիւմլէ
Թէսէլինին Աստուծը՝ Տառպալըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն փէտէրն Աստուծ մի-
4 նէթապարէք օլսուն. Օվ քիմ պիզէ հէր
սըզընթըմըզտա Թէսէլի վէրիր, Թա
քի քէնտիմիզ Աստուծան միւթէոէլի
օլտուղումուզ Թէսէլի իւէ՝ հէր սը-
5 զընթըտա օլանլըտա Թէսէլի վէրմէ-
յէ գաոկը օլալըմ: Զիրա Քրիստո-

սուն էվէնճէրի պիզտէ ջոզա՛ըլընա
կէօրէ՝ Քրիստոսուն վաստիաստ իւէ
Թէսէլէնիզ տախ պէօյլէ ջոզալըր:
6 Իմտի էյէր սըզվէթ չէքէրսէք, պիզիմ
տախ չէքտիյիմիզ Հէման օ էվէնճէրին
սասըը իւէ իճրա օլունան Թէսէլինիզ
վէ խէլասընըզ իչինն սիւր. վէ էյէր
Թէսէլէ պուլուրսաք, սիզին Թէսէլո-
7 նիզ վէ խէլասընըզ իչինն տիւր. վէ սիզին
իչինն իւմիտիմիզ սահիհ տիր, չինն պի-
լիրսիզ քի՝ էվէնճէրէ իչտագ օլտուղու-
նուզ կիպի՝ պէօյէճէ Թէսէլիյէ տախ
8 օլուրսունուզ: Զիրա եա՛ գարնուաշ-
լար՝ պիզէ Աքիատա վաղի՝ օլան սըզըն-
լար՝ Թըմըզըն խուսուսունտա՝ խոթէմիզիզ
քի պիլմէզ օլսընըզ, քի Թագաթըմըզ
տան զիյատէ զույէթ ջոզ տաղըրըզ չէք-
տիք, չէյլէ քի՝ եաշամագտան պիլէ
9 իւմիտիզին քէստիք: Լաքին պիզիմ
քէնտիմիզտէ՝ էօլսմիշն պէճիլէ վար ի-
տի, Թա քի քէնտիմիզէ կիւվէնմէյէլիմ,
10 իւա էօլիւլէրի տիրիլտէն Աստա. Օվ
քիմ պիզի օգտատար պէօյիւք էօլիսմտէն
խէլաս էթտի, հէմ խէլաս էտէր. քի
օնա իւմիտ էտէրիզ քի՝ տահա խէլաս
11 էտէճէք. Զիւն քի պիզիմ իչինն տուս-
տա սիզ տախ եաղտըմ էթտինիզ, Թա
քի պիզէ օլան իհսան ջոզ քիմսէյէտէն
օլմազըլար՝ ջոզ քիմսէյէր պիզիմ իչինն
շիւքր էտէյէք:

չին հէփինիզտէն էօթիւրու կիւվէնի-
րիմ քի՝ պէնիմ շաղլըղըմ սիզին հէփինի-
զին տիր : Ձէրա չօփ սըզլէթաէն վէ 4
եիւրէք սըզընթըլընաան՝ սիզէ չօփ կէօղ
եաշլէրի էլէ եաղըրմ, տէյիլ քի պա-
սալէթլէնէօնիզ, էլլա պէնիմ սիզէ զի-
յասէտի էլէ օլան մուհասապէթիմի անկ-
լայասընըզ :

Վէ հէյսի պիր քիմսէ գասսալէթլէն- 5
տիրաի եոք, պէնի գասսավէթլէնաիրմէ-
ան՝ էլլա քի պիր Թարաֆտան, Թա քի
հէփինիզէ աղըր օլմայըմ : Գէօյլէ քիմսէ- 6
յէ՝ չօփ քինդէլէրտէն օլան պու Թէքթիր
էէթէր : Ընէօյլէ քի պիր ա՛քա՝ սիզ տա- 7
հա զիյասէ պաղըշլայըպ Թէսէլի վէր-
մէք կէրէք սինիզ, քի պու մեսէլէս քիմ-
սէ վէհք գասսավէթտէն եուսուլմայա :
Օնաան էօթիւրու սիզէ եալվարըըըմ քի՝ 8
օնա մուհասապէթ մուգաբիլինէ էտէսի-
նիզ : Ձէրա հէման պուընտէն իչիճէն տա- 9
խի եաղըրմ, Թա քի հէր ընէյսէ միւ-
Թէ՛ահիտինիզ ոէյիս Թէքճիւսէէնիզին պի-
լէյիմ : Վէ քիմէ քի պիր ընէյ պաղըշլար- 10
սաընըզ, պէն տախի պաղըշտըմ . զիրա
պէն տախի՝ պաղըշտարըլմըմ՝ էյէր պիր
ընէյ պաղըշլամըշ իսէմ, Քրիստոստան
ծուզուրունտա սիզին իչիճէն պաղըշ-
շըմ, Թա քի ընէյնէաան սէթ օլմայալըմ. 11
զիրա օնուն գասսաըրընը պիլմէզ տէյի-
լիզ :

12 Իսոի Քրիստոսուն աւետարանըն իչիւն
Տրոասա կէլտիյիմտէ, պաոնա Բապա-
13 տան գաֆիու աչըլմըշ օլմադըյա, գարըն-
տաշըմ Տիտոսու պուլմատըղըմտան՝ րու-
հումա րահաթըմ օլմատը . լաքին օն-
ըսըր իլէ վէտալաշըպ՝ Մակեդոնիայա ըզդ-
ըմ :
14 Ամմա պիզէ տայիմա Քրիստոս իլէ
զաֆէր վէրէն՝ վէ հէր եէրտէ պիզիմ
վասիթամըզ իլէ օնուն պիլդիրմէն րահ-
հաընը պէյան էտէն Ա՛ստուած չիւքր օ-
15 ուն : Ձ՛իրա կէրէք իսէյաս պուլաճապ
կէրէք հէլաք օլաճապ քիմսէլէրին արա-
սընտա՝ Ա՛ստուած Քրիստոսուն իսոչ րահ-
16 հաը իզ . Գա՛զըլարընա էօլիւմ իչիւն
էօլիւմ րահհաը՝ պա՛զըլարընա իսէ հա-
յաթ իչիւն հայաթ րահհաը իզ . վէ
17 պու շէյլէրէ քի՞մ գաֆիր տիր : Ձ՛իրա
ջոզլարը կիպի Ա՛ստուածն սէօզիւնիւ Թէղ-
վիր էտէնլէր տէյիլ իզ, էլլա խիւրիւսիւ
փաքտէն կիպի՝ էլլա Ա՛ստուատան կիպի՝
Ա՛ստուածն հուզուրունտա Քրիստոստա
սէօյլէրիզ :

ՊԱՊ Գ

1 Ա՛յնէ քէնտիմիզի Թաւսիյէ՞ մի էթ-
մէյէ պաշլարըզ . էօյսա պա՛զըլարը
կիպի Թարաֆընըզա Թաւսիյէ մէք-

Թիւպէրինէ՝ եահօա Թարաֆընըզտան
Թաւախչէրէ՞ մի միւհթաճ իզ։ Եիւ- 2
րէքլէրիմիզտէ եաղըլմըշ՝ հէմի ատէմլեր-
ան Թանըըըր վէ օգունուր մէքթիւպիւ-
միւզ սիզ սինիզ։ Ձիւն պէլի սինիզ քի՝ 3
պիզտէն նէզրա օլունմուշ՝ Քրիսթոսուն
մէքթիւպիւսիւնիւզ, քի տէյիլ միւրէք-
քէպ իլէ՝ նէյսա տիրի Ալլահըն Րուհու
եաղըլսըն, տէյիլ Թաշ լէվհալարընա՝ նէյսա
եիւրէյին էթտէն լէվհալարընա։ Վէ 4
Քրիսթոսուն վասիթասի իլէ Ալլահ
պէօյլէ ի՛թիմատըմըզ վար։ Տէյիլ քի 5
քէնտիմիզտէն պիր չէյ՝ քէնտիլի յիմիզտէն
կիտի տիւշինմէյէ գատըր իզ, նէյսա պի-
զիմ գատըր օլմամըզ Ալլահտան ատր.
Քի օ՝ պիզի եէնի ա՛հտըն խըզմէթճիլէ- 6
րի էվվէլա գատըր էյլէտի, տէյիլ եաղը-
նըն նէյսա րուհտուն. զիրա եաղը էօլմիւ- 7
րիւր, ամմա րուհ հայաթ վէրիր։ Վէ
էյէր էօլիւմիւն՝ եաղըլար իլէ Թաշլար-
ատա րէտմ օլունան խըզմէթի ձէլալ իլէ
օլտու խէ՝ չէյլէ քի Իսրայէլ օղուլլարը
Մովսէսին եիւզլիւնէ՝ ծնուն եիւզլիւնիւն
պաթթալ օլունուր ձէլալն ակպէպին-
ան՝ պագմադըգ գատըր տէյիլլեր իտի,
Րուհուն խըզմէթի նի՞ձէ տահա զի յա- 8
տէ ձէլալ իլէ օլմայաճագ տըր։ Ձիրա 9
էյէր ա՛ղաթա հիւքմ օլմանըն խըզմէթի
ձէլալ իտէ, տահա չօգ զի յատէ տատա-

գաթըն խըզմէթի ձէլալտէ պրթաճագ
10 տըր։ Ձիրա ձէլիլ օլան չէյ՝ ձէլալին
զայէթ ա՛լա օլտուղունան՝ պու Թա-
11 րաֆտա ձէլիլ օլմատը։ Ձիւն քի էյէր
իպրթալ օլունան՝ ձէլալտէ իտի իտէ, նէ՞
գատար զի յատէ պագի՝ օլան՝ ձէլալտէ
12 օլաճագ։ Ամմա պէօյլէ իւմիտիմիզ վար
նէքէն, չօգ ձէտարէթ իպթիմալ էտէ-
13 րիզ։ Վէ տէյիլ Մովսէս կիտի քի՝ քէն-
տի էիւզլիւնէ էօրթիւ գօրտուտու, Թա
քի Իսրայէլ օղուլլարը իպթալ օլաճագ
14 ձէլալին ոճունա պագմայալար։ Ամմա
ծնլարըն տ՛ագլտըը ուչուշտու. զիրա
Թա պու կիւնէտէք Իւձէն Ադոնայ օլուն-
տուղունա՝ օղ էօրթիւ տուրտույօր,
գալարըըըմամըշ տըր, չիւն քի Քրիս-
15 տոս պրթալ օլունուր։ Նաքին Թա
պու կիւնէտէք Մովսէսին օգունտուղու
զէման՝ ծնլարըն եիւրէյլէ իւզէրինտէ
16 էօրթիւ եապմայօր։ Ամմա ծնլար Րատ-
պա ատօնտիւյիւ զէման՝ էօրթիւ գալարը-
17 րըըը։ Վէ Րատպ՝ օղ Րուհ տուր, վէ
Րատպըն Րուհու օլտուղու եէրտէ՝ տ՛-
18 գալարդ օրտաա տըր։ Պիզ իտէ հէմիմիզ
էօրթիւտուղ եիւզլէ Րատպըն ձէլալն-
նի այինէտ կիտի ակլը էտէրէք՝ հէման
օ տուրէթէ Րատպըն Րուհունատ կիտի՝
ձէլալտէն ձէլալէ Թէտրիկ օլուրուզ։

ԿԱՊ Գ·

( )Նաման էօմիւրլիւ պու խրիզԼԹ
պիզաե վար իքէն՝ պիզէ մերհամի՛ծ օլուն-
ուուղունա կէօրէ՝ օսաննալըզ : Իւլա րէ-
զալէթին կիզլի չէյլէրինի րէուա էսխա՝
փէնա իլէ վարընմալըզ, հէմ Ալլահըն
աէօղլունէ հիւէ գաթմալըզ · իւլա Ալլա-
հըն հուզուրունաա կէրչէքլիյին պէյա-
նի իլէ քէնաիլէրինիզլէ հէմ ատէմլէրին
զամիրինէ թաւսիյէ էուէրիզ : Վէ հյէր
պիզիմ աէէուալսանըմըզ էօմիւրլիւլիւ խա-
տաի՝ հէրաք օլաճադ քիմսէլէրէ էօ-
միւրլիւ տիւր · Փի օնըտաա պու տիւն-
էանըն ալլահը՝ խնամարզլարըն ա՛զընը
քէօր հէթաի, քի Ալլահըն թաւսիրի օ-
ղան Փրիսաուսան Հզալինին աէէուալա-
նընըն նուրու օնըտա ուօղնայա : Զ իրա
քէնաիմիզլի Վաղ էթմէյօրուզ՝ իւլա Փրի-
սաա Ջիսաա Հասալը, վէ քէնաիմիզլի Ջի-
սաա իչինի սիզէ գուլլար : Զ իրա գարան-
լըգսան ըշըգ փարլամալա ատ՛էն Ալլահ՝
Յիսաա Փրիսաուսան էիզիիւնաէ Ալա-
հըն Ճէլալի պիլիկսանինին նուրունու վեր-
մէք իչինի՝ էիւրէքլէրիմիզէ օ ըշըգ վեր-
ալ : Վէ պու խաղինէ՛յի Թօփրաղ գաղ-
լարաա Թուէթալըզ · Թա քի գուվվէ-
թին ջող զիյաուէ օլմասը՝ Ալլահսան օ-

8 լա , վէ ատ՛յէլ պիզլէն : Հէր շէյաէ
սըզընթը ճէքէրիզ, լաքին սըփէթէ կէլ-
մէզլիզ · նաճարըզդ ճէքէրիզ, լաքին իւ-
մէզլիզ · նաճարըզդ ճէքէրիզ, լաքին իւ-
3 մէզլիզ գալմալըզ · Գ՛օվլանըըզդ,
ամմա թէրճ օլունմալըզ · Եէվրէ ճարփը-
10 լըըզ, ամմա հէլաք օլունմալըզ · Յէ-
սուսուն էօլիւմիւնիւ ատ՛յէմա թէնիմիզ-
աէ թաշըըզ, Թա քի Յիսուսուն է՛օմ-
րիւ տախի թէնիմիզա՛ պէյան օլունա :
11 Զ իրա պիզ նաճայանլար՝ Յիսուս իչինի
ատ՛յէմա էօլիւմէ թէնիլմէ օլունուրուզ,
Թա քի Յիսուսուն է՛օմիւրիւ տախի պի-
զիմ էօլիւմիւնիւ թէնիմիզաե պէյան օլու-
12 նա : Ճէյլէ՛ք պիզաե էօլիւմ՝ պիզաե
13 խաե է՛օմիւր ա՛մէլ էաէր : Վէ խնամարն
հէման օ ըուհունա մալիք օլաուզուամուզ
էճիլաէն՝ Ինանարմ, ծնուն իչինի աէօյ-
լէսինի Ինանարմ, ծնուն իչինի աէօյ-
լէսինի՝ եաղըմըզ օլաուզու կիսալ , պիզ
տախ Ինանըըզ, ծնուն իչինի տախ
14 աէօյլէրիզ : Ճիւն քի պիլիրիզ քի՝ Համպ
Յիսուսու պիրիլաէն՝ պիզի տախ Յի-
սուսուն վասէթաի իլէ պիրիլաէճէք ,
վէ պիզէն իլէ հուզուրա կէլմէրէճէք պիր :
15 Զ իրա հէր շէյ պիզէն իչինի պիր , Թա
քի Ինայէթ էօղալըզ՝ էօգլարըն շիւքրիւ
իլէ Ալլահըն ճէլալինէ պրԹա :
16 Պունուն իչինի օսանմալըզ · լաքին
էյէր պիզիմ ակլարըզէ տաէմիմիզ չիւ-
րիւ խէ տախի՝ կիւն պէ կիւն նէէուիքէ

թագէէնիլը : Ձէրա պիզիմ զէմանի օ- 17
լան հաֆիֆ սըզլէթիմիզ՝ պիզէ զայէթ
ջօք՝ խոտան զիյաոէ էպէան ձէլալ
ալըրլըզը ա՛մէլ էաէր : Ձիւն քի կէօրիւ- 18
նէն չէյլէրէ պաշմաղըզ, նըա կէօրիւն-
մէյէնլէրէ · զիրա կէօրիւնէնլէր զէմա-
նի ոիր, ոիննա կէօրիւնմէյէնլէր էպէ-
ոի ոիր :

ՊԱՊ Ե

Ձէրա պիլիրիզ քի՝ էյէր մէս- 1
քեոանըմըզըն ոիւնեոալի էվի պօզու-
լուպոա, Ընդահոան՝ էլինէ եոպիլմա-
մըշ էվ կէօջէէրոէ էպէան ոիր պի-
նամըզ վար : Ձիւն քի պուննոա՝ կէօջ- 2
ոէն օլան մէոքեոանըմըզը կիյինմէյէ
հաոլէթ էոէրէք ոհ չէքէրիզ : Ձիւն 3
կիյինմիշ օլուպ՝ ջըոալոպ պուլունմա-
յոձաղըզ : Ձէրա պիզ պու մէոքեան- 4
ոա օլանլար՝ էնէք ալէթլնոա ոհ չէ-
քէրիզ · պուննուն իչինէ քի պօյունմոպ
խոթէմէղիզ, նըա իւոթոէն կիյինմէք ·
թա՛ քի էօլիւմլիւ ձէնէթ հայաթոէն
էուուուլա : Ամմա պիզիզ հէման պու 5
չէյէ հաղըրլոյան՝ Ընդահ ալը, քի օ
պիզէ Խուհուն փէհլինէ ասիսի վէրուէ :
Իմոէ ասյիսա ձէաոլէթ էոէրիզ, զի- 6
րա պիլիրիզ էի՝ պիզ թէնոէ հաղըր

7 էքէնի՝ Խոպպոան ուզաղըզ · Ձէրա ի-
ման իլէ եիւբիւրիւզ, վէ ոէյիլ կէօ-
ման իլէ եիւբիւրիւզ, վէ ոէյիլ կէօ-
8 րիւշ իլէ : Իման ձէաոլէթ էոէրիզ,
վէ Խոպպի էզ քի՝ պախուսուս թէնոէն
ուզաք՝ վէ Խոպպէն էոնըլնոա հաղըր
9 օլաղըմ : Օնուն իչինէ ոէյրէթ
էոէրիզ քի՝ կէրէք հաղըր իսէք կէրէք
ուզաք իսէք, օնա մոգպուլ օլաղըմ :
10 Ձէրա կէրէք ոիր քի՝ հէվիմիզ Քրիս-
ոոոուն ոիվնոը հուզուրունոա կէօ-
րինէղիմ, Թա քի հէր քէս քէնոի
թէնի իլէ էթոիյի ա՛մէլլէրէ կէօրէ՝
կէրէք էյի կէրէք քէօթիւ ի՛վողնը
ալը :
11 Իման պիզ Խոպպէն պօրպուսունու
պիլմէյինէ՝ ոոէմլէրի գոնոըլըրըզ,
վէ Ընդահ աչիքնոր իզ · վէ ուոմոըզ
քի՝ ոիզինն զոմիրէրինիզոէ ոոխի ա-
քի՝ ոիզինն զոմիրէրինիզոէ ոոխի ա-
12 չիքնոր օլմուշուզ : Ձէրա քէնոիմի-
զն եինէ ոիզէ թովոիյէ էթմէյօրուզ,
նըա ոիզէ պիզդէն էօթիւրիւ ինֆիթ-
խոր ոէպէոի վէրիրիզ · Թա էն եիւզ-
ոէ վէ ոէյիլ եիւրէքոէ ինֆիթխոր է-
13 ոէնլէրէ «էօչինիւզ օլուոն : Ձէրա
էյէր պիխուոա օլուուգ խոէ, Ընդահ
իչինն ոիւր · վէ էյէր ա՛գլըմըզ թոմ
14 խոէ, ոիզինն իչինն ոիւր : Ձիւն քի
Քրիոոոոսն մուհոոպէթի ոիզէ զոր
էոէր · զիրա պէօյլէ գէլյոս էոէրիզ

քի՝ էյէր ալըլ հէփիսի էշխան էօլսուն
խաէ, օլմուշ օլսուն քի՝ հէփիսի էօլ-
սիւլէր. վէ հէփիսինին ուղուրսունա 15
էօլսուն, Թա քի արթըպ եաշայանլար
քէնսիլէրի էշխան եաշամայալար, ւլա
քէնսիլէրին ուղուրսունա էօլէն հէմ
սիրիլէն էշխան: Շէօյլէ քի ալըզ շիմ- 16
սէն սօնկրա քիմսէյի Թէնձէ ալըմ-
զըզ. վէ էյէր Քրիստոսու Թէնձէ
ալըսուք խաէ սէ՝ լաքին շիմսի արթըպ 17
ալըմէզըզ: Շէօյլէ քի էյէր ալը քիմ-
սէ Քրիստոսսա խաէ, եէնի մախլուք
սուր. էսքի շէյլէր կէչմուշ, իշթէ հէր
շէյ եէնի օլսուս: Վէ հէփիսի Աղահ 18
սան սըր քի՝ ալդը Յիսուս Քրիստոսուն
վասիթասի իլէ քէնսիսի իլէ սուզ
էթմէյիսի, վէ ալդը սուլհուն խըզ-
մէթինի վէրսի. Եա՛նի քի Աղահ 19
Քրիստոսսա ալունէայը՝ ծնլարըն սուզ-
լարընը սայմայարագ՝ քէնսիսի իլէ սուզ
էթմէյիսի, վէ սուլհուն սէօղիւնիւ
ալդը Թէսլիմ էթմսի: Իմսի Աղահ 20
ալդը վասիթամզըզ իլէ եալնարըր կո-
ալը Քրիստոսուն Թարաֆընսան էյէ-
լիք էսէրիզ, Քրիստոս իշխան րէձա
էսէրիզ, Աղահ իլէ սուզ օլուն: Զի- 21
րա կիւնահ ալըմէյէնի՝ ալդը իշխան
կիւնահ գոսըպանը էյլէսի, Թա քի ալդ
ծնուն իլէ՝ Աղահըն սաստագաթը օգ-
լար:

ՊԱՊ Զ

1 Իմսի պէրսպէր իշլէր լէքէն, եալ-
վարըրըզ սասխ քի՝ սէզ Աղահըն ի-
սրայիլինի նաֆիլէյէ գասուլ էթմիշ
2 օլմայասընըզ: Զիրա սէր քի՝ Սէնի
մադսուլ զէմանսա սինկլէսիսիմ, վէ
սանա խէլաս կիւնէնճունէ եարսըմ էթ-
սիմ. իշթէ շիմսի մադսուլ զէման՝
3 իշթէ շիմսի խէլաս կիւնիւ: Հիչ ալը
շէյսէ՝ ալը Թէօքէզ վէրմէզսիզ, Թա
4 քի խըզմէթ գուսուրլուս օլմայա: Իլա
հէր շէյսէ քէնսիսիզ Աղահըն խըզ
մէթինի կիւսի Թարսիսիմ էսէրիզ,
ձէթձիլէրի կիւսի Թարսիսիմ էսէրիզ,
էօգ սասըր իլէ՝ սըզընԹըլսըր իլէ՝ սէրա-
5 էօգ սասըր իլէ՝ սըզընԹըլսըր իլէ՝ սէրա-
լէր իլէ՝ սըզէնԹլէր իլէ՝ քէօԹէքլէր
իլէ՝ հասսըլսըր ըլսա՝ սէսսիրկինճլիքլէր իլէ՝
զահմէԹլէր իլէ՝ ույգուսուզլուգսուր ըլսա՝
6 ամըգսըր ըլսա՝ փոքըսըզ ըլսա՝ պէրկի իլէ՝
սասըր իլէ՝ էնԹափէԹ իլէ՝ Աղիզ սուհ իլէ՝
7 միւրայըսըզ մուհասապէԹ իլէ՝ կէրէչքլիք
սէօղիւ իլէ՝ Աղահըն գուվվէԹի իլէ՝
սասսագաճըն սաղսան վէ սօլսան սիկսո-
8 լար իլէ՝ ի՛զէԹ վէ ի՛ԹիսասրըզըսԹ իլէ՝
պէսանամըզդ վէ նամ ու շան իլէ. ալսա-
սըրսըր՝ վէ կէրէչքլիք քիմսէլէր կիւսի,
9 պէլիսիզ՝ վէ սէլուի քիմսէլէր կիւսի, էօ-
միւշ քիմսէլէր կիւսի՝ սանա իշթէ եաշայօ-

րուզ, Թէսխոյ օլուռնան՝ ամմա էօլ-
սիւրիւլմէյէն քիմսէլէր կիսպի, գասա- 10
վէթաէ օլան՝ ամմա ասյիմա սէվինէն
քիմսէլէր կիսպի, Ֆապէրլէր՝ ամմա չօփ-
լարընը զէննկին էտէն քիմսէլէր կիսպի,
հինչ պիր շէյի օլմայանլար՝ ամմա հէր
շէյի զատթ էտէնլէր կիսպի իզ: Անզը- 11
մըզ սիզէ աչըլմըշ սըր՝ եա կոնթոս-
լուլար, եհուդէյիմիզ կէնիշլէնմիշ սիր:
Պիզատ տարլըգ չէքմէ յօլտաննուզ, լա- 12
քին քէնտի պաղըլարընըզտա տարլըգէ-
քէր սինիզ: Վէ էվլատլարա կիսպի սէյլէ- 13
բիմ, պունա պէտէլսիզ տախի կէնիշլէնին:

Իմանսըզլար իլէ պիր պօյունտուրու- 14
զա կիրմէն. զիրա տառապաթըն նա-
հապլըգ իլէ նէ՞ հիսապտարլըգը՝ վէ ըշը-
ղըն գարանլըգըլա նէ՞ իչհապլըգը վար:
Վէ Քրիստոսուն՝ Իէհիար իլէ նէ՞ ինթ- 15
Թիֆադը, եախօտ միւմինին՝ իմանսըզ
իլէ նէ՞ հիսապ վար: Վէ Ալլահըն 16
Նէյքէլինին՝ վուճուդ իլէ նէ՞ միւնա-
սիպէթի վար. զիրա սիզ՝ սիրի Ալ-
լահըն հէյքէլ սինիզ, նիձէ քի Ալ-
լահ ասէտ. Օնլարըն արասընտա ասքին
օլաճաղըմ, վէ արասընտա կէզէձէյիմ,
վէ օնլարըն Ալլահը օլաճաղըմ, վէ օնլար
դաւլըմ օլաճապլար: Պունուն իչինն օնլա- 17
րըն օրթասընտան ջըգըն, վէ այրըլըն՝
ասյօր Տատպ, վէ նապուք շէյէ ասո-

18 գանման. վէ պէն սիզի գապուլ է-
սէձէյիմ, վէ փէտերինիզ օլաճաղըմ,
վէ սիզ օղուլլարըմ վէ գըզլարըմ օլա-
ճագ սընըզ՝ ասյօր հէր շէյէ գաուիր
Տատպ:

ԳԱՂ Է

1 Իման եա ասվախուլուլէր՝ պու վա՛տ-
լէրիմիզ վար իքէն, քէնաիմիզի Թէնին
վէ բուհուն հէր մուբաարլըգընան
փնաքլէյէրէք՝ Ալլահըն գօրգուսու իլէ
ա՛զիզլիք իւզրէ ա՛մէլ էտէլիմ:
2 Զիզի գապուլ էտին. հինչ քիմսէ-
յէ նահապլըգ էթմէսէք, հինչ քիմսէ-
յի ֆէսատա վէրմէսէք, հինչ քիմսէ-
3 յէ պաար էթմէսէք: Հիւքմ իչինն
ասյլէմէյօրում. զիրա փէչին ասյլէ-
տիմ քի՝ պէրապէր էօլմէք վէ պէրա-
պէր եաշամագ իչինն եհուդէքէրիմիզ-
պէր եաշամագ իչինն եհուդէքէրիմիզ-
4 տէսինիզ: Ո՛նտինիզտէ չօգ ձէսարէ-
թիմ վար, սիզտէն էօթիւրու չօգ ի՛ֆ-
թիխարըմ վար. Թէսէլլիտէն տօլմու-
շում, ձիւմլէ սըգընթըմըզտա՝ շազ-
5 լըգտան թաշգընըմ: Զիւն քի պիզ
Մակեդոնիայա կէլտիքտէ, վիւճիւտիւ-
ժիւզիւն հինչ պիր րահաթլըգը օլմատը,
իլլա հէր շէյտէ սըգընթըտա օղտուդ.
ուիշարըտան գավգալար՝ իչէրիտէն գօր-

գուցալ վար իսի : Նոքին աչքապ կէօ- 6
նիւլէրէ Թէսէլա՛ն վէրին Աստո՛ Տի-
տոսն կէլմէսի իչէ պիտի միւնէսէպի
էմաս : Վէ հալընըզ օնուն կէլմէսի իչէ 7
ոէյիչ՝ իչէս օնուն սիպասին էօնէ-
Թէսէլա՛ օլուսունա Թէսէլա՛ իչէ տա-
խի , չիւն քի պիտի սիպին հասրէթինի-
զին՝ սիպին Ֆիլադելֆիյայըզը՝ պէնիմ իչի-
զին պայրէմլէնիլի խոսպէր վէրսի · ձէ-
լէ քի պէն տահա պիյասէ սէվինտիմ : 8
Ձ իրա էյէր սիպի մէքէնուպ իչէ գոսա-
վէմլէնուէրսիմ խոչ , փիշման օլույօրս-
տում խոչ՝ փիշման ոէյիմ . պիրա
կէօրիյօրում քի՝ օ մէքէնուպ սիպի գո- 9
սավէմլէնուէրսին , անձոպ պիր պէմա-
նէտէք : Ը խոսի սէվինիրիմ , ոէյիչ քի
գոսավէմլէնսինիլ , իլա՛ քի Թէվպէ ի-
չիզն գոսավէմլէնսինիլ . պիրա Աստա-
ծըն խոՆէփխինէ կէօրէ գոսավէմլէնսի-
նիլ , Թա՛ քի պիզպէն հիչ պիր չէյսէ
զարար չէքմէյէսինիլ : Ձ իրա Աստծըն 10
խոՆէփխինէ կէօրէ օլան գոսավէմ՝ խոչա
իչիզն փիշման օլուսնում Թէվպէ հասըլ
էսէր . ամմա սիուննաուսըն գոսավէմ՝
էօրիում հասըլ էսէր : Ձ իրա իչիզ հէ- 11
ման սրա՝ Աստծըն խոՆէփխինէ կէօրէ
գոսավէմլէնսինիլ՝ սիպէ նէ՛ գոսար
Ձիհա՝ նէ՛ գոսար է՛օզ՝ նէ՛ գոսար
սորըլմա՛՝ նէ՛ գոսար գօրգու՝ նէ՛ գա-

սոր հասրէմ՝ նէ՛ գոսար գայրէմ՝ նէ՛
գոսար իմպրէգամ հասըլ էմաս . հէլ
վէՀնէլ բէնսիմինիզին պրս ձէյսէ վոյ-
12 օլսուգունս կէօսթէրսինիլ : Խոսի սի-
պէ էսգալսում խոչ սէ՝ նահապէտ էսն
իչիզն՝ էսխօս նահապէտ չէքն իչիզն
սէյիլ խոսի , իլա՛ քի Աստծն հուզու-
րսունս պիրիմ սիպէսի էօԹիւրս օլսն
13 Ձէհսիմիզ սիպէ պէյսն օլս : Օնուն
իչիզն սիպին Թէսէլոնիկէացին էօԹիւրս
վուԹէսէլի օլուգ · վէ պարնուսուս
պա՛հա պիյասէ Տէռոսսն սէվինճինէ
սէվինուպք քի՝ օնուն բուհու սիպին հէվի-
14 նէտէն բահսիլսանսը : Ձ իրա սիպէն
էօԹիւրս օնս էյէր պիր չէյսէ էօյնա-
սիմ խոչ , բէպիլ օլմասում . լոքին նի-
ճէ քի՝ սիպէ հէր չէյի կէրչէքլիք իչէ
սէօյլէսինք խոչ , պէյլէճէ պիրիմ Տէռո-
սա օլան էօյնամէմիզ սոսի կէրչէյէ
15 ջէզսլ : Վէ օնուն գալսի պա՛հա պիյա-
սէ սիպին իչէ պիր . չիւն քի հէյինինէլին
ինանմա՛լընը՝ օնս նիճէ գօրգս իչէ վէ
սիՆէրէմէ իչէ գոսուլ էմաուէյինինէլի
16 խոսԹըլնուս ԹուէԹար : Խոսի սէվինի-
լիմ՝ քի՝ հէր չէյսէ սիպէ նէմեսմասում վար :

ԳԱՂ Ր.

1 Խոսի եա՛ գալնուսչար՝ Ա՛սիկգանես

քնեհատէրինէ վէրնէմիշ օլան Ալլահըն
ի՛նայէթինի սիզէ պիլտիրիրիզ · Վի չօգ
սըզընթը թէքրիւպէսինատէ՝ օնլարըն
շաղլըղընըն չօղալմասը վէ օնլարըն չէ-
սիտա ֆաղիրլիյի՝ օնլարըն ղանի ՃՀօ-
մէրտլիյի իլէ ղանխմէթ օլտու : Զ իրա
չէհատէթ էտէրսիմ քի՝ գուարդէթչէրին-
ՃԷ՝ վէ գուարդէթչէրինտէն տախի պիյա-
տէ իրատէթ կէօսթէրտիլէր : Ընձն քի
պիզէ չօգ նէյատլար իլէ եալվարտըլար
քի՝ պու ի՛հսանը՝ վէ ա՛ղիզլէրէ օլան
սըզմէթին իՀտապլընընը գապուլ էտէ-
լիմ : Վէ իւմիտ էթտիյիմիզ կիպի տէ-
յիլ՝ իլա էվվէլա քէնտիլէրինի Տատպա
թէալիմ էթտիլէր , անտէն Ալլահըն ի-
րատէթի իլէ պիզէ . Ճէօյլէ քի՝ Տիտո-
սա ըՀՃա էթտիք քի՝ էվվէլտէն
պաշլատընը կիպի՝ հէման էօյլէ պու ի՛հ-
սանը սիզատէ թէքմիլ էտէ : Լաքին նի-
Ճէ քի հէր չէ յոէ՝ իմանտա վէ աէօզտէ
վէ պիրիկիտէ վէ հէր ՃէՀատէ վէ սիզտէն
պիզէ օլան մուհապպէթտէ արթար ի-
ձինիզ , պու ի՛նայէթտէ տախի արթա-
սընըզ : Թէնապի էտէրսէք աէօյլէմէյօ-
րում , իլա պըյրիլէրին ՃէՀտէ աէապէ-
պինտէն՝ վէ սիզին մուհապպէթինիզին
Հալնա օլտուղունու սընայատտէ աէօյլէյօ-
րում : Զ իրա Տապպըմըզ Ցիտուա Քրնա-
տուսըն ի՛նայէթինի պիլսիր սինիզ , քի

ղէնիլին նէքէն՝ սիզին իչնէն Ֆաղիր օլ-
տու , Թա քի սիզ օնուն Ֆաղիրլիյի
10 իլէ ղէնիլինլէնէճինիզ : Վէ պունտա րէյ
վէրիրիմ· զիրա սիզէ պու Ֆայիտէլի
տիր , քի սիզ կէչէն սէնէտէն պէրու
եալընըզ էյլէմէյի տէյիլ՝ իլա Ի-
թէմէյի տախի փէշին պաշլատընըզ :
11 Ճ իմարի իսէ իՃրատընը տախի թէք-
միլ էտին . Թա քի իսթէմէնին հալընը
կէօնիւլլիւյիւ նիՃէ իսէ , վարլընընա
կէօրէ թէքմիլ էթմէք տախի էօյլէ օլա :
12 Զ իրա հալընը կէօնիւլլիւք վար իսէ ,
պիր քիմսէ մալիք օլտուղունա կէօրէ
մադամտու տուր , տէյիլ մալիք օլմատը-
13 ղընա կէօրէ : Զ իրա ղայրիլէրէ բա-
հաթ՝ սիզէ իսէ սըզընթը օլմազ ի-
14 չինտէ տէյիլ , իլա Հալ պիր օլտու՝
չիմարիքի զէմանատ սիզին արթընընըզ
օնլարընը էքսիքլիյի իչնէն օլա . օնլարըն
արթընը տախի սիզին էքսիքլիյինիզ
իչնէն օլա , Թա քի Հալ պէրապէրլիյի
15 օլա : ՆիՃէ քի եազընընըշ տըր . Ձօղու-
օլանընն՝ արթմատը , վէ ազը օլանընն՝ էք-
16 սիլմէտի : Ամմա սիզատէն էօթիւրու
պու ՃէՀտի Տիտոսա էիւրէյինէ վէ-
17 րէն Ալլահա շիւքր օլսուն . Քի օ՝ կէր-
չի րէՃայը գապուլ էյլէտի , ամմա
տահա ՃէՀտընու օլմատընընա՝ քէնտի իրա-
18 տինի իլէ սիզէ չըգտը : Վէ օնուն

իւր սկսաւքն՝ հիմն քրիստոս արա-
րեաւ ուսուցանելոյ մեզ օրէնսն
պարտաւոր կենցաղոյս : Զի նայիցէք 19
արդ ակն՝ ինչ արդեօք պիտի
կենդանի մեռելոց : Զի եթէ մեռեալք
չեն յարիր, ոչ եւս յարիցէ Քրիստոս :
Եւ եթէ Քրիստոս յարեաւ, զուր է
հաւատն մեր : Այլ եւ գտանիցիմք եւ
սուտ վկայք Աստուծոյ, զի վկայեցաք
զԱստուած թէ յարոյց զՔրիստոս, զոր 20
ոչ յարոյց, եթէ մեռեալք ոչ յարիցեն :
Զի եթէ մեռեալք ոչ յարիցեն, ոչ եւ
Քրիստոս յարեաւ : Եւ եթէ Քրիստոս
ոչ յարեաւ, զուր է հաւատն մեր, 21
դեռ էք մեղս ձեր : Ապա եւ կորեան
որ քնեցան ի Քրիստոս : Եթէ միայն
ի կեանսդ յայսմիկ յուսացեալ եմք ի
Քրիստոս, ողորմելիք եմք քան զամե-
նայն մարդիկ : Այլ արդ Քրիստոս յա- 22
րեաւ ի մեռելոց զանդրանիկ հանգու-
ցելոցն եղեւ : Զի որպէս ի մարդոյ 23
մահ, ի մարդոյ եւ յարութիւն մե-
ռելոց : Զի որպէս յԱդամ ամենեքին
մեռանին, նոյնպէս ի Քրիստոս ամե-
նեքին կենդանասցին : Այլ իւրաքան- 24
չիւր ի կարգի իւրում՝ զանդրանիկն
Քրիստոս, ապա որ Քրիստոսինն են
ի գալստեան Տեառն իւրոյ :

ԳԼՈՒԽ Ե·

1 Ո՞վ եղբարք սիրելիք եղեւ ա-
ռիթ մեզ խոտորեցուցանել զձեզ
2 ուստի զկարգսն սուրբ, զոր ետուաք
ձեզ ի հաւատս ճշմարտութեան, եւ
զի ձեզ եղեւ պատճառ ընդհատ-
մանն ի Հոգւոյն Սրբոյ եւ ի ճշմա-
րիտ հաւատոցն Աստուծոյ : Զի
3 ոչ ինչ ինձ ուրեք ի մարդկանէ
կամ ի մարդկանէ ուսեալ եմ զայս
ամենայն ըստ ճշմարտութեան
Աստուծոյ : Զի ոչ ինչ ինձ ուրեք
4 կամ ի մարդկանէ ուսեալ եմ զայս
ամենայն ըստ ճշմարտութեան
Աստուծոյ : Զի ոչ ինչ ինձ ուրեք
կամ ի մարդկանէ ուսեալ եմ զայս
ամենայն ըստ ճշմարտութեան
5 Աստուծոյ : Զի ոչ ինչ ինձ ուրեք
կամ ի մարդկանէ ուսեալ եմ զայս
ամենայն ըստ ճշմարտութեան
6 Աստուծոյ : Զի ոչ ինչ ինձ ուրեք

նէքեսվեք իւէ էքէն՝ նէքեսվեք իւէ ատ-
խի սիչէձէք, վէ պէրէքէնի իւէ էքէն՝ 7
պէրէքէնի իւէ ատխի սիչէձէք: Հէր
քէս՝ հէձնվեւնատէն իրատէնի էմատչինէ
հէօրէ Վէրոն. գատվէնի իւէ՝ նա
ձէգոր իւէ ուէչիւ. զիրա Ալահ՝ շէն վէ
ինձիչի ուէվեր: Վէ Ալահ՝ սիզէ հէր 8
ին՝նայէնի արէգրանատա գատիր սիր.
Թա քի հէր շէյուէ ատչինա Թէքմիւ
քիֆայէթինիւ օլմազըա, հէր էյի
ա՛ձէուէ արէթատընըզ: Նինձէ քի նա- 9
զըվըշ սըր. Սաչար, Ֆուգարատարա
վէրսի, ծնօն ատատգոմը էուէուն
գալըր: Վէ էքէնէ Թօխուա՛ հէմէէ- 10
մէք իչինէ էքմէք իհտան էուէն՝ սիզին
Թօխուանունուզու վէրսին, վէ չօզալ-
սըն, վէ ատատգոմընըզըն մահսու-
լանընը արէգրսըն: Թա քի հէր շէյ- 11
ուէ՝ սիզիա վատիճամըզ իւէ Ալահա
շուքր հասիւ էուէն հէր ձէօմէրատվէք-
ուէ գէնիվինէնէանինիզ: Չիրա տու իսրա- 12
ձէնին իձրատը՝ նանընըզ ա՛զիզէրին
էքսիքնէսինի ատչուրսունուզ, իւա Ալա-
հա չօգ շուքրընը իւէ ատխի արէթատ:
Զինա քի տու իսրայձէնին Թէձրիւա- 13
սի իւէ՝ Քրիստոսուն առէուտրանընդա
իրտատ էնդատչինիզ ինդատ՛դ իչինա վէ
ծնըգրա հէմ հէվիտինէ օլսն իւէգա-
լըն ձէօմէրտվէյի իչինա Ալահա շուքր

14 էուէրէէք: Վէ ծնըգրըն սիզին իչինա
նէյատըրը իւէ՝ սիզին իուզէրինիզատէ
օլսն Ալահըն գայէթ ա՛զիւ ինայէնի
15 իչինա սիզէ հատրէնի չէքէրէէք: Վէ
Ալահա՝ Թա՛պիր օլուռնատ պահշինի
իչինա շուքր օլսուն:

ՊԱՂՊ Ժ·

1 Վէ ա՛յն պօղոս քէնտիւ՝ Քրիս-
տոսուն մահձուալուզու վէ լաթինքն
յի իւէ սիզէ հաղիրըրըմ քի՝ ատա-
նըզա հիւզ հիւզէ էքէն՝ ատա հէօ-
նէմխա խոխի, ամէնս ուզագ էքէն սի-
2 զէ ձէտարէնի օլուրսուն, վէ ըձհա
էուէրիւ քի հառնըզգա օլտուգունատ՝
պիզի Թէնձէ հէզէր հիւսի զանն էուէն
պա՛զը քիմսէչէրէ՝ զանն էմատչիւ ի-
Թիսնա իւէ ձէտարէնի էմտէչիւ:
3 Չիրա Թէն իւէ հէզէր խէք ա՛ն Թէն-
4 ձէ ձէնէք էմտէչօրուզ: Ձիան քի ձէն-
հիմիզին սէլահըրը ձիսանին ա՛չիւ-
լէր, լաբին հիտարըտ էրգմագ իչին՝
5 Ալահ իւէ գուվվէնի սիրըր: Վէ
գուրունճուրըր հէմ Ալահըն պիւ-
հիսի խուզրինէ հիճձէլինդն հէր հիս-
ուէքնիւ էրգտրըզ, վէ հէր միւսահա-
զըր Քրիստոսուն հմատ՛նընդա էսիր
6 էուէրիզ· Վէ հմատ՛նընզ Թէքմիզ

ամուսնա իմաստուն՝ նա եւ իմաստ
ասացուած ինձեզուամբ պիտոյ ինչ
րոց : Վասն որոյ զկնի ելից ի սո
փոխեցայ : եւ գայի ընդ քեզ
սիրեցի զիմաստութիւն զի՝ Ախոռա
ման , զիմանալն եւ զիմաստ
ուիրեցայ զի՝ ո ոչ ինձ Ախոռա
նան , այլ ամուսին եղեալ Ախոռա
նաց : Ոչ միայն եղեալ Ամուսին
ամենայնի՝ այլ եւ ուսուցիչ եղեալ
գիտութեան եղեալ՝ ոչ միայն
գիտութեան եղեալ՝ այլ եւ ուսուցիչ
ուսման իմաստութեան եղեալ՝ ոչ
միայն ուսման իմաստութեան
եղեալ՝ այլ եւ ուսուցիչ ամենայն
գործոց իմաստութեան եղեալ՝ ոչ
միայն գործոց իմաստութեան
եղեալ՝ այլ եւ ուսուցիչ ամենայն
խրատուց իմաստութեան եղեալ՝
ոչ միայն խրատուց իմաստութեան
եղեալ՝ այլ եւ ուսուցիչ ամենայն
ասացուածոց իմաստութեան եղեալ՝
ոչ միայն ասացուածոց իմաստու
թեան եղեալ՝ այլ եւ ուսուցիչ ամե
նայն ասացուածոց իմաստութեան
եղեալ՝ ոչ միայն ասացուածոց
իմաստութեան եղեալ՝ այլ եւ ուսու
ցիչ ամենայն ասացուածոց իմաս
տութեան եղեալ՝ ոչ միայն ասա
ցուածոց իմաստութեան եղեալ՝
այլ եւ ուսուցիչ ամենայն ասացու
ածոց իմաստութեան եղեալ՝ ոչ
միայն ասացուածո

սուն սէօյլէտիյիմի՝ Րասպա կէօրէ
սէօյլէմէյօրսա՝ ելա ա՛պըլըզլըդսան
կիսպի։ Ձիան քի չօպ քիմսէլեր թէն-
ձէ իֆթիխար էտէրլեր, պէն տախի
իֆթիխար էտէձէյիմ։ Զիրա սիզ
ա՛պըլըլար օլմազլըա, ա՛պըլըզլարա
կէօնիւլ խօշնուտլուղու իլէ թէհլա-
միւլ էտեր սինիզ։ Զիրա սիզի է-
յէր պիր քիմսէ գուլ էտէրսէ, է-
յէր պիր քիմսէ յոլընըզը էկսէ, է-
յէր պիր քիմսէ էչէանըզը ալըրսա, է-
յէր պիր քիմսէ թէքէպպիւր էտէրսէ, է-
յէր պիր քիմսէ եիւզիւնիւզէ վուրու-
սա, թէհլամմիւլ էտէրսինիզ։ Ա՛յրըպ
իչիւն սէօյլէյօրսա, կէօյա քի պիզ
զայի՛ֆ խալք· ամմա պիր քիմսէնին
Ջէհաննէթ էթմէյի չէյտէ՝ ա՛պըլըզ
լար իլէ սէօյլէրիմ՝ պէն տախի Ջէհա-
ննէթէ էտէրիմ։ Օնլար Ի՛պրահիմէ՛ր մի
տիր, պէն տախի· Իսրայէլիէ՛ր մի
տիր, պէն տախի· Ըբրահա՛մ զիւր-
ուիյէթի մի տիրլէր, պէն տախի· Քրիս-
տոսուն խըզմէթճիլէրի՛ մի տիր, ա՛պը-
էօպ կիսպի սէօյլէրիմ՝ պէն զի՛յատէ·
զահմէթլէրտէ՝ տահա զի՛յատէ, քէօ-
թէքլէրտէ՝ հաւատըն զի՛յատէ, հաղա-
լարտա՝ տահա զի՛յատէ, էօլիւմլէրտէ՝
չօզ քէրէկ· Եհհուտիլէրտէն պէշ քէր-
ըճ գըրգտան պիր էքսիք փէյղէ՛ եէ-

25 տիմ· Իւչ տէֆա՝ տէօյիւլտիւմ, պիր
տէֆա՝ թաշլանտըմ· իւչ տէֆա՝ կէ-
մի իլէ գարայա տիւշտիւմ, պիր կիւն
26 պիր կէճէ էնկինտէ գալըրմ։ Չօփ
տէֆա՝ եօլճուլուղտա՝ ըրմադլար թէհ-
լիքէլերի՝ խըրսըզլար թէհլիքէլերի՝ մի-
լէթիսանէն թէհլիքէլեր՝ թայիֆէլէրսէն
թէհլիքէլեր՝ չէհրտէ թէհլիքէլեր՝ չէօլ-
տէ թէհլիքէլեր՝ տէնիզտէ թէհլիք-
լեր՝ եալան գարնտաշլար արասընտա
27 թէհլիքէլեր չէքտիմ։ Զահմէթտէ վէ
միհնէթտէ՝ չօփ տէֆա՝ ույգուսուզ-
լուղտա՝ ամլըղ վէ տուսուզլուղտա՝
չօփ տէֆա՝ օրուճտա՝ սօղուղտա վէ
28 էտալէտլէղտա օլտուտմ։ Տիշարըդի չէյ-
լէրտէն մա՛տա՝ հէր կիւնդիւ տաղտա-
ղամ՝ հէմ քիլիսալէրին գայղուսուզ օլ-
29 սուն։ Փո՛մ զայի՛ֆլէնիր տէ պէն զա-
յի՛ֆլէնմէմ· քի՛մ սիւրչէր տէ՝ պէն
30 ամէչլէնմէմ։ Էյէր իֆթիխար էթ-
մէք լազըմ կէլսէ, զայի՛ֆլի յիմ խու-
31 սուսունա իֆթիխար էտէձէյիմ։ Է-
պէտէն միւպարէք օլան՝ Րասպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն Անըտնը վէ փէ-
տիրի սիւնիր քի՝ եալան սէօյլէմէմ։
32 Տըմըշգտա՝ Անրէտ փատիշահըն միլլէթ-
պաշըր՝ պէնի թուէմամըզա խաթէյէ-
րէք՝ Տըմըշգալըրըն չէհրինի կէօզէտիր
33 խտի· վէ հիսաբտան աշաղա պիր փէն-

ՀԷրհան՝ ակվէտ իլէ սարպըտըլըմ, վէ օնուն էլլէրինաէն գաչըմ։

ՊԱՊ ԺԲ

Յագգան ինֆինիտար էթմէք՝ պանա ֆայիտէ էթմէզ. զիրա Բասպըն րիւայաթըննա վէ իլհամըննա կէլէճէկ- 1
յիմ։ Օն տէօրթ եըլըտան էվվէլ Քրիս- 2
տոսա պիր աատմ պիլըյիմ, (Թէննատ մի՝ պիլմէմ, եօխսա Թէննաէն խաբիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր.) քի օղ քիմսէ իւշիւնճիւ կէօյէտէք գափըլըը։ 3
Վէ պուննճիլէյին՝ քիմսէյի պիլմիյիմ, Թէննատ մի՝ Թէննաէն խաբիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր, քի օ՝ ճէննէթէ գափըլըը, վէ սէօյլէնմէզ սէօզլէր ի- 4
շիթտի, քի օնլարը սէօյլէմէք՝ աատմէ Ճայիզ աէյիլ ատը։ Պուննճիլէյին քիմ- 5
սէ էշիւն ինֆինիտար էտէճէյիմ, ամմա քէնտիմ էշիւն՝ ինֆինիտար էթմէյէճէյիմ, իլլա քի զայի՛ֆլիքէրիմաէն էօթիւրիւ։ Ճիքա էյէր ինֆինիտար 6
էթմէք խաթէրտէմ, ա՛զիլըրըզ օլմայաճաղըմ, չիւն քի կէրչէք սէօյլէյէճէյիմ. ամմա սագընըրըմ քի՝ պիր քիմսէ պէնատ՝ պէնի կէօրտիւյիւնատէն եա պէնատէն իշիթտիյի չէյատէն զի յատէ պիր չէյ զանն էթմէյէ։ Վէ իլհամ- 7

լարըն հատտէն զի յատէլիյինէ թէքէփ- պիւր էթմէյիմ ատէյիւ՝ պանա թէննիմ- սէ պիր տիւրթիւ՝ չէյթան մէլէյ վէրիլտի, քի պանա էզնյէթ վէրէ, 8
թա քի թէքէփպիւր էթմէյիմ։ Պուն- տան էօթիւրիւ Բապպա իւչ տէֆա՝ եավվարտըմ, քի պէնատէն տէֆ՝ օլա։ 9
Վէ պանա տէտի. Պէնիմ իւնայէթիմ սանա եէթէր, զիրա գուվվէթիմ՝ զայի՛ֆլիքատէ թէքմիլ օլուր. իմտի ճա- նի կէօնիւլատէն զայի՛ֆլիքէրիմատէն էօ- թիւրիւ տահա զի յատէ ինֆինիտար է- տէճէյիմ, թա քի Քրիստոսուն գուվ- վէթի պէնիմ իւզէրիմէ թէնզիլ էտէ։
Օնուն իչիւն Քրիստոսուն ուլուրու- 10
նա զայի՛ֆլիքէրատէն՝ սիթէմլէրատէն՝ իհթիճաճատան՝ գօվվալանմագատան՝ սըզքն- թըլարտան րահմ իմ. չիւն զայի՛ֆ օլ- տուղում զէմանի՝ օ զէմանի գուվվէթլի 11
իմ։ Ինֆինիտար էթմէյիլէ ա՛զիլըրզ օլտուղ. պէնի սիզ զօրլատընըզ, զիրա պէն սիզատէն թահվիյէ օլունմալը իստի- չիւն քի հիչ պիր չէյ տէյիւ իստէմ ատ՝ էն պէօյիւք առաքեալարտան հիչ պիր 12
էքսիյիմ օլմատը։ Կէրչի առաքեալըն նիշանլարը՝ թէքմիլ ատպր իլէ՝ ա՛լա- մէթլէր վէ հիքմէթլէր վէ գուվվէթլի իշլէր իլէ արանըզտա իճրա օլունտու։
Չ՚իքա սիզ ատյիր քիլիսալէրատէն կէ- 13

րի գալոլոլընըզ չէյ նէ՞ տիր , իլա քի՝ պէն քէնտիմ սիզէ աղըրլըգ վէրմէտիմ . պու նահագլըլը պանա ա՛վֆ էտին :

Իչլէք իւչիւնճիւ քէրըկ սիզէ կէլ- 14
մէյէ հաղըրըմ , վէ սիզէ աղըրլըգ վէր-
մէյէճէյիմ . զիրա չէյլէրինիզլե արա-
մամ , իլա սիզլե . չիւն քի չօճուգլար
աթալար իչլեն իտաղինէ պիրիբօտրմէյէ
պօրճլու տէյիլլէր , իլա աթալար չօ- 15
ճուգլար իչլեն : Պէն իսէ ճանլարընը-
զըն ուղուրուննա ճանի կէօճիւլտէն իտարճ
էտէճէյիմ , վէ իտարճ օլուննաճաղըմ ,
էյէրչի՝ պէն սիզլե տահա զիյատէ սէ-
վիսպ՝ սիզտէն տահա ազ սէվիլլիր իտէմ
տէ :

Լաքին օլտուն քի՝ պէն սիզէ աղըրլըգ 16
վէրմէտիմ , ամմա ֆէնոտլտղ օլմազ լէչ՝
սիզլե հիլէ իլէ ԹուԹտուա : Սիզէ կէօճ- 17
տէրտիյիմ քէնտէլէրլին պիրլե վատիԹա-
ա իլէ սիզէ զատր էԹտի՞մ մի : Տիտուա 18
հատլատրըմ , վէ պէրտապէր գալնտատ-
շը կէօճտէրտիմ . Տիտուա սիզէ պիր
զատր էԹտի՞ մի . հէման պիր բուհ-
ատ՝ հէման պիր Թաբիգատ հիւբի՞մէ-
տիք մի :

Էյնէ զանն էտէրսինիզ քի՝ սիզէ 19
ճէվա՞պ մը վէրիյօրուզ . Ալլահըն հու-
զուրունտա Ֆրիտտուտա սէօյլէյօրուզ .
լաքին հէվիտի՝ եա ռէվիհլիլէր՝ սի-

զլին մա՛մուրիյէԹինիզ իչլեն տիր :
20 Ձ իրա գօրդարըմ քի՝ օլմայա կէլտի-
տէ՝ սիզլե իտԹէսիյիմ հալտէ պուլմա-
յըմ , պէն տահի սիզէ՝ իտԹէմէտիյի-
նիզ կիպի պուլունայըմ . օլմայա պօ-
նըզտա նիզա՛լար՝ հատէտլէր՝ էօվ-
զալար՝ պավզալար՝ զիյաՀլէր՝ զամ-
լար՝ քիտապլըլըգլար՝ նիզամընըզը-
լար՝ քիտապլըլըքլէր՝ նիզամընըզը-
21 լա . Օլմայա քի՝ եիւնէ կէլտիյիմտէ՝
Ալլահըմ պէնիմ եանընըզտատ ալըտը-
ատա , վէ մուգատտէմա կիւնահ էտի-
իչլէմիշ իտիքլէրի նահատքընըզ վէ զի-
վէ հտէպտիզլիք իչլեն Թէվպէ էԹմէմիշ
չօզ քիմսէլէր իչլեն եատա չէքէյիմ :

ՊԱՂ ԺԳ

1 Պու սիզէ կէլէճէյիմ իւչիւնճիւ
տէֆա՛տըր . իյի վէ իւչ չահիտին աղ-
զը իլէ հէր սէօզ սա՛վիմ օլմաճագ տըր :
2 Էվվէլ սէօյլէտիմ , վէ իյինճի տէֆա՛-
տա եանընըզտատ իչէն կիպի՝ վէչին
սէօյլէրիմ , վէ եանընըզտատ տէյիլ իչէն՝
մուգատտէմա կիւնահ էտէնլէրէ վէ
հէմ գալանլատա շիմտի եազտընըմ չի՝
էյէր Թէչքիտ կէլմըտիմ , էսիրիէմէ-
3 ճէյիմ . Ճիւն քի պէնտէ սէօյլէյէն
Ֆրիտտուտան Թէճրիւպէսինի ատատը-
նըզ . քի օ՝ հատգընըզտատ զա՛յիֆ տէյիլ ,

իւլա արանըզտա գուվվէթլի սիր ։
Ձիւն քի զայի՝ֆլնք իլէ էյէր խաչա չը-
գարըլըը իսէ սէ, լաքին Ալլահըն գուվ-
վէթի իլէ եաշայօր · չիւն քի պիզ տախի
օնտա զայի՝ֆ իսէք տէ, լաքին սիզէ՝
Ալլահըն գուվվէթի իլէ օնուն պիլէ-
սինձէ եաշայաձաղըզ։ Քէնաւինիզի սը-
նայըն , էյէր իմանտա իսէնիզ · քէն
տինիզի թէձրիւպէ էյլէյին · Լօխսա
քէնաւինիզի թանըմա՞զմը սընըզքի՝ Յի-
սուս Քրիստոս սիզտէ սիր , էյէր քի
րէստո օլմանդաւշ տէյիլսէնիզ ։ Ամմա
ուամարըմ քի՝ թանըյաձապընըզ , քի
րէստո օլմանդաւշ տէյինիզ ։ Վէ Ալլա
հա նիսպէ էտէրիմ քի՝ հիչ սիր քէմսինք
էթմէյէսինիզ · տէյիլ քի պիզ գապուլ
օլմանդաւշ կէօրիւնէլիմ , իւլա քի սիզ
խայրը իշէյէսինիզ , պիզ խսէ գօ րէստո
օլմանդաւշ կիսպէ օլալըմ ։ Զիրա կէրէչէք
լիյէ գարշը հիչ սիր չէյէ գատիր
տէյինիզ , իւլա կէրէչէքլի յին ուղուրունա
գապէրէք ։ Զիրա պիզ զայի՝ֆ օլտուղու-
մուզ՝ պիզ խսէ գուվվէթլու օլտուղու-
նուզ զէման՝ տէվինիրիզ · հէմ տէ նիյա
զըմըզ պու սուր քի՝ քէամիլ օլսաը-
նըզ ։ Օնուն իշլեան եաճընըզտա տէյիլ
իքէն՝ պուննլարը եազայօրսուս , Թա քի
Տատալըն պաճա մա՛մուր էթմէք վէ տէ-
յիւ՛էզմագ իշլեան վէրմէյի գուվվէթէ

կէօրէ՝ եաճընըզտա կէլմիյիմտէ սէրթ-
լիք գուլլանմայըմ ։
11 Իմտի եա՛ գարնտաշլար՝ շազ օլսուն ,
քեամիլ օլսուն , միւթէսէլլի օլսուն , պիր
ֆիքրտէ օլսուն , սէլամէթ իւզրէ օ-
լսուն · վէ մուհաֆազէթին հէմ սէլամէ-
լսուն · վէ մուհաֆազէթին հէմ սէլամէ-
12 թին Ալլահը պիլէնիզձէ օլա ։ Պէրի
պէրինիզի՝ ա՛զիզ էօփիւշ իլէ սէլամ-
լայըն · ձիւմլէ ա՛զիզլէր սիզէ սէլամ է-
13 տէրլէր ։ Բապզ Յիսուս Քրիստոսուն
Ի՛նայէթի վէ Ալլահըն մուհաֆազէթի վէ
Ա՛զիզ Րուհուն իլէհազլըզը ձիւմլէնիզ
իլէ օլսուն · ամին ։

Կօրնթոսլուլարա իքինձի մեքթուպ Մա՛յէ-
դոնիանըն փէլէպէ ղէհրինէսէն Տիտոս հէմ
Ղոհաոսըն վասիթասի իլէ եաղըմըզը փըր ։

ՊՕՂՈՍ
ՅԱՒԱՆԴԱԿԱՆ
ԳԱՂԱՏԱՒԱՐԱՑ
ՄԷՋԲԻՒՊԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՕՂՈՍ առաքեալ ատեմլէրտէն
ատկիլ հէմ ատէմլէր վասխԹատի իլէ ատ-
կիլ՝ էսա Յիսուս Քրիստոսուն վէ ծնու
էօլիւլէրտէն տիրիլտէն Փէտէր Ալա-
հըն վասխԹատի իլէ, վէ պիլէմէհ օ-
2 լան հէփ գարնաշըլար՝ Գալաթիանըն
3 քիլիսաալէրինէ. Սիզէ Փէտէր Ալահ-
ատան վէ Տաղդրմէթ Պիտուս Քրիստոս-
4 տան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն. Քի
օ՝ կիւնահլարըմըզ իչուն քէնտինի վէր-
տի, Թա քի սիզի՝ Ալահ վէ Փէտէրի-
միզին իրատէթինէ կէօրէ՝ չնամուքի էա-
5 րամազ ա՛տիրտէն խէլաս էտէ. Քի օ
նա էպէտլէր էտէտինէ համա օլսուն.
ամին:

6 Թա՛ձձիւպ էտէրիմ քի՝ սիզի Քրիս-

տոսուն ի՛նայէթինէ տա՛վէթ էտէնի
պրաալըպ՝ պէօյլէ չափուգ պիր ղայրի
7 աւետարան գապուլ էտէրսինիզ. Քի
օ՝ ղայրի տէյիլ տիր, իլլա քի պա՛զը
քիմսէլէր վար քի՝ սիզի պուլանտըրըր-
լար, վէ Քրիստոսուն աւետարանընը
8 չէվիրմէք իսթէրլէր: Նա՛քին Ե՛յէր պիզ
պիլէ՝ եախօտ կէօքտէն պիր մէլէք՝ պի-
զիմ սիզէ միւժտէ էԹտիյիմիզտէն ղայրի
սիզէ միւժտէ էտէրսէ, լա՛նէթ օ-
9 սուն: Էվվէլ տէտիյիմիզ կիպի՝ շիմտի
տախի եինէ տէրիմ. Ե՛յէր պիր քիմսէ
գապուլ էԹտիյինիզտէն ղայրի պիր շէյ
10 միւժտէ էտէրսէ, լա՛նէթ օլսուն: Չէ-
րա հալա ատէմլէրի՞ մի գանտըրըրըմ,
եօխսա Ալահը՞ մը. եօխսա քէնտիմի
ատէմլէրէ՞ մի պէյէնտիրմէք արայո-
րսամ. զիրա Ե՛յէր քէնտիմի արԹըգ ա-
տէմլէրէ պէյէնտիրսէյիմ, Քրիստո-
սուն գուլու օլմազ ըսըրմ:

11 Վէ սիզէ՝ եա՛ գարնաշըլար՝ պիլտիրի-
րիմ, քի պէնտէն վա՛զ օլունան աւետա-
12 րան ատէմէ կէօրէ տէյիլ տիր: Չէրա
պէն տախի ծնու ատէմտէն ալմադըմ,
վէ Թա՛լիմ օլունմադըմ, իլլա Յիսուս
Քրիստոսուն ի՛լհամը վասխԹատի իլէ
13 պըմ: Չէրա պէնիմ պիր զէման Ե՛է-
հուտիլիքտէ կէչինմէմի իչիԹտինիզ,
քի Ալահըն քիլիսաըսընը հադտէն զի-

յատե գօվալար իտիմ, վէ օնու խարապ
էտէր իտիմ. վէ պապալարըմըն սըփա- 14
րըշարընա զի յատէսինձէ ղայրէթլե օ-
լարագ՝ միլլէթիմտե չօգ ադրանլարըմ-
ատն զի յատե Եէհուտիլիքատե իլէրի վա-
րըրըմ: Ամմա պէնի անատըն բահ- 15
մինտէն այրըտն՝ վէ քէնատ ի՛նայէթի
վասիթատ իլէ տա՛վէթ էտէն Ալլահ
բազի օլտուղու զէմատն, քի պանա Օղ- 16
լունու աչիքատար էտէ, թա քի օնու
Թայիֆէլէրտե վազ էտէյիմ, տէր ա՛-
գապ Թէնէ վէ գանա տանըշմատըմ:
Չէմ տախի պէնտէն իլէրի օլսըն ատուագ 17
եալարա՝ Երուսաղէմ չըգմատըմ. լա-
քին Ա՛րապիսթանա վարտըմ, վէ եվինէ
Տըմըշգա տէօնտիւմ: Պա՛տէհու իւչ 18
էըլտան ատնկրա՝ Պետրոսու զի յարէթ
էթմէյէ Երուսաղէմէ չըգտըմ. վէ օնուն
էանընտա օն պէշ կիւն գալտըմ: Լա- 19
քին առաքեալլարատն՝ Ստափըն գարըն-
տաշը Յակոբոսատն մա՛տա ախէր քիմ-
սէյի կէօրմէտիմ: Վէ սիզէ եազտըղըմ 20
շէյլէրի՝ իշթէ Ալլահըն հուզուրուն-
տա իգտար էտէյիմ, քի եալան սէօյլէ-
մէմ: Անտէն ատնկրա Սիւրիա իլէ Կի- 21
լիկիանըն սէմթլէրինէ կէլտիմ: Ամմա 22
Եէհուտիսթանըն Քրիստոսատա օլան
քիլիսալէրինէ էիւղ պէ էիւղ պիլինտիշ
տէյիլ իտիմ. Լաքին եալընըզ իշիթմէք- 23

տէ իտիլէր քի՝ Պիզի պէրի զէմատն գօվա-
լայան՝ պուննատան էվվէլ խարապ էթ-
տիյի իմանը շիմտի վ՛ազ էտէ յօր: Վէ 24
պէնիմ իշիւն Ալլահա շիւքր էտէրլէր
իտի:

ԳԱԳ Բ

1 Պա՛տէհու օն տէօրթ էըլտան ատնկ-
րա Տիտոսու տէ պէրապէր ալըպ՝ Բատ-
նաբատա իլէ էինէ Երուսաղէմէ չըգտըմ.
2 վէ իշհատ միւճիպինձէ չըգտըմ, վէ օն-
լարա՝ Թայիֆէլէրտե վ՛ազ էթտիյիմ
աւետարանը պէյան էյլէտիմ. ամմա
մի՛էթէպէր օլանլարա Թէնհաճէ էյլէ-
փէմ, քի օչմայա պօշունա սէյիրտէ-
3 յիմ, եա սէյիրթմիշ օլայըմ: Լաքին
պիլէմձէ օլան Տիտոս տախի՝ Եունանի
էքէն՝ սիւննէթի օլունմատըգա մէճպուր օլ-
4 մատը: Ամմա ճէհատա՛ն ատգուլմուշ
եալան գարնտաշլարատան էօթիւրու՝ քի
պիզի գուլտուղա կէթիրմէք իշիւն Յիսուս
Քրիստոսատա մալիք օլտուղումուզ ազատ-
լըղըմըզը ճասուսլամտըգ իշէրի կիրտի-
5 լէր, քի օնլարա պիր սաաթ պիլէ իթաաթ
էէրի վէրմէտիք, թա քի աւետարանըն
կէրչէքլիյի եանընըզտա տայիմ գալա:
6 Լաքին Մի՛թէպէր օլանլարատան պիր
զէման հէր քիմլէր իտի իսէ՝ հաճէթիմ
տէյիլ, Ալլահ ատէմին խաթըրընա

պագմաղ. զնրա միւթէպէր օլանլար
պանա հիչ պիր չէյ զամմ էթմէտիլէր։
Լաքին պէր ա՛քս՝ օնլար պանա սիւն- 7
նէթմէսիզլիյին աւետարանը՝ նիմէ քի
Պետրոս տախի սիւննէթինքի՝ էմանէթ
օլուննատուղունա կէօրմէլէրիյլէ, (զնրա 8
Պետրոս իլէ սիւննէթին առաքեալը-
լը իչիւն իճրա էան՝ պէնիմլէ տախի
Թայիֆէլէր իչիւն իճրա էյլէսի,) վէ 9
պանա վէրիլէն ի՛նայէթի անկլատմալա-
րը իլէ՝ պիրքչէր ի՛թիպար օլուննան
Յակոբոս վէ Կեֆաս վէ Յովհաննէս՝
պանա հէմ Բառնաբասա իչհապլըգ ի-
չիւն սաղ էլլէրինի վէրտիլէր. Թա քի
պիզ Թայիֆէլէրէ՝ օնլար իսէ սիւն-
նէթլիլէրէ վարաչըմ։ Եալընըզ՝ Փուգա- 10
րալարը խաթըրա ԹուԹալըմ ըմարըշ-
պըտըր. օնու քի՝ հէման իճրա էթմէյէ
ձէհմա էյլէսիմ։ Վէ Կեֆաս Անթաք- 11
եայա կէլտիյինաէ՝ օնուն էիւզիւնէ
պարշը տուրտում. չիւն քի Թաղիրէ
միւռեթահատ իտի։ Զնրա Յակոբոս 12
Թարաֆընատան ատա՛զը քիմսէլէր կէլ-
մէզտէն էվվէլ՝ Թայիֆէլէր իչէ պէրա-
պէր էէր իտի. ամմա օնլար կէլինճէ,
սիւննէթտէն օլանլարատան գօրգմաղը-
լա՝ քէնարէնին կէրի չէքիպ այրըլըր
իտի։ Վէ օնուն ալիէսինճէ գալան 13
Ընհուաւիլէր տախի միւռայլըգ էթ-

տիլէր, չէյլէ քի օնլարըն միւռայլըգ-
լարընա Բառնաբաա տախի ձէլպ օ-
լունտու։ Լաքին աւետարանըն կէր- 14
լունտու. էէքլիյինատ ատղրու էիւրիւմէտիք-
նի կէօրտիւյիւմատէ, հէվէսինէն էօնիւն-
տէ կէվաաա տէտիմ. Էյհէր սէն Եէ-
հուտի իքէն Թայիֆէյճէ վէ տէյիլ Եէ-
հուտիճէ եաշար իսէն, նի՞չիւն Թայի-
ֆէլէրէ Եէհուտիճէ կէչինմէյէ ղոր է-
տէրսին։ Պիզ Թապի՛աճատէն Եէհու- 15
տիլէր իզ. վէ Թայիֆէլէրատէն՝ կիւ-
տիլէր իզ. վէ Թայիֆէլէրատէն՝ կիւ- 16
նահքեարլար տէյիլ իզ։ Նօմսատան ա՛-
մէլէրինատէն ատէմ սատըգ օլմատըղը-
նը՝ իլլա Յիսուս Քրիստոսան իմանը
վասիթասի իլէ օլտուղունու պիլտի-
յիմիզտէն, պիզ տախի Քրիստոս Յի-
սուսա ինանտըգ, Թա քի Քրիստոսան
իմանը իլէ վէ տէյիլ նօմսատան ա՛մէլ-
էէրի իլէ սատըգ օլալըմ. զնրա նօմս-
սան ա՛մէլէրի իլէ հիչ պիր Թէն սատըգ
օլմայաճաղ տըր։ Վէ էյհէր Քրիստոսան 17
վասիթասի իլէ սատըգլանմալա արար ի-
քէն՝ պիզ տախի կիւնահքեար պուլու-
նուր իսէք, էօյլէ իսէ Քրիստոս կիւնահ
Իսրայիլ Թաղիմինի մի տիր. հաչա։ Զնրա էյհէր 18
էլչիլտըրմ չէյլէրի՝ էինէ օնլարը պինա է-
տէրսէմ, քէնտիմի ա՛սլ կէօսթէրիրիմ։
Չիւն քի պէն նօմսատան վասիթասի իլէ նօ- 19
մա իչիւն էօլտիւմ, Թա քի Ալլահա

եաշայըմ . Քրիստոսան ալէլեսինձէ
խաչըանարըմ . Ամմա եաշայօրուամ , լա- 20
քին արմըտ պէն ուէյիլ , իլլա պէնուէ
Քրիստոս եաշայօր . վէ շիմաի թէնուէ
եաշատըղըմը՝ պէնի ուէվէն վէ քէնաի-
սինի պէնիմ իչիւն թէսլիմ էտէն՝ Ա-
հըն Օղլունա օլան իման իլէ եաշա-
յօրուամ՝ Ալլահըն ի՛նայէթինի պաթ- 21
թալ էթմէմ . զիրա էյէր ատտագաթ
նօմօս վասիթատը իլէ օլսա , օլմուշ օ-
տու քի Քրիստոս նաֆիլէ էօլտիւ :

ՊԱՊ Գ

Ո՛Յ ա՛գըլսըզ Գաղատացիքայ՝ սի- 1
զի քի՛մ այարթատը . սիզի քի՝ կէօզլե-
րինիզին էօնիւնէ Յիսուս Քրիստոս
արանըզտա խաչա ջըգատըլմըշ բէտ
օլունտու : Սիզմէն եալընըզ պունու 2
էյիլէնմէք իսթէրիմ . Ղուհու նօմո՞ս
ա՛մէլէրի վասիթատի իլէ մի՝ եօխսա
իմանը՞ն ունկլէմէսի իլէ մի աչսընըզ :
Պէօյլէ ա՛գըլսըզլա՞րմը սընըզ . Ղուհ 3
իլէ պաշլամըշ իքէն՝ շիմաի թէ՞ն իլէ
մի պիթիրըրսինիզ : Պու գատար չէյ- 4
լէրի պոշունա՞ մը չէքտինիզ , էյէր
հագգան պոշունա իսէ : Իմաի սիզէ 5
Ղուհու իհսան էտէն՝ վէ արանըզտա
միւ՛ճիզաթլար իչէրյէն՝ նօմօս՞ ա՛-

մէլէրի իլէ մի՝ եօխսա իմանը՞ն ունկ-
6 լէմէսի իլէ մի էտէր : Նիճէ քի Աբրա-
համ Ալլահա ինանըը , վէ օնա սա-
7 տագաթ իչիւն սայըլըը : Էօյլէ իսկ
պիլին քի իմանտան օլանլար՝ Աբրա-
8 համըն օղուլլարը օնլար տըր : Վէ Գի-
թապ՝ Ալլահըն Թայիֆէլէրի իման ի-
լէ ատտըգլատըլըը վիէշին կէօրմէքլէ ,
Աբրահամա՝ Հէփ Թայիֆէլէր սէնտէ
պէրէքէթլէնէճէքլէր ուէյիւ՝ վիէշին
9 միւճտէ էյլէսուն : Ընէյլէ քի իմանտան
օլանլար՝ իմանըը Աբրահամ իլէ պէ-
10 րապէր պէրէքէթլէնիրլէր : Զիրա նօ-
մօսա ա՛մէլէրինտէն հէփ օլանլար՝
պէտտուա՝ ալթընտա տըրըլար . չիւն
քի եազըլմըշ տըր . Նօմօսուն Գիթա-
պընտա հէփ եազըլմըշ օլան չէյլէրէ՝
օնլարը իճրա էթմէք իչիւն՝ հէր տէ-
վամ էթմէյէն քիմսէ մէլո՛ւն օլսուն :
11 Վէ նօմօս վասիթատի իլէ Ալլահըն
ի՛նսանտէ հիչ պիր քիմսէնին ատտըգ-
լանմատըգը՝ պէլլի տիր . չիւն քի՝ Ա-
12 տըգ իման իլէ եաշայաճագ տըր : Նօ-
մօս իսէ՝ իման վասիթատի իլէ տէյիլ
տիր . լաքին՝ Օնլարը իճրա էտէն ա-
13 տէմ օնլար իլէ եաշայաճագ : Գրիս-
տոս՝ պիզիմ իչիւն պէտտուա՝ օլմաղը-
լա՝ պիզի նօմօսուն պէտտուա՝ սընտըր-
աաճտուն ոլտը . չիւն քի եազըլմըշ տըր

քի՝ Ալահըն իւզէրինաէ հէր տալան
մէլո՛ն տուր : Թա քի Աբրահամըն 14
պէրէքէթի Թայիֆէլէրէ Քրիստոս Յի-
տուսուն վասիթաախ իլէ օլա . Թա քի
իմանըն վասիթաախ իլէ Րուհուն վա՛-
տինի ալալըմ : Եա՛ գարնաաշլար՝ ա- 15
տէմ ա՛տէթինճէ սէօյլէրիմ, պիր ա-
տէմին սա՛պիթ օլմուշ ա՛հտընը՝ հիչ
պիր վէճհլէ քիմսէ պօղմազ, եախօա
իւզէրինէ զամմէթմէզ : Լ՛աքին վա՛տ- 16
լէր Աբրահամա վէ օնուն զիւրրիյէ-
թինէ սէօյլէնաիլէր . չօգալար իչիւն կի-
պի՝ վէ օնուն զիւրրիյէթլէրինէ տէ-
մէյօր , իլլա պիր իչիւն կիսի՝ վէ սէնին
զիւրրիյէթինէ փէյօր , քի օ՝ Քրիստոս
տուր : Վէ պունու տէրիմ քի՝ սիօրթ 17
էիւզ օթուզ էլլտան սօնկրա օլան նօ-
մօս՝ վա՛տի իպթալ էթմէք իչիւն Ա-
լահտան Քրիստուստա էվվէլճէն սապի-
օլունմուշ ա՛հտը նէհաս էտէմէզ : Ո՞վ- 18
րա էյէր միրաս նօմօստան օլուրսա,
արթըգ վա՛տանէն տէյիլ տիր . ամմա
Ալահ Աբրահամա՝ վա՛տ վասիթաախ
իլէ պաղըշլամըշ տըր :

Իմոմ նօմա նէ՞ տիր . Ա՛սըլըգլարըն 19
սէպէպի իչիւն ի՛լավէ օլունուս՝ Թա
քիմէ վ՛ատ օլունուս խէ օվ զիւրրի-
յէթ կէլէնէատէք , վէ մէլէքլէրինն վա-
սիթաախ իլէ պիր միյանճընըն էէտի

20 իլէ Թա՛յինն օլունուս : Ամմա միյանճը
պիրինէն տէյիլ տիր . Ալլահ իսէ պէր
21 տիր : Իմոմ նօմա՝ Ալլահըն վա՛տլէ-
րինէ զը՛տ մը . հաչա . զիւրա էյէր
եաչամըշլա գատիր օլան նօմա վէ-
րիլսէ իտի , հագգան սատագաթ նօ-
22 մօստան օլուրուս : Լ՛աքին Քրիստոս
էէվվէլճինէ կիւնահ աչըճնա գափա-
մը , Թա քի Յիսուս Քրիստոսուն խ-
մանը իլէ օլան վա՛տ՝ ինանանլարա վէ-
23 րիլէ : Վէ իմանի կէչմիշտուն էվվէլ՝ տիշ
աչըգտար օլան իման չէմանը-
նատէք գափանմըշ օլուսա՝ նօմօս ալճը-
24 տա սագլանտըգ . Շէօյլէ քի Քրիստո-
սատէք նօմօս խօճամըզ օլմուշ տուր ,
28 Թա քի իման իլէ սատըգլանալըմ : Լ՛ա-
քին իման կէլինճէ , արթըգ խօճա
26 աչըճնատա տէյիլիզ : Ո՞իրա Քրիստոս
Յիսուսատա օլան իմանըն վասիթաախ
իլէ՝ հէփինիզ Ալլահըն օղուլլարը սը-
27 նըզ : Ո՞իրա սիզ հէփ Քրիստոսա վաֆ-
Թիզ օլանլարը՝ Քրիստոսու կիյատինիզ :
28 Ընհուտի եօք՝ եա Յունանի եօք տուր ,
գուլ եօք՝ եա ազատլը եօք տուր , էր-
քէք եա գարը եօք տուր . չիւն քի
սիզին հէփինիզ Քրիստոս Յիսուս-
28 տա պիր սինիզ : Վէ էյէր սիզ
Քրիստոսունն իսէնիզ, օլմուշ օ-
տու քի Աբրահամըն զիւրրիյէթի՝

վէ վա՛տ միձիւսինձէ միրասձիլէրսինիզ։

ՊԱՊ Դ

1 Վէ տէրիմ քի՝ հէր նէ գասսար
ղէմանն միրասձը սապի իսէ, հէր շէ-
յին սահիպի էքէն՝ գուլսանն հիչ պիր
2 ֆէրգի եօգ տուր. Իլա պապասընըն
Թա՛յին էթաիյի վաղթէտէք՝ վասիլէր
վէ քէսխիւսապլար ալթընսա տըր։
3 Պունձիլէյին պիղ տախի սապիլէր օղ-
տուղումուզ վաղըթ. տիւնեանընըն ա՛-
նապըրլարը ալթընսա գուլլար օղմուշ-
տուր։ Ամմա Թէմամ վաղթ կէլ-
4 տիքտէ, Ալլահ քէնսի Օղլունու կէօն-
տէրսի, քի գարըսսանն սօղուպ՝ նօսօս
5 ալթընա կիրսի. Թա քի նօսօս ալթըն-
սա օլանլարը սաթուն ալա, շէյլէ քի
պիզ օղուլ օղմադըղըա նայիլ օլալըմ։
6 Վէ սիզ օղուլլար օլսուղունուզսանն՝
Ալլահ սիզին էիւրէէլէրինիզէ քէնսի
Օղլունուն Րուհունու կէօնտէրսի, քի
7 Աբըա փէտէր չաղըրըր։ Շէյլէ քի՝
արթըգ գուլ տէյիլ՝ իլլա օղուլսուն,
վէ էյէր օղուլ իսէն, Քրիսսոսսուն վա-
սիթասի իլէ Ալլահըն միրասձըսը սա-
խի սին։ Նաքին օղ ղէմանն Ալլահը
8 պիլմէսինլիզսէն, ղաթի ալլահ օղմա-
յանլարա գուլլուգ էթսինիզ. Ամմա
9

շիմտի սիզ Ալլահը պիլսէքսէն՝ վէ պա-
խուսուս Ալլահտան պիլինսէքսէն սօնկ-
րա՝ նի՞չին էիւնէ չօղ զա՛իֆ վէ ֆագիր
ա՛նասրըլարա տէօնէրսինիզ, քի օնլա-
րա Թէքրար գուլլուգ էթմէք իսթէր-
10 սինիզ։ Կիւնլէր վէ այլար վէ ղէման-
11 լար վէ էրլար կէօզէտիրսինիզ։ Սիզ-
սէն էօթիւրիւ գօրգարըմ, օլմայա քի
սիզսէ նաֆիլէյէ էմէք չէքմիշ օլայըմ։
12 Եա՛ գարնտաշլար՝ սիզէ եալվարը-
րըմ. պէնիմ կիսի օլսուն, զիրա պէն
տախի սիզին կիսի իմ. պանա հիչ պիր
13 նահագլըգ էթմէտինիզ։ Վէ պիլիրսի-
նիզ, քի սիզէ մուգաատէմա Թէնին զա՛-
իֆլիյի իլէ սուբհանըն վ՛աղ էյ-
14 լէսիմ։ Վէ Թէնիմսէ օլան Թէքրիւ-
պէմի Թահգիր էթմէտինիզ, հէմ բէտա
էթմէտինիզ. լաքին պէնի՝ Ալլահըն մէ-
լէյի կիսի՝ Քրիսսոս Յիսուսու կիսի
15 գապուլ էթտինիզ։ Իմտի սիզին մուԹ-
լուլուղունուզ նէ՞ իսի. զիրա սիզին
իչիւն չէհատէԹ էտէրիմ քի՝ էյէր միւմ-
քին օլսայըլար՝ կէօզլէրինիզի օյուպ
16 պանա վէրէճէյիտտինիզ։ Իմտի սիզէ
կէրէյի սէօյլէմէք իլէ, տիւշմէնինի՞զ
17 մի օլսում։ Սիզին ղայրէթինիզի չէ-
քէյօրլար, լաքին կիյէ տէյիլ, իլլա
սիզի տէչարը գօմուգ իսթէրլէր, Թա քի
սիզ օնլարըն ղայրէթինի չէքէտինիզ։

Ամմա էյի շէյին զայրէթինի չէքմէսի՝ 18
տայիմա էյի տիր, վէ տէյիլ եաղընըզ
եանընըզտա օլտուղում զէման : Եա՛ 19
քիւչիւք էվլատլարըմ քի՛ Թա Փրիս-
տոսն սուրէթի սիզտէ մէվճիւտ օլա-
նատէք սիզին իչիւն եինէ տօղուշ աղը-
լարը չէքէրիմ : Լաքին խաթէր խատիմ 20
քի շիմտի եանընըզտա օլայըմ, վէ ահ-
սիմի տէյիշթիրէ իմ. զիրա սիզին ի-
չիւն շիւպհէտէյիմ :

Պանա սէօյլէյին՝ սիզ նօսնա աչ- 21
Թընատա օլմազ խաթէյէնլէր, նօսնատա
աինկլէմէ՞զմիսինիզ: Ջ իրա եաղըլմըշ տըր 22
քի՝ Աբրահամըն իքի օղլու օլտու, պի-
րի խալայըգտան՝ վէ օ պիրի ազատը-
տան : Լաքին խալայըգտան օլան՝ Թէն- 23
ճէ տօղմուշ տուր. ամմա ազատը-
տան օլան՝ վա՛տ վահիթասի իլէ օլտու :
Վէ պու շէյլէր՝ Թէմսիլէն տէնմիշ տիր. 24
զիրա պունլար իքի ա՛հտ տըր. պիրի՝
Սինա տաղընտան դուղտուգիչիւն տօղու-
րան տըր, քի օ՝Հագար տըր: Ջ իրա Հա- 25
գար Ա՛րապիսթանտա Սինա տաղը տըր,
վէ շիմտիքի Երուսաղէմճէ միւշաապհ տիր,
զիրա քէնտի օղուլլարը իլէ գուլլուգ
էտէր : Ամմա եօգարըճքի Երուսաղէմ 26
ազատըր տըր, քի հէվիմիզին վահիտէ-
սի տիր : Ջ իրա եաղըլմըշ տըր. Սէն 27
եա՛ տօղուրմայան գըսըր գարը՝ ֆէր-

րահ օլ, եա՛ տօղուշ աղըրլարը չէքմէ-
միշ՝ ջաղըր, վէ պաղըր. զիրա Թէրճ
օլունմուշ գարընըն էվլատլարը՝ գօճա-
սը օլան գարընընքիլէրինտէն տահա չօգ
տուր :

28 Ամմա պիզ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ խա-
հակ միսինիզ վա՛տ էվլատլարը իզ :
29 Լաքին նիճէ օ զէման Թէն ճէ-
ճէ տօղան Րուհ միւճիսինճէ տօղանը
գօվալար խտի, չիմտի տահի պէօյլէ
30 տիր : Ամմա Փիլիթապ նէ տէր. խա-
յըրը հէմ ճնուն օղլունու ջըգար.
զիրա խալայըրըն օղլու՝ ազատըրնըն օղլու
էչէ պէրատէր միրաս ալմայաճագ տըր :
31 Էյլէ խահ եա՛ գարնտաշլար՝ խալայըգ
օղուլլարը տէյիլ իզ, էլլա ազատրնըն
օղո՛ւլարըյըզ :

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Ի՛մաթ Փրիստոսն սիզի ազատ
էթտիյ ազատըգտա գավի տուրուն,
վէ եինէ գուլլուգ պէօյնտուրուղունա
2 կիրիֆթար օլմանն : Իչէթ պէն Պօղոս
սիզէ տէօյլէրիմ՛քի՝ էյէր սիւննէթ օ-
լուրսանըզ, Փրիստոս սիզէ հիչ պիր
3 ֆայտահ էթմէյէճէք տիր : Վէ եինէ
հէր սիւննէթլի ատամ չէհատէթ էտէ-
րիմ՛ քի՝ պիւթիւն նօսնատա իճրա էթ-

մէյէ պօրձլու տուր : Սիզ քի նօմօն իլէ քէնտինիզլի սատըգ էաէր ալինիզ՝ Փրիս-
տոսան այրըլըընըզ, ի նայէթաէն աիւշտիւնիւզ : Զէրա պիզ Րուհ իլէ
իմանուան օլան սատագաթ իւմիւտինի պէքլէրիզ : Զէրա Փրիստոս Ցիսուս-
տա՝ նէ սիւննէթ նէ տէ սիւննէթսիզլիք էարար, իլլա մուհտատպէթ իլէ ա՛-
մէլ էտէն իման : Էյի սէյիրտիր իսկի-
նիզ. սիզի կէրէէքլիյէ իթտաա՛թ էթ-
մէքտէն քի՛մ ակքա էյլէտի: Պու գանմագ՝
սիզի ջաղըրանուան տէյիլ տիր : Պիրազ
մայա՝ պիւթիւն խամուրու մայալար :

Պէն Րատպատա սիզէ ի՛թիմատ էտէ-
րիմ քի՝ հիչ պիր զայրի չէյ տիւշիւն-
մէյէճէքսինիզ. ամմա սիզի պուլան-
ըրան՝ հէր քիմ իսէ՝ վէպալը չէքէճէք
տիր : Նաքին եա՛ գարնտաշլար՝ էյէր
պէն տահա սիւննէթ վ՛ազ էտէյօրսամ,
նի՞չիւն արթըգ գօվալանըյօրում. էօյ-
լէ իսէ՝ իսաչըն թէօքէզլի իպիթալ օլուն-
ուս : Գէաշքի սիզի պուլանտըրանլար
քէսիլսէլէր :

Զէրա սիզ եա՛ գարնտաշլար՝ ազատ-
լըգա տա՛վէթ օլունտուունուզ. անճագ ա-
զատլըգը թէննէ սէպէպ թուրմայն, իլլա
մուհտատպէթ իլէ պիրի պիրինէզէ խըզ-
մէթ էտին : Զէրա պիւթիւն նօմօն
պիր սէօզտէ՝ էա՛նի՝ գօնշուունու քէն-

տին կիպի սէվէնինտէ թէքմիլ օլուր :
15 Ամմա էյէր պիրի պիրինիզլի ըսըրըս-
սանըզ, վէ եէրսէնիզ, պապըն օլմայա
պիրի պիրինիզտէն ի՛էլէֆ օլսանըզ :
16 Վէ տէրիմ. Րուհ իլէ եիւրիւյիւն, վէ
թէննէն արզուսունու սալա իճրա էթ-
մէյէսինիզ : Զէրա թէն Րուհա գար-
շը՝ Րուհ տախի թէննէ գարշը արզու
էտէր. վէ պուննլար պիրի պիրինէ զըտ
սըրըլար, թա քի հէման խաթէտսիյ-
18 նիզ շէյլէրի իշլէմէյէսինիզ : Ամմա է-
յէր Րուհ իլէ կէօթիւրիւլիւրսէնիզ,
նին ա՛մէլլէրի պէլի տիր, քի օնլար՝
ֆահիշլիք՝ զինա՝ նափաքլըգ՝ էտէպ-
20 սիզլիք՝ փութփէրէսթլիք՝ սիհիրպազ-
լըգ՝ տիւշմէնլիքլէր՝ զավըլալար՝ գըզ-
գանճլըգլար՝ էօվքէլէր՝ նիզա՛լար՝ այրըլ-
21 մագլըգլար՝ ֆըրգալար՝ հասէտլէր՝ գաթլ-
լէք՝ սէրխոշլուգլար՝ պէքրնլիքլէր՝ վէ
պուննլարըն էմասլի տիր. օնլարը քի սի-
զէ փէշին սէօյլէրիմ, նիճէ քի փէշին
սէօյլէսիմ իսէ տէ, քի պէօյլէ շէյլէրի
իշլէյէնլէր՝ Ա՛լլահըն վուասխշահլըղընա
22 վարիս օլմայաճագլար : Ամմա Րուհուն
մէյվէսի մուհտատպէթ՝ շաղլըգ՝ սէլա-
23 մէթ՝ թէհամմիւլ՝ լութֆլիք՝ էյլիք՝ ի-
մանի՝ մահճուպլուգ՝ նէֆսի գաալթ էթ-
մէք տիր. պու միսիլլու քիմսէլէրէ

գարշը նօսա եօգ տուր : Քրիստոսան 24
օլան քիմսէլեր խաչ՝ թէնի հավէսլեր
վէ շհավէթլեր իլէ խաչլատըլար : Էյհր 25
Րուհ իլէ եաշարսադ , Րուհ իլէ տա-
խի եիբիյհլիմ : Պիրի պիրինիզին թահ- 26
րիդ էտիպ՝ պիրի պիրիմիզէ հաատ է-
տէրէք՝ պաղըլ ինֆէնիսար էտիճիլէր
օլմայալըմ :

ԳԼՒԽ Զ

Եթէ գալնատաշլար՝ էյհր քի պիր ա- 1
տէմ դատապահաթտա անիսըղըն թուխ-
լուքտա , պիզ Րուհանիլէր պէօյլէ քիմ-
սէյի մահճուպլուգ Րուհու իլէ խալահ
էտին . վէ քէնտինի կէօղէթ , օլմայա
քի սէն տախի թէճրիպէյ է տուշէ-
սին : Պիրի պիրինիզին եիւքլէրինի գալ- 2
ադրըն , վէ պէյլէճէ Քրիստոսուն նօ-
մոսունու թէքմիլ էյլէյին : Զիրա է- 3
յհր պիր քիմսէ՝ պիր շէյ ատյիրլիքէն՝
քէնտինի պիր շէյ զան էտէրսէ , քէն-
տի ա՛դլընը ալդատըր : Ամմա հէր քէս 4
քէնտի ա՛ժէլինի սընամազըն , վէ օլ զէ-
ման ինֆէնիսարը եապընըգ քէնտինատ
օլաճագ՝ վէ տէյիլ զայրիսինատ : Զի- 5
րա հէր քէս քէնտի եիւքիւնիւ գալդը-
րաճագ :

Վէ քէլմէը էօյրէնմէքտաէ օլան՝ իսա- 6

ճասընը հէր կէօնէ նի՛մէթլէրտէն հիս-
7 տէտար էյլէսին : Ալտանմաման , Ալլահ
զէվզէնիլմէզ . զիրա պիր ատէմնէ քի
8 էքէրսէ , հէման ընու պիչէճէք : Ճիւն
քի քէնտի թէնի իչիւն էքէն՝ թէնտէն
չիւրիւքլիւք պիչէճէք . ամմա Րուհ ի-
չիւն էքէն՝ Րուհտան էպէտի հայաթ
9 պիչէճէք : Վէ խայր իչէմէքտէն պէզ-
մէյհլիմ . զիրա եօրուլմայարագ՝ քէնտի
10 վազթընտա պիչէճէյիզ : Իմտի էօյլէ
խաչ , վազթըմըզ օլտուգճա՝ հէր քէս
էյլիք էտէլիմ , վէ պախտուսա հէմլի
իմանի էվինտէն օլանլարա :
11 Պաղըն , քէնտի էլիմ իլէ պիզէ նէ
12 պէօյիւք եաղըլար իլէ եազըմ : Քիմ-
լէր քի՝ թէնտէ կիւզէլ կէօրիւնմէք
իսթէրլէր խաչ , օնլար պիզի պիւննէթ
օլմազա զօրլարըլար , անճագ քի Քրիս-
տոսուն խաչը իչիւն գովալանմայալար :
13 Զիրա պու պիւննէթի օլանլար քէնտի-
լէրի տախի նօմոսու սագլամազլար .
լաքին իսթէրլէր քի՝ պիզ պիւննէթ օ-
լասընըզ , թա քի պիզին թէնինիզ իլէ
14 ինֆէնիսար էտէլէր : Լաքին պէն՝ հա-
շա քի Տապողմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
խաչընտան զայրի պաշգա շէյ իլէ ինֆ-
էնիսար էտէյիմ , քի օնուն վասիթասի
իլէ պիւննեա պանա խաչլանդը , պէն
15 տախի պիւննեայա խաչլանդըմ : Զիրա

Քրիստոս Յիսուսում՝ նէ սիւննէթ՝ նէ
ամէ սիւննէթսիզլիք պիր շէյ տիր, իվ
լա էէնի նարատըլըշ։ Վէ քիմլէր քի 16
պու գանուն իւզրէ էհտիյարլէրա՛ , օն-
լարա վէ Ալլահըն Իսրայէլինէ սէլամէթ
վէ մէրհամէթ օլսուն ։ Պունա՛ն ա՛ռնկ- 17
րա պանա՛ քիմսէ զահմէթ վէրմէսին .
զիրա պէն Թէնիմսէ Տ՛ապպ Յիսուսուն
պէրէլէրինէ Թաշըրըմ ։ Տ՛ապպըմըզ Յի- 18
սուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի՝ սիզինն
բուհունուզ իլէ օլսուն՝ եա՛ գարնոաշ-
լար . ամին ։

Գալատացւոց Ա՛ռաքեալ Եպիստոլէն ։

ՊՕՂՈՍ

ԱՌԱՔԱՒԱՐԻՆ

ԵՓԵՍՈՍԼՈՒՒԱՐԱ

ՄԷԿԹՈՒՊՈՒ

ԳԱՂԱՏԱՑԻՍ

1 Պօղոս՝ Ալլահըն իրատէթի իլէ
Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը՝ Եփե-
սոսա օլան ա՛զիզլէրէ , վէ Քրիստոս
2 Յիսուսոա միւմինլէրէ . Սիզէ Փէտէրի-
միզ Ալլահ Թարաֆընտան՝ վէ Տ՛ապպ
Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէ-
լամէթ օլսուն ։
3 Միւպարէք օլսուն Ալլահ վէ Տ՛ապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Փէտէրի՝
օվ քիմ պիզի կէօք մէջքեանլարընտա
Քրիստոս իլէ հէր բուհանի պէրէքէթ
4 իլէ պէրէքէթլէսի , նիճէ քի պիզի տիւն-
եա գուրուլմազտան էվվէլ՝ ընտընլէ սէչ-
տի , քի քէնտի հուզուրունա մու-
հապպէթ իլէ ա՛զիզ վէ գուսուրսուզ
5 օլալըմ . վէ պիզի՝ քէնտի իրատէթի-

նին խօշնուալուզունա կէօրէ՝ Յիսուս
Քրիստոսուն վասնեաս իլէ քէնտիսի
իչինն օղուլ օլմազլըղա Թագաւոր կ՚լլէ-
սի , քէնտի ի՛նայէթի Ճէլալինին մէտհի 6
իչինն՝ քի օնուն իլէ պիղի Աճվկիւլիւնիւն
վասնեաս իլէ ի՛նայէթէնայիլէ՚լլէսի .
քի օնուն իլէ գանըն վասնեաս իլէ 7
Ֆիւտայէ՝ եա՛նի օնուն ի՛նայէթինին զա-
նիմէթինէ կէօրէ սուչլարըն ա՛Ֆվէդըզը-
նա մալիք իզ , քի օնու պիզէ՝ հէր ի՛լմ 8
վէ Ֆիրատէթ իլէ արթըրսա . վէ պի- 9
զէ քէնտինուէ նիյէթ կ՚լէսի՛յի քէնտի
ընղատընա կէօրէ՝ քէնտի իրատէթինին
սըրրընը պէլլիյսի . Թա քի վադըթա- 10
րըն Թէմամ օլմասընըն Թէրթիպինէ
կէօրէ հէր շէյի՝ կէրէք կէօքլէրուէ կէ-
րէք եէր իւզէրինուէ օլան շէյլէրի Քրիս-
տոսա պիր եէրէ կէԹիրէ . Օնուա քի 11
օնուն իլէ ինԹիսապ օլսուզ քի՝ քէնտի
իրատէթինին միւրատընա կէօրէ հէր
շէյի ի՛ճրա էտէնին Թէտարիւինէ կէօրէ
Թագաւոր օլուռնմազլըղա՝ պիզ Քրիստոսա 12
էվվԼԷԼԻՒԻԼԼԱ էտէնլէր՝ օնուն Ճէլալինին
մէտհի իչինն օլազլըմ , քի սիզ սուսի՝ 13
կէրչէքլինին անօղիւնու՝ եա՛նի խէլասը-
նըղըն աւետարանընըը իչինԹէնիզուէ՝ օնա
խան կէԹիրմէնիզէ՝ վա՛տին Ա՛զիզ
Ղուհու իլէ միւհիւրլէնսինիզ . Քի օ՛ 14
պազանըլմըշ Ֆիւտանըն ի՛ճրաաթէք՝ օ-

նուն Ճէլալինին մէտհի իչինն՝ միրասը-
նըզըն փէհի սիր :
15 Վունուն իչինն պէն սախի սիզին
Ղասպ Յիսուսա օլան իմանընըզը՝ վէ
հէփ ա՛զիզէրէ մուհապպէԹինիզի ի-
16 չինԹմէյիլէ , սիզի սուա՛լարըմսա զինբր
էտէրէք՝ սիզէն էօԹիւրու շինբր հԹ-
17 մէքտէն Փէղասլաթ հԹմէմ . Թա քի
Ղասպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Ա՛լա-
հը՝ Ճէլալին Փէտէրի՝ օնու պիլմէք խու-
սուսունսա սիզէ ի՛լմ վէ իլհամ Ղուհու
18 վէրէ . Վէ եհուդիլինիզին կէօզէրի ը-
ղըլանա , քի պիլէսիզ՝ օնուն սա՛վէ-
ԹինԹին իւմիտի նէ սիր , վէ ա՛զիզէրսէ
օնուն միրասընըն Ճէլալինին զանիմէԹէ
19 նէ սիր , հէմ օնուն գուվվէԹի գուսը-
րէԹինին ա՛մէլինէ կէօրէ՝ պիզ իննա-
նանլարա օնուն գուվվէԹինին հասսէն
20 զիյասէ ա՛զամէթի նէ սիր . Օլ գո՛վ-
վէնի քի Քրիստոսսա իման էյլէսի՝ օ-
նու էօլիւլէրսէն սիրիլմէմիյէ , վէ
կէօք մէսքեանըսրընսա ծնուն սող եա-
21 նընսա՝ հէր սալԹանաԹըն վէ հիւքիւմ-
Թին վէ գուվվէԹին վէ զապիԹլիյին՝
եալընըզ պու տիւնեսսա սէյին՝ իլլա
կէլէճէքսէ սախի անկըլան հէր ա-
22 սըն խուսի անըընսա օԹուրԹասու . Վէ
հէր շէյի օնուն պայագլարը սլԹընա գո-
տու , վէ օնու հէմ շէյլէրին խուզէրինէ

քելևսայէ պաշ էյլէսի՛, քի օնուն թէ- 23
նի՛ ձիւմլէյի հէր շէյսէ սօլտուրանըն
սօլտուլուղու սուր:

ՊԱՓ Բ

Ա՛Է սէզի սուջտարտա վէ կիւնահ- 1
լարտա էօլիւլէր ևքէն փէրիշթէ, օնլար- 2
տա քի պիր զէման՝ պու ախշնեանըն ա՛ս-
րինէ կէօրէ՛ հավանըն հիւքիւմէթի-
նին հիւքիւմտարընա՝ էօնէ իմտա՛թ-
սըզըլըն օլտուլարընտա իշլէյէն րուհա
կէօրէ էիբրիւտիւնիւզ. Օնլարտա քի՛ պիզ 3
տախի պիր զէման հէլիմիզ թէնիմիզին
արզուլարընճա կէչինիպ՝ թէնին վէ էֆ-
քեարըն իրտաէթլէրինի էտէր իտիք,
վէ պաղիլէր կիւպի թաղիա՛թտէն զա-
զապ օլտուլարը իտիք: Ամմա Ալլահ՝ 4
մէրհամէթէ զանի օլմապըլա, պիզի
ակվահյի քէնտինին ա՛զիմ մուհաթաք-
թի իշլիւն, պիզ սուջտարտա էօլիւլէր 5
ևքէն տախի՝ պիզի Քրիստոսուն պիլէ-
սինճէ տիրիլմէտի, (ինայէթ իլէ խէ- 6
լաս օլմուշտուղուզ,) վէ պէզի պէրա-
պէր գալըբըպ՝ կէօք մէսիհանըլարընտա
պէրտպէր Քրիստոս իլէ օթուրմտուս.
Թա քի կէլէնճէք ա՛իրլէրտի՝ Քրիստոս 7
Յիսուստա պիզիմ իւպէրիմիզէ օլան քէ-
րամէտ իլէ քէնտի ինայէթինին հատուն

զի յատուկ օլան զանիմէթինի կէօսթէրէ:
8 Ա՛իրա ինայէթ իլէ իմանըն վասիթա-
սի իլէ խէլաս պուլմուշտուղում. վի-
պու սիզտէն ուէյիլ՝ Ալլահըն պոխշիլի
9 սիր. Ա՛մէլէրտէն ուէյիլ. թա քի
10 քիմսէ էօխիւմէյէ: Ա՛իրա օնուն ա՛-
մէլի իլ. քի Քրիստոս Յիսուստա՝ Ա-
լահըն վէչհին հազըրլատըզը էյի ա՛մէլ
լէր իշինճն եարտատըտըզ, շէօյլէ քի օն-
լարտա էիւբիյէլիմ:
11 Պուճուն իշինճն խաթըրընըզա կէթի-
րին, քի սիզ պիր վազըթ թէնճէ թա-
յիֆէլէր օլանլար՝ թէնճէ էլ իլէ էա-
վըմըշմէնէթ անկըլատտան սիճընէթ
12 սիզլէք ուէնիլէնլէր՝ քի օլ զէմանտա սիզ
Քրիստոսուզ՝ Իսրայէլին ճիւմհիւրիւն
տէն եատ՝ վէ վա՛զըն ա՛հտլէրինատէն
եատանճը՝ վէ իւմիտսիզ՝ վէ սիճընատտա
13 Ալլահսըզ խալինիշ: Ամմա շիմտի Քրիս-
տոս Յիսուստա՝ սիզ պիր վազըթ իրտաղ
օլանլար՝ Քրիստոսուն գանը իլէ էա-
14 զըն օլտուճտուզ: Ա՛իրա ուէզիմ սէլա
մէթիմիզ օ տուր, օլ քիմ իքիսինի պիր
էյլէտի, վէ պէօլմէնին օրթա տիվարը
15 նը էրթըպ՝ քէնտի թէնի իլէ ա՛տավէթի
Է՛նդ այինլէր իլէ թէնապհլէրին նօմո-
ւուճու իպթալ էյլէտի. թա քի իքի-
սինի քէնտինտէ պիր էնսէ ատամ էա-
16 լտատըզ՝ սէլամէթ էյթտա էյտէ. վէ

խաչըն վասնեաս իչէ եքիսինի պիր
թէնաե Ալլահ իչէ պարըշարըա , չիւն
քի օնաա ատաավէթի հէլաք էթաի : Վէ 17
կէլիա՝ սիզ ուղաղաա օլանլարա հէմ օլ
խապընաա օլանլարա սէլամէթ միւժաե
էյլէսաի , Չիւնա եքիմիզ տասի պիր 18
Ղուհաա փէտէրե իհզար օլմադըղըա օ
նուն վասնեաս իչէ մալիք իզ : Իմաի 19
օլմուշ օլաու քի՝ արթըդ եապանճըլար
վէ միւսաֆիրլէր տէյիլ սինիզ . իլլա
ա՛զիզլէրին հէմճէհրիլէրի վէ Ալլահըն
էվ էհալիսի սինիզ . Չիւն քի տուաքեալ 20
լարըն վէ միէյամպէրլէրին թէմէլի իւ
դէրինէ պինա օլունաունուզ , քի Յիսուս
Ղրիսաոս քէնաիսի քէօչէ պաշը քիւր
սիւսիւ տիւր . Ղի իւզէրինաե պինա 21
նլէն ալևանիւնիւ քինէտլէնմէյիլէ՝
Ղապպաս ա՛զիզ հէյքէլ օլմադա պէօ
յիւմէքաե տիր . Ղի իւսթիւնաե սիզ 22
տասի պէրապէր պինա օլունուրսու
նուզ , չէօյլէ քի Ղուհաա Ալլահըն մէս
քէնանը օլասընըզ :

ՊԱՌՊ Գ

Պու էձիլսէն՝ պէն Պօղոս սիզ Թա 1
յիֆէլէր իչիւն Ղրիսաոս Յիսուսուն
ճահապուսու , քի էլսէթ պանա սիզին 2
իչիւն վէրիլէն Ալլահըն ինայէթինին

3 իտարէսինի իշիթտիինիզ , քի պանա պու
սըրըը իլհամ իլէ պէյան էյլէտի , նէ
ճէ քի էվվէլտէն մուխթասարճէ եազ
4 սըմ իսէ , քի օնու օխույուպ՝ Ղրիսաոս
սուն սըրընաա պէնիմ ֆէհմիմի անլ
5 լայա պիլիր սինիզ , քի օ ուղղ չիմտի
օնուն ա՛զիզ տուաքեալլարընա վէ փէյ
ղամպէրլէրէ Ղուհ իլէ աշիքեար օլտու
ղու կիպի՝ ալայրի տէվրէրտէ տէմ օ
6 ղուլլարընա պիլտիրիլմէմիշ տիր , եա՛նի
քի Թայիֆէլէր Ղրիսաոստա պէրապէր
վարիս վէ պիր վիճիսաոտէ վէ վա՛տընըն
պէրապէր հիսսէտարլարը օլալար՝ ա
7 եաոարանըն վասիթաս իլէ , քի պէն՝
Ալլահըն պանա քէնտի գուվվէթինին
ա՛մէլ ու էճրասը իւզրէ վէրիլէն ի՛նայէ
թինին պասխիշինէ կէօրէ օնուն խըզ
8 մէթճիսի օլտում . Պու ի՛նայէթ պէն
ազիզլէրին էն էանասընա վէրիլտի , քի
Ղրիսաոսուն Թէֆթիշ օլունմազ ղանի
մէթինի Թայիֆէլէրտէ միւժաե էաե
9 յիմ . Վէ հէր շէյի Յիսուս Ղրիսաո
սուն վասիթաս իլէ եարատան Ալլա
հըն գըթընաա՝ էղէլտէն հըֆը օլուն
մուշ սըրրըն իտարէսի նէ օլտուղունու
10 Ճիւմլէյէ աշիքեար էտէյիմ . Թա քի
շիմտի քիլիսանըն վասիթաս իլէ՝ կէօբ
մէսքեանլէրինաե սալթանաթլարա վէ
հիւքիւմէթլէրէ Ալլահըն կէօնա կէօն

օլան ի՛լմի պէյան օլա , Րապպըմըզ 1
Քրիստոս Յիսուստա էթտիյի էզէլի թագ-
տիրէ կէօրէ , քի օնուն իլէ՝ օնա օլան իմա- 11
նըն վասիթաստ իլէ ի՛թիմատ իւզրէ ձէ-
սարէթէ վէ իհզար օլմագլըղա մալիք իզ:
Օնուն իչիւն տիլէրիմ՛քի՝ պէնիմ սի- 12
զին իչիւն ըզգէթէլէրիմտէն ա՛ձիզ օլ-
մայասընըզ , քի պու սիզին ջանընըզ
տըր : Պուննատան էօթիւրիւ տիզլէրիմի՛ 13
Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոստան փէ-
տէրինին հուզուրունա չէօքէրիմ , քի 14
կէօքլէրտէ վէ էէր իւզէրինտէ հէր գա-
պիլէ օնատան թէհամիյէ օլունուր , թա 16
քի քէնտի ձէլալինին զանիմէթինէ կէօ-
րէ սիզէ իհսան էտէ քի՝ քէնտի Րու-
հունտան վասիթաստ իլէ իչէրիքի ա-
տէմտէ գուարէթ իլէ գուվվէթլէ-
նէսինիզ , քի Քրիստոս՝ իմանընըն վաս- 17
թաստ իլէ էիւրէքլէրինիզտէ սաքին օ-
լա . վէ մուհապպէթ իլէ քէօքլէնմիշ 18
վէ թէմէլլէնմիշ օլասընըզ , թա քի հէմ
ա՛զիզլէր իլէ պէրապէր՝ կէնիշլիք վէ
ուզունլուգ վէ տէրինլիք վէ էիւքսէքլիք
նէ օլտուղունու անկլամտըղա գատիր
օլասընըզ . հէմ տտխի Քրիստոստան 19
օլ մուհապպէթինին պիլէսինիզ քի՝ ա-
պրլտան էիւձէ տիր . թա քիմ Ալա-
հըն ձիւմլէ քէմալինէ էէթի իլէ տօլասը-
նըզ : վէ պիզտէ ա՛մէլ էտէն գուվ- 20

վէթէ կէօրէ տիլէսինիմիզ էա տիւ-
շունտիւյիւմիւզ ըէյլէրտէն՝ հէր խտւ-
սուստա հատտէն զիյատէ էթմէյէ գա-
21 տիր օլանա՝ օնա Քրիստոս Յիսուստն
վասիթաստ իլէ քէնտտատէ էպէտլէր է-
պէտինէն ձիւմլէ տէվլէթլինձէ համա
օլսուն . ամին :

ԳԼՒԽ Դ

1 Ի՛մտի պէն Րապպ իչիւն մահապուս օլան՝
սիզէ էավվարըրըմ , քի տա՛վէթ օլուն-
տուղունուզ տա՛վէթէ լայըգ օլտուղու-
2 նա կէօրէ՝ թէքմիլ ալըճագ կէօնիւլլիւք
վէ մահձուպլուգ վէ սապր իլէ էիւրիւ-
յէսինիզ , վէ պիրի պիրինիզէ մուհապ-
3 պէթ իլէ թէհամմիւլ էտէսինիզ . հէմ
սէլամէթին պէնտի իլէ Րուհուն պիր-
լինի հըֆզ էթմէյէ ձէհտ էտէսի-
4 նիզ : Պիր թէն վէ պիր Րուհ՝ նիձէ
քի տա՛վէթինիզին տտխի պիր իւմիւ-
5 տինէ տա՛վէթ օլունտուունուզ , Րապպ
պիր՝ իման պիր՝ վաֆթիզ պիր տիր .
6 հէվէսինին Ալլահը վէ փէտէրի՝ հէ-
վէսինին իւզէրինտէ վէ հէվէսինին ա-
րասընտա վէ հէվինիզտէ օլան՝ պիր
7 տիր : Ամմա պիզտէն հէր պիրինէ ի՛-
նայէթ՝ Քրիստոստն պահշիլինին էօլ-
8 չիւտիւնէ կէօրէ վէրիլմուշ : Պուննուն ի-

չիւն տէր. Եւ քահանայ զգրպ՝ էսիրլի-
յի էսիր սիւրտիւ, վէ աառէմլէրէ հէ-
տիյէլէր վէրսէ: Իմսի պու զգպալ
փէփէնի նէ՞ տիր, իւլա քի էվվէլա էէ-
րին աշաղըքի մահալլէրինէ էնսի տա-
խի: Օլ էննէն՝ հէմ կէօքլէրսէն եօգա-
րը զգպան տախի հէման օ տուր, թա
քի հէվիհսինի տօղսուրա: Վէ քէնսիսի
Թա՛յին էյլէսի, պա՛զըլարընը աուսք-
հալար վէ պա՛զըլարընը վիէյղամ-
պէրլէր վէ պա՛զըլարընը աւէտարանիչ-
լէր՝ պա՛զըլարընը խոչ ջօպանլար վէ
խօճալար, ա՛զիզլէրին քէմալ իչինն՝
խըզմէթ ա՛մէլի իչինն՝ Քրիստոսան
Թէննինին մա՛մուր օլմայ իչինն. Թա
հէվիհմիզ իմանընն՝ վէ Ալլահընն Օղլու-
նուն պիրլիհսինին պիրլիյինէ՝ քեամիլ
տաէմ օլմաղա՝ Քրիստոսան Թէքմիլլի-
յինին պէյտնուսն հօլէհսիսինէ էրէննե-
տէք. Թա քի արթընգ՝ ալտաընընգն փէն-
ան իչինն Փէրզանլընլընգ՝ աառէմլէրին
հէրէյէրի իլէ Թա՛լիմին հէր եէրի իլէ
ջահանան վէ տօղսաջընընգն մա՛տում-
ընը օլմայալըմ. Իւլա մուհտաջգէթ ի-
լէ կէրէչէք աէօյլէյէրէք՝ հէր չէյի օն-
տա արթընտալըմ, քի օ՝ է՛ն՛ի Քրիս-
տոս պաշ ընը. Քի պիւթիւն վիհ-
ճիւտ օնտան՝ հէր եաընտա էտէն օյնատ
իլէ քինէթլէնիյ Թանըգըմ օլմայընա,

հէր պիր ա՛զանըն հօլէհսիսինէն ա՛-
մէլինէ կէօրէ՝ մուհտաջգէթ իլէ քէնսի-
նին մա՛մուր օլմասը իչինն՝ վիճհսիսին
պէյղամընի իճրա էտէր:
17 Իմսի պունու տէրիմ, վէ Րասպատա
չէհատէթ էտէրիմքի՝ արթընգ սիզ գա-
լան Թայիֆէլէր տախի քէնսի աՁըլ-
լարընըն պաթըլըզընսա հիւրիսատի-
18 լէրի կիպի հիւրիմէյէսինիզ. Քի ան-
լարսա օ՛ն ձահիլիյին սէպէպինսէն՝
հիւրէքլէրինին գաթըլըզը իլէ ա՛Ձըլ-
լարընը գարանըզդ գավ՛ամըշ ուըր,
չիւն քի Ալլահընն հայաթընսան էտտ
19 օլմուշտար ուըր. Քի անըտ նասըրըսան-
մալըսա, քէնսիլէրինի էտէպսիզիյէ՝
հըրս իլէ հէր նափաքըզընըն իչէմէսինէ
20 Թէսալիմ էթմէտիլէր: Սիզ իսէ Քրիստոսու
21 պէյղէ էօյրէնմէսինիզ, էյէր հապգան
օնսան էօթիւրու իչինէտինիզ՝ վէ օնսա
Թա՛լիմ օլունսուզ իսէ նիճէ քի հէր-
22 չէքլէք Յիսուսսա ուըր. քի էվվէլքի
հէչինմէնիզէ հէօրէ՝ ալտաընընգն չէհ-
վէթլէրինէ հէօրէ Փէտտատէ վարան էս-
23 քի ատէմի Թէրք էտէսինիզ, վէ ա՛պ-
24 լընըզըն Րուհունսա եէնիլէնէսինիզ, վէ
սատագաթ վէ հէրչէքլիյին ա՛զիզլիյի
իլէ Ալլահա հէօրէ եարատըլսան էէնի
25 ատէմի հիւյէսինիզ: Օնուն իչինն եա-
լանը ընտա էսիզ՝ հէր սիրինիզ գօն-

շուտու իւէ կէրշէքլիք սէյլէյին . չիւն
քի սիրի սիրիմիզին ա՛ղալարըյըղ :
էօրքէլէնին , վէ կիւնահ իշլէմէն . սի- 26
զին տարղընըլըղընըզըն իւզէրինէ՝ կիւ-
նէշ պաթմասըն . վէ չէյթանա մահսուլ 27
վէրմէն : Խըրսըզըզ հաէն՝ արթըզ 28
խըրսըզըզ էթմէսին , իլլա էլէրի իլէ
խայր իշւէյէրէք՝ էմէք չէքսին , թա քի
միւհթաճ օլանը հիսաէտար էթմէյէ
գասիր օլա : Ադղընըզատան հիչ պիր 29
չիւրիւք սէօզ չըղմասըն , իլլա էյէր
մա՛մուր էթմէյէ իզթիզա էաէն պիր է-
յի ւէօզ վար իսէ . թա քի իշհատէնէլէրէ
լուԹֆ վէրէ : վէ Ալլահըն Ս՛զիզ Րու- 30
հունու գասաւէԹէլէնսէրմէն , քի օնունլա
ֆիւսա կիւնիւ իշլիւն միւհրէննսինիզ : Էէր 31
ա՛նըզըզ վէ էօվգէ վէ զազսափ վէ պա-
զըզըշ վէ քիւֆր՝ էէր քէօթիւլիւք իւէ
պէրապէր՝ ունզսէն գալարըզըզսըն : վէ 32
պիրի պիրինիզէ լաԹիֆլէր՝ մէրհամէԹ-
լիլէր՝ Ալլահ տաքի Քրիստոսուն վա-
սիԹասի իւէ սիզէ պաղըշսատըզը կիւպի
պիրի պիրինիզէ պաղըշայըճըլար օլուն :

ԳԱՂ Ե

Ինանի սէվգիլիլու էվլատլար կիւպի՝ 1
Ալլահա պէնգիզէր օլուն : վէ մուհապ- 2
պէԹատ իւէրիւյիւն , նիճէ քի Քրիս-

տոս տաքի պիզի սէվմի , վէ քէնտինէ
պիզիմ ուղուրումուզա Ալլահա խօշ
րահհա իչլիւն՝ հէտիյէ վէ գուրպան 3
տուստու : Ամմա զինանըն վէ հէր կէօ-
նէ նահփաքլըզըն էախօտ Թամա՛քէար-
լըզըն՝ ա՛զիզլէրէ էագըշտըզը կիւպի՝ ա- 4
րանըզտա տաղ պիլէ տանկըլմասըն . Հէմ
րէզալէԹ վէ տիվանէՃէ սէօզլէր՝ էախօտ
գաշմէրլիք օլմասըն , քի օնլար էագըշ
մազ չէյլէր տիր . իլլա պախուստուս 5
Թէչէէքքիւր օլսուն : Զ իրա պուննու պէլ-
միչ օլուն քի՝ հիչ պիր զինաքէարըն էա
մուրտարըն էա Թամա՛քէարըն՝ քի պու
փուԹիւէրէսԹ տիր՝ Քրիստոսուն վէ
Ալլահըն փատիշահլըզընտա միրասը էօփ 6
տուր : Սիզի հիչ քիմսէ պօշ սէօզլէր
իլէ ալդադմասըն . զիրա պու չէյլէր
իչլիւն Թամա՛Թսըզլըզըն օղուլլարը իւ- 7
զէրինէ Ալլահըն զազապը կէլիր : Իման 8
օնլարըն հիսաէտարլարը օլման : Զ իրա
պիր զէման գարանլըզ իսինիզ , ամմա
չիմտի Րապպտա ըշըգսընըզ . ըշըդ օ-
ղուլլարը կիւպի էիւրիւյիւն : Զ իրա ը- 9
շըղըն մէյվէսի՝ հէր էյլիքտէ վէ սատա-
գաԹտա վէ կէրչէքլիքտէ տիր . վէ 10
Րապպա մագպուլ նէ օլդուղունու ԹէՃ-
րիւպէ էտին . վէ գարանլըզըն մէյվէ- 11
սիզ ա՛մէլլէրինէ իչհագ օլման , իլլա
պախուսուս Թա՛զիր պիլէ էտին : Զ ի- 12

րա ծնըտուան կիզիճէ իշխէնէն չէյլէ-
րի՝ սէօյլէմէսի պիտի ա՛յրըպ տըր։ Ամմա 13
հէփ թա՛զիր օղուանն չէյլէր ըշըդ վա-
սիթասի իլէ պէյան օղուներ. զիրա
հէր պէյան օղուանն չէյ՝ ըշըդ տըր։
Օնուն իչիւն տէր. Եա՛ ուչուչան գալդ, 14
վէ էօլիւէրտէն սիրիլ, վէ Քրիստոս
սէնի միւնէվվէր էտէճէք։

Իմոի պագըն քի՝ նիճէ սիդդաթ իլէ 15
եիւրիւչէսինիզ, ի՛լճիլիզէր կիսի տէ- 16
յիլ՝ իլա ա՛լամէտը կիսի. վէ վագըթը
սաթուան ալըն, զիրա կիւնէր ֆէննա
տըր։ Օնուն իչիւն ա՛գըլըդզըր օլման. 17
իլա Րապ պըն իրտաէթի նէ օլտուղը-
նու ֆէհմէտին։ Վէ չարտադ իլէ սէր- 18
խոչ օլման, քի օնուա իրտաֆ վար. իւ-
լա Րուհ իլէ տօղտուդ՝ քէնտիլէրինիզ- 19
տէ սաղլընըդար վէ իլահիլէր վէ բուհա-
նի թէսպիհլէր օղուլոան, վէ եիւրէքլէ-
րինիզտէ Րապպա իրլայըդ թէզիր
էյլէյին. Վէ սայիսա հէր շէյ իչիւն՝ 20
Ալլահա վէ փէյղէմբէր Րապդընըդ Յիսուս
Քրիստոսուն սայէսա շիւքր էտին։

Պիրի պիրինիզէ Քրիստոսուն գոր- 21
դուսու իլէ միւթիւ օլուն։ Եա՛ գալը- 22
լար՝ քէնտի գօճալարընըդա՝ Րապպա
հիսպի միւթի՛ւ օլուն։ Զիրա գալընըն 23
պաշը՝ գօճապը տըր, նիճէ քի Քրիստոս
սաթի քիլիսանըն պաշը տըր. վէ վիւ-

24 ճիւտիւն խէլաս էտիճիի օ տուր։ Իմ-
տի նիճէ քի քիլիսա Քրիստոսա միւ-
թի՛ւ օլուրսա, գարըլար սաթի հէր
չէյտէ քէնտի գօճալարընա պէօյլէ օլ-
25 սունլար։ Եա՛ էրքէքլէր՝ քէնտի գա-
րըլարընըդը սէվմէյին, նիճէ քի Քրիստոս
սաթի քիլիսայը սէվտի, վէ օնուն ուղու-
26 րունա քէնտիսինի թէսլիմ էթտի. Թա
քի օնու սու եայդամասը իլէ փաքլէ-
յէրէք՝ սէօզ վասիթասի իլէ ա՛զիզ էյ-
27 լէյէ. Փի քէնտիսի քիլիսայը քէնտի-
նէ լէքէսի եա պիւրուշլուքլույու եա
սունլար կիսի պիր չէյի օլմայարագ՝
ի՛զզէթլի լէկզար էտէ. չէօյլէ քի ա՛զիզ
28 վէ ա՛յրըպըզ օլա։ Էրքէքլէր քէնտի
գարըլարընը պուճմիլէյին՝ էա՛նի քէնտի
Թէննէրի կիսի սէվմէյէ պօրճլու տուր-
լար. քէնտի գարըսընը սէվէն՝ քէնտի-
29 սինի սէվէր։ Զիրա հիչ պիր զէման
պիր քիմսէ քէնտի Թէննինտէն էքրահ
էթմէմիչ տիր. լաքին օնու պէսլէր վէ
կէօզէտիր, նիճէ Քրիստոս տաթի քիլի-
30 սայը։ Զիրա օնուն Թէննինին՝ օնուն
էթինտէն վէ քէմիրլէրինտէն ա՛զատ-
31 րըլըզ։ Պու սէպէպտէն տոէմ պապա-
սընը վէ անասընը Թէրք էտէ, վէ գա-
րըսընա եափըշա, վէ էքիսի պիր Թէն
32 օլմալար։ Պու սըրը պէօյուք տիւր. սմ-
մա պէն՝ Քրիստոս իչիւն վէ քիլիսա ի-

չիւն սէյլէրիմ: Իմոն սիզ տախի հէր 33
պիրինիզ քէնտի գարըսընը պէյլէ՝ քէն-
ա նէֆսի կիպի սէվսին. գարը խա՛
քի քէնտի գօճասընտան գօրդում:

ՊԱՊ Զ

Ե՛ս էվատալար՝ քէնտի ամեսալարը- 1
նըզա Բապատա միւթի՛ւ օլուն. զինրա
պու՝ հոգ տըր: Պապանա վէ անանա 2
ի՛զզէթ էյլէ, քի պու՝ վատ իլէ օլան
իւք թէնապիհ տիր, թա քի սանա խայր 3
օլա, վէ եէրին իւզէրինտէ է՛օմրիւն
ուզուն օլա: Վէ սիզ եա՛ պապալար՝ 4
էվատալարընըզը էօվքէլէնտիրմէն. իւ-
լա ծնլարը՝ Բապային թէտիպինտէ վէ
նասիհաթընտա փէրվէրտէ էտին: Վէ 5
սիզ եա՛ գուլլար՝ թէնձէ աղալարընը-
զա գօրգու վէ տիմրէմ իլէ եիւրէ-
յինիզին սաֆըզը իլէ՝ Քրիստոս կիսի՝
իմանա՛թ էտին. կէօզէ կէօրիւնմէք 6
իչինն օլան խըզմէթ իլէ ատէմ խօշնու
էտիճիլէր կիպի տէյիլ, իլա Ճանըսան
Ալլահըն իրատէթինի էտէն՝ Քրիստո-
սուն գուլլարը կիպի. Ատէմլէրէ տէ- 7
յիլ իլա Բապա կիպի՝ խօշնութլուգ
իլէ գուլլուգ էտին. Վէ սիզլին քի՝ 8
հէր քես՝ իչկէտիյի խայր նէ իսէ,
Բապանն ծնու ալաճագ, գուլ օլսուն՝

9 ազատը օլսուն: Վէ սիզ եա՛ էֆէն-
տիլէր՝ ծնլարա հէման պու շէյլէրի էյ-
լէյին, վէ թէհտիտի թէրք էտին. վէ
պիլին քի՝ հէման սիզլին տախի էֆէն-
տինիզ կէօքտէ տիր, վէ ծնուն ի՛նտին-
ա էսաթրա պուգմագ եօգ տուր:
10 Գալսը քի եա՛ գարնատաշլարըմ՝
Բապատա վէ ծնուն գուվվէթինին գու-
11 րէթի իլէ գուվվէթլէնին: Ալլահըն
հէմ սիլահլարընը կիյինին քի՝ շէյթա-
նըն ֆէնալէրինէ գարշը տուրմագա գա-
12 տիր օլասընըզ: Չիրա պիզիմ կիւրէ-
շիմիզ գան վէ թէն իլէ տէյիլ տիր, իլ-
լա սաղթանաղթլար իլէ՝ հիւքիւմէթլէր
իլէ՝ պու ա՛սիրին գարանլըղընը տիւն-
եայը զապթ էտինլէրի իլէ եարատմազը
ղընն կէօք մահալլէրինտէ օլան գուհլարը-
13 իլէ տիր: Օնուն իչինն Ալլահըն հէմ
սիլահլարընը իւզէրինիզէ ալըն, թա քի
եարատմազ կիւնտէ գալըշը տուրմագա՝
վէ հէմիսինի իճրա էտիպ գավի տուր-
14 մադա գատիր օլասընըզ: Իմոն պէյլ-
նիզ կէրչէքլիք իլէ գուշանմըզ տուրուն,
15 վէ սատագաթըն զըրհընը կիյին, վէ
այագլարընըզը՝ սէլամէթին տէետա-
րանընըն հազըրլըղը իլէ կիյինատիրին.
16 վէ հէմիսինին իւզէրինէ՝ իմանըն գալ-
գոնընը ալըն, քի օնուն իլէ եարատմա-
ղընն հէմ գըզղընն օդլարընը սէօյիւն-

տիւրմէյէ գատիր օլաճագսընըզ. վէ 17
իսէլասըն Թօղլէսինէ ալըն, հէմ Րու-
հուն գըլըճընը՝ քի Ալլահըն քէլամը
ալը: Հէր վախըթտա հէր տուա՛ վէ 18
նէյապ իլէ Րահատա տուա էյլէյին, վէ
հէման պուննուն իչինն Թէքմիլ տէվամ
վէ նէյապ իլէ ուչանըդ տուրուն՝ հէվ
ա՛ղնըզըր իչինն՝ հէմ պէնտէն էօԹիւրիւ 19
քի պանա ապզըմըն աչըլմասը իլէ սէօզ
վէրմէյէ, քի Ճէհաննէմ իլէ ատէտապա-
նըն սըրըճընը պէյան էտէյիմ. Վէ օ- 20
նուն իչինն զինձիրտէ էքէն էյլէմէք Տ-
տէրիմ, Թա քի՝ պանա սէօյլէմէք նիձէ
կէրէք իսէ՝ ծնու Ճէհաննէմ իլէ սէօյ-
լէյիմ:

Լաքին սիզ տախի պէնտէն էօԹիւրիւ 21
նէ իչէճէյիմի պիլմէյինիզ ահիր՝ հէ-
վիխնին սիզէ մուհատապէԹլու գարըն-
ատաշ վէ Րապտտա էմին իսըմէԹձի Տէ-
քինտա պէյան էտէճէք, քի ծնու սիզէ՝ 22
հէման պուննուն իչինն կէօնտէրտիմ,
Թա քի ահվալիմիզն պիլէսինիզ, վէ
սիզին էնտրէքլէրինիզէ Թէսէլլի վէ-
րէ:

Փէտէր Ալլահ Թարաֆընտան վէ 23
Րատպ Ցիսա Փրիստոսան գարըն-
ատաշլարա սէլամէԹ՝ վէ իման իլէ մու-
հապպէԹ օլսուն: Րատպըմըզ Ցի- 24
սա Փրիստոսու իսիւլիւսանէ հէվ

սէվինէր իլէ իճտիհէԹ օլսուն. Ա-
մին:

Ներնոսթոլարա Րօմափան էպիզրէսի՝ Տէ-
փհոսուն վահիյասի էլէ կէօնդէրիլմիթ:

ՊՕՂՈՍ
ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ
ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԱՑԻՔ
ՄԷՓԹԻԿՊԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

ՊՕՂՈՍ վէ Տիմոթէոս Յիսուս Քրիստոսուն գուլլարը՝ Փիլիպպէոե Քրիստոս Յիսուսուտա օլան հէփ ազիզլէրէ էպիսկոպոսլար վէ սարկաւագլար իլէ.
2 սիզէ Փէոէրիմիզ Ալլահ Թարաֆընատան վէ Տ'ապպ Յիսուս Քրիստոստան ի'նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Սիզի հէր պիր զիքր էթտիյիմտէ՝
4 Ալլահըմա շուքր էտէրիմ, վէ տայիմա հէփինիզի իչիւն հէր նիյազըմտա՝
5 ճազըլա նիյազ էտէրիմ, իլք կիւնտէն թա շիմտիյէտէք սիզին աւետարանա օ-
6 լան իլէտգլընընըզտան էօթիւրու. վէ հէման պունա գանմընըմ քի՝ սիզտէ պիր էյի ա՛մէլ պաշլայան՝ թա Յիսուս Քրիստոսուն կիւնիւնէտէք՝

7 էթմէքտէ օլաճագ պընը։ Նիտէ քի պա-
նա՝ սիզի հէփինիզի հագգընտա պու-
ֆիքրտէ օլմագ հագ պընը. չիւն քի պէն
սիզի եիւրէյիմտէ սագլընըմ, քի կէրէք
պաղլընըմտա վէ կէրէք աւետարանըն
ճէվապընտա վէ իսպաթընտա հէփինիզ
ինայէթիմին հիսսէտարլընը սընըզ։
8 Զիրա Ալլահ շահիտիմ պիր քի՝ սիզին
հէփինիզէ Յիսուս Քրիստոսուն տէ-
րճանի մուհապպէթի իլէ հասրէթ չէ-
9 քէրիմ։ Վէ պունու տուա՝ էտէրիմ
քի՝ մուհապպէթինիզ պիլգիտէ վէ հէր
ֆէհմտէ տահա զիյատէ արթմագտա
10 օլա, քի սէզ Ֆարգը չէյլէրէ պընըտ
էտէսինիզ, թա քի Քրիստոսուն կիւ-
նինէտէք սիզ խալըսսըզ վէ պիրճէ-
11 զէզ օլասընըզ, վէ Ալլահըն շանը վէ
մէտհի իչիւն՝ Յիսուս Քրիստոսուն վա-
սիթասի իլէ օլան ատտագաթ մէյվէլէ-
րինտէն տոլու օլասընըզ։
12 Վէ խաթէրիմ եա՛ գարնտաշլար՝ պի-
լէսինիզ քի՝ պէնիմ ահվալիմ աւետա-
րանըն տահա զիյատէ իլէրիլէմէսինէ
13 սէպէպ օլտու։ Ճէյլէ քի Քրիստոս ի-
չիւն օլան պէնտէրիմ՝ պիւթիւն տի-
վանխանէտէ օրտըլտա վէ պագի՝ հէփի-
14 սինէ պէյան օլտունտու։ Վէ Տ'ապպտա
գարնտաշլարըն չօղու՝ պէնտէրիմտէն
ճէսարէթ պուլուպ՝ քէլմէ գօրգու-

սուզ սէջլէմէյէ սահա զինյատէ ձէսա-
լեթ էտէրլէր : Պա՛զըլարը կէրչի հա- 15
սէա վէ զավզա սէպէպինատէն՝ վէ պա՛-
զըլարը տախի խօշնուտլուգ սէպէպին-
ուէն Քրիստոսու վ՛ազ էտէրլէր : Պուն- 16
լար մուհապպէթ սէպէպինատէն էտէր-
լէր , չիւն սիւնըլըլէր քի աւետարանըն
ձէվապը իչիւն Թա՛յին օլմուշում : Ամ- 17
մա օնլար Քրիստոսու նիզա՝ սէպէպին-
ատէն վ՛ազ էտէրլէր , խնուլիատանէ սէ-
յին՝ իլլա պէնալէրիմէ սըդլէթ զամմ
էթմէք մէրամը իլէ : Ամմա նէ՞ օլա . 18
անճագ Հէր վէճհ իլէ՝ պէհանէ իլէ օ-
ատան՝ կէրչէքլիք իւզրէ օլսուն՝ Քրիստոս
վ՛ազ օլունմայօր , վէ պուն ա՛սլինի-
լիմ , հէմ տախի սէվինէճէյիմ : Չի- 19
րա պիլիրիմ քի պու պահա՝ սիզին
ատա՛նըզ իլէ վէ Յիսուս Քրիստոսուն
Տուհունուն էարատըմը իլէ խէլասէ պա-
լ՛ա օլմաճագ , պէնիմ հատրէթիմէ վէ 20
իւմիտիմէ կէօրէ քի հիչ պիր շէյատէ ու-
թանմայըմ , իլլա թէքմիլ ձէսարէթ ի-
լէ՝ մայիսա օլսուն՝ կիսպի՝ չիմդի տախի
Քրիստոսա պէնիմ թէնիմտէ Թա՛զիմ
օլունա , է՛օմիւր վասիթատի իլէ օ-
ատան՝ էօլիւմ վասիթատի իլէ օլսուն :
Չիրա պահա՝ եաշամագ Քրիստոս՝ վէ 21
էօլմէք քէտար մալը : Ա՛ճ էյէրչի թէնատէ 22
եաշամագ՝ պահա ա՛մէլ մէյվէսին պու

իսէ ատ , էինէ նէյլի սէչէճէյիմի պիլ-
23 մէմ . Լ՛աքին պու իչի շէյատէն սըդըլը-
լըմ , եա՛նի արզում՝ վէճհաթ էթմէք-
տէ վէ Քրիստոս իլէ օլմագտա տըր .
զիրա պահա տահա չօգ զինյատէ էյի
24 ալը . Ամմա թէնատէ գալմագ՝ սիզին
25 հադգընըզա տահա իգթիզալը ալը : Վէ
պունա գանմըշ օլարագ պիլիրիմ քի՝ սի-
զին իմանատա իլէրիլէյէրէք սէվինմէնիզ
իչիւն՝ հէփինիզ իլէ պէրապէր գալըպ
26 տուրագճալըմ . Թա՛ քի էինէ պէնիմ սի-
զին եանըզըզա հէլմէյին սէպէպինատէն՝
Քրիստոս Յիսուսատա պէնիմ իլէ սիզին
իֆթիխարըզըզ արԹա :
27 Ընճագ Քրիստոսուն աւետարանը-
նա լայըգ օլսուզու իւզրէ կէչինին .
Թա՛ քի կէլիպ սիզի կէօրէճմէտէ՝ եանը-
նըզտա օլմասամ անէ՝ սիզտէն էօԹիւրիւ
իչիտէյիմ , քի պիր ճան իլէ աւետա-
րանըն իմանը իչիւն պէրապէր ճէհտ է-
աէրէք՝ պիր րուհտա գալլի տուրտուրսու-
28 նուզ , վէ գարշը տուրանլարատան հիչ
պիր շէյատէ իւրքմէզ սինիզ , քի պու օն-
լարա հէլաք՝ սիզէ իսէ խէլաս խապաԹը
29 ալը , վէ պու՝ Ա՛լլահատան ալը . չիւն
քի սիզէ Քրիստոս իչիւն պաղըշլանալը
քի՝ սէյիլ եալընըզ օնա հնանասընըզ ,
իլլա օնուն իչիւն էլէմ տախի չէքէսինիզ
30 վէ սիզ հէման օլ պէնատէ կէօրտիւյիւ-

նուզ՝ վէ շնման ալէնաէ իշնեթսէյինիզ
ձէհաէ մալիք օլասընըզ։

ՊԱՊ Բ

Նմոի Քրիստոստա էյէր պիր թէսէլ- 1
լի՝ էյէր պիր մուհտապպէթ թէսէլիսի՝
էյէր պիր Րուհ իլճադըզը՝ էյէր մը-
համէթ ու շէֆաղաթ վար իսէ, սէվին-
ձիմի թէքմիլ էսին, քի պիր ֆիքրաէ 2
օլասընըզ, մուհտապպէթինիզ պիր՝ ձան
պիր՝ ֆիքր պիր օլա։ Հիչ պիր շէյ նի- 3
զա՝ եա պաթըլտիֆթիխար իւզրէ օլմա-
յա. իլլա պիրի պիրինիզի ալչագ կէօ-
նիւլիւք իլէ քէնտինիզտէն իւսթիւն
սայըն։ Հէր քէս սաղ քէնտինէ միւ- 4
թա՛լիւթ շէյլէրէ պագմասըն, իլլա հէր
քէս պայրըլէրէ միւթա՛լիւթ շէյլէրէ
տախի։ Զիրա սիզտէ հէման պու 5
ֆիքր օլսուն քի՝ Քրիստոս Յիսուստա
տախի վար իսէ. Քի օ՝ Ալլահ սուրէ- 6
թինտէ իքէն, Ալլահ իլէ պէրապէր օլ-
մայը շիքեար սայմասը, լաքին քէնտի- 7
նի էտնա էտիպ գուլ սուրէթինի ալա-
րագ՝ ատէմլէր շէքլինէ կիրտի, վէ շէ- 8
քիլտէ ատէմ կիպի պուլունուպ՝ քէն-
տինի ալչագլատմըըլա, թա էօլիւմի՝ վէ
նայէ էօլիւմիւնէտէք միւթի՛ւ օլսուս։ Օ- 9
նուն իչիւն Ալլահ տախի օնու պայէթլէ

եիւճէլթտի, վէ օնա հէր իսխմտէն ա՛լա
պիր իսիմ պաղըշլասընը. Թա քի Յիսու- 10
սուն իսմինէ՝ կէօքտէքիլէրին վէ եէրտէ-
քիլէրին վէ եէր աղթընտաքիլէրին հէր
տիզլ չէօքէ, վէ հէր լիսան իքրար էտէ 11
քի՝ փէտէր Ալլահըն շանը իչիւն Յի-
սուս Քրիստոս Րապպ ընը։ Իմոի եա՛
սէվկիւլիւլէրիմ՝ նիձէ քի հէր վաքթ
իթաա՛թ էթտինիզ իսէ, տէյիլ եալը-
ձըզ եանընըզտա օլտուղումտա՝ իլլա
պախուսուս տահա զիյատէ շնման պէն
եանընըզտա տէյիլքէն՝ քէնտի իսէլա-
սընըզը գօրդուս վէ տիթրէմէ իլէ իձրա 12
էյլէյին։ Չիրա սիզտէ հէրքէս իսթէ- 13
մէյի հէրքէս իչլէմէյի բիզասընա հէօրէ
իչլէյէն՝ Ալլահ ընը։ Հէր շէյի՝ մըրըլ- 14
տանմայարագ վէ միւճատէլէ էթմէյէ-
րէք իձրա էյլէյին. Թա քի ա՛յըպընըզ 15
վէ զարարընըզ օլարագ՝ Ալլահըն գու-
սուրսուզ էվլատլարը օլասընըզ՝ էյրի
վէ թէրս նէսլին օրթասընտա, քի օնլա-
րըն արասընտա տիւնեատա նուրլար կի-
պի ըզըդ վէրիր սինիզ. Ձիւն քի, հա- 16
յաթըն քէլամընը իզհար էտէրսինիզ.
Թա քի Քրիստոսուն կիւնիւնտէ պօչու-
նա սէյիրթմէտիյիմէ վէ նաֆիլէյէ չա-
ըշմասընըզտա իֆթիխարըմ օլա։ Լաքին 17
սիզին իմանընըզըն գուրսանընա վէ
լըզմէթինէ չէրսիզ փիլիպպէ-

աէօքիւլլիւր խսէմռէ՝ սէվինէրիմ, վէ հէ-
վինիլ իլէ պէրապէր շաղ օլուրում։
Պուռնճիլէյին սիզ տախ սէվինէին , վէ 18
պէնիմլէ պէրապէր շաղ օլուն ։

Վէ Րապպ Յիսուսաս ումարըմ քի՝ 19
Թէղիյէ սիզէ Տիմոթէոսու կէօնտէրէ-
յիմ . Թա քի պէն տախ սիզին ահվա-
լինիզի էյրէննմէ իլէ՝ Ճանըմ րահաթ
օլա ։ Ջ իրա կէօնլիւմէ ույար քիմսէյմ 20
էօզ ատուր քի՝ սիզէ տայիր շէյլէրէ խիւ-
լիւսանէ մուգայէտ օլա ։ Ջ իրա հէփի- 21
սի քէնտիլէրինէ տայիր շէյլէրի արար-
լար , Յիսուս Քրիստոս տայիր շէյ-
լէրի տէյիլ ։ Լաքին օնուն ԹէՃրիւպէ- 22
սինի պիլմէյինիզ , քի աէեռոպլանտա
պէնիմ իլէ պէրապէր՝ պապա իլէ օլուլ
կիսի՝ իսրմէթ էյլէսի ։ Իմսի ումա- 23
րըմ՝ քի՝ քէնտիմէ տայիր նէ օլաՃաղընը
անկլասըլըմ կիսի՝ Թէզ օնու կէօնտէ-
րէյիմ ։ Վէ Րապպա ի՛Թիմոթէոսա վար 24
քի՝ պէն տախ քէնտիմ Թէզ կէլէՃէ-
յիմ ։ Ամմա իգնատիոսը տայտըմ քի՝ պէ- 25
նիմ գարնտաշըմ վէ իչտաշըմ վէ Ճէնք-
տաշըմ՝ սիզինի իսէ տոպքեալընըզ վէ
ԻսԹիսաճընընը իսրմէԹՃիսի օլան Ե-
պաֆրոդիտոսու սիզէ կէօնտէրէյիմ ։
Ջ իրա օ՛սիզին հգփինիզէ հատրէթ չէք- 26
մէքտէ իսի , վէ օնուն խոսԹալանըը-
ղընը իշիԹտինիզ տէյիս՝ ղայԹԼէ գա-

27 տավէԹլէնտի ։ Ձիւն քի էօլիւմ տէրէ-
Ճէսինէ խոսԹալանըը . լաքին Ա լլահ
օնա՝ վէ էալընըզ օնա տէյիլ՝ իլլա պա-
նա տախ մէրհամէԹ էյլէտի , Թա քի
գոտավէԹ իւզէրինէ գոտավէԹիմ օլմա-
28 սըն ։ Իմոի օնու ա՛լէլա՛Ճէլէ կէօնտէր-
տիմ քի՝ օնու եինէ կէօրիւպ սէվինէսի-
նիզ , պէնիմ տէ տահա ազ գոտավէ-
29 Թիմ օլա ։ Իմոի օնու Րապպտա հէր
շաղլընըզ իլէ գոպուլ էտին , վէ պէյլէ
30 քիմսէյլէրի՝ մի՛Թէպէր տայըն ։ Ջ իրա
Քրիստոսուն ա՛մէլի իչլիւն էօլիւմ տէ-
րէՃէսինէ կէլտի , վէ սիզինի պանա խրզ-
մէԹինիզինի էքսիքլիյինի տօլտուրա տէ-
յիս՝ նէՃսինէ մուգայէտ օլմատը ։

ԳԼՈՒԽ Գ

1 Վ՝ալտը քի՝ եա՛ գարնտաշլարըմ՝
Րապպտա շաղ օլուն . սիզէ հէման օ
շէյլէրի եաղմատը՝ պէնի իւշէնտիրիը
շէյ տէյիլ , ամմա սիզէ էմինլիք կէԹի-
2 րիր ։ Վ Քէօփէքլէրտէն տոգընըն , քէօ-
Թիւ իշՃիլէրտէն տոգընըն , եանան
3 սիւննէԹտէն տոգընըն ։ Ջ իրա սիւն-
նէԹ՝ պիզ ու լլահա րուհ իլէ ի՛պտոէԹ
էտինլէր՝ վէ Քրիստոս Յիսուսաս իփ-
Թիխարլէտինլէր՝ վէ Թէնէ կիւվէնմէյէն-
A լէր իզ , էյէրչի Թէնէ տախ կիւվէնէ-

ՀԷՔ ԷԷՐԻՄ ՎԱՐ ԻՍԿ ՄԷ. ԷՅԷՐ ԱՒՐ
ՂԱՅՐԻ ՔԻՄԱԷՆԻՆ՝ ԹԷՆԷ ԿԻՒՎԷՆԷՃՔԷ ԷՔ-
ԼԻ ՎԱՐ ՊԱՆՆ ԷՄԷՐՍԷ, ԱՊԷՆԻՄ ՍԱՀԱ
ՊԻ ՅԱՍԷ. ՍԻՒՆՆԷԹ ԱԷՔԻՂԼԻՆՃԻ ԿԻՒՆԱԷ 5
ՕԼՍՈՒՄ. ԻՍՐԱՅԷԼ ՄԻԼԷԹԻՆԱԷՆ՝ ՌԷՆԻԱ-
ՄԻՆ ԱՐԱԹԼԸՆԱՍԱՆ՝ Ի'ԱՐԱՆԻԼԷՐԱԷՆ ՓՈՂ-
ՄՈՒՂ Ի'ԱՐԱՆԻ՝ ՆՈՄՈՍ ՄԻՒՃԻԱՊԻՆՃԷ ՓԱ-
ՐԻՍԷՑԻ ԻՄ, ՂԱՅՐԷԹ ԻԶՂԻՔ՝ ՔԻԼԻՍԱՅԸ 6
ԳՕՎԱԼԱՍԱՐՄ, ՆՈՄՈՍ ՄԻՒՃԻԱՊԻՆՃԷ ՕԼԱՆ
ԱԱՍՍԱԳԱԹԱԱ՝ ԳՕՒԱՍՐՍՈՒՂ ԻՍԻՄ:
ՆՅՔԷՆ Օ ՀԷՅԼԷՐ ՔԻ՝ ՊԱՆԱ ՔԷԱՐ ԻՍԻ- 7
ԼԷՐ, ՕՆԼԱՐԸ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻՀՒԱՆ ԶԱՐԱՐ
ԱԱՅՄԸՂԸՄ: ՆՄՄԱ ՀԱԳԳԱՆ ԱՊԷՆ՝ ՔՐԻՍ- 8
ՏՈՍ ՅԻՍՈՒՍ ՐԱԱՊԱԸՄԸՆ Ի'ԼՄԻՆԻՆ Ա'ԼԱ
ՕՄՆԱԱՐ ԻՀՒԱՆ ՀԷՐ ՀԷՅԻ ԱԷ ԶԱՐԱՐ ԱԱ-
ՅԱՐԸՄ. ՎԷ ՕՆՈՒԱՆ ԻՀՒԱՆ ՀԷՐ ՀԷՅԻ ԶԱ-
ՐԱՐ ՀԷԹԱԻՄ, ՎԷ ԱԻՒՓՐԻՒՆԷԹԻՒ ԱԱՅԱ-
ՐԸՄ, ԹԱ ՔԻ ՔՐԻՍՏՈՍՈՒ ԳԱԶԱՆԱՅԸՄ,
ՎԷ ՕՆԱԱ ԱՈՒԼՈՒՆԱՅԸՄ, ՏԷՅԻԼ ՆՈՄՈՍ- 9
ՏԱՆ ՕԼԱՆ ՔԷՆԱԻԻՆ ԱԱՏԱԱԳԱԹԸ ԻԼԷ՝
ԻԼԼԱ ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ԻՄԱՆԸ ՎԱՍԻԹԱԱՍ
ԻԼԷ ՕԼԱՆ՝ ԵԱ'ՆԻ ԻՄԱՆ ԻԶՂԻՔ ԱԼԼԱՀՏԱՆ
ՕԼԱՆ ԱԱՏԱԱԳԱԹ ԻԼԷ. ՔԻ ՕՆՈՒ ՀԷՄ Օ- 10
ՆՈՒՆ ԳԸՅԱՄԸՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻՆԻ ՎԷ ՀԸԷՄ-
ԼԷՐԻՆԻՆ ԻՀԱԳԸՂԸՂԸՆԸ ԱՆԿԻԱՅԸԱ՝ ՕՆՈՒՆ
ԷՕԼԻՒՄԻՒՆԻՒՆ ԱՈՒՐԷԹԻՆԷ ԿԻՐԷՅԻՄ.
ՊԷՂԷԻ ԱԻՐ ՎԷՃՀ ԻԼԷ ԷՕԼԻՒՂԷՐԻՆ ԳԸՅԱ- 11
ՃԷԹԻՆԷ ԷՐԻՀԷՅԻՄ: ՏԷՅԻԼ ՔԻ ԱՐԹԸԳ 12
ԿՐԱԻՄ, ԵԱԻՕԱ ԱՐԹԸԳ ԹԷՔՄԻՂ ՕԼԱՈՒՄ,

ԻԼԼԱ ԳՕՎԱԼԱՐԸՄ՝ ՔԻ՝ ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԻՍՈՒ-
ՍԱՆ ՀՕՂ ԹՈՒԹՈՒՂՈՒՄ ՀՀՅԷ ՆԱՅԻԼ
13 ՕԼՅԸՄ: ԵԱ՛ ԳԱՐՆԱՈԱՂԱՐ՝ ԱՊԷՆ ՔԷՆԱԻ-
ՄԻ ԵԷԹԻՀՄԻՀ ՂԱՆՆ ԷԹՄԷՅՕՐՈՒՄ. ԼԱՔԻՆ
ԱԻՐ ՀԷՅ ԷՒԷԷՒՅ, ԿԷՐԼԱՏԷ ԳԱԼԱՆ ՀԷՅ-
ԼԷՐԻ ՈՒՆՈՒՍՏՈՒԱ՝ ԻԼԷՐԼԱՏԷ ՕԼԱՆ ՀԷՅԼԷՐԻ
14 ՈՒՂԱՆԱՐԱԳ՝ ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԻՍՈՒՍՏԱ ՕԼԱՆ
ԱԼԼԱՀՆ ԵՕԳԱՐԸՔՔԻ ՍԱ'ՎԷԹԻՆԻՆ ԻՖ-
ԹԻՍԱՐ ՆԻՇԱՆԸ ԻՀՒԱՆ ՆԻՇԱՆԿԷԱՀԱ ՍՕՂ-
15 ՐՈՒ ՍԷՅԻՐՍԻՐԻՄ: ԻՄԱԻ ՀԷՓ ԹԷՔՄԻԼ
ՕԼԱՆԼԱՐ՝ ԱՐՈՒ ՓԻՔՐՍԷ ՕԼԱԸՐՄ. ՎԷ Է ՀՀՅԷՐ
ԱԻՐ ՀՀՅ ՀԱԳԳԸՆՍԱ ԱԻՀԷՐ ՓԻՔՐՍԷ Ի-
ԱԷՆԻՂ, ԱԼԼԱՀ ԱԻՂԷ ՕՆՈՒ ՍԱԻԻ ԱԷ-
16 ՅԱՆ ԷՍԷՃԷՔ ԱԻՐ: ՓԱԳԱԹ ԷՐԻՀՍԻ-
ՀԻՄԻՂ ՀՀՅԱԷ՝ ՀԷՄԱՆ ԱԻՐ ԳԱՆՍՈՒՆ ԻԶՂ-
ՐԷ ԵԻՐԻՀՅԷԼԻՄ, ՀԷՄԱՆ ԱԻՐ ՓԻՔՐՍԷ
17 ՕԼԱԸՐՄ: ԵԱ՛ ԳԱՐՆԱՍԱՂԱՐ՝ ԱՊԱՆՍ ԱԷՆԻՂ-
ՂԷՐ ՕԼՍՈՒՆ, ՎԷ ԱԻՂԼ Ի'ԱՐԷԹ ԹՈՒԹ-
ՍՈՒՂՈՒՆՈՒՂ ԿԻՒԼ՝ ԱԷՕՅԼԷ ԵԻՐԻՀՅԷՆԼԷ-
18 ՐԻ ԿԷՕՂԷՍԱՆ: Զ ԻՐԱ ՀՕՂ ՔԻՄԱԷԼԷՐ
ԵԻՐԻՒՐԼԷՐ, ՔԻ ՕՆԼԱՐ ԻՀՒԱՆ ՀՕՂ ՍԷ-
ՓԱ՛ ԱԻՂԷ ԱԷՕՅԼԷՐ ԻՍԻՄ, ՎԷ ՀԻՄԱԻ ՍԱ-
ԻԻ ԱՂԼՅԱՐԱՂ ԱԷՕՅԼԷՐԻՄ, ՔԻ ՔՐԻՍ-
ՍՈՍՈՒՆ ԻԱԱՀԸՆԸՆ ՍԻՒՀՄԷՆԼԷՐԻ ԱԻՐԼԷՐ.
19 ՔԻ ՕՆԼԱՐԸՆ ԱՕՆՈՒ ՀԷԼԱՔ ՍՐՐ, ՔԻ ՕՆ-
ԼԱՐԸՆ ԱԼԼԱՀՆ՝ ԳԱՐԸՆԼԱՐԸ ՍՐՐ, ՎԷ ՕՆ-
ԼԱՐԸՆ ՀԱՆՐ Ա'ՅԼՊԼԱՐԸՆԱԱ ՍՐՐ, ՎԷ
20 ՏԻԱՆԵԱՎԻ ՀՀՅԼԷՐԻ ՓԻՔՐ ԷՍԷՐԼԷՐ: Զ Ի-
ՐԱ ԱԻՂԼԻՄ ՎԷԹԱՆԸՄՐԸՂ ԿԷՕՐԱԷ ԱԻՐ, ՔԻ

օնտան իսէլաս էտիձի տախի՝ Րապպ Յիսուս Քրիստոսու պէքլէրիզ. Քի օ՝ 21
պիզիմ ալշագ թէննիմիզի քէննալ ձէ-
լիլ թէննի սուրէթինէ կիրմէյէ թէպ-
տիլ էտէձէք, ըօլ ա՛մէլ ու իձրա-
յա կէօրէ քի՝ օնուն իլէ հէր շէյի
քէննալինէ թապի՝ էթմէյէ տախի գաոռը
տիր:

ՊԱՓ Դ

Ի՝մնի եա՛ սէվկիւլիս վէ ջօգ ար- 1
զուլու գարնտաշլարըմ՝ պէնիմ շաղը-
լըմ վէ թաձլըմ՝ Րապպտա պու մին-
վալ իւզրէ գավի տուրսուն՝ էյ սէվկիս-
լիլէր:

Եուդիայա եալվարըրըմ, հէմ Սիմ- 2
տիքէյէ եալվարըրըմ, Րապպտա պիր
փիլքրտէ օլալար: Վէ տանա տախի իչ- 3
ձա էտէրիմ եա խալխս իչֆիգ, օն-
լարա եարտըմ էտէմէյն. քի օնլար՝
տաղլարը հայաթ քիթաղլնտա օլան
Կղէմէս վէ տայիր եարտըմճըլարըմ ի-
լէ պէրապէր՝ պէնիմլէ աեհտարանտա
ձէհա էթմիլէր: Րապպտա տայիմա 4
շաղ օլսուն. եինէ տէրիմ քի՝ Շաղ օլսուն:
Սիզին լէթաֆէթինիզ հէմ տահմլէրէ 5
մա՛լիմ օլսուն. Րապպ եագըն տըր:
Հիչ պիր շէյ իչիւն գայղու չէքմէ՛ն. 6

լայքին հէր չէյտէ տիլէքլէրինիզ Ալ-
հա՝ տուա՝ վէ նիյազ իլէ՝ թէչէքքիւր
7 իլէ պէրապէր իֆտտէ օլսունսուն: Վէ
Ալլահըն հէր ա՛զըլտան եիւձէ օլան
սէլամէթի՝ սիզին եիւրէքլէրինիզլի վէ
էֆքեարինիզի Քրիստոս Յիսուստա
8 հըֆզ էյլէսին: Գալտը քի՝ եա՛ գարըն-
տաշլար՝ նէ գատար կէրչէք՝ նէ գատար
հապգ՝ նէ գատար փաք՝ նէ գատար
սէվիլէձէք՝ նէ գատար միւ՛թէպէր՝ նէ
գատար միւէտտէպ օլան չէյլէր՝ էյէր
պիր ֆազիլէթ՝ վէ էյէր պիր մէտհ
վար իսէ, պու չէյլէրի թէֆէքքիւր
9 էտին: Օլ չէյլէրի քի հէմ էօյրէնտի-
նիզ՝ վէ գատուլ էթտիինիզ՝ վէ իչիթ-
տիինիզ՝ վէ պէնտէ իէօրտիւնիւզ, ծնլա-
րը իշէյին. վէ սէլամէթին Ալլահը
պիլէնիզձէ օլաձագ տըր:
10 Վէ Րապպտա զայէթլէ սէվինտիմ,
քի չիմտի էնձամ պէնիմ իչիւն օլան
տիւշիւնմէնիզ թաղէլէնսուն, չիւն քի օ-
նուն իչիւն տիւշիւնիւրիւտիւնիւզ իսէ-
11 տէ՝ Փուրսաթընըզ եօղուտու: Նօխ-
սուլտուգ սէպէպինտէն սէօյլէմէյօրում.
զիրա պէն պուլունտուղում հալտե գա-
12 նա՛աթ էթմէյի էօյրէնտիմ: Ընէգ-
լանմայը տա պիլիրիմ, արթմայը տա պի-
լիրիմ. հէր չէյտէ վէ հէփիսինտե թօգ
օլմայը տա՝ աձ օլմայը տա՝ արթմայը տա՝

եօխասուլլուգ չէքմէյի ան էյի էօյրէնտիմ:
Պանա գուվվէթ վէրէն Քրիստոս իլէ՝հէր 13
շէյէ գատիր իմ: Ամմա մուզայիգամ 14
տա պանա իլհագլըգ էթտիյինիզէ էյի
էթտինիզ: Ֆէմ քէնտինիզ տախ պի- 15
լէրսինիզ՝ եա Փիլիպպէլիլէր քի՝ աւե-
տարանըն իպթիտաալընտա Մակեդոնիա-
տան չըգտըգըմ զէման՝ ալմագ վէ վեր-
մէք խուսուսունտա հիչ պիր քիլիսա
պանա իլհագլըգ էթմէտի, իլլա քի եա-
լընըզ սիզ: Զիրա Սէլանիքտէ իքէն 16
տախի՝ միւհթաճլըղըմ իչիւն կէրէք պիր
քէրրէ կէրէք իքի քէրրէ կէօնտէրտի-
նիզ: Տէյիլ քի վէրիլէն շէյի արայո- 17
րում, իլլա սիզին հիւսապընըզա արթան
մէյվէյի արայօրում: Իման հէր շէ- 18
յիմ վար, արթըղըմ պիլէ վար. տոյ-
մուշում, չիւն քի Եպաֆրոդիտոսուն
վասիթասի իլէ Թարսաֆընըզտան կէօն-
դէրիլէն շէյլէրի՝ Ալլահա խոշ գօգու-
լու բահնա՝ գապուլ օլունուր մագպուլ
դուրսան տէյիւ գապուլ էյլէսինիմ: Վէ 19
Ալլահըմ՝ քէնտի ղանիմէթինէ կէօրէ՝
ի՛ղղէթ իլէ Քրիստոս Յիսուստա սիզին
հէր միւհթաճլըղընըզը տօլդուրաճագ:
Իման Ալլահա վէ Փեաէրիմիզէ էպէտ 20
իւլ ապատ համտ օլսուն. Ամին: Քրիս- 21
տոս Յիսուստա հէր ա՛զիզէ սէլամ է-
մին. Փիլէմձէ օլան գարնտաշլարըմ սի- 22

23 զէ սէլամ էտէրլէր: Սիզէ հէմ ա՛-
զիզլէր սէլամ էտէրլէր, վէ պախտա-
սուս Ղայսերին էվինտէն օլանլար:
24 Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛-
նայէթի սիզին հէմիշէ իլէ օլսուն.
Ամին:

ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԷՐԷ ՐՕՄԱՑԻ ԵՊԻՍՏՈՂԷ-
ՓՈՍԱՆ ՎԱՍԻՆԱՅԻ ԻԼԷ ԵՒՊԸՍԻ:

ՊՕՂՈՍ
ԸՆՈՒԹԻՒՆ ԱՂՈՂՈՍԱԿԱՆ
ԿՈՂՈՍԱԼՈՒԱՐԱՔ
ՄԷՔԹԻՊՈՒ

ՊԱՊ Ա

ՊՕՂՈՍ՝ Աստուածն իրատեթի լէ 1
Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը՝ վէ
Տիմոթէոս գարնուագ՝ Կողոսաս օլան 2
ա՛զիզլէրէ վէ Քրիստոսաս էմին գարըն
ուաշլարա. Սիզէ՝ Փէտէրիմիզ Աստ 3
ծարաֆընուան վէ Տապղ Յիսուս Քրիս
տոսուն ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։

Տայիմա սիզին իչիւն տուա՛ էտէրէք՝ 4
Աստուծա վէ Տապղըմըզ Յիսուս Քրիս
տոսուն Փէտէրինէ չիւքր էտէրիզ. Զիւն 5
քի սիզին Քրիստոս Յիսուսաս իման
ընընըզը՝ վէ հէմ ա՛զիզլէրէ օլան մու
հապպէթինիզին իչինէթիւք, կէօքլէրտէ 6
սիզին իչիւն սաղլանմըշ իւմիտտէն էօ
թիւրիւ քի՝ ծնու աւետարանըն կէր
չէքլիյինին քէլամընտա փէչին իչինէթ
նիզ, քի օ սիզէ հէթիւշտի՝ նիճէ քի

պիւթիւն տիւնեայա տաիսի, վէ մէյվէ
վէրիպ արթմատա ուըր՝ սիզտէ տաիսի
օլսուզուս կիսպի օլ իչինէթտիյինիզ վէ Աս
լահըն ինայէթինի կէրչէքլիք իչէ թա
7 նըտըղընըզ կիւնտէն պէրու։ Նիճէ
քի մուհապէթլու գուըտուշըմըզ Եսպափ
րատտան էօյրէնտիւնիզ, օլ քի սիզին ի
չիւն՝ Քրիստոսուն էմին իսրպէթճիսի
8 տիր. Օլ քի հէմ սիզին Րուհտա մու
հապպէթինիզին պիզիմ պիլտիրտի։
9 Պունուն իչիւն պիզ տաիսի իչինէ
տիյիմիզ կիւնտէն պէրու՝ սիզին իչիւն
Ֆէրտալաթ էթմէյէրէք ուսա՛ էտէրիզ,
վէ տիլէրիզ քի՝ հէր րուհտանի ինըմ վէ
Ֆէհմ իչէ ուօլտաըընըզ օնուն իրատէթի
10 նին պիւտիսի խուսուսունտա. Քի Տապ
պա լայըգ՝ ճիւմլէ պիզտաը իւզրէ և իս
րիյէսինիզ, վէ հէր էյի ա՛մէլտէ մէյ
վէտար օլուա՛՝ Աստուծն պիւտիսինտէ
11 արթտաընըզ. Վէ օնուն ճէլսլինին
գուատէթինէ հէօրէ՝ չոպէրտ իչէ հէր
ուտպըրա վէ Թէհամմիւլէ ճիւմլէ գուվ
12 վէթ իչէ գուվվէթլէնիա՝ պիզի նուրտա
օլան ա՛զիզլէրին նատիպինէ հիսսէտար
օլմատա նայիլ էտէն Փէտէրէ չիւքր է
13 տէմինիզ. Քի օ պիզի գարտանըըզըն
հիւքիւմէթինտէն իսէլտա էյլէտի, վէ
քէնտի մուհապպէթլի Օղլունուն փա
14 տիշահլըղընտա ինճիդալ էթտի. Քի օ

նաև իւէ գանըն վասիթաս իւէ ֆի-
տայէ՝ էա՛ն կիւնահլարըն ա՛վֆըղը-
նա մալըք կոզ . Քի օ՝ կէօրիւնմէզ Ա-
լահն թաալիրի՝ պիւթիւն մահլուգա-
թըն իւք ատոզուշու աուր . Ձ իրա հէ-
փիսի՝ կէօքլէրատ օլան վէ եէր իւզե-
րինաե օլան՝ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմե-
յէն շէյլէր՝ կէրէք թահթըլար կէրէք
աալթանաթըլար կէրէք րիւաեթլէր կէ-
րէք հիւքիւմլէթլէր օնուն իւէ եարա-
ըըլըը , Ձիւմլէսի օնուն վասիթաս
իւէ վէ օնուն իչինն եարաաըըմըշ ատը .
Վ է օ՝ հէֆիսինաէն իւէրի աիր . Վէ
հէֆիսի օնուն իւէ մէվճուտ աուր . Վ է
թէնին՝ էա՛նդ քիւնանըն պաշը օ տուր .
քի օ՝ իալթիրա ատը , հօլիւէրատն իւք
ատոզուշ աուր . Թա քի Ձիւմլէսինաե
թէգաաուիւմ էաէն՝ օ օլա : Ձ իրա փէ-
րէշ րաշն օլաու քի՝ Ձիւմլէ քէմալի յէթ
օնուա աաքին օլա , վէ օնուն իաաչընըն
գանը վասիթաս իւէ ակլամէթ վէրմէ-
րէք՝ օնուն վասիթաս իւէ կէրէք եէր
իւզերինաե կէրէք կէօքաե օլան հէր շէ-
յի քէնտիսի իւէ պաշլըշըլըա :

Վէ սիզի՝ պիր զէման եարաամազ ա՛-
մէլլեր իւէ Ֆէքրաե եաա օլմուշ վէ
ատուշմէնլէր էքէն , շիմտի օնուն Ձէսէ-
սինին թէնի իւէ հօլիւաիւն վասիթաս
իւէ պաշլըթըըը , քի սիզի քէնտի հու-

զուրունա ա՛զիզ վէ գուսուրսուզ վէ
23 սուչսուզ իմզալ էտէ . Էյէր իման-
տա թէմէլէնմիշ վէ միւհքեմ գալըրսա-
նըզ , վէ կէօք ալթընտա օլան պիւթիւն
ա՛լեմէ վ՛աղ օլմանա օլ իչլիթախյինիզ
աւեստրանըն իւմիտինաէն գըմըլտան
մազսանըզ , քի պէն Պօզտս օնուն իարզ
24 մէթձիսի օլտում : Ձիմտի սիզաէն հօ-
թիւրիւ օլան հէմէլէրիմաէ շաղ օլու-
րսա , վէ Քրիստոսաէն սըզլէթլէրի-
նին հքսիքլիյինի քինտի Ձէհէննեմի
տօլտուրսուրսա՝ օնուն թէնինաէն հօ-
25 թիւրիւ քի օ քիւչտա ատը , քի Ա՛լա-
հըն ալոզին իչինն պանա վէրիլէն իտա
րէալինէ կէօրէ՝ պէն օնուն իարզմէթմէ
սի օլտում , քի Ա՛լահըն աէօզիւնիւ
26 էէրինէ կէթիրէ՛յիմ , էա՛նդ ա՛սիլլէր
ատն վէ ատվալէտաէն կիւզէնմիշ օլան
սըրըը քի՝ շիմտի օնուն ա՛զըզէրինէ
27 պէյան օլուննաու . Օնլարտա քի Ա՛լահ
թայիֆէլէրատ ատս սըրըը Ձէլալինին
զանիմէթի նէ օլտուզունու պէլսիմէք
իսմէտաի , քի օ սիզատ Ձէլալին իւմիտի
28 Քրիստոս ատը . Քի օնու պիզ հէր
ատէմի Քրիստոս Յիսուսաա քէտմիլ
իհզար էտէլիմ տէյիւ՝ հէր ատէմ
նասիհաթի վէրէրէք հէր ատէմ Ձիւմլէ
լ՛ալմատ Թա՛լիմ ւմէմիյէ վ՛աղ էտ-
29 լոզ . Վ է ատս շէյ իչիտն պինտէ գուզ

վեթ իլէ ծնուն իշլէյէն ա՛մէլինէ կէօրե ձէհա էտէրլ՛ք՝ համք չէքէրիմ։

ՊԱՊ Բ

1 Օ՝ իրա խաթէրիմ քի սիզին իշիւն՝ վէ Նաւոդիկիասա օլանլար հէմ էիւշիւմիւ թէննուէ հէվի կէօրմէյէնլէր իչիւն նէ գատար ձէհմիմ օլսուլունու սիլէմինիզ։ 2 Թա քի ծնլարըն էիւրէկ չի միւթէաէլլի օլա, վէ մուհաֆազէթ իլէ խաթիզաձ էտէլէր, վէ ֆէհմին թահպիղինին հէվի գանխէթինէ նայէլ օլալար, 3 քի Ալլահ ու փէտէրին հէմ Քրիստուն օլ սըրրընը Թանըյալար քի՝ ծնուս ի՛լմին վէ պիլմինին հէվի խաղինէէրի սազլը սըր։ 4 Վէ պուննու սէօյլէրիմ, Թա քի սիզի քիմսէ սահիհ կէօրիւնիւր սէօզլէր իլէ ալսանէմայս։ 5 Չիրա Թէն իլէ ևանընըզդաս սէյիլխաէմ ատ՝ լուհ իլէ սիզին ևանընըզդաս իմ, վէ շաղ օլարաղ սիզին նիզամընըզը վէ սիզին Քրիստուսա օլան իմանընըզըն գավիլէյինի կէօրիւրիւմ։ 6 Իմոի Քրիստոս Յիսուս Բաղալը նիձէ գապուլ էթախնիղ իսէ, ծնուս եիւրիւյիւն։ 7 Վէ ծնուս քէօքլէնիղ մա՛մուր օլարաղ՝ իսանուս սապին օլուն, նիձէ քի Թա՛լիմ օ՛ղունուղ իսէ, վէ Թէշէքքիւր իլէ ծն-

8 տա իզահ յուս սուլմագտէ օլուն։ Պագըն քի՝ սիզի սէր քիմսէ ֆէյլէսօֆլուգ վէ պօշ ալդասըշ իլէ այարսըլսղ կէօթիւրմէյէ, ատէմլէրին սըֆսարըզընա կէօրէ՝ տիւնեանըն ա՛նասըրսարընա կէօրէ՝ վէ 9 տէյիլ Քրիստուս կէօրէ։ Չիրա Ընլահլըղըն ձիւմլէ քէմալնյէթի՝ Թէննէ 10 օնուս սաքին օլուր։ Վէ սիզ օնուս Թէքմիլ օլմուշսունուղ, քի օ՝ հէր սալթանաթըն վէ հիւքիւմէթին սաղը տըր։ 11 Օնուս քի՝ էլիլէ օլմամըշ սիւննէթ իլէ սաձի սիւննէթլէնմինիղ, Թէն՝ կիւնահկարընըն ձէսէտինին սօյունմասընուս 12 Քրիստուսուն սիւննէթի իլէ։ Չիրա քի վաֆթիզաե օնուն պիլէսինձէ կէօմիւսիւնիւղ, վէ օնուն պիլէսինձէ՝ օնուս էօլիւլէրսէն տիրիլտէն Ալլահըն իձրաի ա՛մէլինէ օլան իմանըն վասիթասի իլէ 13 սաձի տիրիլտինիղ։ Վէ սիզի՝ գապահաթլարուս վէ Թէննինիզին սիւննէթսիզլիյինուս էօլմիուշլէր իքէն՝ օնուն պիլէսինձէ տիրիլթաե, վէ հէվի գապահաթլարընմըզը պաղըշլայարաղ՝ պիզէ գարշը 14 օլուպ պիզէ զըտ օլան այինլէրին էլ էսզըսընը Թէրգին էյլէտի, վէ օնու խաչա մըհալամնալըզա օնու օրթասուն գալսըրսըր։ 15 Վէ սալթանաթլարը հէմ հիւքիմէթլէրի սօյուսաղ՝ օնլարա օնուն վասիթասի իլէ միւզաֆֆէր օլարաղ՝ օնլարը աշիքէարէ ի՛պրէթ էյլէտի։

ՊԱՊ Գ

1 Իմոի էյէր Քրիստոս իէ պէրապէր գըյամ էթտինիզ իսէ, եօգարըքի էյ-
լէրի արայըն, քի օրատա Քրիստոս՝ Ալլահըն սաղ եանընտա օթուրտույօր:
2 Եօգարըքի էյլէրի տիւշմանիւն, եէրին
3 իւզէրինաէքի էյլէրի տէյիլ: Զիրա էօլտիւնիւզ, վէ է'օմրիւնիւզ Քրիստոս իէ պէրապէր Ալլահտա սաղլանմըշ
4 տըր: Հայաթըմըզ օլան Քրիստոս զուհր էթտիյինտէ, օ զէման սիզ տախի օ-
նուն իէ պէրապէր ի'զէթ իէ զահիր օլունաճագընըզ:
5 Իմոի պու տիւնեայա տայիր օլան ա'զալարընըզը Փահիշլիյի՝ մուրտարը-
զը՝ չէհվէթի՝ քէօթիւ արզույու՝ վէ փուճփէրէսէթլիք օլան թամա'քեարլըզը-
6 էօլտիւրիւն, քի օնլար իչիւն իէթտա'թ-
սըզլըզըն օղուլլարը իւզէրինէ Ալլահըն-
7 զազաբը կէլսիր, քի սիզ տախի պիր վա-
դըթ օնլարըն արասընտա եաշատըզը-
8 նըզտա՝ օնլարտա էիւրիւտիւնիւզ: Ամ-
մա չիմոի սիզ տախի հէվէսլինիր՝ է՞նէ զազաբը՝ էօրքէյի՝ քէօթիւլիւյիւ՝ քիւ-
Փիւրիւ՝ աղզընըզտան էտէպսիզ սէօզլէ-
9 րի կիտէրին: Պէրի պէրինիզէ եալան սէյլէմէն, վէ էսքի ատէտի ա'մէլլէրի-

իւէ սօյունուսպ՝ եէնի սատմի կիյինին , 10
քի օ՝ Եարատանըն Թասվիրինէ կէօրէ
պիւկիւտէ եէնիլէնմիշ տիր . Օնտա քի 11
Եուհաննի եա Եէհուսաի եօզ տուր ,
սիւննէթ եա սիւննէթսիզլիք՝ քարըա-
րոս՝ Սկիւթացի՝ գուլ՝ ազատլը էօգ գոռ ,
իւլա հէր չէյ վէ հէմիսինոէ Քրիստոս
տուր : Իմոի Ալլահըն սէչիլմիշ ա՛զիզ 12
լէրի վէ սէվկիւլիւլէրի կիւոի՝ մէրհամէթ
շէֆագաթը՝ լաթիֆլիք՝ ալչագ կէօնիւլ-
լիւք՝ մահճուսլուգ՝ սապր կիյինին :
Վէ պիրի պիրինիզէ Թէհամմիւլ էտիոլ՝ 13
էյէր պիր քիմսէնին ահէրինին ա՛լէյ-
հինէ պիր չէքմատը վար իսէ , պիրի
պիրինիզէ պաղըշլայըն . նիձէ Քրիս-
տոս տահի սիզէ պաղըշլատը իսէ , սիզ
ատ պէօյլէ էյլէյին : Վէ պուռնըարըն հէ- 14
միսինին իւզէրինէ մուհաֆազէթի նէ-
յինին , քի օ՝ Թէքմիլէսինին պաղը
տըր : Վէ Քրիստոսուն սէլամէթին՝ 15
էնուրէքլէրինիզոտէ զաֆէր պուլսուն , քի
ծնա պիր Թէնատէ տահի տա՛վէթ օլուն-
տուռուզ . վէ միւթէշէքքիր օլսուն :
Քրիստոսուն սէօզիւ՝ սիզտէ զանիմէթ 16
վէ սաքին օլսուն . վէ պիրի պիրինիզէ
հէր ի՛մ իլէ թա՛լիմ ու նասիհաթ է-
տոտ՝ տաղմադար հէմ իլահիլէր վէ րու-
հանի նաղմէլէր իլէ՝ Ալլահա էնուրէք-
էրինիզոտէ չուքֆ իլէ Թէդաիւհ էյ-

17 լէյին : Վէ հէր նէ քի էտէրսէնիզ՝
սէօզիլէ եա ա՛մէլիլէ հէմիսինի Տա-
պա Ցիսուսուն սաըննա օնուն վասի-
լէսի Ալլահ ու Փէտէրէ Թէշէքքիւր է-
տէրէք էյլէյին :
18 Եա՛ գարըտար՝ քէնտի գօճալարընըզա
Տապատա ձայիզ օլսուզոս հիսի միւ-
19 Թի՛ս օլուն : Եա՛ էրքէքլէր՝ գարըտա-
րընըզը սէվին , վէ օնլարա սաղը օլ-
20 սուն : Եա՛ էվլատլար՝ աթալարընըզա
շէյսոէ միւԹի՛ս օլուն . զիրա սոս Տա-
21 պա մագպուլ տուր : Եա՛ պոպալար՝
էվլատլարընըզը Թահրիք էԹմէն , քի
22 Թէրբէյէ օմմայաթար : Եա՛ գուլլար՝
հէր շէյսոէ Թէնձէ ալալարընըզա միւ-
Թի՛ս օլուն , պոէմ խօշնուտա էտիճիլէր
հիսի՝ հէօզէ խըզմէթ էտէր հէօրիւնմէք
լէշհէն ոէյսէ , իւլա Տապատան գօրգա-
23 րոպ՝ Եիսրէք սաֆըզը իլէ : Վէ հէր
նէ քի էտէրսէնիզ , Տապատա վէ ոէյսէ
քնատլարտա էօԷր հիսի ձանոտան էյլէ-
24 յին . Վէ պիլին քի՝ միրասըն ի՛վազընը
Տապատան ալտաճագընըզ . զիրա Տապա
25 Քրիստոսա գուլլուգ էտէրսինիզ : Ամ-
մա նահատլըգ էտէն՝ էԹտէյի նահատ-
լըզըն ձէզասընը ալտաճագ , վէ խաԹրա
պագմագ եօգ տուր :

ԳԱՂ Դ

Եւ՝ էֆէնտիլէր՝ գուլլարա հադդ վէ 1
տօղլուս օլանը էտա էտին, վէ պիլին քի՝
պիղին տախի կէօքտէ էֆէնտինիղ վար:
Տուա՛յա տէվամ էտիպ՝ օնտա Թէշէք- 2
քիւր իլէ ուլաշնըղ տուրուն: Հէմ պի- 3
լիմ իչինն տախի տաւա՛ էյլէյին. Թա
քի Ալահ պիղէ քէլամ իչինն գաֆլա
աչա, քի Ֆրիստոսուն սըրընը սէօյ-
լէյէլիմ, օնուն իչինն քի՝ հէմ տախի
պաղլանմըշըմ. Թա քի օնու՝ պանա 4
սէօյլէմէք կէրէք օլտուղու կիսալ պէ-
յան էտէյիմ: Տիշտըքչիլէր ալտանըն- 5
տա ի՛լմ իլէ էնճիլիյեաղ՝ վադթը տա-
Թուն ալըն: Սէօղինինիղ տայիմա լուԹֆ 6
իլէ՝ Թուպ իլէ նէոն Թէրսի՛յէ օլմուշ օլ-
մուն, քի սիղ հէր պիր քիմսէ՛յէ ձէ-
ֆիտ վէրմէքնիմէ կէրէք խալյինի պիլէ-
սինիղ:
Վէնիմ հէմ ահվալիմի սիղէ՝ մու- 7
հաղդէԹլու գաթնտաշ վէ էմին իլըղ
ամԹճի վէ Ղտաղտա գուլլարշ օլան
Տիւքիկոս պէյան էտէճէք. Փի օնու 8
պիղէ հէմման պուննուն իչինն կէօնտէր-
տիմ. քի ահվալինիզի պիլէ, վէ էվ-
լէէլէրինիզէ Թէսէլլի վէրէ, պիղուն 9
օլան էմին վէ մուհաղդէԹլու գալըն-

տաշՈՆեսիմոս իլէ պէրաբէր. օնլար հէվ
պուրտաքի շէյլէրի պիղէ պիլտիրէճէք- 10
լէր: Մահպուտաշըմ Արիստարքոս
պիղէ ակլամ էտէր, հէմ Բառնաբասըն
զըղ գարնտաշը օլմու Մարկոս քի՝ օ-
նուն իչինն պիղէ Թէնպիհ օլունտու,
էյէր պիղէ կէլսէյտէ՝ օնու գապուլ էտին,
Յուստոս ատընըլըն Յիսուս տախի՝ քի 11
օնլար պիւնյէթտէն տիր. Ալահըն պա-
տիշահլըղը իչինն պիլէմճէ իչէյին էտ-
լէնըղ պուննար տըր, քի օնլար պանա
Թէսալոնիկէ օլտուղար. Սիղուէն օլան՝ Ֆրիս- 12
տոսուն գուլլու՝ Եպաֆրաս պիղէ սէ-
լամ էտէր. օլ քի տայիմա պիղին իչինն
տուա՛լէրտէ ճէհտ էտէր, Թա քի Ալ-
լահըն հէր իրատէթինտէ Թէքմիլ վէ
Թէմամ տուրսաընըղ: Զիրա օնուն 13
հադդընա շէհատէթ էտէրիմ քի՝ պիղին
իչինն վէ Լաոդիկիատա հէմ Ցէրապօ-
լիստէ օլանլար իչինն չօք զայրէթի վար:
Սէվկիւլիս հէքիմ Ղուկաս՝ հէմ Դեմաս 14
պիղէ սէլամ էտէրլէր: Լաոդիկիատա 15
օլան գարնտաշլարա՝ վէ Նիմֆիաս հէմ
օնուն խանէսինտէ օլան քիլիսայէ սէ-
լամ էտին: Վէ պու մէքԹիւպ պիզտէ 16
օգուննունճա, մուգայէտա օլուն քի՝ Լա-
ոդիկիալըլարըն քիլիսասընտա տախի
օգուննատուն, հէմ քի սիզ տախի Լաոդ-
գիկիատանէքինի օգուդասընըղ: Վէ Ար- 17

քնպպոսա տէյին • Րապպոտա ալտըղըն խըզկնէթ տրգպաթ էյլէ , քի օնու թէքմիլ էյլէյէսին : Պու սէբեմ՝ պէն 18
պօղոսուն քէնտի էլիմ իլէ եապըշը :
պէնտլէրիմի խաթըրընըզտա թուրթուն :
Ի՛նայէթ ալըէնկզէ օլսուն • Ամին :

Կողոսլուլարա Րօմապան Տիւթիոս վէ Ո-
նէսիմոսոսան վասիլեսի իլէ եապըշը :

ՊՕՂՈՍ
ԸԼՈՒՄԲՈՒՆՈՒՆ
ԹԻՄԱԳՈՆԻԿԵԼԻԼԻՐԻ
ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷԿԹՈՒՊԻ

ՊԱՊ Ա

1 Պօղոս վէ Սիղուանոս վէ Տի-
մոթէոս՝ փէտէր Ալլահտա վէ Րապպ
Յիսուս Քրիստոսուս թէսալոնիկէլի-
լէրին քիլիսասընա • սիզէ՝ փէտէրիմիզ
Ալլահ Թարաֆընաան վէ Րապպ Յի-
սուս Քրիստոսսան ի՛նայէթ վէ սէլա-
մէթ օլսուն :
2 Ալլահա տայիմա՝ տուա՛լարըմըզտա
սիզի զիքր էտէրէք՝ հէփինիզտէն էօ-
3 Թիւրիւ շիւքր էտէրիզ , պէր գարար
զիքր էտէրէք սիզին իճանընըզըն ա՛մէ-
լինի՝ վէ մուհապպէթինիզին զահմէթի-
նի՝ վէ Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս-
սա իւմիտինիզին սապրընը՝ Ալլահ վէ
4 փէտէրիմիզին հուզուրունտա • Շիւն քի

եա՛ Ալլահտան սէվիլմիշ գարնտաշլար՝
սէջիլմէնիզլե պիլդիրիզ, քի աւետարա-
նըմըզ սիզէ եալընըզ սէօզ իլէ տէյիլ՝
իլլա գուվվէթ իլէ վէ Ա՛ղիզ Րուհ իլէ
վէ ջօգ Թահգիգիլիք իլէ տախի օլտու·
նիձէ քի՝ սիզլին իչիւն արանըզտա նա-
սըլ քիմսէլէր օլտուզմուզու պիլդիր-
սինիզ։ Սիզ տախի սէօզիւ ջօգ սըգլէթ
արտարընտա Ա՛ղիզ Րուհ շաղլըդը իլէ
գապուլ էտիպ՝ պիզէ հէմ Րատպա
պէնիզլէր օլտուռնուզ։ Շէօյլէ քի սիզ՝
Մահէդոնիատա վէ Ախայատա հէփ
ինանանլարա էօրնէք օլտուռնուզ։ Ջի-
րա Ալլահըն սէօզիւ սիզտէն՝ տէյիլ
եալընըզ Մահէդոնիատա վէ Ախայա-
տա չամ օլտու, իլլա Ալլահա օլան
իմանընըզ հէր եէրէ տախի չըդմըշտըր·
շէօյլէ քի՝ պիր շէյ սէօյլէմէյէ պիզէ
հաձէթ գալմատը։ Ջիրա քէնտիլէրի
պիզտէն էօթիւրիւ՝ իսապէր էտէրլէր
քի՝ արանըզտա զիրմէմիզ նէ տիւրլիւ
օլտու, վէ փուԹլարտան Ալլահանիձէ
տէօնտիւնիւզ քի՝ տիւրի վէ հոդ Ալլա-
հա դուլուգ էտէպիմիզ, վէ էօլիւլէր-
տէն տիրիլմէտիյի քէնտի Օղլուռնու՝
պիզի կէլէձէք զաղատտան խէլաս է-
տէն Յիսուսա կէօրէրտէն պէքլէյէ-
սինիզ։

ՊԱՊ Բ

1 Օ՛ իրա եա՛ գարնտաշլար՝ արանըզտա
զիրմէմիզի քէնտիլէրէ պիլտիրմէ-
զէ, քի 2 նահիլէ օլմատը· Լաքին պիլտի-
զի կիպի՝ փիլիպպէտէ պոռնպոն էվվէլ է-
զի յէՀ չէքիպ սէօյիւլտիւք իսկատ՝ Ա-
լլահըն աւետարանընը չօգ ձէհտ իլէ
սիզէ սէօյլէմէյէ Ալլահըմըզըն է՝նոյէ-
րէ 3 իլէ ձէսարէԹ էԹմէք։ Ջիրա պիզիմ
նասիհաԹըմըզ ալտատըձըլըգտան եա
նափաքլըգտան եա հիլէտէն տէյիլ ի-
4 սի։ Իլլա աւետարան պիզէ ինանըլմա-
զա Ալլահտան նիձէ միւնասիպ կէօ-
րիւնմէք իսէ, պէօյլէ սէօյլէրիզ, ա-
տէմլէրէ պէյէնիլմէք իչիւն տէյիլ՝ իլ-
լա եիւրէքլէրիմիզի սընայան Ալլահա։
5 Ջիրա նէ պիր վազըԹ (պիլտիրմէ-
կիպի) եալԹազլանմատ սէօզիւ իլէ կէլ-
մէք, նէ տէ Թամա՛քեարլըգ պէհանէ-
6 սի իլէ (Ալլահ շահիտ սիր), նէ տէ՝
կէրէք սիզտէն կէրէք զայրիլէրտէն՝ ա-
տէմ Թարաֆընտան ի՛ղղէԹ ալտատըլ-
7 էյէրէք Քրիստոսուն առաքեալլարը կի-
պի՝ ալըրլըգ վէրմէյէ գաբիլ իսկէ տէ։ Իլլա սիզին արանըզտա պիր
Թայֆ քէնտի էվլատլարընը գայըրտըրգը
8 կիպի՝ միւլայիմ օլտուգ։ Պու վէճի

լէ՝ սիզէ հասրէթ չէքտիյիմիզտէն՝ սիզի տէյիլ եալնըզ Ալլահըն աւետա-
րանընա՝ էլլա ձանլարըմըզդա տախի հիս-
սէտար էթմէյէ բաղի խոնք · զնրա
պիզէ մուհաֆազէթու օլմուշտուննուզ :
Ճիւն քի եա՛ դարնատաշլար՝ պիզիմ էմէ- 9
յիմիզի վէ զահմէթիմիզի խաթըրընըզդա
կէթիրիրսինիզ , քի սիզտէն պիր քիմսէ-
յէ ալըրըզ վէրմէյէք իչիւն՝ կէնճ վէ
կիւնահուզ իչէէրիզէք՝ Ալլահըն աւե-
տարանընը սիզէ վ'ազ էթտիք : Սիզ՝ վէ 10
Ալլահ փախի՝ շահիտլէր օլնուզ , նիճէ
սիզ ինանանլար արտընտա ա'զիզլիք
վէ ատաֆաթ վէ դուհարըտուզլուք ի-
լէ հարաքէթ էթտիք : Նիճէ պիրիր- 11
սինիզ քի՝ հէր պիրինիզէ պատպանըն
էվատալարընա էթտիյի կիպի՝ սիզէ նա-
սիհաթ էտուպ թէսէլլի վէրտիք՝ սիզի 12
քէնտի փուտուշահլըղընա վէ ի'զզէթինէ
տաղէթ էտէն Ալլահա լայըզ օլան
թարզ իլէ եիւրիւմէյէ սիզէ շէհատէթ
էթմէքտուէ օլտուզ : Պունուն իչիւն պիզ 13
տախի պէր գարար Ալլահա շիւքր էտէ-
րիզ քի՝ պիզտէն իշիտիպ Ալլահըն սէօ-
զիւնիւ ալմադըղընա , տաէմլէր սէօզիւ
գապուլ էթմէյինիզ՝ էլլա կէրչէքտաէն
օլտուղունա կիպի՝ Ալլահըն սէօզիւնիւ ,
օղ քի հէմ սիզ ինանանըպտա ա'մէլ ու
նէզտա էտէր : Ջիւրա սիզ եա՛ գարըն- 14

տաշլար՝ Քրիստոս Յիսուստա՝ էէհու-
սինէն պէնիզէր օլտուճուզ · զիւրա սիզ
րընա պէնիզէր օլտուճուզ · զիւրա սիզ
տախի քէնտի միլլէթինիզ Թարափըն-
տան հէմճան օղ շէյլէրի չէքտինիզ քի՝
օնլար տախի Եէհուտիլէրտէն չէքտիլէր-
15 Քի օնլար հէմ Տ տապպ Յիսուսու հէմ
քէնտի փէյղամպէրլէրինի էօլտիւր-
սէրլէր , վէ պիզի գովալատըլար , հէմ
Ալլահա պէյէնիլմէզլէր , հէմ հէփ ա-
16 տէմլէրէ ղըտ օլանլար տըր · Քի օնլար
պիզէ Թայինֆէլէրէ՝ գուրթուլտուճնըլար
տէյիւ սէօյլէմէյէ մանի՝ օլուրլար ,
չէօյլէ քի տայիմա քէնտիլէրին կիւնահ-
լարընը մօլտուրտուրլար , վէ օնլարըն
իւզէրինէ Թէքմիլէն ղազապ էէթիչէք :
17 Պիզ խաէ եա՛ դարնատաշլար՝ պիր աղ
վադըթ սիզտէն էիւրէքտաէ տէյիլ իլլա
եիւզտէ էօքսիւզ գալմադըղընա՝ չօղ ա-
իլէ սիզնի էիւղիւնիւզիւ կէօրմէյէ տա-
18 իլէ սիզնի էիւղիւնիւզիւ կէօրմէյէ տա-
Հա զինյատաէ զայրէթ էթտիք : Օնուն
իչիւն պիզ՝ պախտուտա պէն Պօղոս՝
կիրիք պիր կէրէք իչի տէփա՝ սիզէ
կէլմէք խոնթէտիք , վէ չէյթան պիզի
19 մէքա էյլէտի : Ջիւրա իւմիտիմիզ էտ
ջազըղըմըզդ եա ինֆէխտար Թաճըմըզդ
նէ՞ պիր , Տապպըմըզդ Յիսուս Քրիստո-
սուն Հուզուրունտա՝ ծնուն կէլինճնտէ
20 հէմճան սիզ տէյէ՞լմիսինիզ : Ջիւրա

պիղիմ չանըմըզ՝ վէ շազըրըմըզ սիզ սինիզ։

ՊԱՂՊ Գ

( )նուն իչլուն արթըդ թէհամմիւլ
էթմէյիմ՝ Ալթինատա եալընըզ գալմա-
ղա բաղն օլտուգ · վէ դարնտաշըմըզ
հէմ Ալլահըն խըզմէթճիսի վէ Քրիս-
տոսուն աւետարանընտա եարտըմճը-
մըզ օլան Տիմոթէոսու կէօնտէրտիք-
քին՝ սիզի գաւվէնէսի , վէ սիզէ լսմանը-
նըզտան էօթիւրու Թէսէղղի վէրճ · Քի
պու սըզընթըլտըտա քիմսէ գըմճըտան-
մայա , զիրա քէնտինիզ պիլիրսինիզ քի՝
պունուն իչլուն Թա՛յին օլտուգ ։ Զիրա
Լանընըզտա օլտուղումուզ զէման տախի՝
սիզէ փէչլին ակօյլերիտիք քի՝ սըզընթը
չէքէճէյիզ , նիճէ քի օլմուշ տուր , վէ
պիլիրսինիզ ։ Պունուն իչլուն պէն տա-
խի արթըդ Թէհամմիւլ էթմէմէյիլէ , սի-
զինն լսմանընըզը պիլմէյէ կէօնտէր-
տիմ , օլմայա քի Թէճրիւպէ էտէն՝ սի-
զի Թէճրիւպէյէ տալմըշ օլա , վէ զահ-
մէթինիզ պօշունա ջըպա ։ Ամմա շիմ-
դի պիզէ Թարաֆընըզտան Տիմոթէոս
Էէլիոս՝ իման ու մուհապէթինիզի պի-
զէ միւժտէ էթմէյիլէ , հէմ քի նիճէ
պիզ սիզի էօյլէ սիզ տախի պիզի կէօր-

մէյէ հասրէթ չէքէրէք՝ պիզի էյիյէ
7 տայիմա զինքը էտէր սինիզ , պու սէ-
պէպտէն էա՛ գարնտաշլար՝ սիզին է-
մանընըզտան էօթիւրու պիզիմ հէմ
սըզընթը վէ զէրուրէթիմիզտէ սիզտէն
8 Թէսէլլի պուլտուգ ։ Զիրա շիմդի էա-
շարըզ , էյիր սիզ Բաղդատա գալմի տու-
9 րուրանըզ ։ Զիրա սիզին իչլուն Ա-
լահըմըզըն հուզուրունտա շաղ օլտու-
ղումուզ հէմ շազըրլա պէտէ՝ սիզտէն
էօթիւրու Ալահա նէ՞ Թէչէքքիւր
10 տունմադա գաստրիզ · Զիրա քի հէնճէ
վէ կիւնահըզ՝ էիւզիւնիւզիւ հէօրմէյէ
վէ իմանընըզըն էքսիքլիքլէրինի տօ-
տուրմադա՝ զայէթ զիյատէտի իլէ նի-
11 յազ էտէրիզ ։ Վէ Ալլահ քէնտիտի
էա՛նի փէտէրիմիզ վէ Բաղդըմըզ Յի-
սուս Քրիստոս՝ պիզիմ էօղրումուզտա
12 սիզէ տօղրուլտա ։ Վէ Բաղդ սիզի՝
սիրի սիրինիզէ վէ հէմիսինէ մուհադդ-
պէթտէ ջօղալտա , վէ արթըրտա , սի-
զիմ տախի Խահադդէնիդ սիզէ օլտու-
13 ղու կիւպէ · Թա քի Ալլահ վէ Փէտէ-
րիմիզին հուզուրունտա՝ Բաղդըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն հէմ ա՛զիզլէրի
իլէ կէլիշինտէ՝ ա՛զիզլիքտէ գուստր-
տուզ օլմադա էէրտիքլէրինիզի գաւի-
լէտէ ։

ԳԱՂ Գ·

Ի՝ մոլ գալըը քի՝ եա՛ գարնատաշլար՝ 1
Ր տապտ Յիսուսաս սիզէ եալվարըլըզ,
վէ նատիհաթ էտէրիզ, քի սիզէ նիմէ
եիւրիւմէք վէ Ալլահա մոգպուլ օլմագ
լազըմ կէլմի յինէ սիզսիէն ալտըղընըզկի-
պի՝ ծոպա տահա զի յաոէ արթաալընըզ:
Զ՝ երա Ր տապտ Յիսուսաւն թաղրաֆըն- 2
տան սիզէ նէ թէնապիհլէր վէրտի յիմի-
զի պիլդիրտինիզ: Զ՝ երա Ալլահըն ի- 3
րաւէթի պուս էօնէ սիզին ա՛զիզ օլմա-
նըզդ տըր, վէ զինատան կէրի տուրա-
ալընըզ, վէ սիզին հէր պիլդինիզ քէնտի 4
գաալընը ա՛զիզլիքտէ վէ ի՛թիպարտա
քէնտ էթմէմէնիզ պիլդին, Ալլահը 5
պիլմէյէն թայիֆէլէր կիպի տահի շէհ-
վէթ հավէսլէրինտէ ատ յիլ, քի պուս 6
շէ յաէ ֆէնէ գարնատաշընա զաար ուն-
հադ:դ էթմէյէ. զի՝ երա սիզէ էվվէլ
տէն սէօյլէտի յիմիզ վէ շէհատէթ էթ-
տիյիմիզ կիպի՝ պուն լարըն հէմիսի ի-
ճինէ Ր տապտ ինէթիգտամալըճը տըր: Զ՝ ի 7
քա Ալլահ պիզի մուրտաալլըղտա ջաալը-
մուտը, իլլա ա՛զիզլէյէ: Պուս էճնէլտէն 8
րէտտա էտէն՝ տիյիլ ատռմի իլլա Ալա-
հը րէտտա էտէր, օնու քի սիզէ քէնտի
Ա՛զիզ Բուհունու տահի վէրտի:

9 Վէ գարնատաշ մուհապպէթի խուսու-
տունատա՝ հաճէթինիզ էօգ տուր քի՝ սի-
զէ եազսըմ· զի՝ երա պիրի պիրինիզլն
սէվմէյինի Ալլահտան էօյրէնմիշ քիմ-
10 սէլէր սինիզ: Զիւն քի պուռնու սիզ
պիւթիւն Մ՝ակեդոնիատա օլան հէպ
գարնատաշլարա էտէրսինիզ· ամմա սիզէ
նատիհաթ էտէրիզ՝ եա՛ գարնատաշլար
11 քի՝ տահա զի յաոէ արթաալընըզ· վէ
պայրէթ էտին քի՝ քէնտի հալինիզտէ օ-
լուպ քէնտի իլէրինիզ իլէ մէշղուլ օ-
լաընըզ, վէ քէնտի էլէրինիզ իլէ իշ
լէյէսինիզ, սիզէ թէնապի էթտի յիմիզ
կիպի· թա քի տիշարըքիլէր իլէ՝ հիւա-
նիւ հարաքէթլէ մուա՛մէլէ էտէսինիզ,
վէ հիչ պիր շէ յէ միւհթաճ օլմայաընըզ:
12 Վէ խաթէմէզ իզ՝ եա՛ գարնատաշլար
քի՝ ույումուշլար խուսուսունատա պի-
խապէր օլաընըզ, թա քի իւմիտլէրի
օլմայան պագիլէրի կիպի գատավէթատէ
13 օլմայաընըզ: Զ՝ երա էյէր Յիսուս էօլ
միւ վէ տիրիլտի տէյիւ ինանըրսադ,
պուն ճինէլէյին Ալլահ տահի Յիսուսաս
ույումուշլարը օնուն իլէ պէրտայէր կէ-
14 թիրէճէք տիր: Զ՝ երա սիզէ Ր տապտն
սէօզիւ իլէ պուռնու սէօյլէրիզ քի՝ պիզ
Ր տապտն կէլմիշնէ պագի գալան եա-
շայանլար՝ տալա ույումուշտուրտան իլէ-
15 րի կէճմէյէճէյիզ: Զ՝ երա Ր տապտ քէն-

տեսի պէր էմրի ա՛ղնա՛մ իլէ՝ պաշ մէլէ-
յին սէսի իլէ՝ վէ Ալլահըն պօրուսու
իլէ կէօքահէն էնէձէք, վէ Քրիստոս-
սա էօլմուշլէր էվվելա տիրիլէճէքլէր։
Ընտէն սոնկրա սիզ պապի գալան եա- 16
ղայանլար՝ ծնլար իլէ պէրապէր Տապալը
հավատա գարշըլամազա ատուլութլարսա
գոփըլաճալըզ· վէ պէօյլէճէ տայիմա
Տապալ իլէ օլաճալըզ։ Իմոի պու սէօզլէր 17
իլէ պիրի պիրինէզ Թէսալէի վէրին։

ԳԱՂ Ե

Վէ զէմանլար հէմ վագըթլար իս- 1
տուսունսա՝ եա՛ գարնտաշլար՝ համէ-
թինիզ էօք տուր քի սիզէ եաղըլա։ Ջի- 2
րա սիզ էյի պիլիրսինիզ քի՝ Տապալըն
կիւնիւ կէճէ իլէ կէլէն խըրսըզ կիպի
կէլիր։ Սէլամէթ վէ էմինլիք տիր տէ- 3
տիքլէրի զէման, օլ վագըթ օնլարըն
իւզէրինէ՝ կէպէ գարըյա տօղուրմազ
ատնձըսը կէլտիյի կիպի՝ ափանըզըզ հէ-
լաք էէթիշիր, վէ ասլա գուրթուլմա-
յաճագլար։ Սիզ իսէ՝ եա՛ գարնտաշ- 4
լար՝ գարանլըգտա սէյիրտինիզ, քի օր
կիւն սիզէ խըրսըզ կիպի էէթիշէ։ Ջի- 5
րա սիզին հէփինիզլըզդ օղուլլարը՝ վէ
հիւնարիւզ օղուլլարընըզ, կէճէնին
եախօտ գարանլըլըն տէյիլ իզ։ Իմոի 6

էօյլէ իսէ՝ պապի քիմսէլէր կիպի ու-
յումայալըմ, իլա ույանըգ տուրուպ՝
7 այըգ օլալըմ։ Ջիրա ույույանլար՝ կէ-
ճէլէյին ույուրլար, վէ սէրխօշլուգ է-
տէնլէր՝ կէճէլէյին սէրխօշ օլուրլար։
8 Ամմա սիզ քի կիւնիւն իզ, այըգ տու-
րալըմ, վէ իմանըն հէմ մուհափըզէ-
թին զըրխընը, վէ թօլըգ տէյիւ խէլաս
9 լումիտինէ կէյինէլիմ։ Ջիրա Ալլահ
սիզի զաղապ իչիւն Թա՛յին էթմէտի,
իլա քի Տապալմազ Յիսուս Քրիստո-
սուն վասիթասի իլէ գուրթուլուշա նա-
10 յիլ օլալըմ, քի օ՝ սիզիմ ուղուրումուզա
էօլտիւ, թա քի կէրէք ույանըգ իքէն կէ-
րէք ույուր իքէն՝ օնուն պիլէսինճէ հաշա-
11 յալըմ։ Օնուն իչիւն սիրի սիրինիզէ Թէ-
սէլոնիկէ վէրին, վէ սիրի՝ օ սիրինի մա՛մուր
էյլէսին, նիճէ քի սահի էտէյօրսու-
նուզ։
12 Վէ սիզէ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ եալվա-
րըրըզ քի՝ արանըզտա զահմէթ չէքէնլէ-
րի՝ վէ Տապատա իւզէրինիզէ մէմուր
լի՝ վէ օլուպ սիզէ նասիհաթ վէրէնլէրի Թա-
13 նըյասընըզ, վէ օնլարա՝ ա՛մէլլէրի իւ-
չիւն մուհափըզէթ իլէ զայէթ զիյատէ-
սինճէ բաղափէթ էտէսինիզ. արանըզ-
14 տա սէլամէթտէ օլուն։ Վէ սիզէ եալվա-
րըրըզ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ նիզամընըզա-
րա նասիհաթ էտին, Էիւրէքսիզլէրէ

ՊՕՂՈՍ
ՄՈՒՐՀԱՐԵԱՅՆ
ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԱՑԻՍ
ԻՔԻՆՃԻ ՄԷԿԹԻՊԻ

ՊԱՏ Ա

1 ՊՕՂՈՍ վԷ Սիղուանոս վԷ Տի-
մոթԷոս՝ ՓԷտԷրիմիզ Ալլահտա վԷ
Տատղ Յիսուս Քրիստոստա թԷատղ-
2 նիկԷլիլԷրին քիլիսաընա. ՍիզԷ ՓԷտԷ-
րիմիզ Ալլահ թարափընտան վԷ Տատղ
Յիսուս Քրիստոստան ինայԷթ վԷ սԷ-
լամԷթ օլսուն:

3 Սիզին իչիւն ևա՛ գարնտաշլար՝ ՃԱ-
յիզ օլսուզու կիպի սայիմա Ալլահա
շիւքր էթմԷյԷ պօրՃլու իչ. քի սիզին
իմանընըզ զի յատԷսի իլԷ արթար, վԷ
հԷր պիրինիզին՝ Էոնի սիզին հԷվինի-
զին մուհաթապԷթի պիրի պիրինիզԷ չօ-
4 ղալըր. ԸէօյլԷ քի պիզ քԷնտիմիզ՝ չԷք-
տիյինիզ հԷվ գօվալայըշլարընըզտա վԷ
սըզլԷթլԷրինիզտԷ օլան սայրընըզ վԷ
իմանընըզտան էօթիւրիւ՝ սիզին իչիւն

թԷսԷՃլի վԷրին, զա՛յիֆլԷրԷ եարտըմ
5 էտին, հԷվինինԷ սայրըլը օլսուն: Պաչըն
քիմսԷ քիմսԷյԷ քԷմլինք պԷտԷլինԷ քԷմ-
լինք վԷրմԷյԷ· իլլա սայիմա՝ կԷրԷք պիրի
պիրինիզին՝ կԷրԷք հԷվինինին իլլի յինի
6 արայըն: (16) Տայիմա շազ օլսուն: պԷր
7 դարար տուա՛էտին: ՀԷր շԷյտԷ շիւքր Է-
8 տին· զիրա Ալլահըն Քրիստոս Յիսուստա
հաչգընըզա իրատԷթի պու տուր: Բուհու
9 ԱԷօյիւնախտըմԷն: ՓԷյղամպԷրլիքլԷրի
10 Թահգիր էթմԷն: ՀԷր շԷյի թէՃրիւպԷ
էտիսա՝ էյի օլանըր հըՃզ էտին: ՀԷր
11 ախլաղԷթլը եարատընաղըգտան կԷրի տու-
րուն: Վէ սէլամԷթին Ալլահը քէնաթ-
12 սի՛ սիզի Թէմամէն ա՛զիզ գիլսըն· վԷ
պիւտ պիւԹիւն րուհունուզ վԷ Ճանը-
նըզ հԷմ Թէնինիզ՝ Տատղըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն կԷլիլինԷ գուսուրսուզ
13 հըՃզ օլսունա: Սիզի տա՛վԷթ էտէն՝ է-
մին սիր· օլԷքի իՃրա տաիի էտիՃԷք:

14 Էա՛ գարնտաշլար՝ պիզիմ իչիւն տուա՛
15 էտին: ՀԷմ գարնտաշլարտա Ճա՛զիզ էօ-
16 վիւշ իլԷ սէլամ էտին: ՍիզԷ Տատղ
իլԷ ատտա վԷրիրիմ քի՝ պու մԷքԹիւպ
հԷմ Ճա՛զիզ գարնտաշլարտա օգուտսա:
17 Տատղըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛-
նայԷթի սիզին իլԷ օլսուն· Ամին:

ԹԷսաղոնիկԷլիլԷրԷ պիրինՃի ՌԷսիւլ
Ա՛իննոպան Էաղըլըր:

Քրիստոսուն տալը սիղտե ի՛զէթլէնէ,
սիզ տախե օնտա՝ Ալահըմըզ վէ Տապ
Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նայէթինէ կէօ-
րէ՝ է՛պէրլէնէ՛ինիզ։

ՊԱՂՊ Բ

1 Ա՛յ սիզ՝ եա՛ դարնտաշլար՝ Տապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն կէվլիլի՝ վէ
պինիմ օնուն եանընտա ձէմ՝ օրմանըզ
2 խուտուսունտա եալվարըրըզ, քի ա՛գ-
լընըզ թէզձէ տարըլմասըն, հէմ բուն
իլէ եա սէօզ իլէ պինիմ թարափըմըզը
տան կիսի՝ մէքթուպ իլէ կէօյա Քրիս-
տոսուն կիւնիւ եապըշտը սէյիւ իւրք-
3 տոսուն կիւնիւ եապըշտը սէյիւ իւրք-
մէյէսինիզ։ Քիմսէ սիզի հիչ պիր վէձի
իլէ ալտաթմասըն. զիրա էյէր էվվէլա
ա՛րըզդ կէվլիմ՝ կիւնահըն տաէմի՝ օր
հէլաքըզըն օղու զուհր էթմէզսէ, օ
4 հա՛ հէմէ։ Ճօր զըտ քիմսէ քի՝ հէր
Ալահ եախօտ մա՛պուտ տէնիլէնին ի-
զերինէ եիւձէլը, չէօյլէ քի քէնտիսի
Ալահ կիսի Ալահըն հէյքէլինտէ օ-
թուրա, վէ քէնտիսինի Ալահ կէօռթէ-
5 րէ։ Տահա սիզին եանընըզտա իքէն՝
պու շէյլէրի սիզէ ռէօյլէտիյիմի խաթ-
րընըզա կէթիրմէ՛զիսինիզ։ Վէ չիմսի
6 օնուն քէնտի վազիճինտա զուհր օրմա-
սընտա մանի՝ օրան շէյի սիկիլտսինիզ,

Ալահըն հէմ քիլտաճէրինտէ էօյիւ-
նիւրիւզ, էվ պո՛Ալահըն հազ չէրտաճ՛-
լընըն խապաթը տըր. թա քի Ալ-
լահըն փատիշահլըղընա նայիլ օլտըճ-
նըզ, քի օնուն իչիւն էզլի յէթ տախի
չէքէտսինիզ։ Չիւն քի Ալլահըն ի՛ն-
սանտէ հազ տըր, քի սիզէ սըզլէթ վէ-
րէնլէրէ սըզլէթ ձէզտասը՝ վէ սիզ սըզ-
լէթ չէքէնլէրէ պիլէմիզձէ ըտահաթլըզ
ի՛վազը վէրէ, օ զէմանըն քի Տապ Յիսուս
քէնտի գուվվէթինինն մէլէքլէրի իլէ
կէօքտէն աշկարա օղտաճագ՝ ատէշ
ա՛լէվի իլէ, քի Ալլահը պիլմէյէնլէր-
տէն՝ վէ Տապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սուն ատէտտարընընա իման էթտի-
յէնլէրտէն ինթիգամ ալա. վէ օնլա-
րըն ա՛զապը՝ Տապպըն ենէզիւնտէն վէ
օնուն գուվվէթինին ձէլալինտէն է-
պէտի հէլաքըզըզ օլտաճագ, օլ կիւնտէ՝
էօնի ա՛զիզլէրին արտընտա ի՛զզէթ-
էնմէյէ վէ հէվի ինանանլարընըն պէյ-
նինտէ մուա՛զզամ օլտունտալա կէլտիյի
զէմանը. չիւն քի չէհտաւէթիմիզ սիզտէ
ինանըլտըը։ Օնտան էօթիւրիւ սիզին
իչիւն տայիմա տուա՛ տախի էտէրիզ,
քի Ալլահըմըզ սիզի տա՛վէթէ նայիլ
էտէ, վէ էյլիյին հէր ըխլասընը վէ
իման ա՛մէլինի գուվվէթ իլէ թէքմիլ
էյլէյէ. Թա քի Տապպըմըզ Յիսուս

Զէրա պէնտահասլուղուն պըրրը չիմ 7
տի իշղէնիյօր , անձագ՝ թա չիմսի
մանի՝ օլան օրթահտան գալդանահտըք :
Վէ օլ զէման պոս պէնտահս զուհր 8
էտէձէք , քի Ղապպ Յիսուս օնու քէն
տի ապզընըն բուհու իլէ թէլէֆ էտէ
ձէք , վէ քէնտի կէնիշլինին կէօրիւնիւ
շիս իլէ հէլաք էտէձէք . Քի օնուն 9
կէնիշի շէյթանըն ա՛մէլ ու իձրահսըն
ձա՝ հէր մի՛ահիզաթ վէ ա՛լամէթլէր
վէ եալան հիքմէթլէր իլէ՝ վէ նահատ 10
լըղըն հէր ապտահըշը իլէ օլուր՝ հէլաք
օլաճապ քիմսէյէրտահ , չիւն քի օնլար
դուրթուրմապ իշիւն կէնիշլիյին մու
հապպէթինի դապուլ էթմէհլէր . վէ
պու սէպէպտէն Ալլահ օնլարա ապ
տահըշըն ա՛մէլ ու իձրահսընը կէօնտէ
րէձէք , քի օնլար եալնըզա ինանմըշլար .
Թա քի կէնիշլիյէ ինանմայըլա՝ նահատ 11
լըղա բիզա վէրմէլէրին ճիհէթսի հիքմ
օլմընալըդը :

Գիչ իսէ Ալլահա տայիմա սիզին ի 12
չիւն շիւքը էթմիյէ պօրձլույուզ՝ եա՛
Ղապպահան սէվիմիշ գալնահաշլար , քի
Ալլահ սիզի իսլահիհահտէն Ղուհուն ա՛
զընըմ վէ կէնիշլիյին իմանը իլէ՝
իսէլահ իշիւն սէչտի . Վէ պունդա պի 13
զիմ սահապահանըմըզընըն վասիթահսի իլէ
սիզի տա՛վէթ էյլէտի , քի Ղապպըմըզ

Յիսուս Քրիստոսուն ի՛զդէթինէ նայիլ
օլահընըզ :
14 Իմտի էօյլէ իսէ եա՛ գարնահաշլար՝ 14
գավլի տուրսուն , վէ սէօզ իլէ եա պի
զիմ մէքթիւպիւմիւզ իլէ թա՛լիմ օլուն
տուղունուզ թէնապհսէլէրի հըքգ էտին :
15 Վէ Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս քէն 15
տինի՝ վէ Ալլահ հէմ փէհէրիմիզ քի
պիզի սէվտի վէ ի՛նայէթ իլէ էպէտի
16 Թէհէլլի վէ էյի իւմիտ վէրտի , պիզի 16
եհուդիլէրինիզէ Թէհէլլի վէրմ , վէ
պիզի՝ հէր էյի ա՛մէլ ու սէօզտէ գա
վլէտէ :

ԳԱՂԳ Գ

1 Ղ՛ալըբ քի՝ եա՛ գարնահաշլար՝ պի 1
զիմ իշիւն տուա՛ էտին , քի Ղապպըն
սէօզիւ եհուրիւսիւն , վէ շէրէֆ պու
սուն , պիզտէ տահի օլտուղու կիպի .
2 Հէմ քի՝ քէօթիւ վէ եարահմազ ատա՛մ 2
լէրտէն գուրթուլալըմ . զիրա հէփիսի՝
3 իման ատհիպի սէյիլ տիր : Ամմա Ղապպ 3
էմին տիր , քի օ պիզի գավլէտահձէք ,
4 վէ եարահմազտան ապգլայահճապ : Վէ 4
պիզտէն էօթիւրիւ Ղապպա ի՛թիման
տըմըզ վար քի՝ պիզէ Թէնապհ էթտու
կիմիզ շէյլէրի հէմ էտէրսինիզ , հէմ
5 էտէձէքսինիզ : Վէ Ղապպ պիզին եհե 5

րէքլէրինիզլե Ալլահըն մուհապպէթի-
նէ վէ Քրիստոսուն սապրընա սոզ-
լոսլատա :

Վէ սիզէ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ Բապը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն ատընատա 1
նասիհաթ էտէրիզ քի՝ տէյիլ պիզտէն
ալտըղը թէննպիհէ կէօրէ՝ իլլա պիլա նի-
զամ եիւրիւյէն հէր գարնտաշտան չէ-
քինէսինիզ : Զիրա քէնտինիզ՝ նիձէ 2
պիզէ պէննիզէր օլմագ լազըմ օլտուղու-
նու պիլդիրսինիզ · զնրա սիզտէ պիլա
նիզամ օլմատըգ , հէմ հիչ քիմսէտէն 3
ճապա էքմէք եէմէսինք · իլլա սիզտէն
հիչ քիմսէյէ ալտըրտըգ վէրմէյէլիմ տէ-
յիւ՝ էմէք վէ պահմէթ լազ կէձէ վէ
կիւնտուզ իշլէր ետինք : Տէյիլ քի հիւ- 9
քիւմէթիմիզ եօգ տուր , իլլա քի քէն-
տիմիզի սիզէ էօրնէք վէրէլիմ , ետա քի
պիզէ պէննիզէր օլսընըզ : Զիրա սիզնն 10
եանընըզտա օլտուղումուզտա տախի՝
պունու սիզէ թէննպիհ էտէր իտինք , քի
էյէր պիր քիմսէ իշլէմէք իստէմէզսէ ,
օ՝ եէմէսին տախի : Զիրա իշիտիյո- 11
րուզ քի՝ սիզտէ պա՛զը քիմսէլէր պիլա
նիզամ եիւրիւրլէր , վէ հիչ պիր իշ իշ-
լէմէզլէր , իլլա թէֆթիշէ տօլտուրըրլար :
Վէ պէյղէ քիմսէլէրէ թէննպիհ էտէ- 12
րիզ , վէ Բապըմըզ Յիսուս Քրիստոս
իշիսի եօլտարըրըզ քի՝ քէնտի հա-

լի իլէ մէշղուլ օլտուպ՝ քէնտի էքմէք-
13 լէրինի եէյէմէզէր : Սիզ իսէ եա՛ գարըն-
տաշլար՝ էյլիք էթմէքտէն օսանմայա-
14 սընըզ : Վէ էյէր պիր քիմսէ մէքթիւ-
պիսի վասիթասի իլէ օլան սէօղիւմիւզէ
իթտա՛թ էթմէզսէ , օնա նիշան գօյուն ,
վէ օնուն իլէ գօնուշման , քի ուղտանա .
15 Ղաքին տիւշմէն եէրինէ սայման , իլլա
16 գարնտաշ կիւպի նասիհաթ էտին : Վէ
սէլամէթին Բապը քէնտիսի՝ տայիմա
հէր վէճհ իւզրէ պու սէլամէթի սիզէ
վէրէ · Բապ հէփինիզլին պիլէսինճէ
օլսուն :
17 Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն էլի իլէ
եազըլըբ , քի օ՝ հէր մէքթիւպտէ նիշան
18 տըր · պէյղէ եազըլըմ : Բապըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի հէփի-
նիզլին պիլէսինճէ օլսուն · Ամին :

Թ·Է·ՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԼԷՐԷ Է·ԳԼԽ·Ի ՏԷ·ՐԻՕՍ Ա-
ՐԻՆԱՓՈՆ ԵԱԶԸԼԸԲ :

ՊՕՂՈՍ

ԸՆՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ

ՊԻՐՈՆՃԻ ՄԷՋԲԹԻՒՊԻ

ՊԱՏՊԱՏ

ՊՕՂՈՍ՝ Յիսուս Քրիստոսուն 1
Առաքեալը՝ գուրթարըճմըզ Ալլահըն
վէ իւմիտիմիզ օլան Քրիստոս Յիսու-
սուն էմրի իւզրէ՝ իմանատա խոսս 2
էվլատ Տիմոթէոսա՝ փէտէրիմիզ Ալլահ
թարափընատն վէ Տատպըմըզ Քրիս-
տոս Յիսուստան ի՛նայէթ՝ մէրհամէթ՝
վէ սէլամէթ օլսուն ։

Մահէդոնիայա կիտերքէն՝ սանա 3
հալվարտըղըմ կիպի էյտէ ՝քի Եփեսոս-
սա գալսաըն , Թա քի պա՛ղըլարընա
Թէնպիհ էտէսին քի՝ պայրի Թա՛լիմ
էյլէթմէյէլէր , վէ մասալարա վէ 4
ուձուս եօք սիլսիլէլէրէ տիգգաթ էթ-
մէյէլէր , քի օնլար՝ պախտուսուս մի-
ճատէլէլէր հուսուսէ կէթիրիրլէր ,

վէ տէյիլ Ալլահըն իմանատա օլան նի-
5 զամընը ։ Ամմա Թէնպիհին նէթիճէ-
սի՝ փոսք էիւրէքատէն վէ էյի զամիր-
սէն վէ միւրայըլըգատզ իմանատան մու-
6 հասապէթ տիր ։ Քի պա՛ղըլարը պուն-
լարտան ազըզ՝ պիհիւտէ սէօզլէրէ
7 տայիտըլար , վէ նոսօս իսօճալատը օլ-
մագ իսթէրլէր ։ Լաքին նէ սէօյլէտիք-
լէրի՝ նէ տէ օլ հադգընտա իտտիա՝
8 էթտիքլէրի չէյլէրի անկլարըլար ։ Ամմա
պիլսիրիզ քի նոսօս՝ էյէր օնու պիր
քիմսէ նոսօս միւճթիպինճէ գուվլանըր-
9 սա՝ էյի տիր , պունու պիլէրէք քի՝
սաղլըգ քիմսէ իչլուն նոսօս էօգ տուր,
իլլա պինտուսալար վէ իթտա՛Թըղլար՝
Ֆոտըգլար վէ կիւնահքէարլար՝ նա-
պիսլէր վէ նափաքլար՝ պատա էօլ-
սիւրիւճիլէր վէ անա էօլսիւրիւճիւ-
10 լէր՝ գաԹիլլէր՝ զինապէարլար՝ լու Թի-
լէր՝ տուխմ ջոլճըլլէր՝ հալանճըլար՝
էէմին պօզուճուլար՝ հէմ տաղլա՛լիմ
գարշը օլան պայրի հէր պիր շէյ իչլուն
11 գօնդու , պատա էմանէթ օլան՝ մի-
պարէք Ալլահըն ճէլալինին սէստա-
12 րանընա կէօրէ ։ Վէ պատա գուվվէթ
վէրէն Քրիստոս Յիսուս Տատպըմը-
զա շիւքր էտէրիմ քի՝ պէնի էմին
13 տայրալ՝ իըղմէթէ գօտու , քի մա-
գուտուլմա քի Ֆր էտիճի վէ գօվա-

լայրձը վէ սէօյուձիւ խոխմ. ամմա
մէրհամէթ պուլսաուամ, զնրա խմանալըզ
լըգաա պիլմէյէրէք իչէնսիմ: Վէ 14
Քրիսաոս Յիսուսաա օլան իման վէ
մուհապպէթ իլէ Քաապլըմըզըն ի'նա-
յէթի հաաոէն զնյաաէ արթաը:
Պու սէօզ էմին՝ վէ հէր վաքտ իլէ 15
գապուլ օլունմայա լայըգ ալը, քի
Քրիսաոս Յիսուս տիւնեայա՝ կիւ-
նահքէարլարը խէլաս էթմէյէ կէլսին,
քի պէն օնլարըն պէօյիւթիւ իմ: Նա- 16
քին պուննուն իչէնսէ մէրհամէթ պուլ-
սաուամ, թաա քի Յիսուս Քրիսաոս հէվ
սայրընը խալթիաա պէնսէ կէօսթէրէ,
քի օնաա օլան էպէյի հայաթ իչէնսէ ին-
նահաք քինսէլէրէ ի'պրէթ օլայըմ:
Վէ էպէյլէրին փաաթիչահը օլան՝ ա- 17
զաըլմայ՝ կէօրիւնմէզ՝ հալընըզ պիր
Ալլահա էպէյլէր էպէյլէրինձէ ի'զզէթ
վէ շէրէֆ օլսուն. Ամին:
Սանա պու Թէնպիհլի քամարլարըմ՝ 18
հա՛ էվլաաս Տիմոթէոս՝ սէնին հազըր-
նաա վէրմէնի օլան միէյյամընըզըմըզ
կէօրէ, քաա քի օնլարը իլէ էյի ձէնէյէ
ձէնք էաէսինի: Վէ իմանըն վէ էյի 19
զամիրին օլսուն, օնու քի պա'զըլարը
Թէրք էթմէյինէ՝ իման խուաուաունաա
պարայա սիւրմանըէր. Քի օնլարաան 20
Հիմէնաա վէ Ալէքսանդրաա աուր, օն-

լարը քի՛ չէյթանա Թէսլիմ էթմէյինա
Թաա քի քիւֆր էթմէմէք իչէնսէ Թէրպէ-
յէ օլալար:

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Ի՛մոի հէփիսէնաէն էվվէլ եալվա-
րըրըմ, քի ձիւմլէ աաէմլէր իչէնսէ նէ-
յաազլար՝ աուա'լար՝ ըէձաալար՝ շիւքրընէր
2 ա'րզ օլունսա. հէմ փաաթիչահլար իչէնսէ՝
վէ հէփ մանաաւապաա օլանլար իչէնսէ
պախէ, քի Թէքմիլ սինսաարլըզդ վէ էաէպ
իլէ՝ աաուաէ վէ բահաթ է'օմիւր կէչի-
3 րէլիմ: Զնրա պու՝ խէլաս էաիճիմիզ
Ալլահընը հուզուրունաա էյի վէ մադ-
4 պուլ աուր, քի օ՝ հէփ աաէմլէրին
գուրթուլմաալընը՝ վէ հէրչէքլէյին պիլ-
5 միսինէ կէլմէսինի իսթէր: Զնրա Ալ-
լահ պիր տիր. Ալլահընը վէ աաէմլէ-
րին միյանձընզ տախի պիր տիր, ա-
6 ուամ Քրիսաոս Յիսուս, քի օ՝ քէնան-
նի չօգալմա պէաաէլ Փիաաա վէբասի,
Թաա'յին օլունմասը զամանլարաա չէհա-
7 աէթ իչէնսէ. Քի պէն օնաա վաազ է-
սիճիսի վէ աաուաքեալը՝ իման վէ հէր-
չէքլիք խուսուսունաա Թայինֆէլէրին
խոճասը Թա'յին օլունաաամ. Քրիս-
տոսաա հէրչէք սէօյլէյիմ, հալան սէօյ-
8 լիմիյ: Իմանի իսթէյիմ՝ քի հըրկէքլէր

հեր եւ իւրան վրաք էլլէր գալըրարտը՝
պաշտպանել վէ իշքիլեսի՝ սուա՝ դուէ-
լէր : Բէզալէք գալըսար տախի քէնտի-
լէրինի՝ եաէսանէ եավաշլար իլէ հէմ
ան հիմատ ու վազգար իլէ ասնատա-
լար , ամմա սաչ էօրմէլէրի նա ալ
Թուն նա ինմէուէլեր իլէ՝ նախսօ պայ-
ման պէհալը եավաշլար իլէ , իլա Ալլահա
ի՛պատէն էմիէք նգրարընտա օլան գա-
լըշտա նապըշան էյի ա՛մէլլէր իլէ ,
Գալը՝ Թէքմիլ իմատա՛Թլէ ախքիւթ
իլէ էօրինանին : Ամմա գալըշյա՝ էօր-
մէմէյէ նախսօ էլչէյինի նազըրինէ
հինքիւամէն ախրմէյէ նզլնի վէրմէմ ,
իլա քի ախքիւթ օլա : Ձնէրա Ադամ
էվվէլա նարատըլըր , ասնկա Եւա :
վէ Ադամ ալատանատը , իլա գալը
ալատանըլա ա՛րըշըն կիրիֆնար օլսա :
Ամմա՝ իւման վէ մուհապէթ վէ ա՛-
զընէքատէ վազգար իլէ գալըշտա ,
էվատա տօղուրմադ իլէ գուրԹուլմադ
ըլը :

ԳԼՈՒԽ Գ·

Գլուխ սէօզ էմին ալը · Էյէր ալը
քիմսէ նախիատպատուզա հավէս էտէր-
սէ , էյի ա՛մէլ արզուլէր : Իմամ և
պախատատա հէրկէ ալը քի գուսուր-

սուզ՝ պիր գալընըն գօճատը՝ այըզ՝
ա՛գըլ Թատ՝ էհլի ը՛րզ միւսաֆիր սէ-
3 վնէ՝ էօյրէտինէ օլա · Ընարատա միւս-
Թէլա օլմայա , վուրուճու օլմայա ·
իլլա միւբտայիտ՝ գալըշ էմէտզ՝ ապէյի
4 սէվմէզ օլա · Գէնատ էվինէ էյի նա-
զարէթ էտինէ՝ հէր էտէպ իլէ էվատա-
լարընը իմատա՛Թատա Թուման օլա ·
5 (Վէ էյէր պիր քիմսէ քէնտի էվինէ
նազարէթ էմէյի պիլմէզսէ , Ալլահընն
քէլիմատընը նի՛նէ կատարէ էտէճէք
6 պիր ·) Տինէ էէնի կէլմիշ օլմայա ,
Թա քի Փօռուլանըպ՝ շէյԹանընն ա՛զա-
7 զընա սիւշմէյէ , Հէմ օնա կէրէք պիր
քի՝ տէշարըպի ատէմլէրատէն էյի շէ-
հատէթի տախի օլա , Թա քի զէմմէ վէ
շէյԹանընն տուզաղընա սիւշմէյէ :
8 Գէզալէք ատրկատպար էհլի էտէպ
օլալար · Իքի սէօզլիլէր՝ չօք շարատա
9 միւսԹէֆա՝ հարամքէտար օլմայալար · Ի-
լա իմանընն ալրընը վուք զամիր իլէ
10 ԹուԹալար : Վէ պունլար տախի էվ-
վէլա Թէճրիպէ օլունմունլար , անտէն
գուսուրսուզ օլսուգլարը Թազմէրտէ՝
11 ատրկատպէտ էմէյինլէր : Գէզալէք
գալըշտը՝ էհլի էտէպ օլալար , զամ-
մուզ օլմայալար , այըզ՝ հէր շէյտէ է-
12 մին օլալար : Ատրկատպար պիր գա-
լընընն գօճատը օլալար , էվատալարընա

վէ քէնաի էվլէրինէ էյի նաղարէթ էտիճիլէր օլալար : Զիրա էյի սարկա- 13
ւապլըդ էտէնլէր՝ քէնաիլէրինէ էյի տէրէճէ՝ վէ Քրիստոս Յիսուսա օլան
իմանետա ջօդ սէրպէսթիլիք գաղանըլար :

Սէնին եանընա թէզ կէլմէյէ ումա- 14
րադ՝ սանա պու շէյլէրի եազարըմ. Լաքին էյէր կէճիքէրսէմ, կէրէճէքլի- 15
յին տիրէյի վէ տայաղը՝ տիրի Ալլահըն քէլլեսասը օլան Ալլահըն էվինտէ
նիճէ կէչինմէք կէրէք իտիյինի պիլէսին : Վէ մոռգարըրէր տիր քի՝ տինսար- 16
լըղըն պըրըր պէօյուք տիր. Ալլահ
թէնաե աշիքեար օլսու, Քուհտա սա-
տըգլանսը, մէլէքլէրէ կէօրիւնսիւ,
Թայիֆէլէրտե վ'աղ օլսունսու, տիւն-
եատա ինանըլըսը, ճէլալ իլէ եօգարը
պլնսը :

ՊԱՊ Դ

Վ Է Քուհ աշիքեարե սէօյլէր քի՝ 1
ախըր զէմանլէրտե ապ'ըր քլմահլէր
իսանետան մոռրթաա օլսու՝ պլտատրճը
Քուհլարա՝ վէ ճինլէր Թա'լիմլէրինէ
ատիգաթ էտէճէքլէր, եալան սէօյլէ- 2
յիճիլէրին՝ քէնաի զամիրլէրի տաղլան-
մըշ քլմահլէրին միւրայլըլըգլարը իլէ,

3 քի ծնլար էվլէնմէքտէն մէն՝ էաէրլէր.
վէ Թաա՛մլարտան կէրի տուրմալա ը-
պէհ էաէուէր, ծնլարը քի Ալլահ՝ վու-
մինլէրտէն վէ կէրճէքլի պիլէնլէրտէն
Թէշէէքքիւր իլէ ալընմագ իչլիւն եարա-Թ-
4 տը : Զիրա Ալլահըն հէր մախլու-
գու էյի տիր, Թէշէէքքիւր իլէ ալըն-
տըղը Թագտիրտէ. վէ ըէտա օլսունա-
5 ճագ հիչպիր շէյ եօգ տուր : Զիրա
Ալլահըն սէօզիւ իլէ վէ նիյագ իլէ
6 ա՛զնզլէնիր : Գարնտաշլարա պու շէյ-
լէրի Թէլգին էմմանիյին սուրէթտէ՝ ի-
մանըն վէ Թապի՛ օլտուղուն էյի Թա՛-
լիմին սէօզլէրի իլէ պէտլէնէրէք՝ Յիսուս
Քրիստոսուն էյի խըզմէթճիսի օլա-
7 ճագսըն : Ամմա նամըք վէ գօճադարը
մասալլարընը ըէտա էյլէ, վէ քէնաիլէ
8 տինտարլըղա իմման էյլէ : Զիրա Թէ-
նին իմմանը ազ շէյ Ֆայտասըլը տիր.
ամմա տինտարլըգ՝ հէր շէյ Ֆայտա-
լը տիր. չիւն քի օնտա շիմտիքի հէմ
9 կէլէճէք էօմրիւն վա՛տի վար : Պու սէօզ
էմին՝ վէ հէր վէճհ իլէ գապուլ օլսուն-
10 մագա լայըդ տըր : Զիրա պուննուն
իչիւն հէմ զահմէթ էտէրիզ, հէմ սի-
Թէմ չէքէրիզ. չիւն սաղ Ալլահա իւ-
միտ էթմիշիզ, քի օ հէփ սաէմլէ-
րին՝ պախտասուս միւմինլէրին խէ-
11 լաս էտիճիսի տիր : Պու շէյլէ-

րի թէնապիս էյլէ, հէմ էօյրէթ։
Հիչ քիմսէ սէնին կէնձլիյինի խօր 12
կէօրմէսին. լաքին սէօզսէ՝ կէչինմէքսէ՝
մուհապպէթսէ՝ իմանսա՝ փադըքսա
մումինլէրին ի՛սրէթի օլ։ Թա պէն կէ- 13
լէնէսէք, օգուսմադա՝ նասիհաթա՝ Թա-
լիմէ մուգայէտ օլ։ Սէնսէ օլսըն պախ- 14
շիշի իչմալ էթմէ, քի օ սանա՝ փէչ-
ղամպէրլիք վասիթասի իլէ իմթիհալլար
մէճլիսինին սէնին իւզէրինէ էլլէր գօ-
մասը իլէ վէրիլմիշ սիր։ Պու շէյլէրի 15
Թէփէքքիւր էյլէ, պու շէյլէրսէ օլ,
Թա քի Թէրապգա պուլմասըն՝ հէր շէյ-
սէ գահիր օլա։ Քէնսինի վէ Թա՛լիմի 16
կէօզէթ. ծնլարսա սէվսամ էյլէ. զի-
րա պու շէյի էթմիյինսէ, հէմ քէն-
սինի հէմ սէնի սինկէչէնլէրի խէլաս
էտէճէքսին։

ՊԱՂՊ Ե

Իմթիսալը ա՛զալլամա, իլլա պաղա 1
Հիսալ եալնար. կէնձլէրէ գարնտաշլար
կիսէլ, իմթիսալ գալըսարա անսալար 2
կիսէլ՝ կէնձ գալըսարա գըզգարնտաշլար
կիսէլ՝ Թէքմիլ փաքըզդ իլէ նասիհաթ էր։
Տուլ գալըսարա բաղլէթ էյլէ՝ կէր- 3
չէքսէն սուլ օլանլարա։ Վէ էյլէր սիր 4
սուլ գալընըն էվլատլարը իսա Թօրան-

լարը վար իսէ, էվվէլա էվ էհալիսինէ
բաղլէթ կէօսթէրիսի՝ աթալարընա ի՛-
վաղ էտսա էթմէսինի էօյրէնսինլէր. զի-
րա Ալլահըն հուզուրունա մադսուլ
պու սուր։ Լաքին կէրչէքսէն սուլ 5
վէ եալընըզ գալմըշ օլան գարը՝ Ալլա-
հա իւմիսա էթմէյինչէ՝ կէնձէ հէմ կիւն-
սիւզ սուսա՛լարա վէ նէյազլարա սէ-
վամ էտսէլէր։ Ամմա էհլի զէվգ օլան՝ 6
եաշար էքէն էօլմիւշ սիր։ Վէ պու 7
շէյլէրի Թէնապիս էյլէ, Թա քի պու-
սուրսուզ օլաշար։ Ամմա էյէր սիր 8
քիմսէ քէնսինինքիլէրինի՝ վէ պահսու-
սուս քէնսէ էվի էհալիսինի գայըրմազ-
սա, իմանը ինքեար էթմիշ՝ վէ իման-
սըզլըգ անէթէր սիր։ Տուլ գարը սէվ- 9
ժըշ եաշընսան էքսիք սէյիլ սէ՝ պիր
գօճանըն գարըսը օլսուս իսէ, էյի ա՛-
մէլլէրսէ շէհատէթ օլունմուշ իսէ, է-
յէր էվլատլար պէսլէսէ իսէ, էյէր
միւսաֆիր գապուլ էթմսէ իսէ, էյէր
ա՛զիզլէր այադլարընը հայդասը իսէ,
էյէր ա՛ըդլէթսէ օլանլարա իմսատ
էթսէ իսէ, էյէր հէր էյի ա՛մէլսէ
սէվամ էթսէ իսէ, սէֆթէրէ Թահ-
րիր օլունսուն. Լաքին կէնձ սուլլարը 11
Թէրէք էյլէ. զիրա նէ զէման քի Քրիս-
տոսա մուխալիֆ զէվգե սիւշէրլէրսէ,
էվկինմէք խոԹէրլէր. վէ էվվէլքի ի-

մանը պէր Թարաֆ էթոխքէրէի էչինն՝
վէսալ ալԹընա տուշէրէր : Հէմ տա- 13
խի էվէրի ժօղաշարագ ԹէնապէՀ ալըրը-
լար · վէ եալընըզ ԹէնապէՀ տէյԹի՛ Իս-
լա եանկըապըլար հէմ էԹրաֆը Թէ-
ձէուսա էտէնլէր տախի օլուրլար , վէ
ձայիզ օլմայան շէյլէրի ահցյլէրլէր :
Իմոի իսԹէրիմ ,քի կէնձէր էվէնիկ՝ 14
էվլաա կէԹիրէլէր , էվ սահիպի օլա-
լար , տուշմինէ հիչ պիր զէմմ ահալիկի
վէրմէյէլէր : Ձ Իրա հալա պա՛զըլարը 15
շէյԹանըն արտընա սափողլար : Էյէր 16
պիր միւմին էրքէյին եա պիր միւմին
գարընըն տուլ գարըլարը վար իսէ ,
ծնլարը իսարէ էյլէսին , վէ ,քիլիսայա
աղըրլըգ օլմասըն , քի կէրչէքտէն տուլ-
լարը իսարէ էտէ :

Ա՛էմուրիյէԹին էյի իձրա էտէն 17
իսԹիարլար՝ իքի գաԹ ի՛զլէԹ միւս-
Թահատ սայըլընլար , պահուսուս
աէօզտէ վէ Թա՛լիմատ էմէք չէքէնլէր :
Ձ Իրա վ՛իԹապ աէր · Խարման տէօ- 18
յէն էօքիւղիւն աղըընը պաղըատայա-
սըն . հէմ , ԻշՀի իւձրէԹինէ ըայըգ
տը : ԻսԹիարա գարշը չէքեայէԹ գա- 19
պուլ էԹմէ , մէյէր քի իքի եա իւչ
շահիտէ պինաէն օլա : ԳապահաԹ է- 20
տէնլէրէ՝ հէպիսինին էօնիւնտէ Թա՛ղիր
էյլէ , Թա քի գալանլարըն տախի գօր-

21 գուսուս օլա : Ալլահըն վէ Քրիստոս
Յիսուսուն վէ ահէլիլիչ մէլէքլէրին հու-
զուրունտա շէհատէԹ էտէրիմ , քի պու
շէյլէրի հըՀզ էտիպ՝ վ՛ահլին հիւքմ
էԹմէյէսին , վէ հիչ պիր շէյի պիր
Թարաֆա մէյլ էտէրէք իձրա էԹմէյէ-
22 սին : Հիչ քիմսէնին իւզէրինէ Թէզիյէ
էլլէր գօմա , վէ ախէրլէրին կիւնահլա-
րընա լըՀատ օլմա · քէնտինի փաք սապ-
23 լա : Ա՛րԹըգ սոփէ տու իչմէ , իլլա մի-
տէն իչինէ վէ պըգ պըգ զա՛յիֆլիքլէրին
24 իչինէ պիրազ շարապ գուլլան : Պա՛զը
աատմլէրին կիւնահլարը ա՛յան աշիքեար
տըր , վէ էօնլէրինձէ հիւքմ կիտէր-
լէր , վէ պա՛զլարընըն տախի արտընձա
25 կիտէրլէր : Քէզալիք էյի ա՛մէլլէր տա-
խի այան աշիքեար տըր , վէ զայրի
աիւրլիւ օլանլար կիզլէնէմէզլէր :

ԳԱՂ Զ

1 Ե՛տի գուլլուգ պօյունտուրուսուս ալ
Թընտա օլան քիմսէլէր՝ քէնտի էֆէն-
տիլէրինի հէր Ի՛զլէԹ լայըգ սայսըն-
լար , Թա քի Ալլահըն ատընա վէ Թա-
2 լիմինէ քիւֆր օլունմայա : Ամմա մի-
մին էֆէնտիլէրի օլանլար՝ ծնլարը Թահ-
գիր էԹմէյինլէր , քի գարնտաշ տըրլար ·
իլլա ծնլարա՝ պահուսուս գուլլուգ էԹ-

սինէէր , զնրա միւմինէէր վէ մուհաք-
պէթնէէր տիր · վէ էյնիքտէ եարտըմ
ետէն քիմսէէր տիր · պու շէյլէրի էջ-
րէթ , վէ նատիհաթ էյլէ : Էյէր պիր 3
քիմսէ ախէր Թա՛լիմ էջրէտիսի՝ Քրիս-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ստղ սէօզ
լէրինէ՝ վէ տինտարլըզ իւզէրէ օլան Թա-
լիմէ րիզա վէրմէզսէ , օ ֆոտուլլանմըշ 4
տըր , վէ պիր շէյ պիլմէզ , իւլա միւ-
պահէսէլէր վէ սէօզ մա՛րազալարը պա-
պընտա իտասէթալանմըշ տըր , ծնլարտան
քի հասէտ՝ նիզա՛ քիւֆրլէր՝ եարտամազ 5
շիւպհէլէր հասըլ օլուր , ա՛զլը ֆասիտ
վէ կէրչէքլիքտէն մահրում գալմըշ՝
տինտարլըլը Թիճարէթ զանն ետէն ա-
տէմլէրին պաԹըլ լաֆլարը հասըլ օլուր :
պու մադուլէ քիմսէլէրտէն կէրի տուր :
Ամմա տինտարլըզ գանտա՛Թ իլէ պէ- 6
րտաիր՝ պէյիւք Թիճարէթ տիր : Ջի- 7
րա տիւնեայա հիչ պիր շէյ կէԹիրմէ-
տիք · պէլկի տիր քի՝ օնտան պիր շէյ
չըգարըլմազդա տահի գտտիր տէյիլիզ : 8
Իմտի եէյիդէք վէ էօրԹիւնիդէք շէյ-
լէրիմիզ վար իքէն , օնլարտա գանտա՛Թ
հտէլիմ : Ամմա զէննկինլէնմէք իւԹէ- 9
յէնլէր՝ Թէճրիւպէյէ վէ տուզտաղա՝
վէ ջոգ տիվանէ վէ զարարլը արզուլա-
րա տիւշէրլէր , քի օնքար տաէմլէրի
հէլաքէ վէ զայա՛Թէ զտրտ ետէրլէր :

10 Ջնրա հէմ քէօԹիւ շէյլէրին քէօքիւ-
ագչէյի սէվկէք տիր · քի օնու պա՛զը
քիմսէլէր արզուլամազլըղա՝ իմանտան
սաիտըլսար , վէ քէնտիլէրինի ջոգ սան-
ճըլսար իլէ սանճտըլսար :
11 Լաքին սէն՝ եա՛ Ալլահըն ատէմի՝
պու շէյլէրտէն գաչ · վէ սաադագաԹը՝
տինտարլըզը՝ իմանը՝ մուհաքպէթին՝
սապրը՝ մահճուպլուղուն արտընճա
12 տիւչ : Իմանըն էյի ճէհտինտէ ճէհտ
էյլէ , էպէտի հայաթա եաԹըշ , քի
օնա տա՛վէթ օլտուն , վէ ջոգ շահիտ-
լէրին էօնիւնտէ էյի իգրարը իգրար
13 էյլէմին : Սանա՝ հէր շէյէ ի՛ման վէ-
րէն Ալլահըն՝ վէ Պոնտուլու Պիլատո-
սուն էօնիւնտէ էյի իգրարը շէհատէթ
տէն Քրիստոս Յիսուսուն հուզու-
14 րունտա Թէնպիհ էտէրիմ՛քի՝ պու Թէն-
պիհի լէքէսիզ գուստուրտուղ սագլայա-
սըն , Թա Ք՛ատպըմըզ Յիսուս Քրիս-
15 տոսուն զուհուրինէտէք , քի օնու Թա՛-
լին օլունմուշ վաքԹլարտա կէօսԹէ-
րէճէք՝ օլ Միւսաւիրէք վէ եալընըզ Ի՛ու-
Թան օլան վիտուիշահլարըն փասիշահը
16 վէ սահիպլէրին Սահիսի՝ էօլիւմսիւզ-
լույէ եալընըզ մալիք օլան՝ եագլաշըլ-
մազ նուրտա սաքին օլան , օնու քի ա-
տէմլէրլէն հիչ պիրի կէօրմէտի , վէ
կէօրմէյէ գտտիր տէյիլ տիր · քի օնա

Ի՛ղձէթ վէ էպէտի հիւքիւմքէթ օլսուն .
Ամին :

Պու տիւննեատտա զէննկին օլանլարա 17
թէննահ էյլէ քի՝ մալըուր կէօնիւլ-
լիւ օլմայալար , վէ զէննկինլիյին տահի-
սիզլիյինէ կիւվէնմէյէլէր , իլլա եաշա-
յան Ալլահա քի՝ պիզէ իսթի՛մալ է-
տէլիմ տէյիւ ղանիմքէթ իլէ հէր շէյի
վէրիր . Քի էյլիք էտէլէր , էյի ա՛ 18
մէլլէրտէ զէննկին օլալար , էլի աչըգ՝
ձէօմէրտա օլալար . Վէ կէլէձէք զէման 19
իչլիւն քէննահլէրինէ էյի թէմէլ գուրա-
լար , թա քի տահիհ հայաթը էլէ կէ-
թիրէլէր :

Եա՛ Տիմոթէոս՝ էմանէթի տագլա . 20
վէ իսմի քեազիպ ի՛լմին մուրտար պօշ
լաֆլարընտան վէ մա՛րազալարընտան
կէրի տուր . Քի օնու պա՛զըլարը իգ- 21
նար էթմէյիլէ , իման իսուտուսունտա
ազտըլար : Ի՛նայէթ սէնին իլէ օլսուն .
Ամին :

Տէմոթէոսա էվվէնտի մէթրի՛պոլ՝ Փրի՛գիա
Պաւսպսիանալըներին պաշ ղէհրի օլան Լա-
ոդիկէացիներն էպիզտոլը :

ՊՕՂՈՍ
ԱՌԱՔԵԼՈՒՆ
ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ
ԻՐՈՒՆՁԻ ՄԷՐԹԻՊԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Յիսուս Քրիստոսուն ա-
ռաքեալը՝ Ալլահըն իրատէթի իլէ Քրիս-
տոս Յիսուստա օլան հայաթըն վա՛ըդ-
2 նա կէօրէ , սէվկիւլիւ էվլատ Տիմոթէո-
ս՝ փէտէր Ալլահ Թարաֆընտան վէ
Տատիպըմըզ Քրիստոս Յիսուստան ի՛նա-
յէթ՝ մէրհամէթ՝ վէ սէլամէթ օլսուն :
3 Էճտատըմտան՝ փաք զամիր իլէ ի՛-
պատէթ էթմէքտիմ Ալլահա շէնքը էտէ-
րիմ , (չիւն քի կէճէ վէ կիւնտիւզ տուա՛-
լարըմտա սէնին զիքրին սէնտէ էքսիք-
4 սիզ տիր , վէ սէնին կէօզ եաշլարընը
իսթէրիմտա ԹուԹարաք՝ սէնի կէօրմէ-
յէ արզու էյլէրիմ , Թա քի շադլըլարա տո-
5 լայըմ ;) չիւնքի սէնտէ օլան միւթայըլըդ-
սըզ իմանընը խաթըրըմա կէթիրիրիմ՝ քի ա՛
էվվէլա սէնին պէօյիւք անանա Լաուդիատա՝

անտէն վալեսէն Եւանիկէտէ սաքին իսի
հեմ ի՛թիմաոլամ վար քի՝ սէնտէ տաճի
սոփին փէր։ Պու սէպէպտէն սէնին խաթ 6
րընա կէթիրէրիմ քի՝ իւզէրինէ էլչերի-
մին գօմաը նէ սէնտէ օլան Ա՛լահըն
պաղշըշինի գուլլանաըն։ Չ՛իրա Ա՛լահ 7
պիզե գօրդաչըդ բուհու սէյիր նէտա
գուվվէթ վէ մուհաթպէթ վ՛ի Թաո՛ա-
րէլ բուհու վէրսի։ Ամմի Ք՛ապարմըզըն 8
շէհատէթի իչինէ՝ վէ պէն օնուն մահդու-
սու իչինէ ուղարում. նէտա աւետարանաս
մէջադդաթա հիսաէտար օլ Ա՛լահըն
գուվվէթինէ կէօրէ՝ քի օ պիզի խէլաս
էյլէսի, վէ ա՛զիզ սա՛վէթ նէ սա՛վէթ 9
էյլէսի, ա՛մմէլէրիմիզէ կէօրէ տէյիր
նէտա քէնտինին Թապտըրինէ վէ ի՛նսայէ-
թինէ կէօրէ, քի Փրիստոս Յիսուսաս
պիզէ էղէլ պէմանսան վէրիլսի, վէ շիմ 10
սու խէլաս էտիճիմիզ Յիսուս Փրիս-
տոսըն զուհուր էթմէսի նէ աշիքեար օլսուս.
քի օ՝ էօլիւմիւս պաղթաոր էյլէսի, վէ
հայաթ հէմ էօլիւմիւնիւզ նուք զահիրէ կէ-
թիրսի՝ աւետարանըն վասղթաոլ նէնէ,
քի պէն օնուն վ՛ազ էտիճիսի վէ սուաք- 11
հալը վէ Թայիֆէլէրին խոճաոլը Թաո՛րէն
օլմանսուս։ Պու սէպէպտէն պու շէյ- 12
լէրի սաոխ չէքէյօրուս. լաքին ուղարս-
մամ. զիրա քիմէ խոսան էթաոլիյիմի սու-
լերիմ, վէ ի՛նթիզաոլըմ վար քի էմսանէ-

Թիմի օ կիւնէհտէք սապղամաղա գաոխր
13 սիր։ Պէնտէն իշլէթտիյին սաղ սէօզլէ-
րին ըէսմինի՝ Փրիստոս Յիսուսաս
համան վէ մահդաղպէթ իլէ հըզմէդ էյլէ։
14 Պիզիմ աէրուհնիմիզտէ սաքին օլան Ա՛-
զիզ Բուհուն վասիթասի իլէ՝ օլ էյի է-
15 մանէթի սապղա։ Պունու պիլէրսին քի՝
Ա՛խիրաս հէմ օլանլար պէնտէն էհուզ
չէվիրտիլէր, քի Փիղեղոս վէ Հերմոգէ-
16 նէս օնղաոթան սըղր։ Ղաոզ Ոնեսիփո-
րոսուն էվինէ մէրհամէթ վէրսէ. զիրա
պէնի չօղ քէրէղ ղուհաթլանաըրսըղ, վէ
17 զինճիրխանէն ուղարմասըդ. իւլա Բօմա-
յա կէլսիզ՝ զայրէթ իլէ պէնի արաոլը,
18 վէ պուլսուս. (Ղաոզ օնա՝ օլ կիւնտէ
Ղաոզպուան մէրհամէթ պուլմայը ինհան
էտէ.) վէ պունա ինճիւոստանէ գաոխր
շէյլէրտէ խըզմէթ էթմէսինին՝ սէն փէք
էյի պիլիրսին։

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Ի՛մոի սէն՝ եա՛ էվլաղըմ՝ Փրիստոս
Յիսուսաս օլան ի՛նսայէթտէ գուվվէթ-
2 լէն. վէ պէնտէն չօղ չահիտլէր իլէ ի-
շիթտիյին շէյլէրի՝ էմին ատըմլէրէ ինհա-
լէ էյլէ, քի ծնղաոր զայրիլէրէ տաճի
3 կէօրէթմէյէ գաոխր օլաղար։ Իմոի սէն՝
Յիսուս Փրիստոսուն էյի ձէնքձիսի կի-

սին՝ մեշտգտաթա տայան : Հիչ սիր ա՛սքերէ եաղըլան քիմսէ՝ տիւնեանըն մասլահաթլարընա գարըշմազ , թա քի ա՛սքեր տէվլերէնէ խոշ կէօրիւնէ : Հէմ տախի էյէր սիր քիմսէ կիւրէշէր- սէ , գանուն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ՝ թաճլանմազ : Մահտուտան էվվելա՝ հ- մէք չէքէն չինֆինճիյէ ալմազ կերէք տիր: Սէօյլէտի յիմ շէյլերի անկլա . վէ Բապպ ատնա հէր շէյտէ ֆէհմ վէրէ : Դաւիթ ղնուրիյէթինատէն օլան Յիսուս Քրիս- տոսու խաթրընատա թուէթ , քի օ՝ աւե- տարանըմա կէօրէ էօլիւվէրտուէն տիրիլ- տի , քի օնուն իչինէ ֆէննաքեար կիտի պէնա օլուռնանատէք մեշտգտաթ չէքէ- րիմ՝ , լաքին Ալլահըն սէօզիւ պէնատ օլ- մամըշ տըր : Պուռատան էօթիւրիւ ռէչիլ- միշլեր իչինէ հէր շէյի չէքէրիմ . թա քի օնլար տախի՝ էպէտի ի՛զզէթ իլէ Քրիս- տոս Յիսուսատա օլան խէլասէ նայիլ օլա- լար : Պուռ սէօզ էմին սիր . Ջիրա է- յէր պէրապէր էօլսիւք իսէ , պէրապէր տախի էաշայաձազըզ . Էյէր թէհամ- միւլ էտէրսէք , պէրապէր տախի փա- տիշահլըզ սիւրէձէյիզ . էյէր ինքեար էտէրսէք , օ տախի պիզի ինքեար էտէ- ձէք . Էյէր իսմանատըզ օլուրսադ , օ էմին գալըր , քէնտինի ինքեար էթմէյէ գա- տիր տէյիլ տիր : Պուռ շէյլերի խաթըր-

լարընա կէթիր , վէ Բապպըն հուզու- րունատա շէհատէթ էյլէ քի՝ սէօզ մա՛- րազատը էթմէյէլեր , փէ պիր շէյէ ֆա- յիտէլի օլմայըպ՝ իշիտէնլէրին հարատպը- 15 նա տըր : Ջալըշ քի՝ քէնտինի Ալլահա մագտուր՝ կերչէքլիյին սէօզլիւնիւ տօղրու տօղրույա էօյրէտէն ա՛յրապըզ իշի՛ի իհ- 16 զար էտէսին : Ամմա մուրատար պօշլաֆ- լարտան կէրի տուր . զիրա օնլար ֆա- սըգըղը պէթէր էթմէյէ սէպէպ օլուր . 17 Վէ օնլարըն սէօզիւ՝ սըրըրփէնճէ եարա- սը կիտի եէմէքտէ օլաձագ , քի Հիմե- 18 նա վէ Փիղեատոս օնլարատան տըր , քի օն- լար՝ Գըյամէթ արթըդ օլմաշտուր տէ- յէրէք՝ կերչէքլիքտէն ազտըլար , վէ պա՛զը քիմսէլէրին իմանընը պօզարլար : 19 Ամմա Ալլահըն գավի թէմէլի տուրուր , վէ օնուն պուռ միւհիւրիւ վար . Բապպ քէնտինին օլան քիմսէլէրէ պիլիր . հէմ՝ Բապպըն ատընը հէր անկան քիմսէ՝ նա- 20 հապլըգատան կէրի տուրսուն : Ամմա պիր պէօյիւք էվտէ տէյիլ եալընըզ ալթուն վէ կիւմիւշ գապլար՝ իլլա ադաձ վէ թօփ- րագ գապլար տախի վար . վէ պա՛զըսը ի՛զզէթլի խըզմէր իչինէ՝ վէ պա՛զըսը էտ- 21 նա խըզմէր իչինէ տիր : Իմտի էյէր պիր քիմսէ քէնտիսինի պուռ շէյլերտէն վիտքէրսէ , ի՛զզէթ իչինէ պիր գապ օ- լաձագ քի ա՛զիզլէնմիշ՝ վէ սահիպինէ

եարար՝ հէր էյի իշէ հաղըրլանմըշ օլա :
Լաքին ան կէնձլէրէ մախտուս օլան 22
շէհվէթլէրտէն գաչ . վէ վազք եիւրէք
իշէ Տապպաներտա էտէնլէր իշէ պէրա-
պէր՝ ատատգաթըն՝ իմանըն՝ մուհապ-
պէթին՝ ադամէթին ատարնձա տիւշ :
Ամմա ձահիլ վէ պիմանա մէսէլէլէրի 23
րէատ էյլէ . չիւն պիլիրսին քի՝ զավզա-
լարա ադապ օլաուրլար : Լաքին Տապ- 24
պըն գուլտանա՝ զավզա էթմէք եագըշմազ,
իլտա ձիւմլէյէ եավաշ՝ էօյլէտիմի՝ գուլ- 25
մէ ատար էտիճի՝ գրա տուրանլարըն մահ-
ճուպլուգ իշէ Թաւլամ էտիճի օլմազ եա-
գըզըր . պէնգի Ալլահ օնլարա Թէվֆէ
վէրմէ քի՝ կէրչէքլիյին պիլմիսինճ ՚էէ-
ուէր , վէ չէյթանըն տուզաղընատան այ- 26
րըլմալար , քի օնատան՝ օնուն իրատէթի-
նէ էսիր ԹուԹուլմուշլար :

ՊԱՂՊ Գ.

Ա է պուռնու պիլին քի՝ ան կիւնլէր- 1
ատ քէօթիւ գիմանլար կէլէճէքլէր :
Ջիւրա ատէմլէր նէֆսլինի սէվէնլէր՝ 2
Թամահքէարլար՝ ֆիսիկլէր՝ մալդուրլար՝
քիւֆիւրտաշլար՝ ամանատա խիաւնէթ-
ըզլար՝ նամքէօրլար՝ խաստիկլէր՝ միւ- 3
վէտաէթսիզլէր՝ պարճըմազլար՝ զամանազ-
լար՝ քէնտինի զոպդ էթմէզլէր՝ ազ-

4 զանլար՝ էյիյի սէվմէզլէր՝ խայընլար՝
էտէպսիզլէր՝ Փօտուլար՝ Ալլահատն
զէյատէ զէվզի սէվէնլէր օլամազլար ,
5 վէ օնլարտա ամինատարլըլըն ստուրէթի օ-
լամազտ , ամմա օնուն գուվվէթինի ին-
քեար էտէճէքլէր . վէ պուռնլարտան
6 կէրի տուր : Ջիւրա պուռնլարտան տըր
շօղ էվէրճ սօգուլան քիմսէլէր քի՝ կիւ-
նահլար իշէ եիւքլէնմիշ կէօնա կէօն իշ-
Թահլարտան սիւրիւքլէնէն ձահիլ պա-
7 րըլարը էսէր ԹուԹմալըլար , քի օլգարը-
լար տայիմա էօյրէնիրլէր , ամմա կէր
չէքիլմին պիլմիսինէ հիչ սիր վազըթ
8 կէլմէյէ գատիր ատյուլէր : Վէ նիմճէ
քի Ցանէս վէ Ցամրէս Մուսէտտ գարշը
ատուտուլար իսէ , պուռնլար տահի պէօյ-
լէ՝ կէրչէքլի յէ գարշը տուրուրլար , ա գ-
լը Փատխա՝ իման խուտատանատա րէատ
9 օլմանմուշ ատէմլէր տիր : Լաքին տահա
զէյատէ իշլէրի վարմայաճագլար . գիրա
պուռնլարըն ա՛գրըսըզըդըարը հէվսինէ
պէլլի օլաճագ , նիմճէ քի օնլարըն տա-
10 հի օլտուս : Ամմա ան պանա Թատի՛
օլտուն Թա՛լմուճ՝ կէչինմէքտուճ՝ նիյէթ-
տէ՝ իմանատա՝ ատար էթմէքտէ՝ մուհապ-
պէթտէ՝ Թէհամմիւլտէ՝ գօվհայրըշլար-
11 տա՝ էլէմլէրտէ , ՚ընԹաքեատա վէ գօն-
նատա վէ Խուտատատա պանա նէլէր
վադի՝ օլտու , նէ գօվհայրըշլար չէքտիճ-

վէ Քաւիլ պէնի հէվիսինուէն խէլաս
էյլէսու : Հէմ Քրիստոս Յիսուսաա տին- 12
սուլըզ իւզրէ եաշամագ ճիւմլէ խալէ-
յինէլէր տախի գովալանուճաղլար : Ամ- 13
մա եարսամազ աստմլէր վէ ալտաորլըմլը-
լար՝ ալտաորարագ վէ ալտանարագ՝ աս-
հա պէնթէր օլաճաղլար : Սէն խաէ էօյ- 14
րէնտիյին վէ ի՛նթիգատ էնթուիյին շէյ-
լէրաէ գալ · չիւն քիմսէյն էօյրէնտիյի-
նի պիլիրսին . Հէմ քի՛ մա՛ստումլուգտան 15
պէրու Ա՛զիզ Քինթապլարը պիլիրսին ,
քի օնլար սէնի՝ Յիսուս Քրիստոսա օ-
լան իմանըն վասինթասի իլէ՝ խէլասէ ա-
լմա էնթմէյէ գաոիր տիր : Պիւթիւն Քի- 16
թապ՝ Ա՛լլահ իլհամը իլէ տիր , վէ թա-
լիմ իչինէ՝ թա՛զիր իչինէ՝ խալահ իչինէ՝
ատտագաթ խուսուսունտա օլան թէ-
պիպ իչինէ Քայխաէլի տիր · Թա՛քի Ա՛լ- 17
լահըն ատէմի թամա՛՝ հէր էյի ա՛մէլէ
հազըրլանմըշ օլա :

ՊԱՓ Դ

Ի՛մոի պէն Ա՛լլահըն՝ վէ Քէնտի 1
զուհուրինտէ հէմ վատիշահլըղընտա
տիրիլէրին վէ էօլիւլէրին շէրսա՛թը-
նը կէօրէճէք օլան Քոպպ Յիսուս Քրիս-
տոսուն հուզուրունտա շիհատէթ էտէ-
րիմ . Սէօզիւ վ՛ազ էյլէ , վատրլըգը 2

վէ վատրլըմըզ՝ հազըր տուր , թա՛զիր
էյլէ , թէքմիլ էյլէ , էօյիւթ վէր՝ թէքք-
3 միլ տաոլր իլէ վէ թա՛լիմ իլէ · Ճիրա
վատրլը օլաճագ քի՝ տաղ թա՛լիմի թէ-
համմիւլ էթմէյէճէքլէրը , իլլա գո՛ւլագ-
լարը կիմճիչէրէք՝ քէնտի արզուլարընա
կէօրէ քէնտիլէրինէ խոճալար պիրիք-
4 տիրէճէքլէր : Վէ հէրճէքլիքտէն գու-
լագլարընը չէվիրիպ՝ մատալարա տէօ-
5 նէճէքլէր : Լագին սէն՝ հէր շէյտէ ա-
յըգ տուր , մէշագգաթա տայան , ա-
հետարանիչ իչինի իճրա էյլէ , իրըգ
6 մէթինի էտտա էթ : Ճիրա պէն՝ ար-
թըգ գուրպան տունուլուօրում , վէ
պէնիմ վէֆաթ էթմէմին վատրը կէթ-
7 միշ տիր : Էյի ճէհտի ճէհտա էյլէ-
տիմ , էօլու թէքմիլ էթտիմ , իմանը
8 տագլատըմ : Արթըգ պէնիմ իչինէ տա-
տագաթըն թաճը տագլանմըշտըր , քի
օնու պանա Քոպպ՝ օլատուրդ հաքիմ՝
օլ կիւնտէ վէրէճէք տիր · վէ եալընըզ
պանա տէյիլ՝ իլլա հէպ օնուն զուհու-
րինի ատվէնլէրէ տախի :
9 Վանա թէզ կէլմէյէ զայրէթ էյլէ :
10 Ճիրա Դեմաս պու տիւնեայը սեվմէ-
յիլէ պէնի թէրք էյլէտի , վէ Սէլանի-
կէ վարտը · Կրեսկէս Գալատիայա՝
11 Տիտոս Դալմատիայա կիտթի : Եանըմ-
տա եալընըզ Ղուկաս վար · Մարկոսու

ալըպ՝ պիլէնձէ կէթիր · ղիրա խըզմէթ
իչիւն պանա Փայիտէլի տիր ։ վէ Տիւ 12
քիկոսու Եփեսոսա կէօնտէրտիմ ։ Տը- 13
րովաստա կարպոսուն եանընտա պը-
րագտըղըմ եաղմուրըղուղու վէ քիթապ-
լարը՝ պախուսուս Թիրշէլերի՝ կէլտի-
յինտէ կէթիր ։ Պաղըրձը Ալէքսանդ- 14
րոս պանա չօք քէօթիւլիւք կէօսթէր-
տի · Րաբպ օնա ա՛մէլէրինէ կէօրէ
էօտէյէ ։ վէ օնտան ասն ատիկ սա- 15
դըն · ղիրա պիղիմ աէօղէրիմիզէ ղի յա-
տէսի իլէ ղրա ուուրմուշ ուուր ։ Իրք 16
ատֆա՝ ձէվապ վէրտիյիմտէ՝ պէրապէ-
րիմձէ քիմսէ կէլմէտի , իլլա պէնի հէ-
փինի Թէրք էյլէտի · օնլարա պու սա-
յըլմասըն · լաքին Րաբպ եանըմտա 17
ուուրուու , վէ պէնի դուվվէթլէնտիր-
տի · Թաքի պէնիմ վասիթամ իլէ՝ վ՛ող
խըզմէթի իչդրա օլուննտալըլա՝ հէփ Թա-
յինֆէլէր իշիտէլէր · վէ արտըն ալ-
պընտան դուրթուլուուտ ։ Հէմ Րաբպ 18
պէնի հէր եարատտըղ ա՛մէլտէն դուր-
թարմագ , վէ սող սէբէմ՝ կէօքտէ օ-
լան վասիչահ՛ըղընտա կէօրմիւշէձէք ·
քի օնա էպէտլէր էպէտինձէ ի՛զզէթ
օլսուն · Ամին ։

Պրիսկէյէ վէ Ակիւղաս՝ վէ Ընեսի- 19
վորոսուն էվինէ սէլամ էյլէ ։ Ներաս- 20
սոս կորնթոսոս գալը , վէ Տրոփի-

մոսու Մելիտոսոս խասթա պրագտըմ ։
21 Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ ղայրէթ էյլէ ։
Սանա՝ Ներբուղոս վէ Պուդէս վէ Լինոս
վէ Կղօդիա վէ հէփ գարնտաշլար սէ-
22 լամ էտէրլէր ։ Րաբպ Յիսուս Քրիս-
տոս բուհունէ օլսուն · ի՛նայէթ սի-
րէնիղձէ օլսուն · Ամին ։

Եֆէսոս փէղէոսընըն էլճի Եպիսկոպոսու
նասպ օլան Տիմոթէոսա էփինձէ Մէթրիճ՝
Պօղոսուն էփինձէ փէճա՝ Ներոն կայսէրին
հոսպուրնա ըղփըղընդա՝ Րօմադան էս-
պըղըրը ։

ՊՕՂՈՍ
ՄԱՐԿԱՐԷՈՒԼԻՆ

ՏԻՏՈՍԱ ՄԷԿԲԻՊԻ

ԳԱՂ Ա

ՊՕՂՈՍ՝ Աղաչեմ զքեզ, Տիտոս, զի 1
ուսուցանես դուն առաքեալը (Աղաչեմ
սէնկլիտէրինին իմանըննա վէ տինտարլըգ
իւզրէ օլան կէրչէգլիյին պիլկիսինէ
կէօրէ, էպէտի հայաթըն իւմիտի ի- 2
չինն քի՝ եալանտան մուննէզզէհ օլան
Աստուած էղէլի զէմանլարատան պէրու վա՛տ
էյլէտի, վէ թա՛յին օլմուշ զէմանլար- 3
ատա՝ իսկայս էտիճիմիզ Աղաչեմ էմրի
իւզրէ պանա էմանէթ օլան վա՛ղըն
վասիհատսի իլէ՝ քէնտի սէօզիւնիւ պէ-
յան էյլէտի.) Աղեսէվի իման միւ- 4
ճիպինճէ խասս կվատ Ցիտոսա՝ փէ-
տէր Աղաչ Թարատիլինատան վէ Իսկայս
էտիճիմիզ Յատպ Ցիտուս Քրիստոսատան
ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:

Պու սէպէպտէն սէնի Կրիտատէ պը- 5
րագտըմ քի՝ էքսիք օլան շէյլէրի թէքը-

միլ էտէսին, վէ սանա ըսմարլասըղըմ
կիպի հէր շէհրտէ իհթիյարլար նասպ
6 էտէսին, էյէր պիր քիմսէ գուսուրսուզ՝
պիր գարընըն գօճասը իսէ, քի օնուն
միւմին էվլատլարը օլուպ՝ օնլար սէֆիհ
տէյիւ շիքէյէթ օլունմուշ եա իթա-
7 ա՛թսըզ օլմայալար: Զիրա եպիսկո-
պոսա կէրէք պիր քի՝ Աղաչն վէքիլ-
խարճը կիպի՝ գուսուրսուզ օլա. տէ-
յիւ իսօսպին՝ տէյիւ էօվքէնլի՝ տէյիւ
շարապա միւսթէէլա՝ տէյիւ վուրուճու՝
8 տէյիւ հարամքեար, իլլա միւսաֆիր
սէվիճի՝ էյիլիյի սէվիճի՝ ա՛գիլը թամ՝
սաղըգ՝ ա՛զիզ՝ քէնտինի զապթ էտիճի՝
9 թա՛լիմճէ կէօրէ օլան էմին սէօզէ թա՛-
պի օլա, թա քի սաղ թա՛լիմ իլէ էօ-
յիւթ վէրմէյէ հէմ զըտ սէօյլէյէնլէ-
րի տախի թէքքիւր էթմէյէ գաւիր օ-
10 լա: Զիրա իթաա՛թսըզ պօշ սէօյլէ-
յէն հէմ ա՛գիլ ալդատարճը էօգ քիմ-
սէլէր վար. պախուսուս սիւննէթճէն
11 օլանլար. Քի օնլարըն աղըզընը գաւրաթ-
մագ կէրէք, քի օնլար խասիլ՛ս քեար
սէպէպինտէն՝ ճայիզ օլմայան շէյլէրի
էօյրէտէրէք՝ պիւթիւն էվլեր ալթիւսթ
12 էտէրլեր: Օնլարտան պիրի՝ քէնտիլէ-
րին փէյղամպերի տէտի. Կրիտալի-
լէր տայիմա եալանճըլար՝ քէօթիւ ճա-
նավարլար՝ թէնպէլ պօշ պօղազ փէնճէլէր

ական : Որու չէհատէթ կէրէչէք ական ։ 13
պու սէպէպտէն օնլարը շիտուէթ լէ
ա՛զարլա , թա՛ք լիմանտա սաղ գալա-
լար , վէ Եհոուտի մասալտարընա՝ վէ 14
կէրէչէքլութտէն էուղ չէվիրէն սաէմ-
թէնապիտէրինէ տէպգամ էթմէյէլիր ։
Կէրէչի վրաք քիմսէյէրէ հէմ շէյլէր վրաք 15
տըր ։ ամմա մուրտարտարա վէ լիման-
ըզլուա՝ հուշ ական շէյ վրաք տէյիլ
տիր ։ էլլա օնլարըն կէրէկ ա՛զը հէ-
րէք ղամիրի մուրտարտանմըշ տըր ։ Ա- 16
լեահը պիլէրէկ սէյիւ էպտար էտէրէր ,
ամմա ա՛մէլլէր իլէ օնու ինչէտար էտէր-
լէր ։ չիւն ք՛ի ահղրուհ վէ իթաա՛թ-
ըզլար՝ վէ հէր էյի ա՛մէլէ եարատմազ
լար տըր ։

ՊԱՂՊ Բ

Սէն իսկ՝ սաղ Թա՛լիմէ եարըշան 1
շէյլէրէ սէյլէ ։ Վէ լիսէթիարտար ա- 2
յըտ՝ հէվլի ընդ՝ ա՛զը Թամ՝ իմանտա՝
մուհաթաղէթտէ՝ սաղտըա սաղ օ-
լար ։ Վէչտալէք լիսէթիար գարըտար՝ ան 3
զիզլէրէ եարըշըր գըյաֆէթտէ՝ տէյիլ
զամանզլար՝ տէյիլ ըզ՛ք շարտապա գուռ
օլմուշլար՝ էլլա էյի էօյլէտիմլէր օլ-
լար ։ Թա՛ք էլի հէնձ գարըտարա՝ գօձա- 4
լարընը սէվիմլի՝ հվատալարընը սէվիմլի՝

ա՛զը Թամ՝ փաք՝ հվէրինի հէօզէտ-
միլէր՝ լաթիֆլէք՝ քէնտի գօձալարընա
լիթաա՛թ էտիմլէր օլմասընը էօյրէ-
տէլէր ։ Թա՛ք էլի Ա՛լահընը սէօզլունէ
քիւֆր օլունմայա ։ Վէչտալէք հէնձ 6
լէյհալէրէ նասիհաթ վէր քի՝ Թամ ա-
զըլէք ։ հէր շէյէ տայիր քէն- 7
տինի էյի ա՛մէլլէրէ էօրնէք՝ Թա՛լիմ-
տէ Ֆէնատտանէն լէհթիրազ՝ էտէպ՝ զէմմ
օլունմամազ սաղ քէլամ խարտազ էյլէ ։
Թա՛ք զըտ տուրան՝ հապգըմըզտա սէօյ- 8
լէյէճէք պիր քէօթիւ շէյլի օլմասը-
զլար ։ Ղընատան ուԹանա ։ Գունլարա նասիհաթ 9
վէր քի՝ քէնտի էֆէնտիլէրինէ լիթաաթ
էտէլլէր , հէր շէյտէ խօշ կէօրունէլլէր ,
զըտ սէօյլէմէյէլլէր , խասին էլԹմէյէլլէր , 10
էլլա հէր շէյտէ էյի էմնիյէթ կէօսԹէրէ-
լէր ։ Թա՛ք հէր շէյտէ խէլաս էտիճիմիզ
Ա՛լահընը Թա՛լիմինէ զիյնէթ էտէլլէր ։
Զիրա Ա՛լահընը խէլաս կէԹիրէն ի՛նա- 11
յէԹի՝ հէմ ա՛զըմ Թամ՝ զահիր օլսուն ։
Վէ պիզի՝ Ֆաարէզլըզ վէ սիհնեատլի 12
արզուլարը լիթաա՛թ էտիպ՝ պու սիհնե-
եատա Թամ ա՛զլիկէ վէ սատադաթ հէմ
տինտարլըզ իւզրէ եաշամաղա Թէրդի-
լէյ հէմ էտէր ։ Վէ օլ միւսաարէզէ իւմմէտի՝ 13
հէմ ա՛զըմ Ա՛լահընը վէ խէլաս էտիճի-
միզ Յիսուս Քրիստոսընըն ճէհլի զուհ-
րինի պէգլէյէլիմ ։ Քի օ՝ քէնտինի պի- 14

զնա՛ իշխեն վէրսի, թա՛ քի պիղծ հէր պինամուսլուգտան խէլաս էտիա՛ քէնտինէ էյի ա՛մէլէրէ ղայրէթ էտէն խաս գավմ վաքէէյէ։ Պու շէյլէրի սէօյլէ, վէ նասիհաթ էյլէ, վէ էմրի թէքիա իլէ թէքտիր էյլէ. ավնի հիչ քիմսէ թահգիր էթմէսին։

ՊԱՊ Գ

1 (Ա)նարէն խաթրընա գէթիր քի՝ սալ թանաթլարա վէ հիւքիւմէթլէրէ իթա՛ 2 թէ էտէէր, միւթի՛ օլալար, հէր էյի ա՛մէլէ հազըր օլալար, հիչ քիմսէյէ քիւֆր էթմէյէէր, զավզամը օլմայալար, միւսլիմ օլալար, հէփ ա- 3 տէմլէրէ թէքմիլէն մահճուալուգ կէօնթէրէէր։ Ջ իրա պիր զէման պէզ տա- խի ա՛զըլըզ՝ իթաա՛թըզ՝ ալտանմըշ խոնք, վէ տիւրլիւ տիւրլիւ արզուլարա վէ զէվգէրէ գուշտուգ էտէր խոնք, քէօթիւլիւգտէ վէ հասէտտէ գէչինիր խոնք, մէքրուհ խոնք, վէ պիրի պի- րիմիզտէն իքրահ էտէր խոնք։ Ամմա 4 խէլաս էտիճիմիզ Ալլահըն էյլիյի վէ ինսան սէվճինճէյի զահիր օլտուղու զէ- 5 ման, պէզի՝ իշէտիյիմիզ տատագաթ- տա օլան ա՛մէլէր իլէ տէյին՝ իլլա քէն- տի մէրհաթլէթինէ գէօրէ խէլաս էյլէ-

տի, թէքրար տօղուշ հայդամասը վէ Ա՛զիզ Րուհ եէնիլէմէսի վասիթասի 6 իլէ, քի օնու խէլաս էտիճիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ իւղէրի- 7 միզէ զանիմիզէթ իլէ տէօքտիւ. Ըէօյլէ քի օնուն ի՛նսայէթի իլէ տատըգլանտը- ղըմըզտան սօնկրա՝ էպէտի հայաթ իւ- միտի միւճիպինճէ վարխըէր օլալըմ։ 8 Պու սէօզ էմին տիր. վէ խաթէրիմ քի՝ սէն պու շէյլէր խուսուսունտա թահգիգ էյլէյէսին, թա՛ քի Ա՛լլահա ինանան քիմսէլէր էյի ա՛մէլէրէ ճէհ- էթմէյէ մուգտայէտ օլալար. տատմէ- րէ էյի վէ Ֆայիտէլի շէյլէր պուն- 9 լար։ Ամմա սիմանէ միւսլահէսէէր- տէն վէ սիըսիլէէր տայմագտան վէ նի՛- զալարտան վէ նօռօս մա՛րազալարըն- տան կէլիլ տուր. զիրա օնլար Ֆայի- 10 տէսիզ վէ պաթըլ տըր։ Հէրեսիկոս տատմի՝ սիրինճի վէ նէքինճի նասի- հաթ- 11 տան սօնկրա թէրք էյլէ։ Ա՛ն պիլգի՛ պէզիլէ քիմսէ տատմըշ տըր, վէ կիւ- նահ իշլէր, ջիւն քի քէնտիլիյինտէն հիւքմ օլմուշ տուր։

12 Ա՛րտեմայը եա Տիւքիկոսու տանա- կէօնտէրտիյիմ զէման՝ Նիկոպօլիսէ եա- նըմա կէլմէյէ ա՛ճէլէ էթ. զիրա գըշը օրա- 13 տա կէչիլմէյէնիյէթ էթտիմ։ Նօռօս խո- ճասը Զէնասը վէ Ապողոսու ուղարկա-

իւէ եալա գօ , Թա քի օնլարըն հիչ պիր
էքսիք չէյի օլմայա : Հէմ պիզիմքիլէր 14
տահի լազըմ օլան հաճէթլէր իչիւն էյի
ա՛մէլլէրէ ճէհտ էթմէյէ էօյլէնահինլէր ,
Թա քի մէյվէսիզ օլմայալար : Պիլէմճէ 15
օլանլարըն հէվէսի տանա սէլամ էտէր-
լէր . պիզի իտանատա սէվինլէրին հէվէ-
սինէ սէլամ էյլէ : Ի՛նայէթ հէվէսինիզին
պիլէսինճէ օլսուն . Ամին :

Կերէթուէլէր փէլէհատըն իւէ էպիսկոպո-
սու նատուպ օլտանան Տիթոսա Ռէվիհատ՝ Ա՛ալէ-
տոնիէնըն՝ Նիկոպօլիս ըէհրինպէն էտպըտը :

ՊՕՂՈՍ
ԸՒՈՒՐԱՑՈՒՅՑՆ
ՓԻԼԻՄՈՆԱ ՄԷԿԹՈՒՊԻ

1 ՊՕՂՈՍ Քրիստոս Յիսուսեան
մահապատսիւ՝ եւ Տիմոթէոս գարնատչ
սէվկիւելիւմիզ եւ իշտաշըմըզ Փիլիմոնա ,
2 եւ սէվկիւելիւ Ապփիայա , եւ ճէնքատա-
շըմըզ Ա՛րքիպպոսա , եւ սէնէին էվինատէ
3 օլան քիլիսայա . Սիզէ Փէտէրիմիզ Ա՛ս-
ւահ Թարափընտան եւ Տատպ Յիսուս
Քրիստոստան ի՛նայէթ եւ սէլամէթ օ-
սուն :
4 Տայիմա տուա՛լարըմտա սէնի զինքր է-
5 տէրէք՝ Ա՛ւահըմա շիւքր էտէրիմ՝ սէ-
նէին Տատպ Յիսուսա եւ հէմ ա՛զիզլէրիդ
օլան մուհապպէթինի եւ իմանընը Ի-
6 շիթտիքճէ . Ընյուն քի իմանընըն իւ-
հատըզը պիզէ օլան հէր էյիլիին պիւ-
կիանտէ Քրիստոս Յիսուս իչիւն իշէր
7 օլա : Զ իրա սէնէին մուհապպէթինտէն
էօթիւրիւ չօք սէվինճիմիզ եւ թէսէլլի-
միզ վար . Չիւն քի սէնէին վասիթանլէ

ա՛զիղէրին պատըլարը բահաթ պուլ-
մուշ տուր՝ էյ պարնատաշ : Պուննուն ի- 8
չիւն Ճայիզ օլանը սանա էմր էթմէյէ
Քրիստոստա չօղ Ճէսարէթիմ վար իսէ
սէ , մուհտապէթէ պինաէն՝ պախու- 9
սուս ըէՃա էտէրիմ , պէն պէօյլէ պիր
քիմսէ՝ եա՛նի քի իմանէթար Փօղոս վէ
շիման Յիսուս Քրիստոսուն մահպուսու
կէպի իմ : Սանա պէնիմէվլատըմ՝ պէնու- 10
լերիմտէ թէվէնա էյլէսէյիմ Ոնեսիմոս
իչիւն ըէՃա էտէրիմ . Օր քի պիր զէ- 11
ման սանա՝ իչէ եարամազ իտի , ամմա
շիման կէրէք սանա կէրէք պանա՝ իչէ
եարար տըր , ծնու քի կէրի կէօնտէր-
սիմ : Իմտի սէն ծնու՝ եա՛նի պէնիմ 12
պատըլարըմը գապուլ էյլէ . Ծնու քի 13
պէն եանըմտա տըր գօմադ իսթէր իտիմ,
քի սեեստրանըն պէնտուլէրինտէ պանա
սէնին հէրինէ իսըզմէթ էտէ : Լաքին 14
սէնին ըէյին օլմատըգՃա՝ հիչ պիր շէյ
կթմէք իսթէմէսիմ . Թա քի էյլէյին՝
մէՃպուրիյէթտէն կիպի օլմայա , իլլա
իրատէթտէն օլա : Չ իրա գապիլ քի՝ 15
պիր ադ վադըթ էանըպոն պուննուն իչիւն
այրըլսըր , քի էպէտէն սէնին օլսուն , 16
արթըդ գուլ կիպի տէյին՝ իլլա գուլտան
իւսթիւն՝ մուհտապէթլու գարնատաշ կի-
պի , պախսուսուս պանա՝ վէ նէ գատար
տահա շիյատ սանա հէմ թէնտէ հէմ

17 Բատպատա : Իմտի էյէր պէնի իչէնտըն
ասյատսան , ծնու պէնիմ կիպի գապուլ
18 էյլէ : Վէ էյէր սանա պիր նահագլըգ
էթտի՝ եա պօրՃլու իսէ , ծնու պէնիմ
19 հիսապըմա սոյ : Պէն Փօղոս քէնտի է-
լիմ իլէ եազտըմ , էսա էտէՃէյիմ . սէ-
մէյիմ սանա քի՝ պանա հէմ քէնտինի
20 տախի պօրՃլու սուն : Պէլի՝ եա՛ գա-
րընսաշ՝ Բատպատա սէնտէն պու ըէյֆէ
մէսլսէր օլայըմ . պատըլարըմը Քրիս-
21 տոստա բահաթլանսըր : Սէնին իթսա՝
Թրնա ի՛թիմատա էթտիյիմտէն սանա
եազըմ . չիւն պիլիրիմ քի՝ տէտիյիմ-
սէն զիյատէ տահի էտէՃէքսին :
22 Հէմ տահի պանա պիր գօնագ տէ
հազըրլա . զիրա ումարըմ քի՝ տուա՛լա-
րընըզ պէրէքէթիյլէ՝ սիզէ պատըչըս-
23 նաՃատըմ : Ք րիստոս Յիսուստա մահ-
պուսուսաշըմ օլան եպաֆրաս սանա սէ-
24 լամ էտէր , հէմ իչտաշլարըմ Մարկոս՝
Արիստարքոս՝ Դեմաս՝ Ղուկաս փոխէ:
25 Բատպրմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նա-
յէթի լուսհունուզ իլէ օլսուն . Ամին :

Փիլիմոնա մէփիւ՝ Րօմաբան գրաւ Ոնե-
սիմոս վոսիլսուի իլէ էտըլըբ :

ՊՕՂՈՍ
ԸՍՈՒՐԵՒԱՑԻՆ
ԻՄՐԱՆԻԷԼԻ ՄԻՔԹԻՍՊԻ

ԳԱՂԱ Ա

ՅԱՒԱՆ զէմանի գաւառեան պատա- 1
լարա չօգ էէրլէրտէ վէ չօգ Թարզաա
փէյղամպէրլէր վասիԹասի իլէ սէօյ-
լէյիւ՝ պու սօնկ կիւնլէրտէ ալիզէ Օղ- 2
ուզ վասիԹասի իլէ սէյլէսի, քի օնու
ՅԷր ջէյէ վարնա Թա՛յին էյլէսի, քի
օնուն վասիԹասի իլէ ահրաէմը տաճի 3
եարաԹար. Քի օ՝ օնուն ՃԷլալինին
պիյասը վէ զաԹընըն սիքքէսի օլուպ՝
ՅԷր ջէյ գուարէԹինին ուէօղիւ իլէ
շապԹ էաէրէք՝ քէնաՀսինին վասիԹա-
սի իլէ կիւնահլարըմըզա քէֆֆարէԹ էԹ-
տիքտէն սօնկրա՝ ելուՃէլէրտէ ա՛զա- 4
մէԹին տալընտա օԹուրտու: Վէ մէ-
լէքլէրտէն օլ գաւառա ա՛լա օլտու, օն-
լարդան նէ գաւառ Ֆարգը Իսհակ վա-
րնա օլտու իսէ: Ջ՚իրա մէլէքլէրին 5

ՀաՃնկլընա պիր զէման տէտի. Սէն
Օղլումսուն, պէն սէնի պու կիւն տօ-
ղուրտում. վէ ԵՀինէ. Պէն օնուն փէ-
տէրի օլաՃաղըմ, վէ օ՝ պէնիմ Օղլում
6 օլաՃագ: Վէ ԵՀինէ՝ իլք տօղմուշուս
ահէնեայա իտհալ էԹտիյի զէման
տէր. Վէ օնա Ա՚լլահըն հէմի մէլէք-
7 լէրի սէՃմէ էԹահինլէր: Վէ մէլէքլէ-
րին հագգընա տէր. Քէնտի մէլէքլէ-
րինի րուհլարը՝ վէ իատէմլէրինի ամէՀ
8 ա՚լէվի էտէր. Ամմա Օղուզուն հագ-
գընա՝ Սէնին ԹահԹընըն եա՛ Ա՚լլահ՝ է-
պէտ իւլ էպէտ տուրը տիր. Սէնին
փատիշահլըղընըն ա՛սասը՝ տօղրուլուգ
9 ա՛սասը տըր. ՍատագաԹը սէվինի,
վէ պինամուսլուգատան իքրահ էԹահին,
պուննան իչին եա՛ Ա՚լլահ՝ սէնին Ա՚լ-
լահըն սէնի՝ սէնին չէրիքլէրինտէն զի-
յատէ սիւրուր եատը իլէ մէհտ էյլէտի
10 պէր: Հէմ պէր. Իսրաիլտատէն եա՛ Ղապպ՝
էէրի սէն Թէմէլլէտին, վէ կէօքլէր սէ-
11 նին էլլէրինին ամէլլէրի տիր. Ոնլար
հէլաք օլուրլար, լաքին սէն ատագը սրն.
վէ Ճիւմլէտի էավատ կիտի էսքիյէճէք-
12 լէր, վէ օնլարը լիպաս հիւսի տիւրէ-
Ճէքսին, վէ Թէպտիլ օլաՃագլար. ամ-
մա սէն հէման օ տուն, վէ ելլարըն
13 տիւքէնմէյէճէքլէր: Վէ մէլէքլէրին
հա՞Հնկլընա պիր զէման տէտի. Սաղ

հաՆԸմաա օԹուր , Թա սէՆին տիւշմէՆ-
լէրինի՝սէՆին այագլարընըն ալԹընա պա-
սամագ գոյանատէք : Օնլարըն Ձիւմլէսի՝ 14
խէլասէ վարիս օլաՃագ օլան քիմսէլէր
իչիւն իսըզմէԹէ կէօնաէրիւիլիր իսըզմէԹ
էսէն ըուհլար տէյիւլէ՞ըմի :

ՊԱՌՈ Բ

Պու սէպէպտէն պիզիմ կէրէք տիր 1
քի՝ իչիտիլմիշ օլան շէյլէրէ տահա զի-
յատէ տիգգաՀ էտէլիմ , օլմայա քի՝
գայալըմ : Ձ՚ինրա էյէր մէլէքլէր վա- 2
սիԹասի իլէ սէօյլէնէն սէօզ տապիԹ
օլտու իսէ , վէ հէր ի՛սեան վէ ինԹա-
ա՛ԹալըզԸգ հագ Ձէզա ալտը իսէ ,
պիզ ա՛զապտան նատըլ գաչաՃալըզ՝ 3
պու գատար սէօյլէնմէյէ պաշլանընըպ՝ իչի-
սէնլէրտէն պիզէ ԹասահիՀ օլտու . Ձիւն 4
քի Ալլահ տապի ա՛լամէԹլէր վէ հէք-
մէԹլէր վէ տիւրլիւ տիւրլիւ գուվվէԹ-
լի իշլէր վէ Ադիզ Ըուհ Թագտիմլէրի
վասիԹասի իլէ քէնաի իրտատէԹինէ կէօ-
րէ շէհատէԹ էյլէտի :

Ձ՚ինրա՝ օլ հագգընա սէօյլէտիյիմիզ 5
կէլէՃէք տիւնեայը մէլէքլէրէ Թապի՝
էմմէտի : Ամմա պիր եէրտէ պիրի շէ- 6

հատէԹ էտիպ տէտի . Ատէմ Նէ՞ տիր ,
քի օնու զիքր էտէրսին , եահօտ ատէմ
7 *օլղու՝ քի օնու զիյարէԹ էտէրսին . Օ-*
նու մէլէքլէրտէն պիր ազ էանա գըլ-
տըն , օնու Ձէլալ ու ի՛զզէԹ իլէ Թամ-
լասըն , վէ օնու սէնին էլլէրինին ա՛-
8 *մէլլէրի իւզէրինէ Նասպ էԹտին . հէր*
շէյի օնուն այագլարը ալԹընա Թապի՛
էյլէտին . զիրա հէր շէյի օնա Թապի՛
էԹմէյիլէ , օնա Թապի՛ օլմամըշ հիչ
պիր շէյ գօմտուը . ամմա չիմտի տահա
հէր շէյի օնա Թապի՛ օլմուշ կէօրմէ-
9 *յօրուշ . Լաքին մէլէքլէրտէն պիրտազ*
էանա օլան Յիտուտու՝ էօլիւմիւն էլէմի
իչիւն Ձէլալ ու ի՛զզէԹ իլէ Թամձան-
մըշ կէօրիւյօրուշ , չիւն քի Ալլահըն
ի՛նայէԹի իլէ՝ հէփիտի իչիւն էօլիւմ-
10 *տաԹը : Ձ՚իրա օնա՝ էօ՛նի հէր շէյ*
օնուն իչիւն վէ հէր շէյ օնուն վասի-
Թասի իլէ օլանա կէրէք իտի քի՝ չօգ
օղուշլար ի՛զզէԹէ կէԹիրէնի՝ էօ՛նի օն-
լարըն խէլասընըն սէրվէրինի էլէմլէր-
վասիԹասի իլէ Թէքմիլէտէ :

11 Ձ՚իրա կէրէք ա՛զիզլէյէն կէրէք
ա՛զիզլէնմէնլէր՝ հէփիտի պիրիսինտէն
տիր . պու սէպէպտէն օնլարը գարըն-
տաշլար չաղըրմագտան էօԹիւրու ու-
12 *Թանմազ , Չիւն քի տէր . Սէնին ի-*
մինի գարնտաշլարըմա իտագէր էտէձէ-

յիմ, քէլիսանըն օրթասընտա սանա
թէապիհ էտէճէյիմ : Վէ եինէ . պէն 13
ծնա ի'թիմատ էտէճէյիմ . վէ եինէ .
Իշթէ պէն՝ վէ Ալլահըն պանա վէրտիյի
չօճուգլար : Իմամ չիւն քի չօճուգլար 14
թէննաէն վէ գանատան հիւսէյտար օլտու-
լար , քէնտիսի տաիսի քէզալնէք հէման
պու շէհիրտէն հիւսէյտար օլտու , թա
քի էօլիւմիւն վաստթատ իլէ՝ էօլիւ-
միւն հիւքիւմէթինէ մաղնէք օլանը՝ եա՝
նի շէյթանը իտաթաղ էտէ . վէ ծնէլարըն 15
հէվիսինի գուրթարա քի՝ պիւթիւն է'օ-
միւրլէրինտէ էօլիւմ գօրգուսունտան
գուլտուգ ալթընտա իտիլէր : Զիրա 16
կէլճէն մէլէքլէրէ տէսթէկիւր օլմազ , լա-
քին Աբրահամ զիւրրիյէթինէ տէսթէ-
կիւր օլտու : Իմամ նգէթիզա իտի քի՝ օ- 17
նա հէր շէյտէ գարընտաշլարա պէնկզէր
օլա . շէյխէ քի Ալլահա միւթա'լիւգ
օլան շէյլէրտէ մէրհամէթլի վէ էմին
պաշ քեահին օլա , քի գաւմըն կիւնահ-
լարընա քէֆարէթ էյլէյէ : Զիրա 18
քէնտիսի թէէճրիւպէյէ տիւշտար օլտուգ է-
լեմ շէքիլիւ իտիյի անպէպտէն՝ թէէճրիւպէ
շէքէնլէրէ եարտըմ էթմէյէ գաաիր տիր։

ՊԱՂՊ Գ

Պու անպէպտէն եա՛ ա'զիզ գարըն- 1

տաշլար՝ անմավի տա'վէթին իլէհագլարը՝
իգրարըմըզըն աուազքեալը վէ պաշ քեա-
2 հինի Քրիստոս Յիսուսա պագըն . Քի
օ՝ ծնու նատպ էտէնէ էմին իտի , Մով
սէս տաիսի ծնուն պիւթիւն էվինատէ օ-
3 տուղու կիտի : Ջ իրա պու՝ Մովսէստէն
օ գաատար զի յատէ ի'զզէթէ լայըգ օլտու ,
նէ գաատար քի էվի պինա էտէնին՝ էվտէն
4 զի յատէ ի'զզէթի վար իտէ : Ջ իրա հէր
էվ պիր քիմսէտէն պինա օլունուր . ամ-
5 մա հէր շէյի եափան՝ Ալլահ տըր : Վէ
Մովսէս՝ կէրչէն ծնուն պիւթիւն էվինատէ
իրզմէթքեար կիտի էմին իտի՝ սէյլէնէ-
6 ճէք շէյլէրին շէհատէթի իչիւն . Ամմա
Քրիստոս՝ էվի իւզէրինտէ Օղուլ կիտի
տիր , քի ծնուն էվի պիզիզ , էյէր սեր-
պէսթլիյի վէ իւմիտին իֆթիխարընը
սոնատէք գավի թուտթարտագ :
7 Օնուն իչիւն Ա'զիզ Րուհուն սէյլէ-
տիյի իւզրէ՝ պու կիւն՝ էյէր ծնուն սէ-
8 սինի իչտիրսէնիզ , չէօլտէ թէէճրիւպէ
կիւնիւնտէ օլան աճրթմագտաքի կիտի՝
9 իւիւրէքլէրինիզի գաթըլաթման . Քի
օրատա պաբպալարընըզ պէնի թէէճրիւպէ
էթտիլէր . պէնի սընատըլտար , վէ գըրգ
10 էրլա՛ժէլէրիմի կէօրտիւլէր : Օնուն ի-
չիւն օ սիլսիլէտէն թէթտիրնտիմ, վէ տէ-
տիմ . Տայիմա եիւրէքլէրինտէ պուտա-
նըլտար , հէմ ծնըտար եօլտաշըմը պիլմէ-

տիլէր . Ըէօյլէ քի զազապլըմաս եէմին 11
էթտիմ քի՝ Րահաթլըղըմա կէրմէյէճէք-
լէր :

Պադըն եա՛ գարնտաշլար՝ օլմայա քի 12
սիզտէն պէրինտէ լմանըզըզըդըն եարա-
մազ եիւրէյի օլա , քի տիրի Ալլահտան
մուրթատ օլա . Էլա՝ Պու կիւն տէնիլ- 13
սէքճէ՝ հէր կիւն պէրի պէրինիզէ նատի-
հաթ էտին . Թա քի սիզտէն՝ կիւնահըն
ալտատըդը իլէ քիմսէ գաթըլմանմայա :
Ձիրա՝ էյէր իլէք Յ՛էթիմատը սօնտատէք 14
գավի ԹուԹատըսատ , Քրիստոսսուն իլ-
հապլարը օլմուշտուզ , նիձէ քի տէնիլիր .
Պու կիւն՝ էյէր օնուն աէսինի իշիտիր- 15
տէնիլ , եիւրէքլէրինիզի՝ ամըթմագտա-
քի կիպի գաթըլաթման : Ձիրա քիմ- 16
լէր եոէ էն իշիթտիքլէրինտէ ամըթտը-
լար . հէման Մովսէսին վասիթասի
իլէ Մըսըրտան հէվի ջըգանլար տէյի՛Լ
մի : Էեմ գըրդ ուլ քիմլէրտէ՞ն Յիսէ- 17
սինատ . կիւնահ էտէնլէրտէն տէյի՛Լ
մի , քի օնլարըն քէմիքլէրի չէօլտէ տիւշ-
տիւ : Վէ օնուն Րահաթլըղընա կիւրմէ- 18
մէյէ քիմլէրէ՞ եէմին էթտի , Յիսա՛Թ
էթմէյէնլէրէ տէյի՛Լ մի : Իմտի կէօ- 19
րիյօրուշ քի՝ իմանըզըզըդ սէպէպին-
տէն կիւրմէյէ գատըր օլմատըլար :

ՊԱՊ Դ

1 Իմտի գօրգալըմ , օլմայա քի օնուն
Րահաթլըղընա կիւրմէյէ պադի գալմըշ
վա՛տ վար Լքէն՝ սիզտէն պէրի մահրում
2 գալմըշ պուլունա : Ձիրա պիզէ տախի
օնլար միսիլտու միւժտէ օլտունտու . Լա-
քին իշիթտիքլէրի սէօզ՝ իշիտէնլէրտէ
իման իլէ պէրապէր օլմատըղընտան՝ օն-
3 լարա Ֆայտատէ էթմէտի : Ձիրա պիզ Ի-
նանանլար՝ Րահաթլըղա կիւրէրիզ , սէօյ-
լէտիյի կիպի . Էէօյլէ քի զազապլըմտա
եէմին էթտիմ քի՝ Րահաթլըղըմա կիւրմէ-
յէճէքլէր , էյէրչի ա՛մէլլէր տիւնեանըն
գուրուլմասընտան պէրու Թէքմիլ օլ-
4 մուշլար իսէ տէ : Ձիրա պիր մահալտէ
եէտինճի կիւնիւն հագգընա պէօյլէ սէօյ-
լէտի . Վէ եէտինճի կիւնտէ Ալլահ քէն-
տինին հէվի ա՛մէլլէրինտէն Րահաթլան-
5 ար . Վէ եինէ պուտնտա տէր . Րահաթ-
6 լըղմա կիւրմէյէճէքլէր : Իմտի՝ չիւն քի
պա՛զըլարը օնա կիւրմէյէ պադի գալըր , վէ
օնլարա քի մուգատտէմա միւժտէ օլտուն-
տու , իման Թարըզըդ սէպէտինտէն կիւրմէ-
7 տիլէր . Թէքրար պիր կիւն Թա՛յին էտէր .
Պու կիւն Նադիրէ էլէ , չիւն քի պու գա-
տար վագըթտան սօնկրա Դաւիթտէ
տէր , նիձէ սէօյլէնմիշ տիր . Պու կիւն՝

էյէր օնուն սէսլինի իշխատրսէնիզ, էիւ-
րէքլէրինիզի գաթըլաթման: Զիրա՝ 8
էյէր օնլարը Յէսու րահաթլըղա էր-
սէրսէ իսի, պուննան սօնկրա օլաճագ
պէր ղայրի կիւն իշիւն սէօյլէմէզ իսի:
Իմդի օղմուշ օլսուն քի՝ Ալլահըն գաւմը 9
իշիւն պիր ա՛զիզ րահաթլըգ պագի գա-
լըր: Զիրա օնուն րահաթլըղընա կի- 10
րէն՝ օ տախի քէնտի ա՛մէլէրինտէն րա-
հաթլանուր, Ալլահ քէնտինինքիլէրտէն
րահաթլանըլըր կիւլ: Իմդի Ջէհաննէմէ 11
քի՝ օ րահաթլըղա կիրէճիմ: Թա քի հէյման
օ իննա՛թաըլըղընէն էմնայիլ իւզիւ քիմ-
սէ տիւշմէյէ: Զիրա Ալլահըն սէօզիւ 13
տիրի վէ իշէք՝ վէ հէր իկի ալըզըր գը-
լըճտան քէսէճէն տիր, վէ ճանըն հէմ
րուհուն հէմ ջինապէլարըն վէ իւլյին
թապիմինէտուէք թէսիր էտիճի՝ վէ ևիւ-
րէք միւլահազալաթըներն վէ նիյէթլէրի-
նին թէֆթիշ էտիճէճի տիր: Վէ օնուն 13
էօնիւնտէ կէօրիւնմէզ մահլուգ եօգ
սուր, իւրա հէր շէյ օնուն կէօզլէրի էօ-
նիւնտէ չըփլագ վէ ացըլմըշ սըր, էի
պիզ ինա հիսապ վէրէճէյիզ:

Իմդի պիզ՝ պէօյուք պաշ քեսահինէ՝ 14
կէօքլէրէ կէչմիշ Ալլահըն Օղլու Ջիսու-
սա մալիք էքէն, իդըսարը գալի Թուլթա-
կամ: Զիրա զայի՛ֆլիքէրինիզէ հէմ 15
սէրսա օղմազա գաւսիր օղմայան պաշ

քեսահինիզիզ եօգ տուր. իւրա հէր շէյ-
սէ պիզիմ կիւճ թէճրիւպէ չէքտի՝ փա-
գաթ կիւնահսըզ: Իմդի ինայէթին 16
թահթընա սէրպէսթլիք իլէ եապըշը-
կամ, թա քի մէրհամէթ ալալըմ, վէ
վազթա միւնասիպ եարտըմ իշիւն՝ ինա.
յէթ պուլալըմ:

ՊԱՊ Ե

Զիրա սահմէրսէնէն սօնրան հէր 1
պաշ քեսահինն՝ սահմէրսէնէն էօթիւրիւ
Ալլահա միւթա՛լիւք շէյլէրէ թա՛յին օ-
լունուր, թա քի կիւճահլար իշիւն հէ-
սիյէլէր հէմ սահի գուրպանլար սու- 2
նա. Վէ ճահիլլէրի հէմ ալսահմըշլա-
րը աճլմազա գաւսիր օղա. իւնի քի քէն- 3
տի սահի ղայի՛ֆլիք իշինտէ սիր: Վէ
պուննան իշիւն օնա ֆարզ սըր քի՝ նիճէ
գաւմ իշիւն՝ պէօյլէճէ քէնտի իշիւն
սահի կիւնահ գուրպանը սունա: Վէ 4
պու ի՛զզէթի քիմսէ քէնտի քէնտինէ ալ-
մազ, լաքին Ալլահսան սա՛վէթ օղու-
նան ալըր, նիճէ Ահարոն սահի: Պուն- 5
ճիլէյին Քրիստոս սահի՝ պաշ քեսահին
օղմազ իշիւն քէնտինի ի՛զզէթլէմէտի.
իւրա օնու՝ Օղլումսուն, պէն սէնի պու
կիւն թէվլիտ էյլէտիմ օնա սէյէն ի՛չ-
էքիւթ: Նիճէ քի՝ պիր զայրի եէրտէ 6

տախի աէր • Սէն՝ Մելքիսեդեկ թէր-
թիալինձէ՝ էպէտէն քեահին սին : Քի 7
պու՝ թէննտէ օլտուղու զէմանտէ՝ ծնու
էօլիւմտէն խէլաս էթմէյէ գատիր օլա-
նա ա՛զիմ ֆէրեատ վէ կէօզ եաշլարը ի-
լէ նէյազլար վէ ըէճալար տուննուգ՝
գօրգտուղու շէյտէն ա՛զատ օլմազլա, 8
էյէրչի Օղուլ իտի իսէ աէ՝ չէքտիյի 9
շէյլէրտէն իթաա՛թը էօյրէնտի • Վէ
քէմալի յէթէ էրմէտի իլէ՝ օնա իթաա՛թ
էտէնլէրին ձիւմլէսինէ էպէտի խէլաս
սէպէպի օլտու • Վէ Ալլահտան՝ Մել- 10
քիսեդեկ թէրթիպինձէ պաշ քեահին
անկլտը • Քի ծնուն հագգընա սէօյլէ- 11
նէձէք չօգ՝ վէ թա՛րիֆի կիւճ սէօզիւ-
միւզ վար • չիւն քի տինկլէմէքտէ կէվ
շէք օլտուննուզ : Զիրա վազըթ սէպէ- 12
պինտէն սիզ խօճալար օլմազլա պօրձլու-
լար իքէն, միւհթաճընըզ քի՝ պիր քիմ
սէ սիզէ Ալլահըն սէօզլէրինին իլք
հարֆլարը հանկըտը օլտուղունու էյ-
րէթմին • վէ տէյիլ սապիթ թաա՛մա՝
իլա սիւռէ միւհթաճ օլան քիմսէլէր օլ-
տուննուզ : Զիրա հէր սիւռա իլէ պէտլէ 13
նէն քիմսէնին՝ սատադաթ սէօզիւնտէ
թէճրիւպէսի եօզ տուր • չիւն քի մա՛-
սում տուր : Ամմա սապիթ թաա՛մ՝ 14
թէքմիլ սաէմլէրէ մախսուս տուր, քի
օնլարըն հասսէլէրի՝ ալըշմադ սէպէպին-

աէն էյինին վէ քէօթիւնիւն ֆարգընա
վարմազա իտման օլտունմուշտար տըր :

ՊԱՊ Զ

1 ( )նուն իչիւն Քրիստոսուն իսթի-
տասընըն սէօզիւնիւ պրաղըպ՝ թէքմիլ-
լիյէ եիւրիյէլիմ • վէ թէքրար՝ էօլիւ-
ա՛մէլէրտէն թէվպէնին վէ Ալլահա ի-
2 մանըն՝ վաֆթիզլէր թաալլիմինին վէ հլէր
գօմասընըն վէ էօլիւլէր գըյամէթինին՝
վէ էպէտի չէրաա՛թըն թէմէլինի գուր-
3 մայալըմ : Վէ Ալլահ իզին վէրիրսէ,
4 պուննու էտէձէյիզ : Զիրա միւմքինսիզ
տիր քի՝ պիր քէրէ ըշըղլա նայիլ օլան-
լար՝ վէ սեմավի պահչիչին տաթընը ա-
լանլար՝ վէ Ա՛զիզ Չուհ իչհագլարը օ-
5 լանլար՝ վէ Ալլահըն էյի սէօզիւնիւ վէ
կէլէձէք ա՛սիրին գուվվէթլէրինի տա-
6 թանլար՝ տիւշտիւքլէրի թագտիրտէ,
եինէ թէվպէյէ եէնիլէնէմէյէր • չիւն քի
քէնտիլէրինէ Ալլահըն Օղուննու թէք-
7 րար խաչլայըղ ըիւռավայ էտէրլէր : Զի-
րա էէր՝ չօգ տէֆա՛ իւզէրինէ կէլէն
եաղմուրու իչիւն՝ օնուն իւզէրինէ չինֆի
սիւրէն քիմսէլէր իչիւն եարար օթ հա-
սըլ էտէրսէ, Ալլահտան պէրէքէթէ
8 նայիլ օլուր • Ամմա սիքէն վէ խաչապ-
լար պիլթիրիրսէ, ըմտատ օլտունմուշ վէ

պէտուա՛յա ևապէն տըր , վէ օնուն էն-
ձամը ևանմագ իչլուն տիւր : Լաքին ևա՛ 9
ուէվկիւլիւլէր՝ էյէրչի պէօյլէ սէօյլէր ի-
սէք տէ , սիզին հադգընըզա տահա էյի
վէ խէլասէ միւթա՛լուգ շէյլէր վար ի-
թիմսա էտէրիզ : Զիրա Ալլահ նա- 10
հագ տէյլիլ տիր քի՝ ա՛զիզլէրէ էթտի-
յինիլ վէ էթմէքտէ օլտուղլաճուղ խըզ-
մէթտէ ուլզին ա՛մէլինիզի վէ օնուն ա-
տընա կէօռթէրտիյինիզ մուհապպէթի
ռանուատա :

Ամմա ուրզու էտէրիզ քի՝ սիզին հէր 11
պիրինիզ իւմիտին Թահդիդլի խուռու-
ռունա Թա ռանատէք հէման պու ճէն-
ա կէօռթէրէ . Շէյլէ քի Թէնպէհ օ- 12
մոյտաընըզ , իլլա իման վէ ռապր վա-
սիթտաի իլէ վա՛ռլէրէ վարխա օլռանլարա
պէնիզէր օլռաընըզ : Զիրա Ռ Ալլահ Ը- 13
բրահամա վա՛ռ էթտիյինռէ՝ եէմին է-
ռէճէք հիչ տահա պիր պէյիւխիւ օլմա-
ռընընռան՝ քէնտիսի իլէ եէմին էտիպ
ռէտի . Էլպէթթէ սէնի հէր վէճհ իլէ 14
պէրէքէթլէյէճէհիմ , վէ սէնի հէր
վէճհ իլէ ջօղալտաճաղընըմ : Վէ պէօյլէ- 15
ճէ ռապր էթմէյիլէ , պու վա՛ռա նա-
յիլ օլռուռ : Զիրա ռուհմէթի՝ քէնտի- 16
լէրինէն պէօյուք իլէ եէմին էտէրլէր , վէ
իռտաթ էչլուն՝ հէմին ընըսընըն հէփ նի-
ղա՛պընըն էնձիաղը ռըզ : Պուռնատան էօ- 17

թիւրիւ Ալլահ՝ վա՛տին վարիսլէրինէ
քէնտի Թէռապէրինինի Թէպտիլ օլռանմագ
իտէյինէ տահա պիյասէ կէօռԹէրմէք
իսթէմէյիլէ , եէմինի օրԹայա կէԹիր- 18
տի . Շէյլէ քի Թէպտիլ օլռանմագ էբէ
շէյինի վաստիԹասի իլէ՝ քի Ալլահա ծն-
լարտա եաղան սէօյլէմէք միւմքինմիզ
տիր՝ գավլի Թէսէ՛ւիյէ մալընք օլալըմ ,
սիզ քի էօնիւմիւզտէ օլան իւմիտի ԹուԹ- 19
մագ իչլուն սըղընըրըզ . Քի օնուռ Ճանըն
էմին վէ գավլի լէնկէրի մէգամընատա
ԹուռԹալըզ , քի փէրտէնին իչ Թարա-
ֆընա կէրէր . Օրայա քի Յիսուս՝ Մէլ- 20
քիսեդեկ ԹէրԹիպինճէ էպէտէն պաշ
քեահին օլմաղընա՝ սիզիմ իչէուն գուռա-
ղուզ կիրսին :

ՊԱՂՈ Է

1 Ո՞վտա պու Մէլքիսեդեկ՝ Սալիմ
փատիշահը՝ Ալլահ Թաու՛ալանըն քեահի-
նի՝ քի Ըբրահամը փատիշահլարըն գըր-
ղընընտան տէօնէրքէն գարշըլատը , վէ
2 օնա խայր սուա՝ էյլէտի , քի Ըբրահամ
օնա հէփխինտէն օնտաղըզ տաղխ հիսսէ
վէրտի , քի էվվէլա Սաատագաթ փատի-
շահը՝ վէ սոնկա Սալէմ փատիշահը տա-
խի՝ եա՛նի Սելամէթ փատիշահը Թէֆ-
3 սիր օլուռուր , պապասըզ՝ անասըզ՝ սիլ-

սիլէսիզ՝ վէ կիւնլէրինին խալիֆասը
եօք՝ հէմ է՛օմրիւնիւն սօնու եօք, իլլա
Ա լլահըն Օլլուննա մէնէնա օլուպ՝ միւ-
տավէմէթ իլէ պաշ քեահին գալըր։
Վէ պարըն պու նէ գաւար պէօյիւք
իսի քի՝ օնա պաշ պապա Ա բրահամ
եաղմասան օնտաղըպ տախի վէրսի. վէ
Ղնի օլուպլարընսան օլուպ քեահինլիյի
ալանլարըն՝ գավմանան եա՛նի քէնտի գա-
ըընսաշլարընսան նօմօն միւճիպինճէ
օնտաղըպ ալմադըս թէնապիհլէրի վար, է-
յէրսէ Ա բրահամըն պէլինսաէն չըգմըշ-
լար իսէ սէ։ Ամմա սիլսիլէսի չօղ օն-
լարսան օլմայան՝ Ա բրահամսան օնտա-
ղըպ պապ, վէ վա՛ղէրէ մալիք օլմա
իսայը տուա՝ էյլէտի։ Լաքին պիլա խի-
թիլաֆ՝ իսայը տուա՛յը պէօյիւք քիւչիւ-
յէ օղուլ։

Վէ կէրչի պուրատա էօլիւմլիւ ատէմ-
լէր օնտաղըպլար ալըրմըշ. ամմա օրա-
սա՝ եաշար տէյիւ չէհսատէթ օլունան
ա՛ղըր։ Վէ տէնիլէ պիլսիր քի Ա բրահամ
վասիհասի իլէ՝ օնտաղըպ ալան Ղնի
տախի օնտաղըպ վէրսի. Ջիրա Մէլքի-
սեդէկ օնու գարշըլասարըղը զէմանն՝ օ տա-
հա պապաներն պէլինսէ իսի։

Իմամի էյէր Ղնիլի քեահինլիյին վա-
սիհասի իլէ թէքմիլսիւք օլսա իսի՝ չիւն
խալղա պունուն իւզէրինէ նօմօն պապ-

լանար՝ արդեօք նէ՞ հաճէթ իսի քի
Մէլքիսեդէկ թէրթիպինճէ ախէր քեա-
հին զուհր էտէ, վէ Ահարոն թէրթի-
պինճէ աէնիլմէյէ։ Ջիրա քեահինլիք
թէպտիլ օլունսուղու թաղտիրտէ, պիլ
իղթիզա նօմօս թէպտիլիյի տախի օ-
լուր։ Ջիրա պու նէսանէլէր չօղ հաղ-
գընա տէնիլտիյի քիմսէ՝ պիր զայըրի
սլալհասան օլսուս, քի օնսան հիչ քիմ-
սէ մէզպահա միւլազիմէթ էթմէսէ։
Չիւն ա՛յան աչիքեար տըր քի՝ Ռապպը-
մըզ Յուդասան զուհր էթտի, քի Մոլ
սէս օ սլպէթ իչինսէ քեահինլիք հաղգընա
հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտի։ Վէ տահա
զիյատէ աչիքեար տըր, չիւն քի Մէլ-
քիսեդէկին պէնկէյիրինէ կէօրէ պիր
զայըրի քեահին գալդըր, քի օ՝ Ճիհանի
թէնապիհ նօմօսունա կէօրէ տէյիլ՝ իլլա
պաղի գալան հայաթըն գուվվէթինէ
կէօրէ օլուս։ Ջիրա չէհսատէթ էտէր
քի՝ Սէն Մէլքիսեդէկ թէրթիպինճէ է-
պէտէն քեահին սին։ Ջիրա իլէրսի
թէնապիհին իսպաթ օլունմասը՝ օնուն
զայի՛ֆլիյի վէ ֆայիտասընզիյինսէն
էօթիւրու օլսուս. Չիւն քի նօմօս հիչ
պիր շէյ թէքմիլ էթմէտի. լաքին օնուն
իւզէրինէ պիր տահա էյի իւմիտ կէլսէ,
քի օնուն վասիհասի իլէ Ա լլահա եաղ-
լաշըրըզ։

Վէ պահուտուս քի Յէսու՝ եէմին օլ 20
մագըլըզըն օլմասը. Ձիւն քի օնլար՝ կէրչի 21
եէմին օլմագըլըզըն քեահին օլտուլար.
ամմա պու՝ եէմին իլէ օլսու օնա ա՛յ-
լէյէնին վասիթասի իլէ՝ քի տէսի.
Րապպ եէմին էթսի վէ փիշման օլմայա-
ճագ, Սէն Մելքիսեդեկ Թէրթիպին
ձէ էպէտէն քեահին սին. Յիսուս պու 22
գաստարձէ սահա էյի ա՛հալըն քէֆիլի
օլսու:

Վէ կէրչի օնլարա՝ էօլիւմ սէպէ- 23
պինաէն պագի գալմասը մէմո՛ու օլսու-
ղունան՝ չօգ քեահին օլմագաճ սըր-
լար: Ամմա պու՝ էպէտէն պագի գալ- 24
մըղը սէպէպտէն՝ ահէրինէ կէչմէղ
քեահինլիյէ մալիք սիր: Պու սէպէպ- 25
սէն տահի Ալլահա օնուն վասիթասի
իլէ եաղլաշանլարը Թէքմիլէն գուրթար-
մաղա գատիր սիր. չիւն քի օնլար իչլուն
չէֆաա՛Թ էթմէյէ տայիմա եաշար:

Ձիրա պիզէ պէօյլէ պաչ քեահին 26
եաղըշըր իտի, քի ա՛ղիզ՝ քէմ՛լէ պիլ
մէզ՝ լէքէսիզ՝ կիւնահքեարլարտան այ
րըլմըչ՝ վէ կէօքլէրտէն եիւքսէք օլա.
Փլի օնուն՝ օլ պաչ քեահինլէր կիւնի էվ 27
վէլա քէնտիսինին՝ ոնտէն սօնկրա գավ
մըն կիւնահլարը իչլուն հէր կիւն գուր-
պանլար սունմաղա իհթիաճը եօգ սուր.
զիրա քէնտինի սունմաղըլա, պունու

28 պիր քէրրէ էյլէտի: Ձիւն նօսօ՝ ա-
տէմլէրի պաչ քեահինլէր Թա՛յին էտէր,
քի օնլարըն զայի՛ֆլի վար. ամմա նօ-
ստան սօնկրա օլան եէմինին քէլամը՝
էպէտէն Թէքմիլ օլունմուչ Օղուլտու Ի՛-
յին էտէր:

ԳԼՈՒԽ Ը

1 Վէ սէօյլէնէն չէյլէրին խիւլասա-
սը պու տուր քի՝ պիզիմ պէօյլէ պաչ
քեահինիմիզ վար, քի օ՝ կէօքլէրտէ
ա՛զամէթ Թախթընըն սաղ եանընտա
2 օԹուրտու քի՝ Մ՛ադտէսէնին վէ օլ սա-
հիհ չատըրըն խըզմէթճիսի օլա, քի օ-
նու տէյիլ ատէմ իլա Րապպ գուր-
3 տու: Ձիրա հէր պաչ քեահին՝ հէ-
միչէլէր հէմ տէ գուրպանլար սունմաղ
իչլուն Թա՛յին օլունուր. պու էճհլտէն
պունա տահի իդթիզա սըր քի՝ սու-
4 նաճագ պիր չէյի օլա: Ձիրա է՛յէր
հէր իւզէրինտէ օլսա իտի, քեահին տէ
օլմազ իտի, զիրա նօսօ միւճհլինճէ
հէմիչէլէրի սունան քեահինլէր վար.
5 քի օնլար կէօքտէքի չէյլէրին նուամու-
նէսինէ վէ քէօլկէսինէ կէօրէ խըզմէթ
էտէրլէր, նիճէ քի Մովսէս՝ չատըրը
հափտաճագ էքէն իչհաա օլունտու խե.
զիրա՝ Պագ հէվհսինի տանա տաղտա

հէօսէթէրիլէն նուամուն էյէ հէօրէ էյլէ-
յէսին տէր : Ամմա չիմալի պու գաւսար 6
ա՛լա խըզմէթէ նայիլ օլսուս, նէ գա-
ւսար քի տահա էյի ա՛հալն մի յանձըսը
իսէ, քի տահա էյի վա՛տլէր իւզէրինէ
պաղլանսըն :

Չիրա էյէր օլ էվվէլքինի գուսուբ. 7
սուզ օլսայըսը, էքինճիսի իչիւն մահալ
արանամազ ըսը : Չիւն քի ծնլարսան 8
շէքվա էտէրէք տէր . իչէթ կիւնլէր
կէլիր՝ տէյօր Բատպ՝ քի Իսրայէլ է-
վի իլէ վէ Յուդա էվի իլէ պիր էէնի
ա՛հա սապիթ էտէճէյիմ . պաղալարը- 9
նա՝ ծնլարը Մըսըր ալ յարընսան չը-
գարայըմ սէյիւ էլլէրինսէն եափըշ-
ըլըմ կիւնսէ էթմէյիմ ա՛հա կիսի
տէյիլ . չիւն քի ծնլար ա՛հալսուս գա-
մաըլսար, պէն սահի ծնլարը թէրք
էթմէմ՝ տէյօր Բատպ : Չիրա օ կիւն- 10
լէրսէն սօնկրա՝ Իսրայէլ էվինէ էտէ-
ճէյիմ ա՛հա պու տուր՝ տէյօր Բատպ .
նօմօսլարըմը ծնլարըն փինքինէ գօյա-
ճաղըմ, վէ ծնլարը՝ էիւրէքլէրի իւզէ-
րինէ եաղաճաղըմ, վէ պէն ծնլարըն Ա-
լանը օլաճաղըմ, վէ ծնլար պէնիմ գավ-
մըմ օլաճագլար : Վէ ծնլար՝ հէր պի- 11
րի քէնսի հէմճէհրիսինէ՝ վէ հէր քէս
քէնսի գարնսուսընա՝ Բատպը պիլ սէ-
յէրէք Թա՛լիմ էթմէյճէքլէր . զիրա

ծնլարըն քիւչիւյիւնսէն Թա ծնլարըն
պէօյիւյիւնէտէք՝ հէփիսի պէնի պիլէ-
12 ճէքլէր : Չիրա ծնլարըն նահաթլըթլա-
րընա մալֆիրէթ էտիճի օլաճաղըմ,
վէ ծնլարըն կիւնահլարընը հէմ ծնլարըն
պինամասլուգլարընը արԹըգ խաԹրըմա
կէԹիրմէյէճէյիմ :
13 Էէնի ա՛հա տէտիյինսէ, էվվէլքինի
էսկի կէօսէԹէրմիշ տիր . վէ էսքիմիշ
հէմ գօճամըշ օլան շէյ՝ հէլաքէ էա-
գըն տըր :

ՊԱՊ Թ

1 Ի՛մտի օլ էվէլքինին՝ ի՛պատէթ գա-
նունլարը հէմ տիւնեայէ տայիր Մապ-
2 տէսէի վար իտի : Չիրա իւք չասըր
եափըլըր, քի օնտա շամ՛ասան վէ ոօփ-
բա վէ հուզուր էքմէքլէրի վար իտի,
3 քի պուննա Ա՛զիզ մահալ տէնիլիր : Վէ
էքինճի փէրատէնին արսընտա՝ զայէթ
ա՛զիզ մահալ տէնիլէն չասըր իտի, քի
օնտա ալԹուն պուխուրտան՝ վէ հէր
Թարաֆընտան ալԹուն իլէ գափլանմըշ
օլան ա՛հտըն սանսուզլու վար իտի,
4 քի օնուն իչինտէ՝ մանանայը հըփզ է-
տէն ալԹուն տէսԹի՝ վէ Ահարոնուն
ֆիլիսլէնէն ա՛սասը՝ վէ ա՛հտըն լէվհա-
5 լարը վար իտի : Վէ օնուն իսաԹիսն-

տէն՝ քէֆարէթէ քէօլկէ էտէն ձէլիլ
քէրովբէլէր վար իսկ · քի օնլարըն հագ-
դընա շիմտի պիր պիր սէօյլէմէք հաձէթ
տէյիլ տիր :

Վէ պուննլար պէօյլէ եափըլմըշ ի- 6
քէն , իլք ջաարըրա՝ տին խըզմէթչէրինի
իձրա էտէն քեահինլէր տայիմա կիրէր-
լէր իսկ : Ամմա էքինձիյէ՝ եըլտա 7
պիր քէրրէ եաըլընըզ պաշ քեահին կէ-
րէր , տէյիլ գանարըզ՝ քի օնու քէնտի-
նին հէմ գավմըն տուջլարը իշիւն ա՛րզ
էտէր , Ա՛զիզ Րուհ պունու պէյան 8
էթմէյիլէ քի՝ էվվէլքի ջաարը տահա
տուրուր իքէն՝ Մագտէսէնին եօլու
տահա աշիքեար օլմամըշ տըր · Փի օ 9
շիմտիքի զէմանըն Թէմիսլի ակր , քի
օնուա ի՛պատէթ էտէնի՝ զամիրձէ Թէք-
միլ էթմէյէ գաարը օլմայան հէտիյէ-
լէր վէ գուրպանլար ատնուլար , քի 10
օնլար՝ եաըլընըզ Թէնինի գանուընլարը տէ-
յիւ եէմէք վէ իչմէք վէ տիւրլիւ տիւր-
լիւ եայգանտագլար իլէ՝ իսկահ օլմանըն
վազթընատէք գօնմուշլար : Ամմա կէ- 11
լէձէք նի՛ժէթլէրին պաշքեահինի Փրիւ
ատա կէլիպ՝ էլիլէ եաիրըլմըշ օլմայան
եա՛նի ատա եաիրատան օլմայան իլլա
տահա էյի վէ տահա Թէքմիլ ջաարը-
տան Մագտեսէյէ պիր քէրրէ կիրիպ՝ 12
էրքէձլէր վէ պուզաղրուլար գանը վա-

սիթասի իլէ տէյիլ՝ իլլա քէնտինին գա-
նը վասիթասի իլէ էպէտի Փիտա գա-
13 զանարը : Ջ իրա էյէր պուզաղար վէ
էրքէձլէր գանը վէ տանա քիւլիւ նա
փաքլանմըշլարա սէրփիլինձէ՝ Թէնին
14 փաքլի՛յի իչիւն Թէմիզլէրտէ, Քրիստոսուն
գանը քի՝ օ քէնտինի էպէտի Րուհ իլէ
Ալլահա լէքքսիզ սունտու՝ սիզին զա-
միրինիզի էօլիւ ա՛մէլլէրտէն նէ գաարը
տահա ղիյատէ փաքլէյէձէք տիր , քի
տիրի Ալլահա լի՛պաատէթ էտէսինիզ :
15 Վէ պուննուն իչիւն օ՝ էէնի ա՛հալն
միյանձլըսը տըր · Թա քի էվվէլքի ա՛հա-
տա օլան լի՛սեանլարըն Փիտասը իչիւն
էօլիւմ իձրասը իլէ , տա՛վէթ օլուն-
մուշ քիմսէլէր էպէտի միրասըն վա՛-
16 տընը ալալար : Ջ իրա ա՛հտ օլուննտու-
լու եէրտէ՝ ա՛հտ էտէնին էօլիւմիւ ա-
17 րայա կիրմէք Իգլէիզա տըր : Ջ իրա
ա՛հտ՝ էօլմիւշլէր իւղէրինէ տապիթ օ-
լուր · չիւն քի օնուն ասլա գուվվէթի
օլմազ , ա՛հտ էտէնին գո՛րպանը տալ օլ-
18 տուգճա : Օնուն իչիւն էվվէլքիսի
տախի գանարըզ Թադտիս օլուննմամըշ
19 տըր : Ջ իրա նօսօս միւճիպինձէ՝ Մոլ
սէս ճիւմլէ գավմա հէր Թէնապիհի սէօյ-
լէտիքտէն սօնկրա , պուզաղուվարըն վէ
էրքէձլէրին գանընը ալըպ՝ սու իլէ վէ
գըրմըզը եափաղը իլէ վէ զուֆա օԹու

իլէ՝ հէմ քիթաալըն քէնտիսինէ հէմ
հէվի գավմա աէրվիսպ տէտի . պու՝ Ա՛լ 20
լահըն սիզէ էմր էթտիյի ա՛հտըն գա-
նը տըր : Վէ օլ գանտան չատըրա տա- 21
իսի վէ իսրպհէթին հէվի գապալարընա քէ-
զալիք սէրվիտի : Վէ նօսօա միւճիպին- 22
ճէ՝ հէմանն հէր շէյ գան իլէ փսաքլէ-
նիր , վէ գան տէօքիւլմէյինճէ ա՛ֆվըդ
օլմազ :

Իսաի իգթիզա տըր քի՝ աէմավի շէյ- 23
լէրին թէշքիլնէրի՝ պու շէյլէր իլէ
փսաքլէնէնէլէր , ամմա աէմավի շէյլէր
պիղգաթ՝ պուննատան տահա էյի գուր-
պանլար իլէ ֆուլէնէր : Ա՛իրա Փրիս- 24
տոս՝ էլ իլէ եաէրլըմըշ՝ սահիհին րէս-
մի օլան Մ՛ապտէսէյէ կէրմէտի . իլա
ասըլ կէօյէ ՝ինփի , քի շիմաի պիզիմ
իշինն Ա՛լլահըն հուզուրունա իհզար
օլա . Տէյիլ քի պաշգասընըն գանը ի- 25
լէ եըլտա պիր քէրրէ պաշ քեահինին
Մ՛ապտէսէյէ կէրտիյի կիպի՝ քէնտինի
չօգ տէֆա՛ սունա , չինն քի օ՛ տիւն- 26
եանըն գուրտուլմասընաան պէրու չօգ
տէֆա՛ էլէմ չէքմէք լազըմ կէլիր իտի .
ամմա շիմաի ա՛սըրլարըն թէքքմիլնատէ
քէնտինին գուրպանը վասիթասի իլէ՝
կիւնահըն իպթիտա օլմասը իշինն պիր
քէրրէ աշկիաար օլմուշ տուր : Վէ նի- 27
ճէ քի ասէմլէրէ պիր քէրրէ էօլմէք

թագտիր օլունտու , վէ օնտան սոնկրա
28 շէրասա՛թ վար , քէզալիք Փրիստոս չօգ
քիմսէլէրին կիւնահ՛լարընը գալտըրմագ
իշինն՝ պիր քէրրէ սունուլտուգ՝ իքինճի
քէրրէտէ օնու խէլասա իշինն պէքլէ-
յէնլէրէ կիւնահ՛ըդ պէյան օլունա-
ճագ տըր :

ՊԱՂՊ Ժ

1 Ո՛իրա նօսօա՝ կէլէճէք նի՛յմէթլէ-
րինն քէօլկէսի վէ տէյիլ տըր զաթլա-
րընն սուրէթի օլմազլըգա՝ միւտավէմէթ
իւզրէ եըլտա պիր քէրրէ սունտուգ-
լարը գուրպանլար իլէ՝ ասլա էտգլա-
շանլարը թէքմիլ էթմէյէ գատիր տէ-
2 յիլ տիր . Ե՛օխսա սունուլմալարը ֆէ-
րագաթ օլունմա՛զ մը իտի . շինն քի
ի՛պատէթ էտէնլէր պիր քէրրէ փսաք
օլտուգտան սոնկրա՝ զամիրլէրինտէ ար-
թըգ կիւնահ՛լար իսապէրի գալմազ իտի :
3 Նաքին օնլար իլէ եըլտա պիր քէրրէ
4 կիւնահ՛լար զևքրի օլունուր : Ա՛իրա պու-
զալար վէ էրքէճլէր գանը՝ կիւնահ՛լար
5 կիտէրմէյէ միւմքին տէյիլ տիր : Պու-
նուն իշինն տիւնեայա կիւրէր էքէն տէր .
Գուրպան վէ հէտիյէ իսթէմէսէին ,
ամմա պանա պիր թէյն թէքաարլըք էմ-
6 ռին . Պիւթիւնէ ամմալատան վէ կիւ-

նահ գուրպանլարընտան իւշլանմատըն :
Օ գէմեն տէտիմ . Իշթէ կէլիյօրում 7
(քիթապըն ձիլտինտէ պէնիմ իչինն
հազըլմըշ տըր) քի՝ սէնին միւրաատընը
էտէյիմ՝ եա՛ Ալլահ : Էվվէլա սէյ- 8
լէմիշ իտի քի՝ Գուրպան վէ հէտիյէ
վէ պիւթիւնեանմալար վէ կիւնահ գուր-
պանլարը իսթէմէտին , վէ օնլարդան իւշ-
լանմատըն , (օնլար քի նօմօս միւձիպին-
ճէ սունուլուր ,) անտէն տէտի . Իշ- 9
թէ կէլիյօրում , քի սէնին միւրաատընը
էտէյիմ եա՛ Ալլահ : Էվվէլքինի նէսխ
էտէր , քի սօնկրաքինի գայիմ էտէ : Վէ 10
պու միւրաատ իլէ Հիսուս Քրիստոսուն
Թէնինին պիր քէրէյէ սունուլմասը վա-
սիթասի իլէ ա՛զիզլէնմիշ իմ :

Վէ հէրչի հէր քեահնին հէր կիւն 11
տուրուպ խըզմէթ էտէր , վէ չօք տէ-
քա՛ հէման օ գուրպանլարը սունար ,
քի օնլար սանա կիւնահլար գալմըրմա-
ղա գատը տէյիլլեր : Ամմա պու զաթ 12
կիւնահլար իչինն պիր գուրպան սու-
նուպ՝ տայիմա իչինն Ալլահըն սաղ էա-
նընտա օթուրսուս . Անտէն Թա օնուն 13
տիւշմէնլէրի օնուն այագլարը ալէրնա
պատմագ գօնուլմասընընտէք պէքլէր :
Զիրա պիր գուրպան իլէ ա՛զիզլէնմիշ- 14
լէրի տայիմա իչինն Թէքմիլ էթմիշ տիր :
Վէ պիզէ Ա՛զիզ Յուդա տախտ չէհատէթ 15

էտէր . զկպա փէչին տէտիքտէն սօնկրա
քի՝ Օլ կիւնլէրտէն սօնկրա օնլարա քէ- 16
սէճէյիմ ա՛հա պու տուր տէյօր Ըահպ
քի՝ Նօմօսլարըմը օնլարըն էիւրէքլէրի-
նէ գօյաճաղըմ , վէ օնլարը՝ փիքրլէրի 17
իւզէրինէ եազաճաղըմ , վէ օնլարըն կիւ-
նահլարընը հէմ պիննամուսլուգլարընը
արթըզ իսաթըրմա կէթիրմէյէճէյիմ :
Իմտի օնլարըն ա՛փվըզը օլտուղու եէր- 18
տէ՝ արթըզ կիւնահ իչինն գուրպան
օլմազ :
Իմտի եա՛ գարնտաշլար՝ Յիսուսուն 19
գանը իլէ Մագտէսէյէ՝ փէրտէնին 20
եա՛նի քէնտի Թէնինին վասիթասի իլէ
պիզէ Թազատիս էյլէտիյի եէնի վէ հա-
յատ եօլունա կիրմէյէ սէրպէսթլիյի- 21
միզ՝ վէ Ալլահըն էվի իւզէրինէ պէօ-
Յիւք քեահնիմիզ վար իքէն , տօղրու 22
եիւրէք իլէ՝ իման Թահգիգիյի իլէ
եիւրէքլէրիմիզ եարատմազ զամիրտէն
փաքլէնմիշ օլարագ եագլաշալըմ . Վէ 23
Թէնինիզ փաք սու իլէ եույգանմըշ օ-
լարագ՝ իւմիտին իգրարընը գըմըլտան-
մազ սագլայալըմ . զիրա վա՛տ էտէն՝
էմին տիր . Վէ պիրի պիրիմիզլի ֆիքր 24
էտէճիմ քի՝ մուհապիզէթ վէ էյի ա՛-
մէլլերէ զայրէթ վէրէճիմ . Վէ քէնտի 25
ձէմ՝ օլմամըզը Թէրք էթմէյէճիմ , նի-
ձէ քի ա՛զըլարըն ա՛սէթի տիր , իւ-

լա նասիհաթ էտէլիմ. վէ պախուսուս նէ գաուար քի՝ կիւնիւն եագլաշտըղընը կէօրիւրսիւնիւզ։

Ձիրա կէրճէքլիյին պիւկիւնիւ աւ- 26
տըղըմըզտան սօնկրա՝ իրաւէթ իլէ կիւ-
նահ էթմէքտէ օլուրսաղ, արթըզ կիւ-
նահ իչիւն գուրպան գալմազ. Իլա 27
չէրաա՛թըն գօրդուլու պէքլէյիչի վէ
աթէշ ղազաալը քի՝ զըտ տուրանլարը
եէյէճէք տիր։ Պիր քիմսէ Մովսէսին 28
նօմօսունու պօզարսա, էքի եա իւչ շա-
հիտ իլէ պիրա մէրհամէթ էօլիւր. Ա- 29
լահըն Օղլունու այագ ալթընա ալան՝
վէ շոլ օնուն իլէ ա՛զիզլէնմէյի օլ ա՛հ-
ման գանընը նամահք ասյան՝ վէ ի՛նա-
յէթին Րուհունա քիւֆր էտէն քիմսէ՝
նէ՞ գաուար տահա պէթէր ա՛զապա
միւսթահաղ ասյըլաճաղ զանն էտէրսի-
նիզ։ Ձիրա սէօյլէյէնի պիւնիրիզ. Ին- 30
թիգամ պէնիմ տիր. Ճէզայը պէն վէ-
րէճէյիմ՝ տէյօր Րապպ. վէ եինէ՝
Րապպ քէնաի գաւմընըն չէրաա՛թընը
կէօրէճէք տիր։ Տիրի Ալլահըն էլլէրի- 31
նէ տիւշմէսի՝ գօրդուլու տուր։

Վէ իլէրքի կիւնլէրի խաթըրընըզա 32
կէթիրին, քի ծնլատտա ըշըգլանտըգտան
սօնկրա՝ էլէմլէր իլէ չօգ օղրաշըպ տա-
յանտընըզ։ Պիր Թաղրաֆտան սիթէմ- 33
լէր վէ սըգլէթլէր իլէ ա՛լէմէ Թամաշա

օլուրտուտունուզ, վէ պիր Թաղրաֆտան
պէօյլէ սըգընթը չէքինլէրէ իլհաղ օլու-
րտուտունուզ։ Ձիւն քի պէնիմ պաղլա- 34
րըմա հէմտէրա օլտուղունուզ, վէ էշեա-
նըղըն գափըլմասընը շազլըգ իլէ գա-
պուլ էթտինիզ. չիւն պիլտինիզ քի՝
կէօքլէրտէ տահա էյի վէ սագի գալան
վարի՛յէթինիզ վար։ Իմտի սէրպէսթլի- 35
յինիզի պրագման, օնուն քի ա՛զիմ ի՛-
նամըզ վար։ Ձիրա սապրա միւհթաճ 36
սընըզ, Թա չի Ալլահըն իրաւէթինի
իճրա էտիպ՝ վա՛տէ միւյէսսէր օլասը-
նըզ։ Ձիւն քի տահա պիր ազ զէման 37
վար, վէ կէլէճէք օլան՝ կէլէճէք, վէ
կէճիքմէ յէճէք տիր։ Ամմա՝ Տաղըզ ի- 38
ման իլէ եաշայաճաղ. վէ չյէր
պիրի կէրի չէքիլիրսէ, ճանըմ օնտան
իսչանմազ։ Ամմա պիզ՝ հէլաք իչիւն 39
կէրի չէքիլէնէլէրտէն տէյիլ իզ. Իլա
ճան խէլասը իչիւն իման էտէնլէրտէն
իզ։

ՊԱՂՊ ԺՆ

1 Ա չ իման՝ իւմիտ օլունան չէյլէրին
Թէքմիլ ի՛Թիմաղը՝ կէօրիւնմէյէն նէս-
2 նէլէրին իսպաԹը տըր։ Ձիրա միւԹէ-
գասիմ քիմսէլէրիչ՝ պուռնուն իլէ էյի չէ-
հապուԹ վէրմիսի։

Յոհան ինչ անկարող ք՝ Ալլահն 3
սեօզիս ինչ տեվլեր իհտաս օլունտու-
լար , չեյնէք քի կէօրիւնէն չէյլեր՝ կէօ-
րինինիլէրտէն օլմատըլար :

Յոհան ինչ՝ Աբէլ Ալլահա կայէնտէն 4
տահա մագպուլ գուրպան տունտու , քի
օնուն վասիթասի ինչ տատըգ օլունտուղու-
նա չէհատէթ վէրիլտի . չիւն քի օնուն
հէսիյէլէրի ինչիւն՝ Ալլահ չէհատէթ
էյլէտի . վէ էօլտիւ խէ տէ՝ օնուն վա-
սիթասի ինչ տահա սեյլէ յօր :

Յոհան ինչ՝ ենովք ինսանլըգա օլունտու, 5
քի էօլիւմ կէօրմէյէ . վէ պուլունմադը
խոի , չիւն քի Ալլահ օնու ինսանլըգա
էյլէտի . զիրա ինսանլըգընտէն էվ
վէլ չէհատէթ օլունտու քի՝ Ալլահա
մագպուլ օլմուշտուտու : Լյաքին ալլա 6
խոան մագպուլ օլմագ միւմքինտիլ տիր .
զիրա Ալլահա եագլաշանա ինսանլըգ
կէրէք տիր քի՝ օ մէվճիւտ տիւր , վէ օ-
նու արայանլարա ի՛վազ վէրիճճի տիր :

Յոհան ինչ՝ Նոյ տահա կէօրիւնմէյէն 7
չէյլէրին հաբէրնա իչտամ կէօրիւտ
գօրգմագըլա , քէնտի էվինին խէլասը
իչինն կէմիյի եափտը , քի օնուն վա-
սիթասի ինչ տիւնեայը սուչտու կէօս-
թէրտի , վէ յոհան իւզրէ օլան սաաս-
պաղին միրասճըսը օլտու :

Յոհան ինչ՝ Աբրահամ չաղըրտըգդան- 8

տա՝ միրաս ալաճագ օլտուղու մահալէ
չըդմադա իթաա՛թ էյլէտի , վէ նէրէյէ
9 կիտէճէյինի ալըմէյէրէք չըգտը : Յո-
հան ինչ օ՝ վա՛տրն տէյարինտա ղուր-
պէթտէ կիսպի միւսաֆիր օլտու , վէ հէ-
ման օ վա՛տրն հէմվարիսլէրի օլան Իսա-
հակ վէ Յակոբ ինչ չատըրլարտա սաքին
10 օլտու : Զ իրա Լթհմէլէրի օլան չէհրի
պէքլէր իտի , քի օնու պինա էտէն մի՛-
մար՝ Ալլահ տըր :
11 Յոհան ինչ Սառա՝ քէնտիսի տահի
զիւրրիյէթ հըֆզ էթմէյէ գուվվէթ ալ-
մը , վէ սիննի կէչտիքտէն սոնկրա տօ-
ղուրտու . չիւն քի վա՛տ էտէնի էվին
12 սայը : Պու սէպէպտէն տահի պիր
զաթտէն՝ վէ պու տա էօլմիւշլէրտէ իքէն՝
չօգլուգտա կէօյիւն հըլտըղլարը գաատար՝
վէ տէնիզին քէնարընտա օլան սայըլմազ
գում գաատար կէօրմէյէ տօղտու :
13 Պունլարըն հէփսիսի Յոհան իւզրէ էօ-
լիւճ՝ վա՛տէրի ալմաատըլար , իլա օնլա-
րը ուզագտան կէօրիւճ չաղըրտըլար ,
վէ իգրար էթմիշլէր քի՝ եէրին իւզէրին-
տէ եաբանճըլար վէ միւսաֆիրլէր
14 տիր : Զ իրա պէօյլէ չէյլէր սէօյլէյէն-
լէր՝ պէյան էտէրլէր քի՝ վաթան արա-
15 յօրլար : Վէ էյէր օ՛ չըգտըգլարը չը-
նանը գինքր հէթսէլէր իտի , հէրի տէօնմէ-
16 յէ վաղըթլարը վար իտի : Ամմա հալա

տահա էյնինի՝ եան՝ կէօքտէքինի տր-
զուէրէրը . ծնուն իչին Ալլահ՝ ծնը-
րըն Ալլահը անկըլմազա ծնլուրան էօ-
թիւրիւ ուէթանմազ . զիրա ծնլուրա պիր
չէնր հազըրլասը :

Իման իլէ Աբրահամ՝ թէձրիւպէ օ 17
լունուուգտա Իսահակը տունուու , վէ
վա՛տլէրի գապուլ էտէն՝ պիրինճիք էվ-
լատընը տունուու , ծնա քի տէնիլմիշ 18
իտի քի՝ Սանա զիւրրիյէթ Իսահակտա
անկըլաճազ : Ջիւն օ տիւշիւնտիւ քի՝ 19
Ալլահ էօլիւէրտէն տահի գալտըրմա
ղա գատըր տիր , օրտանան քի ծնու՝ թէմ
սիլէն՝ ալտը :

Իման իլէ Իսահակ՝ կէլէճէք չէյլէր 20
իչիւն Յակուբա վէ Եսուա խայր տուա
էյլէտի : Իման իլէ Յակուբ էօլիւրքէն՝ 21
Յովսէֆին օղուլլարընըն հէր պիրինէ
խայըր տուա՝ էյլէտի , վէ քէնտի տէյ-
նէյինին ուճունա փայընըզ սէճահ գըլ-
ալը : Իման իլէ Յովսէֆ էօլիւրքէն՝ Իս- 22
րայէլ օղուլլարընըն խուրուճու հագ-
գընա գիքը էյլէտի , վէ քէնտի քէմիք-
էրինտէն էօթիւրիւ թէնտիհ վէրտի :

Իման իլէ Ս՛ովսէս ծօղուճա՝ իւչ 23
այ ամթալարընտան ատպլանտը , չիւն քի
չօճուղու տիլսիզ կէօրտիւքէր . վէ վա-
տիչահըն ֆէրմանընտան գօրգմատըլար:
Իման իլէ Ս՛ովսէս՝ պէօյիւք օղուճա՝ 24

փարաւոնուն գըզընըն օղլու տէնիլմէ-
յի բէտտա էյլէտի . Ջիւն քի կիւնահըն 25
գէմանի սէֆտաբընը սիւրմէքտաէն՝ Ա-
լլահըն գավմը իլէ պէրապէր էղի յէթ
էճքմէսինի տահա խայըրլը տայտը . Ջէ- 26
րա Գրիտտուուն սիթէմինի՝ Մըսըրըն
խազինէչէրինտէն տահա պէօյիւք զէն-
կինլիք տայտը . զիրա ի՛վազը կէօզէտիր
իտի : Իման իլէ՝ փուտիշահըն էօվքէ- 27
սինտէն գօրգմայընա՝ Մըսըրը թէրք
էյլէտի . զիրա օղ կէօրիւնմէզ Ջաթը
կէօրիւր կիպի տայանտը : Իման իլէ՝ 28
պատէքի վէ գանըն սէրսիմէսի այինէ-
նէ էյլէտի , թա քի իլք տօղուչարը
հէլաք էտէն՝ ծնլարա տօգանմայա :

Իման իլէ՝ գըզըլ տէնիզտէն գարա- 29
ման կէլէր կիպի կէչտիլէր . քի Մը-
սըրըլար պունու թէձրիւպէ էթտիք-
լէրինտէ զարդ օլտուղտը :

Իման իլէ Երիքովուն հիսարըտը՝ 30
եէտի կիւն տօղաշըրընա՝ երգըլտըլար :

Իման իլէ Փահիշէ Իահապ՝ Ջասուս- 31
լարը սէլամէթ իլէ գապուլ էթտիյի
իչիւն՝ ինանմայանլար իլէ պէրապէր հէ-
լաք օլմասը :

Վէ տահա նէ՞ սէօյլէյօրում . զիրա 32
պանա վագըթ եէթիշմէ յէճէք , քի Գէ-
գէոն՝ Բարակ տահի հէմ Սամփսոնուն
վէ Յեփթայէնին՝ Դաւիթ տահի հէմ

Սամուէլին, վէ վէրյղամպէրլէրին հաց-
պընա նագլ հաէ յիմ. Քի օնլար իմա- 33
նըն վասնեաան իլէ փաառիշահլըգլար եէն-
տիլէր, սաոապաթ իշլէտիլիր, վանալէրէ
նայիլ օլսուլար, արսլանլար սըղըլարը
գափսաորըլար, աթէշգուվվէթի սէօյլեն 34
տիւրանուլէր, գըլըճ սղընաան գուրթուլ-
սուլար, պա՛յիֆլէր եէն գուվվէթ պուլ-
սուլար, ձէնգաէ գուվվէթլի օլսուլար,
եասպանձըլարըն օլսուլարընը չկվերսի-
լէր. Գարըսար՝ քէնտի մէյթէրինի գլյամ 35
էթմիշ ալսըլար. պայրնէրի իսէ՝ տահա
էյի գըյամէթէ նայիլ օլսալար տէյիւ՝ ա-
զատ օլմայը գապուլ էթմէյիփ՝ իսքէնձէ
չէքսինէր. Վէ պաշգալարը պէվգէ- 36
նիլիսա տէյիւնուլէր, հէմ տահի պաղ-
լար վէ հապս չէքսինէր. Թաշլանսը- 37
լար, տէսաթէրէ իլէ պիչկնտիլէր, թէձ-
րիպէ չէքսինէր, գըլըճ գաթըլ իլէ
էօլտիւլէր, գօյուն փոսթլարը վէ քէնտի
տէրիլէրի իլէ հէյնդէ՝ էօխսուզլուգ
հէմ սըգընթը վէ էգնյէթ չէքէրէք 38
տօլաշըրլար, (քի տիւնեա օնլարա լա-
յըգ տէյիլ իտի,) էօլլէրտէ վէ տալ-
լարտա վէ մաղարալարտա վէ եէրլին տէ-
կնքէրինտէ ավարէ տօլաշըրլար:

Վէ պու զաթլարըն հէվիսինէ իսմա- 39
նըն վասնեաան իլէ հյի չէհաատէթ վէ-
րէլմիշ իքէն, վա՛տ էրմէտիլէր. Ըհա 40

քի Ալլահ պիզիմ իչիւն պիր տահա
հյի չէյ թէտարիք էթտի, թա քի օն-
լար պիզսիզ թէքմիլ օլմայալար:

ՊԱՊ ԺԲ

1 Իմաի պիզ տախի՝ էթրաֆըմըզա
գօնմուշ պու գատար շահիտլէր ձիւմ-
հիւրիւ վար իքէն, հէր եիւքիւ՝ վէ պէ-
չէ գօլայճա զապթ էտէն կիւնահը պը-
րաղալըմ, վէ էօնիւմիւզէ գօնմուշ
ձէհտա մէ յտանըմտա տապը իլէ սէյիր-
2 տէլիմ. Վէ իմանըն պաշլայըճըսը վէ
թէքմիլ էտիճիսի Յիսուսա պագտալըմ,
քի օ՝ էօնիւնէ գօնմուշ շապլըգա մէպ-
նի՝ ուԹտանմայը իսր կէօրիւպ խաչա
տայանսը, վէ Ալլահընն թախթընըն
տաղընտա օԹուրտում:

3 Իմտի քէնտի ա՛լէ յհինէ կիւնահքեար-
լարտան պէօյլէ մուխալիֆլէթէ տայա-
նանը թէֆէլքիւր էտին, թա քի ձան-
լարընըզտա կէվձէյիպ եօրուլմայասը-
4 ընըզ: Տահա՝ կիւնահտա գարշը ձէհտա
էտէրէք՝ գան սէօքիւլմէ յէ տէկնն գար-
5 շը տուրմատընըզ: Վէ շօլնահսհաթը
ունուԹտունուզ քի՝ սիզէ օղուլլար կի-
պի սէօյլէր. Եա՛ օղլում՝ Լատգընն
թէտիպինի իսր կէօրմէ, վէ օնտան
6 թէքսիր օլտուրտուղունտա կէվձէմէ. Ձէ-

րա Բապպ սէվելի քիմաէլ Թէտիպ
հաէր, վէ գապուլ էթաի հէր օղու-
լու տէյէր: Էյէր Թէտիպէ տայա- 7
նըրսանըզ, Ալլահ սիզին իլէ՝ օղուլ
լար իլէ կիսի մուամէլէ էտէր. զիրա
հա՞նկը օղուլ վար քի՝ պապասը օնու
Թէտիպ էթմէզ: Ամմա էյէր հէպի- 8
սինին հիսաէտար օլտուղու Թէտիպտէն
խաբար խաէնիզ, օլմուշ օլտու քի փիճ-
էէր սինիզ՝ վէ տէյիլ օղուլլար: Պաւն- 9
տան մա՛տա Թէնէճ պապալարըմըզ
պիզիմ Թէտիպ էտիճիլէրիմիզ էքէն՝ օն-
լարա հիւրմէթ էտէր խալք. տահա չօղ
զիյատէ բուհլարըն Փէտերինէ իթա՛-
աթ էթմէլի տէյի՛լմիյիզ՝ քի եաշայա-
լըմ: Զիրա օնլար՝ պիր ազ վազըէթ 10
քէնտիլէրինէ իսշ հէօրիւնտիւիւնէ
կէօրէ Թէտիպ էտէրլէր խալ. ամմա օ՛
Փայիտէսիզ իշիւն էտէր, քի ա՛զիզլի-
յինէ հիսաէտար օլալըմ: Լաքին հիչ 11
պիր Թէտիպ՝ չիմանէքլի հալտէ շազը-
իշիւն հէօրիւնմէզ, իլա գատաւէթ ի-
շիւն. ամմա սօնկրա օնուն իլէ խաման
օլմուշ քիմսէլէրէ՝ սատագաթըն սէլա-
մէթ մէյվէսինի կէթիրիր:

Օնուն իշիւն կէվշէմիշ էլէրի վէ 12
զայի՛Փլէնմիշ սիզլէրի սատխը էյլէ-
յին. վէ այաղլարընըզա՝ սօղրուլ էօլ- 13
լար եաիրն. Թա՛ա քի ագսագ օլան՝

սաիմայա, իլա պախուսուս շիՓա
14 պուլա: Հէվիսի իլէ սէլամէթտէ օլ-
մանըն արտընճա սէյիրտին, հէմ ա՛-
զիզլէյին արտընճա՝ քի օնսուղ Բապը
15 հիչ քիմսէ կէօրմէյէճէք: Վէ կէօ-
զէտին օլմայա քի՝ Ալլահըն ի՛նսայէ-
Թինտէն քիմսէ մահրում գալա. օլմա-
յա քի պիր աճըլըգ քէօքիւ եօգարըլ-
յա Փիլիսլէնէ տէ՝ պիր մաղարաթ օ-
լա, վէ օնուն սէպէպի իլէ չօգ քիմ-
16 սէլէր մուրտարլանալար. Օլմայա քի
պիր քիմսէ զինաքեար եա մուրտար օ-
լա եասաւ կիսի՝ քի պիր Թաամ պէ-
տեւինէ իլէ տօղուշտուգ հագգընը
17 սաԹը: Զիրա պիլիրսինիզ քի՝ օն-
սան սօնկրա տախի պէրէքէթէ վա-
րիս օլմագ իսթէյինճէ, բէտտա օլուն-
տու. զիրա նէյէթ Թէպտիլի իյի Փուր-
սաԹը պուլմատը, էյէրզի օնու կէօզ
եաշլէրի իլէ տարատը խաչ տէ:
18 Զիրա սիզ՝ էլ իլէ ԹուԹուլուը
տալա՝ վէ եանար աԹէչէ՝ վէ տիւ-
մանա՝ վէ գարանլըղա՝ վէ գասըրգայա՝
19 վէ պօրու սէտտասընա եապշամատընըզ-
նէ տէ սէօզլէր սէսինէ՝ քի օնու իչի-
տինլէր տահա պիր սէօզ զամմ օլուն-
20 մայա տէյիւ եալվարտըլար. Զիրա՝
էյէր տալա Խանալար սիլէ սօգա-
նըրտա, Թուշանա տէյիւ օլան եատա-

ցա թէհամմիւլ էտէմէտիլէր : Վէ կէօ- 21
լիւնէն ընէյ պուռնճիլէյին հիյապէթլու
իտի ֆէ՝ Մովսէս տէտի . Ղայէթլէ գօր-
գալըմ , վէ տիւթրէրիմ : Ամմա սիզ 22
Սիօն տաղընա՝ վէ տիւրի Ալլահըն շէհ-
րի օլան սէմավի Երուսաղէմէ՝ վէ օն-
պինլէրճէ մէլէքլէր ճէմիյէթինէ՝ վէ 23
կէօքտէ գայդ օլմուշլուք տօղուշլարըն
քէլիւսաըն՝ վէ հէփիսինին շէրաա՛թ-
ճըսը Ալլահ՝ վէ թէքմիլ օլմուշ սա-
տըգլարըն րուհլարընա՝ վէ եէնի ա՛հ- 24
տըն միյանճըսը Յիսուսա՝ վէ Աբէլին
քինտէն տահա էյի շէյլէր սէօյլէյէն
սէրփմէք գանընա եապլաշմըշընըզ :
Պաղըն սէօյլէյէնի րէտտ էթմէյէ- 25
սինիզ . զիրա էյէր ծնլար՝ եէրին իւ-
զէրինտէ իլհամ սէօյլէյէնի րէտտ էթ-
տիքլէրինտէ գուրթուլմատըլար իսէ ,
գա՞նտէ գալըր պիդ՝ էյէր կէօքլէրտէն
սէօյլէյէնտէն եիւզ չէվիրիր իսէք . Փի 26
օնուն սէսի՝ օ զէման եէրի սարսըլ-
տը . ամմա շիմտի վա՛տ էտիպ տէտի .
Պիր քէրրէ տահա պէն տէյիլ եալընըզ
եէրի՝ ելլա կէօյիւ տահի սարսըտըրըմ :
Վէ պու՝ պիր քէրրէ տահա փէփէյէ՝ 27
սարսըլըր շէյլէրին եափըլմըշ շէյլէր
կիպի կէչէճէյինի պէյան էտէր , քի
սարսըլմայան շէյլէր պաղի գալմալար :
Օնուն իչիւն սարսըլմայան վ՛սատիչտ- 28

լըգ գապուլ էթմէմիզ իլէ , լութֆու-
մուզ օլսուն քի՝ օնուն վասիթասի իլէ
Ալլահա մագպուլանէ՝ էտէպ վէ տին- 29
տարլըգ իլէ ի՛պատէթ էտէլիմ : Ջիւն
քի Ալլահըմըզ՝ թէլէֆ էտէն աթէշ
տիր :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Պ՛տրնատաշ մուհապպէթի տայիմ
2 գալըրն : Մէսաֆիր գապուլ էթմէյի-
ուռնուԹման . զիրա օնուն իլէ պա՛զը-
լարը՝ պիլմէյէրէք մէլէքլէր գօնուգլա-
3 տըար : Մահպուստա օլանլարը մահ-
պուստաշլար կիպի՝ էզիյէթտէ օլան-
լարը սիզ տահի թէնտէ օլանլար կի-
4 պի խաթըրընըզա կէթիրին : Հէփիսի-
նին ի՛նտինտէ էվլէնմէք ի՛զզէթլու՝ վէ
եաթագ լէքէսիզ տիր . ամմա ֆահիշ-
լէրի վէ զինաքեարլարը Ալլահ հիւքմ
5 էտէճէք : Մէշրէպ պիլա թամամ՝ օլ-
սուն . հաղըր պուլունան շէյլէրէ գա-
նաա՛թ էտին . զիրա քէնտիսի տէմիշ
տիր քի՝ Սէնի տալա պրագմայաճա-
ղըմ , վէ սէնի հիչ տալա թէրք էթմէ-
6 յէճէյիմ : Շէօյլէ քի ճէսարէթ էտէ-
րէք տէյէլիմ . Տաթլը պէնիմ եար-
մըճըմ տըր , վէ գօրդմայաճաղըմ .
7 տէմէ պանա նէ՞ էտէճէք : Գուրա-

ղուղլարընըզը զնքը էթմէքտէ օլսուն,
օնլարը քի՝ սիզէ Ալլահըն սէօզիւնիւ
սէօյլէտիկլէր. վէ օնլարըն էթվլարընըն
նիհայէթինէ ալդգաթ էթմէյիլէ՝ ի-
մանլարընա ույար օլսուն: Յիսուս Քրիս- 8
տոս՝ սիւն վէ պուռ կիւն վէ էպէտէն
հէման օ տուր:

Տիւրլիւ սիւրլիւ վէ էճնէպի թա՛- 9
լիմլէր լիէ՝ եէրտէն եէրէ սիւրիւքլէն-
մէն. զնրա էյի տիր քի՝ եիւրէք ի՛նա-
յէթ լիէ ատպիթ օլա, վէ տէյիլ թա-
ա՛մլար լիէ, քի օնլարա եէլթէնմիշ օ- 10
լանլար՝ Քայխատ կէօրմէտիկլէր: Պիր
մէզհապհրմըզ վար քի՝ օնտան չատըրտա
իրզմէթ էտէնլէրին եէմէյէ հիւքմիւ
եօք տուր: Զիրա պաշքէտահլինին վա- 11
սիթատ լիէ Մ՛ատթէոսէյէ կիւնահ ի-
չիւն գանը կէօթիւրիւլէն հէման օ-
հայվանլարըն Ճէսէտլէրի՝ օրտունուն
սիշարըըընտա եադըլըր: Պունուն իչիւն 12
Յիսուս սահի՝ քէնտի գանը իլէ գավ
մը ա՛զնդէյէ տէյիւ՝ գափտունուն սի-
շարըընտա էլէմ չէքտի: Իմտի օնուն 13
սիթէմինի Թաշըյարագ՝ օրտունուն
սիշարըընա օնա չըգալըմ: Զիրա 14
պուրատա պագի գալըր չէհրիմիզ եօք
տուր, իլա կէլէճէք օլանը արտընըզ:
Իմտի օնուն վասիթատ լիէ Ալլահա 15
տայիմա համտ գուդրպանը՝ եա՛նի օնուն

ատընա չիւքր էտէն տուտագլարըն մէյ-
16 վէսինի տունալըմ: Վէ էյլիք էթմէյի
հէմ տատագայը ունուԹմանն. զնրա
Ալլահ՝ պու միսիլիւ գուրպանլարտան
17 իոշլանըր: Գուլտուզլարընըզա իթա-
ա՛թ էտին, վէ միւթի՛ւ օլսուն. զնրա
օնլար՝ Ճէվապ վէրէճէքլէր կիպի՝ սի-
զին Ճանլարընըզ իչիւն ույանըզ տու-
րուրլար, չէօյլէ քի պունու շապըրըլա
էտէլէր, վէ տէյիլ ա՛ հ չէքմէյիլէ.
զնրա պու՝ սիզէ Քայխատխըզ օլսուր:
18 Պիզիմ իչիւն տուա՛ էյլէյին. զնրա
ի՛թիմատ էտէրիզ քի՝ հէր չէյտէ էյի
կէչինմէք իսթէմէմիզլէ էյի զամիրի-
19 միզ վար. վէ խուստա բիճա էտէ-
րիմ քի՝ պունու էտէսինիզ, չէօյլէ քի
սիզէ տահա չափուք կէրի տէօնէյիմ:
20 Վէ սէլամէթին Ալլահը՝ օլ քի է-
պէտի ա՛՛նտըն գանը իլէ օլան գօյուն-
լարըն ա՛զնիմ չօպանընը Քաստըմըզ Յի-
սուսու էօլնւլէրտէն եօգարը չըգարտը,
21 օնուն իտատէթինի էթմէք իչիւն՝ սիզի
հէր էյի ա՛մէլտէ թէքմիլ էյլէյէ. վէ
սիզտէ՝ քէնտի հուզուրունտա մագպուլ
օլանը էյլէյէ՝ Յիսուս Քրիստոսուն
վասիթատ իլէ. քի օնա էպէտլէր է-
պէտլէրինէ ի՛զզէթ օլսուն. Ամին:
22 Վէ սիզէ եալվարըըրըմ՝ եա՛ գարըն-
տաշլար՝ նատիհաթըն սէօզիւնէ թէ-

համմիւլ էտին . չիւն քի սիզէ մուխթա-
սարճէ եազըլըմ : Գարնատաշ Տիմոթէո- 23
սու սալը վէրիլմիշ պիլլին , քի օնուն
իլէ՝ էյէր թէզ կէլիրսէ՝ սիզի կէօրէ-
ճէյիմ : Ճիւմլէ գուլլուզլարընըզա 24
վէ հէփ ա՛զիզլէրէ սէլամ էտին : Ի-
թալիալուլար սիզէ սէլամ էտէրլէր :
Ի՛նայէթ ճիւմլէնիզին պիլէսինճէ օլսուն . 25
Ամին :

Ի՛պրանիլէրէ՝ Իթալիապան Տիմոթէոսուն
վասիլոսէ իլէ էապըլըր :

ՅԱԿՈԲՈՍ
ԸՄՈՒՐՈՒՆԸԱՅՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷԿԹԻՊԻ

ՊԱՊ Ա

1 ՅԱԿՈԲՈՍ՝ Ա՛ստուծոյն վէ Տ՛եառն
Յիսուս Քրիստոսուն գուլուզ՝ տասղըլմըշ
օլան օն իքի սըղթա սէլամ էտէր :
2 Եա՛ գարնատաշլարըմ՝ տիւրլիւ տիւր-
լիւ թէճրիպէլէրէ տիւշտիւյիւնիւզ զէ-
3 ման՝ պոռնո թէքմիլ շադըրդ սայըն . վէ
պիլին քի՝ իմանընըզըն իմթիհանը սապր
4 իշլէր . Ա՛ման սապրըն թէքմիլ ա՛մէլի
օլսուն , թա քի հիչ պիր չէյաէ էքսի-
յինիզ օլմայըպ՝ թէքմիլ վէ թամ օլսաը-
նըզ :
5 Վէ էյէր սիզտէն պիրի ի՛լմոէ էքսիք
իսէ , հէփիսինէ ճէօմերտլիք իլէ վէրէն՝
վէ սիթէմ էթմէյէն Ա՛ստուծոյն տիլէ-
6 սին , վէ օնա վէրիլէճէք տիր : Լաքին
հիչ պիր իշքիլ էթմէյէրէք՝ իման իլէ
տիլէսին . զիրա իշքիլ էտէն քիմսէ՝
բիւզկեարսոյ ասալընան վէ չալգընան
7 ա՛ենիզ տալկասընա պէնկզէր : Ձիւն քի

ο աստ՛ զանն էթամէսին քի՝ Ռապպան
պիր շէյ ալաճադ : Էքի ֆինքիրլի ա-
8 տէմ՝ հէմ եօլլարընտա գարարըղ տըր։
Վէ ալտըդ հալտէ օլան գարնտաշ
9 քէնտի եւրքսէքլիյինտէ՝ զէննկին օլան
10 իսէ՝ քէնտի ալտագլըղընտա ինֆինիսար
էթսին . զիրա օղուն չինչէյ կիպի կէ-
չէմէք տիր : Ձիւն քի կիւնէշ հէրարէթ
11 իլէ ատոլունճա , օղու գուրտուտուր , վէ
օնուն չինչէյ տիւշէր , վէ օնուն կէօրիւ-
նէն կիւզէլիյի զայ՝ օլուր . պուննճիլէ-
յին՝ զէննկին տախի քէնտի եօլլարընտա
ատլաճագ տըր :
12 Ինէ մուրթլու օլ ատէմէ քի՝ թէմրիւ-
պէյէ սապր էտեր . զիրա սընանմըշ
օլմադըղըն՝ հայաթ թաճընը ալաճագ
տըր , օնու-քի Ռապպ՝ օնու ուէվէնլէրէ
13 վա՛տ էյլէտի : Հիչ քիմսէ՝ իլվա չէք-
տիյինտէ՝ Ալլահտան իմթիհան օլու-
նույօրում տէմէսին . զիրա Ալլահ քէօ-
թիւ շէյլէր իլէ իմթիհան օլունմազ , վէ
14 քիմսէյի ի՛լվայա տիւշիւրմէզ : Ամմա
հէր քէս՝ քէնտի արզուսունտան ձէլպ
օլունուպ տատանարատ ի՛լվայա տիւ-
15 շէր . Ընտէն արզու կէպէ գալըպ՝ կիւ-
նահ տօղուրուր , վէ կիւնահ իճրա օ-
16 լունտուգտա՝ էօլիւմ տօղուրուր : Ա-
տանման՝ հա՛ ուէվկիւլիւ գարնտաշլը-
17 լըմ . Հէր էյի ա՛թիյէ վէ հէր թէք

միլ պախշիշ եօգարըտան՝ ըղըգլարըն փէ-
տէրինտէն էնէր , քի օնուս թէպրիկլիք
18 եա ուէօնմէ քէօլկէսի եօք տուր : Մի-
րատ էտիպ՝ պիղի կէրչէքլիք ուէօկիւ իլէ
տօղուրտուս , քի պիզ օնուն մահլուգա-
թընըն պիր նէվ՛ թուրֆանտասը օլա-
լըմ :
19 Իմտի եա՛ ուէվկիւլիւ գարնտաշլարըմ՝
հէր ատէմ իչինթէքտաչ չափուգ՝ ուէօյլէ-
մէքտաչ աղըր՝ էօվքէլէնմէքտաչ կէչ փա-
20 րընը օլտուն : Զիրա ատէմին էօվքէ-
սի՝ Ալլահընը ատտագաճընը իլգէմէղ :
21 Պունուն իչինն հէր մուրտաբլըղը վէ
քէօմիւլիւք ջօգլուղընտա թէրք էտիպ՝
իչինիզէ տիքիլէն ուէօկիւ մահճուսլ-
ղուդ իլէ գապուլ էտին , քի օ՛ ճանընը-
զը իսէլաս էթմէյէ գատիր տիր :
22 Վէ ուէօկիւն իճրա էտիճիլէրի օլուն՝
վէ ուէյիլ եալընըղ իչիտիճիլէրի , վէ
23 քէնտինինկի ալտատման : Զիրա էյէր
պիր քիմսէ ուէօկիւն իչիտիճինի օլուտ՝
իճրա էտիճինի ուէյիլ իսէ , քէնտի վիւ-
ճիտունինն եիւզինտէ այինէտէ նատար
21 էտէն ատէմէ պէնկիզէր : Ձիւն քի քէն-
տինի նատար էթտի , վէ կէչտի , վէ
ուէր ա՛դապ նէ կէօնէ օլտուղունու ու-
25 նութտու : Լ՛ագին ա՛զատլըղըն թէքմիլ
նօմնատունտա այիգտաճի էտիպ օնպա ուէ-
վամ էտէն քիմսէ՝ ունուտտուր իչիտիճի

տէյիլ, իլլա ա՛մէլիձրա էտէն օլմազը-
լա, օլ քիմսէ քէնտի ա՛մէլինտէ սաա-
տէթլու օլաճագ։ Էյէր արանըզտա 26
պէր քիմսէ քէնտինի տինտար զանն է-
տէր տէ՛ քէնտի տիլինի զապթ էթմէ-
յինա՝ քէնտի էնէրէյինի ալտատըրսա,
օնուն տինի պաթըլ ըլըր։ Ա՛լլահ վէ 27
ֆէռէհլէն ի՛նսանլարտէ փէք վէ լէքէսիզ
տին պու սուր քի՝ քենդի հօքուսլուղլարի վէ
սուլ դարըլմըրը ըլդընթըլարընտա զի-
յարէթ էյլէյէ, վէ քէնտիսինի տիւն-
ետաման լէքէսիզ սապըյա։

ՊԱՂՈ Բ

Ա՛խ՛ գարնտաշլարըմ՝ ձէլիլ Ղապ- 1
ըլմըզ Յիսուս Քրիստոսուն իսանը սիզ-
տէ խաթրա պադմագ իլէ օլսասըն։
Ձէրա էյէր սիզլէն ձէմի՛յէթինիզէ՝ 2
վիարլագ էտլագ իլէ ալթուն նիւզիւքլիւ
պէր տաէմ կիւրէրսէ, վէ քիրլի էտլագ
իլէ՝ պէր Փադիր տաճի կիւրէրսէ, վէ 3
վիարլագ էտլագը կի՛յէնէ պադարաս-
նըզ, վէ՝ Սէն պուրտատա իսօշ օթուր
տէրսէնիզ. վէ Փադիրէ՝ Սէն օրտատա
տուր, եահսօ՝ Ըուրտատա պատամա-
զըն ալթընտա օթուր տէրսէնիզ, օ- 4
ռէմ տէրսունինիզտէ Թարսաֆլիր օլսադ՝
Եարատմազ Փիքիրլի հադիմլէր օլմա՞զմը-

5 սընըզ։ Իշինտին՝ եա՛ տէվկիւբլիւ գարըն-
տաշլարըմ՝ Ա՛լլահ պու տիւնեանըն Փա-
դիրլէրինի տո՛ջմէսի մի՛, քի օնլար ի-
մանտա զինտիքին՝ վէ օնու տէվլէնլէրէ վա՛տ
էթմէյի վատիշահլըզա միրասըը տըր-
6 ըար։ Սիզ իսէ Փադիրի ըէզլիլ էթմէ-
նիզ. սիզէ զէննկինլէր զուլմ էթմէզլէ՛ր
մի, վէ սիզի օնլար մահքէմէլէրէ չէք-
7 մէզլէ՛ր մի։ Սիզին իւզէրինիզէ ան կըլ-
մըշ օլան է յի իսան օնլար քիւֆր էթմէ՛զ
8 մի։ Իմտի էյէր Փէթհապա կէօրսէ՛ գօն-
շուսու քէնտին կիպի տէվէսին տէյիւ՝
փատիշահանի նօմօսու ձրա էտէյօր ի-
9 սէնիզ, էյի էտէր սինիզ։ Ամմա էյէր
խաթրա պադարսանըզ, կիւնահ իշլէ-
յիսի՝ նօմօսան գապսայմըլար կիպի
10 թա՛զիր օլունուրսունուզ։ Ձէրա քիմ
քի պիւթիւն նօմօսու կէօզէտիր տէ՝ պիր
չէյտէ խաթա էտէրսէ, հէկիխինէ տուչ-
11 լու օլմուշ օլուր։ Ձէրա՝ Ձինա էթմէ-
յէսին տէյէն՝ գաթլ էթմէյէսին տախի
տէտի. իմտի էյէր զինա էթմէզսէն տէ՝
գաթլ էտէրսէն, նօմօսու պօզմուշ օ-
12 լուրսուն։ Պէօյլէ սէօյլէյին, վէ պէօյ-
լէ ա՛մէլ էտին, չէրատա՛թլէրի ա՛զատլըգ
նօմօսու միւճիպինճէ կէօրիւլէճէք քիմ-
13 սէլէր կիպի։ Ձէրա չէրատա՛թ՝ մէրհա-
մէթ էթմէմիշ քիմսէյէ մէրհամէթսիզ օ-
լաճագ. մէրհամէթ՝ չէրատա՛թըն իւզէ-
րինէ էօյնէսիւր։

‘Ա՛հ՝ Փայխաէ՝ էա՛ գարնատաշլարըմ՝ 14
էյէր պիր քիմսէ իսմանըմ վար աէր ոէ՝
ա՛մէլէէրի օլմազդա, հիչ իսման օնու
գուրթարա պիլի՛ըմի։ Վէ էյէր պիր 15
գարնատաշ էա գըղգարնատաշ չըփլագ՝ վէ
հէր կիւնքի թաա՛մա մէահթաճ օլուրլար-
աա, վէ այզանէն պիրի ընլարա սէրսէ. Սէ- 16
լամէթ իլէ կիտին, ըսընըն, վէ տօյուն,
ամմա օնլարա՝ Թէնէ իգթիզա էոէն
չէյլէրի վէրմէզանիզ, նէ՛ Փայխաէ։
Պուննէհլէէյին իսման տօսխի՝ էյէր ա՛մէ- 17
լէրի օլմազդա, քէնտիլիյինտէ էօլիւ
տիւր։ Ամմա պիրի տէյէճէք քի՝ Սէ- 18
նին իսմանըն վար, պէնիմ տօսխ ա՛մէ-
լէրիմ վար. պունա իսմանընըզ ա՛մէլէրին
օլմազդընըզըն կէօսթէր, պէն տօսխ տա-
նա՝ իսմանըմըզ ա՛մէլէրիմէէն կէօսթէրէ-
յիմ։ Սէն ինանըըրսըն քի՝ Ալլահ պիր 19
տիր. էյի էաէրսին. չէ յէտանլար տօս-
խի ինանըըրլար, վէ տիւթրէըլէր։ Ամմա 20
էա՛ պաղըլ տաէմ՝ իսմանըն ա՛մէլսիզ էօ-
լիւ օլտուղունու պիլմէք իստէ՛ըմիսին։
Պատամըզ Աբրահամ՝ օղլու Իսահակը 21
մէզպահըն իւզէրինէ տուննատըլա, ա՛-
մէլէր իլէ ատորպա՛նմատը մը։ Կէօ- 22
րի՛ յօրմօտտուն քի՝ իսման օնուն ա՛մէլէ-
րի իլէ պէրապէր իշլէր իտի, վէ իսման
ա՛մէլէր վատխըտտի իլէ ըթէքսիլ օլուն-
տու։ Վէ Աբրահամ՝ Ալլահա ինան- 23

տը, վէ ան[illegible]
ատէյէն Քիլըտպ Ըէքմիլ[illegible]
24 լահըն ատաթու [illegible]
մուտանուզքի տաէմ ա՛մէլսիզ ինի տա-
տըգլանըը, վէ էօլընչէ ինան ինի տա-
25 յիլ։ Հէմ քէնտիլէք Փայխէն ինանա-
տախի Ճատուսուտը գուտրուլէտիգ պը-
րի էօլտան չըգարմատըգը, ա՛մէլսիզ ինի
26 ատորպա՛նմատըմը։ Ձ[illegible]
ըէն բուհտուզ էօլճա ինէ, պէնչէնէ ի-
ման տախի ա՛մէլսիզ էոյնա տիւր։

ԳԼՈՒԽ Զ

1 Օգ խոճալար պիան էա գարդն
ատաշլարըմ, ինա պիրի քի տա[illegible]
2 յիւք ա՛զադ ատամադը։ Ձ[illegible]
փիմիզ էօզ չէյէրտէ խատա էաէրսէ-
էյէր պիր քիմսէ տէզսէ խատա ինի
մէզսէ, քէտտիլ տաէմ պուս տուզ, վէ
պիւթիւն թէնէնիզ տաճի գուտրա ինի-
3 յէ գատար տիր։ Խ[illegible]
լէրինի՝ ատըզըլըգընա գուտրա, քի տօզա
պիզէ ինա՛թ էտէ. վէ տօզսուզ տիր
թիւն վէտէբատճինիզ տէնատճիզդէ
4 Իչինէ կէճիլէր տաճի. գուտրա տիրլէր
օլուա՝ չէտճա[illegible]
լէնիլը էչէն տիր փէք չօ[illegible]
իլէ տէնէճէնճինիզ կէնտիզ[illegible]

եէրէ տէօնատէրկէր : Պուննճիէէյին տիլ 5
տահի քիւչիւք ա՛զա տըր , ամմա պէօ-
յիւք պէօյիւք էօյիւնիւր . իշթէ ճիւզի
ամէէ՛ նէ գատար չօգ քէրէսթէ թու-
թաւուրուր : Տիլ տահի ամէէ տիր , 6
նահադըգ տիւնեատը տըր . տիլ ա՛զա-
լարըմըզտա պէօյլէ գօնտու քի՝ պիւ-
թիւն թէնի լէքէլէտիր , վէ է՛օմրիւն
տէվրինի ա՛լէվլէնտիրիր , վէ ճէհէննէմ 7
տէն ա՛լէվլէնիր : Ձ՚նրա կէրէք ձանա-
վարըլարըն կէրէք գուշլարըն՝ վէ սիւր
թիւնէն հէմ տէ տուտա օլան հայվանլարըն
ճիւմլէսինին թատխա՛թը՝ ինսան թա-
տխա՛թընտան գաչըն օլմունուր , հէմ
գաչըն օլմունմուշ տուր : Ամմա տիլի՛ 8
ատէմլէրին հիչ պիրի գաչըն էթմէյէ
գատիր տէյիլ տիր . գաչըն օլմունմաղ
քէօթիւ շէյ տիր . էօլիւմ կէթիրիճի
ղէհիրտէն տօղտա տուր : Ա՚լահ ու փէ- 9
տէրէ օնուն իլէ հաամ էտէրիզ , վէ Ա՚լ-
լահըն պէնիգէյիշինէ կէօրէ եարատըլ-
մըշ ատէմլէրէ օնուն իլէ պէտտուա՛ է-
տէրիզ : Հէման օ ալըշտան խայր տուա՛ 10
վէ պէտտուա՛ չըգար . պու շէյլէր՝ եա՛
գարնտաշլարըմ՝ պէօյլէ օլմալը տէյիլ
տիր : Հիչ պիր չէշմէ հէման պիր տէ- 11
լիքտէն թահթը վէ ածը տու ագըտը՛ր
մը : Եա՛ գարնտաշլարըմ՝ հիչ ինձիր 12
ալտընը ղէյթուն՝ եա տամա ինձիր վէրէ

պէլի՛ր մի . պէօյլէձէ հիչ պիր փուն-
գար՝ հէմ թուզլու հէմ թահթը տու վէ-
րար՝ հէմ թուզլու հէմ թահթը տու վէ- 13
րիմէզ : Ա՚բրանըզտա ա՛լիմ վէ պէլկիճ
.քիմ իսէ , ի՛լմ մահճուպլուղու իլէ՝ էյ
կէչինմէսինտէն քէնտի ա՛մէլէրինին կէօս-
թէրմէսինտէն քէնտի ա՛մէլէրինին կէօս- 14
թէրիմ : Ամմա էյէր եիւրէքլէրինիզտէ
ածը հասէտ վէ նիզա՛ զոհու վար իսէ ,
էօյիւնիւպ կէրչէքլի յէ գարըզը եալան
տէյիւնիւպ կէրչէքլի յէ գարըզը եալան 15
տէյիլ տիր . լաքին տիւնեավի՝ նէֆսա-
նի՛ տիր : Ձ՚նրա հասէտ վէ 16
նիզա՛ օլտուղու եէրտէ՝ նիզամընըզըդ
վէ հէր ֆէնա շէյ փոխէ օրատա տըր :
Ամմա եօգարըտան օլան ի՛լմ՝ էվվէլա 17
փուք տըր , անտէն սէլամէթ կէթիրիճի՝
մահճուպ՝ իթաա՛թը՝ մերհամէթտէն
վէ էյի մէյվէլէրտէն տօղու՝ ալի զարար՝
վէ միւրայըզդ էթմէզ տիր : Վէ սա- 18
տագաթըն մէյվէսի՝ սէլամէթի իճրա
էտինէրէ սէլամէթ իլէ էքիլիր :

ՊԱՍՂ Գ

Ա՚բրանըզտա ձէնքլէր վէ զավզալար 1
նէ՞րէտէն օլուր . պուրատան տէյի՞լ մի՝
է՛նէ ա՛զալարընըզտա ձէնք գալտըրան
2 սէֆտա՛թլարընըզտան : Ա՚րզուլէրտի-
նիզ , վէ մալընք տէյիլտինիզ . գաթլ
էտէրտինիզ , վէ հասէտ էտէրտինիզ ,

վէ էլէ կհեթիրէմէզինիզ · ղավղա էոխրա-
սինիզ , վէ ձէնքլէշիրսինիզ , վէ մալիք
սէյիլսինիզ , չիւն քի սիլէմէզսինիզ ·
Տիլէրսինիզ , վէ ալմաղսընըզ · զինրա 3
ֆէնա նիյէթ իլէ սիլէրսինիզ , թա քի
սէֆահա՛թլարընըզա խարճ էոէսինիզ :
Այ զինահքեար էլքէքլեր վէ գարըշար՝ 4
պիլմէ՞զիսինիզ քի տիւնեանըն ասօղ-
լուղու՝ Ալլահա տիւշմէնլիք տիր · իման
հէր քիմ քի տիւնեանըն տօսղու օշմագ
խաթէրսէ , Ալլահըն տիւշմէնի օղուր :
Ետհասա զանն էտէ՞րմիսինիզ քի՝ Ջի- 5
թապ պօշունա սէօյլէր · Պիղսէ սաքին
օլան րուհ՝ գըղդանձլըղա փէք մէյլ է-
տեր : Լաքին Ալլահ տահա պէօյիք 6
ինայէթ վէրիր · օնուն իչինն տէր ·
Ալլահ մալղուրլարա զըտ տուրուր ,
ամմա ալըտ կէօնիւլլիւլերէ ինայէթ
վէրիր : Իման Ալլահա միւմի՛ւ օլան · 7
չէյթանա գարշը տուրուն , վէ սիղսէն
գաչաճագ տըր : Ալլահա եապըշըն , 8
վէ օ սիզէ եապըշաճագ տըր · եա՛ կիւ-
նահքեարլար՝ էլէրինիզի փաքէյին ,
հէմ եա՛ իքի կէօնիւլլիւլէր՝ եիւրէքլէ-
րինիզի թէմիզլէյին : Տէրտ չէքին , վէ 9
եաս չէքին , վէ ազըյընը · կիւլլիւշ-
նիւղ եասա՝ վէ սէվինճինիզ գասավէթէ
թէպիլ օլունսուն : Րասլարն հուզու- 10
րունա ալըապլանըն , վէ սիզի եիւ-
ճէլտէճէք տիր :

11 Եա՛ գարնտաշլար՝ պիրի պիրինիզի
զէմմ էթմէն · գարնտաշը զէմմ էտէն
վէ գարնտաշընը հիւքմ էտէն՝ նօմսուս
զէմմ էտեր , վէ նօմսուս հիւքմ էտեր ·
վէ էյէր նօմսուս հիւքմ էտէրսէն , նօ-
մսս իչրա էտիճիսի տէյիլ սին , էլա
12 հիւքմ էտիճիսի սին : Նօմսս պաղլայըճը
վէ հիւքմ էտիճի պիր տիր , օլ քիմ՝ խէ-
լաս էթմէյէ վէ հէլաք էթմէյէ գաստը
տիր · ամմա սէն քի՞մ սին , քի ախէրինի
հիւքմ էտէրսին :
13 Հալա կէչլին սիզ քի տէրսինիզ , Գու
կիւն եա եարըն Ֆիւլան շէհրէ վարա-
ճաղըզ , վէ օրատա պիր եըլ տուրուպ՝
թիճարէթ էտէճէյիզ , վէ քեար էտէ-
14 ճէյիզ , սիզ քի եարընըն նէ օլաճաղը-
նը պիլմէզսինիզ · զինրա է՛օմրիւնիւզ նէ՞
տիր · չիւն քի օ՝ պիր պուհար տըր , քի
պիր ազ կէօրիւնիւր , վէ անատն զայղ
15 օլուր : Գունու տէյէճէյինիզէ սիզ՝ է-
յէր Րաստ իսթէրսէ , եաշայաճաղըզ ,
վէ պունու եա օնու էտէճէյիզ տէմէլի
16 սինիզ : Ե իմոի իսէ՝ քէնտի մաղրուր-
լուգլարընըզա ինֆիթիհար էտէրսինիզ ·
ճիւմլէ պէօյլէ ինֆիթիհար եարատմազ
17 տըր : Իմոի քիմ քի էյլիք էթմէյի պի-
լիր տէ իճրա էթմէզսէ , պու օնա կիւ-
նահ տըր :

ԳԱՂ Ե

Ձալա կէլլին՝ եա՛ ղէննկինլէր, իւզէ-
րինիզէ կէլէճէք պէլալէրտէն էօթիւրիւ
Ֆիլան էտէրէք ազլայըն։ Սիզին ղէն-
կինլիյինիզ չիւրիւմիւշ, վէ էավապլարը-
նըզ կիւվէյէ թաա՛մ օլմուշ տուր։ Ան-
թունունուզ վէ կիւմիւշլիւնիւզ վուսլան-
մըշ տըր, վէ օնլարըն փաաը սիզէ գալ-
ըշը չէհաաւէթ իչիւն օլաճագ, վէ էթլէ-
րինիզլն աթէշ կիպի եէյէճէք։ սօն
կիւնլէր իչիւն իաազլընէ եըղտըրընըզ։ Ի-
թէ սիզին չինֆոլիթլէրինիզլ պիչէն իշճի-
լէրին իւճրէթի քի՝ օնու սիզ ալը գօ-
տունուզ պաղըրըյօր, վէ պիչինճիլէրին
Ֆէրեատլարը ա՛սքէրլէր Ղապպըլընըն
գուլապլարընա եէթիշտի։ Ենէրին իւ-
զէրինաէ զէվգ ու սէֆա սիւրտիւնիւզ։
Հիւրէքլէրինիզլ պօղազլանմագ կիւնիւ
իչիւն կիպի պէսլէտինիզ։ Սաաըղըն
իւզէրինէ հիւքմ էտիպ՝ օնու գաթը էթ-
տինիզ, վէ օ սիզէ գարշը տուրմագ։

Իմամ եա՛ գարնտաշլար՝ Ղապպըլն կէ-
լէշինէ գատար սապ էտին։ իչէթ չինֆո-
ճի եէրին գըյմէթլի մահսուլունու
պէքլէր, վէ օնուն իչիւն սապը էտէր,
թա իլք վէ սօնկ եաղմուրու ալանա-
ճաք։ Սիզ տախի սապը էտին, հիւ-

րէքլէրինիզլ ՃՕհքէմ էտին։ վէրա Ղապ-
պըն կէլէշէ եագլաշմըշ ոլը։ Եա՛ գա-
րընտաշլար՝ պիրի պիրինիզէ գարշը ահ
չէքմէն, թա քի հիւքմ օլունմայաճը-
նըզ։ իչէթ հըւքմ գափուունուն էօնիւն-
նըզ։ տէ տուրույօր։ Եա՛ գարնտաշլարըմ՝
մէշագգաթ չէքմէքտէ վէ սապրտա
Ղապպըն իտմի իլէ սէյլէյէն վէյղամ-
պէրլէրի ի՛պրէթ ալըն։ Իչէթ տայա-
նանլարա՝ նէ մուԹլու սէրիզ։ Յոլուն
սապրընը իշինթինիզ, վէ Ղապպըն էն-
ճամընը կէօրտիւնիւզ, քի Ղապպ ջօգ
չէֆագգաթլու վէ մէրհամէթլու տուր։
Վէ հէվիհինատէն էվվէլ եա՛ գարըն-
տաշլարըմ՝ եէմին էթմէն, նէ կէ՞ճ
իլէ՝ նէ եէր իլէ, նէ տէ պիր զայրի եէ-
մին իլէ։ իլա սիզին էվվէթինիզ էվ
վէթ՝ վէ եօղունուզ եօգ օլսուն, թա
քի հիւքմի ա՛զապ ալըճընա սիւյմէ-
յէսինիզ։

Սիզտէ պիր քիմսէ մէշագգաթսա՛
մը, տուա՝ էթսին։ պիր քիմսէնէն
եիւրէյի չէ՞ն մի, իլահի օղուլսուն։
Սիզտէ պիր քիմսէ խասէա՞ մը, քիչի-
սանըն իհթիարլարընը տա՛վէթ էթսին,
վէ օնուն իւզէրինաէ տուա՝ էթսինլէր,
վէ Ղապպըն ատընտա օնու եաղ իլէ
ալէհ էթսինլէր։ Վէ իմանըն տուա՝-
սը խասէայա չինֆա վէրէճէք, վէ

Բաղդ ծնու պալարձակ ըլլը. վէ էյէր կիւնահլար իշլեմիշ իսէ տէ, ծնա ա՛վէ օլուռնաձակ ըլլը։

Պէյլի ալիրինիզէ սուչլարընըզը իգ- 16
րար էտին, վէ պէրի պէրինիզ իչին տուա՛ էյլէյին, Թա քի չինֆա պու- լասընըզ. սատըզըն հէբարէթլի տուա՛- սընըն չօգ գուվվէթի վար։ Եղնա պէ- 17
զիմ իլէ էլէմտաշ սաէմ իտի, վէ եաղ- մուր եաղմասըն սէյիւ տուա՛ ու նի- յազ էյլէտի, վէ եէրին իւզէրինտէ իւչ էլլ վէ ալթը այ եաղմուր եաղմասը. Ա՛է եինէ տուա՛ էյլէտի, վէ կէօք եաղ- 18
մուր վէրմի, վէ եէր՝ մահսուլունու վէրմի։

Եա՛ գարնաշլար՝ էյէր սիզտէ պէ- 19
րի կէրչէկլիքտէն սաֆրա տա՝ օնու պէր քիմսէ սէօնտէրիրսէ, պէյնին քի կիւ- 20
նահքեարը սաֆրըզը եօլուննան սէօն- սէրէն քիմսէ՝ էօլիւմտէն Ճան գուր- Թարաձակ, վէ չօգ կիւնահլար էօր- Թէձէք տիր։

ՊԵՏՐՈՍ
ԸՄՈՒԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ
ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷԿՓԹԻՍԻԻ

ԳԱՂԱ Ա

1 ՊԵՏՐՈՍ՝ Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը, Պոնտոս՝ Գալատիա՝ Կա- պադովկիա՝ Ասիա վէ ԲիւԹանիոս
2 տալըմըշ օլան միւսաֆիրլէրէ, քի Փէ- տէր Ա՛լլահըն Թագաւորինէ կէօրէ՝ Րու- հուն ա՛զիզլիյի իլէ՝ լիԹաա՛Թ իչլիւն վէ Յիսուս Քրիստոսուն գանընըն սէր- փիլմէյի իչլիւն սէչիլմիշլիինիզ. սիզէ ի՛- նայէԹ վէ սէլամէԹ չօղալա։
3 Րաձակըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Ա՛լլահը վէ Փէտէրի միւԹէպարիք օլ- սուն, օլ քի պիզի՛ չօգ մէրհամէԹինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստոսուն էօլիւլէր- սէն տիրիլմէկի վասիԹասի իլէ եաշա-
4 յան իւմիտէ Ի՛էքըրար սօղուրտու՝ պո- զուլմազ վէ նաձիաքլանմազ վէ սօլմազ

մըրատա , քի սիզին իչխան կէօքլէրտէ
տադլանմըշ տըր , սիզին իչխան քի՝ ի- 8
մանըն վասխթատի իլէ՝ ախըր զէմանտէ
աշխէատ օլմադա հադըր օլան խէլատէ
Ա՛լահըն գուվվէթի իլէ հըֆզ օլու-
նուրտունուզ . Փի օնուն իլէ ՚Հ՚սրուր 6
օլուրտունուզ , էյէր իգթիզա նատ՝ շիմ-
ու ալկրատ կէօնա կէօն թէՃրիւպէլէր
իլէ գատավէթատ խանդիզ տախ . Թա 7
քի իմանընըզըն խոթխանը՝ աթէշ իլէ
գալ օլունմուշ հէլաք օլուր ալթուն-
տան զի յատէ գըյմէթլի օլուպ՝ մէտ
վէ ի՛զզէթ վէ Ճէլալ իչխան պուլունա՝
Յիսուս Փրխատոսուն աշխէատ օլմադը
զէմանըննա , քի օնու կէօրմէզ իքէն 8
ատվէրսինիզ , քի օնու շիմտի կէօրմէզ
իքէն ատ՝ իննանտըզընըզ իչխան թանգիր
օլունմադ վէ Ճէլիլ ատվինՃ իլէ մէս-
ղուր օլուրտունուզ . Վէ իմանընըզըն 9
նէթիճէսինէ՝ էա՛նի Ճանընըզըն խէլա-
սընա նայիլ օլուրտունուզ : Փի պու 10
խէլասըն խոտուտունա՝ սիզէ օլաճադ
ի՛նայէթին հադգընա վէյլամազլըխ
էտէն վէյլամազլըխըր արատաղըրտաղը ,
վէ ախպաթ իլէ թէֆթիշ էթտիխըր .
Ջիսն քի թէֆթիշ էթտիխըր , քի օնըղ- 11
տա օլան Փրխատոսուն Ղուհու՝ Փրխ-
տոսուն էլչիմէրինի վէ օնուան ատնկ-
ղատըխ Ճէլիլ շէյլէրի փիճին շէհա-

տէթ էտէրէք՝ նէ՞ վէ հաՃնակը վաքըթ
12 իչխան պէյան էտէր իտի . Փի օնըղտա
աշխէատ օլունտու քի՝ օղ շէյլէրի քէն-
տիլէրինէ տէյիլ՝ իլա պիզէ խըզմէթ
էտէրլէր իտի , պու շէյլէր քի սիզ՝
շիմտի կէօքտէն կէօնտէրիլէն Ա՛զիզ
Ղուհ իլէ սիզէ միւժտէ էտէն քիմսէ-
լէրին վասխթատի իլէ՝ խատըր վէրիլ-
միշ տիր , քի օղ շէյլէրէ մէլէքլէր նա-
զըր գըլմադա արզու չէքէրլէր :
13 Օնուն իչխան ա՛գլընըզըն պէլլէրինի
գուշատըպ այըգ տուրարագ՝ Յիսուս
Փրխատոսուն զուհուրինտէ սիզէ էրէ-
Ճէք ի՛նայէթէ թէքմիլէն իւմիտ էտին :
14 Ի՛թտա՛թը էվլատլար կիպի՝ էվվէլքի
Ճահիլլիյինիզտէքի շէհվէթլէրէ ույ-
15 ման , իլա սիզի տա՛վէթ էտէն ա՛զիզ
կիպի՝ հէր կէչինմէքտէ սիզ տախ ա՛-
16 զիզլէր օլուն : Ջ իրա եաղըմըշ տըր .
Ա՛զիզ օլուն , զիրա պէն ա՛զիզ իմ :
17 Վէ էյէր հէր քէսին ա՛մէլինէ կէօրէ
խաթրա պագմայարագ շէրտա՛թ կէօ-
րէնէ փէտէր չալըրըրտանըզ , միւտա-
ֆիրլիյինիզին զէմանընը գօրդու իլէ
18 կէչիրին : Վէ սիզլէն քի՝ տաթալարտան
գալմա պաթըլ կէչինմէնիզտէն ազդու-
լուր շէյլէր իլէ՝ էա՛նի ալթուն վէ կիւ-
19 միշ իլէ Ֆիտտա օլունմատընըզ , իլա
Փրխատոսուն՝ գուստուրուզ վէ լէքէխիզ

գուգունաւն կիսպ՝ գըյմէթլի գանը լ-
լէ · Քի օ՝ կէրջի տիւնեանըն գուրուզ- 20
մասընատան էվվէլ Թագտիր օլուննուշ
խոի , ամմա ախըր զէմանլարտա սիզին
իչիւն պէյան օլուննու , սիզին խ- 21
չիւն քի օնուն վասիթասի իլէ՝ օնու
էօլիւլէրտէն տիրիլտէն վէ օնա ի՛զդէթ
վէրէն Ալլահա ինանտընըզ , չէօյլէ քի
խոնանընըզ վէ ևւմիտինիզ Ալլահա օ- 22
ասն : Ղուհուն վասիթասի իլէ կէր-
չէքլին իթաա՛թընտա միւրայըլըգտըզ
պարնասաչ մուհապպէթի իչիւն ձանը-
րընըզը փաքլէյիպ՝ ապրի պիրինիզի փաք
եիւրէք իլէ հէրարէթլէ սէվին : Ձ- 23
րա չիւրիւր Թօխտումտան տէյիլ՝ իլա
չիւրիւմէզ Ըօխտափան՝ Ալլահըն եաչա-
յան վէ էպէտէն գալան սէօզիւ իլէ
Թէքրար ասղտունուզ : Ձիրա հէր 24
Թէն օթ կիսպ՝ վէ ասէմին հէր իզ-
զէթի օթուն չիչէյի կիսպ տիր · օթ
գուրուր , վէ օնուն չիչէյի տիւչէր .
Ամմա Ղապպըն սէօզիւ էպէտէն գա- 25
լըր · վէ սիզէ միւժտէ օլուննան սէօզ՝
պու տուր :

ՊԱՂՊ Բ

Իմոի հէր քէօթիւլիւյիւ վէ հէր հի- 1
չէյի վէ միւրայըլըգըրը վէ հասէտէ-

րի վէ ձիւմլէ ղիյապէթլէրի Թէրք է-
2 տիպ , հէնուզ տօղմուշ մա՛սումլար
կիսպի սէօզիւն խալխս սիւտիւնիւ ար-
ղուչէյին , Թա քի օնուն իլէ խէլասէ
3 պէօյիւչէսինիզ , էյէր Ղապպըն լաթիֆ
4 օլտուղունու Թաթարընըզ խէ · Քի օ՝
հէրջի ասէմլէրտէն բէտտա օլուննուշ
ամմա Ալլահըն ի՛նանտընտէ սէչկին՝ գը-
յմէթլի՝ եաչայան Թաչա եապըշըպ ,
5 սիզ տախի՝ եաչայան Թաչլար կի-
պի՝ ղուհանի էվ՛ ա՛զիզ քեահինլիք
պինա օլուննուրտունուզ , քի Յիսուս
Ղրիստոսուն վասիթասի իլէ Ալլահա
մագպուլ ղուհանի գուրպանլար ասղ-
6 նաթընըզ : Ձիրա Ղիթաապտա տախի
վար տըր · Իչինէ Սիօնտա՝ ապր քէօ-
չէ պաշը սէչկին գըյմէթլի Թաչ գօ-
ղում · վէ օնա ինանան ասլա ուտման-
7 մայաճագ տըր : Իման գըյմէթլի՝ սիզ
ինանանլարա տըր · ամմա ինանմայան-
լարա՝ Ըօղ եափըճըլարըն բէտտ էթ-
տիքլէրի Թաչ քէօչէ պաշը օլտու ,
հէմ՝ Թէօքէզ Թաշը վէ սիւրչմէք գայա-
8 սը տըր , օնլար քի՝ ինանմայըպ սէօզտէ
Թէօքէզիլիրլէր , քի օնա Թա՛յին տախի
9 օլտուլար : Ամմա սիզ՝ սէչկին միլլէթ՝
վասիչահանի քեահինլիք՝ ա՛զիզ Թա-
չիֆէ՝ խասս գաւմ՛ընըզ · Թա քի սի-
զի գարանլըգտան քէնտինին ա՛ճայըպ

ըըղղնա տա՛վէթ էաէնին ֆազնէթ-
լէրինի խապէր էտէսինիզ · Սիզ քի պիր
զէման գալմ տէյիլ իտինիզ, ամմա
չիմոի Ալլահըն գավմը սընըզ, քի
մէրհամէթ պուլմամըշ իտինիզ, ամմա
չիմոի մէրհամէթ պուլտուննուզ :

Եա՛ աէվկիւլիւլէր՝ զարիպլէրէ վէ
միւսաֆիրլէրէ կիպի էալվարըըմ, քի
ձանըն իւզէրինէ ձէնք գալըըրան ձիս-
մանի չէնվէթլէրտէն կէրի տուրտաը-
նըզ · վէ թայիֆէլէրին արտընտա
կէչինմէնիզ էյի օլտուն · Թա քի սիզի
ֆէնաքեարլար տէյիւ զէմմ էթմոկքէ-
րի չէյոե՝ էյի ա՛մէլլէրինիզի կէօրմէք-
լէ՝ զնյարէթ կիւնիւնտե Ալլահա
չիւքր էտէլէր : Իմոի Բառպ իչիւն՝ հէր
ինսանի նիզամա իթաա՛թ էտին, կէ-
րէք վահիչահա՝ մուա՛ղղամ օլտուղու
իչիւն, կէրէք վալիլէրէ՝ ֆէնաքեար-
լարըն ինթիգամը՝ վէ էյի ա՛մէլ իշ-
լէյէնլէրին ՀԱոհի իչիւն օնտան կէօն-
տէրիլէնլէրէ կիպի : Զիրա Ալլահըն
իրատէթի պէյլէ տիր, քի էյլիք իշլէ-
մէք իլէ՝ ա՛զըըրզ ատէմլէրին ձահիլ-
լիյինի սիւքիւթ էթտիրէսինիզ : Ա՛-
զաըըլար կիպի՝ վէ տէյիլ ա՛զաըըլը
քէօթիւլիւյէ էօրթիւ էտէնլէր կիպի՝
իլա Ալլահըն գուըըրը կիպի օլուն :
Չէֆխէսինէ բաղլէթ էտին · գարնտաշ-

լըղը սէվին · Ալլահտան գօրդուն · փա
սիշահա հիւրմէթ էտին :

18 Իըըզմէթքեարլար՝ էյէքմիլ գօրգու իլէ
էֆէնտիլէրինէ միւթի՛ւ օլտուղլար, էա-
լընըզ էյիլէրէ վէ ժիւլայիմլէրէ տէյիլ
19 իլա թէրսլէրէ տախի : Զիրա լութֆ
պու տուր քի՝ պիր քիմսէ նահագ էէ-
րէ էզիյէթ չէքէրքէն՝ Ալլահա տայիր
զամիր իչլիւն գաստավէթլէրէ թէհամմիւլ
20 էտէ : Զիրա էյէր գահգահաթ իչլէ-
յիւպ քէօթէքլիկ էէտիյինիզտէ՝ տապր է-
տէրսէնիզ, նէ՞ շանընըզ օլուր · ամմա
էյէր էյիլիք էտիպ էզիյէթ չէքտիյի-
նիզտէ՝ տապր էտէրսէնիզ, Ալլահըն
21 ինսանլարէ լութֆ պուր տուր : Զիրա
պունա տա՛վէթ օլտունտուղուզ · չիւն
քի Քրիստոս տախի սիզլին իչիւն է-
զիյէթ չէքտի, վէ սիզէ էօրնէք պը-
րագտը, Թա քի օնուն իզլէրի արտըն-
22 ճա վարտընըզ · Քի օ՝ կիւնահ իչլէմէ-
տի, վէ ապզընտա հիլէ պուլունմատը ·
23 Քի օ աէյիւլտիւքտէ՝ գարըը աէյմէզ
լտի, էլէմ չէքէրքէն՝ թէհտիտ էթ-
մէզ լտի, տմմա էէնտինէ հապ իւզրէ
չէրտա՛թ կէօրէնէ թէսլիմ էտէր լտի ·
24 Քի օ քէնտիսի ապտաձըն իւզէրինտէ
քէնտի թէնլինտէ կիւնահլարընմըզը
հիւքլէնտի · Թա քի կիւնահլարտան գա-
թը ա՛լտըտա էտիպ՝ ատատգաթ իլէ

ճաշեայալըմ, քի ծնուն եարտաը իէ սիզ չինֆա պուլտուռնուզ : Զ իրա եօլու
ջաշըրմըշ գոյուռնալար կիտպի իտինիլ, լաքին չիմոսի Ճանլարընըզըն Յօպանընա վէ նազըրընա ութօնտուռնուզ :

ԳԼՈՒԽ Գ

1 Պէզալնըք գարըլար՝ քէնտի գօձալարընա իթաա՛թ էթմէյէրէք, ինչ
2 քի էյէր պազըլարը ութօզէ ինանմազլարսա, գարըլարըն հարաքէթի վատիթալը իէ քէլտուրուզ գազանըլալար,
3 սիզին գօրգուս իէ օլան ինէմիզ կէչինմէյէնլէրինի իէ : Վէ ծնլարըն
4 զինէթի՝ ախշարըտան օլան սաչլէր էօրմէօ վէ ալթուն ինագընմասը՝ նա էավաշլար կիյինմէօ օլմասըն. Իլա
5 Ֆէսատսըզլըգ իէ՝ էավաշ վէ մահճուսլ լուհուտա օլան էիւրէյին կիզլի ատէմի քի՝ Ալլահըն իՙնամնատ գլյմէթի
6 ջօգ տուր : Զ իրա զէմանի գատիմատ Ալլահա իւմիտ էտէն ա՛զիզ գարըլար տոմի՝ քէնտի գօձալարընա իթաա՛թ էթմէյէքլէ՝ քէնտիլէրինի պէօյլէ միւզէյէն էտէրլէր իտի. Նիմէ քի Սառա
6 Աբրահամա իթաա՛թ էտիւ՝ օնա Ֆէնտի չաղըրըրտը, քի սիզ էյէ ա՛մէլ իշլէյիտ հիչ պիր գօրդուսատան իտավՖ

էթմէյէրէք՝ օնուն էվլատլարը օլուրտուռնուզ :
7 Էրքէքլէր՝ քէզալնըք պիլէլէրինձէ ա՛գըլանէ ութքին օլտուռնալար, վէ գարըլարա տաչա զայի՛Ֆ գապա կիտպի նէքտամ էյլէնմինլէր, չինն քի Ֆայատընըն ի՛նայէթինէ տախի միրատտաչլար տըրթա քի տուա՛լարընըզըն տրատը քէսիլմէյէ :
8 Վէ էնձամը՝ հէփինիզ պիր Ֆիքրտէ՝ պէրէ պէրինիզէ հէմտէրտ՝ գարնտաչլարը սէվինլէր՝ մէրհամէթլիլէր՝ ալչագկէօ
9 նիւլլուլէր օլսուն. Քէմլինէ պէտէլ քէմլնք՝ եախօտ սէօյմէք պէտէլինէ սէօյմէք էտտա էթմէյէն, լաքին պիլա՛քս՝ խայր տուա՝ օգույտուն. Չինն պիլիր սինիզ քի՝ պուննա տա՛վէթ օլտնտուռնուզ, թա քի պէ-
10 րէքէթէ վարիս օլտարընըզ : Զ իրա է՛օ միւր սէվմէք վէ հյի կիտնլէր կէօրմէք իտտէյինն քէնտի տիլինի քէօմիւլմէք ութն՝ վէ տուտուգլարընը հիլէ սէօյլէ-
11 մէքտէն սինտիրսին. Վէօմիւլմէքտէն կէրի տուրտուն, վէ հյինք իշլէսին. սէլամէթի ատտարն, վէ տնա թատի՝ օլ-
12 տուն : Զ իրա Ղատպըն կէօզլէրի տատտըգլարըն իւզէրինատ՝ վէ օնուն գուլատլարը օնլարընն նէյատընտա տրը. տամա Ղատպըն եիւզլու քէօմիւ իշլէր իշ-
13 լէյինլէրէ գօրԶ տրը : Հէմ էյէր էյէ

օլան չէյին ույուձուլարը օլուրսանըզ, սիզէ քէմլնք հաէձէք քի՞մ սիր · Լա- 14
քին էյէր սատապաթ իչնուն էզնյէթ չէքէրսէնիզ սանա՝ նէ՛ մուրնըզու սիզէ · ամմա օնլարըն գօրգուսունսան գօրգ-մայասընըզ, վէ իզնթերսակ սիւշմէյէ- սինիզ · Լաքին եիւրէքլէրինիզա Րապպ 15
Ալլահը ա՛զնըզէյին · վէ սիզա օլան իւմիսան էօթիւրու սիզուէն հէվ ձէ- վապ թալապ էտէնլէրէ՝ մահձուպլուգ նլէ վէ գօրգու նլէ ձնվապ վէրմէյէ սայիսա հազըր օլասընըզ · վէ էյի 16
հարաքէթինիզ օլսուն · Թա քի սիզի ֆէնաքեարլար կիսի զէմմ էթտիքլէրի չէյտէ՝ Գրիստոսա օլան սիզնին էյի հարաքէթինիզի ֆայզ էտէնլէր ու- Թանալար : Զիրա էյէր Ալլահըն ի- 17
րատէթի իսէ, էյլնք էտէրքէն էզնյէթ չէքմէք՝ քէօթիւլիւք էտէրքէն է- պէյէն չէ+մէ+պէն սահա էյի սիր : Զի- 18
րա Գրիստոս սախի կիւնահլար նչնուն՝ սաարզգ օլան՝ նահագ քիմսէլէրին ու- ղուրսունա սիր քէրըզ էլէմ չէքտի, Թա քի պիզի Ալլահա եապլաշընըրա · վէ կէրչի Թէնատ էօլտիւրիլտիւ, ամմա Րուհտա հայաթէ կէլտի · Գի օնսուն 19
նլէ՝ մահպուսաս օլան զէմմանի գաս-մանէ սալ օլմուշ Րուհլարս սախի վա- լըսա՝ վ՛աղ էյլէսի, օ զէման քի Ա- 20

լահըն սապրը պէքլէր իսի՝ Նոյսան կիւնլէրինսա կէմի եափըլըր նչէն, քի օնսա ազ՝ եա՛նի սէքիզ Հան սուսան 21
գուրթուլսուլար : Գի օնսուն Թէմանիլի վաֆԹիզ պիզի չիմսի իսէլաս էտէր՝ Թէնին քիրինին կիսուէրիլմէսի սէյլի նլա էյի զամիրին Ալլահա Թապրիրի Յիսուս Գրիստոսուն սիրիլմէսինին վա- 22
սիթասի իլէ, քի օ՛ կէօյէ վարըպ Ալ- լահըն սալ եանընսա սրը, վէ մէլէք- լէր հէմ հիւքիւմէթլէր վէ գուվվէթլէր օնա Թապի՛ օլուրլար :

ՊԱՊ Գ

1 Ի՛սկ Գրիստոս պիզիմ իչնուն Թէն- սէ էլէմ չէքմէք նլէ, սիզ սախի պուս նէյէթ նլէ սէլահլանըն · զիրա Թէն- սէ էլէմ չէքէն՝ կիւնահսան Ֆէրա- 2
զլաթ էթմիշ սիր · Ընյլէ քի Թէնսէ պապի զէմանը արԹըգ սառէմլէրին ար- զուլարընձա սէյլի՝ նլա Ալլահըն ի- 3
րատէթինձէ եաշայա : Զիրա պիզէ նէթէր քի՝ է՛օմրիսն կէչմիշ զէմանըն Թայիֆէլէրին իրատէթինի իձրա էտիպ՝ էտէպսիզլիքսէ՝ չէհվէթլէրսէ՝ չոր- պա հէրարէթլէրինսէ՝ զէվզէրսէ՝ իչքի- լէրսէ՝ վէ չէրի՝ օլմայան փուԹփէ- 4
րնաթլիքլէրսէ եիւրիւտիւք · վէ պու-

նա Թա՛ՀԱԿԻԱՅ էտէրլէր , քի սիզ տէ
հէման պու սէՖինէլիյին Թաշղընլըղը-
նա ընշար էնէ պէրապէր սէյիրԹմէղսի-
նիզ , վէ քիւՖր էտէրլէր . Ֆի ընշար՝ 5
եաշայանլարը վէ էօլիւլէրի հիւքմ էԹ-
մէյէ հազըր օլանա ՀԷվապ վէրէՀէք-
լէր տիր : Զիրա էօլմիւշլէրէ տաԽի 6
պունուն իչինը միւժտէ օլունաՄու . Թա
քի ատէմլէրէ կէօրէ ԹէնՀէ մուհաք-
մէ օլունալար , ամմա Ալլահա կէօրէ
րուհՀա եաշայալար :

Լաքին Հիւմլէ շէյլէրին ՍոՆու եապ- 7
լաշմըշ սըր . իմոի ա՛ղը Թամ օլուն ,
վէ ատա՛լէրատէ ույանըղ ատուրուն : Վէ 8
հէՓիսիմնատէն էվվէլ՝ պիրի պիրինիզէ
հէրարէԹլի մուհամպէԹինիզ օլուն .
զիրա մուհամպէԹ՝ կիւնահլար չօղլու-
ղու էօրԹէր : Մըրըզտանմադըղընը պի- 9
րի պիրինիզէ միւսաՖիր սէվինՀի օլուն :
Ֆէր պիրինիզ ալտընը պախշիշ կէօրէ՝ 10
Ալլահըն սիւրընս տիւրլիս ի՛նսայէԹինին
էյի իտաաէՀլէրի կիպի՝ օնու պիրի
պիրինիզէ իՀրա էԹմէքտէ օլուն : Ի- 11
յէր պիր քիմսէ սէօյլէրսէ , Ալլահըն
քէլամլարընը կիպի սէօյլէմէյէն . էյէր
պիր քիմսէ խըզմէԹ էտէրսէ , Ալլա-
հըն վէրտիյի գուվվէԹտէն կիպի էԹ-
սին . չէօյլէ քի Ալլահ՝ Յիսուս Քրիս-
տոսըն վասիԹասի իլէ հէր չէյտէ ի՛զ-

զէԹլէնսին , քի ի՛զզէԹ ու գուտրէԹ
էպէտլէր էպէտինՃէ օնա մահսուս
տուր · Ամին :
12 Եա՛ գարնտաշլար՝ իմմԹիհանընըզ ի-
չիւն օլան աԹէշլի սըզլէԹէ՝ սիզէ պիր
ա՛Հայըպ վուգուա՛Թ օլուր կիսի՝ Թա՛Ճ-
13 Ճիւալ էԹմէն : Իլլա Քրիստոսուն է-
լէմլէրինէ իլՀադ օլտուղունուզա կէօ-
րէ՝ շազ օլուն . Թա քի օնուն Ճէլա-
լինին աշկյեար օլունմասընտա տաԽի՝
14 մէսրուր օլարադ շազ օլասընըզ : Էյէր
Քրիստոսուն ատը իչիւն սիԹէմ չէ-
քէրսէնիզ , նէ մուԹլու սիզէ . զիրա
ՃէլալինՎէ Ալլահընը Րուհու իւզէրի-
նիզտէ մէսքեան էտէր . կէրչի օնլարընը
ԹարաՖընատան օնա քիւՖր օլունուր
ամմա սիզին ԹարաՖընըզտան օնա ի՛զ-
15 զէԹ օլունուր : Սիզտէն իսէ՝ քիմսէ
գաԹիլ եա խըրսըզ եա Ֆէննւքեար կի-
պի՝ եախօտ ախէրլէրին իչինէ գարը-
16 շան կիպի էզիյէԹ չէքմէսին . Ամմա
էյէր Քրիստիան կիպի չէքէրսէ՝ ու-
Թանմասըն , իլլա պու խուսուսատա Ալ-
17 լահա շիւքր էԹսին : Զիրա վաղըԹ
սըր քի հիւքմ՝ Ալլահըն էվինտէն
պաշլայա . վէ էյէր էվվէլա սիզտէն
պաշլայա , Ալլահըն աէտտարանընա
իմանա՛Թ էԹմէյէնլէրին ՍոՆու նէ՞ օ-
18 ղաՃաղ : Վէ էյէր սատըղ կիւՃ իլէ

գուրթասլուր իսէ , Ֆասըզ վէ կիւնահ-
քեար նէ՞րէսէ կէօրիւնէ : Ճէյլէ քի 19
Ալլահըն իրսատէթինէ կէօրէ էզիյէթ
չէքէնլէր տախի՝ էյլիք իշէյէրէք՝ քէն-
տի ճանլարընը օնա էմին եարատըճը-
յա կիւպի էմանէթ էթմէնլէր :

ՊԱՊ Ւ

Արանըզտա օլան իխթիարլարա եալ- 1
վարըրըմ , պէն քի ծնլար կիւպի իխթի-
ար՝ վէ Քրիստոսուն էլչիլէրինին շա-
հիտի հէմ աշիքեար օլաճագ ի՛զզէթին
իլհագը իմ , Ալլահըն արանըզտա օ- 2
ղան սիւրիւսիւնիւ կիւոտիւն , վէ օնա
կէօզէսին , ճէպէր իլէ տէյիլ՝ իլլա ի-
րատէթ իլէ , հէմ խոպիս քեար իչինն
տէյիլ՝ իլլա ճան ու տիլտէն , վէ մի- 3
ռասլարը զապէթ էտէնլէր կիւպի տէյիլ՝
իլլա սիւրիւյէ ի՛պրէթ օլան քիմսէլէր
օլուն : Վէ պաշ չօպան զուհր էթտի- 4
յի զէմանն՝ ճէլալին ուօլմազ թահտընը
ալահագսընըզ :

Քէզալիք սիզ կէնճլէր՝ իխթիարլա- 5
յա միւթի՛ւ օլուն . վէ հէպինիզ պիրի
պիրինիզէ էթաա՛թ էտէրէք՝ ալլահ կէօ-
նիւլիւյիւ կիյինին . զիւրա Ալլահ մալ-
րուլարա զըտ տուրուր , ամմա ալչագ 6
կէօնիւլլիւլէրէ ի՛նայէթ վէրիր : Աման

Ալլահըն գուտրէթլու էլինին ալ-
տա ալչագլանըն , թա քի սիզի վագ- 7
թընտա եիւճէլտէ : Վէ հէպ գայղու-
նուզու օնուն իւզէրինէ պրագըն . զի-
րա օ սիզի գայըրըր :
Այըզ օլուն , ույանըգ տուրուն : 8
զիրա սիզին խասիյինիզ չէյթան պէօ-
յիւրէն արսլան կիւպի կէզիպ՝ քիմի
եուտա տէյիւ արար . վէ իմանտա 9
գավի օլարագ օնա գարշը տուրուն , վէ
պիլլին քի հէման օ էզիյէթլէր՝ տիւն-
եատա օլան սիզին գարնտաշլարընըզա
վագի օլմուշ տուր :
Վէ հէր ի՛նայէթին Ալլահը քի՝ պի- 10
զի Քրիստոս Յիսուստա քէնտի էպէտի
ի՛զզէթինէ տա՛վէթ էյլէտի , սիզ պիր
ազ վագըթ էզիյէթ չէքսիքտէն սօնկրա՝
սիզի քէնտիսի թէքմիլ էտէ , գայիմ է- 11
տէ , գուվվէթլէտէ , թէմէլլէտէ : Օ-
նա էպէտ իւլ ատատ ի՛զզէթ վէ գուտ-
րէթ օլսուն . Ամին :
Ջանն էթտիյիմէ կէօրէ էմին գարըն- 12
տաշ օլան Սիլուանոսուն վասիթասի
իլէ սիզէ մուխթասարճէ եազըրմ , վէ
նասիհաթ հէմ շէհատէթ էթտիմ , քի
Ալլահըն սահիհ ի՛նայէթի պու տուր
քի օնուա տուրուսուննուզ : Բաբիլըն- 13
տա օլան պէրատէր սէլլին էվէնօ՝
վէ օղլում Մարկոս սիզէ սէլամ էտէր :

Պիրի պիրինիզն մուհտապսէթ էօվիւ
շիւ էլէ սէլամլըյըն . սիզ հէփ ան-
սուս ֆրիստոստա օլանլարա սէլամէթ
օլսուն . Ամին :

ՊԵՏՐՈՍ

ԸՈՒՂԱՐԱՒՈՐՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ԻՒՒՆՃԻ ՄԷՓՔԻՊԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Այ էօն Պեդրոս՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն գուլու վէ առաքեալը՝ Ան-
մըզըն վէ խէլաս էտիճի Յիսուս Քրիս-
տոսուն սատտագաթընտա պիզիմ իլէ
գըյմէթաւէ պիր իմանա էրդնէրդ .
2 Սիզէ՝ Ալլահըն վէ Բաշպըմըզ Յիսու-
սուն պիլգիսինաէ ի՛նայէթ վէ սէլամէթ
չօղալա :
3 Նիճէ քի օնուն իլահիյէ գուվվէթի
պիզէ՝ հայաթէ վէ տինտարլըղա մու-
թէ՛ալլըգ ճիւմլէ շէյլէրի պաղըշլաոը ,
ի՛զզէթ վէ ֆազիլէթ իլէ՝ պիզի տա՛վէթ
4 էուէնին պիլգիսի վասիթասի իլէ , քի օն-
լար իլէ պիզէ էն պէօյիւք վէ գըյմէթլի
վա՛տլէր պաղըշլանմըշ տըր , թա քի օն-
լարըն վասիթասի իլէ՝ տիւնեատա շէհ-
վէթ իլէ օլան ֆէսատտան գաչըպ՝ իլա-

հիյէ Թապիա՛Թըն իլհագլարը օլասը-
նըզ : Վէ հէման պու շէյէ Թէքմիլ
ՀէՀա ակէօսԹէրիակ՝ իմանընըզա ֆազի-
լէԹի զամմէտին , վէ ֆազիլէԹէ սիլ-
կիյի՝ վէ պիլգիյէ նէֆսի զապԹ էԹմէ-
յի՝ վէ նէֆսի զապԹ էԹմէյէ սապրը՝
վէ սապրա տինտարլըզը՝ վէ տինտարլը-
ղա գարընտաշ սէվմէսինի՝ վէ գարընտաշ
սէվմէսինէ մուհաթապէԹի : Զիրա պու
շէյլէր սիզտէ պուլունուպ չօղալտըգ-
Ճա , ՆէզԹ՝ Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն պիլգիսինտէ իշսիզ էա մէյվէ-
սիզ էԹմէզլէր : Զիրա քիմտէ քի պու
շէյլէր եօղուսա՝ քէօր տիւր , վէ ուզա-
ղա պադամազ , քէնտինին գաատիմ կիս-
նահլարընըն փաքլէնմէսինի ումուԹ-
մուշ տուր : Օնուն իչինն էա՛ գարըն-
տաչլար՝ պախուսուս ՀէՀա էտին , քի
սա՛վէԹինիզի վէ սէչիլմէնիզի Թաահիհ
էտէսինիզ . զիրա պու շէյլէրի էԹմէ-
նիզ լէՃ՝ հիչ տալա էանկըլմազ սընըզ :
Զիրա պու վէՃՀ լէՃ սիզէ՝ Ղապպըմըզ
վէ խէլաս էաիՃի Ջիսուս Քրիստոսուն
էպէտի փատիչահլըզընա կիրմէյէ զանի-
մէԹլէ իՀսան օլունաՃագ տըր :

Օնուն իչինն պու շէյլէրին խուսուս
սունատա տայիմա խաԹըրընըզա կէԹիր-
մէյէ իՀմալ էԹմէյէՃէյիմ, էյէրչէ սի-
լիր խէնիզ, վէ պու կէրչէքլիքտէ մէօհ-

13 քէմ օլմուշ խսէնիզ տէ : Վէ հագ տա-
յարըմ քի՝ սէն պու մէսքեանտա օլ-
տուգՃա , սիզլի ույանտըրըպ զիքր էԹ-
14 տիրէյիմ : Ճիւն պիլդիրիմ քի՝ մէսքէա-
նըմը ԹէրԹք էտէՃէյիմ էագըն տըր , նի-
ՃՀ քի Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
15 տախի պանա պէյան էյլէտի : Իմտի
ՃէՀտ էտէՃէյիմ քի՝ սէնիմ վէՖաԹըմ-
տան սօնկրա տախի տայիմա պու շէյ-
լէրի զիքր էԹմէյէ գատիր օլասընըզ :
16 Զիրա Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սուն գուվվէԹինի վէ զուհուրունու՝
տիւզմէ մաաալտարա Թապի՝ օլարագ սի-
զէ պէյան էԹմէտիք , իլկա ծնուն ա՛-
զամէԹինի կէօզէրիմիզ իլէ կէօրիսա՝
17 պէյան էնփէտ : Զիրա օ՝ փէատր Ալլահ-
տան ի՛զզէԹ վէ Ճէլալ ալմադըգա , օնա
ա՛զիմ ուչչան Ճէլալտէն պէօյլէ պիր
սէս կէլտի . պէնիմ սէվկիւլիս Օղլում
պու տուր , քի օնտան սէն բադի օլ-
18 տում : Վէ պու սէսին կէօքտէն կէլտի-
կինէ՝ պիզ օնուն իլէ պէրապէր ա՛զիզ
19 տաղտա իքէն՝ իչնԹտիք : Վէ պիզտէ՝
տահա սահիհ օլան փէյղամպէրլիք քէ-
լամը վար . քի օնա՝ գարանլըգ եէրտէ
ըշըգ վէրէն գանտիլէ կիսի տիգգաԹ
էԹտէնիզ , էյի էտէրսինիզ , Թա եիւ-
րէքլէրինիզտէ կիսն աղարընՃա՝ վէ սա-
20 պահ եըլտըզը տօղունՃայատէք . էվվէ-

լա պուռնու պիլմէյիլէ քի՝ Քրիստոսըն հիչ պիր փէյղամպերլիյի՝ քէնարիլիյին-
ուէն Թէֆխերի եօք : Զիրա ատէմ ի- 21
րատէթի իլէ հիչ պիր զէմանի փէյղամ-
պէրլիք կէլմէտի , իլլա Ալլահըն ա՛զիզ
ատէմլէրի՝ Ա՛զիզ Րուհուան Թահրիք օ-
լարագ սէօյլէտիլէր :

ՊԱՂՊ Բ

Ա՚Ե գավմաա եալան փէյղամպէր- 1
լէր տախի օլսուլար , նիհէ քի սիզոգ
տախի եալան խօճալար օլամագլար , քի
ծնլար կիզլիհէ՝ հէլաքլըդ պէտաա՛թլե-
րի իճաա էտէճէքլեր , վէ ծնլարը սա-
թուն ալան Սահիպի ինքեար էտիպ՝
քէնարիլէրին իւզէրինէ Թէզ հէլաքլըդ
կէթիրէճէքլեր : Վէ ծնլարըն էտէպ- 2
սիզլիյինէ ջօգ քիմսէլէր Թապի՛ օլա-
ճագլար , քի ծնլարըն սէպէպի իլէ կէր-
չէքլիյին եօլունա քիւֆր օլունաճագ .
Վէ Թաման՛քեարլըդ իլէ՝ սիզի տիւզմէ 3
սէօզլէր իլէ Թիճարէթ էտինէճէքլեր ,
քի ծնլարըն գատիմ օլան հիւքմի ա՛զա-
պը կէճիքմէզ , վէ ծնլարըն հէլաքի ու-
յուգլամագ : Զիրա էյէր Ալլահ՝ մէ- 4
լէքլեր կիւնահ իշլէտիքլէրինտէ էսիրկէ-
մէտի , իլլա գարանլըդ զինճիրլէրի իլէ
ձէհէննէմէ աթըպ՝ մուհաքէմ իշլուն

5 սագլանմագա Թէսլիմ էյլէտի իսէ , վէ
դաիմ տիւնեայը էսիրկէմէտի , իլլա
Ֆաարգլարըն տիւնեասը իւզէրինէ Թու-
ֆան կէթիրիպ՝ սատագաթըն վ՛աղճըսը
Նոյու ատքիզ նուֆուս իլէ սագլասագ ի-
6 սէ , վէ Սոդոմուն հէմ Գոմորուն շէհր-
լէրինի քիւլ էտիպ՝ օլաճագ Ֆաարգլարա
ի՛բրէթ գօյարագ հարատագաթ իլէ հիւքմի
7 ա՛զապ էթտի իսէ , վէ պինաամուսլարըն
պի էտէպ կէչինմէլէրինատէն քէտէր չէք-
մէքտէ պուլունմուշ օլան սատըգ Ղուվ-
8 տու խէլասա էյլէտի իսէ . (Զիրա պու-
սատըգ քիմսէ արասարընտա սագին ի-
քէն՝ կէօրտիւյիւ վէ իշիթտիյի շէյլէր
իլէ կիւնատէն կիւնէ սատըգ Ճանընա ծ-
ւարըն պինաամուս ա՛մէլէրի իլէ խոբէնճէ
9 վէրիր իսի .) Րասպ սինատար քիմսէ-
լէրի ի՛ղվասատէն խէլասա էթմէսինի՝ վէ
նահագ քիմսէլէրի ա՛զապ չէքմէք իչին
չէրասա՛թ կիւնիւնէ սագլասմագըրը պի-
10 լիր . Վէ պահուսուս ծնլարը քի մուր-
սար չէհվէթ իլէ Թէնէ Թապի՛ օլուր-
լար , վէ հիւքիւմդէթի Թահգիր էտէր-
լէր . պուռնլար Ճէհաբէթ էտիճի խիւտ-
պինլէր օլուպ՝ Ճէլիլ քիմսէլէրէ քիւֆր
11 էթմէքտէն գօրգմագլար . Ա՚յէրչի մէ-
լէքլեր գուվվէթտէ վէ գուվվէթտէ ծն-
ւարըն իւսթիւն իսէլէր ատ՝ ծնլարըն ա՛-
լէյհինէ Րասպըն հուզուրունա քիւֆր

հուքմի կէթիրմէլէր : Պունլար իսկ չի-
քեար իշխան վէ հէլաք օլմագ իշխուն տօ-
ղան Թաղխաթի նուԹգուզ հայվանլար
կիպի՝ պիլմէյէնլէրի շէյլէրէ քիւֆր է-
տէրլէր , վէ քէնտիլէրին ֆէսատընտա
հէլաք օլուալ՝ նահադլըղըն իւձրէԹինի
ալաճագլար · վէ օնլար կիւնլիւք սէ-
ֆայը զէվգ սայմազլըղլա , լէքէլէր վէ ա՛-
յրըլար սըր · վէ սիզին իլէ զիյաֆէԹ-
սէ եէր իքէն՝ քէնտի հիլէլէրինտէ զէվգ
սիւրէրլէր · Չ՚ինտան տօղու վէ կիւ-
նահտան վարզ կէլմէզ կէօզլէրի վար , վէ
մէօհքէմ օլմայան ձանլարը ալտատըր-
լար , վէ Թամամա՛ աչըղան եիւրէքլէրի
վար · օնլար պէտտուա՛լը էվլատլար
մըր · Տօղղու եօղու Թէրք էտիպ սափ-
մըլար , վէ Իէմմը օղու Իատլատմըն
եօղուննատա եիւրիւտիւլէր , քի օ՛ նահադ-
լըղըն իւձրէԹինի սէվմէմ , վէ քէնտի
պինատճուալտուղտու իշխուն Թէքքաիր օղուն-
տու · չիւն քի պիր տիլսիզ հայվան՝ ա-
տէմ տիլինտէ սէօյլէյիմ՝ վէ յլամտպէրին
ա՛զըրըզլըղընա մանի՛ օղուտ : Պունլար
տուտուզ փունկարլար սըր · վէ գաստը-
ղատան սիւրիւքլէնէն պուղուԹլար սըր,
քի գաղանլըղըն տիւմանը էպէտէն օն-
լարա ատգանմըշ սըր : Չ՚իրա պայԹի
գաստարմըշ պաԹըլ սէօզլէր սէօյլէմէ-
յի՞ իլէ՝ Թէն չէնվէԹլէրի իլէ՝ էտէպ-

սիզ լքլէր իլէ՝ ետնկըշըղտա կէչինէն-
լէրտէն հէնուզ գաչմըշ քիմսէլէրի ա-
տտարըլար · վէ քէնտիլէրի ֆէսատըն
գուզլարը իքէն՝ օնլարա ա՛զատլըգ Թէտ՚-
հիւտա էտէրլէր · զիրա պիր քիմսէ նէ-
տէն քի եէհնիլիրսէ , օնա գուզ օլմուշ տա-
խի օղուր : Չ՚իրա էյէր Ղատպ վէ խէ-
լաս էտիձի Յիսուս Քրիստոսուն պիլմի-
սի իլէ սիւնեանդըն մուրտատրըգլարդըն-
տան գաչարըգտան սօնկրա՝ էհնէ օնլարա
իլհիպ եէհնիլիրլէր իսէ , օնլարդըն սօնու
էվվէլքինտէն պէԹէր օղուր : Չ՚իրա
օնլարա՝ ատտագաԹըն եօղունու պիլմէ-
մէսի՝ պիլտիքտէն սօնկրա օնլարա Թէս-
լիմ օլունան ա՛զիզ Թէհնպիհտէն կէրի
սէօնմէքտէն տահա խոյըրըլ իտի : Ամ-
մա օնլարա՝ տահիհ մէսէլին սէօզլիւ վա-
գի՝ օղուտ · Քէօզիէք քէնտի գուտսուն-
Թուտունա սէօնտիւ · հէմ՝ Տիշի սօն-
կուզ եոյգանտրըգտան սօնկրա՝ չամուրտ
եու վարլանմատը պէօնգէ- :

ՊԱՂ Գ

1 Ե՞ւ՛ սէվկիլիւլէր՝ պու չիմտի սիզէ
եազդրըղըմ իքինճի մէքԹիւպ սիւր , քի
պու ՂէՌիւոլէր իլէ խիւլիւտանէ զինդի-
նիզի ուչանդրըդա՝ զիչր էմտիրիմ ,
2 քի ա՛զիզ վէ յլամպէրլէրտէն փէչին

աչօլէննէն աչօպէրի՝ վէ պիզ Րապպ վէ
իէլաս էաիձինին ատաքեալըարը օլան-
լարըն Թէնապիհինի իաձիրընըզտա Թու-
Թաարընըզ : Վէ էվվէլա պուննա պիլին 3
քի ախըր զէմանատա՝ ա՛րսըզ զէվգլէննիձի
քիմսէլէր կէլէձէքլէր , քի քէնարէլէ-
րին արզուլարընձա էնուրիւյիւպ տէյէ-
ձէքլէր . Օնուն զուհուրատնուն վա՛ախ 4
հա՞նի . զնրա պապալարըն ույուտուգ-
լարը վարլնԹատան՝ եարսաղլըզըն իպԹի-
տաարընատան պէրու՝ հէր շէյ պէօյլէ պա-
լը : Ձ իրա պուննա՝ նրատէԹլէրի նէ 5
պիլմէզ օլուրլար , քի կէօքլէր պաոիմ-
տէն իտիլէր , վէ եէր՝ ատատան վէ ատ
նէ օլուպ՝Ալլահըն աէօզնէ նէ ձիվձիւա
նտի , քի օնլարըն վաոնԹատի նէ օ զէ- 6
մանըն տիւնեատը Թուֆանա պարգ օ-
լուպ՝ ատատան հէլաք օլատա : Վէ շիմ- 7
տիքի կէօքլէր վէ եէր՝ հէման օ սէօզ նէ
ատԹէշնէնէն հըՁԹ օլուռնուպ՝ շէրատա՝-
Թըն վէ Ֆատըդ ատէմլէրին հէլաքի կիս-
նինէտէք ստպլանմըշլար ատը : Վէ 8
պուս պիր շէյ պիլմէզ օլմայատընըզ՝
եա՛ ատվվիւնլուէր՝ քի Րապպըն ի՛նսանինատ
պիր կիւն պին նըզ կիպի՝վէ պին եըզ պիր
կիւն կիպի տիր : Րապպ վա՛ատընատա կէ- 9
ձինքմէզ . նիձէ քի պա՛զըլարը կէձինքմէք
սայարլար . լաքին հիչ քիմսէնին հէլաք
օլմասընը իսԹէմէմէյինէ՝ իլլա ; հէմիսի-

նին Թէվպէյհ կէլմէսինի իսԹէմէյինէ ,
10 պիզէ սապր էտէր : Ամմա Րապպըն
կիւնիւ՝ իսրըզլ կիսի կէլձէք , քի օն-
տա կէօքլէր՝ կիւրիւլԹիւ իլէ կէչէձէք-
լէր , վէ ա՛նատընըզտր էրի յէձէք
տիր , վէ եէր հէմ օնտա օլան ա՛մէլլէր
11 եանամադլար : Իմտի պուննլարըն հէ-
փիսի էրի յէձէք էքէն՝ պիզ ա՛զիզ կէչէն-
մէլէրտէ վէ տինատարըզլատտա նէ՞ չէ-
12 քիլ քիմսէլէր օլմազ կէրէք սինիզ՝ Ան-
լահըն կիւնէէնիւն կէլմէսինի պէքլէյէ-
րէք ՀասրէԹ էԹմէյիլէ , քի օնտա կէօք-
լէր աԹէշլէնիպ էրի յէձէքլէր , վէ ա՛-
նատընատա էանըպ Հալւ օլաձագլար :
13 Ամմա օնուն վա՛տընա կէօրէ էէնի կէօք-
լէր վէ էէնի եէր պէքլէրիզ , քի օնլար-
տա սատատաԹ սաքին տիր :
14 Օնուն իչիւն եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ պու
չէյլէրի պէքլէմէյինէ՝ ձէհտ էտին , քի
օնա սէլամէԹ իլէ՝ լէքէսիզ վէ գուսուր-
15 սուզ պուլունմատընըզ : Վէ Րապպըմը-
զըն սապրընը իսէլաս սայըն . նիձէ քի
սէվկիւլիւ գարնատաշըմըզ Պօղոս տախ՝
օնա վէրիլէն ի՛լմէ կէօրէ՝ սիզէ եազսը ,
16 պու չէյլէրին խուսուսունտա՝ հէփ ժէք-
Թիւպլէրինտէ տախ սէօյլէտիյի կիսի ,
քի օնլարտա պա՛զը կիւճ անկլասըլըր
չէյլէր օլմազլըյ՝ ձահիլ վէ մէօհքէմ օլ
ժայան քիմսէլէր, նիձէ պագի Գրիֆապ-

լարա տախ՝ քէնտիլէրինին հէլաքլէրի
իչէն Թէրս մա՛նա վէրիրլէր : 17 Մարի
սիզ եա՛ սէվկիլիլիլէր՝ պոռնո փհչին
պիլմէյինէ՝ սապէնըն , Թա քի պինա-
մուսալարըն ալտատըջը իլէ գատիրըլմա՝
քէնտի գավիլիյինիզատէն տուշմէ յէտի-
նիզ : Ամմա Յապալըմըզ վէ խէլտա էտի- 18
ճի Յիսուս Քրիստոսան ի՛նայէթինատ
վէ պիլկիսինատ արԹըն . օնա հէմ չիմ-
ա՛ն՝ հէմ էպէտի կիւնէտաէք ի՛զէթ օ-
ատան . Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԱՌԱՔՈՒԱԼՈՒՆ

ՊՐՈՆՃԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ՄԷՓԹՈՒՊԻ

ՊԱՊԱ Ա

1 Ի՛ԱՅԱԹԸՆ Վէլամը խուսու-
ատնտա՝ օլ իպԹիտատէն պէրու մէվ-
ճիւտ օլանը՝ օլ իշխԹոխյիմիզլի՝ օլ կէօշ-
լէրիմիզ իլէ կէօրտիւյիւմիւզիւ՝ օլ նա-
զար գըլըըլըմըզը , վէ էլլէրիմիզին
2 ԹուԹատուղունու խոպէր էփէրէզ· (Վէ
հայաԹ պէյան օլունտու , վէ կէօրտիւք,
վէ շէհատէԹ էտէրիզ , վէ սիզէ էպէ-
տի հայաԹը խապէր էտէրիզ , քի օ
փէտէրին ի՛նանինատ իտի , վէ պիզէ պէ-
3 յան օլունտու ·) Սիզէ՝ օլ կէօրտիւ-
յիւմիւզիւ վէ իշխԹոխյիմիզլի խապէր
էտէրիզ , Թա քի սիզին տախ պիզիմ
իլէ իլհատ:ըզընըզ օլա · վէ պիզիմ իլ-
հատըզըմըզ տախ փէտէր իլէ վէ օնուն
Օղլու Յիսուս Քրիստոս իլէ տիր :

վէ պուռնլարը սիզէ եաղլարըզ, թա քի 4
սիզին չաղըրընըզ թէքմիլ օլա :
Վէ օնտան իշլէթմէյիմիզ՝ վէ սիզէ 5
ի՛լան էթմէյիմիզ խապէր պու տուր
քի՝ Ալլահ նուր տուր, վէ օնտա հիչ
պիր գարանլըգ եօք տուր : Էյէր՝ օ- 6
նուն իլէ իլհադլըղըմըզ վար տէր տէ՝
գարանլըգտա եիւրիւրսէք, եալան սէօյ-
լէրիզ, վէ կէրչէքլիյի իճրա էթմէղիզ :
Ա՛մմա էյէր՝ օնուն ըշըգտա օլտուղու 7
կիպի՝ ըշըգտա եիւրիւրսէք, պիրի պի-
րիմիզ իլէ իլհադլըղըմըզ վար . վէ օնուն
Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն գանը պի-
զի հէր կիւնահտէն փաքլէր : Էյէր տէր- 8
սէք քի՝ կիւնահըմըզ եօք տուր, քէն-
տիմիզի ալտատըրըզ, վէ պիզտէ կէր-
չէքլիք եօք տուր : Էյէր կիւնահլարը- 9
մըզը իգրար էտէրսէք, օ էմին վէ տա-
տըզ տըր քի՝ կիւնահլարըմըզը ա՛ֆվ է-
տէ, վէ պիզի հէր նահադլըգտան փաք-
լէյէ : Էյէր տէրսէք քի՝ կիւնահ իշ- 10
լէմէմիշիզ, օնու եալանճը էտէրիզ,
վէ օնուն աէօզլիւ պիզտէ տէյիլ տիր :

ՊԱՂՊ Բ

Լ՛Յ քիւչիւք էվլատլարըմ՝ սիզէ 1
պու չէյլէրի եաղլարըմ քի՝ կիւնահ
իշլէմէյէսիմիզ. վէ էյէր պիր քիմսէ

կիւնահ իշլէյէճէք օլուրսա, փէտէրին
եանընտա չէփաո՛թձըմըզ վար, է՛նէ
2 սատըգ Յիսուս Քրիստոս. վէ պու՝
կիւնահլարըմըզա քէֆարէթ տիր, վէ
եալընըզ պիզիմքիլէրէ տէյիլ՝ իլլա պիւ-
թիւն տիւնեանընքիլէրինէ տախի :
3 Վէ պուննուն իլէ պիլիրիզ քի՝ օնու
պիլմիշիզ, էյէր օնուն թէննպիհլէրինի
4 կէօզէտիրսէք : Օնու պիլիրիմ տէյիպ
տէ՝ թէննպիհլէրինի կէօզէթմէյէն՝ ե-
լանճը տըր, վէ օնտա կէրչէքլիք եօք
5 տուր. Լաքին օնուն սէօզիւնիւ կէօզէ-
տէն՝ կէրչէքտէն Ալլահըն մուհապպէ-
թի օնտա թէքմիլ օլմուշ տուր. օնտա
օլտուղումուզու պուննուն իլէ պիլիրիզ :
6 Օնտա գալըրըմ տէյէն՝ օնուն եիւրիւ-
տիւյիւ կիպի՝ պուննա տա էօյլէ եիւրիւ-
մէք կէրէք տիր :
7 Եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ սիզէ եէնի թէն-
պիհ եազմայօրում, իլլա իպթիտաատէն
պէրու մալիք օլտուղունուզ էսքի թէն-
պիհի. էսքի թէննպիհ՝ իպթիտաատէն
8 պէրու իշլէթտիյինիզ սէօզ տիր : Եինէ
սիզէ եէնի թէննպիհ եազըրըմ, քի օ օն-
տա հէմ սիզտէ կէրչէք տիր. զիրա գա-
րանլըգ կէէէյօր, վէ կէրչէք ըշըգ հալա
9 զի յա վէրիր : Ըշըգտա իմ տէյիպ տէ՝
գարնտաշընտան իքրահ էտէն՝ շիմտիյէ-
10 սէկին գարանլըգտա տըր : Գարնտա-

ջինը սկվէն՝ ըշըգաւա գալըր , վէ օնաս
թէօքէզ «էպէպի էօգ տուր · Ամմա գա- 11
ըընտաշընատան իքըահ էտէն՝ գարանլըգ-
ջա տըր , վէ գարանլըգաս կէզնպ՝ նէ-
ըէյէ կնթախյինի պնլմէզ · զնրա գա-
րանլըգ օնուն կէօզլէրինի քէօրլէթախ :
Սնզէ եաշարըմ՝ եա՛ քնւջնւք էվնատ- 12
լար , ջնւն քի օնուն իամի վաստնթասի ն-
լէ՝ կնւնահլարընըզ ա՛ֆվ օլուննաու :
Սնզէ եաշարըմ՝ եա՛ պապալար , ջնւն 13
քի լպլթխատաէն պէրու օլան Ջաթը
պնլմնշնինի զ · սնզէ եաշարըմ՝ եա՛
կէնձլէր , ջնւն քի եարատազը եէնմնշ-
սինի զ · սնզէ եաշարըմ՝ եա՛ չօճուգ-
լար , ջնւն քի փէտէրի պնլմնշնինի զ :
Սնզէ եաշարըմ՝ եա՛ պապալար , ջնւն 14
քի լպլթխատաէն պէրու օլան Ջաթը
պնլմնշնինի զ · սնզէ եաշարըմ՝ եա՛ կէնձ-
լէր , ջնւն քի գուվվէթլնսնինի զ , վէ Ա-
լահըն սէօզնւ սնզատ գալըր , վէ եարա-
զազը եէնմնշնինի զ : Տնւնեայը սէվմէն , 15
նէ ատ սնւնեաաա օլան չէյլէրի · էյէր
պնր քնմսէ տնւնեայը սէվէրսէ , փէտէ-
րին մուհապպէթի օնաս էօգ տուր :
Ջնրա սնւնեաաա օլան հէր չէյ՝ էա՛նի 16
թէնին չէհվէթի վէ կէօզլէրին չէհվէթի
վէ է՛օմրնւն Ֆօաուլլուղու՝ փէտէրաէն
ատյնլ տըր , նլլա սնւնեաաան տըր :
Վէ տնւնեա հէմ օնուն չէհվէթի կէչէր . 17

ազզա Ալլահըն էրաատէթինի էմրա է-
տէն՝ էպէտէն գալըր :
Էյ չօճուգլար՝ ախըր զէման տըր · վէ 18
նիճէ էշնլթախինիզ էտէ քի՝ նէու կէլնր ,
շնմախ տախն չօգ նէուլէր կէլմիշլէր ·
պուննտան անկլարըզ քի՝ ախըր զէման
տըր : Օնլար պնզտէն ջըգտը , ըաքլէն 19
պնզտէն տէյլնլլէր էտէ · զնրա էյէր
պնզտէն օլտաղլար էտէ , պնզնմ էլէ գալ-
մըշ օլուրլար էտէ · ազզա ճնւմլէսնխ
պնզտէն օլզատըգլարը աշնքէտար օլաղար
տէյնւ ըըփ՛ըար : Սնզնն էտէ Ա՛զնզտէն 20
մէահինիզ վար , վէ հէր չէյէ պնըըրսա-
զնիզ : Սնզէ՝ կէրչէքլնյէ պնլմէխյինիզ 21
հնչն եաղմատըմ , լաքին օնու՝ հէմ
հնչ պնր եաղան կէրչէքլնքտէն օլմատը-
ղընը պնլտյինիզ էչնւն : Ըաղանճը 22
քի՛մ տըր , էլլա օ քի՝ Յնսուստն Քրնս-
տոս օլտուղտունու ինքէտար էտէր · նէու
օլ քնմսէ տըր քի՝ փէտէրի հէմ Օղուլու
լ քնմսէ տըր քի՝ փէտէրի հէմ Օղուլու 23
ինքէտար էտէր : Օղուլու հէր ինքէտար
էտէն՝ փէտէրէ տախ մաղնք տէյնւտըր ·
Օղուլու իգլտար էտէն՝ փէտէրէ տախ
մաղնք տըր : Իմախ սնզ՝ իպլթխատաէն 24
նէ քի էշնլթախինիզ էտէ՝ սնզատ գալըրն ·
էյէր իպլթխատաէն նէ քի էշնլթախինիզ ն-
սէ՝ սնզատ գալըրտա , սնզ տախ Օղուլ-
տա վէ փէտէրատ գալաճագըրընըզ : վէ 25
օնուն պնզէ Թէա՛հնւտ էթախյ վա՛տ

պու՝ էա՛նէ էպէտի հայաթ ալը ։ Պու 26
շէյլէրի սիզէ՝ սիզի ալտատանլարտան
էօթիւրիւ եաղտըմ ։ Վէ սիզին օնտան 27
ալտըղընըզ մէսհ՝ սիզատէ գալըր , վէ սի-
զէ պիր քիմսէ էօյրէթմէյէ միւհթաճ
ոէյիլ սինիզ , իլլա նիձէ քի սիզէ հէ-
ման օ մէսհ հէր շէյին խուսուսունտա
էօյրէտիր , վէ կէրչէք տիր , վէ եալան
ոէյիլ տիր . վէ սիզէ նիձէ քի էօյրէթ-
տի խաէ , օնտա գալըն ։

Վէ հալա եա՛ քիւչիւք էվլատլար՝ օն- 28
տա գալըն , Թա քի զուհր էթտիի զէ-
ման՝ սէրպէսթլի լիմիզ օլսուն , վէ օնուն
զուհուրինտէ օնդան ուԹանմայալըմ ։
Էյէր օնուն սաղըդ օլսուղունու պի- 29
լէրսէնիզ , պիլէրսինիզ քի՝ հէր սաղա-
գաԹը իչէյէն քիմսէ՝ օնտան սօղմուշ
ալը ։

ՊԱՂ Գ

Պաղըն՝ փէտէր պիզէ նէ չէքիլ մու- 1
հաղէթ իհսան էթմիշ տիր քի՝ Ա-
լահըն էվլատլարը անկըլալըմ . պունուն
իչիւն տիւննէա պիզի Թանըմազ , չիւն
քի օնու Թանըմատը ։ Եա՛ սէվկիւլիւ- 2
լէր՝ չիմսի Ալլահըն օղուլլարը իզ , վէ
նէ օլաձաղըմըզ՝ տահա ալէյհի օլսուն-
մատը . ամմա պիլէրիզ քի օ՝ զուհր

էթտիի զէման՝ օնա պէնկիզէր օլա-
ձաղըզ , զիրա օնու օլտուղու կիպի
կէօրէձէյիզ ։
3 Վէ հէր քիմին օնտա պէյլէ լումիտի
վար իսէ , քէնտիսինի փաքլէր , նիձէ
4 քի օ՝ փաք տըր ։ Հէր քիմ քի կիւ-
նահ լիչլէրսէ , պինամուսալուգ տահի լի-
լէր , վէ կիւնահ՝ պինամուսալուգ տուր ։
5 Վէ պիլիրսինիզքի՝ օ զուհր էյլէտի ,
Թա քի կիւնահլարըմըզը գալտըրա . վէ
6 օնտա կիւնահ եօգ տուր ։ Հէր քիմ քի
օնտա գալըրսա , կիւնահ իչլէմէզ . հէր
կիւնահ իչլէյէն քիմսէ՝ օնու կէօրմէ-
7 միշ տիր , վէ օնու պիլմէմիշ տիր ։ Եա՛
քիւչիւք էվլատլար՝ սիզի քիմսէ ալտահա-
մասըն . սաոտագաԹը իչլէյէն՝ օնուն
սաղըդ օլտուղու միսիլլու սաղըդ տըր ։
8 Կիւնահը իչլէյէն՝ շէյԹանտան տըր .
զիրա շէյԹան՝ իպԹիտաոէն պէրու կիւ-
նահ իչլէր ։ Ալլահըն Օղլու պունուն
իչիւն զուհր էԹտի քի՝ շէյԹանըն ա՛-
9 մէլլերինի պօզա ։ Հէր քիմ քի Ա-
լլահտան սօղմուշ իսէ , կիւնահ իչլէ-
մէզ . զիրա օնտա՝ օնուն Թօխտումու
գալըր , վէ կիւնահ իչլէմէյէ գաոիր
ոէյիլ տիր , զիրա Ալլահտան սօղմուշ
10 ալը ։ Ալլահըն էվլատլարը վէ շէյ-
Թանըն էվլատլարը պունտան պէյտան
պէլլիար . հէր քիմ քի սաղագաԹ իշ-

լէմէզսէ , վէ քէնտի գարնտաշընը սէվ
մէզսէ , Ալլահտան տէյիլ տիր : Զի- 11
րա իպթիտաատէն իշլէթտիյինիզ խապէր
պու տուր քի՝ պիրի պիրլիմիզն սէվէ-
լիմ . կայէն կիսի տէյիլ , քի եարա- 12
մազտան իտի , վէ գարնտաշընը գաթլ
էթտի . վէ օնու նէ՞ սէպէպտէն գաթլ
էթտի . պունուն իշլիւն քի օնուն ա՛մէլլէրի
եարտամազ՝ ամմա գարնտաշընընքիլէր
ատոլըպ իտիլէր : Էյէր տիւնեա սիզ- 13
տէն իչքրահ էտէրսէ՝ եա՛ գարնտաշըա-
լըմ , թա՛ձ ձիւպ էթմէն : Պիզ պիրլիզիզ 14
քի՝ էօլիւմտէն հայաթէ կէչտիք , չիւն քի
գարնտաշլարը սէվէրիզ . գարնտաշը
սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր : Հէր քիմ քի 15
գարնտաշընտան իչքրահ էտէրսէ , ատէմ
էօլտիւրիւճիւ տիւր . վէ պիրիրտինիզ քի՝
հիչ պիր ատէմ էօլտիւրիւճիւնիւն՝ քէն-
տիննտէ գալըր էպէտի հայաթը եօգ
տուր : Մուհամպէթի պունտան պիր 16
միշլիզ քի՝ օ քէնտի ձանընը պիզիմ իչլիւն
գօտու . պիզէ տախի գարնտաշլար ի-
չլիւն ձանլարըմըզը գօմագ կէրէք տիր :
Ամմա քիմ քի տիւնեանընն մալինէ մալընք 17
խոչ , վէ գարնտաշընըն միւհթաձ օլտու-
զունու կէօրիւպ տէ՝ օնա պաղըրլարընը
գաիտարտա , Ալլահըն մուհամպէթի
օնտա նի՞ճէ գալա պիրիր : Եա՛ քիւչիւք 18
Իվատլարըմ՝ սէօզ իլէ եա տիլ իլէ

սէվմէյէլիմ , իլլա ա՛մէլ իլէ վէ կէրչէք-
լիք իլէ :
19 Վէ պունտան պիրլիրիզ քի կէրչէքլիք-
տէն իզ , վէ օնուն հուզուրունտա եիւ-
20 րէքլէրիմիզն րահաթ էտիճէյիզ . Զի-
րա էյէր եիւրէքլէրիմիզ պիզի թաղիր
էտէրսէ , Ալլահ եիւրէյիմիզտէն պէօ-
21 յիւք տիւր , վէ հէր շէյի պիրլիր , Եա՛
սէվկիւլիւլէր՝ էյէր եիւրէյիմիզ պիզի
թա՛զիր էթմէզսէ , Ալլահըն ի՞նտինտէ
22 սէրպէսթլիյիմիզ վար . Վէ տիլէսիյ-
միզ շէյի օնտան աղըրըզ . զիրա օնուն
թէննուրէլէրինի կէօզէտիրիզ , վէ օնուն
հուզուրունտա մադպուլ օլան շէյլէրի
23 իշլէրիզ : Վէ օնուն թէննուրի պու տուր
քի՝ օնուն Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն
ատընա ինանալըմ , վէ պիրի պիրլիմիզն
սէվէլիմ , պիզէ վէրտիյի թէննուրէ
24 կէօրէ : Վէ օնուն թէննուրլէրինի կէօ-
զէտէն՝ օնտա գալըր , օ տա օնտա . վէ
սիզտէ գալտըղընը պունտան՝ էո՛ղէ պի-
զէ վէրտիյի Րուհտան պիրլիրիզ :

ՊԱՂ Դ

1 Եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ հէր րուհա ի-
նանմաղ . զաքին րուհլարը Ալլահտան
մը սէյիւ սընայըն . զիրա տիւնեայա
ջօգ եալան փէյղամպէրլէր ջըգմըշտըր :

Ալլահըն Րուհունու պունուն իչէ պի-
2 լին · հէր րուհ քի՝ Յիսուս Քրիստո-
ւուն Թէննէ կէլմիյինի իգրար հաէր՝
3 Ալլահատան ուրը : Վէ հէր րուհ քի՝
Յիսուս Քրիստոսուն Թէննէ կէլմի-
յինի իգրար էթմէզ՝ Ալլահատան ա-
յիլ ամր · վէ պու ատուր Նեռին րուհու ,
քի իչինթահինիզ քի՝ տիւնեայա կէլէճէք ,
4 վէ չիմսի հալա տիւնեատա ուրը : Սիզ
Ալլահատան ալընըզ՝ եա՛ քիւչիւք հվլատ-
լար , վէ ոնլարը եէնմիշահինիզ · զիրա
սիզսէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէօ-
5 յիւք տիւր : Ոնլար տիւնեատան ուրը-
լար · ոնուն իչինն տիւնեատան սէօյ-
լէրլէր , վէ տիւնեա ոնլարը տինկլէր :
6 Պիզ Ալլահատան իզ · Ալլահը Թանը-
յան՝ պիզի տինկլէր , Ալլահատան օլ-
մայան՝ պիզի տինկլէմէզ · կէրչէքլիյին
րուհունու վէ ալտատըզըն րուհունու
պունատան Թանըրըզ :

7 Եա՛ սէվկիլիլիէր՝ պիրի պիրիմիզի
սէվէլիմ , զիրա մուհամպէթ Ալլահ-
ատան ուրը · վէ հէր քիմ քի սէվէր իսէ ,
Ալլահատան ոօղմուշ տուր , վէ Ալլա-
8 հը Թանըր : Սէվմէյէն քիմսէ՝ Ալլա-
հը Թանըմատը · զիրա Ալլահ մու-
9 համպէթ տիր : Ալլահըն մուհամպէ-
Թի պիզէ պունուն իչէ պէյան օլուն-
տու քի՝ Ալլահ պիրիձիք Օղլունու

տիւնեայա կէօնտէրտի , քի պիզ օնուն
10 վասիթասի իչէ եաշայալըմ : Մուհամպ-
պէթ պունատա ուրը , տէյիլ քի պիզ
Ալլահը սէվտիք , իլլա քի օ պիզի սէվ-
տի , վէ քէնտի Օղլունու կիւնահլարը-
11 մըզ իչիւն քէֆարէթ կէօնտէրտի : Եա՛
սէվկիլիլիէր՝ հէր Ալլահ պիզի պէօյ-
լէ սէվտի իսէ , պիզէ տասի պիրի պի-
րիմիզի սէվտի իսէ , պիզէ տասի պիրի պի-
12 րիմիզի սէվմէք կէրէկ տիր : Ալլահը
հիչ պիր վաղըթ քիմսէ կէօրմէմիշ տիր ·
հէր պիր պիրիմիզի սէվէրսէք , Ալ-
լահ պիզատ գալըր , վէ օնուն մուհամպ-
պէթի պիզատ Թէքմիլ օլմուշ օլուր :
13 Օնատա գալտըղըմըզը , վէ օնուն պիզատ
օլտուղունու պունուն իչէ պիրիրիզ քի՝
պիզէ քէնտի Րուհունատան վէրմիշ տիր :
14 Վէ պիզ կէօրմիչիւզ , վէ չէհատէթ
հաէրիզ քի՝ փէտեր Օղլուտու տիւնեա-
նըն իսէլսա հաիճիսի օլմազա կէօնտէր-
15 տի : Քիմ քի Յիսուսուն՝ Ալլահըն Օղ-
լու օլտուղունու իգրար հաէրսէ , Ալ-
16 լահ օնատա գալըր , վէ օ՝ Ալլահտա : Վէ
պիզ՝ Ալլահըն պիզէ օլան մուհամպէ-
Թինի պիլմիչիզ , վէ իննանմըըզ · Ալլահ
մուհամպէթ տիր , վէ մուհամպէթտէ
գալան՝ Ալլահտա գալըր , վէ Ալլահ
17 օնատա : Մուհամպէթ պիզատ պունուն
իչէ Թէքմիլ օլմուշ տուր , թա քի չէ-
բրաե՛թ կիւնիւնտէ սէրպէսթլիյիմիզ օ-

լա · զնրա օ նիձէ իսէ , պիզ տախի պու
տիւնեատա էօյլէ իզ : Ս՝ուհապպէթ 18
ան գօրգու եօգ տուր , իլլա թէքմիլ
մուհապպէթ՝ գօրդույու պէր թարաֆ
էտէր · զնրա գօրգունուն ա՛զապը վար ,
վէ գօրգան քիմսէ՝ մուհապպէթան թէք-
միլ օլմամըշ տըր : Պիզ օնու սէվէրիզ , 19
չիւն քի օ էվվէլա պիզն սէվտի : Էյհէր 20
պիր քիմսէ Ալլահը սէվէրիմ ասրսէ ,
վէ քէնտի գարնտաշընտան էքրահ է-
տէրսէ , եալանճը տըր · զնրա կէօր-
միւշ օլտուղու գարնտաշընը սէվմէյէն
քիմսէ՝ կէօրմէմիշ օլտուղու Ալլահը
նի՞ճէ սէվմէյէ գատիր օլուր : Վէ օն- 21
տան պու թէննախիմիզ վար , քի Ալ
լահը սէվէն՝ գարնտաշընը տախի սէվէ :

ԳԼՈՒԽ Ե

Էյհէր քիմքի Յիսուսուն Քրիստոս 1
օլտուղունա իննանըրսա , Ալլահտան
տօղմուշ տուր · վէ հէր քիմ քի տօղու-
րանը սէվէր , օնտան տօղմուշ օլանը 2
տախի սէվէր : Ալլահըն էվլատլարընը
սէվտիյիմիզն պունու իլէ պիլտիրիզ , նէ
ղէման քի Ալլահը սէվէրսէք , վէ օնուն
թէննախէրինն կէօզէտիրսէք : Չ՝իրա 3
Ալլահըն մուհապպէթի պու տուր քի՝
օնուն թէննախէրինն կէօզէտէլիմ . վէ

օնուն թէննախէրէրի սաղը տէյիլմ՛ը տիր :
4 Չ՝իրա հէր Ալլահտան տօղմուշ օլան՝ 4
սիւնեայէ զալիպ օլուր , վէ սիւնեա-
յէ զալիպ օլան նուսրէթ՝ պու տուր ,
5 էօնէ իմանըմըզ : Տիւնեայէ զալիպ օ- 5
լան քի՞մ տիր , իլլա օ՛ քիմսէ քի՝ Ի-
սուսուն Ալլահըն Օղլու օլտուղունա
իննանըր :
6 Սուտան վէ գանտան կէլէն պու տուր , 6
էօնէ Յիսուս Քրիստոս . եալընըզ սու
իլէ տէյիլ , իլլա սու իլէ վէ գան իլէ .
վէ շէհատէթ էտէն՝ Րուհ տուր , զնրա
7 Րուհ՝ կէրչէքլիք տիր : Վէ կէօքտէ շէ- 7
հատէթ էտէնլէր՝ իւչ տիր , էօնէ փէ-
տիր՝ Քէլամ՝ վէ Ա՛զիզ Րուհ · վէ պուն-
8 լարըն իւչիւ՝ պիր տիր : Վէ եէրտէ շէ- 8
հատէթ էտէնլէր՝ իւչ տիր , էօնէ Րուհ՝
վէ սու՝ վէ գան · վէ իւչիւ՝ պիր շէյ
9 տիր : Էյհէր ատէմլէրին շէհատէթինի 9
գապուլ էտէրսէք , Ալլահըն շէհատէ-
թի տահա պէյիւք տիր · զնրա Ա-
լլահըն՝ քէնտի Օղլու խուտուսունտա շէ-
հատէթ էթտիյի շէհատէթի՝ պու տուր :
10 Ալլահըն Օղլունա իննանանըն շէհատէ- 10
թի՝ քէնտիսինտէ տիր · Ալլահա իննան-
մայան՝ օնու եալանճը էթմիշ տիր · զն-
րա Ալլահըն քէնտի Օղլու իչիւն շէ-
հատէթ էթտիյի շէհատէթինէ իննան-
11 մամըշ տըր : Վէ շէհատէթ պու տուր 11

քի՝ Ալլահ պիտի էպէտի հայաթ իմ-
ան էյլէսի, վէ պու հայաթ օնուն
Օղլունտա ուլը: Օղուլա մալիք օլան՝ 12
հայաթէ մալիք տիր. Ալլահըն Օղլու-
նա մալիք օլմայան՝ հայաթէ մալիք տէ-
յիլ տիր:

Պու ճէյլէրի եաղմամ քի՝ սիզ Ա- 13
լլահըն Օղլունուն ատընա ինանանլար
էպէտի հայաթէ մալիք օլտուղունուզու
պիլէսինիզ: Վէ օնուն ի՛նտինտէ մա- 14
լիք օլտուղումուզ սէրպէսթիւք պու
սուր քի՝ հէր օնուն իւրատէթինէ կէօ-
րէ պիր ճէյ տիլէրսէք, պիզի տինկլեր:
Վէ հէր նէ քի տիլէրսէք՝ պիզի տինկ- 15
լէսէյինն պիլսրսէք, օնսան տիլէսէյի-
միզ պիէճէկլերի ալտմամըզը պիլի-
րիզ:

Էյէր պիր քիմսէ գարնտաշընըն էօ- 16
լեսէ օլմայան պիր կիւնահ իշլէտէյի-
նի կէօրմեսէ, տիլէյէ, վէ օնա՝ էա-
նի էօլեսէ օլմայան պիր կիւնահ իշ
լէյինլէրէ հայաթ վէրմէք պիր. էօ-
լեսէ օլան կիւնահ վար. տէմէկյօսում
քի՝ օնուն իշլուն ըէճա էտէ: Էյէր նա- 17
հաղլըգ կիւնահ ուլը. վէ էօլեսէ օլ-
մայան կիւնահ վար:

Պիլսրսիզ քի՝ հէր քիմ քի Ալլահտան 18
ատմտուճ լտէ, կիւնահ իշլէմէզ. իլլա
Ալլահտան ատմտան քիմսէ՝ քէնտինի կէօ-

գէսէր, վէ եարատմազ օնա ատմտանմազ:
Պիլսրսիզ քի՝ Ալլահտան իզ, վէ պիւ- 19
թիւն ախիւնէա եարատմազտտա էաթար:
Էէմ պիլսրսիզ քի՝ Ալլահըն Օղլու կէլ- 20
սի, վէ պիզի՝ ա՛գըլ վէրտի, թա քի
կէրճէք օլանը պիլէճիմ. վէ պիզ կէրճէք
օլանտա՝ էա՛նի օնուն Օղլու Յիսուս
Քրիստոստա իզ. հագգ Ալլահ վէ է-
պէտի հայաթ պու տաւր: Էյի քիւճիւք 21
էվլատլար՝ քէնտիլէրինիզի փութլար-
սան սաղընտըրըն. Ամին:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԸՆԴՈՒՆԱԼԻՔՆ

ԻՐԻՆՃԻ ՄԷՐԹՈՒԹԻՒՆ

(1) Ես՝ ես իմեթիար՝ ահչկին խաթունա
վէ օնուն հվատալընա, քի ալն ան-
լար կերէքլիքաե ունվերիմ, վէ եալ-
նըզ ալն ուէյէլ, նէլա կերէքլի հէվ
ալէնէլէր ուախտ, օվ ալըդաե գալան վէ 2
հպէուէն ալըդաե օլաճագ կերէքլիք ի-
չիեն. Անտահ Փէտէր Թարաճընուան 3
վէ Փէտէրին Օղու Տոպդ Յիսուս Քրիս-
տուան կէրէքլիք վէ մուհափէթ ի-
լէ՝ ալէնիզէ ինայէթ մերհամէթ էն
աէլամէթ օլսուն:

Զօդ ահվինաիմ քի ալնին հվատալ- 4
ընուան պա՛ղըարըը Փէտէրուէն Թէն-
ալի ալտըդըդըդա կէօրէ՝ կերէքլիքաե
նէուրնըյէնէլէր պուլսուա: Վէ հարա եա՛ 5
խաթունն՝ սանա հավնարըդըդա, սանա
էյնի Թէնալի հադար կիսի ուէյէ՝ նէ-
լա խալխուանն ալըդաե օլանը. քի ալ-

6 րի ալնրնդի ահվէդիա: Վէ մուհափէթ
պու սուր քի՝ ծնուն Թէնալիդէրինէ
կէօրէ եէուրիյէդիա. Թէնալի պու սուր
քի՝ խալխուանէն պէրու իշիթուիյինիզ
7 կիսի ծնուա եէուրիյէսինիզ: Զ նրա
ախնէա իշինէ ջօդ ալտաղըդըդըր կէդ-
տիդէր, քի ծնդար Յիսուս Քրիստուան
Թէննուէ կէդտիյինի իգրար էթմէզդէր.
8 ալտաղըդը վէ նէգա պու սուր: Քէն-
տինիզի կէօզէտին, քի իշդէտիյիմիզ շէյ-
լէրի պայա էթմէյէդիմ, իւա Թէքմիլ
9 իւճրէթ ալտըդըմ: Հէր Թէնճավուզ է-
տնպ ան՝ Քրիստուան Թա՛լիմինաե գալ-
մայան՝ Անտահ մալիք ուէյիլ տիր:
Քրիստուան Թա՛լիմինաե գալան քիմ-
սէ՝ հէմ Փէտէրէ հէմ Օղուլա մալիք
10 տիր: Էյէր սիզէ պիր քիմսէ կէդիր
ան՝ պու Թա՛լիմի կէթիրմէզսէ, օնու
էվինիզէ դադուլ էթմէն, վէ օնա ա-
11 լամ վէրմէն: Զ նրա օնա ահլամ վէ-
րէն՝ օնուն հարամազ ա՛մէլէրինէ իւ-
հադ օլուր:

12 Սիզէ հազրաճադ ջօդ շէյլէրիմ վար
իսէ ուէ, քեազըդ վէ մէօրէքքէպ իլէ
եազմադ իսթէմէյէդիմ. զնրա ուամարըմ
քի՝ սիզէ կէդէյիմ, վէ աղըզ աղըզա սէօյ-
լէյիմ, Թա քի սեվինճիմիզ Թէքմիլ օլա:
13 Սէնին ահչկին գըզդարնուաշընըն հվատա-
լարը՝ սանա ահլամ էտէրլէր. Ամին:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԱՒԱՒԱԲԵԱՆԸՆ

ԻՒՂԻՒՆՃԻՒ ՄԷՐԹԻՒՊԻՒ

ՊԷՏՆ ԵՒԹԷՒԱՐ՝ ԱԷՎԿԻԼԼԻՒ ԳԱՅԻՈ- 1
ԱՍ, ՔԻ ԱՊԷՆ ԾՆՈՒ ԿԷՐՉԷՔԼԻՔԱՏ ԱՔ-
ՎԷՐԻՄ. ԷՀՅ ԱԷՎԿԻԼԼԻՒ՝ ՏՈՒԱ՝ ԷԱՏԷՐԻՄ 2
ՔԻ՝ ՀԷՐ ՀԷՅԱՏ ԱՊԷՐԻՈՕՐԱՏԱՐ Օ-
ԼԱՍԸՆ, ՎԷ ԱՏԱԼ Օ-
ԼԱՍԸՆ, ՆԻՄԷ ՔԻ ՃԱՆԸՆ ԱՊԷՐ-
ԻՈՕՐԱՏԱՐ ՕԼՈՒԲ: Ձ ԻՐԱ ՀՕԳ ԱԷՎԻՆԱՏԻՄ 3
ՔԻ ԱՊ՛ՂԸ ԳԱՐՆԱՏԱՇՂԱՐ ԿԷԼԻԱ՝ ԱԷՆԻՆ
ԿԷՐՉԷՔԼԻՆԻՆԷ ՀԷԱՏԷԹ ԷԹԱՒԻԼԷՐ, ՆԻՄԷ
ՔԻ ԱԷՆ ԿԷՐՉԷՔԼԻՔԱՏ ԷՒՐԻՒՐԱՏԻՒՆ:
ՊՈՒՆԱՏԱՆ ԱՒԱԴ ՂԻՀԱՏԷ ԱԷՎԻՆՃԻՄ 4
ՕՂՄԱՂ, ԻՂԱ ՔԻ ԱՊՆԻՄ ԷՎՒԱՏԱՐԸՄԸՆ
ԿԷՐՉԷՔԼԻՔԱՏ ԷՒՐԻՒԱՒԻՔԼԷՐՈՒՆ ԻՀՅԱՏԷ-
ՅԻՄ: ԷՀՅ ԱԷՎԿԻԼԼԻՒ՝ ԳԱՐՆԱՏԱՇՂԱՐԱ ՎԷ 5
ԷԱՊԱՆՃԸՂԱՐԱ ԻՃՐԱ ԷԹԱՒԻՆԻՆ՝ ԷՄ-
ՆԻՀՏԷԹ ԻԱՂԻՏ ԷԱՏԷՐԱՒՆ, ՔԻ ՕՆՂԱՐ ՔԻ- 6
ԼԻԱՒԱՆԸՆ ԷՃՆԻՒՆԱՏ ԱԷՆԻՆ ՄՈՒՀԱՒԱՊԱՀ-
ԹԻՆԻՏ ՀԷՀԱՏԷԹ ԷԹԱՒԻԼԷՐ. ՔԻ ՕՆՂԱՐԸ
ԷՀՅԸՐ ԱՂԱՒԱ ԼԱՅՂԱՒԱՆՏ ԻՂԷՐԻ ԿԷՕՆ-

7 տէրէրաէն, էյի էաէձէքաին: Ձ իրա
թայիֆէլէրաէն հիէ ալը ջէյ ալմայա-
8 րագ՝ ձոաձ ատը իչլուն չըգալըար: Իմ-
տի պէյլէ ֆիմաէլէրի գապուլ էթմէք
պիզէ ֆարզ ատը, թա ֆի կէր-
չէֆլիքտէ պէրաապէր իշլէյէնլէր օլա-
լըմ:
9 Գիլիսայէ էազալըմ, ամմա ծնլարտա
իւք օլմայընը սէվճէն Դիոտրեֆիս պիզի
10 գապուլ էթմէզ: Պունուն իչլուն էյէր
կէլիրսէմ, իշլէտիյի ա՛մէլլէրինի զնըբր
էաէձէյիմ, չկուն ֆի պիզէ գարշը եա-
րամազ սէօզլէր իլէ եաննկշագլըգ է-
տէր. վէ պու չէյլէրէ գանատա՛թ էթ-
մէզ՝ մէյիպ՝ գարնատաշլարը հէմ ֆէնտիտ
գապուլ էթմէզ, հէմ խաթէյէնլէրի
մէն՛ էտէր, վէ ֆիլհաատէն չըգարըր:
11 ԷհՅ ԱԷՎԿԻԼԼԻՒ՝ ՇԷՐՐԷ ՈՒՅՄԱ, ԻԼԼԱ ԽԱՏ-
ՐԱ. ԽԱՅՂԸՐ ԻՂԷՅԷՆ՝ Ա՛ԼԼԱՀՏԱՆ ՏԸՐ,
ԱՄՄԱ ՇԷՐՐԻ ԻՂԷՅԷՆ՝ Ա՛ԼԼԱՀԸ ԿԷՕՐՄԷ-
12 ՄԻՉ ՏԸՐ: Դ՛ԵՄԵՏՐԻՏԱՏԱՆ ՀԱԳԳԸՆԱ՝
ՀԷՓԻՏ ԿԷՐՉԷՔԼԻՔ ՖԷՆՏԻՏ ՊԻԼԷ ԷՅՀ
ՇԷՀԱՏԷԹ ԷՏԷՐ, ՀԷՄ ՊԻԶ ՏԱՏԻՏ Շ-
ՀԱՏԷԹ ԷՏԷՐԻԶ. ՎԷ ՊԻԼԻՐՏԻՆԻԶ ՔԻ՝
ՇԷՀԱՏԷԹԻՄԻԶ ԿԷՐՉԷՔ ՏԸՐ:
13 Ա՛ՆՏԱ ԵԱԶԱՃԱԳ ՀՕԳ ՇԷՅԼԷՐԻՄ ՎԱՐ
ԽԱՏ, ԱՄՄԱ ԱՆՏԱ ԱԷՕՐԷՔՔԷԳ ՎԷ Գ-
14 ԼԷՄ ԻԼԷ ԵԱԶՄԱԳ ԽԱՐԷՄԷՄ: Լ՛ԱՔԻՆ ՈՒ-
ՄԱՐԸՄՔԻ՝ ԱԷՆԻ ԹԷԶ ԿԷՕՒԷՅԻՄ, ՎԷ ԱԼԸԶ

աղբղա սէ՜յլէհէլիմ : Սանա սէլամէթ օլ 15
սուն · ասլթլար սանա սէլամ էտէր-
լէր · ասլթլարա աալը աալընճա սէլամ
էյլէ :

ՅՈՒԴԱ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՏՔԹԻՊԻ

1 ՅՈՒԴԱ Յիսուս Քրիստոսուն
գուլլու վէ Յակոբոսուն գարնաշը՝ Ա-
լան Փէտէրտէ ա՜զիզլէնէրէ՝ վէ Յիսուս
Քրիստոստա հըֆզ օլունմուշ սա՜վէթ-
2 լիլէրէ · Սիզէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ
վէ մուհապպէթ չօղալսըն :
3 Ե՜ սէվկիլիլէր՝ ա՜լէմսէլլա օլան
խէլասըն խուսուսունտա զայրէթի քա-
միլ իլէ սիզէ եազմադ իհթիյաճ իքէն ,
մէճպուր խոսիմ սիզէ եաղըտ եաչլըտա-
յըմ քի՝ ա՜զիզլէրէ պիր քէրէտ Թէս-
լիմ օլունան իման իչիւն ճէհտ էթմէք-
4 սէ օլասընըզ : Չ՜ իրա պու հիւքմիւ ա՜-
ղտպէ գասխմատէն Թա՜յին օլունմուշ
սա՜ղը Ֆասըգ քիմսէլէր կիղի կիւրտի-
լէր , քի օնլար Ա֊լահընմըղըն ի՜նայէ-
թինի հուէպիղլիյէ Թէպտիլ հաէր-
լէր , վէ եալընըղ Տահիւ ու Բատըր-
մըղ Յիսուս Քրիստոսու ինքեար հա՜ղը-

լէր : Իմոի Իսահարընդդա կէնիրմէք խա-
թէրիմ՝ պուննու քի պիր քէրրէ պիլմի-
նիզ, քի Րասպ գավմը Մըսըր սիյա-
րընատն գուրթարըլգատն սոնկրա՝ ևի-
նէ ինանմայանլարը հէլաք էյլէսի :
Հէմ քէնատլէրին սալընը հրֆզ էթմէ-
յէն՝ ևլա քէնոտի մէքեանլարընը թէրք
էատէն մէլէքլէրի՝ պէյնուք կիւնիւն մու-
հաքէմէսի ևչիւն էպէսի պէնալէր ևլէ
գարանլըդ ալընատա սագլամըշ սըր·
Նիմէ քի Սոդոմ վէ Գոմոր վէ էթ-
րաֆլարընատքի չէհրլէր՝ պուննար մի-
սիւսու պիր վաճ ևլէ գինոա էտիպ դայ-
րի թէնին ատարնճա կիւթմէլէրիյլէ՝ ե-
պէտ աթէշին ա՛զապընը չէքէրէք ի՛պ-
րէթ տուրտուրար : Իմոի քէզապընք պուն-
լար տոպո՝ տիւշ կիւօրէրէք թէնին մու-
սաոարլարար, վէ հիւքիւմդարէ ա՛սը օ-
լուրլար, վէ ձէհիլ քիմսէլէրէ քիւֆր
էտէրլէր : Իմոնա պաշ մէլէք Մինքայէլ՝
չէյթանոա մուհաոարնֆէթ էտիպ Մովսէ-
սին թէնին խուսուսունատ միւձատէլէ
էտէրքէն, օնուն իւզէրինէ քիւֆր հիւք-
միւ կիւթիրմէյէ ձէսարէթ էթմէտի,
ևլա սէտի. Սէնի Րասպ թէքքաիր էթ-
սին : Պուննար իսէ՝ հէվ պիլմէսէրլէրի
չէյլէրէ քիւֆր էտէրլէր, վէ թաղու՛ա-
թի նուէթգասուդ հայվանլար կիպի հէվ
պիլմէյէրլէրի չէյլէրատ՝ պուննարտա ֆէ-

11 սատէ վարըրլար : Վա՛յ օնլարա · զիրա
կայէնին էօլուննտա էիւրիւտիւլէր, վէ
Բալաամըն ալտատըընտա իւձրէթ ի-
չինն գօչտուլար, վէ Կորխուն իսէա-
չինն գօչտուլար :
12 Նընտա հէլաք օլտուլար : Պունլար սի-
զին մուհտապպէթ զիյաֆէթլէրինիզտէ
լէքէլէր սիր, գօրգուսուզ սիզին իլէ
զիյաֆէթտէ էէր իքէն՝ նէֆսլէրինի
պէսլէրլէր, սուսուզ պուլուննլար սըր
քի՝ րիւզկիարլարտան էօթէ պէրի սիւ-
քի՝ րիւքլէնիրլէր, մէյվէսիզ՝ իքի քէրրէ
էօլմիւշ՝ քէօքտէն գօփարըլմըշ կիւզ
13 մէվսիմի ադաճլարը սըր · Տէնիզին ազ-
զին սալտըլարը սըր քի՝ քէնոտլէրին
ա՛յտըլարընը քէօփիւրիւրլէր, սիյարէ
էբտըրզլար սըր քի՝ օնլար իչինն գա-
րանլըդն սիւմմանը էպէտէն սագլան-
մըշ սըր :
14 Վէ պունլարընն հադգընա Ը գամանան
էէտինճի օլան Էնովք տոտի վէյլամ-
պէրլիք էտիպ սէտի · Իչթէ Րասպ
քէնոտի ա՛զուզ օն պինլէրի իլէ կէլտի քի՝
Ձիւմլէնին իւզէրինէ չէրտա՛թ իճրա է-
15 տէ, վէ արտըրընտա հէվ ֆատըրտը-
րը տոտ օնլարըն իճրա էթտիքլէրի հէվ
ֆատըգ ա՛մէլլէրի իչինն՝ վէ ֆատըգ
կիւնահքէտարլարընն օնտ զըտ սէօյլէտիք-
լէրի հէվ սէրթ չէյլէր իչինն՝ Թէքքաիր
16 էտէ : Պունլար մըրըրտայըճըլար՝ քէն-

ան հալենաէն չիքեայէթ էոիձիլէր՝ քէն-
ան արզուլարընձա կէզէնլէր անր. վէ
օնլարըն աղզը զայէթ գապարմըշ շէյ-
լէր սէօյլէր, վէ քեար իչինն՝ եիւզէ
կիւլէրլէր: Լաքին սիզ եա՛ սէվկիւլու- 17
լէր՝ Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
առաքեալլարընան միէնին սէօյլէնէն
սէօզլէրի խաթըրընըզա կէթիրին. Քի 18
օնլար սիզէ տէրլէր իսի քի՝ Ընըր
զէմանաէ քէնան փասըգլըգլարընըն ար-
զուլարընձա կէզէն զէվգլէնիձիլէր օ-
լաձադլար:

Պուննլար՝ քէնանըլէրինէ այըրանլար՝ 19
նէ փաանի՝ Ղուհու օլմայան քիմսէլէր
սիր: Լաքին սիզ եա սէվկիւլուլէր՝ քէն- 20
տիէրինէզ զայէթ ա՛զըզ օլան իսանը-
նըզըն իւզէրինէ սինա էտէրէք՝ Ընզը
Ղուհուս սուս՝ էթմէ յիլէ, քէնտիլէ- 21
րինիզի Ալահըն մուհաապէթինաէ
նըքձ էտին, վէ էպէտի հայաթ իչիւն
Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն մէր-
համէթինի պէքլէմէքտաէ օլուն: Վէ ա- 22
յըրտ էտէրէք՝ պա՛զըլարընա մէրհա-
մէթ էտին, վէ պա՛զըլարընը՝ անլարը ա- 23
թէշտէն գաիմապըլա՝ գօրգու իլէ գուր-
թարըն. վէ թէնաէն լէքէլէնմիշ գաֆ-
թանատան պիլէ նէքրահ էտին:

Վէ սիզի սուջսուզ սապլամապա՝ վէ 24
քէնտի ճէլալինին հուզուրունատա շադ-

լըլըլա գուսուրսուզ տուրտուրմապա
գասիր օլան Իսէլաս էտիձիմիզ եալը- 25
նըզ Ալլահա՝ Ղապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն վասիթասի իլէ ի՛զղէթ վէ ա՛-
զամէթ՝ գուսուրէթ վէ հիւքիւմէթ օլ-
սուն, հէմ շիմտի հէմ ձիւմլէ էպէտ-
լէրէտէք. Ամին:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԱՒԱՖԵԱԼԸՆ

ՎԷ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻՆ

ՎԱՀԻՍԻ, ԵՒՆՒ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՈՒ

ԳԱՂ Ա

ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսուն վահիսի 1
սիը, քի ծնու Ալլահ օնա վէրաի քի՝
թէզ օլմադ կէրէք օլան շէյլէրի գոր-
լարընա կէօսթէրէ. վէ քէնաի մէլէյի
իլէ կէօնտէրիպ պէյան էյլէսի գուրու
Յովհաննէս, քի օ՝ Ալլահըն ակօղիւնէ 2
վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէհատէթինէ՝
հէվ կէօրտիւյիւ շէյլէրէ շէհատէթ
էյլէսի: Նէ՛ մուրթլու պու վէյլամ 3
պէրլէյին ակօղէրինի օգուտանա հէմ
տինկլէյէնէրէ՝ վէ ծնտա եաղըլմըշ օ-

ԳԱՂ Ա 973

լան շէյլէրի հըֆզ էտինէրէ. զնրա
վաղըթ եաղըն ալը:
4 Յովհաննէս՝ Ասիատա օլան եէտի
քիլիսալէրէ. սիզէ ինայէթ վէ սէլա
մէթ օլսուն՝ ծնտան քի Մեվճուտ ալը,
վէ Մեվճուտ խոի, վէ կէլէճէք ալը,
5 վէ ծնուն թախթընըն էօնիւնտէ օլան
եէտի Րուհտան, վէ Յիսուս Քրիս-
տոստան քի էմին շահիտ՝ էօլիւլէրտէն իլք
ատօղան՝ վէ եէրին փատիշահլարընըն պա-
շը ալը. սիզի սէվէնէ՝ վէ զիզի գա-
նը իլէ կիւնահլարըմըզտան եայդալըպ՝
6 Ալլահ վէ Փէտէրինէ զիզի փատիշահ-
լար վէ քեահինլէր էտինէ՝ էմէտա իւլ
ատան ի՛զէթ վէ գուտրէթ օլսուն.
Ամին:
7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէլիյօր, վէ
ծնու հէր կէօզ՝ ծնու սավլայանլար տա-
խի կէօրէճէք ալը. վէ ծնտան էօթիւ-
րիւ եէրէրին ձիւմլէ գաալէէրի տէօյիւ-
8 նէճէէլէր. պէզի. Ամին: Պէն Ալֆա
վէ Օմէգա՝ իլք վէ սօնուս՝ տէյօր
Տապտ Ալլահ, օլ քիմ մեվճուտ ալը,
վէ Մեվճուտ խոի, վէ կէլէճէք ալը,
օլ ճիւմլէյէ գաալը:
9 Պէն Յովհաննէս՝ քի սիզին գարնաս
ընըզ վէ Յիսուս Քրիստոսուն պըճէ-
թինտէ վէ փատիշահլըղընտա վէ սապ-
րընտա սիզին իլէ պէրապէր ըմմաղը-

ընդ իմ, Ալլահըն սէօզիւ իչինն վէ
Յիսուս Քրիստոսուն չէհատէթ իչինն
պաամնա տէնիլէն ատաաա խոիմ. վէ 10
Կիրակի կիւնիւնաե Րուհոտա օլաուամ.
վէ արտըմտան՝ պօրուննուն էփոսը կի-
ուի՝ պիր պէօյիւք սէս իչինթաիմ, քի 11
ատր խոր. Ինէօրուչիւնիւ պիք քինթասա
եաղ, վէ Ասիասա օլան էէտի քինի-
սայէ կէօնտէր. Էո՛նի Էփեսոսա վէ
Իզմիրէ վէ Պերգամոնա վէ Թիւատիրէ
վէ Սարդիկէյէ վէ Փիլադելփիոյա վէ
Լաւոդիկիայա: Վէ պէնիմ իլէ սէօյլէ- 13
չէն սէսէ պագմադա սէօնտիւամ, վէ
սէօնիւնճէ՝ էէտի ալթուն չամ՛ատան՝
վէ էէտի չամ՛ատանըն օրթասընտա ա- 13
տէմ Օղլունա պէնգիզէր պիրինի կէօր-
տիւամ, քի այաղընա էէթիշիր պիր կա-
վատ կիւյինմիշ խոի, վէ մէմլէկէթէ սօղ-
րու պիր ալթուն գուշագ գուշանմըշ
խոի. Վէ օնուն պաշը վէ սաչլարը՝ 14
ագ եավրադը միսիլու գար կիպի սէ-
յաղ խոի, վէ կէօզլէրի ալեէշ ա՛էվի
կիպի խոի. Վէ այաղլարը՝ խաաս թուն- 15
ճա պէնգիզէր օլուպ՝ օճաղտա գըզար-
մըշ կիպի խոիլէր, վէ օնուն սէօյ՝ չօղ
սուլարըն սէօյ կիպի խոի. Վէ օնուն 16
սաղ էլինտէ էէտի եըլտըզ վարըտը, վէ
օնուն սաղընտան էէթ սաղըզը պիր քէս-
կին գըլըճ չըդարըտը, վէ օնուն չէհ-

րէսի՝ գուվվէթի իլէ զիյա վէրէն կիս-
17 նէշ կիպի խոի: Վէ օնու կէօրտիւամ
տէ՝ այաղլարը էօնիւնտէ էօլիս կիպի
տիւշտիւամ. վէ սաղ էլինի իւզէրի-
մէ գէյտուպ՝ տէսի. Գօրդմա, պէն
էվվէլ վէ ախըր՝ վէ հայաթտա օ-
18 լան իմ. վէ էօլմիւշ օլաուամ, վէ
իշթէ էպէտ իւլ ապատ հայաթտա օ-
լան իմ. Ամին. վէ էօլիւմիւն հէմ ճէ-
հէննէմին անահթարլարընա մալիք իմ:
19 Իմոի կէօրտիւյիւն շէյլէրի՝ վէ հաղըր
օլան շէյլէրի վէ պուննտան սօնկրա օ-
20 լաճագ օլան շէյլէրի եազ, սաղ էլիմ-
տէ կէօրտիւյիւն էէտի եըլտըզըն սըր-
ըմը՝ վէ էէտի ալթուն չամ՛ատանը.
էէտի եըլտըզ՝ էէտի քինիսանըն մէլէք-
լէրի սիր. վէ էէտի չամ՛ատան՝ էէտի
քինիսա սըր:

ԳԱՂ Բ

1 Էփեսոստա օլան քինիսանըն մէլէք-
յինէ եազ. Էէտի եըլտըզը սաղ էլին-
տէ ԹուԹան՝ էէտի ալթուն չամ՛ատա-
նըն օրթասընտա կէզէն՝ պէօյլէ սէր.
2 Պէնին ա՛մէլլէրինի վէ զահմէթինի վէ
սաբրընը պիլիրիմ, հէմ քի քէօթիւ
քինիլէրէ թէհամմիւլ էիմէյէ գատիր
սէյիլմէյէն, վէ առաքաալար իզ սէյիպ

լուրիմ, վէ օնլար իլէ՝ ապրլըմըն գըլըձը
իլէ ձէնք էտէձէյիմ: Գունլալը օլան՝ 17
Իսհսան քհլհսալէրի նէ սէօյլէտիյինի
իշհնթսին. Ղալիպ օլանա վէրէձէյիմ
քի՝ հիզլէնմիշ օլան մանանատան եէյէ,
վէ օնա պիր պէյաղ գունա՝ նիշանը՝ վէ օ
գունա՝ նիշանընըն իւզէրինտէ եապըլմըշ
պիր եէնի իսիմ վէրէձէյիմ, քի օնու ա-
լանատան մա՛սա քհմսէ պհլմդը:

Վէ Թհւսատիրատ օլան քհլհսանըն մէ- 18
լէյինէ եապ. Կէօզլէրի աճէդը ա՛լէվլի
հիսպի օլան՝ վէ սյաղլարը իսսա Թհանձա
պէննիզէյէն՝ Ալլահըն Օղլու պէօյլէսէր-
Սէնին ա՛մէլէրինի վէ մահսապէթինի 19
վէ իհանընը վէ իպզդէթինի վէ սապրընը
պհլհրիմ, հէմդի՝ սօնկիսաքի ա՛մէլէրին
էվվէլքհլէրսէն չօք սուր: Ալլահ սա- 20
նա գարշը ընէձայէնիմ վար. գիսա քէն-
սինի միէյլսամլէր սէյէն օղ ցէզապէվ
գարըյը գէյվէրիւբին, վէ օ՝ գունլարը-
մա էօյսէսիր վէ ապաղըրը, քի գինա է-
սէվէր, վէ փուԹլարա պօղապզանմըշ
եէյէվէր: Վէ պէն օ գարըյա՝ քէնսի 21
գինապհլարըզընսան Թէվպէ էԹմէյէ
վապդը վէրսիմ, վէ Թէվպէ էԹմէսի:
ԻշհԹ պէն օնու սէօշէյէ՝ վէ օնուն իչէ 22
գինա էսէնլէրի պէօյիւք սըզըէԹէ գօ-
րսում, էյէր քէնսի ա՛մէլէրինսէն Թէվ
պէ էԹմէգլէր իսէ, վէ օնուն էվլատլա- 23

րընը էօլսում իլէ էօլսէրէձէյիմ. վէ
հէմ քհլհսալէր պհլէէր քի՝ պէն պէօյ-
լէքլէրի վէ եէրէքլէրի Թէքֆիլի էսէն
իմ. վէ սիզէ հէր պհրինիզէ ա՛մէլինիզէ
հէօրէ վէրէձէյիմ: Ամմա սիզ Թհւսա- 24
սիրատ օլան պապդի քհմսէլէրէ՝ հէմ պու
Թա՛լիմի Թհւսհմայանլարա՝ վէ սէօյլէ-
սէքլէրի կիսպի շէյհԹանըն սէրհնլիքլէրի-
նի պհլմէյէնլէրէ տէրիմ՝ քի՝ իւզէրհնիզէ
պիր պհլմէյէնլէրէ տէրիմ՝ քի՝ իւզէրհնիզէ 25
զայըի ապըրըզդ գօմայաձաղըմ. Անձաղ
սիզսէ օլան շէյի՝ Թա պէն կէլէնէսէնէ՝
հըֆզ էսհն: Վէ զաչիսա օլուսա՝ ա՛մէլէ- 26
սինի սօնսաէնէ սապդայան քհմսէյէ՝ օնա
Թայիֆէլէրհն իւզէրհնէ հէսէբհսէԹ վէ-
րէձէյիմ, (վէ օնլարը սէմիր ա՛սա իլէ 27
կիսաէձէնէ, չէօլմէքճի գապլէրի կիսպի
գըրըլսաճադլար,) պէն տսոխի փէսաէ-
լիսմանէն ալսըղըմ կիսպի. վէ օնա՝ սա- 28
պահ էըլսըղընը վէրէձէյիմ: Գունլալը
օլան՝ Իսհսան քհլհսալէրէ նէ սէօյլէսի-
հինի իշհնթսին:

ՊԱՂ Գ

Վէ Սարդիկէսէ օլան քհլհսանըն մէ- 1
լէյինէ եապ. Ալլահըն եէսոի Իսհսա-
նսան վէ եէսոի էըլսըղընըն մալիքի պէօյ-
լէ սէր. Սէնին ա՛մէլէրինի պհլհրիմ,
քի էապհրաթըն սէյիէ սաղն վար, սամա

էօլիւ սիւն : Ույանըդ օր, վէ պադի էօլ-
մէքատ օլանլարը գավիլէնտիր • զիրա
ասնին ա՛մէլէրինի Ալլահըն հուզուրուն-
տա թէքմիլ պուլմատըմ : Իման իսաե-
րընաա Թուե՝ նիձէ ալտըն վէ իշխնեսին,
վէ ծառ- կէօզէթ , վէ թէվպէ էյլէ • իմ-
տի էյէր ույանըդ օլմազսան , ասնին իս-
պէրինէ խըրըսըդ կիսպի կէլէձէյիմ, վէ
իւզէրինէ հանկը սաա՛թտա կէլէձէյիմի
ատա պիլմէյէձէքսին : Անձագ Սադի-
կէտէ էավապլարընը նափաքլամամըշ
պիր գաչ իսիմլէրին վար , վէ ծնլար պէ-
նիմ իլէ պէրապէր պէյազ էավապլար իլէ
կէղէձէքլէր • զիրա լայըդ տըրըլար: Ղա
լիպ օլան քիմսէ պէյազ էավապլար իլէ
կիյինէձէք , վէ ծնուն ատընը հայաթ
քնթապընատան ատա բէսիա էթմէյէձէ-
յիմ , վէ ծնուն ատընը փէտէրիմին հու-
զուրունտա վէ ծնուն մէլէքլէրինին հու-
զուրունտա իպրար էտէձէյիմ : Գուրա-
լը օլան՝ Րուհուն քնլնատլէրէ նէ սէօյլէ-
սինի իշխնսին :

Վէ փինտեհինիատա օլան քնլնատնը
մէլէյինէ եաղ • Օլ ա՛զնդ՝ կէրչէք՝ Դա
ւիթին անատնթարընը տահիպ՝ օլ քի
աչար վէ քիմսէ գաֆատազ՝ վէ գաֆար
վէ քիմսէ աչմազ , պէօյլէ սէր • Սէնին
ա՛մէլէրինի պիլէյիմ • իշխէ սէնին էօ-
նիւնտէ պիր աչըդ գաֆու գօմուշտում ,

քի օնու քիմսէ գաֆատազա գատըր տէ-
յէլտիր • զիրա պիր միգտար գուվվէ-
թին վար , վէ սէօզլիւմիւ սապլատըն , վէ
ատըմը ինքլեար էթմէտին : Իշխէ նէ-
հուտիէր իզ տէյէն տէ՝ եալան սէյլէ-
յիպ նէհուտի օլմայանլարտան՝ իլլա
շէյթանըն ձէմաա՛թընտան օլսն քիմսէ-
էրէ թէսլիմ էտէձէյիմ , իշխէ օնլարը
էտէձէյիմ քի՝ կէլէէր , վէ սէնին ա-
յապլարընըն էօնիւնտէ սէձտէ գըլալար ,
վէ պիլէէր քի՝ պէն սէնի սէվտիմ : Ձիւն
քի սապրըմըն սէօզլիւնիւ սապլատըն ,
պէն տախի սէնի՝ էէրին իւզէրինտէ սա-
քին օլանլարը թէձրիւպէ էթմէյէ՝ պիւ-
թիւն տիւնեանընն իւզէրինէ կէլէձէք օ-
լան թէձրիւպէնին սաա՛թընտան սապ-
լան թէձրիւպէնին սաա՛թընտան սապ-
լայաձաղըմ : Իշխէ թէզ կէլիրիմ • սէն-
տէ օլանը հըֆզ էյլէ , թա քի սէնին
թաձընը քիմսէ ալմայա : Ղալիպ օլան
քիմսէյի Ալլահըմըն հէյբէլինտէ սիրէք
եավապլարըմ , վէ արթըդ ատա տիշարը
ջըդմայաձագ տըր • վէ օնուն իւզէրինէ
Ալլահըմըն ատընը՝ վէ Ալլահըմտան
կէօքտէն էնէն էէնի Երուսաղէմին է՛նդ
Ալլահըմըն չէհրինին ատընը՝ վէ պէնիմ
էէնի ատըմը եաղապլարըմ : Գուրալը օ-
լան՝ Րուհուն քնլնատլէրէ նէ սէօյլէսի-
նինի իշխնսին :

Վէ Լաուդիկէտէ օլան քնլնատնը մէ-

լէյինէ եազ · Օւ քի Ամին՝ էմին վէ կէր-
չէք շահիտ՝ Ալլահըն եարատըլըշընըն
իսլէհետասը տըր , պէօյլէ տէր · Սէնին 15
ա՛մէլլէրինի պիլմերիմ , քի նէ սօղուգ՝նէ
տէ սըճապ սըն · քեաշքի սօղուգ՝ եա
սըճապ օլա իտին : Պուռնճիլէյին քի ըլը- 16
ճապ սըն , վէ նէ սըճապ նէ սօղուգ
սուն , ակնի տղըմտան գուսաճատըմ :
Ձիւն տէրսին քի՝ Ջէննէմին իմ , վէ զէն- 17
կինլէնմիշիմ , վէ հէչ տիր չէյէ միւհ-
թաճ տէյիլիմ , վէ պիլմէզ սին քի սէն
սէֆիլ վէ զավալը վէ ֆագիր վէ քէօր
վէ ջըփլաղ սըն · Սանա նասիհաթ էտէ- 18
րիմ , քի պէնտէն աղէչըտէ գալը օլմուշ
ալեռւն սաղուն ալտընը քի՝ զէննէմինէ-
նէսին , վէ պէյաղ էավատլար ալտընը քի՝
կէ յինէսին , վէ սէնին ջըփլաղլըղընըն
ա՛յըտը կէօրիւնմէյէ · վէ կէօզլէրինէ
սիւրմէք իշլուն սիւրմէ ալտընը քի՝ կէօրէ-
սին : Պէն հէմ սէվտիյիմ քիմսէլէրի 19
թա՛զիր ու թէմիզ էտէրիմ · իմոն ղայ-
րէթ էյլէյիսի՝ թէվպէ էթ : Իշլէթ գա- 20
փուստա սուրսուպ չալըրըմ · էյէր պիր
քիմսէ սէսիմի իշիտիր սէ՝ գափուսյու ա-
ջարտա , օնուն եանընտա կիրէճէյիմ , վէ
պէն օնուն իլէ ախշամ թաա՛մը եէյէ-
ճէյիմ , օ տա պէնիմ իլէ : Ղալխըպ օլան 21
քիմսէյէ վէրէճէյիմ քի՝ պէնիմ իլէ
թախթըմտա օթուրա , նիճէ քի պէն

տախի ղալխըպ օլուպ՝ փէտէրիմի իլէ պէ-
րտպէր օնուն թախթընտա օթուրտում
22 իտի : Գուլտաղը օլան՝ Յուհաննէ քէնդի-
լէրէ նէ սէօյլէտի յինի իշնէթսին :

ՊԱՊ Դ

1 Պու էէյլէրտէն սօնկրա պագտըմ ,
վէ իշնէթ կէօքտէ աչըլմըշ պիր գափու
վար իտի , վէ պէնիմ իլէ սէօյլէշէն պո-
ռու սէստասը կիսպի իշնէթտիյիմ էվվէլքի
սէս տէր իտի · Պուրտայա չըպ , վէ տանա
պուննատան սօնկրա օլաճապ չէյլէրի կէօ-
2 թէրէյիմ : Վէ տէր ա՛գտապ Յուհաննա
օլտուսում , վէ իշնէթ կէօքտէ պիր թախթ
գուրուլմուշտուսու , վէ թախթըն իւզէ-
3 րինտէ պիր օթուրան վար իտի · Վէ օլ
օթուրան կէօրիւնիւշտէ եէշիմ վէ եա-
գուպ թաշընտա պէնկիզէյէն պիր քիմսէ
իտի · վէ թախթըն էթրաֆընտա՝ կէօ-
րիւնիւշտէ զիւմրիւտտէ պէնկիզեր էլէյիմ-
4 տալմա վար իտի : Վէ թախթըն էթրա-
ֆընտա իյիրմի սէօրթ թախթ վար ի-
տի , վէ թախթլարըն իւզէրինտէ իհ-
փո՜ֆ էէ՝ պէյաղ էավատլար իլէ կիյինմիշ
իյիրմի սէօրթ իհթիյարլար օթուրտուր-
լար իտի , վէ քէնտի պաշլարընտա ալ-
5 թուն թաճլարը վար իտի : Վէ թախթ-
տան չիմշէքլէր վէ սէսլէր վէ կիւրլիւլ-

թիւլէր ընդարձակ իսի . վէ թախթըն
էօնիւնտէ եէսի եանան աթէշ մաշալէ-
լէրի վար իսի , քի պուննար Ալլահըն
եէսի Րուհլարը սըր : Վէ թախթըն
էօնիւնտէ՝ պիլլուրա պէնկզեր պիր սըր-
ջա տէննիզ կիպի վար իսի . վէ թախ-
թըն օրթասընտա հէմ թախթըն կը-
րափընտա տէօրթ հայվան վար իսի , քի
էօնտէն վէ արտտան կէօզլէր իլէ տօլու
իսիլէր : Վէ հայվանըն պիրինճիսի՝
արսլանա պէնկզեր իսի , վէ իքինճի
հայվան՝ պուզաղույա պէնկզէր իսի , վէ
իւչիւնճիւ հայվանտա ատէմ եիւզիւ վար
իսի , վէ տէօրտիւնճիւ հայվան՝ ուչան
գարթալա պէնկզեր իսի : Վէ տէօրթ
հայվանըն հէր պիրինին չէվրէվրէսին
ալթը գանտալը վար իսի , վէ իչէրիսէն
կէօզլէր իլէ տօլու իսիլէր , վէ կիւնտուզ
հէմ կէնճէ րահաթ տուրմայըդ տէրլէր
իսի . Ալլիզ՝ ալիզ՝ ալիզ պիր ճիւմլէ-
յէ գաոիր օլան Րաթդ Ալլահ , օլքիմ
մէվճիւտ իսի , վէ մէվճիւտ ատւր , վէ
կէլէնճէք տիր : Վէ հայվանլար՝ թախ-
թըն իւզէրինտէ օթուրան օլ էպէտլէր
էպէտլէրինճէ պիրի օլան Ջաթա համո
վէ ի՛զլէթ վէ շիւքր ա՛րդ էտինճէ , ի-
յուրմի աէօրթ իւմթիալլար թախթըն
իւզէրինտէ օթուրանըն հուզուրտունտա
ատւշէրլէր , վէ էպէտլէր էպէտլէրին-

ճէ պիրի օլան Ջաթա սէճտէ գլլար-
լար , վէ թաճլարընը թախթըն էօնիւնէ
11 գէյտւպ ատրլէր . Եա՛ Րաթդ՝ համտը
վէ ի՛զլէթի վէ գուարէթի ալմաղա լա-
յըգ սըն . զիրա հէր շէյի սէն եարաթ-
սըն , վէ սէնին իրատէթին իլէ մէվճիւտ
ատւրլէր վէ եարաթտըլտըլար :

ՊԱՊ Ե

1 Վէ թախթըն իւզէրինտէ օթու-
րանըն ատդ էլիեատէ՝ իչէրիսէն վէ սի-
րանըն ատդ էլիեատէ՝ իչէրիսէն վէ սի-
րանըն ատդ էլիեատէ՝ իչէրիսէն վէ սի-
ջարըտան եաղըլմըշ չէ եէսի միւհիւր
իլէ միւհիւրլէնմիշ պիր քիթապ կէօր-
2 սէտի : Վէ պիր գուվվէթլի մէլէք կէօր-
սէտի քի՝ եիւքսէք սէս իլէ նիսա էտէր
իսի . Ր՛իթապը աչմաղա վէ օնուն
միւհիւրլէրինի սէօքմէյէ քի՛մ լայըգ
3 սըր : Վէ եօդարըտա կէօքսէ հէմ եէր
իւզէրինտէ վէ եէրլին ալթընտա քիթա-
պը աչմաղա՝ եախսո օնա պադմադա
4 քիմսէ գաոիր սէյիլ իսի : Վէ քիթա-
պը աչմաղա եախսո օնա պադմադա
քիմսէ լայըգ պուլտունմադընը նչիւն՝
5 պէն պիր չօգ ալլար իսիմ : Վէ նիսա-
ալլարըն պիրի պանա սէսի քի՝ Ալ-
լահտա . նչիւն Ցուդանըն սըղճընտան
օլան Ադրահամ՝ Դաւիթին Ր՛էօրու՝ քի-
Թապը աչմաղա վէ օնուն եէտի միւ-

հիւրընկերին սէօքմէյէ պատրաստ կէտի։ 6
Վէ Թախթըն վէ տէօրթ հայվանըն ա-
րատընտա վէ իւնթիալըրըն արատընտա
տուրան պօղազլանմըշ կիսպի պիր գու-
զու կէօրտիւմ, քի եէտի պուլնուզու
վէ եէտի կէօզիս վար իտի, քի պուն- 7
լար՝ Ալլահըն պիւթիւն եէրէ կէօնտէ-
րինէն եէտի Րուհու տուր։ Վէ օ կէ-
տնա՝ Թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն
տալ էլինտէն քիթապը պատը։ Վէ քի- 8
թապը պըրնճա, օղ տէօրթ հայվան վէ
իյիրմի տէօրթ իւնթիար գուզուննուն
էօնիւնէ տիւշտիւլէր, վէ հէր պիրինին
Թանպուրըսը՝ վէ պուխուրըսը իլէ
տօլու պըթտըն քետաէլէրի վար իտի,
քի պուններ ա՛զիզլէրին տուա՛լէրի 9
տիր։ Վէ պիր եէնի Թէսպիհ օգու-
յուա տէրլէր. Քիթապը պըտատա վէ
օնուն միւհիւրլէրինի աչմատա ըսպըտ
սըն. Ջինն քի պօղազլանտըն, վէ գա-
նըն իլէ պիրլի Ալլահ՝ հէր գաղիլէ-
տէն վէ տիլտէն վէ գավմտան վէ Թա-
յիֆէտէն տաԹուն պըտըն, վէ պիրլի 10
Ալլահըմըզա վուտիշահըսը վէ քետահին-
լէր էյլէտին. վէ եէրինն իւզէրինտէ
վուտիշահըզդա սիւրմէճէյիզ։ Վէ պատ- 11
տըմ, վէ Թախթըն հէմ հայվանըսրըն
վէ իւնթիալըսրըն էԹրաֆընտա չօգ
մէլէքլէր տէնի իչիԹտիմ. վէ օնըսրըն

տայըսը օն պինլէրճէ օն պինլէր՝ վէ պին-
լէրճէ պինլէր իտի. Վէ պէօյուք սէս իլէ 12
տէրլէր իտի. Պօղազլանմըշ օլան գուզու՝
գուտրէԹի վէ ղանիմէԹի վէ ի՛լմի վէ
գուվվէԹի վէ ի՛զզէԹի վէ համտը վէ
պէրէքէԹի գատուլ էԹմէյէ լայըգ տըր։
Վէ կէօքտե հէմ եէրտե վէ եէրին ալ- 13
Թընտա օլան հէր մախլուգու՝ վէ տէ-
նիզտե օլանլարը՝ հէմ օնըսրտա օլան
Ճիւմլէսինի իչիԹտիմ, քի տէրլէր իտի.
Թախթըն իւզէրինտե օթուրանա վէ
գուզույա մախսուս տուր պէրէքէԹի վէ
ի՛զզէԹ վէ համտ վէ գուտրէԹ՝ էպէտ-
լէր էպէտլէրինճէ։ Վէ աէօրթ հայ- 14
վանլար տէրլէր իտի. Ամին. Վէ ի-
յիրմի տէօրթ իւնթիարլար տիւշիւպ
ակճտե գըլտըլար։

ՊԱՊ Զ

Վէ պատտըմ քի՝ Դուզու եէտի միւ- 1
հիւրլէրտէն իւչքինի աչտըգը պէնճե,
տէօրթ հայվանլարտան պիրինի կիւրիւ
Թիւ սէսի կիսպի իչիԹտիմ քի՝ տէտի. 2
Կէլ, վէ պաք։ Վէ պատտըմ, վէ ի-
Թէ պիր պէյազ ատ, վէ օնուն իւզէ-
րինտե օթուրանըն պիր եայը վար իտի.
վէ օնա պիր Թաճ վէրիլտի, վէ զալիա
օլարագ՝ հէմ զալիա օլմադ իչինն չըգտը։

Վէ էքինձի միւհիւրիւ աչտըղը զէ-
3 ման, էքինձի հայվանը իշլիթտիմ քի՝
տէտի. կէլ: Վէ գըղըլ պիր ղայրի աթ
4 ջըգալը. վէ իւզէրինտէ օթուրան քիմ-
սէյէ՝ էէրտէն սէլամէթի ալմադա հէ-
ֆէմէն վէրիլտի, թա քի պիրի պիրի-
նի գաթլ էտէէր. վէ օնա պիր պէօ-
յիւք գըլըճ վէրիլտի:
5 Վէ իւշխունճիւ միւհիւրիւ աչտըղը
զէման, իւշխունճիւ հայվանը իշլիթտիմ
քի՝ տէտի. կէլ, վէ պագ. վէ պագ-
սըմ, վէ իշլէէ պիր գարա աթ, վէ
իւզէրինտէ օթուրանըն էլինտէ պիր
6 թէրտը վար իտի: Վէ ութրթ հայ-
վանըն արտընտա պիր սէա իշլիթտիմ,
քի սէր իտի. Պուղտայըն շինէյի պիր
սինարա՝ վէ արփանըն իւչ շինէյի պիր
սինարա օլա. վէ զէյթունն եաղընա
հէմ շարտապա ղարար վէրմէյէնին:
7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհիւրիւ աչտը-
ղը զէման, տէօրտիւնճիւ հայվանըն
սէսինի իշլիթտիմ քի՝ տէտի. կէլ, վէ
8 պագ: Վէ պագտըմ, վէ իշլէէ պիր
սարը աթ, վէ օնուն իւզէրինտէ օթու-
րան քիմսէնին սաը էօլմէմ իտի, վէ
ձէհէննէմ օնուն արտընճա պէրտապէ-
րինճէ կիտէը իտի. վէ օնա էէրին պիր
բուա՛ու իւզէրինէ հիւքիւմտէթ վէրիլ-
տի քի՝ գըլըճ իլէ վէ աճլըգ իլէ վէ էօ-

լէթ իլէ վէ էէրին ձանաւարլարը վա-
սիթտատ իլէ էօլտիւրէ:
9 Վէ պէշինճի միւհիւրիւ աչտըղը զէ-
ման, Ալլահըն սէօզիւ իշլիւն վէ քէն-
տիլէրին շէհատէթի իշլիւն գաթլ օլուն-
մուշլարըն ձանլարընը մէղֆիրէն ալ-
10 թընտա կէօրտիւմ: Վէ եիւքսէք սէս
իլէ չաղըրըպ տէրլէր իտի. Նէէյէ-
տէք՝ եա՛ ա՛զիզ վէ կէրչէք էֆէնտիմ՝
շէյտա՛թ կէօրմէզլին, վէ էէրին իւ-
զէրինտէ սաֆլին օլանլարտան պիզիմ
գանըմըզընը ինէթիգամընը ալմազ սըն:
11 Վէ օնլարըն հէր պիրինէ պէյազ էտլաս
վէրիլտի, վէ օնլարա տէնիլտի քի՝ սա-
կա պիր զէման բահաթլանալար, թա
օնլար կիտի էօլտիւրիւլէճէք օլան օն-
լարըն գուլտաշլարը վէ գարնտաշլարը
տախի թէքմիլ օլանատէք:
12 Վէ ալթընճը միւհիւրիւ աչտըղը զէ-
ման, պագտըմ. վէ պիր պէօյիւք զէլ-
զէլէ օլտու, վէ կիւնէշ գըլտան պիր
ջուլ կիտի գարա օլտու, վէ պիւթիւն
13 այ գան կիտի օլտու. Վէ կէօյիւն եըլ-
տըզլարը՝ պէօյիւք բիւզկեարտան տալ-
լանան ինճիր աղաճը քէնտի խատ ին-
ճիրլէրինի աթտըղը կիտի՝ եէրէ տիւշ-
14 տիւլէր. Վէ կէօք պիր պիւքիւլիւր թօ-
մատ կիտի չէքիլտի, վէ հէր տաղ վէ
ատա՝ եէրլէրինատէն գըմըլտանըրլար.

վէ եէրին փառաշահլարը հէմ քի պար- 15
լէր վէ պինպաշըլար վէ զէնկինլէր
վէ գուվվեթ սահիպլէրի՝ հէմ հէր
գուլ վէ հէր ազատը քիմսէ՝ քէնտիլէ-
րինէ մաղարաչարա վէ տաղլարըն գա-
յալարընա կիզլէտիլէր . վէ տաղլարա 16
հէմ գայալարա տէրլէր խոտ . Իւզէրի-
միզէ տիւշիւր , վէ պիզի՝ Թամամըն իւ-
զէրինէ օճուրանըն Հուզուրունատ
վէ Գուզունատ զազապընատ կիզէ-
լին . Զ՚իրա ծնուն զազապընըն ա՝ 17
զիմ կիւնիւ կէլսուն , վէ քի՞մ տայանա
պիլիր :

ՊԱՓ Է

Վէ պու շէյլէրտէն սոնկրա՝ տէօրթ 1
մէլէք՝ կէօրտիւմ քի՝ եէրին տէօրթ քէօ-
շէնատ տուրսուն՝ եէրին տէօրթ րիւզ-
կէարլարընը ԹուԹարլար խոտ , Թա քի
եէրին իւզէրինէ վէ տէնիզին իւզէրինէ՝
վէ հիչ պիր ազաճըն իւզէրինէ րիւզ
կէար էամէյէ : Վէ պիր զայրի մէլէք 2
կէօրտիւմ , քի կիւնէշին տօղտուղու
Թարաֆատն չըղըսըն՝ օնատա պիրի Ան
լահըն միւհիպիւ վար խոտ , վէ եէրէ
հէմ տէնիզէ զիյան վէրմէյէ հիւքիւ-
մէԹ վէրիլէն օլ տէօրթ մէլէյէ եիւք-
սէք սէս իլէ չաղըրըսըն՝ տէտի . Թա պիզ 3

Անատոլմըզըն գուլարընը այնըսըզ իւ-
զէրինէ միւհիպիւլէյինճէյէտէք՝ եէրէ
վէ սէնէյէ՝ վէ ազաճըտատ զիյատն վէր-
մէյէն : Վէ միւհիպիւլէնայիլէրին սայըսը-
նը իշիթմատիմ . Խարայէլ օղուլարընըն
հէմ սըպԹըլարընատ եիւզ գըրդ տէօրԹ
տէն քիմսէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ : Յուդա
սըպԹընատ՝ օն իկի տէն քիմսէ միւ-
հիպիւլէնմիշ խոտ . Ռուբէն սըպԹընատ՝
օն իկի տէն քիմսէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ .
Գատ սըպԹընատ՝ օն իկի տէն 6
քիմսէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ . Ասէր
սըպԹընատ՝ օն իկի տէն քիմսէ
միւհիպիւլէնմիշ խոտ . ՆէփԹալիմ սըպ-
ԹընատՀ՝ օն իկի տէն քիմսէ միւ-
հիպիւլէնմիշ խոտ . Մանասէ սըպ-
ԹընատՀ՝ օն իկի տէն քիմսէ միւհիպիւ-
լէնմիշ խոտ . Եֆրատն սըպԹընատ՝ օն 7
իկի տէն քիմսէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ .
Զէվուտն սըպԹընատ՝ օն իկի տէն քիմսէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ . Իսաքար սըպԹըն-
ատՀ՝ օն իկի տէն քիմսէ միւհիպիւլէն-
միշ խոտ . Զաբուլոն սըպԹընատ՝ օն 8
իկի տէն քիմսէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ .
Յոսէֆի սըպԹընատ՝ օն իկի տէն քիմ-
սէ միւհիպիւլէնմիշ խոտ . Բենիամին
սըպԹընատ՝ օն իկի տէն քիմսէ միւ-
հիպիւլէնմիշ խոտ :

Յետ շէյլէտէն սոնկրա պաղտըմ , 9

վէ իշեէ պիր չօգ գալապալըգ քի՝ օնու
սայմալա հիչ քիմսէ գատիր սէյիլ ի-
սի , ֆէ հէր թայիֆէսէն վէ գապլէ-
էրսէն վէ գամլարսան վէ տիլ-
էրսէն օլսաղ՝ Թախթըն էօնիւնսէ վէ
Գուզսունսն էօնիւնսէ՝ պէյսաղ էսվալ-
լար կիւյինմիշ՝ սուրսուրլար ըսը , վէ էլ-
էրինսէ խուբմա տալլարը վար իսի :
Վէ եիւքսէք սէս իլէ չաղըրըպ սէրլէր 10
իսի . Խէլաս՝ Թախթըն իւզէրինսէ օ-
Թուրան Ալլահըմըզա վէ Գուզույա
մախսուս սուր : Վէ հէմ մէլէքլէր 11
Թախթըն վէ իսնէիսարլարըն վէ սէօրԹ
հայվանըն էԹրաֆընսա սուրսուրլար ի-
սի , վէ Թախթըն էօնիւնսէ եիւզլէրի
իւզէրինէ սիւջուդլէր , վէ Ալլահա սէճ-
սէ պըլըպ սէսիլէր . Ամին . էպէսլէր 12
էպէսլէրինճէ սէրէքէմ վէ համա վէ
ի՛լմ վէ շիւքր վէ ի՛զզէԹ վէ գուսրէԹ
վէ գեվվէԹ Ալլահըմըզա մախսուս
սուր . Ամին : Վէ իսնէիսարլըգսաան 13
պիրի ճէվապ էսիճ՝ պանա սէսիր . Պէ-
յսաղ էսվապլարը պու կիւյինմիշ քիմսէ-
լէր քիմլէ՞ր սիր , վէ նէ՞րէսէն կէլ-
սիլէր : Վէ օնա սէսիր . Նա՛ էֆէն- 14
սիմ՝ սէն պիլիրսին . վէ պանա սէսիր
քի՝ Պաունլար սէօյլէք սըզլէԹսաէն կէ-
լէնլէր սիր . վէ էսվապլարընը էայդա-
դըլար , վէ օնլարը Գուզսունսն գանըն-

15 սա ալարԹաըլար : Պունսուն իչիւն Ա-
լլահըն Թախթը հուզուրունսա սըը-
լար , վէ օնա՝ օնուն հէյքէլինսէ կիւն-
սիւզ վէ կէճէ իրզմէԹ էսէրլէր . վէ
Թախթըն իւզէրինսէ օԹուրան՝ օնլարըն
16 արսընսա սաքին օլսաճագ : Ա՛րԹըգ
սճըգմայաճագլար , վէ արԹըգ սու-
սամայաճագլար , վէ օնլարըն իւզէրինէ
կիւնէչ՝ վէ հիչ պիր հէյարէԹ սալ
17 սիւչմէ յէճէք . Չ՛իրա Թախթըն օրԹա-
սընսա օլան Գուզու՝ օնլարը կիւսէ-
ճէք , վէ օնլարը սուլարըն հայսաԹ
փունկարլարընա գուլաղուզլույաճագ .
Վէ Ալլահ օնլարըն կէօզլէրինսէն Ճիւմ-
լէ կէօզէաչընը սիլէճէք սիր :

ՊԱՂՊ Ը

1 Ալ է էէսինճի միհիբբե աչըլըք
ղէման , կէօքսէ եարըմ սաա՛Թ գատար
սիւքիւմ օլսուս :
2 Վէ Ալլահըն հուզուրունսա սու-
բան էէսի մէլէքլէրի կէօրսիւմ , վէ օն-
3 լարա էէսի ալօրս վէրիլսի : Վէ պիր
պայրի մէլէք կէլսի , վէ օնուն պիր ալ-
Թըն պուհուրսաանը օլուսաղ՝ մէզսահընը
նանընսա սուրսուս . վէ օնա չօգ պու-
խուլար վէրիլսի , Թա քի Ճիւմլէ ա՛-
զիզլէրին սուա՛լլէրի իլէ Թախթըն էօ-

նիբանէ օլան ալմուն մէզպահլըն իւ-
զէրինէ ա՛րզ էյլէյ։ Վէ պաճարը- 4
լարըն ալուանը ա՛զ զէրինն առա՛ջլի
իլէ մէէյին էլինաէն Ա՛լատըն հու-
զուրունա ջըգալը։ Վէ մէջէք պաճար- 5
ատնը ալըալ՝ օնու մէզպահլըն ալեէլինա-
ինն ուօլտուրուս, վէ հէրէ ալեալ.
վէ ուէտալար հէմ կիւնկիւլեէնջիլըր վէ շիմ-
շէքլէր վէ զէնկիլ օլուս։ Վէ հէտի 6
պօրուլարը լեուեցան հէտի մէլէքլէր՝
պօրու ջալմակա քինանկիլինին հաշըրա-
ալըալը։

Վէ ալկինճիի պօրուլուս ջալալը, վէ 7
դան իլէ գալըջըդ ուօլս վէ ալեէշ կէ-
լեալ հէրէ ալեալը. վէ հէրին իւչ փա-
յըրըն ալկի հանալը, հէմ ալամճըրըն
իւչ փայըրըն ալկի հանալը, հէմ հէր
հէշկի օյի հանալը։

Վէ էյինճի մէլէք պօրուլուս ջալալը, 8
վէ ալեէշուկ լեուեցուշունուշ ալէօյնէք ատալ
կիւնկի պէս չէյ ալինկիլ ալեալը, վէ ան-
նէշին իւչ փայըրըն ալկի դան օլուս.
վէ Հաճը օլտուրատան ալինճակէն սօնա 9
լուգաճին իւչ փայըրըն ալկի հօլտու,
վէ կէմիլէրին իւչ փայըրըն ալկի ճէ-
լէփ օլուս։

Վէ իւչճինճի մէլէք պօրուլուս ջալ- 10
ալը, վէ կէօքտէն՝ մաչա՛լէ կիւնկի հա-
նար պէս պէօյիւկ հըլըղ ատուշտու,

վէ ըղմադլարըն իւչ փայըրըն պէրի իւ-
զէրինէ հէմ ատա փուռնկարլարըն իւ-
զէրինէ ախուշտու։ Վէ օլ էրլարըն ա- 11
ալնա փէլին ագնիր, վէ ատլարըն իւչ
փայըրըն պէրի փէլինէ տէօնէր. վէ
ատլարատան ջօգ ատէմ էօլտու, չինն
քի ածը օլատուլար։

Վէ տէօրտինճի մէլէք պօրուլուս ջալ- 12
ալը, վէ կիւնէշին իւչ փայըրըն պէրի
հէմ այըն իւչ փայըրըն պէրի վէ էրլե-
ալըլարըն իւչ փայըրըն պէրի վուրուլ-
ատու, շէօյլէ քի օնլարըն իւչ փայըրըն
պէրի գալատա, վէ կիւն իւչ փայըրըն
պէրի ըշըգ վէրմէյէ, քէնգալէք կէճէ
ատախ։

Վէ պաղալըմ, վէ կէօք օրթաալընատա 13
ուչան պէր գարթալիշիթտիմ, քի եուք-
սէք սէս իլէ տէր իտի. վա՛յ՝ վա՛յ՝ վա՛յ
եէրին իւզէրինատ սաքին օլանլարա՝
պօրուատնան պագի ուէտալարըն ուէպէ-
պինատէն։

ԳԼՈՒԽ Ը

1 Վէ պէշինճի մէլէք պօրուլուս ջալ-
ալը, վէ կէօքտէն եէրին իւզէրինէ
տիւշմիւշ պէր էրլըղ կէօրտիւմ. վէ
ճնա տիպափզ գուլլուճուն ունախթարը

վերինէն : Վէ տիպակը գուլուխս աչ 2
սը , վէ գուլուսան՝ պէօյիւք քիւլհան
տիւմանը կիպէ պիր տիւման ջըգտը .
վէ գուլուսուն տիւմանընտան կիւնէշ
հէմ հալա գարարալը : Վէ տիւման- 3
ատն եէրէ չէքիրկէլէր ջըգտըլալը . վէ
օնլարա՝ եէրին ա՛գրէպլէրինտէ օլան
հիւքիւմէթ կիպի՝ հիւքիւմէթ վէրիլ-
սի : Վէ օնլարա տէնիլսի քի՝ եէրին 4
օղուննա՝ վէ հիչ պիր եէշիլմիյէ՝ հէմ
հիչ պիր ալաճա զիյան վէրմէյէլէր ,
իլլա աննլարը իւզէրինտէ Ալլահըն միւ-
հիւրիւ օլմայան ատէմլէրէ : Վէ օնլա- 5
րա հիւքիւմէթ վէրիլտի քի՝ օնլարը էօլ
տիւրմէյէլէր , իլլա օնլար պէշ այ իս-
քէնճէ չէքէլէր . վէ օնլարըն իսքէնճէ-
սի՝ ա՛գրէպին ատէմի վուրտուղու զէ-
ման օլան իսքէնճէսի կիպէ տիր : Վէ 6
օլ կիւնլէրտէ ատէմլէր էօլիւմիւ արա-
յամաղլար , ամմա օնու պուլմայաճագ-
լար . վէ էօլմէյէ արզուլայաճագլար ,
ամմա էօլիւմ օնլարտան գաչաճագ տըր :
Վէ չէքիրկէլէրին պէնկզէյիշի՝ ճէնկէ 7
հաղըրլանմըշ աթլարտա պէնկզէր իսի ,
վէ պաշլարընտա՝ ալթունտան թաճլար
կիպի վար իսի , վէ էլուզլէրի ատէմ
եիւզլէրի կիպի իսի , վէ գարը սաչը 8
կիպի սաչլարը վարլըտը , վէ տիշլէրի
արտլան տիշի կիպի իսի . Վէ օնլարըն՝ 9

տէմիրտէն զըրխլար կիպի զըրխլարը
վար իսի . վէ գանատլարընըն սէտտաը՝
ճէնկէ սէյիրտէն չօդ աթլար ա՛րա-
պալարը սէտտաը կիպի իսի : Վէ ա՛գ- 10
ըէպլէրէ պէնկզէր գույրուգլարը վար
իսի , վէ օնլարըն գույրուգլարընտա
տիքէնլէրի վար իսի . վէ օնլարըն հիւ-
քիւմէթի ատէմլէրէ պէշ այ զարար
վէրմէք իսի : Վէ իւզէրլէրինտէ օլան 11
օնլարըն վուտիշահը՝ տիպսիզլիյին մէ-
լէյի իսի . օնուն ատը Ի՛ալրանիճէ Ա-
բադոն վէ Նուննան տիլինտէ Ապողլիոն
էտնի հէլաք էդիճի տիր : Վայլն պիրի 12
կէչսի . լյնթէ պուննտան սօնկրա նէքի
վայ տահա կէլիր :
Վէ աթլընճը մէլէք պօրույու չալ 13
սը , վէ Ալլահըն էօնիւնտէ օլան ալ
թուն մէզպահըն տէօրթ պույնուզուն-
տան պիր սէս իշիթսէմ , քի պօրույու 14
թուեան աթլընճը մէլէյէ սէրիտի-
պէյիւք ըրմադ Եփրատտա պաղը օ
լան տէօրթ մէլէքլերի չէօզ : Վէ տէօրթ 15
մէլէքլէր չէօզիւլտիւ , օնլար քի՝ սաա՛թ
վէ կիւն վէ այ վէ եըլ իշինն հաղըր-
լանմըշլար իսի , թա քի ատէմլէրին
իւչ վույընըն պիրինի էօլտիւրէլէր : Վէ 16
աթլը ա՛պէրին սայըսը իքի քէրուէ օ-
ղինլէրմէ ան պին իսի . վէ օնլարըն
սայըսընը իշիթսէմ : Վէ վահիտ աթ 17

լարը վէ իւզէլէրինաէ օթուրանլարը
պէյլէ կէօրսեմ՝ քի աթէշի վէ սիւնպիւ-
լի վէ քիպրիթի զըրխլարը վար իսէ , վէ
աթէշլարըն պաշլարը արալարն պաշլարը կի-
սի իսէ . վէ սոլըզլարընսան աթէշ վէ
թիւթիւն վէ քիպրիթ չըգար իսէ : Պու 18
իւչ պէլսաէն՝ էօնդէ օնլարըն սոլըզլարըն-
սան չըգան աթէշսէն վէ թիւթիւնսէն
վէ քիպրիթսէն՝ սոսմըէրին իւչ փայը-
նըն պիրի էօլսիւրիւլսիւ : Ջիրա օլ 19
աթէշլարըն հիւքիւմդիի սոլըզլարընսա վէ
գույրուգլարընսա սըրը . չիւն քի օնլա-
րըն գույրուգլարը էլլէնլարա պէնզիդէ-
սէ՛լիւէ՝ պաշլարը օլուսա՝ օնլար իւչ գա-
րար վէրիրլէր : Վէ պու պէլսաէսան 20
էօլսիւրիւլմէյէն պագի սոսմըէր՝ քէնդի
էլլէրինին ամէլլէրինսէն թէվէքքիւլ էթ-
մէսինլէր . թա քի չէ յէթանլարա՝ վէ սո-
թան հէմ կիւմիւշ վէ պագըր վէ թաշ
վէ սաման փուլթլարա սէչսսէ էթմէյէ-
լէր . քի օնլար կէօրմէյէ եա իշիթմէյէ
եա էիւրիւմէյէ գաոիր սէյիլ սիր .
Հէմ քէնդի գաոիրլէրինսէն վէ սինիրլի-
րինսէն վէ զինսաարընսան վէ խըրսըղ
լըգլարընսան թէվէքքիւլ էթմէսինլէր :

ԳԱՂ Ժ

1 Վէ պուրմա իլէ կէյինմիշ կէօջսէն 1

էնէն գոսվվէթլի սիր ղայըլ մէլէք կէօր-
մէմ , վէ էլէ յիհսաըլա օնսսն պաշը իս-
վէրինսէ իսի , հէմ էիւզիւ կիւնէշ կի-
սի , վէ այագլարը աթէշ տիրէքլէրի կի-
2 սի իսի : Վէ էլինսէ՝ աչըլմըշ սիր քիս-
չիւք քիթապ վար իսի . վէ սոլ այալը-
նը սէնիզլին իւզէրինէ՝ սօլսունս իսէ էէ-
3 րին իւզէրինէ գօսսս : Վէ սիր էիւքսէք
սէս իլէ պաղըրսըչ , սրալընըն պէյիւր-
սիւյիւ կիւսի . վէ սպաղըրսըլընսա էէ-
սի կիւբիւլթիւլէր քէնսի սէսալարը իլէ
4 սէյլէսիւիլէր : Վէ էէսի կիւբիւլթիւլէր
քէնսի սէսալարը իլէ սէյլէսիւքսէ ,
պէն եազմազսպ օլսսս , վէ կէօքսէն
սիր սէս իշիթսիմ , քի սէր իսի . Ես սի
կիւբիւլթիւլէրին սէյլէսիւքլէրինի միւ-
5 հիւրլէ , վէ օնլարը եազմա : Վէ օլ սէ-
նիզին իւզէրինսէ հէմ էէրին իւզէրինսէ
սուրսուր կէօրսիւյիւմ մէլէք՝ սաղ էլինի
6 կէօյէ գալմըրսըղ . Վէ կէօյիս հէմ օնսս
օլան շէյլէրի՝ վէ էէրի հէմ օնսս օլան
շէյլէրի՝ վէ սէնիզի հէմ օնսս օլան շէյ-
լէրի եարսսան՝ էպէսլէք էպէսլէրինճէ
Եազսյան իլէ էէմին էթսի , քի արթըգ
7 զէման օլմույազսզ սրը . Իլա եէսինճի
մէլէյին սէսալընըն կիճէնլէրինսէ՝ օնսս
սօրս չալսազսզը զէման՝ օլ սէմ Ալ-
հըն սրրը թէքմիլօլազճազ , նիճէ քէքէն-
սի գուվլարը վիէյալամըլէրէկ միճազսզ
էթսի իսէ :

Վէ օլ կէօքտէն իշլէթտիյիմ ոէա՝ եինէ պէնիմ իլէ սէօյլէշիպ տէր իտի . կիթ՝ ոէնիզին իւզէրինտէ վէ եէրին իւզէրին . ոէ տուրան մէլէյին էլինտէ աչըլմըշ օ- 8
լան քիւչիւք քիթապը ալ : Վէ մէլէյէ 9
կիտիպ՝ օնա ոէտիմ . Պանա պու քիւ- չիւք քիթապը վէր . վէ պանա ոէտի քի՝ Ալ, վէ օնու եէ , վէ սէնին գարընընը ասընընտըրտըտաք , ամմա ալըճընտա՝ պալ կիպի թաղը օլասըտ : Վէ օլ քիւ- 10
չիւք քիթապը մէլէյին էլինտէն ալտըմ , վէ օնու եէտիմ , վէ ալըճըմտա պալ կի- պի թաղը իտի . ամմա օնու եէտիյիմ ղէման՝ գարընըմ ասընընտը : Վէ պանա 11
ոէտի . Սանա կէրէք տիր քի՝ ջօզ գավմ- տար վէ թայիֆէլէր վէ տիւէր վէ վատի- շահլար խուսուսընտա եինէ վէյղամ- պէրընէք էտէսին :

ՊԱՂ ԺԱ

Վէ պանա՝ ա՛ասյա պէնկզէր պիր 1
գամըշ վէրիւտի . վէ մէլէք տուրուպ տէր իտի քի՝ Գալգ , վէ Ընդտահըն հէյ- քէլինի վէ մէզպահը վէ օնտա ոէճտէ է- տէնլէրի էօյէ : Վէ հէյքէլին տիշտարը- 2
ընտա օ՛ան ավուչու տիշտարընյա պրոտ, վէ օնու էօլդմ , պիրտա թայիֆէլէրն վէ- րիւտի , վէ ա՛զուզ չէհրի գըլըտ իչի ոյ ա-

3 յատ ալէճընա ալասճագլար : Վէ նքի չա- հիտնմ հէ-ֆէ-ղէ վէրէճէկյիմ , վէ օն- լար ջուվլար կիյինիշ՝ պին նքի եիւզ ալէմընշ կիւն վէկյղամպէրընէք էտէճէք-
4 լէր : Պունլար՝ եէրին Ըապպընըն հու- ղուրունտա տուրան նքի զէյթուն աղա-
5 ճը վէ նքի շամ՝տան տըր : Վէ էյէր օն- լարա պիր քիմսէ զարար վէրմէք իսթէր- սէ , օնլարընն աղըընտան աթէշ չըգընպ՝ օնլարընն տիւշմէնլէրինի ԹէլէՓ էտէր . վէ էյէր օնլարա պիր քիմսէ զարար վէր- մէք իսթէրսէ , օնա կէրէք տիր քի՝ պու
6 վէճհ իլէ էօլտիւրիւլէ : Պունլարընն հիւ- քիւմէթի վար քի՝ կէօյիւ գափտատալար , Թա քի օնլարընն վէկյղամպէրընէքլէրի հիւնլէրինտէ եաղմուր եաղմայա . հէմ տուլարընն իւզէրինէ հիւքիւմէթլէրի վար, քի օնլարը գանա տէօնտէրէլէր , վէ հէր իսթէտիքլէրի զէման՝ եէրի հէր պէլա ի-
7 լէ վուրալար : Վէ քէնտի չէհատէթլէ- րինի Թէքմիլ էԹտիքլէրի զէման՝ տիպ- սիզլիքտէն չըգան ճանավար օնլար իլէ ճէնք էտէճէք , վէ օնլարը եէնէճէք , վէ
8 օնլարը գաթլ էտէճէք : Վէ օնլարընն ճէհաթլէրի՝ օլ պէօյիւք չէհրին մէյտա- նընտա էաՒաճագլար , քի օնա ըուհանի- ճէ Սոդոմ վէ Մըսըր տէնիլիր , քի օնլարընն Ըապպը տաճի օրտտա խաչա չըգարըլմըշ:
9 Վ՛է գավմ՛արտան հէմ գապիլէլէրտէն

վէ սիլէրաէն վէ Թայֆիէլէրաէն՝ օնլարըն
Ճէսէտլէրինի իւչ պուճուգ կիւն սէյր է-
տէՃէքլէր, վէ Ճէսէտլէրինի մէզարա գօ-
նուլմասը պրագմայաՃագ՛ար։ Վէ էհ- 10
րին իւզէրինաէ սաքին օլանլար՝ օնլարտան
էօնիւրիւ շազ ու մէսրուր օլմաՃագ՛ար,
վէ պիրի պիրինէ հէսսի յէլէր կէօնաէրմէ-
Ճէքլէր. Քիւն քի պու իքի փէյղամպէր-
լէր՝ էէրին իւզէրինաէ սաքին օլանլարա
նաքէնՃէ վէրիլէր։

Վէ իւչ պուճուգ կիւնաէն սոնկրա՝ օն- 11
լարըն իչինէ Ալլահ Թարաֆընտան հա-
յաթ բուհու կիրսի, վէ այագլարը իւ-
զէրինաէ տուրտուգ՛ար, վէ օնլարը կէօ-
րէնլէրին իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու
տիւշտիւ։ Վէ կէօքտէն պիր պէօյիւք 12
աէա իչինէ Թիւքիւրիւր, քի օնլարա տէր կիւն.
Պուրայա ջըգըն. վէ օնլար պիր պու-
լութ իլէ կէօյէ ջըգ՛ար՛ար, վէ օնլարըն
տիւշմէնլէրի օնլարը կէօրտիւգ՛էր։ Վէ 13
օլ սաա՛թտա պիր պէօյիւք զէլզէլէ օլ-
սուս, վէ չէհրին օն փայընըն պիրի տիւշ-
տիւ. վէ զէլզէլէտէ՝ եէրի պիրի նու-
Ֆուս սատըմ էօլտիւրիւլտիւ. վէ գա՛լան-
լար գօրգու իլէ տօլտուլար, վէ կէօյիւն
Ալլահընա համտ էվրտիլէր։ Իքինճի 14
վայ կէչտի. իշտէ իւչիւնճիւ վայ թէզ
կէլիր։

Վէ եէտինճի մէլէք պօրուդու չալտը, 15

վէ կէօքտէ պէօյիւք սէսլէր օլտու, քի
տէրլէր իտի. Տիւնեանընն փադիշահը-
ը՝ Րապպըմընըն վէ օնուն Ֆրիստոսու-
նուն օլտու, վէ էպէտլէր էպէտլէրինՃէ
փադիշահլըգ սիւրդՃէք։ Վէ օլ կիյիմի 16
տէօրթ կիմսէյլար՝ քի Ալլահընն հու-
զուրունտա Թահդ՛ար՛ընը իւզէրինաէ օ-
Թուրուբլարընտը՝ եիւզլէրի գէօյուն տիւշ
տիւլէր, վէ Ալլահա սէՃտէ գլըլտը,
տէտիլէր. Եա՛ սէն քի մէվՃիւտ սիւն 17
վէ մէվՃիւտ իտին՝ ճիւմլէյէ գադիր
Րապ գ Ալլահ՝ սանա չիւքը էտէրիզ, քի
պէօյիւք գուտրէթինի ալարն, վէ փա-
դիշահլըգ սիւրտիւն։ Վէ Թայֆէլէր 18
պազտալանտըլար, վէ սէնին գազաբընը՝
վէ էօլիւլէրին վագ՛ընը կէլտի քի մուհա-
քէմէ օլունսուն՛ար, վէ գուլլարընը փէյ-
ղամպէրլէրիգ վէ ա՛զիզլէրիգ՝ վէ սէնին ա-
դընտան գօրգանլարա՝ քիւչիւքլէրիգ վէ
պէօյիւքլէրիգ՝ էճրինի վէրմէյին, վէ եէր
ազգանլարը ազգադընը։

Վէ կէօքտէ Ալլահընն հէյքէլի տաճ- 19
տը, վէ օնուն հէյքէլինտէ՝ տնուն ա՛հ-
տընըն սանտըղը կէօրիւնտու. վէ չիմ-
չէքլէր հէմ սէսլէր վէ կիւրիւլթիւլէր վէ
զէլզէլէ վէ պէօյիւք տո՛ղու օլտու։

ԿԱՊ ԺԲ

Վ Է կէօքատէ պիր պէօյուք ա՛լամէթ 1
կէօրիւնմեսիւ , պիր գարը կիւնէշլի կիյին-
միշ իտի , վէ այ՝ ծնուն այապլարը ալ-
թընտա իտի , վէ պաշընտա օն իքի եըլ-
արզտան պիր թահՃ վար իտի : Վէ հա- 2
միլէ օլուպ պաղրըըր իտի , ջիւն քի տօ-
ղուրմալա աղըը վէ իսքէնճէ չէքմէքտէ
իտի :

Վէ կէօքատէ պիր ղայըի ա՛լամէթ կէօ- 3
րիւնսիւ , վէ իչլէք պիր պէօյուք գըղըլ
աժտէրհա քի եէմի պաշը վէ օն պուշ-
նուղու վար իտի . վէ պաշլարը իւզէրին-
ատ եէմի թահՃ վար իտի : Վէ օնուն 4
գույրուղու՝ կէօյճէն եըլտըզլարընըն իւչ
փայըն պիրինի սիւրիւքլէյիպ օնլարը
եէրէ աթտը . վէ օլ աժտէրհա օլ տօ-
ղուրաճագ օլան գարընըն էօնիւնատ
տուրուրուստու , թահ քի տօղուրտուղու
զէման օնուն էվլատընը եէյէ : Վէ պիր 5
էրքէք էվլատ տօղուրտու , քի օ՝ հէմ
թայֆէլէրի ատմիր ա՛տա իլէ կիւտէ-
ճէք . վէ օնուն էվլատը Ալլահըն եանը-
նա վէ օնուն թահթընընն եանընա գա-
փըլտը : Վէ գարը չէօլէ գաչտը , օրտա- 6
յա քի Ալլահտան հաղըրլանմըշ մահմալ
վար իտի , թահ քի օնու օրտատա՝ պին

իքի եիւզ ալթմըշ կիւն պէօլէյէլէր :
7 Վէ կէօքատէ ճէնէք օլտու . Մէքայէլ
վէ օնուն մէլէքլէրի աժտէրհա իլէ ճէնէք
էթահլէրը . հէմ աժտէրհա վէ օնուն մէ-
լէքլէրի ճէնէք էթահլէրը , վէ ղաղիպ օրմա-
8 տըլար , հէմ կէօքատէ արթըդ օնլարտա
9 մահմալ պուլունմատը : Վէ օղ պէօյուք
աժտէրհա ալթըլար՝ օղ գատիմ եըլան՝
օղ իպլիս ատընիլէն՝ վէ օղշէյթան քի պու-
թիւն տիւնեայը ալտտարը՝ եէրէ ալթըլ-
տը , հէմ օնուն մէլէքլէրի պիլէսինճէ
10 ալթըլտըլար : Վէ կէօքատէ պիր պէօյուք
սէս իշիթտիմ , քի տէր իտի . Շիմտի՝
խէլտս վէ գուվվէթ վէ Ալլահըմըզընն
փատիշահլըղը վէ օնուն Քրիստոսունուն
հիւքիւմէթի կէլտի . զիրա գարնտաշլա-
րըմըզընն շիքէյէթճիսի՝ Ալլահըմըզընն
հուզուրունտա կիւնտիւզ վէ կէճէ օն-
լարտան շիքէյէթ էտէն՝ աշտղա ալթըլ-
11 տը : Վէ օնլար օնու՝ Գուզուննուն գա-
նը վասիթատ իլէ վէ քէնտիլէրին շէ-
հատէթինին սէօզիւ իլէ եէնտիլէր , վէ
ճանլարընը էօլիւմէ սէկին սէվմէտիլէր :
12 Պունուն իչիւն՝ եա՛ կէօքլէր վէ օնլար-
տա սաքին օլանլար՝ մէտտուր օլուն . վա՛յ
ա՛ղ եէրէ վէ սէնիդ . զիրա շէյթան՝
քէնտինինն ազ վագթը օլտուղունտա պիլմէ-
յինճէ՝ պէօյուք էօվքէսի օլարատ սիդ էնտի :
13 Վէ աժտէրհա՝ եէրէ ալթըլտըղընը

ցօրախնքան , օր էրքէն յի ասղուրան գա-
ՐՅԱՐ գօվալատալ : Վ Ի գարբյա պէօյնք 14
գարթալըն էքի գանատը վէր էլտի , Թա
քի էրբանըն էիւղնէնատն չէօղէ քէնտի
մահալինէ ուչա , օրտոտա քի օղ մահալտի
ջէմաան վէ ջէմանըտար վէ էտրըմ ջէման
պէտէլինէր : Վ Ի էրբան գարըն ար 15
արնձա քէնտի ասղընատն ըրմազ կէրէք
տու ջղտարտը , Թա քի օնու ըրմազտա
ղարգ էտէ : Վ Ի էկր գարբյա էտրտրմ 16
էքտի , վէ էկր ասղընը աչըխ՝ ամժաէր-
հանըն ասղընատն ջղտարտըն ըրմատը
էտրԹտու : Վ Ի ամժաէրհա գարբյա էօվ 17
քէրէնտի , վէ օնուն զնէրրէյէմինատն
օբան պարգէրէրի իչէ ՀՀնք էԹմէյէ կիՆ-
տի , ընչտր իչէ քի Ալահըն Թէնապհէ-
րինի տագտարտար , վէ Յիսուսուն չէհա-
տէԹինի ԹուԹտրտար :

ԳԼՈՒԽ ԺԴ

Վ Ի տէնիզին գուտու իւղէրինտէ 1
ատուրտում . վէ ատնիղտէն ջղտար պիր
Ճանավար կէօրտում քի՝ էէտի պաշը վէ
օն պուչնուզտա վար իտի . վէ պուչնուզ-
լարընըն իւղէրինտէ օն ԹաՀը վար իտի .
վէ պաշչարընըն իւղէրինտէ քիւֆր աա-
լարը վար իտի : Վ Ի օղ կէօրտում Ճա- 2
նավար՝ գաֆրանա սէնկէր իտի , վէ ա-

յագլարը այընըն կիսի իտի , վէ աղը՝
արըտան աղը կիսի իտի . վէ ամժաէրհա
օնա քէնտի գուվվէԹինի վէ քէնտի Թախ-
Թընը՝ հէմ ա՛զիմ հիւքիւմԹի վէրտի :
3 Վ Ի օնուն պաշչարընտան սիրինի՝ էօլիւմ
աէրէմէնինտէ մէՀրում կիսի՝ ՀէօրԹօմ ,
վէ օնուն էօլիւմ էարտաը տաղալտը . վէ
պիւԹիւն էէր՝ Ճանավարընը արտընՃա
4 Թա՛ՃՃիւպ էյլէտի , վէ Ճանավարա հիւ-
քիւմԹ վէրէն ամժաէրհայա սէՃտէ գըլ-
մըլար . Ճանավարա տահի սէՃտէ գը-
լար տէտիլէր . Ճանավարա սէնկէզէր
քի՞մ վար . վէ օնուն իչէ քի՞մ ՃէնՔ էԹ-
5 մէյէ տաղիր տիր : Վ Ի օնա պէօյիւք
սէօզլէր վէ քիւֆրլէր սէօյլէյէն ատըզ
վէրիլտի . վէ օնա՝ գըրդ էքի այ ա՛մէլ
ու հարտաքէԹ էԹմէյէ հիւքիւմԹի վէրիլ-
6 տի : Վ Ի աղընը Ալահա գարշը քիւֆրէ
աչարքի՝ օնուն տուրնա վէ չաարըրընա
վէ կէօքսէ տաքին օլտընըտա քիւֆր է-
7 տէ : Վ Ի ա՛զիզլէր իչէ ՃէնՔ էԹմէյէ վէ
օնըտրը էէնմէյէ օնա հիւքիւմԹը վէրիլ-
տի . վէ օնա՝ հէր գաֆիյէնին վէ գավ-
մին վէ սիլին վէ Թայիֆէնին իւղէրինէ
8 հիւքիւմԹ վէրիլտի : Վ Ի էէրին իւզէ-
րինտէ հէմ տաքին օլտընտր՝ օնա սէՃտէ
գըլտաճագլար , օնըտր քի՝ տէրէնտընը գու-
բուլմատընտան պէրու պօղտազտանմըշ գու-
զունա հայտտ քիԹաբընտա օնըտրը

ատլոյը կապելմունքըդ ոչխէր պիրքիմ 9
անհնի գուլալը վար խան իշխմանն : Ոչխէր 10
պէզ քիանէ խոխլէյէ սիրկիսէ, օ՛նոխլէ-
յէ կիտէր . ոչխէր պէզ քիանէ պէշտոպ ի-
է գալը էտէրսէ , ծնա պէշտոպ իւէ
գալը օղանմոպ կիտէք պէզ . ա՛ղիզի-
բին ատլոյը վէ խնամը պուռնա պէզ :

Վէ պէզ ղոյլի Ճանամլոյ կէօրտիւմ, 11
քի նէրտէն ջոպար խան . վէ ծնուն գա-
ղանդիքինէ ալինկիզը խլի պոյնուզը-
վար խան , վէ ամանէյնա կիտի սէօյլէր
խան : Վէ էվվէլքի Ճանամլոյը պի- 12
լմէն հէրքիմլիքինի ծնուն էօնիւնէ
էնզա էտէր . վէ էկսի հիմ ծնուս ա-
քին օղանլարա՝ էօլիւմլիս ատասը ա-
ղասըն չոլ էվվէլքի Ճանամլոյս սէՃոմ
էմանէյէր : Վէ պէշինք ա՛ղամլիքէր 13
էնզա էտէր , չէյրէք քի՝ ատէմլիքին էօ-
նիւնէ կէօրտէն նէրի ալմէշ պիլիք էն-
սին : Վէ Ճանամլոյը էօնիւնէ ծնա 14
էտմէյնչա վէրիլմէն ա՛ղամլիքէր սէպէ-
պինուն՝ նէրքին իւէլրինէ ատքին օ-
ղանլարը ալտընտըր . վէ նէրքին իւէլ-
րինէ ատքին օղանլարա տէր քի՝ օ-
ղլունդ նորտըր օղուլ ատ հաշխան
Ճանամլոյս տարկի էտմէյինչէ : Վէ 15
ծնա՝ Ճանամլոյը տարկիմինէ բուն վէր
վէյէ հիւքիմ վէրմէյէ , չէյրէք քի
Ճանամլոյը տարկիմէ հէմ սէվմէյէ ,

հէմ պէօյլէ էտէ քի՝ Ճանամլոյը ա-
րկիմինէ սէՃոմ էմէյինչէ գալը օ-
16 ղանդար : Վէ հէվիսինի՝ քէնտ-
էրէ վէ սէյիրճիլքի՝ վէ գինկինլէրէ
հէմ Ֆոպէրլէրի՝ վէ ազատլարը հէմ
գուլլարը էտէր քի՝ ատ էլլէրէ եղէր-
նէ էտ ալինլարը իշկիրինէ տամղա գա-
17 տալ էտէյլէր , հէմ քի՝ հէչ քիմսէ տաճ
ծնուզա էտ տաճուն պէնատա գասէր օ-
ղլուդա , էլատի տամղայը էտ Ճանամ-
լոյս ատինը էտ ծնուն ատինէն տայը-
18 գինը Թաշըյան քիմսէ : Ի՛լ պուռնա-
տը . ա՛ղըզա ծնուկ օղան՝ Ճանամա-
լոյն ատլարինը հետատ հէմսին , գիրա
ատէմ ատլատը տը . վէ ծնուն տայըտ՝
ատէմ ատլատը տը :

ՊԱՀՊ ԺԴ

1 Վ՚է պարտէ՛, վէ իշխէ Սիոն ա-
գը իշկիրմէտ պէր Գուզգա տարա-
ռա , վէ ծնուն իւէ պէրատէկ նէրտ
գէրէգ ալէմլի պիր քիմսէ քի՝ ծնուն ա-
տը վէ ծնուն Գիտէյինին ատը պիլա-
2 րըտա խազրլըճ խան : Վէ կէօքտէն՝
չօգ ատլար սէտ կիտի վէ պէյնէք կիր-
լիմէս սէտ կիտի պէր սէս իշխէ-
մէ՛ . վէ օ իշխմէյէ՛ սէս՝ քէնտ
Ճանամլոյտըր իւէ չօգան Ճանամլոյ-

Ձուլարըն սէմ կիպի իսի : Վէ օնլար՝ 3
Թամեթըն էօնիւնառէ վէ տէօրթ հայվա-
նըն վէ իմամխարլարըն էօնիւնառէ պիր
եէնի թէսապի օգուրլար . վէ օլ թէս-
պին՝ եէրսէն սաթուն ալընմըշ օլան
օլ եիւզ դէրդ տէօրթ պին քիմսէյին
մա՛սա՝ քիմսէ էօյրէնմէյէ գասիր տէ-
յիլ իսի : Պունլար օնլար պըր քի 4
գարըլար իլէ մաւրատալանմաղլար , զի-
րա պիքիր տիրլէր . պունլար՝ Գուզու-
նուն արտընձա վարանլար պըր , օ՝ հէր
նէրկէյէ կիւսէրսէ . պունլար՝ ատէմլէր
արտընսան Ալլահա վէ Գուզուլա
Թուրֆանսա սաթուն ալընմըշլար . վէ 5
օնլարըն ապդընսա եապըլան պուլունմա-
պը . զիրա քի օնլար գուսուրսուզ
տուր :

Վէ կէօյուն օրթասընսա ուչան պիր 6
ղայրի մէջէք կէօրսէմ քի՝ օնսուն պիր
էպէտի միւճսէմի վար իսի , քի եէրին
իւզէրինսէ սաքին օլանլարա վէ հէր
Թայիֆէյէ վէ գապիլէյէ վէ տիլէ վէ
գավմա միւճսէ էտի . վէ պէօյլէք սէս 7
իլէ սէր իսի . Ալլահսան գօրգուն ,
վէ օնա հասըն էօլին , զիրա օնսուն շէ-
րսա՛Թընըն սսա՛Թը կէլսի . վէ կէօ-
յիւ հէմ եէրի վէ սէնիզի վէ սուլարըն
փունկարլարընը նարսսանա սէմ գը
լըն :

8 Վէ ասրընձա պիր ղայրի մէջէք կէ-
լիպ սէտի . Տիւշսիւ՝ պէօյլէք շէհիր
Բաբիլոն սիւշսիւ . չիւն քի օ՝ գինսար-
նըն գազասը շարսապընսան հէվի Թա-
նըն գազասը շարսապընսան հէվի Թա-
9 յինքէլէրէ էշիրսի : Վէ օնլարըն ար-
սընձա պիր իւշիւնճիւ մէջէք կէլիպ՝
պէօյլէք սէս իլէ սէտի . Հէր քիմ ճա-
նավարա վէ օնուն սուբէթինէ սէճսէ
գըլսրսա , վէ սամիայը քէնսի սինը
իւշէրինէ եա էլի իւշէրինէ սլըրսա ,
10 օ սասխ Ալլահընը՝ հօվքէսինին գասէ-
հինէ սօլսուրմուշ իսրայիլոնուն սաֆի շա-
րսապնսան իշէճէք սիր . վէ ա՛զիզ մէ-
լէքլէրին հուզուրունսա հէմ Գուզու-
նուն հուզուրունսա աԹէշ վէ քիպրիԹ
11 իլէ իսքէնճէ չէքէճէք սիր : Վէ օնլա-
րըն իսքէնճէսինին սիւսմանը՝ էպէտլէր
էպէտլէրինճէ եօգաբը չըգար . վէ ճա-
նավարա եա օնուն սիւրէթինէ սէճսէ
գըլսանլարըն՝ հէմ օնուն սաղընն սամ-
կասընը հէր ապանըն՝ կիւնսիւզ վէ կէ-
12 ճէ բսահաԹը օլմազ : Ալլահըն Թէն-
սիհլէրինի վէ Ցիսուսուն իմանընը
հըփզ էտէն ա՛զիզլէրին սապրը պուն-
13 սա սրը : Վէ կէօքսէն պիր սէս ի-
շիԹսիմ , քի սէր իսի . Եազ քի՝ նէ
մուԹլու չիսանէն սօնկրա Բապպա վէ
ֆաԹ էտէն էօլիւլէրէ , Բուհ՝ պէլի
սէր , Թա քի օնլար քէնսի զահմԹէլէ

ընտէն լսահաթ պուլալար. վէ ընտ-
րըն ա՛մէլէրի արտարընձա վարըր:
Վէ պագտըմ, վէ իշթէ պիր պէյաղ 14
պուլութ՝ վէ պուլութուն իւզէրինաէ
Ադէմ Օղլունա պէնիզէր պիրի օթու-
րուրուտու, վէ ծնուն պաչընտա ալ-
թուն թաճը՝ վէ էլինտէ պիր քէսքին
թըրփանը վար իտի:
Վէ հէյքէլտէն պիր ղայրի մէլէք 15
ըզգալ, քի պուլութուն իւզէրինաէ օ-
թուրանա պէօյիւք ոչա իլէ չաղըրըր-
ը. թըրփանընը տալ վէ պիչ. զնրա
պիչէճէք զէման կէլտի. չիւն եէրին
պիչինի գուրուտու: Վէ պուլութտա 16
օթուրան՝ քէնտի թըրփանընը եէրին
իւզէրինէ տալը, վէ եէր պիչիլտի:
Վէ կէօքտէ օլան հէյքէլտէն պիր 17
ղայրի մէլէք ըզգալ, քի ծնուն տախ
պիր քէսքին թըրփանը վար իտի: Վէ 18
մէղպահտան պիր ղայրի մէլէք ըզգալ,
քի աթէշին իւզէրինաէ հիւքիւմէթի
վար իտի. վէ օլքէսքին թըրփանը թու-
թանա պէօյիւք ոչտա իլէ չաղըրըպ
ոչտի. Սէնին քէսքին թըրփանընը
տալ, վէ եէրին տամտաընն տալգըմա-
րընը քէա. զնրա ծնուն իւզիւմէէրի եէ-
թիշտիէր: Վէ օլ մէլէք քէնտի թըր- 19
փանընը եէրէ տալը, վէ եէրին պա-
ղընը քէատի, վէ Ալլահըն տամտաընն

20 պէօյիւք ճէնտաէրէսինէ գօտու: Վէ
ճէնտաէրէ չէհրին տիշարընընտա պատը-
տը, վէ ճէնտաէրէտէն՝ պին աղընը եիւզ
ղէվէյէտէք՝ թա տաթլարընն կէմրէրինէ
էէրիշինճէյէտէք գան ըզգալ:

ԳԱՂ ԺԵ

1 Վէ կէօքտէ՝ պէօյիւք վէ ա՛ճայըպ
պիր ղայրի ա՛լտմընթ կէօրտիւմ, էօ՛նէ
եէտի մէլէք քի օնընտտա ասն օլան եէ-
տի պէնա վար իտի, չիւն քի Ալլահըն
2 ղազապը օնընտ իլէ թէքմիլ օլտու: Վէ
տաթէշ իլէ գարըշմընը պիլտուրտան պիր
տէնէնէ կիպի՝ նէյա ճանավարը վէ օնուն
սուրէթինի վէ տարընն տայըրընը եէ-
նէնէրի կէօրտիւմ, քի Ալլահըն թան-
պուրընարընը թուրթուպ՝ պիլտուր տէ-
նիզին իւզէրինաէ տուրտուրընտ իտի.
3 Վէ Ալլահըն գուրտ Մովսէսին թէս-
պիհինի հէմ գուզուննուն թէսպիհինի
օղուլլուպ տէրընէր իտի. Եա՛ ճիւմընէյէ
գաաիր օլան Րապպ Ալլահ՝ սէնին ա՛-
մընէրին պէօյիւք վէ ա՛ճայըպ տրր.
եա՛ Թայինֆէնէրին փաաիշահը՝ սէնին
4 եօլտարընն տատրգ վէ հագ ինրր: Նա՛
Րապպ՝ սէնտէն քի՞մ գօրգմաընն, վէ
տաընա համան էթմէսին, զնրա եավը-
նըզ ա՛զնզ սէն սին. չիւն քի հէվ Թա-

յիֆիլէր կէլէճէքլէր, վէ սկնին հու-
զուրունտա ակճոէ գըլաճագլար. զիրա
հիւքմլէրին պէյան օլունտու:

Վէ պուննան սօնկրա պագտըմ, վէ 5
կէօքոէ չէհատէթ չաարըրընըն հէյքէ-
լի աչըլտը: Վէ եէտի պէլալարը թու- 6
թան օլ եէտի մէլէք՝ վուք վէ վուարլագ
քէթէն լևպաս կիյինիա՝ կէօյիւալէրինէ
տօղրու աղթուն գուշագլար գուշանմըշ
օլարագ՝ հէյքէլտէն ըզգալըլար: Վէ 7
ոէօրթ հայվանտան պիրի եէտի մէլէ-
յէ՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ պիրի օլան
Ալլահըն էօվքէսինտէն տօղրու եէտի
աղթուն քեոոագ վէրտի: Վէ հէյքէլ 8
Ալլահըն ճէլալինոագն վէ օնուն գուվ
վէթինոագն տիւմանի իլէ տօղրու. վէ թա
եէտի մէլէյին եէտի պէլասը թէքմիլ
օլանոագք՝ հէյքէլէ հիչ քիմնէ կէրմէ-
յէ գաարը տէյիլ ևտի:

ԿԱՊ Ժ.Զ

Վէ հէյքէլտէն պիր պէյնըք սկս 1
իշինճիմ, քի եէտի մէլէյէ տէր ևտի.
Կնտին, վէ Ալլահըն էօվքէսինինին եէտի
քեոոագէրինին եէրէ տէօքևւսն:

Վէ հևվէւքի ղէնէ վարտը, վէ քէն- 2
տի քեոոագինին եէրին իւզէրինէ տէօք-
տիւ, վէ ճանավարըն տաակատընը թա-

ղըսն՝ վէ օնուն տուրէթինէ սէճոէ
էտէն տտէմլէրոագ՝ քէօթիւ վէ ֆէնա
ջըպանըլար օլտու:
3 Վէ ևքինճի մէլէք քէնտի քեոոագէ-
նի տէնիզէ տէօքտիւ, վէ էօլմիւշ ոոէ-
ին գանը կիտի օլտու. վէ տէնիզտէ
հէր եաշայան ճան էօլտիւ:
4 Վէ իւչհևնճիւ մէլէք քէնտի քեոոագ-
տինի ըրմագլարա վէ տուլարըն վուն-
կարըրընա տէօքտիւ, վէ գան օլտու-
5 լար: Վէ տուլարըն մէլէյինի իշինթի-
տիմ, քի տէր իտի. Տաարըգ սըն՝ եա՛
Ռապպ, սէն քի մէվճիւտ սիւն վէ մէվճիւտ
իտին վէ ա՛զիզ սին, չիւնքի պէյլէ հիւքմ
6 էթտին. Զ իրա ծնըտար ա՛զիզլէր վէ վէյ-
ղամպէրլէր գանը տէօքտիւլէր. վէ սէն
ծնըտրա իչմէյէ գան վէրտին, զիրա
7 պոոա լայըգ սըրըտար: Վէ ոէզպահտան
սէս իշինթիտիմ, քի տէր իտի. պէլի՝ եա
ճիւմլէյէ գաարը Ռապպ Ալլահ՝ սէ-
նին չէրտա՛թլէրին կէրչէք վէ հոգ
սըը:
8 Վէ տէօրտիւնճիս մէնէ քէնտի քոա-
սէսինէ կիւնէշլին իւզէրինէ տէօքտիւ.
վէ օնա հէ-ֆէ-մէր վէրիլտի քի՝ տտէմ-
9 լէրի ա՛ճէշիլէ եադտա: Վէ տտէմլէր
պիր շէհիտ հէրտարէթ իլէ եաշընըլար.
վէ պու պէլալարըն իւզէրինէ հիւքիւ-
մէթի օլան Ալլահըն տտրնա քիւֆր էթ-

տիլէր , վէ թէվպէ էթամէտիլէր քի՝ օնա համա էյլէյէլէր :

Վէ պէչինճի ՏԷԼԷ+ քէնտի քեաէ- 10
սինի ճանաւարըն Թահսիը իւզէրինէ
ութօքտիւ , վէ օնուն փհաոիշահլըղը գա-
րանըղը օլսուս , վէ ալըրսան՝ տիլէրի-
նի չէյնէրլէր իտի : Վէ քէնտի ալըը- 11
լարընսան վէ ջըպանլարընսան էօթիւ-
րիւ՝ կէօյնէն Ա՛լլահընա քիւֆր էթտի-
լէր , վէ քէնտի ա՛մէլլէրինսէն Թէվպէ
էթամէտիլէր :

Վէ աւթընճը ՏԷԼԷ+ քէնտի քեաէսի- 12
նի պէօյնւք ըրմադ Եմրսաըն իւզէրի-
նէ ութօքտիւ . վէ օնուն սույս գու-
րուսու , չէյլէ քի կիւնէշին սօղսու-
ղու Թարսֆոսան էանա օլան փհաոի-
շահլարըն էօղու հաղըրլանա : Վէ աժ- 13
աերհանըն ալըընսան վէ Ճանաւարըն
ալըընսան վէ եալան փէյղամպէրին
ալըընսան՝ գուրսպաղըլար միսիլիւ իւչ
նաֆսաք ըուհլար կէօրսէմ . Ձ իրա 14
օնլար՝ Ճինն ըուհլարը սըր , քի ա՛լա-
մէթլէր էտէրլէր , վէ ջըգըպ պիւթիւն
սիւնեանըն փհաոիշահլարընա վարըը-
լար , քի օնլարը՝ Ճիւմլէյէ գաոիր Ա՛լ-
լահըն օլ պէօյնւք կիւնիւնիւն Ճէնկի-
նէ Ճէմ՝ էտէլէր . (Իշթէ խըրսըզ կի- 15
պի կէլսէրիմ . նէ մուսթըս օնա քի՝ ու-
յանըղ ութուսա՝ քէնտի էավապլարընը

կէօզէտիր , Թա քի ջըփլապ կէղմէյէ ,
16 վէ ա՛յըպընը կէօրմէյէլէր .) Վէ օնլա-
րը՝ Ի՛պրանիճէ Ընտռապէդոն տէնիլէն
մահալէ Ճէմ՝ էթտիլէր :
17 Վէ եէտինճի ՏԷԼԷ+ քէնտի քեաէ-
սինի հավայա ութօքտիւ . վէ կէօյնւն
հէյքէլինսէն՝ Թահսիսան պիր սես ջըփ-
18 սը քի Օլմուշ տուր ութտի : Վէ շիմ-
շէքլէր հէմ սէտապէր վէ կիւրիւլթիւ-
լէր օլսուս . վէ շէօյլէ պիր պէօյնւք ղէլ-
ղէլ օլսուս քի՝ օնուն կիւպի պէօյլէ պէօ-
յնւքը ղէլղէլէ եէրինն իւզէրինսէ ստէմ-
19 լէր օլալըսան պէրսու օլմամըշ սըր : Վէ
պէօյնւք շէհր իւչ վայ օլսուս , վէ Թայի-
ֆէլէրին շէհրլէրի տիւշտիւլէր . վէ պէօ-
յնւք Բաբիլոն Ա՛լլահընա հուզուրունա
սա զիքր օլունսուս , քի օնա խըշմընըն
ղազապը շարապընըն գատհինի վէ-
20 րէ : Վէ հեր սես գաչսը , վէ սաղլար
21 պուլունմադըլար : Վէ կէօքտէն ստէմ
լէրինն իւզէրինէ սուլանթ ալըրլըղընը-
սա իրի սօղուս եադըը . վէ ստէմլէր՝
սօղունուն պէլսոընսան էօթիւրիւ Ա՛լ-
լահա քիւֆր էտէրլէր իտի . զիրա օնուն
պէլաը ղայէթ պէօյնւք իտի :

ՊԱՊ ԺԸ

1 Վէ եէտի քեաէլէրի Թուղյան էէ-

ու մէնքէլէրին ալիրի կէլսի , վէ պէնիմ
իլէ ակոյլէշիպ՝ ուէսի . կէլ՝ սանա չօգ
սուլարըն իւզէրինտէ օթուրան օլ պէօ-
յիւք փահիշէնին հիւքմիւնիւ կէօսթէ-
րէյիմ . Օ քի օնուն իլէ եէրին վուսու- 2
շահլարը ղինա էթմիշլէր , վէ եէրտէ
սաքին օլանլար՝ օնուն ղիննասընըն շա-
րապընտան ակրիօշլանմըշլար : Վէ Իսւհ- 3
ասա պէնի չէօլէ կէօթիւրտիւ . վէ պիր
պարը կէօրսէմ , քի պիր գըրմըզը ճա-
նավարըն իւզէրինտէ օթուրմուշ իսի ,
քի օ քիւֆր սալարը իլէ տոլու իսի ,
վէ եէսի պաշը վէ օն պուչնուզու վար
իսի : Վէ օլ գարը իւքէրլէթի վէ սալար 4
կինմիշ իսի , վէ սլթուն իլէ հէմձէ-
վանիր թաշը իլէ վէ ինճուլէր իլէ ա-
նանմըշ իսի , վէ էլինտէ մէքրուհլուգ-
լար իլէ վէ ղինասընըն նախրաքլըգլարը
իլէ սուլու պիր սլթուն գատէհի վար
իսի . Վէ օնուն սընը իւզէրինտէ պիր 5
սու՝ էօնէ Սըրը՝ եէրին ֆահիշէլէրի-
նին վէ մէքրուհլուգլարընըն անսը՝
պէօյիւք Բաբիլոն եաղըլմըշ իսի : Վէ 6
օլ գարըյը կէօրսէմ քի՝ ա՛ղըղէրին
գանընտան վէ Յեհոսաւան չահիսլէրի-
նին գանընտան սկրիօշ իսի . վէ օնուս
կէօրիւնճէ՝ ղայհըլը Թա՛ճձիւպ էթ-
սիմ՝ : Վէ մէնէք սանա սէսի քի՝ Նի- 7
նէվէն Թա՛ճձիւպ էթմիշ . գարընըն վէ

օնուս գալմըշըն եէսի պաշը վէ օն պուչ-
նուզու օլան ճանավարըն սըրըմը պէն
8 սանա սէօյլէյիմ : Կէօրսիւն ճանա-
վար մէվճիւտ իսի , վէ մէվճիւտ սէ-
յիլ սիր , վէ սիսպիղլիքտէն եօգսուր
չըղաճագ , վէ հէլաքէ կիտէճէք . վէ
եէրին իւզէրինտէ սաքին օլան՝ սիւն-
եանըն գուրուլմասընտան պէրու հա-
յաթ քիթապընտա ստլարը եազըլմըշ
օլմայան քիմսէլէր՝ օլ ճանավարը քի
մէվճիւտ իսի վէ մէվճիւտ տէյիլ սիր
վէ մէվճիւտ օլաճագ սըր կէօրսիւքէ-
9 րինտէ՝ Թա՛ճձիւպ էտէճէքլէր : Ի՛լմի
օլան ա՛պըլ՝ պուռնտա սըր . եէսի պաշ-
լար եէսի տաղ սըր , քի օրտասա օլ
պարը օնլարըն իւզէրինտէ օթուրուր ,
10 վէ եէսի փռատիշահ սըր . Պէշի տիւշ-
սիւ , վէ պիրի մէվճիւտ սիր , օպիրի
տահա կէլմէսի , վէ կէլսիյի ղէման՝ օ-
11 նա աղ գալմագ կէրէք սիր : Վէ օլ
ճանավար քի մէվճիւտ իսի , վէ մէվ
ճիւտ տէյիլ սիր , պու սաիսի սէքի-
ղինճիսի սիր , վէ եէսիհան սիր , վէ
12 հէլաքէ կիտէր : Վէ կէօրսիւն օն
սուչնուզ՝ օն փռատիշահ սըր , քի օնլար
տահա փռատիշահլըգ սլմամըշլար . լա-
քին ճանավար իլէ պէրապէր պիր սա-
ա՛թ փռատիշահլար կիսի հիւքիւմէթ ա-
13 լըրլար : Պուռնլարըն միւրասը պիր սիր ,

վէ քէնտիլէրին գուվվէթինի վէ հիւ-
քիւմէթինի ճանաւարա թէսլիմ էտէր-
լէր : Պունլար գուզու իլէ ձէնք էտէ- 14
ձէքլէր , վէ գուզու օնլարը եէնէձէք
տիր . զիրա օ՝ սահիպլէրին Սահիպի վէ
փասիշահլարըն փասիշահը տըր . վէ
օնուն իլէ պէրապէր օլանլար՝ սա՛վէթ-
լիլէր վէ սէչիլմիշլէր վէ միւմինլէր տիր :
Վ֊է պանա տէմի . Փահիշէնին օթուր- 15
սուզու եէրտէ կէօրսիւյիւն սուլար՝
գավմլէր վէ գալապալըգլար վէ Թայի-
ֆէլէր վէ տիլլէր տիր : Վ֊է կէօրսիւ- 16
յիւն օն պուճնուզ հէմ ճանաւար՝ պուն-
լար Փահիշէտէն լէգրահ էտիպ՝ օնու
վիրան վէ ջըվլապ էտէձէքլէր , վէ օնուն
էթլէրինի եէյէձէքլէր , վէ օնու աթէ-
շէ եապաճագլար : Զիրա Ա֊լահ օն- 17
լարըն եիւրէքլէրինէ գօսու քի՝ օնուն
միւրաթըն իճրա էտէլէր , վէ պիր միւ-
րաթ էտիպ՝ քէնտի փասիշահլըգլարընը
ճանաւարա վէրէլէր , Թա Ա֊լահըն 18
սէօզլէրի Թէքմիլ օլանաուէք : Վ֊է օլ
կէօրսիւյիւն գարը՝ եէրին փասիշահլա-
րը իւզէրինուէ փասիշահլըգ սիւրէն օլ
պէօյուք շէհր տիր :

ՊԱՂՊ ԺԸ

Վ֊է պու շէյլէրտէն սոնկրա կէօքտէն 1

էնէն պիր զայրլը մէլէք կէօրտիւմ , քի
պէօյուք հիւքիւմէթի վար իտի . վէ
օնուն ձէլալինտէն եէր այաղընլանըը :
2 Վ֊է գուվվէթլի սէս իլէ ջալըրըպ տէ-
տի . Տիւշտիւ՝ պէօյուք Բաբիլոն տիւշ-
տիւ , վէ ձինընլէրին մէսքեանը՝ հէմ
հէր նաւիաք բուհուն քիւմէսի՝ վ֊է հէր
նաւիաք վէ մէքրուհ գուշուն քիւմէսի
3 օլտու . Ձիւն քի օնուն զինաասընըն
խըշմը չարատընտան հէմ թայիֆէլէր
իչտիլէր , վէ եէրին փասիշահլարը օ-
նունլա զինա էթտիլէր , վէ եէրին
թիւճ֊ճարլարը օնուն փէք չօգ սէֆսա՛-
4 թընտան զէննկինլէնտիլէր : Վ֊է կէօք-
սէն պիր զայրի սէս իշիթտիմ , քի
սէր իտի . Ըա՛ գավմըմ՝ օնտան չը-
գըն . Թա քի օնուն կիւնահլարընա
իլհապ օլմայասընըզ , վէ Թա քի օ-
նուն պէլալարընտան հիւճ֊ճ ալմայասը-
5 նըզ : Զիրա օնուն կիւնահլարը Թա
կէօյէտէք եէթիշտիլէր . վէ Ա֊լահ՝
օնուն գապահաթլարընը զէքր էյլէտի :
6 Օ նիձէ էթտի իտէ , սիզ տախի օնա
էօյլէ էտին , վէ օնա ամէլլէրինէ կէօ-
րէ իքի գաթ վէրին . իչէրտիյի գա-
7 տէհին օնա իքի գաթընը իչէրին : Հէմ
նէ գատար քէնտինի ի՛զէթլէտի վէ
սէֆա սիւրտիւ իտէ , օնա օ գատար
իտգինճի վէ էտա վէրին . զիրա քէն-

տի Եհուդէացիսե ասէր քի՝ Պէն առել
Թան օթուրոյօրում, վէ առել ան-
յիլ իմ, վէ ասլա եաս կէօրմէյէճէ-
յիմ։ Պու ոգպէպսէն օնուն պէլալա- 8
րը՝ հօլում վէ եաս վէ ածլըգ՝ պի՛ր
կիւնսե կէլէճէքլէր, վէ սէթէշ լըկ
եապըլաճագ. զիրա օնու հիւքմ էտաւն
Րապպ Ալլահ գուվվէթլի տիր։ Վէ 9
օնուն լըկ զինա էտէն վէ սէֆա սու-
րէն Եէրին փռատիշահլարը՝ օնուն եան-
ըընըն տիւմանըը կէօրտիւքլէրինտէ՝
օնսան Հօթիւրիւ ապլայաճագ-ար, վէ
ոէօյինէճէքլէր։ Վէ օնուն խաքէնճէ- 10
սինին գօրգուսունսան՝ ուզագսան տու-
րուպ ոէյէճէքլէր. Վայ՝ վայ սանա
Ի՛յ պէօյիւք շէհր Բաբիլոն՝ օլ գուվ-
վաթլի շէհր, քի հիւքմի ա՛զապըն պի՛ր
սաա՛թտա կէլսի։ Վէ Եէրին թիւճ- 11
ճարլարը օնսան Հօթիւրիւ ապլարլար,
վէ եաս չէքէրլէր. չիւն քի օնլարըն
մալըարընը արթըգ քիմսէ սատըն ալ-
մազ. Եօնէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ 12
ճէվահիր Թաշլարը վէ ինճու վէ ինճէ
քէթէն վէ խաքէրլէթ վէ լիփէք վէ
ալլահ մալըարընը, վէ հէր կէօնէ պու-
խուր ագաճը վէ հէր կէօնէ Ֆիլֆիլի
դաղ վէ հէր կէօնէ փէքգըլ յմէթլի ագաճ-
սան վէ պագըրտան վէ ոէմիրտէն վէ 13
Ճրմէլտէն գադ, վէ տարչին վէ ամո-

մըն վէ պուխուրլար վէ խոշ գօգուսլու
եաղ վէ քիւնլիպէք վէ շարապ վէ ղէյ-
Թուն եաղը վէ սիմիտ ուննու վէ պուղ-
սուդ վէ տավարլար վէ գոյունլար՝ վէ
ալթլար վէ գօջուլար վէ քէօլէկէլէր՝ վէ
1 4 ատամներ ձանլարը. Վէ ձանլարընն ար-
զասունան ՃէյվԷսի՝ ասնաէն կիւթաի,
վէ հէփ նէֆիս վէ փարչագ ճէյլէր՝
ասնաէն կիւթաի. վէ օնլարը արթըգ
1 5 հիչ առա պուրմայաճագսընըն։ Ինսան
ղէնկին օլսըն պու շէյլէրին Թիւճճար-
լարը՝ օնուն խաքէնճէսինին գօրգուսուն-
սան ուզագսան տուրուպ՝ ապլայաճագ
1 6 վէ եաս չէքէճէք ասէյճէքլէր. Վայ՝
վայ Ի՛յ պէօյիւք շէհր՝ քի ինճէ քէ-
թէն վէ խաքէրլէթ վէ ապլար կիյինմիշ
վէ ալթուն Ճէմճէվահիր Թաշլարը վէ
ինճու իլէ ազնուտմըշ իսին. չիւն. քի
պու գառաար զինկինլիք սի՛ր սաա՛թտա
1 7 վիրան օլսու։ Վէ հէր բէմիսի՝ վէ հէ-
միլէրտէ օլսըն հէմ հէյի Թայիֆէլէրի՝
վէ կէմիճիլէր՝ վէ տէնիզտէ հէր իշչէ-
1 8 յինլէր՝ ուզագսան տուրուպար. Վէ
օնուն Եանըընըն տիւմանըը կէօր-
ոէքլէրինտէ՝ պաղըրըպ ագլըյըպ.
Պու պէօյիւք շէհրէ պէնզիդեր վա՞ր մը։
1 9 Վէ պաշլարը իւզէրինէ Թօփրատ գո-
յուպ՝ ապլայարագ վէ եաս չէքէճէք պա-
զըրըպ ագլըյըպ. Վայ՝ վայ օ

պէօյուք չէնդրէ քի՝ ծնուն զկդըլմկի էմ-
ըալ՚նուան ուչնիզուէ հէմ կէմիլէրէ մա-
լևք օլանլար զէնկինլէնուիլէր , քի պի՚ր
սաա՚թուա վիրան օլսուս : Ծնուն իւ- 20
զէրինէ՝ եա՛ կէօք վէ ա՚զիզլէր վէ ա-
ռաքեալլար վէ փէյղամպէրլէր՝ մէսրուր
օլուն . զնրա Ա՚լլահ սիզին հիւքմիւնիւ-
զիւ ծնուան հիւքմ՚ էյլէսի :

Վէ պիր գուվվէթլու մէլէք՝ պիր 21
պէօյի՚ք ուչ յիրմին թաշը գաուար պիր
թաշ գալդըրսա , վէ ուչնիզէ աթըպ
ուէտի . պէօյուք չէնդր Բաբիլոն պէյլէ
հըզկիլէ աթըլաճագ , վէ արթըպ սալա
պուլունմայաճագ սըր : Վէ ուչնուէ ար- 22
թըդ՝ թամպուրճուլար վէ հանէնուէլէր
վէ նէյզանլար վէ պօրազանլար ուէտի
սալա իշիտիլմէյէճէք սիր . վէ ուչնուէ
արթըպ հիչ պիր սանաա՚թըն հիչ պիր
ուսթաը սալա պուլունմայաճագ սըր .
վէ ուչնուէ արթըպ ուէյիրմին ուէտի սա- 23
լա իշիտիլմէյէճէք սիր . Վէ ուչնուէ
արթըպ գանտիլըշըդը սալա կէօրիւն-
մէյէճէք . վէ կիւվէյի հէմ կէլէնի ուէտի
ուչնուէ արթըպ սալա իշիտիլմէյէճէք-
սիր . չիւն քի սէնինի թիւճճարլարըդն՝
եէրին քիւպարլարը իսիլէր . զնրա ու-
նին սիհիրլէրիւն իլէ հէմ թայիֆէլէր
ալդանադըլար : Վէ ծնուն իշինուէ փէյ- 24
ղամպէրլէրին վէ ա՚զիզլէրին՝ վէ եէրին

իւզէրինուէ հէմ պօրազանլարըդն գա-
նը պուլսունուս :

ՊԱՊ ՀԹ

1 Պու չէյլէրտէն սօնկրա , չօդ գա-
լաթալլըդն «էսի կիւպի՝ կէօքտէ պիր պէօ-
յուք սէս իշիդիսիմ , քի տէրլէր իսի .
Ա՚լէլուիա . խէլաս վէ համտ վէ ի՚զզէթ
վէ գուվվէթ՝ Ա՚լլահ՚ըմըզդա մախլուուս
2 սուր . Զիւն քի ծնուն չէրսաա՚թլարը
հագգ վէ սաադդ սըր . զնրա քէնսի
զինսաը իլէ եէրի ֆէսսատ էէրդն պէօ-
յուք ֆահիշէնին չէրսաա՚թընը քէսուի .
վէ քէնսի գուլլարըն գանը իշիւն օ-
3 նուն եէսինուէն ինիթիպամ ալսը : Վէ
իքինճի ուէֆա՚ ուէտիլէր . Ա՚լէլուիա .
վէ ծնուն սիուանը էպէտլէր էպէտլէ-
4 րինէ եօգարը չըդար : Վէ իյիրմի
ուէօրթ իսրաիլլար հէմ ուէօրթ հայ-
վանլար սիւչտիլէր , վէ թախթաա օ-
թուրան Ա՚լլահա ուէճուէ գէլդդ ուէտի-
5 լէր . Ամին . Ա՚լէլուիա : Վէ թախթ-
սան պիր սէս չըդարը , քի տէրիուէ . Ա՚լ-
լահ՚ըմըզդա համտ ու սէնա է յլէյին՝ էյ
ծնուն հէմ գուլլարը վէ ծնուան գօր-
գանլար՝ քիւչիւքլէր վէ պէօյուքլէր :
6 Վէ չօդ գալաթալլըդն սէսի կիւպի՝ վէ
չօդ սուչլարըն սէսի կիւպի՝ վէ գուվվէթ-

լն կիւրեղէներին սէմ կիսալ իշխե-
տիմ, քի աէրէր իսի. Ալէլուիա. զե-
րա ձիւմլէյէ գաուիր Տապպ Ալլահը-
մըզ վաահիշահլըպ սիւրսիւ: Սէվինէ- 7
լիմ վէ մէսրուր օլալըմ, վէ համտը օնա
վէրէլիմ. զերա Գուզգունուն տիւյիւնիւ
կէլսի, վէ օնուն էհլի՝ քէնտիսինի հա-
զըրլասը: Վէ օնա իհսան օլունտուքի՝ 8
փաք վէ վարլապ ինձէ քէթէն կիյէ.
զերա ինձէ քէթէն՝ այիզլէրին սատա-
գաթը տըր: Վէ պանա տէսի. Եաղ 9
քի՝ Նէ մուրթլուս Գուզգունուն տիւյիւ-
նիւնիւն զիյաֆէթինէ տամէթ օլուն-
մուշլարա. վէ պանա տէսի քի՝ Պունլար
Ալլահըն կէրչէք սէօզլէրի տիր: Վէ օ- 10
նուն այագլարընըն էօնիւնէ տիւշտիւմ
.քի՝ օնա ակճաէ էտէյիմ, վէ պանա
տէսի. Սադըն՝ էթմէյէսին. պէրա ա-
նին՝ վէ Յիսուսուն շէհատէթինի թու-
թան սէնին գարնտաշլարընըն գուրտա-
շը իմ. Ալլահա ակճաէ էյլէ. զերա Յի-
սուսուն շէհատէթի՝ փէյղամպէրլիյին
րուհու սուր:

Վէ կէօյիւ աշըլմըշ կէօրտիւմ, վէ 11
իշիթէ պիր պէյազ աթ, վէ օնուն իւզէ-
րինաէ օթուրանա՝ էմին վէ Հագգ տէնի-
լիրիմ. վէ սաատագաթ իլէ շէրսա՛թ
կէօրիւր վէ ճէնք էտէր: Վէ օնուն կէօզ- 12
լէրի աթէշ ա՛լէվի կիսալ իսի. վէ պաշը

իւզէրինաէ չօգ թաճլարը օրսպ՝ պիր
եաղըլմըշ սար վարըսը, էի օնու՝ օն-
13 սան մա՛սա քիմսէ պիլմէզ իսի. վէ
գան իլէ պէյանմըշ պիր էսվապ կիյմիշ
իսի. վէ սար՝ Ալլահըն Քէլամը տէ-
14 ֆիլիր իսի: Վէ կէօքսէ օլան ա՛սքէրլէր՝
պէյազ աթլարա պինմիշ՝ պէյազ վէ փաք
ինձէ քէթէն կիյինմիշ օլարագ՝ օնուն ար-
15 տընճա կիտէրլէր իսի: Վէ օնուն աղզըն-
սան պիր քէսքին գըլըճ չըգար իսի, քի
օնուն իլէ Թայիֆէլէրի վուրա. վէ օն-
լարը քէնտիսի տէմիր ա՛սա իլէ կիւտէ-
ճէք, հէմ ճիւմլէյէ գաուիր Ալլահըն
խըշմընըն զազապը շարսապընըն ճէնտէ-
16 րէքինի սըգաճագտըր: Վէ էսվապը
իւզէրինաէ հէմ պուսու իւզէրինաէ՝
ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐԸՆ ՓԱՏԻՇԱ-
ՀԸ՝ Վ Է ՍԱՀԻՊԼԻՐԻՆ ՍԱՀԻ-
ՊԻ տէյիւ եաղըլմըշ իսմի վար:
17 Վէ պիր մէլէք կէօրտիւմ, քի կիւ-
նէշաէ տուրուրսուս. վէ կէօյնէն օր-
թասընսա ուչան հէմ գուշլարա՝ պէօ-
յիւք սէս իլէ չաղըրըպ աէսի. կէլէն,
վէ Ալլահըն պէօյիւք զիյաֆէթինէ
18 ճէմ՛ օլուն. Թա քի փսահշահլար էթ-
լէրի վէ պինպաշըլար էթլէրի վէ գու-
վէթլիլէր էթլէրի վէ աթլար հէմ ան-
լարընը իւզէրինաէ օթուրանլար էթլէրի՝
վէ հէմ ազատլըլար վէ գուլլար վէ չի-

ջուքըը հէմ պէօյուքըը էթրէրի եէյհ-
սինիլ։

Վէ Ճանաւարը՝ հէմ եէրին փուսի- 19
շահլարընը վէ ընլարըն ա՛պքէրըէրինի
կէօրտիւմ քի՝ աթըն իւզէրինաէ օթու-
րան իւէ հէմ օնուն ա՛պքերի իւէ ՃինՔ
էթմէյէ ՃէմՀ՝ օլմուշլար իսի։ Վէ Ճա- 20
նաւար՝ հէմ օնուն պիւէսինՃէ եալան
փէյղամպէր թուէթուլսուս, օլ քիմ օ-
նուն էօնիւնաէ ա՛լամէթըէր էյլէսի,
քի ընլար իւէ՝ Ճանաւարըն տամկասընը
ալանլարը վէ օնուն սուբէթինէ սէՃաէ
էաէնըէրի ալտաթսը, պուռնլարըն իբիսի
տէ՝ քիպրիթ իւէ եանան աթէչին կէօ-
լինէ տիրի աթըլսըլար։ Վէ գալանլար՝ 21
աթըն իւզէրինաէ օթուրանըն աղըը-
տան չըգան դըըՃ իւէ գաթը օլուռսու-
լար։ վէ ընլարըն էթրէրինաէն հէմ գուշ-
լար ուօյսուլար։

ՊԱՂՊ Ւ

Վէ ավր մէրէք կէօրտիւմ քի կէօք- 1
տէն էնէը իսի, վէ օնտա տիպսիզլիյին
անախթարը՝ վէ էլինտէ պիր պէօյուք
ղինՃիր վար իսի։ Վէ Իսրա վէ Ճէյ- 2
թան օլան աՃտէրհայը՝ օլ գատիմ եը-
լանը թուէթուս, վէ օնու պին եըլ պաղ-
լատը։ Վէ օնու տիպսիզլիյէ աթտը, 3

վէ գափայըպ՝ իսրաթիւնտէն միւհիւրէ-
տի, թա քի պին եըլ թէմամ օլուռնՃայա-
տէք՝ արթըգ թայիֆէէրի ալտաթմայա.
վէ օնտան ուօնկրա պիրազ վագթ չէօզիւլ-
սէ կէրէք։
4 Վէ թախթալը կէօրտիւմ, վէ օնլա-
րըն իւզէրինաէ օթուրտուլար, վէ օնլա-
րա չէրսա՛թ հիւքիւմէթի վէրիլսի. վէ
Յիսուսուն չէհատէթի իչիւն վէ Ա՛լա-
հըն սէօզիւ իչիւն պաշը քէսիլմիշ քիմ-
սէլէրի կէօրթիւ, օնլար քի Ճանաւարա
վէ օնուն սուբէթինէ սէՃաէ էթմէտի-
լէր, վէ աշնլարընտա հէմ էլլէրի իւզէ-
րինաէ տամկայը ալմատըլար. վէ օնլար
եաշայըպ՝ Քրիստոս իլէ պէրապէր պին
5 եըլ փատիշահլըգ սիւրտիւլէր։ Ամմա
էօլիւլէրին պագիլէրի տիրիլմէտիլէր՝ թա
օլ պին եըլ թէմամ օլանատէք. պու՝
6 իլք գըյամէթ տիր։ Իլք գըյամէթտէ
հիսաէսի օլան քիմսէ՝ սաա՛տէթլու վէ
աղիլ տիր. իքինՃի էօլիւմիւն՝ պու քիմ-
սէլէրին իւզէրինէ հիւքիւմէթի եօք
տուր. իլլա օնլար Ա՛լահըն հէմ Քրիս-
տոսուն քեահինլէրի օլաՃագլար, վէ
օնուն իլէ պէրապէր պին եըլ փատիշահ-
լըգ սիւրէՃէքլէր։
7 Վէ պին եըլ թէմամ օլտուղու զէման՝
չէյթան քէնտի հապսընտան չէօզիւլէ-
Ճէք. վէ եէրին տէօրթ քէօչէսինտէ օ-

լան թայիֆէլէրի ալտաթմաղա չըդաճագ, էա՛նէ Գոգու վէ Մագոգու քի՝ օնլարը ճէնկէ ճէմ՝ էտէ, քի օնլարըն սայըսը տէնիզին գումու գատար ըլը։ Վէ էե- 8
րին էնի իւզէրինէ չըգալըսըր, վէ ա՛զիզ- 9
լէրին օրտուսունուն հէմ ատվալիէ չէհ-
րին էթրաֆընը ալըրլար։ Վէ Ալլահ
թարաֆընտան կէօքտէն աթէշ էնտի,
վէ օնլարը թէլէֆ էթտի. վէ օնլարը
ալտատան չէյլէրտէն՝ աթէշին վէ քիւկրի-
թին կէօլիւնէ՝ ճանտավարըն վէ եալան 10
վէ յըլամպէրին տախի օլտուղու էէրէ
աթըլար. վէ կիւնահըդ հէմ կէճէ՝ ե-
պէտլէր էպէտլէրինճէ խաբէնճէ չէքի-
ճէքլէր։

Վէ պիր պէյազ պէօյուք թախթ՝ վէ 11
օնուն իւզէրինտէ օթուրանը կէօրտիւմ,
քի օնուն հուզուրունտան եէր ու կէօք
գաչըը, վէ օնլարա մահալ պուլունմա-
ը։ Վէ էօլիւլէրի կէօրտիւմ, քիւչիւք- 12
լէրի հէմ պէօյուքլէրի քի՝ թախթըն
հուզուրունտա տուրտուրըլար իտի. վէ
քիթապլար աչըլըը. վէ պիր զայրի քի-
թապ աչըլըը քի՝ հայաթըն էէնտէը տըր.
վէ էօլիւլէր՝ քիթապլարտա եազըլմըշ
օլան չէյլէրտէն ա՛մէլլէրինէ կէօրէ՝
հիւքմ օլունտու։ Վէ տէնիզ՝ իչինտէ 13
օլան էօլիւլէրի վէրտի, վէ էօլիւմ հէմ
ճէհէննէմ օնլարտա օլան էօլիւլէրի վէր-

տիլէր. վէ ա՛մէլլէրինէ կէօրէ հէր քէս
14 հիւքմ օլունտու։ Վէ էօլիւմ հէմ ճէհէն-
նէմ՝ աթէշին կէօլիւնէ աթըլարըլար. ի-
15 քինճի էօլիւմ պու տուր։ Վէ հէր քիմ
հայաթըն քիթապընտա եազըլմըշ
լունմատը իսէ, աթէշին կէօլիւնէ ա-
թըլար։

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վէ էէնի կէօք վէ էէնի եէր կէօր-
տիւմ, չիւն քի էվվէլքի կէօք հէմ էվվէլ-
քի եէր կէչտի, վէ տէնիզ արթըգ էօղ-
2 ուտու։ Վէ ա՛զիզ չէհրի՝ էէնի Երուսա-
ղէմի կէօրտիւմ, քի գօճասը իչիւն տո-
նանմըշ կէլինի կիւալի հազըրլանմըշ՝ Ալլահ
3 թարաֆընտան կէօքտէն էնէր իտի։ Վէ
կէօքտէն պիր պէօյուք սէս իշիթտիմ, քի
տէր իտի. Իշթէ Ալլահըն չատըրը՝
ատէմլէր ու պէրապէր օլուպ՝ օնլար ու
սաքին օլաճագ, վէ օնլար օնուն գավմը
օլաճագ, վէ Ալլահ քէնտիսի օնլար ու
պէրապէր օլուպ՝ օնլարըն Ալլահը օլա-
4 ճագ. Վէ օնլարըն կէօզլէրինտէն հէր
կէօզեաչընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըգ
օլմայաճագ, հէմ եաս եա փէրեաս եա
ագլըը արթըգ օլմայաճագ. զիրա էվվէլ-
5 քի շէյլէր կէչտի։ Վէ թախթատա օ-
թուրան ատտի. Իշթէ հէր շէյի էէնի

էտէրիմ. վէ պանա աէտի քի՝ Ենազ.
զկրա պու աէօզկէր էմին վէ հադգ տըր։
վէ պանա աէտի քի՝ Օլմուշ տուր. պէն 6
Ալլահա վէ Օմէղա իսպէիտա վէնիհայէթ
իմ. պէն՝ աուստան քիմսէյէ հայաթ
աուդու փուռնկարընտան ձապա վէրէճէ
յիմ։ Ղալխ օլան՝ պու շէյլէրէ վարխա՝ 7
օլաճագ, վէ պէն ծնուն Ալլահը օլաճա
ղըմ, օ տա պէնիմ օղլում օլաճագ։ Նա- 8
քին գօրգագլարա վէ իմանուըզլարա վէ
մէքրուհլէրէ վէ գաթիլլէրէ վէ զինա
քեարլարա վէ սինիրպաղլարա վէ փուռ
փէրէսաթլէրէ վէ հէմի եալանճըլարա վա
գէ՝ օլաճագ պու փուր, օնլարըն հիսապսի
աղէհ վէ քիսպիսի իլէ եանան կէօրմուն
իչինաէ օլաճագ, քի պու իքինճի էօլիւմ
ուուր։

Վէ սոն օլան եէտի պէրա իլէ տօղու 9
հէտի քեասէլէրի Թուղան եէտի մէլէք
լէրին պիրի կէլսի, վէ պէնիմ իլէ սէօյ
լէշիպ սէտի. Կէլ, սանա կէլմէնի՝ գու
զունուն գարըսընը կէօսթէրէյիմ։ Վէ 10
պէնի Ռուհատա պիր պէօյիւք վէ եիւքսէք
տաղա կէօթիւրտում, վէ պանա օշ շէհրի՝
ա՛զիզ Երուսաղէմի կէօսթէրտի, քի Ա-
լահ Թաղտիճընտան կէօջտէն էնէր իտի.
Վէ ծնտա Ալլահըն ձէլալի վար իտի. վէ 11
ծնուն նուր վէրէնի փէք գըմմէթլի Թաշա
պէնկզէր՝ պիլտուր չէքմէնատ եէշիմ Թաշը

12 կիպի իտի. Հէմ ծնուն պէօյիւք վէ եիւք-
սէք հիսարը՝ վէ ծն իքի գափուտու՝ վէ
գափուլարընն իւզէրինտէ ծն իքի մէչէյի
վար իտի, վէ իւզէրլէրինտէ իամլեր եա-
զըլմըշ իտի, քի ծնլար Իսրայէլ օղուլլա-
13 րընն ծն իքի սըղթլարընն տըր։ Կիւն-
տօղու Թարաֆընտան իւչ գափու՝ վէ
փօրեաս Թարաֆընտան իւչ գափու՝ վէ
լօտօս Թարաֆընտան իւչ գափու՝ վէ
սաղը Թարաֆընտան իւչ գափու վար
14 իտի։ Վէ շէհրին հիսարընն ծն իքի Թէ-
մէլի վար իտի, վէ ծնլարտա՝ Գուղղու-
նուն ծն իքի սուաքեալլարընն ծն իքի
15 սաղլարը էապըլմըշ իտի։ Վէ պէնիմ լէչ
աէօյլէշէնին պիր էօլէիսու՝ ալճունտան
պիր գամըշը վար իտի, քի շէհրի հէմ
ծնուն գափուլարընը վէ հիսարընը էօլէչ։
16 Վէ շէհր աէօրթ քէօչէլի օղուա՝ ծնուն
ուզունլուզու հէման էնի գատար տըր.
վէ շէհրի օ գամըշ լէչ ծն իքի պին ղէվվէ
էօլչտիւ. ծնուն ուզունլուզու վէ էնի
17 վէ եէհքսէքլիյի պիր տիր։ Վէ ծնուն
հիսարընը եիւզ գըրգ աէօրթ աղչըն
էօլչտիւ՝ ինսան էօլէիսու լէչ, քի օ՝
18 մէլէք էօչիսու տիւր։ Վէ հիսարընն
եափըսը՝ եէշիմ իտի. վէ շէհր՝ փաք
պիլլուրա պէնկզէր իսալիս ալճուն իտի։
19 Վէ շէհրին հիսարընն Թէմէլլէրի՝ հէր
գըյմէթլի Թաշ լէչ տօնանմըշ իտի. լէչ

թէմել եէշիմ իտի , լքինձիսի մավի եա՝
գուԹ իտի , խուշունձիւսիւ պալղամի ի-
տի , տէօրտիւնձիւսիւ զիւմրիւտ իտի ,
պէշինձիսի ա՛գիպ իտի , ալԹընձըսը 20
գըզըլ եա՛գուԹ իտի , եէտինձիսի զէ-
պէրճէտ իտի , սէքիզինձիսի չէպչիրակ
իտի , տօգուզունձուսու Թօփուզ իտի ,
օնունձուսու քրիստաղաոս իտի , օն
պիրինձիսի եաՀուԹ իտի , օն լքինձի-
սի ամէԹիսդս իտի : Վէ օն լքի գաֆու- 21
լար՝ օն լքի լինձու իտի . գաֆուլարըն
հէր պիրի՝ պիրէր լինձուտէն իտի . վէ
չէհրին մէյտանը՝ պէրրապ պիլլուր կիսի
իսալնս ալԹուն իտի : Վէ օնտա՝ հէյ- 22
քէլ կէօրմէտիմ . զիրա՝ ճիւմլէյէ գա-
տիր օլան Ղապպ Ալլահ հէմ գուզու՝
օնուն հէյքէլլի տիր : Վէ չէհր՝ կիւնէչէ 23
եա այա միւհԹաճ տէյիլ տիր , քի օնա
ըչըգ վէրէլէր . զիրա Ալլահըն ճէլալի
օնա ըչըգ վէրտի , վէ օնուն գանտիլի
Գուզու տուր : Վէ Թայիֆէլէր օնուն 24
ըչըլը իլէ կէզէճէքլէր , վէ եէրին վա-
ուիշահլարը՝ քէնտի չան ու ի՛զէԹլէրինի
օնուն իչինէ կէԹիրիրլէր : Վէ օնուն 25
գաֆուլարը՝ կիւնտիւզիւն սալա գա-
ֆանմայաճագլար . չիւն քի օրատա կէ-
ճէ օլմայաճագ : Վէ Թայիֆէլէրին չան 26
ու ի՛զէԹլէրինի օնուն իչինէ կէԹիրէ-
ճէքլէր : Վէ օնուն իչինէ հիչ պիր մուր- 27

տարլայան եա մէքրուհ եա եալան իչէ-
յէն՝ սալա կիրմէյէճէք . իլլա Գուզու-
նուն հայաԹ քիԹապընտա եազըլը օլան-
լար կիւէճէ :

ՊԱՊ ԻԲ

1 Վէ պանա՝ Ալլահըն վէ Գուզու-
նուն՝ ԹախԹընտան չըգան պիլլուր կի-
պի պէրրապ՝ հայաԹ սույունուն պիր
2 ըրմաղընը կէօսԹէրտի : Օլ չէհրին մէյ-
տանընըն վէ ըրմաղըն մապէյնինտէ պիր
եանտան վէ օ պիր եանտան հայաԹ ա-
ղաճըն վար իտի , քի հէր պիր այտա մէյվէ-
սինի վէրտիդ՝ օն լքի մէյվէ վէրիր . վէ
օլ աղաճըն եափրագլարը՝ Թայիֆէլէ-
3 րին չիֆասը իչիւն տիւր : Վէ արԹըգ
հիչ պիր լա՛նէԹ օլմայաճագ տըր . վէ
Ալլահըն հէմ Գուզունուն ԹախԹը օն-
տա օլաճագ , վէ օնուն գուլլարը օնա
4 ի՛պատէԹ էտէճէքլէր . Վէ օնուն եիւ-
զիւնիւ կէօրէճէքլէր . վէ օնուն ատը
օնլարըն աչնլարը իւաԹիւնտէ օլաճագ :
5 Վէ օրատա՝ կէճէ օլմայաճագ . վէ գան-
տիլէ եա կիւնէչ ըչըլընա միւհԹաճ օլ-
մայաճագլար . զիրա օնլարա՝ Ղապպ
Ալլահ ըչըգ վէրէճէք . վէ էպէտլէր
էպէտլէրինճէ փաուիշահլըգ սիւրէճէք-
լէր :

Վէ պանա տէտի քի՝ պու սէօզլէր է-
մին վէ հագ տըր. վէ վիէյլամպէրլէ-
րին բուհլարընըն Ալլահը Րապպ՝ քէն-
տի մէլէյինի կէօնտէրտի, քի թէզ օլ-
մագ կէրէք օլան շէյլերի գուվլարընա
կէօսթէրէ: Իշթէ թէզ կէլիրիմ. նէ
մուրթլու պու քիթապըն վիէյլամպէրլի-
յինին սէօզլէրինի կէօզէտէնէ:

Վէ պու շէյլերի կէօրէն վէ իշիտէն
պէն Յովհաննէս իմ. վէ իշիթտիյիմ
վէ կէօրտիւյիւմ ղէմանն՝ պանա պու շէյ-
լերի կէօսթէրէն մէլէյին այադլարը կո-
նիւնէ սէճտէ գըլմադա տիւշտիւմ: Վէ
պանա տէտի. Սագըն՝ էթմէյէսին.
պէն սէնին՝ հէմ սէնին գարնտաշլարընը
վիէյլամպէրլէրին՝ վէ պու քիթապըն
սէօզլէրինի կէօզէտէնլէրին գուլտաշը
իմ. Ալլահա սէճտէ էյլէ: Վէ պա-
նա տէտի. Պու քիթապըն վիէյլամ-
պէրլիյինին սէօզլէրինի մէօհիւրլէմէյէ-
սին, ղըրա վագթ եագըն տըր: Նա-
հագլըգ էտէն՝ տահա նահագլըգ էթ-
սին, վէ մուրտար օլան՝ տահա մուր-
տարլանսըն, վէ սատըգ՝ տահա սա-
տագաթ իշլէսին, վէ ա՛ղիղ օլան՝ տա-
հա ա՛ղիղլէնսին: Իշթէ թէզ կէլի-
րիմ, վէ հէր քէս քէնտի ա՛մէլինին
օլտուղունա կէօրէ վէրմէյէ՝ իւձրէ-
թիմ պէրապէրիմ՛ձէ տիր: Պէն Ալֆա

վէ Օմէղա՝ իլք վէ սոնկ՝ իպթիտա վէ
Նիհայէթ իմ: Նէ մուրթլու օնուն թէն-
սիհլէրինի իճրա էտէնլէրէ, թա քի
հայաթ ագաճընըն իւզէրինէ օնլարըն
հիւքիւմրէթի օլա, վէ գափուլարտան
շէհրէ կիրէնլէր: Ամմա քէօփէքլէր վէ
սիհիրպազլար վէ զինաքէարլար վէ գա-
թիլլէր վէ փուռնփէրէսթլէր՝ վէ եալան
սէվլէն վէ իշլէյէն հէր քիմսէ՝ տիշարը-
տա գալմադագ:

Պէն Յիսուս՝ մէլէյիմի կէօնտէրտիմ,
քի սիզէ պու շէյլերի քիլէսալէրտէն
էօթիւրու շէհատէթ էտէ. պէն Դաւի-
թին քէօքիւ վէ ճինսի՝ օլ միւնէվվէր
սապահ եըլտըզը իմ: Վէ Րուհ հէմ կէ-
լին տէրլէր քի՝ կէլ. վէ իշիտէն՝
կէլ տէսին. վէ սուսայան կէլսին, վէ
իսթէյէն՝ հայաթ սույունու ճապա ալ-
սըն:

Պէն պու քիթապըն վիէյլամպէրլի-
յինին սէօզլէրինի հէր իշիտէնէ շէհա-
տէթ էտէրիմ քի՝ էյէր սիր քիմսէ
պունլարըն իւզէրինէ զամմ էտէրսէ,
Ալլահ օլ քիմսէնին իւզէրինէ՝ պու
քիթապտա եազըլը օլան պէլալարը
ղամմ էտէճէք: Վէ էյէր սիր քիմսէ՝
պու վիէյլամպէրլիյին քիթապընըն
սէօզլէրինտէն իխրաճ էտէրսէ, Ալլահ
օնուն հիսսէսինի հայաթ ագաճընատան

վէ ա՛զիզ էհրաէն՝ էա՛նէ պու քի-
թապտա եազըլը օլան էհլէրտէն իս-
րաՀ էտէՃէք տիր : Պու էհլէրի էհ-
հաուէթ էտէն տէր . Պէլի՝ թէզ կէ-
լէրիմ : Ամին . կէլ՝ եա՛ Րապպ Յիսուս:
Րապպ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի՝
հէմ ա՛զիզլէրին պիլէսինՃէ օլսուն .
Ամին :

ԹԻՄԱՄ , ՎԷ ԱԼԼԱՀԱՆ ՀԱՄՏ ՈՒ

ՍԷՆԱ ՕԼՍՈՒՆ :

ՍԽՀԱԼ

ԵՒԶ	ՍՏՈՐ	ԵՍՆԼԸԸ	ՍՈՒՏ
28	11	փատիհաՀլը-ղընտա	փատիշահլը-ղընտա
31	11	քինտի	քէնտի
37	19	այգլարընը-ղըն	այագլարընը-ղըն
51	11	պղօտուլար	պօղտուլար
171	5	շայիտրլէրի	շայիրտլէրի
„	9	արտըմՃա	արտըմՃա
182	28	պէնիպ	պէնիմ
203	12	խատիյին	խաթէտիյին
208	2	էտէլէր	էտէրլէր
218	11	իվեթար	իխլԹար
226	24	Ա լահա	Ա լլահ
235	4	եիւաէք	եիւքսէք
239	1	դլագըպ	գալգըպ
271	12	տէնկլէ յին	տինկլէ յին
292	27	խըզմէխքեար-լարընըն	խըզմէԹքեարլարընըն
299	9	սինին	սէնին
316	9	տէօմէսին	տէօնմէսին
359	18	տօղրուլտան	տօղրուլտուն
368	22	կիրիպ	կիատիպ
469	25	իչիւնՃիւ	իչիւնՃիւ
534	1	իխԹիալար	իխԹիարլար
543	25	Ապողանիա-տան	Ապողանիատան

ՍԽԱԼ

ԵՒՀԶ	ՏՈՂ	ԵՍՆԼԸՀ	ՍԽԱԼՒՀ
551	20	եարվարըըլար	եալվարըըլար
,,	26	Եփեսէատան	Եփեսոստան
577	28	օնուն	օնու
581	8	սիւջմէզ	սիւրջմէզ
621	10	իշլէյլի՞մ	իշլէյէլի՞մ
631	11	տէյէլլէր	տէյիլլէր
668	18	իշխոխլէր	իշխոխլէր
680	10	Բաուանաբա- սա՞	Բաուանաբա- սա՞
746	19	էոէոխինձէ	էպէոխինձէ
752	7	Ալհըն	Ալլահըն
873	23	սէպէոխնոէն	սէպէպխնոէն
891	22	Թէնխնիզ	Թէնխմիզ
894	19	խնապմագ	խնանմագ

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0623413